

Čežnja vekova

Elen G. Vajt

P R E D G O V O R

Svaki čovek nosi u srcu čežnju za nečim što nema. Ovu čežnju u ljudsku prirodu usadio je milosrdni Bog. Zato je čovek često nezadovoljan svojim životnim uslovima i postignućima, ma kakvi oni jesu. Bog želi da čovek traga za najvišim dobrom i da u tom traganju otkrije neprolaznu sreću svog bića.

Svojim lukavim planom i prevarom Sotona je izopačio ovu čežnju ljudskog srca. Naveo je ljude na verovanje da se ona može utažiti zadovoljstvima, udobnosti, slavom ili moći. No, milijarde zavedenih uviđaju da sve to gubi svoju draž i ostavlja dušu isto tako praznom i nezadovoljnom kao što je i bila.

Božja namisao jeste da ova čežnja srca povede čoveka k Onome koji je jedino može ostvariti. On želi da se ona okrene k Njemu, svom punom i celovitom ispunjenju. Ta punina nalazi se u Isusu Hristu, Sinu večnoga Boga. »Jer bi volja očina da se u nj useli sva punina.« »Jer u njemu živi svaka punina Božanstva telesno.« Isto je tako tačno da je »u njemu ispunjena« svaka želja koju je večni Bog usadio i koju smo prirodno sledili.

Cilj je ove knjige da usmeri na Isusa Hrista kao na Onoga u kojem sve naše čežnje mogu pronaći svoje ispunjenje. Iako ima puno knjiga s naslovom »Isusov Život«, u kojima se može naći mnoštvo podataka o događajima i običajima iz istorije bogatog i raznovrsnog života Isusa iz Nazareta, može se reći da »ni pola nije rečeno.«

Namera ove knjige nije da prikaže harmoniju Evanđelja ili da pruži hronološki redosled značajnih događaja i pouka iz Isusovog života. Ona prikazuje kako se Božja ljubav otkrila u Njegovom Sinu, uzdiže božansku lepotu Njegovog života i to tako da svi mogu učestvovati u njoj, a ne samo zadovoljiti radoznalost podozrivyh kritičara. Kao što je privlačio učenike dobrotom svog karaktera, svojim dodirom punim saučešća i nesebičnošću svoje požrtvovnosti, kao što je preobražavao njihove karaktere svojim stalnim druženjem s njima, i od sebičnih stvarao požrtvovane ljude, od uskogrudnih nezalica punih predrasuda ljude s najširim znanjem i dubokom ljubavi za sve narode i rase, tako je i namera ove knjige da milostivog Spasitelja prikaže čitaocu podstaknuvši ga da dođe k Njemu licem k licu, srcem k srcu i da u Njemu nađe, kao i apostoli iz davnih vremena, silnog Isusa »koji može u vek spasiti« i preobraziti u svoje božansko obličje sve »koji kroza nj dolaze Bogu.« Pa ipak, teško je opisati Njegov život! To je slično pokušaju da se na platnu naslika živa duga, da se crno–belim znacima zapiše najumilnija muzika.

Na stranicama ove knjige, pisac, nadahnuta ličnost dubokog i dugog iskustva, otkrila je i opisala nove lepote iz Isusovog života. Istakla je nove dragulje iz te riznice dragocenosti. Učinila je dostupnim bogatstvo o kojima se ne može ni sanjati. Iz mnogobrojnih poznatih tekstova, čiju je dubinu čitalac već ranije naslutio, sija nova i veličanstvena svetlost. Najsazetije rečeno. Isus Hristos je otkriven kao punina Božanstva, beskrajno milostivi Spasitelj grešnika, Sunce pravde, milostivi Prvosveštenik, Iscelitelj svih ljudskih bolesti, nežni Prijatelj pun saučešća, postojani, dosledni Drug koji je uvek spreman da pomogne, Knez doma Davidova, Zaklon svog naroda, Knez mira, Car koji će doći, večni Otac, vrhunac i ispunjenje čežnji i nada svih vekova.

Kao naročiti Božji blagoslov, ova knjiga predana je svetu s molitvom da Gospod svojim Duhom učini da njene reči postanu reči života za mnoge čije su čežnje neispunjene, kako bi mogli »poznati njega i silu vaskrsenja njegova i zajednicu njegovih muka«, i tokom cele večnosti s Njegove desne strane doživljavati »puninu radosti«, koja će biti darovana onima koji su u Njemu pronašli sve, »Zastavnika između deset hiljada« i Onoga koji je »sav ljubak.«

Izdavački odbor

P o g l a v l j e 1.

» S N A M A B O G «

Nadenuće mu ime Emanuilo,... s nama Bog.« »Svetlost poznanja slave Božije« videla se »u licu Isusa Hrista« /***2. Korinćanima 4,6/. Gospod Isus Hristos bio je jedno sa Ocem od večnih vremena; On je bio »obličje Boga«, obličje Njegove veličine i veličanstva, »sjajnost slave« /***Jevrejima 1,3/. On je došao na naš svet da bi objavio ovu slavu. On je došao na ovu grehom pomračenu Zemlju da otkrije svetlost Božje ljubavi, da bude »s nama Bog.« Zato je za Njega prorokovao: »Nadenuće mu ime Emanuilo.«

Došavši da prebiva među nama, Isus je trebalo da otkrije Boga i ljudima i anđelima. On je bio Reč Božja – Božja misao koja se mogla čuti. U molitvi za svoje učenike On je kazao: »I pokazah im ime tvoje«, /***Jovan 17, 26/ – »milostiv, žalostiv, spor na gnev i obilan milosrdem i istinom« – »da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.« Međutim, ovo otkrivenje nije dato samo Njegovoj deci na Zemlji. Naš mali svet udžbenik je svemira. Božja divna namera milosti, tajne spasonosne ljubavi – tema je u koju »anđeli žele da zavire« i koja će se proučavati kroz beskrajne vekove. Izbavljena i bezgrešna bića u Hristovom krstu pronaći će svoju nauku i svoju pesmu. Videće se da je slava koja blista sa Hristovog lica slava samopožrtvovne ljubavi. U svetlosti s Golgote videće se da je zakon te ljubavi pune samoodricanja – zakon života za Zemlju i Nebo; da ljubav koja

»ne traži svoje« ima svoj izvor u Božjem srcu; da se u Onome koji je bio krotak i ponizan otkrio karakter Onoga koji prebiva u svetlosti kojoj nijedan čovek ne može pristupiti.

U početku Bog se otkrio u svim delima stvaranja. Hristos je bio Onaj koji je razastro nebesa i položio temelje Zemlji. Njegova ruka bila je ta koja je postavila svetove u prostoru i oblikovala poljsko cveće. »Postavio je gore svojom silom.« »Njegovo je more i on ga je stvorio.« (**Psalam 65,6; 95,5) On je taj koji je ispunio Zemlju lepotom i vazduh pesmom. On je ispisao poruku Očeve ljubavi na svim delima na Zemlji, u vazduhu i na nebu.

Iako je sada savršeno delo oštećeno grehom, još se može zapaziti ono što je ispisano u početku. Još i danas sve što je stvoreno objavljuje slavu Njegovog savršenstva. Ne postoji ništa – osim sebičnog čovekovog srca – što živi samo za sebe. Nema ptice koja seče vazduh, ni životinje koja se kreće po zemlji, a da ne služi nekom drugom životu! Nema nijednog lista u šumi ili skromne vlati trave a da nema svoju službu. Svako drvo, grm i list izliva životni sastojak bez koga ni čovek ni životinja, ne bi mogli živeti, a opet – i čovek i životinja služe životu drveta, i grma i lista. Cveće odiše mirisom i otkriva svoju lepotu kao blagoslov ovom svetu. Sunce rasipa svoju svetlost da razveseli hiljade svetova. Okean, iako izvor svih naših vrela i studenaca – prima reke iz svake zemlje, ali uzima da bi dao. Magle koje izlaze i njegovih njedara padaju kao kiše i natapaju Zemlju, da bi iz nje moglo nicati i pupati.

Anđeli slave nalaze svoju radost u davanju – davanju ljubavi i neumornog bdenja dušama koje su pale i izgubile svoju svetost. Nebeska bića pokušavaju da zadobiju ljudska srca; ona ovom mračnom svetu donose svetlost iz nebeskih dvorova. Ljubaznom i strpljivom službom ona deluju na ljudski duh tako da izgubljene dovode u zajednicu sa Hristom, koji im je mnogo bliži no što to oni mogu da pretpostave.

Međutim, kad se okrenemo od svih manjih otkrivenja, onda gledamo Boga u Isusu. Posmatrajući Isusa vidimo da je slava našeg Boga u davanju. Ja »ništa sam od sebe ne činim«, rekao je Hristos; »kao što me posla živi Otac, i ja živim Oca radi.« »Ja ne tražim slave svoje«, već slavu Onoga koji me je poslao. (**Jovan 8,28; 6,57; 8,50; 7,18) U tim rečima izloženo je veliko načelo koje je zakon života za svemir. Hristos je sve primio od Boga, ali je uzeo da bi dao. (Tako u nebeskim dvorovima, u svojoj službi za sva stvorena bića: kroz ljubljenog Sina Očev život izliva se na sve; a preko Sina život se vraća, u hvali i radosnoj službi, kao plima ljubavi, velikom Izvoru svega.) I tako kroz Hrista krug dobročinstava se zatvara, predstavljajući karakter velikog Darodavca – zakon života.

Ovaj zakon je prekršen na samom Nebu. Greh je potekao iz sebičnosti. Lucifer, heruvim zaklanjač, želeo je da bude prvi na Nebu. On je težio da zavlada nebeskim bićima, da ih odvoji od njihovog Stvoritelja i pridobije za sebe njihovu vernost. Iz tog razloga on je netačno prikazivao Boga, pripisujući Mu želju za samouzvišenjem. Želeo je da Tvorcu punom ljubavi pripiše svoje loše osobine. Tako je obmanuo anđele. Tako je prevario ljude. On ih je naveo da posumnjaju u Božju reč, i izgube poverenje u Njegovu dobrotu. Zato što je Bog pravde i neuporedivog veličanstva, Sotona ih je naveo da Ga smatraju strogim i nemilostivim. Tako je naveo ljude da mu se pridruže u pobuni protiv Boga i noć prokletstva spustila se na svet.

Zemlju je obavio mrak jer je Bog pogrešno shvaćen. Da bi se mračne senke rasterale, da bi svet mogao da se vrati Bogu, Sotonina sila prevare morala je da bude slomljena. To se nije moglo ostvariti prisilom. Primenjivanje sile suproti se načelima Božje vladavine. On želi jedino službu iz ljubavi, a ljubav ne može da se zapovedi; ona se ne može zadobiti silom ili vlašću. Samo ljubav može probuditi ljubav. Poznavati Boga znači ljubiti Ga. Njegov karakter mora da se pokaže u suprotnosti prema Sotoninom karakteru. Samo jedno Biće u celom svemiru može da ostvari ovo delo. Božju ljubav može da obznani samo Onaj koji poznaje njenu visinu i dubinu. Nad mračnom moći sveta mora granuti Sunce Pravde sa zdravljem »na zracima njegovim«. (**Malahija 4,2)

Plan za naše spasenje nije bila naknadna misao, plan načinjen nakon Adamovog pada. On je bio otkrivenje »tajne koja je bila sakrivena od postanja sveta«. (**Rimljanima 16,25) On je otkrivenje načela koja su od večnosti bila temelj Božjeg prestola. Od samog početka Bog Otac i Hristos znali su za Sotonin otpad i čovekov pad izazvan delovanjem prevarne sile otpadnika. Bog nije uzročnik postojanja greha, ali je unapred video njegovo postojanje osiguravajući sredstvo kojim će se suprotstaviti ovoj strašnoj mogućnosti. Njegova ljubav prema svetu bila je tako velika da se On zavetovao da da svog jedinorodnog sina »da nijedan koji ga veruje ne pogine nego da ima život večni«. (**Jovan 3,16)

Lucifer je rekao: »Više zvezda Božijih, podignuću presto svoj,... izjednačiću se s višnjim.« (**Isaija 14, 13. 14) Međutim Hristos »koji, ako je i bio u obličju Božijemu, nije se otimao da se isporodi s Bogom; nego je ponizio sam sebe uzevši obličje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči se nađe kao čovek.« (**Filipljanima 2, 67)

To je bila dobrovoljna žrtva. Isus je mogao da ostane kraj svoga Oca. On je mogao da zadrži slavu Neba i poštovanje anđela. Međutim, On je izabrao da vrati skriptar u Očeve ruke, i siđe s prestola svemira da bi mogao da donese svetlost onima koji su u mraku i život onima koji ginu.

Pre gotovo dve hiljade godina s Neba, s Božjega prestola, čuo se glas tajanstvenog značenja: »Evo dođoh.« »Žrtava i darova nisi hteo, ali si mi telo pripravio... Evo dođoh, u početku knjige pisano je za mene, da učinim volju tvoju, Bože.« (**Jevrejima 10, 5–7) U ovim rečima objavljeno je ispunjenje cilja koji je bio sakriven od večnih vremena. Hristos je bio spreman da poseti naš svet i da se utelovi. On kaže: »Ali si mi telo pripravio.« Da

se pojavio u slavi koju je imao zajedno sa Ocem pre postanja sveta, mi ne bismo mogli da podnesemo svetlost Njegovog prisustva. Da bismo je mogli posmatrati a da ne poginemo, otkrivenje Njegove slave bilo je prigušeno. Njegova božanska priroda bila je obavijena ljudskom prirodom – nevidljiva slava bila je u vidljivom ljudskom obliku.

Ovaj veliki cilj bio je nagovešten u slikama i simbolima. Žbun koji je goreo, u kome se Hristos javio Mojsiju, otkrivao je Boga. Simbol izabran da prikaže Božanstvo bio je niski žbun, prividno bez privlačnosti. On je sakrivao Bezgraničnog. Svemilostivi Bog sakrivao je svoju slavu najjednostavnijom slikom, da bi Mojsije mogao da ga posmatra i živi. Tako je i u stubu od oblaka danju i stubu od ognja noću Bog održavao vezu sa Izrailjem, otkrivajući ljudima svoju volju i pružajući im svoju milost. Božja slava bila je prigušena, a Njegovo veličanstvo obavijeno velom, da bi slabi vid ograničenih ljudi mogao to da gleda. Tako je trebalo da Hristos dođe u »poniženom telu« (***Filibljanima 3,21) »kao drugi ljudi«. /***Filibljanima 2,7/ U očima sveta On nije imao lepote zbog koje bi Ga poželeli; ipak, bio je utelovljeni Bog, svetlost Neba i Zemlje. Njegova slava bila je obavijena velom. Njegova veličina i veličanstvo bili su sakriveni, da bi mogao da se približi tužnim ljudima izloženim iskušenju.

Bog je odredio Mojsiju za Izrael: »I neka mi načine svetinju, da među njima nastavam.« (***2. Mojsijeva 25,8) I On je prebivao u Svetinji, usred svog naroda. Tokom celog njihovog zamornog lutanja kroz pustinju, simbol Njegovog prisustva bio je s njima. Tako je Hristos postavio svoj šator usred našeg ljudskog tabora. On je razapeo svoj šator kraj naših šatora, da bi mogao prebivati među nama i da bi nas upoznao sa svojim božanskim karakterom i životom. »I reč postade telo i useli se u nas puno blagodati i istine; i videsmo slavu njegovu, slavu, kao jednorodnoga od oca.« (***Jovan 1,14)

Otkako je Isus došao da prebiva među nama, znamo da Bog poznaje naša iskušenja i saoseća s nama u našim žalostima. Svaki Adamov sin i kći može da shvati da je naš Tvorac prijatelj grešnicima. Jer, u svakoj nauci o milosti, u svakom obećanju radosti, u svakom delu ljubavi, u svakoj božanskoj privlačnoj sili koja se otkrila u Spasiteljevom životu na zemlji, mi vidimo da je »S nama Bog.«

Sotona predstavlja Božji zakon ljubavi kao zakon sebičnosti. On objavljuje da je nama nemoguće da poslušamo Njegova pravila. On okrivljuje Tvorca za pad naših praroditelja i sve patnje koje su nastale, navodeći ljude da Boga smatraju začetnikom greha, patnji i smrti. Isus je trebalo da razotkrije ovu prevaru. Kao jedan od nas, On je trebao da pruži primer poslušnosti. Zato je uzeo na sebe našu prirodu i prošao kroz naša iskustva. »Beše dužan u svemu da bude kao braća.« (***Jevrejima 2,17) Ako bismo morali da snosimo bilo što od onoga što Isus nije podneo, Sotona bi na toj pojedinosti prikazao kako je Božja sila za nas nedovljna. Zbog toga je Hristos bio u »svačemu iskušan kao i mi.« (***Jevrejima 4, 15) On je podneo svako iskušenje kome smo mi izloženi. On nije upotrebio nikakvu silu koja nije darežljivo ponuđena i nama u svoju korist. Kao čovek, suočio se sa iskušenjem i savladao ga u sili koja mu je data od Boga. On kaže: »Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu.« (***Psalam 40,8) Dok je hodio čineći dobro, isceljujući sve koje đavo beše nadvladao, On je jasno ukazivao ljudima na karakter Božjeg zakona i na prirodu svoje službe. Njegov život svedoči da je i nama moguće da na isti način poslušamo Božji zakon.

Svojom ljudskom prirodom Hristos je dodirnuo čovečanstvo; svojom božanskom prirodom bio je povezan s Božjim prestolom. Kao Sin čovečiji dao nam je primer poslušnosti; kao Sin Božji daje nam silu da poslušamo. Hristos je bio taj koji je iz grma na brdu Horiv progovorio Mojsiju govoreći: »JA SAM ONAJ KOJI JESTE... tako ćeš kazati sinovima Izrailjevim: koji JEST, on me posla k vama.« (***2. Mojsijeva 3,14) Bio je to zalog Izrailjevog oslobođenja. Kad je došao »kao drugi ljudi« /***Filibljanima 2,7/, On se predstavio ka JA SAM. Dete iz Vitlejema, krotiki i ponizni Spasitelj, Bog je koji se »javi u telu«. (***1. Timotiju 3,16) A nama kaže: »JA SAM pastir dobri.« »JA SAM put, istina i život.« »Dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.« (***Jovan 10,11; 6,51; 14,6; ***Matej 28,18) JA SAM sigurnost svakog obećanja. JA SAM; ne plašite se. »S nama Bog« jemstvo je našeg oslobođenja od greha, sigurnost naše sile da poslušamo zakon Neba.

Ponizivši se da bi uzeo na sebe ljudsku prirodu, Hristos je otkrio karakter suprotan Sotoninom karakteru. međutim, On je sišao još niže na stazi poniženja. »Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove.« (***Filibljanima 2,8) Kao što je prvosveštenik odlagao svoje prekrasne prvosvešteničke haljine i vršio službu u odeći od belog lana običnog sveštenika, tako je i Hristos uzeo obličje sluge i prineo žrtvu – sam Sveštenik, sam Žrtva. »On bi ranjen za naše prestupe, izbijen za naša bezakonja; kar beše na njemu našega mira radi.« (***Isaija 53,5)

Sa Hristom se postupalo onako kako mi zaslužujemo, da bi se s nama postupalo kako On zaslužuje. On je bio osuđen zbog naših greha, u kojima nije imao udela, da bismo mi mogli biti opravdani Njegovom pravdom, u kojoj nemamo udela. Pretrepo je smrt koja je bila naša, da bismo mogli primiti život koji je bio Njegov. »Ranom njegovom mi se iscelismo.«

Svojim životom i smrću, Hristos je postigao više nego što je samo obnovljenje onoga što je grehom bilo razoreno. Sotonina namera bila je da prouzrokuje večnu razdvojenost između Boga i čoveka; ali u Hristu mi smo se mnogo prisnije sjedinili sa Bogom nego što bi to bilo da nikada nismo pali. Time što je uzeo našu prirodu, Spasitelj se povezo sa čovečanstvom vezom koja se neće nikada raskinuti. On je povezan s nama kroz svu

večnost. »Bogu tako omilje svet da je i sina svojega jednorodnoga dao.« (**Jovan 3, 16) On Ga je dao ne samo da ponese naše grehe i umre kao naša žrtva; On Ga je palom rodu dao. Da bi nas uverio u nepromjenjivost svoje odluke o miru, Bog je dao svog jednorodnog Sina da postane član ljudske porodice, da zauvek zadrži svoju ljudsku prirodu. To je zalog da će Bog ispuniti svoju reč. »Jer **nam** se rodi dete, sin **nam** se daje, kojemu je vlast na ramenu.« (**Isaija 5,6/ Bog je usvojio ljudsku prirodu u ličnosti svog Sina i preneo je u najviše Nebo. »Sin čovečji« je taj koji deli presto svemira. »Sin čovečji« je taj čije će ime biti »divni, savetnik, Bog silni, otac večni, knez mirni«. (**Isaija 9,6) JA SAM je Posrednik između Boga i čovečanstva, polažući svoje ruke na oboje. On koji je »svet, bezazlen, čist, odvojen od grešnika« ne stidi se nazvati nas braćom. (**Jevrejima 7,26; 2,11) U Hristu su međusobno povezane zemaljska i nebeska porodica. Proslavljeni Hristos je naš brat. Nebo je obavijeno ljudskom prirodom, a ljudsko je privijeno nagradi Bezgranične ljubavi.

Bog o svom narodu kaže: »Kamenje u vencu će se podignuti u zemlji njegovoj. Jer koliko će biti dobro njegovo i kolika lepota njegova!« (**Zaharija 9,16.17) Uzdizanje spasenih biće večno svedočanstvo o Božjoj milosti. »U vekovima koji idu« On će pokazati »preveliko bogatstvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu.« »Da se... obznani poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazlična premudrost Božija, po naredbi vekova, koju učini i Hristu Isusu Gospodu našem.« (**Efescima 2,7; 3,10.11)

Hristovim delom otkupljenja opravdana je Božja vladavina. Svemoguća je obznanjen kao Bog ljubavi. Sotonine optužbe su opovrgnute, a njegov karakter razotkriven. Pobuna se ne može ponovo podići. Nikada više greh ne može dospeti u Svemir. Kroz večna vremena svi će biti zaštićeni od otpada. Samopožrtvovnošću ljubavi stanovnici Neba i Zemlje povezani su neraskidivim vezama sa svojim Tvorcem.

Delo otkupljenja biće dovršeno. Na mestu na kome je greh obilovao, Božja milost se još više umnožila. Sama Zemlja, to polje za koje Sotona kaže da pripada njemu, ne samo da će biti izbavljena već će biti i uzvišena. Naš mali svet, pod prokletstvom greha jedina tamna mrlja u Njegovom veličanstvenom stvaranju, biće poštovana više od svih ostalih svetova u Božjem svemiru. Ovde, gde je Božji Sin prebivao u ljudskom telu, gde je Car slave živio, patio i umro – ovde, kad sve bude On učinio novim, Božja skinija biće s ljudima i »živeće s njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog biće s njima Bog njihov«. (**Otkrivenje 21,3) I kroz beskrajne vekove dok spasenji budu hodali u svetlosti samoga Boga, oni će Ga hvaliti za Njegov neizrecivi Dar, za – **Emanuila, »S nama Bog.«**

Poglavlje 2.

IZABRANI NAROD

Više od hiljadu godina jevrejski narod očekivao je Spasiteljev dolazak. U ovaj događaj on je polagao najsvetlije nade. U pesmi i proročanstvu, u crkvenom obredu, u domaćoj molitvi, on je kao dragocenost čuvao Njegovo ime. A ipak, prilikom Njegovog dolaska, nije Ga prepoznao. Ljubljeni na Nebu za njega je bio »kao koren iz suve zemlje«. U Njega »ne bi obličja« i on nije zapazio na Njemu nikakvu lepotu da bi Ga poželeo. »K svojim dođe, i svoji ga ne primiše.« (**Isaija 53,2; **Jovan 1,11)

Ipak, Bog je izabrao Izrailja. On ga je pozvao da među ljudima sačuva poznanje Njegovog zakona, simbola i proročanstva koji su ukazivali na Spasitelja. On je želeo da ovaj narod bude kao vrelo spasenja za ovaj svet. To što je Avram bio u zemlji svog prebivanja, Josif u Egiptu, a Danilo na vavilonskom dvoru, to je jevrejski narod trebalo da bude među narodima. On je trebalo da otkrije Boga ljudima.

Kad je pozvao Avrama, Gospod je rekao: »Blagosloviću te... i ti ćeš biti blagoslov... i u tebi će biti blagoslovena sva plemena na zemlji.« (**1. Mojsijeva 12,2.3) Isto učenje ponavljali su i proroci. Iako je Izrailj bio opustošen ratom i ropstvom, ipak je ostalo obećanje koje mu je bilo dato: »Ostatak će Jakovljevi biti usred mnogih naroda kao rosa od Gospoda i kao sitan dažd po travi, koja ne čeka čoveka niti se uzda u sinove čovečije.« (**Mihej 5,7) U vezi s Hramom u Jerusalimu, Gospod je preko Isaije izjavio: »Jer će se dom moj zvati dom molitve svim narodima.« (**Isaija 56,7)

Međutim, Izrailjci su svoje nade usmerili na svetovnu veličinu. Od vremena njihovog ulaska u Hanansku zemlju, oni su se udaljili od Božjih zapovesti i pošli putevima neznabožaca. Bog im je uzalud slao opomene preko svojih proroka. Uzalud su podnosili kazne neznabožackog ugnjetavanja. Svaku reformu pratio je sve dublji otpad.

Da je Izrailj bio veran Bogu, On bi mogao da postigne svoj cilj njihovim uvažavanjem i uzdizanjem. Da su hodili putevima poslušnosti, On bi ih uzdigao »nad sve narode, koje je stvorio hvalom, imenom i slavom«. »I videće svi narodi na zemlji«, rekao je Mojsije, »da se ime Gospodnje prizva na tebe, i bojaće se tebe.« »Narodi kad čuju sve ove uredbe«, reći će, »samo je ovaj veliki narod mudar i razuman.« (**5. Mojsijeva 26,19; 28,10; 4,6) Međutim, zbog njihovog neverstva, Božja namera mogla se ostvariti samo kroz neprekidne patnje i poniženja.

Oni su odvedeni u vavilonsko ropstvo i rasejani po zemljama neznabožaca. U nevolji mnogi su obnovili svoju vernost Njegovom zavetu. Dok su vešali svoje harfe o vrbe i plakali za svetim Hramom koji je opusteo, svetlost istine blistala je iz njih i saznanje o Bogu širilo se među narodima. Neznabožacki sistemi žrtava bili su izopačenje

onog sistema koji je Bog uspostavio; mnogi iskreni posmatrači neznabožačkih obreda učili su od Jevreja značenje božanski uspostavljene službe i u veri usvojili obećanje o Iskupitelju.

Mnogi izgnanici trpeli su progonstvo. Nije bio mali broj onih koji su izgubili svoj život zato što su odbili da pogaze Subotu i poštuju neznabožačke praznike. Kad su se idolopoklonici digli da unište istinu, Gospod je doveo svoje slugе pred lice careva i vladara, da bi oni i njihov narod mogli primiti svetlost. Mnogo puta najveći vladari dovedeni su dotle da proglašavaju nadmoćnost Boga koga su njihovi jevrejski robovi obožavali.

Vavilonskim ropstvom Izrailjci su delotvorno lečeni od službe rezanim likovima. U toku vekova koji su sledili oni su patili od ugnjetavanja neznabožačkih neprijatelja, sve dok nisu stekli čvrsto uverenje da njihov napredak zavisi od poslušnosti Božjem Zakonu. Međutim, kod mnogih poslušnost nije potekla iz ljubavi. Pobuda je bila sebična. Oni su samo spoljašnjim znacima kao sredstvima za postizanje nacionalne veličine, služili Bogu. Oni nisu postali svetlost svetu, već su se da bi izbegli iskušenje idolopoklonstva, zatvorili prema svetu. U uputstvima datim Mojsiju, Bog je ograničio njihovo druženje sa idolopoklonicima, ali je ovo učenje bilo pogrešno protumačeno. Njegova je namera bila da ih zaštiti od preuzimanja neznabožačkih običaja. Međutim, ono je iskorišćeno za podizanje zida odvajanja između Izrailja i drugih naroda. Jevreji su smatrali Jerusalim svojim Nebom, i zaista su bili ljubomorni što Gospod pokazuje svoju milost i prema neznabošcima.

Posle povratka iz Vavilona velika pažnja bila je posvećena verskom vaspitanju. Svuda po celoj zemlji građene su sinagoge u kojima su sveštenici i kniževnici tumačili Zakon. Takođe su osnovane i škole u kojima su se zajedno sa umetnošću i naukom, predavala i načela pravde. Ali ove ustanove su se izopačile. Za vreme ropstva mnogi ljudi prihvatili su neznabožačke pojmove i običaje i uneli ih u svoju versku službu. U mnogo čemu oni su se prilagodili običajima idolopoklonika.

Pošto da su se udaljili od Boga, Jevreji su u velikoj meri izgubili iz vida učenje o obrednoj službi. Ovu službu zasnovao je sam Hristos. Svakim svojim delom, ona je predstavljala Njega i bila puna životne snage i duhovne lepote. Međutim, Jevreji su izgubili duhovni život koji je proistekao iz njihovih obreda čvrsto se držeći mrtvih formi. Pouzdali su se u same žrtve i obrede, umesto da su se oslanjali na Onoga na koga su te žrtve ukazivale. Da bi popunili mesto onoga što su izgubili, sveštenici i rabini umnožavali su svoje sopstvene zahteve, i što su bivali stroži, sve manje se otkrivala Božja ljubav. Svoju svetost merili su mnoštvom svojih obreda, dok su njihova srca bila ispunjena gordošću i licemerstvom.

Sa svim njihovim detaljnim i tegobnim propisima Zakon se nije mogao držati. Oni koji su želeli da služe Bogu i koji su se trudili da poštuju rabinska pravila, mučili su se pod teškim bremenom. Oni nisu mogli imati mira od optužbi nemirne savesti. Tako je Sotona obeshrabrivao narod, umanjivao njegovo razumevanje o Božjem karakteru i izvirgao preziru izrailjsku veru. On se nadao da će dokazati tvrdnju koju je postavio prilikom pobune na Nebu – da su Božji zahtevi nepravedni i da se ne mogu ispuniti. »Čak i Izrailj«, izjavio je on, »ne drži Zakon.«

Iako su želeli dolazak Mesije, Jevreji nisu pravilno razumeli Njegovu misiju. Oni nisu tražili oslobođenje od greha, već oslobođenje od Rimljana. Očekivali su Mesiju da dođe kao osvajač, da slomi silu tlačitelja i uzdigne Izrailj do svetskog carstva. Tako je bio pripremljen put da odbace Spasitelja.

U vreme Hristovog rođenja, narod je bio ugnjetavan vladavinom stranih gospodara i razdiran unutrašnjim razmiricama. Jevrejima je bilo dopušteno da zadrže neki oblik samostalne uprave, no ipak ništa nije moglo da prikrije činjenicu da su bili pod rimskim jarmom ili da su se pomirili sa ograničavanjem svoje moći. Rimljani su polagali pravo da imenuju i opozivaju prvosveštenika, tako se do ove službe često dolazilo prevarom, podmićivanjem, pa čak i ubistvom. Na taj način sveštenstvo je postajalo sve izopačenije. Uprkos tome, sveštenici su još uvek zadržali veliku moć koju su iskorištavali za ostvarenje sebičnih i najamničkih ciljeva. Narod je bio izložen njihovim nemilosrdnim zahtevima, a i Rimljani su ih teško oporezivali. Takvo stanje prouzrokovalo je silno nezadovoljstvo. Narodne bune bile su učestale. Pohlepa i nasilje, nepoverenje i duhovna ravnodušnost razjedali su i samo srce nacije.

Mržnja prema Rimljanima, nacionalni i duhovni ponos naveli su Jevreje da se još strože pridržavaju svojih bogoslužbenih formi. Sveštenici su nastojali da održe ugled svoje svetosti i preteranom pažnjom prema verskim obredima. Narod u svom mraku i pod teretom, a vladari žedni vlasti, čeznuli su za dolaskom Onoga koji će pobediti njihove neprijatelje i obnoviti Izrailjsko carstvo. Oni su proučavali proročanstva, ali bez duhovnog sagledavanja suštine. Tako su prevideli delove Pisma koji ukazuju na poniženje Hristovog prvog dolaska, a pogrešno primenjivali one koji govore o slavi Njegovog drugog dolaska. Oholost je zamračila njihovu viziju. Oni su tumačili proročanstvo u skladu sa svojim sebičnim željama.

P o g l a v l j e 3. **»KAD SE NAVRŠI VREME«**

»A kad se navrši vreme, posla Bog sina svojega... da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštvo.« (**Galatima 4,4.5)

Spasiteljev dolazak bio je predskazan u Edemu. Kada su Adam i Eva prvi put čuli obećanje, očekivali su da će se ono brzo i ispuniti. Oni su radosno pozdravili rođenje svog prvence, nadajući se da će on možda biti

Izbavitelj. Međutim, ispunjenje obećanja se odužilo. Oni koji su prvi primili ovo obećanje umrli su ne videvši njegovu ispunjenja. Počevši od Enohovih dana ovo obećanje ponavljali su patrijarsi i proroci, održavajući živom nadu o Njegovom dolasku, ali On još nije dolazio. Danilovo proročanstvo otkrilo je vreme Njegovog dolaska, ali nisu svi pravilno protumačili vest. Prolazio je vek za vekom, glasovi proroka su iščezli. Ruka tlačitelja teško je ugnjetavala Izrailj, i mnogi su bili spremni da uzviknu: »Protežu se dani, i od utvare neće biti ništa.« (***)Jezekilj 12, 22)

Međutim, nalik zvezdama koje se kreću određenim putanjama kroz beskrajna prostranstva, Božje namere ne poznaju žurbu ni zakašnjenje. Symbolima velike tame i peći koja se dimi Bog je otkrio Avramu Izrailjsko ropstvo u Egiptu i objavio da će vreme njihovog boravka iznositi četiri stotine godina. »Posle« rekao je On, »oni će izaći s velikim blagom.« (***)1. Mojsijeva 15, 14) Protiv te reči uzaludno se borila sva sila faraonovog oholog carstva. »U isti dan« koji je određen u božanskom obećanju, »izađoše sve vojske Gospodnje iz zemlje Misirske.« (***)2. Mojsijeva 12, 41) Isto tako na nebeskom Savetu određen je i trenutak Hristovog dolaska. Kad je veliki časovnik vremena pokazao taj tren, Isus se rodio u Vitlejemu.

»Kad se navrši vreme, posla Bog sina svojega.« Providenje je upravljalo pokretima naroda i plimom ljudskih pobuda i uticaja, sve dok svet nije postao zreo za dolazak Izbavitelja. Narodi su bili sjedinjeni pod jednom vladavinom. Govorilo se jednim jezikom koji je svuda bio priznat kao književni jezik. Jevreji koji su bili rasuti, skupljali su se iz svih zemalja u Jerusalem na godišnje praznike. Vraćajući se u svoja mesta mogli su po celom svetu da rašire vest o dolasku Mesije.

U to vreme neznabožački sitemi gube svoju moć nad narodom. Ljudi su bili umorni od spoljašnjeg sjaja i mitova. Čeznuli su za verom koja bi mogla da zadovolji dušu. Iako je izgledalo da je svetlost istine napustila ljude, bilo je duša koje su tražile svetlost, i koje su bile ispunjene zbunjenošću i tugom. One su bile žedne saznanja o živom Bogu, i sigurnosti života nakon groba.

Pošto da su se Jevreji udaljili od Boga, njihova vera je potamnela i nada je gotovo prestala da obasjava njihovu budućnost. Reči proroka se nisu razumevale. Za narodne mase smrt je bila užasna tajna – s onu stranu bila je neizvesnost i tama. Nije samo naricanje majki iz Vitlejema već i plač iz velikog srca čovečanstva dopirao do proroka kroz vekove – glas koji se čuo u Rami »plač, ridanje, i jaukanje mnogo: Rahilja plače za svojom decom, i neće da se uteši, jer ih nema.« (***)Matej 2,18) U oblasti »sena smrtnoga« ljudi su bili neutešeni. Sa čežnjom u očima oni su očekivali dolazak Izbavitelja, kada će se tama odagnati i tajna budućnosti razjasniti!

Izvan jevrejskog naroda postojali su ljudi koji su predskazali pojavu božanskog Učitelja. Ovi ljudi tražili su istinu i njima je dat Duh nadahnuća. Jedan za drugim, kao zvezde na tamnom nebu, podizali su se takvi ljudi. Njihove proročke reči rasplamsale su nadu u srcima hiljada u neznabožačkom svetu.

Već stotinama godina Biblija je bila prevedena na grčki, koji se tada široko upotrebljavao po celoj Rimskoj Imperiji. Jevreji su bili svuda rasejani, a u njihovom iščekivanju Mesijinog dolaska u izvesnoj meri učestvovali su i neznabošci. Među onima koje su Jevreji smatrali neznabošcima bilo je i ljudi koji su bolje razumevali biblijska proročanstva o Mesiji nego učitelji u Izrailju. Bilo je onih koji su se nadali Njegovom dolasku kao oslobodiocu od greha. Filozofi su pokušavali da proniknu u tajnu jevrejskog načina življenja. Međutim, fanatizam Jevreja sprečavao je širenje svetlosti. Usmereni održavanju podvojenosti između sebe i drugih naroda, oni nisu hteli da podele znanje koje su još uvek imali u simboličkoj službi. Pravi Tumač mora da dođe. Onaj koga su svi ovi simboli prikazivali mora da objasni njihovo značenje.

Bog je ovom svetu govorio posredstvom prirode, simbola i slika, preko patrijaraha i proroka. Čovečanstvo je moralo da dobije pouke ljudskim jezikom. Vesnik zaveta mora da govori. Njegov glas mora da se čuje u Njegovom hramu. Hristos mora doći da izgovori reči koje će se jasno i konačno razumeti. On, Tvorac istine, mora da odvoji istinu od pleve ljudskih tvrđenja koje su je učinile nedelotvornom. Načela Božje vladavine i plan spasenja moraju jasno da se odrede. Pouke iz Starog zaveta moraju se potpuno izložiti ljudima.

Među Jevrejima je još bilo nepokolebanih duša, potomaka one svete loze preko koje je sačuvano saznanje o Bogu. Oni su još čekali ispunjenje nade u obećanje dato njihovim precima. Oni su jačali svoju veru držeći se obećanja datog preko Mojsija: »Gospod Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže.« (***)Dela 3,22) Oni su ponovo čitali kako će Bog pomazati Jednoga da javi »dobre glase krotkima«, da zavije »ranjene u srcu«, da oglasi »zarobljenima slobodu« i da oglasi »godinu milosti Gospodnje«. (***)Isaija 61,1.2) Oni su čitali kako će »postaviti sud na zemlji«, kako će ostrva »čekati nauku njegovu«, kako će narodi doći Njegovom videlu i carevi svetlosti Njegovog sjaja. (***)Isaija 42,4; 60,3)

Reči koje je Jakov izgovorio na samrti ispunjavale su ih nadom: »Palica vladalačka neće se odvojiti od Jude niti od nogu njegovih onaj koji postavlja zakon, dokle ne dođe onaj kome pripada.« (***)1. Mojsijeva 49, 10) Opadanje sile Izrailja svedočilo je da je Mesijin dolazak blizu. Danilovo proročanstvo slikalo je slavu Njegovu vladavine nad imepijom koja će naslediti sva zemaljska carstva i prorok kaže »samo će stajati doveka«. (***)Danilo 2,44) Bilo je malo onih koji su shvatili prirodu Hristove misije, ali je zato mnoštvo očekivalo moćnog kneza koji će uspostaviti svoje carstvo u Izrailju i koji će doći kao oslobodilac narodima.

Vreme se navršilo. Čovečanstvo, uniženo vekovnim prestupima, čeznulo je za dolaskom Iskupitelja. Sotona je radio na tome da produbi ponor između Zemlje i Neba i učini ga nepremostivim. Svojim lažima on je podsticao

ljude na greh. Sotonina namera bila je da iscrpi Božje strpljenje i uguši Njegovu ljubav prema čoveku, tako da On prepusti svet sotoninoj vlasti.

Sotona je pokušao da sakrije od ljudi znanje o Bogu, da skrene njihovu pažnju sa Božjeg hrama i uspostavi svoje carstvo. Njegova borba za prevlast izgledala je kao da je gotovo sasvim uspela. U stvari Bog je u svakom naraštaju imao svoje predstavnike. Čak i među neznabošcima bilo je ljudi preko kojih je Hristos radio da bi podigao narod iz greha i poniženja. Međutim, ovi ljudi su bili prezreni i omraženi. Mnogi od njih doživeli su nasilnu smrt. Mračna senka koju je Sotona bacio na svet postajala je sve tamnija i tamnija.

Sotona je preko neznaboštva vekovima odvrćao ljude od Boga, ali izopačujući veru Izrailja izvojevao je svoju veliku pobedu. Povodeći se za svojim shvatanjima i služeći im, neznabošci su, izgubili znanje o Bogu i postali su sve izopačeniji. Tako je bilo i sa Izrailjem. Načelo da se čovek može spasiti svojim delima, leži u osnovi svake neznabožačke religije; sada je to postalo načelo jevrejske vere. Sotona je usadio ovo načelo. Gdegod se ono usvaja, ljudi nemaju zaštitu od greha.

Vest o spasenju objavljena je ljudima preko ljudskih oruđa. Međutim, Jevreji su težili da istina o večnom životu ostane u njihovoj isključivoj vlasti. Oni su nagomilali živu manu i ona se pokvarila. Vera koju su pokušali da zadrže samo za sebe pretvorila se u sablazan. Oni su lišili Boga Njegove slave i obmanuli svet krivotvorenim evanđeljem. Oni su odbili da se potčine Bogu za spasenje sveta postavši Sotonini posrednici za njegovo uništenje.

Narod koga je Bog pozvao da bude »stub i tvrđava istine« /***1. Timotiju 3,15/ postao je Sotonin predstavnik. Obavljao je posao koju mu je Sotona poverio da pogrešnim predstavljanjem Božjeg karaktera navede svet da Ga smatra tiraninom. I sami sveštenici koji su služili u Hramu izgubili su iz vida smisao službe koju su vršili. Oni su prestali da preko simbola gledaju ono što je on predstavljao. U prinošenju žrtvenih darova ponašali su se kao glumci na sceni. Obredi koje je sam Bog uspostavio postali su sredstva za zaslepljivanje uma i otvrdnjavanje srca. Ovim kanalima Bog nije mogao više ništa da učini za čoveka. Ceo sistem morao je da se ukine.

Obmana greha dostigla je svoj vrhunac. Božji Sin, posmatrajući svet, gledao je patnju i bedu. Sa sažaljenjem On je video kako su ljudi postali žrtve Sotonine svireposti. Sa saosećanjem posmatrao je one koji su bili izopačeni, uništeni i izgubljeni. Oni su izabrali vladara koji ih je kao robove okovao lancima za svoja kola. Smeteni i prevareni kretali su se u sumornoj povorci prema večnoj propasti – ka smrti u kojoj nema nade za život, ka noći nakon koje nema jutra. Sotonina oruđa udružila su se s ljudima. Tela ljudskih bića, stvorena da budu prebivalište samoga Boga, postala su stan demona. Natprirodne sile delovale su na čula, nerve, nagone i organe ljudi da bi ih podstakle na popuštanje najnižim strastima. Demonski pečat bio je utisnut na lice ljudi. Ljudska lica su imala izraz zlih legionara kojima su ljudi bili opsednuti. Takav je bio prizor koji je posmatrao Otkupitelj sveta. Kakav prizor za beskrajnu Čistoću!

Greh je postao nauka, a porok posvećen kao deo religije. Pobuna je pustila korene duboko u srcu i čovekovo neprijateljstvo najokrutnije je bilo usmereno protiv Neba. Pred celim svemirom pokazalo se da se bez Boga čovečanstvo ne može podići. Onaj koji je stvorio Svet mora da daruje novi element života i sile.

S neizmernim zanimanjem stanovnici svetova koji nisu pali očekivali su da vide Jehovu kako ustaje i uništava stanovnike Zemlje. Da je Bog to učinio, Sotona bi bio spreman da sprovede svoj plan, osiguravajući tako sebi podaničku pokornost nebeskih bića. On je izjavio da načela Božje vladavine ne omogućavaju opraštanje. Da je svet bio uništen, On bi tvrdio da su se njegove optužbe pokazale istinitim. Bio je spreman da krivicu baci na Boga i svoju pobunu proširi i na nebeske svetove. Međutim, umesto da je uništio svet, Bog je poslao svoga Sina da ga spase. Iako su se izopačenost i prkos mogli videti u svakom delu pokorene Zemlje, osiguran je način za njen oporavak. U trenutku krize kad je izgledalo da će Sotona pobediti, Božji Sin je došao kao Poslanik božanske milosti. U sva vremena, u svakom trenutku, Božja ljubav pokazivala se palom ljudskom rodu. Uprkos izopačenosti ljudi, znaci milosti neprekidno su se pokazivali. A kad se navršilo vreme, Božanstvo se proslavilo izlivanjem obilja isceljujuće milosti na svet, koja nikada neće biti sprečena ili zaustavljena dok se plan spasenja ne izvrši.

Sotona je likovao što je u ljudskom rodu uspeo da unizi Božji lik. Tada je Isus došao da obnovi u čoveku Tvorčev lik. Niko drugi do Hristos nije mogao ponovo da oblikuje karakter koji je upropašćen grehom. On je došao da istera demone koji su gospodarili voljom. On je došao da nas podigne iz prašine, da ponovo oblikuje uništeni karakter prema uzoru svog božanskog karaktera i da ga ulepša svojom slavom.

P o g l a v l j e 4.

Ova glava zasnovana je na ***Luki 2,1–20.

»JER VAM SE DANAS RODI SPAS«

Car slave duboko se ponizio da bi uzeo ljudsku prirodu. Njegova zemaljska životna sredina bila je surova i neprivaćna. Njegova slava bila je obavijena velom, kako veličanstvenost Njegovog spoljašnjeg oblika ne bi postala predmet privlačnosti. On je izbegavao svako spoljašnje razmetanje. Bogatstva, čast ovoga sveta i ljudska veličina ne mogu nikada da izbave dušu od smrti. Isus je odlučio da nikakva primamljivost svetovne prirode ne treba da poziva ljude na Njegovu stranu. Jedino lepota nebeske istine treba da privuče one koji će Ga

slediti. Mesijin karakter već mnogo ranije predviđen je u proroštvu i On je želeo da Ga ljudi prihvate na osnovu svedočanstva Božje reči.

Anđeli su bili zadivljeni veličanstvenim planom otkupljenja. Oni su posmatrali kako će Božji narod prihvatiti Njegovog Sina, odenutog u ljudsku odeću. Došli su u zemlju izabranog naroda. drugi narodi bavili su se mitovima i obožavanjem lažnih bogova. Anđeli su došli u zemlju u kojoj je bila otkrivena slava samoga Boga i u kojoj je zasjala svetlost proroštva. Oni su nevidljivo došli u Jerusalim, onima koji su bili određeni da objašnjavaju svete spise, slugama Božjeg doma. Već je svešteniku Zahariji, dok je služio pred oltarom, bila objavljena blizina Hristovog dolaska. Preteča je već bio rođen, a Njegova misija potvrđena čudom i proročanstvom. Vest o Njegovom rođenju i veličanstvenom značenju Njegove misije širila se na sve strane. Ipak, Jerusalim se nije pripremao da pozdravi dobrodošlicom svog Iskupitelja!

Nebeski vesnici su zapanjeno posmatrali ravnodušnost tog naroda koga je Bog pozvao da svetu otkrije svetlost svete istine. Jevrejski narod je bio sačuvan kao svedok da Hristos treba da se rodi iz Avramovog potomstva i Davidove loze, a ipak nije znao da je Njegov dolazak tako blizu. Jutarnja i večernja žrtva svakodnevno su u Hramu ukazivale na Božje jagnje, ali ovde nije bilo priprema za Njegov doček. Sveštenici i učitelji naroda nisu znali da najveći događaj svih vremena uskoro treba da se zbude. Oni su ponavljali svoje besmislene molitve i vršili bogoslužbene obrede da ih ljudi vide, ali u svojoj borbi za bogatstvima i svetovnom čašću, nisu bili spremni za otkrivenje Mesije. Ista ravnodušnost prevladavala je u zemlji Izrailja. Radost koja je oduševljenjem ispunjavala celo Nebo nije takla sebična srca obuzeta svetovnošću. Samo je nekolicina čeznula da vidi Nevidljivog. Njima se poslani nebeski vesnici.

Anđeli su pratili Josifa i Mariju dok su putovali od svog doma u Nazaretu do Davidovog grada. Naredba carskog Rima o popisu svih naroda u njegovoj prostranoj državi, obuhvatila je i stanovnike galilejskih brda. Kao što je u davna vremena Kir bio pozvan na presto svetskog carstva da bi mogao da Gospodnji narod oslobodi ropstva, tako je i Cezar Avgust postao ourđe za ispunjenje Božje namere da Isusovu majku dovede u Vitlejem. Ona je od Davidove loze, i Davidov Sin mora da se rodi u Davidovom gradu. Iz Vitlejema će, kaže prorok, »izaći koji će biti gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od početka, od večnih vremena.« (**Mihej 5,2) Međutim, u gradu njihove carske loze, Josifa i Mariju ne poznaju niti ih poštuju. Umorni i bez doma, oni prolaze kroz usku ulicu, od gradske kapije sve do istočnog kraja grada uzaludno tražeći mesto za noćni počinak. Za njih nema mesta u pretrpanoj gostionici. U neuglednoj prostoriji koja je služila kao zaklon za stoku našli su poslednje utočište, i u njoj je rođen Iskupitelj sveta.

Ljudi o tome nisu ništa znali, ali je ova vest ispunila Nebo radošću. Sveta bića iz carstva svetlosti privučena su Zemlji još dubljim i nežnijim zanimanjem. Zbog Njegove prisutnosti ceo svet postao je svetliji. Nad Vitlejemskim brežuljcima skupilo se bezbrojno mnoštvo anđela. Oni čekaju znak da objave radosne vesti svetu. Da su izrailjske vođe bile verne poverenom zadatku, oni bi mogli da učestvuju u radosti objavljivanja Isusovog rođenja. Sad ih je to mimoišlo.

Bog objavljuje: »Jer ću izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju.« »U tami sjaji videlo pravednicima.« (**Isaija 44,3; **Psalam 112,4) Onima koji traže svetlost i koji je radosno prihvataju, zasjaće blistavi zraci s Božjeg prestola.

Na poljima na kojima je dečak David vodio svoje stado, pastiri su još držali noćnu stražu. U toku tih sati tišine radzgovarali su o obećanom Spasitelju i molili se za dolazak Cara na Davidov presto. »I gle, anđeo Gospodnji stade među njima, i slava Gospodnja, obasja ih; i uplašise se vrlo. I reče im anđeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu. Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu.«

Na ove reči, viđenje slave ispunilo je duše pastira koji su slušali. Oslobodilac je došao Izrailju! Sila, uzdizanje i pobeda povezani su s Njegovim dolaskom. Međutim, anđeo je morao da ih pripremi da prepoznaju svog Spasitelja u siromaštvu i poniženju. »I eto vam znaka«, rekao je, »naći ćete dete povito gde leži u jaslama.«

Nebeski vesnik stišao je njihova strahovanja. On im je rekao kako će pronaći Isusa. Pun nežnog obzira prema njihovoj ljudskoj slabosti, on im je dao vremena da se priviknu na božanski sjaj. Tada se radost i slava nisu više mogle sakrivati. Celo polje bilo je obasjano sjajnom svetlošću Božjih vojski. zemlja se utišala, a Nebo se povilo da sluša pesmu.

»Slava na visini Bogu,

I na zemlji mir,

Među ljudima dobra volja.«

O, kad bi danas ljudska porodica mogla da prepozna ovu pesmu! Objava koja je tada data, melodija koja se tada čula, razlegaće se do kraja vremena i odjekivati do krajeva zemaljskih. Kad grane Sunce Pravde, sa zdravljem na svojim zracima, toj pesmi vratiće se odjek glasa mnogoga mnoštva, kao glas mnogih voda govoreći: »Aliluja! jer caruje Gospod Bog svedržitelj.« (**Otkrivenje 19,6)

Kad su anđeli nestali, svetlost je iščezla, a senke noći ponovo su pale na Vitlejemske brežuljke. Najblistaviji prizor koji su ikada posmatrale ljudske oči pastiri su dobro zapamtili. »I kad anđeli otidoše od njih na nebo, pastiri

govorahu jedan drugome: hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospod. I dođoše brzo, i nađoše Mariju i Josifa i dete gde leži u jaslama.«

Odlazeći s velikom radošću, pastiri su objavili ono što su videli i čuli. »I svi koji čuše diviše se tome što im kazaše pastiri. A Marija čuvažše sve reči ove i slagaše ih u srcu svojem. I vratiše se pastiri slaveći i hvaleći Boga.«

Udaljenost između Neba i Zemlje nije danas veća nego što je bila kad su pastiri slušali anđeosku pesmu. Ljudski rod je isto toliko predmet staranja Neba kao u vreme kad su obični ljudi skromnih zanimanja usred dana sretali anđele i razgovarali s nebeskim vesnicima u vinogradima i poljima. Nebo može da bude vrlo blizu i nama u našoj svakidašnjici. Anđeli iz nebeskih dvorova pratiće korake onih koji dolaze i odlaze po Božjoj zapovesti.

Istorija iz Vitlejema je neiscrpna tema. U njoj je sakrivena »dubina bogatstva i premudrosti i razuma Božijega.« (**Rimljanima 11,33) Mi se divimo Spasiteljevoj žrtvi kojom je zamenio nebeski presto jaslama i pratnju anđela koji su Ga obožavali, životinjama u staji. Njegova prisutnost kori ljudsku gordost i samodovoljnost. Ovo je, ipak, bio samo početak Njegovog neuporedivog poniženja. Za Božjeg Sina bilo bi gotovo beskrajno poniženje da je uzeo ljudsku prirodu čak i onda kad je Adam u svojoj nevinosti prebivao u Edemu. Međutim, Isus je prihvatio ljudsku prirodu kad je ljudski rod već četiri hiljade godina bio oslabljen grehom. Kao i svako Adamovo dete. On je primio na sebe rezultate delovanja velikog zakona nasleđa. Kakvi su ovi rezultati bili pokazano je u istoriji Njegovih zemaljskih predaka. On je došao s takvim nasleđem da deli naše tuge i iskušenja i da nam pruži primer bezgrešnog života.

Sotona je na Nebu mrzeo Hrista zbog Njegovog položaja u Božjim dvorovima. Kad je svrgnut s položaja, još više Ga je mrzeo. On je mrzeo Onoga koji se zavetovao da će iskupiti grešni ljudski rod. Ipak, Bog je dopustio Sinu da kao bespomoćno dete podložno slabosti čovečanstva dođe na svet, koji je Sotona proglasio svojim posedom. Dozvolio Mu je da upozna životne opasnosti svojstvene svakoj ljudskoj duši, da vodi borbu koju mora da vodi svako ljudsko dete, izložen opasnosti neuspeha i večnog gubitka.

Srce zemaljskog oca nežno voli svog sina. On posmatra lice svog deteta i drhti na pomisao o životnoj opasnosti. On čezne da zaštiti svoje drago dete od Sotonine sile i da ga sačuva od iskušenja i sukoba. Bog je dao svog jedinorodnog Sina da se nađe u još žešćem sukobu, i mnogo strašnijoj opasnosti, da bi životna staza naše dece bila sigurna. »U ovom je ljubav.« /**1. Jovanova 4,10/ Čudite se nebesa i divi se Zemljo!

P o g l a v l j e 5.

Ova glava zasnovana je na ***Luki 2,21–38.

POSVEJENJE

Otrprike četrdeset dana posle Hristovog rođenja, Josif i Marija su Ga odneli u Jerusalim da »ga metnu pred Gospoda« i prinesu žrtvu. To je bilo po jevrejskom zakonu, pa mu se Hristos kao čovekova zamena morao povinovati u svakoj pojedinosti. On je već bio podvrgnut obredu obrezanja, kao znaku Njegove poslušnosti zakonu.

Zakon je tražio da majka prinese jednogodišnje jagnje na žrtvu paljenicu i mladog goluba ili grlicu kao žrtvu za greh. Međutim, zakon je previđao da se od siromašnih roditelja koji nisu mogli da donesu jagnje, mogu da se prihvate u zamenu dve grlice ili dva mlada goluba, jednog za žrtvu paljenicu, a drugog za žrtvu za greh.

Žrtve koje su se prinosile Gospodu morale su da budu bez mane. Ove žrtve predstavljale su Hrista i iz njih se vidi da je i sam Isus bio bez ikakve telesne mane. On je bio »bezazleno i prečisto jagnje.« (**1. Petrova 1,19) Njegov telesni sastav nije oštećen nikakvom manom; Njegovo telo bilo je snažno i zdravo. Celog svog života živeo je u skladu s prirodnim zakonima.

Posvećenje prvenaca potiče iz najstarijih vremena. Bog je obećao da će dati nebeskog Prvenca da spase grešnika. Svako domaćinstvo trebalo je da usvoji ovaj dar posvećujući svog prvenca. Prvenac je trebalo da bude posvećen svešteničkoj službi, kao Hristov predstavnik među ljudima.

Prilikom oslobođenja Izrailja iz Egipta, ponovo je data zapovest o posvećenju prvenaca. Dok su Izrailjeva deca bila u egipatskom ropstvu, Gospod je uputio Mojsija faranu, egipatskom caru, s porukom: »Ovako kaže Gospod: Izrailj je sin moj, prvenac moj. I kazah ti: pusti sina mojeg da mi posluži. A ti ga ne hte pustiti; evo ja ću ubiti sina tvog, prvenca tvog.« (**2. Mojsijeva 4,22.23)

Mojsije je predao svoju poruku; ali odgovor gordog cara je glasio: »Ko je Gospod da poslušam glas njegov i pustim Izrailja? Ne znam Gospoda, niti ću pustiti Izrailja.« (**2. Mojsijeva 5,2) Gospod je znacima i čudima radio za svoj narod, šaljući strašne sudove na faraona. Na kraju, anđeo smrti dobio je nalog da ubije svakog prvenca od ljudi i stoke među Egipćanima. Da bi bili pošteđeni, Izrailjci su dobili uputstva da dovratnike namažu krvlju zaklanog jagnjeta. Svaka kuća morala je da bude obeležena, da bi anđeo kad dođe da izvrši svoj smrtonosni zadatak, mimoišao izrailjske domove.

Posle ove osude nad Egiptom Gospod je rekao Mojsiju: »Posveti mi svakog prvenca... i od ljudi i od stoke, jer je moje«; »od onoga dana kad pobih sve prvence u zemlji Egipatskoj, posvetih sebi svakoga prvenca u Izrailju od čoveka do živinčeta; moji će biti; ja sam Gospod.« (**2. Mojsijeva 13,2;4 Mojsijeva 3,13) Pošto je

uspostavljena služba u Šatoru od sastanka, Gospod je izabrao Levijevo pleme, umesto prvenaca iz celog Izrailja, da služe u Svetinji. Međutim, prvenca su još smatrali Gospodnjim vlasništvom i zato je trebalo da bude otkupljen.

Tako je zakon o posvećenju prvenca postao vrlo značajan. Iako je bio uspomena na Gospodnje čudesno izbavljenje Izrailjeve dece, on je prikazivao još veće oslobođenje koje će izvojevati jedinorodni Božji Sin. Kao što je krv, kojom su bili poprskani dovratnici, spasila prvenca u Izrailju, tako Hristova krv ima moć da spasi svet.

Kakvo je značenje tada imalo Hristovo posvećenje! Ali sveštenik nije video kroz zavesu; on nije čitao tajnu iza nje. Posvećenje dece bilo je uobičajena slika. Iz dana u dan sveštenik je primao novac za otkup kad su deca posvećivana Gospodu. Iz dana u dan on je rutinski radio svoj posao, obraćajući malo pažnje na roditelje ili decu, osim kad je zapazio neki nagoveštaj bogatstva ili visokog položaja roditelja. Josif i Marija bili su siromašni; kad su došli sa svojim Detetom, sveštenici su videli samo čoveka i ženu odevene kao Galilejce, u najskromnijoj odeći. U njihovom izgledu nije bilo ničega što je privlačilo pažnju i oni su prineli dar predviđen za siromašnije slojeve.

Sveštenik je započeo obred svog obaveznog zadatka. Uzeo je Dete u naručje i držao ga pred oltarom. Kad ga je vratio u majčino naručje, upisao je ime »Isus« u svitak prvenca. Dok je držao Dete u svom naručju, nije ni slutio da je to Veličanstvo Neba, Car slave! Sveštenik nije ni pomislio da je ovo Dete Onaj o kome je Mojsije pisao: »Gospod Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže.« (**Dela 3,22) On nije mislio da je ovo Dete Onaj čiju je slavu Mojsije želeo da vidi. Međutim, na sveštenikovim rukama leži Onaj koji je veći od Mojsija; i kad je zapisao ime Deteta, zapisao je ime Onoga koji je bio temelj celokupnog jevrejskog načina života. Ovo ime predstavljalo je smrtnu presudu u svemu tome jer je sistem žrtava i darova zastareo; simbol je gotovo dostigao svoju pravu sliku, sen svoje stvarnosti.

Slava Božje prisutnosti, napustila je Svetinju, ali u Detetu iz Vitlejema bila je zaklonjena slava pred kojom se anđeli klanjaju. Ovo nesvesno Dete, bilo je obećani potomak, na koga je ukazivao prvi oltar na vratima Edema. To je bio Mesija, Knez mira. On je bio Onaj koji se objavio Mojsiju: JA SAM. To je bio Onaj koji je u stubu od oblaka i ognja bio vođa Izrailju. To je bio Onaj o kome su već od davnina prorokovali videoci. On je bio Čežnja svih naroda, Koren i Izdanak Davidov, i sjajna zvezda Danica. Ime ovog bespomoćnog Deteta, upisanog u svitak Izrailja, što ga je proglasilo našim bratom, bilo je nada palog ljudskog roda. Dete za koje je plaćena otkupnina bilo je Onaj koji će platiti otkup za grehe celog sveta. On je bio pravi Prvosveštenik »nad domom Božjim«, Poglavar koji »ima večno sveštenstvo«, Posrednik »S desne strane prestola veličine na visini«. (**Jevrejima 10,21; 7,24;1,3)

Duhovno treba duhovno da »se razgleda«. Božji Sin je posvećen u Hramu za posao koji je došao da izvrši. Sveštenik ga je posmatrao kao što bi posmatrao svako drugo dete. Međutim, iako nije video niti osećao nešto neobično, Božji čin u davanju Sina svetu bio je prepoznat. Ova prilika nije prošla a da Hrista neko ipak nije prepoznao. »I gle, beše u Jerusalimu čovek po imenu Simon, i taj čovek beše pravedan i pobožan, koji čekaše utehe Izrailjeve, i Duh sveti beše u njemu. I njemu beše sveti Duh kazao da neće videti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega.« (**Luka 2,25.26/

Kad je Simeun ušao u Hram, video je jednu porodicu kako prikazuje dete pred sveštenikom. Njihova spoljašnjost govorila je o siromaštvu; ali Simeun je shvatio upozorenja Duha i bio duboko osvedočen da je Dete koje je prikazano pred Gospodom Uteha Izrailjeva, Onaj koga je želeo da vidi. Začudenom svešteniku Simeun je izgledao kao zanesenjak. Dete je vraćeno Mariji, a on Ga uzima u naručje da ga prikaže pred Bogom, dok je radost koju dotada nikada nije osetio ispunjavala njegovu dušu. Dok je podizao malog Spasitelja prema Nebu, rekao je: »Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po reči svojoj; jer videše oči moje spasenje tvoje, koje si ugotovio pred licem sviju naroda, videlo, da obasja neznabošce i slavu naroda tvojega Izrailja.« (**Luka 2,29,30/

Proročki duh počivao je na ovom Božjem čoveku, i dok su Josif i Marija stajali tu kraj njega, čudeći se njegovim rečima, on ih je blagoslovio i rekao Mariji: »Gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izrailju, i da bude znak protiv koga će se govoriti (a i tebi samoj probošće nož dušu), da se otkriju misli mnogih srca.« (**Luka 2,34.35/

Ušla je takođe i proročica Ana potvrđujući Simeunovo svedočanstvo o Hristu. Dok je Simeun govorio, njeno lice bilo je ozareno Božjom slavom i ona je izlivala zahvalnost koju je srce osećalo što joj je dopušteno da vidi Hrista Gospoda.

Ovi ponizni poštovaoci Boga nisu uzalud proučavali proročanstva. Međutim, oni koji su se nalazili na položajima vladara i sveštenika u Izrailju, iako su pred sobom imali dragoceno kazivanje proroštva, nisu išli Gospodnjim putem i njihove oči nisu bile otvorene da vide Svetlost života.

Tako je to još i danas. Verske vođe i oni koji služe u Božjem domu često ne razlikuju događaje na koje je usmerena pažnja celoga neba, i oni nezapaženo prolaze. **Ljudi priznaju Hrista u istoriji, ali se okreću od živoga Hrista.** Hristos, koji u svojoj Reči poziva na samopožrtvovnost, preko siromašnih i napaćenih koji traže pomoć i preko pravednih koji su upućeni na siromaštvo, trud i poniženje, nije ništa spremnije prihvaćen danas nego pre osamnaest vekova.

Marija je razmišljala o Simeunovom otvorenom i dalekosežnom proročanstvu. Dok je u svom naručju gledala Dete i sećala se reči koje su izgovorili Vitlejemski pastiri, bila je ispunjena radošću, zahvalnošću i blistavom nadom. Simeunove reči podsetile su je na Isajino proročko kazivanje: »Ali će izaći šibljika iz stabla Jesejeva, i izdanak iz korena njegove izniknuće. I na njemu će počivati duh Gospodnji, duh mudrosti i razuma, duh saveta i sile, duh znanja i straha Gospodnjeg... I pravda će mu biti pojas po bedrima, i istina pojas po bocima.« »Narod koji hodi u tami videće videlo veliko, i onim koji sede u zemlji gde je smrtni sen zasvetleće videlo... Jer nam se rodi dete, sin nam se daje, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti: divni, savetnik, Bog silni, otac večni, knez mirni.« (**Isaija 11,1–5:9,2–6)

Ipak, Marija nije shvatila Hristovu misiju. Simeun je prorokovao o Njemu kao o videlu koje će obasjavati neznabošce, kao o slavi Izrailjevoj. Na taj način anđeli su objavili Spasiteljevo rođenje kao radosnu vest svim narodima. Bog je težio da ispravi skućeno jevrejsko shvatanje o Mesijinom delu. On je želeo da ljudi u Njemu gledaju ne samo oslobodioca Izrailja već Spasitelja sveta. Međutim, proći će mnogo godina dok je i Isusova majka shvatila Njegovu misiju.

Marija je očekivala Mesijinu vladavinu na Davidovom prestolu, ali nije videla krštenje patnjom koji će ga zadobiti. Simeun je otkrio da Mesija neće proći kroz ovaj svet bez prepreka. Rečima upućenim Mariji: »A i tebi samoj probošće nož dušu«, Bog je u svojoj nežnoj milosti nagovestio Isusovoj majci veliku bol koju je zbog Njega počela da podnosi.

»Gle,« rekao je Simeun, »ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izrailju, i da bude znak protiv koga će se govoriti.« Oni koji žele da se ponovo podignu moraju pasti. Mi moramo pasti na Stenu i razbiti se pre nego što se podignemo u Hristu. Sebičnost se mora oboriti, oholost se mora poniziti ako želimo da upoznamo slavu duhovnog carstva. Jevreji nisu želeli da prihvate čast koja je dostignuta u poniznosti. Zato i nisu mogli da prime svoga Iskupitelja. On je bio znak protiv koga se govorilo.

»Da se otkriju misli mnogih srca.« U svetlosti Spasiteljevog života, otkrivaju se srca svih, počevši čak od Tvorca pa do kneza tame. Sotona je prikazivao Boga kao sebičnog i surovog, kao Onoga koji polaže pravo na sve, a ništa ne daje; koji traži službu od svih svojih stvorenja za sopstvenu slavu, a ne podnosi nikakvu žrtvu za njihovo dobro. Međutim, darovanje Hrista otkriva Očevo srce. To svedoči da su Božje misli za nas »misli dobre a ne zle«. (**Jeremija 29,11) To pokazuje da dok je Božja mržnja prema grehu jaka kao smrt, Njegova ljubav prema grešniku jača je od smrti. Budući da je uzeo na sebe naše spasenje, On neće poštediti ništa – ma koliko Mu to bilo drago – što je neophodno za izvršenje Njegovog dela. Nijedna istina potrebna za naše spasenje nije uskraćena, nijedno čudo milosti nije znamereno, nijedno božansko sredstvo nije ostalo neupotrebljeno. Naklonost dolazi za naklonoću, a dar za darom. Cela nebeska riznica otvorena je onima koje On želi da spase. Skupivši sva bogatstva svemira i otkrivši sve izvore neizmerne sile, On ih sve predaje u Hristove ruke i kaže: Sve je ovo za čoveka. Upotrebi ove darove da ga uveriš da ni na Zemlji ni na nebu ne postoji veće ljubavi od moje! Svoju najveću sreću on će naći u ljubavi prema Meni.

Na golgotskom krstu sučelile su se ljubav i sebičnost. Njihova pojava dostigla je ovde svoj vrhunac. Hristos je živio da teši i blagosilja, a Sotona je usmrtivši Ga pokazao svu opakost svoje mržnje prema Bogu. On je jasno pokazao da je stvarni cilj njegove pobune zbacivanje Boga s prestola i uništenje Onoga preko koga se pokazala Božja ljubav.

Hristovim životom i smrću otkrile su se i misli ljudi. Od jasala do krsta, Hristov život bio je poziv na potčinjavanje sebe i zajednicu u patnjama. On je skinuo koprenu s ljudskih ciljeva. Isus je došao s nebskom istinom i svi koji su slušali glas Svetog Duha bili su privučeni k Njemu. Oni koji su služili sebi samima pripadali su Sotoninom carstvu. Svojim odnosom prema Hristu svi će pokazati na kojoj se strani nalaze. Na taj način, svaki izriče sebi presudu.

Na dan završnog suda, svaka izgubljena duša shvatiće prirodu svog odbacivanja istine. Prikazaće se krst, a njegovo pravo značenje uvideće svaki um koji je bio zalepljen prestupom. Pred prizorom Golgote i njene tajanstvene Žrtve, grešnici će stajati osuđeni. Biće odbačen svaki lažni izgovor. Ljudsko otpadništvo pojaviće se u svom užasnom karakteru. Ljudi će videti što su izabrali. Svako pitanje istine ili zablude u dugoj borbi biće objašnjeno. Pred sudom svemira Bog će stajati čist od krivice za postojanje ili trajanje zla. Pokazaće se da božanski propisi nisu prouzrokovali greh. U Božjoj vladavini nije bilo mane, nije bilo nikakvog razloga za nezadovoljstvo. Kad se otkriju pomisli svakoga srca, tada će se i verni i buntovnici sjediniti u objavljivanju: »Pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetih. Ko se neće bojati tebe, Gospode i proslaviti ime tvoje?... jer se tvoji sudovi javiše.« (**Otkrivenje 15,3.4)

P o g l a v l j e 6.

Ova glava zasnovana je na Mateju 2.

»JER SMO VIDELI NJEGOVU ZVEZDU«

»A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judinu, za vremena cara Iroda, a to dođu mudraci od istoka u Jerusalim, i kažu: Gde je car Judejski što se rodio? Jer smo videli njegovu zvezdu na istoku, i došli smo da mu se poklonimo.«

Mudraci sa Istoka bili su filozofi. Oni su pripadali velikom i uticajnom društvenom sloju koji je obuhvatao ljude plemenitog porekla i bio nosilac bogatstva i učenosti u njihovom narodu. Među njima bilo je mnogih koji su varali lakoveran narod. Drugi su bili čestiti ljudi koji su proučavali znake Proviđenja u prirodi i bili poštovani zbog svega poštenja i mudrosti. Mudraci koji su došli Isusu bili su ljudi takvog karaktera.

Božja svetlost uvek svetli usred tame neznaboštva. Dok su ovi mudraci proučavali zvezdano nebo i pokušavali da proniknu u tajnu koju su sakrivala njihove sjajne staze, gledali su Tvorčevu slavu. Tražeći jasnije saznanje, okrenuli su se jevrejskim svetim spisima. U njihovoj zemlji čuvali su se proročki spisi koji su predskazivali dolazak božanskog učitelja. Valam je pripadao magima, iako je jedno vreme bio Božji prorok; Duhom Svetim on je predskazao Izrailjevo blagostanje i pojavu Mesije; a njegova proročanstva prenosila su se predanjem iz veka u vek. Međutim, u Starom zavetu mnogo jasnije otkriven je Spasiteljov dolazak. Mudraci su s radošću utvrdili da je Njegov dolazak blizu i da će se zemlja napuniti poznanja slave Gospodnje.

Mudraci su videli tajanstvenu svetlost na nebu one noći kad je Božja slava obasjala Vitlejemske brežuljke. Kad je svetlost iščezla, pojavila se sjajna zvezda koja se lagano kretala nebom. To nije bila nikakva zvezda nekretnica ni neka planeta, pa je ova prirodna pojava probudila najživlje interesovanje. Ta zvezda bila je udaljena grupa sjajnih anđela, ali mudraci to nisu znali. Ipak bili su uvereni da ova zvezda ima za njih posebno značenje. Oni su se savetovali sa sveštenicima i filozofima i pretraživali svitke starih zapisa. Valamovo proročanstvo je objavilo: »Izaći će zvezda iz Jakova i ustaće palica iz Izrailja.« (**4. Mojsijeva 24, 17) Da li je moguće da je ova nepoznata zvezda bila poslana kao vesnik Obećanoga? Mudraci su se obradovali svetlosti istine poslate s Neba; sada se ona izlivala na njih sjajnijim zracima. U snu su primili poruku da idu i potraže novorođenog Cara.

Kao što je Avram verom pošao na Božji poziv »ne znajući kuda ide« (**Jevrejima 11,8), kao što je Izrailj u veri išao za stubom od oblaka do Obećane zemlje, tako su i ovi neznabošci pošli da nađu obećanog Spasitelja. Istočnjačke zemlje bile su bogate dragocenostima i mudraci nisu praznih ruku krenuli na put. Bio je običaj da se vladarima i ostalim visokim ličnostima daju pokloni kao znak poštovanja, i najskupoceniji darovi koji su se mogli da se nađu u zemlji prineti su kao poklon Onome u kome su treba da budu blagoslovena sva plemena na Zemlji. Morali su da putuju noću da bi mogli da prate zvezdu; putnici su prekraćivali sate ponavljanjem starih kazivanja i proročkih izjava o Onome koga su tražili. Prilikom svakog predaha oni su istraživali proročanstva i tako se sve više produbljivalo njihovo uverenje da ih Bog vodi. Dok su pred sobom imali zvezdu kao spoljašnji znak, imali su i unutrašnje osvedočenje Svetoga Duha koji je delovao na njihova srca i nadahnivao ih nadom. Putovanje, iako dugo, bilo je za njih srećno.

Stigli su u Izrailjsku zemlju i silazeći niz Maslinsku goru, gledali su Jerusalim pred sobom, kad, gle, zvezda koja ih je vodila celim mukotrpnim putem, zastaje nad Hramom i nakon nekoliko trenutaka iščezava iz vidika. Oni dalje hitaju žurnim koracima očekujući sa sigurnošću da je Mesijino rođenje radosni refren na svakom jeziku. Međutim, uzaludno su se raspitivali. Ušavši u Sveti grad uputili su se prema Hramu. Na svoje čuđenje nisu našli nikoga koji je nešto znao o novorođenom Caru. Njihova pitanja nisu izazvala nikavu radost, već pre iznenađenje i strah pomešan s prezirom.

Sveštenici su ponavljali predanje. Oni uzdižu svoju veru i svoju pobožnost, dok Grke i Rimljane proglašavaju neznabošcima i grešnicima većim od drugih. Mudraci nisu idolopoklonici i u Božjim očima bolji su od ovih koji su sami po imenu bili u službi Njemu; pa ipak Jevreji ih smatraju neznabošcima. Čak i među postavljenim čuvarima svetih spisa, njihovo revnosno raspitivanje nije naišlo ni na kakvo razumevanje.

Dolazak mudraca brzo se razglasio po celom Jerusalimu. Njihova neobična misija izazvala je uznemirenost u narodu koja se pronela u palatu cara Iroda. Lukavi Edomac bio je uznemiren nagoveštajem o mogućem suparniku. Bezbrojna ubistva umrljala su njegovu stazu do prestola. Budući da je bio tuđinske krvi, narod nad kojim je vladao mrzeo ga je. Njegova jedina sigurnost bila je naklonost Rima. Međutim, ovaj novi Princ imao je veću prednost. Bio je rođen da vlada.

Irod je posumnjao da sveštenici kuju zaveru sa strancima da bi izazvali bunu u narodu i zbacili ga s prestola. On je prikrivao svoje nepoverenje, odlučan da većim lukavstvom osujeti njihove smišljene planove. Skupivši sveštenečke glavare i književnike raspitivao se za učenje njihovih svetih knjiga o mestu Mesijinog rođenja.

Ovo raspitivanje otimača prestola, podstaknuto zahtevom stranaca, povredilo je ponos jevrejskih učitelja. Ravnodušnost kojom su prišli proročkim svicima, razbesnila je surevnjivog despota. On je mislio da žele da sakiju svoje poznavanje ovog predmeta. S autoritetom kome se nisu usudili suprotstaviti naredio je da podrobno ispituju i objave mesto rođenja njihovog očekivanog Cara. »A oni mu rekoše: u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao:

»I ti Vitlejeme, zemljo Judina!
Ni po čem nisi najmanji u državi Judinoj;
Jer će iz tebe izići čelovođa
Koji će pasti narod moj Izrailja.«

Irod je zatim pozvao mudrace na tajni razgovor. Bura besa i straha besnela je u njegovom srcu, ali je sačuvao mirno držanje i ljubazno je primio strance. Raspitivao se o vremenu pojavljivanja zvezde i pretvarao se

da radosno pozdravlja nagoveštaj Hristovog rođenja. Zamolio je svoje posetioce: »Raspitajte se dobro za dete, pa kada ga nađete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim.« Rekavši to otpustio ih je da svojim putem odu u Vitlejem.

Sveštenici i starešine u Jerusalimu nisu bili tako neobavešteni o Hristovom rođenju, kao što su se pretvarali. Vest o poseti anđela pastirima doprla je do Jerusalima, ali rabini su je smatrali nedostojnom njihove pažnje. Mogli su sami da nađu Isusa i spremno odvedu mudrace do Njegovog mesta rođenja, ali, umesto toga, mudraci su došli k njima da im skrenu pažnju na rođenje Mesije. »Gde je car Judejski što se rodio?« rekli su »jer smo videli njegovu zvezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo.«

Oholost i zavist sada su zatvorili vrata svetlosti. Da je poklonjeno poverenje vestima pastira i mudraca, oni bi doveli sveštenike i rabine u vrlo nepovoljan položaj, dokazujući suprotno od njihovog tvrđenja da su tumači Božje istine. Ovi obrazovani učitelji nisu hteli da se ponize da ih poučavaju oni koje su oni smatrali neznabošcima. Nemoguće je, govorili su oni, da ih je Bog mimoišao je objavio vest neukim pastirima i neobrezanim neznabošcima. Odlučili su pokazati prezir prema vestima koje su uzrujavale cara Iroda i ceo Jerusalim. Nisu čak ni poželeli da odu u Vitlejem, i vide da li je tako. Naveli su ljude da zanimanje za Isusa prihvate kao fanatično uzbuđenje. Tu su sveštenici i rabini počeli da odbacuju Hrista. Otada je njihova oholost i tvrdoglavost prerasla u duboko usađenu mržnju prema Spasitelju. Dok je Bog otvarao vrata neznabošcima, jevrejske vođe zatvarale su vrata sebi samima.

Mudraci su sami otišli iz Jerusalima. Senke noći spuštale su se dok su prolazili kroz gradsku kapiju, ali na svoju veliku radost opet su ugledali zvezdu koja ih je povelala prema Vitlejemu. Oni nisu primili nikakav nagoveštaj o skromnom Isusovom stanju, kao što su to dobili pastiri. Nakon dugog puta bili su razočarani ravnodušnošću jevrejskih vođa i napustili su Jerusalim s manje pouzdanja nego kad su ušli u grad. U Vitlejemu nisu našli carsku gardu razmeštenu da zaštiti novorođenog Cara. Nijedan ugledni čovek nije Ga posetio. Isus je bio stavljen u jaslje kao u kolevku. Njegovi roditelji, neobrazovani seljaci, bili su Njegovi jedini čuvari. Da li je moguće da je to Onaj o kome je pisano da će podići »pleme Jakovljevo« i da će vratiti »ostatak Izrailjev«, i biti učinjen »videlom narodima« i spasenje »do krajeva zemaljskih«? (**Isaija 49,6)

»I ušavši u kuću videše dete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se.« U siromašnoj Isusovoj pojavi prepoznali su prisutnost Božanstva. Predali su svoja srca Njemu kao Spasitelju i tada Ga obasuli darovima – zlatom, i tamjanom, i smirnom. Kakvu su veru imali! Za mudrace sa Istoka moglo bi se reći ono što je kasnije rečeno za rimskog kapetana: »Ni u Izrailju tolike vere ne nađoh.« (**Matej 8,10)

Mudraci nisu proniknuli u Irodove namere prema Isusu. Kad je cilj njihovog putovanje bio ostvaren, oni su se pripremali za povratak u Jerusalim, nameravajući da ga obaveste o svom uspehu. Međutim, u snu su primili božansku vest da više ne održavaju nikakvu vezu s njim. Zaobilazeći Jerusalim, pošli su u svoju zemlju drugim putem.

Na sličan način i Josif je primio opomenu da beži u Egipat s Marijom i Detetom. A anđeo reče: »I budi onamo dok ti ne kažem; jer će Irod tražiti dete da ga pogubi.« Josif je poslušao bez oklevanja i da bi bio sigurniji pošao je noću na put.

Preko mudraca Bog je jevrejskom narodu skrenuo pažnju na rođenje svog Sina. Njihovo raspitivanje u Jerusalimu, probuđeno zanimanje naroda, pa čak i Irodova ljubomora koja je privukla pažnju sveštenika i rabina, usmerili su umove na proročanstva o Mesiji i na veliki događaj koji se zbio.

Sotona se zauzeo da zakloni božansku svetlost svetu i upotrebi svu moć svog lukavstva da uništi Spasitelja. Međutim, Onaj koji nikada ne drema i ne spava čuvao je svog voljenog Sina. Onaj koji je Izrailju poslao dažd mane s neba i hranio Iliju u vreme gladi, pobrinuo se za Marijino i Isusovo utočište u neznabožačkoj zemlji. Darovima mudraca iz neznabožačke zemlje Gospod je osigurao sredstva za put u Egipat i za boravak u tuđoj zemlji.

Mudraci su među prvima poželeli dobrodošlicu Iskupitelju. Oni su prvi položili svoj dar kraj Njegovih nogu. Kakva je prednost bila služiti Mu svojim darom! Bog osobito ceni dar koji potiče od srca koje ljubi, čineći ga najuspešnijim u službi Njemu. Ako smo svoje srce predali Isusu, mi ćemo Mu prineti i svoje darove. Naše zlato i srebro, naš najdragoceniji zemaljska imovina, naši najveći umni i duhovni darovi, dobrovoljno će se posvetiti Njemu koji nas je ljubi i koji je dao Sebe za nas.

Irod je u Jerusalimu nestrpljivo očekivao povratak mudraca. Kako je vreme prolazilo, a oni se nisu pojavljivali, njegove sumnje počele su da rastu. Nespremnost rabina da otkriju Mesijino mesto rođenja kao da mu je ukazivalo da su prozreli njegov plan i da su ga mudraci namerno izbegli. Ta misao ga je razbesnila. Obmana nije uspela, ali je preostalo pribegavanje sili. On će im dati pouku s ovim detetom – carem. Ti oholi Jevreji treba da vide šta mogu očekivati u svojim pokušajima da ustoliče vladara.

Odmah je poslao vojnike u Vitlejem s nalogom da ubiju svu decu od dve godine i manje. Tihi domovi Davidovog grada bili su svedoci prizora užasa, koji su još pre šest stotina godina otkriveni proroku: »Glas u Ramiču se, plač, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahilja plače za svojom decom, i neće da se uteši, jer ih nema.«

Ovu nesreću Jevreji su sami navukli na sebe. Da su u vernosti i poniznosti hodili pred Bogom, On bi na izvanredan način učinio za njih bezopasnim carev gnev. Ali, svojim gresima oni su se odvojili od Boga i odbacili

Svetoga Duha koji je bio njihov jedini štit. Pismo nisu proučavali sa željom da se usklade sa Božjom voljom. Tragali su za proročanstvima koja su mogla da se tumače tako da se sami uzvise i pokažu kako Bog prezire ostale narode. U svojoj oholosti hvalili su se da će Mesija doći kao car koji će pobediti svoje neprijatelje i pogaziti neznabošce u svom gnevu. Na taj način izazvali su mržnju svojih vladara. Njihovim pogrešnim prikazivanjem Hristove misije, Sotona je nameravao da pripremi uništenje Spasitelja, ali to se vratilo na njihove glave.

Ovo okrutno delo bilo je jedno od poslednjih koje je pomračilo Irodovu vladavinu. Ubrzo posle ubijanja nevine dece, bio je i sam prinuđen da se pokori takvoj sudbini koju niko nije mogao da otkloni. Umro je strašnom smrću.

Josif koji je još bio u Egiptu, dobio je nalog od Božjeg anđela da se vrati u Izrailjsku zemlju. Smatrajući Isusa naslednikom Davidovog prestola, Josif je želeo da se nastani u Vitlejemu, ali doznajući da Arhelaj vlada u Judeji umesto svog oca, bojao se da bi sin mogao da ostvari očeve planove protiv Hrista. Od svih Irodovih sinova Arhelaj mu je svojim karakterom bio najviše sličan. Već je njegovo stupanje na presto bilo obeleženo neredima u Jerusalimu i pokoljem u kome je rimska garda pobila hiljade Jevreja.

Josif je ponovo usmeren na sigurno mesto. Vratio se u Nazaret, u svoj raniji dom, i ovde je Isus boravio gotovo trideset godina, »da se zbude kao što su kazali proroci da će se Nazarećanin nazvati«. Galilejom je upravljao Irodov sin, ali u njoj je bilo mnogo više stranaca nego u Judeji. Na taj način tamo je bilo manje zanimanja za pitanja koja su se isključivo ticala Jevreja i Isusove tvrdnje verovatno bi izazvale manju zavist kod vlastodržaca.

Tako je bio dočekan Spasitelj kad je došao na Zemlju. Izgledalo je da ne postoji mesto odmora ili sigurnosti za malog Otkupitelja. Bog nije mogao poveriti svoga Sina ljudima, čak i ako je ostvarivao svoje delo za njihovo spasenje. On je naložio anđelima da prate Isusa i da Ga štite dok ne završi svoj zadatak na Zemlji i ne umre od ruku onih koje je došao da spase.

Poglavlje 7.

Ova glava zasnovana je na ***Luki 2, 39.40.

KAO DETE

Detinjstvo i mladost Isus je proveo u malom planinarskom selu. Na Zemlji ne postoji nijedno mesto koje ne bi bilo počašćeno Njegovim prisustvom. Carske palate imale bi prednost primajući Ga kao gosta. Međutim, On je mimoišao domove bogatih, carske dvorove i slavna središta nauke, da bi se nastanio u zabitom i prezrenom Nazaretu.

Izuzetno značenje ima kratak izveštaj o Njegovom detinjstvu: »A dete rastijaše, i jačaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božija beše na njemu.« Ozaren naklonošću svog Oca, Isus »napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi«. (**Luka 2, 52) Njegov um bio je živahan i prodoran, a Njegova razboritost i mudrost nadmašivale su Njegove godine. Njegov karakter bio je uravnotežen i skladan. Snage uma i tela postepeno su se razvijale u skladu sa zakonima detinjstva.

Kao dete Isus se odlikovao posebno privlačnom prirodom. Njegove uslužne ruke uvek su bile spremne da posluže drugima. On je pokazivao nepokolebljivo strpljenje i istinoljubivost koja nikada ne bi žrtvovala čestitost. U načelu čvrst kao stena, Njegov život otkrivao je vrlinu nesebične ljubaznosti.

Isusova majka pratila je budnim okom razvoj Njegovih snaga i zapazila na Njegovom karakteru pečat savršenstva. S radošću se trudila da bodri taj bistar i prijemčiv um. Posredstvom Svetoga Duha primila je mudrost za saradnju s nebeskim silama u razvoju ovog Deteta, koje je moglo svojim Ocem smatrati samo Boga.

Od najranijih vremena verni u Izrailju s velikom pažnjom odgajali su mlade. Gospod je dao uputstva da se deca poučavaju, čak i od najmanjih nogu, o Njegovoj dobroti i veličini, naročito onako kako su se otkrile u Njegovom zakonu i prikazale u istoriji Izrailja. Pisma, molitva i pouke iz Pisma morale su da budu prilagođene umu koji se razvija. Očevi i majke trebalo je da poučavaju svoju decu da je Božji zakon izraz Njegovog karaktera i tako primanjem načela Zakona u srce, Božji lik utiskivao se u duševni svet i um. Veći deo poučavanja bio je usmen, ali mladi su takođe učili da čitaju jevrejske spise, a pregamentski svici starozavetnih zapisa bili su otvoreni za njihovo proučavanje.

U Hristovo doba gradovi koji nisu pružali versko poučavanje mladih smatrali su se prokletim od Boga. Ipak to poučavanje postalo je formalističko. Predanje je u velikoj meri potisnulo Sveto pismo. Pravo vaspitanje vodio bi mlade da »traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli«. (**Dela 17, 27) Međutim, jevrejski učitelji posvetili su pažnju ceremonijama. Um je bio ispunjen gradivom beskorisnim za učenika, koje neće biti priznato u višoj školi nebeskih dvorova. Iskustvo stečeno ličnim prihvatanjem Božje reči nije našlo mesta u ovom vaspitnom sistemu. Zauzeti krugom spoljašnjih ceremonija učenici nisu imali vremena za mirne trenutke koje bi proveli s Bogom. Oni nisu čuli Njegov glas koji govori srcu. U svom traganju za saznanjem, oni su se okrenuli od Izvora mudrosti. Zanemarena je suština službe Bogu. Načela Zakona bila su zamagljena. Ono što se smatralo visokim obrazovanjem bilo je najveća prepreka pravom razvoju. Snage mladeži bile su sputane obukom rabina. Njihovi umovi postali su skućeni i ograničeni.

Dete Isus nije primalo pouke u školama pod okriljem sinagoga. Njegova majka bila je Njegov prvi zemaljski učitelj. S njenih usana i iz proročkih svitaka On je naučio nebeske istine. One iste reči koje je sam izgovorio

Mojsiju za Izrailja, sad je usvajao na krilu svoje majke. Kad je prešao iz detinjstva u mladićko doba, nije tražio rabinske škole. Njemu nije bilo potrebno vaspitanje koji bi stekao na takvim izvorima, jer Bog je bio Njegov Učitelj.

Pitanje postavljeno za vreme Spasiteljevog rada: »Kako ovaj zna knjige a nije se učio?«, ne ukazuje na to da Isus nije znao da čita, već samo da nije primio rabinsko obrazovanje. (**Jovan 7, 15) Budući da je stekao znanje na način koji je dostupan i nama, Njegovo dobro poznavanje Pisma pokazuje koliko je marljivo posvetio svoje rane godine proučavanju Božje reči. Pored toga, pred njim je bila otvorena i velika biblioteka stvorenih Božjih dela. On koji je načinio sve, proučavao je pouke koje je Njegova sopstvena ruka napisala na zemlji, moru i nebu. Odvojen od nesvetih puteva sveta, on je sakupljao naučno znanje iz prirode. Proučavao je život biljaka i životinja i čovekov život. Od najranijih godina života sav je bio obuzet jednim ciljem: da živi na blagoslov drugima. Izvor tog cilja On je nalazio u prirodi; nove ideje o načinu i sredstvima zasjale bi u Njegovom umu dok je proučavao život biljaka i životinja. Neprekidno se trudio da iz onoga što je video izvuče primere pomoću kojih bi iznosio živu Božju reč. Priče kojima je za vreme svoje službe rado davao svoje pouke o istini, pokazuju kako je Njegov duh bio otvoren za uticaje prirode i kako je prikupljao duhovne pouke iz svoje svakodnevne životne okoline.

Na taj način Isusu se otkrivalo značenje Božjih reči i dela, dok je pokušavao da razume suštinu stvari. Nebeska bića bila su Njegovi pratoci, a On je negovao svete misli i zajednicu. Od trenutka kad je postao svestan okoline, On je neprekidno rastao u duhovnoj vrlini i poznavanju istine.

Svako dete može steći znanje kao što ga je Isus stekao. Dok pokušavamo da se upoznamo s našim nebeskim Ocem pomoću Njegove reči, anđeli će nam se približiti, naš um ojačati, naš karakter uzdići i oplemeniti. Postaćemo sličniji Spasitelju. Dok posmatramo lepo i veličnstveno u prirodi, naša osećanja usmeriče se ka Bogu. Dok je duh ispunjen divljenjem, duša se okrepljuje dodirima s Beskonačnim preko Njegovih dela. Zajednica s Bogom u molitvi razvija umne i moralne sposobnosti, a duhovna sila jača dok razmišljamo o onome što je duhovno.

Isusov život bio je život u skladu s Bogom. Dok je bio dete, mislio je i govorio kao dete, ali ni najmanji trag greha nije kvario Božji lik u Njemu. Ipak, On nije bio oslobođen od iskušenja. Zloća stanovnika Nazareta bila je poslovična. Natanailovim pitanjem iskazano je mišljenje o njihovom lošem glasu: »Iz Nazareta može li biti što dobro?« (**Jovan 1,46) Isus je postavljen tamo gde će se Njegov karakter oprobati. Bilo je neophodno da stalno bude oprezan kako bi sačuvao svoju čistotu. Bio je podložan svim borbama s kojima se i mi srećemo, kako bi mogao da nam bude primer u detinjstvu, mladosti i zreloom dobu.

Sotona je bio neumoran u svojim naporima da savlada Dete iz Nazareta. Od najranijih godina Isusa su čuvaki nebeski anđeli, pa ipak Njegov život bio je duga borba protiv sila tame. Da na Zemlji postoji život neuprljan zlom, vređalo je i zbunjivalo kneza tame. Nije bilo sredstva kojim nije pokušao da Isusa uhvati u zamku. Nijedno dete ljudskog roda, kao što je to doživeo naš Spasitelj, neće nikada da bude pozvano da živi svetim životom usred tako žestoke borbe sa iskušenjem.

Isusovi roditelji bili su siromašni i zavisili su od svakodnevnog mukotrpnog rada. Upoznao je siromaštvo, samoodricanje i oskudicu. Ovo iskustvo bilo je Njegova zaštita. U Njegovom marljivom životu nije bilo trenutaka dokolice da pozovu iskušenje. Nije bilo besciljnih časova koji bi otvarali vrata poročnom druženju. Koliko je god bilo moguće, On je zatvarao vrata kušaču. Ni zarada, ni zadovoljstvo, ni odobravanje ni prekor nisu ga mogli navesti da pristane na zlo delo. Bio je mudar da prepozna zlo, a jak da mu se odupre.

Hristos je bio jedino bezgrešno biće koje je živelo na Zemlji, iako je gotovo trideset godina živeo među poročnim stanovnicima Nazareta. Ova činjenica je ukor onima koji misle da neokaljan život zavisi od mesta, bogatstva ili napretka. Iskušenje, siromaštvo, nedaća pravi je sistem obuke potrebne za razvijanje čistote i postojanosti.

Isus je živeo u seljačkom domu i verno i radosno nosio je svoj deo tereta u domaćinstvu. On je bio Zapovednik Neba i anđeli su radosno ispunjavali Njegovu reč; sada je On bio revnostan sluga, poslušni sin pun ljubavi. Učio je zanat i radio svojim rukama s Josifom u drvodeljskoj radionici. U prostoj odeći običnog radnika prolazio je ulicama malog mesta idući i vraćajući se sa svog skromnog posla. On nije upotrebio svoju božansku moć da bi smanjio teret ili olakša svoj mukotrpan rad.

Isusov um i telo bili su razvijeni jer je radio u detinjstvu i mladosti. Svoje telesne snage nije lakomisljeno koristio, već tako da ih sačuva u zdravlju, da bi u svemu mogao da obavi što bolji posao. Čak ni u rukovanju alatom nije želeo da bude nesavršen. Bio je savršen kao radnik, kao što je bio savršen u karakteru. Svojim ličnim primerom učio je da nam je dužnost da budemo marljivi, da naš posao mora da bude obavljen pravilno i temeljito i da je takav rad dostojan poštovanja. Vežba koja uči ruke da budu korisne i vaspitava mlade da nose svoj deo životnog tereta daje telesnu snagu i razvija svaku sposobnost. Svi treba da rade nešto što će da bude blagotvorno za njih i od pomoći drugima. Bog je odredio rad kao blagoslov i jedino marljivi radnik nalazi čast i radost života. Nad decom i omladinom koja radosno preuzima svoj deo obaveza u domu, deleći teret sa ocem i majkom, počiva Božje odobravanje sa čvrstim obećanjem punim ljubavi. Takva deca izaći će iz doma da postanu korisni članovi društva.

Tokom celog života na zemlji, Isus je bio ozbiljan i istrajan radnik. On je očekivao mnogo, zato je preduzimao mnogo. Kad je otpočeo svoj rad, rekao je: »Meni valja raditi dela onoga koji me posla dok je dan: doći će noć kad niko ne može raditi.« (**Jovan 9,4) Isus nije izbegavao brige i odgovornosti, kao što to čine mnogi koji tvrde da su Njegovi sledbenici. Zbog toga što žele da izbegnu ovaj oblik vaspitnja slabi su i nedelotvorni. Oni mogu imati dragocene i poželjne osobine, ali su slabi i gotovo nekorisni kad naiđu na teškoće ili kada treba savladati prepreke. Pozitivnost i energija, temeljitost i čvrstina karaktera koju je pokazao Hristos, treba da se razviju i u nama, pomoću iste discipline kojoj je i On bio podvrgnut. Milost koju je primio primićemo i mi.

Dokle god je živio među ljudima, naš Spasitelj je delio sudbinu siromašnih. On je iz iskustva poznao njihove brige i teškoće, zato je mogao da uteši i ohrabri sve skromne radnike. Oni koji pravilno razumeju učenje Njegovog života nikada neće smatrati da treba praviti razliku među društvenim slojevima, da bogate treba više ceniti od čestitih siromaha.

Isus je u svoj rad unosio radost i takt. Potrebno je veliko strpljenje i duhovnost da bi se biblijska religija unela u život doma, u radionicu, da bi se podnela napetost svetovnih poslova, a oko usmerilo na Božju slavu. U ovome Hristos je naš pomoćnik. On nikada nije bio toliko obuzet svetovnom brigom da nije imao vremena za nebeske vrednosti ili za razmišljanje o njima. Radost svog srca često je izražavao pevanjem psalama i nebeskih pesama. Stanovnici Nazareta često su čuli Njegov glas kako se uzdiže u hvali i zahvaljivanju Bogu. On je pesmom održavao zajednicu s Nebom i kad su se Njegovi drugovi žalili na umor od rada, bili su obradovani ugodnom melodijom s Njegovih usana. Njegov hvalospev kao da je odagnao zle anđele i kao tamjan ispunjavao je prostor mirisom. Misli Njegovih slušalaca usmeravale su se s mesta njihovog zemaljskog izgnanstva na nebeski dom.

Isus je bio vrelo isceljujuće milosti za ovaj svet; i tokom svih tih godina povučeniosti u Nazaretu, Njegov život izliva se u potoke saosećanja i nežnosti. Ljudi u godinama, žalosni, opterećeni grehom, deca u igri i svojoj nevinoj radosti, mala stvorenja u šumarcima, stpljive tegleće životinje – sve je bilo srećnije u Njegovoj prisutnosti. On čija je reč održavala svetove, saginjao bi se da pomogne ranjenoj ptici. Nije bilo ničega što ne bi zapazio, ničega što nije bilo vredno Njegove službe.

Tako, dok se razvijao u mudrosti i stasu, Isus je rastao u milosti i kod Boga i kod ljudi. On je sticao simpatije svih srca pokazujući se spremnim da saoseća sa svima. Atmosfera nade i hrabrosti koja Ga je okružavala, učinila Ga je blagoslovom za svaki dom. Često su Ga Subotom pozivali da čita pouke iz Proroka u sinagogi, i srca slušalaca ustreptala bi od radosti kad je nova svetlost zasjala s poznatih reči svetog teksta.

Ipak, Isus je izbegavao razmetanje. Tokom svih godina svog boravka u Nazaretu, nije pokazivao svoju čudotvornu moć. Nije tražio visoke položaje i nije prisvajao nikakva zvanja. Njegov mirni i jednostavni život, kao i ćutanje Pisma o Njegovim ranim godinama uče nas važnoj pouci. Što je mirniji i jednostavniji život jednog deteta – što je slobodniji od veštačkih uzbuđenja a što usklađeniji s prirodom – utoliko je povoljniji za razvoj telesne i umne snage i duhovne sile.

Isus je naš primer. Ima mnogo onih koji se sa interesovanjem bave razdobljem Njegove javne službe, dok ne zapažaju pouke iz Njegovog detinjstva. Međutim, upravo Njegov život u domu primer je za ugled deci i mladima. Hristos je pristao na siromaštvo, da bi nas u skromnim životnim okolnostima poučio kako blisko možemo hoditi s Bogom. On je živio da bi ugodio, dao čast i proslavio svog Oca u običnim životnim prilikama. Njegov rad otpočeo je posvećivanjem skromnom pozivu zanatlija koji mukotrpno rade za svoj svakodnevni hleb. On je vršio službu Bogu isto toliko dok je radio za drvodeljskom tezgom koliko dok je činio čuda za mnoštvo. Svaki mladi čovek koji sledi Hristov primer vernosti i poslušnosti u svom skromnom domu, može da polaže pravo na reči koje je Otac preko Duha Svetoga izgovorio o Njemu: »Evo sluga mojega, kojega podupirem, izabranika mojega, koji je mio duši mojoj.« (**Isaija 42,1)

P o g l a v l j e 8.

Ova glava zasnovana je na ***Luki 2,41–51.

POSETA U VREME PASHE

Dvanaesta godina bila je kod Jevreja prelomna godina između detinjstva i mladosti. Navršivši tu godinu jevrejski je dečak prozvan sinom Zakona, a takođe i Božjim sinom. Pružene su mu naročite mogućnosti za versku pouku, a od njega se očekivalo da uzme udela u svetim praznicima i obredima. U skladu s ovim običajem Isus je u svoje dečačko doba u vreme Pashe posetio Jerusalim. Josif i Marija, kao i svi verni Izrailjci išli su svake godine da prisustvuju Pashi, a kad je Isus navršio potrebne godine, i Njega su povelj sa sobom.

Postojala su tri godišnja praznika, Pasha, Pedesetica i Praznik senica, kad su svi ljudi u Izrailju bili obavezni da se pojave pred Gospodom u Jerusalimu. Od ovih praznika, Pashi je prisustvovalo najviše ljudi. Mnogi su dolazili iz svih zemalja po kojima su Jevreji bili rasejani. Iz svakog dela Palestine poklonici su dolazili u velikom broju. Putovanje iz Galileje trajalo je nekoliko dana i putnici su se udruživali u velike grupe radi društva i zaštite. Žene i stare osobe jahali su na volovima ili magarcima strmim i kamenitim putevima. Jači ljudi i mladi putovali su pešice. Vreme Pashe odgovaralo je kraju ožujka i početku travnja i cela zemlja bila je vedra od cveća i radosna od ptičije pesme. Duž celog puta bilo je znamenitih mesta iz istorije Izrailjskog naroda, i očevi i majke pričali su

svojoj deci o čudima koja je Bog u davna vremena učinio za svoj narod. Vreme putovanja prekraćivali su pesmom i muzikom i kad su se Jerusalimske kule najzad pokazale na vidiku, svi glasovi udružili su se u pobedonosnu pesmu:

»Evo, stoje noge naše
Na vratima tvojim Jerusalime!
Neka bude mir oko zidova tvojih.
I čestitost u dvorovima tvojim!«

(**Psalam 122,2.7)

Svetkovanje Pashe počelo je s nastankom jevrejskog naroda. Poslednje noći svog ropstva u Egiptu, kad je izgledalo da nema nikakvog znaka oslobođenja, Bog je naredio da se pripreme za brzo oslobođenje. On je spomenuo faraona o konačnom sudu nad Egipćanima, i On je dao uputstva Jevrejima da svoje porodice skupe u svojim domovima. Pošto su poprskali dovratnike krvlju zaklanog jagnjeta, trebalo je da pojedu to jagnje, pečeno, s beskvasnim hlebom i gorkim zeljem. »I ovako jedite«, rekao je On, »opasani, obuća da vam je na nogu i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Gospodnji.« (**2. Mojsijeva 12,11) U ponoć su ubijeni svi prvenci Egipćana. Tada je car poslao poruku Izrailju: »Ustajte, idite iz naroda mojega... i otidite, poslužite Gospodu, kao što govoriste.« (**2. Mojsijeva 12,31) Jevreji su izašli iz Egipta kao nezavisan narod, Gospod je naredio da se Pasha svetkuje svake godine. »I kad vam reku«, kazao je On, »sinovi vaši: kakva vam je to služba? Recite: ovo je žrtva za prolazak Gospodnji, kad prođe kuće sinova Izrailjevih u Egiptu ubijajući Egipćane.« Tako je iz pokoljenja u pokoljenja trebalo da se ponavlja istorija o ovom veličanstvenom izbavljenju.

Pashi je sledio sedmodnevni Praznik beskvasnih hlebova. Drugog dana praznika prinosili su se Gospodu prvi plodovi godišnje žetve, jedan snop ječma. Svi praznični obredi bili su slika Hristova rada. Izrailjevo izbavljenje iz Egipta bilo je očigledna pouka o iskupljenju, koje je Pasha trebala da sačuva u sećanju. Zaklano jagnje, beskvasni hleb, snop prvih rodova, predstavljali su Spasitelja.

Većina ljudi Hristovog vremena svetkovanje ovog praznika svela je na formalizam. Ali, kakvo je značenje ovaj praznik imao za Božjeg Sina!

Po prvi put Dete Isus posmatralo je Hram. Video je sveštenike odevene u bele haljine kako obavljaju svoju svečanu službu. Gledao je žrtvu koja je krvarila kako leži na žrtvenom oltaru. On se nagnuo u molitvi s drugim poklonicima, dok se oblak tamjana dizao pred Bogom. Bio je svedok upečatljivog obreda pashalne službe. Iz dana u dan sve jasnije sagledavao je njihovo značenje. Svaki čin kao da je bio povezan s Njegovim životom. U Njemu su se budili novi pogledi. Tih i utonuo u misli, izgledao je kao da proučava neki veliki problem. Tajna Njegove misije otkrivala se Spasitelju.

Zaokupljen razmišljanjem o ovim prizorima, nije ostao kraj svojih roditelja. Želeo je da bude sam. Kad su se pashalne službe završile, i dalje se zadržao u predvorju Hrama, pa kad su poklonici napustili Jerusalim, On je ostao.

Ovom posetom roditelji su želeli da dovedu Isusa u dodir s velikim učiteljima u Izrailju. Dok je u svakoj pojedinosti bio poslušan Božjoj reči, nije se prilagodio rabinjskim obredima i običajima. Josif i Marija nadali su se da će On da bude pokrenut da pokaže više poštovanja prema učenim rabinima i da će mnogo spremnije da prihvati njihove zahteve. Međutim, Bog je u Hramu poučio Isusa. Ono što je primio, odmah je počeo i da deli.

U to vreme jedna prostorija povezana s Hramom, bila je odvojena za svetu školu po ugledu na proročke škole. Tu su se okupljali vodeći rabini sa svojim učenicima i ovde je došao i Dečak Isus. Zauzevši mesto kraj nogu ovih ozbiljnih, učenih ljudi, slušao je njihove pouke. Kao onaj koji čezne za mudrošću, postavljao je pitanja ovim učiteljima o proročanstvima i događajima koji su se tada zbivali i ukazivali na dolazak Mesije.

Isus se predstavio kao onaj koji je žedan znanja o Bogu. Njegova pitanja upućivala su na duboke istine koje su dugo bile zamagljene, a koje su ipak bile od životnog značaja za spasenje duša. Svako pitanje koje im je Isus postavio suočilo ih je s Božanskom poukom i otkrivalo jedan novi aspekt istine, pokazujući kako je uska i površna mudrost ovih mudrih ljudi. Rabini su govorili o čudesnom usponu koje će Mesijin dolazak doneti jevrejskom narodu, ali Isus je izneo Isajino proročanstvo i upitao ih za značenje tih spisa koje ukazuju na patnje i smrt Božjeg Jagnjeta.

Ovi učenici ljudi obratili su Mu se pitanjima i bili zadivljeni njegovim odgovorima. S dečjom poniznošću ponavljao je reči iz Pisma, otkrivajući im dubinu značenja koje ovim mudrim ljudima nikada nije ni na um došlo. Da su sledili ove putokaze istine, koje je On istakao, pokrenuli bi reformaciju u tadašnjoj religiji. Došlo bi do probuđenja dubokog zanimanja za duhovne istine i kad bi Isus počeo svoju službu, mnogi bi bili spremni da Ga prihvate.

Rabini su znali da Isus nije bio poučavan u njihovim školama, a ipak je Njegovo razumevanje proročanstava daleko nadmašivalo njihovo znanje. Oni su razabirali da ovaj misaoni galilejski Dečak mnogo obećava. Poželeli su da Ga pridobiju za svog učenika, da bi postao učitelj u Izrailju. Želeli su da na sebe preuzmu Njegovo vaspitanje osećajući da tako poseban um moraju lično da oblikuju.

Isusove reči pokrenule su njihova srca onako kako nikada nisu bila pokrenuta rečima s ljudskim usana. Bog je želeo da da svetlost ovim vođama u Izrailju i On je upotrebio jedno sredstvo kojim je mogao da dopre do njih.

U svojoj oholosti njima je bilo ispod časti da prime pouku od bilo koga. Da se Isus pojavio i pokušao da ih uči, oni bi oholo odbili da slušaju. Oni su sami sebi laskali da su Ga učili, ili u najmanju ruku proveravali Njegovo poznavanje Pisma. Isusova mladalačka skromnost i ljupkost rasterala je njihove predrasude. Nesvesno njihovi umovi otvorili su se Božjoj reči i Duh Sveti govorio je njihovim srcima.

Oni su morali da uvide kako njihovo očekivanje Mesije nije podržano proročanstvom; ali nisu hteli da se odreknu svojih teorija koje su laskale njihovom častoljublju. Nikad ne bi priznali da su pogrešno razumeli Pisma, smatrajući se njihovim tumačima. Od jednog do drugog kružilo je pitanje: »Kako ovaj zna knjige a nije se učio?« (***Jovan 7,15) Videlo je svetlelo u tami, ali »tama ga ne obuže«. (***Jovan 1,5)

U međuvremenu Josif i Marija bili su vrlo zbunjeni i ražalošćeni. Prilikom napuštanja Jerusalima izgubili su Isusa iz vida i nisu znali da je ostao. Zemlja je tada bila gusto nastanjena i karavani iz Galileje bili su vrlo veliki. Kad su napuštali grad vladao je veliki metež. Zadovoljstvo putovanja s prijateljima i poznanicima obuzelo je njihovu pažnju, pa na putu nisu primetili Njegov nestanak sve do noći. Kad su zastali da se odmire, nedostajala im je ruka pomoćnica njihovog Deteta. Pretpostavljajući da se nalazi s njihovim društvom, nisu se brinuli. Iako je bio mlad, imali su bezuslovno poverenje u Njega, očekujući da će On, kad bude bilo potrebno, da bude spreman da im pomogne razumevajući njihove želje, kao što je to uvek činio. Sada su se njihova strahovanja probudila. Uzalud su Ga tražili po celom svom društvu. Protrnuli, setili su se kako je Irod pokušao da Ga uništi još dok je bio malo dete. Mračne slutnje ispunjavale su njihova srca. Gorko su sebe korili.

Vrativši se u Jerusalim, nastavili su traganje. Narednog dana, kad su se umešali u mnoštvo poklonika u Hramu, njihovu pažnju privukao je jedan poznati glas. Nisu se mogli prevariti, nijedan drugi glas nije bio sličan Njegovom, tako ozbiljan i srdačan, a ipak tako milozvučan.

Našli su Isusa u rabinskoj školi. Iako su bili radosni, nisu mogli da zaborave svoju žalost i zabrinutost. Kad je ponovo bio s njima, majka je izgovorila reči koje su sadržavale prekora: »Sine, šta učini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražismo te.«

»Zašto ste me tražili?«, odgovorio je Isus. »Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega?« A kako je izgledalo da nisu razumeli Njegove reči, On je pokazao gore. Na njegovom licu bila je svetlost kojoj su se čudili. Božanstvo je bljesnulo kroz ljudsku prirodu. Kad su Ga našli u hramu, slušali su što se zbivalo između Njega i rabina i bili iznenađeni Njegovim pitanjima i odgovorima. Njegove reči pokrenule su niz misli koje neće nikada biti zaboravljene.

Pitanje koje im je uputio sadrži pouku: »Zar ne znate«, rekao je, »da meni treba u onom biti što je Oca mojega?« Isus je bio zauzet misijom koju je došao da izvrši na ovom svetu, ali Josif i Marija zanemarili su svoj zadatak. Bog im je ukazao veliku čast poveravajući im svog Sina. Sveti anđeli upravljali su tokom Josifovog života da bi sačuvali Isusov život. Međutim, oni su Ga ceo jedan dan izgubili iz vida, iako Ga ni za trenutak nisu smeli zaboraviti. Kad je otklonjena njihova briga, nisu okrivili sami sebe, već su krivicu bacili na Njega.

Za Isusove roditelje bilo je prirodno da Isusa smatraju svojim detetom. On je svakodnevno bio s njima i Njegov život uveliko bio je sličan životu ostale dece pa im je bilo teško da razumeju da je On Božji Sin. Bili su u opasnosti da ne cene blagoslov koji im je darovan u prisutnosti Iskupitelja sveta. Bol izazvana njihovim odvajanjem od Njega i blagi ukor koji su sadržavale Njegove reči, bili su određeni da u njihovu dušu utisnu svetost onoga što im je povereno.

U odgovoru majci Isus je po prvi put pokazao da razume svoj odnos prema Bogu. Pre Njegovog rođenja anđeo je rekao Mariji: »On će biti veliki, i nazvaće se sin najvišega, i daće mu Gospod Bog presto Davida oca njegova; i carovaće u domu Jakovljevu u vek.« (***Luka 1,32,33) Ove reči Marija je sačuvala u srcu; pa iako je verovala da će njeno Dete biti Mesija u Izraelju, ipak nije razumela Njegovu misiju. Sada nije shvatala Njegove reči, ali je znala da je poricao svoje srodstvo s Josifom i da je proglasio sebe Sinom Božjim.

Isus nije zanemarivao vezu sa svojim zemaljskim roditeljima. On se iz Jerusalima vratio s njima kući i pomagao im u njihovom životu ispunjenom teškim radom. Krijući u srcu tajnu svoje misije, ponizno je čekao određeni trenutak da otpočne svoj rad. Pošto je prepoznao da je Božji Sin, On je u toku narednih osamnaest godina potvrdio svoju vezu koja Ga je spajala s domom u Nazaretu, izvršavajući dužnost sina, brata, prijatelja i građanina.

Kad Mu se u hramu otkrila misija, Isus se klonio dodira s mnoštvom. Želeo je da se u tišini vrati iz Jerusalima s onima koji su poznavali tajnu Njegovog života. Pashalnom službom Bog je želeo da svoj narod odvoji od svetovnih briga i da ga podseti na svoje divno delo izbavljenja iz Egipta. Želeo je da u ovom delu sagledaju obećanje o izbavljenju od greha. Kao što je krv zaklanog jagnjeta štiti domove Izraeljaca, tako i Hristova krv treba da spase njihove duše; oni se mogu spasiti jedino ako verom u Hrista učine Njegov život svojim životom. Simbolična služba imala je vrednost samo onda kad je vernike usmeravala ka Hristu kao ličnom Spasitelju. Bog je želeo da ih uvede u proučavanje puno molitve i razmišljanja o Hristovoj misiji. Međutim, dok je mnoštvo napuštalo Jerusalim, uzbuđenje zbog putovanja i druženja često je zaokupljalo njihovu pažnju i služba kojoj su prisustvovali bila je zaboravljena. Spasitelja nije privlačilo njihovo društvo.

Pošto je trebalo da se iz Jerusalima Josif i Marija vrate sami sa Isusom, On se nadao da će njihove misli usmeriti na proročanstva o Spasitelju koji će patiti. Na Golgoti On je pokušao da olakša njen materinski bol. I

sada je mislio o njoj. Marija će biti svedok Njegove poslednje samrtne borbe i Isus je želeo da ona razume Njegovu misiju, da bi bila snažna da izdrži kad joj mač probode dušu. Kao što je Isus bio odvojen od nje i ona Ga ožalošćena tražila tri dana, tako će On ponovo da bude izgubljen za nju tri dana kad bude bio žrtvovan za grehe sveta. A kad bude izašao iz groba, njena žalost opet će se pretvoriti u radost. Koliko bi lakše podnela veliku tugu Njegove smrti da je shvatila pisma na koje je On sada želeo da usmeri njene misli!

Da su Josif i Marija održali svoj um uzdignut prema Bogu razmišljanjem i molitvom, oni bi razumeli svetost poverenja koje im je ukazano i ne bi izgubili Isusa iz vida. Nemarnošću u jednom danu izgubili su Spasitelja, ali bilo im je potrebno tri dana zabrinutog traganja da bi Ga našli. Tako je i s nama; praznim razgovorom, ogovaranjem ili zanemarivanjem molitve, možemo u jednom danu izgubiti Spasiteljevu prisutnost, a biće nam potrebno mnogo dana bolnog traganja da bismo Ga našli i ponovo dobili mir koji smo izgubili.

U našem međusobnom druženju moramo da pazimo da ne zaboravimo Isusa i olako nam ne promakne da On nije s nama. Kad toliko postanemo zaokupljeni svetovnim da ne mislimo o Onome u koga polažemo svoju nadu u večni život, odvajamo se od Isusa i nebeskih anđela. Ova sveta bića ne mogu da ostanu tamo gde Spasiteljeva prisutnost nije poželjna, a Njegovo odsustvo se ne primećuje. To je razlog česte pojave obeshrabrenja među tobožnjim Hristovim sledbenicima.

Mnogi prisustvuju bogoslužjenjima i Božja reč ih osvežava i utešava, ali zbog zanemarivanja razmišljanja, budnosti i molitve, gube blagoslov i osećaju se siromašnjijima nego ranije. Često misle da je Bog okrutno postupio prema njima. Ne uviđaju da je to njihova greška. Odvojivši se od Isusa, odvojili su se i od svetlosti Njegovog prisustva.

Za nas bi bilo dobro da svakog dana provedemo jedan sat u razmišljanju o Hristovom životu. Treba da ga proučavamo u svakoj pojedinosti dopustivši svojoj mašti da obuhvati sve prizore, naročito one vezane za kraj Njegovog života. Dok se tako bavimo Njegovom velikom žrtvom za nas, naše poverenje u Njega postaće mnogo postojanije, naša ljubav će oživeti i dublje će nas prožimati Njegov duh. Ako na kraju želimo da budemo spaseni, moramo da naučimo pouku o pokajanju i poniznosti u podnožju krsta.

Dok se međusobno družimo, bićemo blagoslov jedan drugome. Ako pripadamo Hristu, naše najlepše misli baviće se Njime. Volećemo da govorimo o Njemu i dok govorimo jedan drugome o Njegovoj ljubavi, naša srca omekšaće božanski uticaji. Posmatrajući lepotu Njegovog karaktera, mi se »preobražavamo u to isto obličje iz slave u slavu«. (**2. Korinćanima 3,18)

Poglavlje 9.

DANI BORBE

Od svojih najranijih godina jevrejsko dete bilo je okruženo zahtevima rabina. Za svako delo do najsitnijih pojedinosti u životu propisana su stroga pravila. Pod vođstvom učitelja iz sinagoge mladi su učili bezbrojna pravila, jer se očekivalo da ih kao pravoverni Izrailjci poštuju. Međutim, Isusa ovo nije zanimalo. Od detinjstva je delovao nezavisno od rabinskih zakona. Neprekidno je proučavao spise Starog zaveta i reči »Tako veli Gospod« bile su stalno na njegovim usnama.

Kad je počeo jasnije da shvata stanje naroda, uvideo je da su zahtevi društva i Božji zahtevi bili u stalnom sukobu. Ljudi su se udaljavali od Božje reči, a uzdizali teorije koje su sami izmislili. Poštovali su tradicionalne obrede koji nisu imali nikakvu vrednost. Njihova služba bila je samo niz ceremonija; svete istine koje je ona trebalo da otkrije bile su sakrivene od vernika. On je video da u njihovoj službi lišenoj vere ne nalaze mir. Oni nisu poznavali slobodu duha koja bi doprla do njih da su u istini služili Bogu. Isus je došao da pruži pouke o značenju službe Bogu i nije mogao da prihvati mešanje ljudskih zahteva s božanskim propisima. On nije napadao propise ili postupke obrazovanih učitelja; ali kad su Ga korili zbog Njegovih jednostavnih navika, On je opravdavao svoje ponašanje iznošenjem Božje reči.

Nežno i ponizno Isus je pokušavao da odgovori zahtevima onih s kojima je dolazio u dodir. Budući da je bio tako ljubazan i nenametljiv, književnici i starešine pretpostavljali su da će svojim učenjem lako moći da utiču na Njega. Oni su tražili od Njega da prihvati opšta načela i predanje koje su ostavili stari rabini, ali On je tražio njihovu verodostojnost u Svetom pismu. On je želeo da čuje svaku reč koja je potekla iz Božjih usta, ali nije mogao da poslušaju ljudske izmišljotine. Izgledalo je da Isus zna Pisma od početka do kraja i On ih je izlagao u njihovom pravom značenju. Rabini su se stideli da ih poučava jedno dete. Tvrdili su da je njihova dužnost da objašnjavaju Svetom pismo, a Njegova da prihvati njihovo tumačenje. Bili su ogorčeni što se opire njihovoj reči.

Oni su znali da u Svetom pismu ne mogu naći nikakvu potvrdu za svoja predanja. Shvatili su da je Isus u duhovnom razumevanju bio daleko ispred njih. Ipak, bili su ljuti zato što nije slušao njihove naredbe. Ne uspevajući da Ga uvere, potražili su Josifa i Mariju i s optužbom izneli im Njegov stav neprihvatanja njihovih propisa. Tako je On pretrpeo prekor i osudu.

Još iz najranijih dana, Isus je počeo da sam oblikuje svoj karakter, a čak ni poštovanje i ljubav prema roditeljima nisu Ga mogli odvratiti od poslušnosti Božjoj reči. »Pisano je« bio je Njegov razlog za svako delo koje

je odstupalo od porodičnih običaja. Međutim, uticaj rabina zagorčavao Mu je život. Još u svojoj mladosti morao je da uči tešku pouku ćutanja i strpljive istrajnosti.

Njegova braća, kako su se nazivali Josifovi sinovi, bili su na strani rabina. Oni su stalno naglašavali da se predanja moraju poštovati, kao da su to Božji zahtevi. Oni su smatrali ljudske propise mnogo višim od Božje reči i u velikoj meri smetalo im je Isusovo jasno pronicanje u razlikovanju lažnog i istinitog. Njegovu strogu poslušnost Božjem zakonu osuđivali su kao tvrdoglavost. Bili su iznenađeni znanjem i mudročću koju je pokazivao u odgovaranju rabinima. Znali su da nije primio nikakvo obrazovanje od mudrih ljudi, ali ipak uočili su da je On njima bio učitelj. Priznali su da je Njegovo obrazovanje uzvišenije od njihovog. Ali nisu razumeli da je On imao pristupa drvetu života, izvoru znanja kojeg oni nisu poznavali.

Hristos nije bio isključiv i naročito je uvredio fariseje što se u ovom pogledu udaljio od njihovih strogih pravila. On je naišao na oblast religije ograđenu visokim zidovima izdvajanja kao suviše svetu za svakodnevni život. On je porušio ove zidove podvojenosti. U svom dodiru s ljudima nije pitao: »Šta je vaše veruju? Kojoj crkvi pripadaš?« Koristio je svoju silu na dobro prema svima kojima je bila potrebna pomoć. Umesto da se odvoji u nekoj isposničkoj ćeliji da bi pokazao svoj nebeski karakter, On je ozbiljno radio za ljudski rod. On je usađivao načelo da se biblijska vera ne sastoji od mučenja tela. On je učio da čista i neokaljana vera nije namenjena samo određenom vremenu i naročitim prilikama. U svako doba i na svakom mestu pokazivao je zanimanje za ljude puno ljubavi i širio oko sebe svetlost radosne pobožnosti. Sve je to bilo ukor farisejima. To je pokazalo da se vera ne sastoji u sebičnosti i da je njihova mračna predanost ličnim interesima daleko od prave pobožnosti. To je izazvalo njihovo neprijateljstvo prema Isusu, tako da su Ga pokušali silom da podvlaste svojim propisima.

Isus je radio na tome da ublaži svaku patnju koju je video. On je imao malo novaca za davanje, ali se često lišavao hrane da bi pomogao onima čije su Mu potrebe izgledale veće od Njegovih. Njegova braća su osećala da Njegov uticaj seže daleko, nasuprot njihovom. On je imao istančano razumevanje koje niko od njih nije imao ili želeo da ima. Kad su grubo govorili sa siromašnim, poniženim bićima, Isus je potražio baš te osobe i govorio im reči ohrabrenja. Onima kojima je bilo potrebno davao je čašu hladne vode, tiho bi spustio svoj obrok u njihove ruke. Pošto je otklonio njihove patnje, istine koje je poučavao bile su povezane s Njegovim delima milosrđa i tako urezane u sećanje.

Sve to izazvalo je nezadovoljstvo kod Njegove braće. Budući da su bili stariji od Isusa, smatrali su da On treba da se pokori njihovim naređenjima. Optuživali su Ga da sebe smatra višim od njih i korili Ga da se uzdiže iznad njihovih učitelja, sveštenika i narodnih upravljača. Često su Mu pretili i pokušavali da Ga uplaše, ali On je išao napred učinivši Sveto pismo svojim vodičem.

Isus je voleo svoju braću i stalno se ljubazno odnosio prema njima, ali oni su bili ljubomorni i pokazali su najodlučnije neverovanje i prezir. Nisu mogli da shvate Njegovo ponašanje. U Isusu su im se otkrile velike protivrečitosti. On je bio Božji Sin, a ipak bespomoćno dete. Tvorac svetova, Zemlja je bila Njegova svojina, pa ipak siromaštvo je obeležavalo Njegovo životno iskustvo na svakom koraku. Njegovo dostojanstvo i osobenost potpuno su se razlikovali od zemaljske oholosti i uobraženosti; On nije težio za svetovnom veličinom i bio je zadovoljan čak i najnižim položajem. To je ljutilo Njegovu braću. Oni nisu mogli objasniti Njegovo trajno spokojstvo u iskušenju i siromaštvu. Nisu znali da je postao siromašan nas radi, da bismo se mi »njegovim siromaštvom« obogatili. (**2. Korinćanima 8,9) Tajnu Njegove misije nisu mogli razumeti više nego Jovovi prijatelji njegovo poniženje i patnje.

Braća nisu razumela Isusa zato što nije bio sličan njima. Njegovo merilo nije bilo i njihovo. Gledajući na ljude okrenuli su se od Boga i Njegova sila nije postojala u njihovom životu. Verski obredi koje su poštovali nisu mogli da preobrase karakter. Oni su davali »desetak od metvice i od kopra i od kima«, ali su propustili »ono što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i veru«. (**Matej 23,23) Isusov primer stalno im je smetao. On je na svetu mrzeo samo jedno, bio je to greh. Nije mogao da bude svedok nekog lošeg dela a da ne doživi bol koja se nije mogla sakriti. Postojala je jasna razlika između formalista, čiji je izgled svetosti prikrivao ljubav prema grehu i karaktera u kome je revnost za Božju slavu uvek bila najvažnija. Zato što je Isusov život osuđivao zlo, suprotstavljali su Mu se kako u domu tako i izvan njega. O Njegovoj nesebičnosti i čestitosti govorilo se s podsmehom. Njegova strpljivost i ljubaznost nazvane su kukavičlukom.

Od gorčine koja pada u deo ljudskom rodu Isus nije izbegavao nijedan deo. Bilo je i takvih koji su pokušavali da Mu se narugaju zbog Njegovog rođenja, pa se čak i u detinjstvu morao da se susretne s njihovim podsmešljivim pogledima i zlim došaptavanjima. Da je odgovorio nestrpljivom reči ili pogledom, da je popustio svojoj braći jednim pogrešnim postupkom, On više ne bi bio savršeni primer. Na taj način On bi pretrpeo neuspeh u sprovođenju plana za naše otkupljenje. Da je ikad priznao da može biti opravdanja za greh, Sotona bi likovao, a svet bio izgubljen. Zbog toga je kušać radio na tome da što težim učini Njegov život, kako bi Ga naveo na greh.

Međutim, na svako kušanje On je odgovarao: »Pisano je.« On je retko korio bilo koje loše delo svoje braće, ali im je iznosio reč od Boga. Često su Ga optuživali za kukavičluk kad je odbijao da se udruži s njima u nekom zabranjenom delu; ali On je odgovarao: »Pisano je: "Strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jest razum".« (**O Jovu 28,28)

Bilo je nekih koji su tražili Njegovo društvo, osećajući mir u Njegovom prisustvu, ali mnogi su Ga izbegavali zato što ih je ukoravao Njegov besprekoran život. Mladi drugovi uporno su Ga nagovarali da čini što i oni čine. Bio je vedar i radostan, oni su uživali u Njegovoj prisutnosti i pozdravljali Njegove spremne predloge, ali bili su nestrpljivi prema Njegovoj savesnosti, proglasivši Ga skućenim i tesnogrudnim. Isus je odgovarao: »Pisano je: „Kako će mladić očistiti put svoj? Vladajući se po tvojim rečima! U srce svoje zatvorio sam reč tvoju, da ti ne grešim!“» (**Psalam 119,9.11)

Često su Ga pitali: »Zašto si tako uporan u tome da budeš tako poseban, tako različit od nas svih?« »Pisano je«, rekao je On, »Blago onima kojima je put čist, koji hode u zakonu Gospodnjem. Blago onima koji čuvaju otkrivenja njegova, svim srcem traže ga; koji ne čine bezakonja, hode putevima njegovim!« (**Psalam 119,1–3)

Kad su Ga upitali zašto se ne pridružuje neozbiljnom zabavljanju mladih iz Nazareta, rekao je: »Pisano je: „Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo. O zapovestima tvojim razmišljam, i pazim na puteve tvoje. Naredbama tvojim tešim se, ne zaboravljam reči tvoje.“» (**Psalam 119,14–16)

Isus se nije borio za svoja prava. Njegov rad često je bio nepotrebno otežan zato što je bio predusretljiv i nije se žalio. Ipak, nije sustajao niti se obeshrabriovao. On je živeo iznad ovih teškoća, kao u svetlosti Božjeg lica. Nije se svetio kad se s Njim grubo postupalo, već je uvrede strpljivo podnosio.

Stalno su Ga pitali: »Zašto podnosiš tako zlobno postupanje čak i od tvoje braće?« »Pisano je«, govorio je On, »Sine moj, ne zaboravljaj nauke moje, i zapovesti moje neka hrane srce tvoje. Jer će ti doneti dug život, dobre godine i mir. Milost i istina neka te ne ostavlja; priveži ih sebi na grlo, upiši ih na ploči srca svojega. Te ćeš naći milost i dobru misao pred Bogom i pred ljudima.« (**Priče 3,1–4)

Od vremena kad su roditelji našli Isusa u Hramu, Njegov način delovanja za njih je bio tajna. On nije želeo da s njima ulazi u sukob, ali je ipak Njegov primer bio stalna pouka. On je ličio na nekoga ko je bio izdvojen. Svoje trenutke sreće nalazio je kad je bio sam s prirodom i Bogom. Kad je mogao, ostavljao bi svoj rad i odlazio u polja da razmišlja u zelenim dolinama, da održava zajednicu s Bogom na planinskim obroncima ili usred drveća u šumi. Rano jutro često Ga je zaticalo na nekom skrivenom mestu kako razmišlja, istražuje Sveto pismo ili se moli. Sa ovih tih trenutaka On bi se vraćao svome domu da opet preuzme svoje dužnosti i pruži primer strpljivog podnošenja mukotrpnog rada.

Hristov život bio je obeležen poštovanjem i ljubavlju prema majci. Marija je u svom srcu verovala da je njeno rođeno sveto Dete taj dugo obećavani Mesija, ali nije smela da izrazi svoju veru. U toku celog svog života na Zemlji, učestvovala je u Njegovim patnjama. Sa žalošću je gledala iskušenja kojima je bio izložen u detinjstvu i mladosti. Braneći ono što je znala da je pravilno u Njegovom ponašanju i sama je dolazila u iskušenja. Ophođenje u domu i materinsku nežnu brigu nad decom smatrala je životno važnom u oblikovanju karaktera. Josifovi sinovi i kćeri znali su to i koristeći njenu brigu, pokušavali su Isusove postupke da usklade sa svojim merilom.

Marija je često prigovarala Isusu i tražila od Njega da se povinuje rabinskom načinu postupanja. Mađutim, Njega nije mogao niko ubediti da promeni svoje navike razmišljanja o Božjim delima i pomaganja ljudima pa čak i nemim životinjama da se oslobode patnji. Kad su sveštenici i učitelji zatražili Marijinu pomoć da Isusa učine poslušnim, ona se vrlo uznemirila, ali je mir zavladao njenim srcem dok je On iznosio činjenice iz Svetoga pisma koje su podržavale Njegove postupke.

Ona se ponekad kolebala između Isusa i Njegove braće koja nisu verovala da je On Božji Poslanik, iako su postojali mnogi dokazi da je Njegov karakter bio božanski. Ona je videla kako se žrtvuje za dobro drugih. Njegovo prisustvo unosilo je čistiju atmosferu u dom, a Njegov život bio je kao kvasac koji deluje u društvu. Nevin i bezazlen hodao je među nepažljivim, grubim, neljubaznim, nepravednim carinicima, lakomislenim rasipnicima, nepravednim Samarjanima, neznabožačkim vojnicima, grubim seljacima i šarolikim mnoštvom. On je izgovarao reč saučešća ovde i reč onde kad je video ljude umorne ali primorane da nose teške terete. Delio je njihov teret i ponavljao im pouke koje je učio iz prirode, pouke o ljubavi, milosti i Božjoj dobroti.

On je učio sve da sebe smatraju nadarenim dragocenim talentima, koji mogu da im obezbede večna blaga samo ako se pravilno upotrebe. Iskorenjivao je svaku taštinu iz života, i svojim ličnim primerom učio da svaki trenutak vremena ima večne rezultate; da treba da se ophode sa njima kao sa blagom kojeg valja koristiti za uzvišene ciljeve. Nijedno ljudsko biće nije smatrao bezvrednim, već je svakoj duši pružio spasonosni lek. U bilo kakvom društvu da se našao, iznosio je pouku koja je bila prikladna za to vreme i te okolnosti. Težio je da nadahnjuje nadom najsurovije, koji ništa ne obećavaju, uveravajući ih da mogu postati besprekorni i bezazleni, ostvarujući takav karakter koji će ih otkriti kao Božju decu. Često je sretao one koji su se prepustili Sotoninoj vlasti i koji nisu imali snage da se otrgnu iz njegove zamke. Takvom obeshrabrenom, bolesnom, zavedenom i palom čoveku, Isus bi upućivao reči najnežnijeg sažaljenja, reči koje su bile potrebne i koje su se mogle razumeti. Sretao je i druge koji su vodili neposrednu borbu s neprijateljem duša. Ove je hrabrio da istraju, uveravajući ih da će pobediti; jer su Božji anđeli bili na njihovoj strani i daće im pobedu. Oni kojima je ovako pomogao bili su uvereni da je ovde Onaj u koga mogu imati savršeno poverenje. On neće izdati tajne koje su poverili Njegovom saosećajnom uhu.

Isus je bio iscelitelj i tela i duše. On se zanimao za svaku vrstu patnje koju je zapažao i svakom nevoljniku donosio olakšanje, a Njegove ljubazne reči bile su kao melem koji umiruje bol. Niko nije mogao da kaže da je učinio čudo, ali sila – isceljujuća sila ljubavi – prelazila je s Njega na bolesne i očajne. Na taj način On je od samog detinjstva nenametljivo radio za ljude. To je bio razlog što su Ga mnogi, kad je otpočeo svoju službu, rado slušali.

Ipak je Isus prolazio sam kroz detinjstvo, mladost i zrelo doba. U svojoj čistoti i vernosti sam je gazio u kaci, nikoga od ljudi nije bilo da Mu pomogne. Nosio je strašan teret odgovornosti za spasenje ljudi. Znao je da će, ako ne dođe do odlučne izmene načela i ciljeva ljudskog roda, sve da bude izgubljeno. To je bilo breme na Njegovoj duši i niko nije mogao da proceni teret koji Ga je pritiskivao. Ispunjen čvrstom odlučnošću, ostvarivao je svoj životni zadatak da Sam bude svetlost ljudima.

Poglavlje 10.

Ova glava zasnovana je na ***Luki 1,5–23.57–80; 3,1–18; ***Mateju 3,1–12; ***Marku 1,1–8

GLAS U PUSTINJI

Među vernima u Izrailju koji su dugo očekivali Mesijin dolazak, pojavio se Hristov preteča. Ostareli sveštenik Zarija i njegova žena Jelisaveta »behu oboje pravedni pred Bogom« i u njihovom tihom i svetom životu svetlost vere zasjala je kao zvezda u tami tih zlih dana. Ovom bogougodnom bračnom paru dato je obećanje o sinu koji će ići pred licem Gospodnjim i »poravnati staze njegove«.

Zarija je živeo u »gornjoj Judeji«, ali otišao je u Jerusalim da sedam dana služi u Hramu; bila je to dužnost koja se od svih sveštenika zahtevala dva puta godišnje. »I dogodi se, kad on služaše po svome redu pred Bogom, da po običaju sveštenstva dođe na njega da izađe u crkvu Gospodnju da kadi.«

On je stajao ispred zlatnog oltara na svetom mestu u Svetinji. Oblak tamjana s molitvama Izrailja uzdizao se pred Bogom. Iznenada je postao svestan božanskog prisustva. Anđeo Gospodnji »stajao s desne strane oltara kadionoga«. Položaj anđela označavao je naklonost, ali Zarija to nije zapazio. Godinama se molio za dolazak Otkupitelja; sada je Nebo poslalo svog vesnika da objavi da će ove molitve uskoro da budu uslišene; Božja milost izgledala mu je prevelika da bi mogao poverovati! Bio je ispunjen strahom i samoosudom.

Međutim, bio je pozdravljen radosnim uveravanjem: »Ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva: i žena tvoja Jelisaveta rodiće ti sina, i nadeni mu ime Jovan. I biće tebi radost i veselje, i mnogi će se obradovati njegovu rođenju. Jer će biti veliki pred Bogom, i neće piti vina i sikera; i napuniće se Duha svetoga... I mnoge će sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome; i on će napred doći pred njim u duhu i sili Ilijinoj da obrati srca otaca k deci, i nevernika k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov. I reče Zarija anđelu: po čemu ću ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita.«

Zarija je dobro znao kako je Avramu u starosti poklonjeno dete, zato što je verovao da je veran Onaj koji je obećao. Međutim, za trenutak stari sveštenik skrenuo je svoju misao na slabost ljudskog roda. On zaboravlja da ono što je obećao Bog može da ispuni. Kakva suprotnost između ovog neverovanja i čiste detinjske vere Marije, devojke iz Nazareta, čiji je odgovor na čudesnu vest anđela bio: »Evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po reči tvojoj.« (**Luka 1,38)

Rođenje Zarijinog sina, kao i rođenje Avramovog deteta, i Marijinog deteta, trebalo je da pouči o velikoj duhovnoj istini, istini koju sporo učimo i brzo zaboravljamo. Sami smo nesposobni da činimo bilo šta dobro; ali ono što ne možemo učiniti, učiniće Božja sila u svakoj duši koja se potčini i veruje. Verom je poklonjeno dete obećanja. Verom se rađa duhovni život, a mi se osposobljavamo da činimo dela pravde.

Na Zarijino pitanje anđeo je je rekao: »Ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost.« Pet stotina godina ranije Gavrilo je trebalo da objavi Danilu proročko razdoblje koje će trajati sve do Hristovog dolaska. Saznanje da je kraj ovog razdoblja blizu, pokrenulo je Zariju da se moli za Mesijin dolazak. Sada je sam vesnik preko koga je dato proročanstvo došao da najavi njegovo ispunjenje.

Reči anđela: »Ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom«, pokazuju da se on nalazi na položaju s visokim počastima u nebeskim dvorovima. Kad je došao Danilo s visokim počastima u nebeskim dvorovima. kad je došao Danilo s vešču, rekao je: »Nema nikoga da junački radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vašega.« (**Danilo 10,21) O Gavrilu Spasitelj govori u Otkrivenju i kaže: »Pokaza, poslavši po anđelu svojemu služi svojemu Jovanu.« (**Otkrivenje 1,1) Jovanu anđeo objavljuje: »Jer sam i ja sluga kao i ti i braća tvoja proroci.« (**Otkrivenje 22,9) Veličanstvena je misao – anđeo koji stoji u časti do Božjega Sina izabran je da otkrije Božje namere grešnim ljudima.

Zarija je izrazio sumnju u reči anđela. On neće progovoriti sve dok se one ne ispune. »I evo«, rekao je anđeo, »onemećeš... dok se to ne zbude; jer nisi verovao mojim rečima koje će se zbiti u svoje vreme.« Sveštenikova dužnost prilikom ove službe bila je da se moli za oprostjenje javnih i narodnih grehova i za dolazak Mesije; ali kad je Zarija pokušao to da učini, nije mogao da izgovori nijednu reč.

Izašavši da blagoslovi narod »on namigivaše im; i osta nem.« Dugo su čekali i počeli strahovati da ga nije pogodio Božji sud. Kad je izašao iz Svetinje, njegovo lice je sijalo od Božje slave »i razumeše da mu se nešto utvorilo (dobio viziju) u crkvi.« Zarija im je saopštio šta je video i čuo i »kad se navršiš dani njegove službe, otide kući svojoj.«

Uskoro nakon rođenja obećanog deteta, očev jezik se oslobodio »i govoraše hvaleći Boga. I uđe strah u sve susede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasi se ovaj sav događaj. I svi koji čuše metnuše u srce svoje govoreći: šta će biti iz ovoga deteta?« Sve to trebalo je da doprinese usmeravanju pažnje na Mesijin dolazak, za koji je Jovan trebalo da pripremi put.

Sveti Duh počnuo je na Zariji i ovim veličanstvenim rečima prerekao je misiju svoga sina:

»I ti, dete, nazvaćeš se prorokom najvišega;

Jer ćeš ići napred pred licem Gospodnjim da mu pripraviš put;

Da daš razum spasenja narodu njegovu,

Za oproštenje greha njegovih,

Po dubokoj milosti Boga našega,

Po kojoj nas je pohodio istok s visine;

Da obasjaš one koji sede u tami i u senu smrtnome;

Da uputiš noge naše na put mira.«

»A dete rastijaše i jačaše duhom, i beše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izrailju.« Pre Jovanovog rođenja, anđeo je rekao: »Jer će biti veliki pred Bogom, i neće piti vina i sikera; i napuniće se Duha Svetoga.« Bog je pozvao Zarijinog sina na veliki zadatak, najveći zadatak koji je ikada bio poveren ljudima. Da bi ispunio ovo delo, Bog je morao da radi s njim. Božji Duh biće s njim ako bude poštovao upustvo anđela.

Jovan je trebalo da ide kao vesnik Jahve, da nosi Božju svetlost ljudima. On će dati novi pravac njihovim mislima. On je upečatljivo morao da im prenese svetost Božjih zahteva i njihovu potrebu za Njegovom savršenom pravdom. Takav vesnik mora da bude svet. On mora da bude hram u kome će prebivati Božji Duh. Da bi ispunio svoj zadatak, On mora imati zdrav telesni sastav, umnu i duhovnu silu. Zato je bilo neophodno da vlada svojim moćima tako da može stajati među ljudima nepokrenut okolnostima kao stene i planine u pustinji.

U vreme Jovan Krstitelja bila je vrlo raširena pohlepa za bogatstvom, ljubav prema raskoši i razmetljivosti. Čulna zadovoljstva, gozbe i pijanke izazvale su bolesti tela i izopačenost, umrtvljujući duhovno zapažanje i umanjujući osetljivost prema grehu. Jovan je trebalo da stoji kao reformator. Svojim uzdržanim životom i običnim odelom trebalo je da ukori preterivanja svog vremena. Zbog toga uputstva data Jovanovim roditeljima predstavljaju pouku o umerenosti koju je dao anđeo s nebeskog prestola.

U detinjstvu i mladosti karakter je najspremniji da prima utiske. Tada treba steći moć vladanja nad samim sobom. Kraj ognjišta i za porodičnom trpezom vrši se uticaj čiji je rezultat trajan kao večnost. Više od bilo kog prirodnog dara, navike stečene u detinjstvu odlučuju da li će neki čovek da bude pobednik ili pobeđen u životnoj borbi. Mladost je vreme setve. Ona određuje prirodu žetve za ovaj život i život koji će doći.

Kao prorok, Jovan je trebalo »da obrati srca otaca k deci, i nevernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov.« U pripremanju puta za prvi Hristov dolazak, on je bio predstavnik onih koji će pripremiti narod za drugi Hristov dolazak. Svet se predao ispunjavanju svojih želja. Zablude i laži kipte. Umnožavaju se Sotonine zamke za uništenje duša. Svi koji žele savršenu svetost u strahu Božjem moraju da nauče pouku umerenosti i samosavlđivanja. Više sile uma moraju da potčine želje i strasti. Osnova za sticanje umne snage i duhovne pronicljivosti je ta samodisciplina koja će nam omogućiti da razumemo i sprovedemo u život svete istine Božje reči. Zbog toga umerenost nalazi svoje mesto u delu pripreme za drugi Hristov dolazak.

Po prirodnom redosledu Zarijin sin bio bi vaspitan za sveštenučku službu. Međutim, vaspitanje u rabinskim školama učinilo bi ga nespremnim za njegovo delo. Bog ga nije poslao učiteljima teologije da ga nauče kako da tumači Pisma. Pozvao ga je u pustinju da bi mogao učiti o prirodi i o Bogu te prirode.

Našao je svoj dom u usamljenom predelu, usred neplodnih brežuljaka, divljih klisura i stenovitih pećina. Međutim, njegov izbor bio je da se odrekne životnih uživanja i raskoši i prihvati nemilosrdnu stegu pustinje. Ovde je njegova okolina doprinosila navikama jednostavnosti i samoodricanja. Neometan bukom sveta, mogao je ovde da pruručava pouke iz prirode, otkrivenja i providenja. Reči koje je anđeo uputio Zariji često su Jovanu ponavljali njegovi bogobojazni roditelji. Od detinjstva oni su mu ukazivali na njegovu misiju i on je prihvatio sveto poverenje. Samoća pustinje bila je za njega dobrodošlo utočište od društva u kome su gotovo prevladali sumnja, neverstvo i nečistoća. Nije verovao u svoju snagu da se odupre iskušenju, izbegavajući stalni dodir s grehom, da ne bi izgubio osećaj njegove strašne grešnosti.

Posvećen Bogu od svog rođenja kao nazirej, prihvatio je ovaj zavet kao svoj zavet doživotnog posvećenja. Njegova odeća bila je odeća starih proroka – haljina od kamilje dlake, opasana kožnim remenom. On »jeđaše skakavce i med divlji« koji je nalazio u pustinji i pio čistu vodu s brežuljaka.

Međutim, Jovan svoj život nije proveo u dokolici, u isposničkoj sumornosti i sebičnom izdvajanju. S vremena na vreme odlazio je da se sretne s ljudima; uvek je bio zainteresiran posmatrač onoga što se dešavalo u svetu. Iz svog tihog utočišta pratio je razvoj događaja. Svojim pogledom rasvetljenim božanskim Duhom, pručavao je

karakter ljudi, da bi mogao da pronađe način kako da dopre do njihovog srca nebeskom vešću. Teret njegove misije počivao je na njemu. U usamljenosti, razmišljanjem i molitvom, trudio se da pripremi svoju dušu za životno delo koje je bilo pred njim.

Iako u pustinji, nije bio pošteđen iskušenja. Koliko je god bilo moguće, zatvorio je svaki put kojim bi Sotona mogao da uđe, pa ipak kušač ga je napadao. Njegova duhovna shvatanja bila su jasna; razvio je snagu i odlučnost karaktera, a uz pomoć Svetoga Duha, mogao je da primeti Sotonin pristup i odupre se njegovoj sili.

U pustinji Jovan je pronašao svoju školu i svoju svetinju. Kao i Mojsije usred madijanskih planina, bio je zaklonjen Božjim prisustvom i okružen dokazima Njegove moći. Njemu nije palo u deo da kao veliki vođa Izrailja prebiva usred svečane veličanstvenosti planinske osame; već su pred njime ležali vrhovi Moava, s one strane Jordana, govoreći mu o Onome »koji je postavio gore« /***Psalam 65,6/ i opasao ih silom. Sumorni i strašni izgled prirode u njegovom pustinjskom domu živo je prikazivao stanje Izrailja. Gospodnji rodni vinograd postao je neobrađena pustoš. Međutim, iznad pustinje natkrililo se sjajno i divno nebo. Oblaci koji su se navlačili, olujno tamni, bili su natkriljeni dugom obećanja. Tako je nad Izrailjevim poniženjem sijala obećana slava Mesijine vladavine. Oblake gneva rasterala je duga Njegove zavetne milosti.

Sam u tihoj noći čitao je Božje obećanje Avramu o potomstvu bezbrojnom kao zvezde. Svetlost zore, pozlaćuje moavske planine, govorila mu je o Onome koji će da bude kao »svetlost jutrenja kad sunce izlazi jutrom bez oblaka.« (***2. Samuilova 23,4) A u podnevnoj svetlosti video je raskoš Njegovog javljanja, kad će se javiti »slava Gospodnja, i svako će telo videti.« (***Isaija 40,5)

Sa duhom punim strahopoštovanja, ali i radosti, istraživao je u proročkim svicima otkrivenja o dolasku Mesije – obećanog semena koji će smrskati glavu zmiji; Šiloha, »Darodavca mira«, koji je trebalo da se pojavi pre no što nestane cara na Davidovu prestolu. Sada je došlo vreme. Rimski vladar sedeo je u dvoru na brdu Sion. Na osnovi sigurne Božje Reči, Hristos je već bio rođen.

Isaijini oduševljeni opisi Mesijine slave bili su predmet njegovog danonoćnog proučavanja – te Šibljike iz korena Jesejevog; Cara koji će vladati po pravdi... kao sen od velike stene u zemlji«, i biće »kao zaklon od vetra... kao sen od velike stene u zemlji sasušenoj«; Izrailj se neće više nazvati »ostavljenom«, niti njegova zemlja »pustoši«, nego će je Gospod zvati »milinom svojom«, a njegovu zemlju »udata.« (***Isaija 11,4; 32,2; 62,4) Srce usamljenog izgnanika bilo je ispunjeno slavnim viđenjem. Zaboravljajući na sebe posmatrao je Cara u Njegovoj lepoti. Gledao je je veličanstvenost svetosti, a sebe je smatrao neuspešnim i nedostojnim. Bio je spreman da pođe kao nebeski vesnik, ne bojeći se ljudskog, zato što je gledao na Božanstvenog. Mogao je da stoji uspravno i neustrašivo u prisustvu zemaljskih vladara, zato što se duboko klanjao pred Carem nad carevima.

Jovan nije potpuno razumeo prirodu Mesijinog carstva. On je očekivao da Izrailj bude oslobođen od narodnih neprijatelja; ali dolazak Cara u pravdi i uspostavljanje Izrailja kao svetog naroda, bio je veliki cilj njegove nade. Na taj način verovao je da će se ispuniti proročanstvo izrečeno prilikom njegovog rođenja:

»I opomenuti se svetoga zaveta svojega,

Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojih,

I da mu služimo bez straha,

U svetosti i u pravdi pred njim dok smo živi.«

Video je svoj narod zaveden, samodovoljan i zaspao u svojim gresima. Čeznuo je da ga probudi za svetiji život. Vest koju mu je Bog dao da je nosi bila je određena da ih probudi iz uspavanosti i pokrene ih da zadrhte zbog svoje velike zloće. Pre nego što seme Evanđelja pronađe mesto, zemljište srca mora da se usitni. Pre nego što potraže isceljenje od Isusa, morali su da postanu svesni opasnosti od rana greha.

Bog ne šalje vernike da laskaju grešnicima. On ne šalje vest mira da bi kobnom sigurnišću uljuljkao neposvećene. On opterećuje savest prestupnika teškim bremenom i probada dušu strelama osvedočenja. Anđeli koji služe iznose mu strašne Božje sudove da bi produbili osećaj potrebe i podstakli ga da uzvikne: »Šta mi treba činiti da se spasim?« Tada Ruka koja ga je ponizila do praha podiže pokajnika. Glas koji je ukoravao greh i posramio gordost i slavljublje, pita s najnežnijim saučešćem. »Šta hoćeš da ti učinim?«

Kad je Jovanova služba otpočela, narod se nalazio u stanju uznemirenosti i nezadovoljstva, pred samim ustankom. Nakon svrgnuća Arhelaja, Judeja je potpala pod neposrednu vlast Rima. Svirepa vladavina i nasilje rimskih guvernera i njihovi odlučni naponi da uvedu neznabožačka znamenja i običaje, potpalili su pobunu koja je bila ugušena u krvi hiljada najhrabrijih Izrailjaca. Sve ovo pojačalo je mržnju naroda prema Rimu i čežnju da se oslobode njegove sile.

Usred nesloge i svađe čuo se glas iz pustinje, potresan, i ozbiljan, a ipak pun nade: »Pokajte se, jer se približi carstvo nebesko!« On je pokrenuo ljude novom, čudnovatom silom. Proroci su ukazivali na Hristov dolazak kao na događaj u dalekoj budućnosti; ali ovde je postojala objava da je On tu. Sam Jovanov izgled podsećao je umove njegovih slušalaca na stare videoce. Svojim ponašanjem i odećom bio je sličan proroku Iliji. Duhom i silom Ilijinom optuživao je iskvarenost naroda i karao zbog greha koji su prevladali. Njegove reči bile su jednostavne, neposredne i uverljive. Mnogi su verovali da je on jedan od proroka koji je vaskrsao iz mrtvih. Ceo narod bio je pokrenut. Mnoštvo se sjatilo u pustinju.

Jovan je objavljivao dolazak Mesije i pozivao narod na pokajanje. Kao znak očišćenja od greha, krštavao ih je u vodama Jordana. Tako je značajnom, očiglednom poukom objavio da su oni koji su sebe proglašavali Božjim izabranim narodom, bili uprljani grehom i da bez očišćenja srca i života ne mogu imati dela u Mesijinom carstvu.

Knezovi i rabini, vojnici, carinici i seljaci dolazili su da čuju proroka. Svečana opomena od Boga uznemiravala ih je za izvesno vreme. Mnogi su dovedeni do pokajanja i prihvatili krštenje. Osobe iz svih društvenih slojeva pokorile su se zahtevima Krstitelja da bi imali udela u carstvu koje je objavljivao.

Mnogi književnici i fariseji dolazili su ispovedajući svoje grehe i tražeći krštenje. Oni su sebe uzvisivali kao bolje od ostalih ljudi i navodili ljude da gaje visoko mišljenje o njihovoj pobožnosti; sad su tajni gresi njihovog života bili otkriveni. Međutim, Sveti Duh pokazao je Jovanu da mnogi od ovih ljudi nemaju pravo osvedočenje o grehu. Bili su prevrtljivci. Kao prorokovi prijatelji nadali su se da će naći milost kod Kneza koji će doći. Primanjem krštenja iz ruku ovog omiljenog mladog učitelja, smatrali su da će pojačati svoj uticaj na narod.

Jovan ih je dočekao ostrim pitanjem: »Porodi aspidini! ko vam kaza da bežite od gneva koji ide? Rodite dakle rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Avrama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti decu Avramu.«

Jevreji su pogrešno protumačili Božje obećanje o večnoj naklonosti prema Izrailju: »Ovako veli Gospod, koji daje sunce da svetli danju, i uredbe mesecu i zvezdama da svetle noću, koji raskida more i buče valovi njegovi, kojemu je ime Gospod nad vojskama: Ako tih uredaba nestane ispred mene, govori Gospod: ako se može izmeriti nebo gore i izvideti temelji zemaljski dole; tada ću i ja odbaciti sve seme Izrailjevo za sve što su učinili, veli Gospod.« (**Jeremija 31, 35–37) Jevreji su smatrali da im njihovo prirodno poreklo od Avrama daje pravo na ovo obećanje. Međutim, prevideli su uslove koje je Bog odredio. Pre no što je dao obećanje, On je rekao: »Metnuću zavet svoj u njih, i na srcu njihovu napisaću ga, i biću im Bog i oni će mi biti narod... jer ću im oprostiti bezakonja njihova, i greha njihovih neću više pominjati.« (**Jeremija 31,33.34)

Njegova milost osigurana je narodu u čijem je srcu zapisan Božji zakon. Oni su jedno s Njim. Međutim, Jevreji su se sami odvojili od Boga. Zbog svojih greha patili su pod Njegovim sudovima. To je bio uzrok njihovog ropstva pod neznabožčkim narodom. Njihovi umovi bili su pomračeni prestupom, a kako im je Gospod u prošlim vremenima ukazivao tako veliku naklonost, opravdavali su svoje grehe. Laskali su sami sebi da su bolji od drugih ljudi i da im to daje pravo na Njegove blagoslove.

Ovo »napisa se za nauku nama, na koje pošljedak sveta dođe«. (**1. Korinćanima 10,11) Kako često pogrešno tumačimo Božje blagoslove i laskamo sebi da zbog neke dobrote u nama uživamo nakolonost! Bog ne može da učini za nas ono što želi da učini. Mi upotrebljavamo Njegove darove da bismo udovoljili svojim željama i da bi naše srce otvrdnulo u neverstvu i grehu.

Jovan je objavio učiteljima u Izrailju da njihova oholost, sebičnost i surovost pokazuju da su oni porodi aspidini, smrtno prokletstvo za narod, a ne deca pravednog i poslušnog Adama. S obzirom na svetlost koju su primili od Boga, bili su čak gori od neznabožaca od kojih su se osećali mnogo višim. Zaboravili su stenu od koje su bili isklesani i jamu iz koje su iskopani. Bog nije zavisio od njih u postizanju svog cilja. Kao što je Avrama pozvao iz neznabožčkog naroda, tako je mogao da pozove i druge u svoju službu. Njihova srca mogu izgledati beživotna kao stenje u pustinji, ali Njihov Duh može da ih pokrene da izvrše Njegovu volju i prime ispunjenje Njegovog obećanja.

»Već«, kaže prorok, »i sekira kod korena drveta stoji; svako dakle drvo koje ne rađa dobra roda, seče se i u oganj baca.« Vrednost drveta ne određuje se njegovim imenom, već njegovim rodom. Ako je drvo beskorisno, ime ga ne može spasiti od uništenja. Jovan je objavio Jevrejima da o njihovom položaju pred Bogom odlučuje njihov karakter i život. Samo ispovedanje vere nema nikakve vrednosti. Ako njihov život i karakter nije u skladu s Božjim zakonom, oni nisu Njegov narod.

Rečima koje ispituju srce uverio je svoje slušaoce. Oni su dolazili k njemu s pitanjem: »Šta ćemo dakle činiti?« Odgovorio je: »Koji ima dve haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka čini tako.« Opominjao je carinike da ne čine nepravdu, a vojnike da ne čine nasilja.

Svi koji budu postali podanici Hristovog carstva, rekao je, pružice dokaze o svojoj veri i pokajanju. Ljubaznost, poštenje i vernost pokazaće se u njihovom životu. Služice nevoljnima i donosiće svoje prinose Bogu. Oni će štiti nemoćne i pružice dokaze o preobražavajućoj sili Svetoga Duha. U svakodnevnom životu videće se pravda, milosrđe i Božja ljubav. Ako ne bude tako, oni će biti kao pleva koja se baca u vatru.

»Ja dakle krštavam vas vodom za pokajanje«, govorio je Jovan, »a onaj što ide za mnom, jači je od mene: ja nisam dostojan njemu obuće poneti; on će vas krstiti Duhom svetim i ognjem.« (**Matej 3,11) Prorok Isaija izjavljuje da će Gospod očistiti svoj narod od njihovih greha, »duhom koji sudi i sažiže«. Reč Gospodnja Izrailju je glasila: »Okrenuću ruku svoju na te, i sažeći ću troske tvoje da te prečistim, i ukloniću sve olovo tvoje.« (**Isaija 4,4; 1,25) Za greh ma gde se našao »Bog naš je oganj koji spaljuje«. (**Jevrejima 12,29) U svima koji se potčine Njegovoj sili Božji Duh spaliće greh. Ali ako se ljudi čvrsto drže greha, oni će se poistovetiti s njim. Tada Božja slava koja uništava greh mora da uništi i njih. Jakov je posle noći borbe s anđelom, uzviknuo: »Boga videh licem k licu, i duša se moja izbavi«. (**1. Mojsijeva 32,20) Jakov je bio kriv zbog velikog greha koji je učinio u svom ponašanju prema Isavu, ali se pokajao. Njegov prestup je oprostjen i greh očišćen; zato je mogao

da podnese otkrivenje Božjeg prisustva. Međutim, kad god su ljudi dolazili pred Boga, a namerno gajili zlo, bili su uništeni. Prilikom drugog Hristovog dolaska zli će biti uništeni »duhom usta Njegovih« i iskorenjeni »svetlošću dolaska Njegova«. (**2. Solunjanima 2,8) Svetlost Božje slave koja daje život pravednicima, uništiće grešnike.

U vreme Jovana Krstitelja, Hristos je upravo trebalo da se pojavi kao Onaj koji će otkriti Božji karakter. Sama Njegova pojava otkrivaće ljudima njihov greh. Jedino ako budu voljni da se očiste od greha moći će da uđu u zajednicu s Njim. Samo oni koji su čistoga srca mogu prebivati u Njegovoj prisutnosti.

Tako je Krstitelj objavljivao Božju vest Izrailju. Mnogi su pazili na njegove pouke. Mnogi su sve žrtvovali da bi poslušali. Mnoštvo je sledilo ovog novog učitelja od mesta do mesta i nije bilo malo onih koji su gajili nadu da bi on mogao da bude novi Mesija. Kad je Jovan video narod kako se okreće k njemu, koristio je svaku priliku da njegovu veru upravi prema Onome koji će doći.

Poglavlje 11.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 3,13–17; ***Marku 1,9–11; ***Luki 3,21–22.

KRŠTENJE

Glas proroka iz pustinje i njegova uzvišena vest raširili su se po celoj Galileji. Vest je doprla do seljaka u najzabačenijim brdskim mestima i do ribara kraj mora, i u ovim jednostavnim, ozbiljnim srcima naišla na svoj najiskreniji odaziv. U Nazaretu ona je bila kazivana u drvodeljskoj radionici koja je pripadala Josifu i jedan je prepoznao poziv. Njegovo vreme je došlo. Okrećući se od svog svakodnevnog napornog rada, oprostio se od majke i sledio korake svojih zemljaka koji su se sticali ka Jordanu.

Isus i Jovan Krstitelj bili su rođaci blisko povezani okolnostima svog rođenja; pa ipak nisu lično poznavali jedan drugoga. Isus je živeo u Nazaretu u Galileji, a Jovan u Judejskoj pustinji. U sasvim različitim uslovima, živeći povučeni životom, nisu imali vezu jedan s drugim. Providenje je tako odredilo. Nikakva prilika nije trebalo da bude pružena koja bi ih optuživala da su se dogovarali da podupiru tvrdnje jedan drugoga.

Jovan je bio upoznat s događajima koji su obeležili Isusovo rođenje. On je čuo o poseti Jerusalimu u Njegovom detinjstvu i o tome što se dogodilo u rabinskoj školi. Znao je o Njegovom bezgrešnom životu i verovao je da je On Mesija, ali o tome nije imao pouzdano jemstvo. Činjenica da je Isus toliko godina ostao nepoznat, ne dajući nikakvo posebno svedočanstvo o svom zadatku, davalo je priliku za sumnju u to da li On može da bude Obećani. Krstitelj, međutim, čekao je u veri uzdajući se da će Mesija zatražiti da ga krsti svojim rukama i da će se tada dati znak o Njegovom božanskom karakteru. Tako će on moći da Ga predstavi narodu.

Kad je Isus došao da se krsti, Jovan je u Njemu otkrio čistoću karaktera koju nikada ranije nije zapazio ni u jednom čoveku. Sama atmosfera Njegovog prisustva bila je sveta i ulivala je strahopoštovanje. Među mnoštvom koje se okupljalo oko njega na Jordanu, Jovan je slušao mračne priče o zločinima i susreo se s dušama povijenim pod teretom bezbrojnih greha; ali nikada nije došao u dodir s ljudskim bićem koje je toliko odisalo božanskim uticajem. Sve je to bilo u skladu s onim što je Jovanu otkriveno o Mesiji. Ipak, ustezao se da ispuni Isusov zahtev. Kako može on, grešnik, da krsti Bezgrešnoga? I zašto bi se Onaj kome nije potrebno pokajanje podvrgao obredu koji je predstavljao priznanje krivice koja treba da se opere?

Kada je Isus zatražio krštenje, Jovan se povukao uzviknuvši: "Ti treba mene da krstiš, a Ti li dolaziš k meni?" Odlučnim ali ipak plemenitim autoritetom Isus je odgovorio: "Ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu." Popustivši, Jovan je poveo Spasitelja do Jordana i zagnjurio ga u vodu. Isus "izađe odmah iz vode; i gle, otvoriše mu se nebesa, i vide Duha Božijega gde silazi kao golub i dođe na njega."

Isus nije primio krštenje kao priznanje svoje sopstvene krivice. On se poistovetio s grešnicima, učinivši korak koji mi treba da učinimo i izvršivši posao koji mi moramo da izvršimo. Njegov život patnji i strpljive istrajnosti nakon krštenja takođe je primer nama.

Kad je izašao iz vode, Isus je priklonio glavu u molitvi na obali reke. Pred Njim se otvara novo i značajno razdoblje. On je sada na širokoj pozornici ulazio u svoj životni sukob. Iako je bio Knez mira, Njegov dolazak mora da bude kao isukivanje mača. Carstvo koje je On došao da zasnuje bilo je suprotno od onoga što su Jevreji želeli. On koji je bio temelj izrailjskih obreda i uređenja smatraće se kao njihov neprijatelj i rušitelj. On koji je objavio zakon na Sinaju biće osuđen kao prestupnik. On koji je došao da slomi Sotoninu silu, biće proglašen Velzevulom. Niko na Zemlji nije Ga razumevao i u toku službe On je i dalje morao hoditi sam. Tokom celog Njegovog života, Njegova majka i braća nisu shvatala Njegovu misiju. Čak ni Njegovi učenici nisu Ga razumevali. On je prebivao u večnoj svetlosti, kao jedan s Bogom, ali svoj život na Zemlji morao je da provede u usamljenosti.

Kao jedan od nas, morao je da nosi teret naše krivice i nesreće. Bezgrešni je morao da oseti sramotu greha. Onaj koji je voleo mir, morao je da prebiva s nemirom, istina je morala da boravi s neistinom, čistota s nečistotom. Svaki greh, svaka nesuglasica, svaka ponižavajuća požuda koju je prestup doneo, bila je mučenje za Njegov duh.

Sam je morao da utaba stazu, sam je morao da nosi teret. Na Njemu koji je ostavio svoju slavu i prihvatio slabosti ljudskog roda, mora da počiva otkupljenje sveta. On je sve to video i osećao, ali Njegov cilj ostao je nepoljuljan. Od Njegove mišice zavisilo je spasenje palog roda i On je ispružio svoju ruku da bi uhvatio ruku Svemoćne ljubavi.

Spasiteljjev pogled kao da je prodirao u nebo dok je izlivao svoju dušu u molitvi. Dobro je znao kako je greh otvrdnuo ljudska srca, i kako će im biti teško da raspoznaju Njegovu misiju i prihvate dar spasenja. On je molio Oca za silu da pobedi njihovo neverovanje, da slomi okove kojima ih je Sotona zarobio i za njihovo dobro pobedi rušitelja. On je tražio dokaz da Bog prihvata ljudski rod u ličnosti svoga Sina.

Nikada ranije anđeli nisu slušali takvu molitvu. Oni su žarko želeli da svom voljenom Zapovedniku donesu vest ohrabrenja i utehe. Ali ne – sam Otac će odgovoriti na molbu svoga Sina. Neposredno s prestola izlazili su zraci njegove slave. Nebesa su se otvorila i na Spasiteljovu glavu sišla je najčistija svetlost u obliku goluba – prikladan znak Onoga koji je ponizan i krotak.

Od ogromnog mnoštva na Jordanu, malo njih, osim Jovana, raspoznalo je ovo nebesko viđenje. Ipak, svečana ozbiljnost božanskog Prisustva počivala je nad okupljenima. Narod je stajao i u tišini posmatrao Hrista. Njegova prilika kupala se u svetlosti koja večno okružava Božji presto. Njegovo podignuto lice bilo je proslavljeno, što nikada ranije nisu videli na čovekovom licu. Sa otvorenih nebesa čuo se glas kako govori: »Ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.«

Ove reči potvrde date su da bi nadahnule verom one koji su bili svedoci ovog prizora i ojačale Spasitelja za Njegovu misiju. Iako su gresi sveta, koji je skrivio, položeni na Hrista, iako se ponizio uzimanjem naše pale prirode na sebe, glas s Neba proglasio Ga je Sinom Večnoga.

Jovan je bio duboko dirnut kad je video Isusa kao poniznog molioca koji je sa suzama u očima tražio Očevu potvrdu. Kad Ga je Božja slava okružila i kad se začuo glas sa Neba, Jovan je prepoznao znak koji je Bog obećao. On je znao da je Onaj koga je krstio bio Otkupitelj sveta. Sveti Duh je počivao na njemu i ispruženom rukom pokazujući na Isusa, povikao je: »Gle, jagnje Božije koje uze na se grehe sveta.«

Niko od slušalaca, pa čak ni sam govornik, nije razabrao značenje reči »Jagnje Božje«. Na brdu Moriji Avram je čuo pitanje svoga sina: »Oče!... gde je jagnje za žrtvu?« Otac je odgovorio: "Bog će se, sinko, postarati za jagnje sebi za žrtvu." (**1. Mojsijeva 22,7.8) U ovnu koga je Bog dao umesto Isaka, Avram je video simbol Onoga koji će umreti za grehe ljudi. Sveti Duh preko Isaije, prihvatajući ovo slikovito prikazivanje, prorokovao je o Spasitelju: »Kao jagnje na zaklanje vođen bi.« »I Gospod pusti za nj bezakonje svih nas« (**Isaija 53, 7.6), ali izraelski narod nije shvatio ovu pouku. Mnogi od njih smatrali su žrtvene darove kao što su neznabošci gledali na svoje žrtve – kao darove pomoću kojih sami mogu da umilostive Božanstvo. Bog je želeo da ih pouči kako iz Njegove ljubavi proizlazi dar koji ih miri s Njim.

Reč koja je upućena Isusu na Jordanu »ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji« – obgrlila je ceo ljudski rod. Bog je progovorio Isusu kao našem predstavniku. Pored svih naših greha i slabosti, nismo odbačeni kao bezvredni. On »nas oblagodati (prihvati) u ljubaznome«. (**Efescima 1,6) Slava koja je počivala na Hristu zalog je Božje ljubavi za nas. Ona nam govori o sili molitve – kako ljudski glas može da dopre do Božjeg uha i naše molbe budu prihvaćene u nebeskim dvorovima. Zbog greha Zemlja je odsečena od Neba, i otuđena od njegove zajednice; ali Isus ju je opet povezao s područjem slave. Njegova ljubav okružila je čoveka dosegnuvši do najvišeg Neba. Svetlost koja je sa otvorenih kapija padala na Spasiteljovu glavu padaće i na nas dok se molimo za pomoć da se odupremo iskušenju. Glas koji je govorio Isusu, kaže svakoj vernoj duši: »Ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.«

»Ljubazni! sad smo deca Božja, i još se ne pokaza šta ćemo biti; nego znamo da kad se pokaže, bićemo kao i on, jer ćemo ga videti kao što jest.« (**1. Jovanova 3,2) Naš Otkupitelj otvorio je put, tako da najgrešniji, najugroženiji, najugnjeteniji i neuprezreniji mogu da nađu pristup ka Ocu. Svi mogu da imaju dom u stanovima koje je Isus otišao da pripremi. »Tako govori sveti istiniti, koji ima ključ Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori... Gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti.« (**Otkrivenje 3,7.8)

Poglavlje 12.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 4,1–11; ***Marku 1,12.13; ***Luki 4,1–13.

KUŠANJE

»Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju.« Markove reči još su značajnije. On kaže: »I odmah Duh izvede ga u pustinju. I bi onde u pustinji dana četrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zverinjem...« »I ne jede ništa za te dane.«

Kad je Isus odveden u pustinju da bude iskušani, Njega je odveo Božji Duh. On nije tražio iskušenje. On je otišao u pustinju da bude sam, da razmišlja o svojoj misiji i radu. Postom i molitvom trebalo je da ojača sebe za

stazu poprskanu krvlju kojom je morao proći. Međutim, Sotona je znao da je Spasitelj otišao u pustinju i smatrao je da je to najbolje vreme da Mu se približi.

Na kocku su stavljena pitanja od velike važnosti za svet u sukobu između Kneza svetlosti i upravitelja carstva tame. Nakon čovekovog kušanja kojim ga je naveo na greh, Sotona je proglasio da je Zemlja njegova, nazivajući sebe knezom ovoga sveta. Pošto je praoca i pramajku našeg ljudskog roda prilagodio svojoj prirodi, mislio je da ovde zasnuje svoje carstvo. Izjavio je da su ga ljudi izabrali za svog vladara. Svojim upravljanjem ljudima održavao je svoju vladavinu nad svetom. Hristos je došao pobiti ovu Sotoninu tvrdnju. Kao Sin čovečji, Hristos će ostati odan Bogu. Tako će se pokazati da Sotona nije zadobio potpunu upravu nad ljudskim rodом, i da je neosnovano njegovo polaganje prava na svet. Svi koji su želeli oslobođenje od njegove sile biće oslobođeni. Oblast vlasti koju je Adam izgubio kroz greh, povратиće se.

Otkako je u edemskom vrtu rečeno zmiji »mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između semena tvojega i semena njena« (**1. Mojsijeva 3,15), Sotona je znao da ne drži potpunu vlast nad svetom. U ljudima se videla delotvorna sila koja se odupirala njegovoj vlasti. S vrlo velikim zanimanjem posmatrao je žrtve koje su prinosili Adam i njegovi sinovi. U ovim obredima jasno je sagledavao znamenje veze između Zemlje i Neba. Odlučio je da se umeša u ovu vezu. Netačno je predstavljao Boga i pogrešno tumačio obrede koji su ukazivali na Spasitelja. Ljudi su bili navedeni da se boje Boga kao Onoga koji uživa u njihovom uništenju. Žrtve koje su trebale otkriti Njegovu ljubav, prinosile su se samo da bi ublažile Njegov gnev. Sotona je budio grešne strasti u ljudima, da bi utvrdio svoju vlast nad njima. Kad je dana Božja pisana reč, Sotona je proučavao proročanstva o Spasiteljevom dolasku. Iz naraštaja u naraštaj radio je da zaslepi ljude za ova proročanstva, da bi odbacili Hrista u vreme Njegovog dolaska.

Prilikom Hristovog rođenja Sotona je znao da je došao Onaj koji ima božanski zadatak da ospori njegovu vlast. Drhtao je na anđeosku vest koja je potvrđivala autoritet novorođenog Cara. Sotona je dobro znao kakav je položaj Hristos imao na Nebu kao ljubljени od Oca. To što Božji Sin treba doći na ovaj svet kao čovek, ispunjavalo ga je uznemirenošću i zebnjom. On nije mogao dokučiti tajnu ove velike žrtve. Njegova sebična duša nije mogla razumeti takvu ljubav za prevareni rod. Slavu i mir neba i radost zajedništva s Bogom ljudi su maglovito shvatali, ali Luciferu, heruvimu zaklanjaču, one su bile dobro poznate. Otkako je izgubio Nebo, odlučio je da nađe osvetu navodeći druge da podele njegov pad. To će postići time što će ih navoditi da potcenjuju nebeska dobra i uprave srca onome što je zemaljsko.

Zapovednik Neba nije bez prepreka zadobijao duše ljudi za svoje carstvo. Od vremena kad je bio novorođenče u Vitlejemu, On je bio stalno napadan od zloga. Lik Božji otkrivao se u Hristu, a na Sotoninim savetima odlučeno je da ga treba nadvladati. Nijedno ljudsko biće nije došlo na svet i izbeglo silu varalice. Sve udružene sile zla vešto su postavljene na Njegovu stazu da bi se uključile u borbu protiv Njega i, ako je moguće, nadvladale Ga.

Prilikom Spasiteljevog krštenja Sotona se nalazio među svedocima. On je video slavu kojom je Otac osenio svog Sina. On je čuo glas Jahve kako svedoči o Isusovom božanstvu. Od Adamovog greha ljudski rod je izgubio neposrednu zajednicu s Bogom; veza između Neba i Zemlje odražavala se kroz Hrista; ali sada kad je Isus došao »u obličju tela grehovnoga« (**Rimljanima 8,3), sam Otac je progovorio. On je ranije održavao vezu s ljudima **preko** Hrista; sada održava vezu s ljudskim rodом **u** Hristu. Sotona se nadao da će Božje gnušanje prema zlu doneti večno odvajanje između Neba i Zemlje. Međutim, sada se pokazalo da je veza između Boga i čoveka obnovljena.

Sotona je uvideo da mora ili pobediti ili biti pobeđen. Sporna pitanja ove borbe bila su suviše značajna da bi bila poverena njegovim udruženim anđelima. On lično mora voditi ovaj rat. Sve otpadničke sile ponovo su se prestrojile protiv Božjeg Sina. Hristos je postao meta svakog paklenog oružja.

Mnogi smatraju da ova borba između Hrista i Sotone nema neko naročito značenje za njihov život; za njih je ona nevažna. Međutim, u oblasti svakog ljudskog srca ova borba se pnavlja. Nikada čovek ne napušta redove zla da bi služio Bogu a da se ne suoči sa Sotoninim napadima. Kušanja kojima se Hristos odupro ista su kao i ona za koja smatramo da im se teško odupiremo. Ona su se nametala Njemu u toliko većem stupnju u kolikom je Njegov karakter nadmoćniji od našeg. Sa strašnim teretom greha sveta na sebi, Hristos se odupro kušanju apetita, ljubavi prema svetу, kao i ljubavi za razmetanjem koja vodi oholosti. To su bila iskušenja koja su savladala Adama i Evu i koja tako lako pobeđuju i nas.

Sotona je ukazivao na Adamov greh kao na dokaz da je Božji zakon nepravičan i da se ne može poslušati. U našoj ljudskoj prirodi Hristos je morao otkupiti Adamov prestup. Međutim, kad je Adama napao kušač, na njemu se nisu videle posledice greha. On je stajao u snazi savršene muževnosti, savršeno krepkog uma i tela. Bio je okružen slavom Edema, i u svakodnevnoj zajednici s nebeskim bićima. Tako nije bilo sa Isusom kad je ušao u pustinju da se suoči sa Sotonom. U toku četiri hiljade godina ljudski rod je opadao u svojoj telesnoj snazi, umnoj moći i moralnoj vrednosti. Hristos je uzeo na sebe nemoći grehom oslabljenog ljudskog roda. Jedino na taj način mogao je spasiti čoveka iz najvećih dubina njegovog poniženja.

Mnogi tvrde da iskušenje nije moglo nadvladati Hrista. Međutim, tada On ne bi mogao da bude stavljen u Adamov položaj. On ne bi mogao izvojevati pobeđu koju je Adam izgubio. Ako bismo u bilo kom smislu imali

puno težu borbu nego Hristos, On nam onda ne bi mogao pomoći. Međutim, naš Spasitelj je uzeo ljudsku prirodu sa svim njenim sklonostima. Uzeo je ljudsku prirodu s mogućnošću da popusti u iskušenju. Mi ne trebamo ništa nositi što On nije podneo.

Kod Hrista, kao i kod svetog para u Edemu, apetit je predstavljao osnovu prvog i velikog iskušenja. Upravo tamo gde je počeo pad, mora otpočeti i delo našeg otkupljenja. Kao što je Adam pao zbog popuštanja apetitu, tako i Hristos mora pobediti odricanjem želji. »I postivši se dana četrdeset i noći četrdeset, na pošljetku ogladnje. I pristupi njemu kušač i reče: ako si sin Božji, reci da kamenje ovo hlebovi postanu. A on odgovori i reče: pisano je: ne živi čovek o samom hlebu, no o svakoj reči i koja izlazi iz usta Božijih.«

Od Adamovog pa do Hristovog vremena, ugađanje sebi pojačalo je snagu želja i strasti, sve dok nisu gotovo neograničeno zavladaile. Tako su ljudi postali moralno uniženi i bolesni i sami po sebi nisu mogli pobediti. Umesto čoveka Hristos je pobedio izdržavši najteže iskušenje. Nas radi pokazao je samosvlađivanje koje je bilo jače od gladi ili smrti. U ovoj prvoj pobedi bila su obuhvaćena i druga pitanja koja ulaze u sve naše borbe sa silama tame.

Kad je Isus ušao u pustinju, bio je okružen Očevom slavom. Obuzet zajednicom s Bogom, bio je uzdignut iznad ljudskih slabosti. Ali slava Ga je napustila i On je bio ostavljen da se bori sa iskušenjem. Ono se obrušavalo na Njega svakoga trenutka. Njegova ljudska priroda ustuknula je pred borbom koja Ga je očekivala. Četrdeset dana postio je i molio se. Slab i izmršavio od gladi, iscrpljen i izmučen duševnim očajanjem. On »beše nagrđen u licu mimo svakoga čoveka i u stasu mimo sinove čovečije«. (**Isaija 52,14) Sada je nastupila Sotonina prilika. Sada je pretpostavljao da može pobediti Hrista.

Kao da je to odgovor na Njegove molitve, ovde je prišao Spasitelju neko u prilici nebeskog anđela. On je tvrdio da ima nalog od Boga da objavi kraj Hristovoga posta. Kao što je Bog poslao anđela da zadrži Avramovu ruku da ne žrtvuje Isaka, tako – zadovoljan Hristovom spremnošću da pođe stazom poprskanom krvlju – Otac je poslao anđela da Ga izbavi; to je bila vest koja je stigla Isusu. Isus je bio klonuo od gladi, osećao je snažnu želju za hranom, kad Mu je Sotona iznenada prišao. Pokazujući kamenje koje je bilo razbacano po pustinji i koje je imalo izgled hleba, kušač je rekao: »Ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hlebovi postanu.«

Iako se pojavio kao anđeo svetlosti, ove prve reči odale su njegov karakter. »Ako si sin Božij.« Ovde je nagoveštaj nepoverenja. Daje Isus učinio ono što je Sotona predlagao, to bi bilo prihvatanje sumnje. Kušač namerava savladati Hrista istim sredstvima koja su bila tako uspešna nad ljudskim rodом u početku. Kako se vešto Sotona približio Evi u Edemu! »Je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?« (**1. Mojsijeva 3,1) Dovde su kušačeve reči bile istinite, ali u načinu njihovog izgovaranja, nalazilo se prikriveno omalovažavanje Božijih reči. Bilo je prikrivenog poricanja, sumnje u božansku istinitost. Sotona je pokušao uliti u Evin um pomisao da Bog neće učiniti onako kako je rekao; da je uskraćivanje tako prekrasnog ploda u suprotnosti s Njegovom ljubavi i saučešću prema čoveku. Tako i sada kušač teži da nadahne Hrista svojim dobnim osećajima. »Ako si sin Božij.« Ove reči svojom gorčinom nanele su Hristu bol. U tonu njegovog glasa nalazi se izraz krajnje neverice. Da li će Bog tako postupati sa svojim Sinom? Da li će Ga ostaviti u pustinji s divljim životinjama, bez hrane, usamljenog, bez utehe? On nagoveštava da Bog nikada nije pomišljao da Njegov Sin bude u takvom stanju. »Ako si sin Božij« pokaži svoju silu time što ćeš se osloboditi gladi koja te mори. Naredi da ovo kamenje postanu hlebovi.

Reči s Neba: »Ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji« (**Matej 3,17) još su odzvanjale u Sotoninim ušima. Međutim, on je odlučio da natera Hrista da ne veruje u ovo svedočanstvo. Reč Boga bila je Hristov dokaz Njegove božanske misije. Došao je da živi kao čovek među ljudima, i ta reč objavila je Njegovu vezu s Nebom. Sotonin cilj bio je da u Njemu izazove sumnju u tu reč. Ako bi se Hristovo poverenje u Boga moglo uzdrmati, Sotona je znao da bi pobeda u celokupnoj borbi bita njegova. Mogao bi nadvladati Isusa. Nadao se da će Hristos pod pritiskom potištenosti i prevelike gladi, izgubiti veru u svoga Oca i da će učiniti čudo u prilog sebi. Ako to bude učinio, plan spasenja biće skršen.

Kad su se Sotona i Božji Sin po prvi put sreli u borbi, Hristos je bio zapovednik nebeske vojske i Sotona, vođe pobune na Nebu, bio je prognan. Sada je njihovo stanje očito obrnuto i Sotona koristi najviše od svoje prividne prednosti. Jedan od najmoćnijih anđela – kaže on – bio je prognan s Neba. Isusova pojava ukazuje na to da je On taj, pali anđeo, zaboravljen od Boga, ostavljen od čoveka. Božansko biće moglo bi potkrepiti svoje tvrdnje nekim čudom; »ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hlebovi postanu«. Takav čin stvaralačke moći – govori Mu kušač – bio bi uverljiv dokaz božanske prirode. On bi okončao borbu.

Isus nije mogao slušati u miru, bez unutrašnje borbe, najvećeg varalicu. Međutim, Božji Sin nije trebao dokazivati svoju božansku prirodu Sotoni ili objašnjavati razlog svoga poniženja. Udovoljavanjem zahtevima pobunjenika, ništa se neće postići za dobro čoveka ili u slavu Boga. Da je Hristos pristao na predlog neprijatelja, Sotona bi još mogao reći: Pokaži mi znak da Ti mogu poverovati da si Božji Sin. Dokaz ne bi mogao slomiti silu pobune u njegovom srcu. Hristos nije trebao upotrebiti svoju božansku silu za ličnu korist. On je došao da podnese iskušenje kao što i mi to moramo činiti, ostavljajući nam primer vere i poniznosti. Ni ovde ni u jednom kasnijem vremenu u svom zemaljskom životu, On nije učinio čudo u svoju korist. Sva Njegova veličanstvena dela učinjena su za dobro drugih. Iako je Isus prepoznao Sosonu od samog početka, On nije bio izazvan da

uđe u borbu s njim. Ojačan sećanjem na glas s Neba, počinuo je u ljubavi svog Oca. On nije hteo pregovarati sa iskušenjem.

Isus je sreo Sotonu rečima iz Pisma. »Pisano je«, rekao je On. U svakom iskušenju oružje Njegovog vojevanja bila je Božja reč. Sotona je tražio od Hrista neko čudo kao znak Njegove božanske prirode. Međutim, ono što je veće od svih čuda, čvrsto pouzdanje u »Ovako veli Gospod Bog« /***Isaija 7,7/ bio je znak koji se nije mogao pobiti. Dokle god je Hristos stajao na tom uporištu, kušač nije mogao ostvariti prednost.

U vreme svoje najveće slabosti Hristos je bio izložen najžešćim iskušenjima. Sotona je mislio da će tako nadvladati. Na taj način izvojevao je pobjedu nad čovekom. Kad je snaga posustala i snaga volje oslabila, a vera prestala da se oslanja na Boga, tada su oni koji su dugo i hrabro stajali za pravdu bili pobeđeni. Mojsije se umorio četrdesetogodišnjim lutanjem Izrailja, kad se njegova vera za trenutak prestala oslanjati na beskonačnu silu. On je posustao na granicama Obećane zemlje. Tako je bilo i sa Ilijom koji je neustrašivo stajao pred carem Ahabom, u sukobu sa celim izraelskim narodom na čelu sa četiri sotine i pedeset valovih sveštenika. Nakon tog strašnog dana na Karmelu, kad su ubijeni lažni proroci i kad je narod objavio svoju odanost Bogu, Ilija je – da bi spasio svoj život, pobjegao pred pretnjama idolopokloničke Ezabele. Na taj način Sotona je sticao prednost nad slabostima ljudskog roda. On će i dalje raditi na isti način. Kad god je čovek obavijen oblacima, zbunjen prilikama, ili ucviljen siromaštvom i bolom, Sotona je kraj njega da ga kuša i muči. On napada slabe točke našega karaktera. Želi poljuljati naše poverenje u Boga koji dopušta postojanje takvih prilika. Mi smo kušani time da nemamo poverenja u Boga, da posumnjamo u Njegovu ljubav. Često nam kušač prilazi kao što je prilazio Hristu, iznoseći pred nas naše slabosti i nedostatke. On se nada da će obeshrabriti dušu i slomiti naš oslonac u Bogu. Tada je siguran u svoju žrtvu. Kad bismo ga dočekali kao Isus, izbegli bismo mnoge poraze. pregovaranjem s neprijateljem mi mu dajemo prednost.

Kad je Hristos rekao kušaču: »Ne živi čovek o samom hlebu, no o svakoj reči koja izlazi iz usta Božijih«, On je ponovio reči koje je pre više od četrnaest vekova izgovorio Izrailju: »I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji... I mučio te je, i glađu te morio, ali te je opet hranio manom, za koju ti nisi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da čovek ne živi o samom hlebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih.« (***5. Mojsijeva 8,2,3) Kad su u pustinji izneverila sva sredstva potpore, Bog je svom narodu poslao manu s neba i dao im je u dovoljnoj i stalnoj količini. Ovo staranje ih je trebalo poučiti da, dok se uzdaju u Boga i idu Njegovim putevima, On ih neće zaboraviti. Spasitelj je sada sprovodio u delo pouku koju je dao Izrailju. Jevrejskom narodu pružena je podrška Božjom reči, i istom Reči pružena je i Isusu. On je očekivao Božje vreme koje će Mu doneti olakšanje. Nalazio se u pustinji iz poslušnosti prema Bogu, i nije želeo doći do hrane usvajajući Sotonine predloge. U prisustvu svemira koji je svedočio, On je dokazao da je manja nesreća patiti, bez obzira što nas zadesi, nego se na bilo koji način udaljiti od Božje volje.

»Ne živi čovek o samom hlebu, no u svakoj reči koja izlazi iz usta Božijih.« Često Hristov sledbenik dospeva tamo gde ne može služiti Bogu i nastaviti sa svojim svetovnim pothvatima. Možda izgleda da će poslušnost nekom jasnom Božjem zahtevu lišiti čoveka osnovnih sredstava. Sotona će ga navoditi da poveruje kako mora žrtvovati osvedočenja svoje savesti. Međutim, jedino što postoji na ovom svetu na što se možemo osloniti jest Božja reč. »Ištite najpre carstva Božijega, i pravde njegove, i ovo će vam se sve dodati.« (***Matej 6,33) Čak i ovom životu nije za naše dobro odvojiti se od volje našeg nebeskog Oca. Kad usvojimo silu Njegove reči, nećemo slediti Sotonine predloge da bismo dobili hranu ili spasili svoje živote. Naše jedino pitanje biće: Što je Božja zapoved? I što je Njegovo obećanje? Znajući ovo mi ćemo poslušati prvo i imati poverenja u drugo.

U poslednjem velikom sukobu borbe sa Sotonom, oni koji će biti odani Bogu videće da im je uskraćena svaka zemaljska potpora. Zato što odbijaju kršiti Njegov zakon da bi bili poslušni zemaljskim silama, njima će biti zabranjeno da kupuju i prodaju. Na kraju će biti izdana naredba za njihovo uništenje. (Vidi: ***Otkrivenje 13, 11–17) Međutim, poslušnima je dato obećanje: »On će nastaviti na visokim mestima; gradovi na stenama biće mu utočište, hleb će mu se davati, vode će mu se davati, vode mu se neće premicati.« (***Isaija 33,16) Božja deca će živeti od ovog obećanja. Oni će biti nahranjeni kad Zemlja bude opustošena glađu. »Neće se postideti u zlo doba i u gladne dane biće siti.« (***Psalam 37,19) Ovo vreme nevolje prorok Avakum gledao je pred sobom i njegove reči izražavaju veru Crkve: »Jer smokva neće cvasti, niti će biti roda na lozi vinovoj; rod će maslinov prevariti, i njiva neće dati hrane, ovaca će nestati iz tora, i govoda neće biti u oboru. Ali ću se ja radovati u Gospodu, veselijući se u Bogu spasenja svojega.« (***Avakum 3,17.18)

Od svih pouka koje treba da se nauče iz prvog velikog kušanja našeg Gospoda, nijedna nije važnija od one da vršimo nadzor nad željama i strastima. U sva vremena iskušenja koja su imala vezu s telesnom prirodom imala su najviše uspeha u izopačavanju i ponižavanju ljudskog roda. Neumerenošću Sotona radi da uništi umne i moralne snage koje je Bog kao neprocenjivi dar dao čoveku. Tako ljudima postaje nemoguće da cene ono što ima neprolaznu vrednost. Kroz popuštanje čulnim zadovoljstvima, Sotona pokušava da iz duše izbriše svaki trag sličnosti s Bogom.

Neobuzdano popuštanje koje za posledicu ima bolesti i degradaciju, koji su postojali u vreme prvog Hristovog dolaska, ponoviće se sa snažnije izraženim zlom, pre Njegovog drugog dolaska. Hristos objavljuje da će stanje sveta da bude kao u vreme pre potopa, i kao u Sodomi i Gomori. Svaka pomisao srca biće uvek zla. Sada

živimo na samome rubu tog strašnog vremena, zato bismo trebali usvojiti pouku iz Spasiteljevog posta. Samo neiskazanim patnjama koje je Hristos podneo možemo oceniti zlo neobuzdanog popuštanja. Njegov primer nam govori da je naša jedina nada u večni život moguća potčinjavanjem, naših želja i strasti Božjoj volji.

Nama je nemoguće da se svojom vlastitom snagom odupremo bučnom negodovanju naše pale prirode. Ovim kanalom Sotona će dovoditi iskušenje na nas. Hristos je znao da će neprijatelj doći svakom ljudskom biću, da iskoristi nasledne slabosti i svojim lažnim nagoveštajima uhvati u zamku sve one čije poverenje ne počiva u Bogu. Time što je prošao zemljom kojom čovek mora proći, naš Gospod nam je pripremio put pobeđe. Nije Njegova volja da se nađemo u nepovoljnom položaju u sukobu sa Sotonom. On ne želi da nas zastraši i obeshrabri napadima zmije. »Ne bojte se«, govori On, »jer ja nadvladah svet.« (**Jovan 16,33)

Neka onaj koji se bori protiv sile apetita gleda na Spasitelja u pustinji kušanja. Neka Ga primora u Njegovoj samrtnoj mucu na karižu kako uzvikuje: »Žedan sam!« On je izdržao sve što i mi možemo podneti. Njegova pobeđa je naša.

Isus se oslanjao na mudrost i silu svog nebeskog Oca. On objavljuje: »Jer mi Gospod Gospod pomaže, za to se ne osramotih... i znam da se neću postideti... Gle, Gospod Gospod pomagaće mi.« Ukazujući na svoj sopstveni primer, On nam kaže: »Ko se među vama boji Gospoda...? Ko hodi po mraku i nema videla, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega.« (**Isaija 50,7–10)

»Ide knez ovoga sveta«, kaže Isus, »i u meni nema ništa.« (**Jovan 14,30) U Njemu nije bilo ničega što bi odgovaralo Sotoninom veštom lukavstvu. On nije pristao na greh. Čak ni u mislima nije popuštao iskušenju. Tako možemo i mi. Hristova ljudska priroda bila je sjedinjena s božanskom; bio je spreman za borbu Svetim Duhom koji je prebivao u Njemu. On je došao učiniti da imamo »dio u božanskoj prirodi.« (**2. Petrova 1,4/ Dokle god smo verom sjedinjeni s Njim, greh više nema vlasti nad nama. Bog seže za rukom vere u nama, kako bi je usmerio da se čvrsto uhvati za Hristovo božanstvo, da bismo mogli doći savršenstvo karaktera.

Hristos nam je pokazao kako se to ostvaruje. Kojim sredstvima je pobedio u sukobu sa Sotonom? Rečju Božjom. Jedino Rečju mogao se odupreti iskušenju. »Pisano je«, rekao je On. I nama su darovana »časna i prevelika obećanja, da njih radi imate deo u Božjoj prirodi, ako utečete od telesnih želja ovoga sveta.« (**2. Petrova 1,4) Svako obećanje u Božjoj reči naša je svojina. Treba da živimo »po svakoj reči koja izlazi iz usta Božjih.« Kad navale iskušenja, nemojmo gledati na prilike ili na ličnu slabost, već na silu Reči. Sva njena sila pripada vama. Psalmist kaže: »U srce svoje zatvorio sam reč tvoju da ti ne grešim.« (**Psalam 119, 11) »... po rečima usta tvojih čuvah putove Zakona.« (**Psalam 17,4; »Stvarnost«)

P o g l a v l j e 1 3.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 4,5–11; **Marku 1,12.13. **Luki 4,5–13

POBEDA

»Tada odvede ga đavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve; pa mu reče: ako si sin Božji, skoči dole; jer u pismu stoji –

Da će anđelima svojim zapovedit za tebe,

i uzeće te na ruke,

Da gde ne zapneš za kamen nogom svojom.«

Sotona sada pretpostavlja da se sa Isusom sreo na svom tlu. Lukavi neprijatelj sam iznosi reči koje su proizašle iz Božjih usta. On se još pojavljuje kao anđeo svetlosti i ističe da je upoznat sa Svetim pismom i da razume smisao onoga što je napisano. Kao što je Isus ranije koristio Božju reč da bi podržao svoju veru, kušač je sada koristi da bi podržao svoju prevaru. On tvrdi da samo kuša Hristovu vernost, a sad hvali Njegovu postojanost. Pošto je Spasitelj izrazio poverenje u Boga, Sotona zahteva od Njega da pruži još neki drugi dokaz svoje vere.

Međutim, iskušenju ponovo prethodi nagoveštaj nepoverenja: »**Ako** si Sin Božji.« Hristos je kušan da odgovori na »ako«, ali On se uzdržao i od najmanjeg podleganja sumnji. On neće dovesti svoj život u opasnost da bi Sotoni pružio dokaz.

Kušač je mislio da će ostvariti prednost zbog Hristove ljudske prirode i navesti Ga na pretpostavku da će Ga Bog sačuvati. Međutim, iako nas Sotona može privlačiti na greh, on nas ne može naterati da ga učinimo. Rekao je Isusu: »Skoči dole«, znajući da Ga on ne može baciti dole, jer bi se Bog umešao da Ga izbavi. Sotona nije mogao primorati Hrista da skoči dole. Sve dok Hristos ne bi pristao na iskušenje, ne bi mogao da bude pobeđen. Ni sve zemaljske i paklene sile nisu Ga mogle nagnati da se i u najmanjoj meri udalji od volje svog Oca.

Kušač nas nikada ne može primorati da činimo zlo. On ne može upravljati umovima ako se ne pokore njegovom nadzoru. Volja mora pristati, vera se mora odreći svog pouzdanja u Hrista, pre nego što će Sotona primeniti svoju silu na nama. Međutim, svaka grešna želja koju gajimo pruža mu uporište. Svaka točka u kojoj ne postizemo božansko merilo predstavlja otvorena vrata kroz koja može ući da nas kuša i uništi. Svaki propust ili poraz s naše strane daje mu priliku da prigovara Hristu.

Kad je Sotona navodio obećanje: »Anđelima svojim zapoveda za tebe«, izostavio je reći »da te čuvaju po svim putevima tvojim«, tj. na svim putevima koje Bog izabira. Isus je odbio da zađe s puta poslušnosti. Pokazujući savršeno poverenje u svog Oca, On se nije hteo svojevolejno staviti u položaj u kome bi bilo potrebno da se njegov Otac umeša da bi Ga spasio od smrti. On bi primorao Proviđenje da pritekne u pomoć i tako propusti da ljudima ostavi primer poverenja i pokornosti.

Isus je objavio Sotoni: »Pisano je: ne kušaj Gospoda Boga svojega.« Ove reči izgovorio je Mojsije sinovima Izrailjevim kad su bili žedni u pustinji i kad su zahtevali da im Mojsije da vode, uzvikujući: »Je li Gospod među nama ili nije?« (**2. Mojsijeva 17,7) Bog je za njih čudesno delovao, ali su sada u nevolji posumnjali u Njega, tražeći dokaz da je On s njima. U svom neverstvu hteli su Ga staviti na probu. Sotona je primoravao Hrista da učini to isto. Bog je već posvedočio da je Isus Njegov Sin; a sada tražiti dokaz da je On Božji Sin bilo bi kušanje Božje reči – kušanje Njega samoga. Tako bi to bilo kad bi se tražilo ono što Bog nije obećao. To bi jasno pokazalo nepoverenje i bilo bi stvarno proveravanje ili kušanje Njega. Mi nećemo iznositi svoje molbe Bogu da bismo **proveravali** da li će ispuniti svoju reč, već **zato što** će je ispuniti; ne da bismo proveravali da nas voli, već zato što nas voli. »A bez vere nije moguće ugoditi Bogu, jer onaj koji hoće da dođe k Bogu, valja da veruje da ima Boga i da plaća onima koji ga traže.« (**Jevrejima 11,6)

Međutim, vera ni u kom smislu nije sjedinjena s nagađanjem. Samo onaj koji ima pravu veru zaštićen je od nagađanja. Jer nagađanje je Sotonino krivotvorenje vere. Vera polaže pravo na obećanja i donosi rod u poslušnosti. pretpostavka takođe polaže pravo na obećanja, ali ih koristi kao što ih je koristio Sotona, da bi opravdao prestup. Vera bi dovela naše praroditelje da steknu poverenje u Božju ljubav i poslušaju Njegove zapovesti. Pretpostavka ih je dovela do prestupa Njegovog zakona, verujući da će ih Njegova velika ljubav spasiti od posledica njihovog greha. Vera ne polaže pravo na naklonost Neba bez ispunjavanja uslova pod kojima se daje milost. Prava vera ima svoj temelj na obećanjima i svemu onome što nam pružaju Pisma.

Često kad ne uspe u nama izazvati nepoverenje, Sotona nas uspeva navesti na nagađanje. Ako nas navede da nepotrebno stanemo na put iskušenja, on zna da je pobeda njegova. Bog će sačuvati sve koji idu stazom poslušnosti, ali odvojiti se od nje znači stupiti na Sotonino tlo. Tu ćemo sigurno pasti. Spasitelj nam je zapovedio: »Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast.« (**Marko 14,38) Razmišljanje i molitva sačuvaće nas od samovoljnog srljanja na put opasnosti i tako ćemo biti sačuvani od mnogih poraza.

Ipak, ne bismo smeli izgubiti hrabrost izloženi napadima iskušenja. Često kad dođemo u neku tešku priliku posumnjamo da nas je Božji Duh vodio. Međutim, Duh je vodio i doveo Isusa u pustinju da Ga Sotona kuša. Kad nas Bog dovodi u iskušenje, On hoće da ostvari neku nameru za naše dobro. Isus nije nagađao o Božjim obćanjima time što je svojevolejno pošao u iskušenje, niti je klonuo duhom kad je na Njega naišlo iskušenje. Ni mi ne bismo trebali da to činimo. »Ali je veran Bog koji vas neće pustiti da se iskušate većma nego što možete, nego će učiniti s iskušanjem i kraj, da možete podneti.« (**1. Korinćanima 10,13) On kaže: »Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršuj višnjemu zavete svoje. Prizovi me u nevolji svojoj, izbaviću te, i ti me proslavi.« (**Psalam 50,14.14)

Isus je bio pobednik i u drugom iskušenju i sada Sotona ispoljava svoj pravi karkater. Međutim, on se ne pojavljuje kao strašno čudovište s kandžama na nogama i krilima kao u slepoga miša. On je moćni anđeo, iako je pao. On izjavljuje da je vođa pobuna i bog ovoga sveta.

Pošto je Isusa postavio na visoku, Sotona je učinio da na živopisan način carstva oovoga sveta, u svoj svojoj slavi, prođu ispred Njega. Sunčeva svetlost počivala je na gradovima s hramovima, na mermernim dvorovima, na plodnim njivama, na rodnim vinogradima. Tragovi zla bili su skriveni. Isusove oči, koje su maločas posmatrale bedu i uništenje, sada su počivale na prizoru nenadmašne lepote i napretka. Tada se čuo kušačev glas: »Tebi ću dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoću daću je; ti dakle ako se pokloniš preda mnom biće sve tvoje.«

Hristov zadatak mogao je da se ostvari samo stradanjem. Pred Njim se nalazio život žalosti, nevolja, borbe i sramne smrti. On je morao podneti grehe celoga sveta. Morao je podneti odvajanje od ljubavi svog Oca. Sada Mu je kušač ponudio da Mu prepusti silu koju je oteo. Hristos se mogao osloboditi od strašne budućnosti time što bi priznao Sotoninu vrhovnu vlast. Ali, učini to, značilo bi prepustiti pobedu u ovoj velikoj borbi. Sotona je zgrešio na Nebu zato što je tražio da se uzdigne iznad Božjeg Sina. U slučaju da on sad nadvlada, bila bi to pobeda pobune.

Kad je Sotona objavio Hristu da je carstvo i slava ovoga sveta njemu predana i da će je on dati onome kome hoće, on je tvrdio nešto što je samo delimično bilo istina, i to je rekao da posluži njegovom vlastitom cilju prevare. Sotona je svoje carstvo preoteo od Adama, ali Adam je bio Tvorčev namjesnik. Njegova vladavina nije bila nezavisna. Zemlja je Božja i On je sve predao svome Sinu. Adam je trebao vladati potčinjen Hristu. Kad je Adam izneverio poverenje i prepustio svoju vlast u ruke Sotoni, Hristos je još ostao zakoniti Car. Tako je Gospod rekao caru Nabuhodonozoru: »Višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoće, postavlja nad njim najnižeg između ljudi.« (**Danilo 4,17) Sotona može provoditi svoju otetu vlast samo koliko Bog dozvoljava.

Kad je kušač ponudio Hristu carstvo i slavu ovoga sveta, predlagao je da Hristos preda svoj stvarni carski položaj nad svetom i da vlada potčinjen Sotoni. To je bilo isto carstvo kome su bile usmerene nade Jevreja. Oni

su želeli carstvo ovoga sveta. Da se Hristos suglasio i ponudio im takvo carstvo, oni bi Ga rado prihvatili. Međutim, prokletstvo greha, sa svim patnjama počivalo je na tome carstvu. Hristos je izjavio kušaču: »Idi od mene, sotono; jer stoji napisano: poklanjaj se Gospodu Bogu svome, i njemu jedinome služi.«

Onaj koji se pobunio na Nebu, ponudio je Hristu carstva ovoga sveta da bi kupio Njegovu privolu načelima zla; ali On se nije dao potkupiti; On je došao da zasnuje carstvo pravde i nije želeo napustiti ovaj cilj. Istim iskušenjem Sotona se približava ljudima i kod njih ima bolji uspeh nego kod Hrista. Ljudima nudi carstvo ovoga sveta pod uslovom da priznaju njegovu vrhovnu vlast. Zahteva da žrtvuje poštenje, da prenebregnu savest, da popuste sebičnosti. Hristos ih poziva da prvo ištu carstvo Božje i Njegovu pravdu, ali Sotona ide kraj njih i kaže: »Što god da je istina u pogledu večnog života, morate mi služiti da biste postigli uspeh u ovom svetu. Ja držim vašu sreću u svojim rukama. Mogu vam dati bogatstva, zadovoljstva, počasti i sreću. Poslušajte moj savet. Nemojte dopustiti da vas povedu predodžbe, neobična razumevanja poštenja i samopožrtvovnosti. Ja ću vam pripremiti put.« Tako je mnoštvo prevareno. Oni pristaju da žive služeći sebi i Sotona je zadovoljan. Dok ih mami nadom na svetovnu vlast, on stiže vlast nad dušom. Međutim, on nudi nešto što nije njegovo i što će se uskoro oduzeti od njega. U zamenu za to on im prevarom oduzima njihova prava na nasledstvo Božjih sinova.

Sotona je doveo u pitanje da li je Isus Božji Sin. Kad je bio konačno odbijen, imao je dokaz koji nije mogao poreći. Božanska priroda bljesnula je kroz napaćenu ljudsku prirodu. Sotona nije imao sile da se odupre naređenju. Grčeći se od poniženja i besa, bio je primoran da se povuče iz prisustva Otkupitelja sveta. Hristova pobjeda bila je tako potpuna, kao što je bio potpun Adamov pad.

Tako se možemo odupreti iskušenju i primorati Sotonu da se udalji od nas. Isus je izvojevao pobjedu pokornošću i verom u Boga, i preko apostola On nam govori: »Pokorite se dakle Bogu, a protivite se đavolu, i pobeći će od vas. Približite se k Bogu, i on će se približiti k vama.« (**Jakov 4,7.8) Mi se sami ne možemo osloboditi kušačeve sile; on je pobedio ljudsku prirodu i kad se u vlastitoj sili pokušamo odupreti, postaćemo plen njegovih zamki, ali »tvrda je kula ime Gospodnje, k njemu će uteći pravednik, i biće u visokom zaklonu.« (**Priče 18,10) Sotona drhti i beži pred najslabijom dušom koja nalazi utočište u tom silnom imenu.

Kad se neprijatelj udaljio, samrtno bled Isus je iscrpljen pao na zemlju. Nebeski anđeli posmatrali su sukob, gledajući svog voljenog Zapovednika dok je prolazio kroz neizrecive patnje da bi prokrčio put spasenja za nas. On je izdržao ispit, veći od onog koji ćemo ikada mi biti pozvani da izdržimo. Anđeli su sada služili Božjem Sinu dok je ležao kao onaj koji umire. Bio je okrepljen hranom, utešen veću o Očevoj ljubavi i uveravanjem da je celo Nebo proslavljalo Njegovu pobjedu. Povrativši se u život, Njegovo veliko srce saosećalo je sa čovekom i On polazi da dovrši delo koje je započeo; da se ne odmori dok neprijatelj ne bude pobeđen, a naš pali ljudski rod otkupljen.

Cena našeg otkupljenja ne može se razumeti sve dok otkupljeni ne budu stajali sa svojim Otkupiteljem pred Božjim prestolom. Dok se slava večnog doma bude razvijala pred našim ushićenim čulima, setićemo se da je Isus sve to ostavio zbog nas, da nije postao samo izgnanik iz nebeskih dvorova, već da se zbog nas izložio opasnosti neuspeha i večnog gubitka. Tada ćemo položiti svoje krune pred Njegove noge i zapevati: »Dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov.« (**Otkrivenje 5,12)

P o g l a v l j e 1 4 .

Ova glava zasnovana je na *** Jovanu 1,19–51.

»MI NAĐOSMO MESIJU«

Jovan Krstitelj sada je propovedao i krštavao u Vitaniji s onu stranu Jordana. Nedaleko od ovoga mesta, dok Izrailj nije prešao preko, Bog je zaustavio reku u njenome toku. Malo dalje odavde tvrđavu Jerihon porušile su nebeske vojske. U ovom trenutku uspomena na te događaje ponovo je oživela i podstakla živo zanimanje za Krstiteljevu vest. Neće li Onaj koji je u prošlim vekovima tako čudesno delovao ponovo pokazati svoju silu za oslobođenje Izrailja? To su bile misli koje su pokretale srce naroda koji se svakodnevno gomilao na obalama Jordana.

Jovanovo propovedanje tako je duboko zahvatilo narod da je izazvalo pažnju verskih vlasti. Rimljani su iz bojazni od ustanka podozrivo posmatrali svako okupljanje naroda i sve što je ukazivalo na podizanje naroda budilo je strah jevrejskih poglavara. Jovan nije priznavao vlast Sinedriona tražeći njihovo odobrenje za svoj rad; korio je podjednako poglavare i narod, fariseje i sadukeje. Pa ipak, narod ga je revnosno sledio. Zanimanje za njegov rad izgleda kao da je stalno raslo. Iako se nije priklanjao njemu, Sinedrion je držao da je kao javni učitelj bio pod njegovom nadležnošću.

Ovo telo sačinjavali su članovi birani od sveštenstva i narodnih učitelja. Prvosveštenik je obično bio predsednik. Svi članovi morali su da budu ljudi zašli u godine, ali ne stari, ljudi koji nisu trebali poznavati samo jevrejsku veru i istoriju nego imati opšte znanje. Morali su da budu bez telesnih mana, oženjeni i očevi, jer se držalo da će tako da budu čovečniji i promišljeniji. Njihovo mesto sastajanja bila je prostorija povezana s Jerusalimskim Hramom. U vreme jevrejske nezavisnosti Sinedrion je bio najviši narodni sud sa svetovnom i

crkvenom vlašću. Iako sada potčinjen rimskim namjesnicima, on je još imao jak uticaj na građanske i verske prilike.

Sinedrion nije mogao odložiti istraživanje Jovanovog rada. Pojedini su se sećali otkrivenja datog u Zariji u Hramu i očevog proročanstva koje je na njegovo dete ukazivalo kao na Mesijinog vesnika. U metežima i promenama koje su se dogodile tokom trideset godina, ovo se u velikoj meri izgubilo iz vida. Sada je opet oživelo u sećanju usled uzbuđenja izazvanog Jovanovim radom.

Davno je bilo kad je Izrailj imao proroka, davno se nije videla takva reforma kakva je sad bila u toku. Zahtev za ispovedanje greha izgledao je nov i poticajan. Mnoge vođe nisu želele ići i slušati Jovanove pozive i javne optužbe, jer bi ih to dovelo do otkrivanja tajni iz ličnog života. Ipak njegovo propovedanje bilo je neposredno objavljivanje Mesije. Bilo je dobro poznato da su sedamdeset sedmica Danilovog proročanstva, koji su obuhvatali i Mesijin dolazak, skoro pri kraju i svi su bili željni da sudeluju u toj eri narodne slave koja se tada očekivala. Narodno oduševljenje bilo je tako veliko da je Sinedrion bio prinuđen da prihvati ili odbaci Jovanov rad. Njegova vlast nad narodom slabila je. Postalo je ozbiljno pitanje kako da održi svoj položaj. U nadi da će doći do nekog zaključka, poslao je na Jordan poslanstvo sveštenika i Levita da porazgovara s novim učiteljom.

Okupljeno mnoštvo slušalo je njegove reči kad su se poslanici približili. Sa izveštačenim autoritetom sračunatim da ostavi utisak na narod i da izazove prorokovo popuštanje, došli su gordi rabini. Mnoštvo im je napravilo prolaz, pokretom poštovanja, skoro straha. Ugledni ljudi, u svojim skupocenim haljinama, gordi na svoj položaj i moć stali su pred prorokom iz pustinje.

»Tko si ti?« upitali su.

Znajući kakve su bile njihove misli, Jovan je odgovorio: »Ja nisam Hristos.«

»Tko si dakle? Jesi li Ilija?«

»Nisam.«

»Jesi li prorok?«

»Nisam.«

»Tko si? da možemo kazati onima što su nas poslali: što kažeš za sebe?«

»Ja sam glas onoga što viče u pustinji: Poravnite put Gospodnji; kao što kaza Isaija prorok.«

Reči na koje se pozvao odnosile su se na ono divno Isajino proročanstvo: »Tešite, tešite narod moj, govori Bog vaš. Govorite Jerusalimu ljubazno i, javljajte mu da se navršio rok njegov, da mu se bezakonje oprostilo... Glas je nekoga koji viče: pripravite u pustinji put Gospodnji, poravnite u pustoši stazu Bogu našem. Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mesta neka budu ravna. I javiče se slava Gospodnja, i sveko će telo videti.« (**Isaija 40,1–5)

U stara vremena, kad je neki kralj putovao kroz zabačenije delove svog carstva, grupa ljudi upućena je ispred carskih kočija da poravna strma mesta i popuni udubljenja, da bi kralj mogao sigurno da putuje i bez ikakvih prepreka. Ovaj običaj iskoristio je prorok da bi slikovito prikazao delo evanđelja. »Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu.« Božji Duh obara ljudsku gordost, kad svojom čudesnom silom probuđenja dodirne dušu. Svetovna zadovoljstva, položaj i vlast tada postaju bezvrijdni. »Pomisli i svaku visinu koja se podiže na poznanje Božje«, odbacuju se; a svaka pomisao se zarobljava »za pokornost Hristu.« (**2. Korinćanima 10,5) Tada se poniznost i samopožrtvovna ljubav, tako malo cenjene među ljudima, uzdižu kao jedina vrednost. To je delo evanđelja čiji je jedan deo bila Jovanova vest.

Rabini su nastavili sa svojim pitanjima: »Zašto dakle krštavaš kad ti nisi ni Hristos ni Ilija ni prorok?« Reč »prorok« odnosila se na Mojsija. Jevreji su bili skloni verovanju da će Mojsije vaskrsnuti iz mrtvih i da će da bude uzet na Nebo. Nisu znali da je on već vaskrsnuo. Kad je Krstitelj započeo svoju službu, mnogi su mislili da je on prorok Mojsije podignut iz mrtvih, jer je izgledalo da temeljito poznaje proročanstva i istoriju Izrailja.

Takođe se verovalo da će se Ilija lično pojaviti pre Mesijinog dolaska.«

Ovo očekivanje Jovan je poricao, ali njegove reči imale su dublji smisao. Isus je kasnije rekao, pozivajući se na Jovana: »I ako hoćete verovati, on je Ilija što će doći.« (**Matej 11,14) Jovan je došao u duhu i sili Ilijinoj da izvrši isti zadatak koju je Ilija izvršio. Da su ga Jevreji primili, ona bi bila izvršena za njih. Međutim, oni nisu primili njegovu vest. Za njih on nije bio Ilija. On za njih nije mogao ispuniti misiju koju je došao ostvariti.

Mnogi od sakupljenih na Jordanu bili su prisutni prilikom Isusovog krštenja, ali znak koji se tada ukazao, bio je otkriven samo nekolicini među njima. U toku prethodnih meseci Krstiteljeve službe, mnogi nisu hteli poslušati poziv na pokajanje. Tako su otvrdnuli svoje srce i zamračili svoje razumevanje. Kad je prilikom krštenja Nebo dalo svedočanstvo Isusu, oni to nisu zapazili. Oči koje nikada nisu u veri upravljene k Njemu koji je nevidljiv, nisu sagledale otkrivenje Božje slave; uši koje nikada nisu slušale Njegov glas nisu čule reči svedočanstva. Tako je i sada. Često se Hristovo prisustvo i prisustvo anđela koji služe otkriva na skupovima ljudi, a ipak ima mnogo onih koji to ne znaju. Oni nisu primetili ništa neobično. Međutim, nekima se otkrilo Spasiteljevo prisustvo. Mir i radost oživljavaju njihova srca. Oni su utešeni, ohrabreni i blagosloveni.

Izaslanici iz Jerusalima upitali su Jovana: »Za što dakle krštavaš?« Očekivali su odgovor. Iznenada, dok je pogledom prelazio preko mnoštva, njegove oči su zaplamtele, lice se ozarilo, a celo biće pokrenulo dubokim osećajem. Ispruženih ruku uzviknuo je: »Ja kršćavam vodom, a među vama stoji koga vi ne znate. On je onaj

što će doći za mnom, koji beše preda mnom; kome ja nisam dostojan odrešiti remena na obući njegovoj.«
(***Jovan 1,27)

Vest koju je trebalo odneti natrag Sinedrionu bila je jasna i nedvosmislena. Jovanove reči nisu se mogle odnositi ni na koga drugoga do na Onoga koji je davno bio obećan. Mesija se nalazio među njima! Iznenađeni sveštenici i glavari gledali su oko sebe u nadi da će otkriti Onoga o kome je Jovan govorio. Međutim, u mnoštvu Njega nije bilo moguće opaziti.

Kad je prilikom Isusovog krštenja Jovan ukazivao na Njega kao na Jagnje Božje, nova svetlost osvetlila je Mesijino delo. Prorokov um bio je upravljn na Isaijine reči: »Kao Jagnje na zaklanje vođen bi.« (***Isaija 53,7) Jovan je u toku sedmica koji su sledili s novim zanimanjem proučavao proročanstva i učenje o žrtvenoj službi. On nije jasno razlikovao dva oblika Hristovog rada – kao Žrtve koja pati i kao Kralja koji pobeđuje – ali je video da Njegov dolazak ima dublje značenje od onoga kojeg su mu sveštenici ili narod pridavali. Kad je u mnoštvu zapazio Isusa prilikom Njegovog povratka iz pustinje, s poverenjem je očekivao da On da narodu neki znak o svom pravom karakteru. Gotovo nestrpljivo očekivao je da čuje kako Spasitelj objavljuje svoju misiju; ali On nije izgovorio nijednu reč, nije dao nijedan znak. Isus nije odgovorio na reči kojima Ga je Krstitelj objavio, već se pomešao sa Jovanovim učenicima, ne dajući nikakav spoljašnji dokaz o svom naročitom delu, ne preduzimajući nikakve mere da na sebe skrene pažnju.

Narednog dana Jovan vidi Isusa kako dolazi. Obasjan svetlošću Božje slave koja je počivala na njemu, prorok pruža ruke i objavljuje: »Gle jagnje Božje koje uze na se grehe sveta. Ovo je onaj za koga ja rekoh: za mnom ide čovek koji preda mnom postade... I ja ga ne znadoh; nego da se Javi Izrailju za to ja dođoh da krstim vodom... videh Duha gde silazi s neba kao golub i stade na njemu. I ja ga ne znadoh; nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reče: na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je onaj koji će krstiti Duhom svetim. I ja videh i zasvedočih da je ovaj sin Božji.« (***Jovan 1,29–34)

Da li je to Krist? Sa strahopoštovanjem i čuđenjem narod je posmatrao Onoga koji je upravo bio proglašen Božjim Sinom. Oni su bili snažno pokrenuti Jovanovim rečima. Govorio im je u Božje ime. Slušali su ga iz dana u dan dok je korio njihove grehe, a svakim danom učvršćivalo se njihovo uverenje da je on bio poslanik s Neba. Međutim, ko je bio Ovaj koji je veći od Jovana Krstitelja? U Njegovoj odeći i držanju nije bilo ničega što bi nagoveštavalo visok položaj. On je očito bio jednostavna osoba, obučena kao i oni sami u skromnu odeću siromašnih. U mnoštvu je bilo i onih koji su prilikom Hristovog krštenja posmatrali božansku slavu i čuli Božji glas. Ali od tog vremena Spasiteljev izgled znatno se izmenio. Prilikom Njegovog krštenja videli su preobraženje Njegovog lika u nebeskoj svetlosti; sada bledog, iscrpljenog i izmršavjelog prepoznao Ga je samo prorok Jovan.

Ali dok Ga je narod posmatrao, video je lice na kome je božanska milost bila usklađena sa svešću o moći. Svaki pogled oka, svako obeležje pojave odisalo je poniznišću i izrazom neiskazane ljubavi. Izgledalo je kao da je okružen atmosferom duhovnog uticaja. Iako je način Njegovog ponašanja bio plemenit i nenametljiv, vršio je uticaj na ljude osećajem moći koja je bila skrivena, a nije se mogla potpuno potisnuti. Da li je bio Onaj koga je Izrailj tako dugo čekao?

Isus je došao u siromaštvu i poniznosti da bi nam mogao biti i primer i Otkupitelj. Da se pojavio u carskom sjaju, kako bi onda mogao pružiti pouke o poniznosti? Kako bi nam mogao iznositi tako prodorne istine kao na Gori blaženstva? Gde bi bila nada skromnih u životu da je Isus došao da među ljudima prebiva kao kralj?

Međutim, mnoštvu je izgledalo nemogućim da je Onaj, koga je Jovan označio, povezan s njihovim uzvišenim očekivanjima. Zato su mnogi bili razočarani i vrlo zbunjeni.

Reči koje su sveštenici i rabini toliko želeli čuti: da će Isus sada obnoviti Izrailjsko carstvo, nisu izgovorene. Oni su očekivali i tražili takvoga kralja, takvoga kralja bili su spremni da prihvate. Ali Onoga koji je želeo zasnovati u njihovim srcima carstvo pravde i mira, nisu želeli primiti.

Narednog dana, dok su dva učenika stajal u blizini, Jovan je opet video Isusa u narodu. Opet je slava Nevidljivoga obasjala prorokovo lice kad je uzviknuo: »Gle, jagnje Božje!« Reči su uznemirile srce učenika. Oni ih nisu potpuno razumeli. Što znači ime koje Mu je dao Jovan – Jagnje Božje? Ni Jovan ih nije objasnio.

Ostavivši Jovana, otišli su potražiti Isusa. Jedan od dvojice bio je Andrija, brat Simonov, a drugi Jovan evadelist. To su bili Isusovi prvi učenici. Pokrenuti silom kojoj se nisu mogli odupreti, sledili su Isusa – željni da razgovaraju s Njim, ali ipak puni strahopoštovanja i tihi, izgubljeni u osobitom značenju misli »Da li je to Mesija?«

Isus je znao da učenici idu za Njim. Oni su bili prvi plodovi Njegovog službe, a srce božanskog Učitelja obuzela je radost, jer su ove duše odgovorile na Njegovu milost. Ipak, okrenuvši se, samo je upitao: »Šta ćete?« Hteo im je dopustiti da sami odluče hoće li se vratiti ili izraziti svoju želju.

Oni su bili svesni samo jednog cilja. Samo Njegova prisutnost ispunjavala je njihove misli. Oni su uzviknuli: »Rabi! gde stojiš?« U kratkom razgovoru kraj puta nisu mogli primiti ono za čim su čeznuli. Želeli su da bud nasamo s Isusom, da sede kraj Njegovih nogu i slušaju Njegove reči.

»I reče im: dođite i vidite. I otidoše, i videše gde stajaše; i ostaše u njega onaj dan.«

Da su Jovan i Andrija posedovali duh neverstva koji su imali sveštenici i poglavari, ne bi se kao učenici našli kraj Isusovih nogu. Oni bi došli k Njemu kao kritičari, da osude Njegove reči. Mnogi na taj način zatvaraju vrata najdragocenijim prilikama. Ovi prvi učenici nisu tako učinili. Oni su se odazvali pozivu Svetog Duha kroz

propovedanje Jovana Krstitelja. Sada su prepoznali glas nebeskog Učitelja. Za njih su Isusove reči bile pune svežine, istine i lepote. Božanska svetlost bila je bačena na učenje. Pisma Starog zaveta. Višestruke teme istine pojavile su se u novoj svetlosti.

Skrušenost, vera i ljubav pripremaju um za primanje mudrosti s Neba. Vera koja kroz ljubav radi ključ je znanja i svako ko ljubi »poznaje Boga«. (**1. Jovanova 4,7)

Učenik Jovan bio je čovek iskrenih i dubokih osećaja, revnistan ali misaon. On je počeo razlikovati Hristovu slavu – ne svetovnu raskoš i moć, kao su ga učili da se nada, već »slavu kao jednorodnoga od oca, punu blagodati i istine.« (** Jovan 1,14) Bio je obuzet razmišljanjem o ovoj čudesnoj temi.

Andrija je želeo podeliti radost koju je osećao u svom srcu. Potraživši svoga brata Simona uzviknuo je: »Mi nađosmo Mesiju!« Simon nije čekao drugi poziv. On je takođe slušao propovedanje Jovana Krstitelja, i požurio je Spasitelju. Hristove oči zadržale su se na njemu, čitajući njegov karakter i istoriju njegovog života. Njegova žustra priroda, njegova ljubav, srce koje saoseća, njegovo kajanje, njegov mukotrpan rad i njegova mučenička smrt – sve je to pročitao Spasitelj i rekao: »Ti si Simon, sin Jonin; ti ćeš se zvati Kefa, koje znači Petar (Kamen).«

»A sutradan namisli izići u Galileju, i nađe Filipa, i reče mu: hajde za mnom.« Filip je poslušao nalog i odmah je postao Hristov radnik.

Filip je poznao Natanaila. On je bio u mnoštvu kad je Krstitelj ukazao na Isusa kao na Božje Jagnje. Kad je Natanailo pogledao Isusa, razočarao se. Da li ovaj čovek koji je nosio znake mukotrpnog rada i siromaštva, može da bude Mesija? Ipak, Natanailo nije mogao odbaciti Isusa, jer je Jovanova vest donela njegovom srcu čvrsto uverenje.

U vreme kad ga je Filip pozvao, Natanailo se povukao u jedan tihi gaj da razmišlja o Jovanoj vesti i proročanstvima o Mesiji. Molio se da mu se otkrije da li je Onaj koga je Jovan najavio Oslobođilac, a Duh Sveti je počnuo na njemu dajući mu osvedočenje da je Bog pohodio svoj narod i podigao za njega rog spasenja. Filip je znao da njegov prijatelj istražuje proročanstva i dok se Natanailo molio pod jednom smokvom, on je otkrio njegovo sklonište. Često su se zajednički molili na ovom usamljenom mestu skrivenom u lišću.

Vest »Za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, nađosmo ga«, učinila se Natanailu kao neposredni odgovor na molitvu. Filip je još imao kolebljivu veru. On je sumnjičavo dodao: »Isusa sina Josifova iz Nazareta.« Ponovo se predrasuda pojavila u Natanailovom srcu. Uzviknuo je: »Iz Nazareta može li što biti dobro?«

Filip se nije upuštao ni u kakvo raspravljanje. Rekao je: »Dođi i vidi. A Isus videvši Natanaila gde ide k njemu reče za njega: evo pravoga Izraelca u kome nema lukavstva.« Natanailo je iznenađen uzviknuo: »Kako mu poznaješ?« Odgovori Isusu i reče mu: pre nego te pozva Filip videh te kad beše pod smokvom.«

To je bilo dovoljno. Božanski Duh koji je svedočio Natanailu u njegovoj usamljenoj molitvi pod smokvom, sada mu je govorio preko Isusovih reči. Iako sumnjičav i sklon predrasudama, Natanailo je došao Hristu sa iskrenom željom za istinom, i sad je njegova želja bila ispunjena. Njegova vera nadmašila je veru onoga koji ga je doveo Isusu. On je govorio i rekao: »Rabi! ti si sin Božji, ti si car Izrailjev.«

Da je Natanailo imao poverenja u rabinsko vodstvo, nikada ne bi našao Isusa. On je postao učenik zato što je sam posmatrao i rasuđivao. Tako je to i danas u životu mnogih koje predrasude zadržavaju da prihvate dobro. Kako bi različit bio rezultat kad bi »došli, i videli!«

Niko neće doći do spasonosnog saznanja istine dokle god se poverava vodstvu ljudskog autoriteta. Kao i Natanailu, i nama je potrebno da proučavamo Božju reč za sebe lično i da se molimo za prosvetljenje Svetim Duhom. Onaj koji je video Natanaila pod smokvom, videće i nas na tajnom mestu molitve. Anđeli iz sveta svetlosti blizu su onih koji u poniznosti traže božansko vodstvo.

Pozivanjem Jovana, Andrije, Simona, Filipa i Natanaila, otpočinje osnivanje hrišćanske crkve. Jovan je svoja dva učenika uputio Hristu. Tada je jedan od njih, Andrija, našao svog brata i pozvao ga Spasitelju. Tada je pozvan Filip i on je otišao da traži Natanaila. Ovi primeri trebaju nas poučiti o značenju ličnih napora, o upućivanju neposrednih poziva našim rođacima, prijateljima, i susedima. Postoje takvi koji celoga života tvrde da poznaju Hrista, ali ipak koji nisu nikada učinili nikakav lični napor da dovedu makar i jednu dušu Spasitelju. Oni sav rad prepuštaju propovedniku. On može da bude dobro osposobljen za svoj poziv, ali ne može učiniti ono što je Bog ostavio da urade vernici Crkve.

Postoje mnogi kojima je potrebna služba hrišćanskih srca punih ljubavi. Mnogi su propali, a mogli su da budu spaseni, da su njihovi susedi, obični ljudi i žene, uložili lični napor za njih. Mnogi čekaju da budu lično oslovljeni. U svakoj porodici, susedstvu, gradu, tamo gde živimo, postoji rad koji treba da izvršimo kao Hristovi misionari. Ako smo hrišćani, ovaj rad biće za nas radost. Čim se ko obrati, u njemu se rađa želja da i druge upozna kakvog je dragocenog prijatelja našao u Isusu. Spasonosna i posvećujuća istina ne može da bude zatvorena u njegovom srcu.

Svi koji su se posvetili Bogu biće kanali svetlosti. Bog će ih načiniti svojim posrednicima da drugima objave boagstvo Njegove milosti. Njegovo je obećanje: »I blagosloviću njih i što je oko gore moje, i pušću dažd na vreme; daždi će blagosloveni biti.« (** Jezekilj 34,26)

Filip je rekao Natanailu. »Dođi i vidi!« On nije tražio od njega da prihvati tuđe svedočanstvo, već da sam posmatra Hrista. Sad kada se Isus vazneo na Nebo, Njegovi učenici su Njegovi predstavnici među ljudima i jedan od najdelotvornijih načina pridobijanja duša za Njega je primerom pokazati Njegov karakter u svom svakodnevnom životu. Naš uticaj na druge ne zavisi toliko od toga šta ćemo reći koliko od toga ko smo. Ljudi mogu pobijati i odbaciti našu logiku, oni se mogu odupreti našim pozivima; ali život nesebične ljubavi dokaz je koji ne mogu poreći. Dosledan život, obeležen Hristovom krotošću, sila je u ovom svetu.

Hristovo učenje bilo je izraz dubokog osvedočenja i iskustva i oni koji se uče od Njega postaju učitelji po božanskom uzoru. Božja reč koju izgovara onaj koji je i sam posvećen njome, poseduje životodavnu silu koja je čini privlačnom za slušaoce i osvedočava ih da je ona živa stvarnost. Kad čovek primi istinu u ljubavi prema njoj, on će je otkriti uverljivošću svoga ponašanja i načinom svoga govora. On objavljuje ono što je sam čuo, video i opipao o reči života, tako da bi i drugi mogli imati zajednicu s njim kroz poznavanje Hrista. Njegovo svedočanstvo, sa usana dotaknutih živim ugljevljem sa oltara, istina je za premčivo srce i ona posvećuje karakter.

Onaj koji teži da pruži svetlost drugima, i sam će da bude blagosloven. »Daždi će blagosloveni biti.« »Ko napaja, sam će biti napojen.« (**Priče 11,25) Bog bi mogao postići svoj cilj spašavanja grešnika bez naše pomoći; ali da bismo razvili karakter sličan Hristovom, moramo učestvovati u Njegovom radu. Da bismo učestvovali u Njegovoj radosti – radosti da vidimo duše otkupljene Njegovom žrtvom – moramo učestvovati u Njegovim naporima za njihovo otkupljenje.

Prvi izraz Natanelove vere, tako snažan, ozbiljan i iskren, zvučao je kao muzika u Isusovim ušima. A On odgovori »i reče mu: što ti kazah da te videh pod smokvom za to veruješ; videćeš više od ovoga«. Spasitelj je radosno očekivao svoje delo propovedanja dobrih vesti krotkima, zavijanja ranjenih srca i objavljivanja slobode zarobljenima od Sotone. Imajući na umu dragocene blagoslove koje je doneo ljudima, Isus je dodao: »Zaista, zaista vam kažem: odsele ćete videti nebo otvoreno i anđele Božije gde se penju, i silaze k sinu čovečijemu.«

Ovde je Hristos ustvari rekao: Na obali Jordana Nebo je bilo otvoreno i Duh je sišao na mene kao golub. Taj prizor potvrdio je da sam Božji Sin. Ako Me verujete kao takvoga, vaša vera će oživeti. Vi ćete videti da su nebesa otvorena i da se nikada neće zatvoriti. Otvorio sam ih za vas. Božji anđeli penju se noseći Ocu molbe nevoljnih i ojađenih i silaze noseći blagoslov, nadu, ohrabrenje, pomoć i život sinovima ljudskim.

Božji anđeli su stalno u pokretu između Zemlje i Neba i Neba i Zemlje. Hristova čuda za ucviljene i napaćene bila su učinjena Božjom silom kroz službu anđela. Svaki blagoslov od Boga dolazi nam preko Hrista službom Njegovih nebeskih vesnika. Uzevši na sebe ljudsku prirodu, naš Spasitelj je sjedinio svoje interese sa interesima palih Adamovih sinova i kćeri, dok se svojom božanskom prirodom držao Božjega prestola. Na taj način Hristos je posrednik u vezi ljudi s Bogom i Boga s ljudima.

Poglavlje 15.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 2,1–11.

NA SVADBENOJ SVEČANOSTI

Isus nije započeo svoju službu nekim velikim delom pred Sinedrionom u Jerusalimu. On je otkrio svoju moć na porodičnom skupu u malom galilejskom selu i tako doprineo radosti jedne svadbene svečanosti. Na ovaj način pokazao je svoju naklonost prema ljudima i svoju želju da služi njihovoj sreći. U pustinji kušanja On je sam ispio čašu patnji. Došao je da pruži ljudima čašu blagoslova i njom posveti veze ljudskoga života.

S Jordana Isus se vratio u Galileju. U Kani, malom naselju nedaleko od Nazareta, trebala se održati svadba; mladenci su bili rođaci Josifa i Marije, pa je Isus, znajući za ovaj porodični skup, otišao u Kanu i sa svojim učenicima bio pozvan na svečanost.

Ponovo je sreo svoju majku, od koje je stanovito vreme bio odvojen. Marija je čula o otkrivanju Božje slave na Jordanu prilikom Njegovog krštenja. Vesti su stigle i do Nazareta i u njenim mislima oživele prizore koji su toliko godina bili sakriveni u njenom srcu. Marija, zajedno sa celim Izrailjem, bila je snažno pokrenuta radom Jovana Krstitelja. Ona se dobro osećala proročanstva datog prilikom njegovog rođenja. Sada je njegoa povezanost sa Isusom opet podgrijala njene nade. Međutim, do nje su takođe doprle i vesti o Isusovom tajanstvenom odlasku u pustinju pa su je mučile mračne slutnje.

Od dana kad je u domu u Nazaretu čula objavu anđela, Marija je slagala u srce svaki dokaz da je Isus Mesija. Njegov mio, nesebični život uverio ju je da On ne može da bude niko drugi do Poslani od Boga. Ipak, na nju su nailazile sumnje i razočaranja i ona je čeznula za vremenom kad će se otkriti Njegova slava. Smrt ju je rastavila od Josifa koji je s njom delio njenu spoznaju o tajni Isusovog rođenja. Sad više nije bilo nikoga kome bi mogla poveriti svoje nade i strahovanja. Dva protekla meseca bila su vrlo tužna. Bila je odvojena od Isusa u čijem je saučešću nalazila utehu; razmišljala je o Simonovim rečima: »A tebi samoj probošće nož dušu« (**Luka 2,35);

setila se trodnevne duboke duševne patnje kad je mislila da je zauvek izgubila Isusa i kad je brižna srca očekivala Njegov povratak.

Na svadbenoj svečanosti sreća je istog nežnog i poslušnog Sina. Ipak, nije bio isti. Njegov se lik izmenio. Na Njemu su se videli tragovi borbe koje je vodio u pustinji, a novi izraz dostojanstva i sile pružao je dokaz o Njegovoj nebeskoj misiji. S Njim je grupa mladih ljudi, čije Ga oči prate s poštovanjem i koji Ga nazivaju Učiteljem. Ovi pratioci pričaju Mariji o tome što su videli i čuli prilikom krštenja i na drugim mestima. Oni zaključuju izjavljujući: »Za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci našosmo ga.« (***) Jovan 1,45)

Pošto su se gosti sakupili, izgledalo je kao da su mnogi bili okupljeni nekom vrlo zanimljivom temom. Prigušeno uzbuđenje prožimalo je društvo. U grupicama su se vodili živi ali tihi razgovori, a ispitivački pogledi bili su povremeno upućivani prema Marijinom Sinu. Kad je Marija čula svedočenje učenika o Isusu, obradovala se da njene najtajnije nade nisu bile uzaludne. Ipak, bila bi više no ljudsko biće da se s ovom svetom radošću nije pomešalo i malo prirodnog ponosa nežne majke. Kad je videla mnoge poglede upravljene na Isusa, čeznula je za tim da Ga privoli da ovom društvu dokaže kako je zaista Poštovani od Boga. Nadala se da će Mu se možda pružiti prilika da pred njima učini neko čudo.

Običaj onoga vremena bio je da svadbene svečanosti traju nekoliko dana. Ovom prilikom, pre no što se svečanost završila, utvrđeno je da je nestalo vina. Ovo otkriće izazvalo je veliku zbunjenost i žaljenje. Bilo je neobično da prilikom svečanosti ne bude vina, jer bi to ukazivalo na nedostatak gostoljubivosti. Kao rođaka mladenaca, Marija je pomagala u pripremama za svečanost i zato je kazala Isusu: »Nemaju vina.« Ovim rečima ona je pokušala da Mu nagovesti da bi On možda mogao zadovoljiti njihove potrebe. Međutim, Isus je odgovorio: »Što je meni do tebe, ženo? Još nije došao moj čas.«

Ovaj odgovor, iako se činio oštrim, nije izražavao hladnoću ili neljubaznost. Spasiteljev način obraćanja majci bio je u skladu sa istočnjačkim običajima. On se upućivao osobama kojima se želelo ukazati poštovanje. Svako delo Hristovog zemaljskog života bilo je u skladu s načelom koje je sam dao: »Poštuj oca svojega i mater svoju.« (***)2. Mojsijeva 20,12) Na krstu, u poslednjem delu nežnosti prema svojoj majci, Isus joj se obraća na isti način, preporučujući je staranju svog najvoljenijeg učenika. I na svadbenoj svečanosti i na krstu, ljubav – izražena bojom glasa, pogledom i postupanjem – bila je verni tumač Njegovih reči.

U svoje dečaćko doba, prilikom posete Hramu, kad se pred Njegovim očima otkrila tajna Njegovog životnog dela, Hristos je rekao Mariji: »Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega?« (***)Luka 2,49) Ove reči verno su označile Njegov celokupni život i službu. Sve je bilo podređeno ovom delu, velikom delu otkupljenja, koje je došao ostvariti svojim dolaskom na svet. Sad je ponovio pouku. Marija je bila u opasnosti da poveruje kako joj njen odnos prema Isusu daje posebno pravo nad Njim, da u izvesnoj meri upravlja Njime u Njegovom radu. Trideset godina On je njoj bio Sin pun ljubavi i poslušnosti i Njegova ljubav nije se promenila, ali sada je morao misliti na ono što je Njegovoga Oca. Kao Sina Najvišega i Spasitelja sveta, nikakve zemaljske veze nisu Ga smele odvratiti od Njegove misije, ili izvršiti uticaj na Njegovo ponašanje. On je morao da bude slobodan da bi činio Božju volju. Ovo je pouka i za nas. Božji zahtevi su iznad ljudskih veza. Nikakva zemaljska privlačna sila ne sme odvratiti naše noge sa staze kojom nas je On pozvao da hodimo.

Jedina nada otkupljenja našeg palog ljudskog roda je u Hristu; Marija je mogla naći spasenje samo u Božjem Jagnjetu. Sama nije imala nikakve zasluge. Njena povezanost s Isusom nije ju postavljala u drukčiju duhovnu vezu s Njim od bilo kojeg drugog ljudskog bića. To su pokazale Spasiteljeve reči. On je načinio jasnu razliku između svoje veze s njom kao Sina čovečjega i kao Božjega Sina. Njihova rodbinska veza nju nije postavljala u ravnopravan položaj s Njim.

Reči »Moj čas još nije došao« ukazuju da je svako delo u Hristovom životu na Zemlji bilo ispunjenje plana koji je postojao od večnih vremena. Pre no što je došao na Zemlju, Isus je poznavao ovaj plan, savršen u svim pojedinostima. Međutim, dok je hodao među ljudima, bio je korak po korak vođen Očevom voljom. Kad je došao određeni čas, On nije oklevao da deluje. Sa istom pokornošću čekao je da nastupi to vreme.

Time što je rekao Mariji da Njegov čas još nije nastupio, Isus je odgovorio na njenu neizrečenu misao – na iščekivanje koje je gajila zajedno sa svojim narodom. Ona se nadala da će se On otkriti kao Mesija i preuzeti presto u Izrailju. Međutim, vreme još nije došlo. Ne kao kralj, već kao »bolnik i vičan bolestima« Isus je prihvatio sudbinu ljudskoga roda.

Iako Marija nije imala pravo razumevanje Hristovog zadatka, imala je bezuslovno poverenje u Njega. Isus je odgovorio na tu veru. Pravo čudo učinio je da bi ukazao čast Marijinom poverenju i da bi ojačao veru svojih učenika. Učenici će se sresti s mnogobrojnim i snažnim iskušenjima koja će ih voditi k neverstvu. Njima su proročanstva, bez ikakve sumnje, jasno otkrila, da je Isus Mesija. Očekivali su da će Ga verske vođe primiti s poverenjem i većim od njihovoga. Objavljivali su narodu Hristova slavna dela i svoje poverenje u Njegov zadatak, ali bili su začuđeni i gorko razočarani neprijateljstvom prema Isusu koje su pokazivali sveštenici i rabini. Prva Hristova čuda ojačala su učenike da se suprotstave ovom protivljenju.

Nimalo zbunjena Isusovim rečima, Marija je rekla onima koji su služili oko stola: »Štogod vam reče učinite.« Na taj način učinila je ono što je mogla da bi pripremila put Hristovom radu.

Kraj ulaza u kuću stajalo je šest velikih kamenih sudova za vodu i Isus je zapovedio slugama da ih napune vodom. Oni su to učinili. Tada, budući da je vino bilo neodložno potrebno, On je rekao: »Zahvatite sad i nosite kumu.« Umesto vode kojom su sudovi bili ispunjeni, poteklo je vino. Ni kum ni gosti nisu primetili da je ponestalo vina. Kad su okusili ovo koje su sluge upravo donele, kum je tvrdio da je ono bolje od svakog vina koje je pre pio, a znatno se razlikovalo i od onoga koje se služilo na početku svečanosti. Obrativši se mladoženji rekao je: »Svaki čovek najpre dobro vino iznosi, a kad se napiju, onda rđavije; a ti si čuvao dobro vino doslije.«

Kao što ljudi prvo iznose najbolje vino, a zatim ono koje je lošije, tako čini i svet sa svojim darovima. Ono što ono nudi može zadovoljiti oko i opčiniti čula, ali to neće ispuniti čovekove čežnje. Vino se pretvara u gorčinu, veselje u tugu. Ono što je započelo pesmom i veseljem, završava se umorom i mučninom. Međutim, Isusovi darovi uvek su sveži i novi. Svečanost koju On sprema za čoveka uvek daje zadovoljstvo i radost. Svaki novi dar povećava sposobnost primaoca da ceni i uživa Gospodnje blagoslove. On daje milost za milost. Izvor blagoslova neće presušiti. Ako ostanete u Njemu, činjenica da danas primete bogati dar osigurava primanje još bogatijeg dara sutra. Isusove reči upućene Natanailu izražavaju zakon o Božjem postupanju prema deci vere. Sa svakim novim otkrivenjem svoje ljubavi, On izjavljuje srcu koje prima: »Ako veruješ videćeš više od ovoga.« ***Jovan 1,50)

Hristov dar na svadbenoj svečanosti bio je znamenje. Voda je predstavljala krštenje u Njegovu smrt; vino – prolivanje Njegove krvi za grehe sveta. Vodu kojom su napunjeni sudovi donela je ljudska ruka, ali samo Hristova reč moga joj je dati životvornu silu. Tako je i sa obredima koji ukazuju na Spasiteljevu smrt. Samo Hristovom silom koja deluje kroz veru, oni uspešno hrane dušu.

Hristova reč osigurala je ono što je bilo potrebno za svetkovinu. Tako je obilno osigurana i Njegova milost kojoj se brišu sva ljudska bezakonja, i kojom se obnavlja i krepí duša.

Na prvoj svečanosti kojoj je prisustvovao sa svojim učenicima, Isus im je pružio čašu koja je predstavljala Njegovo delo za njihovo spasenje. Na poslednjoj večeri On ju je ponovo pružio, zasnivajući taj sveti obred koji je trebao i dalje ukazivati na Njegovu smrt »dokle ne dođe.« (**1. Korinćanima 11,26) Žalost učenika zbog rastanka sa svojim Gospodom bila je ublažena obećanjem ponovog sjedinjenja kada je rekao: »Neću od sad piti od ovoga roda vinogradskoga do onog dana kad ću piti s vama novoga u carstvu oca svojega.« (**Matej 26, 29)

Vino koje je Hristos stvorio za svetkovinu, kao i ono koje je dao učenicima kao znamenje krvi svoje, bio je čisti groždani sok. Prorok Isaija misli na ovo kad govori o novome vinu »u grozdu« i kaže »ne kvari ga, jer je blagoslov u njemu.« (**Isaija 65,8)

Hristos je u Starome zavetu upozorio Izrailja: »Vino je podsmjevač i silovito piće nemirnik, i ko god za njim luta neće biti mudar.« (**Priče 20,1) On sam nije se pobrinuo za takvu vrstu pića. Sotona kuša ljude popuštanjem koje će zamagliti razum i otupeti duhovna opažanja, dok nas Isus uči da potčinimo nižu prirodu. Njegov celokupan život bio je primer samoodricanja. Da bi slomio moć apetita, On je za nas izdržao najteže iskušenje koje ljudska priroda može izdržati. Hristos je naredio da Jovan Krstitelj ne sme piti ni vino ni žestoka pića. On je naložio istu uzdržljivost i Manojevoj ženi. On je izrekao prokletstvo nad čovekom koji bi stavljao bocu na usne svoga blišnjega. Hristos nije protivrečio svojoj vlastitoj nauci. Neprevrelo vino koje je stvorio u svadbi bio je zdrav i osvežavajući napitak. Njegovo delovanje trebalo je uskladiti ukus sa zdravim apetitom.

Kad su gosti na svečanosti uočili kvalitetu vina, počeli su se raspitivati, što je potaklo sluge da opišu čudo. Društvo je stanovito vreme bilo toliko začuđeno da bi razmislilo o Onome koji je učinio ovo čudesno delo. Kad su Ga napokon potražili, utvrdili su da se On tako nečujno povukao da to nisu zapazili ni Njegovi učenici.

Društvo je svoju pažnju sada usmerilo na učenike. Oni su sada prvi put imali priliku da iskažu svoju veru u Isusa. Oni su ispričali što su videli i čuli na Jordanu, a to je u mnogim srcima rasplamsalo nadu da je Bog podignuo izbavitelja svome narodu. Vesti o čudu proširile su se po celom kraju i stigle do Jerusalima. Sveštenici i starešine s novim zanimanjem istraživali su proročanstva koja su ukazivala na Hristov dolazak. Pojavila se žarka želja da se više dozna o misiji ovog novog učitelja koji se na tako nenametljiv način pojavio u narodu.

Hristova služba nije bila u upadljivoj suprotnosti sa službom jevrejskih starešina. Njihovo poštovanje predanja i formalizma uništili su svaku stvarnu slobodu mišljenja i delovanja. Živjeli su u stalnom strahu od obesveštenja. Da bi izbegli dodir s »nečistima« držali su se na odstojanju ne samo od neznabožaca već i od većine iz svog vlastitog naroda, ne želeći im biti od koristi niti zadobiti njihovo prijateljstvo. Baveći se stalno ovim pitanjima njihov um je zakržljao i njihov životni vidokrug se suzio. Njihov primer potkrepljivao je samoživost i netrpeljivost između svih narodnih slojeva.

Isus je započeo delo reformacije svojim prisnim saosećanjem s ljudskim rodnom. Pokazujući najviše poštovanja prema Božjem zakonu, ukoravao je licemernu pobožnost fariseja i pokušavao osloboditi narod od besmislenih pravila koja su ga vezivala. Želeo je srušiti ograde koje su razdvajale društvene slojeve, da bi ljude mogao okupiti kao decu jedne porodice. Njegovo prisustvo na svadbenoj svečanosti bio je osmišljeni korak prema ostvarenju tog cilja.

Bog je uputio Jovana Krstitelja da prebiva u pustinji, kako bi se zaštitio od uticaja sveštenika i rabina i spremio za poseban zadatak. Međutim, isposništvo i usamljenost njegovog života nisu bili primer za ljude. Sam

Jovan nije usmeravao svoje slušaocce da napuste svoje nekadašnje dužnosti. On im je naložio da svojom vernošću Bogu pruže dokaze svoga pokajanja na mestu na kome ih je On pozvao.

Isusu je karao popuštanje samome sebi u svim njegovim oblicima, ali je po svojoj prirodi bio društven. On je prihvatao gostoljubivost svih društvenih slojeva, posećujući domove bogatih i siromašnih, i obrazovanih i neobrazovanih, u težnji da uzdigne njihove misli od svakodnevnog na ono što je duhovno i neprolazno. On nije odobravao raspusan život i nikakva senka svetovne lakoumnosti nije padala na Njegovo ponašanje; ipak, On je nalazio zadovoljstvo u prizorima bezazlene radosti i svojim prisustvom odobravao je društvene skupove. Jevrejska svadba bila je upečatljiv događaj i njena radost nije prouzročila nezadovoljstvo Sina čovečjega. Prisustvujući svečanosti, Isus je ukazao poštovanje braku kao božanskoj ustanovi.

I u Starom i u Novom zavetu, bračnom vezom predstavlja se nežna i sveta zajednica koja postoji između Hrista i Njegovog naroda. Hristovo razumevanje radosti svadbenih svečanosti ukazuje na radost onoga Dana kad će On dovesti svoju nevestu Očevom domu i otkupljeni sa Otkupiteljem sestri na večeru svadbe Jagnjetove. On kaže: »Kako se raduje ženik nevesti, tako će se tebi radovati Bog tvoj.« »Nećeš se više zvati ostavljena... nego ćeš se zvati milina moja... jer će biti mio Gospodu.« »Radovaće ti se veoma, umiriće se u ljubavi svojoj, veseliće se tebi radi pevajući.« (**Isaija 62,5.4; **Sofonija 3,17) Kad je Jovan primio viđenje o nebeskim događajima, zapisao je: »I čuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogih, i kao glas gromova jakih, koji govore: aliluja! jer caruje Gospod Bog svedržitelj. Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer dođe svadba jagnjetova, i žena njegova pripremila se.« »Blago onima koji su pozvani na večeru svadbe jagnjetove.« (**Otkrivenje 19,6.7.9)

U svakoj duši Isus je video čoveka kome treba uputiti poziv za Njegovo carstvo. Dopirao je do ljudskih srca, krećući se među njima kao Onaj koji im je želeo blagostanje. On ih je tražio na gradskim ulicama, u privatnih kućama, u čamcima, u sinagogi, na obalama jezera i na svedbenoj svečanosti. Sretao ih je na njihovim svakodnevnim dužnostima pokazujući zanimanje za njihove svetovne delatnosti. Unosio je svoja uputstva u domove i dovodio porodice u njihovim sopstvenim domovima pod uticaj svoga božanskog prisustva. Njegovo snažno lično saučešće pomoglo Mu je da zadobije srca. Često se povlačio u planine da bi se u samoći molio, to je bila priprema za Njegov rad među ljudima u aktivnom životu. Nakon toga vraćao se da pomogne bolesnima, da proučava neuke i raskine okove sa Sotoninih zarobljenika.

Isus je proučavao svoje učenike ličnom vezom i druženjem. Sedeći među njima na padinama planina, ponekad kraj mora ili hodajući s njima putem, poučavao ih je i otkrio im tajne Božjeg carstva. On nije držao pridike kako to ljudo danas čine. Gde god su srca bila otvorena da prihvate božansku vest, On je otkrivao istine o putu spasenja. Nije naređivao svojim učenicima da čine ovo ili ono, već je rekao: »Hajde za mnom!« Na svojim putovanjima kroz sela i gradove vodio ih je sa sobom da bi mogli da vide kako poučava ljude. Povezivao je njihove interese sa svojim, i oni su se sjedinili s Njim u radu.

Hristov primer u povezivanju sa interesima čovečanstva treba da slede svi koji propovedaju Njegovu reč i svi koji su primili evanđelje Njegove milosti. Ne treba da se odrekemo održavanja društvenih veza. Ne treba da se ogradimo od drugih. Da bismo dospeli do svih društvenih slojeva, moramo ih pronaći tamo gde se nalaze. Oni će nas retko svojevolejno potražiti. Srca ljudi nisu dirnuta božanskom istinom samo s propovedaonice. Postoji jedno drugo polje rada, možda je ono skromnije, ali je i ono vrlo plodno, a nalazi se u domu običnih, kao i u raskošnim kućama velikih ljudi, za gostoprimljivim stolom i na skupovima za bezazleno društveno uživanje.

Kao Hristovi učenici ne treba da se mešamo sa svetom samo iz ljubavi prema zadovoljstvu, da bismo se u besmislicama sjedinili s njima. Takva druženja mogu doneti samo štetu. Mi ne smemo nikada odobravati greh svojim rečima ili delima, svojom šutnjom ili prisustvom. Kuda god išli, treba da nosimo Isusa u sebi, i da otkrijemo drugima dragocenost našega Spasitelja. Međutim, oni koji pokušavaju sačuvati veru krijući se unutar kamenih zidova gube dragocene prilike da čine dobro. Društvenim vezama hrišćanstvo dolazi u dodir sa svetom. Ko god je primio božansko videlo, treba da osvetljava put onima koji ne poznaju Svetlosti života.

Svi treba da postanemo Isusovi svedoci. Moć društva, posvećena Hristovom milošću, mora se korisno upotrebiti u zadobijanju ljudi za Spasitelja. Dozvolimo svetlu da vidi da nismo sebičino obuzeti svojim ličnim interesima, već da želimo da i drugi dele naše blagoslove i prednosti. Neka vide da nas naša vera ne čini nesuosjećnijim ili strogim. Svi koji ispovedaju da su našli Hrista, neka služe kao što je i On služio – na dobrobit ljudima.

Svetu nikada ne treba da pružimo lažan utisak da su hrišćani turobni, nesrećni ljudi. Ako su naše oči usmerene na Isusa, videćemo saosećajnog Otkupitelja, i svetlost Njegove pojave obasjaće nas. Gde god vlada Njegov Duh, tu nastava mir. Tu će biti i radost, jer postoji blago, sveto poverenje u Boga.

Hristos je zadovoljan sa svojim sledbenicima kad pokazuju, iako su samo ljudska bića, da sudeluju u božanskoj prirodi. Oni nisu kipovi, nego živi ljudi i žene. Njihova srca, osvežena rosom božanske milosti, otvaraju se i šire k Suncu pravde. Svetlost koja ih obasjava, odzrcaljuje se od njih drugima u delima koja blistaju Hristovom ljubavi.

Poglavlje 16.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 2,12–22.

U SVOM HRAMU

»Po tom siđe u Kapernaum, on i mati njegova, i braća njegova, i učenici njegovi, i onde stajaše ne mnogo dana. I blizu beše vazam Judejski, i iziđe Isus u Jerusalem.«

Na ovom putu, Isus se pridružio jednoj od najvećih grupa koje su se uputile u glavni grad. On još nije javno objavio svoju misiju i neprimećen pomešao se s mnoštvom. U tim prilikama često se razgovaralo o Mesijinom dolasku na koji je Jovanova služba toliko ukazivala. O nadi u nacionalnu veličinu govorilo se sa razgorelim oduševljenjem. Isus je znao da se ova nada neće ostvariti, jer je bila zasnovana na pogrešnom tumačenju Svetoga pisam. S dubokom ozbiljnosti objašnjavao je proročanstva pokušavajući podstaknuti ljude na dublje proučavanje Božje Reči.

Jevrejske vođe učile su narod da će u Jerusalamu dobiti pouke o tome kako da služe Bogu. Tu se za vreme pashalne sedmice okupljao veliki broj ljudi, koji su dolazili iz svih delova Palestine, pa čak i iz udaljenijih zemalja. Predvorja Hrama bila su ispunjena šarolikim mnoštvom. Mnogi nisu mogli nositi sa sobom žrtve koje je trebalo prineti kao znamenje velike Žrtve. Da bi im se pomoglo u spoljašnje dvorište Hrama dovodili su i prodavali životinje. Ovde su se sakupljali ljudi iz svih slojeva da kupe svoje darove. Ovde se menjao sav strani novac za kovani novac Hrama.

Svaki Jevrejin trebao je plaćati godišnje pola sikla kao »otkup za život svoj«, a novac skupljen na taj način koristio se za održavanje Hrama (**2. Mojsijeva 30,12–16). Osim toga, znatni prihodi potjecali su od dobrovoljnih drova i stavljani u riznicu Hrama. Zahtevalo se da se sav strani novac zameni za novac nazvan hramskim sikalom koji je prihvaćen za služnu u Svetinji. Zamena novca pružala je prilike za prevaru i otimanje, tako da je to prerاسlo u sramotnu razmenu dobara koja je sveštenicima bila izvor prihoda.

Trgovci su tražili previsoke cene za životinje koje su prodavali, a svoju dobit delili sa sveštenicima i poglavarima, koji su se tako bogatili na račun naroda. Vernike su učili da Božji blagoslov neće počivati na njihovoj deci i njihovim njivama ako ne prinesu žrtvu. Tako je mogla da bude osigurana visoka cena za životinje; jer ljudi koji su dolazili iz udaljenih krajeva nisu hteli vraćati se kućama a da ne izvrše službu zbog koje su došli.

Prodaja u Hramu bila je vrlo obimna, jer se za vreme Pashe prinosiso veliki broj žrtava. Metež koji je nastajao posećao je pre na bučni stočni sajam nego na sveti Božji Hram. Ovde se moglo čuti glasno pogađanje, mukanje stoke, gukanje golubova pomešano sa zveckanjem novaca i gnevnim prepiranjem. Zbrka je bila tako velika da je uznemiravala vernike, a reči upućene Višnjemu bile su zaglušene metežom koji je natkrililo Hram. Jevreji su bili vrlo ponosni na svoju pobožnost. Oni su se radovali Hramu, a svaku reč izgovorenu protiv njega držali su bogohulnom. Bili su vrlo strogi u izvršavanju obreda u Hramu, ali ljubav prema novcu nadvladala je njihove obzire. Nisu nimalo bili svesni koliko su daleko odlutali od prvobitnog cilja službe koju je uspostavio sam Bog.

Kad je Gospod sišao na goru Sinaj, mesto je bilo posvećeno Njegovim prisustvom. Mojsiju je bilo naloženo da postavi granice oko gore i da je posveti, a reč Gospodnja čula se u opomeni: »I postavićeš narodu među u naokolo, i reći ćeš: čuvajte se da ne stupite na goru, i da se ne dotaknete kraja njena; što se god dotakne gore, poginuće; toga da se niko ne dotakne rukom, nego kamenjem da se zaspe ili da se ustrelji, bilo živinče ili čovek, da ne ostane u životu.« (**2. Mojsijeva 19,12.13) Tako je pružena pouka da je sveto mesto na kome Bog otkriva svoje prisustvo. Područje Božjega hrama trebalo se držati posvećenim. Međutim, u borbi za dobitkom sve to nestalo je iz vidokruga.

Sveštenici i poglavari koji su bili pozvani da budu Božji predstavnici u narodu, trebali su ispraviti zlouporabu predvorja Hrama, a narodu pružiti primer poštenja i samilosti. Umesto da misle samo o svome dobitku, trebali su razmotriti prilike i potrebe vernika i spremno pomoći onima koji nisu mogli kupiti potrebne žrtve. Međutim, oni to nisu činili. Lakomstvo je otvrdnulo njihova srca.

Na ovu svečanost dolazili su nevoljni, siromašni i žalosni. Tu je bilo slepaca i drugih invalida. Neke su doneli na nosilima. Dolazili su mnogi tako siromašni da nisu mogli kupiti ni najskromniju žrtvu za Gospoda, čak toliko siromašni da nisu mogli pribaviti ni hranu kojom bi utolili svoju glad. Oni su bili vrlo ožalošćeni tvrdnjama sveštenika. Sveštenici su se hvalili svojom pobožnošću; tvrdili su da su zaštitnici naroda; a bili su uistinu bez saučešća i samilosti. Siromašni, bolesni, umirući uzaludno su molili za pomoć. Njihove patnje nisu budile nikakvo sažaljenje u srcima sveštenika.

Ušavši u Hram Isus je sagledao ceo prizor. Video je nepoštene radnje. Video je bedu siromašnih koji su mislili da bez prolivanja krvi nema oprostjenja njihovih greha. Video je spoljašnje predvorje svog Hrama pretvoreno u mesto nesvete trgovine. Sveto ograđeno zemljište postalo je prostrana menjačnica.

Hristos je video da se nešto mora učiniti. Brojni obredi nametnuti su narodu bez poučavanja o njihovom značenju. Vernici su prinosisli svoje žrtve, a nisu razumeli da su one predstavljale jedinu savršenu Žrtvu. Među njima je stajao, neprepoznat i nepoštovan, Onaj koga je predstavljala sva njihova služba. On je dao uputstva o

žrtvama. On je znao njihovu simboličnu vrednost, i sada je video da su izopačene i pogrešno shvaćene. Duhovno vršenje službe Bogu brzo je iščezavalo. Nikakva veza nije spajala sveštenike i poglavare s njihovim Bogom. Hristovo delo sastojalo se u uspostavljanju jednog sasvim različitog bogoslužjenja.

Pronicljivim pogledom Hristos je obuhvatio prizor, dok je stajao na stepeništu predvorja Hrama. Proročkim okom gledao je u budućnost i video ne samo godine, već vekove i epohe. Video je kako će sveštenici i poglavari lišiti nevoljnike njihovih prava i zabraniti da se evanđelje propoveda siromašnima. Video je kako će se Božja ljubav sakriti od grešnika i kako će ljudi načiniti trgovinu od Njegove milosti. Dok je posmatrao taj prizor, Njegovo lice izražavalo je ogorčenje, vlast i silu. Narod je svoju pažnju usmerio na Njega. Oči onih koji su se bavili nesvetom trgovinom zaustavile su se na Njegovom licu. Nisu mogli sakriti svoj pogled. Osećali su da ovaj Čovek čita njihove najskrivnije misli i otkriva njihove tajne pobude. Neki su pokušali sakriti svoje lice, kao da su na njima bila ispisana nedela koja će pročitati ove ispitivačke oči.

Nered se stišao. Glasovi prodaje i cenkanja su prestali. Tišina je postala mučna. Ceo skup prožeo je osećaj strahopoštovanja. Izgledalo je kao da su dovedeni na Božji sud da daju odgovor za svoja dela. Posmatrajući Hrista, videli su Božanstvo koje je bljesnulo kroz ljudsku odeću. Veličanstvo Neba stajalo je kao što će Sudija stajati u poslednji dan – sada još ne okružen slavom koja će Ga tada pratiti, ali sa istom moći da pronikne u dušu. Njegove oči prelazile su preko mnoštva, uočavajući svakog pojedinca. Njegova pojava s vladarskim dostojanstvom uzdizala se iznad njih a božanska svetlost osvetljavala je Njegovo lice. Progovorio je, a Njegov jasan, zvonak glas – isti onaj koji je na Sinajskoj gori objavio zakon koji sada prestupaju sveštenici i poglavari – odzvanjao je ispod svodova Hrama: »Nosite to odavde, i ne činite od doma oca mojega robnu kuću.«

Silazeći polako niz stepenice i podižući bič od uzica koji je uzeo ulazeći unutra, naredio je trgovačkom društvu da napusti područje Hrama. S revnošću i strogošću koje nikada ranije nije pokazivao, isprevrtao je stolove menjača novca. Metalni novac je padao, resko zvečeći na mramornom podu. Niko se nije usudio dovesti u pitanje Njegovu vlast. Niko se nije usudio da zastane i pokupi svoj nepošteni dobitak. Isus ih nije tukao bičem od uzica, ali u Njegovoj ruci taj jednostavni bič izgledao je strašno, kao plameni mač. Službenici Hrama, pohlepni sveštenici, preprodavači i trgovci stokom sa svojim ovcama i govovima, žurili su sa ovoga mesta, s jedinom mišlju da pobegnu od osude Njegovog prisustva.

Silan strah ovladao je mnoštvom koje je osećalo da ga zasenjuje Njegovo božanstvo. Uzvici užasa i straha silazili su sa stotina probedelih usana. Čak su i učenici drhtali. Bili su duboko uznemireni Isusovim rečima i načinom postupanja koji se tako razlikovao od Njegovog uobičajenog ponašanja. Sećali su se da je za Njega napisano: »Jer revnost za kuću tvoju jede me.« (**Psalam 69,9) Bučno mnoštvo sa svojom robom uskoro se našlo daleko od Gospodnjeg Hrama. Predvorja su bila oslobođena nesvete trgovine i duboki mir i svečana ozbiljnost zamenili su prizor meteža. Gospodnje prisustvo, koje je u stara vremena posvetilo goru, posvetilo je sada i Hram podignut u Njegovu čast.

Čišćenjem Hrama Isus je objavio narodu svoju mesijansku službu i početak svoga rada. Taj Hram, podignut za prebivanje božanskog Prisustva, bio je uobličen kao očita pouka za Izrailj i ceo svet. od večnih vremena Božja namera bila je da svako stvorenje, od sjajnog i svetog serafima do čoveka, treba da postane hram u kome će prebivati Stvoritelj. Delovanjem greha, ljudski rod je prestao da bude Božji hram. Potamnjeno i zlom obeščašćeno ljudsko srce nije više otkrivalo božansku slavu. Međutim, utelovljenjem Božjeg Sina, ispunjen je cilj Neba. Bog prebiva u ljudskom srcu i posredstvom spasonosne milosti čovekovo srce ponovo postaje Njegov hram. Bog je odredio da Jerusalimski Hram bude stalno svedočanstvo o uzvišenoj sudbini svakoga čoveka. Međutim, Jevreji nisu razumevali značenje građevine koju su gledali s toliko ponosa. Nisu hteli predati sebe i postati sveti hram Božjega Duha. Predvorja Jerusalimskog Hrama, ispunjena gužvom i nesvetom trgovinom, predstavljala su isuviše vernu sliku hrama srca, obesveštenog prisustvom strasti i nesvetih misli. Čišćenjem Hrama od kupaca i prodavača, Isus je objavio svoju misiju čišćenja srca od prljavštine greha – od svetovnih želja, sebičnih sklonosti, loših navika koje kvare dušu. »I iz nenada će doći u crkvu svoju Gospod, Gospod nad vojskama. Ali ko će podneti dan dolaska njegovog? i ko će se održati kad se pokaže? jer je on oganj livčev i kao milo bjeljarsko. I sješće kao onaj koji lije i čisti srebro, i očistiće sinove Levijeve, i pretopiće ih kao zlato i srebro.« (**Malahija 3,1–3)

»Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama? Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariće njega Bog: jer je crkva Božija sveta, a to ste vi.« (**1. Korinćanima 3,16.17) Nijedan čovek ne može sam izagnati zlo mnoštvo koje je zaposjelo srce. Jedino Hristos može očistiti hram duše. Međutim, On ne želi ući nasilno. On ne dolazi u srce kao u Hram u stara vremena, već kaže: »Evo stojim na vratima i kucam: ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime.« (**Otkrivenje 3,20) On će doći ne samo na jedan dan, jer kaže: »Useliću se u njih, i živeću u njima... i oni će biti moj narod.« »Pogaziće naša bezakonja; bacićeš u dubine morske sve grehe njihove.« (**2. Korinćanima 6,16; **Mihej 7,19) Njegovo prisustvo očistiće i posvetiti dušu, da bi mogla postati svetim hramom Gospodnjim i »stanom Božjim u Duhu«. (**Efescima 2,21.22)

Savladani strahom sveštenici i poglavari pobegli su iz predvorja Hrama, od ispitivačkog pogleda koji je čitao njihova srca. U svome bekstvu sreli su druge koji su se uputili u Hram i naredili im da se vrate, pričajući im što su videli i čuli. Hristos je gledao ljude koji su bežali s nežnim sažaljenjem prema strahu i neznanju o tome što

sačinjava pravo bogoslužje. U ovom prizoru sagledao je simboliku rasejavanja celog jevrejskog naroda zbog njihove zloće i okorelosti.

Zbog čega su sveštenici pobjegli iz Hrama? Zašto se nisu usprotivili Isusovoj naredbi? Onaj koji im je zapovedio da idu bio je drvodeljin sin, siromašni Galilejac, bez zemaljskog položaja ili moći. Zašto Mu se nisu suprotstavili? Zašto su napustili svoju nepravednu stečenu zaradu i pobjegli na zapovest Onoga čiji je izgled bio tako skroman?

Hristos je govorio s carim autoritetom i u Njegovoj pojavi i tonu Njegovog glasa, bilo je nečega se oni nisu mogli suprotstaviti. Na reč zapovesti shvatili su, kao nikada, kao nikada ranije svoje pravo stanje licemera i pljačkaša. Kad je božanstvo zasijalo kroz ljudsku prirodu, ne samo što su videli opravdan gnev na Hristovom licu već su razumeli i značenje Njegovih reči. Oni su se osećali kao da se nalaze pred prestolom večnog Suca, s presudom izrečenom za sadašnjost i večnost. Zakratko bili su uvereni da je Hristos prorok, a mnogi su u tom času verovali da je On Mesija. Sveti Duh podsetio ih je na izjave proroka o Hristu. Da li će se prikloniti tom osvedočenju?

Nisu se hteli pokajati. Znali su da se pokrenulo Hristovo saučešće prema siromašnima. Znali su da su bili krivi za učenjivanje u poslovanju s narodom. Mrzeli su Hrista zato što je znao njihove misli. Njegovo javno karanje značilo je ponižavanje njihove gordosti i zavideli su Mu što Njegov uticaj na narod sve više raste. Odlučili su da Ga pitaju o sili kojom ih je isterao i ko Mu je dao tu silu.

Polako i oprezno, ali s mržnjom u srcu, vratili su se u Hram. Međutim, kakva je promena nastupila za vreme njihova odsustva! Kad su pobjegli, siromašni su ostali, oni su sad posmatrali Isusa, čije je lice izražavalo ljubav i saučešće. Sa suzama u očima govorio je prestrašenim ljudima oko sebe: »Ne boj se, ja ću te izbaviti, a ti me proslavi! Ja zato dođoh na ovaj svet.

Narod se tiskao oko Hrista, s hitnim dirljivim pozivima: Učitelju, blagoslovi me! Njegovo uho čulo je svaki vapaj. Sažaljenjem koje nadilazi sažaljenje nežne majke, On se naginjao nad mališanima koji su patili. Svima je posvećivao pažnju. Svako je bio izlečen bez obzira od koje je bolesti bolovao. Nemi su u hvali otvarali svoje usne; slepi su posmatrali lice svog Iscelitelja. Srca onih koji su patili postala su radosna.

Dok su sveštenici i službenici Hrama posmatrali ovo veliko delo, kakvo otkrivenje su za njih bili blagoslovi koje su slušali! Ljudi su pričali o patnjama koje su podnosili, o neostvarenim nadama, o bolnim danima i besanim noćima. Kad je izgledalo da je i poslednja iskra nade ugasnula, Hristos ih je iscelio. »Teret je bio tako težak«, svedočio je jedan, »ali, našao sam Onoga koji mi je pomogao. To je Hristos Božji i ja ću posvetiti svoj život Njegovoj službi.« Roditelji su govorili svojoj deci: »On vam je spasio život, podignite svoje glasove Njemu u slavu!« Glasovi dece i mladeži, očeva i majki, prijatelja i posmatrača stopili su se u zahvalnosti i slavljenju. Nada i radost ispunjavale su njihova srca. Mir je zavladao njihovim umom. I duša i telo bilo im je izlečeno i oni su se vratili domu objavljujući posvuda neuporedivu Isusovu ljubav.

Prilikom Hristovog raspeća, oni koji su doživeli takvo isceljenje nisu se pridružili rulji koja je vikala: »Raspni ga raspni ga!« Oni su saosećali sa Isusom, jer su osetili Njegovo silno saučešće i čudesnu silu. Znali su da je On njihov Spasitelj, jer im je poklonio zdravlje i tela i duše. Slušali su propovedanje apostola i Božja reč koja je ušla u njihova srca podarila im je i razumevanje. Postali su posrednici Božje milosti i oruđa Njegovog spasenja.

Mnoštvo koje je pobjeglo iz predvorja Hrama, nakon izvesnog vremena lagano se vratilo. Delomično su se oporavili od straha koji ih je obuzeo, ali su im lica još izražavala neodlučnost i bojažljivost. Oni su s divljenjem posmatrali Isusova dela uvereni da su u njemu ispunila proročanstva o Mesiji. Greh obesveštenja Hrama u velikoj meri počivao je na sveštenicima. Njihovim delovanjem predvorje je pretvoreno u tržnicu. U odnosu na njih narod je bio nevin. Na njega je Isusov božanski autoritet ostavio utisak, ali uticaj sveštenika i poglavara bio je puno veći. Oni su smatrali Isusovu službu kao novinu i osporavali su Mu pravo da se meša u ono što je dopušteno crkvenom vlašću. Bili su uvređeni zbog prekida trgovine i oglašivali su se na uveravanja Svetoga Duha.

Sveštenici i poglavari, pre svih drugih, trebali su u Isusu prepoznati Pomazanika Gospodnjeg, jer su se u njihovim rukama nalazili sveti svici koji su opisivali Njegovu misiju i zato što su znali da je očišćenje Hrama bilo izraz sile više od ljudske. Iako su vrlo mrzeli Isusa, oni se nisu mogli osloboditi pomisli kako postoji mogućnost da je On prorok poslan od Boga da obnovi svetost Hrama. S poštovanjem koje je proizašlo iz ovog straha, došli su k Njemu s pitanjem: »Kakav nam znak pokazuješ, da to možeš činiti?«

Isus im je pokazao znak. U svetlosti koja je zasvetlila u njihovim srcima i delima koja je učinio pred njima, a koja je trebao učiniti Mesija, pružio je uverljive dokaze o svom karakteru. I sada dok su oni tražili znak, On im je odgovorio pričom, pokazujući da čita njihovu zlu nameru i vidi dokle će ih ona odvesti. »Razvalite ovu crkvu«, rekao je, »i za tri dana ću je podignuti.«

Ove Njegove reči imale su dvojako značenje. On nije govorio samo o razorenju jevrejskog Hrama i bogoslužja već i o svojoj smrti – na razorenje hrama svog tela. Jevreji su već kovali tu zaveru. Kad su se sveštenici i vratili u Hram, predložili su da ubiju Isusa i tako se oslobode Onoga koji im stvara teškoće. Ipak, kad im je predočio njihovu nameru, nisu Ga razumeli. Smatrali su da se Njegove reči odnose samo na Hram u

Jerusalimu, i s negodovanjem su uzviknuli: »Četrdeset i šest godina građena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš?« Osećali su da je Isus sada opravdao njihovo neverstvo, i to ih je uverilo u odluci da Ga odbace.

Hristos se nije trudio da neverni Jevreji razumeju Njegove reči, pa čak u to vreme ni njegovi učenici. Znao je da će ih Njegovi neprijatelji pogrešno protumačiti i da će ih okrenuti protiv Njega. Na Njegovom suđenju izneće ih kao optužbu, a na Golgoti će ih izgovarati sa ciljem da ga rane. Međutim, objasniti ih sada, značilo bi upoznati učenike sa svojim patnjama i naneti im bol koji oni još nisu mogli podneti. A i objašnjenje bi prerano otkrilo do čega će Jevreje dovesti njihove predrasude i neverovanja. Već su stupili na stazu kojom će uporno ići sve dok On ne bude poveden kao jagnje na zaklanje,

Ove Hristove reči izgovorene su radi onih koji će poverovati u Njega. Znao je da će biti ponovljene. Budući da su izgovorene za vreme Pashe, dopreće do ušiju hiljada koje će ih proneti u sve delove sveta. Nakon Njegovog vaskrsenja iz mrtvih njihovo značenje biće razjašnjeno. One će mnogima postati uverljiv dokaz Njegove božanske prirode.

Čak ni Isusovi učenici često nisu razumevali Njegove pouke zbog svog duhovnog mraka. Međutim, događaji koji su usledili razjasnili su im mnoge od ovih pouka. Kad više nije išao s njima, Njegove reči postale su potpora njihovim srcima.

Spasiteljeve reči koje su se odnosile na Hram u Jerusalimu: »Razvalite ovu crkvu, i za tri dana ću je podignuti«, imale su dublji smisao nego što su slušaoci slutili. Hristos je bio utemeljitelj života Hrama. Njegove službe bile su slika žrtve Božjeg Sina. Sveštentičko zvanje uspostavljeno je da prikaže Hristov posrednički karakter i delo. Celokupan plan žrtvenog bogoslužjenja bio je predlika Spasiteljeve smrti za otkupljenje sveta. Ove žrtve neće imati nikakvo značenje kad veliki događaj na koji su vekovima ukazivale bude ispunjen.

Budući da je celokupno obredno izlaganje istine simbolično ukazivalo na Hrista, ono bez Njega nije imalo nikakvu vrednost. Kad su Jevreji zapečatili svoje odbacivanje Hrista time što su Ga predali da se pogubi, odbacili su sve ono što je pridavalo značenje Hramu i njegovim službama. Nestalo je njegove svetosti. On je bio osuđen na uništenje. Od toga dana žrtve i služba u vezi s njima postale su beznačajne. Kao i Kainova žrtva nisu izražavale veru u Spasitelja. Time što su Hrista predali na smrt, Jevreji su u stvari razorili svoj Hram. Kad je Hristos razapet, unutarnja zavesa u Hramu razderala se na dva dela, od vrha do dna, označavajući da je prineta velika završna žrtva, i da je ceo sistem žrtava zauvek prestao.

»Za tri dana ću je podignuti.« Sile tame kao da su nadvladale prilikom Spasiteljeve smrti i klicale su od radosti zbog svoje pobe. Međutim, iz iznajmljenog Josifovog groba Isus je izašao kao pobednik. »I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobedi ih na njemu.« (**Kološanima 2,15) Posredstvom svoje smrti i vaskrsenja, On je postao sluga »istitoj skiniji, koju načini Gospod, a ne čovek.« (**Jevrejima 8,2) Ljudi su podignuli jevrejski šator od sastanka, ljudi su sazidali jevrejski Hram, ali gornju Svetinju – po čijoj je slici bila načinjena zemaljska Svetinja – nije sagradio nijedan zemaljski arhitekt. »Evo čoveka, kojemu je ime klica... Jer će on sagraditi crkvu Gospodnju, i nosiće slavu, i sedeće i vladati na svom prestolu, i biće sveštenik na prestolu svom.« (**Zaharija 6,12.13)

Služba prinošenja žrtava, koja je ukazivala na Hrista, prestala je, ali ljudske oči su sada bile usmerene pravom žrtvi a grehe sveta. Zemaljske sveštentička služba prestala je, ali mi gledamo na Isusa, sveštenika novog zaveta i na »krv kropljenja, koja bolje govori nego Abelova.« »Još se nije otvorio put svetih, dokle prva skinija stoji... ali došavši Hristos, poglavar sveštentički dobara koja će doći, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom građena,... kroz svoju krv uđe jednom u svetinju, i nađe večni otkup.« (**Jevrejima 12,24;9,8–12)

»Zato i može u vek spasti one koji krozanj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih.« (**Jevrejima 7,25) Iako se služba morala premestiti iz zemaljskog u nebeski Hram; iako će svetinja i naš veliki Prvosveštenik biti nevidljiv za ljudske oči, ipak učenici neće trpeti nikakav gubitak. Oni neće doživeti nikakav prekid svoje zajednice niti smanjenje sile zbog Spasiteljevog odsustva. Dok Isus služi u nebeskoj svetinji, On takođe služi i u Crkvi na Zemlji preko svoga Duha. On je sakriven od naših očiju, ali Njegovo obećanje dato na rastanku ispunjava se: »Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka veka.« (**Matej 28,20) Iako svoju silu prenosi svojim slugama, Njegovo prisustvo koje daje snagu, još je u Njegovoj crkvi.

»Imajući dakle velikoga poglavara sveštentičkoga... Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja. Jer nemamo poglavara sveštentičkoga koji ne može postradati s našim slabostima, nego koji je u svačemu iskušan kao i mi, osim greha. Da pristupimo dakle slobodno k prestolu blagodat, da primimo milost i nađemo blagodat za vreme kad nam zatreba pomoć.« (**Jevrejima 4,14–16)

P o g l a v l j e 1 7 .

Ova glava zasnovana je na **Jovanu 3,1–17.

NIKODIM

Nikodim je zauzimao visok i poverljiv položaj u jevrejskom narodu. Bio je visoko obrazovan, izuzetno obdaren i uvažan član narodnog Saveta. Kao i drugi i on je bio pokrenut Isusovim učenjem. Iako bogat, obrazovan i

cenjen, njega je neobično privlačio skromni Nazarećanin. Pouke koje su dolazile sa Spasiteljevih usana ostavljale su na njega dubok utisak, te je zaželeo da sazna više o ovim veličanstvenim istinama.

Hristov autoritet izražen u čišćenju Hrama izazvao je veliku mržnju sveštenika i poglavara. Bojali su se sile ovoga stranca. Takvu hrabrost nepoznatog Galilejca nisu želeli podnositi. Odlučili su učiniti kraj Njegovom radu. Međutim, nisu se slagali s ovom namerom. Bilo je nekih koji su se bojali stati nasuprot Onome koga je tako očito pokretao Božji Duh. Sećali su se kako su proroci bili ubijani zbog toga što su osuđivali grehe izraelskih vođa. Znali su da je robovanje Jevreja nekom neznabožačkom narodu rezultat njihove upornosti u odbacivanju Božjih ukora. Bojali su se da će sveštenici i poglavari, kujući zaveru protiv Isusa, slediti stope svojih otaca i navući nove nesreće na narod. Nikodim je delio ove osećaje. Na jednom savetovanju Sinedriona, kad se razmatralo kakav stav treba zauzeti prema Isusu. Nikodim se zalagao za obazrivost i umerenost. Uporno je isticao da bi bilo opasno odbaciti Njegove opomene, ako je Isus doista imao vlast od Boga. Sveštenici se nisu usuđivali oglušiti o ovaj savet u za stanovito vreme nisu ništa poduzimali protiv Spasitelja.

Otkako je čuo Isusa, Nikodim je pažljivo proučavao proročanstva o Mesiji, i što je više istraživao, utoliko je jače bilo njegovo uverenje da je On taj koji treba doći. Zajedno s mnogima u Izrailju, bio je duboko ožalošćen oskvrnućem Hrama. Bio je svedok prizora koji je nastao kad je Isus isterao kupce i prodavače. Video je veličanstveno otkrivenje božanske sile; video je Spasitelja kako prihvata siromašne i leči bolesne; video je njihove radosne poglede i čuo njihove reči hvale; nije sumnjao da je Isus iz Nazareta Poslani od Boga.

Žarko je želeo razgovarati sa Isusom, ali bojavao se da Ga javno potraži. Za jevrejskog poglavara bilo bi preveliko poniženje da javno prizna svoju naklonost jednom zasad tako malo poznatom učitelju. Ako Sinedrion sazna za ovaj poset, navući će na sebe njihov prezir i prekor. Odlučio se za tajni razgovor, opravdavajući se time što bi, kad bi javno otišao, drugi možda sledili njegov primer. Pošto se podrobno raspitao o Spasiteljevom mestu počinka na Maslinskoj gori, sačekao je dok grad utone u san, pa Ga je onda potražio.

U Hristovom prisustvu Nikodim je osećao neku čudnu bojažljivost, koju je pokušao prikriti plaštom staloženog i dostojanstvenog držanja. »Rabi«, rekao je, »znamo da si učitelj od Boga došao; jer niko ne može čudesa ovih činiti koja ti činiš ako nije Bog s njim.« Govoreći o naročitim darovima koje je Hristos imao kao učitelj, i o Njegovoj neobičnoj sili kojom je činio čuda, nadao se da će pripremiti put za ovaj razgovor. Ovim rečima želeo je smišljeno izraziti i izazvati poverenje, ali ustvari one su izrazile neverstvo. On nije priznavao Isusa za Mesiju, već samo za učitelja poslanog od Boga.

Umesto da prihvati ovakav pozdrav, Isus je upravio svoj pogled na govornika kao da proniče u dubinu njegove duše. U svojoj beskonačnoj mudrosti On je gledao čoveka koji traži istinu. Znao je cilj njegov i želeći probuditi uverenje koje je već postojalo u umu Njegovog slušaoca, neposredno, ali svečano i ljubazno istaknuo je najbitnije: »Zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može videti carstva Božijega.« (***) Jovan 3,3)

Nikodim je došao Gospodu u želji da s Njim razmeni gledišta, ali Isus mu je otkrio temeljna načela istine. Rekao je Nikodimu: Ono što ti je potrebno nije teorijsko znanje, već duhovno obnobljenje. Nije ti potrebno da zadovoljiš svoju ljubopitljivost, već da imaš novo srce. Moraš primiti novi život ozgo, pre no što postaneš spreman da ceniš nebeske vrednosti. Dok ne nastupi ova promena, koja sve obnavlja, razgovor o Mom autoritetu i Mojoj misiji neće za tebe imati spasonosno značenje.

Nikodim je slušao propovedi Jovana Krstitelja, o pokajanju i krštenju, kojima je Jovan ukazivao narodu na Onoga koji će krštavati Svetim Duhom. On je i sam smatrao da Jevrejima nedostaje duhovnosti i da njima u velikoj meri upravljaju licemerstvo i žudnja za svetovnom slavom. Nadao se da će prilikom Mesijinog dolaska nastati bolje stanje. Ipak vest Jovana Krstitelja koja je pokretala ljude da ispituju svoje srce, nije ga uspela osvedočiti o vlastitom grehu. On je bio strogi farisej i ponosio se svojim dobrim delima. Bio je nadaleko poštovan zbog svoje darežljivosti i velikodušnosti u podupiranju službe u Hramu, osećajući sigurnost u verovanju da je zadobio Božju naklonost. Uznemirila ga je misao o carstvu koje je tako čisto da ga on u svom sadašnjem stanju ne može naslediti.

Isusov slikoviti prikaz novorođenja, nije bio sasvim nepoznat Nikodimu. Obraćeni iz neznaboštva koji su prihvatili izralesku veru često su upoređivani s tek rođenom decom. Morao je shvatiti da Hristove reči nije trebalo doslovno tumačiti. Međutim, na osnovu svog Izrailjskog porekla smatrao je da mu je zagwarantirano jedno mesto u Božjem carstvu. Smatrao je da mu nije potrebna nikakva promena i zato su ga iznenadile Spasiteljeve reči. Bio je pogođen njihovom neposrednom primenom na njega. Farisejska gordost borila se protiv iskrene želje čoveka koji je tražio istinu. Čudio se što Hristos razgovara s njim ne poštujući njegov položaj poglavara u Izrailju.

Iznenađen i ne vladajući sobom odgovorio je Hristu rečima punim ironije: »Kako se može čovek roditi kad je star?« Kao i mnogi drugi, kad britka istina dopre do savesti, i on je otkrio činjenicu da telesan čovek ne prima ono što je od Božjeg Duha. U njemu ne postoji ništa što odgovara duhovnim stvarima, jer se duhovne stvari duhovno razgledaju.

Međutim, Spasitelj nije na dokaz. Podižući svoju ruku u svečanom i tihom dostojanstvu, s još većom sigurnošću istaknuo je istinu: »Zaista, zaista ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije.« Nikodim je znao da Hristos govori o krštenju vodom i obnobljenju srca Božjim Duhom. Bio je uveren da se nalazi u prisutnosti Onoga koga je Jovan Krstitelj preokao.

Isus je nastavio: »Što je rođeno od tela, telo je; a što je rođeno od Duha, duh je.« Po prirodi srce je zlo i »ko će čisto izvaditi iz nečista? Niko«. (**O Jovu 14,4)

Nikakav ljudski izum ne može pronaći lek za grešnu dušu. »Jer, telesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može.« »Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, krađe, lažna svedočenja, hule na Boga.« (**Rimljanima 8,7; **Matej 15,19) Izvor u srcu mora da bude očišćen, da bi i potok postao čist. Onaj koji pokušava dosegnuti Nebo svojim sopstvenim delima, držanjem Zakona, pokušava nemoguće. Nema sigurnosti za onoga koji poseduje samo legalističku religiju, obličje pobožnosti. Hrišćanski život nije preinačavanje ili poboljšavanje staroga, već preobražaj prirode. To znači umiranje svome »ja« i grehu i potpuno novi život. Ova promena može se sprovesti samo uspešnim delovanjem Svetog Duha.

Nikodim je još bio zbunjen, pa je Isus upotrebio sliku vetra da bi prikazao svoju misao: »Duh diše gde hoće, i glas njegov čuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide: tako je svaki čovek koji je rođen od Duha.«

Vetar se čuje u granama drveća, izazivajući šuštanje lišća i cvjetova; ali ipak nevidljiv je i niko ne zna otkuda dolazi i kuda ide. Tako je i s radom Svetoga Duha u srcu. Novorođenje se ne može bolje objasniti nego što se može objasniti kretanje vetra. Neko možda ne može tačno odrediti vreme i mesto ili utvrditi sve okolnosti u toku svog obraćenja, ali to nije dokaz da je on neobraćen. Silom koja je isto tako nevidljiva kao i vetar, Hristos neprekidno radi na srcu. Malo pomalo, možda nesvesno za onoga koji ih prima, nastaju utisci koji privlače dušu Hristu. Oni se mogu primiti razmišljanjem o Njemu, čitanjem ili slušanjem reči živog propovednika. A onda odjednom, kada Duh uputi neposredniji poziv, duša se radosno predaje Isusu. Mnogi ovo nazivaju iznenadnim obraćenjem, ali to je rezultat poziva Božjeg Duha – strpljivog, dugotrajnog procesa.

Iako nevidljivo, delovanje vetra vidi se i oseća. Iako nevidljivo, delovanje vetra vidi se i oseća. Tako će se rad Duha na duši pokazati u svakom delu onoga koji je osetio Njegovu spasonosnu silu. Kad Božji Duh osvoji srce, On preobražava i život. Grešne misli se odbacuju, zla dela se napuštaju; ljubav, poniznost i mir zauzimaju mesto gneva, zavisti i svađe. Radost zauzima mesto žalosti i lice odsjajuje nebeskom svetlošću. Niko ne vidi ruku koja podiže teret ili zapaža svetlost koja silazi iz nebeskih dvorova. Blagoslov dolazi onda kad se duša verom pokorava Bogu. Tada sila nevidljiva za ljudsko oko stvara novo stvorenje po Božjem obličju.

Ograničenim umovima nemoguće je da shvate delo otkupljenja. Njegova tajna nadmašuje ljudsko saznanje; ipak onaj koji prelazi iz smrti u život razume da je to božanska stvarnost. Početak otkupljenja ovde možemo spoznati ličnim iskustvom. Njegov rezultat doseže do večnih vremena.

Dok je Isus govorio, zraci istine delomično su obasjali um ovog poglavara. Uticaj Svetoga Duha koji omekšava i pokorava delovao je na njegovo srce. Ipak, nije u celosti razumeo Spasiteljeve reči. On nije toliko obuzet potrebom za novim rođenjem koliko načinom kako se ono postiže. Sa čuđenjem je rekao: »Kako može to biti?«

»Ti si učitelj Izrailjev, i to li ne znaš?« upitao je Isus. Svakako, čoveku kome je povereno versko poučavanje naroda ne bi smele da budu nepoznate tako važne istine. Tim rečima Isus je Nikodimu uputio pouku da bi, umesto osećaja povređenosti jednostavnim rečima istine, trebao imati skromno mišljenje o sebi, zbog svog duhovnog neznanja. Ipak, Hristos je govorio sa tako svečanim dostojanstvom, a pogled i boja glasa izražavali su tako ozbiljnu ljubav, da se Nikodim nije uvredio kad je shvatio svoje ponižavajuće stanje.

Međutim, kad je Isus objasnio da je Njegov zadatak na Zemlji da uspostavi duhovno, a ne privremeno carstvo, Njegov slušalac se uznemirio. Videći to, Isus je dodao: »Kad vam kazah zemaljsko pa ne verujete, kako ćete verovati ako vam kažem nebesko?« Ako Nikodim nije mogao prihvatiti Hristovo učenje koje prikazuje delo milosti na srcu, kako će shvatiti prirodu Njegovog slavnog nebeskog carstva? Bez razumevanja prirode Hristovog dela na Zemlji, on neće moći razumeti Njegovu delu na Nebu.

Jevreji koje je Isus isterao iz Hrama, smatrali su se Avramovom decom, ali su pobjegli od Spasiteljevog prisustva zato što nisu mogli podneti Božju slavu koja se pokazivala u Njemu. Tako su dokazivali da Božjom milošću nisu bili pripremljeni da sudeluju u svetim službama u Hramu. Revno su održavali izgled svetosti, ali zanemarili su svetost srca. Dok su bili pobornici slova Zakona, neprekidno su kršili njegov duh. Njihova velika potreba bila je ta ista promena koju je Hristos objasnio Nikodimu – novo moralno rođenje, očišćenje od greha i obnovljenje znanja i svetosti.

Nije postojalo nikakvo opravdanje za slepoću Izrailja u pogledu obnovljenja. Nadahnut Svetim Duhom Isaija je napisao: »Ali bijasmo kao nečisto što, i sva naša pravda kao nečista haljina.« David se molio: »Učini mi, Bože, čisto srce, i duh prav ponovi u meni.« A preko Jezekilja dato je obećanje: »I daću vam novo srce, i nov duh metnuti u vas, i izvadicu kameno srce iz tela vašega, i daću vam srce mesno. I duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama...« (**Isaija 64,6; **Psalam 51,10; **Jezekilj 36,26.27)

Nikodim je sa zamagljenim umom čitao ove delove Pisma, ali sad je počeo razumevati njihovo značenje. Uvideo je da najstroža poslušnost samo slovu Zakona, primenjivanog u spoljašnjem životu, nijednom čoveku ne daje pravo da uđe u nebesko carstvo. Po ljudskoj proceni, njegov život bio je pravedan i častan, ali u Hristovom prisustvu osećao je da je njegovo srce nečisto a njegov život nesvet.

Hristos je privukao Nikodima. Dok mu je Spasitelj objašnjavao novorođenje, čeznuo je da se ova promena izvrši i u njemu. Kojim bi se sredstvima to moglo postići? Isus je odgovorio na neizgovoreno pitanje: »I kao što

Mojsije podže zmiju u pustinji, tako treba sin čovečij da se podigne. Da ni jedan koji ga veruje ne pogine, nego da ima život večni.«

To je bila oblast koju je Nikodim poznao. Znamenje podignute zmije objasnilo mu je Spasiteljevu misiju. Kad je izraelski narod umirao od ujeda otrovnih zmija, Bog je naredio Mojsiju da načini zmiju od mjedi i da je postavi visoko usred zbora. Tada je po celom logoru oglašeno da će svi koji pogledaju zmiju živeti. Narod je dobro znao da zmija u sebi nema nikakve sile da im pomogne. Ona je bila simbol Hrista. Kao što je kip načinjen u obliku smrtonosne zmije podignut radi njihovog izlečenja, tako je i Onaj »u obličju tela grehovnog« trebao da bude njihov Otkupitelj. (**Rimljanima 8,3) Mnogi Izrailjci smatrali su da žrtvena služba ima moć da ih oslobodi greha. Bog ih je želeo poučiti da ona nema veću vrednost od mjedene zmije. Ona je trebala njihove misli usmeriti ka Spasitelju. Oni nisu mogli učiniti ništa za sebe, ni za izlečenje svojih rana ni za oprostjenje greha, već samo pokazati svoju veru u Dar Božji. Njihovo je bilo da gledaju i žive.

Oni koji su zmije ujele, mogli su odgovoriti svoj pogled na mjedeni simbol. Mogli su zapitati kakva delotvornost postoji u tom simbolu. Možda su mogli potražiti znenstveno objašnjenje. Morali su prihvatiti Božju reč upućenu preko Mojsija. Ne pogledati značilo je poginuti.

Raspravljanjem i razgovorima um se ne prosvetljuje. Mi moramo gledati i živeti. Nikodim je primio pouku i usvojio je. Istraživao je Sveto pismo na nov način, ne radi teorijskih rasprava, već da bi primio život za svoju dušu. Počeo je gledati nebesko carstvo kad se pokorio vodstvu Svetoga Duha.

Danas postoje hiljade koje treba da upoznaju istu istinu koju je Nikodim naučio iz događaja s podignutom zmijom. Oni se oslanjaju na svoju poslušnost Božjem zakonu da bi ih ona preporučila Njegovoj naklonosti. Kad su pozvani da gledaju na Isusa i poveruju da ih On svojom milošću spašava, uzvikuju: »Kako može to biti?«

Kao i Nikodim, i mi moramo da budemo spremni da uđemo u život na isti način kao i najveći grešnici. Osim Isusa »nema drugog imena pod nebom datoga ljudima kojim bi se mogli spasiti.« (**Dela 4,12) Verom primamo Božju milost, ali vera nije naš Spasitelj, Njom se ne stiče ništa. Ona je ruka kojom se hvatamo sa Hrista i prisvajamo Njegove zasluge – lek za greh. Mi se ne možemo čak ni pokajati bez pomoći Božjeg Duha. Sveto pismo kaže o Hristu: »Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izrailju pokajanje i oprostjenje greha.« (**Dela 5,31) Pokajanje dolazi od Hrista isto tako stvarno kao i oprostjenje.

Kako ćemo se onda spasiti? »I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji«, tako je podignut i Sin čovečiji da svaki koji je prevaren ili ujeden od zmije, može da je pogleda i živi. »Gle, jagnje Božje koje uze na se grehe sveta.« (**Jovan 1,29) Svetlost koja svetli s krsta otkriva Božju ljubav. Njegova ljubav privlači nas k Njemu. Ako se ne odupremo ovom privlačenju bićemo dovedeni do podnožja krsta u pokajanju za grehe koji su raspeli Spasitelja. Tada Božji Duh kroz veru stvara novi život u duši. Misli i želje postaju poslušne Hristovoj volji. Srce i um obnavljaju se prema obličju Onoga koji deluje u nama da bi sve pokorio sebi. Tada je Božji zakon napisan u umu i srcu s Hristom možemo reći: »Hoću činiti volju tvoju, Bože moj.« (**Psalam 40,8)

U razgovoru s Nikodimom, Isusu je otvorio plan spasenja i svoju misiju za svet. Ni u jednom razgovoru On više nije tako celovito objasnio, korak po korak, delo koje se mora ostvariti u srcima svoje službe otkrio je istinu jednom članu Sinedriona, umu koji je bio najpremčiviji i istaknutom učitelju naroda, Međutim vođe Izrailja nisu rado primile ovu svetlost, Nikodim je sakrio istinu u svom srcu i za tri godine bilo je malo vidljivog roda.

Isus je dobro poznao tlo na koje je bacio seme. Reči izgovorene noću na usamljenom brdu, jednom slušaocu, nisu bile izgubljene. Izvesno vreme Nikodim nije javno priznao Hrista, već je posmatrao Njegov život i razmišljao o Njegovim učenjima. Na savetima Sinedriona u više navrata osujetio je planove sveštenika da Ga unište. Kad je Isus najzad bio podignut na krst, Nikodim se setio učenja s Maslinske gore: »Kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovečiji da se podigne. Da nijedan koji ga veruje ne pogine, nego da ima život večni.« Svetlost tog tajnog razgovora obasjala je krst na Golgoti i Nikodim je u Isusu video Otkupitelja sveta.

Nakon Gospodnjeg vaznesenja, kad su se učenici rasejali zbog progonstva, Nikodim je važno istupio napred. Upotrebio je svoje bogatstvo podupirući mladu Crkvu za koju su Jevreji očekivali da će biti uništena Hristovom smrću. U vreme opasnosti on koji je bio tako obazriv i sumnjičav, bio je čvrst kao stena, hrabreći veru učenika i dajući sredstva za napredak dela evanđelja. Oni koji su ga ranije poštovali, sad su mu se rugali i progonili ga. Postao je siromašan u zemaljskim dobrima, ali se nije pokolebao u veri koja se u njemu rodila za vreme noćnog razgovora sa Isusom.

Nikodim je prenio Jovanu izveštaj o ovom razgovoru i njegovim perom on je zabilježen za pouku milijunima. Istine koje su tada iznete i danas su isto tako važne kao što su bile one svečane noći na tamnom brdu, kad je jevrejski poglavar došao da se raspita o putu života kod skromnog Učitelja iz Galileje.

P o g l a v l j e 1 8 .

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 3,22–36.

»ONAJ TREBA DA RASTE«

Za izvesno vreme Krstitelj je uticaj na narod bio veći od uticaja poglavara, sveštenika i knezova. Da je sebe proglasio Mesijom i da je podignuo ustanak protiv Rima, sveštenici i narod sjatili bi se pod njegovu zastavu. Sotona je bio spreman da nametne Jovanu Krstitelju misli koje podstiču slavoljublje svetovnih osvajača. Međutim, imajući pred sobom dokaz o svojoj moći, on je odlučno odbio ovo privlačno podmićivanje. Pažnju koja je bila usmerena na njega on je preusmerio na Drugoga.

Sad je video kako se val omiljenosti u narodu okreće od njega ka Spasitelju. Iz dana u dan mnoštvo oko njega se smanjivalo. Kad je Isus došao iz Jerusalima u predel oko Jordana, mnoštvo naroda skupilo se da Ga čuje. Broj Njegovih učenika svakodnevno se povećavao. Mnogi su dolazili zbog krštenja, iako Hristos nije krštavao, On je svojim učenicima odobrio vršenje ovog obreda. Na taj način stavio je pečat na misiju svoga preteče. Međutim Jovanovi učenici su s ljubomorom posmatrali kako raste Isusova popularnost. Bili su spremni da kritikuju Njegov rad i nije dugo potrajalo kad su za to našli i priliku. Među njima i Jevrejima pokrenulo se pitanje da li krštenje može očistiti dušu od greha; tvrdili su da se Isusovo krštenje bitno razlikuje od Jovanovog. Uskoro su počeli raspravljati s Hristovim učenicima o obliku reči koje treba izgovarati prilikom krštenja i na kraju o pravu ovih poslednjih da krštavaju.

Jovanovi učenici došli su k njemu sa svojim tužbama govoreći: »Rabi! onaj što beše s tobom preko Jordana, za koga si ti svedočio, evo on kršćava, i svi idu k njemu.« Ovim rečima Sotona je kušao Jovana. Iako je Jovanov zadatak očito bio pri kraju, on bi još mogao ometati Hristov rad. Da je pokazao samosažaljenje i izrazio žalost ili razočarenje zbog toga što je potisnut, sijao bi seme razdora, podsticao zavist i ljubomoru i ozbiljno usporavao napredak svandjelja.

Po prirodi Jovan je imao mane i slabosti uobičajene za ljudski rod, ali dodirom božanske ljubavi i on se preobrazio. On je prebivao u sredini neuprljanoj sebičnošću o častoljubljem, visoko iznad kužne atmosfere ljubomore. Nije se nimalo slagao s nezadovoljstvom svojih učenika, već je pokazao kako je jasno razumeo svoj odnos prema Mesiji i kako je rado pozdravio s dobrodšlicom Onoga kome je pripremio put.

Rekao je: »Ne može čovek ništa primiti ako mu ne bude dato s neba. Vi sami meni svedočite da reko: ja nisam Hristos, nego sam poslan pred njim. Ko ima nevestu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošću raduje se glasu ženikovu.« Jovan je sebe predstavio prijateljem koji je delovao kao vesnik između zaručnika pripremajuću put za venčanje. Kad je mladoženja primio svoju nevestu, zadatak prijatelja bio je ispunjen. On se raduje sreći onih čije je sjedinjenje potpomogao. Tako je Jovan bio pozvan da usmeri narod ka Isusu, te je i svedočenje o uspehu Spasiteljevog dela bilo njegova radost. Rekao je: »Ova dakle radost moja ispuni se. Onaj treba da raste, a ja da se umanjujem.«

Gledajući u veri na Otkupitelja, Jovan se uzdignuo do visine samoodricanja. Nije težio da privuče ljude k sebi, već da uzdigne njihove misli sve više i više, sve dok one ne budu počinnule na Božjem Jagnjetu. On je bio samo glas, uzvik u pustinji. Sad je radosno prihvatio tišinu i povučenost, da bi se oči svih mogle okrenuti ka Svetlosti života.

Oni koji su verni svom pozivu kao Božji vesnici, neće tražiti počasti za sebe. Ljubav prema sebi nestaće u ljubavi prema Hristu. Nikakvo suparništvo neće oštetiti dragoceni cilj evandjelja. Oni će prepoznati svoj zadatak da kao Jovan Krstitelj objavljuju: »Gle, jagnje Božije koje uze na se grehe sveta.« (***) Jovan 1,29) Uzdignuće Isusa, a s Njim će se i ljudski rod uzdići. »Ovako govori visoki i uzvišeni, koji živi u večnosti, kojemu je ime sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onim ko je skrušena srca i smerna duha oživljujući suv smernih i oživljujući srce skrušenih.« (***) Isaija 57,15)

Prorokova duša, oslobođena svoga »ja« bila je ispunjena božanskom svetlošću. Dok je bio svedok Spasiteljeve slave, njegove reči bile su usklađene s rečima koje Hristos izgovorio u svom razgovoru s Nikodimom. Jovan je rekao: »Koji odozgo dolazi nad svima je: koji sa zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji dolazi s neba nad svima je... Jer koga Bog posla, onaj reči Božije govori; jer Bog Duha ne daje na meru.« Hristos je mogao reći: »Jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao.« (***) Jovan 5,30) O Njemu je rečeno: »Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti većma od drugova tvojih.« (***) Jevrejima 1,8) Otac Mu »Duha ne daje na meru.«

Tako je i s Hristovim sledbenicima. Mi možemo primiti nebesku svetlost jedino ako smo spremni da se oslobodimo svoga »ja«. Ne možemo raspoznati Božji karakter ili primiti Hrista verom, sve dok ne pristanemo da pokorimo svoju misao na poslušnost Hristu. Svima koji to čine, Duh Sveti daje se bez mere. U Hristu »živi svaka punina Božanstva telesno. I da budete ispunjeni u njemu...« (***) Kološanima 2,9.10)

Jovanovi učenici su izjavili da svi ljudi idu ka Hristu, ali Jovan je s jasnijim sagledavanjem rekao: »Koji primi njegovu svedočanstvo«, tako je malo njih bilo spremno da Ga prihvati kao Spasitelja od greha. Ali »koji primi njegovu svedočanstvo. Potvrdi da je Bog istinit«. (***) Jovan 3,33) »Ko veruje sina, ima večni život.« Nema potrebe za raspravom da li Hristova milost daje život duši. Bez Hrista i krštenje je, kao i svaka druga služba, beživotna forma. »Ako ne veruje sina, neće videti života.«

O uspehu Hristovog dela, koji je Krstitelj primio s takvom radošću, bile su obaveštene i vlasti u Jerusalimu. Sveštenici i rabini ljubomorno su pratili Jovanov uticaj, kad su videli narod kako napušta sinagoge i odlazi u pustinju, ali tu je sad bio Jedan koji je imao još veću silu da privuče mnoštvo. Ove vođe u Izrailju nisu bile

spreme da s Jovanom kažu: »Onaj treba da raste, a ja da se smanjujem.« Podignuli su se novom odlukom da učine kraj delu što je od njih odvlačilo ljude.

Isus je znao da oni neće štedeti napora da bi prourokovali razdor između Njegovih i Jovanovih učenika. On je znao da se priprema bura koja će odneti jednog od najvećih proroka koji je ikada poklonjen svetu. Želeći da izbegne svaku priliku za pogrešno razumevanje ili razmirice, tiho je prestao sa svojim radom i povukao se u Galileju. Mi takođe, ostajući verni istini, moramo nastojati da izbegnemo sve ono što može dovesti do nesloge i nesporazuma. Jer gde god se ovo pojavi, rezultat je gubitak duša. Kad god se pojave okolnosti koje prete da prouzrokuju razdor, treba da sledimo primer Isusa i Jovana Krstitelja.

Jovan je bio pozvan da bude vođa reforme. Zbog toga, njegovi učenici bili su u opasnosti da svoju pažnju usredsrede na njega, smatrajući da uspeh rada zavisi od njegovog truda, gubeći iz vida činjenicu da je on bio samo oruđe preko koga je Bog delovao. Međutim, Jovanov rad nije bio dostatan da postavi temelj hrišćanskoj crkvi. Kad je ispunio svoj zadatak, trebalo je izvršiti drugu koju njegovo svedočanstvo nije moglo postići. Njegovi učenici to nisu razumeli. Kad su videli Hrista kako dolazi da preuzme rad, bili su ljubomorni i nezadovoljni.

Još postoje iste opasnosti. Bog poziva nekog čoveka da izvrši određeni rad; i kad ga je izvršio prema svojim sposobnostima, Gospod dovodi druge da nastave i unaprede. Međutim, kao i Jovanovi učenici, mnogi smatraju da uspeh rada zavisi od prvog radnika. Pažnja je usmerena na ljudsko umesto na božansko, nastupa ljubomora, i Božjem delu nanosi se šteta. Tako nezasluženo, nastupa ljubomora, i Božjem delu nanosi se šteta. Tako nezasluženo poštovan čovek dolazi u iskušenje da gaji samopouzdanje. On ne shvata svoju zavisnost od Boga. Ljudi su naučeni da se oslone na čovekovo vodstvo i na taj način padaju u grešku i bivaju odvedeni od Boga.

Božje delo ne treba nositi ljudski lik i natpis. S vremena na vreme Gospod će uvesti razna oruđa preko kojih se najbolje može izvršiti Njegova namera. Srećni su oni koji se žele poniziti izgovarajući zajedno s Jovanom Krstiteljem: »Onaj treba da raste, a ja da se umaljujem.«

P o g l a v l j e 1 9 .

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 4,1–42.

NA JAKOVLJEVOM IZVORU

Na putu u Galileju Isus je prolazio kroz Samariju. Bilo je podne kad je stigao u lepu Sihemsku dolinu. Na ulazu u ovu dolinu nalazio se Jakovljevi izvor. Umoran od puta, seo je da se odmori, dok su učenici otišli da kupe hranu.

Jevreji i Samarjani bili su ljuti neprijatelji, zato su izbegavali svaku vezu jedni s drugima. U slučaju neophodne potrebe trgovinu sa Samarjanima rabini su smatrali zakonski dopuštenom, ali su osuđivali sve društvene veze sa njima. Jevrejin ne bi pozjamljivao od Samarjanina, niti bi primao od njega bilo kakvu ljubaznost, čak ni zaloga hleba ili čašu vode. Kupujući hranu, učenici su postupali u skladu s običajima svog naroda. Međutim, više od toga nisu činili. Tražiti kakvu uslugu od Samarjana ili im pokušati bilo kako pomoći, nije padalo na um čak ni Hristovim učenicima.

Iznemogao od gladi i žeđi Isus je sedeo kraj izvora. Putovanje od ranog jutra bilo je dugo, a sad Ga je obasjavalo i žarko podnevno sunce. Njegova žeđ pojačala se mišlju o hladnoj, osvežavajućoj vodi koja je bila tako blizu, ali Njemu ipak nedostupna, jer nije imao ni konopca ni krčaga, a izvor je bio dubok. Sudbina ljudskog roda bila je i Njegova sudbina, i On je čekao nekoga ko će doći i zahvatiti.

Jedna žena iz Samarije približila se i praveći se kao da Ga ne vidi, napunila svoj krčag vodom. Kad se okrenula da ode, Isus ju je zamolio da Mu da vode. Takvu uslugu ne bi uskratio nijedan istočnjak. Na Istoku vodu su zvali »Božjim darom.« Ponuditi žednog putnika smatralo se tako svetom dužnošću da su Arabljani iz pustinje skretali sa svog puta da bi to učinili. Mržnja između Jevreja i Samarjana sprečila je ženu da ponudi takvu uslugu Isusu, ali Spasitelj je tražio ključ za ovo srce i istančanim razumevanjem proizašlim iz božanske ljubavi On uslugu nije ponudio, već ju je zatražio. Ponuđena usluga mogla je da bude odbačena, ali poverenje rađa poverenje. Kralj neba prišao je ovoj prezrenoj duši, tražeći uslugu iz njene ruke. On koji je stvorio okean, koji ima vlast nad vodama velikih dubina, koji je otvorio izvore i rečna korita na Zemlji, odmarao se kraj Jakovljevog studenca i zavisio od ljubaznosti jedne strankinje da Mu utoli žeđ.

Žena je videla da je Isus Jevrejin. U svakom iznenađenju zaboravila je da ispuni Njegovu molbu, već je pokušala upoznati njen uzrok. »Kako ti«, rekla je on, »Židov budući, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ?«

Isusu je odgovorio: »Da ti znaš dar Božji, i ko je taj ko ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i da bi ti vodu živu.« Čudiš se što tražim tako malu uslugu kao što je gutljaj vode iz studenca kraj naših nogu. Da si tražila od mene, dao bih ti da piješ od vode večnog života.

Žena nije razumela Isusove reči, ali je osećala njihovo ozbiljno značenje. Njen podsmeš i lakomisleno ponašanje počelo se menjati. Pretpostavljajući da Isus govori o studencu koji je bio pred njima, kazala je: »Gospode! ni zahvatiti nemaš čim, a studenac je dubok; odakle ćeš dakle uzeti živu vodu? E da li si ti veći od

našega oca Jakova, koji nam dađe ovaj studenac, i on iz njega pijaše?» Pred sobom je videla samo jednog žednog putnika, umornog i prašnjavog od pešačenja. U svojim mislima ona Ga je usporedila s poštovanim patrijarhom Jakovom. Gajila je osećaj, što je bila toliko prirodno, da se nijedan drugi studenac ne može usporediti s ovim koji su iskopali njihovi oci. Gledala je unatrag na pretke i unapred na dolazak Mesije, dok je Nada predaka, sam Mesija, bio kraj nje, a ona Ga nije prepoznala. Koliko je danas žednih duša blizu živoga izvora, ali koji daleko idu da traže studence života! »Da ne rečeš u srcu svojemu: ko će izaći na nebo? to jest da svede Hrista ili: ko će sići u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvih... Blizu ti je reč u ustima tvojima i u srcu tvojemu... Ako priznaješ ustima svojim da je Isus Gospod, i veruješ u srcu svojemu da ga Bog podiže iz mrtvih, bićeš spasen.« (**Rimljanima 10,6–9)

Isus nije odmah odgovorio na pitanje koje se odnosilo na Njega, već je sa svečanom ozibljnošću rekao: »Svaki koji pije od ove vode opet će ožednjeti; a koji pije vode koju ću mu ja dati neće ožednjeti do veka; nego voda što ću mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život večni.«

Onaj koji teži da ugasi svoju žeđ na izvorima ovoga sveta, piće i opet će biti žedan. Ljudi su posvuda nezadovoljni. Oni čeznu za nečim što će zadovoljiti potrebu duše. Samo Jedan može ispuniti ovu želju. Potreba ovog sveta, »Izabrani svih naroda« /Agej 2,7/ jeste Hristos. Božanska je milost koju jedino On može dati kao živa voda, ona čisti, osvežava i jača dušu.

Isus nije podrazumevao da će jedno zahvatanje vode života biti dovoljno onome koji je traži. Onaj koji je okusio Hristovu ljubav stalno će čeznuti da primi još više, jer on ne teži ni za čim drugim. Bogatstva, časti i zadovoljstva ovoga sveta ne privlače ga. Stalni vapaj njegovog srca je: »Više od Tebe!« On koji otkriva duši njene potrebe čeka da utoli njenu glad i žeđ. Sve što čovek može dati i svako pouzdanje u njega izneveriće. Studenci će se isprazniti, jezera će se isušiti, ali naš Otkupitelj je neiscrpni izvor. Mi možemo piti i opet piti, i uvek nalaziti svežu zalihu. Onaj u kome prebiva Hristos ima u sebi izvor blagoslova – »izvor vode koji teče u život večni«. Iz ovog izvora on može crpiti snagu i milost dovoljnu za sve njegove potrebe. Dok je Isus govorio o živoj vodi, žena Ga je posmatrala sa živom pažnjom. On je izazvao njeno zanimanje i probudio želju za darom o kome je govorio. Shvatila je da voda o kojoj je govorio nije voda iz Jakovljeva studenca; jer nju je stalno pila – pila i ponovo žednjela. »Gospode«, rekla je ona, »daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu.«

Isus je sada naglo skrenuo razgovor. Pre no što će ova duša moći primiti dar koji joj je On želeo dati, mora priznati svoje grehe i svog Spasitelja. Rekao joj je: »Idi zovni muža svojega, i dođi ovamo.« Odgovorila je: »Nemam muža.« Nadala se da će na taj način sprečiti sva ispitivanja u tom pravcu. Međutim, Spasitelj je nastavio: »Dobro si kazala: nemam muža; jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala.«

Slušateljka je zadržtala. Tajanstvena ruka okretala je stranice njene životne istorije, izbnoseći na videlo ono za što je mislila da će osiati zauvek skriveno. Ko je bio Taj koji je mogao da čita tajne njenog života? Do njene svesti doprle su misli o večnosti, o budućem sudu, kad će sve što je sad sakriveno da bude otkriveno. U Ovoj svetlosti probudila se njena savest.

Nije mogla ništa poreći, ali trudila se da izbegne spomen na tako neprijatnu temu. S dubokim poštovanjem rekla je: »Gospode, vidim da si ti prorok!« Tada, nadajući se da će učutkati osvedočenje, okrenula se spornim verskim tačkama. Ako je to prorok, sigurno će je moći poučiti o ovim temama o kojima se tako dugo raspravljalo.

Strpljivo joj je Isus dozvolio da povede razgovor u željenom pravcu. U međuvremenu čekaio je priliku da ponovo približi istinu njenom srcu. »Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori«, rekla je ona, »a vi kažete da je u Jerusalimu mesto gde se treba moliti.« Upravo pred njihovim očima nalazilo se brdo Garizim. Hram na njemu bio je porušen, ostao je samo oltar. Samarjani i Jevreji prepirali su se oko mesta bogoslužnja. Neki od predaka samarjanskog naroda nekada su pripadali Izrailju; međutim, zbog njihovih greha, Gospod je dopustio da ih pobedi jedan idolopoklonički narod. U toku mnogih pokoljenja pomešali su se sa idolopoklonicima čija je vera polako kvarila njihovu veru. Oni su, istina, smatrali da ih njihovi idoli samo podsećaju na živoga Boga, Vladara svemira; ali ipak narod je bio naveden na poštovanje rezanih kipova.

Kad je u vreme Jezdre obnavljan Hram u Jerusalimu, Samarjani su se želeli pridružiti Jevrejima u njegovom podizanju. Ova prednost bila im je uskraćena, i između ova dva naroda razvilo se ogorčeno neprijateljstvo. Samarjani su na brdu Garizimu podigli suparnički hram. Ovde su imali bogoslužnja u skladu s Mojsijevim obrednim zakonom, iako se nisu sasvim odrekli idolopoklonstva. Međutim, na njih su navalile nesreće, neprijatelji su razrušili njihov hram, i izgledalo je kao da su pod nekim prokletstvom, a ipak držali su se svojih predaja i oblika bogoslužnja. Hram u Jerusalimu nisu priznavali kao dom Božji, niti jevrejsku religiju vrednijom od svoje. (**Jezdra 4.)

Odgovarajući ženi Isus je kazao: »Veruj mi da ide vreme kad se ne ćete moliti ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalimu. Vi ne znate čemu se molite; a mi znamo čemu se molimo: jer je spasenje od Židova.« Isus je pokazao da je slobodan od jevrejskih predrasuda prema Samarjanima. Sad je pokušao slomiti predrasude ove Samarjanke prema Jevrejima. Dok se pozivao na činjenicu da je vera Samarjana bila iskvarena idolopoklonstvom, objavio je da su velike istine o otkupljenju poverene Jevrejima i da će se između njih pojaviti

Mesija. U svetim spisima imali su jasno prikazivan Božji karakter i načela Njegove vladavine. Isus je svrstao sebe među Jevreje kao one kojima je Bog dao znanje o Sebi.

Želeo je uzdignuti misli svoje slušateljice iznad razgovora o oblicima, obredima i spornim pitanjima. »Ali ide vreme«, rekao je, »i već je nastalo, kad će se pravi bogomoljci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoće takovih bogomoljaca. Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole.«

Ovde je obznanjena ista istina koju je Isus otkrio Nikodimu kad je rekao: »Ako se ko nanovo ne rodi, ne može videti carstva Božijega.« (**Jovan 3,3) Ljudi ne dolaze u zajednicu s Nebom tražeći neko sveto brdo ili hram. Vera se ne sme ograničiti na spoljašnje oblike i obrede. Vera koja dolazi od Boga jedina je vera koja vodi k Bogu. Da bismo Mu pravilno služili, moramo da budemo rođeni od božanskog Duha. To će očistiti srce i obnoviti um, omogućavajući nam da bolje upoznamo i više volimo Boga. To će nam dati dragovoljnu poslušnost svim Njegovim zahtevima. To je pravo bogoslužjenje. To je plod delovanja Svetoga Duha. Svaku iskrenu molitvu Duh oblikuje i Bog prima takvu molitvu. Kad god duša čezne za Bogom, tada se pokazuje delovanje Duha i Bog će se otkriti takvoj duši. On traži takve poštovaoce. On čeka da ih primi i da ih učini svojim sinovima i kćerima.

Dok je žena govorila sa Isusom, Njegove reči snažno su uticale na nju. Nikada nije čula takvo mišljenje od sveštenika svoga naroda ili Jevreja. Kad je prošlost njenog života bila stavljena pred nju, postala je svesna svoje velike potrebe. Shvatila je žeđ svoje duše, koju vode sa Siharskog studenca ne mogu nikada ugastiti. Ništa što je dosad došlo u dodir s njom nije u njoj probudilo uzvišeniju potrebu. Isus ju je osvedočio da čita tajne njenoga života; ipak osećala je da joj je On prijatelj, koji je sažaljeva i voli. Iako je sama čistoća Njegovoga prisustva osuđivala njen greh, On nije izgovorio nijednu reč optužbe, već joj je govorio o svojoj milosti koja može obnoviti dušu. Počela se osvedočavati o Njegovom karakteru. U njenim mislima nastalo je pitanje: »Da nije možda ovo dugoočekivani Mesija?« Kazala Mu je: »Znam da će doći Mesija koji se zove Hristos, kad on dođe kazaće nam sve.« Isus odgovori: »Ja sam koji s tobom govorim.«

Kad je žena čula ove reči, u njenom srcu rodila se vera. Prihvatila je radosnu vest sa usana božanskog Učitelja.

Ova žena bila je premčivog uma. Bila je spremna da primi najplemenitije otkrivenje; jer se zanimala za svete spise, a Sveti Duh pripremio je njen um za primanje veće svetlosti. Proučavala je starozavetno obećanje: »Proroka ispred tebe, između braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti Gospod Bog; njega slušajte.« (**5. Mojsijeva 18,15) Čeznula je da razume ovo proročanstvo. Svetlost je već zasjala u njenom umu. Voda života, duhovni život koji Hristos daje svakoj žednoj duši, počela je izvirati u njenom srcu. Gospodnji Duh radio je u njoj.

Jasna tvrdnja koju je Hristos izložio ženi ne bi mogla da bude izneta samopravednim Jevrejima. Hristos je bio mnogo uzdržaniji kad je govorio s njima. Ono što je bilo uskraćivano Jevrejima, i kasnije učenicima naređeno da drže u tajnosti, njoj je bilo otkriveno. Isus je video da će ona svoje saznanje korisno upotrebiti dovodeći druge da učestvuju u Njegovoj milosti.

Kad su se učenici vratili, iznenadili su se našavši svog Učitelja u razgovoru sa ženom. On nije popio osvežavajući gutljaj koji je želeo, a nije ni zastao da bi jeo hranu koju su učenici doneli. Kad je žena otišla, učenici su Ga molili da jede. Zatekli su Ga smirenog, utonulog u duboko razmišljanje. Njegovo je lice blistalo i oni su se bojali da prekinu Njegovu zajednicu s Nebom. Međutim, znali su da je slab i umoran i smatrali su svojom dužnošću da Ga podsete na Njegove telesne potrebe. Isus je prepoznao njihovo zanimanje puno ljubavi i rekao: »Ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate.«

Učenici su se pitali ko Mu je to mogao doneti da jede, ali On je objasnio: »Jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao.« (**Jovan 4,34) Isus se radovao što je svojim rečima probudio savest ove žene. Video ju je kako pije vodu života, pa su Njegova glad i žeđ bili utoljeni. Izvršenje misije zbog koje je napustio Nebo jačalo je Spasitelja u Njegovom radu i uzdizalo Ga iznad ljudskih potreba. Poslužiti duši koja je gladna i žedna istine bilo je za Njega puno više nego jesti i piti. Za Njega je to bila uteha i osveženje. Dobročinstvo je bilo život Njegovoj duši.

Naš Otkupitelj žeđa za tim da Ga upoznamo, On je gladan saučešća i ljubavi od onih koje je otkupio svojom krvlju. Neizrecivom željom čezne da pođu k Njemu i imaju život. Kao što majka, očekuje osmeh prepoznavanja od svog deteta, koji kazuje o buđenju razuma, tako i Hristos očekuje izraz zahvalne ljubavi koja pokazuje da je u duši otpočeo duhovni život.

Dok je slušala Hristove reči, žena je bila ispunjena radošću. Veličanstveno otkrivenje gotovo ju je savladalo. Ostavljajući krčag, vratila se u grad da odnese vest i drugima. Isus je znao zašto je otišla. Ostavljanje krčaga nepogrešivo je govorilo o delovanju Njegovih reči. U iskrenoj želji svoje duše da dobije vode života, zaboravila je svoj rad kod studenca, završila je Spasiteljevu žeđ koju je želela ugastiti. Srcem koje je kiptelo od radosti, žurila je svojim putem da odnese drugima dragocenu svetlost koju je primila.

»Hodite da vidite čoveka koji mi kaza sve što sam učinila«, rekla je ljudima u gradu. »Da nije to Krist?« Njene reči dirnule su njihova srce. Njeno lice imalo je nov izraz, a cela njena pojava pokazivala je promenu. Zanimalo ih je da vide Isusa. Iziđoše dakle iz grada i pođoše k njemu.«

Dok je još sedeo kraj studenca, Isus je gledao žitna polja koja su se širila pred Njim, čije je nežno zelenilo milovala zlatna sunčana svetlost. Pokazujući svojim učenicima ovaj prizor, poslužio se njime kao simbolom. »Ne

kažete li vi da su još četiri meseca pa će žetva prispjeti? Eto, velim vam: podignite oči svoje i vidite njive kako su već žute za žetvu!« Dok je govorio, posmatrao je grupe ljudi koje su pristizale na studenac. Bilo je još četiri meseca do žetve, ali ovde je žetva za žeteoce sazrela.

»I koji žnje«, rekao je On, »prima platu, i sabira rod za život večni, da se raduju zajedno i koji seje i koji žnje; jer je u tom istinita beseda da je drugi koji seje a drugi koji žnje.« Ovde je Hristos istaknuo svetu službu koju su dužni činiti Bogu oni koji prime evanđelje. Oni moraju da budu Njegova živa oruđa. On traži njihovu pojedinačnu službu. Bilo da sejemo ili žanjemo, mi radimo za Boga. Jedan baca seme, drugi skuplja rod; ali sijač i žetelec primaju plaću. Oni se zajednički raduju nagradi za svoj trud.

Isus je rekao učenicima: »Ja vas poslah da žnjete gde se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov uđoste.« Spasitelj je ovde unapred video veliku žetvu na dan Duhova. Učenici to nisu smeli smatrati kao dostignuće sopstvenih napora. Oni su ušli u rad drugih ljudi. Počevši od Adamovog pada Hristos je poverovao seme reči svojim izabranim slugama, da bi bilo posijano u ljudska srca. Jedno nevidljivo oruđe, jedna svemoćna sila, radila je tiho ali delotvorno da stvori žetvu. Rosa, kiša i sunčeva svetlost Božje milosti dane su da osvežavaju i hrane seme istine. Hristos će zaliti seme svojom krvlju. Njegovi učenici imali su tu prednost da budu Božji saradnici. Oni su bili saradnici s Hristom i svetim ljudima od starine. Izlivanjem Svetoga Duha na dan Pedesetnice, hiljade obratiće se u jednom danu. To je bio uspeh Hristovih sejanja, žetva Njegovog rada.

Rečima izgovorenim ženi kraj studenca, posijano je dobro seme, i žetva je vrlo brzo prispjela. Samarjani su došli, slušali Isusa i uzverovali Ga. Okupivši se oko Njega na studencu, obasuli su Ga pitanjima i žudno primali Njegova objašnjenja o onome što im je bilo nejasno. Dok su slušali, njihova zbunjenost počela je nestajati. Bili su slični narodu u velikom mraku, koji je pošao za iznenadnim zračkom svetlosti dok nije našao dan. Ali nije im bio dovoljan ovaj kratak razgovor. Želeli su čuti više i pozvati svoje prijatelje da i oni slušaju ovog divnog Učitelja. Pozvali su Ga u svoj grad, i molili Ga da ostane s njima. Dva dana boravio je u Samariji i još više ih je poverovalo u Njega.

Fariseji su prezirali Isusovu jednostavnost. Prelazili su preko Njegovih čuda kao da nisu postojala i zahtevali znak da je On Božji Sin. Međutim, Samarjani nisu tražili nikakav znak i Isus nije učinio nijedno čudo među njima, osim što je otkrio tajnu života žene na studencu. Ipak, mnogi su Ga primili. U svojoj radosti rekli su ženi: »Sad ne verujemo više za tvoju besedu, jer sami čusmo i poznamo da je ovaj zaista spas svetu, Hristos.«

Samarjani su verovali da Mesija treba doći kao Otkupitelj ne samo Jevreja već i celog sveta. Sveti Duh predskazao je preko Mojsija da će On biti prorok poslan od Boga. Preko Jakova objavljeno je da će se Njemu pokoravati narodi, a preko Avrama da će u Njemu biti blagosloveni svi narodi na Zemlji. Na ovim tekstovima iz Svetog pisma narod Samarije zasnivao je svoju veru u Mesiju. Činjenica da su Jevreji pogrešno tumačili kasnije proroke pripisujući prvom Hristovom dolasku slavu drugog dolaska, navelo je Samarjane da odbace sve svete spise osim onih koji su dani preko Mojsija. Međutim, pošto je Spasitelj odbacio ovo pogrešno tumačenje, mnogi su prihvatili kasnija proročanstva i reči samoga Hrista o Božjem carstvu.

Isusu je počeo rušiti zid koji je razdvajao Jevreje i neznabošce i propovedati spasenje svetu. Iako je bio Jevrejin, slobodno se mešao sa Samarjanima zanemarujući farisejske običaje u svom narodu. Uprkos njihovim predrasudama, prihvatio je gostoprimstvo ovog prezrenog naroda, Spavao je pod njihovim krovovima, jeo je s njima za njihovim stolovima, služio se hranom koju su pripremale i služile njihove ruke, učio je na njihovim ulicama i postupao je s njima se velikom ljubaznošću i dobrotom.

U Jerusalimskom Hramu nlsak zid odvajao je predvorje od svih ostalih delova svetoga zdanja. Na ovom zidu bili su natpisi na raznim jezicima, koji su upozoravali da je samo Jevrejima i nikome više dozvoljeno preći ovu granicu. Ako bi se koji neznabožac usudio ući u unutrašnjost Hrama, on bi ga obesvetio i taj prestup platio svojim životom. Međutim, Isus, osnivač Hrama i njegove službe, privlačio je neznabošce k sebi vezama ljudskog saučešća, dok im je Njegova božanska milost donela spasenje koje su Jevreji odbacili.

Isusov boravak u Samariji bio je smišljen da bude blagoslov za Njegove učenike, koji su još bili pod uticajem jevrejskog fanatizma. Smatrali su da privrženost vlastitom narodu zahteva od njih gajenje neprijateljstva prema Samarjanima. Čudili su se Isusovom ponašanju. Nisu mogli ne slediti Njegov primer i za ova dva dana u Samariji, vernost prema Njemu obuzdavala je njihove predrasude; ali, ipak, u srcu nisu se pomirili. Sporo su učili da njihovo omalovažavanje i mržnja moraju ustupiti mesto samilosti i saučešća. Ali nakon Gospodnjeg vaznesenja, Njegove pouke vratile su im s novim značenjem. Nakon izlivanja Svetog Duga sećali su se Spasiteljevega pogleda, Njegovih reči, poštovanja i nežnosti u držanju prema ovim prezrenim strancima. Kad je otišao u Samariju da propoveda. Petar je unosio isti duh u svoj rad. Kad je Jovan pozvan u Efez i Smirnu, sećao se iskustva kod Sihema i bio zahvalan božanskom Učitelju, koji im je, gledajući unapred teškoće s kojima će se morati sresti, pomogao svojim ličnim primerom.

Spasitelj nastavlja isti rad kad je ženi iz Samarije ponudio vodu života. Oni koji se nazivaju Njegovim sledbenicima možda preziru i izbegavaju odbačene, ali nikakve okolnosti povezane s rođenjem ili narodnom propadnošću, nikakvi uslovi života, ne mogu od ljudi odvratiti Njegovu ljubav. Svakoj duši, ma koliko bila grešna, Isus kaže: Ako tražiš od mene, ja ću ti dati živu vodu.

Poziv evanđelja ne sme se ograničiti i iznositi samo izabranima, koji će nam, kako smatramo, učiniti čast ako ga prihvate. Vest treba pružiti svima. Gde god su srca otvorena da prihvate istinu, Hristos je spreman da ih poučava. On im otkriva Oca i službu kakve poučne priče. Njima, kao i ženi kraj studenca, kaže: »Ja sam koji s tobom govorim.«

Kad je seo da se odmori kod jakovljevog studenca, Isus je dolazio iz Judeje, u kojoj je Njegov rad imao malo ploda. Odbacili su Ga sveštenici i rabini, pa čak i ljudi koji su tvrdili da su Njegovi učenici nisu uspeli shvatiti Njegov božanski karakter. Bio je malaksao i umoran, a ipak nije zanemario priliku da progovori ženi koja je bila tuđinka, odvojena od Izrailja i živela u otvorenom grehu.

Spasitelj nije čekao da se okupi mnoštvo. Svoje pouke često je otpočinjao za nekolicinu okupljenu oko sebe, ali prolaznici, jedan po jedan, zastajali su da čuju dok veliki broj nije s divljenjem i strahopoštovanjem slušao Božje reči preko Učitelja poslanog s Neba. Radnik za Hrista ne treba misliti da ne može istom ozbiljnošću govoriti nekolicini slušaoca kao i većem skupu. Može biti da je tu prisutan samo jedan koji sluša vest, ali ko može reći koliko će dalekosežan da bude njen uticaj? Čak i Njegovim učenicima izgledalo je nevažno da Spasitelj svoje vreme posveti Samarjanki. Međutim, On je ozbiljnije i rečitije razgovarao s njom nego sa carevima, velikodostojnicima i prvosveštenicima. Pouke koje je dao ovog ženi ponavljaju se do najudaljenijih krajeva Zemlje.

Čim je našla Spasitelja, Samarjanka je dovela druge k Njemu. Dokazala je da je puno uspešniji misionar od Njegovih učenika. Učenici nisu videli u Samariji ništa što bi im pokazalo da je to polje koje obećava. Njihove misli bile su usmerene na veliko delo koje treba izvršiti u budućnosti. Nisu videli da se upravo oko njih nalazi žetva koju treba sabrati. Međutim, preko žene koju su prezirali, ceo grad doveden je da sluša Spasitelja. Ona je odmah odnela svetlost svojim sunarodnicima.

Ova žena predstavlja kako deluje stvarna vera u Hrista. Svaki pravi učenik rađa se u Božje carstvo kao misionar. Onaj koji pije vode postaje izvorom života. Primalac postaje davalac. Hristova milost u duši je kao vrelo u pustinji, koje izvire da osveži sve i učini one koji su blizu smrti željnim da piju vode života.

Poglavlje 20.

Ova glava zasnovana je na *** Jovanu 4,43–54.

»AKO NE VIDITE ZNAKA I ČUDESA«

Galilejci koji su se vraćali s Pashe doneli su izveštaj o Isusovim čudesnim delima. Sud koji su nad Njegovim delima izrekli velikodostojnici u Jerusalimu otvorio Mu je put u Galileju. Mnogi ljudi tužili su zbog zlouporabe Hrama, gramzivosti i drskosti sveštenika. Nadali su se da je ovaj Čovek koji je poglavare nagnao u bekstvo, možda očekivani Oslobodilac. Sad su doprle do njih vesti koje su izgleda potvrđivale njihova najsvetlija iščekivanja. Pronosio se glas da je prorok proglasio sebe Mesijom.

Međutim, narod iz Nazareta nije verovao u Njega. Zbog toga Isus nije posetio Nazaret na svom putu u Kanu. Spasitelj je svojim učenicima izjavio da prorok nema časti na svojoj postojbini. Ljudi procenjuju karakter prema onome koliko mogu razumeti. Uskogrudi i svetovni ljudi sudili su o Hristu prema Njegovom skromnom poreklu, prema Njegovoj skromnoj odeći i svakodnevnom napornom radu. Nisu mogli proceniti čistoću tog duha na kome nije bila nijedna mrlja greha.

Vesti o Hristovom povratku u Kanu ubrzo su se pronele po celoj Galileji, donoseći nadu patnicima i nevoljnicima. U Kapernaumu vesti su privukle pažnju jednog jevrejskog plemića koji je bio u carevoj službi. Sin ovog službenika bolovao je od bolesti koja je izgleda bila neizlečiva. Lečnici su ga ostavili da umre, ali kad je otac doznao za Isusa, odlučio je potražiti pomoć od Njega. Dete je bilo vrlo iscrpljeno i strahovalo se da neće ostati živo da njegovog povratka; ipak plemić je osećao da lično treba obrazložiti slučaj. Nadao se da će očeve molbe probuditi sažaljenje velikog Lečnika.

Stigavši u Kanu, zatekao je Isusa okruženog mnoštvom. Sa srcem punim strepnje probio se do Spasitelja. Njegova vera pokolebala se kad je video samo jednostavno odevenog čoveka, prašnjavog i umornog od puta. Posumnjao je da je ova Osoba može učiniti ono za što ju je došao moliti; ipak zadobivši priliku da razgovara sa Isusom rekao Mu je zašto je došao i zamolio Ga da pođe s njim u njegov dom. Međutim, njegova žalost bila je već poznata Isusu. Pre no što je službenik napustio svoj dom, Spasitelj je video njegovu nevolju.

Ali, On je isto tako znao da je otac u svom umu uslovio svoje verovanje u Njega. Ako ne ispuni njegovu molbu, on Ga neće prihvatiti kao Mesiju. Dok je službenik čekao mučen neizvesnošću, Isus je rekao: »Ako ne vidite znaka i čudesa ne verujte.«

I kraj svih dokaza da je Isus bio Hristos, molitelj je odlučio da svoju veru u Njega uslovljava ispunjenjem svog zahteva. Spasitelj je suprotstavio ovo podozrivo neverovanje jednostavnoj veri Samarjana koji nisu tražili nikakvo čudo ili znak. Njegova reč, večno prisutni dokaz Njegovog božanstva, imala je uverljivu moć koja je doprla do njihovih srca. Hrista je boljelo što će Njegov narod, kome su poverena sveta proročanstva, prečuti Božji glas koji im govori preko Njegovog Sina.

Ipak, plemić je imao izvesni stupanj vere, jer je došao zatražiti ono što mu se činilo najdragocenijim od svih blagoslova. Ali Isus je za njega imao veći dar. Želeo je ne samo da isceli dete već da službenika i njegov dom načini učesnicima u blagoslovima spasenja i upali svetlost u Kapernaumu, koji je trebao vrlo brzo postati poljem Njegovog rada. Međutim, pre no što bi poželeo Hristovu milost, plemić mora razumeti svoju potrebu. Ovaj dvorski čovek predstavljao je mnoge u svom narodu. Oni su bili zainteresirani za Isusa iz sebičnih pobuda. Nadali su se da će dobiti neku posebnu korist Njegovom silom i svoju veru vezali za dobijanje ove privremene pomoći, a nisu poznavali svoju duhovnu bolest i nisu videli svoju potrebu za božanskom milosti.

Kao bljesak svetlosti, Spasiteljeve reči upućene plemiću razotkrile su njegovo srce. Uvideo je da je iz sebičnih pobuda tražio Isusa. Njegova kolebljiva vera pojavila se pred njim u svom pravom karakteru. S dubokim bolom shvatio je da bi njegova sumnja mogla njegovog sina stajati života. Znao je da se nalazi u prisustvu Onoga koji može da čita misli i kome je sve moguće. U dubokoj duševnoj patnji uzviknuo je ponizno moleći: »Gospode! siđi dok nije umrlo dete moje!« Njegova vera čvrsto se uhvatila za Hrista, kao što je to učinio i Jakov kad je, boreći se s Anđelom, uzviknuo: »Ne ću te pustiti dokle me ne blagosloviš.« (1 Mojsijeva 32, 26)

Kao i Jakov, on je nadvladao. Spasitelj se ne može udaljiti od duše koja se iznoseći svoju veliku potrebu čvrsto drži Njega. »Idi«, rekao je On, »sin je tvoj zdrav.« Plemić je s mirom i radošću, koju nikada ranije nije poznao otišao od Spasitelja. Ne samo što je verovao da će njegov sin ozdraviti već je sa čvrstim poverenjem verovao u Hrista kao svog Otkupitelja.

Istog časa oni koji su u domu u Kapernaumu bdeli kraj deteta koje je umiralo, primetili su iznenadnu i tajanstvenu promenu. Senka smrti podignuta je s lica patnika. Grozničavost je zamenilo nežno rumenilo zdravlja koje se vraćalo. Usahle oči zasjale su razboritošću i snaga se opet vratila u slabo, iscrpljeno telo. Na detetu se više nisu zapažali nikakvi znaci bolesti. Njegovo goruće telo postalo je opuštено i vlažno i on je utonuo u miran san. Groznica ga je napustila usred najveće vreline dana. Obitelj je bila ushićena i nastala je velika radost.

Kana nije bila tako daleko od Kapernauma da se službenik nije mogao vratiti kući te večeri nakon svog razgovora sa Isusom; ali on se nije žurio na svom putu ka domu. Tek narednog jutra stigao je u Kapernaum. Kakav je to dolazak bio! Kad je otišao da nađe Isusa, njegovo srce bilo je prepuno tuge. Sunčev sjaj činio mu se okrutnim, a pesme ptica ismehivanjem. Kako su sasvim drukčiji sad njegovi osećaji! Cela priroda kao da ima novi izgled. On gleda novim očima. Dok putuje u tiho i rano jutro, kao da cela priroda hvali Boga zajedno s njim. Dok je još uvek na izvesnoj udaljenosti od svog doma, sluge mu izlaze u susret, u želji da otklone strepnju koju, u to su bili sigurni, on mora osećati. On nije bio iznenađen vestima koje su mu doneli, ali s dubokim zanimanjem koje oni nisu mogli razumeti, upitao je u koji čas je detetu bilo bolje. Odgovorili su: »Juče u sedmom sahatu pusti ga groznica,« Istog trenutka kad se očeva vera uhvatila za sigurno obećanje »Sin je tvoj zdrav«, božanska ljubav dotakla je dete što je umiralo.

Otac je požurio da pozdravi svog sina. Prigrlio ga je na svoje srce kao onoga koji je vraćen iz mrtvih i bez prestanka je zahvaljivao Bogu za ovo čudesno ozdravljenje.

Plemić je čeznuo da dozna više o Hristu. Kad je kasnije čuo Njegovo učenje, on i svi njegovi ukućani postali su Isusovi učenici. Njihova nesreća bila je blagoslovljena obraćenjem cele porodice. Vesti o čudu širile su se; i u Kapernaumu, u kome je Hristos učinio toliko moćnih dela, bio Mu je pripremljen put za ličnu službu.

Onaj koji je blagoslovio plemića u Kapernaumu isto toliko čezne da blagoslovi i nas. Međutim, kao i ucveljeni otac, mi često tražimo Isusa u želji za nekim zemaljskim dobrom, i tek nakon uslišenja našeg zahteva polažemo poverenje u Njegovu ljubav. Spasitelj čezne da nam da veći blagoslov nego što tražimo; odgađajući odgovor na naše traženje da bi nam pokazao zlo naših srca i našu duboku potrebu za Njegovom milošću. On želi da odbacimo sebičnost, što će nas navesti da Ga potražimo. Priznavanjem svoje bespomoćnosti i preke potrebe, treba da se potpuno poverimo Njegovoj ljubavi.

Plemić je želeo da vidi ispunjenje svoje molitve pre nego što bi poverovao, ali morao je prihvatiti Isusuovu reč da je njegova molba uslišena i da mu je poklonjem blagoslov. Mi takođe trebamo naučiti ovu pouku. Ne trebamo verovati zato što vidimo ili osećamo da nas Bog čuje. Mi se moramo uzdati u Njegova obećanja. Kad Mu pristupimo u veri, svaka molba ulazi u Božje srce. Kad tražimo Njegov blagoslov, trebamo verovati da ga primamo i da Mu se zahvalimo što smo ga primili. Tada treba da prihvatimo svoje dužnosti, uvereni da ćemo blagoslov primiti kad nam bude najpotrebniji. Kad naučimo tako činiti, znaćemo da su naše molitve uslišene. Bog će »još izobilnije sve činiti«, »po bogatstvu slave svoje« i »po činjenju prevelike sile njegove.« (**Efescima 3,20,16; 1,19)

Poglavlje 21.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 5.

BETSAIDA I SINEDRION

»U Jerusalimu pak kod Ovčijih vrata ima banja, koja se zove jevrejski Vitsaida, i oko nje pet pokrivenih tremova, u kojima ležaše mnoštvo bolesnika, slepih, hromih, suvih koji čekahu da se zaljulja voda.«

U određeno vreme vode u ovoj banji bi se zamutile, a postojalo je javno verovanje da je to bilo delovanje natprirodne sile pa onaj koji uđe u vodu pošto se voda zamuti, ozdraviće bio bolestan od ma kakve bolesti. Stotine bolesnika posećivale su ovo mesto, ali kad se voda zamutila, gužva je bila tako velika da je masa žureći napred gazila slabije ljude, žene i decu. Mnogi se nisu mogli ni približiti banji. Drugi koji su uspeli prići bliže umirali su na njenom rubu. Oko ovog mesta bili su podignuti zakloni koji su štitili bolesnike od jare preko dana i hladnoće preko noći. Bilo je i nekih koji su provodili noći pod ovim tremovima, puzeći do ruba bazena iz dana u dan, uzaludno se nadajući ozdravljenju.

Isus je opet nalazio u Jerusalimu. Dok je hodao sam, moglo se videti da razmišlja i da se moli. Došao je do banje. Video je nesrećne bolesnike kako čekaju ono što im je – kako su smatrali – bila jedina mogućnost za ozdravljenje. Želeo je pokazati svoju isceliteljsku silu i svakog bolesnika učiniti zdravim. Ali, bio je subotnji dan. Mnoštvo je odlazilo u Hram na bogoslužjenje, pa je znao da bi takvo delo ozdravljenja podstaklo predrasude Jevreja i prerano zaustavilo Njegov rad.

Međutim, Spasitelj je ugledao prizor krajnje bede. Bio je tu čovek hrom i bespomoćan već trideset i osam godina. Njegova bolest u velikoj meri bila je rezultat njegovog greha i na nju se gledalo kao na Božju kaznu. Sam i bez prijatelja, osećajući se isključenim iz Božje milosti, ovaj bolesnik je proveo duge godine u patnji. U vreme kad se očekivalo da će se voda zamutiti, oni koji su se sažalili na njegovu bespomoćnost, doneli bi ga do tremova. Međutim, u presudnom trenutku nije imao nikoga da mu pomogne. Video je talasanje vode, ali nikada nije mogao doći bliže od ruba bazena. Drugi, jači, uronili bi pre njega. Nije se mogao uspešno boriti sa sebičnom gomilom koja se jagmila za prvenstvo. Njegovi istrajni naporu prema jedinom cilju, njegova briga i stalno razočaranje brzo su iscrpljivali ostatak njegove snage.

Bolestan čovek ležao je na svom odru i s vremena na vreme podizao glavu da promotri bazen, kad se jedno nežno lice puno saučešća nagnulo nad njim, a reči: »Hoćeš li da budeš zdrav?« privukle njegovu pažnju. Nada je osvetlila njegovo srce. Osećao je da će na neki način dobiti pomoć. Međutim, radost ohrabrenja uskoro je iščezla. Setio se koliko je puta pokušavao stići do bazena i da sad ima malo nade da će preživeti dok se voda bude ponovo zamutila. Umorno se okrenuo i rekao: »Da, Gospode; ali nemam čoveka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja dođem drugi siđe pre mene.«

Isus nije tražio od ovog paćenika da pokaže veru u Njega. Jednostavno je kazao: »Ustani, uzmi odar svoj i hodi.« Međutim, vera ovog čoveka uhvatila se za tu reč. Svaki živac i mišić ustreptao je novim životom, a zdravlje je pokrenulo njegove hrome udove. Bez dvojbe pokrenuo je svoju volju da poslušna Hristovu naredbu i svi njegovi mišići odgovorili su njegovoj volji. Skočivši na noge, utvrdio je da je postao čovek pun snage.

Isus mu nije dao nikavo obećanje o božanskoj pomoći. Čovek je mogao zastati, posumnjati i tako izgubiti svoju jedinu priliku za ozdravljenje. Međutim, verovao je Hristovoj reči i postupajući po njoj, dobio snagu.

Istom verom i mi možemo primiti duhovno isceljenje. Zbog greha odvojili smo se od života u Bogu. Naše duše su bolesne i oduzete. Sami nismo u stanju da živimo svetim životom više no što je nemoćan čovek bio u stanju da hoda. Postoje mnogi koji shvataju svoju bespomoćnost i čeznu za takvim duhovnim životom koji će ih dovesti u sklad s Bogom; uzalud se trude da ga postignu. U očajanju oni viču: »Ja nesrećni čovek! Ko će me izbaviti od tela smrti ove?« (**Rimljanima 7,24) Neka ovi beznadežni ljudi koji se bore pogledaju gore! Spasitelj se nadvije nad one koje je iskupio svojom krvlju, govoreći s neizrecivom nežnošću i sažaljenjem: »Hoćeš li da budeš zdrav?« On vas poziva da ustanete zdravi i spokojni. Ne čekajte da osetite kako ste ozdravili. Verujte Njegovoj reči i ona će se ispuniti! Satvite svoju volju na Hristovu stranu! Odlučite da Mu služite, i delovanjem po Njegovoj reči primićete snagu. Kakva god može da bude loša navika i velika strast koja je dugim popuštanjem vezala i dušu i telo, Hristos je može odrešiti. On čezne da to učini. On će dati život duši koja je mrtva »zbog prestupa svojih«. (**Efescima 2,1) On će osloboditi roba koga drže slabosti, nesreće i lanci greha.

Namrgođeni prekinuli su ga pitanjem zašto svoj ležaj nosi u subotnji dan. Strogo su ga podsetili da nije po Zakonu nositi terete u Gospodnji dan. U svojoj radosti čovek je zaboravio da je bila Subota, pa ipak nije osećao nikakvu osudu, jer je poslušao naredbu Onoga koji je imao takvu silu od Boga. Hrabro je odgovorio: »Koji me isceli on mi reče: uzmi odar svoj i hodi.« Pitali su ga ko je to učinio, ali on nije mogao odgovoriti. Ovi poglavari znali su dobro da se samo jedan pokazao sposobnim da učini ovo čudo; ali želeli su pravi dokaz da je to bio Isus, da bi Ga mogli optužiti kao prekršitelja Subote. Po njihovom rasuđivanju, On ne samo što je prekršio Zakon time što je iscelio bolesnog čoveka u Subotu već je učinio svetogrđe naloživši mu da ponese svoj ležaj.

Oduzeti čovek nakon izlečenja sagnuo se da podigne svoje ležaj, ustvari samo jednu prostirku i deku, a kad se uspravio s osećajem ushita, tražio je oko sebe Oslobodioca, ali Isus je iščezao u mnoštvu. Čovek se bojao da Ga neće prepoznati ako Ga bude ponovo video. Dok je žurio svojim putem, čvrstim, slobodnim korakom, hvaleći Boga i radujući se svojoj novoj snazi, sreo je neke fariseje i odmah im ispričao o svom izlečenju. Bio je iznenađen hladnoćom kojom su slušali njegovo izlaganje.

Jevreji su tako izopačili Zakon da su od njega načinili ropski jaram. Njihovi besmisleni zahtevi postali su poslovični među drugim narodima. Naročito je Subota bila ograđena svakovrsnim besmislenim ograničenjima. Nije im bila radost, svetinja Gospodu i slavna. Književnici i fariseji načinili su od njenog svetkovanja nepodnošljiv teret. Jevrejini nije bilo dozvoljeno da potpali vatru, pa čak ni da zapali sveću u Subotu. Prema tome narod je

zavasio od neznabožaca za mnoge usluge koje su njihova pravila zabranjivala da sami učine. Nisu razmišljali, ako su ta dela grešna, da su i oni koji zapošljavaju druge da im učine isto toliko krivi kao da su sami izvršili taj rad. Smatrali su da je spasenje ograničeno na Jevreje i da stanje svih drugih, budući da je već beznadežno, ne može da bude gore. Međutim, Bog nije dao nijednu zapovest koju svi ne bi mogli poslušati. Njegovi zakoni ne odobravaju nerazumna ili sebična ograničenja.

U Hramu Isus je sreo čoveka kog je izlečio. Došao je da prinese žrtvu za greh a i i zahvalnu žrtvu za veliku milost koju je primio. Našavši ga među vernicima Isus mu se otkrio rečima opomene »Eto si zdrav, više ne greši, da ti ne bude gore.«

Isceļjeni čovek bio je presretan kad je sreo svog Oslobođioca. Neznajući za neprijateljstvo prema Isusu, rekao je farisejima koji su ga ispitivali, da je to Taj koji ga je iscelio. »I za to gonjahu Židovi Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer činjaše to u subotu.«

Isus je bio izveden pred Sinedrion da odgovara na optužbu zbog kršenja Subote. Da su Jevreji u to vreme bili nezavisan narod, takva optužba bi poslužila njihovoj nameri da Ga ubiju. To je sprečavala njihova pokorenost Rimljanima. Jevreji nisu imali pravo da dosude smrtnu kaznu, a optužbe iznete protiv Hrista ne bi imale značenja na rimskom sudu. Međutim, bilo je i drugih ciljeva koje su nameravali postići. Uprkos njihovim naporima da osujete Njegovo delo, Hristos je stekao, čak i u Jerusalimu, veći uticaj u narodu no što su ga oni imali. Mnoštvo koje se nije zanimalo za pridike rabina, bilo je privučeno Njegovim učenjem. Mogli su razumeti Njegove reči, i njihova srca bila su zagrijana i utešena. Govorio je o Bogu nekao o osvetoljubivom sucu, već kao o nežnom ocu, otkrivajući Božji lik onako kako se ogledao u Njemu samom. Njegove reči bile su kao melem za ranjenu dušu. Kako svojim rečima tako i svojim delima milosrđa lomio je surovu moć starih tradicija i ljudskih zapovesti i iznosio Božju ljubav u njenoj neiscrpnj punoći.

U jednom od najranijih proročanstava o Hristu zapisano je: »Palica vladalačka neće se odvojiti od Jude niti od nogu njegovih onaj koji postavlja zakon, dokle ne dođe onaj kome pripada, i njemu će se pokoravati narodi.« (1 Mojsijeva 49,10) Narod se skupljao oko Hrista. Srcem punim naklonosti mnoštvo je radije prihvatilo pouke o ljubavi i dobroj volji nego stroge obrede koje su zahtevali sveštenici. Da se sveštenici i rabini nisu suprotstavili, Njegovo učenje izvršilo bi takvu reformu kakvu ovaj svet nikada nije doživeo. Ali, da bi održali svoju moć, ove vođe odlučile su slomiti Isusov uticaj. Njegovo izvođenje pred Sinedrion i javna osuda Njegovog učenja pomoći će im da to postignu; jer narod je još gajio veliko poštovanje prema svojim verskim vođama. Ako je ko imao smelosti da osudi rabinske zahteve ili pokuša olakšati teret koji su natovarili narodu, smatrali su ga krivim ne samo zbog bogohuljenja već i izdaje. Na ovoj osnovi rabini su se nadali da će izazvati sumnju u Hrista. Oni su Ga predstavili kao Onoga koji pokušava oboriti utvrđene običaje, i na taj način izazvati podvojenost u narodu i pripremiti put za potpuno podjarmljivanje od strane Rimljana.

Međutim, planovi koje su rabini tako revno pokušavali sprovesti u delo, imali su svoje poreklo na jednom drugom savetu, a ne na Sinedrionu. Pošto Sotona nije uspeo savladati Hrista u pustinji, ujedinio je svoje snage da bi Mu se odupro u Njegovoj službi i, ako je moguće, osujetio Njegov rad. Ono što nije mogao izvršiti neposrednim ličnim naporom, odlučio je postići lukavstvom. Čim se povukao nakon sukoba u pustinju, odmah je na savetu sa svojim zaverenicima-anđelima usavršio planove za dalje zaslepljivanje umova jevrejskog naroda tako da ne prepozna svog Otkupitelja. Isplanirao je da u verskom svetu radi preko svojih ljudskih oruđa ispunjavajući ih svojim neprijateljstvom prema Poborniku istine. On će ih navesti da odbace Hrista i što više zagorčaju njegov Život, nadajući se da će ga obeshrabriti u njegovoj misiji. Vođe u Izrailju postale su sotonina sredstva u borbi protiv Spasitelja.

Isus je došao da »učini zakon velikim i slavnim«, On nije umanjio njegovu uzvišenost, već ju je uzdigao. Pismo kaže: »Neće mu dosaditi, niti će se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji.« (**Isaija 42,21.4) Došao je da oslobodi Subotu od teških zahteva koji su je učinili prokletstvom umesto blagoslovom.

Iz ovog razloga On je izabrao Subotu da izvrši delo ozdravljenja u Vitsaidi. Mogao je izlečiti bolesnog čoveka i u neki drugi dan sedmice, ili ga je mogao izlečiti a da mu ne naloži da ponese svoj ležaj. Ali, to Mu ne bi dalo priliku koju je želeo. U osnovi svakog dela u Hristovom životu na Zemlji nalazila se neka mudra namera. Sve što je činio bilo je važno samo po sebi i po svojoj poučnosti. Među nesrećnicima u banji izabrao je najteži slučaj na kome je iskazao svoju isceļjujuću silu i naredio čoveku da ponese svoj ležaj kroz grad i tako objavi veliko delo učinjeno nad njim. Ovo će pokrenuti pitanje što je zakonito činiti Subotom i otvoriće Mu put da optuži jevrejska ograničenja u pogledu Gospodnjeg dana i objavi da je njihovo predanje ništavno.

Isus im je objasnio da je delo izlečenja bolesnih u skladu sa zakonom o Suboti. Ono je bilo u skladu s radom Božjih anđela koji neprekidno silaze i penju se između Neba i Zemlje služeći čovečanstvu koje pati. »Otac moj doslije čini, i ja činim.« Svi su dani Božji u kojima se trebaju sprovesti u delo Njegovi planovi za ljudski rod. Ako je jevrejsko tumačenje Zakona bilo ispravno, tada greši Jahve čije delo oživljava i održava svako biće, otkako je postavio temelje Zemlji; tada On, koji je objavio da je Njegovo delo dobro i koji je ustanovio Subotu kao spomen na dovršenje dela, mora završiti svoj rad i zaustaviti neprekidan hod svemira.

Treba li Bog zabraniti Suncu da vrši svoju dužnost u Subotu, da uskrati njegove tople zrake da zagrijavaju Zemlju i hrane bilje koje raste? Da li sustav svetova mora mirovati u toku tog svetog dana? Treba li On narediti

potocima da ne zalivaju polja i šume i naložiti morskim valovima da ne stvaraju svoje neprekidne oseke i plime? Mora li pšenica i kukuruz prestati da rastu, a zarudeli grozd zaustaviti rumenilo svoje zrelosti? Mora li drveće i cveće prestati da pupa i cveta u Subotu?

U tom slučaju ljudi ne bi dobili plodove zemlje i blagoslove koji život čine poželjnim. Priroda mora nastaviti svoj nepromenljiv tok. Bog ne može ni za trenutak zadržati svoju ruku, jer bi čovek klonuo i umro. Tog dana i čovek mora raditi. Životnim potrebama mora se odgovoriti, bolesni se moraju negovati, oskudica siromašnih mora se ublažiti. Neće ostati bez krivice onaj ko u Subotu zanemari da pomogne u nevolji. Božji sveti odmor načinjen je za čoveka i dela milosrđa su u savršenom skladu s njenim ciljem. Bog ne želi da Njegova stvorenja ijedan čas podnose bol koja se može otkloniti u Subotu ili u bilo koji drugi dan.

Iskanja od Boga su čak veća u Subotu nego ostalih dana. Njegov narod u to vreme napušta svoj uobičajeni rad i provodi vreme u razmišljanju i bogoslužnju. Oni traže od Njega mnogo više pomoći nego drugih dana. Traže Njegovu posebnu pažnju. Ponizno i uporno traže Njegove posebne blagoslove. Bog ne čeka da Subota prođe pa da tek onda ispuni ove molbe. Nebeski rad nikad ne prestaje, te se i ljudi ne trebaju nikad odmarati od činjenja dobra. Subota nije zamišljena da bude razdoblje beskorisnog nerada. Zakon zabranjuje svetovni rad na Gospodnji dan od odmora; naporan rad kojim zarađujemo za život mora prestati; nikakav rad tog dana za svetovna zadovoljstva ili u korist nije u skladu sa Zakonom; ali kao što je Bog prestao sa svojim stvaralačkim radom i odmarao se u Subotu, i blagoslovio je, tako i čovek treba napustiti svoje zanimanje iz svakodnevnog života i te svete trenutke nameniti zdravom odmoru, službi Bogu i svetim delima. Hristovo izlečenje bolesnog bilo je u savršenom skladu sa zakonom. Ono je odalo počast Suboti. Hristos je istakao svoja jednaka prava s Bogom u radu koji je bio isto tako svet i koji je imao isti karakter kao rad Njegovog Oca na Nebu. Međutim, fariseji su se još više razjarili. Prema njihovom razumevanju, On ne samo što je prekršio Zakon već je time što je Boga nazvao »Ocem svojim« proglasio sebe jednakim Bogu. (***)Jovan 5,18)

Cio jevrejski narod nazivao je Boga svojim Ocem, i oni se ne bi tako razgnevili da je i Hristos predstavio sebe kako stoji u istom odnosu prema Bogu. Optužili su Ga zbog bogohuljenja, pokazujući da Ga shvataju kao Onoga koji na to polaže pravo u najuzvišenijem smislu.

Ovi Hristovi protivnici nisu imali nikakve dokaze da se suprotstave istinama koje je on utiskivao u njihovu svest. Oni su mogli navoditi samo svoje običaje i predanja, a to je izgledalo slabo i beživotno u usporedbi s dokazima koje je Isus crpio iz Božje reči i stalnog toka prirode. Da su rabini osećali ikakvu želju da prime svetlost, bili su osvedočeni da Isus govori istinu. Međutim, izbegavali su činjenice o kojima je govorio u vezi sa Subotom i pokušavali podstaknuti gnev protiv Njega zato što je tvrdio da je jednak s Bogom. Bes poglavara nije znao za granice. Da se nisu bojali naroda, sveštenici i rabini bi tog trenutka ubili Isusa. Ali, narodni osećaji prema Njemu bili su snažni. Mnogi su u Isusu prepoznali prijatelja koji je izlečio njihove bolesti i utešio njihove tuge, pa su opravdali Njegovo isceljenje bolesnika iz Vitsaide. Tako su za stanovito vreme vođe bile primorane da prigušuju svoju mržnju.

Hristos je odbio optužbu o bogohuljenju. Moja je vlast, rekao je, da vršim ovo delo za koje me optužujete, jer sam ja Božji Sin, jedan s Njim po prirodi, volji i cilju. U svim Njegovim delima stvaranja i providenja ja saradujem s Bogom: »Sin ne može ništa činiti sam od sebe nego što vidi da otac čini.« Sveštenici i rabini pozvali su na odgovornost Božjeg Sina baš zbog onog dela, zbog kojeg je poslan na svet da Ga izvrši. Svojim gresima ni su se odvojili od Boga i u svojoj oholosti delovali su nezavisno od Njega. Bili su sami sebi dovoljni i nisu shvatali potrebu za uzvišenijom mudrošću koja bi upravljala njihovim delima. Međutim, Božji Sin, bio je potčinjen Božjoj volji i bio je zavisan od Njegove sile. Hristos je potpuno bio oslobođen svoga »ja«, tako da nije pravio nikakve planove za sebe. Prihvatio je Božje planove određene za Njega i iz dana u dan Otac Mu je otkrivao svoje planove. I mi treba da zavisimo od Boga tako da naš život bude jednostavno ostvarivanje Njegove volje.

Kad se Mojsije pripremao da gradi Šator od sastanka kao Božje prebivalište, dobio je uputstva da sve stvari načini prema uzoru koji mu je pokazan na brdu. Mojsije je bio pun revnosti da izvrši Božji zadatak; najdarovitiji, najveštiji ljudi bili su mu pri ruci da sprovedu njegove predloge. Ipak trebao je načiniti svako zvonice, svaki šipak, svaku resu, svaku rub, svaku zavesu, ili bilo koji sud u Svetinji potpuno u skladu sa slikom koja mu je pokazana. Bog ga je pozvao na brdo i otkrio mu nebeske stvari. Gospod ga je pokrio svojom slavom, da bi mogao da vidi uzorak po kome su načinjeni svi predmeti. Tako je Izrailju, u kome je želeo svoje prebivalište, otkrio svoj slavni ideal karaktera. Uzor im je pokazan na brdu, kad je Zakon dan na Sinaju, i kad je Gospod prolazeći ispred Mojsija izjavio: »Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnev i obilan milosrdem i istinom, koji čuva milost hiljadama, prašta bezakonja i nepravde i grehe.« (***)2. Mojsijeva 34,6,7)

Izrailj je izabrao sopstveni put. On nije zidaao prema modelu; ali Hristos, pravi hram za Božje prebivanje, oblikovao je svaku pojedinost svog zemaljskog života u skladu s Božjim idealom. On je rekao: »Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu.« (***)Psalam 40,8) Tako naš karakter treba da se izgradi za »stan Božji u duhu«. (***)Efescima 2,22) Moramo načiniti »sve po prilici« upravo Onoga koji »postrada za nas i nama ostavi ugled da idemo njegovim tragom«. (***)Jevrejima 8,5; (***)1. Petrova 2,21)

Hristove reči uče nas da sebe smatramo neraskidivo povezanim sa svojim nebeskim Ocem. Ma kakav bio naš položaj, mi zavisimo od Boga koji sve sudbine drži u svojim rukama. On nam je odredio posao i obdario nas

je sposobnostima i sredstvima za taj posao. Dokle god se potčinjavamo Božjoj volji, i uzdamo u Njegovu silu i mudrost, bićemo vođeni sigurnim stazama, da bismo ispunili svoj određeni deo u Njegovom velikom planu. Međutim, čovek koji se uzda u svoju mudrost i silu odvaja se od Boga. Umesto da radi u jedinstvu s Hristom, on ispunjava ciljeve neprijatelja Boga i čoveka.

Spasitelj je nastavio: »Što on (Otac) čini ono i sin čini onako... Kako što otac podiže mrtve i oživljuje, tako i sin koje hoće oživljuje.« Sadukeji su smatrali da neće biti vaskrsenja tela; ali Isus im je rekao da je jedno od najvećih dela Njegovog Oca podizanje mrtvih, i da i On sam ima silu da učini isto delo. »Ide čas, i već je nastao, kad će mrtvi čuti glas sina Božijega, i čuvši oživljati.« Fariseji su verovali u vaskrsenje mrtvih. Hristos izjavljuje da je i sad među njima sila koja daje život mrtvima, i da će je oni videti. Ista sila vaskrsenja daje život dušama koje su »mrtve za prestupljenja i grehe svoje«. (**Efescima 2,1) Taj duh života u Isusu Hristu, »sila vaskrsenja njegova«, oslobađa ljude »od zakona grehovnoga i smrti«. (**Filibljanima 3,10; **Rimljanima 8,2) Nadmoć zla je srušena i duša verom čuva se od greha. Onaj koji svoje srce otvara Hristovom duhu postaje deoničar u toj moćnoj sili koja će njegovo telo podići iz groba.

Ponizni Nazarećanin potvrdio je svoje stvarno uzvišeno poreklo. Uzdigao se iznad ljudske prirode, odbacio je greh i sramotu i stao otkriven, On kome su anđeli pokazivali poštovanje, Sin Božji, jedan s Tvorcem svemira. Njegovi slušaoci bili su zadivljeni. Nijedan čovek nije nikada izgovarao reči kao što su bile Njegove, niti se ponašao s takvim carskim dostojanstvom. Njegovo kazivanje jasno je i jednostavno i potpuno objavljuje Njegov zadatak i dužnost sveta. »Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud daje sinu, da svi poštuju sina kao što oca poštuju. Ko ne poštuje sina ne poštuje oca koji ga je poslao... Jer kako što otac ima život u sebi, tako daje i sinu da ima život u sebi; i daje mu vlast da i sud čini, jer je sin čovečji.«

Sveštenici i poglavari postavili su se kao suci da osude Hristov rad, ali On je izjavio da je i njihov Sudac i Sudac cele Zemlje. Svet je poveren Hristu i preko Njega dolazio je svaki blagoslov od Boga palom ljudskom rodu. On je bio Otkupitelj pre kao i posle svog utelovljenja. U trenutku kad se pojavio greh, tu je bio i Spasitelj. Dao je svetlost i život svima i prema meri darovane svetlosti svakome će biti suđeno. On koji je dao svetlost, koji je sledio dušu najnežnijim pozivima, težeći da je iz greha dovede u svetost, istodobno je i Zastupnik i Sudac. Od nastanka velike borbe na Nebu Sotona je održavao svoje delo prevarom, a Hristos je radio na tome da obelodani njegove planove i slomi njegovu silu. On je bio taj koji je stao nasuprot varalici i koji je kroz sve vekove čeznuo da otrgne zarobljene od njegove vlasti, On je Onaj isti koji će izreći sud svakom biću.

A Bog »dade mu vlast da i sud čini, jer je sin čovečji« Zato što je okusio pravi talog ljudske bede i iskušenja i zato što shvata slabosti i grehe ljudi, zato što se umesto nas hrabro suprotstavio Sotoninim iskušenjima, i što će postupati pravedno i nežno s dušama koje su spasene Njegovom prolivenom krvi – zbog svega ovoga Sin čovečji je određen da sprovede sud.

Međutim, Hristovo delo nije bilo da sudi, već da da spasenje. »Jer Bog ne posla sina svojega na svet da sudi svetu, nego da se svojet spase kroza nj.« (**Jovan 3,17) Pred Sinedrionom Isus je izjavio: »Ko moju reč sluša i veruje onome koji je mene poslao, ima život večni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.« (**Jovan 5,24)

Pozvavši svoje slušaocce da se ne čude, Hristos je pred njima još šire otkrio tajnu budućnosti. »Ide čas«, rekao je On, »u koji će svi koji su u grobovima čuti glas sina Božijega. I izići će koji su činili dobro u vaskrsenje života, a koji su činili zlo u vaskrsenje suda.« (**Jovan 5,28,29)

Ovu sigurnost budućeg života Izrailj je tako dugo očekivao, nadajući se da će je dobiti prilikom Mesijinog dolaska. Jedina svetlost koja može da obasja tamu groba sada je zasjala nad njima. Samovolja je slepa. Isus je povredio predanje rabina i nije se obazirao na njihov autoritet i oni nisu hteli verovati.

Vreme, mesto, prilika, snaga osećaja koja je obuzela skup, sve se ujedinilo da Hristove reči pred Sinedrionom učini još uticajnijim. Najviša verska vlast celog naroda tražila je život Onoga koji je objavio sebe obnoviteljem Izrailja. Gospodar Subote bio je izveden pred zemaljski sud da odgovara za kršenje zakona o Suboti. Kad je tako neustrašivo objavio svoju misiju, Njegovi suci posmatrali su Ga sa zapanjenošću i besom; međutim, Njegovim rečima nije se moglo odgovoriti. Oni Ga nisu mogli osuditi. Poricao je pravo sveštenicima i rabinima da Ga saslušavaju ili se mešaju u Njegov rad. Oni nisu dobili takvo ovlašćenje. Njihove tvrdnje bile su zasnovane na njihovoj oholosti i bezobzornosti. On nije hteo priznati krivicu za koju su Ga optuživali, a niti dozvoliti da Ga oni poučavaju o veri.

Umesto da se ispriča za delo zbog kojeg su Ga okrivili ili da objašnjava razlog svoga postupka, Isus se suprotstavio poglavarima i optuženi je postao tužilac. Ukorio ih je zbog tvrdoće njihovog srca i nepoznavanja svetih spisa. Izjavio je da su oni odbacili Božju reč, budući da su odbacili Njega koga je Bog poslao. »Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život večni; i ona svedoče za mene.« (**Jovan 5,39)

Svaka stranica istorije, propisa, ili proročanstava starozavetnih spisa bila je obasjana slavom Božjeg Sina. Toliko koliko je bio božanska ustanova, celokupni sistem judeizma bio je jedinstveno proročanstvo radosne vesti. O Hristu »svedoče svi proroci«. (**Dela 10,43) Od obećanja datog Adamu, preko niza patrijaraha i Mojsijevog zakona, nebeska veličanstvena svetlost učinila je jasnim tragove Otkupiteljevih stopa. Proroci su gledali Vitlejemsku zvezdu – Šilo /kome pripada palica vladalačka/, koji treba da dođe, dok su se budući događaji u

tajanstvenom toku odvijali pred njima. Hristova smrt prikazana je u svakoj žrtvi. U svakom oblaku kada uzdizala se njegova pravda. Svaka truba oprosne godine oglašavala je njegovo ime. U duboko upečatljivoj tajni Svetinje nad svetinjama nastavala je Njegova slava.

Jevreji su posedovali svete spise i pretpostavljali da samo formalnim poznanjem reči imaju večni život. Međutim, Isus je rekao: »I reči njegove nemate u sebi...« Odbacujući Hrista u Njegovoj reči, odbacili su Ga i kao ličnost. »I nećete da dođete k mani«, rekao je On, »da imate život.«

Jevrejske vođe proučavale su proročka učenja o Mesijinom carstvu, ali činili su to ne iz iskrene želje da doznaju istinu, već s namerom da pronađu dokaz koji će podržati njihove slavljubive nade. Kad je Hristos došao na način koji je bio suprotan njihovim očekivanjima, nisu Ga primili, a da bi opravdali sebe, pokušali su Ga prikazati kao varalicu. Kad su jednom stupili na tu stazu, Sotoni je bilo lako da jača njihovo protivljenje prema Hristu. Iste reči koje su trebale da budu primljene kao dokaz Njegovog božanstva, bile su protumačene protiv Njega. Tako su oni Božju istinu pretvorili u laž i što im je Spasitelj neposrednije govorio o svojim delima blagodati, utoliko su bili odlučniji u odbacivanju te svetlosti.

Isus je rekao: »Ja ne primam slave od ljudi.« On nije želeo uticaj Sinedriona, ni njegovo odobrenje. Od njihovog priznanja nije mogao primiti nikakvu počast. Bio je odenut čašću i vlašću s Neba. Da je želeo, anđeli bi došli da Mu odaju poštu; Otac bi opet posvedočio Njegovo božanstvo. Međutim, zbog njih samih, zbog naroda čije su vođe bili, želeo je da jevrejski poglavari prepoznaju Njegov karakter i prime blagoslove koje im je doneo.

»Ja dođoh u ime oca svojega i ne primam me: ako drugi dođe u ime svoje, njega ćete primiti.« Isus je došao po Božjoj punomoći, noseći Njegov lik, ispunjavajući Njegovu Reč i tražeći Njegovu slavu, ipak, vođe u Izraelju nisu Ga prihvatile; međutim, kad bi drugi došli, ipak, vođe u Izraelju nisu ga prihvatile; međutim, kad bi drugi došli, prisvajajući Hristov karakter, a radeći po svojoj volji i tražeći vlastitu slavu, oni bi ih primili. A zašto? Zato što onaj koji traži vlastitu slavu privlači želju za samouzvišenjem kod drugih. Takvim pozivima Jevreji su se mogli odazvati. Oni bi prihvatili lažnog učitelja zato što bi laskao njihovoj gordosti odobravajući njihova mišljenja i predanja koja su gajili. Međutim, Hristovo učenje nije se podudaralo s njihovim predodžbama. Ono je bilo duhovno i zahtevalo je žrtvovanje sebe, i zato Ga nisu primili. Oni nisu poznavali Boga i Njegov glas kroz Hrista bio je glas stranca.

Ne ponavlja li se to isto i u naše vreme? Zar nema mnogih, čak verskih vođa, čija su srca toliko otvrdnula na glas Svetoga Duha da više ne mogu prepoznati Božji glas? Zar oni ne odbacuju Božju reč da bi mogli održati vlastita predanja?

»Jer da ste verovali Mojsiju«, rekao je Isus, »tako biste verovali i meni; jer on pisa za mene. A kad njegovim pismima ne verujete kako ćete verovati mojim rečima?« Isus je bio taj koji je govorio preko njihovog velikog vođe, oni bi ga prepoznali u Hristovom učenju. Da su verovali Mojsiju, verovali bi Njemu o kome je Mojsije pisao.

Isus je znao da su sveštenici i rabini bili rešeni da Mu oduzmu život; pa ipak On im je jasno protumačio svoju zajednicu s ocem i svoj odnos prema svetlu. Videli su da njihovo suprotstavljanje nije imalo nikakvog opravdanja, a ipak nisu ugušili svoju ubilačku mržnju. Obuzeo ih je strah dok su bili svedoci uverljive sile koja je pratila Njegov rad, ali oni su se oglušili na Njegove opzive, sami sebe zatvorivši u tamu.

Oni su bili potpuno neuspešni u potkopavanju Isusovog autoriteta i odvratanju poštovanja i pažnje ljudi od kojih su mnogi bili uvereni Njegovim rečima. I sami poglavari osećali su duboku osudu dok je On osvedočavao njihovu savest o krivici; ipak to ih je još više ogorčilo protiv Njega. Odlučili su da Mu oduzmu život. Razaslali su vesnike po celoj zemlji da opominju narod protiv Isusa kao varalice. Uhode su bile razaslane da motre na Njega i izveštavaju o tome što govori i radi. Dragi Spasitelj sad je najizvesnije stajao pod senkom krsta.

Poglavlje 22.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 11.1–11; 14.1–11; ***Marku 6,17–28; ***Luki 7,19–28.

UTAMNIČENJE I SMRT JOVANOVA

Jovan Krstitelj je prvi objavljivao Hristovo carstvo, i bio prvi u stradanju. Sa slobode koju je imao u pustinji i iz mnoštva koje se oslanjalo na njegove reči, našao se okružen zidovima tamničke ćelije. Postao je zarobljenik u tvrđavi Iroda Antipe. Veći deo svoje službe Jovan je proveo u oblasti istočno od Jordana, koja je bila pod upravom Antipe. I sam Irod slušao je Krstiteljevo propovedanje. Raspusni car drhtao je slušajući poziv na pokajanje. »Jer se Irod bojaše Jovana, znajući da je čovek pravedan i svet... i mnogo koješta činjaše kako mu on reče, i rado ga slušaše.« Jovan je s njim postupao dosledno, optužujući njegovu grešnu vezu s Irodijadom, ženom njegovog brata. Irod je nemoćno pokušavao raskinuti lanac strasti koji ga je sputavao, ali Irodijada ga je još čvršće uhvatila u svoje zamke, a Krstitelju se osvetila tako što je navela Iroda da ga baci u tamnicu.

Jovanov život bio je ispunjen marljivim radom i zato su ga sumornost zatvoreničkog života i nerad teško pritiskivali. Kako je sedmicu za sedmicom prolazio ne donoseći nikakve promene, u njega se polako uvlačila potištenost i sumnja. Njegovi učenici nisu ga zaboravili. Njima je bio dozvoljen pristup u zatvor, tako da su mu mogli donositi vesti o Isusovim delima i reći kako se narod stiče k Njemu. Ali postavljali su pitanje zašto ovaj novi učitelj, ako je Mesija, ne čini ništa što bi uticalo na Jovanovo oslobođenje. Kako može dopustiti da Njegov verni vesnik bude lišen slobode a možda i života?

Ova pitanja nisu bila beznačajna. Navodila su Jovana na sumnje, koje se inače nikada ne bi pojavile. Sotona se radovao slušajući reči ovih učenika i videći kako one ranjavaju dušu Gospodnjeg vesnika. O, kako često oni koji sebe smatraju prijateljima dobrog čoveka i koji čeznu za tim da mu pokažu svoju vernost, postaju njegovi najopasniji neprijatelji! Kako ga često njihove reči obeshrabruju i rastužuju umesto da jačaju njegovu veru!

Kao i Spasiteljvi učenici, Jovan Krstitelj nije shvatio prirodu Hristovog carstva. Očekivao je da će Isus zauzeti Davidov prestol, i kako je vreme prolazilo, a Spasitelj nije zahtevao nikakvu carsku vlast, Jovan je postao zbunjen i uznemiren. On je objavljivao narodu da se Isajino proročanstvo mora ispuniti da bi se pripremio put pred Gospodom; planine i bregovi moraju se slegnuti, krivo ispraviti i neravna mesta poravniti. Tražio je da se obore visoka mesta ljudske oholosti i moći. Ukazivao je na Mesiju kao na onoga kome je lopata u ruci i koji će temeljito očistiti svoje gumno, koji će skupiti žito u svoje žitnice i koji će spaliti plevu neugasivim ognjem. Kao i prorok Ilija, u čijem duhu i sili je došao Izrailju, očekivao je da se Gospod otkrije kao Bog koji odgovara vatrom.

U svom zadatku Krstitelj je postojano i neustrašivo karao nepravdu, kako u visokim tako i u niskim slojevima naroda. Usudio se da cara Iroda jasno ukori zbog greha. Svoj život nije smatrao toliko dragocenim da ne bi mogao ispuniti određeni zadatak. I sad je iz svoje tamnice očekivao da Lav iz Judinog plemena zbacih oholost ugnjetača, oslobodi siromašne i njega koji je vapio. Isus se izgleda ograničavao na okupljanje učenika, lečenje i poučavanje naroda. Jeo je za stolovima carinika, dok je svakim danom rimski jaram sve teže pritiskivao Izrailja, car Irod i njegova zla ljubavnica sprovodili su svoju svoju, a vika siromašnih i ojađenih uzdizala se do Neba.

Proroku iz pustinje sve ovo činilo se kao tajna koja nadilazi njegovu moć razumevanja. Bilo je trenutaka kad su njegov duh mučila šaputanja demona, a senka strahovite bojazni nadvijala se nad njim. Da li je moguće da se dugo očekivani Oslobodilac još nije pojavio? Što je tada značila vest koju je osećao da treba objaviti? Jovan je bio gorko razočaran rezultatom svoga zadatka. Očekivao je da će vest od Boga imati isti uticaj kao čitanje Zakona u doba Josije i Jezdre (**2. Dnevnika 34; ***Nemija 8,9); da će uslediti delo dubokog pokajanja i vraćanja Gospodu. Za uspeh tog zadatka žrtvovao je sav svoj život. Da li je to bilo uzalud?

Jovan se uznemirio kad je video da su njegovi učenici iz ljubavi prema njemu gajili neverstvo prema Isusu. Da li je njegov rad za njih bio besplodan? Da li je bio neveran u svom zadatku pa ja sada udaljen iz rada? Ako se obećani Oslobodilac pojavio, a Jovan pronađen vernim u svom pozivu, zar Isus neće zbaciti moć ugnjetača i osloboditi svog vesnika?

Međutim, Jovan se nije odrekao svoje vere u Hrista. Sećanje na glas s Neba i silazak goluba, na neumrljanu Isusovu čistoću, silu Svetoga Duha koja je počivala na njemu kad se približio Spasitelju i svedočanstvo proročkih spisa – sve je svedočilo da je Isus iz Nazareta Obećani.

Jovan nije želeo razgovarati s prijateljima o svojim brigama i sumnjama. Odlučio je da pošalje poruku Isusu i da ga o tom upita. To je poverio dvojici svojih učenika, nadajući se da će razgovor sa Spasiteljem utvrditi njihovu veru i doneti čvrsto pouzdranje njihovoj braći. A i on je čeznuo sa nekom Hristovom reči, koja će biti upućena neposredno njemu.

Učenici su došli Isusu sa svojom vešću: »Jesi li ti onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?«

Malo je vremena prošlo otkako je Krstitelj ukazao na Isusa i izjavio: »Gle, Jagnje Božije koje uze na se grehe sveta.« »On je onaj što će doći za mnom, koji beše preda mnom.« (**Jovan 1,29.27) A sad postavlja pitanje: »Jesi li ti onaj što će doći?« To je bilo neobično gorko i obeshrabrujuće za ljudsku prirodu. Ako Jovan, verni preteča, nije uspeo prepoznati Hristovu misiju, što se moglo očekivati od samoživog mnoštva?

Spasitelj nije odmah odgovorio na pitanja učenika. Dok su stajali čudeći se Njegovoj šutnji, bolesnici i jadnici dolazili su k Njemu da ih izleči. Slep i pipajući išli putem kroz mnoštvo, bolesni iz svih društvenih slojeva, neki sami krčeći put, neki nošeni od prijatelja, živo su se komešali oko Isusa. Glas moćnog Iscelitelja prodirao je u gluvo uho. Reč, dodir Njegove ruke, otvarao je slepe oči da vide svetlost dana, prizore u prirodi, lica prijatelja i lice Izbavitelja. Isus je ukoravao bolest i izgonio groznicu. Njegov glas dopirao je do uha umirućih i oni su ustajali u zdravlju i snazi. Oduzeti koje su opsjeli zli duhovi poslušali su Njegovu reč, njihova maloumnost napuštala ih je i oni su ga obožavali. Dok je lečio njihove bolesti, učio je narod. Siromašni seljaci i radnici, koje su rabini izbegavali kao nečiste, skupljali su se oko Njega i On im je izgovarao reči večnog života.

Tako je protekao dan i Jovanovi učenici sve su videli i čuli. Najzad ih je Isus pozvao k sebi i rekao im je da idu i kažu Jovanu što su videli, dodajući: »Blago onome koji se ne sablazni o mene.« (**Luka 7,23) Dokaz o Njegovom božanstvu video se u prilagođavanju potrebama čovečanstva koje je patilo. Njegova slava pokazala se u Njegovom sagibanju do našeg poniženog položaja.

Učenici su odneli vest i to je bilo dovoljno. Jovan se setio proročanstva o Mesiji: »Jer me Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i suznjima da će im se otvoriti tamnica. Da oglasim godinu milosti Gospodnje...« (**Isaija 61, 1.2) Hristova dela nisu samo objavljivala da je on Mesija već su pokazivala na koji će se način uspostaviti Njegovo carstvo. Jovanu je otkrivena jednaka istina koja je dana Iliji u pustinji kad je došao »velik i jak vetar, koji brda razvaljivaše i stene razlamaše; ali Gospod ne beše u vetru; a iza vetra dođe trus; ali Gospod ne beše u trusu; a iza trusa dođe oganj; ali Gospod ne beše u ognju«, a posle ognja Bog je proroku progovorio »tihim i »tankim« glasom. (**1. O

carevima 19,11.12) Tako je Isus trebao izvršiti svoje delo, ne zveckanjem oružja i obaranjem prestola i carstva, već govoreći ljudskim srcima životom milosrđa i samopožrtvovnosti.

Načelo Krstiteljevog života samoodricanja bilo je načelo Mesijinog carstva. Jovan je dobro znao koliko je sve ovo bilo strano načelima i nadama izraelskih vođa. Ono što je bilo za njega uverljiv dokaz Hristovog božanstva, neće biti nikakav dokaz za njih. Očekivali su Mesiju koji nije obećan. Jovan je video da Spasiteljeva misija kod njih može izazvati samo mržnju i osudu. On preteča, morao je piti čašu koju će sam Hristos morati da ispije do dna.

Spasiteljeve reči: »Blago onome koji se ne sablazni o mene« bile su blagi ukor upućen Jovanu. To za njega nije bilo uzalud. Razumevajući jasnije prirodu Hristove misije, potčinio se Bogu za život ili smrt, onako kako će to najbolje poslužiti dobru dela je voleo.

Kada su se vesnici udaljili, Isus je narodu govorio o Jovanu. Saosećajno Spasiteljevo srce okrenulo se vernom svedoku, sada zatočenom u Irodovoj tamnici. On nije želeo da narod zaključuje kako je Bog Jovana napustio ili da je njegova vera klonula u času iskušenja. »Šta ste izišli u pustinju da vidite?« rekao je On, »trsku, koju ljulja vetar?«

Visoke trske koje su rasle pokraj Jordana, povijajući se na svakom povetarcu, bile su verne slike rabina koji su stajali kao kritičari i suci Krstiteljevog zadatka. Njih su i u jednom i u drugom pravcu kolebali vetrovi omiljenog narodnog mišljenja. Nisu se želeli poniziti i prihvatiti Krstiteljevu vest koja ispituje srca, a ipak iz bojazni od naroda nisu se usudili otvoreno usprotiviti njegovom radu. Međutim, Božji vesnik nije bio tako strašljivog duha. Mnoštvo koje se okupljalo oko Hrista bilo je svedok Jovanovog rada. Čuli su se njegovo neustrašivo ukoravanje greha. Samopravednim farisejima, sadukejima, caru Irodu i njegovom dvoru, knezovima i vojnicima, carinicima i seljacima Jovan je govorio s podjednakom otvorenosću. Nije bio trska koja se ljulja, povijajući se na vetrovima ljudskog veličanja i predrasuda. U zatvoru bio je isti u svojoj vernosti Bogu i u revnosti za pravdom kao kad je propovedao Božju vest u pustinji. U svojoj revnosti za pravdom kao kad je propovedao Božju vest u pustinji. U svojoj vernosti načelu bio je čvrst kao stena.

Isusu je nastavio: »Šta ste dakle izašli da vidite? čoveka u meke haljine obučena? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima žive po carskim su dvorovima.« Jovan je bio pozvan da ukori grehe i neumerenost svog vremena i njegova jednostavna odeća i život pun samoodricanja bili su u skladu s karakterom njegovog zadatka. Bogata odeća i raskoš ovoga života nisu deo Božjih slugu već onih koji žive u »carskim dvorovima«, vladara ovoga sveta, kojima pripadaju njegova sila i bogatstva. Isus je je želeo da usmeri pažnju na suprotnost između Jovanove odeće i one koju su nosili sveštenici i poglavari. Ovi zvaničnici oblačili su se u bogatu odeću sa skupocenim ukrasima. Voleli su razmetanje i nadali se da će zaseniti narod i tako iznuditi veće uvažavanje. Oni su se više brinuli da izazovu divljenje ljudi nego da postignu čistoću srca koja će zadobiti Božje odobravanje. Na taj način pokazali su da njihova vernost nije pripadala Bogu već carstvu ovoga sveta.

»Šta ste dakle izišli«, rekao je Isus, »da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka; jer je ovo onaj za koga je pisano;

»Eto, ja šaljem anđela svojega pred licem tvojim,

Koji će pripremiti put tvoj pred tobom.«

»Jer vam kažem: nijedan između rođenih od žena nije veći prorok od Jovana Krstitelja.« U objavljivanju Jovanovog rođenja Zahariji, anđeo je izjavio: »Biće veliki pred Bogom.« (**Luka 1,15) Po oceni neba što to sačinjava veličinu? Ne ono što svet smatra veličinom; ne bogatstvo, ili položaj, ili plemenito poreklo ili intelektualni darovi sami po sebi. Ako je umna veličina, sama po sebi, bez viših vrednosti, dostojna poštovanja, tada naše priznanje treba pripasti i Sotoni, čiju snagu uma nikada nije dosegao nijedan čovek. Međutim, kad se zlouporabi za udovoljavanje sebi, što je dar veći to on postaje veće prokletstvo. Moralna vrednost je ono što Bog ceni. Ljubav i čistoća su osobine koje On najviše vrednuje. U Gospodnjim očima Jovan je bio veliki kad se pred poslanicima Sinedriona, pred narodom i svojim učenicima uzdržao od traženja počasti za sebe i ukazao na Isusa kao na Obećanoga. Njegova nesebična radost u Hristovoj službi predstavlja najuzvišeniju plemenitost koja je kada otkrivena u jednom čoveku.

Oni koji su čuli njegovo svedočanstvo o Isusu, posvedočili su o njemu nakon njegove smrti: »Jovan ne učini ni jednog čuda, ali sve što kaza na ovoga istina beše.« (**Jovan 10, 41) Jovanu nije bilo dato da prizove oganj s neba ili da podiže mrtve, kao što je Ilija činio, niti da vešto rukuje Mojsijevim moćnim štapom u Božje ime. Bio je poslan da oglašava Spasiteljevu pojavu i pozove narod da se pripremi za Njegov dolazak. Tako je verno ispunio svoj zadatak da je narod sećajući se što ih je učio o Isusu mogao reći: »Sve što kaza Jovan za ovoga istina je.« Takvo svedočanstvo o Hristu trebao je dati svaki Učiteljev učenik.

Kao Mesijin vesnik, Jovan je bio »više od proroka.« Jer dok su proroci videli izdaleka Hristov dolazak, Jovanu je dato da ga vidi, da čuje svedočanstvo s neba o Njegovom mesijanstvu i da ga predstavi Izrailju kao Poslanoga od Boga. Ipak je Isus rekao: »A najmanji u carstvu nebeskome veći je od njega.«

Prorok Jovan bio je veza između dve epohe. Kao Božji predstavnik ustao je da pokaže kako se Zakon i proroci odnose na hrišćansku epohu. Bio je manja svetlost koju je trebala slediti veća. Jovanov um bio je rasvetljen Svetim Duhom da bi mogao rasvetliti svoj narod, ali nijedna druga svetlost koja je ikada svetlila ili će

ikada zasjati nad palim čovekom nije bila tako jasna kao ona koja je prizašla iz Isusovog učenja i primera. Hristos i Njegova misija nejasno su bili shvaćeni pomoću žrtava koje su bile samo sen. Čak ni Jovan nije potpuno shvatio budućnost, besmrtni život kroz Spasitelja.

Osim radosti koju je Jovan nalazio u svome zadatku, njegov život bio je život boli. Njegov glas retko se čuo, osim u pustinji. Delio je sudbinu usamljenih. Nije mu bilo dopušteno da vidi rezultat vlastitog truda. Nije imao tu prednost da boravi s Hristom i bude svedok javnog pokazivanja božanske sile praćene još većom svetlošću. On nije mogao da vidi kako se slepima vraća vid, kako bolesni ozdravljaju i mrtvi ustaju u život. Nije video svetlost koja je svetlila iz svake Hristove reči, obasjavajući slavom obećanja proroštva. Najmanji učenik koji je video Hristova silna dela i slušao Njegove reči bio je u ovom smislu mnogo povlašteniji od Jovana Krstitelja i zato je rečeno da je veći od njega.

Mnoštvo koje je slušalo Jovanovo propovedanje, prnelo je glas o njemu po celoj zemlji. Za ishod njegovog utamničenja osećala se velika zainteresiranost. Ipak, njegov besprekoran život i jaka javna naklonost u njegovu korist, navodili su na verovanje da se protiv njega neće poduzeti nikakve nasilne mere.

Irod je verovao da je Jovan Božji prorok i nameravao je da ga oslobodi. Međutim, oklevao je s ovom namerom bojeći se Irodijade.

Irodijada je znala da neposrednim merama nikada neće dobiti Irodovu suglasnost za smrt Jovanovu i zato je odlučila da postigne svoj cilj lukavstvom. Na carev rođendan trebalo je napraviti zabavu državnim službenicima i dvorskim plemićima. Biće pirovanja i pijanstva. Irod će tako postati neoprezan i tada će po svojoj volji i moći uticati na njega.

Kad je stigao veliki dan, i kad se car sa svojom vlastelom odao jelu i piću, Irodijada je poslala svoju ćerku u svečanu dvoranu da igrom zabavlja goste. Saloma je prvom cvetu svoje ženskosti i njena putena lepota zanela je vlastelu koja je pirovala. Nije bilo uobičajeno da se na takvim svečanostima pojavljuju dvorske dame pa su laskave pohvale upućene Irodu kad je ova kći izraelskih sveštenika i knezova igrala da bi zabavila njegove goste.

Car je bio omamljen vinom. Strast je zavladała, a razum bio razvlašćen. Video je samo dvoranu za zabavu s gostima koji su pirovali, svečanu trpezu, iskričavo vino, i blještavu svetlost i mladu devojkicu kako igra pred njim. U trenutku lakomisenosti, želeo je učiniti nešto što bi uzdiglo pred velikim ljudima njegovog carstva. Pod zakletvom obećao je da će Irodijadinoj ćerci dati što god bude zatražila, čak ako bi to bila i polovica njegovog carstva.

Saloma je požurila svojoj majci i da sazna što da traži. Odgovor je bio spreman – glavu Jovana Krstitelja. Saloma nije znala za žed osvete u srcu svoje majke i ustuknula je pred iznošenjem ovog zahteva, ali prevladala je Irodijadina odlučnost. Devojka se vratila sa strašnom molbom: »Hoću da mi daš sad na krugu glavu Jovana Krstitelja.« (**Marko 6,25)

Irod je bio zapanjen i preneražen. Razuzdano veselje je prestalo i zlosutna tišina zavladała je u dvorani pirovanja. Car je bio obuzet užasom na misao da oduzme život Jovanu. Ipak, dao je svoju reč i nije želeo biti nepouzdan ili brzoplet. Čvrsto obećanje dato je u čast njegovih gostiju i da je samo jedan od njih rekao ijednu reč protiv ispunjenja ovog obećanja, rado bi poštedio život proroku. Pružio im je priliku da govore u korist ovog sužnja. Prevaljivali su velike razdaljine da slušaju Jovanovo propovedanje, znali su da je čovek bez krivice i Božji sluga. Međutim, iako pogođeni devojčinim zahtevom, bili su isuviše omamljeni pićem da bi mogli uložiti neki prigovor. Nijedan glas nije se podigao da spasi život nebeskog vesnika. Ovi ljudi zauzimali su visoke, poverljive položaje u narodu i na njima su počivale velike odgovornosti, pa ipak predali su se pirovanju i pijanstvu sve dok im čula nisu otupela. Njihove glave bile su pomućene vrtoglavim prizorom muzike i igre, a savest je uspavana. Svojom šutnjom izrekli su smrtnu presudu Božjem proroku da bi udovoljili osvetoljubivosti jedne razvratne žene.

Irod je uzaludno čekao da bude oslobođen zakletve, a tada je preko svoje volje naredio da se izvrši pogubljenje proroka. Uskoro je Jovanova glava doneta pred cara i njegove goste. Zauvek su bile zatvorene usne koje su verno opominjale Iroda da se odvrti od grešnog života. Nikada više neće se čuti taj glas koji je pozivao ljude na pokajanje. Pirovanje te jedne noći stajalo je života jednog od najvećih proroka.

O, koliko često je život nevinih žrtvovan zbog neumerenosti onih koji bi trebalo da budu čuvari pravde! Onaj ko čašu žestokog pića prinosi usnama, čini sebe odgovornim za svu nepravdu koju može učiniti pod njenom omamljujućom silom. Kad čula postanu umrtvljena, čovek ne može trezveno rasuđivati ili jasno zapaziti što je pravilno a što pogrešno. On otvara vrata Sotoni da kroz njega ugnjetava i uništava nevine. »Vino je podsmjever i silovito piće nemirnim i ko god za njim luta neće biti mudar.« (**Priče 20,1) Zbog toga »sud odstupi natrag,... i ko se uklanja oda zla, postaje plen.« (**Isaija 59,14.15) Oni koji imaju pravo suđenja nad životima svojih bližnjih treba da se smatraju krivim za zločin kad podlegnu neumerenosti. Svi koji sprovode zakon, treba i sami da drže zakon. Treba da budu ljudi koji vladaju sobom. Potrebno je da potpuno gospodare svojim telesnim, umnim i moralnim silama da bi mogli posedovati snagu uma i visoki osećaj za pravdu.

Glava Jovana Krstitelja odnesena je Irodijadi koja ju je primila sa svirepim zadovoljstvom. Likovala je u svojoj osveti i umišljala da se Irodova savest više neće uznemiravati. Ali iz njenog greha za nju nije proizašla nikakva sreća. Njeno ime postalo je ozloglašeno i omraženo, a Iroda je više mučila griža savesti nego onda kad ga je prorok opominjao. Uticaj Jovanovog učenja nije bio učutkan; on će se protezati na sva pokoljenja do kraja sveta.

Irodu je stalno bio pred očima greh koji je počinio. Neprekidno je tražio oslobođenje od optužbi nemirne savesti. Njegovo poverenje u Jovana bilo je nepokolebano. Kad se sećao njegovog života samoodricanja, njegovih svećanih, ozbiljnih poziva, njegovog zdravog suda u savetima i načina na koji je umro – Irod nije mogao naći mira. Zauzet državičkim poslovima, primajući počasti od ljudi, pokazivao je nasmejano lice i dostojanstveno držanje, dok je prikrivao nespokojno srce, stalno opterećeno strahom da je na njemu prokletstvo.

Jovanove reči da se od Boga ne može ništa sakriti ostavile su dubok utisak na Iroda. Bio je uveren da je Bog prisutan na svakom mestu, da je bio svedok pirovanja u dvorani za priredbe, da je čuo naredbu da se Jovanu odseče glava, da je video Irodijadino likovanje i vređanje odrubljene glave onoga koji ju je karao. I mnogo onoga što je Irod čuo s prorokovih usana sad je govorilo njegovoj savesti mnogo razgovetnije nego što su to činile propovedi u pustinji.

Kad je Irod čuo o Hristovim delima, vrlo se uznemirio. Mislio je da je Bog podigao Jovana iz mrtvih i poslao ga da s još većom silom osudi greh. Nalazio se u neprestanom strahu da će Jovan osvetiti svoju smrt osuđujući njega i njegov dom. Irod je sada požnjeo ono što je Bog rekao da će biti posledica greha – grešnog života – »srce plašljivo, oči iščiljele i dušu iznemoglu. I život će tvoj biti kao da visi prema tebi, i plašićeš se noću i danju, i ne ćeš biti miran životom svojim. Jutrom ćeš govoriti: kamo da je veče! a večerom ćeš govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim će se strašiti srce tvoje, i od onoga što ćeš gledati očima svojim.« (***)5. Mojsijeva 28,65–67) Grešnikove misli njegovi su tužioc, a ne postoji veće mučenje od žaoka nemirne savesti koje mu ne daju mira ni danju ni noću.

Za mnoge umove sudbina Jovana Krstitelja obavijena je dubokom tajnom. Oni postavljaju pitanje zašto je morao propadati i umreti u zatvoru. Naš ljudski pogled ne može prodreti u tajnu ovog mračnog providenja, ali to ne može nikada poljuljati naše poverenje u Boga kad se setimo da je Jovan bio samo saučesnik u Hristovim stradanjima. Svi koji slede Hrista nose krunu žrtve. Oni će sigurno naići na nerazumevanje sebičnih ljudi i postaće meta žestokih Sotoninih napada. Njegovo carstvo je osnovano da uništi ovo načelo samopožrtvovnosti i Sotona će se boriti protiv njega gde god se ono pokaže,

Jovanovo detinjstvo, mladost i muževno doba bilo je obeleženo postojanošću i moralnom silom. Kad se čuo njegov glas u pustinji kako govori: »Pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove!« (***)Matej 3,3), Sotona se uplašio za sigurnost svog carstva. Grešnost greha otkrivena je na takav način da su ljudi drhtali. Sotonina sila nad mnogima koji su bili pod njegovom vlašću, bila je slomljena. Bio je neumoran u svojim nastojanjima da odvuče Krstitelja od života bezuslovnog pokoravanja Bogu, ali u tome nije uspeo. On nije savladao ni Hrista. Prilikom kušanja u pustinji, Sotona je bio pobeđen i njegov bes bio je veliki. Sad je odlučio da Hrista ožalosti time što će ubiti Jovana. Želeo je da nanese bol Onome koga nije mogao navesti na greh.

Isus nije posredovao da oslobodi svog slugu. Znao je da će Jovan izdržati probu. Spasitelj bi rado došao Jovanu da sumornost tamnice osvetli svojom prisutnošću. Međutim, On nije nameravao da se stavi u ruke neprijateljima i dovede u opasnost vlastitu misiju. Rado bi oslobodio svog vernog slugu. Ali, zbog hiljada koje će u budućim godinama morati poći iz tamnice u smrt, Jovan je trebao ispiti čašu mučeničke smrti. Kad Hristovi sledbenici budu čamili u samicama ili ginuli od mača, sprava za mučenje ili lomača, očito napušteni od Boga i ljudi, kakva će potpora njihovim srcima da bude pomisao da je Jovan Krstitelj, o čijoj vernosti je dao svedočanstvo i sam Hristos, prošao kroz slično iskustvo!

Sotoni je dopušteno da oduzme zemaljski život Božjem vesniku; ali onaj život koji je »sakriven s Hristom u Bogu«, uništavalac nije mogao dosegnuti (***)Kološanima 3,3). Likovao je što je Hristu nanio bol, ali nije uspeo pobediti Jovana. Smrt ga je samo zauvek postavila izvan domašaja sile iskušenja. U ovoj borbi Sotona je pokazao svoj karakter. Pred svemirom kao svedokom, otkrio je svoje neprijateljstvo prema Bogu i čoveku.

Iako Jovanu nije podareno nikakvo čudesno izbavljenje, on nije bio zaboravljen. Uvek je imao društvo nebeskih anđela koji su mu otvarali proročanstva o Hristu i dragocena obećanja Pisma. To mu je bila potpora, kao što će to da bude potpora Božjem narodu u toku vekova koji će doći. Jovanu Krstitelju, kao i onima koji će doći nakon njega, pruženo je uveravanje: »Evo ja sam s vama u sve dane do svršetka veka.« (***)Matej 28,20)

Bog nikada ne vodi svoju decu drukčije nego što bi ona sama izabrala da budu vođena kad bi mogla sagledati kraj od početka i razabrati slavu namere koju ispunjavaju kao Njegovi saradnici. Ni Enoh koji je odveden na Nebo, ni Ilija koji se uznio ognjenim kolima, nisu bili veći i više poštovani od Jovana Krstitelja koji je umro sam u zatvoru. »Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga verujete nego i da stradate zanj.« (***)Filipljanima 1,29) Od svih darova koje Nebo može dati ljudima, zajednica s Hristom u Njegovim mukama je najveće poverenje i najviša počast.

Poglavlje 23.

»PRIBLIŽI SE CARSTVO BOŽIJE«

»Dođe Isus u Galileju propovedajući evanđelje o carstvu Božijemu i govoreći: iziđe vreme i približi se carstvo Božije, pokajte se i verujte evanđelje.« (***)Marko 1,14.15)

Mesijin dolazak objavljen je najpre u Judeji. U Jerusalimskom Hramu prorečeno je Zahariji rođenje Preteče, dok je služio pred oltarom. Na vitlejemskim brežuljcima anđeli su objavili Hristovo rođenje. Mudraci su došli u Jerusalem da Ga potraže. U Hramu su Simon i Ana svedočili o Njegovom božanstvu. »Jerusalim i sva Judeja« slušali su propovedanje Jovana Krstitelja, a poslanstvo iz Sinedriona, zajedno s mnoštvom, čulo je njegovo svedočanstvo o Isusu. U Judeji Hristos je primio svoje prve učenike. Ovde je proveo veliki deo svoje rane službe. Bljesak Njegovog božanstva prilikom čišćenja Hrama, Njegova čuda isceljenja i pouke božanske istine s Njegovih usana, sve je to objavljivalo ono što je nakon izlečenja u Vitsaidi izjavio pred Sinedrionom – da je On Sin Večnoga.

Da su vođe u Izrailju primile Hrista, On bi im ukazao počast time da postanu Njegovi vesnici koji će odneti evanđelje svetu. Njima je prvima pružena prilika da postanu vesnici carstva o milosti Božje. Međutim, Izrailj nije znao vreme svog pohođenja. Ljubomora i nepoverenje jevrejskih vođa sazrevali su u otvorenu mržnju i srce naroda odvrćalo se od Isusa.

Sinedrion je odbacio Kridstovu vest pripremajući se da Ga ubije, zato se Isus udaljio iz Jerusalima – od sveštenika, Hrama, verskih vođa, naroda koji je bio poučen Zakonu, i okrenuo se drugoj grupi ljudi da objavi svoju vest i sakupi one koji će evanđelje odneti svim narodima.

Kao što je Hristovo vreme Svetlost i Život ljudi bio odbačen od duhovne vlasti, tako je On bio odbačen od svakog narednog naraštaja. Istorija o Hristovom povlačenju iz Judeje uvek se iznova ponavljala. Kad su reformatori propovedali Božju reč, nisu mislili da se odvoje od već postojeće Crkve, ali verske vođe ne bi trpele svetlost, pa su oni koji su je nosili bili prinuđeni da potraže druge grupe ljudi koji su čeznuli za istinom. U našim danima malo je sledbenika reformatora pokrenutih njihovim duhom. Malo je onih koji slušaju Božji glas i koji su spremni da prihvate istinu bez obzira u kakvom se vidu iznosi. Oni koji slede stope reformatora, često su prinuđeni da se okrenu od crkava koje vole, da bi objavljivali jasno učenje Božje reči. Mnogo puta oni koji traže svetlost zbog istog učenja primorani su da napuste Crkvu svojih otaca da bi mogli da budu poslušani.

Rabini iz Jerusalima prezirali su ljude iz Galileje kao grube i neobrazovane, a ipak oni su bili mnogo pogodnije polje za Spasiteljev rad. Bili su iskreniji i pošteniji, manje pod vlašću fanatizma; njihov um bio je otvoreniji za prihvatanje istine. Odlazeći u Galileju Isus nije želeo izdvajanje ili povlačenje. Pokrajina je u to vreme bila gusto naseljena, višenacionalna, brojila je znatno veći broj stanovnika nego Judeja.

Dok je Isus putovao Galilejom učeći i lečeći, mnoštvo iz gradova i sela sticalo se k Njemu. Mnogi su dolazili čak iz Judeje i susednih pokrajina. Često je bio primoran da se krije od naroda. Oduševljenje je toliko raslo da je bilo potrebno poduzeti mere predostrožnosti da se kod rimske vlasti ne pojavi strah od ustanka. Nikada ranije za svet nije postojalo takvo doba. Nebo se približilo ljudima. Gladne i žedne duše koje su dugo očekivale izbavljenje Izrailja sad su uživale u milosti blagog Spasitelja.

Suština Hristovog propovedanja bila je: »Izide vreme i prbliži se carstvo Božije, pokajte se i verujte evanđelje.« Tako je vest evanđelja, koju je iznosio sam Spasitelj, bila zasnovana na proročanstvima. »Vreme« za koje je On objavio da je izašlo bilo je razdoblje obznanjeno Danilu preko anđela Gavriila. »Sedamdeset je nedelja«, rekao je anđeo, »određeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prestup i da nestane greha i da se očisti bezakonje i da se dovede večna pravda i da se zapečati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima.« (***)Danilo 9,24) Jedan dan u proročanstvu predstavlja jednu godinu. (Vidi: ***4. Mojsijeva 14,34; ***Jezekilj 4,6) Sedamdeset sedmica ili četiri stotine i devedeset dana predstavljaju četiri stotine i devedeset godina. Polazna točka za ovo razdoblje je dana: »zato znaj i razumij; od kad izide reč da se Jerusalim opet sazida do pomazanika vojvode biće sedam nedelja i šezdeset i dve nedelje«, šezdeset i devet sedmica ili četiri stotine i osamdeset i tri godine (***)Danilo 9,25). Zapovest da se obnovi i sagradi Jerusalim kako ju je objavio Artakserks Longimanus (Vidi: ***Jezdra 6,14;7,1.9) stupila je na snagu u jesen 457. godine pre Hrista. Od ovog trenutka četiri stotine osamdeset i tri godine protežu se do jeseni 27. godine posle Hrista. Prema proročanstvu, ovo vremensko razdoblje trebalo je stići do Mesije, do Pomazanika. Godine 27. n.e. Isus je prilikom svog krštenja primio pomazanje Svetoga Duha i uskoro nakon toga otpočeo je svoju službu. tada se objavljivala vest: »Izide vreme.«

Zatim, anđeo je rekao: »I utvrdiće zavet s mnogima za nedelju dana /sedam godina/.« Sedam godina nakon što je Spasitelj otpočeo svoj rad, evanđelje je trebao propovedati sam Hristos posebno Jevrejima u trajanju od tri i pol godine, a nakon Njega apostoli. »U polovinu nedelje ukinuće žrtvu i prinos.« (***)Danilo 9,27) U proljeće 31. godine n.e. Hristos, prava žrtva, prinesen je na Golgoti. Tada je zavesa u Hramu bila razderana na dvoje pokazujući da je prošla svetost i značenje prinošenja žrtava. Došlo je vreme da prestane zemaljska žrtva i prinos.

Jedna sedmica – sedam godina – završio se 34. godine posle Hrista. Tada su kamenovanjem Stefana Jevreji konačno zapečatili svoje odbacivanje evanđelja, a učenici koji su se zbog progonstva rasejali po drugim zemljama »prolažahu propovedajući reč.« (***)Dela 8,4), a ubrzo nakon toga progonitelj Savle obratio se i postao Pavle, apostol neznabožaca.

Vreme Hristovog dolaska, Njegovo pomazanje Svetim Duhom, Njegova smrt i iznošenje evanđelja neznabošcima i prepoznavanje njihovog ispunjenja u Isusovoj misiji bila je prednost jevrejskom narodu, Hristos

je svojim učenicima predočio važnost proučavanja proroštva. Pozivajući se na proročanstvo dato Danilu o njihovom vremenu, On je rekao: »Koji čita da razume.« (**Matej 24,15) Nakon svog vaskrsenja Isus je objasnio učenicima »od sviju proroka« »što je za njega pisano«. (**Luka 24,27) Spasitelj je govorio preko svih proroka. »Duh Hristov u njima, napred svedočeći za Hristove muke i za slave po tome.« (**1. Petrova 1,11)

Gavrilo, anđeo koji je po položaju bio odmah do Božjeg Sina, došao je s božanskom vesti Danilu. To je bio Gavrilo, Njegov »anđeo«, koga je Hristos poslao da otkrije budućnost voljenom Jovanu, a blagoslov izrečen onima koji čitaju i slušaju reči proročanstva i koji drže što je u njima zapisano (**Otkrivenje 1,3).

»Jer Gospod Gospod ne čini ništa ne otkriješ tajne svoje slugama svojim prorocima.« Dok »Što je tajno ono je Gospoda Boga našega«, dotle »javno je naše i sinova naših do veka.« (**Amos 3,7; **5. Mojsijeva 29,29) Bog nam ih je dao, a Njegov blagoslov pohodiće ponizno proučavanje proročkih spisa praćeno molitvom.

Kao što je vest o prvom Hristovom dolasku objavljivala carstvo Njegove milosti, tako će i vest o Njegovom drugom dolasku objavljivati carstvo Njegove slave. A druga vest, kao i prva, počiva na proročanstvima. Reči anđela Danilu o poslednjim danima treba da se razumeju u vreme posljетка. U to vreme »mnogi će pretraživati, i znanje će se umnožiti.« »Bezbožnici će raditi bezbožno, niti će koji bezbožnik razumeti; ali razumni će razumeti.« (**Danilo 12,4.10) Sam Spasitelj dao je znake svog dolaska i kaže: »Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije.« »Ali čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga sveta, i da vam ovaj dan ne dođe iznenada.« »Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteći od svega ovoga što će se zbiti, i stati pred sinom čovečjim.« (**Luka 21,31.34.36)

Stigli smo do vremenskog razdoblja predskazanog u ovim stihovima Svetog pisma. Nastupilo je vreme kraja, proročka viđenja su otpečaćena i njihove svećane opomene ukazuju nam da je blizu dolazak našega Gospoda u slavi.

Jevreji su pogrešno tumačili i primenjivali Božju reč i nisu poznali vreme pohođenja. Godine službe Hrista i Njegovih apostola – dragocene poslednje godine milosti izabranom narodu – proveli su u kovanju zavera za uništenje Gospodnjih vesnika. Zemaljska žudnja za slavom tako ih je zaokupila da je uzalud do njih dopirala ponuda duhovnog carstva. Tako je i danas carstvo ovoga sveta zaokuplja ljudske misli, pa oni ne primećuju brzo ispunjavanje proročanstava i dokaze o skorom dolasku Božjeg carstva.

»Ali vi, braćo, niste u tami da vas dan kao lupež zastane. Jet ste vi svi sinovi videla i sinovi dana: nismo noći niti tame.« Iako nismo u mogućnosti da znamo čas gospodnjeg povratka, mi možemo znati njegovu blizinu. »Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trezni.« (**1. Solunjanima 5,4–6)

Poglavlje 24.

Ova glava zasnovana je na **Luki 4,16–30.

»NIJE LI OVO DRVODELJIN SIN?«

Preko svetlih dana Hristovog rada u Galileji pruža se jedna senka. Ljudi iz Nazareta su Ga odbacili. »Nije li ovo drvodeljin sin?« (**Matej 13,55/ – govorili su oni.

Za vreme svoga detinjstva i mladosti, Isus je među svojom braćom u nazaretskoj sinagogi učestvovao u bogoslužju. Od početka svog rada nije bio s njima, ali su oni znali što se događalo s Njim. Kad se ponovo pojavio među njima, njihovo zanimanje i očekivanje dostigli su vrhunac. Tu su bila poznata lica onih koje je poznavao iz detinjstva. Ovde su bili Njegova majka, Njegova braća i sestre, i sve oči upravile su se u Njega kad je ušao u sinagogu u Subotu i kad je zauzeo svoje mesto među onima koji su učestvovali u bogoslužju.

U redovnoj službi za taj dan, starešina je čitao iz proroka i hrabrio narod da se još uvek nada dolasku Onoga koji će uspostaviti slavnu vladavinu i slomiti svako nasilje. Pokušao je ohrabriti svoje slušaoce iznošenjem dokaza da je Mesijin dolazak blizu. Opisivao je slavu Njegovog dolaska, ističući misao da će se pojaviti na čelu vojske koja će osloboditi Izrael.

Kad je rabin bio prisutan u sinagogi, od njega se očekivalo da drži propoved, a bilo koji Izrailjac mogao je da čita iz proroka. Ove Subote je zamoljen da učestvuje u službi. On »ustade da čita. I daše mu knjigu proroka Isaije.« (**Luka 4,16.17). Tekst koji je pročitao bio je jedan od onih koji su se, kako se shvatalo, odnosio na Mesiju:

»Duh je Gospodnji na meni;
Za to me pomaza da javim evanđelje siromasima;
Posla me da iscelim skrušene u srcu;
Da propovedim zarobljenima da će se otpustiti;
I slepima da će progledati;
Da otpustim sužnje;
I da propovedim prijatnu godinu Gospodnju.«

»I zatvorivši knjigu dade sluzi... i svi u zbornici gledahu na nj... I svi mu svedočahu, i divljahu se rečima blagodati koje izlažahu iz usta njegovih.« (**Luka 4,20–22)

Isus je stajao pred narodom kao živi tumač proročanstava koja su govorila o Njemu. Objašnjavajući reči koje je pročitao, govorio je o Mesiji kao pomagaču ugnjetavanih, oslobodiocu zarobljenih, iscelitelju bolesnih, kao o onome koji će vratiti vid slepima i otkriti svetu svetlost istine. Njegovo uticajno postupanje i čudesno značenje Njegovih reči proželi su slušaoce takvom silom kakvu nikada ranije nisu osetili. Plima božanskog uticaja rušila je svaku prepreku i kao i Mojsije, posmatrali su Nevidljivoga. Pošto su njihova srca bila pokrenuta Svetim Duhom, odgovorili su usrdnim »amen« i hvalama Gospodu.

Međutim, kad je Isus izjavio: »Danas se izvrši ovo pismo u ušima vašim«, iznenada su bili pokrenuto da misle o sebi i tvrdnjama Onoga koji im se obratio. Oni, Izrailjci, deca Avramova, bili su prikazani kao da se nalaze u ropstvu. Vest im je bila upućena kao zarobljenicima koji treba da se oslobode sile zla; kao onima koji su u tami i kojima je potrebna svetlost istine. Njihova gordost bila je povređena, a strahovanja pokrenuta. Isusove reči pokazale su na to da je Njegov rad za njih potpuno različit od onoga koji su želeli. Njihova dela mogu da budu neposredno ispitivana. I pored njihove tačnosti u obavljanju obreda, izbegavali su ispitivanje tih bistrh, prodornih očiju.

Tko je ovaj Isus? Pitali su. On koji tvrdi da polaže pravo na slavu Mesije bio je drvodeljnin sin i radio je zanat sa svojim ocem Josifom. Viđali su Ga kako naporno radi, penjući se i spuštajući niz brežuljke, poznavali su Njegovu braću i sestre, Njegov život i rad. Videli su Njegov razvoj iz detinjstva u mladost, i iz mladosti u muževno doba. Iako je Njegov život bio besprekoran, nisu mogli verovati da je On Obećani.

Kakva suprotnost između Njegovog učenja o novom carstvu i učenja koje su čuli od svog starešine! Isus nije ništa rekao o njihovom oslobođenju od Rimljana. Čuli su o Njegovim čudima i nadali se da će svoju silu upotrebiti u njihovu korist, ali nisu zapazili nikakav nagoveštaj takve namere.

Kad su otvorili vrata sumnji, srca su im postala tvrđa, jer su se za trenutak bila omekšala. Sotona je odlučio da slepe oči tog dana ne smeju progledati niti se osloboditi duše okovane ropstvom. Žestokom silom radio je na tome da ih učvrsti u neverstvu. Nisu obraćali pažnju na znak koji im je već ukazao, kad su bili pokrenuti uverenjem da je njihov Otkupitelj taj koji im se obraćao.

Međutim, Isus im je dao dokaz svog božanstva otkrivenjem njihovih tajnih misli. »I reče im: vi ćete meni bez sumnje kazati ovu priču: ljekaru! izleči se sam; što smo čuli da si činio u Kapernaumu učini i ovde na svojoj postojbini. Reče pak: zaista vam kažem: nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini. A zaista vam kažem; mnoge udovice behu u Izrailju u vreme Ilijino kad se nebo zatvori tri godine i šest meseci i bi velika glad po svoj zemlji; i ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija do u Sareptu Sideonsku k ženi udovici. I mnogi behu gubavi u Izrailju za proroka Jelisija; i nijedan se od njih ne očisti do Namama Sirijanina.« (**Luka 4,23–27)

Ovim izlaganjem događaja iz života proroka, Isus je odgovorio na pitanja svojih slušalaca. Slugama koje je Bog izabrao za posebno delo nije bilo dopušteno da rade za narod tvrdog i nevernoga srca. Međutim, oni koji su imali srca da osećaju i vere da poveruju, doživeli su naročitu naklonost dokazima Njegove sile kroz proroke. U Ilijino vreme Izrailj se odvojio od Boga. Čvrsto su se držali svojih greha i odbacivali opomene Duha preko Gospodnjih vesnika. Na taj način sami su se otečili od kanala kojim je Božji blagoslov mogao dopreti do njih. Gospod je prošao kraj izraelskih domova i našao utočište za svog slugu u neznabožačkoj zemlji, kod jedne žene koja nije pripadala izabranom narodu. Međutim, ova žena bila je udostojena zato što je sledila svetlost koju je primila i njeno srce bilo je otvoreno za veću svetlost koju joj je Bog poslao preko svog proroka.

Zbog tog istog razloga bili su zaobiđeni u Jelisijevo vreme gubavci iz Izrailja. Ali Naman, neznabožački plemić, bio je veran svom uverenju u ono što je pravo i osećao je veliku potrebu za pomoći. Nalazi se u stanju u kojem je mogao primiti darove Božje milosti. Ne samo da se očistio od gube već je bio i blagosloven znanjem o pravom Bogu.

Naš položaj pred Bogom ne zavisi od količine svetlosti koju smo primili, već o tome kako smo iskoristili ono što imamo. Na taj način čak i neznabošci, koji izaberu ono što je pravo, koliko to mogu razlikovati, u povoljnijem su položaju od onih koji su dobili veliku svetlost i koji tvrde da služe Bogu, ali ne obraćaju pažnju na svetlost i svojim svakodnevnim životom pobijaju ono što ispovedaju.

Isusove reči slušaocima u sinagogi udarile su u koren njihove samopravičnosti, čineći ih svesnim gorke istine da su se udaljili od Boga i izgubili pravo da budu Njegov narod. Svaka reč sekla je kao nož kad im je bilo izneseno njihovo stvarno stanje. Sad su prezirali veru kojom ih je Isus u početku nadahnuo. Nisu hteli priznati da je On koji je potekao iz siromaštva i nižih slojeva bio bilo što drugo do običan čovek.

Njihovo neverstvo izazvalo je zlobu. Sotona je upravljao njima i u besu povikali su protiv Spasitelja. Okrenuli su se od Njega čiji je zadatak bio da leči i objavlja; sad su pokazali svojstva uništavalaca.

Kad ih je Isus upozorio na blagoslove dane neznabošcima, pokrenula se žestina nacionalnog ponosa Njegovih slušalaca i Njegove reči ugušila je graja mnoštva. Ovi ljudi bili su ponosni na držanje zakona, ali sad kad su njihove predrasude bile povređene, bili su spremni da počine ubistvo. Skup se razišao i uhvativši Isusa, izgurali su Ga iz sinagoge i iz grada. Svi su izgleda želeli Njegovo uništenje. Požurivali su Ga do ruba provalije, nameravajući da Ga strmoglave dole. Vazduhom su leteli uzvici i kletve. Neki su bacali kamenje na Njega, kad je iznenada iščezao između njih. Nebeski vesnici koji su bili kraj Njega u sinagogi bili su s Njim usred razbešnjelog mnoštva. Oni su Ga zaklonili od Njegovih neprijatelja i odveli Ga na sigurno mesto.

Tako su anđeli zaštitili i Lota i sigurno izveli iz Sodome. Tako su zaštitili Jelisija u malom planinskom gradu. Kad su okolna brda bila puna konja, bojnih kola sirijskog cara i velike vojske naoružanih ljudi, Jelisij je video kako su obližnje planinske padine bile prekrivene Božjim vojskama – konjima i vatrenim bojnim kolima posvuda oko Gospodnjeg sluge.

U svim vekovima anđeli su bili blizu Hristovih vernih sledbenika. Silni savez zla svrstan je u borbene redove protiv onih koji će pobediti, ali Hristos želi da vidimo ono što je nevidljivo, nebeske vojske ulogorene oko onih koji ljube boga, da bi ih oslobodile. Nećemo nikada doznati od kojih smo opasnosti, vidljivih i nevidljivih, bili sačuvani posredovanjem anđela, sve dok u svetlosti večnog života ne budemo sagledali Božja providenja. Tada ćemo znati da je celokupna nebeska porodica pokazala zanimanje za nas ovde dole i da su vesnici s Božjeg prestola iz dana u dan pratili naše korake.

Kad je Isus u sinagogi čitao proročanstvo, nije pročitao konačni opis Mesijinog rada. Pročitavši reči: »Da oglasim godinu milosti Gospodnje«, izostavio je rečenicu »i dan osvete Boga našega«. (**Isaija 61,2) To je bilo isto toliko istinito kao što je bio prvi deo proročanstva; svojom šutnjom Isus nije porekao istinu. Međutim na ovom poslednjem izrazu Njegovi slušaoci rado su se zadržavali želeći da se ispuni. Objavljivali su sudove protiv neznabožaca ne shvatajući da je njihova krivica bila čak veća nego krivica drugih. Njima je najbitnije bila potrebna milost koju su oni tako spremno uskraćivali neznabošcima. Tog dana u sinagogi, kad je Isus stajao među njima, imali su priliku da prihvate poziv Neba. On kome je »mila milost« (**Mihej 7,18) rado bi ih spasio uništenja koje su prizivali njihovi gresi.

On ih nije mogao napustiti a da im ne uputi još jedan poziv na pokajanje. Pred kraj svog rada u Galileji, ponovo je posetio dom svog detinjstva. Od odbacivanja koje je doživeo ovde, glas o Njegovom propovedanju i Njegovim čudima ispunio je zemlju. Sada niko nije mogao poreći da On poseduje silu veću od ljudske. Ljudi iz Nazareta znali su da je išao čineći dobro i lečeći sve one koje je Sotona ugnjetavao. Oko njih su postojala čitava sela u kojima se ni u jednoj kući nije čulo ječanje bolesnih, jer je On prošao kroz njih i izlečio sve njihove bolesnike. Milost koja se otkrivala u svakom pothvatu Njegovog života pružala je dokaz o Njegovom božanskom pomaza nju.

Dok su slušali Njegove reči, Nazarećani su opet bili pokrenuti Svetim Duhom. Međutim, čak ni sada nisu hteli priznati da je ovaj čovek, koji je odrastao među njima, bio drukčiji ili veći od njih. Još ih je peklo gorko sećanje da je njima, dok je za sebe tvrdio da je Obećani, osporavao mesto u Izrailju, jer im je pokazao da su manje dostojni Božje naklonosti od jednog neznabošca ili neznaboškinje. Stoga, iako su postavili pitanje: »Otkud ovome mudrost ova i moć?«, oni Ga nisu mogli primiti kao Hrista Božjega. Zbog njihovog neverstva Spasitelj nije mogao učiniti među njima mnoga čuda. Samo je nekoliko duša bilo otvoreno za Njegove blagoslove i On se teška srca udaljio, da se nikada više ne vrati.

Neverstvo, koje su ranije gajili, zavlдалo je ljudima iz Nazareta. Ono je takođe vladalo i nad Sinedrionom i narodom. Za sveštenike i narod prvo odbijanje otkrivenja sile Svetoga Duha bilo je početak kraja. Da bi dokazali kako je njihovo prvo odbijanje bilo ispravno, nastavili su nakon toga sitničarski osuđivati Hristove reči. Njihovo odbacivanje Duha dostiglo je svoj vrhunac na golgotskom krstu, u uništenju njihovog grada i u rasejavanju naroda na sve četiri strane sveta.

O, koliko je Hristos čeznuo da Izrailju otvori dragocene riznice istine! Međutim, njihovo duhovno slepilo bilo je takvo da im je bilo nemoguće otkriti istine o Njegovom carstvu. Čvrsto su se držali svoga veruju i svojih beskorisnih obreda dok je nebeska istina čekala da je prime. Trošili su svoj novac na ništavne stvari, dok im je hleb života stajao na domašaju. Zašto nisu prišli Božjoj reči i marljivo je proučavali da vide jesu li bili u zabludi? Spisi Staroga zaveta jasno su iznosili svaku pojedinost Hristove službe, a On je stalno navodio proroke i izjavljivao: »Da su iskreno istraživali Pismo, podvrgavajući svoje teorije proveru iz Božje reči, Isus ne bi morao plakati nad njihovom okorelošću. On ne bi mogao izjaviti: »Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta.« (**Luka 13,35) Mogli bi upoznati dokaz o Njegovom mesijanstvu i nesreća koja je pretvorila njihovi ponosni grad u ruševine, mogla bi se izbeći. Međutim, um Jevreja postao je skučen njihovim nerazumnim fanatizmom. Hristove pouke otkrivala su nedostatke njihovog karaktera i zahtevale su pokajanje. Da su prihvatili Njegova učenja, njihov način života morao bi se izmeniti i morali bi napustiti nade koje su gajili. Da bi ih Nebo poštovalo, moraju žrtvovati poštovanje ljudi. Da bi poslušali reči ovog novog rabina, moraju poći protiv mišljenja velikih mislilaca i učitelja svog vremena.

Istina nije bila omiljena u Hristovo doba. Ona je neomiljena i u naše vreme. Postala je neomiljena otkako je Sotona prvi put u čoveku izazvao odvratnost prema njoj iznošenjem laži koje su vodile samouzvišenju. Zar se i mi danas ne srećemo s teorijama i doktrinama koje nemaju osnovu u Božjoj reči? Ljudi ih se drže tako čvrsto kao što su se Jevreji držali svog predanja.

Jevrejske vođe bile su ispunjene duhovnim ponosom. Njihova želja za ličnim proslavljanjem pokazala se čak i u službi u svetinji. Voleli su najviša mesta u sinagogi. Voleli su pozdrave na trgovima i bili zadovoljni kad su čuli zvuk svojih titula sa usana ljudi. Dok je stvarna pobožnost opadala, postali su još ljubomorniji na svoja predanja i obrede.

Budući da je njihov razum bio pomračen sebičnim predrasudama, oni nisu mogli uskladiti silu Hristovih uverljivih reči sa skromnošću Njegovog života. Nisu shvatili činjenicu da stvarnoj veličini nije potrebno spoljašnje razmetanje. Siromaštvo ovog čoveka u potpunosti je opreci s Njegovom tvrdnjom da je Mesija. Ako je On ono što je tvrdio da jest, pitali su se oni, zašto je tako skroman. Ako je zadovoljan time da bude bez oružane sile, što će biti od njihovog naroda? Kako može sila i slava koju su tako dugo očekivali dovesti narode da budu podanici gradu Jevreja? Zar sveštenici nisu učili da Izrailj treba da zavlada celom Zemljom? Da li je moguće da su veliki verski učitelji pogrešili?

Međutim, nije samo odsustvo spoljašnje slave u Isusovom životu bilo to što je navelo Jevreje da Ga odbace. On je bio utelovljenje čistoće, a oni su bili nečisti. Prebivao je među ljudima kao primer besprekorne čestitosti. Njegov život bez mane osvetlio je njihova srca. Njegova iskrenost otkrivala je njihovu neiskrenost. Ona je učinila da se pokaže sva pretvornost njihove licemerne pobožnosti i otkrila im bezakonje u njegovom nakaradnom karakteru. Takva svetlost bila je napoželjna.

Da je Hristos isticao fariseje i da je veličao njihovo znanje i pobožnost, oni bi Ga s radošću pozdravili. Međutim, kad je govorio o nebeskom carstvu kao o razdoblju milosti za sve ljude, iznosio je jedan vid religije koji nisu hteli trpeti. Njihov lični primer i učenje nikada nisu bili takvi da službu Bogu učine poželjnom. Kad su videli Isusa kako ukazuje pažnju onima koje su oni mrzeli i odbacili, u njihovim gordim srcima pokrenule su se najgore strasti. Usled svog hvalisanja da će »Lav«, koji je od koljena Judina« (**Otkrivenje 5,5) uzdići Izrailj više svih naroda, oni ne bi mogli podneti razočarenje u svoje slavljudive nade bolje no što su mogli podneti Hristov prekor zbog njihovih greha i osudu koju su osećali već i od samog prisustva Njegove čistoće.

Poglavlje 25.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 4,18–22;

POZIV NA OBALI MORA

Nad Galilejskim morem rađao se dan. Učenici, umorni od bezuspešnog noćnog napornog rada, u svojim ribarskim čamcima bili su još uvek na jezeru. Isus je došao provesti koji miran trenutak na jezerskoj obali. U ranom jutru nadao se da će imati malo odmora od mnoštva koje Ga je iz dana u dan pratilo. Međutim narod se ubrzo počeo okupljati oko Njega. Njihov broj brzo se povećavao, tako da su Ga pritiskivali sa svih strana. U međuvremenu učenici su došli na kopno. Da bi izbegao tiskanje mnoštva, Isus je ušao u Petrov čamac i zamolio ga da se otisne malo dalje od obale. Tu su Isusa svi mogli bolje da vide i čuju, te je iz čamca učio mnoštvo na obali.

Kakav je to prizor bio za anđele da razmišljaju o Njemu; njihov slavni Zapovednik, sedeći u ribarskom čamcu, ljuljao se tamo–amo na nemirnim valovima i objavljivao dobre vesti o spasenju mnoštvu koje ga je Slušalo i koje se tiskalo sve do same vode! On koji je bio Poštovani Neba objavljivao je velike istine o svom carstvu običnom svetu pod vedrim nebom. Ipak, nije mogao imati pogodnije mesto za svoj rad. Jezero, planine, prostrana polja, sunčeva svetlost koja se rasipala po zemlji, sve Mu je to bilo materijal za slikovito prikazivanje pouka i utiskivanje tih pouka u umove. Nijedna od Isusovih pouka nije ostala bez roda. Svaka poruka s Njegovih usana dopirala je do neke duše kao reč večnog života.

Mnoštvo na obali povećavalo se svakog trenutka. Stari ljudi oslanjajući se na štapove, snažni seljaci s brda, ribari sa svog mukotrpnog rada na jezeru, trgovci i rabini, bogati i učenici, stari i mladi, donoseći svoje bolesne i one koji su patili, tiskali su se da čuju reči božanskog Učitelja. Prizore kao što je ovaj proroci su unapred videli i zapisali:

»Zemlja Zabulonova i zemlja Neftalimova
Na putu ka moru sa one strane Jordana,
Galileja neznabožačka,
Ljudi koji sede u tami
Videše videlo veliko,
I onima što sede na strani u senu smrtnome,
Zasvetli videlo.«

Pored mnoštva na obalama Genezareta, Isus je u svojoj propovedi kraj mora, držao na umu i druge slušaoce. Gledajući vekove koji će doći, video je svoje verne sledbenike u zatvorima i sudskim dvoranama, u iskušenjima, usamljenosti i patnjama. Pred Njim je jasan svaki prizor radosti, borbe i teškoće. U rečima koje je izgovorio onima koji su se okupili oko Njega, On je progovorio i drugim dušama te iste reči koje će dopirati do njih kao vest nade u iskušenju, utehe u tuzi i nebeske svetlosti iz ribarskog čamca na Galilejskom moru, čuće se kako objavljuje mir ljudskim srcima sve do kraja vremena.

Kad je završio propoved, Isus se okrenuo Petru i rekao mu je da se otisne na more i baci svoju mrežu. Međutim Petar je bio obeshrabren. Cele noći nije ništa ulovio. Za vreme usamljenosti razmišljao je o sudbini Jovana Krstitelja koji je čamio sam u tamnici. Razmišljao je o budućnosti Isusovoj i Njegovih sledbenika, o neuspehu Njegovog dela u Judeji i o zlobi sveštenika i rabina. Čak i njegovo zanimanje pretrpelo je neuspeh; i

dok je posmatrao prazne mreže, budućnost mu se učinila mračnom, punom obeshrabrenja. »Učitelju«, rekao je, »svu noć smo se trudili, i ništa ne uhvatismo; ali po tvojoj reči baciću mrežu.«

Noć je bila jedino povoljno vreme za lov pomoću mreža u bistrim jezerskim vodama. Nakon bezuspešnog truda cele noći, izgledalo je beznadežno baciti mrežu danju, ali Isus je zapovedio i ljubav prema Učitelju pokrenula je učenike da poslušaju. Simon i njegov brat zajedno su spustili mrežu. Kad su pokušali izvući količina ribe bila je tako velika da se mreža počela cepati. Bili su primorani da pozovu Jakova i Jovana u pomoć. Kad je ulov bio prikupljen, oba čamca bila su tako opterećena da im je pretila opasnost da potonu.

Međutim, Petar sad nije mislio više na čamce ili tovar. Ovo čudo, više od svakog drugog kome je on bio svedok, bilo je za njega izraz Božje sile. U Isusu je video Onoga koji upravlja celom prirodom. Božansko prisustvo otkrilo je njegovu ličnu grešnost. Ljubav prema Učitelju, stid zbog neverstva, zahvalnost zbog Hristove ljubaznosti, a iznad svega osećaj lične nečistoće u prisustvu beskrajne čistoće, sasvim su ga savladali. Dok su njegovi drugovi prebirali sadržaj mreže, Petar je pao pred Spasiteljeve noge, uzviknuvši: »Iziđi od mene, Gospode! ja sam čovek grešan.«

Bilo je to isto prisustvo božanske svetlosti koje je navelo proroka Danila da padne kao mrtav pred Božjim anđelom. Rekao je: »I lepota mi se nagrdi, i ne imah snage.« Tako je i Isaija kad je video Gospodnju slavu, uzviknuo: »Jaoh meni! pogiboh, jer sam čovek nečistih usana, i živim usred naroda nečistih usana, jer cara Gospoda nad vojskama videh svojim očima.« (**Danilo 10,8; **Isaija 6,5) Ljudska priroda sa svojom slabošću i grehom stavljena je nasuprot božansko savršenstvu, pa se on osećao potpuno nesavršenim i nesvetim. Isto je bilo sa svima kojima je dato da sagledaju Božju veličinu i veličanstvo.

Petar je uzviknuo: »Iziđi od mene, Gospode, ja sam čovek grešan, ali se ipak čvrsto držao Hristovih nogu, osećajući da se ne može odvojiti od Njega. Spasitelj je odgovorio: »Ne boj se; otsele ćeš ljude loviti.« Nakon što je Isaija video Božju svetost i svoju vlastitu nedostojnost, bila mu je poverena božanska vest. Pošto je Petar poveden u samoodricanje i zavisnost od božanske sile, primio je poziv da radi za Hrista.

Do ovog trenutka nijedan od učenika nije se kao saradnik ujedinio sa Isusom. Bili su svedoci mnogih Njegovih čuda i slušali Njegova poučavanja, ali nisu potpuno napustili svoja ranija zanimanja. Utamničenje Jovana Krstitelja bilo je za sve njih jedno gorko razočarenje. Ako je takav morao da bude ishod Jovanove misije, mogli su imati malo nade za svog Učitelja, protiv koga su se ujedinile sve verske vođe. Pod ovim okolnostima za njih je bilo olakšanje da se za kratko vreme vrate svom ribarenju. Međutim, Isus ih sada poziva da napuste svoj raniji život i da ujedine svoje interese s Njegovim. Petar je prihvatio poziv. Stigavši na obalu, Isus je pozvao drugu tri učenika: »Hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskim.« Oni su odmah ostavili sve i pošli za Njim. Pre no što ih je pozvao da napuste svoje mreže i ribarske čamce, Isus ih je uverio da će Bog zadovoljiti sve njihove potrebe. Upotreba Petrovog čamca za delo evanđelja bogato se isplatila. Onaj koji je »bogat za sve koji ga prizivlju«, rekao je »Dajte, i daće vam se: meru dobru nabijenu i stresenu i prepunu.« (**Rimljanima 10,12; **Luka 6,38) Takvom merom On je nagradio i službu učenika. Svaka žrtva koja je učinjena u Njegovoj službi biće nagrađena prema »prevelikom bogatstvu blagodati njegove.« (**Efescima 3,20;2,7)

Za vreme te žalosne noći na jezeru, kad su bili odvojeni od Hrista, učenike je teško pritiskivalo neverstvo, a i umor od besplodnog truda. Međutim, Njegovo prisustvo podstaklo je njihovu veru i donelo im radost i uspeh. Ako je i s nama; odvojen od Hrista naš rad je besplodan, a lako je nemati poverenja i gundati. Ali, kad je On blizu, a mi radimo po Njegovom uputstvu, radujemo se dokazima Njegove moći. Sotonino delo je da obeshrabri dušu, a Hristovo – da je nadahne verom i nadom.

Još dublja pouka koju je čudo otkrilo učenicima, pouka je i za nas – da Onaj čija reč može sakupiti ribe iz mora, može uticati i na ljudska srca privlačeći ih vezama svoje ljubavi, tako da Njegove sluge mogu postati »lovci ljudi.«

Ti galilejski ribari bili su skromni i neobrazovani ljudi, ali Hristos, svetlost sveta, imao je velike mogućnosti da ih osposobi za položaj za koji ih je izabrao. Spasitelj nije prezirao obrazovanje, jer kad njime upravlja Božja ljubav i kad je posvećeno Njegovoj službi, oplemenjen um je blagoslov. Ali, On je mimoišao mudre ljude svog vremena, zato što su bili tako puni samouzvišenja da nisu mogli saosećati sa čovečanstvom koje pati i postati saradnici sa čovekom iz Nazareta. U svom fanatizmu bilo im je ispod časti da ih Hristos uči. Gospod Isus tražio je saradnju onih koji će postati prohodni kanali za prenošenje Njegove milosti. Prvo što treba da nauče svi koji će postati Božji saradnici, pouka je o nepoverenju u samoga sebe; tada će biti spremni da dobiju Hristov karakter. To se ne može steći obrazovanjem u najvišim školama. To je plod mudrosti koja se može dobiti samo od božanskog Učitelja.

Isus je izabrao neobrazovane ribare zato što nisu bili školovani predanjima i pogrešnim običajima svog vremena. Oni su bili ljudi prirodno obdareni, ponizni i poučljivi, ljudi koje je On mogao odgajati za svoj rad. U svakodnevnom životu ima mnogo ljudi koji strpljivo obavljaju jednolične i mukotrpe poslove, nesvesni da poseduju takve moći koje bi ih, ako bi ih razvili, izjednačile s najcjenjenijim ljudima u svetu. Potreban je dodir vešte ruke koji bi probudio te uspavane sposobnosti. Takve ljude Isus je pozvao da budu Njegovi saradnici i da im prednost da se druže s Njim. Nikada veliki ljudi u svetu nisu imali takvog učitelja. Kad su prošli Spasiteljevu

obuku, učenici više nisu bili neznalice i neobrazovani. Postali su Mu slični umom i karakterom; ljudi su znali da su bili sa Isusom.

Najuzvišeniji rad odgajanja nije samo prenošenje znanja, već usađivanje životne snage koja se prima dodirima uma s umom i duše s dušom. Samo život rađa život. Kakvu su prednost imali oni koji su tri godine bili u svakodnevnom dodiru s tim božanskim životom iz koga je potekao svaki životodavni podsticaj koji je doneo blagoslov svetu! Više od svojih drugova Jovan, ljubljani učenik, potčinio je sebe sili tog čudesnog života. On kaže: »I život se javi, i videsmo, i svedočimo, i javljamo vam život večni, koji beše u oca, i javi se nama.« »I od punosti njegovr mi svi uzemosmo blagodat za blagodaću.« (**1. Jovanova 1,2; *** Jovan 1,16)

Apostoli našega Gospoda nisu imali ništa što bi im donelo slavu. Bilo je očito da uspeh njihovog rada pripada jedino Bogu. Život ovih ljudi, karkater koji su izgradili i silno delo koje je Bog učinio preko njih, potvrđuju ono što će On učiniti za sve koji su poučljivi i poslušni.

Onaj koji najviše voli Hrista učiniće najviše dobra. Nema granica korisnosti onoga koji odričući se sebe omogućava Svetome Duhu da deluje na njegovom srcu i živi životom potpuno posvećenim Bogu. Ako ljudi bez žaljenja ili sustajanja na putu budu podneli neophodnu disciplinu, Bog će ih poučavati iz sata u sat, iz dana u dan. On čezne da otkrije svoju milost. Ako Njegov narod hoće otkloniti prepreke, On će u obilnim tokovima izliti vode spasenja kroz ljudske kanale. Kad bi jednostavni ljudi bili ohrabreni da učine sve dobro koje mogu, kad ruke koje sputavaju ne bi bile stavljene na njih da uguše njihovu revnost, tada bi stotinu poslanika za Hrista bilo tamo gde je sada jedan.

Bog uzima ljude takve kakvi su i ako Mu se potčine, odgaja ih za svoju službu. Božji Duh, primljen u dušu, oživeće sve njene sposobnosti. Um koji je potpuno posvećen Bogu, pod vodstvom Svetoga Duha skladno se razvija, ojačan da shvati i ispunji Božje zahteve. Slab, kolebljiv karkater menja se u čvrst i postojan. Neprekidno posvećenje uspostavlja tako blisak odnos između Hrista i Njegovih učenika, da hrišćanin postaje sličan Njemu umom i karkaterom. Vezom s Hristom on će imati jasnije i šire poglede. Njegovo razumevanje biće prodornije, njegovo rasuđivanje uravnoteženije. Onaj koji čezne da služi Hristu, tako je podstaknut životodavnom silom Sunca pravde da će roditi mnogi rod na slavu Bogu.

Ljudi najvišeg obrazovanja u umetnosti i nauci naučili su dragocene istine iz života jednostavnih hrišćana koje je svet smatrao neukim. Međutim, ovi neznani učenici stekli su svoje vaspitanje u školi koja je viša od svih drugih. Sedeli su kraj nogu Onoga koji je govorio kao što »čovjek nikad nije govorio.«

Poglavlje 26. U KAPERNAUMU

U razmacima između svojih putovanja, Hristos se stalno vraćao u Kapernaum, koji je zato poznat kao »Njegov grad«. Bio je na obalama Galilejskog mora i blizu granice lepe Genezaretske ravnice.

Duboka jezerska udolina davala je ravnici koja je okruživala njegove obale ugodnu južnjačku klimu. Ovde je u Hristovo doba uspevala palma i maslina, tu su bili voćnjaci i vinogradi, zelena polja i cveće raskošnih boja, zalivani izvorima žive vode koji su izbijali iz stena. Na obalama jezera i brdima koja su ga na maloj razdaljini okružavala, smestila su se mnoga sela i gradovi. Jezero je bilo prekriveno ribarskim čamcima. Na sve strane zapažala se vreva poslovnog i aktivnog života.

Sam Kapernaum bio je vrlo prikladno središte Spasiteljevog rada. Budući da se nalazio na glavnom putu od Damaska prema Jerusalimu i Egiptu, do Sredozemnog mora, bio je velika prometna arterija. Ljudi iz mnogih zemalja prolazili su kroz grad ili se zadržavali u njemu da se odmore od svojih putovanja. Ovde se Isus mogao sresti sa svim narodima i svim društvenim slojevima, s bogatima i velikanima, kao i sa siromašnima i skromnima, a Njegove poruke mogle su da budu odnesene u druge zemlje i mnogobrojne domove. Istraživanje proročanstava na taj način bilo je podstaknuto, pažnja bi bila usmerena na Spasitelja i Njegova misija otkrivena svetu.

Iako je Sinderion delovao protiv Isusa, narod je željno očekivao razvoj Njegove misije. Celo Nebo je pokrenuto. Anđeli su pripremali put za Njegovu službu, delujući na ljudska srca i privlačeći ih Spasitelju.

Svedok Hristove sile u Kapernaumu bio je sin carevog čoveka koga je Hristos izlečio. Dvorski službenik i njegov dom radosno su svedočili o svojoj veri. Kad se saznalo da je Učitelj lično među njima, ceo grad je uzavreo. Mnoštvo se okupilo oko Njega. U Subotu narod je prepunio sinagogu tako da se mnoštvo moralo vratiti u nemogućnosti da uđe.

Svi koji su slušali Spasitelja »čuđahu se nauci njegovoj; jer njegova beseda beše silna.« »Jer ih učaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.« (**Luka 4,32; ***Matej 7,29) Učenje književnika i starešina bilo je hladno i kruto, kao lekcija naučena napamet. Za njih Božja reč nije imala nikakvu životnu silu. Njena učenja zamenili su sopstvenim pojmovima i predanjem. U običajenom redosledu službe izjavljivali su da objašnjavaju Zakon, ali nikakvo nadahnuće od Boga nije pokretalo njihova srca ili srca njihovih slušalaca.

Isus nije imao ničeg zajedničkog s raznolikim temama rasprava među Jevrejima. Njegov cilj bio je da iznosi istinu. Njegove reči bacale su silnu svetlost na učenja patrijaraha i proroka, a sveti spisi izgledali su ljudima kao novo otkrivenje. Nikada ranije Njegovi slušaoci nisu sagledavali takvu dubinu značenja Božje reči.

Isus je sretao ljude na njihovom tlu, kao Onaj koji poznaje njihove nevolje. On je učinio istinu lepom time što ju je iznosio na najneposredniji i najjednostavniji način. Njegov jezik bio je čist, dostojanstven i jasan kao reka koja teče. Njegov glas bio je kao muzika onima koji su slušali monotone glasove rabina. Međutim, iako je Njegovo učenje bilo jednostavno, govorio je kao Onaj koji vlast ima. Ovo obeležje postavilo je Njegovo učenje nasuprot učenjima svih ostalih. Rabini su govorili sa sumnjom i neodlučnošću, kao da se Sveto pismo može tumačiti tako da znači jedno ili sasvim suprotno od toga. Slušaoci su svakodnevno bili sve više zbunjeni. Međutim, Isus je izlagao učenje Pisma u skladu s njihovim nepogrešivim autoritetom. O bilo čemu da je govorio On je to iznosio sa silom, tako da se Njegovim rečima nije moglo suprotstavljati.

Nastupao je ozbiljno, ali ne i ogorčeno. Govorio je kao onaj koji pred sobom ima određeni cilj. Ljudima je prikazivao stvarnosti večnog sveta. U svakoj temi otkrivao je Boga. Isus je pokušao razbiti zaslepljenost koja je držala ljude zaokupljene zemaljskim ciljevima. On je vrednosti ovoga života postavio u pravilan odnos: podređene večnom interesu; ali nije omalovažavao njihovo značenje božanske istine priprema ljude da bolje obavljaju dužnosti svakidašnjeg života. Govorio je kao Onaj koji je blisak Nebu, svestan svoje veze s Bogom, a ipak priznajući svoju zajednicu sa svakim članom ljudske zajednice.

Poruke milosti učinio je raznovrsnima da bi odgovarale Njegovim slušaocima. Znao je »progovoriti zgodnu reč umornom« (***Isaija 50,4); jer je milost tekla s Njegovih usana, da može preneti ljudima na najprivlačniji način blaga istine. Imao je takta u sučeljavanju s umovima punim predrasuda, iznenađujući ih slikovitim orikazima koji su privlačili njihovu pažnju. Pomoću mašte dopirao je do srca. Njegovi slikoviti prikazi bili su preuzeti iz svakodnevnog života, pa iako jednostavni, inali su začudnu dubinu smisla. Ptice u vazduhu, ljljani u polju, seme, pastir i ovce – ovim pojmovima Hristos je slikovito prikazao večne istine; i svaki put kad su nakon toga Njegovi slušaoci imali prilike da vide ove pojave u prirodi, sećali su se Njegovih reči. Hristovi slikoviti simboli stalno su ponavljali Njegove poruke.

Hristos nikada nije laskao ljudima. Nikada nije govorio o onome što bi podstaklo njihove sklonosti, iluzije i obmane, niti ih je hvalio ubog njihovih oštroomnih pronalazaka; ali duboki mislioci, bez predrasuda prihvatili su Njegovo učenje i utvrdili da ono okušava njihovu mudrost. Divili su se duhovnoj istini izraženoj najjednostavnijim jezikom. Najobrazovaniji bili su očarani Njegovim rečima, a neobrazovanima bile su uvek od koristi. Imao je vest za neuke; pa čak i neznaošte uverio da On ima vest za njih.

Isceljujućim dodirom Njegovo nežno saučešće spuštalo se na umorna i ojađena srca. Čak i usred neobuzdanosti ljutih neprijatelja bio je okružen atmosferom mira. Lepota Njegove pojave, ljupkost Njegovog karaktera, a iznad svega ljubav izražena u pogledu i boji glasa, privlačila je k Njemu sve oni koji nisu okoreli u neverstvu. Da nije bilo blagog, saosećajnog duha koji je zračio iz svakog pogleda i reči, On ne bi uspeo privući tako veliko mnoštvo. Oni koji su patili i dolazili k Njemu, osećali su da je povezao svoj interes s njihovim kao verni i nežni prijatelji, pa su želeli da saznaju više o istinama koje je On učio. Nebo se prignulo Zemlji. Čeznuli su da prebivaju u Njegovom prisustvu, da bi uteha Njegove ljubavi mogla stalno da bude s njima.

Isus je vrlo pažljivo zapažao promenu u izrazu lica svojih slušalaca. Radovao se licima koja su izražavala zanimanje i zadovoljstvo. Spasitelj je bio sretan, kad su strele istine prodrle do duše, lomeći prepreke sebičnosti, pokrećući pokajanje i na kraju zahvalnost. Kad je očima prelazio preko mnoštva slušalaca i prepoznao lica koja je ranije video, Njegovo lice ozarilo se radošću. Video je u njima buduće podanike svog carstva. Kad je jasno iskazana istina dotakla neki ljubomorno čuvani idol, zapazio je promenu na licu, hladan, neprivačlan pogled koji je govorio da svetlost nije dobrodošla. Kad je video da ljudi odbacuju vest mira, srce Mu je bilo duboko ranjeno.

U sinagogi Isus je govorio o carstvu koje je došao zasnovati i o svom zadatku da oslobodi Sotonine sužnje. Bio je prekinut krikom užasa. Jedan umobolnik istrčao je između ljudi uzviknuvši: »Prođi se, šta je tebi do nas, Isuse Nazaranine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij.«

Nastala je opšta zbrka i uzbuna. Narod je odvratio pažnju od Hrista ne prateći Njegove reči. To je bio Sotonin cilj zbog koga je doveo svoju žrtvu u sinagogu. Međutim, Isus je ukorio demona rekavši: »Umukni, i iziđi iz njega. I oborivši ga đavo na sredinu, iziđe iz njega, i ni malo mu ne naudi.«

Sotona je pomračio um ovog nesrećnog patnika, ali u Hristovom prisustvu zračaka svetlosti probio je mrak. U njemu se probudila čežnja za oslobođenjem od Sotonine vlasti, ali zli duh opirao se Hristovoj sili. Kad se čovek pokušao obratiti Hristu za pomoć, zli duh stavio je reči u njegova usta i on je povikao u dubokoj duševnoj patnji i strahu. Opsednuti od zlog duha delomično je shvatio da se nalazi u prisustvu Onoga koji ga može osloboditi, ali kad je pokušao doći nadohvat toj moćnoj ruci, druga volja ga je zadržala i reči drugoga našle su svoj izraz. Sukob između sotonske sile i njegove lične čežnje za slobodom bio je strahovit.

Onaj koji je pobedio Sotonu u pustinji kušanja ponovo se našao licem k licu sa svojim neprijateljem. Zli duh pokazao je svu silu da bi zadržao vlast nad svojom žrtvom. Izgubiti zlo značilo bi prepustiti Isusu pobedu. Izgledalo je kao da mučeni čovek mora izgubiti svoj život u borbi s neprijateljem koji je uništio njegovo muževno doba. Međutim, Spasitelj je progovorio s autoritetom i oslobodio zarobljenika. Čovek koji je bio opsednut stajao

je pred zadivljenim narodom radostan što vlada sobom. Čak je i zao duh posvedočio o Spasiteljevoj božanskoj sili.

Čovek je slavio Boga zbog svog oslobođenja. Oko koje je do nedavno slivalo žarom ludila, sad je odsjajivalo razumom i bilo puno suza zahvalnica. Narod je zadivljen zanemio. Kad im se vratila moć govora, doviknuli su jedan drugome: »Šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima nečistim zapoveda, i slušaju ga?« (**Marko 1,27)

Tajni uzrok patnje koja je od ovog čoveka načinila pojavu zastrašujuću za prijatelje i teret za sama sebe, bio je u njegovom životu. Bio je opčinjen zadovoljstvima greha misleći da život učini velikom zabavom. Nije ni sanjao da će postati strah i trepet svetu i sramota porodice. Smatrao je da svoje vreme može prepustiti nevinim ludostima. Međutim, kad se jednom našao na nizbrdici, noge su brzo silazile. Neumerenost i lakomisenost izopačile su plemenite osobine njegove prirode i Sotona je potpuno zavladao njime.

Kajanje je stiglo prekasno. Kad je hteo žrtvovati bogatstvo i zadovoljstvo da bi povratio svoje izgubljeno ljudsko dostojanstvo, postao je bespomoćan u rukama zloga. Stao je naneprijateljsko tlo i Sotona se dokopao svih njegovih sposobnosti. Kušač ga je namamio mnogim očaravajućim ponudama; ali kad je nesrećnik pao pod njegovu moć, neprijatelj je postao nemilosrdan u svojoj svireposti i strašan u žestini svojih napada. Tako će biti sa svima koji popuste zlu; ono što je počelo zanosnim zadovoljstvom završiće se u tami očajanja i ludilu razorene duše.

Isti zli duh koji je kušao Hrista u pustinji i koji je držao u svojoj vlasti duševnog bolesnika iz Kapernauma, vladao je i nevernim Jevrejima. Međutim, kod njih je on uzeo oblik pobožnosti, želeći ih prevariti u oblasti njihovih pobuda za odbacivanje Spasitelja. Njihovo stanje bilo je znatno beznadežnije nego stanje opsednutog zlog duha, jer nisu osećali nikakvu potrebu za Hristom i zato su čvrsto držani pod Sotoninom vlašću.

Vremensko razdoblje Hristove lične službe među ljudima bilo je vreme kad su sile carstva tame najviše delovale. Vekovima je Sotona sa svojim zlim anđelima težio da zavlada telima i dušama ljudi da bi im doneo greh i patnje; a tada je za svu ovu bedu teretio Boga. Isus je ljudima otkrivao Božji karakter. Slamao je Sotoninu silu i oslobađao njegove robove. Novi život, ljubav i sila s Neba pokrenuli su ljudska srca i knez zla ustao je da se bori za nadmoć svog carstva. Sotona je prikupio sve svoje snage i na svakom koraku borio se protiv Hristovog dela.

Tako će biti i u poslednjoj velikoj borbi, u sukobu između pravde i greha. Dok novi život, svetlost i sila silaze s Neba na Hristove učenike, dotle novi život izvire odzdo i daje silu Sotoninim posrednicima. Žestina vlada svakim zemaljskim elementom. Lukavstvom stečenim u toku vekova borbe, knez zla prurušen deluje. Pojavljuje se obučen kao anđeo svetlosti i mnoštvo sluša »lažne duhove i nauke đavolske«. (**1. Timotiju 4,1)

U Hristovo vreme vođe i učitelji Izrailja bili su nemoćni da se odupru Sotoninom delu. Zanimarili su jedino sredstvo kojim su se mogli odupreti zlim duhovima. Božjom reči Hristos je pobedio zloga. Izrailjske vođe po imenu bili su tumači Božje reči, ali proučavali su je samo da bi poduprli svoja predanja i nametnuli svoje ljudske običaje. Svojim tumačenjem učinili su da postane izraz mišljenja koje Bog nikada nije dao. Njihovo tajanstveno tumačenje učinilo je nejasnim ono što je Bog učinio jasnim. Raspravljali su o beznačajnim tehničkim pitanjima, a u stvari, poricali su najosnovnije istine. Na taj način sijalo se neverstvo. Božja reč bila je lišena svoje sile, a zli duhovi sprovodili su svoju volju.

Povest se ponavlja. S otvorenom Biblijom pred sobom, izjavljujući da poštuju njena načela, mnoge verske vođe našeg vremena razaraju veru u nju kao Božju reč. Bave se sitničavim ispitivanjem reči, stavljajući svoja mišljenja iznad njenih najjasnijih učenja. U njihovim rukama Božja reč gubi silu koja obnavlja. To je razlog što neverstvo besni, a bezakonje se nezadrživo širi.

Kad je potkopao veru u Bibliju, Sotona je usmerio ljude na druge izvore svetlosti i sile. Na taj način on neprimetno prodire. Oni koji se odvrćaju od jasnih učenja Svetog pisma i uverljive sile Božjeg Svetog Duha, prizivaju upravu demona. Kritičizam i sračunato tumačenje Svetog pisma otvorili su put spiritizmu i teozofiji – tim osuvremenjenim oblicima starog neznaboštva – da bi stekli uporište čak i u crkvama koje tvrde da pripadaju Gospodu Isusu Hristu.

Usporedo s propovedanjem evanđelja, rade i posrednici lažljivih duhova. Mnogi ljudi iz radoznalosti počinju saradnju s njima, ali kad vide dokaze o delovanju nadljudske sile, sve više su primamljeni dok ne budu podvlašćeni volji koja je jača od njihove. Oni se ne mogu osloboditi njene tajanstvene sile.

Obrana duše je slomljena. On nema nikakvu branu protiv greha. Kad se jednom odbace ograničenja Božje reči i Njegov Duh, niko ne zna do kojih dubina poniženja može potonuti. Tajni greh ili strast, koja je zavladala njime, može ga držati robom tako bespomoćnim kao što je bio opsednuti od zlog duha u Kapernaumu. Pa ipak, njegovo stanje nije beznadežno.

Sredstvo kojim možemo savladati zloga isto je ono kojim ga je Hristos pobedio – silom Reči. Bog ne upravlja našim umovima bez našeg pristanka; ako želimo da saznamo i činimo Njegovu volju, Njegova obećanja postaju naša: »Poznaće istinu i istina će vas izbaviti.« »Ko hoće njegovu volju tvoriti, razumeće je li ova nauka od Boga.« (**Jovan 8,32;7,17) Verom u ova obećanja, svaki čovek može da bude oslobođen zamki zabluda i vlasti greha.

Svaki čovek ima slobodu da izabere sila koja će vladati njime. Niko nije tako nisko pao, niko nije tako loš da ne može naći oslobođenje u Hristu. Opsednuti od zlih duhova, umesto molitve mogao je izgovarati samo Sotonine reči, pa ipak neizrečena molba srca bila je ispunjena. Nijedan vapaj duše u nevolji, iako i ne mora da bude izražen rečima, neće ostati neuslišen. Oni koji pristanu da stupe u zavetni odnos s Bogom Neba nisu prepušteni Sotoninoj sili ili slabostima vlastite prirode. Njih Spasitelj poziva: »Neka se uhvate za silu moju da učine mir sa mnom; i učiniće mir sa mnom.« (**Isaija 27,5) Duhovi tame boriće se za dušu koja je ranije bila pod njihovom vlašću, ali Božji anđeli boriće se za tu dušu sa silom koja će nadvladati. Gospod kaže: »Hoće li se junaku uzeti plen i hoće li se oteti roblje pravednomu? Jer ovako govori Gospod: i roblje junaku uzeće se i plen jakomu oteće se, jer ću se ja preti s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja ću izbaviti.« (**Isaija 49,24.25)

Dok je skup u sinagogi još uvek bio obuzet strahopoštovanjem, Isus se povukao u Petrov dom da se malo odmori. Međutim, i tu je pala senka. Majka Petrove žene ležala je bolesna, od »groznice«. Isus je zapretio bolesti, i bolesnica je ustala i služila potrebama Učitelja i Njegovih učenika.

Vesti o Hristovom delu brzo su se proširile po celom Kapernaumu. Iz straha od rabina, narod se nije usuđivao doći i potražiti izlečenje dok nije prošla Subota, ali čim je Sunce zašlo s horizonta, svi su se pokrenuli. Iz domova, od prodavaonica, tržnica, stanovnici grada slivali su se prema skromnom prebivalištu u koje se Isus sklonio.. Bolesne su nosili na nosilima, drugi, oslanjajući se na štake ili na prijatelje, nemoćno su klekali dolazeći Spasitelju.

Dolazili su i odlazili iz časa u čas, jer niko nije znao da li će sutrašnji dan zateći Iscelitelja među njima. Nikada ranije Kapernaum nije bio svedok takvog dana. Vazduh je bio ispunjen glasovima pobede i poklicima oslobođenja. Spasitelj je bio radostan u radosti koju je pobudio. Dok je bio svedok patnje onih koji su dolazili k Njemu, Njegovo srce bilo je pokrenuto saosećanjem i u svojoj sili radovao se da im povрати zdravlje i sreću.

Isus nije prestao s radom dok i poslednji patnik nije bio izlečen. Noć je već odmakla kad se mnoštvo udaljilo i mir se spustio na Simonov dom. Dug, uzbuđljiv dan je prošao, i Isus je potražio odmor. Međutim, dok je grad još bio u snu, Spasitelj »u jutro vrlo rano ustavši iziđe, i otide na samo, i onde se moljaše Bogu.«

Tako su prolazili dani Isusovog zemaljskog života. Često je otpuštao svoje učenike da posete svoje domove i otpočinu, da se odmore, ali se s blagošću opirao njihovim naporima da Ga odvoje od rada. Po ceo dan naporno je radio, učeći neuke, lečeći bolesne, vraćajući vid slepima, hranneći mnoštvo, a uvečer ili rano ujutro povlačio se u tišinu brda, da razgovara sa svojim Ocem. Često je provodio čitave noći u molitvi i razmišljanju, vraćajući se u osvit dana svom delu među ljudima.

Rano ujutro Petar i njegovi drugovi došli su Isusu, govoreći Mu da Ga narod iz Kapernauma već traži. Učenici su bili gorko razočarani premom na koji je Hristos do tada nailazio. Vlasti u Jerusalimu tražile su da Ga ubiju; čak i Njegovi sugrađani pokušali su Mu oduzeti život, ali u Kapernaumu dočekan je s radosnim oduševljenjem i nade učenika ponovo su se probudile. Možda bi među slobodoljubivim Galilejcima bilo moguće naći pobornike novog carstva. Sa iznenađenjem su slušali Hristove reči: »I drugim gradovima treba mi propovediti evanđelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan.«

U uzbuđenju koje je tada zavladao Kafanaumom, postojala je opasnost da se izgubi iz vida cilj Njegove misije. Isus nije bio zadovoljan samo tim da privuče pažnju na sebe kao na čudotvorca ili iscelitelja od telesnih bolesti. Težio je da privuče ljude k sebi kao Spasitelju. Dok je narod težio verovanju da je došao kao kralj da uspostavi zemaljsku vladavinu, On je želeo skrenuti njihove misli sa zemaljskog na duhovno. Samo svetovni uspeh bio bi prepreka za Njegovo delo.

Divljenje bezbrižnog mnoštva opterećivalo je Njegov duh. U Njegovom životu nije se pojavilo ni najmanje zalaganje za sebe. Sinu čovečjemu bile su strane počasti koje svet ukazuje položaju, bogatstvu ili obdarenosti. Isus nije upotrebljavao nijedno od sredstava kojima su ljudi pribavljali odanost ili zahtevali poštovanje. Vekovima pre Njegovog rođenja, bilo je proročeno o Njemu: »Neće vikati ni podizati, niti će se čuti glas njegov po ulicama. Trske stučene ne će prelomiti, i sveštita koje se puši ne će ugasiti; javljaće sud po istini. Ne će mu dosaditi, niti će se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji.« (**Isaija 42,2-4)

Fariseji su težili da se razlikuju svojim krajnje savesnim držanjem obreda i razmetljivošću svog bogoslužjenja i delima milosrđa. Revnost za veru dokazivali su time što su je načinili predmetom diskusije. Rasprave među protivničkim sektama bile su glasne i duge i nije bilo neobično čuti na ulicama žučne prepirke učenih tumača Zakona.

Isusov život u odnosu na sve to bio je upadljivo suprotan. U tom životu nikada se nije zapazila nikakva bučna rasprava, nikakvo razmetljivo bogoslužjenje, nikakvo delo kojim bi se zadobilo odobravanje. Hristos je bio sakriven u Bogu, a Bog se otkrio u karakteru svog Sina. Isus je želeo da tom otkrivenju usmeri umove ljudi i njihovo poštovanje.

Sunce pravde nije obasjalo svet veličanstvenim sjajem da bi svojom slavom zasenilo čula. O Hristu je napisano: »Jer mu je izlazak uređen kao zora.« (**Osija 6,3) Tiho i blago pomalja se dnevna svetlost na Zemlji, rastjerujući senke mraka i budeći svet u život. Isto tako granulo je Sunce pravde »I zdravlje na zracima njegovim«. (**Malahija 4,2)

Poglavlje 27.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 8,2–4; 9,1–8.32–34; ***Marku 1,40–45; 2,1–12; ***Luki 5,12–28).

»AKO HOJEŠ, MOŽEŠ ME OČISTITI«

Od svih bolesti poznatih na Istoku guba je bila najstrašnija. Njena neizlečivost, zaraznost i užasne posledice na žrtvama ispunjavali su strahom i najhrabrije. Među Jevrejima smatrana je osudom zbog greha, i otuda nazvana »udarcom«, »prstom Božjim«. /***Psalam 39,10; ***2. Mojsijeva 8,19/ Duboko ukorenjena, neuništiva, smrtonosna, smatrana je znamenjem greha. Obredni zakon proglašavao je gubavca nečistim. Kao već mrtav bio je izdvojen iz ljudskih staništa. Sve što je dodirnuo bilo je nečisto. Vazduh je bio okružen njegovim dahom. Onaj na koga se sumnjalo da se razbolio, morao se pokazati sveštenicima koji su ispitivali i odlučivali o njegovom slučaju. Ako je proglašen gubavcem, bio je izdvojen iz porodice, odsečen od skupa Izrailjevog i osuđen na druženje samo s onima koji su болоvali od iste bolesti. Zakon je bio strog u svojim zahtevima. Čak ni carevi i vladari nisu bili izuzetak. Vladar koji se razbolio od ove opake bolesti morao je odložiti skiptar i napustiti društvo.

Daleko od svojih prijatelja i rođaka, gubavac je morao nositi prokletstvo svoje bolesti. Bio je primoran da objavljuje svoju nesreću, razdere svoju odeću i oglašava uzbunu, opominjući sve da beže iz njegovog zaraznog prisustva. Uzvik: »Nečist! Nečist!« koji se javljao plačnim glasom sa usamljenih mesta progonstva, bilo je upozorenje koje se slušalo sa strahom i jezom.

U delokrugu Hristove službe bilo je puno takvih patnika i vesti o Njegovom radu dopirale su do njih, pobuđujući zračak nade. Međutim, od vremena proroka Jelisija nije bilo poznato tako nešto kao što je očišćenje čoveka za koga se prilepila ova bolest. Nisu se usuđivali da od Isusa očekuju da za njih učini ono što nikada nije učinjeno ni za jednog čoveka. Ali postojao je jedan u čijem se srcu probudila vera. A ipak, nije znao kako da dođe do Isusa. Bez Dodira sa svojim bližnjima, kako se može pojaviti pred Isceliteljem? Pitao se da li će Hristos hteti isceliti njega. Hoće li se sagnuti da primeći čoveka za koga se verovalo da pati pod Božjim sudom? Neće li i On, kao fariseji, pa čak i lečnici, izreći prokletstvo nad njim i upozoriti ga da napusti boravište ljudi? Razmišljao je o svemu što mu je bilo rečeno o Isusu. Nijedan koji je tražio Njegovu pomoć nije bio odbijen. Jadnik je odlučio da nađe Spasitelja. Iako se morao kloniti gradova, možda će Ga moći sresti na nekoj sporednoj stazi duž planinskih puteva ili Ga naći izvan gradova kako uči. teškoće su izgledale nepremostive, ali to je bila njegova jedina nada.

Gubavac je poveden Spasitelju. Isus uči kraj jezera i narod je okupljen oko Njega. Stojeći izdaleka, gubavac razabira nekoliko reči sa Spasiteljevih usana. Vidi Ga kako polaže svoje ruke na bolesnike. Vidi hrome, slepe, oduzete i one koji su bili na umoru od različitih bolesti ustaju zdravi, hvaleći Boga za svoje oslobođenje. Vera jača u njegovom srcu. On se sve više približava okupljenom mnoštvu. Ograničenja koja su mu nametnuta, sigurnost ljudi i strah s kojim su ga svi posmatrali – sve je zaboravio. On misli samo o blaženju nadi u izlečenje.

Njegova pojava bila je stravična. Bolest je strahovito poodmakla i njegovo telo u raspadanju bilo je užasno pogledati. kad su ga spazili, ljudi su se u strahu povukli unazad. U svojoj želji da izbegnu dodir s njim, gazili su jedni druge. Neki su ga pokušavali sprečiti da se približi Isusu, ali uzalud. On ih nije ni video ni čuo. Njihovi izrazi gađenja ne dopiru do njega. On vidi jedino Božjeg Sina. On čuje samo glas koji daje život onima koji umiru. Probijajući se do Isusa, baca se pred Njegove noge s uzvikom: »Gospode! ako hoćeš, možeš me očistiti.«

Isus je odgovorio: »Hoću, očisti se«, položivši ruku na njega. (***Matej 8,3)

Promena je odmah zahvatila gubavca. Njegovo telo postalo je zdravo, njegovi živci osetljivi, njegovi mišići čvrsti. Gruba ljuskasta površina, svojstvena gubi, iščezla je, a pojavila se meka, rumena koža kao u zdrava deteta.

Isus je naložio čoveku da ne objavi učinjeno delo, već da se sa žrtvom odmah pokaže u Hramu. Takva žrtva nije mogla da bude primljena sve dok sveštenici ne pregledaju čoveka i proglašaju ga potpuno oslobođenim od bolesti. Koliko god nevoljko izvršili ovu dužnost, nisu mogli izbeći pregled i donošenje odluke u ovom slučaju.

Reči iz Pisma pokazuju s kakvom je odlučnošću Hristos naložio čoveku neophodnu šutnju i brzo delovanje. »I zapretivši mu odmah istera ga, i reče mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za očišćenje svoje što je zapovedio Mojsije za svedočanstvo njima.« da su sveštenici bili upoznato sa činjenicama o izlečenju gubavca, njihova mržnja prema Hristu mogla bi ih navesti da donesu nepoštenu odluku. Isus je želeo da se čovek pokaže u Hramu pre no što bilo kakvi glasovi o ovom čudu budu dopri do njih. Tako se mogla osigurati pravična odluka i izlečenom gubavcu dozvoliti da se vrati svojoj porodici i prijateljima.

Postojali su i drugi ciljevi koje je Hristos držao u vidu kad je preporučio čoveku da šuti. Spasitelj je znao da su Njegovi neprijatelji stalno želeli ograničiti Njegov rad i odvratiti narod od Njega. Znao bi da bi objavljivanje izlečenja gubavog po okolini navelo druge bolesnike od ove strašne bolesti da se okupljaju oko Njega i da bi se podigao glas kako će se ljudi zaraziti dodiranjem s njima. Mnogi od gubavaca ne bi učinili dar zdravlja blagoslovom sebi ili drugima. Okupljanjem gubavaca pružao bi priliku za optužbu da krši ograničenja obrednog zakona. Na taj način Njegovo delo propovedanja evanđelja bilo bi sprečeno.

Događaj je opravdao Hristov predosećaj. Mnogi ljudi bili su svedoci izlečenja gubavca i željno su očekivali da saznaju za odluku sveštenika. Kad se čovek vratio svojim prijateljima, nastalo je veliko uzbuđenje. Uprkos Isusovom upozorenju, čovek nije činio nikakav napor da zataji činjenicu o svom izlečenju. Iako bi je zaista bilo

nemoguće sakriti, gubavac ju je ipak objavljivao posvuda. Smatrajući da mu je samo Isusova skromnost stavila ovo ograničenje, išao je okolo objavljivaajući moć ovog Velikog Iscelitelja. Nije shvatio da svako takvo objavljivanje čini sveštenike i starešine odlučnijima da unište Isusa. Isceljeni je osetio da je blagodat zdravlja vrlo dragocena. Radovao se svojoj punoj snazi, svom povratku porodici i društvu i osećao da je nemoguće uzdržati se od davanja slave Lečniku koji ga je iscelio. Međutim, razглаšavanje ovog događaja izazvalo je sprečavanje Spasiteljevog dela. To je pokrenulo ljude da se okupljaju oko Njega u prevelikom broju, što Ga je primoralo da za izvesno vreme prekine rad.

Svaki čin Hristove službe imao je dalekosežni cilj. On je sadržavao više no što je samo delo pokazivalo. Tako je to bilo i u slučaju s gubavcem. Dok je služio svima koji su dolazili k Njemu, Isus je čeznuo da blagoslovi i one koji Mu nisu dolazili. Dok je privlačio carinike, nezabošce i Samarjane, čeznuo je da dopre do sveštenika i učitelja koji su bili zatvoreni predrasudama i predanjem. Pokušao je sve da bi mogao dopreti do njih. Slanjem izlečenog gubavca sveštenicima, pružio im je svedočanstvo, smišljeno da razoruža njihove predrasude.

Fariseji su tvrdili da je Hristovo učenje bilo u suprotnosti sa zakonom koji je Bog dao preko Mojsija, ali Njegovo uputstvo dato izlečenom gubavcu da prinese dar po zakonu opovrglo je ovu optužbu. To je bilo dovoljno svedočanstvo za sve koji su bili spremni da budu osvedočeni.

Vođe u Jerusalimu poslale su uhode da nađu neki povod kako bi Hrista osudili na smrt. Odgovorio je pružanjem dokaza o svojoj ljubavi prema ljudskom rodu, poštovanjem zakona i svojom silom da oslobađa od greha i smrti. Na ovaj način pružio im je svedočanstvo. »Vraćaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju.« (**Psalam 109,5) On koji je na gori dao pravilo: »Ljubite i neprijatelje svoje« i sam je primerom potvrdio to načelo ne vraćajući »zlo za zlo, ni psovke za psovku«, nego nasuprot blagosliljao, (**Matej 5,44; **1. Petrova 3,9)

Isti sveštenici koji su osudili gubavca na progonstvo potvrdili su njegovo ozdravljenje. Ova odluka, javno izrečena i zabilježena, bila je trajno svedočanstvo za Hrista. A kad se isceljeni čovek ponovo vratio u zbor Izrailjev, nakon ličnog uverenja sveštenika da na njemu nema više ni traga od bolesti, postao je živim svedokom za svog Dobročinitelja. Radosno je prineo svoju žrtvu i veličao Isusovo ime. Sveštenici su bili osvedočeni u Spasiteljevu božansku silu. Pružena im je prilika da upoznaju istinu i iskoriste svetlost. Odbačena, ona bi prošla da se nikad ne vrati. Svetlost je odbačena od mnogih, a ipak nije uzaludno dana. Mnoga srca bila su pokrenuta, koja u izvesnom razdoblju nisu pokazivala nikakav znak. U toku Spasiteljevog života izgledalo je kao da Njegova misija izaziva mali odaziv ljubavi kod sveštenika i učitelja, ali nakon Njegovog vaznesenja »sveštenici mnogi pokoravahu se veri«. (**Dela 6,7)

Hristovo delo očišćenja ovog gubavca od strašne bolesti je slika Njegovog dela očišćenja duše od greha. Čovek koji je došao Isusu bio je »sav u gubi«. Njen smrtonosni otrov prožeo je celo njegovo telo. Učenici su hteli sprečiti svog Učitelja da ga dodirne, jer onaj koji se dotakne gubavca i sam postaje nečist. Međutim, polaganjem svoje ruke na gubavca, Isus se nije oskrvnio. Njegov dodir prenio je životodavnu silu. Gubavac se očistio. Tako je i s gubom greha – duboko ukorenjenom, smrtonosnom, koju je nemoguće izlečiti ljudskom silom. »Sva je glava bolesna i sve je srce iznemoglo. Od pete do glave nema ništa zdrava, nego uboj i modrice i rane gnojave.« (**Isaija 1,5.6) Ali došavši da prebiva u ljudskom rodu, nije se oskrnavio. Njegovo prisustvo ima isceljujuću moć za grešnika. Ko god padne pred Njegove noge govoreći s verom: »Gospode! ako hoćeš možeš me očistiti«, čuće odgovor: »Hoću, očisti se.« (**Matej 8,2.3)

U nekim slučajevima izlečenja Isus nije odmah podario traženi blagoslov. Međutim, u slučaju gube izrečena molba odmah je ispunjena. Kad se molimo za zemaljske blagoslove, odgovor na našu molitvu može da bude odložen ili nam Bog može dati nešto drugo što nismo tražili, ali tako neće da bude kad tražimo oslobođenje od greha. Njegova je volja da nas očisti od greha, da nas učini svojom decom i osposobi da živimo svetim životom. Hristos »dade sebe za grehe naše da izbavi nas od sadašnjega sveta zloga, po volji Boga i oca našega.« (**Galatima 1,4) A »ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo,... znamo da će nam dati što ištemo u njega.« (**1. Jovanova 5,14.15) »Ako priznamo grehe svoje, veran je i pravedan da nam oprost i grehe naše, i očisti nas od svake nepravde.« (**1. Jovanova 1,9)

Izlečenjem oduzetog u Kapernaumu Isus je opet dao pouku o istoj istini. Čudo je učinjeno da bi se otkrila Njegova sila da oprašta grehe. Isceljenje oduzetog takođe slikovito prikazuje i druge dragocene istine. Ono je puno nade i ohrabrenja, a farisejima koji su bili sitničavi ono je i pouka i opomena.

Ovaj oduzeti je, kao i gubavac, izgubio svaku nadu u ozdravljenje. Njegova bolest bila je posledica grešnog života, a njegove patnje bile su zagorčene i grižom savesti. Odavno se obraćao farisejima i učenim ljudima u nadi da će ublažiti umne patnje i telesnu bol. Međutim, oni su ga hladno proglasili neizlečivim i prepustili Božjem gnevju. Fariseji su patnje smatrali dokazom božanskog nezadovoljstva i držali su se podalje od bolesnih i nevoljnih. Međutim, često su ovi koji su sebe uzvisivali kao svete bili znatno grešniji od stradalnika koje su osuđivali.

Oduzeti čovek bio je sasvim bespomoćan i videći da nema izgleda za pomoć s bilo koje strane, zapao je u očajanje. Tada je čuo o Isusovim veličanstvenim delima. Rekli su mu da su drugi koji su bili isto tako grešni i bespomoćni kao on, izlečeni; čak i gubavci su se očistili. Prijatelji koji su mu ovo preneli, ohrabрили su ga da veruje

kako i on može da bude izleče ako bude odnesen Isusu. Međutim, njegova nada je klonula kad se setio kako je bolest došla na njega. Bojao se da ga bezgrešni Lečnik neće podneti u svom prisustvu.

Ipak, nije toliko želeo telesno ozdravljenje koliko oslobođenje od tereta greha. Ako bi mogao da vidi Isusa i dobiti čvrsto obećanje o oprostjenju i pomirenju s neba, bio bi zadovoljan da živi ili umre, u skladu s Božjom voljom. Uzvik samrtnika bio je: »O kad bih mogao doći pred Njega!« Nije bilo vremena za gubljenje; njegovo već upropašteno telo pokazivalo je znake raspadanja. Preklinjao je svoje prijatelje da ga na postelji odnesu Isusu i oni su s radošću prihvatili da to učine. Ali, mnoštvo koje se sakupilo u kući i oko kuće u kojoj se nalazio Spasitelj bilo je tako zbijeno da je bolesniku i njegovim prijateljima bilo nemoguće da dopru do Njega, pa čak ni da čuju Njegov glas.

Isus je poučavao u Petrovoj kući. Po običaju, Njegovi učenici sedeli su odmah do Njega i »onde seđahu fariseji i zakonici koji behu došli iz sviju sela Galilejskih i Judejskih i iz Jerusalima.« Ovi su došli kao uhođe tražeći kakvu optužbu protiv Isusa. Osim ovih zvaničnika steklo se i šaroliko mnoštvo revnosnih, poniznih, ljubopitljivih i nevernih. Zastupljene su bile razne narodnosti i svi društveni slojevi. »I sila Gospodnja isceljivaše ih. Duh života nadnio se nad skupom, ali fariseji i učitelji nisu prepoznali Njegovo prisustvo. Nisu osećali nikakvu potrebu, pa izlečenja nije bilo za njih. »Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne.« (**Luka 1,53)

Oni koji su nosili oduzetog pokušavali su prokrciti put kroz mnoštvo, ali uzalud. Bolesnik je gledao unaokolo s neiskazanom patnjom. Kad je pomoć za kojom je čeznuo bila tako blizu, kako može napustiti nadu? Po njegovom predlogu prijatelji su ga odneli na krov kuće i otvorivši krov, spustili su ga kraj Isusovih nogu. Izlaganje je prekinuto. Spasitelj je posmatrao bolnu pojavu i video je oči koje su Ga molećivo posmatrale. Razumeo je slučaj; privukao je k sebi taj zbunjeno i sumnjičavi duh. Dok je oduzeti bio još u domu, Spasitelj je osvedočio njegovu savest. Kad se pokajao zbog svojih greha i poverovao u Isusovu isceliteljsku moć, životodavna Spasiteljeva milost najpre je blagosloвила njegovo srce puno čežnje. Isus je posmatrao prvi zračak vere kako prerasta u čvrsto uverenje da je On jedini pomoćnik grešniku i video kako jača sa svakim naporom da priđe u Njegovo prisustvo.

Sada, rečima koje su kao muzika doprle do uha ovog patnika, Spasitelj je rekao: »Ne boj se, sinko, opraštaju ti se gresi tvoji.«

Teret beznađa skinut je s duše bolesnog čoveka; mir oproštenja nad njegovim duhom i osvetljava njegovo lice. Nestalo je njegove telesne boli i celo njegovo biće je preobraženo. Bespomoćni oduzeti bolesnik je ozdravio! Grešniku je oprošteno!

Jednostavnom verom primio je Isusove reči kao sreću novoga života. Nije postavio nikakav novi zahtev, već je ležao u blaženoj tišini, presretan da bi to iskazao rečima. Nebeska svetlost ozarila je njegovo lice, a narod je posmatrao ovaj prizor sa strahopoštovanjem.

Rabini su nespokojno očekivali da vide kako će Hristos postupiti u ovom slučaju. Prisećali su se kako im se ovaj čovek obraćao za pomoć, i kako su mu uskratili nadu i saučešće. Nezaovoljni, izjavili su da on snosi Božje prokletstvo zbog svojih greha. Sve to osvežilo se u njihovom umu kad su pred sobom videli bolesnog čoveka. Zapazili su zanimanje kojim su svi posmatrali ovaj prizor i osećali užasan strah da ne izgube sopstveni uticaj nad narodom.

Ovi dostojanstvenici nisu međusobno razmenjivali reči, već posmatrajući lice jedan drugoga čitali na njima istu misao da je potrebno nešto učiniti da bi se zaustavila bujica osećaja. Isus je izjavio da su gresi oduzetog čoveka oprošteni. Fariseji su se uhvatili za te reči kao za bogohuljenje, predstavljajući sebi da to mogu prikazati kao greh koji zaslužuje smrt. Govorili su u svom srcu: »Šta ovaj tako huli na Boga? Ko može opraštati grehe osim jednoga Boga?« (**Marko 2,7)

Usmerivši svoj pogled na njih, od koga su se zaklonili i ustuknuli, Isus je rekao: »Što tako pomišljate u srcima svojim? Što je lakše? reći uzetome: opraštaju ti se gresi? ili reći: ustani i uzmi odar svoj, i hodi? No da znate da vlast ima sin čovečij na zemlji opraštati grehe.« Rekao je, okrenuvši se uzetome: »Ustani i uzmi odar svoj, i idi doma.«

Tada je onaj koga su doneli Isusu na nosilima na svoje dve noge s gipkošću i snagom mladića. Životodavna krv prostrujala je njegovim venama. Svaki organ njegovog tela počeo je iznenada raditi. Rumenilo zdravlja smenilo je bljedilo smrti koja se približavala. »I usta odmah, i uzevši odar iziđe pred svima tako da se svi divljahu i hvalahu Boga govoreći: nigda toga videli nismo.«

O, čudesna Hristova ljubavi, koja si se nadvila da isceliš grešne i ucveljene! Božanstvo koje žali i ublažava nedaće čovečanstva koje trpi! O, čudesna silo koja se tako pokazuje sinovima čovečjim! ko može sumnjati u vest o spasenju? ko može potceniti milosrđe Otkupitelja punog saučešća?

Ništa manje od stvaralačke sile bilo je potrebno da bi se povratilo zdravlje tom telu u raspadanju. Isti glas koji je doneo život čoveku načinjenom od praha zemaljskoga, dao je život i oduzetom na samrti. ista sila koja je dala život telu obnovila je i srce. On koji prilikom stvaranja »reč, i postade«, koji »zapovedi, i pokaza se« (**Psalam 33,9) rečju je dao život duši mrtvoj u prestupima i gresima. Izlečenje tela bio je dokaz sile koja je obnovila srce. Hristos je naredio oduzetom da ustane i hoda »da znate«, rekao je On, »da vlast ima sin čovečij na zemlji opraštati grehe.«

Oduzeti je u Hristu našao izlečenje i za duh i za telo. Duhovno izlečenje bilo je praćeno obnovljenjem tela. Preko ove pouke ne sme se olako preći. Danas postoje hiljade koji pate od bolesti tela i koji, kao i oduzeti, čeznu za veću »opraštaju ti se gresi«, teret greha sa svojim nemirom i nezadovoljenim željema osnova je njihove bolesti. Oni ne mogu naći olakšanje dok ne dođu Iscelitelju duše. Mir koji samo On može dati, pružiće snagu umu i zdravlje telu.

Isus je došao da »raskopa dela đavolja.« »U njemu beše život« i On kaže: »Ja dođoh da imaju život i izobilje.« On je »duh koji oživljuje«. (**1. Jovanova 3,8; **Jovan 1,4; 10,10; **1. Korinćanima 15,45) on još uvek ima istu živodavnu silu kao onda kad je na zemlji lećio bolesnog i davao oproštaj grešniku. On »ti prašta sve grehe«, On »isceljuje sve bolesti tvoje«. (**Psalam 103,3)

Izlečenje oduzetog delovalo je na ljude kao da se Nebo otvorilo i otkrilo svu slavu boljega sveta. Dok je čovek koji je bio izlečen prolazio kroz mnoštvo blagosiljajući Boga na svakom koraku i noseći svoj teret koji mu je bio lak kao pero, ljudi su odstupali da bi mu napravili mesta s licima koja su odavala strahopoštovanje, i netremice ga gledali, tiho šapućući međusobno: »Čuda se nagledasmo danas!«

Fariseji su bili nemi od začuđenosti i savladani porazom. Videli su da ne postoji prilika da njihova ljubomora razjari mnoštvo. Veličanstveno delo učinjeno čoveku koga su oni predali Božjem gnevu, ostavilo je takav utisak na narod da su rabini za izvesno vreme bili zaboravljeni. Videli su da Hristos poseduje silu koju su oni pripisivali samo Bogu; ali plemenito dostojanstvo Njegovog držanja bio je u upadljivoj suprotnosti s njihovim nadmenim ponašanjem. Bili su zbunjeni i posramljeni prepoznajući, ali ne priznajući prisustvo uzvišenijeg bića. Što je jači bio dokaz da Isus ima silu na Zemlji da oprašta grehe, to su se čvršće utvrdili u neverstvu. Iz Petrovog doma, u kome su videli oduzetog kako je izlečen Njegovom rečju, otišli su da stvaraju nove planove za učutkivanje Božjeg Sina.

Telesna bolest, ma koliko zloćudna i duboko ukorenjena, izlečena je Hristovom silom, ali bolest duha još jače je ovladala onima koji su svoje oči zatvorili pred svetlošću. Guba i oduzetost nisu bile tako strašne kao fanatizam i neverstvo.

U domu izlečenog oduzetog čoveka nastala je velika radost kad se vratio svojoj porodici, noseći s lakoćom ležaj na kome su ga pre kratkog vremena obazrivo izneli iz njihove sredine. Okupili su se oko njega sa suzama radosnicama, jedva se usuđujući da poveruju svojim očima. Stajao je pred njima u punoj snazi svoje muževnosti. Te ruke koje su izgledale kao beživotne, sad su bile hitre da poslušaju Njegovu volju. Telo koje je bilo usahlo i imalo boju olova, sad je bilo sveže i rumeno. Hodao je čvrstim, slobodnim korakom. Radost i nada bili su ispisani na svakoj crti njegovog lica, a izraz čistoće i mira zauzeo je mesto obeležja greha i patnji. Radosna zahvalnost uzdizala se iz tog doma i Bog se proslavio u svome Sinu, koji je vratio nadu beznađežnom i snagu ranjenom. Ovaj čovek i njegova obitelj bili su spremni da svoje živote polože za Isusa. Nikakva sumnja nije pomračila njihovu veru, nikakvo neverstvo nije osujetilo njihovu vernost prema Onome koji je unio svetlost u njihov mračni dom.

Poglavlje 28.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 9,9–17; ***Marku 2,14–22; ***Luki 5,27–39.

LEVIJE – MATEJ

Od rimskih službenika u Palestini carinici su bili najomraženiji. Dažbine silom nametnute stalno su smetale Jevrejima, podsećajući ih da su izgubili svoju nezavisnost. Ubirači poreza nisu bili samo oruđa rimskog ugnjetavanja već iznuđivači koji su se za svoj račun bogatili na teret naroda. Jevrejin koji bi prihvatio ovu službu iz ruku Rimljana, smatran je izdajnikom časti svoga naroda. Preziran je kao otpadnik i svrstavan u najneuglednije pripadnike društva.

Ovom društvenom sloju pripadao je Levije – Matej koji će biti pozvan u Hristovu službu nakon četvorice učenika u Genezaretu. Fariseji su procenjivali Mateja po njegovom zanimanju, ali Isus je u ovom čoveku video srce otvoreno za prihvatanje istine. Matej je slušao Spasiteljevo učenje. Kad mu je Božji Duh otkrio njegovu grešnost, čeznuo je da potraži pomoć od Hrista, ali naviknut na rabinsku isključivost, nije mislio da će ga ovaj Veliki Učitelj zapaziti.

Sedeći jednog dana u svojoj trošarinskoj kućici, carinik je video Isusa kako se približava. Neizmerno iznenađen čuo je reči koje su mu upućene: »Hajde za mnom!«

Matej »ostavivši sve, ustade i pođe za njim«. Nije bilo oklevanja, dvoumljenja, razmišljanja o unosnom poslu koji treba zameniti siromaštvom i nevoljama. Za njega je bilo dovoljno što će da bude sa Isusom, što će moći slušati Njegove reči i sjediti se s Njim u Njegovom radu.

Tako je bilo i s učenicima koji su ranije bili pozvani. Kad je Isus zatražio od Petra i njegovih drugova da Ga slede, odmah su ostavili svoje čamce i mreže. Neki od ovih učenika imali su ukućane koji su izdržavali, ali kad su primili Spasiteljev poziv, nisu oklevali ili se pitali: »Kako ću živeti i izdržavati obitelj?« Bili su poslušni pozivu, pa kad ih je Isus kasnije pitao: »Kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuće, eda vam što nedostade?«, mogli su odgovoriti: »Ništa.« (**Luka 22,35)

Matej u svom bogatstvu, a Andrija i Petar u svom siromaštvu stavljeni su pred isto iskušenje; svaki od njih posvetio je svoj život istom cilju. U trenutku uspeha, kad su mreže bile pune ribe, a podsticaji staroga načina života najjači, Isus je kraj mora zatražio od učenika da napuste sve za delo evanđelja. Tako se svaka duša iskušava da li je jača želja za prolaznim dobrima ili želja za druženjem s Hristom.

Načelo uvek puno traži. Nijedan čovek ne može uspeti u službi Bogu ako celo njegovo srce nije u njoj i ne drži sve za štetu prema prevažnom poznanju Hrista. Nijedan čovek koji se usteže ne može da bude Hristov učenik, a još manje Njegov saradnik. Kad ljudi pravilno shvate veliko spasenje, samopožrtvovnost koja se ogledala u Hristovom životu, pokazaće se i u njihovom. Putem kojim god ih povede radovaće se da Ga slede.

Pozivanje Mateja da postane jedan od Hristovih učenika izazvalo je veliko negodovanje. Izborom carinika za svog neposrednog pratioca, verski Učitelj je vređao verske, društvene i narodne običaje. Pozivajući se na predrasude naroda, fariseji su se nadali da će struju narodnih osećaja okrenuti protiv Isusa.

Među carinicima nastalo je široko zanimanje. Božanski Učitelj privukao je njihova srca k sebi. U radosti svog novog učenikstva, Matej je čeznuo da svoje ranije drugove dovede Isusu. U skladu s tim, načinio je gozbu u svojoj kući i sazvaio sve svoje rođake i prijatelje. Nisu bili uključeni samo carinici već i mnogi drugi koji su imali sumnjiv ugled i bili odbačeni od svojih suseda koji su se strogo pridržavali propisa.

Gozba je priređena u Isusovu čast i On nije oklevao da prihvati ljubaznost. Dobro je znao da će to da bude sablazan za farisejsku stranku i da će Ga dovesti u nepriliku u očima naroda. Međutim, nikakvo ljudsko pravilo nije moglo uticati na Njegovo delovanje. Spoljašnja obeležja za Njega nisu imala nikakvo značenje. Ono što je privlačilo Njegovo srce bila je duša žedna vode života.

Isus je sedeo kao uvaženi gost za stolom carinika, pokazujući svojim saosećanjem i društvenošću da priznaje dostojanstvo ljudskog roda, pa su ljudi čeznuli da postanu vredni Njegovog poverenja. Na njihova žedna srca Njegove reči padale su s blagoslovenom životodavnom silom. Probuđeni su novi podsticaji i mogućnost novog života otvorila se ovim ljudima odbačenim iz društva.

Na takvim skupovima kao što je bio ovaj, mnogo ljudi bilo je pod utiskom Spasiteljevog učenja, koji su Ga priznali tek nakon vaznesenja. Kad se Sveti Duh izlio i tri hiljade obratilo u jednom danu, među njima je bilo mnogo onih koji su prvi put čuli istinu za stolom nekog carinika pa su neki od njih postali vesnici evanđelja. Za samog Mateja Isusov primer na gozbi bio je trajna pouka. Prezreni carinik postao je jedan od najodanijih evanđelista, idući u svojoj službi stopama svog Učitelja.

Kad su rabini doznali za Isusovo prisustvo na Matejevoj gozbi, iskoristili su priliku da ga optužbe. Međutim izabrali su da deluju preko učenika. Buđenjem njihovih predrasuda nadali su se da će ih odvojiti od njihovog Učitelja. Njihov način postupanja bio je da optuže Hrista učenicima, a učenike Hristu, usmeravajući strele tamo gde će najverovatnije raniti. To je način na koji je Sotona radio još od nezadovoljstva na Nebu, a svi koji pokušavaju izazvati neslogu i otuđenost pokrenuti su njegovim duhom.

»Zašto s carinicima i grešnicima učitelj vaš jede i pije?«, upitali su zavidljivi rabini.

Isus nije očekivao od svojih učenika da odgovore na optužbu, već je sam odgovorio: »Ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Nego idite i naučite se šta znači: milosti hoću, a ne priloga. Jer ja nisam došao da zovem pravednike no grešnike na pokajanje.« Fariseji su smatrali sebe duhovno zdravima, i zato im ne treba lečnik, dok su za carinike i neznabošce tvrdili da umiru od bolesti duše. Zar se, tada, Njegov rad, kao lečnika, nije sastojao u tome da pođe baš onom društvenom sloju kome je potrebna Njegova pomoć?

Međutim, iako su mislili tako visoko o sebi, fariseji su bili u težem stanju od onih koje su prezirali. Carinici su bili manje uskogrudni i manje samouvereni, pa su tako bili otvoreniji uticaju istine. Isus je rekao rabinima: »Idite i naučite se šta znači: milosti hoću, a ne priloga.« Tako je pokazao da tvrdeći da tumače Božju reč, ustvari nimalo ne poznaju njen duh.

Fariseji su za stanovito vreme bili učutkani, ali postali su samo odlučniji u svom neprijateljstvu. Zatim su potražili učenike Jovana Krstitelja i pokušali da ih okrenu protiv Spasitelja. Ovi fariseji nisu prihvatili Krstiteljevu delatnost. Podrugljivo su ukazivali na njegov trezven život, njegove jednostavne navike, njegovu priprostu odeću i proglasili ga fanatikom. Zato što je objavljivao njihovo licemerstvo, suprotili su se njegovim rečima i pokušali podstaknuti narod protiv njega. Božji Duh pokrenuo je srca ovih rugača, osvedočavajući ih o grehu, ali odbili su Božji savet i izjavili da je Jovan opsednut đavolom.

Sad kad je Isus došao, družeci se s narodom, jedući i pijući za njihovim stolovima, optužili su Ga da je izjelica i pijanica. Oni koji su optuživali, bili su sami krivi. Kao što je Bog pogrešno predstavljen, i kao što Ga je Sotona zaodenuo sopstvenim osobinama, tako su ovi loši ljudi lažno predstavili Gospodnje vesnike.

Fariseji nisu hteli uzeti u obzir da je Isus jeo sa carinicima i grešnicima kako bi doneo nebesku svetlost onima koji sede u mraku. Nisu hteli da vide da je svaka reč božanskog Učitelja bila živo seme koje će isključiti i doneti plod na slavu Boga. Odlučili su da ne prihvate svetlost, pa iako su se suprotstavljali Krstiteljevom radu, sad su bili spremni pridobiti prijateljstvo njegovih učenika u nadi da će osigurati njihovu saradnju protiv Isusa. Govorili su da Isus poništava stara predanja i isticali suprotnost ozbiljne Krstiteljeve pobožnosti i Isusovog ponašanja u gošćenju sa carinicima i grešnicima.

Jovanovi učenici su u to vreme bili u velikoj žalosti. Bilo je to pre njihove posete Isusu s Jovanovom porukom. Njihov voljeni učitelj bio je u zatvoru i oni su provodili svoje dane u tugovanju. Isus nije učinio nikakv napor da oslobodi Jovana, već je izgledalo kao da čak ruši ugled njegovog učenja. Ako je Jovan bio poslan od Boga zašto su Isus i Njegovi učenici išli putem koji je bio toliko različit od njegovog?

Jovanovi učenici nisu imali jasnu predodžbu o Hristovom radu; mislili su da možda postoji neka osnova za farisejske optužbe. Poštovali su mnoga pravila koja su propisali rabini, i čak se nadali da će biti opravdani delima Zakona. Jevreji su sprovodili post kao delo zasluge, a najrevnosniji među njima postili su dva dana svake sedmice. fariseji i Jovanovi učenici postili su kad su ovi poslednju došli Isusu s pitanjem: »Zašto mi i fariseji postimo mnogo, a učenici tvoji ne poste?«

Isus im je vrlo blago odgovorio. Nije nastojao da ispravi njihovo pogrešno razumevanje o postu, već samo da ih pravilno uputi u svoj rad. To je učinio koristeći isti slikoviti izraz koji je i sam Krstitelj upotrebio u svom svedočanstvu o Isusu. Jovan je rekao: »Ko ima nevestu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošću raduje se glasu ženikovu. Ova dakle radost moja ispuni se.« (**Jovan 3,29) Jovanovi učenici nisu mogli a da se ne sete ovih reči svog učitelja, kad je Isus, uzimajući istu sliku, rekao: »Možete li svatove naterati da poste dok je ženik s njima?«

Gospodar Neba nalazio se usred svog naroda. Najveći Božji dar predan je svetu. Radost siromašnima, jer je Hristos došao da ih učini naslednicima svog carstva. Radost bogatima, jer će ih poučavati kako da osiguraju večno bogatstvo. Radost neukima, On će ih umudriti na spasenje. Radost učenima, On će im otvoriti dublje tajne no što su oni ikada dokučili; istine koje su bile sakrivene od postanja sveta biće Spasiteljevom misijom otkrivene ljudima.

Jovan Krstitelj radovao se što je posmatrao Spasitelja. Kakvu su priliku za radost imali učenici koji su uživali posebno pravo da hodaju i razgovaraju s veličanstvom neba! To nije bilo vreme njihovog tugovanja i posta. Svoja srca moraju otvoriti i primiti svetlost Njegove slave, da bi je mogli prosuti na one koji sede u tami i u senu smrtnome. bila je to svetla slika koju su izazivale Hristove reči, ali preko nje je ležala teška senka koju je samo Njegovo oko razaznavalo. »Nego će doći vreme«, rekao je On, »kad će se oteti od njih ženik, i onda će postiti.« Kad budu videli svoga Gospoda izdanog i razapetog, učenici će tugovati i postiti. Svojim poslednjim rečima koje im je uputio u gornjoj sobi rekao je: »Još malo i nećete me videti, i opet malo pa ćete me videti. Zaista, zaista vam kažem da ćete vi zaplakati i zaridati, a svet će se radovati; i vi ćete žalosni biti, ali će se vaša žalost okrenuti na radost.« (**Jovan 16,19.20)

Kad bude vaskrsnuo iz groba, njihova žalost pretvoriće se u radost. Posle svog vaznesenja On će kao ličnost da bude odsutan, ali preko Utešitelja još uvek će da bude s njima i oni svoje vreme neće provoditi u tugovanju. To je bilo ono što je Sotona želeo. Želeo je da na svet ostave utisak kako su bili prevareni i razočarani, ali oni su trebali verom gledati u gornju Svetinju, u kojoj je Isus služio za njih; trebali su otvoriti svoja srca Svetome Duhu, Njegovom Zastupniku i radovati se u svetlosti Njegovog prisustva. Ipak će doći dani iskušenja i probe, kad će se sukobiti s vladarima ovoga sveta i upraviteljima carstva tame; kad Hristos neće biti lično s njima i kad neće moći prepoznati Utešitelja, tada će za njih da bude prikladnije vreme za post.

Fariseji su težili da se uzvise strogim poštovanjem formi, dok je njihovo srce bilo ispunjeno zavješću i svađom. »Eto«, kaže Pismo, »postite da se prete i svađate i da bijete pesnicom bezbožno. Nemojte postiti tako kao danas, da bi se čuo gore glas vaš. Taki li je post koji izabrah da čovek muči dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostret i pepeo? To li ćeš zvati post i dan ugodan Gospodu?« (**Isaija 58,4.5)

Pravi post nije samo spoljašnja služba. Pismo opisuje post koji je Bog odabrao – »da razvežeš sveze bezbožnosti, da razdrešiš remene od bremena, da otpustiš potlačene, i da izlomite svaki jaram?«, da »otvoriš dušu svoju gladnome i nasitiš dušu nevoljnu«, (**Isaija 58,6.10) Ovde je prikazan pravi duh i karakter Hristovog rada. Njegov celokupan život bio je žrtvovanje samoga sebe za spasenje sveta. Posteci u pustinji kušanja ili jedući sa carinicima na Matejevoj gozbi, On je davao svoj život za otkupljenje izgubljenih. Pravi Duh posvećenja ne pokazuje se u beskorisnom tugovanju, u ponižavanju tela i mnogobrojnim žrtvama, već u pokoravanju, samoga sebe za dragovoljnu službu Bogu i čoveku.

Nastavljajući svoj odgovor Jovanovim učenicima, Isus je izneo jednu parabolu govoreći: »Niko nemeće zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inače će i novu razdreti, i staroj ne liči što je od novoga.« Vest Jovana Krstitelja nije trebala da bude prožeta predanjem i sujeverjem. Pokušaj da se spoji farisejska pretvornost s Jovanovim posvećenjem učinio bi očitijom pukotinu između njih.

Hristovo učenje nije se moglo spojiti s farisejskim formama. Hristos nije trebao zatvoriti pukotinu koja je načinjena Jovanovim učenjem. On će učiniti izraženijom podvojenost između staroga i novoga. Isus je dalje slikovito prikazao ovu činjenicu, govoreći: »I niko ne leva vina novoga u mehove stare; inače prodre novo vino mehove i ono se prolije, i mehovi propadnu.« Mehovi koji su se upotrebljavali za čuvanje novog vina, nakon izvesnog vremena postajali su suvi i krti i nepodesni da ponovo posluže za istu svrhu. Ovom poznatom slikom Isus je prikazao stanje jevrejskih vođa. Sveštenici, književnici i poglavari bili su usađeni u kolotečinu obreda i predanja. Njihova srca postala su stegnuta kao osušeni vinski mehovi s kojim ih je usporedio. Dok su ostajali

zadovoljni religijom koja se oslanjala na Zakon, nisu mogli postati čuvari žive nebeske istine. Smatrali su da je njihova pravda sasvim dovoljna i nisu želeli da bilo što novo bude uneseno u njihovu religiju. Božju dobru volju prema ljudima nisu prihvatili kao nešto odvojeno od njih samih. Oni su je povezivali s sopstvenim zaslugama za svoja dobra dela. Vera koja deluje ljubavlju i čisti dušu nije mogla naći točku sjedinjenja s farisejskom verom sazdanom od obreda i ljudskih naredbi. Napor da se Isusovo učenje sjedini sa ustanovljenom religijom bio bi uzaludan. Božja životodavna istina, kao vino koje previre, uništila bi stare, trule mehove farisejskog predanja.

Fariseji su smatrali sebe suviše mudrima da bi im bila potrebna pouka, suviše pravednima da bi im bilo potrebno spasenje, suviše poštovanima da bi im bilo potrebno poštovanje koje dolazi od Hrista. Spasitelj se okrenuo od njih da bi našao druge koji bi prihvatili nebesku poruku. U neobrazovanim ribarima, u cariniku na trgu, u ženi Samarjanki, u običnom narodu koji Ga je rado slušao, našao je svoje nove mehove za novo vino. Oruđa koja će se upotrebiti u delu evanđelja jesu ljudi koji rado prihvataju svetlost poslanu od Boga. To su Njegovi predstavnici za prenošenje poznavanja istine ovom svetlu. Ako Hristovom milošću Njegov narod postane nov meh, tada će ga On ispuniti novim vinom.

Hristovo učenje, iako predstavljeno novim vinom, nije bilo nova nauka, već za otkrivenje onoga što se učilo od početka. Međutim, za fariseje Božja istina izgubila je svoje prvotno značenje i lepotu. Hristovo učenje za njih bilo je novo skoro u svakom pogledu, a bilo je i neprepoznato i nepotvrđeno.

Isus je istaknuo moć lažnog učenja da razori poštovanje i čežnju za istinom. »I niko«, rekao je On, »pivši staro ne će odmah novoga; jer veli: staro je bolje.« Celokupna istina koja je bila dana svetlu preko patrijaraha i proroka, zasijala je novom lepotom u Hristovim rečima. Međutim, književnici i fariseji nisu imali nikakvu želju za dragocenim, novim vinom. Dok se ne isprazne od starih predanja, običaja i navika, u njihovom umu i srcu nema mjesra za Hristovo učenje. Čvrsto su se držali mrtvih formi okrenuvši se od životodavne istine i Božje sile.

To se pokazalo kao propast za Jevreje i to će se pokazati kao propast za mnoge duše u naše vreme. Hiljade čine istu grešku koju su učinili fariseji ukoreni od Hrista na gozbi kod Mateja. Mnogi odbijaju istinu koja silazi od Oca svetlosti radije nego da odbace neku voljenu zamisao ili se odreknu nekog idola u svom shvatanju. Uzdaju se u sebe i oslanjaju se na svoju mudrost ne razumevajući svoje duhovno siromaštvo. oni uporno nastoje da bude spaseni na neki način kojim bi mogli ostvariti neko značajno delo. Kad uvide da ne postoji nikakav način da utkaju sebe u to delo, odbacuju ponuđeno spasenje.

Zakonska religija nikada ne može dovesti duše Hristu, jer je to vera bez ljubavi, bez Hrista. Post ili molitva pokrenuti duhom samoopravdanja jesu gad u Božjim očima. Svečani bogoslužbeni skup, čitav niz verskih obreda, spoljašnja poniznost, iznuđena žrtva, iskazuju da onaj koji sve ovo čini smatra sebe pravednim, predodređenim za nebo, ali to je sve prevara. Naša vlastita dela nikada nam ne mogu pribaviti spasenje.

Kao što je bilo u Hristovo vreme, tako je i danas; fariseji nisu bili svesni svog duhovnog siromaštva. Njima je upućena vest: »Jer govoriš: bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slep, i go. Svetujem te da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš; i bele haljine, da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje.« (**Otkrivenje 3,17.18) Vera i ljubav su zlato okušano u ognju. Međutim, kod mnogih ovo zlato je potamnijelo i bogata riznica je izgubljena. Hristova pravda je za njih nenošena haljina, netaknuti izvor. Njima se kaže: »No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio. Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prava dela čini; ako li ne, doći ću ti skoro, i dignuću svetnjak tvoj s mesta njegova, ako se ne pokaješ.« (**Otkrivenje 2,4.5)

»Žrtva je Bogu duh skrušen, a srce skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože.« (**Psalam 51,17) Čovek se mora osloboditi samoga sebe da bi u punom smislu reči mogao da bude Isusov vernik. Kad se odrekne samoga sebe, tada Gospod od čoveka može načiniti novo stvorenje. Novi mehovi mogu držati novo vino. Hristova ljubav nadahnuće vernika novim životom. U onome koji gleda na Načelnika i Svršitelja naše vere, pokazaće se Hristov karakter.

Poglavlje 29. SUBOTA

Subota je proglašena svetom prilikom stvaranja. Pošto je uspostavljena za čoveka, ima svoje poreklo od vremena »kad pevahu zajedno zvezde jutarnje i svi sinovi Božji klikovahu—« (**O Jovu 38,7) Mir se širio nad svetom, jer je Zemlja bila u skladu s nebom. »Pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro beše veoma« i počnuo je radujući se svom završenom delu. (**1. Mojsijeva 1,31)

Zato što se odmarao u Subotu, »blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga«, izdvojio ga je za svetlu uporabu. On ju je dao Adamu kao dan odmora. Bila je uspomena na delo stvaranja, a time i znak Božje moći i Njegove ljubavi. Pismo kaže: »Čudesa je svoja učinio da se ne zaborave.« »Jer što se na njemu može videti, od postanja sveta moglo se poznati i videti na stvorenjima, i njegova večna sila i božanstvo.« (**1. Mojsijeva 2,3; **Psalam 111,4; **Rimljanima 1,20)

Sve je stvorio Božji sin. »U početku beše reč i reč beše u Boga... Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo.« (**Jovan 1,1–3) Pošto je Subota uspomena na delo stvaranja, ona je dokaz Hristove moći i ljubavi.

Subota upućuje naše misli na prirodu i dovodi nas u zajednicu sa Tvorcem. U pesmi ptica, u uzdisanju drveća, u muzici mora još uvek možemo čuti Njegov glas, glas Onoga koji je razgovarao s Adamom u Edemu »kad dan zahladi«. Kad posmatramo Njegovu silu u prirodi nalazimo utehu, jer Reč koja je sve stvorila daje život duši. On »koji reče da iz tame zasvetli videlo, zasvetli u srcima našim na svetlost poznanja slave Božije u licu Isusa Hrista.« (**2. Korinćanima 4,6)

Ova misao motivirala je pesmu:

»Jer si me razveselio, gospode, delima svojim,
S dela ruku tvojih radujem se.
Kako su velika dela tvoja Gospode!
Veoma su duboke pomisli tvoje.«
(**Psalam 92,4,5)

Sveti Duh preko proroka Isaije objavljuje: »S kim ćete dakle izjednačiti Boga? i kakvu ćete mu priliku naći?... Ne znate li? ne čujete li? ne kazuje li vam se od iskona? ne razumete li od temelja zemaljskih? On sedi nad krugom zemaljskim, i njeni su mu stanovnici kao skakavci; on je razastro nebesa kao paltno i razapeo ih kao šator za stan... S kim ćete me dakle izjednačiti da bih bio kao on? veli sveti. Podignite gore oči svoje i vidite ko je to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile njegove i jake moći ne izostaje ni jedno? Za što govoriš, Jakove, i kažeš Izrael: sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega? Ne znaš li? nisi li čuo da Bog večni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utruđuje?... On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krepost.« »Ne boj se, jer sam ja s tobom; ne plaši se, jer sam ja Bog tvoj; ukrepiću te i pomoći ću ti, i podupreću te desnicom pravde svoje.« »Pogledajte u mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga.« To je poruka ispisana u prirodi, koju Subota treba sačuvati u sećanju. Kad je Gospod naložio Izrailju da svetkuje Njegove Subote, rekao je: »Da su znak između mene i vas, da znate da sam ja Gospod Bog vaš.« (**Isaija 40,18–29; 41,10; 45,22; **Jezekilj 20,20)

Subota je bila uključena u Zakon sa Sinaja; ali tada nije prvi put objavljena kao dan odmora. Izraelski narod je to znao pre Sinaja. Na putu prema Sinaju Subota je svetkovana. Kad su je neki obesvetili, Gospod ih je ukorio govoreći: »Dokle ćete se protiviti zapovestima mojim i zakonima mojim?« (**2. Mojsijeva 16,28)

Subota nije bila samo za Izrael, već za ceo svet. Ona je objavljena čoveku u Edemu, pa kao i druge zapovesti Dekaloga, neprolazno obavezuje. O Zakonu u kome četvrta zapovest čini jedan deo, Hristos izjavljuje: »Dokle nebo i zemlja stoji, neće nestati ni najmanjega slovca ili jedne title iz zakona.« Dokle god Nebo i Zemlja traju, Subota će biti znakom Stvoriteljeve moći. Kad Edem bude ponovo procvjetao na Zemlji, Božji sveti dan odmora poštovaće svi pod Suncem. »Od subote do subote« svaki stanovnik proslavljene nove Zemlje dolaziće »da se pokloni preda mnom, veli Gospod.« (**Matej 5,18; **Isaija 66, 23)

Nijedna druga ustanova koja je poverena Jevrejima nije tako celovito odvajala Jevreje od okolnih naroda kao što je to bila Subota. Bog je odredio da ih njeno poštovanje imenuje za Njegove poštovaoce. Ono je trebalo da bude znakom njihovog odvajanja od idolopoklonstva i njihove veze s pravim Bogom. Međutim, da bi Subotu držali svetom, ljudi i sami moraju da bude sveti. Verom moraju postati učesnici u Hristovoj pravdi. Kad je izdana zapovest Izrailju: »Sećaj se dana od odmora da ga svetkuješ«, Gospod im je takođe rekao: »Bićete mi sveti ljudi.« (**2. Mojsijeva 20,8; 22,31) Jedino na taj način Subota je mogla obeležiti Izraelce kao one koji služe Bogu.

Kad su se Jevreji odvojili od Boga propustivši da Hristovu pravdu verom učine svojom pravdom, za njih je Subota izgubila svoje značenje. Sotona je težio da uzvisi sebe i odvuče ljude od Hrista, pa je radio na tome da izopači Subotu, zato što je ona znak Hristove moći. Jevrejske vođe izvršavale su Sotoninu volju okružavajući Božji dan odmora tegobnim zahtevima. U Hristovo vreme Subota je postala tako izopačena da je njeno poštovanje pre održavalo karakter sebičnih i samovoljnih ljudi negoli karakter Nebsekog Oca punog ljubavi. Rabini su u stvari predstavljali Boga kao Onoga koji je dao zakone koje ljudi nisu mogli poštovati. Navodili su narod da Boga smatra tiraninom, i misle da svetkovanje Subote, kako to On zahteva, čini ljude tvrdokornim i surovim. Hristovo delo bilo je da ukloni ova pogrešna shvatanja. Iako su Ga rabini pratili nemilosrdnim neprijateljstvom, On se nije prikazao kao onaj koji se priklanja njihovim zahtevima, već je išao pravo napred, držeći Subotu u skladu s Božjim Zakonom.

Jednog Subotnjeg dana, kad se Spasitelj sa svojim učenicima vraćao s mesta bogoslužjenja, prolazili su kroz polje zrelog žita. Isus je nastavio svoj rad do kasno, pa su prolazeći kroz polja, učenici počeli skupljati klasje i jesti zrnevlje, pošto su ih protrljali svojim rukama. Bilo kog drugog dana ovaj čin ne bi izazvao nikakvu primedbu, jer čovek prolazeći kroz žitno polje, voćnjak ili vinograd, mogao je slobodno kupiti ono što je želeo pojesti. (Vidi: **5. Mojsijeva 23,24,25) Međutim, učiniti to Subotom smatralo se činom obesveštenja. Ne samo što je otkidanje

klasja bila neka vrsta žetve već je i trljanje klasja rukama bila vrsta vršidbe. Na taj način, po mišljenju rabina, učinjen je dvostruki greh.

Uhode su se odmah požalile Isusu govoreći: »Gle, učenici tvoji čine što ne valja u subotu.«

Kad je bio optužen za prekršaj Subote u Vitsaidi, Isus se odbranio potvrđujući da je Božji Sin i izjavljujući da radi u skladu s Ocem. Sad kad su učenici napadnuti, On navodi tužiteljima primere iz Starog zaveta, dela koja su sluge Božje izvršile Subotom.

Jevrejski učitelji ponosili su se svojim poznavanjem Pisma, a Spasiteljev odgovor sadržavao je prekor zbog njihovog nepoznavanja svetih spisa. »Zar niste čitali«, rekao je On, »ono što učini David kad ogladnje, on i koji behu s njim? Kako uđe u kuću Božiju, i uze hlebove postavljene i izjede... kojih nikome ne valjaše jesti osim jedinih sveštenika?« »I govoraše im: subota je načinjena čoveka radi, a nije čovek subote radi.« »Ili niste čitali u zakonu kako u subotu sveštenici u crkvi subotu pogane, pa nisu krivi? A ja vam kažem da je ovde onaj koji je veći od crkve.« »Jer je gospodar i od subote sin čovečij.« (**Luka 6,3.4; **Marko 2,27.28; **Matej 12,5.6.8)

Ako je bilo pravo da David utoli svoju glad jedenjem hleba koji je bio izdvojen za svetu uporabu, tada je bilo u redu da apostoli udovolje svojim potrebama trganjem klasova u toku svetih subotnih časova. Štoviše, sveštenici u Hramu obavljali su veći rad Subotom nego ostalim danima. Isti rad u svetovnim poslovima bio bi grešan, ali rad sveštenika bio je u službi Bogu. Oni su vršili obrade koji su ukazivali na iskupiteljsku Hristovu moć i njihov rad bio je u skladu sa svrhom Subote. Međutim, sada je sam Hristos došao. Učenici, radeći Hristovo delo bili su zaposleni u Božjoj službi, i ono što je neophodno za ostvarenje ovog dela bilo je ispravno činiti u subotnjem danu.

Hristos je želeo poučiti svoje učenike i svoje neprijatelje da služba Bogu ima neopozivo prvenstvo. Cilj Božjeg dela u ovom svetu je čovekovo otkupljenje, zato ono što je potrebno učiniti Subotom radi izvršenja ovog dela u skladu sa zakonom o Suboti. Isus je krunisao svoj dokaz proglašavajući da je On »gospodar od subote«, On koji je iznad svakog pitanja i iznad svakog zakona. Ovaj bezgranični Sudac oslobodio je svoje učenike krivice, pozivajući se na iste odredbe za koje su bili optuženi da ih krše.

Isus nije dopustio da ovo prođe samo s upućivanjem ukora svojim neprijateljima. Izjavio je da su oni u svom slepilu pogrešno razumeli svrhu Subote. Rekao je: »Kad biste pak znali šta je to: milosti hoću a ne priloga nikad ne biste osuđivali prave.« (**Matej 12,7) Mnogi njihovi kruti obredi ne mogu nadoknaditi nedostatak istinske čestitosti i nežne ljubavi koje će uvek obeležavati pravog obožavaoca Boga.

Hristos je opet ponovio istinu da žrtve same po sebi nemaju nikakvu vrednost. One su bile sredstvo, a ne cilj. Njihov cilj je bio da usmere ljude Spasitelju, i na taj način da ih dovedu u sklad s Bogom. Bog ceni službu ljubavi. Kad ovo nedostaje, sam niz obreda jest uvreda za Njega. Tako je i Subotom. Ona je bila određena da dovede ljude u zajednicu s Bogom, ali kad je njihov um bio obuzet zamornim obredima, cilj Subote je osujećen. Samo spoljašnje svetkovanje Subote bilo je rujanje.

Jedne druge Subote, kad je Isus ušao u sinagogu, video je čoveka sa suvom rukom. Fariseji su Ga posmatrali, željni da vide što će učiniti. Spasitelj je dobro znao da će zbog lečenja u Subotu, da bude smatran prekršiteljem, ali nije oklevao da poruši zid običajnih zahteva kojima je Subota bila okružena. Isus je naložio bolesnom čoveku da ustane i tada je zapitao: »Valja li u subotu dobro činiti ili zlo činiti? dušu održati, ili pogubiti?« Među Jevrejima postojalo je pravilo po kome ne učiniti dobro, kad čovek ima priliku za to, znači činiti zlo; a propustiti da se spasi život, značilo je ubiti. Na ovaj način Isus se sreo s rabinima na njihovom tlu. »A oni mučahu. I pogledavši na njih s gnevom od žalosti što su im onako srca odrvenila reče čoveku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga.« (**Marko 3,4.5)

Kad je upitao: »Valja li u subotu lečiti?« Isus je odgovorio: »Koji je među **vama** čovek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu ne će je uzeti i izvaditi? A koliko li je čovek pretežniji od ovce? Dakle, valja u subotu dobro činiti.« (**Matej 12,10–12)

Uhode se nisu usuđivale odgovoriti Hristu u prisustvu mnoštva, iz straha da ne padnu u teškoće. Znali su da je On govorio istinu. Radije bi pustili čoveka da pati nego da krše svoja predanja, dok bi životinju oslobodili zbog gubitka koji bi vlasnik pretrpeo ako bi ona bila zanemarena. Na taj način za nemu životinju pokazivali su više staranja nego za čoveka, koji je stvoren po Božjem obličju. Ovo prikazuje delovanje svoh lažnih religija. One potiču iz čovekove čežnje da se uzdigne iznad Boga, ali konačni rezultat je spuštanje čoveka ispod životinje. Svaka religija koja se bori protiv Božje vladavine lišava čoveka slave koju je imao prilikom stvaranja i koja će mu se u Hristu ponovo vratiti. Svaka lažna religija uči svoje pristalice da se nemarno odnose prema ljudskim potrebama, patnjama i pravima. Evanđelje krvlju i uči neжном uvažavanju čovekovih želja i patnji. Gospod kaže: »Učiniću da će čovek više vrediti nego zlato čisto, više nego zlato Ofirsko.« (**Isaija 13,12)

Kad se Isus okrenuo farisejima s pitanjem da li u subotnjem danu treba činiti dobro ili zlo, da li je po zakonu spašavati život ili ubijati, sučelio ih je s njihovim zlim namerama. S ogorčenom mržnjom tražili su Njegov život, dok je On spašavao život i mnoštvu donosio radost. Da li je bilo bolje ubijati u Subotu, kao što su to nameravali učiniti, nego lečiti bolesne kao što je On to činio? Da li je bilo pravednije nositi ubistvo u srcu u toku Božjeg svetog dana nego voleti sve ljude što se izrazilo u delima milosrđa?

Izlečenjem suve ruke Isus je osudio običaj Jevreja, a četvrtu zapovest ostavio je da stoji onako kako ju je Bog dao. »Valja u subotu dobro činiti« izjavio je On. Odbacivanjem besmislenih jevrejskih ograničenja, Hristos je uzdigao Subotu, dok su oni koji su se žalili na Njega, omalovažavali Božji sveti dan.

Oni koji drže da je Hristos ukinuo Zakon, uče da je On kršio Subotu i opravdao svoje učenike što to isto čine. Na taj način oni u stvari zauzimaju isti stav kao i Jevreji u svojoj sitničavosti. U ovome oni protivreče svedočanstvu samoga Hrista koji objavljuje: »Ja održah zapovesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj.« (**Jovan 15,10) Ni Spasitelj, a ni Njegovi sledbenici nisu prekršili zakon o Suboti. Hristos je bio živi predstavnik Zakona. U Njegovom životu nije postojao nijedan prekršaj Njegovih svetih pravila. Posmatrajući ovaj narod svedoka koji je tražio priliku da Ga osudi, On je neizazvan mogao kazati: »Koji me od vas kori za greh?« (**Jovan 8,46)

Spasitelj nije došao da odbaci ono što su govorili patrijarsi i proroci; jer je On sam govorio preko ovih predstavnika. Sve istine Božje reči potekle su od Njega. Međutim, ovi neprocenjivi dragulji bili su stavljeni u pogrešne okvire. Njihov dragoceni sjaj postao je sluga zabludi. Bog je želeo da se izvade iz okvira zablude i stave u okvir istine. Ovo delo mogla je izvršiti samo božanska ruka. Svojom povezanošću sa zabludom, istina je služila ciljevima neprijatelja Boga i čoveka. Hristos je došao da je postavi tamo gde će proslavljati Boga i delovati za spasenje ljudskog roda.

»Subota je načinjena čoveka radi, a nije čovek subote radi«, rekao je Isus. Ustanove koje je Bog uspostavio koriste čovečanstvu. »Jer je sve vas radi.« »Bio Pavle, ili Apolo, ili Cefa, ili svet, ili život i smrt, ili sadašnje, ili buduće: sve je vaše; a vi ste Hristovi a Hristos Božji.« (**2. Korinćanima 4,15; **1. Korinćanima 3,22,23) Zakon Deset zapovesti, čiji je deo Subota, Bog je kao blagoslov dao svom narodu. »I zapovedi nam Gospod«, rekao je Mojsije, »da vršimo sve ove uredbe bojeći se Gospoda Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas sačuvao u životu.« (**5. Mojsijeva 6,24) Izrailju je preko Psalmiste dana poruka: »Služite Gospodu veselo; idite pred lice njegovo pevajući! Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo dostojanje njegovo, narod njegov i ovce paše njegove. Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom.« (Pslam 100,2–4) A za sve koji drže »subotu da je ne oskvrne«, Gospod izjavljuje, »njih ću dovesti na svetu goru svoju i razveseluću ih u domu svojemu molitvenom.« (**Isaija 56,6.7)

»Dakle je gospodar sin čovečij i od subote.« Ove reči pune su pouke i utehe. Zato što je Subota načinjena za čoveka, ona je Gospodnji dan. Ona pripada Hristu. Jer »sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo.« (**Jovan 1,3) Pošto je On sve stvorio, stvorio je i Subotu. On ju je odvojio kao uspomenu na delo stvaranja. Ona ukazuje na Njega i kao Tvorca i kao na Onoga koji posvećuje. Ona oglašava da je On koji je stvorio sve na Nebu i na Zemlji, i koji sve održava, Glava crkvi i da smo Njegovom silom pomireni s Bogom. Jer, govoreći o Izrailju, On je rekao: »I subote svoje dadoh im da su znak između mene i njih da bi znali da sam ja Gospod koji ih posvećujem« – činim ih svetima. (**Jezekilj 20,12) Tada je Subota znak Hristove sile da nas učini svetima. Ona je dana svima onima koje Hristos čini svetima. Kao znak Njegove sile koja posvećuje, Subota je dana svima koji kroz Hrista postaju deo Božjeg Izrailja.

A Gospod kaže: »Ako odvratiš nogu svoju od subote da ne činiš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavnim... tada ćeš se veseliti u Gospodu.« (**Isaija 58,13.14) Svima koji prihvate Subotu kao znak Hristove stvaralačke i otkupiteljske moći, ona će da bude milina. Gledajući Hrista u njoj, i sami imaju milinu u Njemu. Subota im ukazuje na dela stvaranja kao dokaz Njegove veličanstvene moći u otkupljenju. Dok nas podseća na izgubljeni edemski mir, govori o miru obnovljenom kroz Spasitelja. Svako delo u prirodi ponavlja Njegov poziv: »Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti.« (**Matej 11,28)

Poglavlje 30.

Ova glava zasnovana je na **Marku 3,13–19; **Luki 6,12–16.

»I POSTAVI DVANAESTORICU«

»I iziđoše na goru, i dozva koje on šćaše; i dođoše mu. I postavi dvanaesticu da budu s njim, i da ih pošilje da propovedaju.«

Na obronku planine ispod drveća koje je pružalo zaklon, nedaleko od Galilejskog mora, dvanaestorica su pozvana u apostolsku službu i tu je izgovorena i Beseda na gori. Polja i brda bili su omiljena mesta Isusovog boravka i znatan deo Njegovog učenja iskazan je pod vedrim nebom pre no u Hramu ili sinagogama. Nijedna sinagoga ne bi mogla primiti mnoštvo koje Ga je sledilo, ali to nije jedini razlog zbog koga je izabrao da poučava u poljima i gajevima. Isus je voleo prizore u prirodi. Za Njega je svako tiho mesto bilo sveti hram.

Pod drvećem u Edemu prvi stanovnici Zemlje izabrali su svoju svetinju. Tu je Hristos održavao vezu s ocem čovečanstva. Kad su prognani iz raja, naši praroditelji su i dalje održavali bogoslužjenja na poljima i gajevima, i tu ih je Hristos nalazio s evanđeljem svoje milosti. Hristos je govorio s Avramom pod hrastovima u Mamriji; s Isakom kad je uvečer odlazio u polja da se moli; s Jakovom na padini brežuljka kod Betela; s Mojsijem usred madijanskih planina i s dečakom Davidom dok je čuvao svoja stada. Po Hristovom uputstvu jevrejski narod je

petnaest vekova svake godine napuštao svoje domove sedmicu dana i stanovao u senicama načinjenim od zelenog granja »s lepim drvetu, i grana palmovih i grana s gustih drveta, i vrbe s potoka.« (**3. Mojsijeva 23,40)

U obučavanju svojih učenika Isus je izabrao da se povuče iz gradske zbrke u tišinu polja i brežuljaka, jer je to bilo više u skladu s poukama o samoodricanju kojima ih je želeo poučiti. U toku svoje službe voleo je okupljati narod oko sebe pod modrim nebom, na nekom tavom obraslom obronku ili na obali kraj jezera. Ovde, okružen delima svog stvaralaštva, mogao je skrenuti misli svojih slušalaca s veštačkog na prirodno. U rastu i razvoju prirode bila su otkrivena načela Njegovog carstva. Podižući svoje oči prema Božjim brežuljcima i posmatrajući krasna dela Njegovih ruku, ljudi mogu naučiti dragocene pouke o božanskoj istini. Hristovo učenje ponavljalo bi im se u svim detaljima prirode. Tako je to sa svima koji izlaze u polja s Hristom u svojim srcima. Oni će se osećati okruženi svetim uticajima. Detalji iz prirode prenose priče našega Gospoda i ponavljaju Njegove savete. Dodirom s Bogom u prirodi, um se uzdiže, a srce nalazi počinak.

Sad je trebalo učiniti prvi korak u organiziranju Crkve koja će nakon Hristovog odlaska da bude Njegov predstavnik na Zemlji. Oni nisu imali na raspolaganju skupoceni hram, već je Spasitelj svoje učenike poveo na omiljeno mesto boravka, pa su u njihovim umovima sveta iskustva tog dana zauvek bila povezana s lepotom brda, doline i mora.

Isus je pozvao svoje učenike da bi ih mogao poslati kao svoje svedoke, da objave svetu što su videli i čuli od Njega. Njihova služba bila je najznačajnija služba na koju su ikada ljudska bića bila pozvana i stajala je odmah iza službe samoga Hrista. Oni su trebali postati Božji saradnici u spašavanju sveta. Kao što su u Starom zavetu dvanaest patrijaraha stajali kao predstavnici Izrailja, tako su i dvanaest apostola trebali stajati kao predstavnici evanđeoske Crkve.

Spasitelj je poznao karakter ljudi koje je izabrao; pred Njim su sve njihove slabosti i pogreške bile otkrivene; znao je i opasnosti kroz koje će morati proći, odgovornosti koja će počivati na njima, pa je Njegovo srce bilo puno nežne ljubavi prema ovim izabranicima. Sam na brdu blizu Galilejskog mora, On je celu noć proveo u molitvi za njih, dok su oni spavali u podnožju brda. S prvom svetlošću zore pozvao ih je da dođu k Njemu, jer im je imao nešto važno izneti.

Ovi učenici neko vreme marljivo su radili udruženi sa Isusom. Jovan i Jakov, Andrija i Petar, s Filipom, Natanailom i Matejom bili su povezani s Njim prisnije no ostali i bili svedoci većeg broja Njegovih čuda. Petar, Jakov i Jovan bili su u još bliskijoj vezi s Njim. Bili su gotovo stalno s Njim, prateći Njegova čuda i slušajući Njegove reči. Jovan se progurao najbliže Isusu, tako da se isticao kao onaj koga je Isus voleo. Spasitelj ih je sve voleo, ali Jovanov duh bio je najpremljiviji. Bio je mlađi od ostalih i s detinjim je poverenjem otvorio svoje srce Isusu. Tako je stekao veću Hristovu naklonost, pa su preko njega Spasiteljeva najdublja duhovna učenja prenesena Njegovom narodu.

Na čelu jedne od grupa u koje su apostoli bili podeljeni, stoji Filipovo ime. On je bio prvi učenik kome je Isus uputio jasan nalog: »Hajde za mnom.« Filip je bio iz Vitsaide, Andrijinog i Petrovog grada. On je slušao učenje Jovana Krstitelja i čuo kad je Jovan proglasio Hrista za Božje Jagnje. Filip je iskreno tražio istinu, ali je bio sporog srca za verovanje. Iako se i sam pridružio Hristu, ipak njegovo objavljivanje Hrista Natanailu pokazuje da nije bio potpuno uveren u Hristovo božanstvo. Iako je glas s neba proglasio Hrista Božjim Sinom, za Filipa On je bio »Isus, sin Josifov iz Nazareta.« (**Jovan 1,45) Filipov nedostatak vere pokazao se ponovo kad je nahranjeno pet hiljada ljudi. Isus je želeo da ga okuša kad je upitao: »Gde ćemo kupiti hleba da ovi jedu?« Filipov odgovor otkrio je njegovo neverstvo: »Dvesta groša hleba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne.« (**Jovan 6,5.7) Isus je bio žalostan. Iako je Filip video Njegovo delo i osetio Njegovu silu, ipak nije imao vere. Kad su se Grci raspitivali kod Filipa za Isusa, nije iskoristio priliku da ih upozna sa Spasiteljem, nego se obratio Andriji. Opet, u onim poslednjim časovima pre raspeća, Filipove reči su obeshrabrivale veru. Kad je Toma rekao Isusu: »Gospode, ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati?« Spasitelj je odgovorio: »Ja sam put istina i život... kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega.« Filipov odgovor otkrio je neverovanje: »Gospode! pokaži nam oca, i biće nam dosta.« (**Jovan 14,5–8) Učenik koji je tri godine bio sa Isusom bio je tako sporog srca, tako slab u veri.

U srećnoj suprotnosti s Filipovim neverstvom bilo je Natanelovo detinje poverenje. On je bio čovek vrlo iskrene prirode, čovek čija je vera počivala u nevidljivoj stvarnosti. Ipak, Filip je bio učenik u Hristovoj školi i božanski Učitelj strpljivo je podnosio njegovo neverstvo i sporo razumevanje. Kad se Sveti Duh izlio na učenike, Filip je postao učitelj po božanskom redu. Znao je o čemu govori i poučavao je sa sigurnošću koja je osvedočavala slušaocima.

Dok je Isus pripremio učenike za njihovo rukopoloženje jedan koji nije bio pozvan, nastojao je da im se nametne. Bio je to Juda Ikariotski, čovek koji je tvrdio da je Hristov sledbenik. On je sada istupio, zahtevajući mesto u ovom užem krugu učenika. S velikom ozbiljnošću i prividnom iskrenošću izjavio je: »Učitelju!« ja idem za tobom kud god ti pođeš.« Isus ga nije ni odbio ni pozdravio dobrodošlicom, već je samo prozborio žalosne reči: »Lisice imaju jame i ptice nebeske gnezda; a sin čovečji nema gde glave zakloniti.« (**Matej 8,19.20) Juda je verovao da je Isus Mesija, i pridružujući se apostolima, nadao se da će osigurati sebi visok položaj u novom carstvu. Ovu nadu Isus je želeo srušiti izjavom o svom siromaštvu.

Učenici su želeli da Juda postane jedan od njih. Imao je izgled koji je ulivao poštovanje, bio je čovek oštrouman, delotvoran, darovit i oni su ga preporučili Isusu kao čoveka koji će Mu pružiti značajnu pomoć u radu. Bili su iznenađeni kad ga je Isus primio tako ravnodušno.

Učenici su bili vrlo razočarani što Isus nije pokušavao uspostaviti saradnju s vođama u Izrailju. Smatrali su da je pogrešno što nije ojačao svoje delo osiguravajući podršku ovih uticajnih ljudi. Da je odbio Judu, oni bi u svojim umovima postavili pitanje o mudrosti svog Učitelja. Kasnija Judina biografija pokazaće im koliko je opasno dozvoliti bilo kakvom svetovnom prosuđivanju da deluje u odlučivanju o podobnosti ljudi za Božje delo. Saradnja takvih ljudi koji su učenici želeli izdala bi delo u ruke njegovih najvećih neprijatelja.

Ipak, kad se pridružio učenicima, Juda nije bio neosetljiv prema lepoti Hristovog karaktera. Osećao je uticaj te božanske sile koja je privlačila duše Spasitelju. On koji nije došao da slomi stučene trske niti da ugasi »sveštila koje se puši« neće odbiti ovu dušu dok i jedna želja bude sezala k svetlosti. Spasitelj je čitao Judino srce; On je znao dubinu greha kome će Juda podleći ako ga Božja milost ne oslobodi. Povezujući ovog čoveka sa sobom, On ga je postavio tamo gde je, iz dana u dan, mogao da bude doveden u dodir sa izvorom Njegove nesebične ljubavi. Ako bi otvorio svoje srce Hristu, božanska milost izagnala bi demona sebičnosti, pa bi čak i Juda mogao postati podanik Božjeg carstva.

Bog uzima ljude takve kakvi jesu, sa osnovnim crtama u karakteru, i obučava ih za svoju službu, ako žele prihvatiti Njegov red i učiti od Njega. Oni nisu izabrani zato što su savršeni, već uprkos svom nesavršenstvu; kroz poznavanje i sprovođenje istine, kroz Hristovu milost, mogu da budu preobraženi u Njegovo obličje.

Juda je imao iste prilike kao i drugi učenici. Slušao je iste dragocene pouke. Međutim, sprovođenje istine koje je Hristos zahtevao, razmimoilazilo se s Judinim željama i ciljevima, te on nije želeo napustiti svoje zamisli da bi primio mudrost s Neba.

Kako je nežno postupio Spasitelj sa svojim budućim izdajnikom! U svom učenju Isus se zadržavao na načelima dobročinstva koja su udarala u sam koren pohlepnosti. Izneo je Judi gnjusni karakter lakomstva i više puta ovaj učenik razumeo je da je ocrtan njegov karakter i istaknut njegov greh, ali nije želeo priznati i napustiti svoju nepravdu. Bio je sam sebi dovoljan i umesto da se odupre iskušenju, nastavio je slediti svoje nepoštene postupke. Hristos je bio pred njim, živi primer onoga što bi on postao da je poženje blagodat božanskog posredovanja i službe; ali Juda se oglušio na sve te pouke.

Isus mu nikada nije uputio oštri ukor zbog njegovog lakomstva, već je s božanskim strpljenjem podnosio ovog grešnog čoveka, čak i dok mu je davao dokaz da čita njegovo srce kao otvorenu knjigu. Ponudio mu je najuzvišenije podsticanje da čini što je pravo, pa za odbacivanje nebeske svetlosti Juda nije imao nikakvo opravdanje.

Umesto da hodi u svetlosti, Juda je izabrao da sačuva svoje mane. Gajio je rđave želje, osvetničke strasti, mračne i turobne misli, sve dok Sotona nije sasvim zagospodario ovim čovekom. Juda je postao predstavnik Hristovog neprijatelja.

Kad se udružio sa Isusom, imao je neke dragocene crte karaktera, koje su mogle da budu blagoslov za Crkvu. Da je hteo poneti Hristov jaram, mogao je postati jedan od najznačajnijih apostola, ali on je otvrdnuo svoje srce kad mu je pažnja bila usmeravana na mane, a oholost i pobuna poticale su njegovu sebičnu slavloljubivost, te se na taj način onesposobio za rad koji bi mu Bog poverio da izvrši.

Svi apostoli imali su ozbiljne mane kad ih je Isus pozvao u svoju službu. Čak i Jovan, koji je došao u najprisniju vezu s poniznim i krotkim Spasiteljem, po svojoj prirodi nije bio ponizan i popustljiv. On i njegov brat nazvani su »sinovima gromovnim.« Dok su bili sa Isusom, svako ponižavanje pokazano prema Njemu probudilo je u njima gnev i ratobornost. Plahovitost, osvetoljubivost, kritički duh, sve je to bilo u voljenom učeniku. Bio je gord, željan da bude prvi u Božjem carstvu. Međutim, iz dana u dan nasuprot svom nasilničkom duhu, posmatrao je Isusovu nežnost i blagost i slušao Njegove pouke o poniznosti i strpljenju. Otvorio je svoje srce božanskom uticaju, i postao ne samo slušalac već i tvorac Spasiteljevih reči. Njegovo ja bilo je sakriveno u Hristu. Naučio je nositi Hristov jaram i poneti Njegovo breme.

Isus je ukoravao svoje učenike, On ih je opominjao i upozoravao; ali Jovan i njegova braća nisu Ga napustila; izabrali su Isusa bez obzira ne prekore. Spasitelj se nije povukao od njih zbog njihovih slabosti i grešaka. Oni su nastavili do kraja deliti Njegova iskušenje i učiti pouke iz Njegovog života. Posmatranjem Hrista preobrazili su svoj karakter.

Apostoli su se znatno razlikovali u navikama i naklonostima. Tu su se nalazili carinik Levije – Matej i vatreni zelot Simon, odlučni neprijatelj rimske vlasti; velikodušni i nagli Petar i podli Juda; Toma, iskrena srca, ali stidljiv i bojažljiv, Filip, spora srca i naklonjen sumnji i slavloljubivi, prostodušni Zebedejevi sinovi. Isus ih je doveo u zajednicu s njihovim različitim manama; svi su imali nasleđene i stečene sklonosti ka zlu; ali u Hristu i kroz Njega trebali su prebivati u Božjoj porodici, učeći da postanu jedno u veri, učenju, duhu. Doživeće svoja iskušenja, svoje žalosti, svoje podvojenosti u mišljenju; ali dokle god je Hristos prebivao u srcu, nije moglo da bude nikakvih razmirica. Njegova ljubav povešće ih da imaju ljubav jedan prema drugome; Učiteljeve pouke dovešće do usklađivanja svih razlika, dovodeći apostole u jedinstvo, sve dok ne budu bili jedne misli i jednog rasuđivanja. Hristos je veliki centar i oni će se približiti jedan drugome u istom smeru u kojem se približe centru.

Kad je završio svoje poučavanje učenika, Isus je sakupio malu grupu oko sebe i klečeći usred njih i položivši ruke na njihove glave, izgovorio je molitvu, posvećujući ih za Njegovo sveto delo. Tako su Gospodnji učenici bili rukopoloženi za službu evanđelja.

Kao svoje predstavnike među ljudima, Hristos nije izabrao anđele koji nisu nikada pali, već ljudska bića, ljude sa istim sklonostima kao i oni koji žele da spasu. Hristos je uzeo na sebe ljudsku prirodu, da bi se mogao približiti čovečanstvu. Božanskoj prirodi bila je potrebna ljudska priroda; jer je donošenje spasenja svetu zahtevalo i božansko i ljudsko. Božanskoj prirodi bila je potrebna ljudska priroda da bi čovečanstvo moglo imati kanal za vezu između Boga i čoveka. Tako je i sa slugama i vesnicima Hristovim. Čoveku je potrebna sila koja je izvan njega i iznad njega, da bi ga obnovila po Božjem obličju i pripremila za izvršenje Božjeg dela, ali ovo ne čini ljudsko učešće nebitnim. Ljudski rod oslanja se na božansku silu, Hristos prebiva u srcu verom, i saradnjom s božanskim silama čovekove sile postaju upotrebljive za dobro.

Onaj koji je pozvao galilejske ribare, još poziva ljude u svoju službu. On želi da svoju silu iskaže isto toliko kroz nas kao i kroz svoje prve učenike. Ma koliko bili nesavršeni i grešni, Gospod nam pruža svoju ponudu da dođemo na božansko poučavanje da, ujedinivši se s Hristom, možemo činiti Božja dela.

»Ovo blago imamo u zemljanim sudovima, da premnoštvo sile bude od Boga, a ne od nas.« (**2. Korinćanima 4,7) Zato je propovedanje evanđelja povereno grešnim ljudima, a ne anđelima. Ovo otkriva da sila koja deluje kroz slabosti ljudske prirode jest Božja sila, pa smo na taj način ohrabreni u verovanju da sila koja može pomoći drugima, koji su isto tako slabi kao i mi, može pomoći i nama. A oni koji su i sami »pod slabošću« trebaju postradati »s onima koji ne znadu i zalaze«. (**Jevrejima 5,2) Pošto su i sami ugroženi, oni poznaju opasnosti i teškoće puta i zato su pozvani da dosegnu druge koji se nalaze u sličnoj ugroženosti. Postoje duše zbunjene sumnjom, opterećene slabostima, slabe u veri i nespremljene da se uhvate za Nevidljivoga; ali prijatelj koga mogu da vide, koji dolazi k njima umesto Hrista, može postati alka koja će pričvrstiti njihovu kolebljivu veru za Hrista.

Treba da postanemo radnici zajedno s nebeskim anđelima u predstavljanju Isusa svetu. Gotovo s nestrpljivom željom anđeli očekuju našu saradnju; jer čovek mora postati kanal za vezu sa čovekom. Kad s posvećenjem celoga srca predamo sebe Hristu, anđeli se raduju što mogu otkriti Božju ljubav preko naših glasova.

Poglavlje 31.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 5. 6. i 7.

BESEDA NA GORI

Hristos je retko nasamo okupljao svoje učenike da bi primili Njegove reči. On nije odabirao za svoje slušaocce samo one koji su poznavali put života. Njegov plan bio je da dopre do mnoštva koje se nalazilo u neznanju i zabludi. Iznosio je svoje pouke o istini tamo gde su mogle dopreti do pomračenog razumevanja. On sam bio je Istina, stojeći opasanih bedara i ruku uvek ispruženih da blagosilja, a rečima opomene, usrdne molbe i ohrabrenja težio je da podigne svakoga ko bi došao k Njemu.

Beseda na gori, iako posebno namenjena učenicima, izgovorena je u prisustvu mnoštva. Nakon rukopoloženja apostola, Isus je zajedno s njima pošao na obalu mora. Tu se narod počeo okupljati još od ranoga jutra. Osim uobičajenih velikih grupa iz galilejskih gradova, bilo je naroda iz Judeje, pa čak i samog Jerusalima; iz Pereje, iz Dekapolisa, iz Idumeje, daleko s juga Judeje; iz Tira i Sidona, feničanskih gradova na obalama Sredozemnog mora. »Čuvši šta on čini«, oni »dodoše da ga slušaju i da se isceljuju od svojih bolesti... jer iz njega izlazaše sila i isceljivaše ih sve.« (**Marko 3,8; ***Luka 6,17–19)

Na uzanoj obali nije bilo čak ni mjeta za stajanje na kojemu bi Njegov glas mogao dosegnuti sve one koji su Ga želeli čuti, pa ih je Isus poveo nazad na padinu brega. Spustivši se na zaravan koja je bila prijatno mesto za okupljanje mnoštva, On sam seo je na travu, a učenici i mnoštvo sledili su Njegov primer. Mesto učenika bilo je uvek do Isusa. Narod se neprekidno tiskao oko njega, ali učenici su shvatili da ne smeju dozvoliti da ih itko udalji iz Njegova blizine. Sjeli su sasvim kraj Njega, kako im ne bi promakla nijedna reč Njegove pouke. Bili su pažljivi slušači, željni da razumeju istine koje su trebali objaviti svim zemljama i svim naraštajima.

S osećanjem da će čuti nešto nesvakidašnje, oni su se sada primicali oko svog Učitelja. Verovali su da će se carstvo uskoro uspostaviti, a iz događaja tog jutra stekli su uverenje da će se u vezi s njim objaviti neki proglas. Osećaj iščekivanja obuzeo je mnoštvo, a živost na licu dokazivala je duboko zanimanje. Dok je narod sedeo na zelenom obronku brežuljka, očekujući reči božanskog Učitelja, njihov um bio je ispunjen mislima o budućoj slavi. Bilo je književnika i fariseja koji su očekivali dan u koji će zagospodariti nad omrznutim Rimljanima i dokopati se bogatstva i sjaja velikog svetskog carstva. Siromašni seljaci i ribari nadali su se da će čuti čvrsto obećanje kako će njihove bedne potleušice, oskudna hrana, život ispunjen tegobnim radom i strah od neimaštine da budu zamenjeni dvorovima izobilja i danima dokolice. Umesto grube odeće koja im je danju bila ogrtač, a preko noći pokrivač, nadali su se da će im Hristos dati bogate i skupocene haljine njihovih porobljivača. Sva srca bila su razbuđena ponosnom nadom da će Izrailj uskoro da bude počašćen pred narodima kao izabran od Gospoda, a Jerusalim uzdignut kao glava jednog sveopšteg carstva.

Hristos je razočarao nadu u svetovnu veličinu. U besedi na gori pokušao je raskopati delo stvoreno pogrešnim vaspitnjem i svojim slušaocima dati pravi utisak o svom carstvu i svom vlastitom karakteru. Ipak, nije neposredno napao zablude naroda. On je video bedu sveta zbog greha, pa ipak nije pred njih iznosio živu sliku njihove nesreće. Poučavao ih je o nečemu neuporedivo boljem od onoga što su oni poznavali. Ne suzbijajući njihove zamisli o Božjem carstvu, govorio im je o uslovima pod kojima mogu ući u njega, dopuštajući im da sami donesu zaključke o njegovoj prirodi. Istine koje je učio nisu manje značajne za nas nego što su bile za mnoštvo koje Ga je sledilo. Ništa manje nama nije potrebno nego što je bilo njima da naučimo osnovna načela Božjega carstva.

Hristove reči upućene narodu na gori bile su reči blagoslova. Srećni su oni, rekao je, koji prepoznaju svoje duhovno siromaštvo i osećaju potrebu za otkupljenjem. Evanđelje treba da se propoveda siromašnima. Ono se ne otkriva onima koji su duhovno gordi, onima koji tvrde da su bogati i kojima ništa nije potrebno, nego onima koji su ponizni i skrušeni. Za greh je otvoren samo jedan izvor – izvor za siromašne duhom.

Gordo srce teži da zaluži spasenje; ali naše pravo na Nebo i naša podobnost za njega temelji se na Hristovoj pravdi. Gospod ne može učiniti ništa za obnovljenje jednog čoveka, sve dok se on, osvedočen u vlastitu slabost i oslobođen svake pomisli da je dovoljan sam sebi, ne potčini Božjoj upravi. Tada može primiti dar koji Bog čezne da mu podari. Ništa nije uskraćeno duši koja oseća svoju potrebu. Ona ima neograničeni pristup k Njemu u kome se nalazi sva punina. »Jer ovako govori visoki i uzvišeni, koji živi u večnosti, kojemu je ime sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onim ko je skrušena srca i smerna duha oživljujući duh smernih i oživljujući srce skrušenih.« (**Isaija 57,15)

»Blago onima koji plaču jer će se utešiti.« Ovim rečima Hristos ne uči da plakanje samo po sebi ima moć da otkloni krivicu greha. On ne odobrava pretvornu ili smišljenu poniznost. Plakanje o kome govori ne sastoji se od potištenosti i jadikovanja. iako smo žalosni zbog greha, treba da se radujemo dragocenoj prednosti što smo Božja deca.

Često žalimo zato što nam naša zla dela donose neprijatne posledice; ali to nije pokajanje. prava žalost zbog greha rezultat je delovanja Svetoga Duha. Duh otkriva nezahvalnost srca koje je omalovažavalo i žalostilo Spasitelja i u skrušenosti dovodi nas podnožju krsta. Svakim grehom iznova ranjavamo Isusa i kad pogledamo na Njega koga smo proboli, plačemo zbog greha koji su Mu naneli patnje. Takvo plakanje povešće nas ka odbacivanju greha.

Svetovni ljudi mogu proglasiti ovu žalost slabošću, ali to je snaga koja pokajnika vezuje za Beskonačnoga sponama koje se ne mogu prekinuti. Ona pokazuje da Božji anđeli vraćaju duši vrline koje su izgubljene usled tvrdoće srca i prestupa. Suze onoga koji se kaje samo su kišne kapi koje prethode sunčevom sjaju svetosti. Ova žalost oglašava radost koja će postati živi izvor u duši. »Samo poznaj bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodu Bogu svojemu« »i ne ću pustiti da padne gnev moj na vas, jer sam milostiv, veli Gospod.« (**Jeremija 3,13.12) »Žalosnima u Sionu« On je odlučio dati »nakit mesto pepela, ulje radosti mesto žalosti, odelo za pohvalu mesto duha tužnoga«. (**Isaija 61,3)

Za one koji plaču u iskušenju i žalosti postoji uteha. Gorčina žalosti i poniženje bolji su od popuštanja grehu. Kroz nevolje Bog nam otkriva slaba mesta u našem karakteru, kako bismo Njegovom milošću pobedili svoje slabosti. nepoznata poglavlja u vezi s nama samima otkrivaju nam se i proba dolazi, bez otkriva da li ćemo prihvatiti Božji ukor i savet. Kad na nas dođe iskušenje ne trebam se gneviti i žaliti. Ne trebamo se buniti ili ulagati trud pred Bogom. Gospodnji putevi su nejasni onome koji želi sagledati pojedinosti u svetlosti koja mu godi. Oni izgledaju mračni i tužni našoj ljudskoj prirodi. Međutim, Božji putevi su putevi milosti i kraj im je spasenje. Ilija nije znao što čini kad je u pustinji rekao da mu je dosadio život moleći se da umre. Gospod u svojoj milosti nije ga uhvatio za reč. Ilija je, ipak, trebao izvršiti još jedno veliko delo; i kad je ovo delo izvršio, on nije trebao umreti obeshrabren i usamljen u pustinji. njega nije očekivalo silaženje u smrtni prah, već uzdizanje u slavi u povorci nebeskih bojnih kola do prestola na visini.

Božja reč onima koji su žalosni glasi: »Vidim putove njegove ali ću ga isceliti, vodiću ga i daću opet utehu njemu i njegovim koji tuže.« »Promeniću žalost njihovu na radost, i utešiću ih, i razveseliću ih po žalosti njihovoj.« (**Isaija 57,18; **Jeremija 31,13)

»Blago krotkima.« Teškoće s kojima se srećemo mogu se znatno umanjiti tom krotkošću koja je sakrivena u Hristu. Ako imamo poniznost svog Učitelja, uzdići ćemo se iznad prezira, prebacivanja i neprilika kojima smo svakodnevno izloženi i oni će prestati da sumornošću zasenjuju duh. najuzvišeniji dokaz o plemenitosti jednog hrišćanina je vladanje samim sobom. Onaj koji pred zlostavljanjem ili surovošću ne sačuva blag i postojan duh, lišava Boga prava da u njemu otkrije savršenstvo svog karaktera. Poniznost srca sila je koja donosi pobedu Hristovim sledbenicima; ona je obeležje njihove veze s gornjim dvorovima.

»Jer je visok Gospod, i vidi niskoga.« (**Psalam 138,6) Bog nežno posmatra one koji otkrivaju krotak i ponizan Hristov duh. Svet ih možda posmatra s prezirom, ali u Njegovim očima oni imaju veliku vrednost. Propusnicu za nebeski dvor neće dobiti samo mudri, veliki, dobročinitelji, ne sami vredni radnici, puni revnosti i neumorne marljivosti. Ne; širom otvoren ulaz imaće siromašni duhom, koji čeznu da Hristos svojim prisustvom boravi u njima, koji su krotkoga srca, čija je najdublja čežnja da čine Božju volju. Oni će da budu u broju onih koji

su oprali i ubelili svoje haljine u krvi Jaginetovoj. »Zato su pred prestolom Božjim, i služe mu dan i noć u crkvi njegovoj; i onaj što sedi na prestolu useliće se u njih.« (**Otkrivenje 7,15)

»Blago gladnima i žednima pravde.« Osećaj nedostojnosti učiniće da srce oseća glad i žeđ za pravdom i ova čežnja neće biti izneverena. Oni koji u svom srcu budu načinili mesta za Isusa, razumeće Njegovu ljubav. Svi koji čeznu za tim da budu karakterom slični Bogu, ostvariće svoju čežnju. Sveti Duh nikada neće ostaviti bez pomoći nijednu dušu koja gleda na Isusa. On uzima od onoga što je Hristovo i daje njoj. Ako se naš pogled stalno zadržava na Hristu, rad Duha neće prestati sve dok se takva duša ne preobrazi u Njegovo obličje. Čista ljubav proširiće dušu, dajući joj sposobnost za uzvišenija dostignuća, za uvećano znanje o nebeskim vrednostima, tako da joj neće biti uskraćena punina.« »Blago gladnima i žednima pravde, jer će se nasititi.«

Milostivi će naći milost, a oni koji su čistoga srca, videće Boga. Svaka nečista misao obesvećuje dušu, slabi moralni osećaj i nastoji da izbriše delovanje Svetoga duha. Ona pomračuje duhovni vid, tako da ljudi ne mogu gledati Boga. Gospod može oprostiti i oprašta grešniku koji se kaje, ali iako mu je oprošteno, duša je povređena. Ko želi jasno razlikovati duhovne istine, mora izbegavati svaku nečistoću u govoru ili u mislima.

Međutim, Hristove reči pokrivaju više no samo slobodu od čulne nečistoće, više no slobodu od ceremonijalnog oskvrnuća koje su Jevreji tako strogo izbegavali. Sebičnost nas sprečava da gledamo Boga. Sebičan duh prosuđuje o Bogu kao o potpuno jednakom sebi. Dok to ne odbacimo, ne možemo razumeti Njega koji je ljubav. Jedino će nesebično srce, krotak duh pun poverenja, videti Boga kao »milostivog, žalostivog sporog na gnev i obilnog milosrđem i istinom.« (**2. Mojsijeva 34,6)

»Blago onima koji mir grade.« Istina rađa Hristov mir. On je u skladu s Bogom. Svet je u neprijateljstvu s Božjim zakonom, grešnici su u neprijateljstvu sa svojim Tvorcem; i kao rezultat toga oni su u neprijateljstvu jedan prema drugome. Psalmist izjavljuje: »Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja.« (**Psalam 119,165) Ljudi ne mogu stvoriti mir. Ljudski planovi za očišćenje i uzdizanje pojedinca i društva neće ostvariti mir, zato što ne dopiru do srca. Jedina sila koja može stvoriti ili stalno održavati istinski mir jest Hristova milost. Kad je ona usađena u srce, biće odstranjene zle sklonosti koje izazivaju svađu i nesporazume. »Mesto trnja niknuće jela, mesto koprive niknuće mirta«, a pustinja života »veseliće se... i procvjetati kao ruža« (**Isaija 55,13;35,1)

Mnoštvo je bilo zadivljeno ovim učenjem koje se toliko razlikovalo od pravila i primera fariseja. Ljudi su stekli uverenje da se sreća sastoji u posedovanju svetovnih dobara, da je vrlo poželjna slava i čast od ljudi. Bila je vrlo prijatno nazvati se »rabinom« i biti veličan kao mudar i pobožan, a svoje vrline pokazivati pred svetom. To se smatralo krunom sreće. Međutim, u prisustvu ovog mnoštva Isus je izjavio da će zemaljska dobit i čast da bude sva nagrada koju će takve osobe pobrati. Govorio je sa sigurnošću i sila osvedočenja pratila je Njegove reči. Narod se utišao a osećaj bojazni nadvio se nad njih. Sumnjičavo su gledali jedan drugoga, ko će od njih da bude spasen ako je učenje ovog čoveka ispravno? Mnogi su bili uvereni da je ovaj izuzetni Učitelj pokrenut Božjim Duhom, a misli koje izgovara božanske.

Pošto je objasnio u čemu se sastoji prava sreća i kako se može postići, Isus je određenije ukazao na dužnost svojih učenika, kao učitelja izabrabih od Boga, da povedu druge stazom pravde i večnoga života. Znao je da će oni često patiti zbog razočaranja i obeshrabrenja, da će se sretati s odlučnim protivljenjem, da će biti napadani i da će se njihovo svedočanstvo odbacivati. Dobro je znao da će u izvršavanju svoje misije ovi ponizni ljudi, koji su tako pažljivo slušali Njegove reči, morati podnositi klevete, mučenja, zatvor i smrt, pa je nastavio:

»Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko. Blago vama ako vas sramote i progone i reku na vas svakojake rđave reči lažući, mene radi. Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili prorke pre vas.«

Svet voli greh, a mrzi pravdu, i to je bio razlog njegovog neprijateljstva prema Isusu. Svi koji odbace Njegovu bezgraničnu ljubav smatraće hrišćanstvo uznemiravajućim činiteljem. Hristova svetlost rastjeruje tamu koja pokriva njihove grehe, stvarajući potrebu za reformom. Dok oni koji se pokoravaju uticaju Svetog Duha počinju borbu sa samim sobom, dotle se oni koji se čvrsto drže greha bore protiv istine i njenih nosilaca.

Na taj način stvara se razdor i Hristove sledbenike optužuju kao one koji unose nemir u narod. Međutim, prijateljstvo s Bogom donosi im neprijateljstvo ovog sveta. Oni nose Hristovu sramotu. Oni slede stazu koju su utrlj najplemenitiji na Zemlji. Radosno, a ne sa žalošću, treba da se suoče s progonoštvom. Svako žestoko iskušenje jest Božje sredstvo za njihovo oplemenjivanje. Svaka takva proba osposobljava ih za rad u saradnji s Njim. Svaki sukob ima svoje mesto u velikoj borbi za pravdu i svaki će doprineti radosti njihove završne pobe. Držeći ovo u vidu, proba njihove vere i strpljenja biće radosno prihvaćena, bez straha i izbegavanja. Brižni da ispune svoju obavezu prema svetlu, usredsređujući svoju želju na Božje odobravanje, Njegove sluge moraju ispuniti svaku dužnost, ne obazirući se na strah ili naklonost ljudi.

»Vi ste so zemlji«, rekao je Isus. Nemojte se povlačiti iz sveta da biste izbegli progonoštvo. Treba da prebivate među ljudima, da ukus božanske ljubavi može da bude kao so koja će sačuvati svet od kvarenja.

Srca koja odgovaraju uticaju Svetoga Duha kanali su kroz koje protječe Božji blagoslov. Kad bi oni koji služe Bogu bili uklonjeni sa Zemlje, i Njegov Duh se povukao između ljudi, ovaj svet bio bi prepušten pustoši i uništenju, plodovima Sotonine vladavine. Iako grešnici to ne znaju, oni u ovom svetlu duguju čak i za blagoslove

ovog života prisustvu Božjeg naroda koga omalovažavaju i ugnjetavaju. Međutim, ako su hrišćani to samo po imenu, oni su kao so koja je izgubila svoju okus. Oni nemaju nikakav uticaj na dobro u svetu. Svojim pogrešnim predstavljanjem Boga gori su od nevernika.

»Vi ste videlo svetu.« Jevreji su mislili da dobra spasenja prisvoje samo za svoj narod, ali Hristos im je pokazao da je spasenje kao i Sunčev sjaj. Ono pripada celom svetu. Religija Biblije ne može se zatvoriti između korica knjige, niti između zidova crkve. Nju ne treba povremeno iznositi samo za ličnu korist, a nakon toga opet pažljivo odlagati u stranu. Ona treba posvećivati svakodnevni život, pokazivati se u svakom poslovnom sporazumu i u svim našim društvenim odnosima.

Pravi karakter se ne oblikuje iznapolja i onda odene; on zrači iznutra. Ako želimo druge uputiti na stazu pravde, načela pravde kao dragocenost moraju da budu čuvana u našim srcima. Naše ispovedanje vere može objavljivati teoriju religije, ali naša stvarna pobožnost propoveda reč istine. Dosledan život, sveti razgovor, nepokolebljiva čestitost, delotvoran, dragovoljan duh, primer pobožnosti – to su sredstva kojima se svetlost prenosi svetu.

Isus se nije zadržavao na odredbama zakona, ali nije ostavio svoje slušaocce u uverenju da je došao odbaciti njegove zahteve. Znao je da uhode stoje spremne da Ga uhvate za svaku reč koja bi se mogla iskriviti da služi njihovom cilju. Znao je za predrasudu koja je postojala u mislima mnogih Njegovih slušalaca, i zato nije govorio ništa što bi uzdrimalo njihovu veru u religiju i ustanove koje su im predane preko Mojsija. Hristos je lično dao i Moralni i Obredni zakon. Nije došao uništiti poverenje u vlastita uputstva. U skladu sa svojim velikim poštovanjem Zakona i proroka, pokušavao je oboriti zid zahteva predanja kojim su Jevreji bili ograđeni. Dok je odbacivao njihovo pogrešno tumačenje Zakona, brižljivo je opominjao svoje učenike da ne odbacuju životne istine koje su poverene Jevrejima.

Fariseji su bili ponosni na svoju poslušnost Zakonu; pa ipak, tako su malo poznavali njegova načela u svakidašnjem životu, da su im Spasiteljeve reči zvučale kao hereza. Kad je očistio besmislice kojima je istina bila zatrpana, smatrali su da je odbacio i samu istinu. Došaptavali su jedan drugome da On omalovažava Zakon. Čitao je njihove misli i odgovorio im rečima: »Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nisam došao da pokvarim, nego da ispunim.« Ovim je Isus pobio optužbe fariseja. Njegova misija u svetu bila je da odbrani svete zahteve Zakona za koje su Ga optuživali da ih krši. Da se Božji zakon mogao promeniti ili ukinuti, Hristos ne bi trebao snositi posledice naših prestupa. On je došao da objasni odnos Zakona prema čoveku i slikovito prikaže njegova pravila sopstvenim životom poslušnosti.

Bog nam je dao svoje svete propise zato što voli ljudski rod. Da bi nas zaštitio od posledica prestupa, otkrio je načela pravde. Zakon je izraz Božje milosti; kad ga prihvatamo u Hristu, on postaje naša misao. On nas uzdiže iznad sile prirodnih želja i sklonosti, iznad iskušenja koja vode u greh. Bog želi da budemo srećni i On nam daje pravila Zakona da bismo slušajući ih mogli imati radost. Kad su prilikom Hristovog rođenja anđeli pevali:

»Slava na visini Bogu,

I na zemlji mir, među ljudima dobra volja« (**Luka 2,14),

Objavljivali su načela Zakona koji je On došao učiniti velikim i slavnim.

Kad je Zakon objavljen na Sinaju, Bog je objavio ljudima svetost svoga karaktera, kako bi isticanjem suprotnosti mogli da vide grešnost svoga karaktera. Zakon im je predan da ih osvedoči o grehu i otkrije im njihovu potrebu za Spasiteljem. On bi to učinio kad bi njegova načela učinjena su jasnim; i dok Božji Sveti Duh utiče na srce, dok Hristova svetlost otkriva ljudima njihovu potrebu za Njegovom krvi koja očišćava i za Njegovom pravdom koja opravdava, Zakon je još uvek sredstvo koje nas dovodi Hristu da bismo mogli opravdani verom. »Zakon je Gospodnji savršen, krepí dušu.« (**Psalam 19,7)

»Dokle nebo i zemlja stoji«, rekao je Isus, »ne će nestati ni najmanjega slova ili jedne titile iz zakona dok se sve ne izvrši.« Sunce koje sija na nebu, čvrsta Zemlja na kojoj prebivate, Božji su svedoci da je Njegov zakon nepromenljiv i večan. Iako oni mogu proći, božanska pravila će ostati. »Lašnje je pak nebu i zemlji proći nego li jednoj titli iz zakona propasti.« (**Luka 16,17) Sistem slika koji je ukazivao na Isusa kao na Božje Jagnje morao se ukinuti prilikom Njegove smrti; ali pravila Deset zapovesti nepromenjiva su kao i Božji presto.

Budući da je »zakon Gospodnji savršen«, svako udaljavanje od njega mora da bude zlo. Hristos osuđuje one koji su neposlušni Božjim zapovestima i uče i druge da tako čine. Spasiteljev život poslušnosti ispunjavao je sve zahteve Zakona; On je dokazao da se u ljudskoj prirodi može držati Zakon i pokazao savršenstvo karaktera koju poslušnost razvija. Svi koji su poslušni, kao što je i On bio poslušan isto tako objavljuju da je Zakon »svet i pravedan i dobar«. (**Rimljanima 7,12) S druge strane, svi koji krše Božje zapovesti podržavaju Sotoninu tvrdnju da je Zakon nepravičan i da se ne može slušati. Na taj način oni podržavaju prevare velikog protivnika i obeščašćuju Boga. Oni su deca zloga koji je bio prvi pobunjenik protiv Božjeg zakona. Dopustiti im pristup na Nebo značilo bi ponovo uneti klice nesloge i pobune i ugroziti blagostanje svemira. Nijedan čovek koji svojom voljom zanemaruje jedno načelo Zakona neće ući u nebesko carstvo.

Rabini su smatrali svoju pravdu propusnicom za nebo; ali Isus je izjavio da je nedovoljna i bezvredna. Farisejska pravdu sačinjavali su iz spoljašnji obredi i teorijsko poznanje istine. Rabini su tvrdili da su sveti u svojim ličnim naporima da održe zakon; ali njihova dela razdvojila su pravdu od religije. Dok su do sitnica bili

točni u poštovanju obreda, dotle je njihov život bio nemoralan i unižen. Sa svojom takozvanom pravdom ne bi mogli nikada ući u nebesko carstvo.

Najveća obmana ljudskog uma u Hristove dane bila je da samo pristajanje uz istinu sačinjava pravdu. U celokupnom ljudskom iskustvu teorijsko znanje pokazalo se nedovoljnim za spasenje čoveka. Ono ne donosi plodove pravde. Revnosno poštovanje onoga što se naziva teologijskom istinom često je udruženo s mržnjom prema pravoj istini otkrivenoj u životu. Najmračnija poglavlja istorije opterećena su izveštajima o zločinima koje su počinili verski fanatici. Fariseji su tvrdili da su Avramova deca, hvaleći se posedovanjem božanskih proročanstava; ipak ove prednosti nisu ih sačuvala od sebičnosti, zlobe, želje za dobitkom i najnižeg licemerstva. Smatrali su sebe najpobožnijima na svetu, ali njihova takozvana pravovernost navela ih je da razapnu Gospoda slave. Još uvek postoji ista opasnost. Mnogi primaju za gotovo da su hrišćani, jednostavno zato što su prihvatili neka osnovna teologijska načela. Međutim, oni nisu uneli istinu u svakodnevni život. Oni nisu poverovali u nju i nisu je zavoleli, pa zato nisu primili silu i blagodat koja dolazi od posvećenja istinom. Ljudi mogu tvrditi da veruju u istinu; ali ako ih to ne čini iskrenima, ljubaznima, strpljivima, trpeljivima, umnima, onda je to prokletstvo za one koji je poseduju, a preko njihovog uticaja to je prokletstvo i za svet.

Pravda koju je Isus propovedao predstavlja usklađenost srca i života s otkrivenom Božjom voljom. Grešni ljudi mogu postati pravedni samo ako imaju veru u Boga i održavaju živu vezu s Njim. Tada će prava pobožnost uzdizati misli i oplemeniti život. Tada će se spoljašnji oblici religije uskladiti s unutaršnjom čistoćom hrišćanina. Tada obredi koje zahteva služba Boga nisu beznačajne svečanosti, kao one kod licemernih fariseja.

Isus pojedinačno uzima zapovesti i objašnjava dubinu i širinu njihovih zahteva. Umesto da odbaci ijednu jotu od njihove snage, On pokazuje koliko su dalekosežnija njihova načela i otkriva sudbonosnu grešku Jevreja u njihovom spoljašnjem iskazivanju poslušnosti. On izjavljuje da se Božji zakon prestupa rdavom misli ili požudnim pogledom. Čovek koji pristaje na najmanju nepravdu krši Zakon i unižava svoju moralnu prirodu. Ubistvo prvo zaživi u mislima. Onaj koji mržnji ustupa mesto u svom srcu, postavlja svoje noge na stazu ubice i njegovi prinosi mrski su Bogu.

Jevreji su gajili duh odmazde. U svojoj mržnji prema Rimljanima izgovarali su teške javne optužbe i radovali zloga pokazivajući njegova svojstva. Na taj način obučavali su se za strašna dela na koja ih je on navodio. U verskom životu fariseja nije postojalo ništa što bi neznabošcima učinilo pobožnost privlačnom. Isus ih je pozvao da ne varaju sami sebe mislju da u srcu mogu ustati protiv svojih ugnjetača i gajiti težnju da se osvete za njihova zla.

Istina je da postoji gnev koji se može opravdati, čak i kod Hristovih sledbenika. Kad vidimo da se Bog vređa, a Njegova služba nepoštuje, kad vidimo da se nevinu ugnjetavaju, tada pravedni gnev obuzima dušu. Takav gnev, proizašao iz istančanih moralnih načela nije greh. Međutim, oni koji prilikom bilo kakvog izazova misle da imaju slobodu popuštati gnevu ili mržnji, otvaraju svoje srce Sotoni. Ako želimo da budemo u skladu s Nebom, iz duše moramo izagnati gorčinu i neprijateljstvo.

Spasitelj ide dalje od ovoga. On kaže: »Za to dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i onde se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, ostavi onde dar svoj pred oltarom, i idi pre te se pomiri s bratom svojim, pa onda dođi i prinesi dar svoj.« Mnogi su revni u verskim službama, dok između njih i njihove braće postoje nesrećne nesuglasice koje bi mogli rešiti. Bog zahteva od njih da učine sve što stoji u njihovoj moći da ponovo uspostave sklad. Sve dok to ne učine, On ne može prihvatiti njihovu službu. Dužnost hrišćanina u tom slučaju jasno je istaknuta.

Bog na sve izliva svoje blagoslove. »On zapoveda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima.« On je »blag i neblagodarnima i zlima.« (**Luka 6,35) On nam zapoveda da budemo slični Njemu. »Blagoslivljajte one koji vas kunu«, kaže Isus, »činite dobro onima koji na vas mrze... da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima.« To su načela Zakona i ona su izvori života.

Božji ideal za Njegovu decu uzvišeniji je od najuzvišenije misli koju ljudski um može dosegnuti. »Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.« Ova zapovest je i obećanje. Plan spasenja podrazumeva naše celovito oslobođenje od sotonske sile. Hristos uvek odvaja od greha skrušenu dušu. On je došao da raskopa dela đavolja i postarao se da Sveti Duh bude darovan svakoj duši koja se kaje, da bi je sačuvala od grešnosti.

Sredstvo kojima nas kušač navodi na zlo ne sme se smatrati izgovorom za neko zlo delo. Sotona se raduje kad čuje da oni koji se nazivaju Hristovim sledbenicima opravdavaju izobličenosť svog karaktera. Ta opravdanja, ustvari, vode ka grehu. Za greh ne postoji opravdanje. Sveti karakter, život sličan Isus pristupačan je svakom Božjem detetu koje se kaje i veruje.

Ideal hrišćanskog karaktera je sličnost Hristu. Kao što je Sin čovečji bio savršen u svom životu, tako i Njegovi sledbenici trebaju da budu savršeni u svom životu. Isus je u svemu bio kao Njegova braća. On je postao telo, kao što smo i mi. On je bio gladan, žedan i umoran. Svoj život održavao je hranom i osvežavao snom. Delio je čovekovu sudbinu, iako je bio bezgrešni Božji Sin. Bio je Bog u telu. Njegov karakter treba postati naš. Gospod kaže o onima koji Ga veruju: »Useliću se u njih i živeću u njima, i biću im Bog, i oni će biti moj narod.« (**2. Korinćanima 6,16)

Lestve koje je Jakov video, čiji je donji deo počivao na zemlji, a vrh dopirao do nebeskih kapija, do samog praga slave, jesu ustvari Hristos. Da te lestve samo jednom prečagom nisu dospele dodirnuti zemlju, bili bismo izgubljeni. Međutim, Isus je sišao do nas tamo gde smo se nalazili. On je uzeo našu prirodu i pobedio, da bismo i mi, uzimajući Njegovu prirodu, mogli pobediti. Postavljen »U obličju tela grehovnoga« (***)Rimljanima 8,3) živeo je bezgrešnim životom. Sada se svojom božanskom prirodom drži nebeskoga prestola, a svojom ljudskom prirodom dopire do nas. On nam nalaže da verom u Njega dostignemo slavu Božjeg karaktera. Zato moramo da budemo savršeni kao što je savršen otac nebeski.

Isus je pokazao u čemu se sastoji pravda i usmerio nas na Boga kao na njen izvor. Sada se okrenuo praktičnim dužnostima. U davanju milostinje, u molitvi, u postu, govorio je On, ne treba ništa učiniti što bi privuklo pažnju ili slavljenje vlastite ličnosti. iskreno dajimo za dobro siromašnih koji pate. U molitvi neka duša bude u vezi s Bogom. U postu ne idimo pognute glave i srcem ispunjenim mislima o sebi. Srce fariseja je pusta i nekorisna zemlja na kojoj nikakvo seme božanskog života ne može napredovati. Onaj koji se bezuslovno potčini Bogu, podariće najprihvatljiviju službu. Jer druženjem s Bogom ljudi postaju Njegovi saradnici, otkrivajući u ljudskoj prirodi Njegov karakter.

Služba učinjenja u iskrenosti srca ima veliku plaću. »I otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.« Karakter se oblikuje životom kojim živimo Hristovom milošću. U duši se počinje obnavljati izvorna lepota. Osobine Hristovog karaktera su podarene i lik Božanskog počinje jasno svetliti. Lica ljudi i žena koji hodaju i rade s Bogom izražavaju nebeski mir. Okruženi su nebeskom atmosferom. Za ove duše počelo je Božje carstvo. Oni imaju Hristovu radost, radost što su blagoslov čovečanstvu. Oni imaju tu čast što su prihvaćeni da služe Učitelju; njima je povereno da izvršuju Njegov rad u Njegovo ime.

»Niko ne može dva gospodara služiti.« Ne možemo služiti Bogu podeljena srca. Biblijska religija nije jedan uticaj među mnogim drugim; njen uticaj treba da bude najveći, prožimajući svaki drugi i vladajući nad svakim drugim. Ona ne treba da bude slična platnu po kome je tu i tamo nabačena boja, već treba da prožme ceo život, kao platno utopljeno u boju, sve dok svaka nit tkanja ne poprimi duboku, neizbljedivu boju.

»Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve će telo tvoje svetlo biti. Ako li ovo tvoje kvarno bude, sve će telo tvoje tamno biti.« Čistoća i nepokolebljivost cilja uslovi su primanje svetlosti od Boga. Onaj koji želi upoznati istinu, mora da bude voljan da prihvati sve što ona otkriva. On ne može učiniti nikakvu nagodbu s grehom. Biti kolebljiv i mlak u pokoravanju istini znači izabrati tamu greha i sotonsku obmanu.

Svetovna načela postupanja i nepromenljiva načela pravde ne mogu neosetno prelaziti jedno u drugo, kao što to čine boje duge. Između njih večni Bog povukao je široku, jasnu crtu. Sličnost Hristu toliko se razlikuje od sličnosti Sotoni kao što je podne suprotno ponoći. Zato su samo oni koji žive Hristovim životom Njegovi saradnici. Ako se u duši gaji ijedan greh, ili ako se u životu zadržava ijedna loša navika, celo biće je zatrovano. Čovek postaje oruđe nepravde.

Svi koji su izabrali službu Bogu trebaju počinuti u Njegovom staranju. Hristos je pokazao na ptice koje lete nebom, na cveće u polju i naložio svojim slušaocima da razmišljaju o ovim delima Božjeg staranja. »Niste li vi mnogo pretežniji od njih?«, rekao je On. (***)Matej 6,26) Mera božanske pažnje koja se poklanja svakom delu u omeru je s njegovim položajem na lestvici postojanja. Proviđenje bdi nad malim, smeđim vrapcima. Poljsko cveće, trava koja kao sag prekriva zemlju, dele pažnju i staranje nebeskog Oca. Umetnik nad umetnicima mislio je na ljiljane, načinivši ih tako prekrasnim da nadmašuju Solomonovu slavu. Koliko se mnogo više brine za čoveka koji je slika i slava Božja! On čezne da vidi svoju decu kako otkrivaju karakter sličan Njegovom. Kao što sunčev zrak daje cveću raznolike i nežne boje, tako i Bog daje duši lepotu svog karaktera.

Svi koji odaberu Hristovo carstvo ljubavi, pravde i mira učinivši njegovo dobro pretežnijim od svega ostalog, povezani su s višim svetom i dobijaju svaki blagoslov koji je potreban za ovaj život. U knjizi Božjeg proviđenja, u knjizi života, svako od nas ima svoju stranicu. Ta stranica sadrži sve pojedinosti naše istorije; čak i vlasi na glavi izbrojane su. Bog uvek misli na svoju decu.

»Ne brinite se dakle za sutra.« (***)Matej 6,34) Mi treba da sledimo Hrista iz dana u dan. Bog ne poklanja pomoć za sutra. On svojoj deci ne daje odjednom sva uputstva za njihov životni put, da se ne bi zbunila. On im kazuje samo toliko koliko mogu zapamtiti i izvršiti. Snaga i mudrost koja se poklanja jesu za sadašnje hitne potrebe. »Ako li kome od vas nedostaje premudrosti«, za danas, »neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daće mu se.« (***)Jakov 1,5)

»Ne sudite da vam se ne sudi.« Nemojte smatrati sebe boljim od ostalih ljudi, i nemojte postavljati sebe za njihova suca. Pošto ne možete razabrati pobude, ne možete suditi drugome. Kritikujući ga, navlačite osudu na sebe; jer pokazujete da sudelujete sa Sotonom, opadačem braće. gospod kaže: »Sami sebe okušajte jeste li u veri; sami sebe ogledajte.« To je naš zadatak. »Jer kad bismo sebe rasuđivali, ne bismo osuđeni bili.« (***)2. Korinćanima 13,5; 1 Korinćanima 11,31)

Dobro drvo rađaće dobre plodove. Ako je rod neukusan i nekoristan, drvo je rđavo. Tako i rod koji se donosi u životu pruža dokaz o stanju srca i savršenstvu karaktera. Dobra dela nikada ne mogu otkupiti spasenje, ali su dokaz vere koja deluje preko ljubavi i očisti dušu. Pa iako se večna nagrada ne daje zbog naše zasluge, ipak će ona da bude u omeru s radom obavljenim kroz Hristovu milost.

Na taj način Hristos je izložio načela svog carstva i pokazao na njih kao na velika životna pravila. Da bi istaknuo pouku, dodao je jedan slikoviti primer. Nije dovoljno, rekao je, da samo slušate moje reči. Poslušnošću morate ih učiniti temeljem svog karaktera. »Ja« je samo živi pesak. Ako zidate na ljudskim teorijama i izumima, vaša kuća će se srušiti. Nju će zbrisati vetrovi iskušenja, oluje probe. Međutim, ova načela koja sam vam Ja dao odoleće. Primite Me; zidajte na mojim rečima: »Svaki dakle koji sluša ove moje reči i izvršuje ih, kazaću da je mudar čovek koji sazida kuću svoju na kamenu: i udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vetrovi, i napadoše kuću onu, i ne pade; jer beše utvrđena na kamenu.« (**Matej 7,24.25)

Poglavlje 32.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 8,5–13; ***Luki 7,1–17.

RIMSKI KAPETAN

Hristos je rekao plemiću čijeg je sina iscelio: »Ako ne vidite znaka i čudesa ne verujte.« (**Jovan 4,48) Bio je ožalošćen što Njegov narod traži ove spoljašnje znake o Njegovom mesijanstvu. Stalno se čudio njihovom neverstvu. Međutim, divio se veri rimskog kapetana koji je došao k Njemu. Kapetan nije sumnjao u Hristovu silu. On ga čak nije ni molio da dođe i lično učini čudo, »Samo reci reč«, kazao je, »i ozdraviće sluga moj.«

Kapetanov sluga postavši oduzet ležao je na samrti. Kod Rimljana su sluge bili robovi, kupovani i prodavani na tržištima, i prema njima se postupalo sa surovošću i zlostavljanjem; ali kapetan je bio naklonjen svom sluzi pa je vrlo želeo njegovo ozdravljenje. Verovao je da ga Isus može izlečiti! On nije video Spasitelja, ali izveštaji koje je čuo nadahnuli su ga verom. Uprkos jevrejskom formalizmu, ovaj Rimljanin bio je osvedočen da je njihova religija bila nadmoćnija od njegove. Već je probio prepreke nacionalnih predrasuda i mržnje koje su razdvajale zavojevače i pokoreni narod. Pokazao je poštovanje prema Božjoj službi i ljubaznosti prema Jevrejima kao Njegovim poštovaocima. U Hristovom učenju, kako mu je bilo izneseno, našao je ono što je ispunjavalo potrebu njegove duše. Sve što je bilo duhovno u njemu prihvatilo je Spasiteljeve reči. Međutim, osećajući se nedostojnim da dođe pred Isusa, obratio se jevrejskim starešinama da zamole za izlečenje njegovog slugu. Oni su poznavali Velikog Učitelja, pa će znati, mislio je on, kako da Mu priđu da bi zadobili Njegovu naklonost.

Kad je Isus ušao u Kapernaum, srelo Ga je poslanstvo starešina, koje Mu je prenelo kapetanovu želju. Naglasili su: »Dostojan je da mu to učiniš; jer ljubi narod naš, i načini nam zbornicu.«

Isus je odmah krenuo prema kapetanovu domu; ali okružen mnoštvom, polako je napredovao. Vest o Njegovom dolasku stigla je pre Njega i kapetan, u nedostatku samopouzdanja, poslao mu je poruku: »Gospod! ne trudi se, jer nisam dostojan da udeš pod moju strehu.« Međutim, Isus je nastavio svojim putem i kapetan osmelivši se najzad da Mu priđe, dopunio je poruku govoreći: »Za to i ne držah sebe dostojna da ti dođem, nego samo reci reč, i ozdraviće sluga moj. Jer i ja sam čovek po vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednome: idi, i ide; i drugome: dođi, i dođe; i sluzi svojem; učini to, i učini.« Kao što sam ja predstavnik sile Rima i moji vojnici svoju vlast priznaju vrhovnom, tako i Ti predstavljaš silu Beskonačnog Boga, pa sve što je stvoreno pokorava se Tvoj reči. Ti možeš zapovediti bolesti da nestane i ona će Te poslušati. Možeš pozvati svoje nebeske vojnike i oni će dati isceljujuću silu. Izgovori samo jednu reč i moj sluga će biti izlečen!

»A kad to ču Isus, začudi mu se, i okrenuvši se narodu koji išaše za njim reče: kažem vam: ni u Izrailju toliko vere ne nađoh.« Kapetan je rekao: »Kako si verovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj čas.«

Jevrejske starešine koje su preporučivale kapetanu Hristu, pokazale su koliko su udaljeni od duha evanđelja. Nisu prepoznavali da je naša velika potreba samo oslanjanje na Božju milost. U svojoj pravdi preporučivali su kapetana zbog naklonosti koju je pokazao »narodu našem«. Međutim kapetan je o sebi rekao: »Nisam dostojan.« Njegovo srce bilo je dirnuto Hristovom milošću. Uvideo je svoju nedostojnost; ali nije se plašio da traži pomoć. Nije se uzdao u svoju dobrotu; njegov dokaz bila je njegova velika potreba. Kapetanova vera uhvatila se za Hrista u Njegovom pravom karakteru. nije verovao u Njega samo kao u čudotvorca već kao u Prijatelja i Spasitelja ljudskog roda.

Na taj način svaki grešnik može doći Hristu. »Ne za dela pravedna koja mu učinismo, nego po svojoj milosti spase nas.« (**Titu 3,5) Kad ti Sotona govori da si grešnik i da se smeš nadati Božjem blagoslovu, reci mu da je Hristos došao na svet da spasi grešnike. Mi nemamo ništa što bi nas preporučilo Bogu; ali razlog koji možemo uvek iznositi jest naše krajnje bespomoćno stanje, koje Njegovu otkupljujuću silu čini neophodnom. Odričući se svakog oslanjanja na sebe, možemo gledati na golgotski krst i kazati:

»Moje ruke prazne su
u Tvoj krst samo uzdam se.«

Jevreji su od detinjstva poučavali o delu Mesije. Njima su pripadale nadahnute izjave patrijaraha i proroka i simbolična pouka iz žrtvene službe. Međutim, potcenili su svetlost; pa u Isusu sada nisu videli ništa što bi poželeli. Međutim, kapetan rođen u mnogoboštvu, odgajan u idolopoklonstvu carskog Rima, obučavan kao vojnik, prividno lišen duhovnog života svojim vaspitnjem i okolinom, još više odvojen licemerjem Jevreja i

prezirom svojih sunarodnika prema Izrailjskom narodu – ovaj čovek shvatio je istinu za koju su Avramova deca bila slepa. Nije čekao da vidi da li će Jevreji primiti Onoga koji je tvrdio da je njihov Mesija. kad je svetlost koja »obasjava svakoga čoveka koji dolazi na sveta« (**Jovan 1,9) zasjala nad njim, on je – iako izdaleka – razabrao slavu Božjeg Sina.

Za Isusa je ovo bilo važno delo koje je evanđelje trebalo izvršiti među neznabošcima. S radošću je unapred gledao okupljanje duša iz svih naroda u Njegovo carstvo. S dubokom žalosti prikazao je Jevrejima rezultat njihovog odbacivanja Njegove milosti: »I to vam kažem da će mnogi od istoka i zapada doći i sješće za trpezu s Avramom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome; a sinovi carstva izgnaće se u tamu najkrajnju; onde će biti plač i škrgut zuba.« Ah, koliko je onih koji se još uvek pripremaju za isto sudbonosno razočaranje! Dok duše u tami neznaboštva prihvataju Njegovu milost, koliko je mnogo onih u hrišćanskim zemljama nad kojima svetlost sija samo da bi bila zanemarena!

Više od trideset kilometara od Kapernauma na jednoj zaravni koja se uzdizala iznad prostrane, divne jezraelske ravnice, ležalo je selo Nain, prema kome se Isus sada uputio. Mnoštvo, Njegovi učenici i drugi bili su s Njima i celim putem ljudi su prilazili, čeznući za Njegovim rečima ljubavi i saučešća, noseći svoje bolesnike da ih izleči i stalno se nadajući da će On koji je posedovao tako čudesnu silu proglasiti sebe carem Izrailja. Mnoštvo se tiskalo idući za Njegovim stopama i radosna pratnja pune iščekivanja išla je za Njim stenovitom stazom prema vratima planinskog sela.

Dok su se približavali, ugledali su pogrebnu povorku kako izlazi iz sela. Sporim, tužnim koracima kretala se k mestu sahrane. Telo mrtvaca nošeno je na čelu povorke na otvorenim nosilima, oko kojih su se nalazile narikače koje su ispunjavale vazduh svojim lelekom. Izgledalo je da su se svi ljudi iz ovog mesta sakupili da izraze svoje poštovanje umrlom i svoje saučešće ožalošćenima.

Bio je to prizor koji je izazvao sažaljenje. Umrla je bio jedina majka, a ona je bila udovica. Usamljena i uplakana žena pratila je do groba su jedinu zemaljsku potporu i utehu. »I videvši je Gospod se sažali nad njom.« Dok se kretala zaslepljena, plačući, ne primećujući Njegovo prisustvo, On joj je prišao i nežno rekao: »Ne plači.« Isus je nameravao da njenu žalost pretvori u radost, pa ipak se nije mogao uzdržati od ovog izraza nežne saučešća.

»I pristupivši prihvatiti« za nosila. Njega čak ni dodir s mrtvacem nije mogao oskrvniti. Nosači su zastali, a plač narikača je prestao. Dve grupe ljudi okupile su se oko nosila, nadajući se iako nije bilo nade. Bio je prisutan Onaj koji je otklanjao bolest i kome su se pokoravali demoni; da li se i smrt pokorava Njegovoj moći?

Jasnim, zapovedničkim glasom izgovorio je reči: »Momče!« tebi govorim, ustani.« Taj glas dopire do ušiju mrtvaca. Mladić otvara svoje oči. Isus ga uzima za ruku i podiže. Njegov pogled pada na onu koja je kraj njega plakala i majka i sin se sjedinjuju u dugim, čvrstim i radosnim zagrljajima. Mnoštvo je posmatralo u tišini, kao opčinjeno. »A strah obuze sve.« U šutnji i sa strahopoštovanjem stajali su izvesno vreme, kao da se nalaze u samom Božjem prisustvu. Tada »hvaljahu Boga govoreći: veliki prorok iziđe među nama, i Bog pohodi narod svoj.« Pogrebna povorka vratila se u Nain kao pobednička povorka. »I otide glas ovaj u njemu po svoj Judeji i po svoj okolini.«

Onaj koji je stajao kraj ožalošćene majke na kapijama Naina, s dubokom žalosti posmatra svakoga koji plače kraj odra. On je dirnut našom boli. Njegovo srce koje je volelo i bilo puno sažaljenja, srce je nepromenjive nežnosti. Njegova reč, koja je dizala mrtve u život, nije manje delotvorna sada nego onda kad je bila izgovorena mladiću iz Naina. On kaže: »dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.« (**Matej 28,18) Ova sila nije umanjena protjecanjem godina, niti iscrpljena neprekidnim delovanjem Njegove neizmerne milosti. Za sve koji Ga veruju On je još uvek živi Spasitelj.

Isus je majčinu veliku žalost pretvorio u radost kad joj je vratio sina; pa ipak ovaj mladić pozvan je samo u ovaj zemaljski život da podnosi njegove žalosti, njegov trud i njegove opasnosti i opet dođe pod vlast smrti. Međutim, Isus nas teši u našoj boli za mrtvima porukom beskrajne nade: »I živi; i bijah mrtav i evo sam živ u vek veka... I imam ključeve od pakla i od smrti.« Budući pak da deca imaju telo i krv, tako i on uze deo u tome, da smrću satre onoga koji ima državu smrti, to jest đavola; i da izbavi one kojigod od straha smrti u svemu životu biše robovi.« (**Otkrivenje 1,18; **Jevrejima 2,14.15)

Sotona ne može držati mrtve u svojoj vlasti kad ih Božji Sin pozove u život. On ne može držati u duhovnoj smrti nijednu dušu koja verom prihvata Hristovu reč sile. Bog kaže svima koji su mrtvi u grehu: »Ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih.« (**Efescima 5,14) Ta Reč je večni život. kao što nam Božja reč koja je pozvala prvog čoveka u život, još uvek daje život; kao što je Hristova reč: »Momče! tebi govorim, ustani« dala život mladiću iz Naina, tako je i reč: »uskrsni iz mrtvih« život duši koja je prihvata. Bog »nas izbavi od vlasti tamne, i premesti nas u carstvo sina ljubavi svoje.« (**Kološanima 1,13) Sve nam se to nudi u Njegovoj reči. Ako prihvatimo tu reč, oslobođeni smo.

»A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih oživljeće i vaša smrtna telesa Duhom svojim koji živi u vama.« »Jer će sam Gospod sa zapovešću, s glasom arhangjelovim, i s trubom Božijom sići s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuće najpre; a potom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima bićemo uzeti u oblake na

susret Gospodu na nebo, i tako ćemo svagda s Gospodom biti.« (***Rimljanima 8,11; ***1. Solunjanima 4,16.17)
Ovo su reči utehe kojima On nalaže da utešavamo jedan drugoga.

Poglavlje 33.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 12,22–50; ***Marku 3,20–35.

TKO SU BRAJA MOJA?

Josifovi sinovi ni najmanje nisu bili naklonjeni Isus u Njegovom delu. Izveštaji koji su dopirali do njih o Njegovom životu i delima ispunjavali su ih čuđenjem i strahom. Čuli su da je cele noći posvećivao molitvi, da Ga je preko dana pratilo mnoštvo ljudi i da nema vremena ni da jede. Njegovi prijatelji smatrali su da se iscrpljuje svojim neprekidnim radom; nisu mogli razumeti Njegov stav prema farisejima, a bilo je i nekih koji su se bojali da Mu je um poremećen.

Njegova braća čula su ovo, a takođet i farisejsku optužbu da đavole izgoni Sotoninom silom. Teško su podnosili prekore koji su stizali na njih zbog srodstva s Isusom. Znali su kakav su metež stvorile Njegove reči i dela, i ne samo da su bili uznemireni Njegovim smelim tvrdnjama nego su bili i ljuti zbog Njegovog javnog optuživanja književnika i fariseja. Odlučili su da Ga moraju uveriti ili primorati da prestane s takvim načinom rada, pa su naveli Mariju da se udruži s njima, smatrajući da će Ga zbog njegove ljubavi prema njoj moći nagovoriti da bude razboritiji.

Upravo pre toga Isus je po drugi put učinio čudo izlečivši opsednutog, slepog i nemog čoveka i fariseji su ponovili optužbu: »Pomoću kneza đavolskog izgoni đavole.« (***Matej 9,34) Hristos im je jasno rekao da pripisujući delo Svetoga Duha Sotoni, sami sebe odeljuju od izvora blagoslova. Oni koji su govorili protiv samoga Isusa, ne raspoznajući Njegov božanski karakter, mogu primiti oproštenje; jer Duhom Svetim mogu da budu dovedeni do toga da uvide svoju zabludu i da se pokaju. Ma kakav bio greh, ako se duša pokaje i poveruje, krivica je oprana Hristovom krvi; ali onaj koji odbaci rad Svetoga Duha postavlja se tamo gde ga pokajanje i vera ne mogu dosegnuti. Svojim Duhom Bog radi na srcu; kad ljudi namerno odbace Duha i kad izjave da je On od Sotone, presecaju kanal kojim Bog može održavati vezu s njima. Kad se Duh zauvek odbaci, onda ne postoji ništa više što bi Bog mogao učiniti za čoveka.

Fariseji kojima je Isus uputio ovu opomenu, ni sami nisu verovali u optužbu koju su izneli protiv Njega. Nije bilo nijednog od tih dostojanstvenika koji nisu osećali privlačnost prema Spasitelju. U svojim srcima čuli su glas Duha koji Ga je proglašavao za Pomazanika Izrailja, i koji ih je potsticao da i sami priznaju da su Njegovi učenici. U svetlosti Njegovog prisustva, shvatili su svoju neposvećenost i čeznuli za pravdom koju sami nisu mogli ostvariti. Međutim, pošto su Ga odbacili, bilo bi suviše ponižavajuće da Ga prihvate kao Mesiju. Budući da su svoje noge postavili na stazu neverstva, bili bi suviše gordi da priznaju svoju zabludu. Da bi izbegli priznavanje istine, očajničkom žestinom pokušali su osporiti Spasiteljvo učenje. Dokaz Njegove moći i milosti doveo ih je do očaja. Nisu mogli sprečiti Spasitelja da čini čuda, nisu mogli učutkati Njegovo učenje; ali su činili sve što su mogli da Ga lažno predstave i izopače Njegove reči. Ipak pratio ih je Božji Duh koji osvedočava, pa su morali podignuti mnogobrojne prepreke da bi se oduprli Njegovoj sili. Najmoćnija pokretačka sila koja je mogla pokrenuti ljudsko srce borila se s njima, ali oni joj se nisu želeli pokoriti.

Bog nije taj koji zaslepljuje ljudima oči ili otvrdnjava njihova srca. On im šalje svetlost da bi ispravio njihove znanost njihove zablude i poveo ih sigurnim stazama; tek odbacivanjem ove svetlosti oči oslepljuju, a srce otvrdnjava. često je ovaj tok postepen i gotovo neprimetan. Svetlost dopire do duše preko Božje reči, preko Njegovih slugu ili neposrednim delovanjem Njegovog Duha; ali kad se ijedan zračak svetlosti prezre, nastaje delomična umrtvljenost duhovnih čula, pa se naredno otkrivanje svetlosti mnogo nejasnije raspoznaje. Tako se tama povećava, sve dok ne nastane noć u duši. Tako je to bilo s ovim jevrejskim vođama. Bili su uvereni da božanska sila prati Hrista, ali da bi se oduprli istini, pripisivali su rad Svetoga Duha Sotoni. Čineći to oni su svojevóljno izabrali prevaru; pokorili su se Sotoni i od sad su bili pod vlašću te sile.

Usko povezana s Hristovom opomenom o grehu protiv Svetoga Duha i jest opomena protiv praznih i rđavih reči. Reči su znak onoga što je u srcu. »Jer usta govore pd suviška srca.« Ali reči su više no izraz karaktera; one imaju snagu da utiču na karakter. Ljudi su pod uticajem sopstvenih reči. Često, u jednom trenutku pokrenuti od Sotone, izražavaju svoju ljubomoru ili loše pretpostavke, izražavajući ono u što stvarno ne veruju; ali reči izvršuju uticaj na misli. Prevareni su svojim rečima i počinju verovati da je istina ono što su izgovorili Sotoninim poticanjem. Pošto su jednom izrazili neko mišljenje ili odluku, često su suviše gordi da je povuku i pokušaju dokazati kako su u pravu, sve dok ne poveruju da doista i jesu. Opasno je izgovoriti reč sumnje, opasno je staviti pod znak pitanja i kritikovati božansku svetlost. Navika nepromišljenog i potcenjivačkog kritikovanja deluje na karakter tako što razvija nepoštovanje i neverstvo. Mnogi su popuštajući ovoj navici išli sve dotle, nesvesni opasnosti, dok nisu postali spremni da kritikuju i odbace delo Svetoga Duha. Hristos je rekao: »A ja vam kažem da će za svaku praznu reč koju reku ljudi dati odgovor u dan strašnoga suda. jer ćeš se svojim rečima opravdati, i svojim ćeš se rečima osuditi.«

Tada je dodao jednu opomenu onima koji su bili oduševljeni Njegovim rečima, koji su Ga rado slušali, ali se nisu predali Duhu Svetome da u njima prebiva. Duša ne biva uništena samo usled opiranja već i usled nemarnosti. »A kad nečisti duh iziđe iz čoveka«, rekao je Isus, »ide kroz bezvodna mesta tražeći pokoja, i ne nađe ga. Onda reče: da se vratim u dom, svoj otkuda sam izišao; i došavši nađe prazan, pometen i ukrašen. Tada otide i uzme sa sobom sedam drugih duhova gorih od sebe, i ušavši žive onde.«

U Hristovo doba, kao i danas, ima mnogo onih nad kojima je za izvesno vreme Sotonina vlast izgledala slomljenom; Božjom milošću oslobođeni su od zlih duhova koji su vladali dušom. Radovali su se Božjoj ljubavi; ali kao slušaoci iz priče koji su predstavljeni kamenitim tlom, oni nisu ostali u Njegovoj ljubavi. Nisu se svakodnevno predavali Bogu, da bi Isus mogao prebivati u srcu; pa kad se zao duh vratio sa »sedam drugih duhova gorih od sebe«, njima je potpuno zagladala sila zla.

Kad se duša preda Hristu, nova sila zagospodari novim srcem. Nastaje promena koju čovek nikada ne može sam za sebe izvršiti. To je natprirodno delo, koje uvodi natprirodni sastojak u čovekovu prirodu. Duša koja se potčini Hristu, postaje Njegovom tvrđavom, koju On drži u svetu pobune i nastoji da nijedan drugi autoritet, osim Njegovog, ne bude u njoj priznat. Duša koju tako drže nebeske sile neosvojiva je za Sotonine napade. Međutim, ako se ne potčinimo Hristovoj vlasti, nama će zagospodariti onaj koji je zao. Mi se moramo naći pod vlašću ili jedne ili druge od ove dve velike sile koje su u sukobu za vrhovnu vlast u svetu. Ne moramo svojevolejno izabrati službu carstva tame da bismo pali pod njegovu vlast. Dovoljno je samo da zanemarimo povezati se s carstvom svetlosti. Ako ne saradujemo s nebeskim silama, Sotona će zauzeti srce i načiniti ga svojim prebivalištem. Jedina odbrana od zla je Hristos koji prebiva u srcu pomoću vere u Njegovu pravdu. Sve dok ne postanemo životno povezani s Bogom, nećemo se nikada moći odupreti obesvećujućem uticaju samoljublja, samozadovoljstva i sklonosti prema grehu. Mi možemo napustiti mnoge loše navike, za izvesno vreme možemo raskinuti zajednicu sa Sotonom; ali bez životne veze s Bogom, koja se ostvaruje potčinjavanjem Njemu iz trenutka u trenutak, bićemo poraženi. Bez ličnog poznanstva i stalne zajednice s Hristom prepušteni smo na milost i nemilost neprijatelju, i na kraju ćemo sprovoditi njegove naloge. »I bude potonje gore čoveku onome od prvoga. Tako će biti«, kaže Isus, »i ovome rodu zlome.« Nema tvrdokornijih ljudi od onih koji su prezirali poziv milosti i prkosili Duhu blagodati. Najuobičajeniji izraz greha protiv Svetoga Duha je uporno omalovažavanje nebeskog poziva na pokajanje. Svaki korak u odbacivanju Hrista je jedan korak prema odbacivanju spasenja i prema grehu protiv Svetoga Duha.

Odbacujući Hrista jevrejski narod učinio je neoprostiv greh; a odbijanjem poziva milosti i mi možemo učiniti istu grešku. Mi vređamo Kneza života i izlažemo Ga sramoti pred Sotoninom zbornicom i pred svemirom kad odbijamo da slušamo Njegove opunomoćene vesnike i umesto njih slušamo Sotonine posrednike koji žele odvojiti dušu od Hrista. Sve dok ko ovo čini, ne može naći nadu ili oprostjenje, i na kraju će izgubiti svaku želju da se pomiri s Bogom.

Dok je Isus još poučavao narod, Njegovi učenici doneli su vest da su Njegova majka i braća napolju i da Ga žele videti. Znao je što se nalazilo u njihovim srcima, pa »odgovori onome što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braća moja? I pruživši ruku svoju na učenike svoje reče: eto mati moja i braća moja. Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.«

Svi koji su želeli primiti Hrista verom, bili su sjedinjeni s Njim vezom koja je prisnija od ljudskih rodbinskih veza. Oni će postati jedno s Njim, kao što je i On bio s Ocem. Njegova majka bila je bliskija i spasonosnije povezana s Njim kao ona koja verovala i sprovođila u delo Njegove reči nego kroz svoje prirodno srodstvo. Njegova braća ne bi imala nikakvu korist iz svoje veze s Njim, sve dok Ga ne bi prihvatili kao svog ličnog Spasitelja.

Kakvu bi potporu Hristos imao od svojih zemaljskih rođaka da su verovali u Njega kao u Onoga koji je došao s neba i da su saradivali s Njim u izvršavanju Božjeg dela! Njihovo neverstvo bacilo je senku na Isusov zemaljski život, Ono je predstavljalo deo gorčine čaše boli koju je On ispio za nas.

Božji Sin je duboko osećao neprijateljstvo raspaljeno u ljudskom srcu protiv evanđelja i ono je za Njega bilo najbolnije u Njegovom domu, zato što je Njegovo srce bilo puno ljubavnosti i ljubavi i zato što je cenio nežnu pažnju u obiteljskim odnosima. Njegova braća želela su da On odobri njihove zamisli, iako bi to bilo u potpunom neskladu s Njegovim božanskim zadatkom. Gledali su na Njega kao na Onoga kome je potreban savet. Sudili su o Njemu sa svoje ljudske točke gledišta i smatrali da bi govoreći samo ono što bi bilo prihvatljivo za književnike i fariseje izbegao neslogu i sukobe koje su izazvale Njegove reči. Smatrali su Ga nerazumnim kad je tvrdio da ima božanski autoritet i kad se pred rabinima postavljao kao Onaj koji kori njihove grehe. Znali su da fariseji traže priliku da Ga optuže i osećali su da im je On dao dovoljno povoda.

Svojim slabim merilima nisu mogli prozreti misiju koju je došao ispuniti i zato nisu mogli saosećati s njim u Njegovim iskušenjima. Njihove grube, prezirne reči pokazivale su da nemaju pravo razumevanje u Njegovom karakteru i da nisu razaznali sjedinjenje božanske prirode s ljudskom. Često su Ga viđali obuzetog bolom, ali umesto da Ga uteše, svojim duhom i rečima samo su ranjavali Njegovo srce. Njegova osetljiva priroda stavljena je na muke, Njegove pobude pogrešno su razumevane, a Njegov rad bio je nepriznat.

Njegova braća često su iznosila filozofiju fariseja, koja je bila nezanimljiva i zastarela i usuđivali se da misle kako oni mogu učiniti Njega koji je razumeo celokupnu istinu i poznavao sve tajne. Slobodno su osuđivali ono što nisu mogli razumeti. Njihova predbacivanja takla su Ga do srži, a Njegova duša bila je umorna i ojađena. Javno su ispovedali veru u Boga i mislili da brane Boga, dok je Bog bio s njima u telu, a oni Ga nisu poznavali.

Sve ovo učinilo je trnovitom stazu kojom je hodio. Nerazumevanje u vlastitom domu toliko je žalostilo Hrista da je za Njega bilo olakšanje da ode tamo gde ga nije bilo. Postojao je jedan dom koji je voleo posećivati – dom Lazara, Marije i Marte; jer je u atmosferi ljubavi i vere Njegov duh nalazio odmor. Pa ipak, na Zemlji nije bilo nikoga ko bi mogao spoznati Njegovu božansku misiju ili razumeti teret koji je nosio za ljudski rod. Često je mogao naći okrepljenje samo u samoći i razgovoru sa svojim nebeskim Ocem.

Oni koji su pozvani da stradaju za Hrista, koji moraju podnositi nerazumevanje i podozrenje, čak i u vlastitom domu, mogu naći utehu u pomisli da je Isus podnosio to isto. On saoseća s njima. Poziva ih da u Njemu nađu zajednicu i potporu tamo gde je On to nalazio, u zajednici s Ocem.

Oni koji prihvate Hrista kao svog ličnog Spasitelja nisu ostavljeni kao siročad, da sami snose životna iskušenja. On ih prihvata kao članove nebeske porodice; on ih poziva da Njegovog Oca nazivaju svojim Ocem. Oni su Njegovi »mali«, dragi Božjem srcu, povezani s Njim najnežnijim i najtrajnijim vezama. On prema njima gaji bezgraničnu nežnost, koja toliko nadilazi ono što su naš otac ili mati osećali prema nama u našoj bespomoćnosti koliko je božansko iznad ljudskog.

U zakonima koji su dani Izrailju postoji jedan lep, slikovit prikaz o Hristovom odnosu prema svom narodu. Kad je usled siromaštva Jevrejin bio primoran da napusti svoje nasledstvo i sebe preda kao roba, dužnost iskupljenja i njega i njegovog nasledstva pripadala je onome koji je bio njegov najbliži rođak. (Vidi; ***3. Mojsijeva 25,25.47–49; ***Ruta 2,20) Tako i delo otkupljenja, nas i našeg nasledstva, izgubljenog zbog greha, pripada Onome koji je »od roda najbliži« nama. Da bi nas izbavio, On je postao naš rođak. Gospod Spasitelj bliži je od oca, majke, brata, prijatelja ili voljenog bića. »Ne boj se«, govori On, »jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si.« »Otkako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dadoh ljude za te i narode za dušu tvoju.« (**Isaija 43,1.4)

Hristos voli nebeska bića koja okružavaju Njegov presto; ali kako se može objasniti velika ljubav kojom ljubi nas? Mi je ne možemo razumeti, ali svojim iskustvom možemo znati da je ona istinska. Ako održavamo svoju rodbinsku vezu s njim, s kakvom ćemo se nežnošću odnositi prema onima koji su braća i sestre našega Gospoda! Zar nećemo brzo prepoznati zahteve našeg božanskog srodstva? Usvojeni u Božju porodicu, zar nećemo poštovati svoga Oca i svoje srodnike?

Poglavlje 34.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 11,28–30.

POZIV

»Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti.« Ove reči utehe Isus je izgovorio mnoštvu koje Ga je pratilo. Spasitelj je rekao da jedino kroz Njega ljudi mogu primiti saznanje o Bogu. O svojim učenicima govorio je kao o onima koji su primili znanje nebeskih veličina. Nikoga nije ostavljao da se oseća izdvojenim od Njegovog staranja i ljubavi. Svi koji su umorni i natovareno mogu doći k njemu.

Književnici i rabini sa svojim detaljnim poštovanjem religioznih formi, imali su potrebe koju obredi pokajanja nikada nisu mogli ispuniti. Carinici i grešnici mogli su se pretvarati kako su zadovoljni čulnim i zemaljskim, ali u njihovim srcima živelo je nepoverenje i strah. Isus je posmatrao žalosne i one čije je srce bilo opterećeno, one koji su izgubili nadu, i koji su pokušali zemaljskim radostima umiriti dušu ispunjenu čežnjom, pozivajući sve da u Njemu nađu odmor.

Nežno je pozvao ljude koji su naporno radili: »Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene; jer sam ja krotak i smeran u srcu, i naći ćete pokoj dušama svojim.«

Tim rečima Hristos govori svakom ljudskom biću. Znali to ili ne, svi su umorni i natovareni. Svi su pritisnuti teretima koje jedino Hristos može ukloniti. Najteži teret koji nosimo jest teret greha. Da smo ostavljeni da sami nosimo ovaj teret, on bi nas uništio. Međutim, Bezgrešni je zauzeo naše mesto. »I Gospod pusti na nj bezakonje svih nas.« (**Isaija 53,6) On je poneo teret naše krvave. On će uzeti teret s naših umornih pleća. On će nam dati odmor. On će poneti i teret briga i žalosti. On nas poziva da bacimo sve svoje brige na Njega; jer nas nosi na srcu.

Stariji Brat našeg ljudskog roda je kraj večnog prestola. On posmatra svaku dušu koja svoje lice okreće prema Njemu kao Spasitelju. On iskustveno poznaje slabosti ljudskog roda, koje su naše potrebe i gde počiva težina naših iskušenja; jer On je bio iskušan u svemu kao i mi, osim greha. On bdi nad tobom, Božje dete koje strepiš. Jesi li u iskušenju? On će te osloboditi. Da li si slab? On će te ojačati. Jesi li u neznanju? On će te prosvetliti. Da li si ranjen? On će te izlečiti. Gospod »određuje broj zvezda«, pa ipak »leči one koji su srca skršena, i povija rane njihove.« (**Psalam 147,4.3 – »Stvarnost«) »Hodite k meni« jest Njegov poziv. kakva god bila tvoja strahovanja i iskušenja, iznesi svoj slučaj pred Gospoda. Tvoj duh biće ojačan do srži. Put će biti

otvoren pred tobom da se oslobodiš poniženja i teškoća. Što si svesniji svoje slabosti i bespomoćnosti, to jači ćeš postati u Njegovoj sili. Što je teži tvoj teret, toliko blaženiji će biti odmor kad ga poveriš Nosiocu bremena! Odmor koji Hristos nudi zavisi od jasno određenih uslova. Ove uslove može svako ispuniti. On nam jasno govori kako se može pronaći Njegov odmor.

»Uzmite jaram moj na sebe«, kaže Isus, jaram je oruđe službe. Stoka se upreže u jaram da bi radila, a jaram je nužan da bi mogla uspešno raditi. Ovim slikovitim prikazom Hristos nas uči da smo pozvani u službu dokle god traje naš život. Moramo uzeti na sebe Njegov jaram da bismo mogli postati Njegovim saradnicima.

Jaram koji nas vezuje za službu jest Božji zakon. Veliki zakon ljubavi otkriven u Edemu, objavljen na Sinaju i u Novom zavetu napisan na srcu, jest ono što vezuje čoveka koji radi s Božjom voljom. Kad bismo bili ostavljeni da idemo za svojim sklonostima, da idemo upravo tamo kamo bi nas vodila naša volja, mi bismo stali u Sotonine redove i usvojili njegove osobine. Zato nas Bog vezuje za svoju volju koja je uzvišena, plemenita i koja uzdiže. On želi da strpljivo i mudro preuzmemo dužnosti službe. U ljudskoj prirodi i sam Hristos poneo je jaram službe. On je rekao: »Hoću činiti volju tvoju, Božje moj, i zakon je tvoj meni u srcu.« (**Psalam 40,8) »Jer siđoh s neba ne da činim volju svoju, nego volju oca koji me posla.« (**Jovan 6,38) Ljubav prema Bogu, revnost za Njegovu slavu i ljubav prema palom ljudskom rodu, dovela je Isusa na Zemlju da strada i umre. To je bila sila koja je vladala Njegovim životom. On nam nalaže da usvojimo to načelo.

Ima mnogo onih čije srce pati od boli pod teretom briga zato što žele dostići svetovni ideal. Oni su odabrali službu njemu, prihvatili njegove teškoće, usvojili njegove običaje. Na taj način njihov karakter je narušen, a njihov život malaksao. Da bi udovoljili slavoljublju i svetovnim željama, povređuju savest i stavljaju na sebe dodatni teret griže savesti. Neprestana briga iscrpljuje životne sile. Naš Gospod želi da odbace ovaj ropski jaram. On ih poziva da prihvate Njegov jaram i kaže: »Jar je jaram moj blag, i breme je moje lako.« On im nalaže da najpre traže Božje carstvo i Njegovu pravdu, i obećava da će im se dodati sve što im je potrebno za ovaj život. Briga je slepa i ne može razaznati budućnost; ali Isus od početka vidi kraj. U svakoj teškoći On ima pripremljen svoj put da nam donese olakšanje. Naš nebeski Otac ima hiljade načina da se stara za nas, o kojima mi ništa ne znamo. Oni koji prihvate načelo da službu i proslavljanje Boga stave na prvo mesto, shvatiće kako teškoće iščekavaju i kao im je pred nogama staza poravnjena.

»Naučite se od mene«, kaže Isus, »jer sam ja krotak i smeran u srcu, i naći ćete pokoj.« Treba da uđemo u Hristovu školu, da se od Njega naučimo poniznosti i krotosti. Otkupljenje je postupak u kome se duša obučava za Nebo. Ovo obučavanje znači poznavanje Hrista. To podrazumeva oslobođenje od zamisli, navika i postupaka koji su stečeni u školi kneza tame. Duša se mora osloboditi od svega što se suproti vernosti Bogu.

U Hristovom srcu u kome je vladao savršeni sklad s Bogom, bio je savršen mir. Nikada se nije uzdizao zbog pohvala, niti se obeshrabrio zbog prekora ili razočaranja. Usred najvećeg suprotstavljanja i najokrutnijih postupaka, uvek je bio hrabar. Međutim, mnogi koji izjavljuju da su Njegovi sledbenici imaju zabrinuto i uznemireno srce, zato što se boje sebe poveriti Bogu. Oni se ne predaju potpuno Njemu; jer se boje posledica koje takvo predanje može doneti. Dok se ne potčine Bogu, ne mogu naći mir.

Ljubav prema sebi donosi nemir. Kad budemo rođeni odozgo, u nama će počivati isti duh koji je počivao u Isusu, duh koji Ga je doveo dotle da se ponizi da bismo mi mogli da budemo spaseni. Tada nećemo tražiti najviša mesta. Mi ćemo čeznuti da sedimo kraj Isusovih nogu i učimo od Njega. razumećemo da se vrednost našeg rada ne sastoji od spoljašnjeg sjaja i buke u svetu, ni od toga što smo vredni i revni u vlastitoj sili. Vrednost našeg rada može se meriti vrednošću Svetoga Duha koga smo primili. Poverenje u Boga donosi svetije osobine umu, tako da u strpljenju možemo sačuvati svoju dušu.

Jaram se stavlja volovima da bi im pomogao i vuči tereta, da bi im olakšao teret. Tako je isto i s Hristovim Jarmom. Kad je naša volja nestala u Božjoj volji i mi upotrebljavamo Njegove darove na blagoslov drugima, uvidećemo da nam je životni teret lak. Onaj koji hodi putem Božjih zapovesti, hodi u društvu sa Isusom i srce nalazi odmor u Njegovoj ljubavi. Kad se Mojsije molio: »Pokaži mi put svoj, da te poznam«, Gospod mu je odgovorio: »Moje će lice ići napred, i daću ti odmor.« I preko proroka primili smo vest: »Gospod reče ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naći ćete mir duši svojoj.« (**2. Mojsijeva 33,13.14; **Jeremija 6,16) I opet govori: »O, da si pazio na zapovesti moje! mir bi tvoj bio kao reka, i pravda tvoja kao valovi morski.« (**Isaija 48,18)

Oni koji drže Hrista za Njegovu reč i predaju svoje duše Njegovoj zaštiti, svoje živote njegovom vodstvu, naći će mir i pokoj. Ništa na svetu ne može ih ožalostiti kad ih Isus obraduje svojim prisustvom. U savršenom pomirenju nalazi se savršen odmor. Gospod kaže: »Ko se tebe drži, čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda.« (**Isaija 26,3) Naši životi mogu izgledati zamršeni, ali ako se poverimo mudrom, Velikom Neimaru, On će izraditi uzorak života i karaktera koji će biti na Njegovu slavu. Taj karakter koji izražava slavu – karakter Hristov – biće primljen u Božji raj. Obnovljeno čovečanstvo hodiće s Njim u belim haljinama, jer je dostojno. Budući da kroz Hrista ulazimo u odmor, Nebo počinje ovde. Mi odgovaramo na Njegov poziv: »Hodite i naučite se od mene« i u tom dolaženju započinjemo večni život. nebo je neprekidno približavanje Bog kroz Hrista. Što smo dulje u blaženstvu Neba, to će nam se sve više i više otvarati slava; i što više poznajemo Boga, utoliko će silnija da bude naša sreća. Dok hodimo sa Isusom u ovom životu, možemo da budemo ispunjeni Njegovom

ljubavlju, zadovoljni Njegovom prisutnošću. Sve što ljudska priroda može podneti, možemo ovde primiti. Ali što je to kad se usporedi s onim što će nastati posle? »Za to su pred prestolom Božjim, i služe mu dan i noć u crkvi njegovoj; i onaj što sedi na prijestolu useliće se u njih. Više neće ogladnjati ni ožednjati, i neće na njih pasti sunce, niti ikakva vrućina. Jer jagnje, koje je nasred prestola, pašće ih i uputiće ih na izvor žive vode; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovih.« (**Otkrivenje 7,15–17)

Poglavlje 35.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 8,23–34; ***Marku 4,35–41;5,1–20; ***Luki 8,22–39.

»JUTI, PRESTANI«

Taj dan u Isusovom životu bio je prepun događaja. Kraj Galilejskog mora izgovorio je svoje prve priče, poznatim slikovitim prikazima ponovo objašnjavajući narodu prirodu svog carstva i način na koji ono treba da bude zasnovano. Svoj rad povezao je s radom sijača, razvoj svog carstva s razvojem gorušičinog semena i delovanjem kvasca u kopanji brašna. Veliko završno odvajanje pravednih od zlih prikazao je pričama o pšenici i kukolju i o ribarskoj mreži. Neuporediva dragocenost istina koje je učio prikazana je sakrivenim blagom i skupocenim biserom, dok je pričom o domaćinu poučio svoje učenike kako treba da rade kao Njegovi predstavnici.

Cio dan učio je i lečio, a kad se spustila večer, mnoštvo je još uvek bilo oko Njega. Služio im je dan za danom, jedva zastajući da bi uzeo hranu ili se odmorio. Zlobno kritikovanje i pogrešno predočavanje kojim su Ga fariseji stalno proganjali, učinili su Njegov rad znatno težim i mučnijim; sad je na kraju dana bio tako premoren da je odlučio potražiti odmor na nekom usamljenom mestu preko jezera.

Istočna obala Genezareta bila je nenastanjena, jer su se tu i tamo kraj jezera nalazili gradovi; ipak bila je to pusta oblast u usporedbi sa zapadnom stranom. Stanovništvo je bilo više neznabožačko no jevrejsko i održavalo je slabe veze s Galilejom. Tako je ovaj kraj nudio Isusu samoću koju je tražio, pa je sada naložio svojim učenicima da Ga tamo prate.

Kad je otpustio mnoštvo, uzeli su Ga »kako beše« u lađu i brzo otplovili. Ali nisu uspeli otploviti sami. Tu, nedaleko od obale, bili su i drugi ribarski čamci, i oni su se ubrzo napunili ljudima koji su pratili Isusa, željni da Ga gledaju u slušaju.

Spasitelj se napokon oslobodio pritiska mnoštva i savladan umorom i glađu, legao na krmu i ubrzo zaspao. Večer je bila blaga i prijatna i mir je počivao nad jezerom; ali iznenada preko neba navukla se tama, vetar je divlje zapuhao niz planinske klance dužinom istočne obale i jezero je zahvatila okrutna bura.

Sunce je zašlo i noćna tmina spustila se na uzburkano more. Valovi, besno šibani vetrovima koji su urlali, pljuštali su žestoko po lađi učenika i pretili da je potope. Ovi očvrsnuli ribari proveli su svoj život na tom jezeru i sigurno vodili svoje barke kroz mnoge oluje, ali sad su se njihova snaga i umeće pokazali bezvrednima. Bili su nemoćni u zagrljaju te divlje oluje i nada ih je napuštala kad su videli da se njihova lađa puni.

Obuzeti naporom da spasu sebe, zaboravili su da je u lađi Isus. Sada, videći da je njihov trud uzaludan, a smrt neizbežna, setili su se Onoga po čijoj su zapovesti krenuli preko jezera. U Isusu je bila njihova jedina nada. U svojoj bespomoćnosti i očajanju povikali su: »Gospode! Gospode!« Međutim, gusti mrak sakrivao Ga je od njihovih pogleda. Glasovi su im nestajali u urliku oluje i odgovora nije bilo. Obuzeli su ih sumnja i strah. Da li ih je Isus zaboravio? Da li je On koji je pobedio bolest i demone, pa čak i smrt, sada nemoćan da pomogne svojim učenicima? Zar ih je zanemarivao u njihovoj nevolji?

Ponovo su zvali, ali odgovora nije bilo, osim zavijanja besne oluje. Njihova lađa već tone. Trenutak samo i gladni valovi će ih progutati.

Izenada, bljesak munje probija tamu i oni vide Isusa kako spava, neuznemiren bučanjem oluje. Začudeni i očajni povikali su: »Učitelju! zar ti ne mariš što ginemo?« Kako se može tako mirno odmarati dok se oni u opasnosti bore sa smrću?

Njihova vika budi Isusa. Dok bljesak munje osvetljava Isusa, oni vide nebeski mir na Njegovom licu. U Njegovom pogledu čitaju nežnu ljubav, koja zaboravlja na sebe, i okrećući svoja srca k Njemu, uzvikuju: »Gospode! izbavi nas, izgibosmo.«

Nikada duša nije izustila taj uzvik a da je on ostao bez odgovora. Kad su dograbili svoja vesla da učine i poslednji napor, Isus je ustao. Stajao je usred svojih učenika, dok je bura besnela, valovi se razbijali nad njima i munje osvetljavale Njegovo lice. Podigao je svoju ruku, kojom je tako često činio dela milosti, i progovorio razbešnjelom moru: »Juti, prestani.«

Bura je stala. Silni valovi se smirili. Oblaci se razišli i nestali, a zvezde zasjale. Lađa se smirila na tihome moru. Tada, okrenuvši se svojim učenicima, Isus je žalosno upitao: »Zašto ste tako strašljivi? Kako nemate vere?« (**Marko 4,40)

Učenici su umuknuli. Čak ni Petar nije pokušao izraziti strahopoštovanje koje je ispunjavalo njegovo srce. Čamci koji su krenuli da prate Isusa bili su u istoj opasnosti kao i apostoli. Strah i beznađe obuzeli su i ljude u čamcima; ali Isusova zapovest unela je mir u ovaj prizor pometnje. Žestina oluje približila je čamce jedne

drugima i svi u njima videli su čudo. U miru koji je nastao, zaboravljen je strah. Ljudi su šaputali jedan drugome: »Ko je ovaj dakle da ga i vetar i more slušaju?«

Kad su Ga probudili da se sretne s olujom, Isus je bio savršeno miran. Nije bilo nikakvog straha ni u rečima ni u pogledu, jer nije bilo straha u Njegovom srcu. Međutim, On nije počivao posedujući svemoćnu silu. Nije počivao u miru kao »Gospodar zemlje i mora i neba«. Tu silu odložio je jer kaže: »Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe.« (**Jovan 5,30) On se uzdao u Očevu moć. Isus je počivao u veri – veri u Božju ljubav i staranje – a sila reči koja je utišala buru bila je Božja sila.

Kao što je Isus počinio verom u Očevoj brizi, tako i mi treba da počinemo u brizi našeg Spasitelja. Da su učenici imali poverenja u njega, sačuvali bi mir. Njihov strah u vreme opasnosti otkrio je njihovo neverstvo. U svojim naporima da se spasu, zaboravili su Isusa, i tek sad su se razočarani u svoje oslanjanje na sebe okrenuli k njemu, On im je mogao pružiti pomoć.

Kako je iskustvo učenika često i naše iskustvo! Kad se navuku oluje iskušenja i žestoko sevaju munje, a valovi nadiru preko nas, sami se borimo s olujom, zaboravljajući da postoji Onaj koji nam može pomoći. Uzdamo se u vlastitu snagu sve dok ne izgubimo nadu i gotovo ne izginemo. Tada se setimo Isusa i ako Njega prizovemo da nas spasi, naš uzvik neće da bude uzaludan. Iako sa žalošću kara naše neverstvo i samopouzdanje, On nikada ne propušta da nam pruži pomoć koja nam je potrebna. Bilo na kopnu ili na moru, ako imamo Spasitelja u srcu, mi nemamo potrebe da strahujemo. Živa vera u Otkupitelja utišaće more života i izbaviće nas od opasnosti na način koji On smatra najboljim.

Postoji još jedna duhovna pouka iz ovog čuda smirivanja bure. Iskustvo svakog čoveka svedoči o istinitosti Pisma: »A bezbožnici su kao more uskočeno, koje se ne može umiriti... Nema mira bezbožnicima, veli Bog moj.« (**Isaija 57,20.21) Greh je razorio naš mir. Dok se »ja« ne pokori, ne možemo naći mir. Nikakva ljudska sila ne može obuzdati strasti koje gospodare srcem. Mi smo ovde bespomoćni kao i učenici u utišavanju razbešnjene bure. Međutim, Onaj koji je naredio da se umire divovski valovi u Galileji, izgovorio je reč mira svakoj duši. Ma koliko žestoka bila bura, oni koji se obrate Isusu sa uzvikom: »Gospode, izbavi nas«, dobit će oslobođenje. Njegova milost koja miri dušu s Bogom utišava borbu ljudskih strasti i u Njegovoj ljubavi srce ima mir. »On obraća vetar u tišinu, i vali njihovi umuknu. Vesele se kad se stišaju, i vodi ih u pristaništu koje žele.« (**Psalam 107,29,30) »Opravdajući se dakle verom, imao mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista.« »I mir će biti delo pravde, što će pravda učiniti biće pokoj i bezbrižnost do veka.« (**Rimljanima 5,1; **Isaija 32,17)

U rano jutro Spasitelj i Njegovi pratioci došli su na obalu i svetlost Sunca koje se rađalom kao da blagosilja mirom, dodirivala je more i zemlju. Ali tek što su kročili na obalu, njihove oči zapazile su prizor užasniji od okrutne bure. Iz nekog skrovišta među grobovima, dva poremećena čoveka ustremila su se na njih da ih rastrgnu. Na ovim ljudima visili su delovi lanaca koje su raskinuli bežeći s mesta zatočenja. Telo im je bilo u ranama, a posekotine od oštrog kamenja krvarile su. Njihove oči sevale su ispod duge, nauredne kose. Izgleda da su demoni koji su vladali nad njima potpuno izbrisali svaku sličnost s ljudskim bićem, pa su više ličili na zveri nego na ljude.

Učenici i njihovi pratioci pobegli su užasnuti. Odmah su primetili da Isus nije bio s njima, pa su se okrenuli da Ga potraže. Stajao je tamo gde su Ga ostavili. On koji je stišao buru, koji je ranije sreo Sotonu i pobedio ga nije pobjegao pred ovim demonima. Kad su se ovi ljudi, škrgućući zubima i bacajući pjenu iz usta, približili Njemu, Isus je podigao istu ruku koja je smirila valove i ljudi nisu mogli prići bliže. Stajali su pred Njim besni, ali bespomoćni.

S autoritetom je naredio nečistim duhovima da izidu iz njih. Njegove reči prodrle su do pomračenih umova ovih nesrećnih ljudi. Nejasno su shvatili da je blizu Onaj koji ih može spasiti od demona koji su ih mučili. Pali su pred Spasiteljeve noge da Mu se poklone; ali kad su se usne otvorile da zamole za Njegovu milost, demoni su divlje vičući progovorili kroz njih: »Šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muči me.«

Isus je zapitao: »Kako ti je ime?« Odgovor je glasio: »Legion mi je ime; jer nas je mnogo.« Koristeći nesrećne ljude kao posrednike za prenošenje poruke, zamolili su Isusa da ih ne pošalje izvan tog predela. Nedaleko na padini brega paslo je veliko krdo svinja. Demonima su molili da im dopusti da uđu u njih, i Isus im je dopustio. Odjednom je bezrazložan strah zahvatio krdo. Ono je bjesomućno pojurilo niz litice i u nemogućnosti da se zaustavi na obali, stropoštalo se u jezero i utopilo.

U međuvremenu kod opsednutih od demona nastupila je čudesna promena. Svetlost je prosvetlila njihove umove. Njihove oči zasjale su razboritošću. Pojave tako dugo izobličene u sotonski lik, postale su iznenada blage, ruke umrljane krvlju postale su mirne i radosnim glasovima slavili su Boga za svoje oslobođenje.

S litice čuvari svinja videli su sve što se zbilo i požurili su da odnesu vest svim poslodavcima i celom narodu. U strahu i uznemirenost celokupno stanovništvo skupilo se da sretne Isusa. Ova dva čoveka opsednuta demonima bili su strah i trepet za celu okolinu. Niko nije sigurno prolazio kraj mesta na kome su se oni nalazili, jer bi se s demonskom jarošću ustremili na svakog putnika. Sada su ovi ljudi odeveni i zdravog razuma sedeli kraj Hristovih nogu, slušali Njegove reči i slavili ime Onoga koji ih je izlečio. Međutim, narod koji je posmatrao

ovaj veličanstveni prizor nije se radovao. Gubitak svinja bio im je važniji nego oslobođenje ova dva Sotonina roba.

Ovaj gubitak bio je dozvoljen u milosti prema vlasnicima svinja. Obuzeti svetovnim dobrima nisu marili za neuporedive vrednosti duhovnog života. Isus je želeo raskinuti uticaj sebične ravnodušnosti, da bi mogli primiti Njegovu milost. Međutim, žalost i gnev zbog zemaljskog gubitka zaslepio je njihove oči za Spasiteljevu milost.

Pojava natprirodne sile probudila je sujeverje u narodu i podstakla njihova strahovanja. Iz boravka ovog Stranca među njima mogu slediti dalje nesreće. Naslućivali su novčanu propast i odlučili da se oslobode Njegovog prisustva. Oni koji su sa Isusom prešli jezero, pričali su o svemu što se desilo prethodne noći, o svom stradanju u oluji i kako su vetar i more bili umireni. Međutim, njihove reči nisu ostavile nikakav utisak. U strahu narod se okupljao oko Isusa, preklinjući Ga da ih napusti i On je pristao, ukrcavši se odmah za suprotnu obalu.

Ljudi iz Geraze imali su pred sobom živi dokaz o Hristovoj moći i milosti. Videli su ljude kojima je vraćen razum, ali su toliko strepili za svoje zemaljske interese da su Onoga koji je pobedio kneza tame pred njihovim očima smatrali nezvanim gostom, i Dar Neba bio je udaljen s njihovih vrata. Mi nemamo priliku da se okrenemo od Hristove ličnosti, kao što su to učinili Gerazenci, ali još uvek postoje mnogi koji ne žele poslušati Njegove reči zato što bi poslušnost obuhvatila i žrtvovanje nekog svetovnog dobra. Iz straha da Njegovo prisustvo ne izazove novčane gubitke, mnogi odbacuju Njegovu milost i udaljuju od sebe Njegovog Duha.

Međutim, osećaj oslobođenih od demona bio je sasvim drukčiji. Oni su želeli prisustvo svog Oslobodioca. U Njegovoj blizini osećali su se zaštićenim od demona koji su mučili njihove živote i upropastili njihovo najbolje životno doba. kad se Isus spremao da uđe u lađu, prišli su Mu, klekli do Njegovih nogu i milili Ga da ostanu kraj Njega kako bi mogli stalno slušati Njegove reči. Međutim, Isus im je naložio da idu kući i kažu kakve im je velike stvari učinio Gospod.

To je bio njihov zadatak – da idu u neznabožački dom i govore o blagoslovu koji su primili od Isusa. Bilo im je teško da budu odvojeni od Spasitelja. Sigurno su ih očekivale velike teškoće u druženju sa svojim neznabožačkim sugrađanima. Njihova odvojenost od društva kao da ih je onnesposobljavala za rad koji je On naznačio. Međutim, čim ih je Isus usmerio na njihovu dužnost, bili su spremni da poslušaju. Ne samo što su govorili svojim ukućanima i susedima o Isusu već su išli kroz ceo Dekapolis, objavljujući posvuda Njegovu moć spašavanja i opisujući kako ih je oslobodio od demona. U ovom radu mogli su primiti veći blagoslov nego da su, samo zbog lične koristi, ostali u Njegovom prisustvu. Spasitelju se približavamo radom na širenju dobrih vesti o spasenju.

Dva čoveka izlečena od demona bili su prvi misionari koje je Isus poslao da propovedaju evanđelje u oblasti Dekapolisa. Ovi ljudi imali su prednost da slušaju Isusovo učenje samo nekoliko trenutaka. Do njihovih ušiju nije nikada doprla nijedna propoved s Njegovih usana. Nisu mogli poučavati narod kao što su to mogli učenici koji su svakodnevno bili sa Isusom. Međutim, u svojoj ličnosti nosili su dokaze da je Isus bio Mesija. Mogli su kazati ono što su znali; ono što su sami videli i čuli i osetili od Hristove sile. To je ono što može učiniti svako čije je srce takla Božja milost. Jovan, ljubljani apostol, napisao je: »Što beše ispočetka, što čusmo, što videsmo očima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o reči života... što videsmo i čusmo to javljamo vama.« (**1. Jovanova 1,1–3) Kao Hristovi svedoci treba da kažemo ono što znamo, ono što smo sami videli, čuli i osetili. Ako smo korak za korakom sledili Isusa, imaćemo što određeno da kažemo o načinu na koji nas je vodio. Možemo reći kako smo proverili Njegovo obećanje i utvrdili da je istinito. Možemo posvedočiti ono što znamo o Hristovoj milosti. To je svedočanstvo na koje nas Gospod poziva, a zbog njegovog nedostatka svet gine.

Iako narod iz Geraze nije primio Isusa, On ih nije prepustio tami koju su izabrali. Kad su Ga zaklinjali da ode od njih, oni nisu čuli Njegove reči. Oni nisu znali što su odbacili. Zato je On ponovo poslao svetlost, i to preko onih koje neće odbiti da slušaju.

Sotonina namera bila je da uništenjem svinja odvrati narod od Spasitelja i spreči propovedanje evanđelja u toj oblasti. Međutim, upravo ovaj događaj uznemirio je celu oblast kao ništa drugo, i usmerio pažnju od Hrista. Iako se Spasitelj lično udaljio, ljudi koje je izlečio ostali su kao svedoci Njegove sile. Oni koji su bili posrednici kneza tame postali su kanali svetlosti, vesnici Sina Božjega. Ljudi su se divili dok su slušali čudesne novosti. U celoj toj oblasti vrata su se otvarala evanđelju. Kad se Isus vratio u Dekapolis, narod se sticao oko Njega i tri dana, ne samo stanovnici jednog grada već hiljade iz cele okoline slušale su vest o spasenju. Čak i sila zlih duhova je podvlašćena našem Spasitelju i delovanje zla okrenulo se na dobro.

Susret sa opsednutima iz Geraze nosio je pouku za učenike. On je pokazivao svu dubinu poniženja u koju Sotona želi uvući ceo ljudski rod i Hristovu misiju da oslobodi ljude od njegove sile. Ova unesrećena bića, nastanjena u grobovima, kojima su vladali demoni, u ropstvu neobuzdanih strasti i gnjusnih požuda, predstavljaju ono što bi ljudski rod postao da je prepušten Sotoninoj vlasti. Sotona vrši stalan uticaj na ljude da umrtvi čula, da zavlada umom na zlo i unižava dušu. Kad god ljudi odbijaju Spasiteljev poziv, potčinjavaju se Sotoni. Danas to mnogi čine u svakoj oblasti života, u domu, u radu, pa čak i u crkvi. To je razlog što su se nasilje i zločin raširili po Zemlji i moralna tama, kao koprena smrti, pokriva ljudske naseobine. Svojim naročitim iskušenjima Sotona vodi ljude u sve veće zlo, dok krajnji rezultat ne bude poročnost i propast. Jedina sigurna zaštita protiv njegove sile nalazi se u Isusovom prisustvu. Pred ljudima i anđelima Sotona se otlrio kao čovekov

neprijatelj i uništavalac. Hristos kao čovekov prijatelj i oslobodilac. Njegov Duh razviće u čoveku sve ono što će oplemeniti karakter i uzvisiti prirodu. On će u telu, duši i duhu izgraditi čoveka za slavu Bogu. »Jer nam Bog ne daje duha straha, nego sile i ljubavi i čistote.« (**2. Timotiju 1,7) On nas je pozvao »da dobijemo slavu« – karakter »Gospoda našega Isusa Hrista«; pozvao nas je da budemo »jednaki obličju sina njegovoga«. (**2. Solunjanima 2,14; **Rimljanima 8,29)

A duše koje su tako nisko pale da su postale Sotonina oruđa, Hristovom silom opet su preobražene u vesnike pravde koji Božji Sin šalje da kažu »šta ti Gospod učini, i kako te pomilova«.

Poglavlje 36.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 9,18–26; **Marku 5,21–43; **Luki 8,40–56.

DODIR VERE

Vraćajući se iz Geraze na zapadnu obalu, Isus je zatekao mnoštvo okupljeno da Ga dočeka i ono Ga je pozdravilo s radošću. Ostao je izvesno vreme na obali učeći i lečeći, a zatim je krenuo prema kući Levija–Mateja da bi se na gozbi sreo sa carinicima. Tu ga je pronašao Jair, starešina sinagoge.

Ovaj jevrejski starešina u velikoj boli došao je k Isus, bacio se pred Njegove noge i uzviknuo: »Kći je moja na smrti; da dođeš i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi.«

Isus je odmah krenuo s ovim poglavarem njegovom domu. iako su učenici videli toliko Njegovih dela milosrđa, bili su iznenađeni Njegovim odgovorom na molbu ovog oholog rabina; ipak pratili su svog Učitelja, a narod ih je sledio s nestrpljenjem i iščekivanjem.

Kuća starešine nije bila daleko, ali Isus i Njegova pratnja sporo su napredovali, jer Ga je mnoštvo ometalo sa svih strana. Zabrinuti otac bio je nestrpljiv zbog odlaganja; ali Isus, sažaljevajući narod, zastajao je tu i tamo da pomogne nekom patniku ili uteši neko ojađeno srce.

Dok su išli putem, jedan glasnik krčio je sebi put kroz mnoštvo, noseći Jairu vest da je njegova kći mrtva, i da ne zamara dalje Učitelja. Reč je doprla do Isusovog uha: »Ne boj se,« rekao je On, »samo veruj, i oživeće.«

Jair se pribio uz Spasitelja i zajedno su žurili prema domu ovog poglavara. Unajmljene narikače i svirači na fruli bili su već tu ispunjavajući vazduh svojim lelekom. Prisustvo mnoštva i nauk dirali su Isusov duh. Pokušao ih je umiriti govoreći: »Šta ste uzavreli te plaćete? Devojka nije umrla, nego spava.« Ljutile su ih ove strančeve reči. Videli su dete u zagrljaju smrti i zato Mu se podsmevali. Zahtevajući da svi napuste kuću, Isus je poveo sa sobom oca i majku ove devojčice i tri učenika – Petra, Jakova i Jovana – i svi zajedno ušli u sobu umrle.

Isus se približio postelji i uzevši svojom rukom dečju ruku, nežno, uobičajenim jezikom njenog doma, izgovorio reči: »Devojko, tebi govorim, ustani.«

Drhtaj je odmah prošao kroz beživotno telo. Bilo života opet je kucalo. Usne su se razmakle u osmeh. Oči su se široko otvorile kao da se bude iz sna i devojka je u čudu posmatrala grupu kraj sebe. Ustala je a njeni roditelji zagrlili su je plačući od radosti.

Na putu prema kući ovog poglavara Isus je u mnoštvu sreo jednu nesrećnu ženu koju je dvanaest godina mučila bolest i učinila njen život teretom. Sva svoja sredstva potrošila je na lečnike i lekove, da bi na kraju samo bila proglašena neizlečivom. Međutim, njene nade su oživele kad je čula o isceljenjima koja je Hristos činio. Bila je uverena da, kad bi samo mogla doći do njega, bila bi izlečena. U slabosti i patnjama došla je do obale na kojoj je On učio. Pokušala je progurati se kroz mnoštvo, ali uzalud. Ponovo Ga je sledila od kuće Levija–Mateja, ali Ga još uvek nije mogla dostignuti. Počela je očajavati, kad joj se On, krčeći svoj put kroz mnoštvo, približio.

Zlatna prilika se pojavila. Bila je u prisustvu Velikog Lečnika! Ali usred te zbrke nije mogla govoriti s Njim, niti uhvatiti više od trenutačnog prolaska Njegove pojave. U strahu da ne izgubi jedinu priliku za svoje isceljenje, progurala se napred, govoreći u sebi: »Ako se samo dotaknem haljina njegovih ozdraviću.« Dok je prolazio, posegnula je napred i uspela dirnuti samo rub Njegove odeće. Tog trenutka znala je da je bila isceljena. U tom jednom dodiru bila je usredsređena vera njenog života i odmah su njenu bol i slabost zamenili snaga i savršeno zdravlje.

Sa zahvalnim srcem pokušala se izvući iz mnoštva, ali Isus je iznenada zastao i narod zajedno s Njim. Okrenuo se i gledajući okolo upitao glasom koji se razgovetno čuo iznad zbrke mnoštva: »Ko je to što se dotače mene?« Narod je odgovorio na ovo pitanje začuđenim pogledom. Pošto su Ga gurali sa svih strana i tu i tamo grubo pritiskivali, to pitanje bilo je čudno.

Petar, uvek spreman da govori rekao je: »Narod te opkolio i turka te, a ti kažeš: ko je to što se dotače mene?« Isus je odgovorio: »Neko se dotače mene; jer ja osetih silu koja izađe iz mene.« Spasitelj je mogao razlikovati dodir vere od nemarnog dodira neopreznog mnoštva. Takvo poverenje ne sme ostati nezapaženo. Želeo je da ovoj poniznoj ženi uputi reči utehe koje će za nju da bude izvor radosti – reči koje će da bude blagoslov za Njegove sledbenike sve do kraja vremena.

Gledajući prema ženi, Isus je nastojao da sazna ko Ga je dodirnuo. Uviđajući da je zatajivanje uzaludno, ona je dršćući stupila napred i bacila se pred Njegove noge. Sa suzama zahvalnicama opisala je svoje patnje i kako je našla isceljenje. Isus joj je nežno rekao: »Ne boj se, kćeri! vera tvoja pomože ti; idi s mirom.« Nije pružio priliku za sujeverje u kome bi se isceljenje smatralo podarenim zbog samog čina dodira Njegove odeće. Isceljenje je ostvareno ne samim dodiranjem s Njim, već verom koja se uhvatila za Njegovu božansku silu.

Začudeno mnoštvo koje se tiskalo oko Isusa nije prepoznalo nikakvo strujanje životne snage. Međutim, kad je bolesna žena ispružila svoju ruku i dodirnula Ga, verujući da će ozdraviti, osetila je silu ozdravljenja. Tako je i u duhovnom životu. Govoriti površno o veri, moliti se bez duševne gladi i žive vere, ne sadrži nikakvu vrednost. Formalna vera u Hrista koja Ga prihvata samo kao Spasitelja sveta ne može nikada doneti izlečenje duši. Vera koja spašava nije samo pristajanje razumom uz istinu. Onaj koji čeka da stekne celovito znanje pre no što će pokazati veru ne može primiti blagoslov od Boga. Nije dovoljno samo verovati o Hristu; mi moramo verovati u Njega. Jedina vera koja će nam koristiti je ona koja Ga prihvata kao ličnog Spasitelja, koja usvaja Njegove zasluge. Mnogi drže da je vera određeno mišljenje. Spasonosna vera jest sporazum po kojem se oni koji prime Hrista sami prisružuju zavetnom odnosu sa Bogom. Prava vera je život. Živa vera znači povećanje životne sile, potpuno poverenje pomoću koga duša postaje pobedonosna sila.

Nakon izlečenja žene Isus je želeo da ona objavi blagoslov koji je primila. Darovi koje nudi evanđelje ne smeju se primiti kradom ili uživati u tajnosti. Tako nas Gospod poziva da priznamo Njegovu dobrotu: »Vi ste mi svedoci, veli Gospod, i ja sam Bog.« (**Isaija 43,12)

Naše priznanje Njegove vernosti izabrano je nebesko sredstvo za otkrivanje Hrista svetu. Mi treba da prepoznamo Njegovu milost onako kako su je obznanili sveti ljudi iz davnina; ali ono što je najdelotvornije jest svedočanstvo našeg ličnog iskustva. Mi smo Božji svedoci dok u sebi otkrivamo delovanje božanske sile. Svaki pojedinac ima život koji se izdvaja od svih drugih i iskustvo koje se bitno razlikuje od njihovog. Bog želi da se naša hvala uzdiže k Njemu obeležena našom osobitošću. Takva dragocena objavljivanja na hvalu lepote Njegove milosti, podržana hrišćanskim životom, imaju neodoljivu silu koja deluje za spasenje duša.

Kad je deset gubavaca došlo Isusu da ih izleči, naložio im je da idu i pokažu se sveštenicima. Usput su se očistili; ali samo jedan od njih vratio se da Mu oda slavu. Drugi su otišli svojim putem, zaboravivši Onoga koji ih je izlečio. Koliko je mnogo onih koji još uvek čine to isto! Gospod stalno deluje za dobro ljudskog roda. On uvek daje svoje darove. On podiže bolesne iz postelje iznemoglosti, oslobađa ljude od opasnosti koje se ne vide, šalje nebeske anđele da ih sačuvaju od nesreća, zaštite od »pomora koji ide po mraku« i »bolesti koja u podne mori« (**Psalam 91,6); ali njihova srca ostaju nedirnuta. On je dao sva bogatstva Neba da ih otkupi, pa ipak su ravnodušni prema Njegovoj velikoj ljubavi. Svojom nezahvalnošću zatvaraju svoja srca pred Božjom milosti. Kao vres u pustinji ne osećaju kad dođe dobro i njihove duše nastanjuju suva mesta u pustinji.

Za naše je lično dobro da u svežem sećanju sačuvamo svaki Božji dar. Tako se vera snaži da traži i primi sve više i više. Za nas se veće ohrabrenje nalazi u najmanjem blagoslovu koji smo lično primili od Boga nego u svim izveštajima koje možemo da čitamo o veri i iskustvu drugih. Duša koja se odaziva Božjoj milosti, biće slična zalivenom vrtu. Njeno zdravlje brzo će procvasti; njena svetlost zasjaće u tami i Gospodnja slava videće se na njoj. Setimo se tada velike naklonosti i ljubavi Gospodnje i bogatstva njegove nežne milosti. Kao i izraelski narod postavimo naše kamenje za spomen i upišimo na njemu dragocenu istoriju o tome što nam je Bog učinio. Dok posmatramo Njegovo postupanje prema nama u našem putovanju kroz ovaj svet, izjavimo iz srca omekšanog zahvalnošću: »Šta ću vratiti Gospodu za sva dobra što mi je učinio? Uzeću čašu spasenja, i prizvaću ime Gospodnje. Izvršiću obećanja svoja Gospodu pred svim narodom njegovim.« (**Psalam 116,12–14)

Poglavlje 37.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 10; **Marku 6,7–11; **Luki 9,1–6).

PRVI EVANĐELISTI

Apostoli su bili članovi Isusove porodice koja Ga je pratila dok je pešice putovao kroz Galileju. Delili su s Njim napor i teškoće koje su Ga snalazile. Slušali su Njegova izlaganja, hodali su i razgovarali s Božjim Sinom i iz Njegovih svakodnevnih pouka naučili kako da rade na uzdizanju ljudskog roda. Dok je Isus služio nepreglednom mnoštvu okupljenom oko sebe, Njegovi učenici bili su prisutni, željni da izvrše njegov nalog i olakšaju Njegov rad. Pomagali su u raspoređivanju naroda, u dovođenju bolesnika Spasitelju i stvaranju udobnosti za sve. Pažljivo su tražili zainteresirane slušaoce, objašnjavali im Pisma i na raznolike načine delovali za njihovu duhovnu korist. Prenosili su ono što su naučili od Isusa i svakoga dana sticali bogata iskustva. Međutim, bilo im je potrebno i iskustvo u samostalnom radu. Njima je još trebalo puno pouka, strpljenja i nežnosti. Sada, dok je bio lično s njima, da im pokaže na njihove greške i da ih savetuje i ispravlja, Spasitelj ih je poslao kao svoje predstavnike.

Dok su bili s Njim, učenici su često bili zbunjeni učenjem sveštenika i fariseja, ali s tim svojim dvojbama oni bi dolazili Isusu. On im je, nasuprot predaji, iznosio istine iz Pisma. Na taj način jačao je njihovo poverenje u Božju reč i u velikoj meri oslobodio ih straha od rabina i njihovog robovanja običajima. U obučavanju učenika primer Spasiteljevog života bio je delotvorniji od bilo kog čistog doktriniranog učenja. Kad su se odvojili od njega, sećali su se svakog pogleda, načina govora i svake reči. Često, dolazeći u sukob s neprijateljima evanđelja, oni bi ponavljali Njegove reči i zapažajući njihov uticaj na narod, vrlo su se radovali.

Pozvavši dvanaestoricu k sebi, Isus im je zapovedio da dvojica po dvojica idu u gradove i sela. Nijedan nije poslan sam, već se brat pridružio bratu, prijatelj prijatelju. Tako su mogli pomagati i bodriti jedan drugoga,

savetovati se i moliti zajedno, kako bi snaga jednoga dopunjavala slabosti drugoga. Na taj isti način Isus je kasnije poslao i sedamdeseticu. Spasiteljeva namera bila je da se vesnici evanđelja udruže na taj način. U naše vreme evanđeoski rad bio bi znatno uspješni da se ovaj primer doslednije sprovodio.

Vest učenika bila je ista kao i vest Jovana Krstitelja i samoga Hrista: »Približi se carstvo nebesko.« Oni nisu smeli raspravljati s narodom oko toga da li je Isus iz Nazareta Mesija; ali u Njegovo ime trebali su činiti ista dela milosti koja je On učinio. On im je zapovedio: »Bolesne isceljujte, gubave čistite, mrtve dižite, đavole izgonite; za badava ste dobili; za badava i dajite.«

U toku svog rada Isus je posvetio više vremena lečenju bolesnih nego propovedanju. Njegova čuda svedočila su o istinosti Njegovih reči, da je došao ne da uništi, nego da spasi. Njegova pravda išla je pred Njim, a slava Gospodnja bila je Njegova zadnja straža. Kud god je išao vesti o njegovoj milosti išle su ispred Njega. Tamo gde je prošao, oni nad kojima je pokazao svoje saučešće radovali su se u zdravlju i isprobavali svoju stečenu snagu. Mnoštvo se okupljalo oko njih da s njihovih usana sluša o delima koja je Gospod učinio. Njegov glas bio je prvi zvuk koji su mnogi ikada čuli, Njegovo ime prva reč koju su ikada izgovorili, Njegovo lice prvo koje su ikada ugledali. Zašto da ne vole Isusa i pevaju Mu hvalospev? Kad je prolazio kroz manja mesta i gradove, On je bio kao životvorna struja, deleći život i šireći radost kud god je išao.

Hristovi sledbenici treba da rade kao i On. Mi treba da nahranimo gladne, obučemo gole i utešimo nevoljne i uciviljene. Mi treba da služimo očajnicima i nadahnemo nadom beznadežne. Tada će se i na nama ispuniti obećanje: »Pred tobom će ići pravda tvoja, slava Gospodnja biće ti zadnja straža.« (**Isaija 58,8) Hristova ljubav koja se pokazala u nesebičnoj službi, biće delotvornija u promeni grešnika nego mač ili sudska dvorana. Oni su neophodni da zadaju strah prekršiteljima zakona, ali misionar pun ljubavi može da bude delotvorniji. Prekorom srce često postaje tvrđe; ali omekšaće pod delovanjem Hristove ljubavi. misionar ne treba samo otklanjati bolesti tela, on mora povesti grešnika Velikom Lečniku koji može očistiti dušu od gube greha. Bog je odredio da bolesni, nesrećni, opsednuti zlim duhovima, treba da čuju Njegov glas preko Njegovih slugu. Preko svojih ljudskih posrednika On želi da bude Utešitelj kakvoga svet ne poznaje.

Na svom prvom misionarskom putovanju učenici su trebali poći samo k »izgubljenim ovcama doma Izrailjeva«. Da su sad propovedali evanđelje neznabošcima i Samarjanima, izgubili bi uticaj među Jevrejima. Izazivanjem farisejskih predrasuda upleli bi se u sukobe koji bi ih obeshrabrili na početku rada. Čak su i apostoli sporo razumevali da evanđelje treba odneti svim narodima. Sve dok sami nisu mogli razumeti ovu istinu, nisu bili spremni da rade za neznabošce. Da su Jevreji hteli primiti evanđelje, Gospod bi ih učinio svojim vesnicima za neznabošce. Zato su oni prvi trebali čuti vest.

Na celom polju Hristovog rada postojale su duše koje su se probudile i shvatile svoju potrebu – koje su bile gladne i žedne istine. Došlo je vreme da se u ovim srcima prožetim čežnjom pošalju vesti o Njegovoj ljubavi. Učenici su trebali poći k svima takvima kao Njegov predstavnici. Vernici bi tako bili povedeni da gledaju na njih kao na učitelje naimenovane od Boga. Tako, kad Spasitelj bude uzet od njih, ne bi ostali bez učitelja.

Na ovo prvo putovanje učenici treba da pođu samo tamo gde je Isus bio pre njih, i gde je već stekao prijatelje. Njihova priprema za put treba da bude najjednostavnija. Ništa ne sme skrenuti njihove umove od velikog dela ili na bilo koji način izazvati protivljenje i zatvoriti vrata budućem radu. Ne treba da prihvate odeću verskih učitelja, niti da upotrebe odeću kojom bi se njihova pojava razlikovala od skromnih seljaka. Ne treba da ulaze u sinagoge i pozivaju narod na javna bogoslužjenja; jer njihovi napori treba da budu usmereni radu od kuće do kuće! Ne treba da gube vreme na nepotrebno pozdravljanje ili da idu iz kuće u kuću radi zabave. Ali u svakom mestu treba da prihvate gostoprimitstvo onih koji su bili dostojni, koji će ih srdačno primati kao da prihvataju samoga Hrista. U domove treba da ulaze s divnim pozdravom: »Mir kući ovoj!« (**Luka 10,5) Taj dom bio bi blagosloven njihovim molitvama, njihovim pesmama hvale i otvaranjem Svetih spisa u porodičnom krugu.

Ovi učenici treba da budu vesnici istine, da pripreme put za dolazak njihovog Učitelja. Vest koju je trebalo nositi bila je reč večnog života; a sudbina ljudi zavisila je od njihovog prihvatanja ili odbacivanja te vesti. Da bi njenom svečanom ozbiljnošću ostavili utisak na ljude, Isus je zapovedio svojim učenicima: »A ako vas ko ne primi niti poslušava reči vaših, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga otrešite prah sa nogu svojih. Zaista vam kažem: lakše će biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan strašnoga suda nego li gradu onome.«

Sada Spasiteljevo oko proniche u budućnost; On gleda šira polja na kojima će učenici, nakon Njegove smrti, morati da svedoče za Njega. Njegov proročki pogled obuhvata iskustvo Njegovih slugu kroz sve vekove, sve dok ne bude po drugi put došao. On je upozoravao svoje sledbenike na borbe koje će morati da prihvate; otkrio im je prirodu i plan borba; otvoreno je izneo pred njih opasnosti s kojima će se sučeliti, samoodricanje koje će da bude potrebno. Želeo je da izračunaju cenu da ih neprijatelj ne bi iznenadio. Njihov rat nije trebalo voditi protiv tela i krvi, već »s poglavarima i vlastima i s upraviteljima tame ovoga sveta, s duhovima pakosti ispod neba«. (**Efescima 6,12) Oni će se morati boriti s natprirodnim silama, ali će im na raspolaganju stajati i natprirodna pomoć. Sva nebeska duhovna bića nalaze se u ovoj vojsci. Viši od anđela nalaze se u ovim redovima. Duh Sveti, zastupnik Zapovednika Gospodnje vojske, silazi da bi upravljao borbom. Mi možemo imati puno slabosti, naši gresi i pogreške mogu da budu teški, ali Božja milost pripada svima koji je traže s poniznim srcem. Sila Svemogućega predviđena je za one koji imaju poverenje u Boga.

»Eto«, kaže Isus, »ja vas šaljem kao ovce među vukove: budite dakle mudri kao zmijske i bezazleni kao golubovi.« Sam Hristos nikada nije prikrivao nijednu reč istine, već ju je uvek s ljubavlju izgovarao. On je pokazivao istančano razumevanje i brižljivu i ljubaznu pažnju u svom ponašanju s ljudima. Nikada nije bio grub, nikada nije bez potrebe izgovarao oštru reč, nikada nije nanosio nepotrebnu bol osetljivoj duši. On nije osuđivao ljudske slabosti. Neustrašivo je pruživao licemerstvo, neverstvo i nepravdu, ali suze su bile u Njegovom glasu dok je izgovarao svoje oštre ukore. Plakao je nad Jerusalimom, gradom koji je voleo, koji nije hteo primiti njega – put, istinu i život. Oni su odbacili Njega, Spasitelja, ali On ih je posmatrao s nežnim sažaljenjem i tako dubokom žalošću koja je slomila Njegovo srce. Svaka duša bila je dragocena u Njegovim očima. Iako se uvek božanski dostojanstveno ponašao, s najnežnijim obzirom spuštao se do svakog člana Božje porodice. U svim ljudima video je pale duše koje je svojom službom trebao da spasi.

Hristove sluge ne smeju raditi po nalogima telesnog srca. Njima je potrebna bliska zajednica s Bogom, kako se – opterećeno izazovima – vlastito »ja« ne bi podignulo, i oni prosuli bujicu neprikladnih reči, koje nisu kao rosa ili blage kiše što osvežavaju uvenulo bilje. To je ono što Sotona želi da čine, jer su to njegove metode. Aždaha je ta koja se razgnevila; sotonski duh se otkriva u gnevu i opruživanju. Međutim, Božje sluge moraju da budu Njegovi predstavnici. On želi da postupaju samo u skladu s nebeskim načinom, po istini koja nosi Njegov lik i Njegov potpis. Sila kojom treba da nadvladaju zlo je Hristova sila. Hristova slava je njihova sila. Oni svoj pogled treba da usmere na Njegovu ljubaznost. Tada mogu iznositi evanđelje s božanskim taktom i blagošću. A duh koji ostaje blag i kada je izazvan puno će delotvornije govoriti u korist istine nego svaki dokaz, ma kako bio snažan.

Oni koji su došli u sukob s neprijateljima istine treba da se sretnu ne samo s ljudima već i sa Sotonom i njegovim predstavnicima. Neka se sete Spasiteljevih reči: »Eto ja vas šaljem kao jaganjce među vukove.« (**Luka 10,3) Neka počinu u ljubavi Božjoj pa će duh ostati miran, čak i kad ih lično ruže. Gospod će ih snabdeti celovitim božanskim oružjem. Njegov Svetih Duh uticaće na razum i srce, tako da njihovi glasovi neće imati obeležje zavijanja vukova.

Nastavljajući svoje pouke učenicima, Isus je rekao: »A čuvajte se od ljudi.« Nisu smeli pokloniti potpuno poverenje onima koji ne poznaju Boga a pruže im svoje savete; jer bi to Sotoninim predstavnicima donelo prednost. Čovekovi izumi često deluju nasuprot Božjim planovima. Oni koji zidaju Gospodnji hram treba da zidaju prema uzoru pokazanom na brdu – prema božanskoj slici. Bog obeščađuje i evanđelje izdaje kad se Njegove sluge uzdaju u savet ljudi koje ne vodi Sveti Duh. Svetovna mudrost je ludost pred Bogom. Oni koji se oslanjaju na vas, sigurno će pogrešiti.

»Jer će vas oni predati sudovima... I pred vlastelje i careve vodiće vas mene radi za svedočanstvo njima i neznabošcima.« (**Matej 10,17,18) Progonstvo će raširiti svetlost. Hristove sluge biće dovedene pred velike ljude ovoga sveta, koji – da nije toga, nikada ne bi čuli za evanđelje. Istina je pogrešno predstavljena ovim ljudima. Oni su slušali lažne optužbe protiv vere Hristovih učenika. Često jedino sredstvo za upoznavanje s njenim pravim karakterom je svedočanstvo onih koji su dovedeni pred sud zbog svoje vere. Za vreme istrage od njih se traži da odgovaraju, a od njihovih sudaca da slušaju svedočenje koji oni iznose. Božja milost dodeliće se Njegovim slugama da odgovore ovoj iznenadnoj potrebi. »Jer će vam se«, kaže Isus, »u onaj čas dati šta ćete kazati. Jer vi nećete govoriti, nego Duh oca vašega govoriće iz vas.« Kad Božji duh bude prosvetlio umove Njegovih slugu, istina će da bude iznesena u njenoj božanskoj sili i dragocenosti. Oni koji odbace istinu, ustaće da optuže i ugnjetavaju učenike. Međutim, u gubicima i patnjama, čak i u smrti. Gospodnja deca moraju otkriti krotkost svog božanskog Primera. Na taj način videće se razlika između Sotoninih i Hristovih predstavnika. Spasitelj će biti uzvišen pred vladarima i narodom.

Učenici nisu bili obdareni hrabrošću i postojanošću mučenika sve dok im takva milost nije bila potrebna. tada se ispunilo Spasiteljevo obećanje. Kad su Petar i Jovan svedočili pred savetom Sinedriona, ljudi »divljahu se, a znadijahu ih da behu s Isusom«. (**Dela 4,13) O Stefanu stoji napisano da »svi koji seđahu na saboru videše lice njegovo kao lice anđela«. Ljudi »ne mogahu protivu stati premudrosti i Duhu kojim govoraše.« (**Dela 6,15.10) Pišući o svom suđenju na carskom sudu, Pavle kaže: »U prvi moj odgovor niko ne osta sa mnom, nego me svi ostaviše... Ali Gospod bi sa mnom, i dade mi moć da se kroza me svrši propovedanje, i da čuju svi neznabošci i izbavih se od usta lavovih.« (**2. Timotiju 4,16.17)

Hristove sluge nisu trebale pripremati posebno sastavljene govore koje će izneti kad ih dovedu na suđenje. Njihova priprema trebala se obavljati iz dana u dan sakupljanjem dragocenih istina Božje reči i jačanjem vere molitvom. Kad budu izvedeni pred sud, Sveti Duh će ih podsećati na svaku istinu koja će da bude potrebna.

Svakodnevna, ozbiljna težnja da se upozna Bog i Isus Hristos koga je On poslao, daće snagu i sposobnost duši. Znanje stečeno marljivim istraživanjem Pisma, bljesnuće kroz sećanje u prvo vreme. Međutim, ako je ko zanemario da se upozna sa Hristovim rečima, ako nikada u nevolji nije iskusio silu Njegove milosti, takav ne može očekivati da će ga Sveti Duh podsetiti na Njegove reči. Trebalo je da služe Bogu svakodnevno s nepodeljenom ljubavi, i zatim da se uzdaju u Njega.

Neprijateljstvo prema evanđelju biće tako žestoko da će se zanemariti i najnežnije zemaljske veze. Hristove učenike izdaće na smrt članovi njihovog doma. »I svi će omrznuti na vas imena mojega radi«, dodao je On, »ali koji pretrpi do kraja blago njemu.« (**Marko 13,13) Međutim, rekao im je da se progonstvu ne izlažu

nepotrebno. On je često ostavljao jedno polje rada i odlazio u drugo, da bi izbegao one koji su tražili Njegov život. Kad su Ga odbacili u Nazaretu i kad su Ga Njegovi sugrađani pokušali ubiti, sišao je u Kapernaum u kome je narod bio zadivljen Njegovim učenjem »jer njegova beseda beše silna«. (**Luka 4,32) Tako se Njegove sluge nisu smele obeshrabriti progonstvom, nego potražiti mesto u kojemu bi još uvek mogli raditi za spasenje duša.

Nije sluga veći od svoga učitelja. Kad su kneza neba nazvali Velzevulom, i Njegove učenike će takođe pogrešno predstavljati. Međutim, ma kakva bila opasnost, Hristovi sledbenici moraju javno ispovedati svoja načela. Oni moraju prezirati prikrivanje. Ne mogu ostati neopredeljeni, dok se ne uvere u sigurnost ispovedanja istine. Oni su postavljeni kao stražari, da opominju ljude na opasnost koja im preči. Istina primljena od Hrista mora se objaviti slobodno i otvoreno svima. Isus je rekao: »Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku, i što vam se šapće na uši, propovedajte s krovova.«

Sam Isus nikada nije otkupljivao mir nagodbom. Njegovo srce prelivalo se ljubavlju za ceo ljudski rod, ali nikada nije bio popustljiv prema njegovim gresima. On je bio suviše veliki prijatelj da bi šutio kad su oni polazili putem koji će upropastiti njihove duše – duše koje je iskupio svojom krvi. Nastojao je da čovek postane veran sebi, i veran svom višem i večnom dobru. Hristove sluge pozvane na isti rad i treba da se čuvaju da ne žrtvuju istinu u težnji da spreče neslogu. Oni treba »da se staraju za mir« (**Rimljanima 14,19); ali pravi mir ne može se nikada osigurati kompromisom. Nijedan čovek ne može da bude veran načelu a da ne izazove protivljenje. Deca nepokornosti protiviće se duhovnom hrišćanstvu. Međutim, Isus je zapovedio svojim učenicima: »I ne bojte se onih koji ubijaju samo telo a duše ne mogu ubiti.« Oni koji su verni Bogu nemaju razloga da se boje ljudske sile niti Sotoninog neprijateljstva. U Hristu je sigurnost njihovog večnog života. Oni treba da se boje samo toga da se ne odreknu istine i na taj način iznevere poverenje kojim ih je Bog počastio.

Ispunjavanje ljudskih srca sumnjom je Sotonino delo. On ih navodi da gledaju na Boga kao na strogog suca. On ih navodi da zgreše, a zatim da sebe smatraju previše zlima da se približe svom nebeskom Ocu i pokrenu Njegovo saučešće prema njima u njihovim potrebama i slabostima. Nijedan uzdah ne može se oteti iz grudi, nijedna bol osetiti, nijedna žalost probosti dušu, a da ne zadrhti Očevo srce.

Biblija nam prikazuje Boga na Njegovom uzvišenom i svetom mestu ne u stanju nerada, ili u tišini i samoći, već okruženog s deset hiljada puta deset hiljada i hiljadama hiljada svetih bića, koja čekaju da izvrše Njegovu volju. Kroz kanale koje mi ne možemo prepoznati, On održava živu vezu sa svakom oblasti svoje vladavine. Međutim, Njegovo zanimanje i zanimanje celoga Neba usmereno je na naš sićušni svet, na duše za čije spasenje je dao svog jedinorodnoga Sina. Bog se povija sa svog prestola da čuje zov potlačenih. Na svaku iskrenu molitvu On odgovara: »Evo mene.« On podiže žalosne i prezrene. U svim našim tugama On je tužan. U svakom iskušenju i svakoj napasti anđeo iz Njegove neposredne blizine je tu da izbavi.

Čak ni vrapac ne pada na zemlju bez Očeva znanja. Sotonina mržnja prema Bogu navodi ga da mrzi sve što je predmet Spasiteljevog staranja. On teži da uništi Božje delo i uživa čak i u uništavanju nemih stvorenja. Jedino Božja zaštitnička briga čuva ptice da nas uveseljavaju svojim radosnim pesmama. Međutim, On ne zaboravlja čak ni vrapce. »Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca.«

Isus je nastavio: Kao što vi mene priznajte pred ljudima, tako ću Ja vas priznati pred svetim anđelima. Vi treba da budete moji svedoci na zemlji, kanali kroz koje će moći protjecati Moja milost za isceljenje sveta. Na taj način biću vaš predstavnik na Nebu. Otac ne gleda vaš grešni karakter, nego vas vidi odevene u Moje savršenstvo. Ja sam posrednik preko koga će nebeski blagoslovi doći k vama. Svaki koji Me priznaje uzimajući udela u Mojim žrtvi za izgubljene, biće priznat kao učesnik u slavi i radosti otkupljenih.

Da bi čovek priznao Hrista, Hristos mora živeti u njemu. On ne može preneti ono što nije primio. Učenici mogu tečno govoriti o nauči, mogu ponavljati reči samoga Hrista; ali ako ne poseduju krotkost i ljubav sličnu Hristovoj, oni Ga ne priznaju. Duh suprotan Hristovom duhu odriče ga se, bez obzira kako Ga rečima ispovedao. Ljudi se mogu odreći Hrista govoreći zlo, besmislenim razgovorima, neistinitim ili neljubaznim rečima. Oni Ga se mogu odreći izbegavanjem životnih tereta, težnjom za grešnim zadovoljstvom. Oni Ga se mogu odreći prilagođavanjem svetlu, neučtivim ponašanjem, ljubavlju prema sopstvenim stavovima, samoopravdanjem, njegovanjem sumnje, izazivanjem nevolja i prebivanjem u tami. Na sve te načine – govore da Hristos nije u njima. »A ko se odreče mene pred ljudima«, kaže On, »odreći ću se i ja njega pred ocem svojim koji je na nebesima.«

Spasitelj je upozorio svoje učenike da se ne nadaju da će se neprijateljstvo sveta prema evanđelju savladati i da će nakon izvesnog vremena protivljenje prestati. On je rekao: »Nisam došao da donesem mir nego mač.« Ovo stvaranje razdora nije posledica evanđelja, nego rezultat protivljenja njemu. Od svih progonstava najteže je podnositi neslogu u porodici, otuđenje najdražih zemaljskih prijatelja. Međutim, Isus kaže: »Koji ljubi oca ili mater većma nego mene, nije mene dostojan. I koji ne uzme krsta svojega i ne pođe za mnom, nije mene dostojan.«

Zadatak Hristovih slugu je visoka počast i sveto poverenje. »Koji vas prima«, kaže On, »mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao.« Nijedno delo ljubaznosti učinjeno njima u Njegovo ime neće ostati nepriznato i nenagrađeno. Istim nežnim priznanjem On obuhvata najslabije i najniže iz Božje porodice: »I ako ko napoji jednoga od ovih malih« – one koji su kao deca u svojoj veri i poznavanju Hrista – »samo čašom studene vode u ime učeničko, zaista vam kažem, ne će mu plata propasti.«

Tako je Spasitelj završio svoje proučavanje. U Hristovo ime izabrana dvanaestorica otišla su kao što je i On otišao »da javlja evanđelje siromasima... da isceli skrušene u srcu; da propovedi zarobljenima da će se otpustiti, i slepima da će progledati; da otpusti sužnje; i da propoveda prijatnu godinu Gospodnju.« (**Luka 4,18.19)

Poglavlje 38.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 14.1.2.12.13; ***Marku 6,30–32; ***Luki 9,7–10.

»DOĐITE... I POČINITE MALO«

Na povratku sa svog misionarskog puta »skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve što učiniše i šta učiniše i šta ljude naučiše. I reče im: dođite vi sami nasamo, i počinite malo. Jer beše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti.«

Učenici su došli ka Isusu i sve Mu ispričali. Njihova prisna veza s Njim ohrabrila ih je da Mu iznesu svoja dobra i nepovoljna iskustva, svoju radost posmatrajući rezultat svog truda i svoju žalost zbog svog neuspeha, svojih pogrešaka i svojih slabosti. Počinili su greške u svom prvom radu kao evanđelisti, a pošto su Hristu iskreno govorili o svim iskustvima, On je video da ih još treba poučavati. On je takođe video da su se umorili od rada i da im je potreban odmor.

Međutim, tamo gde su se tada nalazili nisu mogli imati potreban mir, »jer ih beše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti.« Narod je u gomilama sledio Hrista, željni da ih isceli i da čuju Njegove reči. Mnogo su osećali da ih On privlači; jer im je izgledalo da je On izvor svih blagoslova. Mnogi od onih koji su se tada okupljali oko Hrista da prime dragoceni blagoslov zdravlja, prihvatili su Ga kao svoga Spasitelja. Mnogi drugi, tada u strahu od fariseja da Ga priznaju, obratili su se prilikom izlivanja Svetog Duha i pred gnevničima i poglavarima priznali Ga kao Božjeg Sina.

Međutim, sada je Isus čeznuo za mirom, da bi mogao da bude sa svojim učenicima, jer im je puno što imao da kaže. U svom radu prošli su kroz probe sukoba i sretali su se s različitim protivljenjem. Dosad su se u svemu savetovali s Hristom; ali izvesno vreme bili su sami, pokatkad mučeni dvojbom što da čine. U svom radu stekli su mnogo ohrabrenja, jer Hristos ih nije poslao bez svoga Duha, i verom u Njega činili su mnoga čuda; ali sad su imali potrebu da se nahrane Hlebom života. Bilo im je potrebno da odu na neko mirno mesto, na kome bi u zajednici sa Hristom dobili uputstva za budući rad.

»I reče im: dođite vi sami nasamo, i počinite malo.« Hristos je pun nežnosti i saučešća prema svima koji su u Njegovoj službi. Želeo je pokazati svojim učenicima da Bog ne zahteva žrtvu, već milost. Svim srcem radili su za narod, a to je iscrpljivalo njihovu telesnu i umnu snagu. Njihova dužnost bila je da se odmore.

Videći uspeh u svom radu, učenici su bili u opasnosti da to pripišu sebi, u opasnosti da gaje duhovni ponos i tako pokleknu pod Sotoninim iskušenjima. Pred njima se nalazio veliki zadatak, pa su najpre morali naučiti da njihova sila ne počiva u njima samima, već u Bogu. Kao i Mojsije u Sinajskoj pustinji, kao i David među judejskim brežuljcima ili Ilija kod potoka Karita, učenicima je bilo potrebno da se odvoje od prizora svoje stalne delatnosti i budu u zajednici sa Hristom, prirodom i svojim srcima.

Dok su učenici bili odsutni zbog svog misionarskog puta, Isus je posećivao druge gradove i sela, propovedajući evanđelje o carstvu. Otprilike u to vreme primio je vest o smrti Jovana Krstitelja. Ovaj događaj oživeo je pred Njim kraj kome su bili usmereni Njegovi koraci. Na Njegovoj stazi gomilale su se tamne senke. Sveštenici i rabini nastojali su svim silama da izazovu Njegovu smrt, uhode su Ga pratile u stopu, i na sve strane umnožavale su se zavere za Njegovo uništenje. Vesti o propovedanju apostola kroz celu Galileju, doprle su i do Iroda, skrećući njegovu pažnju na Isusa i Njegov rad. »Jovan Krstitelj«, rekao je on, »iz mrtvih usta«. Izrazio je želju da vidi Isusa. Irod je osećao stalni strah od pobune koja bi tajno izbila, sa ciljem da ga zbací s prestola i slomi rimski jaram s jevrejskog naroda, u kojemu je bio rasprostranjen duh nezadovoljstva i pobune. Bilo je očito da Hristov javni rad u Galileji neće moći još dugo trajati. Prizori Njegovih patnji približavali su se i On je čeznuo da se za izvesno vreme odvoji od buke mnoštva.

Žalosna srca Jovanovi učenici preneli su njegovo unakaženo telo i sahranili ga. Tada »dodoše Isusu te javiše«. Ovi učenici bili su ljubomorni na Hrista kad im se činilo da odvlači narod od Jovana. Stali su na stranu fariseja, osuđujući Ga kad je sedeo sa carnicima na Matejevoj gozbi. Sumnjali su u Njegovu božansku misiju zato što nije oslobodio Krstitelja. Međutim, sada kad je njihov učitelj bio mrtav, kad su čeznuli za utehom u svojoj velikoj boli i za vodstvom u svom budućem radu, došli su Isusu i sjedinili svoje interese s Njegovima. njima je takođe bilo potrebno izvesno vreme mira za zajednicu sa Spasiteljem.

U blizini Vitsaide, na sjevernom delu jezera, nalazio se jedan usamljeni krajolik, koji je sada, lep u svojem svežem prolećnom zelenilu, bio prikladno mesto za odmor Isusu i Njegovim učenicima. Krenuli su čamcem preko vode prema tom mestu. Tu bi oni bili daleko od prometa na putovima, gradske užurbanosti i nemira. Prizori iz prirode bili su sami po sebi odmor, promena dobrodošla čulima. Tu su mogli da prate Hristove reči bez slušanja ljutih upadica, odgovora i optužbi književnika i fariseja. Tu su mogli uživati kratko vreme u dragocenoj zajednici i druženju sa svojim Gospodom.

Odmor koji su uzeli Hristos i Njegovi učenici nije bio odmor zbog ugađanja sebi. Vreme koje su proveli u povučenosti nije bilo posvećeno traženju zadovoljstva. Razgovarali su zajedno o Božjem delu i o mogućnosti za njegovo unapređenje. Učenici su bili sa Hristom i oni su Ga mogli razumeti; njima nije bilo potrebno da govori u pričama. Ispravljao je njihove greške i objasnio im kako treba pristupati ljudima. On im je otkrio mnogo potpunije dragoceno blago božanske istine. Bili su oživljeni božanskom silom i nadahnuti nadom i hrabrošću.

Iako je Isus mogao činiti čuda, iako je opunomoćio učenike da čine čuda, ipak je svoje iscrpljene sluge uputio da se izdvoje, odu u prirodu i odmore. Kad je govorio da je žetva velika i da je poslanika malo, nije svojim učenicima nametnuo potrebu za neprestanim trudom, već je rekao: »Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslanike na svoju žetvu.« (**Matej 9,38) Bog je svakom čoveku odredio zadatak prema njegovim sposobnostima (**Efescima 4,11–13) i On ne želi da neke optereti odgovornostima a da drugi nemaju nikakvog tereta, nikakvog napora duše.

Hristove reči saučešća upućene su Njegovim poslanicima danas isto tako pouzdano kao što su bile progovorene Njegovim učenicima. »Dođite vi sami nasamo, i počinite malo.« On govori onima koji su iscrpljeni i umorni. Nije mudro biti stalno pod pritiskom rada i uzbuđenja, čak i u služenju duhovnim potrebama ljudi; jer se tako zanemaruje lična pobožnost, a umne, duševne i telesne snage preopterećuju. Od Hristovih učenika traži se samoodricanje, a žrtve se moraju podneti; ali isto tako mora se voditi briga da zbog njihove preterane revnosti, Sotona ne iskoristi slabost ljudske prirode i nanese štetu Božjem delu.

Po mišljenju rabina biti uvek užurban i zauzet poslom predstavljalo je vrhunac religije. Da bi pokazali svoju uzvišeniju pobožnost bili su zavisni od nekih spolja vidljivih radnji. Tako su svoje duše odvajali od Boga i izgrađivali svoju samodovoljnost. Iste opasnosti još uvek postoje. Kad god se povećava delatnost i kad ljudi postignu uspeh u ma kom radu za Boga, postoji opasnost uzdanja u ljudske planove i metode. Tada postoji sklonost da se manje moli i da se ima manje vere. Kao i učenici, mi se nalazimo u opasnosti da izgubimo iz vida svoju zavisnost od Boga i pokušavamo da od svoje delatnosti načinimo Spasitelja. Potrebno je da stalno gledamo na Isusa, shvatajući da je Njegova sila ta koja vrši rad. Dok ozbiljno radimo na spašavanju izgubljenih, moramo odvojiti vreme i za razmišljanje, molitvu i proučavanje Božje reči. Samo rad izvršen sa mnogo molitava i posvećen Hristovom zaslugom, na kraju će se pokazati uspešnim za dobro.

Nijedan drugi život nije bio toliko ispunjen radom i odgovornošću kao što je bio Isusov život; pa ipak koliko često su Ga zatjecali na molitvi! Koliko je postojana bila Njegova zajednica sa Bogom! U istoriji Njegovog zemaljskog života stalno se ponavljaju bilješke kao što su ove: »A u jutru vrlo rano ustavši iziđe, i otide na samo, i onde se moljaše Bogu.« »Mnoštvo naroda stičaše se da ga slušaju i da ih isceljuje od njihovih bolesti. A on odlazaše u pustinju i moljaše se Bogu.« »Tih pak dana iziđe na goru da se pomoli Bogu; i proveđe svu noć na molitvi Božjoj« (**Marko 1,35; **Luka 5,15.16;6,12)

U životu koji je u celosti bio posvećen dobru drugih, Spasitelj je smatrao nužnim da se povuče od prometa na putovima i mnoštva koje Ga je iz dana u dan pratilo. On je morao da se okrene od života neprekidnog rada i dodira s ljudskim potrebama, da potraži mir i neraskidivu zajednicu sa svojim Ocem. Kao jedan od nas, kao učesnik u našim potrebama i slabostima, bio je potpuno zavisan od Boga i na tajnom mestu molitve tražio je božansku silu da bi mogao poći osnažen za dužnosti i probe. U grešnom svetu Isus je izdržao borbe i duševne patnje. U zajednici sa Bogom mogao je skinuti teret boli koji Ga je pritiskao. Tu je nalazio utehu i radost.

U Hristu je vapaj ljudskog roda dopro do Oca beskonačne milosti. Kao čovek upućivao je molitve Božjem prestolu, dok se Njegova ljudska priroda nije ispunila strujom nebeske sile koja treba da spaja ljudsko i božansko. Stalnom vezom primao je život od Boga, kako bi mogao pružiti život svetlu. Njegovo iskustvo mora postati i naše iskustvo.

»Dođite vi sami nasamo« – poziva nas On. Ako poslušamo Njegovu reč, postaćemo jači i korisniji. Apostoli su tražili Isusa i ispričali Mu sve; a On ih je hrabrio i poučavao. Kad bismo danas uzeli vremena da idemo Isus i kažemo Mu sve svoje potrebe, ne bismo bili razočarani; On bi se našao, s naše desne strane da nam pomogne. Nama je potrebno više jednostavnosti, više poverenja i pouzdanja u našeg Spasitelja. On, čije je ime »Bog silnim otac večni, knez mirni«; On za koga stoji napisano da Mu »je vlast na ramenu« Divni je Savetnik. Pozvani smo da tražimo mudrost od Njega. On »daje svakome bez razlike i ne kori nikoga«. (**Isaija 9,6; **Jakov 1,5)

Svi oni koje Bog odgaja moraju otkriti život koji nije u skladu sa svetom, njegovim običajima i postupcima; i svako treba imati lično iskustvo u sticanju znanj o Božjoj volji. Mi moramo lično da Ga čujemo kako govori srcu. Kad utihne svaki drugi glas i kad u miru čekamo pred Njim, tišina duše čini Božji glas razgovetnijim. On nam nalaže: »Utolite i poznajte da sam ja Bog.« (**Psalam 46,10) Samo se tu može naći pravi pokoj. To je najuspešnija priprema za sve one koji rade za Boga. Usred užurbanog mnoštva i napora snažnog životnog delovanja, duša koja se tako osvežila, biće okružena atmosferom svetlosti i mira. Život će odisati mirisom i otkrivaće božansku silu koja će dopreti do ljudskih srca.

Poglavlje 39.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 14,13–21; **Marku 6,32–44; **Luki 9,10–17; **Jovanu 6,1–13.

»PODAJTE IM VI NEKA JEDU«

Hristos se svojim učenicima povukao na jedno usamljeno mesto, ali ovo dragoceno vreme prepuno mira ubrzo je narušeno. Apostoli su mislili da su se povukli tamo gde ih niko neće uznemiravati; ali čim je mnoštvu nedostajao božanski Učitelj, pitali su se: »Gde je On?« Neko između njih zapazio je pravac u kojem su otišli Hristos i Njegovi apostoli. Mnogi su kopnom krenuli da ih pronađu, dok su drugi pošli svojim čamcima preko vode. Pasha se približavala, pa su se iz bliza i daleka skupljale grupe hodočasnika, na svom putu u Jerusalim, da vide Isusa. Njihovom broju pridruživali su se mnogi drugi, sve dok se nije okupilo pet hiljada ljudi, osim žena i dece. Pre no što je Hristos stigao na obalu mnoštvo Ga je već čekalo. Međutim, On se nezapaženo udaljio od njih, da malo vremena nasamo provede sa svojim učenicima.

S padine brežuljka posmatrao je mnoštvo u pokretu i Njegovo srce ispunilo se saosećanjem. Iako mu je ono oduzelo odmor, Isus nije bio nestrpljiv. On je video veću potrebu, koja je zahtevala Njegovu pažnju, dok je posmatrao narod kako stalno pristiže. »I sažali mu se, jer behu kao ovce bez pastira.« Ostavivši svoje odmorište, našao je jedno prikladno mesto na kojemu im je mogao služiti. Oni nisu primili nikakvu pomoć od sveštenika i poglavara; ali od Hrista su potekle isceljujuće reke života dok je mnoštvo poučavao putu spasenja.

Ljudi su slušali reči milosrđa koje su tako slobodno tekle sa usana Božjeg Sina. Slušali su blagotvorne reči, tako jednostavne a tako jasne da su za njihove duše bile kao balzam iz Galda. Isceljenje Njegovom božanskom rukom donelo je radost i život onima koji su umirali i olakšanje i zdravlje onima koji su patili od bolesti. Dan im je izgledao kao Nebo na Zemlji, te uopšte nisu bili svesni koliko dugo nisu ništa okusili.

Veliki deo dana uveliko je prošao. Sunce se nagnulo ka zapadu, a narod je još uvek oklevao. Isus je ceo dan radio bez hrane i odmora. Bio je bleđ od umora i gladi, a učenici su Ga molili da prestane sa svojim napornim radom. Međutim, On se nije mogao rastati od mnoštva koje se stalno pomicalo k Njemu.

Učenici su na kraju došli do Njega požurujući Ga da raspusti narod, jer je to za Njegovo dobro. Mnogi su došli izdaleka i od jutra nisu ništa jeli. U okolnim gradovima i selima mogli bi kupiti hranu. Ali, Isus im je rekao: »Podajte im vi neka jedu«, i tada je, okrenuvši se Filipu, upitao: »Gde ćemo kupiti hleba da ovi jedu?« On je ovo rekao da bi okušao veru svog učenika. Filip je pogledao ovu množinu ljudi i pomislio kako je nemoguće nabaviti hranu da se ispune potrebe tolikog mnoštva. Odgovorio je da hleb za dve stotine groša ne bi bio ni izdaleka dovoljan da svakome pripadne po delić. Isus se raspitivao koliko hrane mogu pronaći među prisutnima. »Ovde ima jedno momče«, rekao je Andrija, »koje ima pet hlebova ječmenih i dve ribe; ali šta je to na toliki svet!« Isus je zapovedio da Mu se to donese. Zatim je rekao učenicima da narod poseda na travu u grupama od pedeset ili sto, da bi se sačuvao red i da bi se svi mogli osvedočiti o onome što će učiniti. Kad je ovo bilo izvršeno, Isus je uzeo hranu »i pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade učenicima svojim, a učenici narodu«. »I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče dvanaest kotarica punih.«

On koji je poučavao narod kako da osigura mir i sreću, bio je isto toliko pun obzira prema njegovim telesnim potrebama kao i prema njegovim duhovnim težnjama. Narod je bio umoran i malaksao. Bilo je majki s bebama u naručju i male dece koja su se držala za njihov skut. Mnogi su satima stajali. Oni su bili tako zaokupljeni Hristovim rečima da ni u jednom trenutku nisu pomislili da sednu, a mnoštvo je bilo tako veliko da je pretila opasnost da pogaze jedni druge. Isus im je želeo pružiti priliku za odmor, pa ih je pozvao da sednu. Na tom mestu bilo je puno trave te su se svi mogli udobno odmoriti.

Hristos nikada nije učinio čudo ako ono nije trebalo zadovoljiti neku stvarnu potrebu, a karakter svakog čuda vodio je ljude ka drvetu života, čije lišće služi za isceljenje narodima. Jednostavna hrana koju su učenici dodavali svojim rukama sadržavala je celu riznicu pouka. podarena hrana bila je skromna; riba i ječmeni hleb bili su svakodnevna hrana ribara iz okoline Galilejskog mora. Hristos je mogao izneti pred narod bogat obed, ali hrana pripremljena samo da zadovolji apetit ne bi pružila nikakvu pouku za dobro ovih ljudi. Hristos im je ovom poukom pokazao da su prirodni Božji darovi čoveku bili izobličeni. Nikada ljudi nisu toliko uživali u raskošnim gozbama pripremljenim da zadovolje izopačeni ukus, koliko su ovi ljudi uživali u odmoru i jednostavnoj hrani koju je Isus priredio tako daleko od ljudskih naselja.

Da su ljudi danas skromni u svojim navikama i da žive u skladu sa zakonima prirode, kao što su to činili Adam i Eva u početku, bilo bi izobilje hrane za potrebe ljudske porodice. Tada bi bilo manje nestvarnih potreba i više prilika da se radi na Božji način. Međutim, sebičnost i popuštanje neprirodnom ukusu doneli su greh i bedu na svet, obilje na jednoj strani i oskudicu na drugoj.

Isus nije želeo privući ljude k sebi podilazeći njihovoj želji za raskoši. Za to mnoštvo, umorno i gladno nakon dugog i uzbudljivog dana, jednostavna hrana bila je potvrda ne samo njegove sile već i Njegovog nežnog stvaranja za njih u svakidašnjim životnim potrebama. Svojim sledbenicima Spasitelj nije obećao raskoš ovoga sveta; njihova hrana može da bude jednostavna, pa čak i oskudna; njihova sudbina obeležena siromaštvom, ali Njegova reč je zalag da će se njihovim potrebama odgovoriti, jer je obećao ono što je bolje od svetovnog dobra – trajnu utehu svojim ličnim prisustvom.

Time što je nahranio pet hiljada ljudi Isus je podignuo veo sa sveta prirode i otkrio silu koja stalno deluje za naše dobro. Bog svakodnevno čini čuda stvarajući zemaljske žrtve. Prirodnom pokretačkom snagom vrši se isto delo koje se pokazalo davanjem hrane mnoštvu. Ljudi pripremaju tlo i siju seme, ali život od Boga je taj koji čini

da seme prokljia. Božja kiša, vazduh i sunčeva svetlost čine da zemlja »najpre donese travu, po tom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu«. (**Marko 4,28) Bog je taj koji svakog dana hrani milijune sa zemaljskih žetvenih polja. Ljudi su pozvani da sarađuju sa Bogom u staranju za žito i u pripremanju hleba i zbog toga gube iz vida božansku pokretačku silu. Oni ne daju Bogu slavu koja pripada Njegovom svetom imenu. Delovanje Njegove sile pripisuje se prirodnim uzrocima ili ljudskom oruđu. Slavi se čovek umesto Bog, i Njegovi milostivi darovi kvare se za sebičnu uporabu i postaju prokletstvo umesto blagoslova. Bog teži da sve to promeni. On želi da oživi naša otupela čula da razlikuju Njegovu milostivu dobrotu i proslavljaju Ga zbog delovanja njegove sile. On želi da Ga prepoznamo u njegovim darovima, da bi nam oni prema Njegovoj nameri, zaista bili na blagoslov. Hristova čuda učinjena su da bi se ostvario taj cilj.

Kad je mnoštvo bilo nahranjeno, preostalo je još dosta hrane. Međutim, On koji pod svojom vlašću ima sve izvore beskrajne sile, rekao je: »Skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne.« Te reči znače puno više od stavljanja hleba u košare. Pouka je dvostruka. Ništa se ne sme rasipati. Ne smemo dopustiti da nam izmakne ijedna prednost. Mi ne treba da ne zanemarimo ništa što služi za dobrobit ljudskog bića. Neka se sve sakupi što će smanjiti oskudicu gladnih ljudi na Zemlji. U duhovnom smislu treba pokazati istu brižljivost. Dok su se košare punile ostacima hrane, ljudi su mislili na svoje prijatelje kod kuće. Želeli su da i oni uzmu udela u hlebu koji je Hristos blagoslovio. Sadržaj košara podeljen je među željnim mnoštvom i odnesen u sve okolne krajeve. Tako su učesnici na gozbi trebali drugima preneti hleb koji silazi s Neba, da utole glad duše. Trebali su ponoviti ono što su naučili o divnim Božjim delima. Ništa nije smelo propasti. Nijedna reč koja se odnosila na njihovo večno spašenje nije smela uzaludno pasti na zemlju.

Čudo s hlebovima pruža pouku zavisnosti od Boga. Kad je Hristos nahranio pet hiljada ljudi, hrana nije bila nadomak ruke. Očito, On nije imao nikakvih sredstava na raspolaganju. Bio je u divljini s pet hiljada ljudi, osim žena i dece. On nije pozvao to silno mnoštvo da Ga sledi; došli su bez poziva ili naredbe; ali On je znao da će nakon dugog slušanja Njegovih pouka osetiti glad i umor; On je bio jedno s njima u njihovoj potrebi za hranom. Bili su daleko od doma i već se spuštala noć. Mnogi od njih nisu imali sredstava da nabave hranu. On koji je zbog njih postio četrdeset dana u pustinji nije hteo dozvoliti da se gladni vrate svojim domovima. Božje providenje postavilo je Isusa tamo gde se nalazio; i On je zavisio od svog nebeskog Oca za sredstva kojima je trebalo ispuniti ovu potrebu.

Kad se nađemo na teskobnim mestima, moramo se uzdati u Boga. Moramo pokazati mudrost i rasuđivanje u svakom životnom pothvatu, da ne bismo nepromišljenim postupcima doveli sebe u iskušenje. Mi ne smemo padati u teškoće, zanemarujući sredstva koja nam je Bog osigurao i zloupotrebljavajući sposobnosti koje nam je On dao. Hristovi poslanici moraju izričito slušati Njegova uputstva. Delo je Božje, pa ako želimo drugima doneti blagoslov, moramo slediti Njegove planove. Naše »ja« ne smemo učiniti centrom; naše »ja« ne može primiti nikakvu čast. Ako sačinjavamo planove prema sopstvenim zamislima, Gospod će nas prepustiti našim sopstvenim greškama. Međutim, kad se hodeći po Njegovim uputstvima – nađemo na teskobnim mestima, On će nas izbaviti. Mi se ne smemo predati obeshrabrenju, već u svakoj neprilici treba da tražimo pomoć od Njega koji ima vlast nad neiscrpnim izvorima. Često ćemo biti okruženi teškim okolnostima i tada, u potpunom poverenju, moramo se osloniti na Boga. On će čuvati svaku dušu koja je dopsjela u teškoće nastojeći da se drži Gospodnjeg puta.

Hristos nam je zapovedio preko proroka: »...da prelamaš hleb svoj gladnome«, i »nasitiš dušu nevoljnu«; »kad vidiš gola, da ga odeneš« i »siromahe prognane da uvedeš u kuću«. (**Isaija 58,7–10) On nam je dao nalog: »Idite po svemu svetu i propovedajte evanđelje svakome stvorenju.« (**Marko 16,15) Ali kako nam često srca klonu i vera nestaje kad vidimo koliko je i velika potreba, a kako su mala sredstva u našim rukama. Kao i Andrija, gledajući pet ječmenih hlebova i dve male ribe, i mi uzvikujemo: »Šta je to na toliki svet?« Često oklevamo nespreni da damo sve što imamo, bojeći se da trošimo i da potrošimo za druge. Međutim, Isus nam je zapovedio: »Podajte im **vi** neka jedu.« njegov nalog je i obećanje; a iza njega nalazi se ista sila koja je nahranila mnoštvo kraj mora.

U Hristovom delu služenja privremenim potrebama gladnog mnoštva, nalazi se duboka duhovna poruka za sve njegove poslanike. Hristos je primio od Oca; On je podelio učenicima; oni su podelili mnoštvu; a ljudi jedni drugima. Tako će svi koji su sjedinjeni sa Hristom primiti od Njega hleb života, nebesku hranu, i podeliti je drugima.

U potpunijem oslanjanju na Boga, Isus je uzeo malu zalihu hleba; pa iako je bila mala količina čak i za Njegovu obitelj učenika, nije ih pozvao da jedu, već je počeo da im deli, pozivajući da posluže narod. Hrana se umnožavala u Njegovim rukama i ruke učenika, sežući Hristu koji je sam hleb života, nisu nikada bile prazne. Mala količina bila je dovoljna za sve. Kad je ispunio potrebe naroda, ostaci su bili sakupljeni i Hristos i njegovi učenici jeli su zajedno tu dragocenu hranu primljenu s Neba.

Učenici su bili kanali za održavanje veze između Hrista i Njegovog naroda. To bi danas trebalo da bude veliko ohrabrenje za Njegove učenike. Hristos je veliki centar, izvor svake sile. Njegovi učenici moraju primati od Njega. Najumniji, najduhovniji mogu podariti samo ono što su primili. Sami od sebe ne mogu dati ništa što bi ispunilo potrebe duše. Mi možemo dati samo ono što primamo od Hrista; i mi možemo primati samo kad dajemo

drugima. Koliko dajemo, toliko ćemo primati; i ukoliko više delimo, utoliko ćemo više i primati. Tako možemo stalno verovati, imati poverenja, primati i davati.

Delo izgradnje Hristovog carstva napredovaće, iako njegov napredak izgleda spor, a nemogućnosti kao da svedoče protiv napretka. Delo je Božje, pa će On osigurati sredstva i poslaće prave pomoćnike, revne učenike, čije će ruke takođe da budu pune hrane za mnoštvo koje umire od gladi. Bog nije ravnodušan prema onima koji u ljubavi rade pružajući reč života dušama koje umiru, koje opet, sa svoje strane, sežu za hranom za druge gladne duše.

U svom radu za Boga vreba opasnost da se previše oslanjamo na ono što svojim darovima i sposobnostima može učiniti čovek. Na taj način gubimo iz vida Najvećeg Poslanika. Vrlo često onaj koji radi za Hrista ne uspeva da shvati svoju ličnu odgovornost. On se nalazi u opasnosti da svoj teret prebaci na organizacije, umesto da se osloni na Njega koji je izvor svake sile. Velika je greška uzdati se u ljudsku mudrost ili brojeve u Božjem delu. Uspesjan rad za Hrista ne zavisi toliko od brojeva ili darovitosti koliko od čistote namere, od iskrene jednostavnosti i ozbiljne vere koja se oslanja na Boga. lične odgovornosti moraju se nositi, lične dužnosti prihvatiti, lični napori moraju se ulagati za one koji ne poznaju Hrista. Umesto da prebacite svoje odgovornosti na nekoga koga smatrate znatno darovitijim od sebe, radite prema svojim sposobnostima.

Kad do vašeg srca dopre pitanje: »Gde ćemo kupiti hleba da ovi jedu?« neka vaš odgovor ne bude odgovor neverstva. Kad su učenici čuli Spasiteljevo uputstvo: »Podajte im vi neka jedu«, u njihovim mislima iskrsnule su sve teškoće. Oni su postavili pitanje: Da li treba da idemo u selo kupiti hranu? Tako i sada, kad narodu nedostaje hleb života, Gospodnja deca postavljaju pitanje: Trebamo li poslati po nekga da dođe izdaleka i da ga nahrani? Ali što kaže Krist? »Posadite ljude«, i On ih je tu nahranio. Tako kad ste i vi okruženi dušama koje su u nevolji, znajte da je Hristos tu. Održavajte prisnu vezu s Njim. Donesite svoje ječmene hlebove Isusu.

Sredstva koja imamo možda nam neće izgledati dostatna za rad; ali ako krenemo napred u veri, verujući u Božju silu koja jest dostatna, pred nama će se otvoriti obilni izvori. Ako je delo od Boga, On će sam osigurati sredstva za njegovo izvršenje. On će nagraditi iskreno, jednostavno pouzdanje u Njega. I ono što je nezatno, ali se mudro i štedljivo koristi u službi nebeskog Gospoda, povećaće se u toku samog čina davanja. U Hristovoj ruci mala količina hrane ostala je nepotrošenom sve dok se gladno mnoštvo nije nasitilo. Ako idemo Izvoru svake sile, da primimo ispruženim rukama vere, bićemo podržani u svom radu čak i pod najnepovoljnijim okolnostima, osposobljeni da drugima damo hleb života.

Gospod kaže: »Dajite, i daće vam se.« »Koji s tvrdom seje, s tvrdom će i požnjeti; a koji blagoslov seje, blagoslov će i požnjeti... A Bog je kadar učiniti da je među vama izobilna svaka blagodati, da u svemu svagda svako dovoljstvo izobilujete za svako dobro delo; kao što je pisano:

»Prosu, dade siromasima;
Pravda njegova ostaje uvek.«

»A koji daje seme sijaču, daće i hleb za jelo: i umnožiće seme vaše, i daće da uzrastu žita pravde vaše; da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas čini hvalu Bogu.« (**Luka 6,38; **2. Korinćanima 9,6–11)

Poglavlje 40.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 14,22–23; ***Marku 6,45–52; ***Jovanu 6,24–21.

NOJ NA JEZERU

Sedeći u ravnici obrasloj travom u sumraku prolećne večeri, ljudi su jeli hranu za koju se Hristos pobrinuo. Reči koje su tog dana slušali dolazile su im kao Božji glas. dela izlečenja kojima su bili svedoci mogla je učiniti samo božanska sila. Međutim, čudo s hlebovima ostavilo je utisak na svakoga u tom silnome mnoštvu. Svi su imali koristi od tog čuda. U Mojsijevo vreme Bog je hranio Izrailj manom u pustinji; ko je ovaj koji ih je nahranio ovog dana ako ne Onaj o kome je prorokovao Mojsije? Nikakva ljudska sila ne može stvoriti od pet ječmenih hlebova i divje male ribe dovoljno hrane da se nahrane hiljade gladnih ljudi. Oni su govorili jedni drugima: »Ovo je zaista onaj prorok koji treba da dođe na svet.«

Ovo uverenje jačalo je u toku celoga dana. Ovo krunišno delo je jemstvo da je dugo očekivani Oslobodilac među njima. Nade naroda sve su se više podizale. To je Onaj koji će od Judeje načiniti zemaljski raj, zemlju u kojoj teče mleko i med. On može ispuniti svaku želju. On može slomiti silu omrznutih Rimljana. On može ispuniti svaku želju. On može slomiti silu omrznutih Rimljana. On može osloboditi Judu i Jerusalim. On može isceliti vojnike ranjene u borbi. On može snabdeti cele armije hranom. On može osvojiti narode i dati Izrailju dugo željenu nadmoć.

U svom oduševljenju narod je spreman da Ga odmah kruniše za cara. Uviđaju da On ne čini nikakav napor da privuče pažnju na sebe ili da sebi pribavi čast. U ovom On se bitno razlikuje od sveštenika i poglavara pa su se bojali da nikada neće zahtevati svoje pravo na Davidov presto. Pošto su se zajednički savetovali, složili su se da Ga silom uzmu i proglaše carem Izrailja. Učenici su se udružili s mnoštvom u izjavi da je Davidov presto

zakonito nasleđe njihovog Učitelja. Skromnost, govorili su oni, pokreće Hrista da odbije takvu počast. Neka narod uzdigne svog Oslobođioca. Neka oholi sveštenici i poglavari budu primorani da poštuju Onoga koji dolazi zaodenuć vlašću od Boga.

Revnosno su se pripremali da sprovedu svoju nameru; ali Isus je sagledao kakav je proces pokrenut i razumeo je ono što oni nisu mogli razumeti – kakav će biti rezultat takvog pokreta. Čak i sad sveštenici i poglavari traže Njegov život. Oni Ga optužuju da odvaja narod od njih. Nasilje i pobuna pratiće napore da Ga postave na presto i delovanje duhovnog carstva biće ometano. Pokret se mora zaustaviti bez odlaganja. Pozvavši svoje učenike, Isus im zapoveda da uzmu čamac i da se odmah vrata u Kapernaum, prepuštajući Njemu da raspusti narod.

Nikada ranije nije im izgledalo tako teško ispuniti Hristov nalog. Učenici su se dugo nadali nekom narodnom pokretu koji će postaviti Isusa na presto; oni nisu mogli podneti pomisao da će biti uzaludno sve ovo oduševljenje. Mnoštvo koje se okupljalo da proslavi Pashu bilo je željno da vidi novog proroka. Njegovim sledbenicima ovo se učinilo zlatnom prilikom da svog voljenog Učitelja postave na presto Izrailjev. U žaru ovog novog stremljenja ka slavi, teško im je bilo da odu sami i ostave Isusa usamljenog na toj pustoj obali. Oni su se bunili protiv takvog dogovora; ali Isus je sada govorio s takvom vlašću kakvu nikada ranije nije pokazivao prema njima. Znali su da bi dalje opiranje s njihove strane bilo beskorisno pa su se u tišini okrenuli prema moru.

Isus je tada naredio mnoštvu da se razide; Njegov način postupanja bio je tako odlučan te se nisu usuđivali da Ga ne poslušaju. Reči hvale i ushićenja zamrle su na njihovim usnama. Njihovi koraci bili su zaustavljeni u samom pokušaju da Ga uhvata, a radostan i revnistan pogled iščezao je s njihovih lica. U tom mnoštvu ima ljudi snažnog uma i čvrste odlučnosti; ali Isusovo carsko držanje i nekoliko Njegovih mirnih reči naredbe, umirile su meteži osujetile njihove planove. U Njemu su prepoznali silu koja je iznad svih zemljaskih vlasti i bez ikakvog pitanja su se pokorili.

Ostavši sam, Isus »pope se na goru da se pomoli Bogu.« Satima je nastavio usrdno razgovarati sa Bogom. Te molitve nisu bile za Njega lično, već za ljude. Molio se za silu da ljudima otkrije božanski karakter svoje misije, da Sotona ne bi pomračio njihovu moć razumevanja i izopačio njihovo rasuđivanje. Spasitelj je znao da su Njegovi dani lične službe na Zemlji bili gotovo na izmaku i da je malo onih koji će Ga prihvatiti kao svoga Spasitelja. U duševnoj patnji i borbi molio se za svoje učenike. Na njih su trebala doći strahovita iskušenja. Njihove dugo njegovane nade, zasnovane na široko proširenim zabludama, biće izneverene na vrlo bolan i ponižavajući način. Umesto uzdizanja na Davidov presto oni će da budu svedoci Njegovog raspeća. To je zaista trebalo da bude Njegovo pravo krunisanje. Ali, oni to nisu razumevali, pa kad na njih dođu velika iskušenja, teško će ih razaznati kao iskušenja. Bez Svetog Duha, koji će im prosvetliti razum i proširiti razumevanje, vera učenika bi pala. Isusa je bolelo to što su njihova shvatanja o Njegovom carstvu bila u velikoj meri ograničena na svetovno veličanje i čast. Na Njegovom srcu ležao je težak teret zbog njih i On je s teškim duševnim patnjama i suzama izlivaio svoje molitve.

Učenici nisu odmah krenuli s kopna, kako im je Isus zapovedio. Čekali su izvesno vreme, u nadi da će im se približiti. Međutim, kad su videli da se mrak brzo spušta, »uđoše u lađu, i pođoše preko mora u Kapernaum«. Napustili su Isusa s nezadovoljstvom u srcima, ljutiti na Njega više no ikada ranije, otkako su Ga priznali za svog Gospoda. Gunđali su zato što im nije bilo dopušteno da Ga proglašaju carem. Okrivljavali su sebe što su se tako lako pokorili Njegovoj zapovesti. Smatrali su da su većom upornošću mogli postići svoj cilj.

Neverstvo je obuzelo njihove umove i srca. Častoljublje ih je zaslepilo. Znali su da fariseji mrze Isusa i žarko su želeli da Ga vide na visokom položaju koji je po njihovom mišljenju zasluživao. Biti sjedinjen sa Učiteljem koji može činiti veličanstvena čuda, a ipak biti opadan kao varalica, bilo je iskušenje koje su oni teško podnosili. Da li je trebalo da se uvek smatraju sledbenicima lažnog proroka? Zar Hristos nikada neće preuzeti carsku vlast? Zašto se On koji je posedovao takvu silu nije otkrio u svom pravom karakteru i učinio njihov put manje bolnim? Zašto nije spasio Jovana Krstitelja od nasilne smrti? Učenici su tako razmišljali sve dok na sebe nisu navukli veliku duhovnu tamu. Pitali su se da li je Isus možda neki varalica kako su to fariseji tvrdili?

Učenici su tog dana bili svedoci Hristovih veličanstvenih dela. Činilo se kao da je Nebo sišlo na zemlju. Sećanje na taj veličanstveni, slavni dan trebalo ih je nadahnuti verom i nadom. Da su iz suviška svoga srca međusobno razgovarali o ovom danu ne bi došli u iskušenje. Međutim, njihovo razočaranje zaokupilo je njihove misli. Hristove reči: »Skupite komade... da ništa ne propadne« bile su prepune značenja. To su bili trenuci velikih blagoslova za učenike, ali su ih oni sve zaboravili. Nalazili su se usred uzburkanih voda. Njihove misli bile su uznemirene i nerazborite, a Gospod im je dao nešto drugo što će potresti njihove duše i zaposliti njihove umove. Bog to često čini kad ljudi sami sebi stvaraju terete i nevolje. Učenici nisu imali potrebe da stvaraju nevolje. Opasnost se brzo približavala.

Neprimetno im se približavala velika bura, a oni za nju nisu bili spremni. To je bila iznenadna suprotnost vrlo lepom danu, i zato kad ih je oluja zahvatila, oni su se prestrašili. Zaboravili su svoje nezadovoljstvo, svoje neverstvo i svoje nestrpljenje. Svi su radili da sačuvaju lađu da ne potone. Vitsaida morem nije bila daleko od mesta na kojem su očekivali da će sresti Isusa. Po običnom vremenu putovanje je zahtevalo samo nekoliko sati, ali sada su plovili sve dalje i dalje od mesta kome su težili. Do četvrte noćne straže mučili su se veslajući. Tada

su umorni ljudi shvatili da su izgubljeni. Čeznuli su za prisustvom svog Učitelja, jer im je more u buri i mraku pružalo pouku o njihovoj bespomoćnosti.

Isus ih nije zaboravio. Onaj koji je sa obale bdio video je ove uzneverene ljude kako se bore s olujom. Nijednog trenutka nije izgubio iz vida svoje učenike. S dubokom zabrinutošću Njegove oči pratile su čamac s dragocenim teretom koji je bura bacala tamo–amo, jer ovi ljudi trebali su postati svetlost svetu. Kao što majka u svojoj nežnoj ljubavi bdi nad svojim detetom, tako je i milostivi Učitelj bdio nad svojim učenicima. Kad su se njihova srca pokorila, kad je njihovo nesveto slavljublje utihnulo, a oni se u poniznosti molili za pomoć, pomoć im je stigla.

U trenutku kad su mislili da su izgubljeni, zračak svetlosti otkrio je tajanstvenu priliku koja im se približavala po vodi. Međutim, oni ne shvataju da je to Isus. Onoga koji im je došao u pomoć, smatrali su neprijateljem. Obuzeo ih je užas. Ruke koje su čvrsto držale vesla mišićima kao od železa, sada su ih ispustile. Čamac je prepušten čudima valova; sve oči usmerene su na ovu utvaru čoveka koji hoda po velikim, zapjenušanim valovima uskipjelog mora.

Misleći da je to priviđenje predznak njihovog uništenja povikali su u strahu. Isus je išao kao da će ih mimoići; ali prepoznali su Ga i povikali preklinjući za Njegovu pomoć. Njihov voljeni Učitelj se okrenuo, Njegov glas utišao je njihov strah: »Ne bojte se; ja sam, ne plašite se.«

Čim su shvatili ovu čudesnu činjenicu, Petar je bio gotovo izvan sebe od radosti. Kao da je jedva mogao poverovati, povikao je: »Gospode! ako si ti, reci mi da dođem k tebi po vodi. A on reče : hodi.«

Gledajući u Isusa, Petar je sigurno hodao; ali kad se u samozadovoljstvu okrenuo prema svojim drugovima u čamcu, njegove oči odvojile su se od Spasitelja. Vetar je bio žestok. Valovi su se visoko podizali i prolazili upravo između njega i Učitelja; i on se uplašio. Za trenutak Hristos je bio sakriven od Njegovog pogleda i Njegova vera je klonula. Počeo je da tone. Međutim, dok su siloviti valovi pretili smrću, Petar je podignuo svoje oči s besnih valova i upravljajući ih na Isusa, uzviknuo: »Gospode, pomagaj!« Isus je odmah dohvatio ispruženu ruku rekavši: »Maloverni! zašto se posumnja?«

Idući jedan kraj drugoga, dok je Petrova ruka počivala u ruci Učiteljevoj, zajedno su ušli u čamac. Međutim, Petar je sada bio tih i miran. Nije imao razloga da se hvali pred svojim drugovima; gotovo je izgubio život zbog neverstva i samouzvišenja. Kad je skrenuo svoj pogled sa Isusa, izgubio je uporište pod nogama i potonuo je usred valova.

Kako smo često, kad naiđu nevolje na nas, i mi slični Petru! Gledamo valove, umesto da svoje oči netremice držimo upravljene na Spasitelja. Naši koraci počinju klizati i nabujale vode prelazile preko naših duša. Isus nije pozvao Petra da dođe k Njemu da bi poginuo; On nas ne poziva da Ga sledimo da bi nas zatim napustio. « »Ne boj se«, kaže On, »jer te otkupih pozvah te po imenu tvom; neće te potopiti; kad pođeš preko vode ja ću biti s tobom, ili preko reka, neće te potopiti; kad pođeš kroz oganja, ne ćeš izgoreti i ne će te plamen opaliti. Jer sam ja Gospod, Bog tvoj, svetac Izrailjev, spasitelj tvoj.« (**Isaija 43,1–3)

Isus je čitao karakter svojih učenika. Znao je kako će se žestoko kušati njihova vera. U ovom slučaju na moru želeo je da otkrije Petru njegove vlastite slabosti – da mu pokaže da je njegova sigurnost u stalnoj zavisnosti od božanske sile. Usred bura iskušenja moći će sigurno hoditi samo ako se u potpunom nepouzdanju u sebe osloni na Spasitelja. U onoj točki u kojoj je mislio da je jak, Petar je bio slab; i sve dok nije shvatio svoju slabost nije mogao razumeti svoju potrebu zavisnosti od Hrista. Da je naučio pouku koju mu je Isus želeo pružiti tim iskustvom na moru, ne bi pretrpeo neuspeh kad ga je sustiglo veliko iskušenje.

Iz dana u dan Bog poučava svoju decu. Prilikama iz svakodnevnog života priprema ih da odigraju svoju ulogu na širokoj pozornici koju im je Njegovo priviđenje odredilo. Rezultat svakodnevnih proba odrediće njihovu pobedu ili poraz u velikoj životnoj krizi.

Oni koji ne uspeju da shvate svoju stalnu zavisnost od Boga podleći će iskušenju. Mi možemo da pretpostavljamo da nam noge sada čvrsto stoje i da nikada nećemo biti pomaknuti. Možemo s poverenjem da kažemo: Znam kome sam verovao; ništa ne može da pokoleba moju veru u Boga i Njegovu reč. Međutim, Sotona pokušava da iskoristi naše nasleđene i stečene crte karaktera i zaslepiti naše oči da ne vide naše potrebe i mane. Jedino svesni svoje slabosti i stalno gledajući na Isusa i mi možemo sigurno hoditi.

Kad je Isus zauzeo svoje mesto u čamcu, vetar je prestao »i odmah lađa bi na zemlji u koju idahu.« Nakon noći užasa nastupila je svetlost svitanja. Učenici i ostali koji su bili u čamcu, pali su pred Isusove noge sa zahvalnim srcima govoreći: »U istinu ti si sin Božji.«

Poglavlje 41.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 6,22–71.

PREKRETNICA U GALILEJI

Kad je sprečio narod da Ga proglasi carem, Hristos je znao da je nastupila prekretnica u Njegovom životu. Mnoštvo koje Ga je danas želelo uzdignuti na presto sutra će se okrenuti od Njega. Razočaranje njihove sebične slavljublivosti preobrtiće njihovu ljubav u mržnju i njihovo slavljenje u kletve. Iako je to znao, nije poduzeo ništa

da spreči krizu. Od samog početka nije pružao svojim sledbenicima nikakvu nadu u zemaljske nagrade. Jednome koji je došao da postane Njegovim učenikom rekao je: »Lisice imaju jame i ptice nebeske gnezda; a sin čovečji nema gde glave zakloniti.« (***)Matej 8,20) Da su ljudi mogli imati zajedno svet i Hrista, mnoštvo bi Mu ponudilo svoju odanost; ali takvu službu On nije mogao prihvatiti. Mnogi od onih koji su bili povezani s Njim bili su privučeni nadom u svetovno carstvo. Ovi ljudi ne smeju ostati u svojoj obmani. Duboku duhovnu pouku iz čuda doneće sobom još neposredniju probu.

Čudo s hlebom pročuło se i blizu i daleko i narednog jutra vrlo rano narod se okupljao u Vitsaidi da vidi Isusa. Dolazili su u velikom broju kopnom i morem. Oni koji su Ga napustili protekle noći, vratili su se, očekujući da će Ga još uvek tu naći; jer nije bilo lađe kojom bi mogao preći na drugu stranu. Ali njihovo traganje bilo je besplodno i mnogi su se, tražeći ga, uputili u Kapernaum.

U međuvremenu stigao je u Genezaret nakon odsustva od samo jednog dana. Čim se doznalo da se iskrcao, narod »oprčavši sav onaj kraj počeše na odrima donositi bolesnike gde čujahu da je on.« (***)Marko 6,55)

Nakon izvesnog vremena otišao je u sinagogu i tu su Ga našli oni koji su došli iz Vitsaide. Doznali su od Njegovih učenika i kako je prešao preko mora. Žestina oluje i mnogi sati uzaludnog veslanja nasuprot nepovoljnim vetrovima, Hristova pojava koja je hodala po vodi, strah koji se tada pojavio, Njegove umirujuće reči, Petrov doživljaj i njego rezultat sa iznenadnim utišavanjem bure i iskrčavanjem iz lađe, sve je verno ispričano zadivljenom mnoštvu. Još uvek nezadovoljni, mnogi su se okupljali oko Isusa pitajući: »Rabi! kako si došao ovamo?« Nadali su se da će s Njegovih usana čuti daljnji opis ovog čuda.

Isus nije potkrepio njihovu radoznalost. Sa žalošću je rekao: »Ne tražite me što čudesa videste, nego što jedoste hleba i nasitiste se.« Nisu Ga tražili s nekim uzvišenijim pobudama; već zato što su bili nahranjeni hlebom nadali su se da će primiti i druge zemaljske koristi time što su se povezali s Njim. Spasitelj im je zapovedio: »Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za večni život.« Nemojte tražiti samo materijalne koristi. Neka glavni napor ne bude staranje za sadašnji život, već tražite duhovnu hranu, upravo onu mudrost koja će ostati za večni život. To može dati samo Božji sin, »jer ovoga potvrdi otac Bog.«

Za tren zanimanje slušalaca probudilo se. Uzviknuli su: »Šta ćemo činiti da radimo dela Božija?« Oni su izvršili mnoge napore pothvate da bi se preporučili Bogu, i bili su spremni da čuju neko novo pravilo pomoć kojeg bi mogli pribaviti veću zaslugu. Njihovo pitanje je značilo: što trebamo činiti da zaslužimo Nebo? Koja cena se traži da bi dobili život koji će doći?

»Odgovori Isus i reče im: ovo je delo Božije da verujete onoga koga on posla.« Cena Neba je Isus. Put u Nebo ide kroz veru u »Jagnje Božije koje uze na se grehe sveta.« (***)Jovan 1,29)

Međutim, narod nije odlučio usvojiti ovo izlaganje božanske istine. Isus je obavljao baš onu misiju koju je proročanstvo navestilo da će Mesija izvršiti; ali oni nisu videli ništa od onoga što su njihove sebične nade naznačile kao Njegov zadatak. Hristos je zaista nahranio mnoštvo ječmenim hlebovima; ali u Mojsijevo vreme Izrailj je bio hranjen manom četrdeset godina, te su zato puno veće blagoslove očekivali od Mesije. Njihova nezadovoljna srca pitala su se zar Isus ne može, ako već može učiniti toliko čudesnih dela kojima su bili svedoci, dati zdravlje, snagu i bogatstvo celokupnom svom narodu, osloboditi ga od Njegovih ugnjetača i uzvisiti do moći i časti? Činjenica da je On tvrdio kako je Poslani od Boga, a ipak nije prihvatao da bude Izrailjev car, bila je tajna koju nisu mogli dokučiti. Njegovo odbijanje pogrešno je protumačeno. Mnogi su zaključili da se On nije usuđivao zahtevati svoje pravo zato što je i sam sumnjao u božansku prirodu svoje misije. Na taj način otvorili su svoja srca neverstvu i seme koje je Sotona posijao donelo je rod svoje vrste, u pogrešnom razumevanju i otpadu.

Sad je jedan rabin podsmešljivo upitao: »Kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da verujemo? što radiš ti? Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano; hleb s neba dade im da jedu.«

Jevreji su poštovali Mojsija kao onoga koji je dao manu, pripisujući slavu oruđu, a gubeći iz vida Onoga koji je izvršio to delo. Njihovi očevi gundali su protiv Mojsija, odricali i sumnjali u njegov božanski zadatak. Sad u istom duhu potomci odbacuju Onoga koji im je doneo vest od Boga. »Tada im reče Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hleba s neba.« Darodavac mane stajao je među njima. Sam Hristos bio je taj koji je vodio Jevreje kroz pustinju i svakodnevno ih hranio hlebom s Neba. Ta hrana bila je uzor pravog hleba s neba. Životodavni Duh, proističući iz beskonačne Božje punine, prava je mana. Isus je rekao: »Jer hleb Božji onaj koji silazi s neba i daje život svetu.«

Još uvek misleći da Isus govori o zemaljskoj hrani, neki od Njegovih slušalaca, uzviknuli su: »Gospode! daj nam svagda taj hleb.« Isus je otvoreno rekao: »Ja sam hleb života.«

Slikoviti izraz koji je Hristos upotrebio bio je poznat Jevrejima. Mojsije, nadahnut Svetim Duhom, rekao je: »Čovek ne živi o samom hlebu nego o svemu što izlazi iz usta gospodnjih.« A prorok Jeremija je napisao: »Kad se nađoše reči tvoje, pojedoh ih, i reč tvoja bi mi radost i veselje srcu mojemu. (***)5. Mojsijeva 8,3; (***)Jeremija 15,16) Sami rabini imali su jednu poslovicu o tome da jedenje hleba, u svom duhovnom smislu, znači proučavanje zakona i izvršavanje dobrih dela; često se govorilo da će prilikom Mesijinog dolaska ceo Izrailj da bude nahranjen. Učenje proroka razjasnilo je duboku duhovnu pouku u čudu s hlebovima. Ovu pouku Hristos je pokušao objasniti svojim slušaocima u sinagogi. Da su razumeli svete spise razumeli bi Njegove reči kad je

kazao: »Ja sam hleb života.« Samo dan ranije onemoćalo i gladno mnoštvo bilo je nhranjeno hlebom koji je On dao. Kao što su od tog hleba primili telesnu snagu i osveženje, tako su od Hrista mogli primiti duhovnu silu za večni život. »Koji meni dolazi«, rekao je On, »ne će ogladnjeti, i koji mene veruje ne će nikad ožednjeti.« Međutim, dodao je: »Nego vam kazah da me i videste i ne verujete.«

Oni su videli Hrista svedočenjem Svetog Duha, u otkrivenju Boga njihovim dušama. Živi dokazi Njegove sile iz dana u dan stajali su pred njima, pa ipak su tražili još neki znak. Da im je i on dan, ostali bi isto tako neverni kao što su i ranije bili. Ako nisu bili uvereni onim što su videli i čuli, bilo bi beskorisno pokazivati im još čudesnija dela. Neverstvo će uvek naći opravdanje za sumnju i razlozima pobiti i najjači dokaz. Hristos je opet uputio poziv tim tvrdokornim srcima. »I koji dolazi k meni ne ću ga isterati na polje.« Svi koji Ga verom primaju, kazao je On, imaće večni život. Niko ne može da bude izgubljen. Ne postoji nikakva potreba da fariseji i suduceji raspravljaju o budućem životu. Nije više potrebno da ljudi tuguju u beznadežnoj boli za svojim mrtvima. »A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i veruje ga ima život večni; i ja ću ga vaskrsnuti u pošljednji dan.«

Međutim, narodne vođe bile su uvređene: »I u govorahu: nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govori: ja siđoh s neba?« Pokušali su stvoriti predrasudu time što su podsmešljivo spomenuli Isusovo skromno poreklo. Pokazivali su s omalovažavanjem na Njegov život kao galilejskog radnika i Njegovu siromašnu i skromnu obitelj. Tvrdnje ovog neobrazovanog drvodelje, govorili su, nisu vredne njihove pažnje. Na račun Njegovog tajanstvenog rođenja podmetali su misao da je sumnjivog porekla, prikazujući ljudske okolnosti Njegovog rođenja kao mrlju u Njegovom životu.

Isus nije pokušao objasniti tajnu svog rođenja. On nije dao nikakav odgovor na pitanje o svom dolasku s neba, kao što nije dao nikakav odgovor na pitanje sa u vezi sa svojim prelaskom preko mora. Nije skretao pažnju na čuda koja su obeležavala Njegov život. Dobrovoljno je sebe načinio čovekom bez ugleda uzevši na sebe obličje sluge. Međutim, Njegove reči i dela otkrivali su Njegov karakter. Svi čija su srca vila otvorena za božansko prosvetljenje u Njemu su prepoznali »Jedinorodnoga od oca« punog »blagodati i istine.« (**Jovan 1,14)

Predrasuda fariseja bila je puno dublja no što su to otkrivala njihova pitanja: ona je imala svoj koren u izopačenosti njihovog srca. Svaka Isusova reč i delo podsticali su u njima neprijateljstvo, jer duh koji su gajili nije u Njemu mogao naći nikakav odjek.

»Niko ne može doći k meni ako ga ne dovuče otac koji me posla; i ja ću ga vaskrsnuti u pošljednji dan. U prorocima stoji napisano; i biće svi naučeni od Boga. Svaki koji čuje od oca i nauči, doći će k meni.« Hristu neće doći niko do onih koji odgovore na Očevu ljubav koja privlači. međutim, Bog privlači sva srca k sebi, te zato Hristu neće doći samo oni koji se hoće odupreti toj Njegovoj privlačnoj sili.

U rečima »Biće svi naučeni od Boga« Isus se poziva na Isajino proročanstvo. »A sinovi će tvoji svi biti naučeni od Gospoda, i obilan mir imaće sinovi tvoji.« (**Isaija 54,13) Ovaj deo Svetih spisa Jevreji su prisvajali sebi. Hvalisali su se da je Bog njihov učitelj. Međutim, Isus je pokazao kako je beskorisna ova tvrdnja, jer je rekao: »Svaki koji čuje od oca i nauči, doći će k meni.« Jedino preko Hrista mogu upoznati Oca. Ljudska priroda ne može izdržati prizor Njegove slave. Oni koji su saznali o Bogu, slušali su glas Njegovog Sina i u Isusu iz Nazareta prepoznaće Onoga koji je objavio Oca preko prirode i otkrivenja.

»Zaista, zaista vam kažem: koji veruje mene ima život večni.« Preko ljubljenog Jovana koji je slušao ove reči, Sveti Duh objavio je crkvama: »I ovo je svedočanstvo da nam je Bog dao život večni i ovaj život večni u sinu je njegovom. Ko ima Sina Božjega ima život.« (**. Jovanova 5,11.12) A Isus je rekao: »Ja ću ga vaskrsnuti u pošljednji dan.« Hristos je postao jedno telo s nama, da bismo mi mogli postati jedan duh s Njim. Posredstvom ovog jedinstva ustaćemo iz groba – ne samo kao izraz Hristove sile nego zato što je Njegov život verom postao našim životom. Oni koji sagledavaju Hrista u Njegovom pravom karakteru i primaju Ga u srce, imaju večni život. Hristos prebiva u nama Duhom, a Božji Duh, primljen verom u srca, začetak je večnog života.

Narod je usmeravao Hrista na manu koju su njihovi očevi jeli u pustinji, kao da je davanje te hrane bilo veće čudo od onoga koje je Isus učinio, no On je pokazao kako je neznatan bio taj dar kad se usporedi s blagoslovima koje je došao podariti. Mana je mogla održati samo ovozemaljski život; ona nije sprečavala približavanje smrti niti je osigurala besmrtnost; ali Hleb s Neba hraniće dušu za večni život. Spasitelj je rekao: »Ja sam Hleb života. Očevi vaši jedoše manu u pustinji i pomreše. Ovo je hleb koji silazi s neba; da koji od njega jede ne umre. Ja sam hleb živi koji siđe s neba; koji jede od ovoga hleba živeće u vek.« Ovom slikovitom prikazivanju Hristos sada dodaje drugo. On jedino smrću može pokloniti život ljudima i rečima koje slede pokazuje na svoju smrt kao sredstvo spasenja. On kaže. »I hleb koji ću ja dati telo je moje, koje ću dati za život sveta.«

Jevreji su bili zauzeti pripremom za svetkovanje Pashe u Jerusalimu u znak sećanja na noć oslobođenja Izrailja, kad je anđeo zatirač teško pogodio egipatske domove. Bog je želeo da u pashalnom jagnjetu oni vide Jagnje Božje i kroz ovo znamenje prihvate Njega koji je dao sebe za život sveta. Međutim, Jevreji su tako daleko otišli da su znamenje smatrali najvažnijim, dok je njegovo značenje ostalo neprimećeno. Oni nisu raspoznali Gospodnje telo. Ista ona istina koja je slikovito prikazana u pashalnoj službi bila je iskazana rečima Hristove pouke. Međutim, i ona nije bila prepoznata.

Sad su rabini ljutito povikali: »Kako može ovaj dati nama telo svoje da jedemo?« Pretvarali su se da Njegove reči razumeju u istom doslovnom smislu kao i Nikodim kad je upitao: »Kako se može čovek roditi kad je star?« (**Jovan 3,4) U izvesnoj meri shvatili su značenje Isusovih reči, ali nisu želeli to priznati. Pogrešno tumačeći Njegove reči, nadali su se da će u narodu pokrenuti prerasude protiv Njega.

Hristos nije ublažio svoje slikovito prikazivanje. On je ponovio istinu još snažnijim rečima: »Zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tela sina čovečijega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi. Koji jede moje telo i pije moju krv ima život večni, i ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan: jer je telo moje pravo jelo i krv moja pravo piće. Koji jede moje telo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu.

Jesti Hristovo telo i piti Hristovu krv znači primiti Ga kao ličnog Spitelja, verujući da On prašta naše grehe i da smo u Njemu savršeni. Mi ćemo postati učesnici u Njegovoj prirodi ako posmatramo Njegovu ljubav, ako prebivamo u njoj, ako pijemo od nje. Ono što je hrana za telo, to Hristos mora da bude za dušu. Hrana nam ne može koristiti ako je ne jedemo, ako ne postane deo našeg bića. Tako i Hristos nema nikakvu vrednost za nas ako Ga ne upoznamo kao ličnog Spitelja. Teorijsko znanje neće nam učiniti nikakvo dobro. Moramo se Njime hraniti, moramo Ga primiti u srce tako da Njegov život postane naš. Mi moramo crpsti Njegovu ljubav i Njegovu milost.

Međutim, čak i ovi slikoviti prikazi nisu mogli iskazati prednost povezanosti vernika i Hrista. Isus je rekao: »Kao što me posla živi otac, i ja živim oca radi; i koji jede mene i on će živeti mene radi.« Kao što je Božji Sin živeo verom u Oca, tako i mi treba da živimo verom u Hrista. On se tako potpuno potčinio Božjoj volji, da se sam Otac otkrio u Njegovom životu. Iako je bio kušan u svemu kao i mi, stajao je pred svetom neokaljan zlom koje ga je okružavalo. I mi trebamo pobediti tako kao što je Hristos pobedio.

Da li si ti Hristov sledbenik? tada sve što je napisano u vezi s duhovnim životom napisano je za tebe i može se postići tvojim sjedinjenjem sa Isusom. Da li je tvoja revnost posustala? Da li se tvoja prva ljubav ohladila? Prihvati ponovo ponuđenu Hristovu ljubav! jedi Njegovo telo i pij Njegovu krv i postaćeš jedno sa Ocem i Sinom.

Neverni Jevreji nisu hteli da vide bilo što drugo osim najdoslovnijeg značenja Spiteljevih reči. Obrednim zakonom njima je bilo zabranjeno da okuse krv i sad su Hristove reči protumačili kao svetogrđe i međusobno su raspravljali o njima. Mnogi čak i među učenicima govorili su: »Ovo je tvrda beseda! ko je može slušati?«

Spasitelj im je odgovorio: »Zat vas ovo sablažnjava? A kad vidite sina čovečijega da odlazi gore gde je pre bio? Duh je ono što oživljava; telo ne pomaže ništa. Reči koje vam ja rekoh duh su i život su.«

Hristov život koji daje život svetu nalazi se u Njegovoj reči. Svojom reči Isus je lečio bolesti i isterivao zle duhove; svojom reči utišao je more i podizao mrtve; i narod je svedočio da je Njegova reč imala silu. On je govorio Božju reč, kao što je govorio preko svih proroka i učitelja u Starom zavetu. Celokupna Biblija jest objavljivanje Hrista i Spasitelj je želeo usmeriti veru svojih sledbenika na ovu Reč. Kad se Njegovo vidljivo prisustvo bude povuklo, Reč mora da bude njihov izvor sile. Kao i njihov Učitelj, oni će morati živeti »o svakoj reči koja izlazi iz usta Božjih.« (**Matej 4,4)

Kao što se naš telesni život održava hranom, tako se inaš duhovni život održava Božjom reči. Svaka duša za sebe treba primiti život iz Božje reči. Kao što sami za sebe moramo jesti da bismo primili hranljive sastojke, tako moramo primiti reč sami za sebe. Mi je ne bismo smeli primiti samo posredovanjem tuđeg uma. Moramo pažljivo proučavati Bibliju, tražeći od Boga pomoć Svetog Duha, da bismo mogli razumeti Njegovu reč. Trebali bismo uzeti jedan biblijski stih i usmeriti um na zadatak otkrivanja misli koju je Bog postavio za nas u njemu. Treba da razmišljamo o toj misli sve dok ona ne postane naše vlasništvo i ne spoznamo što »govori Gospod.«

U svojim obećanjima i opomenama Isus misli na mene. Bog je toliko voleo svet da je dao svog jedinorodnoga Sina da **ja**, verujući u Njega, ne poginem, nego da imam život večni. Iskustva vezana za Božju reč moraju da budu **moja** iskustva. Molitva i obećanja, pravila i opomene moji su. »S Hristom se razapeh. A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A što sad živim u telu, živim verom sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade sebe za **mene**.« (**Galatima 2,20) Kad vera tako primi i usvoji načela istine, ona će postati deo bića i pokretačka sila života. Božja reč, prihvaćena u duši oblikuje misli i učestvuje u razvoju karaktera.

Gledajući stalno očima vere na Isusa, postaćemo osnaženi. Bog će dati najdragocenija otkrivenja svom gladnom i žednom narodu. Oni će pronaći da je Hristos lični Spasitelj. dok se hrani Njegovom reči, on će otkriti da je ona duh i život. reč razara ono što je nasleđeno, zemaljsku prirodu, i daruje novi život u Hristu Isusu. Sveti Duh dolazi duši kao Utešitelj. Preobražavajućom silom Njegove milosti Božji lik ponovo se stvara u učeniku; i on postaje novo stvorenje. Ljubav preuzima mesto mržnji i srce poprima sličnost sa Bogom. To ustvari znači živeti »o svakoj reči koja izlazi iz usta Božjih.« To znači jesti Hleb koji silazi s neba.

Hristos je izgovorio jednu svetu, večnu istinu o odnosu između sebe i svojih sledbenika. on je poznavao karkater onih koji su tvrdili da su Njegovi učenici, i Njegove reči oprobale su njihovu veru. Izjavio je da moraju verovati i delovati prema Njegovom učenju. Svi koji su Ga primili biće učesnici u Njegovoj prirodi i u skladu s Njegovim karkaterom. Ovo je obuhvatalo odricanje od njihovih omiljenih ambicija. To je zahtevalo potpuno potčinjavanje Isusu. Pozvani su da postanu samopožrtvovni, krotki i ponizni u srcu. Oni moraju hoditi uskom stazom kojom je išao i čovek s Golgote ako žele imati udela u daru života i slavi Neba.

Proba je bila suviše velika. Oduševljenje onih koji su ga želeli silom načinit carem ohladilo se. Ovo izlaganje u sinagogi, izjavili su, otvorilo im je oči. sad su izvedeni iz zablude. U njihovim umovima Njegove reči bile su neposredno priznanje da On nije Mesija i da neće uslediti nikakva zemaljska nagrada iz povezanosti s Njim. Njegova sila da čini čuda bila je za njih dobrodošla, želeli su se osloboditi bolesti i patnje, ali nisu voleli Njegov samopožrtvovni život. Nisu marili za tajanstveno, duhovno carstvo o kome je govorio. Oni neiskreni i sebični koji su Ga tražili, nisu Ga više želeli. Ako ne uloži svoju silu i uticaj da bi postigli oslobođenje od Rimljana, oni ne žele imati ništa s Njim.

Isus im je otvoreno rekao: »Ali imaju neki među vama koji ne veruju«, i dodao, »za to vam rekoah da niko ne može doći k meni ako mu ne bude dato od oca mojeg.« Želeo je da razumeju da ako ne budu privučeni k Njemu, biće to zato što njihova srca nisu bila otvorena Svetom Duhu. »A telesni čovek ne razume što je od Duha Božijega; jer mu se čini ludost i ne može da razume, jer treba duhovno da se razgleda.« (**1. Korinćanima 2,14) Verom duša može posmatrati Isusovu slavu. Ova slava sakrivena je sve dok se Svetim Duhom vera ne rasplamti u duši.

Javnim ukorom njihovog neverstva ovi učenici su se još više udaljili od Isusa. Bili su vrlo nezadovoljni i želeći zadati bol Spasitelju i zadovoljiti osvetoljubivost fariseja, okrenuli su Mu leđa i napustili Ga s prezirom. Oni su načinili izbor – uzeli su obličje bez duha, ljusku bez jezgra. Njihova odluka nakon toga nikada nije promenjena, jer više nisu išli za Isusom.

»Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa će otrebiti gumno svoje, i skupiće pšenicu svoju u žitnicu. (**Matej 3,12) To je bilo jedno od takvih vremena čišćenja. Rečima istine pleva je bila odvojena od žita. Zato što su bili suviše tašti i uvereni u svoju pravdu da bi primili ukor, suviše su voleli svet da bi prihvatili život poniznosti, mnogi su se okrenuli od Isusa. Mnogi još to isto čine. Duše se danas kušaju kao što su se kušali učenici u sinagogi u Kapernaumu. Kad se istina uverljivo razjasni srcu, uviđaju da njihovi životi nisu u skladu s Božjom voljom. Oni vide potrebu za celovitom promenom u sebi, ali ne bi hteli prihvatiti rad pun samoodricanja. Zato se ljute kad se otkriju njihovi gresi. Odlaze uvređeni, kao što su i učenici napustili Isusa, mrmrlajući: »Ovo je tvrda beseda! Ko je može slušati?«

Hvala i laskanje bili bi prijatni njihovim ušima, ali istina nije dobrodošla; oni je ne mogu slušati. Kad su Ga gomile sledile, i kad je mnoštvo nahranjeno i kad su se čuli pobedonosni poklici, njihovi glasovi podizali su se u veličanju, ali kad je ispitivanje Božjeg Duha otkrilo njihov greh i naložilo im da ga ostave, okrenuli su leđa istini i više nisu išli sa Isusom.

Kad su se ovi neverni učenici okrenuli od Isusa, njima je ovladao drugi duh. Nisu mogli da vide nikakvu privlačnost na Onome koji im se ranije činio tako zanimljivim. Potražili su Njegove neprijatelje, jer su bili u skladu s njihovim duhom i radom. Pogrešno su tumačili Njegove reči, krivotvorili Njegove izjave i pogrešno prikazivali Njegove pobude. Branili su svoje ponašanje sakupljanjem svake pojedinosti koja bi se mogla okrenuti protiv Njega; ovim lažnim glasinama pokrenut je takav gnev da Mu je život bio u opasnosti.

Vesti da po svom vlastitom priznanju Isus iz Nazareta nije Mesija brzo su se proširile. Na taj način osećajna struja naroda u Galileji okrenula se protiv Njega, kao što se to godinu dana ranije dogodilo u Judeji. O Izrailju! Odbacili su Spasitelja zato što su čeznuli za osvajačem koji bi im dao zemaljsku silu. Želeli su jelo koje prolazi, a ne ono koje traje večno.

Sa žalosnim srcem Isus je video one koji su bili Njegovi učenici kako odlaze od Njega, Života i Svejtlosti ljudi. Svest da je Njegovo sažaljanje potcenjeno, da je Njegova ljubav neuzvraćena, Njegova milost omalovažena, Njegovo spasenje odbačeno, ispunjavala Ga je neizrecivom tugom. Takav razvoj događaja, kao što je bio ovaj, načinio Ga je čovekom boli koji poznaje tugu.

Ne pokušavajući sprečiti one koji su Ga napuštali, Isus se okrenuo dvanaestorici i rekao: »Da nećete i vi otići?«

Petar je odgovorio pitanjem: »Gospode! kome ćemo ići? Ti imaš reči večnoga života«, i dodao, »I mi verovasmo i poznasmo da si ti Hristos, sin Boga živoga.«

»Kome ćemo ići?« Učitelji u Izrailju bili su robovi formalizma. Fariseji i sadukeji vodili su stalne raspre. Napustiti Isusa značilo bi zapasti među pobornike obreda i ceremonija i među slavoljubive ljude koji su težili za vlastitom slavom. Učenici su našli više mira i radosti otkako su prihvatili Hrista nego što su imali u toku celog ranijeg života. Kako se mogu vratiti onima koji su prezirali i proganjali Prijatelja grešnika? Dugo su očekivali Mesiju; sad je došao i oni se ne mogu okrenuti od Njegovog prisustva onima koji su tražili Njegov život, a njih proganjali zato što su postali Njegovim sledbenicima.

»Kome ćemo ići?« Ne od Hristovog učenja, Njegovih pouka o ljubavi i milosrđu, u tamu neverstva, u poročnost sveta. Dok su Spasitelja napustili mnogi koji su bili svedoci Njegovih čudesnih dela, Petar je izrazio veru učenika: »Ti si Hristos.« Sama pomisao da izgube ovo sidro svojih duša ispunjavala ih je strahom i bolom. Ostati bez Spasitelja značilo je biti odnesen strujom na mračno i burno more.

Mnoge Isusove reči i dela izgledali su tajnovito ograničenim umovima, ali svaka reč i delo imali su određen cilj u radu na našem otkupljenju; sve je bilo isplanirano da ostvari svoj cilj. Kad bismo bili sposobni da razumemo Njegove ciljeve, sve bi nam izgledalo važno, potpuno i u skladu s Njegovom misijom.

Iako sad ne možemo razumeti Božja dela i putove, možemo raspoznati Njegovu veliku ljubav koja počiva u osnovi svih Njegovih postupaka prema ljudima. Onaj koji živi blizu Isusa imaće razvijeno razumevanje o tajni pobožnosti. On će prepoznati milost koja upravlja ukorom, koja ispituje karakter i iznosi na videlo namere srca.

Iznoseći probnu istinu, koja je učinila da se tako znatan broj Njegovih učenika vrati natrag, Isus je znao kakav će biti rezultat Njegovih reči; ali morao je ispuniti cilj milosti. Unapred je video da će u času iskušenja svaki od Njegovih ljubljenih učenika da bude žestoko kušan. Njegove samrtne muke u Getsimaniji, izdaja i raspeće biće za njih najteže iskušenje. Da nije došlo do prethodnog iskušenja, mnogi pokrenuti samo sebičnim pobudama, bili bi povezani s njima. Kad njihov Gospod bude osuđen u sudnici, kad mnoštvo koje Ga je pozdravljalo kao svog cara bude vikalo na Njega i ružilo Ga, kad gomila koja se ruga bude vikala: »Raspni ga!«, kad njihova svetovna htenja budu razočarana, ovi sebični ljudi odricanjem svoje vernosti Isusu, naneli bi učenicima gorku i tešku bol, udružujući se s njihovom žalosti i razočaranjem zbog rušenja najdražih nada. U tom času tame, primer onih koji su otišli od Njega, mogao bi odvući i druge. Međutim, Isus je podstaknuo ovu krizu da bi svojim ličnim prisustvom mogao još jačati veru svojih pravih sledbenika.

Otkupitelj pun sažaljenja znajući u celosti sudbinu koja Ga je očekivala, nežno je ravnao stazu učenicima, pripremao ih za njihovo najveće iskušenje i jačao za završnu probu!

Poglavlje 42.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 15,1–20; ***Marku 7,1–23.

PREDAJA

Književnici i fariseji, očekujući da će da vide Isusa na Pashi, pripremili su Mu zamku. Međutim, znajući njihovu nameru, izostao je s ovog skupa. »I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika.« Budući da On nije otišao k njima, oni su došli k Njemu. U jednom trenutku izgledalo je da će narod Galileje prihvatiti Isusa kao Mesiju i da će moć sveštenika u toj oblasti bitit slomljena. Misija dvanestorice, koja je ukazivala na razvitak Hristovog rada, i dovodila učenike još neposrednije u sukob s rabinima, ponovo je izazvala ljubomoru vođa u Jerusalimu. Uhode koje su na početku Njegove službe poslone u Kapernaum, i koje su Mu pokušale pripisati krivicu zbog kršenja subote, bile su dovedene u zabunu, ali rabini su bili rešeni da sprovedu svoju nameru. Sad su poslali jedno drugo poslanstvo da motri Njegovo kretanje i pronađe neku optužbu protiv Njega.

Kao i ranije, motiv za optužbe bilo je Njegovo nepoštivanje odredbi predaja koje su opterećivale Božji zakon. One su bile neposredno određene da štite držanje Zakona, ali su ih držali svetijim od samog zakona. Kad su dolazile u sukob sa zapovestima danim na Sinaju, prednost se davala rabinskim odredbama.

Među propisima najrevnosnije se primenjivao onaj o obrednom čišćenju. Zanemarivanje formi koje je trebalo poštovati pre obeda smatralo se strašnim grehom, koji će da bude kažnjen i na ovom i na onom svetu, pa se zato i uništenje prestupnika držalo vrlinom.

Bilo je bezbroj pravila o čišćenju. Ceo čovekov život bio bi jedva dovoljan da ih sve nauči. Život onih koji su se pokušavali pridržavati rabinskih zahteva bio je duga borba protiv obredne nečistoće i beskrajan niz pranja i čišćenja. Dok su ljudi bili zaokupljeni beznačajnim sitnicama i pravilima koje Bog nije zahtevao, njihova pažnja bila je skrenuta s velikih načela Njegovog zakona.

Hristos i Njegovi učenici nisu poštovali ova obredna pranja i uhode su ovo zanemarivanje učinile osnovom svoje optužbe. Oni nisu izvršili neposredan napad na Hrista, već su došli k Njemu kritikujući Njegove učenike. U prisustvu mnoštva rekli su: »Za što učenici tvoji prestupaju običaje starih? Jer ne umivaju ruku svojih kad hleb jedu.«

Kad god vest istine s posebnom silom dopre do duša, Sotona pokreće svoje predstavnike da otpočnu rasprave oko nekih beznačajnih pitanja. Tako on pokušava skrenuti pažnju sa stvarnog predmeta. Kad god se započne neko dobro delo, uvek postoje sitničari koji su spremni raspravljati o formi ili tehničkim pitanjima, da bi odvojili misli sa žive stvarnosti. Kad se čini da Bog na poseban način radi za svoj narod, neka on ne dopusti da bude uvučen u rasprave koje će samo upropastiti duše. Pitanja koja sadrže najveće značenje za nas glase: Da li verujem u Božjeg Sina verom koja spašava? Da li je moj život u skladu s božanskim Zakonom? »Ko veruje sina, ima život večni; a ko ne veruje sina, ne će videti života.« »I po tom razumem da ga poznamo, ako zapovesti njegove držimo.« (**Jovan 3,36; ***1. Jovanova 2,3)

Isus nije učinio nikakav pokušaj da odbrani sebe ili svoje učenike. On se nije pozivao na optužbe protiv sebe, već je i dalje otkrivao duh koji je pokrenuo ove pobornike ljudskih obreda. On im je dao primer njihovog svakidašnjeg postupanja, onog što su učinili neposredno pre svog dolaska k Njemu. »Dobro ukidajte zapovest Božiju«, rekao je, »da svoj običaj sačuvate. Jer Mojsije reče: poštuj oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smrću da umre. A vi kažete: ako reče čovek ocu ili materi: korban, to jest: priloga je čim bih ti ja mogao pomoći. I tako ne date mu ništa učiniti ocu svojem ili materi svojoj.« Oni su ukinuli petu zapovest kao da nema značenja, no bili su vrlo tačni u sprovođenju predaja svojih starešina. Učili su narod da je davanje imovine Hramu daleko svetija dužnost čak i od potpomaganja roditelja; kao da je, ma koliko velika bila potreba, svetogrđe dati ocu ili majci bilo koji deo od onoga što je tako posvećeno. Bilo je dovoljno da nemarni potomak

izgovori reč »korban« nad svojom imovinom, posvetivši je tako Bogu, pa ju je mogao u toku celog svog života zadržati za svoje potrebe, a da nakon njegov smrti bude prenesena u službu Hramu. Na taj način imao je slobodu da u životu, pa i u smrti, ne poštuju svoje roditelje i vara ih pod pokrivalom lažne posvećenosti Bogu.

Nikada, reču ili delom, Isus nije smanjio čovekovu obavezu u davanju darova i prinosa Bogu. Hristos je bio taj koji je davao sva uputstva Zakona o desetku i prinosu. Kad je bio na Zemlji pohvalio je onu siromašnu ženu koja je sve što je imala priložila u riznicu Hrama. Međutim, od prividne revnosti za Boga sveštenici i rabini stvorili su izgovor kojim su prikrivali vlastitu želju za samoisticanjem. Obmanjivali su narod. Natovarili su mu teške terete koje Bog nije nametnuo. Čak ni Hristovi učenici nisu bili sasvim oslobođeni jarma koji im je nametnut nasleđenim predrasudama i vlašću rabina. Sada, otkrivanjem pravog rabinskog duha, Isus je težio da oslobodi robovanja predaji sve one koji su stvarno želeli služiti Bogu.

»Licemer!« rekao je On obračavajući se lukavim uhodama, »dobro je za vas prorokovao Isaija govoreći: Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojim, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene. No zaludu me poštuju učeći naukama i zapovestima ljudskima.« Hristove reči bile su optužba protiv celokupnog farisejskog sistema. Izjavio je da postavljanjem svojih zahteva iznad božanskih pravila, rabini stavljaju sebe iznad Boga.

Poslanici iz Jerusalima bili su prepuni besa. Nisu mogli optužiti Hrista kao prekršitelja Zakona sa Sinaja, jer je govorio kao njegov branilac protiv njihove predaje. Velika pravila Zakona, koja je On iznosio, bila su u upadljivoj suprotnosti prema sitničarskim pravilima koje su izmislili ljudi.

Isus je objasnio mnoštvu, a nakon toga znatno iscrpnije svojim učenicima, da oskrvnuće ne dolazi iznapolja, već iznutra. Čistoća i nečistoća u vezi su s dušom. Rđava dela, rđave reči, rđave misli, prekršaj Božjeg zakona, a ne zanemarivanje spoljašnjih obreda koje je stvorio čovek, pogane čoveka.

Učenici su zapazili bes uhoda kad je razobličeno njihovo lažno učenje. Videli su ljutite poglede i čuli poluglasne reči nezadovoljstva i osvetoljubivosti. Zaboravljajući koliko je često Isus dokazao da čita srce kao otvorenu knjigu, govorili su Mu o uticaju Njegovih reči. Nadajući se da će On moći odobrovoljiti razbesnele zvaničnike, kazali su Isusu: »Znaš li da fariseji čuvši tu reč sablazniše se?«

On je odgovorio: »Svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskoreniće se.« Običaji i predaja koje su rabini tako visoko vrednovali, bili su od ovoga sveta, a ne s Neba. Ma koliko veliki ugled uživali kod naroda, nisu mogli izdržati Božju probu. Svaki ljudski izum koji je zamenio Božje zapovesti, pokazaće se bezvrednim onog dana kad »će svako delo Bog izneti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla«. (**Propovednik 12,14)

Zamenjivanje Božjih zapovesti ljudskim pravilima nije prestalo. Čak i među hrišćanima nalaze se odredbe i običaji koji nemaju bolju osnovu no što je predanje otaca. Takve odredbe, koje počivaju samo na ljudskom autoritetu, istisnule su one koje je Bog uspostavio. Ljudi se čvrsto drže svoje predaje, i poštuju svoje običaje, i gaje mržnju prema onima koji im žele ukazati na njihovu grešku. Danas, kad nam se nalaže da usmerimo pažnju na Božje zapovesti i veru Isusovu, vidimo isto neprijateljstvo koje se pokazalo i u Hristove dane. O ostatku Božjeg naroda stoji napisano: »I razgnevi se zmija na ženu, i otide da se pobije s ostalim semenom njenim, koje drže zapovesti Božje i ima svedočanstvo Isusa Hrista.« (**Otkrivenje 12,17)

Nego »svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskoreniće se«. Umesto vlasti takozvanih crkvenih otaca, Bog nam zapoveda da prihvatimo Reč večnog Oca, Gospodara neba i Zemlje. U njoj se jedino nalazi istina koja nije pomešana sa zabludom. David je rekao: »Razumniji postah od svih učitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima. Mudriji sam od staraca; jer zapovesti tvoje čuvam.« (**Psalam 119,99.100) Neka svi koji prihvataju ljudski autoritet, crkvene običaje ili predaju otaca, poslušaju opomenu izrečenu Hristovim rečima: »No zaludu me poštuju učeći naukama i zapovestima ljudskima.«

Poglavlje 43.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 15,21–28; ***Marku 7,24–36.

SRUŠENE OGRADE

Nakon sukoba s farisejima Isus se povukao iz Kapernauma i, prešavši preko Galileje, uputio se u brdovit predel na granicama Fenikije. Gledajući prema zapadu, mogao je da vidi kako su se u dolini raširili stari gradovi Tir i Sidon, sa svojim mnogobožačkim hramovima, veličanstvenim palatama, trgovačkim centrima i lukama punim brodova. Iza toga rasprostiralo se plavetnilo Sredozemnog mora, preko kojeg će vesnici evanđelja poneti dobro vesti središtima velike svetske imperije. Međutim, vreme još nije prispjelo. Neposredan rad koji je stajao pred Njim bila je priprema učenika za njihovu misiju. Dolazeći u ovaj kraj nadao se da će naći mir koji nije imao u Vitsaidi. Ipak, to nije, kad je krenuo na put, bio Njegov jedini cilj.

»I gle, žena Hananejka iziđe iz onih krajeva, i povika k njemu govoreći: pomiluj me Gospode sine Davidov! moju kćer vrlo muči đavo.« (**Matej 15,22) Narod iz ove oblasti imao je staro Hananejsko poreklo. Bili su idolopoklonici i zato prezreni i omrznuti od Jevreja. Ovom sloju pripadala je i ova žena koja je sada došla Isusu. Bila je neznaboškinja i zato su joj bile nedostupne prednosti koje su Jevreji svakodnevno uživali. Među Feničanima živelo je i puno Jevreja, te su vesti o Hristovom radu dospele i u ovaj kraj. Neki od ovih ljudi slušali su njegove reči i bili očevici Njegovih čudesnih dela. Ova žena čula je o proroku koji je, kako se govorilo, lečio

sve vrste bolesti. Kad je čula o Njegovoj moći, u njenom srcu rodila se nada. Nadahnutu materinskom ljubavlju, odlučila je da Mu iznese slučaj svoje ćerke. Čvrsto je odlučila da svoju nesreću iznese Isusu. On mora izlečiti njeno dete. Tražila je pomoć od paganskih bogova, ali nije dobila nikakvo olakšanje. Pokatkad je dolazila u iskušenje da misli: što taj jevrejski učitelj može učiniti za mene? Međutim, vest je stigla da On leči sve vrste bogate i siromašne. Odlučila je da ne napusti svoju jedinu nadu.

Hristos je poznavao stanje ove žene. Znao je da ona čezne da Ga vidi i zato je izašao na njenu stazu. Služeći joj u njenoj boli, mogao je pružiti živi prikaz pouke koju je želeo otkriti. Zbog toga je poveo svoje učenike u ovu oblast. Želeo je da upoznaju neznanje koje vlada u gradovima i selima u blizini zemlje Izrailja. Ljudi kojima je bila pružena svaka prilika da razumeju istinu nisu ništa znali o potrebama onih koji su živeli oko njih. Nije učinjen nikakav napor da se pomogne dušama u tami. Zid razdvajanja koji je podigla jevrejska oholost, sprečavao je čak i učenike da saosećaju s neznabožičkim svetom. Međutim, ovu ogradu moralo se srušiti.

Hristos nije odmah odgovorio na ženinu molbu. On je prihvatio ovu predstavnicu prezrenog roda kao što bi to Jevreji učinili. Ovim je nameravao učenicima pokazati kakvom hladnoćom i bezdušnošću bi se Jevreji odnosili u takvom slučaju, što je pokazao svojim premom ove žene, kao i sažaljivo postupanje koje On želi da pokaže u takvoj nesreći, što je otkrio svojim kasnijim uslišenjem njene molbe.

Međutim, iako Isus nije odgovorio, žena nije izgubila veru. Kad je prošao kao da nije čuo, ona Ga je sledila, izričući i dalje svoje molbe. Pošto im je dosadila svojom nametljivošću, učenici su zahtevali od Isusa da je otera. Videli su da je njihov Učitelj postupao prema njoj ravnodušno i zato su mislili da odobrava jevrejske predrasude prema Hananejcima. Međutim, to je bio milostivi Spasitelj kome je ova žena iznela svoju molbu, pa odgovarajući na zahtev učenika Isus je rekao: »Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcama doma Izrailjeva.« Iako je ovaj odgovor izgledao kao da je u skladu s predrasudama Jevreja, on je nosio ukor učenicima, koji su kasnije razumeli kao podsetnik na ono što im je često govorio – da je došao na svet da spasi sve koji Ga budu prihvatili.

Žena je iznosila svoj slučaj s još većom ozbiljnosti, padajući pred Njegove noge i vičući: »Gospode, pomози mi!« Isus još uvek očito odbacujući njene molbe u skladu s bezosećajnom jevrejskom predrasudom, odgovorio je: »Nije dobro uzeti od dece hleb i baciti psima.« To je ustvari bila izjava da nije pravedno rasipati blagoslove dodeljene Božjem omiljenom narodu na strance i tuđine u Izrailju. Ovaj odgovor potpuno bi obeshrabrio nekog manje upornog molitelja. Međutim, žena je uvidela da je došla njena prilika. Ispod očevidnog Isusovog odbacivanja videla je samilost koju On nije mogao sakriti. »Da, Gospode«, odgovorila je, »ali i psi jedu od mrva što padaju s trpeze njihovih gospodara.« Dok deca u domu jedu za očevim stolom, tada ni psi ne ostaju nenahranjeni. Oni imaju pravo na mrve koje obilno padaju sa stola. Zato dok je bilo mnoštvo blagoslova danih Izrailju, zar ne postoji i jedan blagoslov za nju? Na nju se gledalo kao na psa, pa zar onda ona nema pravo psa na jednu mrvu od Njegovog obilja?

Isus je tek napustio svoje polje rada zato što su književnici i fariseji tražili da Mu oduzmu život. Gundali su i žalili se. Pokazivali su neverstvo i gorčinu i odbili spasenje koje im se tako široko nudilo. Ovde je Hristos sreo jednu ženu iz nesrećnog i prezrenog naroda koja nije imala prednost da primi svetlost Božje reči; ipak ona se odmah potčinila Hristovom uticaju i pokazala veru u Njegovu sposobnost da joj usliši molbu. Ona je molila za mrvicu koje padaju s Gospodarevog stola. Ako može dobiti prednost jednog psa, ona je voljna da je smatraju psom. Nije posedovala narodne i verske predrasude ili oholost koja bi uticala na njeno ponašanje i odmah je priznala Isusa kao Otkupitelja i kao Onoga koji može učiniti sve što traži od Njega.

Spasitelj je zadovoljan. On je okušao njenu veru u sebe. Svojim postupanjem prema njoj pokazao je da ona koju su smatrali odbačenom od Izrailja nije više tuđin, već dete Božje porodice. Kao dete ima pravo na Očeve darove. Hristos sada ispunjava njen zahtev i završava pouku učenicima. Okrenuvši se k njoj s izrazom sažaljenja i ljubavi, rekao je: »O ženo! velika je vera tvoja; neka ti bude kako hoćeš.« Od tog trenutka njena kći je ozdravila. Zli duh je nije više uznemiravao. Žena se udaljila, priznajući svog Spasitelja, srećna što je uslišena njena molitva.

To je bilo jedino čudo koje je Isus učinio dok je bio na ovom putu. Došao je do granica Tira i Sidona da bi izvršio ovo delo. Želeo je pomoći ucveljenoj ženi istodobno ostavljajući primer u svom delu milosti prema pripadniku prezrenog naroda za dobro svojim učenicima kad ne bude više bio s njima. Želeo je da ih povede iz njihove jevrejske isključivosti da bi prihvatili rad za druge izvan svog vlastitog naroda.

Isus je čeznuo da otkrije duboke tajne istine koje su bile vekovima sakrivene kako će neznabošci da budu sunaslednici s Jevrejima i »kroz evanđelje postati zajedničari u obećanju njegovom«. (**Efescima 3,6) Ovu istinu učenici su sporo učili i božanski Učitelj im je davao pouku za poukom. Nagrađujući kapetanovu veru u Kapernaumu i propovedajući evanđelje stanovnicima Sihara, On je već dokazao da ne sudeluje u netrepeljivosti Jevreja. Međutim, Samarjani su imali izvesno znanje o Bogu; a kapetan je pokazao ljubaznost prema Izrailju. Sad je Isus doveo učenike u dodir s jednom neznaboškinjom, za koju su smatrali da nema nikakav jači razlog od bilo kog iz svoga naroda, da očekuje pomoć od Njega. Želeo je pružiti primer kako treba postupati prema takvoj osobi. Učenici su smatrali da On suviše darežljivo deli darove svoje milosti. Želeo je pokazati da se Njegova ljubav ne može ograničiti na rasu ili narod.

Kad je rekao: »Ja sam poslan samo k izgubljenim ovcama doma Izrailjeva«, izrekao je istinu, a svojim delom prema Hananejki ispunio je svoj zadatak. Ova žena bila je jedna od izgubljenih ovaca koju je Izrailj trebao spasiti. To je bila njihov određeni zadatak, zadatak koji su zanemarili, a Hristos ga je izvršio.

Ovaj čin otvorio je dušu apostola znatno potpunije prema radu koji ih je očekivao među neznabošcima. Videli su široko polje korisnog rada izvan Judeje. Videli su duše koje podnose žalosti nepoznate onima koji su srećniji od njih. Među ovima koje su bili naučeni da ih preziru, bilo je duša koje su iščekivale pomoć moćnog Iscelitelja, koje su bile gladne svetlosti istine, koja je tako izobilno bila dana Jevrejima.

Nakon toga, kad su se Jevreji mnogo upornije odvrćali od učenika zato što su izjavili da je Isus Spasitelj sveta i kad je zid razdvajanja između Jevreja i neznabožaca bio porušen Hristovom smrću, ova pouka i slične njoj koje su pokazivale da je delo evanđelja nesputano običajima ili nacionalnošću, imale su moćni uticaj na Hristove predstavnike kao smernice u njihovom radu.

Spasiteljeva poseta Fenikiji i čudo koje je ovde učinio, sadržavali su znatno dublju nameru. Ovo delo nije učinjeno samo za ojađenu ženu, niti samo za Njegove učenike i one koji će prihvatiti njihov rad, već »da verujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da verujući imate život u ime njegovo«. (**Jovan 20,31) Iste sile koje su sprečavale ljude da dođu Hristu pre hiljadu i osam stotina godina (pisano 1898. prim. prev.) deluju i danas. Duh koji je podignuo zid razdvajanja između Jevreja i neznabožaca još je uvek aktivan. Gordost predrasuda podignule su jake zidove razdvajanja između različitih grupa u ljudskom društvu. Hristos i Njegova misija pogrešno su predočeni i vrlo mnogo ljudi je smatralo da su ustvari isključeni iz službe evanđelja. Međutim, neka se ne osećaju odvojenim od Hrista. Ne postoji nikakva prepreka koju čovek ili Sotona može podignuti a da je vera ne može savladati.

Feničanka se verom suprotstavila preprekama koje su bile podignute između Jevreja i neznabožaca. Nasuprot obeshrabrenju, ne gledajući na okolnosti koje bi je mogle navesti da posumnja, pouzdala se u Spasiteljevu ljubav. Hristos želi da se i mi tako pouzdamo u Njega. Blagoslovi spasenja pripadaju svakoj duši. Ništa drugo, osim vlastitog izbora, ne može sprečiti nijednog čoveka da ne postane učesnikom u Hristovim obećanjim preko evanđelja.

Društvene razlike su mrske Bogu. On ne priznaje ništa što ima takvo obeležje. U Njegovim očima duše svih ljudi imaju jednaku vrednost. On je »učinio da od jedne krvi sav rod čovečji živi po svemu licu zemaljskome, i postavio je napred određena vremena i međe njihova življenja: da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, iako nije daleko ni od jednoga nas«. Bez razlike u godinama, društvenom položaju, narodnosti i verskoj pripadnosti, svi su pozvani da dođu k Njemu i žive. »Koji ga god veruje neće se postideti. jer nema razlike.« »Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara.« »Bogat i siromah sretaju se; obojicu je Gospod stvorio.« »Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivlju. Jer kojigod prizove ime Gospodnje spašće se.« (**Dela 17,26.27; ***Galatima 3,28; ***Priče 22,2; ***Rimljanima 10,11–13)

Poglavlje 44.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 15,29–39; 16,1–12; ***Marku 7,31–37; 8,1–21.

PRAVI ZNAK

»I opet iziđe Isus iz krajeva Tirskih i Sidonskih i dođe na mora Galilejsko u krajeve Desetogradske.« (**Marko 7,31)

Stanovnici Geraze, opsednuti od zlih duhova, bili su izlečeni u oblasti Deset gradova. ovde je narod uzbuđen uništenjem svinja, primorao Isusa da ih napusti. Ali slušali su glasnike koje je ostavio za sobom i sada su Ga želeli videti. Kad je ponovo došao u ovu oblast, mnogo ljudi okupilo se oko Njega i doveli su Mu »gluva i mutava« čoveka. Isus po svom običaju nije izlečio čoveka samo rečju. Uzevši ga u stranu iz mnoštva, stavio je svoje prste u njegove uši i dodirnuo njegov jezik; gledajući prema nebu uzdahnuo je na misao o ušima koje se neće otvoriti istini, i jezicima koji nisu hteli priznati Otkupitelja. Na reči: »Otvori se«, čoveku se povratila moć govora i zanemarujući nalog da nikome ne govori, objavljivao je okolo o svom izlečenju.

Isus je otišao na jedno brdo i tu se oko Njega okupilo mnoštvo, donoseći i polažući svoje bolesne i hrome pred Njegove noga. On ih je sve iscelio; a narod, iako mnogobožacki, slavio je Boga Izrailjeva. Tri dana nastavili su se okupljati oko Spasitelja, spavajući noću na otvorenom, a preko dana tiskajući se puni čežnje da čuju Hristove reči i vide Njegova dela. Na kraju ova tri dana nestalo im je hrane. Isus nije želeo da ih otpusti gladne, tražio je od učenika da im daju hrane. Učenici su ponovo otkrili svoje neverstvo. U Vitsaidi su videli kako je s Hristovim blagoslovom, njihova mala zalih bila dovoljna da nahrani mnoštvo; ipak sada nisu izneli sve što su imali, uzdajući se u Njegovu silu da to umnoži za gladno mnoštvo. Štaviše, one koje je nahranio u Vitsaidi nili su Jevreji; a ovi su bili naznabošci i mnogobošci. Jevrejske predrasude bile su još uvek jake u srcima učenika, pa su odgovorili Isusu: »Otkuda ćemo uzeti hleba ovde u pustinji da ih nahranimo?« Međutim, poslušni Njegovoj reči, doneli su Mu ono što su imali – sedam hlebova i dve ribe. Mnoštvo je bilo nahranjeno, i preostalo se sedam velikih košara. Četiri hiljade ljudi, osim žena i dece, bilo je tako okrepljeno i Isus ih je otpustio radosnih i zahvalnih srca.

Tada je uzeo lađu i sa svojim učenicima otplovio jezerom do Magdale, na južnom delu Genezaretske nizine. Na granici Tira i Sidona Njegov duh se osvežio dubokim poverenjem Sirofeničanke. Neznabožački narod iz Deset gradova radosno Ga je primio. Sad kad se još jedanput iskrcao u Galileji, u kojoj se Njegova sila najupečatljivije otkrila, u kojoj je učinio najviše dela milosti i iznosio svoje učenje, bio je dočekan s oholim neverstvom.

Jednom poslanstvu fariseja pridružili su se predstavnici bogatih i dostojanstvenih sadukeja – jedne stranke sveštenika – sumnjalica i narodnih plemića. Ove dve sekte bile su u ljutom neprijateljstvu. Sadukeji su se dodvoravali vladajućoj sili da bi sačuvali svoj položaj i ugled. Fariseji, s druge strane, podsticali su narodnu mržnju prema Rimljanima, u čežnji za danom kad će zbaciti jaram osvajača. Međutim, fariseji i sadukeji sad su se ujedinili protiv Hrista. Sličan teži sličnome; pa se zlo, gde god ono postoji, udružuje sa zlom da bi se uništilo dobro.

Sad su fariseji i sadukeji došli Hristu tražeći znak s Neba. Kad je u vreme Jozue Nunova Izrailj izašao u boj s Hananejcima kod Bethorona, Sunce je stalo na zapovest vođe sve dok nije izvojevana pobjeda; mnoga slična čuda pokazala su se u njihovoj istoriji. Takav neki znak tražili su od Isusa. Međutim, ono što je bilo potrebno Jevrejima nisu bili takvi znaci. Samo spoljašnji dokaz ne bi im mogao koristiti. Ono što je njima bilo potrebno nije bilo umno prosvetljenje, već duhovna obnova.

»Licemeri«, rekao je Isus, »lice nebesko umete poznavati« – proučavanjem neba mogli su unapred odrediti vreme – »a znake vremena ne možete poznati?« Hristove reči, izgovorene u sili Svetoga Duha koje su ih osvedočile o grehu, bile su znak koji je Bog dao za njihovo spasenje. Dani su i znaci neposredno s Neba da bi se potvrdila Hristova misija. Pesma anđela pastirima, zvezda koja je vodila mudrace, golub i glas s Neba prilikom Njegovog krštenja, bili su svedoci za Njega.

»I uzdahnuvši duhom svojim reče: zašto rod ovaj znak traži?« »I znak neće mu se dati osim znaka Jone proroka.« Kao što je Jona bio tri dana i tri noći u kitovom trbuhu, Hristos će da bude isto toliko vremena »u srcu zemlje«. Kao što je Jonino propovedanje bilo znak Ninivljanima, tako je i Hristovo pripovedanje bilo znak Njegovom naraštaju. Međutim, kakva suprotnost u prihvatanju reči! Narod velikog neznabožačkog grada zadržtao je kad je čuo Božju opomenu. Carevi i plemići su se ponizili; uzvišeni i niski zajedno su plakali pred nebeskim Bogom i Njegova milost im je bila podarena. »Ninivljani izići će na sud s rodov ovim«, rekao je Hristos, »i osudiće ga; jer se pokajaše Joninim poučenjem: a gle, ovde je veći od Jone.« (**Matej 12,40.41)

Svako čudo koje je Hristos učinio bilo je znak Njegovog božanstva. On je vršio upravo onaj rad koji je navešten kao Mesijin; ali za fariseje ova dela milosrđa bila su izričita sablazan. Jevrejske vođe gledale su s bezdušnom ravnodušnošću na ljudske patnje. U mnogim slučajevima njihova sebičnost i ugnjetavanje prouzrokovale su patnje koje je Hristos otklonio. Tako su Njegova čuda bila za njih prekor.

Ono što je navelo Jevreje da odbace Spasitelj rad bilo je najuzvišeniji dokaz Njegovog božanskog karaktera. Najveće značenje Njegovih čuda pokazuje se u činjenici što su bila na blagoslov ljudskom rodu. Njegov život otkrivao je Božji karakter i to je najveći dokaz da je došao od Boga. Činio je Božja dela i govorio Božje reči. Takav život je najveće od svih čuda.

Kad se u naše vreme iznosi vest istine, ima mnogih koji, kao i Jevreji, viču: »Pokaži nam znak. Učini neko čudo.« Hristos nije učinio nijedno čudo na zahtev fariseja. On nije učinio nijedno čudo u pustinji kao odgovor na Sotonino podmetanje. On nam ne daje silu da se odbranimo ili zadovoljimo zahtevima neverstva i oholosti. Međutim, evanđelje nije bez znaka svog božanskog porekla. Zar nije čudo što se možemo otrgnuti iz Sotoninog ropstva? Ne prijateljstvo prema Sotoni nije prirodno ljudskom srcu; ono je usađeno Božjom milošću. Kad se onaj koji je bio podvlašćen upornoj, kolebljivoj volji, oslobodi i celim srcem potčini Božjoj privlačnoj sili, ostvareno je čudo; isto je tako i kad čovek koji je bio u velikoj zabludi shvati moralnu istinu. Svaki put kad se neka duša obrati i nauči da ljubi Boga i drži Njegove zapovesti, ispunjava se Božje obećanje: »I daću vam novo srce, i nov ću duh metnuti u vas.« (**Jezekilj 36,26) Promena ljudskog srca, preobražaj ljudskog karaktera je čudo koje otkriva Spasitelja koji uvek živi i radi na spašavanju duša. Dosledan život u Hristu veliko je čudo. U propovedanju Božje reči, znak koji će se pokazati sada i uvek je prisustvo Svetoga Duha, da pretvori reč u obnavljajuću silu za one koji je slušaju. To je Božji svedok pred svetom o božanskoj misiji Njegovog Sina.

Oni koji su želeli znak od Isusa neverstvom su tako otdvnuli svoje srce da u Njegovom karakteru nisu prepoznali Božje obličje. Nisu hteli da vide kako je Njegova misija bila ispunjenje Pisma. U priči o bogatašu i Lazaru, Isus je rekao farisejima: »Ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvih ustane neće verovati.« (**Luka 16,31) Nikakav znak koji bi im se mogao dati na nebu ili Zemlji ne bi im bio od koristi.

Isus je »uzdahnuvši duhom svojim« i okrenuvši se od grupe sitničara, ponovo ušao u lađu sa svojim učenicima. U mučnoj tišini opet su prešli preko jezera. Nisu se vratili na mesto koje su napustili, već su se usmerili prema Vitsaidi u čijoj blizini je bilo nahranjeno pet hiljada ljudi. Kad su stigli na drugu stranu, Isus je rekao: »Čuvajte se kvasca farisejskog i sadukejskog.« Jevreji su imali običaj još iz Mojsijevog vremena da sklone kvasac iz svojih domova za vreme praznika Pashe i tako bili naučeni da ga smatraju znamenjem greha. Ipak učenici nisu razumeli Isusa. Prilikom svog iznenadnog odlaska iz Magdale, zaboravili su poneti hleb, pa su sa sobom imali samo jedan komad. Razumeli su da se Hristos poziva na ovu okolnost upozoravajući ih da ne

kupuju hleb od fariseja ili sadukeja. Njihov nedostatak vere i duhovnog pronicanja često ih je dovodio do sličnih pogrešnih razumevanja Njegovih reči. Sad ih je Isus prekorio što su mislili da se On, koji je nahranio hiljade s malo riba i ječmenih hlebova, u ovoj svečanoj opomeni pozvao samo na zemaljsku hranu. Pretila je opasnost da lukavo rasuđivanje fariseja i sadukeja ne prožme neverstvom Njegove učenike kao kvascem, navodeći ih da olako razmišljaju o Hristovim delima.

Učenici su bili skloni misliti da je njihov Učitelj trebao ispuniti zahtev za znakom na nebu. Verovali su da je On imao potpunu mogućnost da to učini i da bi takav znak učutkao Njegove neprijatelje. Nisu razabrali licemerstvo ovih sitničara.

Mesecima nakon toga »kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga« Isus je ponovio isto učenje. »Onda poče najpre govoriti učenicima svojim: čuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemerje.« (**Luka 12,1)

Kvasac stavljen u testo deluje neosetno, menjajući čitavu količinu u skladu sa svojom prirodom. Na taj način ako se dopudti licemerju da živi u srcu, ono prožima karakter i život. Jedan upadljiv primer farisejskog licemerja Hristos je već ukorio optužujući primenu »korbana« kojim se prikrivalo zanemarivanje dužnosti dece takozvanom darežljivošću prema Hramu. Književnici i fariseji neprimetno su podmetali prevarna načela. Prikrivali su stvarnu nameru svojih doktrina i koristili svaku priliku da ih vešto utisnu u misli svojih slušalaca. Ova lažna načela, kad se jednom prihvate, deluju kao kvasac u testu, prožimajući i menjajući karakter. Ovo prevarno učenje učinilo je da narod tako teško prihvati Hristove reči.

Isti uticaji deluju i danas preko onih koji pokušavaju Božji zakon objasniti na takav način da ga usklade sa svojim postupcima. Ova vrsta ljudi ne napada Zakon otvoreno, već uvode spekulativne teorije koje potkopavaju njegova načela. Oni ga objašnjavaju tako da uništavaju njegovu snagu.

Licemerstvo fariseja bilo je proizvod sebičnosti. Proslavljanje sebe samih bilo je cilj njihovog života. To ih je dovelo do toga da izvrću i pogrešno primenjuju Pismo i zaslepilo ih u odnosu na cilj Hristove misije. Čak i Hristovi apostoli nalazili su se u opasnosti da gaje ovo podmuklo zlo. Oni koji su se ubrajali u Isusove sledbenike, podlegli su uticaju farisejskog rasuđivanja. Oni su se često kolebali između vere i neverstva i nisu prepoznali bogatstva mudrosti sakrivene u Hristu. Čak i učenici, iako su naoko napustili sve Isusa radi, u srcu nisu prestali tražiti velike stvari za sebe. Ovaj duh podstaknuo je svađu oko toga ko će biti najveći. On se postavio između njih i Hrista čineći ih tako malo saosećajnim s Njegovom misijom samopožrtvovnosti i tako sporim da razumeju tajnu otkupljenja. Kao što će kvasac, ako se ostavi da dovrši svoj rad, izazvati ukvarenost i raspadanje, tako će i samoživ duh, ako se gaji, izazvati oskvrnuće i uništenje duše.

Koliko je među Hristovim sledbenicima danas, kao i u stara vremena, raširen ovaj podmukli, varljivi greh! Kako je često naša služba Hristu i naša zajednica jednog s drugim narušena tajnom željom za uzdizanjem svoga ja! Kako spremno dolazi misao da sami sebi čestitamo i želja za ljudskim odobravanjem! Samoljublje, želja za lakšim putem od onoga koji je Bog odredio vodi k zameni božanskih pravila ljudskim teorijama i predajom. Reči Hristove opomene izgovorene su Njegovim učenicima: »Čuvajte se kvasca farisejskoga.«

Hristova vera je čista iskrenost. Revnost za Božju slavu je pobuda usađena Svetim Duhom i samo uspešno delovanje Duha može usaditi ovu pobudu. Jedino Božja sila može otkloniti samoživost i licemerstvo. Ova promena je znak Njegovog delovanja. Kad vera koju prihvatamo razori sebičnost i pretvornost, kad nas vodi da tražimo Božju slavu a ne našu, možemo da budemo sigurno da je to pravi put. »Oče! proslavi ime svoje!« (**Jovan 12,28) bilo je osnovno pravilo Hristovog života i ako Ga sledimo to će biti osnovno pravilo našeg života. On nam zapoveda da hodimo »kao što je on hodio« i »po tom razumemo da ga poznamo, ako zapovesti njegove držimo.« (**1. Jovanova 2, 6.3)

Poglavlje 45.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 16,13–28; **Marku 8,27–38; **Luki 9,18–27.

U SENCI KRIŽA

Hristov rad na Zemlji brzo se primicao kraju. Pred Njim su se u živom prikazu otkrivali prizori ka kojima su vodili Njegovi koraci. Čak i pre no što je na sebe uzeo ljudsku prirodu, video je celu dužinu staze kojom je morao proći da bi spasio ono što je izgubljeno. Svaku bol koja je cepala Njegovo srce, svaku tešku uvredu koja se sručila na Njegovu glavu, svaku oskudicu koju je morao podneti, jasno je video pre no što je odložio svoju krunu i carsku odeću i sišao s prestola da bi svoje božanstvo zaodenuo ljudskom prirodom. Pred Njegovim očima pružala se cela staza od jasala do Golgote. Poznavao je patnju koja će doći na Njega. Sve je to On znao, a ipak je rekao: »Evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene; hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu.« (**Psalam 40,7.8)

Pred svojim očima držao je stalno rezultat svoje misije. Njegov zemaljski život, prepun napornog rada i samopožrtvovnosti, bio je ispunjen radošću u nadi da sav trud neće biti uzaludan. Dajući svoj život za život ljudi, On će vratiti svet odanosti Bogu. Iako je prvo morao primiti krštenje krvlju, iako su gresi sveta teško pritiskivali

Njegovu nevinu dušu, iako je na Njemu ležala senka neiskazane boli, On je, ipak, zbog radosti koja Mu je izložena, izabrao da pretrpi krst i sramotu.

Prizori koji su se nalazili pred Njim bili su još skriveni od izabranih saradnika u Njegovoj službi, ali vreme kad će morati posmatrati Njegove samrtne muke bilo je blizu. Moraće gledati Njega, koga su voleli i u koga su imali poverenja, kako će biti predan neprijateljima i prikovan na golgotskom krstu. Uskoro će ih morati ostaviti da se bez utehe Njegovog vidljivog prisustva suoče sa svetom. Znao je da će ih proganjati žestoka mržnja i neverstvo i želeo ih je pripremiti za ta kušanja.

Isus i Njegovi učenici stigli su sada u jedan od gradića oko Cezareje Filipove. Bili su izvan granica Galileje, u oblasti u kojoj je prevladalo idolopoklonstvo. Ovde su učenici bili odvojeni od judaističkog uticaja i dovedeni u bliži dodir s paganskim bogoslužjenjem. Oko njih bili su zastupljeni oblici sujeverja koji su postojali u svim delovima sveta. Isus je želeo da upoznavanje s ovim probudi njihovu odgovornost prema neznabošcima. Za vreme svog boravka u ovoj oblasti nastojao je da manje poučava narod a da se potpunije posveti svojim učenicima.

Nameravao je da im govori o patnjama koje Ga očekuju. Međutim, prvo je otišao nasamo i molio se da njihova srca budu spremna da prime Njegove reči. Kad im se pridružio, nije odmah izrekao ono što im je želeo reći. Pre no što će ovo učiniti pružio im je priliku da pokažu svoju veru u Njega da bi se osnažili za iskušenje koje će doći. Upitao je: »Ko govore ljudi da je sin čovečij?«

Učenici su sa žalošću morali priznati da Izrailj nije u Njemu prepoznao Mesiju. Neki su Ga, istina proglasili Davidovim sinom kad su videli Njegova čuda. Mnoštvo koje je bilo nahranjeno kod Vitsaide, želelo Ga je proglasiti carem Izrailjevim. Mnogi su bili spremni da Ga prihvate kao proroka; ali nisu verovali da je Mesija.

Isus je sada postavio drugo pitanje, koje se odnosilo na samo učenike: »A vi šta mislite ko sam ja?« Petar je odgovorio: »Ti si Hristos, sin Boga živoga.«

Petar je od početka verovao da je Isus Mesija. Mnogi drugi koji su bili osvedočeni propovedanjem Jovana Krstitelja i prihvatili Hrista, počeli su sumnjati u Jovanovu misiju kad je bačen u tamnicu i ubijen; oni su sada sumnjali da je Isus Mesija koga su tako dugo očekivali. Mnogi od učenika koji su oduševljeno očekivali da Isus zauzme svoje mesto na Davidovom prestolu, napustili su Ga kad su prozreli da nema takvu nameru. Međutim, Petar i njegovi drugovi nisu se pokolebali u svojoj odanosti Njemu. Nepostojanost onih koji su ga jučer slavili a danas osuđivali nije uništila veru pravih Spasiteljevih sledbenika. Petar je izjavio: »Ti si Hristos, sin Boga živoga.« On nije očekivao da carske počasti krunišu njegovog Gospoda, već Ga je prihvatio u Njegovom poniženju.

Petar je iskazao veru dvanaestorice. Pa ipak, učenici su bili još uvek daleko od razumevanja Hristove misije. Protivljenje sveštenika i poglavara i njihovo netačno predočavanje nisu ih mogli odvojiti od Hrista, ali su ih još uvek vrlo zbunjivali. Oni nisu jasno videli svoj put. Uticaj njihovog ranog vaspitnja, učenje rabina, moć predaje, još uvek su zaklanjali pogled na istinu. S vremena na vreme obasjavali su ih dragoceni zraci svetlosti od Isusa, no ipak, često su bili kao ljudi koji posrću u tami. Međutim, ovog dana, pre no što su se suočili s velikom probom svoje vere, Sveti Duh je u sili počnuo na njima. Za izvesno vreme njihove oči odvojile su se od onoga »što se vidi« da bi gledale »ono što se ne vidi«. (**2. Korinćanima 4,18) Pod ljudskim običajem prepoznali su slavu Božjeg Sina.

Isus je odgovorio Petru: »Blago tebi, Simone sine Jonin! Jer telo i krv nisu tebi to javili, nego otac moj koji je na nebesima.«

Istina koju je Petar priznao predstavlja temelj vere hrišćanina. To je ono što sam Hristos objavljuje da je večni život. Međutim, posedovanje ove spoznaje nije bio razlog za samouzvišenje. Ovo nije otkriveno Petru ni njegovom mudročću ni njegovom dobrotom. Ljudski rod sam od sebe nikada ne može dostići poznavanje božanskog. »To su visine nebeske, šta ćeš učiniti? dublje je od pakla, kako ćeš poznati?« (**O Jovu 11,8) Jedino duh posinaštva može nam otkriti duboka Božja dela »što oko ne vide, i uho ne ču, i u srce čoveku ne dođe«. »A nama je Bog otkrio Duhom svojim; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije.« (**1. Korinćanima 2,9.10) »Tajna je Gospodnja u onih koji ga se boje«, a Petrovo prepoznavanje Hristove slave dokaz je da je bio »naučen od Boga«. (**Psalam 25,14; **Jovan 6,45) Zaista »blago tebi Simone sine Jonin! Jer telo i krv nisu tebi to javili«.

Isus je nastavio: »A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaću crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati.« Reč Petar znači kamen – kamen koji se kotrlja. Petar nije bio stena na kojoj je utemeljena Crkva. Vatra paklena nadvladala su ga kad se s kletvom odrekao svoga Gospoda. Crkva je sazidana na Onome koga ne mogu nadvladati paklena vrata.

Vekovima pre Spasiteljevog dolaska Mojsije je pokazao na Stenu Izrailjevog spasenja. Psalmist je pevao o »tvrdom gradu«. Isaija je napisao: »Za to ovako veli Gospod Gospod: evo, ja mećem u Sionu kamen, kamen od ugla, skupocen, temelj tvrd.« (**5. Mojsijeva 32,4; **Psalam 62,7; **Isaija 28,16) Sam Petar nadahnuto pišući, primenjuje ovo proročanstvo na Isusa. On kaže: »Jer okusiste da je blag Gospod. Kad dođe k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran: I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu.« (**1. Petrova 2,3–5)

»Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos.« (**1. Korinćanima 3,11) »Na ovome kamenu«, rekao je Isus, »sazidaću crkvu svoju.« U prisustvu svih nebeskih duhovnih bića, u prisustvu nevidljive paklene vojske, Hristos je osnovao svoju Crkvu na živoj Steni. Ta Stena je On sam – Njegovo telo za nas slomljeno i ranjeno. Crkvu koja je sazdana na ovom temelju vrata paklena neće nadvladati.

Kako je slaba izgledala Crkva kad je Hristos izgovorio ove reči! Postojala je samo šačica vernika, protiv kojih će biti usmerena sva sila zlih duhova i zlih ljudi, ali se ipak Hristovi sledbenici nisu trebali bojati. Sazidani na Steni njihove snage, oni ne mogu da budu srušeni.

Šest hiljada godina vera je zidana na Hristu. Šest hiljada godina vihori i bure sotonskog besa udaraju o Stenu našeg spasenja; ali ona nepomično stoji.

Petar je izrazio istinu koja predstavlja temelj vere Crkve i Isus ga je počastvovao kao predstavnika celoga tela sastavljenog od vernika. On je rekao: »I daću ti ključeve od carstva nebeskoga: i što svežeš na zemlji biće svezano na nebesima; i što razdrešiš na zemlji biće razdrešeno na nebesima.

»Ključevi od carstva nebeskoga« Hristove su reči. Sve reči Svetoga pisma Njegove su i ovim su obuhvaćene. Ove reči imaju silu da otvore i zatvore Nebo. One objavljuju uslove pod kojima se ljudi primaju ili odbacuju. Tako je delo onih koji propovedaju Božju reč miris životni za život ili miris smrtni za smrt. Njihova misija meri se večnim rezultatom.

Spasitelj nije poverio delo evanđelja samo lično Petru. Kasnije, ponavljajući reči koje su izgovorene Petru, primenjuje ih neposredno na Crkvu. U suštini to isto bilo je izgovoreno i dvanaestorici kao predstavnicima tela vernika. Da je Isus dao neki poseban autoritet jednom od učenika nad ostalima, ne bismo tako često nalazili kako se prepiru oko toga ko je najveći. Oni bi se potčinili želji svog Učitelja i poštovali onoga koga je On izabrao.

Umesto da je naimenovao jednoga koji će da bude njihov vođa, Hristos je rekao učenicima: »A vi se ne zovite rabi«; »Niti se zovite učitelji; jer je u vas jedan učitelj Hristos.« (**Matej 23,8.10)

»Svakome mužu glava je Hristos.« Bog koji je sve položio pod Spasiteljeve noge, »njega daje za glavu crkvi, nas svima, koja je telo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.« (**1. Korinćanima 11,3: **Efescima 1,22.23) Crkva je sazidana na Hristu kao svom temelju i ona sluša Hrista kao svoju glavu. Ona ne sme zavisiti od čoveka, ili da njom čovek vlada. Mnogi tvrde da im položaj poverenja u Crkvi daje vlast da naređuju što drugi trebaju verovati i činiti. Bog ne odobrava takvo pravo. Spasitelj izjavljuje: »Vi ste braća.« Svi su izloženi iskušenju i podložni greškama. Ni na jedno smrtno biće ne možemo se osloniti da nas vodi. Stena vere je živo prisustvo Hrista u Crkvi. Na nju se može osloniti i najslabiji, a oni koji sebe smatraju najjačima, pokazaće se najslabijima ako Hrista ne učine svojom silom. »Da je proklet čovek koji se uzda u čoveka i koji stavlja telo sebi za mišicu.« Gospod je stena i »delo je te stene savršeno«. Blago svjema koji se u nj uzdaju!« (**Jeremija 17,5; **5. Mojsijeva 32,4: **Psalam 2,12)

Nakon Petrovog priznanja Isus je naložio učenicima da nikome ne kažu da je On Hristos. Ovaj nalog On im je dao zbog odlučnog otpora književnika i fariseja. A i više od toga, narod – pa čak i apostoli – imali su tako pogrešnu predodžbu o Mesiji tako da pravi pojam o Njegovom karakteru ili delu ne bi stekli ni kad bi Ga javno proglasili njim. Međutim, iz dana u dan On im se otkrivao kao Spasitelj, želeći tako pružiti pravi pojam o sebi kao Mesiji.

Učenici su još uvek očekivali da Hristos zavlada kao zemaljski vladar. Iako je tako dugo krio svoje namere, verovali su da On neće uvek ostati u siromaštvu i povučeniosti; da je blizu vreme kad će zasnovati svoje carstvo. Da mržnja sveštenika i rabina neće nikada da bude pobeđena, da će Hristos da bude odbačen od svog naroda, da će da bude osuđen kao varalica i razapet kao zločinac – takvu misao apostoli nikada nisu gajili. Međutim, približavao se čas sila tame, pa je Isus morao svojim učenicima otkriti sukob koji je pred njima. Bio je žalostan jer je unapred video iskušenje. Do ovog trenutka uzdržao se da im objavi bilo što o svom stradanju i smrti. U svom razgovoru s Nikodimom rekao je: »I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovečij da se podigne, da ni jedan koji ga veruje ne pogine, nego da ima život večni.« (**Jovan 3,14.15) Međutim, učenici to nisu čuli, a i da su čuli, ne bi razumeli. Međutim, sad su bili sa Isusom, slušajući Njegove reči, posmatrajući Njegova dela, dok će, bez obzira na skromnost Njegovih okolnosti i protivljenja sveštenika i naroda, moći se pridružiti Petrovom svedočanstvu: »Ti si Hristos, sin Boga živoga.« Sada je došlo vreme da se skine koprena koja je skrivala budućnost. »Otda poče Isus kazivati učenicima svojim da njemu valja ići u Jerusalim, i mnogo postradati od starešina i od glavara sveštenečkih i književnika, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.«

Nemi od tuge i čuđenja učenici su slušali. Hristos je prihvatio Petrovu izjavu kojom Ga je priznao kao Božjeg Sina; pa su im sada Njegove reči kojima je naveo svoje patnje i smrt bile neshvatljive. Petar nije mogao šuteti. Zgrabio je svoga Učitelja, kao da Ga je želeo udaljiti od zle kobi koja se isprečila, i uzviknuo: »Bože sačuvaj! to ne će da bude od tebe.«

Petar je voleo svoga Gospoda, ali Isus ga nije pohvalio što je pokazao želju da Ga zaštiti od patnje. Takve Petrove reči nisu mogle da budu pomoć i okrepljenje Isusu u velikom iskušenju koje Ga je očekivalo. One nisu bile u skladu s Božjim ciljem milosti izgubljenom svetlu, ni s poukom o samopožrtvovnosti koju je Hristos došao pružiti svojim ličnim primerom. Petar nije želeo da vidi krst u Hristovom radu. Utisak koji su izazvale njegove reči

bio je u potpunoj suprotnosti s onim koji je Hristos želi ostaviti na um svojih sledbenika, pa je Spasitelj bio pokrenut da izgovori jedan od najozbiljnijih prekora koji je ikada prešao preko Njegovih usana: »Idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko.«

Sotona je pokušavao obeshrabrili Isusa i odvratiti Ga od Njegove misije, a Petar u svojoj slepoj ljubavi dao je glas iskušenju. Knez zla bio je zatočenik ove misli. Njegovo podsticanje bilo je iza ovog prenatrpanog uzvika. Sotona je u pustinji ponudio Hristu vladavinu svetom pod uslovom da se odrekne staze poniženja i žrtve. Sad je izneo isto oskušenje Hristovom učeniku. Želeo je da Petrov pogled zadrži na zemaljskoj slavi da ne bi mogao da vidi krst kome je Hristos želeo usmeriti njegove oči. Preko Petra Sotona je opet sručio iskušenje na Isusa. Međutim, se nije na to osvrtao; On je mislio na svog učenika. Sotona se postavio između Petra i njegovog Učitelja da učenikovo srce ne bi bilo dirnuto prizorom Hristovog poniženja za njega. Hristove reči nisu izgovorene Petru, već onome koji ga je pokušao odvojiti od njegovog Otkupitelja. »Idi od mene Sotono.« Nemoj se više postavljati između Mene i Mog zabludelog slugu. Dopusti mi da budem s Petrom licem k licu, da bih mu mogao otkriti tajnu svoje ljubavi.

Za Petra je to bila gorka pouka, koju je on sporo učio, da Hristova staza na Zemlji vodi kroz duboke duševne patnje i poniženja. Učenik je ustuknuo od učestvovanja u patnji sa svojim Gospodom. Međutim, u ognju peći za prečišćavanja morao je upoznati njen blagoslov. Mnogo kasnije kad je njegova živahna pojava već bila povijena pod teretom godina i truda, pisao je: »Ljubazni! ne čudite se vrućini koja vam se događa; nego se radujte što stradate s Hristom, da biste i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje.« (**1. Petrova 4,12.13)

Isus je sad objasnio svojim učenicima da je Njegov život samoodricanja primer kakav treba da bude njihov život. Pozivajući oko sebe sa učenicima i narod, koji se našao u blizini, On je rekao: »Ako ko hoće za mnom ići, neka se odreče sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom.« Krst je bio povezan sa silom Rima. On je bio sredstvo najsvirepijeg i najvredljivijeg oblika smrti. Od najgorih zločinaca zahtevalo se da nose krst do mesta izvršenja smrtno kazne, i često, kad su ga postavljali na njihova pleća, oni su se očajničkom snagom opirali sve dok nisu bili savladani a oruđe za mučenje privezano za njih. Međutim, Isus je svojim sledbenicima zapovedio da uzmu krst i da ga nose idući za Njim. Njegove reči, iako nejasno shvaćene, ukazivale su učenicima na njihovo prihvatanje najtežeg poniženja do same smrti radi Hrista. Spasiteljeve reči nisu mogle opisati potpunije samopredanje. Međutim, On je sve to prihvatio zbog njih. Isus nije smatrao Nebo mestom koje bi poželeo a da mi budemo izgubljeni. On je napustio nebeske dvorove zbog života poruge, uvreda i ponižavajuće smrti. On koji je imao neprocenjivo blago Neba, postao je siromašnim, da se Njegovim siromaštvom mi obogatimo. Mi treba da idemo stazom kojom je On išao.

Ljubav prema dušama za koje je Hristos umro predstavlja raspinjanje svoga ja. Svako Božje dete treba odsad sebe smatrati karikom u lancu spuštenom da se spasi svet, ujedinjenim s Hristom u Njegovom planu milosti, i ići s Njim da traži i spasi izgubljene. Hrišćanin treba stalno držati na umu svoje posvećenje Bogu i obavezu da karakterom otkrije Hrista svetlu. Samopožrtvovnost, saučešće, ljubav iskazana u Hristovom životu treba da se ponovo pokažu u životu onih koji rade za Boga.

»Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i evanđelja onaj će je sačuvati. Sebičnost je smrt. Nijedan organ u telu ne bi mogao živeti ako bi ograničio svoj rad samo za sebe. Srce, zanemarujući da šalje životvornu krv ruci ili glavi, brzo bi izgubilo svoju snagu. Kao naša životvorna krv, tako se i Hristova ljubav širi u svaki deo Njegovog duhovnog tela. Mi smo udovi jedan drugome i duša koja ne daje umreće. »Jer kakva je korist čoveku«, rekao je Isus, »ako zadobije sav svet a duši svojoj naudi? Ili kakav će otkup dati čovek za dušu svoju?«

Iza sadašnjeg siromaštva i poniženja, On je ukazao učenicima na svoj dolazak u slavi, ne u sjaju nekog zemaljskog prestola, već u slavi Boga i nebeske vojske. »Tada će se«, rekao je, »vratiti svakome po delima njegovim.« Za njihovo ohrabrenje izrekao je ovo obećanje: »Zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovde koji ne će okusiti smrti dok ne vide sina čovečijega gde ide u carstvu svojemu.« Međutim, učenici nisu razumeli Njegove reči. Slava im je izgledala daleko. Njihove oči bile su prikovane za ono što su bliže videli, za zemaljski život nemaštine, poniženja i patnje. Moraju li napustiti žarko očekivanje Mesijinog carstva? Zar svog Gospoda neće videti kako se podiže na Davidov presto? Zar je moguće da je Hristos trebao živeti životom poniznog lutalice bez doma, da bude prezren, odbačen i pogubljen? Žalost je tištala njihova srca, jer su voleli svoga Gospoda. Sumnja je, takođe, mučila njihove duše, jer nisu mogli razumeti da će Božji Sin da bude podvrgnut tako okrutnom poniženju. Pitali su se zašto treba dobrovoljno poći u Jerusalim i doživeti takvo postupanje kakvo im je rekao da će tamo podneti. Kako se može pokoriti takvoj sudbini i ostaviti ih u većoj tami od one u kojoj su tražili put pre ni što im se On sam otkrio?

U oblasti Cezareje Filipove Hristos je bio izvan Irodovog i Kajafinog domašaja, razmišljali su učenici. Nije se morao bojati jevrejske mržnje ili rimske sile. Zašto da ne radi ovde daleko od fariseja? Zašto je potrebno da sebe preda na smrt? Ako treba umreti, kako će onda osnovati svoje carstvo tako čvrsto da ga ni vrata paklena neće moći nadvladati? Za učenike to je zaista bila tajna.

Oni su sad upravo putovali obalama Galilejskog mora, prema gradu u kojem će se ugasi sve njihove nade. Nisu se usuđivali išta progovoriti sa Hristom, već su tihim i žalosnim glasom razgovarali o tome kakva će da

bude budućnost. Uprkos svojim pitanjima prionuli su za misao da će neka nepredviđena okolnost možda otkloniti nesreću koja je, čini se, očekivala njihovog Gospoda. Tako su šest dugih, tužnih dana žalili i sumnjali, nadali se i strahovali.

Poglavlje 46.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 17,1–8; ***Marku 9,2–8; ***Luki 9,28–36.

ISUSOVO PREOBRAŽENJE

Približavala se večer kad je Isus pozvao k sebi svoja tri učenika – Petra, Jakova i Jovana – i poveo ih preko polja, daleko uz krševitu stazu do jedne usamljene planinske kose. Spasitelj i Njegovi učenici proveli su dan u putovanju i poučavanju, pa ih je uspon na planinu još više zamorio. Hristos je skinuo terete s duše i tela mnogobrojnim nevoljnicima i On je podario treptaj života njihovim oslabljenim oslabljenim telima. Međutim, bio je odeven ljudskom prirodom, te se zajedno sa svojim učenicima umorio od uspinjanja.

Svetlost zalazećeg Sunca još je počivala na ovom planinskom vrhu i svojom slavom, koja je polako iščezavala, pozlaćivala stazu kojom su išli. Međutim, naskoro je svetlost napustila brdo i dolinu i Sunce iščezlo na zapadnom obzorju, pa su se usamljeni putnici našli obgrljeni noćnom tamom. Tama u njihovoj okolini kao da je bila odjek njihovih duša punih tuge, oko kojih su se počeli gomilati i zgušnjavati oblaci.

Učenici se nisu usuđivali zapitati Hrista kamo ide i s kakvom namerom. U planini je često provodio cele noći na molitvi. On čija je ruka oblikovala planine i doline, poznavao je prirodu i uživao je u njenoj tišini. Učenici su išli putem za Hristom; ipak pitali su se zašto ih njihov Učitelj vodi ovom napornom strmom stazom kad su umorni i kad je i Njemu potreban odmor.

Na kraju Hristos im je rekao da ne treba da idu dalje. Otišavši nekoliko koraka od njih, Čovek boli izlivao je svoja moljenja s velikom vikom i suzama. Molio se za snagu da izdrži iskušenje za dobro ljudskog roda. On sam iznova mora da se uhvati za Svemogućega, jer je jedino na taj način mogao razmišljati o budućnosti. Izlivao je sve želje svog srca za svoje učenike da u času sila mraka njihovih vera ne klone. Gusta rosa prekrila je Njegovu pogruženu pojavu, ali On nije gledao na njihovu tamu. Tako su sati sporo prolazili. U početku učenici su s iskrenom odanošću sjedinjavali svoje molitve s Njegovima, ali nakon izvesnog vremena, savladani umorom, zaspali su, iako su se trudili da sačuvaju svoje zanimanje za ovaj prizor. Isus im je govorio o svojim patnjama. On ih je poveo sa sobom da bi se mogli sjединiti s Njim u molitvi. Sad se čak molio za njih. Spasitelj je zapazio utučenost svojih učenika, želeo im je olakšati bol uveravanjem da njihova vera nije bila uzalud. Čak ni svi među dvamaesticom nisu mogli primiti otkrivenje koje im je želeo dati. Samo trojica koji treba da budu svedoci Njegove velike boli u Getsimaniji bili su izabrani da budu s Njim na brdu. Breme koje je izneo u svojoj molitvi bilo je da im se otkrije slava koju je imao sa Ocem pre postojanja sveta, da se Njegovo carstvo otkrije ljudskim očima i da Njegovi učenici budu osnaženi dok to posmatraju. Usrdno se molio da budu svedoci otkrivenja Njegovog božanstva, što će ih tešiti u času Njegovih najvećih patnji spoznajom da je On doista Božji Sin, a Njegova ponižavajuća smrt deo plana otkupljenja.

Njegova molitva je uslišena. Dok je u poniznosti klečao na kamenitom tlu, nebo se iznenada rastvorilo, zlatne kapije Božjeg Grada široko raskrilile a sveti zraci obasjali brdo i prekrili Spasiteljevu priliku. Božanska priroda iz Njegove unutrašnjosti bljesnula je kroz ljudsku prirodu i sreća se sa slavom koja je dolazila odozgo. Hristos koji je dosad ležao ničice, ustao je i uspravio se u svom božanskom veličanstvu. Bol duše je iščeznula. Njegovo lice sijalo je »kao sunce«, dok su Njegove haljine bile »bele kao sneg.«

Rasanjeni učenici posmatrali su izlivanje slave koja je obasjala brdo. Sa strahom i čuđenjem gledali su sjajnu priliku svoga Učitelja. Kad su mogli podneti ovu čudesnu svetlost, videli su da Isus nije sam. Kraj Njega su bila dva nebeska bića, u prisnom razgovoru s Njim. To je bio Mojsije koji je razgovarao s Bogom na Sinaju i Ilija kome je dana uzvišena prednost, dana još samo jednom Adamovom sinu, da nikada ne dođe pod vlast smrti.

Na vrhu Fazge, pre petnaest vekova, Mojsije je stajao i posmatrao Obećanu zemlju. Ali zbog greha kod Meribe, nije mogao ući u nju. Njemu nije pripadala radost da uvede čete Izrailjeve u nasleđstvo njihovih predaka. Njegova usrdna molba: »Daj mi da pređem i vidim zemlju dobru koja je preko Jordana i goru dobru Liban.« (***5. Mojsijeva 3,25), bila je odbijena. Sad je morao napustiti nadu koja mu je četrdeset godina rasvetljavala tamu pustinjskih lutanja. grob u pustinji bio je krajnji domet svih onih godina velikog napora i briga koje su pritiskivale dušu. Međutim, Onaj koji »može još izobilnije sve činiti što ištemo ili mislimo,« (***Efescima 3,20) odgovorio je na ovaj način na molitvu svoga sluga. Mojsije je prešao u carstvo smrti, ali nije trebao ostati u grobu. Sam Hristos pozvao ga je natrag u život. Kušač Sotona smatrao je da polaže pravo na Mojsijevo telo zbog njegovog greha, ali Spasitelj Hristos pozvao ga je da izađe iz groba (***Juda 9).

Mojsije na Gori preobraženja bio je svjedok Hristove pobjede nad grehom i smrću. On je predstavljao one koji će ustati iz groba prilikom vaskrsenja pravednih. Ilija, koji je bio uzet na Nebo ne videvši smrti, predstavlja one koji će živeti na Zemlji prilikom Hristovog drugog dolaska i koji će »se pretvoriti, u jedan put, u trenuću oka, u posljednjoj trubi« kad »ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost i ovo smrtno da se obuče u besmrtnost.« (***1. Korinćanima 15,51–53) Isus je bio obučen u nebesku svetlost, kao što će da bude kad se po

drugi put pojavi »bez greha na spasenje«. Jer će On doći »u slavi oca svojega s anđelima svetima.« (**Jevrejima 9,28; **Marko 8,38) Spasiteljevo obećanje učenicima sada se ispunilo. Na brdu je u malom predstavljeno buduće carstvo slave – Hristos kralj, Mojsije predstavnik vaskrsnutih svetih, a Ilija preobraženih.

Učenici još nisu shvatili prizor; ali radovali su se što je strpljivi Učitelj, Krotki i Ponizni, koji je prolazio zemljom kao bespomoćni stranac, poštovan od izabranika Neba. Verovali su da je Ilija došao objaviti Mesijinu vladavinu i da uskoro na Zemlji uspostaviti Hristovo carstvo. Sećanje na strah i razočaranje zauvek će odbaciti. Čeznuli su da borave ovde gde se otkrila Božja slava. Petar je uzviknuo: »Gospode, dobro nam je ovde biti; ako hoćeš da načinimo ovde tri senice; tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliji.« Učenici su bili uvereni da su Mojsije i Ilija bili poslani da zaštite njihovog Učitelja i uspostave Njegovu carsku vlast.

Međutim, pre krune mora doći krst. Predmet njihovog razgovora sa Isusom nije bio Hristovo proglašavanje za kralja, već smrt koja će se zbiti u Jerusalimu. Noseći slabosti ljudske prirode, opterećen bolom i grehom, Isus je sam koračao među ljudima. Dok Ga je pritiskivala tama predstojećeg iskušenja, On je bio usamljen u duhu, u svetu koji Ga nije poznavao. Čak i njegovi voljeni učenici, obuzeti svojim ličnim sumnjama, žalostima i slavljubivim nadama, nisu shvatili tajnu Njegove misije. Prebivao je usred ljubavi i prijateljstva na Nebu, ali je bio usamljen u svetu koji je sam stvorio. sad je Nebo poslalo svoje vesnike Isusu; ne anđele, već ljude koji su izdržali patnje i žalosti i koji su mogli saosećati sa Spasiteljem u iskušenju Njegovog zemaljskog života. Mojsije i Ilija bili su saradnici sa Hristom. Oni su učestvovali u Njegovoj čežnji da spasi ljude. Mojsije se usrdno molio za Izrael: »Ali oprostite im greh; ako li ne ćeš, izbriši mi iz knjige svoje, koju si napisao.« (**2. Mojsijeva 32,32) Ilija je poznavao usamljenost duha, jer je za Boga sam na Karmelskoj gori. Sam je utekao u pustinju razočaran i očajan. ovi ljudi, izabrani i počašćeni mimo svakog anđela oko prestola, došli su razgovarati sa Isusom o Njegovom stradanju i utešiti Ga uveravanjem u saučešće Neba. Nada sveta, spasenje svakog ljudskog bića, bilo je predmet njihovog razgovora.

Savladani snom, učenici su malo čuli od onoga što se događalo između Hrista i nebeskih vesnika. Propustivši da straže i da se mole, nisu primili ono što im je Bog želeo dati – saznanje o Hristovim stradanjima i slavi koja će doći nakon njih. Izgubili su blagoslov koji su mogli dobiti da su učestvovali u njegovom samopožrtvovanju. Spora srca za verovanje ovi učenici malo su cenili blago kojim ih je Nebo želelo obogatiti.

Ipak, primili su veliku svetlost. Bili su uvereni da celo Nebo zna za greh koji su Jevreji učinili odbacivši Hrista. Dobili su jasniji uvid u delo Otkupitelja. Videli su svojim očima i slušali svojim ušima ono što je nadilazilo ljudsko razumevanje. Oni su »sami videli slavu njegovu« (Petrova 1,16) i shvatili da je Isus zaista Mesija za koga su patrijarsi i proroci svedočili i koga kao takvog svemir nebeski priznaje.

Dok su oni još netremice posmatrali prizor na brdu, »oblak sjajan zakloni ih; i gle, glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte«. Dok su posmatrali oblak slave, sjajniji od onoga koji je išao ispred Izrailjevih plemena u pustinji, dok su slušali Božji glas koji je govorio uzvišenom veličanstvenošću koja je potresla brda, učenici su popadali po zemlji. Ostali su ničice, sakrivenih lica, sve dok im se Isus nije približio i dodirnuo ih, rasteravši njihov strah svojim dobro poznatim glasom: »Ustanite, i ne bojte se.« Usudivši se podignuti svoje oči, videli su da je slava nebeska prošla, a Mojsije i Ilija iščezli. Stajali su na brdu sami sa Isusom.

Poglavlje 47.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 17,9–21; **Marku 9,9–29; **Luki 9,37–45.

SLUŽBA

Isus i Njegovi učenici celu noć proveli su na brdu, a kad se Sunce rodilo, sišli su u dolinu. Duboko zamišljeni i šutljivi učenici su bili ispunjeni strahopoštovanjem. Čak ni Petar nije imao što da kaže. Rado bi ostali na tom svetom mestu taknutom nebeskom svetlošću na kome je Božji Sin otkrio svoju slavu, ali trebalo je izvršiti zadatak za narod koji je na sve strane već tražio Isusa.

U podnožju brda skupilo se veliko mnoštvo predvođeno ostalim učenicima, koji su znali kamo je Isus otišao. Dolazeći, Spasitelj je zapovedio trojici svojih pratilaca da ništa ne govore o onome čemu su bili svedoci: »Nikom ne kazujte što ste videli dok sin Čovečij iz mrtvih ne ustane.« O otkrivenju koje su dobili, učenici su trebali razmišljati u svojim srcima, ne objavljujući ga javno. Prenoseći ga mnoštvu izazvali bi samo podsmeš ili praznu znatiželju. Čak i devetorica apostola neće razumeti prizor sve do nakon Hristovog vaskrsenja iz mrtvih. Kako su sporo shvatala čak i ova trojica omiljenih učenika vidi se iz činjenice što su se, bez obzira na ono o čemu je Hristos govorio da Ga očekuje, međusobno pitali što bi trebalo značiti vaskrsenje iz mrtvih. Ipak, nisu tražili nikakvo objašnjenje od Isusa. Njegove reči o budućnosti ispunjavale su ih žalošću; nisu tražili nikakvo daljnje otkrivenje o onome što su smatrali da se možda nikada neće dogoditi.

Kad su ljudi u ravnici ugledali Isusa, potrčali su Mu u susret, pozdravljajući Ga poštovanjem i radošću. Ipak, Njegovo oštreno oko zapazilo je da su vrlo zbunjeni. Učenici su izgledali smeteni. Upravo se desilo nešto što im je nanelo poniženje i gorko razočaranje.

Dok su čekali u podnožju brda, jedan otac doveo im je svog sina da ga oslobode nemog duha koji ga je mučio. Kad je Isus poslao dvanaesticu da propovedaju po Galileji, apostoli su dobili vlast nad nečistim duhovima da ih izgone napolje. Dok su išli jaki u veri, zli duhovi pokoravali su se njihovoj reči. sad su u Hristovo ime naredili duhu koji je mučio svoju žrtvu da je napusti; ali zli duh samo im se podsmevao razmećući se iznova svojom moći. Nespremni da objasne svoj neuspeh, učenici su osetili da nanose sramotu sebi i svom Učitelju. U mnoštvu je bilo književnika koji su dobro iskoristili ovu priliku da ih ponize. Gurajući se oko učenika, obasipali su ih pitanjima, želeći dokazati kako su oni i njihov Učitelj varalice. rabini su pobedonosno objavili da je ovde zao duh koga ni učenici a ni sam Hristos ne mogu savladati. Narod je bio sklon da pristane uz književnike i mnoštvom je ovladao osećaj prezira i poruge.

Međutim, optužbe su iznenada prestale. Videći da se Isus i tri učenika približavaju, narod je brzo promenio raspoloženje i okrenuo se da ih sretno. Noć zajednice s nebeskom slavom ostavila je traga na Spasitelju i njegovim pratiocima. Na njihovoj pojavi počivala je svetlost koja je strahopoštovanjem ispunjavala one koji su ih gledali. Književnici su u strahu uzmakli, dok je narod dobrodšlicom pozdravio Isusa.

Kao da je bio očevidac svega što se dogodilo, Spasitelj je došao do mesta sukoba i upravljajući svoj pogled na književnike, upitao je: »Šta se prepirete s njima?«

Glasovi koji su pre toga bili tako samopouzđani i izazovni, sad su utihnuli. Celim mnoštvom zavladao je muk. Sad je ojađeni otac prokrcio svoj put kroz mnoštvo i bacivši se pred Isusove noge, izlio svoju nevolju i razočaranje.

»Učitelju«, rekao je, »dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh nem. I svaki put kad ga lomi... I rekoh učenicima tvojim da ga isteraju; i ne mogoše.«

Isus je pogledao oko sebe na zanemjelo mnoštvo, svadljive književnike, zbunjene učenike. Čitao je neverstvo u svakom srcu i glasom punim žalosti uzviknuo je: »O rode neverni! dokle ću s vama biti? dokle ću vas trpeti?« Tada je naložio nesrećnom ocu: »Dovedi mi sina svojega amo.«

Doveli su dečaka i kad se Spasitelj pogled spustio na njega, zao duh bacio ga je na zemlju u grčevima agonije. Ležao je valjajući se i bacajući pjenu, parajući vazduh svojim neljudskim kricima.

Ponovo su se Knez života i knez sila tame sreli na bojnopolju – Hristos u ispunjavanju svoje misije »da propovedam zarobljenima da će se otpustiti... da otpustim sužnje« (**Luka 4,18), a Sotona u želji da svoju žrtvu zadrži pod svojom vlašću. Anđeli svetlosti i čete zlih anđela, nevidljivi, došli su blizu da posmatraju sukob. Isus je za trenutak dozvolio zlom duhu da pokaže svoju silu, da bi oni koji su to gledali mogli razumeti oslobođenje koje će se ostvariti.

Mnoštvo je posmatralo zaustavljenog daha, a otac u borbi između nade i straha. Isus je zapitao: »Koliko ima vremena kako mu se to dogodilo?« Otac je opisao duge godine patnji i tada, kao da više nije mogao izdržati, povikao je: »Ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas.« »Ako što možeš!« Čak i sad otac je sumnjao u Hristovu moć.

Isus je odgovorio: »Ako možeš verovati: sve je moguće onome koji veruje.« Hristu nije nedostajala sila; ozdravljenje sina zavisilo je od očeve vere. Sa suzama koje su granule, razumevajući vlastitu slabost, otac se prepustio Hristovoj milosti, uzviknuvši: »Verujem, Gospode! pomozi momemu neverju.«

Isus se okrenuo dečaku koji je patio i rekao: »Duše nemi i gluvi! ja ti zapovedam, izidi iz njega i više ne ulazi u njega.« Začuo se krik i nastala je samrtna borba. Zli duh, izlazeći, kao da je odnosio i život svoje žrtve. Dečak je ostao ležeći i nepomično i očito bez života. Mnoštvo je šaputalo: »Umre.« Međutim, Isus ga je uzeo za tuku, podignuo ga, i predao u savršenom zdravlju uma i tela njegovom ocu. Otac i sin slavili su ime svog Izbavitelja. Mnogi »se divljahu veličini Božjoj«, dok su se književnici, pobeđeni i pognute glave zlovoljno udaljili.

»Ako šta možeš pomozi nam, smiluj se na nas.« Koliko je mnogo grehom opterećenih duša izgovaralo ovu molitvu. Svima odgovor Spasitelja punog sažaljenja glasi: »Ako možeš verovati: sve je moguće onome koji veruje.« Vera nas povezuje s Nebom i daje nam snagu da se uspešno borimo sa silama tame. U Hristu Bog nam je dao sredstvo za pobeđivanje svake grešne osobine i odupiranje svakom iskušenju, bez obzira na njegovu jačinu. Međutim, mnogi osećaju da im nedostaje vera i zato ostaju odvojeni od Hrista. Neka se ove duše u svojoj bespomoćnoj nedostojnosti oslone na milost svog saosećajnog Spasitelja. Ne gledaj na sebe, već na Hrista! On koji je lečio bolesne i izgonio zle duhove dok je hodao među ljudima i danas je isti moćni Otkupitelj. Vera dolazi iz Božje reči. Tada se uhvati za Njegovu obećanje: »I koji dolazi k meni ne ću ga isterati na polje.« (**Jovan 6,37) Baci se pred Njegove noge sa uzvikom: »Verujem, Gospode! pomozi momemu neverju.« Ne možeš nikada propasti dokle god to činiš – nikada.

U kratkom vremenskom razmaku omiljeni učenici posmatrali su vrhunac slave i poniženja. Videli su ljudsku prirodu preobraženu u Božje obličje i uniženu do sličnosti Sotoni. S brda na kome je razgovarao s nebeskim vesnicima, i gde Ga je glas iz sjajne slave proglasio Božjim Sinom, videli su Isusa kako silazi da se sretno s najpotresnijim i najneprihvatljivijim prizorom, s umobolnim dečakom, iskrivljena lica, koji je škrgutao zubima u grčevima boli koju nijedna ljudska sila nije mogla otkloniti. Ovaj moćni Otkupitelj, koji je samo pre nekoliko sati stajao ovenčan slavom pred svojim zadivljenim učenicima, spustio se da podigne Sotoninu žrtvu sa zemlje po kojoj se valjala i da je obnovljenog zdravlja uma i tela vrati ocu i njenom domu.

To je bila očevidna pouka o otkupljenju – Božanstvo iz Očeve slave spušta se da spasi izgubljene. To je predstavljalo i misiju učenika. Život Hristovih slugu ne treba prolaziti samo na vrhu brda sa Isusom u trenucima duhovnog prosvetljenja. Njihov delokrug je dole u ravnici. Duše koje je Sotona učinio robovima očekuju reč vere i molitve da ih oslobodi.

Devet učenika sad je duboko razmišljalo o gorkoj činjenici svog neuspeha, pa kad je Isus opet ostao nasamo s njima, postavili su Mu pitanje: »Zašto ga mi ne mogosmo isterati?« Isus im je odgovorio: »Za neverstvo vaše. Jer vam kažem zaista: ako imate vere koliko zrno goruščino, reći ćete gori ovoj: pređi odavde tamo, i preći će, i ništa ne će vam biti nemoguće. A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom.« Njihovo neverstvo koje ih je odvojilo od dubljeg saučešća s Hristom i nemarnost kojom su posmatrali sveto delo koje im je povereno, prouzročili su njihov neuspeh u sukobu sa silama tame.

Hristove reči koje su pokazivale na Njegovu smrt donele su im žalost i sumnju. Izbor trojice učenika da prate Isusa na brdo, izazvalo je ljubomoru devetorice. Umesto da jačaju svoju veru molitvom i razmišljanjem o Hristovim rečima, bavili su se svojim obeshrabrenjima i ličnim uvredama. U takvom mračnom stanju otpočeli su sukob sa Sotonom.

Da bi uspeali u takvom sukobu morali su pristupiti radu u drukčijem duhu. Njihova vera morala se osnažiti usrdnom molitvom, postom i poniznošću srca. Morali su da budu oslobođeni sebičnosti i ispunjeni Duhom i Božjom silom. Ozbiljna istrajna moljenja Bogu u veri – veri koja vodi do potpune zavisnosti od Boga i bezrezervnog posvećenja Njegovom delu – mogu jedino pomoći ljudima da dobiju potporu Svetoga Duha u borbi s poglavarima i vlastima, s upraviteljima tame ovoga sveta, s duhovima pakosti ispod neba.

»Ako imate vere koliko zrno goruščino« rekao je Isus, »reći ćete gori ovoj: pređi odavde tamo, i preći će.« Iako je goruščino seme tako malo, ono sadrži isti tajanstveni princip života koji pokreće rast i najvećeg drveta. Kad se zrno goruščino baci u zemlju, mala klica koristi svaki sastojak koji je Bog predvideo za njenu ishranu i brzo uspostavlja stalan rast. Ako imate takvu veru, držaćete se Božje reči i svih korisnih sredstava koje je On odredio. Tako će jačati vaša vera i privesti vam u pomoć silu s Neba. Prepreke koje je Sotona postavio na vašoj stazi, iako izgledaju nepremostive kao večni bregovi, nestaće pred zahtevom vere. »Ništa neće vam biti nemoguće.«

Poglavlje 48.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 17,22–27; 18,1–20; ***Marku 9,30–50; ***Luki 9,46–48.

TKO JE NAJVEJI

Vrativši se u Kapernaum, Isus nije otišao na dobro poznata mesta na kojima je učio narod, već je svojim učenicima tiho potražio kuću koja je trebala da bude Njegov privremeni dom. Za vreme ostatka svog boravka u Galileji Njegova namera bila je da poučava učenike, a ne da radi za mnoštvo.

Na putu kroz Galileju Hristos je opet pokušao pripremiti misli svojih učenika za prizore koji su Ga očekivali. Rekao im je da treba ići u Jerusalim da bude ubijen i da ponovo vaskrsne. Dodao je neobičnu i svečanu izjavu da će da bude izdan u ruke svojih neprijatelja. Čak ni sada učenici nisu shvatili Njegove reči. Iako je senka velike boli pala na njih, duh suparništva našao je mesta u njihovim srcima. Raspravljali su međusobno koga bi trebalo držati najvećim u carstvu. Nmajeravali su sakriti ovu prepirku od Isusa i zato se nisu kao obično primicali k Njemu, već su zaostajali, tako da je On bio ispred njih kad su ušli u Kapernaum. Isus je čitao njihove misli. On je čeznuo da ih posavetuje i pouči. Međutim, čekao je miran trenutak, kad će njihova srca da budu otvorena da prime Njegove reči.

Uskoro, kad su stigli u grad, skupljač crkvenih prihoda prišao je Petru s pitanjem: »Zar vaš učitelj ne će dati didrahme?« Ovaj porez nije bila građanska obaveza, već verski doprinos koji je godišnje svaki Jevrejin morao platiti za potpomaganje Hrama. Neplaćanje ovog poreza smatralo se nevernošću Hramu – po mišljenju rabina – najtežim grehom. Spasiteljev stav prema rabinskim zakonima i Njegovi jasni ukori braniteljima predaja, pružali su izgovor za optužbu da On želi da unište Njegov ugled. U skupljaču poreza našli su prikladnog saveznika.

Petar je video u skupljačevom pitanju nagoveštaj koji je napadao Hristovu odanost Hramu. Revan za čast svog Učitelja, žurno je odgovorio ne savetujući se s Njim, da će Isus platiti porez.

Međutim, Petra je samo delomično razumeo nameru ovog čoveka koji mu je postavio pitanje. Postojali su izvesni slojevi za koje se smatralo da su oslobođeni plaćanja poreza. U Mojsijevo vreme Leviti, kad su bili izdvojeni za službu u svetinji, nisu dobili nikakvo nasledstvo među narodom. Gospod je rekao: »Za to nema pleme Levijevo dela ni našljedstva s braćom svojom; Gospod je našljedstvo njegovo.« (***)5. Mojsijeva 10,9) U Hristovo vreme sveštenici i Leviti još uvek su se smatrali posebno posvećenim Hramu i od njih se nije zahtevalo da daju godišnji doprinos za njegovo podržavanje. Proroci su takođe bili oslobođeni ovog plaćanja. Zahtevajući porez od Isusa, rabini su odbacili Njegovu tvrdnju da je prorok ili učitelj, postupajući prema Njemu kao prema bilo kojoj svakidašnjoj osobi. Njegovo odbijanje da plati porez značilo bi nepoštovanje Hrama, dok bi se s druge strane, plaćanje uzelo kao opravdanje za to što su Ga odbacili kao proroka.

Samo malo pre toga, Petar je priznao Isusa kao Božjeg Sina, ali sad je propustio priliku da otkrije karakter svog Učitelja. Svojim odgovorom skupljaču da će Isus platiti porez, on je ustvari potvrdio pogrešnu predodžbu o Njemu, koju su sveštenici i poglavari pokušali razglasiti.

Kad je Petar ušao u kuću, Spasitelj se nije pozvao na ono što se dogodilo, već je upitao: »Šta misliš Simone? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i harače, ili od svojih sinova ili od tuđih?« Petar je odgovorio: »Od tuđih!« Onda je Isus rekao: »Dakle ne plaćaju sinovi.« Dok se narod neke zemlje oporezuje za izdržavanje svog cara, deca vladara, toga su oslobođena. Tako je i Izrael, po vlastitoj izjavi Božji narod, bio pozvan da održava Njegovu službu, ali Isus, Božji Sin, nije imao takvu obavezu. Ako su Leviti bili oslobođeni zbog svoje povezanosti s Hramom, koliko više je to trebao da bude On kome je Hram bio dom Njegova Oca!

Da je Isus platio porez bez protivljenja, On bi ustvari podržao opravdanost zahteva i tako se odrekao svoje božanske prirode. Ali dok je smatrao za dobro da ispuni zahtev, porekao je tvrdnju na kojoj je on vio zasnovan. U načinu kako je osigurao plaćanje poreza pružio je dokaz o svom božanskom karakteru. Jasno je pokazao da je On jedno s Bogom i zbog toga nije podložan porezu kao običan podanik carstva.

»Idi na more«, naložio je Petru, »i baci udicu, i koju prvu uhvatiš ribu, uzmi je; i kad joj otvoriš usta naći ćeš stater; uzmi ga te im podaj za me i za se.«

Iako je svoju božansku prirodu zaodenuo u ljudsku prirodu ovim čudom otkrio je svoju slavu. Bilo je očito da je to Onaj koji je preko Davida objavio: »Jer je moje sve gorsko zverje, i stoka po planinama na hiljade. Znam sve ptice po gorama i krasota poljska preda mnom je. Da ogladnim, ne bih rekao, jer moja vasiljena i sve što je u njoj.« (**Psalam 50,10–12)

Iako je razjasnio da ne podleže nikakvoj obavezi da plaća porez, Isus nije stupio ni u kakvu raspravu s Jevrejima o ovom predmetu, jer bi oni pogrešno protumačili Njegove reči, i okrenuli ih protiv Njega. da ih ne bi sablaznio odbijanjem davanja poreza, On je učinio ono što se pravom od Njega nije moglo zahtevati. Ova pouka imaće veliku vrednost za Njegove učenike. uskoro su se trebale desiti značajne promene u njihovom odnosu prema službi u Hramu i Hristos ih je poučio da se nepotrebno ne suprotstavljaju uspostavljenom poretku. Koliko je god moguće, treba da izbegnu pružanje povoda za pogrešno tumačenje, svoje vere. Hrišćani ne smeju žrtvovati nijedno načelo istine, no kad god je to moguće oni treba da izbegnu rasprave.

Dok su Hristos i učenici bili sami u kući, a Petar otišao na more, Isus je pozvao druge k sebi i upitao: »Šta se prepiraste putem među sobom?« Isusovo prisustvo i Njegovo pitanje ceo predmet postavili su pod sasvim drukčije svetlo od onoga u kome im se pojavljivao dok su se usput prepirali. Nisu progovorili zbog sramote i samoosušivanja. Isus im je rekao da će umreti za njih, pa se njihovo sebično vlastoljublje našlo u bolnoj suprotnosti s Njegovom nesebičnom ljubavi.

Kad im je rekao da će da bude ubijen i da će ponovo ustati, Isus ih je pokušao uvesti u razgovor o velikoj probi njihove vere. Da su bili spremni da prihvate ono što im je On želeo objaviti, bili bi pošteđeni gorkih patnji i očajanja. Međutim, iako je tako otvoreno govorio o onome što Ga očekuje, Njegovo spominjanje činjenice da uskoro treba ići u Jerusalim ponovo je rasplamsalo njihovu nadu da će carstvo uskoro da bude uspostavljeno. Ovo je podstaklo pitanja o tome ko će zauzeti najviša mesta. Nakon Petrovog povratka s mora učenici su mu preneli Spasiteljevo pitanje i napokon jedan se ohrabrio da upita Isusa: »Ko je dakle najveći u carstvu nebeskome?«

Spasitelj je okupio svoje učenike oko sebe i rekao im: »Koji hoće da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga.« U ovim rečima bilo je ozbiljnosti i uticajnosti koje učenici uopšte nisu mogli razumeti. Ono što je Hristos raspoznavao, oni nisu mogli da vide. Nisu razumeli prirodu Hristovog carstva i ovo nepoznavanje bilo je očevidan uzrok njihove prepirke. Međutim, stvarni uzrok ležao je mnogo dublje. Objašnjavajući prirodu svog carstva, Hristos je mogao privremeno ugušiti njihovu raspravu, ali to ne bi dotaklo uzrok koji se nalazio mnogo dublje. Čak i kad su dobili najcelovitije saznanje, svako pitanje prvenstva moglo je obnoviti nevolju. Na taj način na Crkvu bi se navuklo zlo posle Hristovog odlaska. Rasprava oko najvišeg mesta predstavljala je delovanje istog duha koji se javio u početku velike borbe u gornjim svetovima i koja je dovela Hrista s Neba da umre. Pred njim se podignula vizija o Luciferu, sinu jutra, koji je slavom nadmašivao sve anđele oko prestola i koji je bio povezan s Božjim Sinom najčvršćim vezama. Lucifer je rekao: »Izjednačiću se s višnjim« (**Isaija 14,12.14), pa je želja za samouzdanjem unela svađu u nebeske prostore i proterala mnoštvo Božjih četa. Da je Lucifer stvarno želeo da bude sličan Svevišnjem nikada ne bi napustio svoje određeno mesto na Nebu; jer se duhu Svevišnjega jasno pokazuje u nesebičnoj službi. Lucifer je želeo Božju moć, ali ne Njegov karakter. Želeo je za sebe najviše mesto i svako stvorenje pokretano njegovim duhom, učiniće to isto. Na taj način neizbežno nastaju otuđenost, svađe i nesloga. Vlast postaje nagrada najjačih. Sotonino carstvo je carstvo prinude; svaki pojedinac smatra drugoga preprekom na svom putu napretka ili pak stepenicama po kojima će se popeti na više mesto.

Dok je Lucifer smatrao da je ono što treba dostići – jednakost s Bogom, Hristos, Uzvišeni, »ponizio je sam sebe uzevši obličje sluga, postavši poslušna do same smrti, a smrti krsteve.« (**Filibljanima 2,7.8) Sad se krst nalazio upravo pred Njim, a Njegovi učenici bili su toliko ispunjeni samoživošću – pravim načelom Sotoninog carstva – da nisu mogli saosećati sa svojim Gospodom niti čak razumeti dok je govorio o svom poniženju za njih.

Vrlo nežno, ali sa svečanim naglaskom, Isus je pokušao ispraviti zlo. On je pokazao koje načelo vlada u nebeskom carstvu i u čemu se sastoji prava veličina ocenjena merilima nebeskih dvorova. One koji su pokretali ponos i ljubav prema isticanju, mislili su o sebi i nagradi koju će dobiti, a ne o tome kako će vratiti Bogu darove koje su primili. Oni neće imati nikakvog mesta u nebeskom carstvu, jer su se uvrstili u Sotonine redove.

Pre časti ide poniznost. da popuni visoko mesto pred ljudima, Nebo bira radnika koji, kao Jovan Krstitelj, pred Bogom zauzima nisko mesto. Učenik koji najviše liči detetu najuspešniji je u radu za Boga. Nebeska bića mogu saradivati s onim koji ne želi uzvisiti sebe, već spasiti ljude. Onaj koji najdublje oseća svoju potrebu za božanskom pomoći, moliće se za nju, pa će mu Sveti Duh darovati deo Isusove svetlosti, što će ojačati i uzdići dušu. Nakon susreta s Hristom poći će da radi za one koji umiru u svojim gresima. On je pomazan za svoju službu i imaće uspeha tamo gde bi mnogi učeni i umni pretpjeli neuspeh.

Ali, kad se ljudi uzvise, smatrajući da su nezamenljivi za uspeh Božjeg velikog plana, Gospod će učiniti da ostanu po strani. Tako će se jasno pokazati da Gospod ne zavisi od njih. Rad neće stati zato što su uklonjeni iz njega, nego će ići napred s većom silom.

Isusovim učenicima nije bilo dovoljno da samo budu poučeni o prirodi Njegovog carstva. Bila im je potrebna promena srca koja bi ih dovela u sklad s Njegovim načelima. Pozvavši dete k sebi, Isus ga je doveo među njih, uzeo nežno u svoje naručje i rekao: »Ako se ne povratite i ne budete kao deca, ne ćete ući u carstvo nebesko.« Jednostavnost, zaboravljanje na sebe i dečja ljubav ispunjena poverenjem – osobine su koje Nebo ceni. To su osobine prave veličine.

Isus je ponovo objasnio učenicima da se Njegovo carstvo ne odlikuje zemaljskim dostojanstvom i razmetljivošću. Kod Isusovih nogu zaboravljaju se sva ova posebna obeležja. Bogati i siromašni, učeni i neobrazovani sreću se ne pomišljajući na društveni sloj, ili svetovno prvenstvo. Svi se sreću kao duše otkupljene krvlju, podjednako zavisni od Onoga koji ih je otkupio Bogu.

Iskrena, skrušena duša dragocena je u Božjim očima. On stavlja svoj pečat na ljude ne prema društvenom sloju, ne prema njihovom bogatstvu, ne prema njihovoj umnoj veličini, već prema njihovom jedinstvu s Hristom. Gospod slave zadovoljan je onima koji su krotka i ponizna srca. »Ti mi daješ«, rekao je David, »štiti spasenja svojega;... i milost tvoja«, kao bitni sastojak ljudskog karaktera, »čini me velika.« (**Psalam 18,35)

»Ko jedno ovako dete primi u ime moje«, rekao je Isus, »mene prima; a ko mene primi ne prima mene nego onoga koji je mene poslao.« »Ovako veli Gospod: nebo je presto moj i zemlja podnožje nogama mojim... ali na koga ću pogledati? na nevoljnoga i na onoga ko je skrušena duha i ko drhće od moje reči.« (**Isaija 66,1.2)

Spasiteljeve reči probudile su u učenicima osećaj nepoverenja prema sebi. Odgovor nije ni na kog posebno aludirao, ali Jovan je bio podstaknut da upita je li u jednom slučaju njegov postupak bio pravilan. U detinjem duhu izložio je taj predmet Isusu. »Učitelju«, rekao je on, »vidismo jednoga gde imenom tvojim izgoni đavole koji ne ide za nama: i zabranismo mu, jer ne ide za nama.«

Sprečavanje ovog čoveka Jakov i Jovan smatrali su da brane čast svog Gospoda, ali počeli su uviđati da su bili ljubomorni radi sebe samih. Priznali su svoju grešku i prihvatili su Hristov ukor: »Ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojim čudo činio da može brzo zlo govoriti za mnom.« Nije se smelo odbaciti nikoga ko je na bilo koji način pokazao prijateljstvo prema Hristu. Bilo je mnogo onih koji su duboko pokrenuti Hristovim karakterom i delima otvarali u veri svoja srca Njemu, pa su učenici, koji nisu mogli da čitaju pobude, morali da budu pažljivi da ne obeshrabre ove duše. Kad Isus ne bude više u telu bio među njima, i delo bude prepušteno njihovim rukama, ne smeju se odati sebičnom i isključivom duhu, već otkriti isto dalekosežno saučešće koje su videli kod svog Učitelja.

Činjenica da se neko u svemu ne usklađuje s našim ličnim zamislima i shvatanjima nije opravdanje za to što mu zabranjujemo da radi za Boga. Hristos je veliki Učitelj; mi ne treba da sudimo ni zapovedamo, već da svi u poniznosti sedimo kraj Isusovih nogu i učimo se od Njega. Svaka duša koju je Bogu učinio revnosnom predstavlja kanal preko kojeg će Hristos otkriti svoju ljubav koja prašta. Kako bismo trebali da budemo pažljivi da ne bismo obeshrabrili nekog od nosilaca Božje svetlosti i tako presekli zrake kojima bi On obasjao svet!

Grubost ili hladnoća koji neki od učenika pokazuju prema osobi koju Hristos privlači – takav čin kao onaj Jovanov, kad je zabranio čoveku da čini čuda u Hristovo ime – može skrenuti stope na neprijateljsku stazu i prouzrokovati gubitak jedne duše. Za takvoga koji to čini Isus je rekao: »Bolje bi mu bilo da se obesi kamen vodenični o vratu njegovu i da se baci u more.« Zatim je dodao: »I ako te ruka tvoja sablažnja, odseci je; bolje ti je bez ruke u život ući, nego li s obe ruke ući u pakao, u ogranj večni. I ako te noga tvoja sablažnja, odseci je; bolje ti je ući u život jromu, nego li s dve noge da te bace u pakao.« (**Marko 9,43–45)

Čemu ovaj ozbiljan govor, od koga nijedan drugi ne može da bude stroži? Zato »jer je sin čovečij došao da nađe i spase što je izgubljeno«. Zar će onda Njegovi učenici pokazivati manje obzira prema dušama svojih bližnjih od obzira koji je pokazivalo Veličanstvo Neba? Za svaku dušu plaćena je beskrajna cena i zato je strašan greh odvratiti jednu dušu od Hrista, tako da će za nju da budu uzaludni Spasiteljeva ljubav, poniženje i samrtne muke.

»Teško svetu od sablazni! jer je potrebno da dođu sablazni!« (**Matej 18,7) Svet, podstaknut od Sotone, sigurno će se suprotstavljati Hristovim sledbenicima i težiće da uništi njihovu veru, ali teško onome koji je uzeo

Hristovo ime, a nađe se da obavlja ovaj posao. Našeg Spasitelja ponižavaju oni koji tvrde da Mu služe, ali koji pogrešno predstavljaju Njegov karakter, a time su mnogi prevareni i povedeni na pogrešne staze.

Svaku naviku ili običaj koji bi vodio u greh nanevši sramotu Hristu, bez obzira na žrtve, bolje je odbaciti. Ono što obeščašćuje Boga ne može koristiti duši. Nebeski blagoslov ne može da prati nijednog čoveka koji krši večna načela pravde. Samo jedan greh kojem se ugađa dovoljan je da unizi karakter i zavede druge. Kad bismo odsekli nogu ili ruku, ili kad bismo čak i oko izvadili da bi spasili telo od smrti, koliko bismo trebali da budmo odlučniji da odbacimo greh koji donosi smrt duši!

U određenoj službi svakoj žrtvi dodavala se sol. Ovo, kao i žrtvovanje tamjana, označavalo je da jedino Hristova pravda može tu službu učiniti prihvatljivom Bogu. Pozivajući se na ovaj postupak, Isus je rekao: »Svaka će se žrtva solju posoliti.« »Imajte so u sebi, i mir imajte među sobom.« Svi koji žele prineti sebe »u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu« (**Rimljanima 12,1) moraju primiti spasonosnu sol, pravdu našeg Spasitelja. Tada oni postaju »so zemlji«, i kao što so čuva od raspadanja tako oni sprečavaju zlo među ljudima. (**Matej 5,13) Međutim, ako je so izgubila svoj ukus, ako pobožnost postoji samo po imenu bez Hristove ljubavi, tada tu nema nikakve sile za dobro. Taj život ne može izvršiti nikakav spasonosni uticaj na svet. Vaša snaga i delotvornost u izgrađivanju Mog carstva, kaže Isus, zavisi od vašeg primanja Mog Duha. Morate postati učesnici u Mojoj milosti, da biste postali miris života na život. Tada neće biti nikakvog suparništva, nikakve sebičnosti, nikakve želje za najvišim položajem. Imaćete takvu ljubav koja ne traži svoje, već dobro drugih.

Neka grešnik koji se kaje upravi svoje oči na »Jagnje Božije koje uze na se grehe sveta«, (**Jovan 1,29) i gledanjem doživi promenu. Njegovo strahovanje pretvoriće se u radost, njegove sumnje u nadu. Izniknuće zahvalnost. Kameno srce je razbijeno! Bujica ljubavi izliva se u srce. Hristos je u njemu izvor vode koja teče u večni život. Kad gledamo Isusa, čoveka boli, upoznatog s tugom, kako radi na spašavanju izgubljenih, kako ga ponižavaju, preziru, ismehuju, gone iz grada u grad, dok nije ispunio svoju misiju; kad Ga gledamo u Getsimaniji, s krupnim kapima krvavog znoja i kako na krstu umire u samrtnim mukama – kad ovo vidimo, naše ja neće više bučno zahtevati da bude cenjeno. Gledajući na Isusa postidećemo se svoje hladnoće, svoje neosetljivosti, svoje sebičnosti. Bićemo spremni da budemo nešto ili ništa, tako da od srca možemo služiti Učitelju. Radovaćemo se da nosimo krst za Isusom, da trpimo iskušenje, sramotu ili progonstvo za Njega koga volimo.

»Dužni smo dakle mi jaki slabih nositi, i ne sebi ugađati.« (**Rimljanima 15,1) Nijedna duša koja veruje u Hrista, iako joj vera može da bude slaba a koraci nesigurni kao u maloga deteta, ne sme prezirati. Svim onim što smo kao prednost dobili nad drugima – bilo to obrazovanje ili uglađenost, plemenitost karaktera, hrišćansko vaspitanje, versko iskustvo – dužni smo onima koji imaju manje mogućnosti i – koliko god to leži u našoj moći – treba da im služimo. Ako smo jaki, moramo podupreti ruke slabih. Anđeli slave koji stalno gledaju lice nebeskog Oca raduju se službi ovim najmanjima. Oni se posebno brinu za duše koje su ustrašene, koje imaju mnoge neprijatne crte karaktera. anđeli su uvek prisutni tamo gde su najpotrebniji, kraj onih koji imaju najžešće borbe sa sobom i čije prilike su vrlo obeshrabrujuće. U ovoj službi sarađivaće Hristovi pravi sledbenici.

Ako bi ko od ovih malih bio pobeđen i učinio neko zlo protiv vas, tada je vaš zadatak da ga pokušate vratiti dobru. Nemojte očekivati od njega da prvi učini napor za pomirenje. »Što vam se čini?«, rekao je Isus, »Kad ima jedan čovek sto ovaca pa zađe jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ne ide da traži onu što je zašla? I ako se dogodi da je nađe, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego onima devedeset i devet što nisu zašle. Tako nije volja oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovih malih.«

U duhu krotkosti i »čuvajući sebe da i ti ne budeš iskušan« (**Galatima 6,1) idi onome koji greši i »pokaraj ga među sobom i njim samim.« Nemoj ga osramotiti, iznoseći njegovu krivicu drugima, niti nanositi sramotu Hristu objavljujući greh ili pogrešku onoga koji niti nanositi sramotu Hristu objavljujući greh ili pogrešku onoga koji nosi Njegovo ime. Često se onome koji greši mora jasno izneti istina; on se mora dovesti dotle da uvidi svoju pogrešku, da bi se mogao popraviti. Međutim, ti ne treba da sudiš ili osuđuješ. Nemoj učiniti nikakav pokušaj da bi opravdao samoga sebe. neka sav tvoj trud bude za njegovo obnovljenje. U postupanju s ranama duše potreban je najnežniji dodir, najtananija osetljivost. jedino ljubav koja ističe iz Čoveka s Golgote ovde može da bude od koristi. Sa sažaljivom nežnošću neka brat postupa s bratom, pa ako uspe, on će »spasti dušu od smrti« i »pokriti mnoštvo greha«. (**Jakov 5,20)

Međutim, čak i ovaj napor može biti nedovoljan. Tada, rekao je Isus: »Uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu.« Moguće je da će njihov združeni uticaj prevladati tamo gde je uticaj prvoga ostao neuspešan. Budući da nisu bili učesnici u toj teškoći, oni će najverovatnije delovati nepristrasno, pa će ta činjenica njihovom savetu dati veće značenje kod onoga koji greši.

Ako ih tada ne bude poslušao, onda, a nikako pre toga, to pitanje treba izneti pred ceo skup vernika. Neka se vernici, kao Hristovi predstavnici, ujedine u molitvi i usrdnoj molbi s ljubavlju da bi se prestupnik popravio. Sveti Duh će govoriti preko svojih slugu, moleći zabludelog da se vrati Bogu. Apostol Pavle, nadahnut, kaže: »Kao da Bog govori kroz nas; molimo vas u ime Hristovo, pomirite se s Bogom« (**2. Korinćanima 5,20) Onaj koji odbaci ovaj zajednički predlog, prekinuo je vezu koja ga spaja s Hristom, i tako se sam osvojio od zajednice vernih. Nakon toga, kaže Isus, »da ti bude neznabožac i carinik«. Međutim, on se ne sme smatrati odstranjenim od

Božje milosti. Neka se bude prezren ili zanemaren od svoje ranije braće, već njegovan s nežnošću i saosećanjem, kao jedna od izgubljenih ovaca koju Hristos još uvek želi dovesti u svoj tor.

Hristovo uputstvo o postupku prema zabludjelom ponavlja u znatno određenim obliku učenje dato Izrailju preko Mojsija: »Nemoj mrzeti na brata svojega u srcu svojem; slobodno iskaraj bližnjega svoga, i nemoj trpeti greha na njemu.« (**3. Mojsijeva 19,17) to znači, ako ko zanemari dužnost pokušaja da vrati one koji su u zabludi i grehu, koju je Hristos odredio, on postaje sudionikom u grehu. Za zla koja smo mogli zaustaviti, isto smo toliko odgovorni kao da smo sami krivi za ta dela.

Međutim, onome koji čini zlo treba da usmerimo pažnju na zlo. To ne smemo načiniti predmetom svojih međusobnih komentara i kritikovanja; čak ni nakon kazivanja crkvi, nemamo pravo da to ponovimo drugima. Saznanje o greškama hrišćana biće samo uzrok spoticanja za svet koji ne veruje; a razmišljanjem o ovome, možemo imati samo štetu, jer posmatranjem i mi se menjamo. U težnji da ispravimo greške nekog brata, Hristov Duh će nas voditi da ga štitimo, koliko je god to moguće od kritikovanja čak i njegove braće i još mnogo više od prekora nevernog sveta. I sami grešimo i potrebna nam je Hristova milost i praštanje, pa upravo onako kako želimo da On postupa s nama, On nam nalaže da i mi postupamo jedan prema drugome.

»Štogod svežete na zemlji biće svezano na nebu, i štogod razdrešite na zemlji biće razdrešeno na nebu.« Vi delujete kao poslanici Neba i vaše delo je za večnost.

Međutim, sami ne moramo nositi ovu veliku odgovornost. Gde god se iskrenim srcem sluša Njegova reč, tu i Hristos prebiva. On nije prisutan samo na skupovima u crkvi, već će da bude i tamo gde god se učenici, ma koliko ih malo bilo, sastaju u Njegovo ime. Tako On kaže: »Ako se dva od vas slože na zemlji u čemu mu drago, za što se uzmore, daće im otac moj koji je na nebesima.«

Isus izjavom: »Otac **moj** koji je na nebesima« kao da podseća svoje učenike da On, dok je svojom ljudskom prirodom povezan s njima, sudeluje u njihovim iskušenjima i saoseća s njima u njihovim patnjama, On je svojom božanskom prirodom povezan s prestolom Beskonačnoga. Kakve li sigurnosti! Nebeska sveta bića sjedinjuju se s ljudima saosećajući i radeći na spašavanju onih koji su izgubljeni. Sva sila Neba sjedinjuje se s ljudskom sposobnosti da duše privuče Hristu.

Poglavlje 49.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 7,1–15; 37–39.

NA PRAZNIK SENICA

Tri put godišnje zahtevalo se od Jevreja da se iz verskih razloga okupe u Jerusalimu. Skriven u stubu od oblaka Izrailjev nevidljivi Vođa dao je uputstva o ovim skupovima. Za vreme ropstva Jevreja, ona se nisu mogla poštovati, ali kad se narod vratio u svoju zemlju, svetkovanje ovih spomen-običaja još jednom je počelo. Prema Božjoj zamisli ove godišnjice trebale su podsećati narod na Njega. Ali, s malo iznimaka, sveštenici i narodne vođe izgubili su iz vida ovaj cilj. Onaj koji je osnovao ove narodne skupove i koji je shvatao njihovo značenje bio je očevicac njihove izopačenosti.

Praznik senica bio je poslednji godišnji skup. Bog je želeo da u ovo vreme narod razmišlja o Njegovoj dobroti i milosti. Cela zemlja bila je pod Njegovim vodstvom, primajući Njegov blagoslov. Danju i noću Njegovo staranje nije prestajalo. Sunce i kiša učinili su da zemlja daje svoj rod. Ljetina je sakupljena u palestinskim dolinama i ravninama. Masline su bile obrane, a dragoceno ulje uskladišteno. Palma je donela svoje obilje. Rumeni grozdovi bili su izmuljani u vinarskim tiskovima.

Praznik je trajao sedam dana i za njegovu svetkovinu stanovnici Palestine, zajedno s mnogima iz drugih zemalja, ostavljali su svoje domove i dolazili u Jerusalim. Narod je dolazio iz bliza i daleka noseći u rukama znake svoje radosti. Stari i mladi, bogati i siromašni, svi su nosili neki dar kao priloga zahvalnosti Onome koji je krunisao godinu svojom dobrotom i učinio da Mu stope budu pune masti. /***Psalam 65,11/ Sve što je moglo zadovoljiti oko i uveličati svenarodnu radost doneseno je iz gora, pa je grad izgledao kao krasna šuma.

Ovaj Praznik nije bio samo izraz zahvalnosti za žetvu već i sećanje na Božju zaštitničku brigu o Izrailju u pustinji. Postavljajući uspomenu na život pod šatorima, Izrailjci su tokom ovog Praznika stanovali u kolibama ili senicama od zelenog granja. Njih su podizali na ulicama, u predvorju Hrama ili na krovovima kuća. Brežuljci i doline oko Jerusalima bili su takođe prošaranani ovim prebivalištimama od lišća, oživevši od naroda.

Vernici su proslavljali ovu posebnu priliku svetim pesmama i zahvalnošću. Ovom Prazniku prethodio je Dan očišćenja, kad je nakon ispovedanja svojih greha narod bio proglašen pomirenim s Nebom. Na taj način pripremljen je put za radost ove svetkovine. »Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je do veka milost njegov.« (**Psalam 106,1) Ove reči pobedonosno su se uzdizale, dok je raznovrsna muzika izmešana s povcima »Osana«, pratila zajedničko pevanje. Hram je bio središte sveopšte radosti. Tu se video sjaj žrtvenih obreda. Tu je, stojeći s obe strane belih mramornih stepenica svete građevine, zbor Levita predvodio službu pevanja. Mnoštvo vernika, mašući palminim i mirtinim grančicama, prihvatilo je pevanje i pripev bi odjekivao, da bi zatim pesmu prihvatili i pronosili glasovi koji su bili blizu i daleko, sve dok okolni brežuljci nisu uzvratili jekom hvalospeva.

Hram i njegova predvorja bili su noću osvetljeni veštačkom svetlošću. Muzika, mahanje palmovim granama, radosni uzvici »Osana«, veliko mnoštvo naroda, nad kojim se rasipala svetlost obešenih svetiljaka, svešteničke odore i veličanstvenost obreda, spojili su se u prizor koji je ostavljao dubok utisak na posmatrača. Međutim, najupečatljiviji obred svetkovine, onaj koji je izazvao najveću radost, bio je obred koji je obnavljao uspomenu na jedan događaj iz pustinje.

U osvit dana, sveštenici dugim i prodornim zvukom zatrubili su svojim srebrnim trubama, a trube koje su odgovarale i radosni uzvici naroda iz njihovih senica, odjekivali su brdima i dolinama, pozdravljajući praznični dan. Zatim je sveštenik iz tekuće vode Kedrona zahvatao krčag vode i podižući ga visoko, uz zvuk truba, penjao se širokim stepenicama Hrama, laganim i odmerenim korakom prateći takt muzike i pevajući: »Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jerusalime!« (**Psalam 122,2)

Donosio je krčag do oltara koji je bio smešten usred predvorja za sveštenike. Tu su se nalazila dva srebrna suda, a kraj svakog stajao je po jedan sveštenik. Krčag vode ispražnjen je u jedan sud, a krčag vina u drugi; sadržaj obiju sudova otjecao je u jednu cev koja je bila povezana sa kedronom i tako odvođen do Mrtvog mora. Ovo otjecanje posvećene vode predstavljalo je izvor koji je na Božju zapovest potekao iz stene da bi ugasio žeđ deci Izrailjevoj. Tada bi se zaorila radosna pesma. »Jer mi je sila i pesma Gospod Bog«; S radošću ćete crpsti vodu iz izvora ovoga spasenja.« (**Isaija 12,2.3)

Dok su Josifovi sinovi pripremali da prisustvuju Prazniku senica, zapazili su da Hristos ne čini nijedan pokret koji bi označavao Njegovu nameru da na njemu sudeluje. Posmatrali su Ga sa zabrinutošću. Od izlečenja u Vitsaidi, On nije prisustvovao narodnim skupovima. Da bi izbegao beskorisne sukobe s vođama u Jerusalimu, ograničio je svoj rad na Galileju. Njegovo očevidno zanemarivanje velikih verskih skupova i neprijateljstvo koje su sveštenici i rabini pokazivali prema Njemu, zbunjvalo je narod oko Njega, čak i Njegove učenike i Njegovu rodbinu. U svojim poukama isticao je blagoslove iz poslušnosti Božjem zakonu, a sam je izgledao ravnodušan prema službi koju je Bog uspostavio. Njegovo druženje sa carinicima i drugima koji su bili na lošem glasu, Njegovo nepoštovanje rabinskih propisa i sloboda kojom je odbacio običajne zahteve u vezi sa Subotom, sve kao da Ga je postavljalo nasuprot verskim zvaničnicima, uzrokujući mnogobrojna pitanja. Njegova braća smatrala su da greši što se otuđuje od velikih i učenih ljudi iz naroda. Osećali su da su ovi ljudi u pravu i da Isus greši što se stavlja nasuprot njima. Međutim, bili su svedoci Njegovog besprekornog života, pa iako se nisu ubrajali u Njegove učenike, bili su duboko dirnuti Njegovim delima. Njegova omiljenost u Galileji godila je njihovom slavoljublju. Još su se nadali da će dati očit dokaz svoje moći, što bi fariseje navelo da uvide kako On jesto ono što je tvrdio da jest. Što ako bi On bio Mesija, Car Izrailjev! Gajili su ovu misao s gordim zadovoljstvom.

Oni su toliko to želeli da su podsticali Hrista da ide u Jerusalim. »Iziđi odavde«, govorili su, »i idi u Judeju, da i učenici tvoji vide dela tvoja koja činiš. Jer niko ne čini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to činiš javi sebe svetlu.« Reč »ako« izražavala je sumnju i neverstvo. Oni su mu pripisivali kukavičluk i slabost. Ako zna da je Mesija, čemu onda ta čudna uzdržljivost i nedelotvornost? Ako stvarno poseduje takvu silu, zašto onda hrabro ne pođe u Jerusalim i ne odbrani svoje pravo? Zašto da ne izvrši u Jerusalimu ona veličanstvena dela o kojima se govori da ih je činio u Galileji? Nemoj se skrivati po zabačenim oblastima, govorili su oni, i činiti ta silna dela u korist neukih seljaka i ribara. Pojavi se u glavnom gradu, pridobij podršku sveštenika i poglavara i ujedini narod u uspostavljanju novoga carstva.

Ova Isusova braća prosuđivala su iz sebičnih pobuda, koje se tako često nalaze u srcima onih koji su željni isticanja. Ovaj duh vladao je svetom. Bili su uvređeni zato što je Hristos proglasio sebe Hlebom života, umesto da traži zemaljski presto. Bili su duboko razočarani kad Ga je napustilo toliko puno Njegovih učenika. Okrenuli su se od Njega da bi izbegli krst priznanja onoga što su otkrivala Njegova dela – da je On Poslani od Boga.

»Tada im reče Isus: vreme moje još nije došlo, a vreme je vaše svagda gotovo. Ne može svet mrzeti na vas. Vi iziđite na praznik jer ja svedočim zanj da su dela njegova zla. Vi iziđite na praznik ovaj; ja još ne ću izići na praznik ovaj, jer se moje vreme još nije navršilo. Rekavši im ovo osta u Galileji.« Njegova braća su Mu govorila zapovedničkim glasom, određujući Mu put kojim treba da ide. Vratio im je njihov prekor, svrstavajući ih ne sa svojim učenicima punim samoodricanja, već sa svetom. »Ne može svet mrzeti na vas«, rekao je On, »a na mene mrzi, jer ja svedočim zanj da su dela njegova zla.« Svet ne mrzi one koji su mu slični po duhu; on ih voli kao svoje.

Svet za Hrista nije bilo mesto spokojstva i samouzdanja. On nije čekao priliku da prigrlji njegovu moć i slavu. On za Njega nije imao takvu nagradu. Bio je mesto na koje Ga je poslao Njegov Otac. On je bio darovan za život sveta, da ostvari veliki plan otkupljenja. On je ostvarivao svoje delo za pali ljudski rod. Međutim, nije smeo da bude nepromišljen, niti da žuri u opasnost, niti da ubrzava krizu. Svaki događaj u Njegovom radu imao je svoj određeni čas. On je morao strpljivo čekati. Znao je da treba primiti mržnju sveta, znao je da će Njegov rad okruniti smrt; ali prerano se izložiti ovome ne bi bila volja Njegovo Oca.

Iz Jerusalima glas o Hristovim čudima raširio se posvida gde su Jevreji bili rasejani, pa iako mnogo meseci nije prisustvovao praznicima, zanimanje za Njega nije se smanjilo. Mnogi su došli iz raznih delova sveta na Praznik senica u nadi da će Ga videti. Na početku svetkovine mnogi su se raspitivali za Njega. Fariseji i poglavari očekivali su Ga da dođe, u nadi da će imati priliku da Ga osude. Oni su se zabrinuto raspitivali: »Gde je

on?«, ali niko nije znao. U svim umovima najvažnija misao bila je misao o Njemu. Iz bojazni od sveštenika i poglavara niko se nije usuđivao da Ga prizna za Mesiju, ali svuda su se vodili tihi ozbiljni razgovori o Njemu. Mnogi su Ga branili kao Onoga koga je Bog poslao, dok su Ga drugi proglasili za varalicu naroda.

U međuvremenu Isus je tiho stigao u Jerusalem. Izabrao je jednu usamljenu stazu kojom će ići, da bi izbegao putnike koji su se sa svih strana uputili prema gradu. Da se pridružio bilo kom karavanu koji je putovao na Praznik, pažnja svih prilikom ulaska u grad bila bi usmerena Njemu i narodno iskazivanje raspoloženja prema Njemu pokrenulo bi vlasti protiv Njega. To je trebalo izbeći, te je zato izabrao da putuje sam.

Usred svetkovine, kad je uznemirenost zbog Njega dostigla svoj vrhunac, On je u prisustvu mnoštva ušao u predvorje Hrama. Zbog Njegovog odsustva s praznika postojale su tvrdnje da se ne usuđuje doći pod vlast sveštenika i poglavara. Svi su bili iznenađeni Njegovim dolaskom. Umuknuo je svaki glas. Svi su se divili dostojanstvu i hrabrosti Njegova držanja usred moćnih neprijatelja koji su jedva čekali da Mu oduzmu život.

Stojeći tako, u centru pažnje silnoga mnoštva, Isus im se obratio kao što to čovek nikada nije učinio. Njegove reči otkrivale su poznavanje zakona i Izrailjevih ustanova, žrtvene službe i učenja proroka, uvelike premašujući znanje sveštenika i rabina. On je prokrcio put kroz prepreke formalizma i predaja. Prizori budućeg života kao da su se razvili pred Njim. Kao onaj koji vidi Nevidljivog, govorio je o zemaljskom i nebeskom, o ljudskom i božanskom s potpunom sigurnošću. Njegove reči bile su jasne i uverljive, i opet – kao u Kapernaumu – narod je bio zadivljen Njegovim učenjem: »Jer njegova beseda beše silna.« (**Luka 4,32) Raznolikim opisima upozorio je svoje slušaocce na nesreću koja će stići sve jer svesno odbijaju blagoslove koje im je On došao doneti. On im je pružio svaki mogući dokaz da je došao od Boga i učinio svaki napor koji ih je mogao privesti do pokajanja. On ne bi bio odbačen i ubijen od svoga naroda da ga je mogao spasiti od krivice za takvo delo.

Svi su se divili Njegovom poznavanju zakona i proročanstava, a pitanje je išlo od jednog do drugog: »Kako ovaj zna knjige, a nije se učio?« ko god nije učio u rabinskim školama, smatralo se, nije spreman da bude verski učitelj, te su kako Isusa tako i Jovana Krstitelja proglasili neukima jer nisu dobili takvo obrazovanje. Oni koji su ih slušali bili su iznenađeni njihovim poznavanjem Pisma, jer nijedan od njih »nije se učio«. Istina, od ljudi ga nisu stekli, ali Bog na Nebu bio je njihov Učitelj i od Njega su primili najuzvišeniju vrstu mudrosti.

Dok je Isus govorio u predvorju Hrama, ljudi su slušali skoro bez daha. Oni isti ljudi koji su bili Njegovi najžešći protivnici osećali su se nemoćnima da Mu učine neko zlo. Za trenutak zaboravili su na sve drugo.

Dan za danom On je učio narod sve do »u pošljednji veliki dan praznika«. Jutro ovog dana zateklo je ljude izmorene od dugog preznovanja. Iznenada Isus je podigao svoj glas, koji je zvonko odjekivao kroz predvorje Hrama:

»Ko je žedan neka dođe k meni i pije. Koji me veruje, kao što pismo reče, iz njegova tela poteći će reke žive vode.« Stanje naroda učinilo je ovaj poziv vrlo snažnim. Oni su bili zauzeti stalnim prizorima raskoši i svetkovine, njihove oči bile su zaslepljene svetlošću i bojama, a njihove uši očarane najraskošnijom muzikom, ali u celokupnom nizu obreda nije bilo ničega što bi ispunilo potrebe duha, ništa što bi ugasilo žeđ duše za onim što ne propada. Isus ih je pozvao da dođu i piju sa izvora života, koji će u njima da bude izvor vode koja teče u večni život.

Sveštenik je tog jutra obavljao obred koji je obnavljao uspomenu na udaranje stene u pustinji. Ta stena bila je znamen Njega, koji će svojom smrću učiniti da poteku žive reke spasenja svima žednima. Hristove reči bile su voda života. Tamo u prisustvu okupljenog mnoštva, On je posvetio sebe da bude udaren, da bi voda života mogla poteći svetu. Udaranjem Hrista Sotona je mislio da uništi Kneza života; ali iz udarene Stene potekla je živa voda. Dok je Isus tako govorio narodu, njihova srca su ustreljala nekim neobičnim strahopoštovanjem i mnogi su bili spremni da uzviknu, zajedno sa ženom Samarjankom: »Daj mi te vode da ne žednim.« (**Jovan 4,15)

Isus je poznavao potrebe duše. Sjaj, bogatstvo i časti ne mogu ispuniti srce. »Ko je žedan neka dođe k meni.« Bogati i siromašni, uzvišeni i poniženi podjednako su dobrodošli. On obećava da će rasteretiti dušu, utešiti žalosne i podariti nadu klonulima duhom. Mnogi od onih koji su slušali Isusa bili su žalosni zbog neispunjenih nada, mnogi su tajno trpeli, mnogi su čeznuli da zadovolje svoje neumorne želje za stvarima ovoga sveta i hvalom ljudi; ali kad su sve zadobili, utvrdili su da su se trudili samo da bi stigli do provaljenog studenca na kojem nisu mogli ugasiti svoju žeđ. Usred blistavih, radosnih prizora stajali su nezadovoljni i žalosni. Tada ih je iznenadni uzvik »ko je žedan« trgnuo iz njihovog žalosnog razmišljanja, i slušajući reči koje su usledile u njihovim dušama zapalila se nova nada. Sveti Duh iznosio je pred njih ovo znamenje sve dok u njemu nisu videli ponudu neprocenjivog dara spasenja.

Hristov poziv žednoj duši još i danas se razleže, dopirući do nas s još većom silom od one u kojoj se čuo u Hramu poslednjeg dana praznika. Izvor je otvoren za sve. Umornim i iscrpljenim dušama nudi se osvežavajuća voda večnog života. Isus još uvek poziva: »Ko je žedan neka dođe k meni i pije.« »I ko je žedan neka dođe, i ko hoće neka uzme vodu života zabadava.« »A koji pije od vode koju ću mu ja dati ne će ožedneti do veka; nego voda što ću mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život večni!« (**Otkrivenje 22,17; **Jovan 4,14)

Poglavlje 50.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 7,16–36, 40–53; 8,1–11.

MEĐU ZAMKAMA

Celo vreme dok je bio u Jerusalimu tokom praznika, Isusa su pratile uhode. Iz dana u dan pokušavali su Ga učutkati. Sveštenici i poglavari motrili su da Ga uhvate u zamku. Nameravali su Ga sprečiti silom. Međutim, to nije bilo sve. Želeli su poniziti ovog galilejskog Učitelja pred narodom.

Prvog dana Njegovog prisustva na svetkovini, poglavari su došli k Njemu pitajući Ga kojom vlasti uči. Želeli su odvratiti pažnju s Njega na pitanje o Njegovom pravu da uči, a time i na svoju vlastitu važnost i vlast.

»Moja nauka nije moja«, rekao je Isus, »nego onoga koji me je poslao. Ko hoće njegovu volju tvoriti, razumeće je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim.« (***Jovan 7,16.17) Na pitanje ovih sitničara Hristos nije odgovorio sitničarenjem, već otkrivanjem istine koja ima životno značenje za spasenje duše. Razumevanje i uvažavanje istine, rekao je On, zavisi manje od uma nego od srca. Istina se mora primiti u dušu, ona zahteva potčinjavanje volje. Kad bi se istina mogla podvrgnuti samo razumu, gordost ne bi činila prepreku na putu za njeno primanje. Međutim, ona se mora prihvatiti delovanjem milosti na srce, pa njeno primanje zavisi od odbacivanja svakog greha koji Božji Duh otkriva. Čovekove prednosti za stejecanje znanja o istini, ma kako bile velike, neće mu biti ni od kakve koristi sve dok srce ne bude otvoreno za primanje istine i dok svesno ne bude savladana svaka navika i običaj koji se suprote njenim načelima. Onima koji se tako pokoravaju Bogu, s poštenom željom da upoznaju Njegovu volju i da je izvršavaju, istina se otkriva kao Božja sila za njihovo spasenje. Oni će biti u mogućnosti da načine razliku između onoga koji govori za Boga i onoga koji govori sam od sebe. Fariseji nisu stavili svoju volju na stranu Božje volje. Nisu težili da saznaju istinu, već da nađu neki izgovor da je izbegnu, a Hristos je pokazao da je upravo to razlog zbog kojeg nisu razumevali Njegovo učenje.

On je sad otkrio ispit pomoću kojeg se pravi učitelj može razlikovati od varalice: »Koji govori sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde.« (***Jovan 7,18) Onaj koji traži svoju ličnu slavu govori sam od sebe. Duh sebičnosti odaje svoje poreklo. Ali Hristos je tražio Božju slavu. On je govorio Božje reči. To je bio dokaz da je bio ovlašćen za učitelja istine.

Isus je rabinima pružio dokaz o svom božanstvu time što je pokazao da im čita srca. Od izlečenje u Vitsaidi stalno su kovali zavere za Njegovu smrt. Na taj način sami su kršili zakon za koji su se izdavali da ga brane. »Ne dade li Mojsije vama zakon«, rekao je On, »i niko od vas ne živi po zakonu? Za što tražite da me ubijete?«

Kao bljesak munje ove reči otkrile su rabinima provaliju propasti u koju će se strovaliti. Za trenutak bili su ispunjeni strahom. Videli su da su u sukobu s beskonačnom Silom. Međutim, nisu želeli primiti opomenu. Da bi sačuvali svoj uticaj u narodu, morali su prikriti svoje zločinačke namere. Izbegavajući Isusovo pitanje, uzvicknuli su: »Je li đavo u tebi? ko traži da te ubije?« Vešto su navodili na misao da su Isusova veličanstvena dela bila podstaknuta zlim duhom.

Isus nije obraćao pažnju na ovo podmetanje. On je nastavio u želji da pokaže kako je Njegovo delo isceljenja u Vitsaidi bilo u skladu sa zakonom o Suboti i da je ono opravdano tumačenjem koje su sami Jevreji dali tom zakonu. rekao je: »Mojsije vam dade da se obrezujete... i u subotu obrezujete čoveka.« Po zakonu svako dete moralo je da bude obrezano osmog dana. Ako ovo određeno vreme pada u Subotu, obred se morao tada izvršiti. Koliko više mora da je u skladu s duhom zakona »što svega čoveka iscelih u subotu.« On ih je upozorio »ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite.«

Poglavari su morali zašuteti i mnogi u narodu uzvicknuli su: »Nije li to onaj kojega traže da ubiju? i gle, kako govori slobodno i ništa mu ne vele; da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Krist?«

Mnogi između Hristovih slušalaca koji su bili stanovnici Jerusalima i kojima nisu bile nepoznate zavere poglavara protiv Njega, osećali su se privučeni k Njemu neodoljivom silom. Pratilo ih je snažno osvedočenje da je On Božji Sin. Međutim, Sotona je bio spreman da ih navede na sumnju, za to već pripremljenim putem njihovih pohrešnih pojmova o Mesiji i Njegovom dolasku. Bilo je široko rašireno verovanje da će se Hristos roditi u Vitlejemu, ali da će nakon izvesnog vremena iščeznuti, a prilikom druge pojave niko neće znati otkuda je došao. Nije ih bilo malo koji su smatrali da Mesija neće imati nikakve prirodne veze s ljudskim rodnom. Pa kako se narodno razumevanje o Mesijinoj slavi nije poklapalo sa Isusom iz Nazareta, mnogi su bili spremni da prihvate misao: »Ali ovoga znamo otkuda je; a Hristos kad dođe, niko neće znati otkuda je.«

Dok su se kolebali između sumnje i vere, Isus je razumeo njihove misli i odgovorio im: »I mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne dođoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate.« Oni su tvrdili da poseduju znanje o Hristovom poreklu, ali Ga uopšte nisu poznavali. Da su živeli u suglasju s Božjom voljom, prepoznali bi Njegovog Sina kad im se otkrio.

Slušaoci nisu mogli pogrešno razumeti Hristove reči. One su jasno ponavljale onu tvrdnju koju je iskazao pred Sinedrionom mesecima pre ovoga, kad je sebe proglasio Sinom Božjim. Kao što su Ga poglavari tada pokušali ubiti, tako su sada tražili da Ga uhvate, ali bili su sprečeni nevidljivom silom koja je postavila međe njihovom besu govoreći im – dovde ćeš dolaziti, a dalje nećeš. /***O Jovu 38,11/

Između naroda mnogi su Mu poverovali govoreći: »Kad dođe Hrista eda li će više čudesa činiti nego što ovaj čini?« Vođe fariseja, koji su puni zebnje pratili tok događaja, zapazili su izraze naklonosti mnoštva. Požurili su

prvosveštenicima i izložili svoje planove da Ga uhapse. Pripremali su se da Ga uhvate kad bude bio sam; jer se nisu usuđivali to učiniti u prisustvu naroda. Isus je opet pokazao da čita njihove namere: »Još sam malo vremena s vama«, rekao je, »pa idem k onome koji me posla. Tražićete me i ne ćete me naći; i gde sam ja vi ne možete doći.« Uskoro će naći utočište izvan domašaja njihovog ruganja i mržnje, On će se uzneti Ocu, da bi bio opet Obožavani od anđela i tu Njegove ubice neće moći nikada doći.

Rabini su rugajući se rekli: »Kuda će ovaj ići da ga mi ne nađemo? Neće li ići među rastrkane Grke i Grke učiti?« Ovi sitničari nisu ni sanjali da je njihovim podrugljivim rečima opisana Hristova misija! Ceo dan pružao je svoje ruke k narodu koji ne dozvoljava da mu se kaže i koji odgovara nasuprot, ipak naći će Ga oni koji Ga nisu tražili i pokazaće se onima koji za Njega ne pitaju. (***)Rimljanima 10,20.21)

Mnogi koji su bili osvedočeni da je Isus Božji Sin su zavedeni pogrešnim rasuđivanjem sveštenika i rabina. Ovi učitelji vrlo uticajno ponavljali su proročanstva koja se odnose na Mesiju da će On »carovati na gori Sionu i u Jerusalimu, i pred starešinama svojim proslaviće se«, i da će vladati »od mora do mora i od reke do krajeva zemaljskih«. (***)Isaija 24,23; (***)Psalam 72,8) Zatim su povlačili omalovažavajuće usporedbe između slave koja je ovde opisana i skromnog Isusovog izgleda. Same reči proročanstva bile su tako iskrivljene da potkrepe zabludu. Da je narod u iskrenosti sam proučavao Reč, ne bi bio zaveden. Šezdeset i prvo Isajino poglavlje svedoči da je Hristos trebao raditi baš taj rad koji je radio. Pedeset i treće poglavlje iznosi Njegovo odbacivanje i patnje u svetu, a pedeset i deveto opisuje karakter sveštenika i rabina.

Bog ne prisiljava ljude da se odreknu svog neverstva. Pred njima se nalazi svetlost i tama, istina i zabluda. Njihovo je da odluče što će prihvatiti. Ljudski um obdaren je silom da razlikuje između dobra i zla. Bog je odredio da ljudi ne odlučuju prema trenutačnom osećaju, već na osnovi valjanosti dokaza, na osnovi brižljivo međusobno upoređenih delova Pisma. da su Jevreji odbacili svoje predrasude i da su upoređivali pisano proročanstvo sa činjenicama koje su obeležavale Isusov život, primetili bi divan sklad između proročanstava i njihovog ispunjenja u životu i službi poniznog Galilejca.

I danas su mnogi prevareni na isti način na koji su bili prevareni i Jevreji. verski učitelji čitaju Bibliju u svetlosti vlastitog razumevanje i predaja, narod ne istražuje Pisma za sebe i ne prosuđuje sam za sebe što je istina, već se prepušta njihovim sudovima i poverava svoje duše svojim vođama. Propovedanje i učenje Njegove reči jest jedno od sredstava koje je Bog posvetio za pronosenje svetlosti, ali učenje svakog čoveka moramo proveriti pomoću Svetog pisma. Ko god s molitvom proučava Bibliju, sa čežnjom da spozna istinu, da bi je mogao poslušati, primiće božansko prosvetljenje. On će razumeti Pisma. »Ko hoće njegovu volju tvoriti, razumeće...« (***)Jovan 7,17)

Poslednjeg dana praznika, sluge koje su poslali sveštenici i poglavari da uhapse Isusa, vratile su se bez Njega. Ljutito su bili upitani: »Zašto ga ne dovedoste?« Svečanim izrazom lica odgovorili su: »Nikad čovek nije tako govorio kao ovaj čovek.«

Njegove reči omekšale su njihova tvrda srca. Dok je govorio u predvorju Hrama, oni su boravili u blizini, da bi uhvatili nešto što bi se moglo okrenuti protiv Njega. Međutim, dok su slušali, zaboravili su cilj zbog kojega su bili poslani. Stajali su kao zaneseni. Hristos je otkrio sebe njihovoj duši. Videli su ono što sveštenici i poglavari nisu želeli da vide – ljudsku prirodu preplavljenu slavom božanske prirode. Oni su se vratili tako ispunjeni ovom mišlju, tako ganuti Njegovim rečima da su na pitanje: »Zašto ga ne dovedoste?« mogli samo odgovoriti: »Nikad čovek nije tako govorio kao ovaj čovek.«

Sveštenici i poglavari ostali su u istom uverenju nakon svog prvog dodira s Hristom. Njihova srca bila su duboko pokrenuta i nametala im se misao: »Nikad čovek nije tako govorio kao ovaj čovek.« Međutim, ugušili su osvedočenje Svetog Duha. sada, ljutiti što su čak i oruđa zakona pala pod uticaj omrznutog galilejca, povikali su: »Zar se i vi prevariste? Verovali ga ko od knezova ili fariseja? Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je.«

Oni kojima se iznosi vest istine retko pitaju »Da li je to istina«, već pitaju »Ko ustaje u njenu odbranu?« Mnoštvo je ceni brojem onih koji je prihvataju, pa se još uvek postavlja pitanje: »Da li je neko od učenih ljudi ili verskih vođa poverovao?« Danas ljudi nisu naklonjeniji pravoj pobožnosti nego što su bili u Hristovo vreme. Oni toliko teže zemaljskim dobrima da zanemaruju večna blaga, pa nije nikakav dokaz protiv istine to što veliki broj ljudi nije spreman da je prihvati ili što je ne prihvataju veliki ljudi u svetu pa čak ni verske vođe.

Ponovo su sveštenici i poglavari nastavili smišljati način kako da uhvate Isusa. Isticalo se da će, ako bude bio i dalje ostavljen na slobodi, odvući narod od postavljenih vođa i da je jedini siguran pravac da Ga učutkaju bez odlaganja. U punom jeku raspravljanja, iznenada su bili zaustavljeni. Nikodim je upitao: »Eda li zakon naš sudi čoveku dokle ga najpre ne sasluša i dozna šta čini?« Tišina je prekrila skup. Nikodimove reči doprle su do njihove savesti. Nisu mogli osuditi čoveka bez saslušanja. Međutim, oholi poglavari nisu učuteli samo zbog ovog razloga, netremice gledajući onoga koji se usudio govoriti u korist pravde. Bili su začuđeno i razočarani što je jedan iz njihovog broja bio toliko pod utiskom Isusovog karaktera da je prozborio u Njegovu odbranu. Povrativši se od iznenađenja, s oštrom zajedljivošću obratili su se Nikodimu: »Nisi li i ti iz Galileje? Razgledaj i vidi da prorok iz Galileje ne dolazi.«

Ipak je protest obustavio postupak Saveta. Poglavari nisu mogli sprovesti svoju nameru i bez saslušanja osuditi Isusa. Poraženi sa stanovito vreme »otidode svaki svojoj kući. A Isus otide na goru Maslinsku«.

Od uzbuđenja i gradskog meteža, od hirovitog mnoštva, od podmuklih rabina, Isus se okrenuo tišini maslinjaka, gde je mogao da bude sam sa Bogom. Međutim, u rano jutro vrato se u Hram i kad se narod okupio oko Njega, seo je i poučavao ga.

Ubrzo je bio prekinut. Grupa fariseja i književnika približavala Mu se vukući sa sobom jednu prestrašenu ženu koju su grubim, srditim glasom optuživali da je prekršila sedmu zapoved. Gurnuvši je pred Isusa, rekli su Mu s licemernim poštovanjem: »Mojsije nam u zakonu zapovedi da takove kamenjem ubijamo, a ti šta veliš?«

Njihovo pretvorno uvažavanje skrivalo je brižljivo skovanu zaveru za Njegovo uništenje. Ugrabili su ovu priliku da osiguraju optužbu protiv Njega, smatrajući da će bez obzira na odluku koju bude doneo, pronaći povod da Ga optuže. Ako oslobodi ženu, mogli bi Ga okriviti da prezire Mojsijev zakon. Ako izjavi da je zaslužila smrt, mogli bi Ga optužiti Rimljanima da prisvaja vlast koja pripada samo njima.

Isus je za trenutak posmatrao ovaj prizor – žrtvu koja je postišena drhtala, dostojanstvene prilike surovog lica, lišene čak i ljudskog sažaljenja. Njegov duh besprekorne čistoće zgrozio se od ovog prizora. Dobro je znao s kojim ciljem Mu se iznosi ovaj slučaj. Čitao je srce, poznavao karakter i tok života svakoga koji se nalazio pred Njim. Ovi lažni čuvari pravde sami su naveli svoju žrtvu na greh da bi mogli postaviti zamku Isusu. Ne pokazujući nijednim znakom da je čuo njihovo pitanje, sagnuo se, i gledajući u zemlju, počeo pisati po prašini.

Nestrpljivi zbog Njegovog odlaganja i očite ravnodušnosti, tužioci su prišli bliže, skrećući Njegovu pažnju na ovaj predmet. Međutim, kad su njihove oči, sledeći Isusove, pogledale na pločnik kraj Njegovih nogu, lica su im se promenila. Tu, ispisani pred njima, bili su svi tajni gresi njihovog života. Ljudi koji su to posmatrali videli su iznenadnu promenu izraza i gurali se napred da otkriju što je to što oni posmatraju takvom zapanjenošću i stidom.

Sa svim svojim neiskrenim izjavama o poštovanju Zakona, ovi rabini, iznoseći optužbu protiv žene, oglušili su se o njegove odredbe. Da poduzme postupak protiv nje bila je dužnost njenog muža, a i krivca je trebalo podjednako kazniti. Postupak tužilaca bio je potpuno nezakonit. Isus ih je sreo na njihovom tlu. Zakon je nalagao da u slučaju kažnjavanja kamenovanjem svedoci prvi bace kamen. Sada dižući se i upravljajući svoj pogled na starešine koje su skovale ovu zaveru, Isus je rekao: »Koji je među vama bez greha neka najpre baci kamen na nju.« I sagnuvši se, nastavio je pisati po zemlji.

Nije odbacio Zakon koji je dan preko Mojsija niti je pogazio vlast Rima. Tužioci su bili pobeđeni. Sada, s razderanim haljinama lažne pobožnosti, stajali su krivi i osuđeni u prisustvu Beskrajne Čistoće. Strepili su da se skrivena nepravda njihovog života ne otkrije mnoštvu, pa su se jedan po jedan, sagnutih glava i oborenih očiju, iskrali, ostavljajući svoju žrtvu s milostivim Spasiteljem.

Isus je ustao i pogledavši ženu rekao: »Ženo! gde su oni što te tužahu? Ni jedan te ne osudi? A ona reče: ni jedan, Gospode! A Isus joj reče: ni ja te ne osuđujem; idi, i odele više ne greši.«

Žena je stajala pred Isusom dršćući od straha. Njegove reči: »Ko je među vama bez greha neka najpre baci kamen na nju« doprle su do nje kao smrtna presuda. Nije se usuđivala pogledati u Spasiteljevo lice, već je tiho čekala svoju sudbinu. Zapanjena, videla je kako njeni tužioci bez reči postišeni odlaze, a onda su u njenim ušima zvonile reči nade: »Ni ja te ne osuđujem, idi, i odele više ne greši.« Njeno srce bilo je ganuto i ona se bacila pred Isusove noge, iskazujući jecajima svoju zahvalnost i ispovedajući u gorkim suzama svoje grehe.

To je za nju bio početak novoga života, života čistoće i mira, posvećenog službi Bogu. Podizanjem ove posrnule duše Isus je učino veće čudo nego izlečenjem najteže telesne bolesti; On je izlečio duhovnu bolest koja vodi u večnu smrt. Ova žena koja se pokajala postala je jedna od Njegovih nepokolebljivih sledbenica. Samopožrtvovanom ljubavlju i odanošću uzvratila je Njegovoj mislosti koja prašta.

U činu opraštanja ovoj ženi i ohrabrenju da živi boljim životom, Isusov karakter odsjaje lepotom savršene pravde. Iako ne prikriva greh, niti smanjuje osećaj krivice, On ipak ne želi da osudi, već da spasi. Svet je za ovu zabludelu ženu imao samo podsmeš i prezir, ali Isus je izgovorio reči utehe i nade. Bezgrešni je imao saučešća prema slabostima ove grešnice, pa joj je pružio ruku pomoćnicu, Dok su je licemerni fariseji optuživali, Isus joj je zapovedio: »Idi, i odele više ne greši.«

Hristov sledbenik nije onaj koji odvrća svoje oči okrećući se od zabludelih, ostavljajući ih da nesmetano idu putem koji ih vodi sve niže. Oni koji prednjače u osuđivanju drugih i koji revnuju da ih dovedu pred sud, često su u svom životu mnogo grešniji od njih. Ljudi mrze grešnika, ali vole greh. Hristos mrzi greh, ali voli grešnika. To će da bude duh svih koji Ga slede. Hrišćanska ljubav je spora da osudi, brza da primeti pokajanje, spremna da oprost, da ohrabri, da postavi onoga koji luta na stazu svetosti i održi njegove stope na njoj.

Poglavlje 51.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 8,12–59;9.

»VIDELO ŽIVOTA«

»Isus im pak opet reče: ja sam videlo svetu: ko ide za mnom ne će hoditi po tami, nego će imati videlo života.«

Kad je izgovorio ove reči, Isus je u predvorju Hrama bio naročito povezan sa službama za Praznik senica. U središtu ovog predvorja uzdizala su se dva visoka stuba s velikim podnožjima za svetiljke. Nakon večernje žrtve, sve svetiljke su se palile i širile svoju svetlost nad Jerusolimom. Ovaj obred bio je sećanje na stub od ognja koji je Izrailja vodio kroz pustinju, a uz to smatralo se da podseća i na Mesijin dolazak. Uvečer, kad su se svetiljke upalile, predvorje je odavalo prizor velike radosti. Sedi ljudi, sveštenici u Hramu i narodni poglavari, ujedinili su se u prazničnim igrama uz zvuke muzičkih instrumenata i pesme Levita.

Rasvetljavanjem Jerusalima narod je izražavao svoju nadu da će Mesijin dolazak osvetliti Izrael. Međutim, za Isusa, je ovaj prizor imao šire značenje. Kao što su sjajne svetiljke u Hramu osvetljavale sve oko sebe, tako i Hristos, izvor duhovne svetlosti, rasvetljava tamu sveta. Ipak, ovaj simbol bio je nesavršen. veliko svetlo koje je On svojom rukom postavio na nebu bilo je istinitija predodžba slave Njegove misije.

Bilo je jutro; Sunce se upravo rađalo iznad maslinske gore i njegove zrake zaslepljujućim sjajem rasipale su se po mramornim palatama, osvetljavajući zlato na zidovima Hrama, pa je Isus, pokazujući na njega rekao: »Ja sam videlo svetu.«

Onome koji je slušao ove reči, dugo nakon toga vraćale su se kao eho u ovom uzvišenom biblijskom tekstu: »U njoj beše život, i život veše videlo ljudima. I videlo se svetli u tami, i tama ga ne obuze.« »Beše videlo istinito koje obasjava svakoga čoveka koji dolazi na svet.« (**Jovan 1,4.5.9) Petar se takođe, dugo nakon Isusovog vaznesenja na Nebo, pišući prosvetljen božanskim Duhom, sećao znamenja koje je Hristos koristio: »I imamo najpouzdaniju proročku reč, i dobro činite što pazite na nju, kao na videlo koje svetli u tamnome mestu, dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima.« (**2. Petrova 1,19)

U Božjem javljanju Njegovom narodu, svetlost je uvek bila simbol Njegovog prisustva. Na stvaralačku reč u početku svetlost je zasjala iz tame. Svetlost je bila skrivena u stubu od oblaka danju, a u stubu od ognja noću i vodila silnu Izrailjevu vojsku. Svetlost je sijala strašnom veličanstvenošću oko Gospoda na brdu Sinaju. Svetlost je počivala nad prestolom milosti u šatoru od sastanka. Svetlost je ispunila solomonov hram prilikom njegovog posvećenja. Svetlost je zasjala nad Vitlejemskim brežuljcima kad su anđeli vest o otkupljenju doneli pastirima koji su budno stražili.

Bog je svetlost; i u rečima »Ja sam videlo svetu« Hristos je objavio da je jedno s Bogom i svoju vezu sa celom ljudskom porodicom. On je napočetku učinio »da iz tame zasvetli videlo.« (**2. Korinćanima 4,6) On je svetlost Sunca, Meseca i zvezda. On je bio duhovna svetlost koja je u simbolu, slici i proročanstvu zasjala nad Izrailjem. Međutim, ova svetlost nije dana samo jevrejskom narodu. Kao što sunčevi zraci dopiru do najudaljenijih krajeva Zemlje, tako i svetlost Sunca Pravde obasjava svaku dušu.

»Beše videlo istinito koje obasjava svakoga čoveka koji dolazi na svet.« Svet je imao svoje velike učitelje, ljude divovskog uma i zadivljujućih istraživačkih pothvata, ljude čije su izjave podsticale misao i otvarale pogled u beskrajna prostranstva znanja; ovi ljudi poštovani su kao vođe i dobročinitelji ljudskog roda. Međutim, postoji Jedan koji je uzvišeniji od njih. »A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božji.« »Boga niko nije video nikad: jedinorodni sin koji je u naručju očinom, on ga javi.« (**Jovan 1,12.18) Možemo pronaći ceo niz najvećih svetskih učitelja sve dokle se pružaju izveštaji o ljudskom rodu, ali Svetlost je bila pre njih. Kao što Mesec i zvezde iz Sunčevog sistema sijaju svetlošću koja se odbija od Sunca, tako – ukoliko je njihovo učenje istinito – svetski veliki mislioci odsjajuju zrake Sunca Pravde. Svaka blistava misao, svaki bljesak uma potiče od Videla sveta. U današnje vreme mnogo slušamo o »višem obrazovanju«. Pravo »više obrazovanje« ono koje On daje, u kojem je »sve blago premudrosti i razuma sakriveno«. »U njoj beše život, i život beše videlo ljudima.« (**Kološanima 2,3; **Jovan 1,4) »Ko ide za mnom«, rekao je Isus, »neće hoditi po tami, nego će imati videlo života.«

U rečima »Ja sam videlo svetu«, Isus je objavio sebe kao Mesiju. Stari Simon, u Hramu u kojem je Hristos sad učio, govorio je o Njemu da je »videlo, da obasja neznabošce, i slavu naroda tvojega Izrailja«. (**Luka 2,32) Ovim rečima primenio je na Njega proročanstvo koje je poznato celom Izrailju. Sveti Duh je preko proroka Isaije objavio: »Malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vrati ostatak Izrailjev, nego te učinih videlom narodima da budeš moje spasenje do krajeva zemaljskih« (**Isaija 49,6) Opšte je shvatanje bilo da ovo proročanstvo govori o Mesiji, pa kad je Isus rekao: »Ja sam videlo svetu«, narod nije mogao a da ne prepozna Njegovu tvrdnju da je On Obećani.

Farisejima i poglavarima ova izjava izgledala je kao drska tvrdnja. Nisu mogli podneti da čovek koji je kao i oni postavio sebe u takav položaj. Naizgled ne osvrćući se na Njegove reči, upitali su: »Ko si ti?« Nameravali su Ga primorati da sebe objavi kao Hrista. Njegov izgled i Njegov rad bili su u takvoj suprotnosti s očekivanjima naroda, da – kako su njegovi lukavi neprijatelji verovali – Njegovo neposredno objavljivanje da je Mesija učinilo bi da bude odbačen kao varalica.

Međutim, na njihovo pitanje »Ko si ti?« Isus je odgovorio: »Početak, kako vam i kažem.« (**Jovan 8,25) Ono što je bilo otkriveno u Njegovim rečima, otkriveno je i u Njegovom karakteru. On je bio oličenje istina koje je učio. »Ništa sam od sebe ne činim«, nastavio je, »nego kako me nauči otac moj onako govori. I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer svagda činim što je njemu ugodno.« On nije pokušao dokazati svoju

tvrdnju da je Mesija, već je pokazao svoje jedinstvo sa Bogom. Da je njihov um bio otvoren za Božju ljubav, primili bi Isusa.

Među Njegovim slušaocima mnogi su u veri bili privučeni k Njemu, pa im je rekao: »Ako vi ostanete na mojoj besedi, zaista ćete biti učenici moji, i poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti.«

Ove reči uvredile su fariseje. Ne obazirući se na dugu narodnu potčinjenost tuđem jarmu, ljutito su uzviknuli: »Mi smo seme Avramovo, i nikome nismo robovali nikad; kako ti govoriš da ćemo se izbaviti?« Isus je pogledao ove ljude, robove pakosti, čije su misli bile okrenute osveti i žalosno odgovorio: »Zaista, zaista vam kažem da je svaki koji čini greh rob grehu.« Oni su se nalazili u najtežem obliku ropstva – potčinjeni zlom duhu.

Tko god se ne želi predati Bogu, nalazi se pod vlašću druge sile. On nije svoj gospodar. On može govoriti o slobodi, ali nalazi se u najcrnjem ropstvu. Nije mu dopušteno da sagleda lepotu istine, jer je njegov um pod vlašću Sotone. Dok sam sebi laska da sledi naloge vlastitog razuma, on sluša volju kneza tame. Hristos je došao da s duše raskine okove ropstva grehu.« »Ako vas dakle sin izbavi, zaista ćete biti izbačeni.« »Jer je zakon duha koji oživljava u Hristu Isusu taj koji nas oslobađa od zakona grehovnoga i smrti.« (**Rimljanima 8,2)

U delu otkupljenja nema prinude. Ne primenjuje se nikakva izpoljašnja sila. Pod uticajem Božjeg Duha, čovek je slobodan da izabere kome želi služiti. U promeni koja nastaje kad se duša potčini Hristu nalazi se najuzvišeniji smisao slobode. Isterivanje greha je delo same duše. Istina, mi nemamo sile da se sami oslobodimo Sotonine vlasti, ali kad se želimo osloboditi greha, i u svojoj velikoj potrebi zavapimo za silom koja je izvan i iznad nas, snage duše povezuju se s božanskom silom Svetog Duha, te se sad pokoravaju nalogima volje u ispunjavanju Božje volje.

Jedini uslov koji omogućava čovekovu slobodu postoji u jedinstvu s Hristom. »Istina će vas izbaviti«, a Hristos je istina. Greh može pobediti samo ako oslabi um i uništi slobodu duše. Potčinjavanje Bogu znači obnovu čovekove ličnosti – prave slave i čovekovog dostojanstva. Božanski zakon kome se pokoravamo, jest »zakon slobode«. (**Jakov 2,12)

Fariseji su tvrdili da su Avramova deca, Isus im je rekao da takvu tvrdnju mogu dokazati samo ako čine Avramova dela. Prava Avramova deca živeće kao što je on živeo, životnom poslušnosti Bogu. Ona ne bi pokušavala ubiti Onoga koji je govorio istinu poslanu od Boga. U kovanju zavere protiv Hrista rabini nisu činili Avramova dela. Bilo je bezvredno to što su bili samo telesno Avramovi potomci. Bez duhovne veze s njim, koja bi se otkrila u posredovanju istog duha i vršenju istih dela, oni nisu bili njegova deca.

Ovo načelo ima isto značenje i za pitanje koje je dugo potresalo hrišćanski svet – pitanje nasleđa apostolskog reda. Poreklo od Avrama ne dokazuje se imenom ili rodoslovljem, već srodnošću karaktera. Tako i apostolsko nasleđe ne počiva na prenošenju crkvenog autoriteta, već na duhovnom odnosu. Život pokrenut apostolskim duhom, verom i učenjem istine koju su oni iznosili, pravi je dokaz apostolskog nasleđa. To je ono što ljude čini naslednicima prvih učitelja evanđelja.

Isus je poricao da su Jevreji Avramova deca. On je rekao: »Vi činite dela oca svojega.« Rugajući se, odgovorili su: »Mi nismo rođeni od kurvarstva: jednoga oca imamo Boga.« Ove reči kao aluzija na okolnosti Njegovog rođenja, imale su za cilj da zadaju udarac Hristu u prisustvu onih koji su počeli verovati u Njega. Isus se nije osvrnuo na ovaj podli nagoveštaj, već je rekao: »Kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga iziđoh i dođoh.«

Njihova dela svedočila su o njihovoj vezi s onim koji je bio lažov i ubojica. »Vaš je otac đavo«, rekao je Isus, »i slasti oca svojega hoćete činiti: on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu... A meni ne verujete, jer ja istinu govorim.« (**Jovan 8,44.45) Činjenica da je Isus govorio istinu, i to sa sigurnošću, bio je razlog što ga jevrejske vođe nisu prihvatile. Istina je vređala ove licemerne ljude. Istina je otkrila svu pogrešnost zablude; ona je osuđivala njihovo učenje i život, pa je zato bila nepoželjna. Oni bi radije zatvorili svoje oči pred istinom nego da se ponize i priznaju da su bili u zabludi. Nisu voleli istinu. Nisu je želeli, iako je bila istina.

»Koji me od vas kori za greh? Ako li istinu govorim, za što mi vi ne verujete?« Tri godine iz dana u dan neprijatelji su pratili Hrista, pokušavajući naći mrlju na Njegovom karakteru. Sotona i čitav savez zla želeli su Ga savladati; ali na Njemu nisu mogli naći ništa što bi im dalo prednost. Čak su i đavoli bili primorani da priznaju: »Znam te ko si, svetac Božij.« (**Marko 1,24) Isus je pred očima Neba, pred očima bezgrešnih svetova i pred očima grešnih ljudi živeo po Zakonu. Pred anđelima, ljudima i demonima On je izgovorio reči kojima se niko nije mogao suprotstaviti, koje bi s drugih usana bile bogohuljenje: »Ja svagda činim što je njemu ugodno.«

Činjenica da Jevreji nisu primili Hrista, iako nisu mogli naći nikakav greh na Njemu, dokazuje da nisu imali vezu sa Bogom. Oni nisu prepoznali Njegov glas u vesti Njegovog Sina. Smatrali su da izriču presudu Hristu; ali odbacujući Ga izrekli su osudu sebi. »Ko je od Boga«, rekao je Isus, »reči Božije sluša; za to vi ne slušate, jer niste od Boga.«

Poruka je istinita za sva vremena. Mnogi ljudi koji nalaze zadovoljstvo u podsmehu, kritikovanju, traženju nečega što se može staviti pod znak pitanja u Božjoj reči, misle da time dokazuju svoju slobodu mišljenja i oštroumnost. Oni zamišljaju da sude Bibliji, dok, ustvari, osuđuju samoga sebe. Oni tako pokazuju svoju nesposobnost da procene istine koje imaju nebesko poreklo i obuhvataju večnost. Pred velikom planinom Božje

pravde, njihov duh nije ispunjen strahopoštovanjem. Oni se zabavljaju beznačajnim pojedinostima i time odaju svoju skučenu, zemaljsku prirodu, srce koje brzo gubi svoju sposobnost da poštuje Boga. Onaj čije je srce odgovorilo na božanski dodir, težice za onim što će povećati njegovo poznavanje Boga i što će oplemeniti i uzdići karakter. Kao što se cvet okreće Suncu, da ga sjajni zraci mogu dodirnuti i obojiti lepotom, tako će se i duša okrenuti Suncu Pravde da bi nebeska svetlost mogla ulepšati karakter vrlinama Hristovog karaktera.

Isus je nastavio, povlačeći oštru razliku između stava Jevreja i stava Avramovog: »Avram, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vide, i obradova se.«

Avram je žudio da vidi obećanog Spasitelja. On se žarko molio da pre svoje smrti vidi Mesiju. I video je Hrista. Bila mu je dana natprirodna svetlost i on je prepoznao Hristov božanski karakter. Video je Njegov dan i radovao se. Njemu je dato da vidi božansku žrtvu za greh. U svom vlastitom iskustvu imao je slikoviti prikaz ove žrtve. Zapovest mu je došla: »Uzmi sada sina svojega, jedinca svojega miloga, Isaka... i spali ga na žrtvu.« (**1. Mojsijeva 22,2) Na žrtveni oltar položio je sina obećanja, sina na koga su bile usmerene sve njegove nade. Tada, dok je čekao kraj oltara s nožem podignutim da poslušava Boga, čuo je glas s Neba kako govori: »Ne diži ruke svoje na dete, i ne čini mu ništa; jer sada poznah da se bojiš Boga, kad nisi požalio sina svojega, jedinca svojega, mene radi.« (**1. Mojsijeva 22,12) Ovo strašno iskušenje došlo je Avramu da bi mogao da vidi Hristov dan i razumeti veliku Božju ljubav prema svetlu, tako veliku da je svoga jedinorodnoga Sina predao najsramnijoj smrti da podigne uniženi svet.

Avram je od Boga naučio najveću pouku koja je ikada dana smrtniku. Njegova molitva da vidi Hrista pre svoje smrti uslišena je. On je video Hrista; on je video sve što je jedan smrtnik može da vidi i ostati živ. Svojim potpunim predavanjem mogao je razumeti viđenje o Hristu koje mu je dato. Njemu je pokazano da je davanjem svog jedinorodnog Sina za spasenje grešnika od večne propasti, Bog učinio veću i veličanstveniju žrtvu od one koju bi čovek mogao ikada učiniti.

Avramovo iskustvo dalo je odgovor na pitanje: »Sa čim ću doći pred Gospoda da se poklonim Bogu višnjemu? hoću li doći preda nj sa žrtvama pakljenicama? s teocima od godine? Hoće li Gospodu biti mile hiljade ovnova? desetine hiljada potoka ulja? hoću li dati prvenca svojega za prestup svoj? plod utrobe svoje za greh duše svoje?« (**Mihej 6,6.7) U Avramovim rečima »Bog će se, sinko, postarati za jagnje sebi za žrtvu« i u Božjem staranju za žrtvu umesto Isaka, bilo je objavljeno da nijedan čovek ne može iskupiti samoga sebe. Paganski sistem žrtava Bog nije mogao uopšte prihvatiti. Nijedan otac nije smeo prineti svog sina ili ćerku kao žrtvu za greh. Jedino Božji Sin može nositi grehe sveta.

Kroz vlastitu patnju Avram nije bio osposobljen da vidi Spasiteljevu misiju žrtve. Međutim, Izrailj nije želeo razumeti ono što je bilo tako neprihvatljivo za njegovo oholo srce. Hristove reči koje su se odnosile na Avrama nisu ostavile dublji utisak na Njegove slušaoce. Fariseji su u njima videli samo nov povod za sitničarenje. Odvrtili su podsmehom, kao da su želeli dokazati da je Isus neuravnotežen: »Još ti nema pedeset godina, i Avrama si video?«

S ozbiljnom dostojanstvenošću Isus je odgovorio: »Zaista, zaista vam kažem: **JA SAM** pre nego se Avram rodio.«

Veliki skup se utišao. Ovaj galilejski Učitelj tvrdio je da je Božje ime, dato Mojsiju da izrazi pojam večnog prisustva, Njegovo ime. On se proglasio Onim koji večno postoji, koji je bio obećan Izrailju, »kojemu su izlasci od početka, od večnih vremena.« (**Mihej 5,2)

Ponovo su sveštenici i rabini povikali na Isusa kao bogohulnika. Njegova izjava da je jedno s Bogom ranije ih je podsticala da Mu oduzmu život, a nekoliko meseci kasnije jasno su izjavili: »Za dobro delo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, što ti, čovek budući, gradiš se Bog.« (**Jovan 10,33) Zato što je bio i što je otvoreno izjavljivao da je Božji sin, namislili su Ga uništiti. Sad su mnogi iz naroda, pristajući uz sveštenike i rabine, uzeli kamenje da bace na Njega. »A Isus se sakri, i iziđe iz crkve prošavši između njih i otide tako.«

Videlo je zasjalo u tami; ali »tama ga ne obuze.« (**Jovan 1,5)

»I prolazeći vide čoveka slepa od rođenja. I zapitaše da učenici njegovi govoreći: Rabi! ko sagreši, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slep? Isus odgovori: ni on ne sagreši ni roditelji njegovi, nego da se jave dela Božja na njemu... Rekavši ovo pljunu na zemlju i načini kao od pljuvanke, i pomaza kalom oči slepome, i reče mu: idi umij se u banji Siloamskoj (koje znači poslan). Otide dakle i umi se, i dođe gledajući.«

Među Jevrejima postojalo je verovanje da se greh kažnjava u ovom životu. Svaka nesreća smatrala se kaznom za neko zlo delo, bilo od strane onoga koji je patio ili njegovih roditelja. Istina je da sve patnje proističu iz prestupa Božjeg zakona, ali ova istina se izopačila. Sotona, začetnik greha i svih njegovih posledica, navodio je ljude da misle kako bolest i smrt dolaze od Boga, kao kazna proizvoljno nametnuta zbog greha. Zato je čovek na kojeg je naišla neka velika nevolja ili nesreća nosio i dodatni teret, jer ga se držalo velikim grešnikom.

Tako je pripremljen put da Jevreji odbace Isusa. Njega koji »bolesti naše i nemoći naše uze na se« Jevreji su smatrali »da je ranjen, da ga Bog bije i muči«, i zato su zaklanjali svoje lice od Njega. (**Isaija 53,4.3)

Bog je dao jednu pouku s namerom da to spreči. Jovova istorija pokazala je da patnje dolaze od Sotone, a Bog ih preinačuje da bi ostvario ciljeve milosti. Međutim, Izrailj nije razumeo pouku. Istu grešku zbog koje je Bog karao Jovove prijatelje, Jevreji su ponavljali u svom odbacivanju Hrista.

Verovanje Jevreja o odnosu između greha i patnji gajili su i Hristovi učenici. Ispravljajući njihovu zabludu, Isus nije objasnio uzrok čovekove patnje, već im je rekao kakav će da bude rezultat. Zbog Njega će se javiti Božja dela. »Dok sam na svetu«, rekao je On, »videlo sam na svetu«. Tada pomazavši oči slepome čoveku, poslao da je u Siloamsku banju da se ume i čovekov vid se povratio. Tako je Isus na delotvoran način odgovorio na pitanje učenika, kao što je obično odgovorio na pitanja koja su Mu postavljena iz znatiželje. Učenici nisu bili pozvani da raspravljaju o pitanju ko je grešio ili nije grešio, već da shvate silu Božje milosti u davanju vida slepome. Bilo je očito da isceljujuće moći nije bilo ni u blatu ni u banji u koju je slepi čovek bio upućen da se ume, već da je ta čudotvorna moć bila u Hristu.

Fariseji nisu mogli a da ne busu začuđeni ovim izlečenjem. Ipak, bili su više no ikad ispunjeni mržnjom, jer je čudo učinjeno Subotom.

Susedi ovog mladog čoveka i oni koji su ga ranije kao slepog poznavali, govorili su: »Nije li ovo onaj što sjeđaše i prošaše?« Posmatrali su ga sa sumnjom, jer kad su njegove oči progledale, njegovo lice se promenilo i razvedrilo, pa je izgledao kao drugi čovek. Pitanje je prelazilo od jednog do drugog. Neki su govorili: »On je«, drugi: »Nalik je na nj.« Međutim, on koji je primio ovaj veliki blagoslov, rešio je ovo pitanje rekavši: »Ja sam.« Tada im je govorio o Isusu i sredstvima kojima ga je iscelio, a oni su pitali, »Gde je on? Reče: ne znam.«

Zatim su ga oni doveli pred Savet fariseja. Ponovno su čoveka upitali kako mu se vratio vid. »A on im reče: kao metnu mi na oči, i umih se, i vidim. Tada govorahu neki od fariseja: nije ovaj čovek od Boga, jer ne svetkuje subote.« Fariseji su se nadali da će Isusa prikazati kao grešnika, a kao takav ne može da bude Mesija. Nisu znali da je On Onaj koji je načinio Subotu i poznao sve njene obaveze, Onaj koji je izlečio slepog čoveka. Činili su se izuzetno revnima u svetkovanju Subote, a ipak tog istog dana smišljali su ubistvo. Međutim, mnogi su bili silno pokrenuti kad su čuli o ovom čudu i bili osvedočeni da je On koji je otvorio oči slepome bio više no običan čovek. Odgovarajući na optužbe da je Isus grešnik zato ne svetkuje Subotu, rekli su: »Kako može čovek grešan takova čudesa činiti?« Ponovo su se rabini obratili slepom čoveku: »Šta veliš ti za njega što ti otvori oči tvoje? A on reče: prorok je.« Fariseji su tada pokušali istaknuti da on nije rođen slep i da mu se vid vratio. Pozvali su njegove roditelje i upitali su ih: »Je li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodi slep?«

Tu se nalazio i sam čovek izjavljujući da je bio slep i da mu je vraćen vid, ali fariseji bi lakše porekli dokaze primljene sopstvenim čulima nego priznali da su bili u zabludi. Toliko je bila silna predrasuda, tako izopačena farisejska pravda.

Farisejima je ostala još jedna nada, da zastraše roditelje ovog čoveka. Prividno iskreni upitali su: »Kako dakle sad vidi?« Roditelji su se bojali neprilika, jer bilo je objavljeno da će ko god prizna Isusa za Hrista da bude »odlučen od zbornice«, a to je značilo da će da budu isključeni iz sinagoge trideset dana. Za ovo vreme u domu prestupnika nijedno dete nije moglo da bude obrezano, nijedan pokojnik oplakan. Takva presuda smatrala se velikom nesrećom, i ako ne bi navela na pokajanje, usledila bi mnogo teža kazna. Veliko delo učinjeno njihovom sinu osvedočilo je roditelje, no ipak su odgovorili: »Znamo da je ovo sin naš, i da se rodi slep; a kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oči mi ne znamo: on je veliki, pitajte njega neka sam kaže za sebe.« Na taj način prebacili su svu odgovornost sa sebe na svog sina, jer se nisu usuđivali priznati Hrista.

Dvojba u koju su zapali fariseji, njihova sumnja i predrasuda, njihovo neverovanje činjenicama ovog slučaja, otvorili su oči mnoštvu, osobito običnom narodu. Isus je često svoja čuda činio na ulici, a Njegovo delovanje uvek je otklanjalo patnje. Pitanje koje se nametnulo mnogim umovima bilo je: Da li bi Bog učinio takva moćna dela preko nekog varalice kao što su fariseji nastojali da prikažu Isusa? Na obema stranama sukob je postao vrlo ozbiljan.

Fariseji su uvideli da javno objavljuju rad koji je Isus obavljao. Nisu mogli osporiti čudo. Slepí čovek bio je ispunjen radošću i zahvalnošću; posmatrao je divna dela prirode i ushićivao se gledajući lepotu Zemlje i neba. Slobodno je iznosio svoje iskustvo, a oni su ga opet pokušavali učutkati govoreći: »Podaj Bogu slavu; mi znamo da je čovek ovaj grešan.« To znači: Nemoj ponovo reći da ti je ovaj čovek vratio vid; Bog je taj koji je to učinio.

Slepí čovek je odgovorio: »Je li grešan ne znam; samo znam da je bijah slep, a sad vidim.«

Tada su ponovo zapitali: »Šta ti učini? kako otvori oči tvoje?« Pokušali su ga zbuniti mnogim rečima, tako da bi se mogao smatrati obmanutim. Sotona i njegovi zli anđeli nalazili su se na strani fariseja, ujedinjavajući svoje snage i lukavstvo s ljudskim rasuđivanjem da bi delovali protiv Hristovog uticaja. Oni su otupili osvedočenja koja su se produbljivala u mnogim umovima. Božji anđeli takođe su bili prisutni da ojačaju čoveka kojem je vraćen vid.

Fariseji nisu razumeli da imaju posla s nekim drugim, a ne s neobrazovanim čovekom koji je bio slep od rođenja, nisu znali Onoga s koji su bili u sukobu. Božanska svetlost obasjala je dušu slepog čoveka. Dok su ga ovi licemeri pokušali navesti na neverstvo, Bog mu je pomogao da snagom i odlučnošću svojih odgovora pokaže da ne želi da bude zaveden. Odgovorio je: »Ja vam već kazah, i ne slušaste; šta ćete opet slušati? Već ako i vi hoćete učenici njegovi da budete? A oni ga ukoriše, i rekoše mu: ti si učenik njegov, a mi smo učenici Mojsijevi. Mi znamo da s Mojsijem govori Bog; a ovoga ne znamo otkuda je.«

Gospod Isus je znao za teško iskušenje kroz koje prolazi ovaj čovek, zato mu je dao milost i moć govora, tako da je postao svedokom za Hrista. On je farisejima odgovarao rečima koje su bile oštar ukor onima koji su

mu postavljali pitanja. Tvrđili su da su tumači Pisma, verske vođe naroda, a ipak tu je bio Onaj koji je činio čuda, iako očito nisu znali za izvor Njegove moći, Njegov karakter i Njegova prava. »To i jest za čudo«, rekao je čovek, »što vi ne znate otkuda je a on otvori oči moje. A znamo da Bog ne sluša grešnika; nego ako ko poštuje Boga i volju njegovu tvori onoga sluša. Od kako je sveta nije čuveno da ko otvori oči rođenom slepcu. Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa činiti.«

Čovek se sreo sa svojim ispitivačima na njihovom tlu. Njegovo rasuđivanje nije se moglo pobiti. Fariseji su bili zapanjeni i izdržani, opčinjeni njegovim oštrim, odlučnim rečima. Nekoliko trenutaka vladala je tišina. Tada su namrgođeni sveštenici i rabini stegli svoje haljine oko sebe, kao da se plaše zaraze iz dodira s njim; otrešli su prah sa svojih nogu i dobacili mu uvredu: »Ti si se rodio sav u gresima, pa zar ti **nas** da učiš?« I isključili ga.

Isus je čuo što se dogodilo i našavši ga ubrzo nakon toga, rekao mu: »Veruješ li ti sina Božijega?«

Po prvi put slepi čovek gledao je u lice svog Iscelitelja. Pred Savetom video je svoje roditelje ojađene i zbunjene, posmatrao je namrštena lica rabina; sad su njegove oči počivale na ljubaznom, blagom Isusovom licu. On je već ranije, skupo platio to što Ga je priznao kao poslanika božanske sile; sad mu je poklonjeno uzvišenije otkrivenje.

Na Spasiteljevo pitanje: »Veruješ li ti sina Božijega?« slepi čovek odgovorio je pitanjem: »A koje je, Gospode, da ga verujem?« Isus mu je rekao: »I video si ga, koji govori s tobom on je.« Čovek se s obožavanjem bacio pred Hristove noge. Ne samo da mu je vraćen prirodni vid već su se otvorile i oči njegove moći razumevanja. Hristos se otkrio ovog duši i ona ga je primila kao Poslanoga od Boga.

Nedaleko, okupila se grupa fariseja, pa je videvši ih, Isus došla na um suprotnost koja se uvek pokazivala delovanje, Njegovih reči i postupaka. On je rekao: »Ja dođoh na sud na ovaj svet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slepi.« Hristos je došao da otvori slepe oči, da da svetlost onima koji sede u tami. Objavio je sebe kao Videlo svetu, a čudo koje je upravo učinio potvrdilo je Njegovu misiju. Ljudi koji su gledali Spasitelja prilikom Njegovog dolaska bili su počešćeni potpunijim otkrivenjem božanskog prisustva od onog kojeg je svet ikada ranije doživeo. Znanje o Bogu otkriveno je mnogo savršenije. Međutim, baš ovim otkrivenjem, na ljude je pala osuda. Njihov karakter je okušan, njihova sudbina odlučena.

Otkrivenje božanske sile, koja je slepom čoveku dala i prirodni i duhovni vid, ostavilo je fariseje u još većoj tami. Neki od Njegovih slušalaca, smatrajući da se Hristove reči odnose na njih, upitali su: »Eda li smo i mi slepi?« Isus je odgovorio: »Kad biste bili slepi, ne biste imali greha.« Da vam je Bog onemogućio da vidite istinu, vaše neznanje ne bi sa sobom povlačilo nikakvu krivicu.« »A sad govorite da vidite.« Verujete da možete da vidite, a odbacujete sredstvo pomoću kojeg jedino možete dobiti vid. Svima koji uviđaju svoju potrebu, Hristos dolazi s neizmernom pomoći. Međutim, fariseji nisu želeli priznati nikakvu potrebu, nisu hteli doći Hristu i zato su bili ostavljeni u slepilu – slepilu za koje su sami bili krivi. Isus je rekao: »Vaš greh ostaje.«

Poglavlje 52.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 10,1–30.

BOŽANSKI PASTIR

»Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu svoju polaže za ovce.« »Ja sam pastir dobri, i znam svoje, i moje mene znaju. Kao što mene zna otac i ja znam oca; i dušu svoju polažem za ovce.«

Slikama iz svakidašnjeg života Isus je ponovo našao pristup umu svojih slušalaca. Uticaj Duha povezo je s hladnom, osvežavajućom vodom. Sebe je prikazao kao svetlost, izvor života i radost za prirodu i čoveka. Sad je krasnom pastirskom slikom prikazao svoju vezu s onima koji Ga veruju. Nijedna slika nije bila poznatija Njegovim slušaocima od ove i Hristove reči zauvek su je povezale s Njim. Učenici više nisu mogli gledati pastire kako se brinu za svoja stada a da se ne sete Spasiteljeve pouke. Oni će videti Hrista u svakom vernom pastiru, a sebe u svakom bespomoćnom i zavisnom stadu.

Ovu sliku prorok Isaija primenio je opisujući utešnim rečima Mesijino delo: »Sione, koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinim: evo Boga vašega... Kao pastir pašće stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u njedrima će ih nositi.« (**Isaija 40,9–11) David je pevao: »Gospod je pastir moj, ništa mi neće nedostajati.« (**Psalam 23,1) A Sveti Duh preko Jezekilja objavio je: »I podignuću im jednoga pastira koji će ih pasti.« »Tražiću izgublenu i dovešću natrag odagnanu, i ranjenu ću zaviti i bolesnu okrepiti.« »I učiniću s njima zavet mirni.« »I ne će više da bude plen narodima... nego će živeti bez straha i niko ih ne će plašiti.« (**Jezekilj 34,23.16.25.28)

Hristos je primenio ova proročanstva na sebe i pokazao suprotnost između svog karaktera i karaktera izraelskih vođa. Fariseji su upravo oterali jednoga iz tora jer se usudio svedočiti o Hristovoj moći. Oni su oterali jednu dušu koju je pravi Pastir privlačio k sebi. Ovim su pokazali da ne poznaju zadatak koji im je poveren i nedostojnim poverenja da se nazivaju pastiri stada. Isus je sada razlučio njih i dobrog Pastira i pokazao na sebe kao na stvarnog čuvara Gospodnjeg stada. Pa ipak, pre no što je to učinio, govorio je o sebi primenjujući drugu sliku.

On je rekao: »Ko ne ulazi na vrata u tor ovčij nego prelazi na drugom mestu on je lupež i hajduk; a koji ulazi na vrata jest pastir ovcama.« Fariseji nisu razabrali da su ove reči izgovorene protiv njih. Pošto su o njihovom značenju prosuđivali u svojim srcima, Isus im je otvoreno rekao: »Ja sam vrata; ko uđe kroza me spašće se, i ući će i izići će, i pašu će naći. Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imaju život i izobilje.«

Hristos je vrata Božjeg tora. Kroz ova vrata sva Njegova deca, od najranijih vremena, nalazila su ulaz. U Hristu, kao što je to prikazano u slikama, kao što je navešteno u simbolima, kao što je jasno prikazano u proročkim otkrivenjima, kao što je otkriveno u poukama Njegovim učenicima i u čudima koja je činio za sinove ljudske, gledali su »Jagnje Božje koje uze na se grehe sveta« (***) Jovan 1,29) i kroz Njega dovedeni u tor Njegove milosti. Mnogi su dolazili ističući druge ciljeve za veru sveta; ustanovljivali su se obredi i sistemi pomoću kojih su se ljudi nadali da će primiti opravdanje i pomirenje s Bogom, i tako naći pristup u Njegov tor. Međutim, Hristos predstavlja jedna vrata i svi koji su uspostavili nešto da zauzme Hristovo mesto, svi koji su pokušali ući u tor nekim drugim putem, jesu lupeži i hajduci.

Fariseji nisu ušli na ta vrata. Oni su se uvukli u tor nekim drugim putem, osim Hrista i nisu izvršavali delo pravog pastira. Sveštenici i poglavari, književnici i fariseji uništili su životne pašnjake i zagadili izvore vode života. Nadahnute reči verno opisuju te lažne pastire: »Slabih ne krepite, i bolesne ne lečite, ranjene ne zavijajte, odagnane ne dovodite natrag... nego silom i žestinom gospodarite nad njima.« (***) Jezekilj 34,4)

Kroz vekove filozofi i učitelji davali su ovom svetu teorije kojima su želeli ispuniti potrebe duše. Svaki mnogobožički narod imao je svoje velike učitelje i verske sisteme, sisteme koji su nudili neko drugo sredstvo spasenja a ne Hrista, skrećući oči ljudi sa Očevog lica i puneći njihova srca strahom od Onoga koji im je davao samo blagoslov. Težnja njihovog delovanja bila je da uskrate Bogu ono što je Njegovo i po stvaranju i po otkupljenju. Ovi lažnji učitelji isto tako uskraćuju i čoveka. Milijuni ljudskih bića robuju lažnim religijama u okovima ropskog straha, tupe ravnodušnosti, mučeći se kao tegleće životinje, lišeni nade, radosti i istinskog prava, ostajući samo s nejasnim strahom od budućnosti. Jedino evanđelje Božje milosti može uzdignuti dušu. Razmišljanje o Božjoj ljubavi objavljenoj u Njegovom Sinu pokrenuće srce i kao ništa drugo uzdići duševne sile. Hristos je došao da obnovi Božji lik u čoveku; i onaj ko odvraća ljude od Hrista, odvraća ih od izvora pravog razvoja; takav ih prevarom lišava svake nade, cilja i slave života. On je lupež i hajduk.

»A koji ulazi na vrata jest pastir ovcama.« Hristos je vrata i pastir. On ulazi kroz samoga sebe. Svojom žrtvom On je postao pastir ovcama. »Njemu vratar otvara, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih; i kad svoje ovce istera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov.«

Od svih stvorenja ovca je jedna od najbojažljivijih i najbespomoćnijih pa je na Istoku pastirovo stvaranje za stado neumorno i neprekidno. U stara vremena izvan utvrđenih gradova bilo je malo sigurnosti. Pljačkaši iz skitačkih pograničnih plemena ili grabljive zveri iz svojih skrovišta u stenama, čekali su u zasedi da oplene stada. Pastir je budno motrio na ono što mu je povereno, znajući da tako izlaže svoj život opasnosti. Jakov koji je čuvao Labanova stada na haranskim pašnjacima, rekao je opisujući svoj neumoran, mukotrpan rad: »Danju me ubijaše vrućina a noću mraz; i san mi ne padaše na oči.« (***)1. Mojsijeva 31,40) Zbog toga se i David čuvajući stado svog oca, goloruk sukobio s lavom i medvjedom spasivši iz njihovih čeljusti ukradeno jagnje.

Dok pastir vodi svoje stado preko stenovitih brežuljaka, kroz šume i divlje uvale, na travna skrovišta kraj reke, dok ga čuva u planinama u toku usamljenih noći, štiteći ga od pljačkaša, nežno se starajući za bolesnike i slabe u stadu, njegov život postaje jedno s njihovim. Čvrsta i nežna privrženost sjedinjuju ga sa stvorenjima za koje se stara. Ma koliko veliko bilo stado, pastir poznaje svaku ovcu. Svaka ima svoje ime i odaziva se prema svom imenu na pastirov zv.

Kao što zemaljski pastir poznaje svoje stado, tako i božanski pastir poznaje svoje stado koje je rasejano po celom svetu. »A vi ste stado moje, ovce paše moje, vi ljudi, a ja sam Bog vaš govori Gospod Gospod.« Isus kaže: »Pozvah te po imenu tvom; moj si.« »Na dlanovima sam te izrezao.« (***) Jezekilj 34,31; (***) Isaija 43,1; 49,16)

Isus nas pojedinačno poznaje i dirnut je osećajem naše nemoći. On nas zna sve po imenu. On zna i samu kuću u kojoj stanujemo, ime svakog njenog stanovnika. On je ponekad davao uputstva svojim slugama da pođu u određenu ulicu u određenom gradu, u tu i tu kuću i pronađu jednu od Njegovih ovaca.

Svaku dušu Isus tako savršeno poznaje kao da je ona jedina za koju je Spasitelj umro. Bol svake duše dira Njegovo srce. Svako preklinjanje za pomoć dopire do Njegovog uha. On je došao da privuče sve ljude k sebi. On im nalaže »hajdete za mnom«, a Njegov Duh deluje na njihova srca da ih privuče da dođu k Njemu. Mnogi odbacuju mogućnost da budu privučeni. Isus zna ko su oni. On takođe zna one koji rado čuju Njegov zov i spremni su da dođu pred Njegovo pastirsko staranje. On kaže: »Ovce moje slušaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu.« On se brine za svaku od njih kao da ne postoji nijedna druga na licu zemaljskom.

»Svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih... i ovce idu za njim jer poznaju glas njegov.« Pastir na Istoku ne tera svoje ovce. On se ne oslanja na silu ili strah, već idući ispred njih on ih zove. Tako čini i Spasitelj—Pastir sa svojim ovcama. Pismo kaže: »Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom. Preko proroka Isus

objavljuje: »Ljubim te ljubavlju večnom, a za to ti jednako činim milost.« On nikoga ne primorava da ide za Njim. »Vukoh ih«, kaže On, »uzicama čovečijim, užima ljubavnim.« (**Psalam 77,20; **Jeremija 31,3; **Osija 11,4)

Strah od kazne ili ljubav prema večnoj nagradi nije ono što navodi Hristove učenike da Ga slede. Oni posmatraju Spasiteljevu neuporedivu ljubav, otkrivenu kroz Njegov boravak na zemlji, od jasala u Vitlejemu do krsta na Golgoti, a Njegova pojava privlači, omekšava i pokorava dušu. Ljubav se budi u srcu onih koji posmatraju. Oni čuju Njegov glas i slede Ga.

Kao što pastir ide ispred svojih ovaca, susrećući se prvi sa opasnostima na putu, tako čini i Hristos sa svojim narodom. »Kad svoje ovce istera, ide pred njima.« Put prema Nebu osvećen je Spasiteljevim stopama. Staza može da bude strma i neravna, ali Isus je prošao već njom; Njegova stopala ugazila su oštro trnje, da bi učinio naš put lakšim. Svaki teret koji smo pozvani da poneseemo i On je sam nosio.

Iako se sad uznio na Nebo u Božje prisustvo deleći presto svemira, Isus nije ništa izgubio od svoje saosećajne prirode. Danas je isto nežno, saosećajno srce otvoreno za sve patnje čovečanstva. Ruka koja je bila probuđena danas ispružena je da mnogo obilnije blagoslovi Njegov narod koji je na svetu.« »I nikad neće izginuti, i niko ih neće oteti iz ruke moje.« Duša koja se predala Hristu u Njegovim očima je dragocenija od celog sveta. Spasitelj bi prošao kroz smrtnu muku na Golgoti da bi jedan čovek mogao da bude spasen za Njegovo carstvo. On nikad neće napustiti čoveka za koga je umro. Ako Njegovi sledbenici ne reše da Ga napuste, On će ih čvrsto držati.

U svim našim iskušenjima imamo sigurnog Pomoćnika. On nas neće ostaviti same da se borimo sa iskušenjima, da se borimo sa zlom i na kraju budemo slomljeni teretom i tugom. Iako je sada sakriven od očiju smrtnika, uho vere može čuti Njegov glas kako govori: Ne boj se, Ja sam s tobom. »I živi; i bijah mrtav i evo sam živ u vek veka.« (**Otkrivenje 1,18) Ja sam podneo vaše žalosti, iskusio vaše borbe, sretao se s vašim iskušenjima. Ja poznajem vaše suze, jer sam i sam plakao. Poznajem boli koje su tako duboke da se ne mogu poveriti nijednom ljudskom uhu. Ne mislite da ste napušteni i ostavljeni. Iako vaša bol nije taknula nijednu osetljivu strunu nekog srca na Zemlji, pogledajte u Mene i živite. »Ako će se i gore pomaknuti i humovi se pokolebati, opet milost moja ne će se odmaknuti od tebe, i zavet mira mojega neće se pokolebati, veli Gospod, koji ti je milostiv.« (**Isaija 54,10)

Koliko god pastir može voleti svoje ovce, On još više voli svoje sinove i kćeri. Isus nije samo naš pastir, On je »otac večni«. On kaže: »Znam svoje, i moje mene znaju. Kao što mene otac i ja znam oca.« (**Jovan 10,14.15) Kakva je to izjava – jednorodni Sin, On koji je u Očevom naručju, On koga je Bog objavio kao »čoveka druga mojega« (**Zaharija 13,7) – zajednica između Njega i večnog Boga prikazuje zajednicu između Hrista i Njegove dece na Zemlji!

Isus nas voli zato što smo dar Njegovog Oca i nagrada za Njegov rad. On nas voli kao svoju decu. Čitaoče, On te voli. Samo Nebo ne može podariti ništa veće, ništa bolje. Zato imaj poverenja!

Isus je mislio na ljude po celom svetu koje su zaveli lažni pastiri. Oni koje je On čeznuo sabrati kao ovce svoje paše, rasejani su među vukove i On je rekao: »I druge ovce imam koji nisu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i čuće glas moj, i biće jedno stado i jedan pastir.« (**Jovan 10,16)

»Zato me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem.« To znači, moj Otac toliko vas je voleo da Mena još više voli zato što sam postao vaša zamena i sigurnost, što polažući svoj život uzimam vaša obaveze, vaše prestupe.

»Ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je, i vlast imam uzeti je opet.« Dok je kao član ljudske zajednice bio smrtnik, On je kao Bog bio izvor života za svet. On se mogao odupreti nadiranju smrti i nije se morao potčiniti njenoj vlasti, ali On je dobrovoljno položio svoj život, da bi izneo na videlo život i besmrtnost. On je poneo greh sveta, podneo njegovo prokletstvo, položio svoj život kao žrtvu, da ljudi ne moraju zauvek umirati.« »A on bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se... Ali on bi ranjen za naše prestupe, izbijen za naša bezakonja; kar beše na njemu našega mira radi, i ranom njegovom mi se iscelismo. Svi mi kao ovce zađosmo, svaki nas se okrenu svojim putem, i Gospod pusti na nj bezakonje svih nas.« (**Isaija 53,4–6)

Poglavlje 53.

Ova glava zasnovana je na **Luki 9,51–56; 10,1–24

POSLEDNJE PUTOVANJE IZ GALILEJE

Što se više približavao kraj Njegove službe, to se u Hristovom načinu rada uočavala veća promena. Ranije je želeo izbeći uzbuđenje i pažnju javnosti. Nije prihvatao poštovanje naroda brzo prelazeći iz mesta u mesto kad je izgledalo da se oduševljenje za Njega u mnoštvu neobuzdano rasplamsava. Mnogo puta morao je zapovediti da Ga ne oglašavaju Hristom.

U vreme Praznika senica Njegovo putovanje u Jerusalim bilo je brzo i tajno. Kad su Njegova braća zahtevala da se javno prikaže kao Mesija, Njegov odgovor je bio: »Vreme moje još nije došlo.« (**Jovan 7,6) Dopotovao je u Jerusalim neopaženo i ušao u grad neprimećen i neproslavljen od mnoštva. Međutim, nije tako bilo na

Njegovom posljednjem putovanju. Napustio je Jerusalem za stanovito vreme zbog zle namere sveštenika i rabina. Ali sad je krenuo natrag, putujući najprometnijim, zaobilaznim putem, čemu je prethodilo takvo objavljivanje Njegovog dolaska kakvo se nikada ranije nije zbilo. Išao je u susret prizorima svoje velike žrtve i na njih je morala da bude usmerena pažnja naroda.

»I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovečij da se podigne.« (**Jovan 3,14) Kao što su oči celog Izrailja bile uprte u podignutu zmiju, simbol određen za njihovo izlečenje, tako sve oči moraju da budu upravljenje ka Hristu, žrtvi koja donosi spasenje izgubljenom svetu.

Pogrešna predodžba o Mesijinom radu i nedostatak poverenja u Isusov božanski karakter naveli su Njegovu braću da Ga nagovaraju na javno prikazivanje narodu o Prazniku senica. Sada, sa sličnim porivom, učenici su Ga želeli sprečiti da putuje u Jerusalem. Setili su se Njegovih reči o onome što će Mu se tamo dogoditi, poznavajući strašno neprijateljstvo verskih vođa, bili su skloni da svog Učitelja odvrataju od tog puta.

Da nastavi svoj put uprkos strahovanju, razočaranju i neverstvu svojih voljenih učenika, za Hristovo srce bio je težak zadatak. Bilo je mukotrпно voditi ih u susret boli razočaranju koje ih je očekivalo u Jerusalem. Sotona je bio spreman da kuša Sina čovečjeg. Zato treba ići u Jerusalem u sigurnu smrt? Posvuda oko Njega bile su duše gladne hleba života. Na svakom koraku bili su patnici koji su čekali Njegovu reč isceljenja. Delo koje je trebalo izvršiti evanđeljem Njegove milosti tek što je otpočelo. A on je bio u punoj snazi muževnog doba. Zašto da ne krene u široka polja ovog sveta rečima svoje milosti, dodirnom svoje isceljujuće moći? Zašto se sam ne bi radovao pružanjem svetlosti i radosti milijunima onih koji su bili u tami i tuzi? Zašto prepustiti sakupljanje žetve svojim učenicima, tako slabima u veri, koji tako teško razumevaju, koji su tako spori u delovanju? Zašto se sada sučeliti sa smrću i ostaviti delo u njegovom povelju? Neprijatelj koji se u pustinji suočio s Hristom, sad Ga je napadao žestokim i lukavim iskušenjima. Da je Isus popustio samo za trenutak, da je promenio svoje ponašanje u najmanjoj pojedinosti u želji da spasi sebe, sotonske sile bi slavile povelju, a svet bi bio izgubljen.

Međutim, Isus »nameri da ide pravo u Jerusalem«. Očeva volja bila je jedini zakon Njegovog života. Još u svom detinjstvu, prilikom posete Hramu rekao je Mariji: »Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega?« (**Luka 2,49) U Kani, kad je Marija želela da On otkrije svoju čudotvornu silu, Njegov odgovor je bio: »Još nije došao moj čas.« Istim rečima odgovorio je svojoj braći kad su Ga nagovarali da ide na Praznik. Međutim, u Božjem velikom planu bio je određen čas Njegovog žrtvovanja za grehe ljudi i taj čas uskoro je trebao nastupiti. On neće pokleknuti niti se pokolebati. Njegovi koraci usmereni su prema Jerusalemu, u kome su Njegovi neprijatelji dugo kovali zaveru da Mu oduzmu život; sada Ga on želi položiti. Nepokolebljivo je odlučio da svoje korake upravi mučenju, odricanju, odbacivanju, osudi i smrti.

Pa On »posla glasnike pred licem svojim; i oni otidoše i dođoše u selo Samarjansko da mu ugotove gde će noćiti.« Ali, narod Ga nije hteo primiti zato što je putovao u Jerusalem. Ovo su oni protumačili kao da Isus više voli Jevreje, koje su oni ogorčeno mrzeli. Da je došao obnoviti hram i bogoslužjenje na gori Garizimu, oni bi Ga rado prihvatili; ali On je išao u Jerusalem i zato Mu nisu želeli ukazati nikakvu gostoljubivost. Oni nisu shvatili da su sa svojih vrata oterali najbolji dar Neba. Isus je pozivao ljude da Ga prime, On je tražio usluge iz njihovih ruku da bi im se mogao približiti i obasuti ih najbogatijim blagoslovima. Za svaku ljubaznost koja Mu je pokazana, uzvraćao je mnogo dragocenijom milošću. Međutim, Samarjani su sve to izgubili zbog svojih predrasuda i verske uskrudnosti.

Jakov i Jovan, Hristovi vesnici, bili su vrlo ljutiti zbog uvrede nanesene njihovom Gospodu. Bili su ispunjeni opravdanim gnevom zato što su samarjani tako grubo postupali prema Njemu koji im je ukazao počast svojim prisustvom. Oni su nedavno bili s njim na gori preobraženja i videli Ga proslavljenog od Boga i poštovanog od Mojsija i Ilije. Takvo izražavanje nepoštovanja kakvo su pokazali Samarjani ne sme – kako su oni mislili – proći bez izrazite kazne.

Došavši Isusu, preneli su Mu reči naroda, govoreći da su Mu uskratili čak i prenoćište. Smatrali su da Mu je učinjeno veliko zlo i gledajući u daljini goru Karmel, na kojoj je Ilija pobio lažne proroke, kazali su: »Hoćeš li da rečemo da oganj siđe s neba i da ih istrebi kao i Ilija što učini?« Bili su iznenađeni kad su videli da su Isusa zbolele njihove reči, i još više iznenađeni Njegovim ukorom koji je stigao do njihovih ušiju: »Ne znate kakvoga ste vi duha; jer sin čovečij nije došao da pogubi duše čovečije nego da sačuva.« Otiša je u drugo selo.

Ni u jednom delu svoje misije Hristos nije prisiljavao ljude da Ga prime. Sotona i ljudi podstaknuti njegovim duhom teže da izvrše nasilje nad savešću. Ljudi koji su u savezu sa zlim anđelima lažnom revnošću za pravdom nanose patnje svojim blišnjima, da bi ih preobratili na svoje verske zamisli; ali Hristos uvek pokazuje milost, uvek teži da pridobije otkrivanjem svoje ljubavi. On ne može dozvoliti pristup duši nijednom suparniku, niti može prihvatiti delomičnu službu; On želi samo dragovoljnu službu, voljno predanje srca podstaknutog ljubavlju. Ne postoji očitiji dokaz da imamo Sotonin duh od sklonosti da povredimo i uništimo one koji ne cene naš rad ili koji deluju suprotno našim zamislima.

Svako ljudsko biće – telom, dušom i duhom – Božja je svojina. Hristos je umro da otkupi sve. Ništa ne može da bude uvredljivije za Boga nego kad ljudi u verskom zanesenjaštvu nanose patnje onima koji su otkupljeni Spasiteljevom krvlju.

»I ustavši odande dođe u okoline Judejske preko Jordana, i steče se opet narod k njemu; i kao što običaj imaše, opet ih učiše.« (***)Marko 10,1)

Znatan deo poslednjih meseci svoje službe Hristos je proveo u Pereji, pokrajini »preko Jordana« u odnosu na Judeju. Mnoštvo Ga je i ovde pratilo u stopu, kao na početku Njegove službe u Galileji, a On im je ponavljao veći deo svog ranijeg učenja.

Kao što je poslao dvanaesticu tako je izabrao još »sedamdeseticu, i posla ih dva i dva pred licem svojim u svaki grad i u mesto kuda šćaše sam doći.« (***)Luka 10,1) Ovi učenici bili su stanovito vreme s Njim pripremajući se za svoj rad. Kad su dvanaestorica bila poslata na svoj prvi samostalni zadatak, drugi učenici pratili su Isusa na putu kroz Galileju. Na taj način imali su prednost da se prisno druže s Njim i neposredno prime uputstva. Sada je ovaj veći broj takođe trebao da pođe na poseban zadatak.

Uputstva sedmadesetorici bile su slične onima koje su dani dvanaesticu; ali zapovest dvanaesticu da ne ulaze u neki mnogobožički ili samarjanski grad nije dana sedmadesetorici. Iako su Samarjani upravo odbacili Isusa, Njegova ljubav prema njima ostala je nepromenjena. Kad su sedmadesetorica pošla u Njegovo ime, najpre su posetili samarjanske gradove.

Spasiteljeva lična poseta Samariji i kasnije pohvala milostivog Samarjanina, te zahvalna radost gubavaca Samarjanina koji se jedini od desetorice vratio da se zahvali Hristu, imali su veliko značenje za učenike. Pouka se duboko urezala u njihova srca. U svom nalogu koji im je dao upravo pre svog vaznesenja, Isus je spomenuo Samariju a i Jerusalem i Judeju kao mesta u kojima trebaju najpre propovedati evanđelje. Njegovo poučavanje pripremi ih je za izvršenje ovog naloga. Kad su došli u Samariju u ime svog Učitelja, našli su narod spreman da ih primi. Samarjani su čuli o Hristovim rečima pohvale i o Njegovim delima milosrđa prema ljudima iz njihovog naroda. Uvideli su da je On uprkos njihovim grubim postupcima prema Njemu gajio samo misli pune ljubavi za njih i to je zadobilo njihova srca. Nakon Njegovog vaznesenja dobrodošlicom su pozdravili Spasiteljve vesnike i učenici su sakupili dragocenu žetvu među onima koji su nekada bili njihovi najgorčiji neprijatelji. »Trske stučene ne će prelomiti, i sveštita koje se puši ne će ugasiti; javljaće sud po istini.« »I u ime njegovo uzdaće se narodi.« (***)Isaija 42,3; (***)Matej 12,21) Poslavši sedmadeseticu, Isus im je zapovedio, kao što je zapovedio i dvanaesticu, da se svojim prisustvom ne nameću gde nisu dobrodošli. »I u kojigod grad dođete i ne prime vas«, rekao je On, »izišavši na ulice njegove recite: I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otresamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije.« To ne treba da čine pokrenuti ozlojeđenošću, ili povređenom čašću, već da bi pokazali kako je žalosno odbaciti Gospodnju vest ili Njegove vesnike. Odbaciti Gospodnje sluge znači odbaciti samog Hrista. »Kažem vam«, dodao je Isus, »da će Sodomu biti lakše u onaj dan nego li gradu onome.« Tada su se Njegove misli vratile galilejskim gradovima u kojima je proveo znatan deo svoje službe. Uzviknuo je žalosnim glasom. »Teško tebi, Horazine! teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i Sidomu bila čudesa što su bila u vama, davno bi se u vreći i u pepelu sedeći pokajali. Ali Tiru i Sidonu biće lakše na sudu nego vama. I ti Kapernaume! koji si se do nebeska podigao do pakla ćeš propasti.«

Tim prometnim gradovima oko Galilejskog mora bili su obilno pruženi najbogatiji nebeski blagoslovi. Dan za danom Knez života dolazio je u njih i odlazio iz njih. Božja slava, koju su čeznuli da vide proroci i carevi, zaspjala je nad mnoštvom koje je u stopu pratilo Spasitelja. Ipak su odbacili nebeski Dar.

Sa željom da prikaže svoju veliku razboritost rabini su upozoravali narod da ne prihvata nove nauke koje uči ovaj novi učitelj; jer su njegove teorije i postupci u suprotnosti s učenjima otaca. Narod je imao poverenja u ono što su sveštenici i fariseji učili, umesto da teži da sam razume Božju reč. Poštovali su sveštenike i poglavare umesto da poštuju Boga i odbacivali istinu da bi mogli održati svoja predanja. Mnogi su bili oduševljeni i skoro uvereni, ali nisu delovali po svom osvedočenju i nisu se ubrajali u Hristove pristalice. Sotona je napadao svojim iskušenjima sve dok svetlost nije izgledala kao tama. Na taj način mnogi su odbacili istinu koja bi ih spasila.

Verni Svedok kaže: »Evo stojim na vratima i kucam.« (***)Otkrivenje 3,20) Svaka opomena, ukor i usrdna molba u Božjoj reči ili preko Njegovih vesnika predstavlja kucanje na vrata srca. To je Isusov glas koji traže da uđe. Sa svakim kucanjem na koje se ne odgovara, sklonost da se otvori postaje slabija. Ako se danas zanemari delovanje Svetoga Duha, ono sutra neće biti tako snažno. Srce postaje manje premčivo i zapada u pogubnu nesvesnost o kratkoći života i neprolaznoj večnosti iza toga. Naša osuda na sudu neće proizaći iz činjenice da smo bili u zabludi, već iz činjenice da smo zanemarili prilike koje je Nebo slalo da naučimo što je istina.

Kao i apostoli, sedamdesetorica su primili natprirodne darove kao obeležje svoje službe. Kad je njihov rad bio okončan, vratili su se radosno govoreći: »Gospode! i đavoli nam se pokoravaju u ime tvoje.« Isus je odgovorio: »Ja videh sotonu gde spade s neba kao munja.«

Isusovom duhu prikazani su prizori iz prošlosti i budućnosti. Video je prvo Lucifera kako je bio značen s Neba. Posmatrao je unapred prizore svojih samrtnih muka, kad će pred svim svetovima da bude otkriven karakter varalice. Čuo je uzvik »Svrši se!« (***)Jovan 19,30) kojim se objavljuje da je otkupljenje izgubljenog ljudskog roda zauvek osigurano, da je Nebo zauvek odbranjeno od optužbi, prevara i laži koje bi Sotona podsticao.

Preko krsta na Golgoti, s njegovim samrtnim mukama i sramotom, Isus je unapred video veliki poslednji dan u koji će knez sila tame doživeti svoje uništenje na Zemlji, tako dugo unazađivanoj njegovom pobunom. Isus je gledao zauvek svršeno delo zla i Božji mir koji ispunjava Nebo i Zemlju.

Zato ubuduće Hristovi sledbenici treba da gledaju Sotonu kao pobeđenog neprijatelja. Na krstu Isus je trebao za njih izvojevati pobedu; želeo je da je prihvate kao svoju vlastitu pobedu. »Evo vam«, rekao je, »dajem vlast da stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam ne će nauditi.«

Svemoćna sila Svetoga Duha predstavlja odbranu svake ponizne duše. Nijednom koji u kajanju i veri potraži Njegovu zaštitu Hristos neće dopustiti da padne pod uticaj neprijateljeve sile. Spasitelj je kraj onih koji su u iskušenju i teškoćama. S Njim ne postoji neuspeh, gubitak, nemogućnost ili poraz; mi možemo sve kroz Njega koji nam moć daje. Kad dođu iskušenja i nedaće, ne čekajte da savladate sve teškoće, već gledajte na Isusa, svog pomoćnika.

Postoje hrišćani koji previše razmišljaju i govore o Sotoninoj sili. Oni razmišljaju o svom neprijatelju, mole se o njemu, govore o njemu i u njihovoj mašti on postaje sve veći i veći. Istina je da je Sotona moćno biće; ali, hvala Bogu, mi imamo silnog Spasitelja koji je s Neba zbacio zloga! Sotona je zadovoljan kad veličamo njegovu silu. Zašto ne govoriti o Isusu? Zašto ne veličati Njegovu moć i Njegovu ljubav?

Duga obećanja koja okružuje presto na visini večno je svedočanstvo o tome da »Bogu tako omilje svet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da ni jedan koji veruje ne pogine, nego da ima život večni«. (***)Jovan 3,16) To svedoči svemiru da Bog neće nikada napustiti svoj narod u njegovoj borbi sa zlom. To je čvrsto obećanje za nas o snazi i zaštiti dokle god bude trajao sam presto.

Isus je dodao: »Ali se tomu ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima.« Nemojte se radovati posedovanju sile, da ne izgubite iz vida svoju zavisnost od Boga. Čuvajte se da vas ne zahvati preterano samopouzdanje i da ne radite u svojoj sili, a ne u duhu i sili svog Učitelja. »Ja« je uvek spremno da sebi pripiše zasluge i za najmanji uspeh koji se postiže u radu. »Ja« prima laskanja i uzdiže se, te tako zanemarujemo drugima pokazati da je Bog sve i u svemu. Apostol Pavle kaže: »Jer kad sam slab onda sam silan.« (***)2. Korinćanima 12,10) Kad shvatamo svoju slabost, učimo se da zavisimo od sile koja nije naša. Ništa ne može tako silno izvršiti ujecaj na srce kao stalni osećaj odgovornosti prema Bogu. Ništa ne dopire tako potpuno do najdubljih pobuda naših postupaka kao svest o Hristovoj ljubavi koja prašta. Mi treba da uspostavimo vezu s Bogom jer ćemo se tada ispuniti Svetim Duhom koji će nas osposobiti da dođemo u dodir s našim bližnjima. Tada se radujte što ste kroz Hrista postali povezani s Bogom, što ste postali članovi nebeske porodice. Dok budete gledali iznad sebe, stalno ćete imati osećaj slabosti ljudske prirode. Ukoliko manje ugađate svome »ja«, jasnije i potpunije ćete shvatiti savršenstvo svog Spasitelja. Ukoliko se čvršće povežete sa izvorom svetlosti i sile, utoliko će vas obasjati veća svetlost i utoliko ćete dobiti veću silu da radite za Boga. Radujte se što ste jedno sa Bogom, jedno sa Hristom i celom nebeskom porodicom.

Dok su sedamdesetorica slušala Hristove reči, Sveti Duh je u njihov um utiskivao živu stvarnost i zapisivao istinu na pločama duše. Iako ih je okruživalo mnoštvo, osećali su se kao da su sami sa Bogom.

Znajući da su primili nadahnuće tog trenutka, »obradova se Isus u duhu i reče: hvalim te, oče, gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrih i razumnih a kazao si prostima. Da, oče, jer je tako bila volja tvoja. Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna ko je sin osim oca, ni ko je otac osim sina, i ako sin hoće kome kazati.«

Uvaženi ljudi u svetu, takozvani veliki i mudri, sa svom svojom hvaljenom mudrošću ne mogu shvatiti Hristov karakter. Oni su sudili o Njemu po Njegovom spoljašnjem izgledu, po poniženju koje je palo na Njega kao na ljudsko biće. Međutim, ribarima i carinicima bilo je dato da vide Nevidljivoga. Čak ni učenici nisu mogli razumeti sve što im je Isus želeo otkriti, ali s vremenom na vreme, kako su se potčinjavali sili Svetoga Duha, njihovi umovi postali su prosvetljeni. Shvatili su da je moćni Bog odeven u ljudsko obličje, prebivao među njima. Isus se radovao što je ovo saznanje koje nisu posedovali mudri i razboriti, otkriveno ovim skromnim ljudima. Dok je iznosio učenja starozavetnih spisa i primenjivao ih na sebe i svoje delo pomirenja, često su bili probuđeni Njegovim Duhom i podignuti u nebesku atmosferu. O duhovnim istinama o kojima su govorili proroci oni su imali jasnije razumevanje nego sami pisci izvornog dela. Kasnije će čitati spise Starog zaveta, ne kao nauku književnika i fariseja, ne kao kazivanje mudraca koji su umrli, već kao novo otkrivenje od Boga. Gledali su Onoga »kojega svet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama će biti.« (***)Jovan 14,17)

Hristov duh čini naše srce nežnim i pokornim i to je jedini način na koji možemo steći savršenije razumevanje istine. Duša mora da bude očišćena od taštine i oholosti i oslobođena svega što ju je obuzimalo i Hristos se mora ustoličiti u njoj. Ljudska nauka suviše je ograničena da bi shvatila otkupljenje. Plan otkupljenja je tako dalekosežan da ga filozofija ne može objasniti. On će uvek ostati tajnom koju ni najdublje razmišljanje ne može dokučiti. Nauka o spasenju ne može se objasniti, ona se može upoznati samo iskustvom. Jedino onaj koji uočava svoju vlastitu grešnost može prepoznati kako je Spasitelj dragocen.

Pouke koje je Hristos iznosio dok je polako išao putem iz Galileje prema Jerusalimu sadržavale su brojne uputstva. Narod je sa čežnjom slušao Njegove reči. U Pereji, kao i u Galileji, narod je bio manje pod vlašću jevrejskog fanatizma nego u Judeji, pa je Njegovo učenje našlo odjeka u njihovim srcima.

Tokom ovih poslednjih meseci svoje službe, Hristos je ispričao mnoge od svojih priča. Sveštenici i rabini sve žešće su Ga progonili, pa je svoje opomene upućene njima zaklonio simbolima. Nisu mogli pogrešiti u pokušaju da proniknu u njihovo značenje, ali ipak u Njegovim rečima nisu mogli naći ništa na čemu bi zasnovali neku

optužbu protiv Njega. U priči o fariseju i cariniku, samouverena molitva: »Bože! hvalim te što ja nisam kao ostali ljudi«, stoji u oštroj suprotnosti s pokajnikovom molitvom: »Milostiv budi meni grešnome«. (**Luka 18,11.13) Na taj način Hristos je ukorio licemerstvo Jevreja. Slikovitim prikazom o nerodnoj smokvi i o velikoj večeri predskazao je nesreću koja će uskoro zadesiti nepokajani narod. Oni koji su prezrivo odbili poziv na evanđeosku gozbu, čuli su Njegove reči upozorenja: »Jer vam kažem da nijedan od onih zvanih ljudi ne će okusiti moje večere.« (**Luka 14,24)

Uputstvo dato učenicima bilo je vrlo dragoceno. Priča o nametljivoj udovici i o prijatelju koji je tražio hleb u ponoć dala je novu snagu Njegovim rečima: »Ištite i daće vam se: tražite i naći ćete; kucajte i otvoriće vam se.« (**Luka 11,9) Često je njihova kolebljiva vera bila ojačana sećanjem na Hristove reči: »A kamo li Bog ne će odbraniti izbranih svojih koji ga mole dan i noć? Kažem vam da će ih odbraniti brzo.« (**Luka 18,7.8)

Hristos je ponovio onu divnu priču o izgubljenom ovci. U svojoj pouci išao je još dalje dok je govorio o izgubljenom dinaru i izgubljenom sinu. Učenici tada nisu mogli u celosti proceniti snagu ovih pouka, ali nakon izlivanja Svetoga Duha, kad su videli sabiranje neznabožaca i zavidljivi gnev Jevreja, bolje su shvatili pouku o izgubljenom sinu i mogli bolje proniknuti u radost Hristovih reči: »Trebalo se razveseliti i obradovati«, »jer ovaj moj sin beše mrtav, i oživlje; i izgubljen beše, i nađe se.« (**Luka 15,32.24) Kad su krenuli u ime svog Učitelja, suočavajući se s prebacivanjima, siromaštvom i progonstvom, često su snažili svoja srca ponavljajući Njegov nalog izgovoren prilikom ovog poslednjeg putovanja: »Ne boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo. Prodajte što imate i dajte milostinju; naćinite sebi torbe koje ne će ovetšati, haznu koja se nikada ne će isprazniti, na nebesima, gde se lupež ne prikućuje niti moljac jede. Jer gde je vaše blago onde će biti i srce vaše.« (**Luka 12,32–34)

Poglavlje 54.

Ova glava zasnovana je na **Luki 10,25–37.

MILOSTIVI SAMARJANIN

U priči o milostivom Samarjaninu Hristos je prikazao prirodu prave vere. Pokazao je da se ona ne sastoji od sistema, simbola vere ili obreda, već u vršenju dela ljubavi, u donošenju najvećeg dobra drugima, u pravoj dobroti.

Dok je Hristos učio narod »ustade jedan zakonik i kušajući ga reče: učitelju! šta ću ćiniti da dobijem život večni? S pažnjom od koje zastaje dah veliki skup išćekivao je odgovor. Sveštenici i rabini mislili su da uhvate u zamku Hrista pitanjem koje će postaviti ovaj zakonik. Međutim, Spasitelj se nije upuštao u raspravu. Potražio je odgovor od onoga koji je postavio pitanje. »Šta je napisano u zakonu?« rekao je On, »kako ćitaš?« Jevreji su još optuživali Isusa da se olako odnosi prema Zakonu datom na Sinaju, ali On je pitanje spasenja usmerio na držanje Boćjih zapovesti.

Zakonik je kazao: »Ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom, i blićnjega svojega kao samoga sebe.« Isus mu reče: »Pravo si odgovorio; to ćini i bićeš živ.«

Zakonik nije bio zadovoljan gledišćem i delima fariseja. On je proućavao Pisma sa ćežnjom da dozna njihovo stvarno znaćenje. Bio je ćivotno zainteresiran za ovo i iskreno je upitao: »Šta ću ćiniti?« U svom odgovoru u vezi sa zahtevima Zakona, on je mimoišao ćitavo mnoštvo obrednih propisa. Ovima nije pridavao nikakvu vaćnost, već je izneo dva velika naćela na kojima su poćivali sav Zakon i proroci. Ovaj odgovor, budući da ga je Hristos pohvalio, postavio je Spasitelja u povoljan poloćaj prema rabinima. Nisu Ga mogli osuditi, jer je odobrio ono što je isticao jedan tumać Zakona.

»To ćini i bićeš živ«, rekao je Isus. Prikazao je Zakon kao boćžansku celinu i ovom poukom istaknuo da nije moguće držati jednu zapoved, a kršiti drugu, jer ih sve proćizma isto naćelo. Ćovekova sudbina biće odrećena njegovom poslućnošću prema celokupnom Zakonu. Vrhunska ljubav prema Bogu i nepristrasna ljubav prema ćoveku naćela su koja treba ostvariti u ćivotu.

Zakonik je utvrdio da je sam prestupnik Zakona. Bio je osvedoćen Hristovim ispitivaćkim rećima. Pravdu Zakona, za koju je tvrdio da razume, nije sprovodio u ćivot. Nije izraćavao ljubav prema svojim blićnjima. Od njega se traćilo pokajanje, no umesto da se pokaje, on je pokućao sebe opravdati. Umesto da prizna istinu, ųeleo je pokazati kako je teško ispuniti zapoved. Na taj naćin nadao se da će moći odbaciti osvedoćenje i da će se opravdati u oćima naroda. Spasiteljeve reći pokazale se da je njegovo pitanje bilo nepotrebno, budući da je i sam mogao odgovoriti na njega. Ipak, zakonik je postavio još jedno pitanje rekavši: »A ko je blićnji moj?«

Ovo pitanje izazivalo je meću Jevrejima besćrajne rasprave. Nije bilo sumnje što se tiće neznaboćaca i Samarjana – oni su bili stranci i neprijatelji. Ali, gde bi trebalo praviti razliku izmeću ljudi iz vlastitog naroda i izmeću razlićitih srućtvenih slojeva? Koga treba svećenik, rabin, starešina smatrati blićnjim? Svoj ćivot provodili su u celom nizu obreda da bi bili ćisti. Drćzali su da bi ih dodir s neukim i nehatnim mnoštvom oskvrnulo, što bi zahtevalo mućne napore da se nećistoća otkloni. Da li »nećiste« treba smatrati blićnjima?

Isus ponovo nije dozvolio da bude uvučen u raspravu. Nije osudio verski fanatizam onih koji su vrebali da Ga osude. Međutim, jednostavnom pričom uzdigao je pred svojim slušaocima takvu sliku izlivanja ljubavi koja potiče s Neba da su sva srca bila dirnuta, dok je zakonik priznao istinu.

Omogućiti da prodre svetlost najbolji je put za uklanjanje tame. Najbolji način da se suzbije zabluda jest iznošenje istine. Pojava Božje ljubavi otkriva izopačenost i greh srca okrenutog sebi.

»Jedan čovek«, rekao je Isus, »silazaše iz Jerusalima u Jeriho, pa ga uhvatiše hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva. A iznenada silazaše onim putem nekakav sveštenik, i videvši ga prođe. A tako i Levit kad je bio na onome mestu, pristupi, i videvši ga prođe.« (**Luka 10,30–32) To nije bio neki izmišljeni prizor, već stvarni događaj, koji je bio verodostojno predočen. Sveštenik i Levit koji su prošli na drugu stranu, nalazili su se u društvu onih koji su slušali Hristove reči.

Putujući iz Jerusalima u Jeriho, putnik je morao proći kroz jedan deo Judejske pustinje. Put je vodio niz jednu divlju, stenovitu uvalu kojom su harali razbojnici i koja je često bila poprište nasilja. Na ovom mestu putnik je bio napadnut, oteto mu je sve što je bilo vredno, pa je ranjen i izbijen ostavljen polumrtav kraj puta. Dok je tako ležao, tim putem naišao je sveštenik, ali je samo pogledao prema ranjeniku. Tada se pojavio Levit. Radoznao da vidi što se desilo, zastao je i pogledao patnika. Uvideo je što bi trebalo učiniti, ali to nije bila prijatna dužnost. Najviše bi voleo da nije ni pošao tim putem, te tako ne bi morao da vidi tog ranjenog čoveka. Uveravao je sebe da ga se taj slučaj ne tiče.

Oba čoveka bila su u svetoj službi, držeći sebe tumačima svetih spisa. Pripadali su onom sloju posebno odabranom da bude Božji predstavnik pred narodom. Morali su »postradati s onima koji ne znadu i zalaze« (**Jevrejima 5,2) da bi mogli voditi ljude u razumevanju Božje velike ljubavi prema ljudskom rodu. Delo na koje su bili pozvani bilo je ono isto koje je Isus opisao kao svoje kad je rekao: »Duh je Gospodnji na meni; za to me pomaza da javim evanđelje zarobljenima da će se otpustiti, i slepima da će progledati; da otpustim sužnje.« (**Luka 4,18)

Nebeski anđeli posmatraju nevolje Božje porodice na Zemlji i spremni su na saradnju s ljudima u otklanjanju tlačenja i patnji. Bog je u svom providenju doveo sveštenika i Levita na put na kome je ranjeni patnik ležao, da bi mogli da vide kako mu je potrebna ništost i pomoć. Celo Nebo pazilo je da vidi da li će srca ovih ljudi biti taknuta sažaljenjem za ljudsku nesreću. Spasitelj je bio Onaj što je poučavao Jevreje u pustinji, iz stuba od oblaka i ognja pružao im je pouku koja se vrlo razlikovala od ove koju je narod sada primao od svojih sveštenika i učitelja. Milostive odredbe Zakona prihvatale su čak i životinje, koje svoje potrebe i patnje ne mogu izraziti rečima. Mojsiju su o ovome data uputstva za decu Izrailjevu: »Ako naiđeš na vola neprijatelja svojega ili na magarca njegovga, gde je zalutao, odvedi ga k njemu. Ako vidiš gde je nenavidniku tvojemu pao magarac pod teretom njegovim, nemoj da ga ostaviš, nego mu pomози.« (**2. Mojsijeva 23,45) Međutim, u čoveku koga su ranili razbojnici, Isus je izneo slučaj jednog brata u nevolji. Koliko je više sažaljenjem trebalo da bude pokrenuto njihovo srce prema njemu nego prema teglećoj životinji! Preko Mojsija primili su vest da je njihov Gospod Bog »Bog veliki, silni i strašni« i »daje pravicu siroti i udovici; i ljubi došljaka.« U skladu s tim zapovedio je: »Ljubite dakle došljaka.« »Ljubi ga kao sebe samoga.« (**5. Mojsijeva 10,17–19; **3. Mojsijeva 19,34)

Job je rekao: »Stranac nije noćivao na polju; vrata svoja otvarao je sam putniku.« A kad su dva anđela u ljudskom obliku došla u Sodomu, Lot se poklonio licem do zemlje i rekao: »Hodite, gospodo, u kuću sluge svojega, i prenoćite.« (**O Jovu 31, 32; **1. Mojsijeva 19,2) Svešteniku i Levitu bile su bliske ove pouke, ali ih nisu sprovodili u svakodnevni život. Obrazovani u školi narodnog verskog fanatizma, postali su sebični, skućeni i isključivi. Kad su pogledali ranjenog čoveka nisu mogli reći da li pripada njihovoj narodnosti. Pomislili su da bi on mogao da bude Samarjanin i udaljili se.

U njihovom činu, kako ga je Isus opisao, zakonik nije video ništa što bi se suprotio onome čemu je bio poučavan o zahtevima Zakona. Međutim, sad je prikazan drugi prizor.

Neki Samarjanin, na svom putu, došao je do nevoljnika i kad ga je video sažalio se na Njega. Nije pitao da li je ovaj stranac Jevrejin ili mnogobožac. Ako je Jevrejin, Samarjanin je dobro znao da bi njemu u sličnoj prilici taj čovek pljunuo u lice i s prezrenjem prošao kraj njega. Međutim, nije oklevao zbog toga. Nije se obazirao što je i sam možda u opasnosti od nasilja zato što se zadržava na tom mestu. Bilo je dovoljno da se tu, pred njim, nalazilo ljudsko biće u nevolji i patnji. Skinuo je svoju odeću da bi ga pokrio. Ulje i vino koje je pripremio za svoje putovanje upotrebio je za izlečenje i okrepljenje ranjenika. Podignuo ga je na svoje magare i krenuo lagano, ravnomernim korakom, tako da stranac ne bi bio potresan i zbog toga podnosio veće bolove. Doveo ga je u jednu gostionicu i bdijući nežno se brinuo za njega u toku noći. Ujutro, kad je bolesniku bilo bolje, Samarjanin se usudio da nastavi svoj put. Međutim, pre no što je to učinio, predao ga je gostioničaru da se stara o njemu, platio troškove, ostavio novčani ulog u njegovu korist, a nezadovoljan čak i ovim, pobrinuo se za svaku dalju potrebu, rekavši gostioničaru: »Gledaj ga, i što više potrošiš ja ću platiti kad se vratim.«

Završivši priču, Isus je upravio svoj pogled na zakonika, i kao da njime čita njegovu dušu, rekao: »Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci?« (**Luka 10,36)

Zakonik čak ni sada nije hteo da izgovori ime Samarjanin, nego je odgovorio: »Onaj koji se smilovao na njega.« Isus je rekao: »Idi, i ti čini tako.«

Tako je na pitanje »ko je moj bližnji« za sva vremena primljen odgovor. Hristos je pokazao da naš bližnji nije samo onaj koji pripada našoj crkvi i veri. To nema nikakve veze s rasom, bojom ili društvenom razlikom. Naš bližnji je svaka osoba kojoj je potrebna naša pomoć. Naš bližnji je svaka duša koju je ranio i izmučio neprijatelj. Naš bližnji je svako ko je Božja svojina.

U priči o milostivom Samarjaninu Isus je prikazao Sebe i svoju misiju. Sotona je prevario, izmučio, opljačkao, upropastio čoveka i ostavio ga da pogine, ali Spasitelj se sažalio na naše bespomoćno stanje. On je napustio svoju slavu da bi nas došao izbaviti. On nas je našao na umoru i prihvatio naš slučaj. Iscelio je naše rane. Pokrio nas je svojom haljinom pravde. Otvorio nam je sigurno utočište i pobrinuo se za nas snoseći sve troškove. On je umro da bi nas spasio. Ukazujući na sopstveni primer, rekao je svojim sledbenicima: »Ovo vam zapovedam da imate ljubav među sobom.« »Kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite među sobom.« (**Jovan 15,17; 13,34)

Zakonikovo pitanje Isusu je glasilo: »Šta ću činiti?« A Isus, držeći ljubav Bogu i čoveku najvišim izrazom pravde, rekao je: »To čini i bićeš živ.« Samarjanin je poslušao nalog srca koje je bilo milostivo i puno ljubavi i time dokazao da je izvršilac Zakona. Hristos je naložio zakoniku: »Idi i ti čini tako.« Od Božje dece očekuje se da tvore, a ne samo da govore. »Koji govori da u njemu stoji, taj treba tako da hodi kao što je on hodio.« (**1. Jovanova 2,6)

Danas je ova pouka isto tako potrebna svetu kao što je bila u vreme kad je potekla sa Isusovih usana. Sebičnost i hladni formalizam gotovo su ugasili plamen ljubavi i izgnali vrline koje karakter treba da učine miomirisom. Mnogi koji ispovedaju Njegovo ime izgubili su iz vida činjenicu da hrišćani treba da predstavljaju Hrista. Ako ne postoji stvarno samopožrtvovanje za dobro drugih u porodičnom krugu, u susedstvu, u crkvi i gde god se nalazimo, tada bez obzira na to što tvrdili o sebi, nismo hrišćani.

Hristos je svoje dobro sjedinio s dobrom ljudskog roda i pozvao nas da se ujedinito s Njim na spasavanju čovečanstva. »Zabadava ste dobili«, kaže On, »zabadava i dajite.« (**Matej 10,8) Greh je najveći od svih zala, i naše je da imamo sažaljenja i pomognemo grešniku i zablude dok skoro ne zapadnu u očajanje. Ove duše ne treba zanemariti. Ako smo hrišćani, nećemo proći kraj njih na drugu stranu, držeći se što je dalje moguće od onih kojima je naša pomoć najpotrebnija. Kad ugledamo ljudska bića u nevolji bilo zbog ucveljenosti ili greha, nikada ne smemo kazati: »To me se ne tiče.«

»Vi duhovni ispravljajte takvoga duhom krotosti.« (**Galatima 6,1) Verom i molitvom odagnajte silu neprijatelja. Govorite reči vere i ohrabrenja koje će biti kao ljekoviti melem izbijenom i ranjenom čoveku. Mnogi, mnogi su klonuli i obeshrabrili se u velikoj borbi života, dok bi ih jedna reč ljubaznog ohrabrenja ojačala da pobede. Naikada ne bismo smeli proći kraj neke duše koja pati ne pokušavajući joj pružiti od utehe kojom nas je Bog utešio.

Sve je to samo ispunjenje načela Zakona – načela koje je prikazano u priči o milostivom Samarjaninu, a pokazalo se u Isusovom životu. Njegov karakter otkriva pravo određenje Zakona i pokazuje milosrđe, ljubaznost i ljubav prema svim ljudima, ona svedoče o karakteru nebeskih zakona. Oni svedoče o činjenici »Zakon je Gospodnji savršen, krepí dušu.« (**Psalam 19,7) I ko god propusti da otkrije ovu ljubav krši Zakon za koji tvrdi da ga poštuje, jer duh koji izražavamo prema svojoj braći otkriva kakav je naš duh prema Bogu. Božja ljubav u srcu jedini je izvor ljubavi prema našem bližnjem. »Ako ko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?« Ljubazni, »ako imamo ljubav među sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama.« (**1. Jovanova 4,20.12)

Poglavlje 55.

Ova glava zasnovana je na **Luki 17,20–22.

CARSTVO BOŽJE NEJE DOJI VIDLJIVO

Neki fariseji došli su Isus s pitanjem: »Kad će doći carstvo Božije?« Prošlo je više od tri godine kako je Jovan Krstitelj objavio vest koja je kao trubni glas odjekivala celom zemljom: »Jer se približi carstvo nebesko.« (**Matej 3,2) Ovi fariseji dotada nisu videli nikakav znak o uspostavljanju carstva. Mnogi od onih koji su odbacili Jovana i na svakom se koraku suprotstavljali Isusu, nagoveštavali su da je Njegova misija pretrpela neuspeh.

Isus je odgovorio: »Carstvo Božije ne će doći da se vidi; niti će se kazati; evo evo ga ovde ili onde; jer gle, carstvo je Božje unutra u vama.« Božje carstvo počinje u srcu. Ne tražite ovde ili onde pojavljivanje zemaljske sile da obeleži njegov dolazak.

»Doći će vreme«, rekao je obraćajući se svojim učenicima, »kad ćete zaželeti da vidite jedan dan sina čovečijega, i ne ćete videti.« Zato što ga ne prati svetovna raskoš, nalazite se u opasnosti da ne raspoznate slavu Moje misije. Vi ne razumete koliko je velika vaša sadašnja prednost što među sobom imate, iako odevenog u ljudsko obličje, Onoga koji je život i svetlost ljudima. Doći će dani kad ćete se sa čežnjom sećati prilika koje sada uživate hodajući i razgovarajući s Božjim Sinom.

Zbog svoje sebičnosti i zemaljskih težnji čak ni Isusovi učenici nisu mogli razumeti duhovnu slavu koju im je želeo otkriti. Tek nakon Hristovog vaznesenja svome Ocu i izlivanja Svetoga Duha na vernike, učenici su u potpunosti cenili Spasiteljev karakter i misiju. Pošto su primili krštenje Duhom, počeli su shvatati da su bili u

neposrednoj prisutnosti Gospoda slave. Kad su se podsećali na Hristova kazivanja, njihov um otvorio se za razumevanje proročanstava, za shvatanje čuda koja je On činio. Čuda iz Njegovog života prolazila su ispred njih i oni su bili kao ljudi probuđeni iz sna. Shvatili su da »reč postade telo i useli se u nas puno blagodati i istine; i videsmo slavu njegovu, slavu, kao jedinorodnoga od oca.« (**Jovan 1,14) Hristos je ustvari došao od Boga na grešan svet da spasi Adamove pale sinove i kćeri. Pošto su shvatili ovo učenici su sada sami sebi izgledali manje važni. Nikada im nije dosadilo ponavljanje Njegovih reči i dela. Njegove pouke, koje su samo nejasno razumevali, sada su dopirale do njih kao sveže otkrivenje. Sveto pismo postalo je za njih novom knjigom.

Kad god su istraživali proročanstva koja su svedočila o Hristu, učenici su se sjedinjavali s Božanstvom, i učili od Onoga koji se uznio na Nebo da završi delo koje je započeo na Zemlji. Uvideli su činjenicu da u Njemu prebiva spoznaja koju nijedno ljudsko biće, ako nije potpomognuto božanskim posrednikom, ne može razumeti. Njima je bila potrebna pomoć od Onoga koga su najavili carevi, proroci i pravedni ljudi. S dubokim divljenjem čitali su i ponovo čitali proročke opise o Njegovom karakteru i radu. Kako su nejasno razumevali proročke spise! Kako su sporo prihvatili velike istine koje su svedočile o Hristu! Posmatrajući Ga u Njegovom poniženju, dok je išao kao čovek među ljudima, nisu shvatali tajnu Njegovog utelovljenja, dvojaki karakter Njegove prirode. Njihove oči bile su zatvorene, tako da nisu shvatali božansku prirodu u ljudskoj. Ali, pošto su bili prosvetljeni Svetim Duhom, kako su samo čeznuli da Ga opet vide i zauzmu mesto kraj Njegovih nogu! Koliko su želeli da mogu doći k njemu da im On objasni svete spise koje nisu mogli razumeti! Kako bi pažljivo slušali Njegove reči! Što je Hristos imao na umu kad je rekao: »Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi.« (**Jovan 16,12) Koliko su želeli da sve to znaju! Bili su žalosni što je njihova vera bila tako slaba, što su njihove zamisli bile toliko udaljene od željenog cilja, što su tako pogrešno razumevali stvarnost.

Bog je poslao glasnika da objavi Hristov dolazak i usmeri pažnju jevrejskog naroda i sveta na Njegovu misiju, kako bi se ljudi mogli pripremiti da Ga prime. Izuzetna ličnost koju je Jovan najavio bila je među njima više od trideset godina i oni Ga u suštini nisu upoznali kao Poslanog od Boga. Učenici su osećali grizu savesti zato što su dopustili da to neverstvo koje je preovladavalo, prožme njihovo mišljenje i zamagli njihovo razumevanje. Svetlost ovog mračnog sveta sijala je usred njegove tame, a oni nisu shvatili odakle potiču ti zraci. Pitali su sami sebe zašto su se tako ponašali da ih je Hristos morao ukoravati. Često su ponavljali Njegove razgovore i kazali: Zašto smo dozvoljavali da nas zbune zemaljski obziri i suprotstavljanje sveštenika i rabina, tako da nismo shvatili da je među nama prebivao Onaj koji je veći od Mojsija, i da nas je učio mudriji od Solomuna? Kako su neosetljive bile naše uši! Kako je slabo bilo naše shvatanje!

Toma nije želeo da veruje sve dok ne stavi svoj prst u ranu koju su načinili rimski vojnici. U Njegovoj poniženosti i odbačenosti, Petar Ga se odrekao. Ova bolna sećanja jasno obeležena izlazila su pred njih. Bili su s Njim, ali Ga nisu poznavali niti su Ga pravilno razumeli. Ali kako je sve ovo potresalo njihova srca kad su prepoznali svoje neverstvo!

Kad su se sveštenici i poglavari ujedinili protiv njih, kad su dovedeni pred savete i bačeni u zatvor, Hristovi sledbenici su se radovali »što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa«. (**Dela 5,41) Radovali su se da dokažu pred ljudima i anđelima da razumeju Hristovu slavu i da su izabrali da Ga slede po svaku cenu.

Danas je isto tako tačno, kao što je bilo i u apostolsko vreme, da bez prosvetljenja božanskim Duhom čovečanstvo ne može raspoznati Hristovu slavu. Istinu i Božje delo ne mogu ceniti oni koji vole svet i hrišćanstvo koje čini ustupke. Učiteljevi sledbenici ne nalaze se na putu obilja, zemaljske časti i prilagođenosti svetu. Oni prednjače na putevima truda, poniženja i poruge, u prvim redovima borbe »s poglavarima i s vlastima, i s upraviteljima tame ovoga sveta, s duhovima pakosti ispod neba«. (**Efescima 6,12) I danas, kao i u Hristovo vreme, sveštenici i fariseji njihovog vremena pogršno ih shvataju, preziru i ugnjetavaju.

Carstvo Božje neće doći da se vidi. Evandjelje Božje milosti, sa svojim duhom samoodricanja, nikada ne može da bude u skladu s duhom ovoga sveta. Ova dva načela su u sukobu. »A telesni čovek ne razume što je od Duha Božijega; jer mu se čini ludost i ne može da razume, jer treba duhovno da se razgleda.« (**1. Korinćanima 2,14)

Međutim, danas u verskom svetu postoji mnoštvo onih koji po svom verovanju rade na uspostavljanju Hristovog carstva, kao zemaljske, svetovne vladavine. Oni žele da našeg Gospoda učine vladarem carstva ovoga sveta, vladarem u njegovim sudovima, nad njegovim vojskama, njegovim zakonodavnim dvoranama, njegovim palatama i trgovima. Oni od Njega očekuju da vlada uz pomoć zakona nametnutih ljudskom vlašću. Pošto se Hristos lično ne nalazi ovde, oni će sami poduzeti da deluju umesto Njega, da sprovedu zakone Njegovog carstva. Uspostavljanje takvog carstva je ono što su želeli Jevreji Hristovog doba. Oni bi prihvatili Hrista da je hteo uspostaviti svetovno carstvo, nametnuti ono što su oni smatrali Božjim zakonom i učiniti ih tumačima svoje volje i predstavnicima svoje vlasti. Međutim, On je rekao: »Carstvo moje nije od ovoga sveta.« (**Jovan 18,36) On nije želeo prihvatiti zemaljski presto.

Vlast pod kojom je Isus živeo bila je izopačena i surova; na svakom koraku čulo se o zloupotrebama – otimačini, netrpeljivosti i tlačiteljskoj okrutnosti. Ipak, Spasitelj nije pokušao izvršiti nikakve društvene reforme. On nije napadao nikakve nacionalne zlouporabe, niti osuđivao neprijateljske nacije. Nije se mešao u vlast ili administraciju onih koji su bili na vlasti. Onaj koji je bio naš primer držao se daleko od zemaljskih vlasti. Ne zato

što je bio ravnodušan prema ljudskim nevoljama, nego zato što se lek nije nalazio samo u ljudskim i spoljašnjim merama. Da bi bilo delotvorno, lečenje mora obuhvatiti svakog pojedinca i mora obnoviti srce.

Hristovo carstvo nije uspostavljeno odlukama sudova, saveta, zakonodavnih skupština ni pokroviteljstvom velikih ljudi ovoga sveta, već usađivanjem Hristove prirode u ljudsku prirodu delovanjem Svetoga Duha. »A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božji, koji veruju u ime njegovo, koji se ne rodiše od krvi, ni od volje muževlje, nego od Boga.« (**Jovan 1,12.13) Evo jedine sile koja može uzdignuti ljudski rod! Ljudsko oruđe za izvršenje ovog dela predstavlja propovedanje Božje reči i njeno sprovođenje u život.

Kad je apostol Pavle otpočeo svoje rad u Korintu, tom mnogoljudnom, bogatom i zlom gradu, ukaljanom bezbrojnim porocima mnogoboštva, rekao je: »Jer nisam mislio da znam što među vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta.« (**1. Korinćanima 2,2) Pišući kasnije nekima koji su bili izopačeni najodvratnijim gresima, mogao je kazati: »Nego se opraste i posvetiste i opravdaste imenom Gospoda našega Isusa Hrista i Duhom Boga našega.« »Zahvaljujem svagda Bogu svojem u vas što vam je dana blagodat Božija u Hristu Isusu.« (**1. Korinćanima 6,11; 1,4)

Danas, kao i u Hristovo vreme, delo Božjega carstva ne oslanja se na one koji traže priznanje i podršku svetovnih vladara i ljudskih zakona, već na one koji u Njegovo ime objavljuju narodu one duhovne istine koje će kod onih koji ih prime ostvariti Pavlovo iskustvu: »S Hristom se razapeh. A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos.« (**Galatima 2,19.20) Tada će i oni kao Pavle raditi za dobro ljudi. On je rekao: »Tako smo mi poslani mesto Hrista, kao da Bog govori kroz nas; molimo vas u ime Hristovo, pomirite se s Bogom.« (**2. Korinćanima 5,20)

Poglavlje 56.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 19,13–15; **Marku 10,13–16; **Luki 18,15–17.

BLAGOSILJANJE DECE

Isus je uvek voleo decu. Prihvata je njihove izraze naklonosti i njihovu iskrenu, neusiljenu ljubav. Zahvalno veličanje s njihovih čistih usana bilo je muzika za Njegove uši i osveženje za Njegov duh, kad je bio izmučen dodirima s lukavima i licemernim ljudima. Kud god je Spasitelj išao, dobroćudnost Njegovog lica i Njegovo nežno, ljubazno držanje zadobijalo je ljubav i poverenje dece.

Među Jevrejima bilo je uobičajeno da majke donose svoju decu rabinu da ih blagoslovi stavljajući ruku na njih, ali Spasiteljevi učenici smatrali su da je Njegov rad suviše važan da bi se prekidao na taj način. Kad su majke sa svojim mališanima dolazile k Njemu, učenici su ih s negodovanjem posmatrali. Smatrali su tu decu suviše malom da bi mogla imati neke koristi od posete Isus i zaključili da će On da bude nezadovoljan zbog njihovih prisustva. Međutim, učenici su bili ti s kojima On nije bio zadovoljan. Spasitelj je razumeo brigu i teret majki koje su težile da vaspitaju svoju decu u skladu s Božjom reči. On je čuo njihove molitve. On ih je sam privukao k sebi.

Jedna majka sa svojim detetom napustila je svoj dom da nađe Isusa. Usput je o svojoj nameri pričala svojoj susedi, te je i ona zaželela da joj Isus blagoslovi decu. Tako se sakupila grupa majki sa svojim mališanima. Neka od ove dece izašla su iz onog doba ranog detinjstva i stupila u doba mladosti. Dok su majke izražavale svoju želju, Isus je blagonaklono slušao njihov stidljiv zahtev praćen suzama. Međutim, sačekao je da vidi kako će učenici postupiti prema njima. Kad je video da vraćaju majke, misleći da mu čine uslugu, otkrio im je njihovu grešku, rekavši: »Pustite decu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovih carstvo Božije.« Uzeo je decu u naručje, položio ruke na njih i dao im je blagoslov po koji su došli.

Majke su se utešile. Vratile su se svojim domovima osnažene i blagoslovljene Hristovim rečima. Bile su ohrabrene da s novom radošću ponesu svoj teret i s puno nade rade za svoju decu. Današnje majke treba da prihvate Njegove reči sa istom verom. Hristos je i danas isto tako naš lični Spasitelj kao što je bio dok je kao čovek živeo među ljudima. On je isto tako pomoćnik majkama danas kao što je bio dok je u svoje naručje uzimao mališane u Judeji. Deca naših porodica isto su tako otkupljena Njegovom krvlju kao što su to bila deca iz onih vremena.

Isus poznaje teret koji leži na srcu svake majke. On čija se majka borila s neimaštinom i oskudicom, saoseća sa svakom majkom u njenom mukotrpnom radu. On koji je krenuo na dugi put bi bi oslobodio brižno srce žene Hananejke, učiniće isto toliko i za današnje majke. Njega koji je vratio jedinca udovici iz Naina, i koji se u svojim samrtnim mukama na krstu setio svoje majke, i danas dira materinska žalost. U svakoj žalosti, u svakoj potrebi, On će pružiti utehu i pomoć.

Neka majke dođu Isusu sa svojim teškoćama. One će naći milost koja će da bude dovoljna da im pomogne u podizanju njihove dece. Vrata su otvorena svakoj majci koja želi položiti svoj teret kraj Spasiteljevih nogu. On koji kaže: »Pustite decu neka dolaze k meni; i ne branite im«, još uvek poziva majke da dovedu svoje mališane da ih blagoslovi. Čak i novorođenče u naručju svoje majke može prebivati u zaklonu Višnjega verom majke koja se moli. Jovan Krstitelj je bio ispunjen Svetim Duhom od svoga rođenja. Ako želimo živeti u zajednici s Bogom, mi takođe možemo očekivati da naše mališane, već od njihovih najranijih dana, oblikuje božanski Duh.

U deci koja su došla u dodir s Njim Isus je video ljude i žene koji će postati naslednici Njegove milosti i podanici Njegovog carstva, a neki od njih mučeći se za Njega. On je znao da će Ga ova deca slušati i prihvatiti kao svog Otkupitelja mnogo spremnije nego odrasli ljudi, od kojih su mnogi imali svetovnu mudrost i tvrdo srce. U svome poučavanju On se spustio na razinu njihovog razumevanja. On, Veličanstvo Neba nije s prezirom odgovarao na njihova pitanja i pojednostavio je svoje važne pouke da bi odgovarale njihovom dečjem razumevanju. On je u njihove umove posijao seme istine, koje će u godinama koje dolaze izniknuti i doneti rod za večni život.

Još uvek je tačno da su deca najpremčivija za pouke iz Evandjelja; njihova srca otvorena su božanskom uticaju, snažna da zadrže primljene pouke. Mala deca mogu da budu hrišćani, snažna da zadrže primljene pouke. Mala deca mogu da budu hrišćani da iskustvom koje je u skladu sa njihovim godinama. Potrebno je da se odgajaju u duhovnosti i roditelji treba da im pruže svaku prednost da bi mogli oblikovati karakter po uzoru na Hristov karakter.

Očevi i majke svoju decu treba da smatraju mlađim članovima Gospodnje porodice koje su im poverena da ih odgajaju za Nebo. Pouke koje sami učimo od Hrista treba da prenesemo svojoj deci onako kako ih mladi umovi mogu prihvatiti, otkrivajući im, malo-pomalo lepotu nebeskih načela. Na taj način, hrišćanski dom postaje školom u kojoj roditelji služe kao pomoćni učitelji, dok je sam Hristos glavni učitelj.

U radu za obraćenje naše dece ne bismo smeli očekivati snažne osećaje kao osnovni dokaz svedočenja o grehu. Nije nužno znati ni tačno vreme njihovog obraćenja. Trebamo ih poučiti da svoje grehe donesu Isusu i potraže od Njega oprostjenje, verujući da On prašta i da ih prihvata kao što je prihvatao decu kad je lično bio na Zemlji.

Kad majka uči svoju decu da je slušaju zato što je vole, ona im daje i prve pouke iz hrišćanskog života. Majčina ljubav predstavlja za dete Hristovu ljubav, i mališani koji imaju poverenja u majku i slušaju je, uče da imaju poverenja i budu poslušni Spasitelju.

Isus je bio uzor deci i primer očevima. On je govorio kao čovek koji ima vlast i Njegove reči imale su silu; pa ipak u svim svojim postupcima prema grubim i neobuzdanim ljudima nije upotrebio nijedan neljubazan ili neuljudan dokaz. Hristova milost u srcu usadiće nebesko dostojanstvo i osećaj za ono što odgovara trenutku. On će ublažiti sve što je grubo i pokoriti sve što je oporo i neljubazno. To će povesti i očeve i majke da sa svojom decom postupaju kao s razumnim bićima, onako kako bi želeli da se s njima postupa.

Roditelji, u odgajanju svoje dece, proučavajte pouke koje je Bog dao u prirodi. Kad biste gajili neki karanfil, ili ružu, ili ljiljan kako biste to činili? Pitajte vrtlara kako postiže da svaka grana i svaki list tako divno buja i razvija se u savršenom skladu i lepoti. On će vam reći da to nije postigao grubim dodirima niti silovitim naporima, jer bi to samo polomilo nežne izdanke. To su bile male pažnje koje su se često ponavljale. On je zalivao tlo, a biljke koje su se razvijale štiti je od snažnih vetrova i žarkog sunca, a Bog je učinio da bujaju i cvetaju u lepoti. U postupanju sa svojom decom sledite metodu vrtlara. Nežnim dodirima, pokazivanjem ljubazne pomoći trudite se da njihove karaktere oblikujete po ugledu na Hristov karakter.

Ohrabrite izraz ljubavi prema Bogu i jedan prema drugome. Razlog što u svetu ima tako puno ljudi i žena tvrdoga srca, sastoji se u tome što se prava ljubav smatrala slabošću, što se obeshrabrivala i potiskivala. Bolja priroda ovih ljudi bila je gušena u detinjstvu i sve dok svetlost božanske ljubavi ne raskravi njihovu hladnu sebičnost, njihova sreća zauvek će da bude uništena. Ako želimo da naša deca imaju nežni Isusov duh i naklonost koju anđeli pokazuju prema nama, moramo ohrabrivati pobude plemenitosti i ljubavi koje nosi detinjstvo.

Učite decu da vide Hrista u prirodi. Izvedite ih napolje, pod veličanstveno drveće, u vrt i učite ih da u svim veličanstvenim delima stvaranja vide izraz Njegove ljubavi. Poučavajte ih da je On uspostavio zakone koji upravljaju svim bićima, da je On postavio zakone i za nas i da su ti zakoni za našu sreću i radost. Nemojte ih zamarati dugim molitvama i dosadnim opomenama, već ih očitim poukama iz prirode naučite poslušnosti Božjem zakonu.

Kad ih pridobijete da imaju poverenja u vas kao Hristove sledbenike, lako ćete ih učiti o velikoj ljubavi kojom nas je On ljubio. Kad pokušate objasniti istine o spasenju i ukažete deci na Hrista kao ličnog Spasitelja, anđeli će biti kraj vas. Gospod će očevima i majkama dati milost da svoje mališane zainteresiraju uzvišenom pričom o Detetu iz Vitlejeme koje je zaista nada sveta.

Kad je Isus kazao svojim učenicima da ne brane deci da dođu k Njemu, govorio je svojim sledbenicima svih vekova – službenicima Crkve, propovednicima, pomoćnicima i svim hrišćanima. Isus privlači decu k sebi i On nam nalaže: »Ne zabranjujte im dolaziti k meni«, kao da kaže – Ona će doći ako ih ne sprečite.

Nemojte dozvoliti da vaš karakter koji nije sličan Hristu pogrešno prikaže Isusa. Nemojte udaljiti mališane od Njega svojom hladnoćom i grubošću. Nemojte postati uzrok njihovom osećaju da im Nebo neće biti prijatno mesto ako ste vi tamo. Ne govorite o veri kao o nečemu što deca ne mogu razumeti i ne postupajte tako kad se od njih ne očekuje da u detinjstvu prihvate Hrista. Nemojte im preneti pogrešan utisak da je Hristova vera, vera sumornosti i da se dolaženjem Spasitelju moraju odreći svega što čini život radosnim.

Kad Sveti Duh podstakne srca dece, saradujte u Njegovom radu. Učite ih da ih Spasitelj poziva, da Mu ništa ne pričinjava veću radost nego kad Mu se predaju u cvetu i svežini svojih godina,

Beskrajnom nežnošću Spasitelj posmatra duše koje je iskupio svojom krvlju. One su Njegove zahvaljujući Njegovoj ljubavi. On ih posmatra neiskazanom čežnjom. Njegovo srce široko je otvoreno ne samo za decu najboljeg ponašanja već i za onu koja su nasledila rđave crte karaktera. Mnogi roditelji ne razumeju koliko su odgovorni za ove nedostatke svoje dece. Oni su ih učinili takvima. Sa zabludelim ne postupaju nežno i mudro. Ali Isus sa sažaljenjem posmatra ovu decu. On vidi sve od uzroka do posledice.

Hrišćanski radnik može postati Hristovo oruđe u dovođenju ove dece Spasitelju. Mudrošću i istančanim razumevanjem on ih može privezati za svoje srce, može im pružiti ohrabrenje i nadu i Hristovom milošću može ih videti preobraženog karaktera, tako da se za njih može reći: »Jer je takovih carstvo nebesko.«

Poglavlje 57.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 19, 16–22; ***Marku 10,17–22; ***Luki 18, 18–23.

»JOŠ TI JEDNO NEDOSTAJE«

»I kad iziđe na put, pritrča neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: učitelju blagi! Šta mi treba činiti da dobijem život večni?«

Mladić koji je postavio ovo pitanje bio je narodni poglavar. Imao je veliko imanje i zauzimao odgovoran položaj. Video je ljubav koju je Hristos pokazao prema deci koju su doveli k Njemu; video je kako ih je nežno primio i uzimao u svoje naručje i u njegovom srcu rasplamsala se ljubav prema Spasitelju. Zaželeo je da postane Njegov učenik. Bio je tako duboko pokrenut da je, dok je Isus išao svojim putem, potrčao za Njim, kleknuo kraj Njegovih nogu i iskreno i ozbiljno postavio pitanje, koje je bilo tako važno za njegovu dušu, ali i za dušu svakog ljudskog bića: »Učitelju blagi! šta mi treba činiti da dobijem život večni?«

»Što me zoveš blagim«, rekao je Isus, »niko nije blag osim jednoga Boga.« Isus je želeo iskušati poglavarovu iskrenost i pokrenuti ga da kaže na koji Ga način smatra blagim. Da li shvata da je Ovaj kome govori Božji Sin? Koji je bio pravi osećaj njegovog srca?

Ovaj poglavar imao je visoko mišljenje o svojoj pravednosti. On nije ni pretpostavljao da mu bilo što nedostaje, pa ipak nije bio sasvim zadovoljan. Osećao je potrebu za nečim što nije imao. Zar ga Isus ne bi mogao blagosloviti kao što je blagoslovio mališane i ispuniti potrebu njegove duše?

Odgovarajući na njegovo pitanje Isus mu je rekao da je poslušnost Božjim zakonima neophodna ako želi dobiti večni život i naveo neke od zapovesti koje pokazuju čovekovu dužnost prema njegovim bližnjima. Poglavarov odgovor bio je potvrđan: »Sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje; šta mi još treba?«

Hristos je posmatrao lice ovog mladog čoveka kao da čita njegov život i ispituje njegov karakter. Zavoleo ga je i čeznuo da mu podari mir, milost i radost koji bi sasvim izmenili njegov karakter. »Još ti jedno nedostaje«, rekao je On, »idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; i dođi te hajde za mnom uzevši krst.«

Hrista je privlačio ovaj mladić. On je znao da je bio iskren kad je kazao: »Sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.« Otkupitelj je čeznuo da u njemu stvori takvo razumevanje koje bi ga osposobilo da uvidi potrebu za posvećenjem srca i hrišćanskom dobrotom. Čeznuo je da u njemu vidi ponizno i skrušeno srce svesno uzvišene ljubavi koju treba pokloniti Bogu, srce koje će svoj nedostatak pokriti Hristovim savršenstvom.

Isus je u ovom poglavaru video pomoćnika koji bi Mu bio potreban, da Mu je mladić postao saradnik u delu spasenja. Ako bi se potčinio Hristovom vodstvu, on bi postao sila za dobro. Poglavar je mogao postati zapaženi Hristov predstavnik, jer je imao takve osobine koje bi ga, kad bi se sjedinio sa Spasiteljem, osposobile da postane božanska sila među ljudima. Hristos, sagledavši njegov karakter, zavoleo ga je. U poglavarovom srcu budila se ljubav prema Hristu, jer ljubav rađa ljubav. Isus je čeznuo da ga vidi kao svog saradnika. Čeznuo je da ga načini sličnim sebi, zrcalom u kojem bi odsajivala sličnost Bogu. Čeznuo je da razve savršenstvo njegovog karaktera i da ga posveti Gospodnjoj službi. Da se poglavar tada predao Hristu, napredovao bi u atmosferi Njegovog prisustva. Da je učinio ovaj izbor, koliko bi drukčija bila njegova budućnost.

»Još ti jedino nedostaje«, rekao je Isus. »Ako hoćeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebu; pa hajde za mnom.« Hristos je čitao srce ovog poglavara. Nedostajalo mu je samo jedno, to je bilo načelo od životne važnosti.

U duši mu je bila potrebna Božja ljubav. Ova potreba, ako se ne ispuni, pokazaće se sudbonosnom po njega; cela njegova priroda postaće izopačenom. Popuštanjem ojačala bi sebičnost. Da bi, mogao primiti Božju ljubav, morao se odreći velike ljubav prema samome sebi.

Hristos je ovoga čoveka stavio na probu. Pozvao ga je da bira između nebeskog blaga i svetovne veličine. Da je pristao slediti Hrista, bilo bi mu osigurano nebesko blago. Ali, morao je pokoriti svoje »ja«; njegova volja morala se potčiniti Hristovoj vlasti. Mladom poglavaru ponuđena je prava Božja svetost. Imao je prednost da postane Božjim sinom i s Hristom sunaslednikom nebeskog blaga. Međutim, morao je uzeti krst i poći za Spasiteljem putem samoodricanja.

Hristove reči za poglavara su zaista bile poziv. »Izaberite sebi danas kome ćete služiti.« (***)Isus Navin 24,15) Izbor je prepušten njemu. Isus je čeznuo za njegovim obraćenjem. On mu je pokazao slabu točku u njegovom karakteru; i s kakvim je samo dubokim zanimanjem očekivao odluku dok je mladić procenjivao Njegovo pitanje! Ako odluči da pođe za Hristom, mora u svemu poslušati Njegove reči. On mora napustiti svoje častoljubive namere. S kakvom je ozbiljnom, brižnom čežnjom, s kakvom gladi u duši Spasitelj posmatrao mladića, nadajući se da će prihvatiti poziv Božjeg Duha!

Hristos je odredio uslove koje bi jedino mogli pomoći poglavaru da usavrši hrišćanski karakter. Njegove reči bile su reči mudosti, iako su izgledale stroge i da suviše traže. Jedina nada spasenja za ovog poglavara bila je da ih prihvati i poslušša. Njegov visoki položaj i njegov imetak neosetno su unosili zlo u njegov karakter. Ako ih bude gajio, oni će zameniti Boga u njegovim osećajima. Uskratiti Bogu malo ili puno značilo je zadržati ono što umanjuje njegovu moralnu snagu i delotvornost; ako se brižljivo njeguje ono što je svetovno, ma koliko nesigurno ili bezvredno, ono će prevladati.

Poglavar je brzo razabrao sve što su Hristove reči obuhvatile i postao žalosnim. Da je shvatio vrednost ponuđenog dara, brzo bi se kao sledbenik priključio Hristu. Bio je jedan od članova uvaženog Saveta Jevreja i Sotona ga je kušao laskavim izgledima za budućnost. Želeo je nebesko blago, ali je želeo i prolazne prednosti koje će mu doneti njegovo bogatstvo. Žao mu je bilo što su postojali takvi uslovi; želeo je večni život, ali nije hteo podneti žrtvu. Cena večnog života činila mu se suviše visokom, pa je otišao žalostan, »jer beše vrlo bogat«.

Njegova tvrdnja da je držao Božji zakon bila je obmana. Pokazao je da mu je bogatstvo bilo idol. Nije mogao držati Božje zapovesti, dok je svet zauzimao prvo mesto u njegovim osećajima. Biše je voleo Božje darove nego Darodavca. Hristos je ponudio mladiću svoje prijateljstvo. »Hajde za mnom«, rekao je On. Međutim, Spasitelj za njega nije značio toliko koliko ime među ljudima ili imetak. Da se odrekne svog zemaljskog blaga koje je vidljivo, radi nebeskog blaga koje je nevidljivo, bio je suviše veliki rizik. Odbio je ponudu večnog života i otišao u stalnu službu svetu.

Hiljade prolaze kroz ovo kušanje birajući između Hrista i sveta; i mnogi biraju svet. Kao i mladi poglavar oni se okreću od Hrista, govoreći u svojim srcima: Ne želim ovog čoveka za svog vođu.

Hristovo postupanje s mladićem prikazano nam je kao očita pouka. Bog nam je dao pravila ponašanja, koja svaki od Njegovih slugu mora slediti. To je poslušnost Njegovom zakonu, ne samo formalna poslušnost, već poslušnost koja prodire u život i otkriva se u karakteru. Bog je uspostavio svoje merilo karaktera za sve koji žele postati podanicima Njegovom kraljstvu. Samo oni koji žele postati saradnici s Hristom, samo oni koji će reći – Gospode, sve što imam i što jesam pripada Tebi – biće priznati za Božje sinove i kćeri. Svi treba da razmotre što znači želeći Nebo, a ipak mu okrenuti leđa zbog postavljenih uslova. Razmislite o tome što znači reći Hristu: »Ne.« Poglavar je rekao: Ne, ja Ti ne mogu dati sve. Da li i mi isto govorimo? Spasitelj nam nudi da s nama deli rad koji nam je Bog dao da izvršimo. On nudi sredstva da bismo unapredili Njegovo delo na svetu. Jedino na ovaj način On nas može spasiti.

Imanje je povereno poglavaru da bi se pokazao kao verni pristav; ova dobra trebao je podeliti na blagoslov onima koji su bili u oskudici. Tako Bog i danas poverava ljudima sredstva, darove i prilike da bi mogli postati Njegovim posrednicima u pomaganju siromašnima i onim koji pate. Onaj koji koristi poverene darove kako je Bog odredio, postaje Spasiteljevim saradnikom. On pridobija duše za Hrista, jer je predstavnik Njegovog karaktera.

Onima koji se, kao i mladi poglavar, nalaze na visokim, poverljivim položajima i imaju veliko imanje, može izgledati kao suviše velika žrtva odricanje od svega da bi sledili Hrista. Ali to je pravilo koje važi za sve koji žele postati Njegovim učenicima. Poslušnost se mora pokazati u svemu što se prihvati. Samoodricanje je suština Hristove nauke. Često se iznosi i poučava jezikom koji izgleda vrlo zapovednički, zato što ne postoji drugi način za čovekovo spasenje osim da se odlučno odbaci sve ono što će, ako se gaji, slomiti celo biće.

Kad Hristovi sledbenici vrate Gospodu ono što je Njegovo, tada skupljaju blago koje će im biti predano kad budu čuli reči: »Dobro, slugo dobri i verni... uđi u radost gospodara svojega.« »Koji mesto određene sebi radosti pretrpe krst, ne mareći za sramotu, i sede s desne strane prestola Božijega.« (***)Matej 25,23; (***)Jevrejima 12,2) Radost što vide otkupljene duše, duše spasene za večnost, nagrada je svima koji idu stopama Onoga koji je rekao: »Hajde za mnom.«

Poglavlje 58.

Ova glava zasnovana je na (***)Luki 10,38–42; (***)Jovanu 11,1–44.

»LAZARE! IZIDI NAPOLJE«

Lazar iz Vitanije bio je među najpostojanijim Hristovim učenicima. Od njihovog prvog susreta njegova vera u Hrista bila je snažna, njegova ljubav prema Njemu duboka, a i on je Spasitelju bio vrlo mio. Za Lazara je Hristos učinio svoje najveće čudo. Spasitelj je blagosiljao sve koji su tražili Njegovu pomoć; On voli celu ljudsku porodicu, ali s nekima je povezan osobito nežnim vezama. Njegovo srce bilo je povezano čvrstim vezama ljubavi prema porodici u Vitaniji, pa je za jednog njeznog člana učinio svoje najdivnije delo.

U Lazarevom domu Isus je često nalazio odmor. Spasitelj nije imao svog doma i zavisio je od gostoprimstva svojih prijatelja i učenika, pa mu je često, kad je bio umoran i željan ljudskog prijateljstva, bilo drago da nađe utočište u ovom mirnom domu, daleko od podozrenja i ljubomore gnevnihi fariseja. Ovde je nalazio iskrenu dobrodošlicu i čisto, sveto prijateljstvo. Ovde je mogao govoriti jednostavno i sasvim slobodno, znajući da će se njegove reči shvatiti i ceniti.

Naš Spasitelj je cenio tihi dom i pažljive slušaoce. On je čeznuo za ljudskom nežnošću, ljubaznošću i toplinom. Oni koji su prihvatili nebesko poučavanje, koje je On uvek bio spreman dati, bili su vrlo blagoslovljeni. Dok je mnoštvo išlo za Hristom preko otvorenih polja, otkrivao im je lepote sveta prirode. Težio je da otvori oči njihovog razuma, da bi mogli da vide kako Božja ruka održava svet. Da bi pokrenuo uvažavanje Božje dobrote i dobročinstva, pažnju svojih slušalaca usmerio je na rosu koja nežno pada, na blage pljuskove kiše i na sjajno Sunce podjednako poklonjeno i dobrima i zlima. Želeo je da ljudi potpunije shvate pažnju koju Bog poklanja ljudskim oruđima koja je stvorio. Međutim, mnoštvo nije bilo spremno da sluša, pa je u domu u Vitaniji Hristos nalazio odmor od iscrpljujućeg sukoba u javnom životu. Tu je zahvalnim slušaocima otvorao knjigu Providenja. U ovom prisnom razgovoru svojim slušaocima otkrivao je ono što nije pokušavao kazati tom raznolikom mnoštvu. Nije imao potrebe da svojim prijateljima govori u pričama.

Dok je Hristos iznosio svoje divne pouke, Marija je sedila kraj Njegovih nogu, kao predan slušalac pun poštovanja. Jednom prilikom Marta, zauzeta brigom oko pripremanja obeda, došla je Hristu govoreći: »Gospode! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj dakle da mi pomaže.« To je bilo u vreme Hristove prve posete Vitaniji. Spasitelj i Njegovi učenici upravo su stigli sa svog zamornog pešačenja iz Jerohona. Marta se brinula da im osigura udobnost i u svojoj brižljivosti zaboravila je ljubaznost koju duguje svom gostu. Isus joj je odgovorio blagim i strpljivim rečima: »Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo, a samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobar deo izabrala, koji se ne će uzeti od nje.« Marija je u svoj um slagala dragocene reči koje su silazile sa Spasiteljevih usana, reči koje su joj bile dragocenije od najskupocenijih zemaljskih dragulja.

To »jedno« što je bilo potrebno Marti bio je blagi duh odanosti, dublje staranje za znanje o budućem besmrtnom životu i vrlinama neophodnim za duhovno napredovanje. Trebalo je da se manje stara za prolazno, a više za ono što će večno trajati. Isus želi poučiti svoju decu da iskoriste svaku priliku da bi stekli ovo znanje koje će ih umudriti na spasenje. Hristovom delu potrebni su promišljeni, energični radnici. Postoji široko polje za Marte s revnošću za delotvorni verski rad. Međutim, neka one najpre sednu zajedno s Marijom kraj Isusovih nogu. Neka marljivost, tačnost i snaga budu posvećeni Hristovom milošću, pa će tada život da bude nepobediva sila za dobro.

Tuga je ušla u mirni dom u kome se Isus često odmarao. Lazara je pogodila iznenadna bolest i njegove sestre poručile su Spasitelju: »Gospode! gle, onaj koji ti je mio bolestan je.« Videle su snagu bolesti koja je zahvatila njihovog brata, ali znale su da je Isus mogao lečiti sve vrste bolesti. Verovale su da će saosećati s njima u njihovoj žalosti i zato nisu uputile hitan zahtev da odmah dođe, već su poslale samo poverljivu vest: »Onaj koji ti je mio bolestan je.« Mislele su da će On odmah odgovoriti na njihovu poruku i biti s njima čim bude mogao stići u Vitaniju.

Nespokojno su očekivale poruku od Njega. Dokle god je iskra života gorela u njihovom bratu, molile su i čekale da Isus dođe. Međutim, vesnik se vratio bez Njega. Ipak doneo je vest: »Ova bolest nije na smrt«, a to im je ulilo nadu za koju se uhvatile da će Lazar živeti. Nežno su pokušavale govoriti reči nade i ohrabrenja gotovo besvesnom patniku. Kad je Lazar umro, bile su gorko razočarane; ali su osećale Hristovu milost koja ih je podržavala i to ih je sačuvalo da ni za što ne okrivljuju Spasitelja.

Kad je Hristos čuo vest, učenicima se učinilo da ju je hladno primio. Nije izrazio žalost koju se očekivali da će pokazati. Pogledavši ih, rekao je: »Ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božju, da se proslavi sin Božji s nje.« Dva dana ostao je u mestu u kome je bio. Ovo odgađanje bilo je tajna za učenike. Kakva bi uteha bila Njegovo prisustvo ovom ožalošćenom domu, pomislili su oni. Njegova snažna ljubav prema porodici u Vitaniji bila je dobro poznata učenicima i bili su iznenađeni što toj žalosnoj vesti. »Onaj koji ti je mio bolestan je.«

U toku ta dva dana izgledalo je kao da je Isus ovu vest odstranio iz svog uma, jer nije spominjao Lazara. Učenici su razmišljali o Jovanu Krstitelju, Isusovom preteči. Pitali su se zašto je Isus i pored sile da učini veličanstvena čuda, dopustio da Jovan propada u tamnici i da umre nasilnom smrću. Pošto je imao takvu silu, zašto Hristos nije spasio Jovanov život? Ovo pitanje su često postavljali fariseji koji su iznosili to kao nepobitan dokaz protiv Hristove tvrdnje da je Sin Božji. Spasitelj je upozorio svoje učenike na nedaće, gubitke i progonstva. Da li će ih zaboraviti u nedaćama? Neki su se pitali da nisu pogrešno razumeli Njegovu misiju. Svi su bili duboko ožalošćeni.

Nakon dva dana čekanja, Isus je rekao svojim učenicima: »Hajdemo opet u Judeju.« Učenici su se pitali zašto je Isus, ako je nameravao poći u Judeju, čekao dva dana. Međutim, bojazan za Hrista i njih lično sasvim je obuzela njihove misli. Nisu mogli da vide ništa drugo do opasnosti na putu koji je nameravao poći. »Rabi«, rekli su, »sad jevreji šćadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoćeš da ideš onamo? Isus odgovori: nije li dvanaest sahata u danu?« Ja sam pod vodstvom svog Oca i sve dok činim Njegovu volju, moj život je siguran. Dvanaest

sati mog dana još nije isteklo. Ušao sam u ostatak svog dana, ali dokle god preostaje i najmanji deo, ja sam siguran.

»Ko danju ide«, nastavio je, »ne spotiče se, jer vidi videlo ovoga sveta.« Onaj koji čini Božju, koji ide stazom koju je Bog označio, ne može se spotaknuti i pasti. Svetlost Božjeg Duha koji ga vodi daje mu jasnu predodžbu o njegovoj dužnosti i vodi ga pravo do završetka njegovog rada. »A ko ide noću spotiče se, jer nema videla u njemu.« Onaj koji ide stazom koju je sam izabrao, na koju ga Bog nije pozvao, spotaći će se. Za njega se dan pretvara u noć i ma gde se nalazio, nije siguran.

»Ovo kaza, i potom reče im: Lazar, naš prijatelj, zaspao; nego idem da ga probudim.« »Lazar, naš prijatelj, zaspao.« Kako dirljive reči! Kako pune saučešća! Misleći na opasnost kojom će se njihov Učitelj izložiti odlaskom u Jerusalim, učenici su gotovo zaboravili ožalošćenu obitelj u Vitaniji. Međutim, ne i Hristos. Učenici su se osećali ukorenim. Bili su razočarani što Hristos nije puno brže odgovorio na vest. Došli su u iskušenje da pomisle da On nema nežne ljubavi prema Lazaru i njegovim sestrama kao što su to mislili, jer bi inače požurio natrag s glasnikom. Ali reči: »Lazar, naš prijatelj, zaspao« probudile su u njima prave osećaje. Uverili su se da Hristos nije zaboravio svoje prijatelje koji pate.

»Onda mu rekoše učenici njegovi! Ako je zaspao, ustaće. A Isus im reče za smrt njegovu, a oni mišljahu da govori za spavanje sna.« Svojoj vernoj deci Hristos predstavlja smrt kao san. Njihov život je sakriven s Hristom u Bogu i dok ne zatrubi poslednja truba, oni koji umiru spavaće u Njemu.

»Tada im Isus kaza upravo: Lazar umre. I milo mi je vas radi što nisam bio onamo da verujete: nego hajdemo k njemu.« Toma nije mogao da vidi ništa drugo osim smrti koja čeka njegovog Učitelja ako pođe u Judeju, ali zapregao je svoj duh i rekao drugim učenicima: »Hajdemo i mi da pomremo s njim.« Poznavao je mržnju Jevreja prema Hristu. Njihova namera bila je da Ga ubiju, ali ona nije uspela, zato što Mu je ostalo još malo od određenog vremena. U toku ovog vremena Isusa su čuvali nebeski anđeli. Nikakvo zlo nije Mu se moglo dogoditi. Čak i u predelima Judeje, u kojoj su rabini kovali zaveru kako da Ga uhvate i ubiju.

Učenici su se začudili Hristovim rečima kad je rekao: »Lazar umre. I milo mi je... što nisam bio onamo.« Da li je Spasitelj svojim ličnim izborom izbegao dom svojih prijatelja koji su patili? Naizgled, Marija i Marta i Lazar na umoru bili su prepušteni sami sebi. Ali nisu bili sami. Hristos je gledao ceo prizor i nakon Lazareve smrti. Njegova milost pružala je podršku ožalošćenim sestrama. Isus je video žalost koja je raspinjala njihova srca, dok se njihov brat borio s moćnim neprijateljem – smrću. On je osećao svu težinu boli kad je rekao svojim učenicima: »Lazar umre.« Međutim, Hristos nije morao misliti samo na voljene iz Vitanije, On je morao misliti i na poučavanje svojih učenika. Oni treba da postanu Njegovi predstavnici u svetu, da bi Očev blagoslov mogao obgrliti sve. Radi njih je dozvolio da Lazar umre. Da ga je povratio iz bolesti u zdravlje, ne bi bilo učinjeno čudo koje je najodređeniji dokaz Njegovog božanskog karaktera.

Da se Hristos nalazio u bolesničkoj sobi, Lazar ne bi umro, jer Sotona ne bi imao vlast nad njim. Smrt ne bi mogla uperiti svoju strelu na Lazara u prisustvu Darodavca života. Zato je Hristos ostao po strani. On je pustio neprijatelju da upotrebi svoju moć, da bi ga mogao odstraniti kao pobeđenog neprijatelja. On je dozvolio da Lazar padne pod vlast smrti, a žalosne sestre videle su svog brata položenog u grobu. Hristos je znao da će, dok budu gledale mrtvo lice svog brata, njihova vera u Otkupitelja da bude okrutno kušana. Ali znao je da će iz borbe kroz koju su sada prolazile, njihova vera zasjati još većom silom. On je podnosio svaki udar boli koji su one izdržale. Nije ih manje voleo zato što je čekao, ali je znao da će izvojevati pobedu za njih, za Lazara, za sebe lično i za svoje učenike.

»Vas radi«, »da verujete«. Svima koji teže da osete vodstvo Božje ruke, trenutak najvećeg obeshrabrenja je vreme kad je božanska pomoć najbliža. Oni će se sa zahvalnošću osvrnuti na najmračniji deo svog puta. »Zna Gospod pobožne izbavljati.« (**2. Petrova 2,9) Iz svakog iskušenja, iz svake nevolje On će ih izvesti s jačom verom i bogatijim iskustvom.

Odugovlačeći s dolaskom Lazaru, Hristos je imao nameru da pokaže milost onima koji Ga nisu primili. Odugovlačio je da bi vaskrsenjem Lazar iz mrtvih mogao dati svom tvrdokornom, nevernom narodu još jedan dokaz da je On zaista »vaskrsenje i život.« Nije se želeo odreći sveopšte nade naroda, sirotih, zabludelih ovaca doma Izrailjeva. Njegovo srce kidalo se zbog njihove okorelosti. U svojoj milosti nameravao im je dati još jedan dokaz više da je On Obnovitelj, Jedini koji može izneti na videlo život i besmrtnost. To je trebao da bude dokaz koji sveštenici neće moći pogrešno protumačiti. To je bio razlog njegovog oklevanja da dođe u Vitaniju. Ovo čudo, podizanje Lazar iz mrtvih, kao kruna svega trebalo je staviti Božji pečat na Njegov rad i na Njegovu tvrdnju da ima božanstvo.

Na svom putu do Vitanije Isus je, po svom običaju, služio bolesnima i nevoljnima. Pošto je stigao u grad, poslao je glasnika sestrama s vešću o svom dolasku. Hristos nije odmah ušao u kuću, već je ostao na jednom tihom mestu kraj puta.

Napadni prizori koje su pravili Jevreji prilikom smrti prijatelja ili rođaka nisu bili u skladu s Hristovim duhom. On je slušao odjekivanje plača iznajmljenih narikača i nije se želeo sa sestrama sresti u takvoj zbrci. Među ožalošćenim prijateljima nalazili su se i rođaci ove porodice od kojih su se neki nalazili na visokim, odgovornim

položajima u Jerusalmu. Među njima su bili neki od najgorčnijih Hristovih neprijatelja. Hristos je znao namere njihove i zato se nije odmah pojavio.

Vest je tako tiho prenesena Marti da je drugi u prostoriji nisu čuli. Ophrvana tugom, Marija nije čula te reči. Marta je odmah ustala i izašla da sretne svog Gospoda, a Marija misleći da je Marta pošla na mesto na kome je Lazar sahranjen, sedila je tiho i nema od boli.

Marta je požurila da sretne Isusa, njeno srce lomila je bujica suprotnih osećaja. Na Njegovom izražajnom licu čitala je istu nežnost i ljubav koja je tu uvek postojala. Njeno poverenje u Njega bilo je nepokolebano, ali mislila je na svog dragog brata koga je i Isus voleo. Sa žalošću koja je uskolebala njeno srce zato što Hristos nije došao ranije, a ipak s nadom da će čak i sad učiniti nešto daih uteši, rekla je: »Gospode! da si bio ovde ne bi moj brat umro.« Usred pometnje koju su pravile narikače sestre su stalno ponavljale ove reči.

S ljudskim i božanskim sažaljenjem Isus je posmatrao njeno žalosno i brigom izbornano Lice. Marta nije imala sklonosti da priča o onome što je prošlo; sve je iskazala dirljivim rečima: »Gospode! da si bio ovde ne bi moj brat umro.« Ali gledajući u lice puno ljubavi, dodala je: »A sad znam da što zaišteš u Boga daće ti Bog.«

Isus je ohrabrio njenu veru rečima: »Braće tvoj ustati.« Njegov odgovor nije imao cilj da oživi nadu u trenutačnu promenu. On je Matine misli poveo preko sadašnjeg oživljavanja njenog brata i usmerio ih na vaskrsenje pravednika. On je ovo učinio da bi u Lazarevom vaskrsnuću mogla da vidi zalag vaskrsenja svih mrtvih pravednika i sigurnost da će to da bude ostvareno Spasiteljevom silom.

Marta je odgovorila: »Znam da će ustati o vaskrsenju, u pošljednji dan.«

Želeći njenu veru još pravilnije usmeriti, Isus je izjavio: »Ja sam vaskrsenje i život.« U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečeni život.« »Ko ima sina Božijega ima život.« (**1. Jovanova 5,12) Hristovo božanstvo je vernikovo čvrsto obećanje o večnom životu. »Koji veruje menek«, rekao je Isus, »ako i umre živeće. I nijedan koji živi i veruje u mene ne će umreti u vek. Veruješ li ovo?« Hristos ovde unapred gleda u vreme svog drugog dolaska. Tada će umrli pravednici ustati u neraspadljivosti, a živi pravednici uzeće se na Nebo ne videvši smrti. Čudo koje će Hristos upravo učiniti, vaskrsenje Lazar iz mrtvih, predstavljaće vaskrsenje svih umrlih pravednika. Svojom reči i svojim delima on je proglasio sebe Začetnikom vaskrsenja. On koji će i sam uskoro umreti na krstu, stajao je s ključevima smrti, kao pobednik nad grobom pokazujući svoje pravo i silu da da večni život.

Na Spasiteljeve reči: »Veruješ li ovo?«, Marta je odgovorila: »Da, Gospode! ja verovah da si ti Hristos sin Božji koji trebalo da dođe na svet.« Nije shvatila reči koje je Hristos izgovorio u njihovom celovitom značenju, ali priznala je svoju veru u Njegovo božanstvo i svoje poverenje da On može izvršiti sve što želi učiniti.

»I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestru svoju govoreći: učitelj je došao, i zove te.« Vest je izrekla što je tiše mogla, jer su sveštenici i poglavari bili spremni da uhapsu Isusa kad im se pruži prilika. Vika narikača sprečila je da se čuju njene reči.

Čuvši vest, Marija je hitro ustala i sa izrazom iščekivanja na licu napustila prostoriju. Misleći da je pošla na grob da plače, ožalošćeni su je pratili. Kad je stigla na mesto na kome je Isus čekao, klekla je kraj Njegovih nogu i drhtavim usnama kazala: »Gospode! da si bio ovde, ne bi umro moj brat.« Uzvike narikača teško je podnosila, jer je čeznula da nasamo razmeni sa Isusom nekoliko mirnih reči. Međutim, znala je za zlobu i ljubomoru koju su u svojim srcima gajili prema Isus neki od prisutnih, pa se uzdržala od potpunog izražavanja svoje boli.

»Onda Isus kad je vide gde plače, i gde plaču Židovi koji dođoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan.« On je čitao srca svih okupljenih. Video je da je kod mnogih pokazivanja žalosti samo pretvaranje. Znao je da će neki iz ovog skupa, koji sad pokazuju licemernu žalost, uskoro planirati smrt ne samo za moćnog Čudotvroca već i za onog koji će da bude podignut iz mrtvih. Hristos je mogao strgnuti s njih odeću lažne žalosti. Ali, zadržao je svoj pravedni gnev. Reči koje je mogao izgovoriti kao izraz potpune istine nije izgovorio, zbog drage osobe koja je u boli klečala kraj Njegovih nogu i koja je istinski verovala u Njega.

»Gde ste ga metnuli!«, upitao je. »Rekoše mu: Gospode! hajde da vidiš.« Zajedno su krenuli ka grobu. To je bio žalostan prizor. Lazar je bio vrlo omiljen i njegove sestre u slomljenog srca plakale za njim, a njegovi prijatelji pridružili se boli i suzama ožalošćenih sestara. Pred tom ljudskom bedom i činjenicom da nesrećni prijatelji mogu oplakivati mrtvoga dok Spasitelj sveta stoji kraj njih – »Udariše suze Isusu.« Iako je bio Božji Sin, ipak je uzeo ljudsku prirodu na sebe i bio pokrenut ljudskom žalošću. Njegovo nežno, sažaljivo srce uvek je pokrenuto saosećanjem prema onima koji pate. On plače s onima koji plaču i raduje se s onima koji se raduju.

Međutim, Isus nije plakao samo zbog ljudskog saučešća prema Mariji i Marti. Njegove suze iskazivale su bol koja je bila visoko iznad ljudske boli kao što je nebo više od Zemlje. Hristos nije plakao za Lazarom, jer ga je nameravao pozvati iz groba. On je plakao zato što će mnogi koji su sad plakali za Lazarom uskoro planirati Njegovo ubistvo, smrt Onoga koji je vaskrsenje i život. Međutim, kako su nespremni bili neverni Jevreji da pravilno protumače Njegove suze! Neki koji kao uzrok Njegove boli nisu mogli da vide ništa do samo spoljašnje okolnosti pred Njim, nežno su kazali: »Gledaj kako ga ljubljaše.« Drugi, želeći da seme neverstva posiju u srca prisutnih, podsmešljivo su rekli: »Ne mogaše li ovaj koji otvori oči slepcu učiniti da i ovaj ne umre?« Ako je u Hristovoj moći bilo da spasi Lazara, zašto je dopustio da umre?

Proročkim okom Hristos je video neprijateljstvo fariseja i sadukeja. Znao je da oni unapred smišljaju Njegovu smrt. Znao je da će neki od ovih koji su naizgled tako saosećajni uskoro sami sebi zatvoriti nade i kapije Božjeg

grada. Uskoro se treba dogoditi Njegovo poniženje i raspeće, što će imati za posledicu razorenje Jerusalima, a u to vreme niko neće oplakivati mrtve. Odmazda koja treba doći na Jerusalem jasno Mu je pokazana. Video je Jerusalem opsednut od rimskih legija. Znao je da će mnogi koji sad plaču za Lazarom umreti za vreme opsade grada i da u njihovoj smrti neće biti nikakve nade.

Hristos nije plakao samo radi prizora koji je bio pred Njim. Teret vekovne boli ležao je na Njemu. Video je strašne posledice prestupa Božjeg zakona. Video je da u istoriji sveta, počevši s Abelovom smrću, borba između dobra i zla nije prestala. Gledajući u buduće godine video je patnju i žalost, suze i smrt, koji će da bude ljudska sudbina. Njegovo srce bilo je probodeno bolom ljudske porodice svih vekova i svih zemalja. Patnje grešnog ljudskog roda teško su pritiskivale Njegovu dušu, a izvor Njegovih suza potekao je kad je zaželeo da otkloni sve njihove nevolje.

»A Isus opet se zgrozi u sebi, i dođe na grob.« Lazara su položili u jednu pećinu u stenu i jedan ogroman kamen bio je stavljen na ulaz. »Uzmite kamen«, rekao je Hristos. Misleći da samo želi pogledati umrlog, Marta je prigovorila rekavši da je telo već četiri dana sahranjeno i raspadanje je već započelo svoje delo. Ova tvrdnja, izrečena pre Lazarevog vaskrsenja nije dala nikakve mogućnosti Hristovim neprijateljima da kažu kako je učinjena prevara. U prošlosti fariseji su širili lažne tvrdnje o najveličanstvenijim izrazima Božje sile. Kad je Hristos podigao u život Jairovu ćerku, rekao je: »Devojka nije umrla, nego spava.« (**Marko 5,39) Pošto je bila bolesna samo kratko vreme a vaskrsenje se zbilo neposredno nakon smrti, fariseji su izjavili da dete nije bilo mrtvo; da je sam Hristos rekao da ono spava. Nastojali su prikazati kao da Hristos ne može izlečiti bolest i da su Njegova čuda bila obmana. Međutim, u ovom slučaju, niko nije mogao poreći da je Lazar bio mrtav.

Kad Gospod namerava učiniti neko delo, Sotona utiče na nekoga da se usprotivi. »Uzmite kamen«, rekao je Hristos. Koliko je god moguće pripremite put za moje delo. Međutim, pokazala se Martina samopouzdana i častoljubiva priroda. Nije bila voljna da se telo u raspadanju iznese na videlo. Ljudsko srce sporo razumeva Hristove reči i Martina vera nije shvatila pravo značenje Njegovog obećanja.

Hristos je ukorio Martu, ali Njegove reči izgovorene su vrlo blago. »Ne rekoh li ti da ako veruješ videćeš slavu Božju?« Zašto da sumnjaš u Moju silu? Zašto rasuđuješ suprotno mojim zahtevima? Imaš Moju reč. Ako veruješ, videćeš Božju slavu. Prirodne nemogućnosti ne mogu sprečiti delo Svemogućega. Sumnja i neverstvo nisu poniznost. Bezuslovno verovanje u Hristovu reč prava je poniznost, pravo predanje samoga sebe.

»Uzmite kamen.« Hristos je mogao zapovediti steni da se skloni i ona bi poslušala Njegov glas. On je mogao zapovediti anđelima koji su bili u Njegovoj neposrednoj blizini, da to učine. Na Njegovu zapovest nevidljive ruke uklonile bi stenu. Međutim, nju treba da uklone ljudske ruke. Na taj način Hristos je želeo pokazati da ljudsko treba saradivati s božanskim. Ono što ljudska sila može učiniti, božanska sila nije pozvana da učini. Bog ne odbacuje ljudsku pomoć. On jača čoveka, saraduje s njim kad on koristi sile i sposobnosti koje su mu poklonjene.

Poslušali su Isusovu zapovest i uklonili kamen. Sve je učinjeno javno i sa ciljem. Svima je pružena prilika da vide kako se ne čini nikakva obmana. U grobu i steni ležalo je Lazarevo telo, hladno i mirno u smrti. Uzvici narikača umuknuli su. Iznenađena i puna iščekivanja, gomila je stajala oko groba, čekajući da vidi što će uslediti. Hristos je spokojno stajao ispred groba. Svečana ozbiljnost počivala je na prisutnima. Hristos se primaknuo grobu. Podižući svoje oči k Nebu, rekao je: »Oče! hvala ti što si me uslišio.« Malo pre Hristovi neprijatelji optuživali su Ga za hulu na Boga i uzimali kamenje da bace na Njega zato što je tvrdio da je Božji Sin. Optuživali su Ga da čini čuda Sotoninom silom. Međutim, ovde Hristos tvrdi da je Bog Njegov Otac i sa savršenim poverenjem izjavljuje da je On Božji Sin.

U svemu što je činio Hristos je saradivao sa svojim Ocem. Uvek je pažljivo pokazivao da ne radi nezavisno od Njega; a svoja čuda činio je verom i molitvom. Hristos je želeo da svi znaju o Njegovom odnosu prema Njegovom Ocu. »Oče«, rekao je On, »hvala ti što si me uslišio. A ja znadoh da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovde stoji, da veruju da si me ti poslao.« Ovde je učenicima i narodu trebao da bude dan najuverljiviji dokaz o odnosu koji postoji između Hrista i Boga. Njima je trebalo pokazati da Hristova tvrdnja nije bila obmana.

»I ovo rekavši zovnu iza glasa: Lazare! iziđi na polje.« Njegov glas, razgovetan i moćan, dopro je do ušiju umrloga. Dok je govorio, božansko je prosijavalo kroz Njegovu ljudsku prirodu. Na Njegovom licu, ozarenom Božjom slavom, narod je mogao da vidi pouzdanost Njegove sile. Svako oko bilo je prikovano za ulaz u pećinu. Svako uho bilo je spremno da primi i najmanji zvuk. S velikim i brižnim zanimanjem svi su iščekivali ispit Hristovog božanstva, dokaz koji treba potvrditi Njegovu izjavu da je Božji Sin ili ugušiti nadu za večna vremena.

U tihom grobu nešto se pokrenulo i onaj koji je bio mrtav stajao je na ulazu groba. Njegove pokrete sputavali su mrtvački poviči kojim je bio obavijen, pa je Hristos rekao zapanjenim gledaocima: »Razdrežite ga i pustite nek ide.« Ponovo je pokazano da čovek – radnik treba saradivati sa Bogom. Ljudi treba da rade za ljude. Lazara su oslobodili i on je stajao pred mnoštvom, ne kao čovek ispijen bolešću, sa slabim, klecavim udovima, već kao čovek u najboljim godinama, u snazi plemenite muževnosti. Njegove oči sijale su razumom i ljubavlju prema svom Spasitelju. U dubokoj odanosti bacio se pred Isusove noge.

Očevici su u početku stajali nemi od čuđenja. Zatim je usledio neopisiv prizor radosti i zahvalnosti. Sestre su kao dar Božji primile povratak svog brata u život i prekidane suzama radosnicama izrazile su svoju zahvalnost Spasitelju. Međutim, dok su se brat, sestre i prijatelji radovali ovom ponovom susretu, Isus se povukao s mesta događaja. Kad su potražili Darodavca života, nisu Ga mogli naći.

Poglavlje 59.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 11,47–54.

ZAVERA SVEJENIKA

Vitanija je bila tako blizu Jerusalima da su vesti o vaskrsnom Lazaru uskoro stigle u grad. Preko uhoda koji su bili očevici ovog čuda, jevrejski poglavari su brzo u svojim rukama imali činjenice. Odmah je sazvan sastanak Sinedriona da se odluči što treba činiti. Hristos je sad pokazao svoju vlast nad smrću i grobom. Ovo veliko čudo bilo je vrhunski dokaz koji je Bog pružio ljudima da je On poslao svog Sina na svet radi njihovog spasenja. To je bio izraz božanske sile dovoljan da uveri svaki um koji je pod vlašću zdravog rasuđivanja i prosvetljene savesti. Mnogi koji su bili očevici Lazarovog vaskrsenja poverovali su u Isusa. Međutim, mržnja sveštenika prema Njemu pojačala se. Odbacili su sve manje dokaze o Njegovoj božanskoj prirodi i ovo novo čudo samo ih je razjarilo. Umrli je vaskrsnuo usred bela dana i pred gomilom svedoka. Nikakvo lukavstvo ne bi moglo oboriti takav dokaz. Iz tog razloga neprijateljstvo sveštenika postalo je još kobnije. Više no ikad odlučili su da učine kraj Hristovom radu.

Sadukeji, iako nisu bili naklonjeni Hristu, nisu bili tako puni zlobe prema Njemu kao fariseji. Njihova mržnja nije bila tako žestoka. Međutim, sad su bili vrlo uznemireni. Oni nisu verovali u vaskrsenje mrtvih. Stvarajući nazovi nauku, zaključili su da je nemoguće da mrtvo telo oživi. Ali s nekoliko Hristovih reči njihova teorija bila je oborena. Pokazao im je da ne znaju ni Pisma ni sile Božje. Nisu mogli da vide nikakvu mogućnost za brisanje utiska koje je čudo ostavilo na narod. Kako se ljudi mogu okrenuti od Njega koji je uspeo da grobu otme njegovog mrtvacu? Širili su lažne izveštaje, ali čudo se nije moglo poreći, pa nisu znalu kako bi suzbili njegovo delovanje. Dotle sadukeji nisu potpomagali plan o Hristovom ubistvu. Međutim, nakon Lazarovog vaskrsenja, doneli su rešenje da jedino Njegovom smrću mogu zaustaviti Njegove neustrašive optužbe protiv njih.

Fariseji su verovali u vaskrsenje i morali su uvideti da je ovo čudo dokaz Mesijinog prisustva među njima. Ali uvek su se suprotili Hristovom radu. Od samog početka mrzeli su Ga zato što je otkrivao njihove licemerne zahteve. On je strgnuo plašt strogih obreda ispod kojeg se skrivala njihova moralna izopačenost. Čista vera koju je On propovedao osudila je njihovo prazno ispovedanje pobožnosti. Bili su žedni osvete zbog Njegovih oštih ukora. Pokušali su Ga izazvati da kaže ili učini nešto što bi im dalo priliku da Ga osude. Nekoliko puta pokušali su ga kamenovati, ali On se tiho povukao i oni su Ga izgubili iz vida.

Čuda koje je činio Subotom bila su za olakšanje bolesnima, ali fariseji su Ga pokušali osuditi kao prestupnika Subote. Pokušali su pokrenuti Irodovce protiv Njega. Predstavljali su Ga kao da teži uspostavljanju suparničkog carstva i savetovali su se s njim kako da Ga unište. Da bi izazvali Rimljane protiv Njega, prikazali su Ga kao da pokušava potkopati njihovu vlast. Pokušali su Ga na razne načine sprečiti da utiče na narod. Ali sve dotada njihovi pokušaji bili su osujećeni. Mnoštvo koje je svedočilo o Njegovim delima milosrđa i koje je slušalo Njegova čista i sveta učenja znalo je da to nisu dela i reči kršitelja Subote ili bogohulnika. Čak i sluge koje su poslali fariseji bile su tako pod uticajem Njegovih reči da Ga nisu mogle uhvatiti. U očajanju Jevreji su na kraju izdali naredbu da svaki čovek koji ispoveda veru u Hrista treba da se isključi iz Sinagoge.

Sveštenici, poglavari i starešine okupljeni na savetovanju, čvrsto su odlučili da učutkaju Njega koji je učinio tako veličanstvena dela kojima su se divili svi ljudi. Fariseji i sadukeji bili su jedinstveniji no ikad ranije. Dotad podeljeni, sad su postali jedno u svom protivljenju Hristu. Nikodim i Josif prilikom ranijih savetovanja sprečili su da Isus bude osuđen i zbog toga nisu bili pozvani. Na ovo savetovanje bili su pozvani drugi uticajni ljudi koji su verovali u Isusa, ali njihov uticaj nije nadjačao uticaj zlobnih fariseja.

Ipak, svi članovi ovog Saveta nisu bili složni. Sinedrion u to vreme nije bio zakonita skupština. On je postojao samo zato što su ga trpeli. Izvestan broj njegovih članova postavljao je pitanje da li je mudro osuditi Hrista na smrt. Bojali su se da će to izazvati pobunu u narodu, što će nagnati Rimljane da uskrate dalju blagonaklonost sveštenstvu i oduzmu mu moć koju je još imalo. Sadukeji su bili jedinstveni u svojoj mržnji prema Hristu, pa ipak bili su skloni obazrivosti u svojim postupcima, bojeći se da će ih Rimljani lišiti njihovog visokog položaja.

Na ovom Savetu, okupljenom da pripremi Hristovu smrt, bio je prisutan i Svedok koji je čuo Nabuhodonozorove hvalisave reči, video valtazarove idolopokloničke gozbe i bio prisutan kad je Hristos u Nazaretu proglasio sebe Pomazanikom. Ovaj Svedok napominjao je poglavarima kakvo delo rade. Događaji iz Hristovog života podizali su se pred njima s jasnoćom koja ih je zastrašivala. Setili su se prizora u Hramu, kad je Isus, tada dečak od dvanaest godina, stajao pred obrazovanim učiteljima Zakona postavljajući im pitanja koja su ih zadiviljavala. Čudo koje je upravo učinjeno svedočilo je da je Isus niko drugi do Božji Sin. Spisi Staroga zaveta u vezi s Hristom zasjali su u njihovom umu u svom pravom značenju. Poglavari, smeteni i uznemireni, pitali su:

»Šta ćemo činiti?« U Savetu je došlo do podvojenosti. Pod delovanjem Svetoga Duha sveštenici i poglavari nisu mogli odagnati uverenje da se bore protiv Boga.

Kad je Savet bio na vrhuncu svoje zbunjenosti, prvosveštenik Kajafa je ustao. Kajafa je bio ohol i surov čovek, vlastoljubiv i netrpeljiv. Među njegovim rođacima bilo je sadukeja, oholih, drskih, bezobzirnih, punih slavljublja i svireposti koju su sakrivali plaštom lažne pravičnosti. Kajafa je proučavao proročanstva i, iako nije poznao njihovo pravo značenje, govorio je vrlo uticajno i pouzdano: »Vi ne znate ništa; i ne mislite da je nama bolje da jedan čovek umre za narod, nego li da narod sav propadne.« Čak ako bi Isus bio nevin, tvrdio je prvosveštenik, On se mora ukloniti s puta. On stvara teškoće privlačeći ljude k sebi i umanjujući ugled poglavara. On je bio samo jedan, pa je bolje da On umre nego da bude oslabljen autoritet poglavara. Ako ljudi izgube poverenje u svoje poglavare, biće uništena snaga naroda. Kajafa je snažno dokazivao da će nakon ovog čuda Isusovi sledbenici najverovatnije podići bunu. Rimljani će posle doći, govorio je, zatvoriće nam Hram, ukinuti naše zakone i uništiti nas kao narod. Koliko vredi život ovog Galilejca u usporedbi sa životom naroda? Ako on stoji na putu Izrailjevoj dobrobiti, zar nije služba Bogu ukloniti ga? Bolje je da jedan čovek pogine, nego da propadne sav narod.

Izjavljujući da jedan čovek mora umreti za narod, Kajafa je pokazao da ima neko poznavanje proročanstva, iako je ono bilo vrlo ograničeno. Međutim, Jovan u svom prikazivanju događaja, razmatra proročanstvo i pokazuje njegovo široko i duboko značenje. On kaže: »I ne samo za narod, nego da i rasejanu decu Božju skupi u jedno.« Kako je bez razmišljanja gordi Kajafa priznao Spasiteljevu misiju!

Na Kajafinim usnama ova tako dragocena istina pretvorena je u laž. Životno načelo koje je on zastupao zasnovano je na načelu pozajmljenom iz neznaboštva. Nejasno saznanje da jedan mora umreti za ljudski rod dovelo je među neznabošcima do prinošenja ljudskih žrtava. Zato je Kajafa predložio da se ceo grešni narod spasi žrtvovanjem Isusa, ne od prestupa, već u prestupu, da bi i dalje nastavio grešiti. Takvim rasuđivanjem nameravao je učutkati prigovore onih koji bi se mogli usuditi da kažu da do tog trenutka na Isusu nije pronađeno ništa što bi zasluživalo smrt.

U ovom Savetu Hristovi neprijatelji bili su duboko osvedočeni. Sveti Duh je uticao na njihov um. Ali Sotona se trudio da zagospodari nad njima, skrenuvši njihovu pažnju na štetu koju su pretrpeli zbog Hrista. Kako je malo cenio njihovu pravičnost! Isus je otkrivao puno veću pravičnost, koju moraju imati svi koji žele biti Božja deca. Ne obraćajući pažnju na njihove forme i obrede, podsticao je grešnike da neposredno pođu Bogu kao milostivnom Ocu i iskažu Mu svoje potrebe. Na taj način, po njihovom mišljenju, On je odbacio sveštenstvo. Nije hteo priznati teologiju rabinskih škola. Razotkrivajući zle postupke sveštenika nanio je nepopravljivu štetu njihovom uticaju. On je nanio štetu uticaju njihovih mudrih izreka i predaja, izjavljujući da su strogim nametanjem obrednog zakona ukinuli Božji zakon. Sad ih je Sotona na sve ovo podsećao.

Sotona im je govorio da moraju ubiti Isusa ako žele sačuvati ugled. Poslušali su ovaj savet. Činjenica da mogu izgubiti moć koju su sada imali bila je, kako su smatrali, dovoljan razlog da se donese neka odluka. Izuzimajući nekolicinu koja se nije usudila iskazati svoj sud, Sinedrion je prihvatio Kajafine reči kao Božje reči. U Savetu je nastupilo olakšanje; nesloga je prestala. Odlučili su da ubiju Hrista u prvoj prikladnoj prilici. Odbacujući dokaz Isusovog božanstva, ovi sveštenici i poglavari zaključali su se u neprobojnoj tami. Potpuno su pali pod Sotoninu vlast, koji ih je žurno gonio preko ruba večne propasti. Uprkos tome njihova prevara bila je takva da su bili vrlo zadovoljni sami sobom. Smatrali su sebe rodoljubima koji traže spasenje naroda.

Sinedrion se, međutim, bojava da protiv Isusa posuzme nesmotrene mere, da se narod ne bi naljutio i nasilje usmereno na Njega ne bi palo na njih same. Zbog toga je Savet oklevao sa izvršenjem presude koju je izrekao. Spasitelj je razumeo zaveru sveštenika. On je znao da Ga žarko žele ukloniti, i da će se njihova namera uskoro ispuniti. Međutim, Njegova dužnost nije bila da ubrzava krizu i On se povukao iz te oblasti, uzevši svoje učenike sa sobom. Tako je Isus svojim primerom ponovo potvrdio uputstvo koje je dao učenicima: »Kad vas poteraju u jednom gradu, bežite u drugi.« (***)Matej 10,23) Postojalo je široko polje u kome je trebalo raditi na spasavanju duša; sve dok odanost Njemu to ne zahteva, Gospodnje sluge ne treba da izlažu opasnosti svoje živote.

Isus je do ovog trenutka posvetio svetu tri godine javnog rada. Njegov primer samoodricanja i nesebičnog dobročinstva nalazio se pred njima. Njegov život čistoće, patnje i posvećenja bio je poznat svima. Ipak, ovo kratko razdoblje od tri godine bilo je dugo toliko koliko je ovaj svet mogao podneti prisustvo svog Otkupitelja.

Njegov život bio je život progonstva i uvrede. Proteran iz Vitlejema od ljubomornog cara, odbačen od svog naroda iz Nazareta, osuđen na smrt bez krivice u Jerusalimu, s nekolicinom svojih vernih sledbenika, Isus je našao svoje privremeno pribežište u jednom stranom gradu. On, koga su uvek dirale ljudske nedaće, koji je lečio bolesne, vraćao vid slepima, sluh gluvima, govor nemima, koji je hranio gladne i tešio žalosne, proteran je od ljudi za čije se spasenje trudio. On koji je išao po uzburkanim valovima i jednom reči umirio njihovo besno urlanje, koji je isterivao san mrtvih, koji je hiljade držao kao očarane svojim rečima mudrosti, nije mogao dopreti do srca onih koji su bili zaslepljeni predrasudom i mržnjom i tvrdokorno odbijali svetlost.

Poglavlje 60.

Ova glava zasnovana je na (***)Mateju 20, 20–28; (***)Marku 10,32–45; (***)Luki 18,31–34.

ZAKON NOVOGA CARSTVA

Vreme Pashe se približavalo i Isus je ponovo pošao prema Jerusalimu. U Njegovom srcu postojao je mir savršenog sklada sa Očevom voljom i čvrstim koracima hitao je k mestu žrtve. Na učenike se sručio osećaj tajanstvenosti, sumnje i straha. Spasitelj »Iđase pred njima, a oni se čuđahu, i za njim iđahu za strahom«.

Ponovo je sazvaio dvanaesticu k sebi i određenije no ikad otkrio im izdaju i svoje stradanje. »Evo« rekao je, »idemo gore u Jerusalim, i sve će se svršiti što su proroci pisali za sina čovečijega. Jer će ga predati neznabošcima, i narugaće mu se, i ružiće ga, i popljuvaće ga, i biće ga, i ubiće ga; i treći dan ustaće! i oni ništa od toga ne razumeše, i beseda ova beše od njih sakrivena, i ne razumeše što im se kaza.«

Zar nisu oni malo pre ovoga posvuda objavljivali: »Približi se carstvo nebesko«? Zar nije i sam Hristos obećao da će mnogi sestiti a Avramom i Isakom i Jakovom u Božjem carstvu? Zar nije obećao svima koji su ostavili sve radi Njega stotruko više u ovom životu i udio u Njegovom carstvu? Zar nije dao dvanaestorici posebno obećanje o počasnim položajima u Njegovom carstvu – da sede na prestolima i sude nad dvanaest plemena Izrailjevih? Čak i sad je rekao da će se sve što je za Njega napisano u prorocima ispuniti. Zar proroci nisu najavili slavu Mesijine vladavine? U svetlosti ovih misli, Njegove reči o izdaju, progonstvu i smrti izgledale su nejasne i mračne. Ma kakve teškoće nastupile, verovali su da će se carstvo uskoro uspostaviti.

Ivan, sin Zebedejev, bio je jedan od prvih dva učenika koji su pošli za Isusom. On i njegov brat Jakov bili su u onoj prvoj grupi koja je napustila sve radi Njegove službe. Rado su napustili dom i prijatelje da bi mogli da budu s Njim; išli su i razgovarali s Njim; bili su s Njim u tišini doma i na javnim skupovima. On je utišao njihova strahovanja, izbavio ih od opasnosti, otklonio njihove patnje, tešio ih u njihovoj žalosti i poučavao sa strpljenjem i nežnosti, sve dok nije izgledalo da su se njihova srca povezala s Njegovim i u ljubavi koja je plamsala u čeznji da budu što bliže Njemu u Njegovom carstvu. U svakoj prilici Jovan je zauzimaio mesto do Spasitelja, a Jakov je želeo da bude počašćen što bliskijom vezom s Njim.

Njihova majka bila je Hristov sledbenik i svojom imovinom dragovoljno Mu je služila. S materinskom ljubavlju i častoljubljem za svoju decu želela je za njih najpočasnija mesta u novom carstvu. Zbog toga ih je podsticala da postave svoj zahtev.

Majka i njeni sinovi došli su Isusu tražeći da im ispuni jednu molbu ka kojoj su bila usmerena njihova srca.

»Šta hoćete da vam učinim?«, upitao je On.

Majka je odgovorila: »Zapovedi da sedu u ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s leve strane tebi, u carstvu tvojemu.«

Isus se nežno ponašao prema njima, ne ukoravajući njihovu sebičnost u traženju prvenstva nad svojom braćom. On je čitao njihova srca, znao je dubinu njihove privrženosti Sebi. Njihova ljubav nije samo ljudski osećaj, iako obesvešteno zemaljskom prirodom svog ljudskog kanala, ono izvire iz izvora Njegove iskupljujuće ljubavi. On nije želeo ukoriti, već produbiti i očistiti. Rekao je: »Možete li piti čašu koju ću ja piti, i krstiti se krštenjem kojim se ja krstim?« Setili su se Njegovih zagonetnih reči koje su naveštale suđenje i patnje, ali ipak su samouvereno odgovorili: »Možemo.« Držali su za najveću čast da dokažu svoju privrženost time što će uzeti udela u onome što treba zadesiti njihovog Gospoda.

»Čašu dakle moju ispićete, i krstićete se krštenjem kojim se ja krstim«, rekao je On; pred Njim je bio krst umesto prestola, dva razbojnika Njegovi pratioci s Njegove desne i leve strane. Jovan i Jakov trebali su sa svojim Učiteljem učestvovati u patnjama, jedan, prvi od braće da pogine od mača, a drugi, najdulje od svih da izdrži muke, sramotu i progonstvo.

»Ali da sedite s desne strane meni i s leve«, nastavio je On, »ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj.« U Božjem carstvu položaj se ne zadobija naklonošću. On se ne zaslužuje niti prima proizvoljnim davanjem. On je rezultat vrednosti karaktera. Kruna i presto dokaz su da je ispunjen uslov; pobeđa nad samim sobom kroz Gospoda našega Isusa Hrista.

Puno kasnije, kad je ovaj učenik doveden da sudeluje s Hristom u zajednici Njegovih muka, Gospod je otkrio Jovanu koji je uslov blizine u Njegovom carstvu. »Koji pobedi«, rekao je Hristos, »daću mu da sedne sa mnom na prestolu mojemu, kao i ja što pobedih i sedoh s ocem svojim na prestolu njegovu.« Koji pobedi učiniću da stub u crkvi Boga svojega, i više neće izaći napolje; i napisaću na njemu ime Boga svojega... i moje ime novo!« (**Otkrivenje 3,21.12) Isto tako apostol Pavle piše: »Jer ja se već žrtvujem, i vreme mojega odlaska nasto. Dobar rat ratovah, trku svrših, veru održah. Dalje dakle meni je pripravljen venac pravde, koji će mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija.« (**2. Timotiju 4,6–8)

Najbliže će stajati Hristu onaj koji je na Zemlji najdublje zahvatio i pio od duha. Njegove samopožrtvovne ljubavi – ljubavi koja »se ne veliča, ne nadima se... ne traži svoje, ne srđi se, ne misli o zlu« (**1. Korinćanima 13,4.5) – ljubavi koja pokreće učenike, kao što je pokretala našeg Gospoda da daruje sve, da živi i mukotrno radi, da se žrtvuje do same smrti da bi spasio čovečanstvo. Ovaj duh pokazao se i u Pavlovu životu. On je rekao: »Jer je meni život Krist«, jer je njegov život otkrivao Hrista ljudima; »a smrt dobitak« – dobitak za Hrista; sama smrt će učiniti da se izrazi sila Njegove milosti i prikupe ljudi za Njega. Jer će se »Hristos veličati u telu mojemu«, kaže on, »bilo životom ili smrću«. (**Filipljanima 1,21.20)

Kad su desetorica čula o Jakovljevom i Jovanovom zahtevu, postali su vrlo nezadovoljni. Najviše mesto u carstvu bilo je upravo ono što je svaki od njih želeo za sebe i zato su bili ljuti što su ova dva učenika stekla prividnu prednost nad njima.

Izgedalo je kao da će se opet obnoviti svađa oko toga ko će biti najveći, kad je Isus, pozvavši ih sebi, rekao gnevnim učenicima: »Znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njima. Ali među vama da ne bude tako.«

U carstvima ovoga sveta položaj je značio samouzdanje. Smatralo se da narod postoji za korist vladajućim staležima. Uticaj, bogatstvo, obrazovanje bila su značajna sredstva za sticanje vlasti nad narodnim masama u korist narodnih vođa. Viši staleži treba da misle, odlučuju, uživaju i vladaju; niži slojevi treba da slušaju i služe. Religija, kao i sve ostalo, bila je predmet vlasti. Od naroda se očekivalo da veruje i čini ono što su naređivali pretpostavljeni. Pravo čoveka kao čoveka da sam za sebe misli i deluje bilo je potpuno nepriznato.

Hristos je uspostavio carstvo na drukčijim načelima. On je pozivao ljude ne da vladaju, već da služe, jaki da nose nemoći slabih. Onaj koji ima moć, položaj, darove, obrazovanje, ima veću obavezu da služi svojim bližnjima. Čak i najskromnijim Hristovim učenicima rečeno je: »Jer je sve vas radi.« (**2. Korinćanima 4,15)

»Jer sin čovečij nije došao da mu služe, nego da služi, i da dušu svoju u otkup da za mnoge.« Među svojim učenicima Hristos je u svakom smislu bio Onaj koji je vodio brigu i nosio teret. On je delio njihovo siromaštvo, za njih pokazivao samoodricanje, išao je pred njima da poravna teška mesta i uskoro će završiti svoje delo na Zemlji polaganjem svog života. Načelo po kome je Hristos delovao treba pokrenuti članove Crkve koja je Njegovo telo. Ljubav je plan i osnova spasenja. U Hristovom carstvu najveći su oni koji slede primer koji je On dao i deluju kao pastiri Njegovog stada.

Pavlove reči otkrivaju pravo dostojanstvo i čast hrišćanskog života: »Jer iako sam slobodan od svijju, svima sebe učinih robom«, »ne tražeći svoje koristi nego mnogih, da se spasu.« (**1. Korinćanima 9,19; 10,33)

U pitanjima savesti biće mora ostati slobodno. Niko ne sme vladati tuđim umom, donositi sud umesto drugoga ili mu propisivati dužnost. Bog svakoj duši daje slobodu mišljenja i slobodu da sledi svoja uverenja. »Tako će dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe.« Niko nema pravo da utopi svoju ličnost u ličnosti drugoga. U svemu što je povezano s načelom treba »svaki da bude uveren za svoju misao«. (**Rimljanima 14,12.5) U Hristovom carstvu ne postoji nikakvo ugnjetavanje od gospodara, nikakve prinude na određeno ponašanje. Nebeski anđeli ne dolaze na Zemlju da vladaju i zahtevaju odavanje poštovanja, već kao vesnici milosti, da saraduju s ljudima na uzdizanju čovečanstva.

Načela i same reči Spasiteljevog poučavanja u svojoj božanskoj lepoti prebivale su u sećanju voljenog učenika. Do poslednjih Jovanovih dana težište njegovog svedočanstva Crkvama bilo je: »Jer je ovo zapovest, koju čujete iz početka, da ljubimo jedan drugoga.« »Po tom poznasmo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braću.« (**1. Jovanova 3,11.16)

To je bio duh koji je prožimao prvu Crkvu. Nakon izlivanja Svetoga Duha »u naroda koji verova beše jedno srce i jedna duša; i ni jedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo«. »Ni jedan među njima ne beše siromašan.« »I apostoli s velikom silom svedočahu za vaskrsenje Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika beše na svima njima.« (**Dela 4,32.34.33)

Poglavlje 61.

Ovo poglavlje zasnovano je na **Luki 19,1–10.

ZAHEJ

Na putu u Jerusalim Isus »uđe u Jeriho i prolazāše krozanj«. Na nekoliko milja od Jordana, na zapadnom rubu doline koja se ovde proširila u ravnicu, ležao je grad usred tropskog zelenila i raskošne lepote. Sa svojim palmama i bogatim vrtovima koje su zalivali živi izvori, presijavao se kao smaragd okružen krečnjačkim brdima i pustim uvalama koje su se smestile između Jerusalima i grada u ravnici.

Mnoge karavane putujući na praznične svetkovine prolazile su kroz Jeriho. Njihov dolazak predstavljao je uvek vreme radosti, ali sad je dublje zanimanje uzbuđivalo narod. Bilo je poznato da se u mnoštvu nalazio i galilejski Učitelj koji je nedavno povratio u život Lazara, pa iako su kružili glasovi o zaveri sveštenika, mnoštvo Mu je želelo odati poštovanje.

Jericho je jedan od gradova koji je u stara vremena bio odvojen za sveštenike, a i u ovo vreme veliki broj sveštenika imao je u njemu svoja prebivališta. Međutim, grad je imao vrlo raznoliko stanovništvo. On je bio velik prometni centar i u njemu su živeli mnogobrojni rimski službenici i vojnici, zajedno sa strancima iz raznih krajeva, a ubiranje carine činilo ga je domom mnogih carinika.

»Starešina carinički« Zahej bio je Jevrejin, koga su njegovi sunarodnici mrzeli. Njegov položaj i bogatstvo bili su nagrada za poziv kojeg su se gnušali i koji je bio smatran simbolom nepravde i iznuđivanja. Ipak, bogati carinski službenik, iako je to tako izgledalo, nije bio potpuno okoreli svetovni čovek. Ispod pojave svetovnosti i oholosti nalazilo se srce premčivo za božanski uticaj. Zahej je slušao o Isusu. Izveštaj o Onome koji se ljubazno i pažljivo odnosio prema prezrenim društvenim slojevima proširio se na sve strane. U starešini carinika probudila

se čežnja za boljim životom. Samo nekoliko milja od Jerihona, Jovan Krstitelj propovedao je na Jordanu i Zahej je čuo poziv na pokajanje. Uputstvo carinicima »Ne išтите više nego što vam je rečeno« (**Luka 3,13) iako ga je naoko zanemarivao, ostavilo je dubok utisak na njegov um. Poznavao je Pisma i bio osvedočen da je ono što radi pogrešno. Sada, čuvši reči za koje se govorilo da potiču od Velikog Učitelja, osećao je da je grešnik u Božjim očima. Ipak, ono što je čuo o Isusu rasplamsalo je nadu u njegovom srcu. Pokajanje, obnova života, mogli su se ostvariti čak i u njegovu životu; zar nije jedan od najpoverljivijih učenika novoga Učitelja carinik? Zahej je odmah počeo slediti uverenje koje je ovladalo njime nadoknađujući onima kojima je nanio nepravdu.

Već je počeo ispravljati svoje prošle korake, kad su Jerihonom prostrujale vesti da Isus ulazi u grad. Zahej je odlučio da Ga vidi. Počeo je razumevati gorčinu plodova greha i svu težinu staze onoga koji se pokušava vratiti sa rđavog puta. Teško je bilo podnositi nerazumevanje, sretanje s podozriivošću i nepoverenjem u naporima da ispravi svoje greške. Starešina carinika čeznuo je da pogleda u lice Onoga čije su reči donele nadu njegovom srcu.

Ulice su bile zakrčene, pa Zahej, koji je bio malog rasta, nije mogao ništa da vidi preko glava drugih ljudi. Niko ga nije želeo propustiti, pa se tako trčeći malo ispred mnoštva do jedne razgranate smokve koja se nadvila nad putem, bogati ubirač poreza popeo i seo između grana, odakle je mogao posmatrati povorku koja je ispod smokve prolazila. Gomila se približila i prolazila, a Zahej je željnim pogledom tražio da prepozna lik Onoga za kim je čeznuo.

Pored bučnog negodovanja sveštenika i rabina i uzvika dobrodošlice mnoštva, ova neizgovorena želja starešine carinika progovorila je Isusovom srcu. Iznenada, upravo ispod smokve grupa je zastala, oni koji su išli prvi i oni koji su išli poslednji zaustavili su se, a pogled Onoga koji čita um podigao se gore. Gotovo sumnjajući u svoja čula, čovek na drvetu čuo je reči: »Zaheju! siđi brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kući.«

Mnoštvo je načinilo prolaz i Zahej, hodajući kao u snu, krenuo je k svom domu. Međutim, rabini su to posmatrali namrštenih lica i gundali od nezadovoljstva i podsmeha što »grešnome čoveku dođe u kuću«.

Zahej je bio zaprepašten, zapanjen i zanemio zbog Hristove ljubavi i ljubaznosti u kojoj se spustio do njega tako nedostojnog. Sad su ljubav i vernost prema novopronađenom Učitelju otpečatile njegove usne. On će javno izreći svoje priznanje i kajanje.

U prisustvu mnoštva »Zahej stade i reče Gospodu: Gospode! evo pola imanja svojega daću siromasima, i ako sam koga zanio vratiti onoliko četvoro«.

»A Isus mu reče: danas dođe spasenje kući ovoj; jer je i ovo sin Avramov.«

Kad je bogati mladi poglavar otišao od Isusa, učenici su se čudili govoru svoga Učitelja: »Kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogatstvo ući u carstvo Božije!« Uzviknuli su jedni drugima: »Ko se dakle može spasti?« Sad su imali istinitost Hristovih reči »Što je u ljudi nemoguće u Boga je moguće«. (**Marko 10,24.26; **Luka 18,27) Videli su kako jedan bogataš Božjom milošću može ući u carstvo.

Pre nego što je pogledao u Hristovo lice, Zahej je otpočeo delo kojim se otkrio kao pravi pokajnik. Pre no što ga je itko optužio, priznao je svoj greh. Potčinio se osvedočenju Svetoga Duha i počeo sprovoditi pouku iz reči napisanih kako za stari Izrailj tako i za nas. Gospod je rekao davno pre toga: »Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe. Nemoj uzimati od njega kamate ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživeo brat tvoj uz tebe. Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozajmaj radi dobiti.« Za to ne varajte jedan drugoga, nego se bojte Boga Svojega.« (**3. Mojsijeva 25,35–37.17) Ove reči izgovorio je sam Hristos kad je bio skriven u stubu od oblaka i upravo prvi odgovor Zaheja na Hristovu ljubav sastojao se u pokazivanju samilosti prema siromašnima i onima koji pate.

Među carinicima postojao je savez, tako da su mogli ugnjetavati narod i podupirati jedni druge u svojim nepoštenim delima. U svom otimanju sprovodili su ono što je gotovo postao sveopšti običaj. Čak i sveštenici i rabini koji su ih prezirali nosili su krivicu bogaćenja nepoštenim postupcima pod plaštom svog svetog poziva. Međutim, čim se Zahej potčinio uticaju Svega Duha, odbacio je svaki postupak suprotan čestitosti.

Nijedno pokajanje nije pravo ako ne izazove promenu života. Hristova pravda nije ogrtač kojim će se pokrivati nepriznati i neostavljeni gresi; to je životno načelo koje preobražava karakter i upravlja ponašanjem. Svetost je potpuna pripadnost Bogu; to je potpuno predanje srca i života za stan nebeskim načelima.

Hrišćanin u svom poslovnom životu treba predstaviti svetu način na koji bi naš Gospod vodio poslovne pothvate. U svakom poslu on treba pokazati da je Bog njegov učitelj. »Svetinja Gospodu«, treba da bude napisano na trgovačkim dnevnicima i na glavnoj knjizi, na ugovorima, priznanicama i vrednosnim papirima. Oni koji tvrde da su Hristovi sledbenici a posluju na nepošten način, lažni su svedoci o karakteru svetog, pravičnog i milostivog Boga. Svaka obraćena duša, kao i Zahej, objaviće ulazak Hrista u svoje srce time što će napustiti nepravične postupke koji su obeležavali njegov život. Kao i starešina carinički, on će pružiti dokaz svoje iskrenosti time što će nadoknaditi nanesenu štetu. Gospod kaže: »I vrati bezbožnik zalog, i vrati što je oteo, i stane hoditi po uredbama životnijem ne čineći bezakonja;... od svih greha što je zgrešio ništa mu se ne će spomenuti;... doista će živ biti.« (**Jezekilj 33,15.16)

Ako smo drugima učinili nepravdu nekim nepravičnim poslovnim postupkom, ako smo prevarili u trgovini ili ako smo obmanuli nekog čoveka, čak ako je to bilo i u okvirima zakona, trebamo priznati svoje delo i

nadoknaditi štetu, koliko je god to u našoj moći. Pravo je da ne nadoknadimo samo ono što smo uzeli već i sve ono što bi se s vremenom prikupilo pravilnom i mudrom uporabom dok su ta sredstva bila u našoj svojini.

Spasitelj je rekao Zaheju: »Danas dođe spasenje kući ovoj.« Ne samo što je Zahej bio blagosloven nego s njim i ceo njegov dom. Hristos je došao u njegov dom da mu daruje pouke o istini i pouči njegove domašaje o nebeskom carstvu. Oni su bili isključeni iz sinagoga zbog prezira rabina i vernika; ali sada, najpočasniji dom u celom Jerihonu okupio se oko božanskog Učitelja da u svojoj kući sluša reči života.

Kad Hrista primamo kao ličnog spasitelja, dolazi spasenje duši. Zahej je primio Isusa, ne samo kao prolaznog gosta u svom domu već kao Onoga koji će prebivati u hramu bića. Književnici i fariseji optuživali su ga kao grešnika, gundajući protiv Hrista zato što je postao njegov gost, ali Gospod ga je prepoznao kao Avramovog sina. Jer »su oni sinovi Avramovi koji su od vere.« (**Galatima 3,7)

Poglavlje 62.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 26,6–13; ***Marku 14,3–11; ***Luki 7,36–50; ***Jovanu 11,55–57; 12,1–11.

GOZBA U SIMONOVOJ KUJI

Simon iz Vitanije smatrao se Isusovim učenikom. Bio je jedan od nekolicine fariseja koji su se otvoreno pridružili Hristovim sledbenicima. On je priznao Isusa kao učitelja i nadao se da bi On mogao da bude Mesija, ali nije Ga prihvatio kao Spasitelja. Njegov karakter nije bio preobražen, njegova načela bila su nepromenjena.

Simon je bio isceljen od gube i to ga je privuklo Isusu. Želeo je pokazati svoju zahvalnost i prilikom Hristove poslednje posete Vitaniji, načinio je gozbu Spasitelju i Njegovim učenicima. Ova gozba Spasitelju i Njegovim učenicima. Ova gozba okupila je mnoge Jevreje. U Jerusalimu je u to vreme vladalo veliko uzbuđenje. Hristos i Njegova misija privlačili su veću pažnju no ikad ranije. Oni koji su došli na gozbu budno su pratili Njegovo kretanje, a neki od njih činili su to neprijateljskim pogledom.

Spasitelj je stigao u Vitaniju samo šest dana pre Pashe, i po običaju potražio je odmor u Lazarevom domu. Mnogi putnici koji su stizali u grad, raširili su vest da je i On na svom putu u Jerusalim i da će se preko Subote odmarati u Vitaniji. Među ljudima je vladalo veliko oduševljenje. Mnoštvo se okupilo u Vitaniju, neki iz naklonosti prema Isusu, a drugi iz radoznalosti da vide čoveka koji je vaskrsnuo iz mrtvih.

Mnogi su očekivali da od Lazara čuju čudesan izveštaj o prizorima kojima je bio svedok nakon smrti. Bili su iznenađeni što im ništa nije rekao. Nije imao ništa od toga da im kaže. Nadahnuće objavljuje: »A mrtvi ne znaju ništa... i ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je.« (**Propovednik 9,5.6) Međutim, Lazar im je iznosio divno svedočanstvo o Hristovom radu. On je vaskrsnut iz mrtvih s tim ciljem. Sa sigurnošću i silom izjavio je da je Isus Božji Sin.

Izveštaj koji su posetioci Vitanije odneli u Jerusalim, povećali su uzbuđenje. Ljudi su bili željni da vidi i čuti Isusa. Sveopšte pitanje bilo je hoće li Ga Lazar pratiti u Jerusalim i da li će prorok da bude na Pashi krunisan za cara. Sveštenici i poglavari videli su da njihova moć nad narodom stalno slabi, pa je njihove mržnja prema Isusu postala još žešća. Jedva su čekali prilikom da Ga zauvek uklone sa svog puta. Kako je vreme odmicalo, počeli su strahovati da On nakon svega možda neće doći u Jerusalim. Prisećali su se kako je često osujećivao njihove ubilačke namere, pa su se bojali da ih je On i sad prozreo u njihovim neprijateljskim namislima, i da će ostati daleko. Nisu mogli sakriti svoju zabrinutost, pa su se međusobno pitali: »Šta mislite vi zašto ne dolazi na praznik?«

Sazvan je Savet sveštenika i fariseja. Od Lazarevog vaskrsenja naklonost naroda prema Hristu bila je tako snažna da bi bilo opasno javno Ga uhapsiti. Tako su vlasti odlučile da Ga uhvate tajno i da Ga što tiše izvedu na sud. Nadali su se da će se kad Njegova osuda postane poznata, nestalna plima javnog mišljenja smiriti u njihovu korist.

Na taj način nameravali su uništiti Isusa. Ali dokle god je Lazar živeo, sveštenici i rabini su znali da nisu sigurni. Samo postojanje čoveka koji je bio četiri dana u grobu i koji je vraćen u život Isusovom reči, izazvaće ranije ili kasnije otpor. Narod bi se osvetio svojim vođama zbog oduzimanja života Onome koji je mogao izvršiti takvo čudo. Sinedrion je zato odlučio da i Lazar mora umreti. Zavist i predrasuda doveli su dotle svoje robove. Mržnja i neverstvo jevrejskih vođa stalno su se povećavali da bi oduzeli život čak i onome koga je beskonačna sila izbavila iz groba.

Dok je u Jerusalimu napredovala zavera, Isus i Njegovi prijatelji bili su pozvani na Simonovu gozbu. Za stolom je Spasitelj sedeo sa Simonom koga je iscelio od stravične bolesti s jedne strane, i Lazarom koga je podigao iz mrtvih s druge strane. Marta je posluživala kod stola, dok je Marija željno slušala svaku reč sa Isusovih usana. U svom milosrđu Isus joj je oprostio grehe, pozvao njenog voljenog brata da izađe iz groba, pa je Marijino srce bilo prepuno zahvalnosti. Čula je kako Isus govori o svojoj smrti koja se približava, i u svojoj dubokoj ljubavi i žalosti čeznula je da Mu iskaže poštovanje. Po cenu velike lične žrtve, kupila je jednu alabastersku bočicu »mnogocenoga mira čistoga nardova« da Mu pomaže telo. Ali sad su mnogi izjavljivali da će On uskoro da bude krunisani car. Njena bol pretvorila se u radost pa je čeznula da bude prva koja će odati

poštovanje svom Gospodu. Razbivši sklenicu mirisa, izlila je njen sadržaj na Isusovu glavu i noge; zatim je klekla i u plaču kvasila Isusove noge svojim suzama, otirući ih svojom dugom bujnom kosom.

Nije želela da je itko primeti i njeni pokreti mogli su ostati nezapaženi, ali miris je ispunio prostoriju i objavio njen čin svim prisutnima. Juda je posmatrao ovaj čin s velikim nezadovoljstvom. Umesto da sačeka i čuje što će Hristos reći o tome, počeo je onima u svojoj blizini šapatom prenositi svoje zamerke prebacujući Hristu što trpi takvo rasipanje. Lukavo je navodio na misao koja će verovatno izazvati nezadovoljstvo.

Juda je bio blagajnik učenika, pa je od njihove neznatne zalihe potajno uzimao za sebe, umanjujući tako još više njihova skromna sredstva. Želeo je da stavi u kovčežić sve što je mogao dobiti. Novac iz kovčežića često se uzimao da bi se pomoglo siromasima i kad je nešto kupljeno što Juda nije smatrao važnim, rekao bi: »Čemu to rasipanje?« Zašto se ta vrednost nije stavila u kovčežić koji nosim za siromašne?« Marijino delo sad je bilo u tako upadljivoj suprotnosti sa njegovom sebičnošću, da se postidio i po svom običaju pokušao pripisati vrednu pobudu svom prigovoru na njen dar. Okrenuvši se učenicima upitao je: »Zašto se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima? A ovo ne reče što se staraše za siromahe, nego što beše lupež, i imашe kovčežić, i nošaše što se metaše unj.« Juda nije imao srca za siromašne. Da se Marijino miro i prodalo i da je novac došao pod njegovu upravu, siromašni ne bi imali nikakve koristi.

Juda je imao visoko mišljenje o svojoj poslovnoj sposobnosti. Kao finansijski stručnjak smatrao je sebe puno višim od ostalih učenika i navodio ih da ga posmatraju u istom svetlu. Stekao je njihovo poverenje i vršio jak uticaj na njih. Njegovo lažno saučešće prema siromašnima obmanulo ih je i njegov lukavi nagoveštaj učinio je da s nepoverenjem gledaju na Marijinu odanost. Šaputanje je kružilo oko stola: »Zašto se čini taka šteta? Jer se mogaše ovo skupo prodati i novci dati se siromasima.«

Marija je čula reči kritike. Srce joj je zadržalo. Bojala se da će je sestra prekoriti za rasipnost. Učitelj bi takođe mogao pomisliti da je lakomislena. Bez ikakvog opravdanja ili isprike nameravala se povući, kad se začuo glas njenog Gospoda: »Ostavite je; šta joj smetate?« Video je da je bila ponižena i zbunjena. Znao je da je ovim činom službe izazvala svoju zahvalnost za oprostjenje greha, pa je doneo olakšanje njenom umu. Podižući svoj glas iznad kritičkog žamora, rekao je: »Ona učini dobro delo na meni. Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kad god hoćete možete im dobro činiti; a mene nemate svagda. Ona što može, učini: ona pomaza napred telo moje za ukop.«

Mirisni dar koji je Marija namislila da izdašno utroši na Spasiteljevo mrtvo telo, izlila je na Njegovo živo telo. Prilikom sahrane njegov miris ispunio bi grob, a sad je uveseljavo Njegovo srce jemstvom njene vere i ljubavi. Josif iz Arimateje i Nikodim nisu ponudili svoj dar ljubavi Isusu za Njegova života. S gorkim suzama donosili su svoje skupocene mirise za Njegovo hladno, besvesno telo. Žene koje su donele svoje skupocene mirise na grob uzaludno su se trudile, jer je On vaskrsnuo. Ali izlivajući svoju ljubav na Spasitelja dok je bio svestan njene odanosti, Marija Ga je pomazala za ukop. A kad je krenuo u tamu svog velikog iskušenja, poneo je sobom i sećanje na to delo, na zalag ljubavi koja će Mu večno pripadati od onih koje iskupio.

Postoje mnogi koji donose dragocene darove mrtvima. Dok stoje oko hladnog, nepomičnog tela slobodno se izgovaraju reči ljubavi. Nežnost, poštovanje, odanost neograničeno se iskazuju onome koji ne vidi i ne čuje. Da su ove reči bile izgovorene kad su umornom duhu bile toliko potrebne, kad ih je uho moglo čuti, a srce osetiti, kako bi dragocen bio njegov miris!

Marija nije razumela celovito značenje svog dela ljubavi. Ona nije mogla odgovoriti svojim tužiteljima. Nije mogla objasniti zašto je izabrala tu priliku da pomaže Isusa. Sveti Duh je pripremio priliku za nju i ona je poslušala Njegove poticaje. Nadahnuće silazi ne dajući objašnjenje. Nevidljivo prisustvo govori umu i osećajima i pokreće srce da deluje. Ono je opravdanje samo sebi.

Hristos je objasnio Mariji značenje njenog dela i time joj je dao više no što je primio. »A ona izlivi mirno ovo na telo moje«, rekao je On, »za ukop me prigotovi.« Kao što se sklenica od alabastera razbila i ispunila celu kuću svojim mirisom, tako je i Hristos trebao umreti, Njegovo telo trebalo se slomiti, ali On će ustati iz groba i miris Njegovog života treba da ispuni Zemlju. Hristos je »ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris.« (**Efescima 5,2)

»Zaista vam kažem«, izjavio je Hristos, gde se god ispropoveda ovo evanđelje po svemu svetu, kazaće se i to za spomen njen.« Gledajući u budućnost, Spasitelj je s pouzdanjem govorio o svom evanđelju. Ono se trebalo propovedati po celome svetu. I dokle god se evanđelje bude širilo, Marijin dar širiće svoj miris i srca će biti blagoslovljena njenim nepripremanim delom. Carstva će se dizati i padati, imena vladara i zavojevača biće zaboravljena, ali delo ove žene ostaće besmrtno na stranicama svete istorije. Sve do kraja vremena ta razbijena alabasterska sklenica kazivaće priču o neizmernoj Božjoj ljubavi za pali ljudski rod.

Marijino delo bilo je u izrazitoj suprotnosti s delom koje je Juda nameravao učiniti. Kakav oštar ukor bi Hristos mogao dati njemu koji je posijao seme kritike i zlih misli u umove učenika! Kako opravdano bi tužilac mogao da bude optužen! On koji čita pobude svakog srca i razume svako delo mogao je otvoriti pred prisutnima na gozbi mračna poglavlja iz Judinog iskustva. Prazno pretvaranje na kome je izdajnik zasnovao svoje reči moglo je da bude otkriveno, jer umesto da je saosećao sa siromašnima, pljačkao je novac koji je bio namenjen za njihovu potporu. Opravdani gnev mogao bi se podići protiv njega zbog ugnjetavanja udovica, siročadi i nadničara.

Međutim, da je Hristos razotkrio Judu, to bi se moglo navoditi kao razlog za izdaju. Mada je bio optužen kao lopov, Juda bi stekao naklonost, čak i među učenicima. Spasitelj ga nije ukorio i na taj način je izbegao da mu pruži izgovor za izdaju.

Međutim, pogled koji je Isus uputio Judi, uverio ga je da je Spasitelj prozreo njegovo licemerstvo i pročitao njegov nlsak i podli karakter. Pohvaljujući Marijinom delo, koje je tako oštro osuđeno, Hristos je ukorio Judu. Pre ovoga, Spasitelj ga nije nikada neposredno ukorio. Sad je ukor uznemirio njegovo srce. Odlučio je da se osveti. S večere je otišao pravo u prvosveštenučku palatu, u kojoj je zatekao Savet na zasedanju i ponudio da im u njihove ruke izda Isusa.

Sveštenici su se vrlo obradovali. Ovim izraelskim vođama pružena je prednost da prihvate Hrista kao svog Spasitelja bez ikakvog novca ili cene. Ali oni nisu hteli primiti taj dragoceni dar koji im je ponuđen u najnežnijem duhu ljubavi koja privlači k sebi. Nisu hteli prihvatiti to spasenje koje više vredi od zlata i kupili su svog Gospoda za trideset srebrnika.

Juda je popuštao pohlepi sve dok ona nije ugušila svaku dobru crtu njegovog karaktera. Zavideo je na daru donesenom Isusu. Njegovo srce gorelo je od zavisti što je Spasitelj primio dar dostojan zemaljskih vladara. Za iznos koji je bio znatno manji od cene sklenice za miris izdao je svog Gospoda.

Učenici nisu bili kao Juda. Voleli su Spasitelja. Ali nisu pravilno procenili Njegov uzvišeni karakter. Da su shvatili što je učinio za njih, osećali bi da ništa što Mu je poklonjeno nije uzalud potrošeno. Mudraci sa Istoka, koji su tako malo znali o Isusu, pokazivali su potpunije uvažavanje časti koja Mu pripada. Doneli su dragocene poklone Spasitelju i sa strahopoštovanjem Mu se poklonili iako je bio novorođenče u jaslama.

Hristos ceni dela ljubivosti proizašla iz srca. Kad Mu je ko učinio neko delo ljubavi, On je u svojoj nebeskoj plemenitosti blagoslovio onoga koji je to učinio. Nije odbacivao ni najjednostavniji cvet ubran dečjom rukom, koji Mu je ponuđen u ljubavi. On je prihvatao darove od dece i blagosiljao darivaoca, upisujući njihova imena u Knjigu života. Marijino pomazanje koje je učinila nad Isusom spominje se u Svetom pismu da bi se načinila razlika između nje i drugih Marija. dela ljubavi i dubokog poštovanja prema Isusu dokaz su vere u Njega kao Božjeg Sina. Sveti Duh spominje dokaze vernosti žene prema Hristu: »Ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakim dobrim delom.« (**1. Timotiju 5,10)

Hristos se radovao zbog ozbiljne Marijine želje da izvrši volju svog Gospoda. Prihvatio je bogatstvo čistih osećaja koje Njegovi učenici nisu i ne bi razumeli. Ova želja kojom je Marija morala učiniti ovu službu za svog Gospoda imala je veću važnost za Hrista od svih skupocenih ulja na svetu, zato što je ono izražavalo njeno uvažavanje Spasitelja sveta. To je bila ljubav Hristova koja ju je nagonila. Neuporedivo savršenstvo Hristovog karaktera ispunjavalo je njenu dušu. To mirisno ulje bilo je simbol srca davaoca. To je bio spoljašnji izraz ljubavi napajane nebeskim potocima sve dok se nije izlila.

Marijino delo bilo je upravo ona pouka koja je učenicima trebala pokazati da bi Hristu bio prijatan izraz njihove ljubavi. On je njima bio sve i oni nisu razumeli da će im uskoro da bude uskraćeno Njegovo prisustvo, da Mu uskoro neće moći pokloniti nijedan dar svoje zahvalnosti za Njegovu veliku ljubav. Hristovu usamljenost, Njegovu odvojenost od nebeskih dvorova, to što je živio životom ljudi, učenici nisu nikada shvatali ili cenili kao što bi trebalo. Često je bio žalostan zato što Mu učenici nisu pružali ono što je trebao primiti od njih. Znao je da bi i oni razumeli kad bi bili pod uticajem nebeskih anđela koji su Ga pratili, da nikakva žrtva ne bi imala dovoljnu vrednost da obznani duhovne osećaje srca.

Njihova naknadna spoznaja pružila im je pravi uvid o tome što su sve mogli učiniti za Isusa izražavajući ljubav i zahvalnost svojih srca, dok su bili kraj Njega. Kad Isus više nije bio s njima i kad su se zaista osećali kao ovce bez pastira, počeli su uviđati kako su Mu mogli pokazati pažnju koja bi donela radost Njegovom srcu. Nisu više okrivljavali Mariju, već sebe. O kad bi mogli povući svoje prigovore, svoje spominjanje siromašnih kao vrednijih da prime dar nego Krist! osećali su žestok samoprekor dok su ranjeno telo svoga Gospoda skidali s krsta.

Ista potreba vidi se danas i u našem svetu. Samo malo njih pravilno ceni sve što je Hristos za njih. Kad bi to činili, onda bi se izrazila velika Marijina ljubav i pomazanje bi se obilno podarilo. Skupoceno mirisno ulje ne bi se smatralo propalim. Ništa se ne bi smatralo suviše dragocenim da se pokloni Hristu, nikakvo samoodricanje i samopožrtvovnost suviše velikima da se podnesu zbog Njega.

Reči izgovorene u gnevu: »Zašto se čini tako šteta« živo su predočile Hristovu najveću žrtvu koja je ikad učinjena – dar samoga sebe na žrtvu pomirnicu za izgubljeni svet. Gospod je bio tako darežljiv prema svojoj ljudskoj porodici da se za Njega ne može reći da je mogao učiniti više. Darujući Isusa, Bog je dao celo Nebo. S ljudske točke gledišta, takva žrtva predstavljala je nemilosrdno rasipanje. Po ljudskom razumevanju, celokupan plan spasenja predstavlja rasipanje blagodati i sredstva. Svuda se srećemo sa samoodricanjem i svesrdnom žrtvom. Nebeska vojska zaista može sa čuđenjem posmatrati ljudsku porodicu koja ne želi da bude uzdignuta i obogaćena neograničenom ljubavlju izraženom u Hristu. Oni stvarno mogu uzviknuti: Čemu ovo veliko rasipništvo?

Međutim, iskupljenje za izgubljeni svet trebalo je da bude puno, obilno i celovito. Hristov dar bio je tako obilan da je stigao do svake duše koju je Bog stvorio. On se nije rasipništvo zato što on ne postiže sve što je njime velikodušno osigurano. Mora da bude dovoljno, a i da pretekne.

Domaćin Simona bio je pod uticajem Judinog prigovaranja zbog Marijinog dara, i bio je iznenađen Isusovim ponašanjem. Njegov farisejski ponos bio je povređen. Znao je da mnogi od njegovih gostiju gledaju na Hrista s nepoverenjem i nezadovoljstvom. Simon je rekao u svom srcu: »Da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotiče: jer je grešnica.«

Izlečivši Simona, od gube, Hristos ga je spasio od života jednakog smrti. Ali Simon se sad pitao da li je Spasitelj prorok. Simon je pao u iskušenje da misli kako Hristos nije prorok zato što je dopustio ovoj ženi da Mu se približi, zati što je nije gnevno i prezrivo odgurnuo kao onu čiju su gresi suviše veliki da bi bili oprošteni i zato što nije pokazivao kako shvata da je posrnula. Isus ništa ne zna o ovoj ženi koja je tako slobodna u svom ponašanju, pomislio je on, inače joj ne bi dopustio da Ga se dotakne.

Međutim, Simonovo nepoznavanje Boga i Hrista navelo ga je da misli onako kako je mislio. Nije shvatio da Božji Sin mora delovati na božanski način, sa sažaljenjem, nežnošću i milosrđem. Simonov način ogledao se u tome što nije pridavao nikakvu pažnju Marijinoj pokajničkoj službi. Njeno delo ljubljenja i pomazanja Hristovih nogu mirisom razdražilo je njegovu bezdušnost. Pomislio je da bi Hristos, kad bi bio prorok, prepoznao grešnike i ukorio ih.

Na ovu neizrečenu misao Spasitelj je odgovorio: »Simone! imam ti nešto kazati... Dvojica behu dužni jednome dužniku, jedan beše dužan pet stotina dinara, drugi pedeset. A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaži koji će ga od njih dvojice većma ljubiti. A Simon odgovarajući reče: mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reče: pravo si sudio.«

Kao što je Natan učinio s Davidom, tako je i Hristos svoju pouku u domu sakrio velom ove priče. Bacio je na svog domaćina teret izricanja presude samome sebi. Simon je naveo na greh ovu ženu koju je sada prezirao. Ona je doživela veliku nepravdu od njega. Simon i ova žena predstavljeni su dvojicom dužnika iz priče. Isus nije nameravao pružiti pouku o tome da ove dve osobe treba da osećaju različit stupanj obaveze, jer je svaka od njih imala dug zahvalnosti koji se nikada ne može vratiti. Međutim, Simon je smatrao sebe pravednijim od Marije, pa je Isus želeo da uvidi koliko je ustvari bila velika njegova krivica. Želeo mu je pokazati da je njegov greh bio veći od njenog, toliko veći koliko je dug od pet stotina dinara bio veći od duga od pedeset dinara.

Simon je sad počeo posmatrati sebe u novoj svetlosti. Video je kako je Mariju posmatrao Onaj koji je bio više nego prorok. On je uvideo da Hristos svojim ostrim proročkim okom čita njeno srce prepuno ljubavi i odanosti. Obuzeo ga je stid i shvatio je da se nalazi u prisustvu Onoga koji je uzvišeniji od njega.

»Ja uđoh u tvoju kuću«, nastavio je Hristos, »ni vode mi na noge nisi dao«, a Marija suzama pokajanja pokrenutog ljubavlju, oprala Mi je noge i otrlala ih kosom sa svoje glave. »Celiva mi nisi dao; a ona«, koju ti prizreš, »otkako uđe ne presta celivati mi nogu.« Hristos je nabrajao prilike koje je Simon imao da pokaže svoju ljubav prema svom Gospodu i svoje priznanje za ono što je učinjeno za njega. Otvoreno, ali s nežnom učtivosti, Spasitelj je uveravao svoje učenike da je Njegovo srce žalosno kad Njegova deca zanemare da Mu iskažu svoju zahvalnost rečima i delima ljubavi.

Onaj koji ispituje srce čitao je pobude koje su pokrenule Marijino delo, a On je video i duh koji je podstaknuo Simonove reči. »Vidiš li ovu ženu?«, pitao ga je On. Ona je grešnica. »Kažem ti: opraštaju joj se gresi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprašta ima malu ljubav.«

Simonova hladnoća i nemarnost prema Spasitelju pokazale su kako je malo cenio milost koju je primio. On je mislio da je počastio Isusa pozivajući Ga u svoj dom. Ali sad je video sebe kakav je zaista bio. Dok je mislio da čita svog Gosta, njegov Gost je čitao njega. Uvideo je svu tačnost Hristovog suda o njemu. Njegova vera bila je haljina farisejstva. On je prezirao Isusovo sažaljenje. Nije ga prepoznao kao predstavnika Boga. Dok je Marija bila grešnica kojoj je oprošteno, on je bio grešnik koji nije dobio opraštaj. Strogo pravilo pravde koje je želeo usmeriti protiv nje, osudilo je njega.

Simon je bio dirnut Hristovom ljubaznošću, budući da ga nije javno ukorio pred gostima. S njim se nije postupalo onako kako je on želeo da se postupa prema Mariji. Video je da Isus ne želi izložiti njegovu krivicu pred druge, već je želeo da istinitim prosuđivanjem o ovom slučaju osvedoči njegov um i ljubaznošću punom sažaljenja pokori njegovo srce. Strogo žigosanje učinilo bi da Simon otvrdne prema pokajanju, dok ga je strpljiva opomena uverila u njegovu krivicu. Uvideo je veličinu svog duga prema Gospodu. Njegova gordost je ponižena, on se pokajao i gordi farisej postao je ponizni, samopožrtvovni učenik.

Mariju su smatrali velikom grešnicom, ali Hristos je poznavao okolnosti koje su oblikovale njen život. On je mogao ugasiti svaku iskru nade u njenom duši, ali to nije učinio. On je bio taj koji ju je podignuo iz očaja i propasti. Sedam puta čula je kako je ukorio zle duhove koji su vladali njenim srcem i umom. Čula je Njegovu snažnu viku Ocu za nju. Zнала je koliko je greh odvratan Njegovoj neumrljanoj čistoći i u Njegovoj sili pobedila je.

Kad je u ljudskim očima njen slučaj izgledao beznadežan, Hristos je u Mariji video mogućnosti da čini dobro. On je video bolje osobine njenog karaktera. Plan otkupljenja podario je ljudskom rodu velike mogućnosti, a u Mariji su se trebale ostvariti ove mogućnosti. Njegovom milošću postala je učesnicom u božanskoj prirodi. Ona koja je pala i čiji je um bio prebivalište zlih duhova, bila je u zajednici i službi dovedena vrlo blizu Spasitelja. Bila je to Marija koja je sedila kraj Njegovih nogu i učila se od Njega. Bila je to Marija koja je izlila skupoceno ulje

pomazanja na Njegovu glavu i kvasila Njegove noge svojim suzama. Marija je stajala kraj krsta i ona Ga je pratila do groba. Marija je bila prva koja je objavila vaskrslog Spasitelja.

Isus poznaje stanje svake duše. Možeš reći: Ja sam grešan, vrlo grešan. Možda i jesi; ali što si gori, utoliko ti je više potreban Isus. On ne odbacuje nikoga koji plače i koji se kaje. Nikome ne kazuje sve što bi mogao otkriti, već svakoj ustreptaloj duši nalaže da se ohrabri. Iskreno će oprostiti svima koji dođu k Njemu tražeći oprostaj i obnovljenje.

Hristos može izdati nalog nebeskim anđelima da izliju čaše Njegovog gneva na naš svet, da unište one koje ispunjava mržnja prema Bogu. On bi mogao izbrisati ovu tamnu mrlju iz svog svemira. Međutim, On to ne čini. On danas stoji kraj kadionog oltara, iznoseći pred Boga molitve onih koji žele Njegovu pomoć.

Ljude koji Mu se obraćaju tražeći utočište Isus uzdiže iznad optužbi i razmirica. Nijedan čovek ni zli anđeo ne može optužiti ove duše. Hristos ih sjedinjuje sa svojom božansko-ljudskom prirodom. One stoje pred velikim Nosiocem greha u svetlosti koja izlazi od Božjeg prestola. »Ko će optužiti izbrane Božije? Bog koji pravda? Ko će osuditi? Hristos Isus, koji umre, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas?« (**Rimljanima 8,33.34)

Poglavlje 63.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 21,1-11; ***Marku 11,1-10; ***Luki 19,29-44; ***Jovanu 12,12-19.

»CAR TVOJ IDE«

»Raduj se mnogo, kćeri Sionska, podvikuj, kćeri Jerusalimska; evo, car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magaričinu.« (**Zaharija 9,9)

Pet stotina godina pre Hristovog rođenja, prorok Zaharija je tako predskazao dolazak Cara u Izrael. Ovo proročanstvo se sad treba ispuniti. On koji je tako dugo odbijao carske počasti, sad dolazi u Jerusalem kao obećani naslednik Davidovog prestola.

Prvog dana sedmice Hristos je pobedonosno ušao u Jerusalem. Mnoštvo koje se sjatilo da ga vidi u Vitiniji, sad Ga je pratilo željno da vidi kako će da bude primljen. Mnogo naroda uputilo se u grad da svetkuje Pashu, pa su se i oni pridružili mnoštvu koje je pratilo Isusa. Izgledalo je kao da se cela priroda raduje. Drveće je bilo zaodeno u zelenilo, a njihov cvet prožimao je vazduh nežnim mirisom. Novi život i radost oživljavali su ljude. Nada u novo carstvo opet se budila.

U nameri da jašući uđe u Jerusalem, Isus je poslao dvojicu svojih učenika da Mu dovedu jednu magaricu i njeno magare. Prilikom svog rođenja Spasitelj je zavisio od gostoljubivosti stranaca. Jasle u kojima je ležao bile su pozajmljeno mesto za odmor. Sad, iako je na hiljade stoke po brežuljcima Njegovo vlasništvo, zavisio je od ljubaznosti stranca za jednu životinju na kojoj će ući kao Car u Jerusalem. Međutim, u iscrpnim uputstvima koja je dao svojim učenicima za ovaj posebni zadatak opet se otkrilo Njegovo božanstvo. Kao što je i pretekao, molba »Oni trebaju Gospodu« odmah je ispunjena. Isus je izabrao da se posluži magaretom na koje još nijedan čovek nije seo. S radosnim oduševljenjem učenici su stavili svoju odeću na životinju i posadili su svog Učitelja na nju. Dotada je Isus uvek putovao pešice i učenici su se u početku čudili što je ovog puta izabrao da jaše. Međutim, nada je razvedrila njihova srca radosnom misli da će On uskoro ići u glavni grad, proglasiti se carem i uspostaviti svoju carsku vlast. Dok su izvršavali povereni zadatak, izražavali su svoja žarka nadanja Isusovim prijateljima i uzbuđenje se nadaleko proširilo, tako da je iščekivanje u narodu dostiglo vrhunac.

Hristos se za carski ulazak pridržavao jevrejskog običaja. Životinja na kojoj je jahao bila je životinja koju su jahali izraelski carevi i proročanstvo je najavilo da će Mesija tako doći u svoje carstvo. Čim su Ga postavili na magare odjeknuo je glasan pobedonosni poklič. Mnoštvo Ga je pozdravljalo kao Mesiju, kao svog Cara. Isus je sada prihvatio odavanje počasti, što nikada ranije nije dozvoljavao, i učenici su to primili kao dokaz da će se njihove radosne nade uskoro ostvariti u tome što će Ga gledati uzdignutog na prestolu. Mnoštvo je bilo uvereno da je kucnuo čas njegovog oslobođenja. U mašti su gledali rimske armije proterane iz Jerusalima, a Izrael još jednom kao nezavisan narod, Svi su bili srećni i uzbuđeni, ljudi su se međusobno utrkivali u ukazivanju poštovanja. Nisu Mu mogli odati počast spoljašnjom raskoši i sjajem, već su Mu prineli na dar zahvalnost srećnih srca. Nisu Ga mogli darivati skupocenim darovima, već su po Njegovom putu pirili svoje gornje haljine kao sag, zasipajući put olistolim maslinovim i palminim granama. Nisu mogli povesti pobedonosnu povorku nikakvim carskim zastavama, već su sekli široke palmine grane, simbol pobeđe same prirode, i njima mahali visoko, glasno kličući i pevajući slavopoje.

Kako su odmicali, broj pratilaca stalno se povećavao onima koji su čuli o Isusovom dolasku i žurili da se pridruže povorci. Posmatrači su se stalno mešali s mnoštvom pitajući: Ko je taj? Što znači ovo slavlje? Svi su oni čuli o Isusu i očekivali da pođe u Jerusalem; ali znali su da je On dosad sprečavao sve napore da Ga postave na presto, pa su bili vrlo iznenađeni kad su doznali da je to On. Pitali su se što je izazvalo ovu promenu kod Onoga koji je objavio da Njegovo carstvo nije od ovoga sveta.

Njihova pitanja učutkana su pobedničkim klicanjem. Revnosno mnoštvo ga je stalno ponavljalo, a udaljen narod ga je prihvatio tako da su odjekivali okolni brežuljci i doline. Sad se povorci pridružilo mnoštvo iz

Jerusalima. Od mnoštva koje se okupilo da prisustvuje Pashi, hiljade njih pošlo je da dobrodošlicom pozdravi Isusa. Pozdravljali su Ga mašući palmovim granama i pevanjem svetih pesama. Sveštenici u Hramu oglasili su se trubama za večernju službu, ali malo ljudi se odazvalo pa su nespokojni poglavari govorili jedni drugima: »Svet je pošao za Njim.«

Nikada ranije u svom zemaljskom životu Isus nije dozvolio mnoštvu takvo javno pokazivanje raspoloženja. On je jasno predvideo rezultat. To će Ga odvesti na krst. Međutim, Njegova namera bila je da se tako javno predstavi kao Otkupitelj. Želeo je usmeriti pažnju na žrtvu koja treba krunisati Njegovu misiju za pali svet. Dok se narod okupljao u Jerusalimu da svetkuje Pashu, On – pravo pashalno Jagnje, dobrovoljnim činom posvetio je sebe za žrtvu. Njegova crkva u svim budućim vekovima moraće učiniti od Njegove smrti za grehe sveta predmet svog najdubljeg razmišljanja i proučavanja. Svaka činjenica povezana s ovim mora biti tako dokazana da isključi svaku sumnju. Sad je bilo nužno da se oči celog naroda uprave na Njega, a događaji koji će prethoditi Njegovoj velikoj žrtvi moraju biti takvi da usmere pažnju i pažnju na samu žrtvu. Nakon takvog javnog iskazivanja raspoloženja, kao što je bilo ovo koje Ga je pratilo prilikom Njegovog ulaska u Jerusalem, sve oči pratiće Njegovo brzo napredovanje ka poslednjem prizoru.

Događaji povezani s ovim pobedonosnim ulaskom postaće predmet razgovor svih i navešće sve da razmišljaju o Isusu. Nakon Njegovog raspeća mnogi će se sećati ovih događaja povezanih s Njegovim suđenjem i smrću. Oni će biti pokrenuti da istražuju proročanstva i biće osvedočeni da je Isus Mesija, a broj onih koji su prihvatili veru umnožiće se u svim zemljama.

U ovom jedinstvenom pobedonosnom prizoru svog zemaljskog života, Spasitelj se mogao pojaviti u pratnji nebeskih anđela najavljen Božjom trubom, ali takvo predstavljanje bilo bi u suprotnosti sa ciljem Njegove misije, suprotno zakonu koji je vladao Njegovim životom. Ostao je veran skornom položaju koji je prihvatio. On je morao nositi teret čovečanstva sve dok svoj život nije dao za život sveta.

Ovaj dan, koji je učenicima izgledao kao najlepší dan u njihovom životu, bio je pomračen turobnim oblacima da su znali da je ovaj prizor radosti bio samo uvod u patnje i smrt njihovog Učitelja. Iako im je često govorio o svojoj neizbežnoj žrtvi, ipak u sadašnjoj radosnoj, pobedonosnoj povorci zaboravili su Njegove žalosne reči, i očekivali Njegovu srećnu vladavinu na Davidovom prestolu.

Povorka se stalno povećavala i s nekoliko izuzetaka, svi koji su joj se pridružili bili su poneti nadahnućem tog trenutka, doprinevši da se uzdignu slavopoji koji su odjekivali i ponovo odjekivali brežuljcima i dolinama. Klicanje se stalno oglašavalo: »Hosana, sinu Davidovu! blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Hosana na visini!«

Nikada ranije svet nije video takvu pobedonosnu povorku, Ona nije bila slična na povorke čuvenih zemaljskih osvajača. Ovaj prizor nije isticao tužnu povorku zarobljenika, kao trofej carskog junaštva. Ali oko Spasitelja bili su slavni trofeji Njegovog dela ljubavi za grešnog čoveka. Bili su to robovi koje je On izbavio od sotonske sile, koji su slavili Boga za svoje oslobođenje. Povorku su vodili slepi kojima je povratio vid. Nemi kojima je razrešio jezik klicali su najglasnije Hosana. Hromi koje je izlečio poskakivali su radosni i bili najmarljiviji u kidanju palmovih grana i mahanju njima pred Spasiteljem. Udovice i siročad uzvisivali su Isusovo ime zbog Njegovih dela milosrđa prema njima. Gubavci koje je On očistio širili su svoju čistu odeću na Njegovom putu i pozdravljali Ga kao Cara slave. Oni koje je Njegov glas probudio iz smrtnog sna nalazili su se u ovom mnoštvu. Lazar, čije se telo već počelo raspadati u grobu, ali koji se sad radovao u snazi i slavnoj muževnosti, vodio je životinju na kojoj je Spasitelj jahao.

Mnogi fariseji bili su svedoci ovog prizora i, goreći zlobom i pakošću, pokušavali su okrenuti struju osećaja naroda. Svim svojim autoritetom pokušali su učutkati narod, ali njihovi pozivi i pretnje samo su povećali oduševljenje. Uplašili su se da će ovo mnoštvo, snagom svoje mnogobrojnosti, učiniti Isusa carem. U poslednjem pokušaju, progurali su se kroz mnoštvo do Spasitelja, i obratili Mu se prekornim i pretećim rečima: »Učitelju! zapreti učenicima svojim.« Izjavili su da je takvo bučno izražavanje osećaja protukazkonito i da to vlasti neće dopustiti. Međutim, bili su učutkani Hristovim odgovorom: »Kažem vam: ako oni učute, kamenje će povikati.« Taj prizor pobedničke povorke odredio je sam Bog. Nju je preokao prorok i čovek je bio nemoćan da promeni Božju nameru. Da ljudi nisu izvršili Njegov plan, On bi podario glas beživotnom kamenju i ono bi pozdravljalo Njegovog Sina kličući Mu hvalu. Kad su se učutkani fariseji povukli, na stotine glasova prihvatilo je Zaharijine reči: »Raduj se mnogo, kćeri Sionska, podvikuj, kćeri Jerusalimska; evo, car tvoj ide k tebi, pravedan je spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magarčinu.«

Kad je povorka stigla na vrh brežuljka i počela se spuštati u grad, Isus je zastao, i s Njim celo mnoštvo. Pred njima je ležao Jerusalem u svojoj slavi, okušan sjajem zalazećeg Sunca. Hram je privlačio sve oči. U sjajnoj veličanstvenosti uzdizao se iznad sveg ostalog i izgledalo je kao da pokazuje prema Nebu, kao da upućuje narod prema jedinom pravom i živom Bogu. Hram je dugo bio ponos i slava jevrejskog naroda. Rimljani su takođe bili ponosni na njegovu veličanstvenost. Car koga su Rimljani naimenovali udružio se s Jevrejima da bi ga ponovo izgradio i ukrasio, a car iz Rima obogatio ga je svojim darovima. Njegova moć, bogatstvo i veličanstvenost učinili su ga jednim od svetskih čuda.

Dok se zalazeće Sunce prelivalo i pozlačivalo nebo, njegov blistavi sjaj obasjavao je čisti beli mramor zidova Hrama i iskrio s njegovih stubova obloženih zlatom. S vrha brežuljka, na kome su Isus i Njegovi sledbenici

stajali, imao je izgled čvrste građevine od snega ukrašene zlatnim tornjevima. Na ulazu u Hram nalazila se vinova loza od zlata i srebra sa zelenim lišćem i krupnim grozdovima koje su izradili najdarovitiji umetnici. Ovo umetničko delo predstavljalo je Izrailj kao rodnu lozu. Zlato, srebro i prirodno zelenilo bili su istančanom izradom vrlo ukusno postavljeni, dok se ovo delo ljupko uvijalo oko belih i svetlucavih stubova, držeći se svojim sjajnim uvojcima za zlatne ukrase, rasplamsavajući sjaj zalazećeg Sunca i sijajući veličanstvenošću koja kao da je bila s Neba.

Isus je netremice gledao ovaj prizor, a uzvici velikog mnoštva, opčinjenog iznenadnim prizorom lepote, utihnuli su. Sve oči bile su upravljene Spasitelju, očekujući da na Njegovom licu vide divljenje koje su sami osećali. Ali umesto toga videli su oblak tuge. Bili su iznenađeni i razočarani kad su ugledali Njegove oči pune suza i Njegovo telo koje se ljuljalo kao drvo pred naletom oluje, dok se jauk bola oteo s Njegov drhtavih usana kao iz dubine slomljenog srca. Kakav je to bio prizor za anđele! Njihov voljeni Zapovednik u suzama duboke duševne patnje! Kakav je to bio prizor za radosno mnoštvo koje Ga je pobedonosnim poklicima i mahanjem palminim granama pratilo do slavnog grada u kome su žarko želeli otpočeti svoju vladavinu. Isus je plakao na Lazarevom grobu, ali je to bilo božanska bol saučešća s ljudskom nesrećom. Ova iznenadna žalost bila je kao naricanje u velikom pobedonosnom zboru. Usred prizora radosti u kome su Mu svi odavali počasti, Izrailjev Car bio je u suzama, ne u tihim suzama radosnicama, već u suzama i jecajima nezadržive, duboke duševne patnje. Mnoštvo je zahvatila iznenadna tuga. Njihovi uzvici su utihnuli. Mnogi su plakali iz saučešća prema boli koju nisu mogli razumeti.

Isus nije plakao zbog patnji koje su Ga čekale. Upravo pred Njima nalazila se Getsimaniya, gde će Ga uskoro natkriliti užas tame. Na vidiku su takođe bila i ovčja vrata kroz koja su vekovima vodili životinje za žrtvu. Uskoro će se pred Njim kao pred pravim Jagnjetom otvoriti ova vrata, na čiju su žrtvu za grehe sveta ukazivale sve ove žrtve. U blizini je bila Golgota, mesto Njegovih samrtnih muka koje su se približavale. Ipak, Otkupitelj nije plakao i jecao u duševnoj boli zbog svega onoga što Ga je podsećalo na Njegovu surovu smrt. Njegova bol nije bila sebična. Pomisao na vlastitu agoniju nije izazivala strah u ovoj plemenitoj, samopožrtvovnoj duši. Pogled na Jerusalim razdirao je Isusovo srce – na Jerusalim koji je odbacio Božjeg Sina i izvrgao ruglu Njegovu ljubav, koji je odbio da bude osvedočen Njegovim moćnim čudima i koji se spremio da Mu oduzme život. Video je što je bio zato što je odbacio svog Otkupitelja i video je što je mogao da bude da je prihvatio Njega koji je jedini mogao isceliti njegove rane. On je došao da ga izbavi, pa kako ga se mogao odreći?

Izrael je bio omiljeni narod. Bog je njegov Hram načinio svojim prebivalištem i on je bio kao »prekrasna visina, uteha svoj zemlji.« (***Psalam 48,2) Tu se nalazi izveštaj o preko hiljadu ogidna zaštitničkog staranja i nežne ljubavi koju gaji otac prema svom jedincu sinu. U tom Hramu proroci su iskazivali svoje svećane opomene. Tu se se njihale zapaljene kadionice, dok se tamjan, pomešan s molitvama vernika, uzdizao prema Bogu. Tu je tekla krv životinja, koja je bila predstava Hristove krvi. Tu je Jahve iznad prestola milosti pokazivao svoju slavu. Tu su sveštenici vršili službu i tu se vekovima odvijala velepnost simbola i obredne službe. Međutim, sve ovo moralo je doći svome kraju.

Isus je podigao ruku – tu ruku koja je tako često blagosiljala bolesne i one koji pate – i mahnuvši njome u pravcu osuđenog grada, uzviknuo glasom isprekidanim bolom: »Kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj!« Ovde je Spasitelj zastao i nije izgovorio kakav bi mogao da bude položaj Jerusalima da je prihvatio pomoć koju mu je Bog želeo pružiti – darujući mu svog ljubljenog Sina. Da je Jerusalim znao ono što je bila njegova prednot da zna i da je pazio na svetlost koju mu je Nebo poslalo, mogao je stajati u ponosu blagostanja, kao car svim carstvima, slobodan u sili koju mu je dao Bog. Ne bi bilo naoružanih vojnika da stoje na njegovim kapijama, niti bi se vijorile rimske zastave s njegovih zidina. Slavna sudbina koja bi donela blagoslov Jerusalimu da je prihvatio svog Iskupitelja, uzdizala se pred Božjim Sinom. Video je da je kroz Njega mogao da bude isceljen od svoje strašne bolesti, oslobođen ropstva i utvrđen kao moćna svetska prestonica. S njegovih zidina poletio bi golub mira svim narodima. On bi bio slavna kruna sveta.

Ispred Spasiteljevog pogleda iščezavala je slika onoga što bi Jerusalim mogao biti. Gleda ga pod rimskim jarmom, s pečatom Božjeg neodobravanja, osuđenog da podnosi Njegovu osvetničku presudu. Nastavio je prekinutu nit svoje tužbalice: »Ali je sad sakriveno od očiju tvojih. Jer će doći dani na tebe, i okružiće te neprijatelji tvoji opkopima, i opkoliće te, i obuzeće te sa sviju strana; i razbiće tebe i decu tvoju u tebi, u neće ostaviti u tebi kamena na kamenu, zato što nisi poznao vremena u kojemu si pohađen.«

Hristos je došao da spasi Jerusalim i njegovu decu, ali farisejska oholost, licemerstvo, ljubomora i zloba sprečile su Ga da ostvari svoju nameru. Isus je bila poznata strašna odmazda koja će doći na osuđeni grad. Video je Jerusalim opkoljen vojskom, opsednute stanovnike kako umiru od gladi, majke koje jedu leševe svoje dece, roditelje i decu kako otimaju poslednji zalogaj hrane jedni od drugih, prirodne osećaje uništene razarajućim mukama gladi. Video je da će tvrdokornost otkriven u odbacivanju Njegovog spasenja, navesti Jevreje da odbiju pokornost osvajačkoj vojsci. Posmatrao je Golgotu na kojoj će bit podignut, tako gusto pokrivenu krstevima kao šuma drvećem. Video je jadne stanovnike kako trpe na napravama za mučenje i razapeti na krstu, divne palate razorene, Hram u ruševinama, a od čijih masivnih zidina nije ostao ni kamen na kamenu, dok je grad bio preoran kao polje. Spasitelj je zaista morao ridati u duševnim mukama gledajući taj strašni prizor,

Jerusalim je bio dete Njegovog staranja i kao što nežni otac tuguje zbog zabludelog sina, tako je i Isus plakao nad voljenim gradom. Kako te mogu dati? Kako te mogu gledati predanog propasti? Moram li te pustiti da napuniš čašu svog bezakonja? jedna duša ima toliku vrednost da u usporedbi s njom svetovi postaju beznačajni; ali ovde je trebao da bude izgubljen ceo jedan narod. Kad se Sunce koje je brzo zalazilo bude izgubilo s vidika, završiće se dan milosti za Jerusalim. Dok se povorka zadržavala na Maslinskoj gori, za Jerusalim još nije bilo prekasno da se pokaje. Anđeo milosti tada je savio svoja krila i sišao sa zlatnog prestola da bi ustupio mesto pravdi i osudi koja brzo dolazi. Međutim, Hristovo veliko srce ljubavi još uvek se molilo za Jerusalim koji je prezirao Njegovu milost, omalovažavao Njegove opomene i upravo se spremao da svoje ruke natopi Njegovom krvi. Kad bi se samo Jerusalim želeo pokajati, još uvek ne bi bilo prekasno. Dok su poslednji zraci zalazećeg Sunca počivali na Hramu, kuli i vitkom tornju, neće li ga neki dobri anđeo povesti ka Spasiteljevoj ljubavi i sprečiti njegovu propast? Prekrasni, ali grešni grade, koji si kamenovao proroke, koji si odbacio Božjeg Sina, koji si svojom okorelošću sam sebe sputao okovima ropstva – tvoj dan milosti je skoro na izmaku!

Ipak, Božji Duh ponovo je progovorio Jerusalimu. Pre no što je prošao dan, još jedno svedočanstvo se zbilo za Hrista. Podigao se glas svedoka, odgovarajući na poziv iz proročke prošlosti. Ako Jerusalim bude čuo poziv, ako bude prihvatio Spasitelja koji ulazi kroz njegove kapije, još uvek može da bude spasen.

Do poglavara je stigla vest da se Isus, praćen velikim mnoštvom, približava gradu. Ali za Božjeg Sina oni nisu imali dobrodošlicu. U strahu, izašli su Mu u susret, nadajući se rasterati mnoštvo. Kad je povorka počela silaziti a Maslinske gore, poglavari su joj presekli put. Raspitali su se za uzrok tako bučne radosti. Kad su upitali: »Ko je to?«, učenici nadahnuti Duhom, dali su odgovor na pitanje. Uverljivim tonom ponavljali su proročanstva koja su se odnosila na Hrista:

Adam će vam reći: To je ženino seme koje će stati na glavu zmiji.

Pitajte Avrama pa će vam reći: On je »Melhizedek car Salemski«, Car mira. (**1. Mojsijeva 14,18)

Jakov će vam reći: To je Onaj kome pripada »palica vladalka«, »od koljena Judinog.«

Isaija će vam reći: »Emanule«, »Divni, savetnik, Bog silni, otac večni, knez mirni.« (**Isaija 7,14;9,6)

Jeremija će vam reći: Klica Davidova, »Gospod pravda naša«, (**Jeremija 23,6)

Danilo će vam reći: On je pomazanik – Mesija.

Osijsa će vam reći: On je »Gospod bog nad vojskama, Gospod mu je spomen.« (**Osija 12,6)

Jovan Krstitelj će vam reći: On je »Jagnje Božje koje uze grehe sveta.« (**Jovan 1,29)

Veliki Jahve objavio je sa svog prestola: »Ovo je sin moj ljubazni.« (**Matej 3,17)

Mi, Njegovi učenici, izjavljujemo: Ovo je Isus, Mesija, Knez života, Otkupitelj sveta.

A i knez sila tame priznaje Ga govoreći: »Znam te ko si, svetac Božij.« (**Marko 1,24)

Poglavlje 64.

Ova glava zasnovana je na ***Marku 11,11–14–20.21; ***Mateju 21,17–19.

OSUĐENI NAROD

Hristov pobedonosni ulazak u Jerusalim bio je bleđa predlika Njegovog dolaska na oblacima nebeskim sa silom i slavom usred pobedničkog slavlja anđela i radosti svetih. Tada će se ispuniti Hristove reči upućene sveštenicima i farisejima: »Nećete mene videti odsele dok ne rečete; blagosloven koji ide u ime Gospodnje.« (**Matej 23,39) U proročkom viđenju Zahariji prikazan je dan konačne pobede, a on je takođe video i sudbinu onih koji su odbacili Hrista prilikom Njegovog prvog dolaska: »Pogledaće na mene kojega probodoše; i plakaće za njim kao za jedincem, i tužiće za njim kao za prvencem.« (**Zaharija 12,10) Hristos je unapred video ovaj prizor kad je posmatrao grad i plakao nad njim. U bliskom razorenju Jerusalima, video je konačno uništenje naroda koji je bio kriv za krv Božjeg Sina.

Učenici su videli mržnju Jevreja prema Hristu, ali još nisu videli čemu to vodi. Još nisu razumeli pravo stanje Izrailja, niti shvatili osvetu koja će pasti na Jerusalim. Hristos im je otkrio ovo značajnom i očitom poukom.

Poslednji poziv Jerusalimu bio je uzaludan. Sveštenici i poglavari čuli su proročki glas iz prošlosti ponovljen ehom mnoštva kao glas Nadahnuća. U ljutini i čuđenju pokušali su utišati narod. U mnoštvu je bilo i rimskih oficira, kojima su neprijatelji potkazali Hrista kao vođu pobune. Izjavili su da će On zauzeti Hram i u Jerusalimu zavladati kao car.

Međutim, umirujući Isusov glas utišao je za trenutak bučno mnoštvo, kad je ponovo objavio da nije došao uspostaviti zemaljsku vlast, da će uskoro otići svome Ocu i da Ga Njegovi tužioci više neće videti sve dok ne bude ponovo došao u slavi. Tada, prekasno za njihovo spasenje, oni će Ga priznati. Ove reči Isus je izgovorio s tugom i velikom silom. Rimski oficiri bili su učutkani i savladani. Njihova srca, iako su bila tuđa za božanski uticaj, bila su podstaknuta kao nikad ranije. Na blagom, ozbiljnom Isusovom licu čitali su ljubav, dobrotu i tiho dostojanstvo. Bili su pokrenuti izrazom naklonosti koji nisu mogli razumeti. Umesto da uhapsu Isusa, oni su bili skloni da Mu izraze svoje poštovanje. Okrenuvši se sveštenicima i poglavarima, optuživali su ih da stvaraju nemir. Ove vođe, razočarane i poražene, okrenule su se narodu sa svojim žalbama i ljutito se međusobno raspravljali.

U međuvremenu Isus je neprimetno stigao do Hrama. Ovde je sve bilo tiho, jer je prizor na Maslinskoj gori privukao narod. Kratko vreme Isus je ostao u Hramu, posmatrajući ga žalosnim pogledom. Tada se povukao sa svojim učenicima i vratio u Vitaniju. Kad Ga je narod tražio da Ga postavi na presto, nije Ga mogao naći.

Celu noć Isus je proveo na molitvi, a ujutro je opet došao u Hram. Na svom putu prošao je kraj jednog voćnjaka sa smokvama. Bio je gladan. »I videvši iz daleka smokvu s lišćem dođe ne bi li što našao na njoj; i došavši k njoj ništa ne nađe osim lišća; jer još ne beše vreme smokvama.«

Još nije bilo vreme zrelim smokvama, osim u određenim mestima, a za planinski kraj oko Jerusalima moglo se zaista kazati »jer još ne beše vreme smokvama«. Ali u voćnjaku, u koji je Isus došao, jedno drvo izgledalo je naprednije od ostalih. Ono je već bilo pokriveno lišćem. Za smokvu je prirodno da se prvo pojavi plod pa tek onda list. Zato je ovo drvo koje je potpuno olistalo obećavalo i dobro razvijen plod. Ali njegov izgled je obmanjivao. Pošto je pretražio njegove grane, od najniže do najviše, Isus na njoj »ništa ne nađe osim lišća«. Ona je bila samo mnoštvo lišća koje je varalo, i ništa više.

Hristos je nad njom izrekao kletvu da usahne. »Da od sad od tebe niko ne jede roda do veka«, rekao je On. Narednog jutra, kad su se Spasitelj i Njegovi učenici opet nalazili na putu prema gradu, sasušene grane i opuštene lišće privukli su njihovu pažnju. »Rabi!«, rekao je Petar, »gle, smokva što si je prokleo posušila se.«

Hristovo izricanje prokletstva nad smokvinim drvetom iznenadilo je učenike. To im se činilo nespojivo s Njegovim putevima i delima. Često su čuli kako izjavljuje da nije došao da osudi svet, već da se svet može spasiti kroz Njega. Setili su se Njegovih reči: »Jer sin čovečij nije došao da pogubi duše čovečije nego da sačuva.« (**Luka 9,56) Njegova divna dela učinjena su da obnove, a nikada da unište. Učenici su Ga poznavali samo kao Obnovitelja, Iscelitelja. Ovaj čin bio je usamljen. »Koja je njegova svrha?«, pitali su se oni.

Bogu »je mila milost«. »Tako bio ja živ, govori Gospod Gospod, nije mi milo da umre bezbožnik.« (**Mihej 7,18; **Jezekilj 33,11) Za Njega je delo uništenja i izricanja osude »neobičan posao«. (**Isaija 28,21) Međutim, u svojoj milosti i ljubavi On podiže veo sa budućnosti i otkriva ljudima rezultat grešnog življenja.

Prokletstvo nad smokvinim drvetom bilo je živa pouka. Nerodno drvo lepršajući ponosno svojim lišćem pred Hristovim licem, bilo je simbol jevrejskog naroda. Spasitelj je želeo objasniti svojim učenicima uzrok i neizbežnost sudbine Izrailja. Za ovu svrhu On je drvo obdario moralnim osobinama i načinio ga tumačem božanske istine. Jevreji su se držali daleko razlikujući se od ostalih naroda, tvrdeći da se pokoravaju Bogu. Uživali su Njegovu osobitu naklonost i tvrdili da su pravedniji od svakog drugog naroda. Međutim, bili su izopačeni ljubavlju prema svetu i pohlepnošću za dobiti. Hvalisali su se svojim znanjem, ali nisu poznavali Božje zahteve i bili su puni licemerstva. Kao i nerodno drvo, hvalisavo su širili svoje ponosne grane, naizgled raskošne, naoko divne, ali nisu imali nikakav rod »osim lišća«. Jevrejska vera sa svojim veličanstvenim Hramom, sa svojim svetim oltarima, svojim sveštenicima u odeždama i upečatljivim obredima, bila je stvarno lepa po spoljašnjem izgledu, ali joj je nedostajala poniznost, ljubav i čovekoljublje.

Sva stabla u voćnjaku sa smokvama nisu imala plodova, ali drveće bez lišća nije budilo nikakvo očekivanje i nije izazvalo nikakvo razočaranje. Ovo drveće predstavljalo je neznabošce. Bili su lišeni pobožnosti kao i Jevreji, ali nisu tvrdili da služe Bogu. Nisu se hvalisavo ponosili svojom pobožnošću. Bili su slepi za Božja dela i puteve. Kod njih još nije prispjelo vreme smokvama. Još uvek su očekivali dan koji će im doneti svetlost i nadu. Jevreji, koji su primili veće blagoslove od Boga, smatrali su se odgovornima za zlouporabu ovih darova. Prednosti kojima su se hvalili samo su povećavale njihovu krivicu.

Isus je gladan prišao smokvinom drvetu da nađe hranu. Tako je On došao Izrailju, žudeći da u njima nađe rodove pravde. Izdašno im je davao svoje darove, da bi mogli doneti rodove na blagoslov svetu. Podarena im je svaka prilika i prednost, a u zamenu zahtevalo je njihovo saučešće i saradnju u Njegovom delu milosti. Čeznuo je da vidi u njima samopožrtvovnost i samilost, revnost za Boga i duboku čežnju za spasenjem njihovih bližnjih. Da su držali Božji zakon, izvršili bi isto nesebično delo koje je izvršio Hristos. Međutim, ljubav prema Bogu i čoveku bila je pomračena gordošću i samopouzdanjem. Navukli su na sebe propast time što su odbili da služe drugima. Riznicu istine koju im je Bog poverio, nisu dali svetu. U nerodnom drvetu mogli su sagledati i svoj greh i njegovu kaznu. Uvela zbog Spasiteljevog prokletstva, stojeći sasušena i spržena, suva do korena, smokva je ukazivala na to što će jevrejski narod postati kad se Božja milost bude povukla od njega. Odbijajući da s drugima podele blagoslov, on ga više neće ni primiti. Gospod kaže: »Propao si, Izraele.« (**Osija 13,9)

Ova opomena stoji za sva vremena. Hristov čin proklinjanja drveta, koje je On svojom moći načinio, stoki kao opomena svim crkvama i svim hrišćanima. Niko ne može živeti po Božjem zakonu ako ne služi drugima. Međutim, ima mnogo onih koji ne žive milosrdnim, nesebičnim Hristovim životom. Neki koji sebe smatraju odličnim hrišćanima ne razumeju u čemu se sastoji služba Bogu. Oni smišljaju i proučavaju kako da ugone sebi. deluju samo da ugone sebi. Vreme ima vrednost za njih samo ako mogu sabirati za sebe. U svim životnim zbivanjima ovo je njihov cilj. Oni ne služe drugima, već samo sebi. Bog ih je stvorio da žive u svetu u kome se mora pokazati nesebična služba. On je odredio da svojim bližnjima pomažu na svaki mogući način. Međutim, njihovo »ja« je tako veliko da ne mogu da vide ništa drugo. Nisu u vezi sa čovečanstvom. Oni koji tako žive samo za sebe slični su smokvi koja je imala lep spoljašnji izgled, ali bila je bez roda. Oni se drže oblića pobožnosti, ali nemaju pokajanje ili veru. Na rečima poštuju Božji zakon, ali nedostaje im poslušnosti. Govore, ali

ne čine. U prokletstvu izrečenom nad smokvinim drvetom, Hristos je pokazao kako je u Njegovim očima mrsko ovo uzaludno pretvaranje. On izjavljuje da je onaj koji javno greši manje kriv od onoga koji po imenu služi Bogu, a ne rađa nikakav rod u Njegovu slavu.

Priča o smokvi, izrečena pre Hristove posete Jerusalimu, ima naposrednu vezu s poukom datom izricanjem prokletstva nad nerodnim drvetom. Vrtlar je molio za nerodno drvo u priči: Ostavi je za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem je gnojivom; pa ako rodi dobro; a ako ne, poseći ćeš je kasnije. Nerodnom drvetu trebalo je pružiti veće staranje. Ono je trebalo imati svaku prednost. Međutim, ako bude ostalo bez roda, ništa ga neće spasiti od uništenja. U priči nije prorečen rezultat vrtlarevog rada. On je zavisio od tog naroda kome su bile upućene Hristove reči. Oni su bili predstavljeni nerodnim drvetom i na njima je bilo da odluče o svojoj vlastitoj sudbini. Svaka prednost koju je Nebo moglo podariti bila im je dana, ali nisu iskoristili svoje povećane blagoslove. Konačni rezultat pokazan je Hristovim činom izricanja prokletstva nad nerodnom smokvom. Odredili su svoje vlastito uništenje.

Više od hiljadu godina jevrejski narod je zloupotrabljavao Božju milost, izazivajući Njegove sudove. Odbacivao je Njegove opomene i ubijao Njegove proroke. Narod Hristovog vremena bio je odgovoran za ove grehe zato što je išao istim putem. Krivica tog naraštaja leži u odbacivanju sadašnje milosti i opomene. Okove koje je ovaj narod vekovima kovao, ljudi Hristovih dana pričvršćivali su na sebe.

U svakom razdoblju ljudima je poklonjen njihov dan svetlosti i prednosti, jedno vreme probe, u kome se mogu pomiriti sa Bogom. Ali ova milost ima granice. Milost može godinama pozivati, da bude omalovažavana i odbacivana, ali onda dolazi vreme kad milost upućuje svoj poslednji poziv. Srce postaje toliko tvrdo da se prestaje odazivati Božjem Duhu. Tada blagi glas koji zadobija grešnika više ne preklinje grešnika a karanje i opomene prestaju.

Taj dan je došao Jerusalimu. Isus je plakao u tuzi nad osuđenim gradom, ali nije ga mogao spasiti. Iscrpio je sve izvore. Odbacivanjem opomena Božjeg Duha, Izrailj je odbacio jedino sredstvo pomoći. Nije postojala nikakva druga sila kojom bi mogao da bude spasen.

Jevrejski narod bio je simbol naroda iz svih vekova koji su prezirali preklinjanja Beskonačne Ljubavi. Hristove suze, dok je plakao nad Jerusalimom, bile su suze za grehe svih vremena. U sudovima izgovorenim nad Izrailjem, oni koji odbacuju karanja i opomene Božjeg Svetog Duha, mogu da čitaju vlastitu osudu.

U ovom naraštaju postoje mnogi koji idu istim tлом kojim su išli i neverni Jevreji. Oni su bili očevici javljanja Božje sile, Sveti Duh je govorio njihovom srcu, ali čvrsto su prionuli za svoje neverstvo i protivljenje. Bog im upućuje opomene i karanja, ali oni ne žele priznati svoje grehe, pa odbacuju Njegovu vest i Njegovog vesnika. Isto ono sredstvo koje On koristi za njihovo ozdravljenje, postaje im stena sablazni.

Otpali Izrailj mrzeo je Božje proroke zato što su iznosili na videlo njegove skrivene grehe. Ahab je smatrao Iliju svojim neprijateljem, zato što je prorok verno ukoravao careva tajna bezakonja. Tako i danas Hristov sluga koji ukorava greh nailazi na podsmeh i odbacivanje. Biblijska istina, Hristova vera, bori se protiv jake struje moralne nečistoće. U srcima ljudi predrasuda je danas jača nego u Hristovo vreme. Hristos nije ispunjavao svetovna očekivanja ljudi, Njegov život bio je ukor za njihove grehe, i oni su Ga odbacili. Istina Božje reči i danas se ne slaže s postupcima ljudi i njihovim prirodnim sklonostima, pa hiljade odbacuju njenu svetlost. Ljudi podstaknuti od Sotone bacaju sumnju na Božju reč i odlučuju se za promenu svog nezavisnog suda. Oni biraju tamu pre no svetlost, ali to čine na pogibao svojih duša. Oni koji su izvrtali Hristove reči, stalno su nalazili sve više razloga za izvrtanje, sve dok se nisu odvrtili od Istine i Života. Tako je i danas. Bog ne namerava otkloniti svaku primedbu koju telesno srce može izneti protiv Njegove istine. Onima koji odbijaju dragocene zrake svetlosti, koje bi rasvetlile tamu, tajne Božje reči ostaće takve zauvek. Istina je od njih sakrivena. Oni idu naslepo i ne poznaju propast koja je pred njima.

Hristos je posmatrao svet i sve vekove s vrha Maslinske gore i Njegove reči odnose se na svaku dušu koja omalovažava pozive božanske milosti. Tebi koji prezireš Njegovu ljubav, On se danas obraća. »Ti, upravo ti« treba da znaš ono što je potrebno za tvoj mir. Hristos proliva gorke suze za tebe koji nemaš suza za sebe. Već se ta zlokobna okorelost srca koja je uništila fariseje, otkriva i u tebi. A svaki dokaz Božje milosti, svaki zrak božanske svetlosti ili rastapa i pokorava dušu ili je utvrđuje u njenom beznadežnom nepokajanju.

Hristos je unapred video da će Jerusalim ostati tvrdokoran i da se neće pokajati, a sva krivica, sve posledice odbačene milosti ležale se na njegovim vratima. Tako će da bude i sa svakom dušom koja ide istim putem. Gospod izjavljuje: »Propao si, Izraele.« »Čuj, zemljo! evo ja ću pustiti zlo na ovaj narod, plod misli njihovih, jer ne paze na moje reči, i odbaciše zakon moj.« (**Osija 13,9; **Jeremija 6,19)

Poglavlje 65.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 21,12–16.23–46; ***Marku 11,15–19.27–33; 12,1–12 ***Luki 19,45–48; 20,1–19.

PONOVNO OČIŠTENJE HRAMA

Na početku svoje službe Hristos je isterao iz Hrama one koji su ga obesvećivali svojom nesvetom trgovinom i Njegovo božansko držanje ulilo je strah u srca smutljivih trgovaca. Na kraju svoje misije On je ponovo došao u Hram i našao ga oskvrnjena kao i ranije. Stanje je čak bilo teže no pre. Spoljašnje predvorje Hrama ličilo je na ogromni stočni tor. S oglašavanjem životinja i ostrim zvečanjem kovanog novca mešalo se ljutito prepiranje trgovaca, a među njima čuli su se glasovi ljudi u svetoj službi. Sami dostojanstvenici Hrama bavili su se kupovinom i prodajom i razmenom novaca. Pohlepa za zaradom tako je potpuno ovladala njima da u Božjim očima nisu bili bolji od lupeža.

Sveštenici i poglavari malo su shvatali i svečanost zadatka koji su trebali izvršiti. Za vreme svake Pashe i Praznika senica sveštenici su zaklali na hiljade životinja, a njihovu krv skupljali su i izlivali na oltar. Jevreji su bili upoznati sa žrtvovanjem krvi i gotovo su izgubili iz vida činjenicu da je greh učinio nužnim sv to prolivanje životinjske krvi. Nisu u tome razaznavali da je ona predstavljala krv Božjeg ljubljenog Sina, koja se trebala proliti za život sveta i da su prinošenjem žrtava ljudi trebali biti upućeni raspetom Otkupitelju.

Isus je posmatrao nevine žrtve i video kako su Jevreji od ovih velikih skupova načinili prizore krvoprolića i grubosti. Umesto poniznog pokajanja zbog greha, umnožavali su žrtvovanja životinja, kao da se Bog može poštovati službom bez srca. Srca sveštenika i poglavara otvrdnula su u sebičnosti i lakomstvu. Od pravih simbola koji su ukazivali na Božje Jagnje načinili su sredstva za sticanje dobiti. Na taj način u očima naroda svetost službe prinošenja žrtava bila je u velikoj meri razorena. U Isusu je pokrenut opravdani gnev. Znao je da će sveštenici i starešine isto tako malo kao što cene krv životinja koju su stalno prolivali ceniti Njegovu krv koju će uskoro proliti za grehe sveta. Hristos je preko proroka govorio protiv takvih postupaka. Samuilo je rekao: »Zar su mile Gospodu žrtve paljenice i prinosi kao kad se sluša glas njegov? gle, poslušnost je bolja od žrtve, i pokornost je bolja od pretiline ovnujeske.« Isaija, gledajući u proročkom viđenju otpad Jevreja, obraća im se kao poglavarima Sodome i Gomore: »Čujte reč Gospodnju, knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našega, narode Gomorski! Što će mi mnoštvo žrtava vaših? veli Gospod. Sit sam žrtava paljenica od ovnova i pretiline od gojene stoke, i ne marim za krv junčiju i jareću. Kad dolazite da se pokažete preda mnom, ko ište to od vas, da gazite po mom tremu?« »Umijte se, očistite se, uklonite zloću dela svojih ispred očiju mojih, prestanite zlo činiti. Učite se dobro činiti, tražite pravdu, ispravljajte potlačenoga, dajte pravicu siroti, branite udovicu.« (**1. Samuilova 15,22; ***Isaija 1,10–12–16–17)

On koji je lično dao ova proročanstva, sad je poslednji put ponovio opomene. Narod je proglasio Isusa za Izrailjskog cara ispunjavajući tako proročanstvo. On je primio njihovo odavanje počasti i prihvatio carsko zvanje. Morao je delovati kao ličnost u takvom položaju. Znao je da će biti uzaludni Njegovi naponi da popravi iskvareno sveštenstvo, ipak Njegovo delo moralo je da bude izvršeno i ovom nevernom narodu morao je da bude pružen dokaz Njegove božanske misije.

Ponovo je prodorni Isusov pogled prešao preko obesveštenog predvorja Hrama. Sve su oči bile okrenute Njemu. Sveštenik i poglavar, farisej, i mnogobožac zadivljeno su posmatrali Njega koji je stajao pred njima u veličanstvu nebeskog cara. Božanska priroda bljesnula je kroz ljudsku prirodu, zaodenuvši Hrista dolastojanstvom i slavom koju nikada ranije nije pokazao. Oni koji su stajali najbliže Njemu povukli su se toliko koliko im je mnoštvo dopuštalo. Osim nekolicine Njegovih učenika, Spasitelj je stajao sam. Utihnulo je svaki zvuk. Duboka tišina činila se nepodnošljivom. Hristos je progovorio silom koja je potresla narod kao moćna oluja: »U pismu stoji: dom moj dom molitve neka se zove; a vi načiniste od njega pećinu hajdučku.« Njegov glas odzvanjao je kroz Hram kao truba. Negodovanje koje se ogledalo na Njegovom licu izgledalo je kao oganj koji proždire. S autoritetom je zapovedio: »Nosite to odavde.« (**Jovan 2,16)

Tri godine ranije poglavari Hrama bili su posramljeni zbog svog bekstva pred Isusovom zapovesti. Otada su se čudili svom strahu i svojoj безусловnoj poslušnosti jednom skromnom Čoveku. Osećali su da je nemoguće ponavljanje njihove nedostojanstvene predaje. Ipak, sad su bili prestrašeniji nego ranije i u većoj žurbi da poslušaju Njegovu zapoved. Nije bilo nikoga ko bi se usudio osporiti Njegovu vlast. Sveštenici i trgovci pobjegli su od Njega, goneći svoju stoku pred sobom.

Na putu iz Hrama sreli su mnoštvo koje je dolazilo sa svojim bolesnicima raspitujući se za Velikog Iscelitelja. Neki od ovih su se vratili kad su čuli izveštaj onih koji su bežali. Bojali su se susreta s Onim koji je tako moćan da je samo pogledom oterao sveštenike i poglavare iz svog prisustva. Međutim, veći broj se probijao kroz užurbano mnoštvo u želji da dopru do Njega, koji je bio njihova jedina nada. Kad je mnoštvo pobjeglo iz Hrama, mnogi su ipak ostali. Njima su se sada pridružile pridošlice. Ponovo je predvorje Hrama bilo puno bolesnika i umirućih i Isus im je još jednom poslužio.

Nakon izvesnog vremena sveštenici i poglavari usudili su se vratiti u Hram. kad je strah iščezao, bili su zahvaćeni jakom željom da saznaju što će da bude Isusov naredni pothvat. Očekivali su da će On zauzeti Davidov presto. Vrativši se tiho u Hram, čuli su glasove ljudi, žena i dece kako hvale Boga. nakon ulaska, stajali su zapanjeni pred tim prelepim prizorom. Videli su isceljene bolesnike, slepe s vraćenim vidom, gluve s vraćenim sluhom i hrome kako skaču od radosti. Deca su prednjačila u radovanju. Isus je iscelio njihove bolesti, prigrio ih je u svoje naručje, primao njihove zahvalne poljupce, a neka od njih su i zaspala na Njegovim grudima dok je učio narod, Sad radosnim glasovim deca su Ga slavila. Ponavljala su uzvike hosana od prethodnog dana i pred

Spasiteljem pobedonosno mahala palmovim granama. Hram je odzvanjao od njihovog klicanja: »Blagosloven koji ide u ime Gospodnje!« »Evo, car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava!« (**Psalam 118,26; ***Zaharija 9,9) »Hosana Sinu Davidovu!«

Zvuk ovih srećnih, neusiljenih glasova bio je uvreda za crkvene poglavare. Počeli su zaustavljati takvo izražavanje osećaja. Govorili su ljudima da je Božji dom obesvešten dečjim stopama i radosnim uzvicima. Pošto su se uverili da njihove reči ne utiču na ljude, poglavari su se obratili Hristu: »Čuješ li šta ovi govore? A Isus reče im: da! zar niste nikad čitali: iz usta male dece i koja sisaju načinio si sebi hvalu?« Proročanstvo je najavilo da će Hristos da bude proglašen carem i ta reč morala se ispuniti. Izrailjevi sveštenici i poglavari nisu hteli objaviti Njegovu slavu, pa je Bog pokrenuo decu da postanu Njegovi svedoci. Da su dečji glasovi zašuteli, sami stubovi Hrama oglasili bi slavu Spasitelju.

Fariseji su bili vrlo zbunjeni i uznemireni. Onaj koga nisu mogli zastrašiti sada gospodari. Isus je zauzeo svoj položaj čuvara Hrama. Nikada ranije nije uzimao takvu carsku vlast. Nikada ranije Njegove reči i dela nisu imali tako veliku silu. Činio je čudesna dela po celom Jerusalimu, ali nikada ranije na tako svečan i upečatljiv način. U prisustvu naroda, koji je bio svedok Njegovih divnih dela, sveštenici i poglavari nisu se usuđivali pokazati svoje otvoreno neprijateljstvo prema Njemu. Iako razljućeni i zbunjeni Njegovim odgovorom, nisu mogli išta učiniti tog dana.

Narednog jutra Sinedrion je opet razmatrao način postupanja prema Isusu. Pre tri godine zahtevali su neki znak Njegovog mesijanstva. Od tog vremena On je učinio silna dela po celoj zemlji. Lečio je bolesne, čudesno nahranio hiljade ljudi, išao po valovima i umirio uzburkano more. U više navrata čitao je ljudska srca kao otvorenu knjigu, izgonio zle duhove i dizao mrtve. Poglavari su pred sobom imali dokaze Njegovog mesijanstva. Sad su odlučili da ne traže nikakav znak Njegove vlasti, već da izvuku neko priznanje ili izjavu na osnovi čega bi mogao da bude osuđen.

Uputivši se prema Hramu u kome je poučavao, nastavili su Mu postavljati pitanja: »Kakvom vlasti to činiš? i ko ti daje vlast tu?« Očekivali su da će On tvrditi da je Njegova vlast od Boga. Takvu tvrdnju nameravali su pobiti. Međutim, Isus ih je dočekao pitanjem koje je očito zadiralo u drugi predmet i svoj odgovor njima uslovio njihovim odgovorom na ovo pitanje: »Krštenje Jovanovo«, rekao je On, »otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi?«

Sveštenici su videli da se nalaze u dvojbi iz koje ih nikakva domišljatost ne bi mogla izvući. Ako kažu da je Jovanovo krštenje bilo s Neba, njihova nedoslednost postaće očevidna. Hristos bi mogao reći: Zašto mu tada niste verovali? Jovan je svedočio o Hristu: »Gle, jagnje Božje koje uze na se grehe sveta.« (**Jovan 1,29) Ako sveštenici veruju u Jovanovo svedočanstvo, kako mogu poricati Hristovo mesijanstvo? Ako objave svoje stvarno verovanje, da je Jovanova služba bila od ljudi, onda bi na sebe navukli buru negodovanja, jer je narod verovao da je Jovan prorok.

S velikim zanimanjem mnoštvo je očekivalo odluku. Ljudi su znali da su sveštenici tvrdili kako prihvataju Jovanovu službu, pa su očekivali da bez ikakve sumnje priznaju da je on poslan od Boga. Ali nakon zajedničkog, tajnog većanja, sveštenici su odlučili da se ne izlažu neprilici. Licemerno priznajući neznanje, rekli su: »Ne znamo.« »Ni ja vama ne ću kazati«, rekao je Hristos, »kakvom vlasti ovo činim.«

Književnici, sveštenici i poglavari bili su učutkani. Zbunjeni i razočarani, stajali su namrgođeni, ne usuđujući se da Hristu dalje postavljaju pitanja. Svojim kukavičlukom i neodlučnošću u velikoj meri su izgubili poštovanje naroda, koji je sad stajao kraj njih, zabavljen posmatranjem poraza ovih oholih i samopravičnih ljudi.

Sva ova Hristova kazivanja i dela bila su važna i njihov uticaj je trebalo da se oseti u znatno većoj meri nakon Njegovog raspeća i vaznesenja. Mnogi od ovih koji su brižno očekivali rezultat Isusovog ispitivanja trebali su najzad postati Njegovim učenicima, privučeni k Njemu prvo Njegovim rečima tog dana ispunjenog događajima. Prizor u predvorju Hrama nikada nije trebao iščeznuti iz njihovog uma. U razgovoru između Isusa i prvosveštenika otkrila se među njima upadljiva suprotnost. Oholi crkveni velikodostojnik bio je odeven u bogatu i skupocenu odeću. Na glavi je imao sjajnu tijaru. Držanje mu je bilo dostojanstveno, kosa i duga, kovrčava brada bile su posrebrene starošću. Njegov izgled ulivao je strahopoštovanje posmatračima. Pred ovom dostojanstvenom osobom stajalo je Veličanstvo Neba bez ukrašavanja ili razmetanja. Njegove haljine bile isprljane na putovanju, lice Mu je bilo bledo i izražavalo je strpljivo podnošenu tugu, pa ipak na njemu se ogledalo dostojanstvo i dobrodušnost koja je čudno odudarala od gordog, samouverenog i ljutitog prvosveštenikovog izraza. Mnogi od onih koji su bili svedoci Isusovih reči i dela u Hramu od tog trenutka prihvatili su Ga u svoje srce kao Božjeg proroka. Međutim, dok su se osećaji naroda okretali u Njegovu korist, mržnja sveštenika prema Isusu je rasla. Mudrost kojom je izbegavao zamke postavljene Njegovim nogama, bila je nov dokaz Njegove božanske prirode i dolila je ulje na vatru njihovog besa.

U raspravi s rabinima Hristov cilj nije bio da ponizi svoje protivnike. Nije se radovao da ih vidi u teškom položaju. Hteo im je pružiti važnu pouku. On je ponizio svoje neprijatelje time što je dopustio da se zapletu u mrežu koju su Njemu posatvili. Njihovo priznanje da ne poznaju prirodu Jovanovog krštenja dalo Mu je priliku da govori i On ju je iskoristio tako što im je izneo njihovo pravo stanje, dodajući još jednu pored mnogih koje je već dao.

»Šta vam se čini?«, rekao je. »Čovek neki imaše dva sina; i došavši k prvome reče: sine! idi danas radi u vinogradu mome. A on odgovarajući reče: ne ću, a posle se raskaja i otide. I pristupivši k drugome reče tako. A on odgovarajući reče: hoću, gospodaru; i ne otide. Koji je od ove dvojice ispunio volju očinu?«

Ovo iznenadno pitanje učinilo je Njegove slušaocce neopreznim. Pažljivo su pratili ovu priču i odmah odgovorili: »Prvi.« Upravivši svoj ozbiljan pogled prema njima, Isus je odgovorio ozbiljnim i svečanim glasom: »Zaista vam kažem da će carinici i kurve pre vas ući u carstvo Božije. Jer dođe k vama Jovan putem pravednim, i ne verovaste mu; a carinici i kurve verovalaše mu; i vi pošto videste to, ne rakajaste se da mu verujete.«

Sveštenici i poglavari mogli su dati samo pravilan odgovor na Hristovo pitanje, pa je tako On dobio njihovo mišljenje koje je išlo u prilog prvom sinu. Ovaj sin je predstavljao carinike, one koje su fariseji prezirali i mrzeli. Carinici su bili vrlo nepošteni. Zaista su bili prestupnici Božjeg zakona, pokazujući u svom životu potpuno opiranje Njegovim zahtevima. Bili su nezahvalni i nesveti. Kad im je bilo rečeno da idu i rade u Gospodnjem vinogradu, odbili su to s prezirom. Međutim, kad je Jovan došao, propovedajući pokajanje i krštenje, carinici su prihvatili njegovu vest i krstili se.

Drugi sin predstavljao je vodeće ljude u jevrejskom narodu. Neki od fariseja pokajali su se i primili Jovanovo krštenje, ali vođe nisu htele priznati da je on došao od Boga. Njegove opomene i optužbe nisu ih dovele do obnove. Oni »odbaciše svet Božij za njih, i ne hteše da ih on krsti.« (**Luka 7,30) Odnosili su se prema njegovoj vesti s prezirom. kao i drugi sin koji je odgovarajući na poziv rekao: »Hoću, gospodaru«, ali nije otišao, sveštenici i poglavari izjavljivali su da su poslušni, ali delom su pokazivali neposlušnost. Razmetali su se izjavama o pobožnosti, tvrdili da poštuju Božji zakon, ali su pokazivali samo lažnu poslušnost. Carinici su bili optuživani i proklinjani od fariseja kao nevernici, ali oni su svojom verom i delima pokazivali da idu u nebesko carstvo pre ovih licemernih ljudi koji su dobili veliku svetlost, ali čija dela ne odgovaraju njihovim izjavama o pobožnosti.

Sveštenici i poglavari nisu hteli podnositi ove snažne istine; ostali su, međutim, mirni, nadajući se da će Isus reći nešto što će moći okrenuti protiv Njega; ali morali su podneti još nešto.

»Drugu priču čujte«, rekao je Hristos. »Beše čovek domaćin koji posadi vinogradm i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i načini kulu, i dade ga vinogradarima, i otide. A kad se približi vreme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove. I vinogradari pohvatavši sluge njegove jednog izbiše, a jednog ubiše, a jednoga zasuše kamenjem. Opet posla druge sluge, više nego pre, i učiniše im tako isto. A po tom poslu k njima sina svojega govoreći; postidjećete se sina mojega. A vinogradari videvši sina rekoše među sobom: ovo je naslednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo. I uhvatiše ga, pa izvedoše na polje iz vinograda, i ubiše. Kad dođe dakle gospodar od vinograda šta će učiniti vinogradarima onim?«

Isus se obratio svim prisutnim ljudima, ali odgovor su dali sveštenici i poglavari. »Zločince će zlom smrti pomoriti«, rekli su, a vinograd daće drugim vinogradarima, koji će mu davati rodove u svoje vreme.« Ovi govornici ispočetka nisu prozreli primenu ove priče, ali sad su uvideli da su sami izrekli sebi osudu. U priči domaćin predstavlja Boga, vinograd jevrejski narod, a ograda Božji zakon koji je bio njihova zaštita. Kula je bila znamenje Hrama. Gospodar vinograda je učinio sve što je bilo potrebno za njegovo napredovanje. »Što je još trebalo činiti vinogradu mojemu«, kaže on, »što mu ne učinih?« (**Isaija 5,4) Tako je prikazana Božja neumorna briga za Izrael. Kao što su vinogradari bili dužni da vrate gospodaru određeni deo plodova od vinograda, tako je Božji narod trebao da Ga poštuje životom koji bi odgovarao njihovim svetim prednostima. Ali kao što su vinogradari ubili sluge koje je Bog slao k njima da ih pozove na pokajanje. Vesnik za vesnikom bio je ubijan. Dovde se nije moglo sumnjati u primenu priče, a i ono što je sledilo nije bilo manje očevidno. U voljenom sinu koga je gospodar vinograda na kraju poslao svojim neposlušnim slugama i koga su oni uhvatili i ubili, sveštenici i poglavari videli su jasnu sliku Isusa i Njegovu predstojeću sudbinu. Već su smerali da ubiju Onoga koga im je Otac poslao kao poslednji poziv. U odmazdi odsuđenoj nezahvalnim vinogradarima prikazana je sudbina onih koji će ubiti Hrista.

Posmatrajući ih sa sažaljenjem, Spasitelj je nastavio: »Zar niste nikad čitali u pismu: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašim očima. Za to vam kažem da će se od vas uzeti carstvo Božije, i daće se narodu koji njegve rodove donosi. I ko padne na ovaj kamen razbiće se; a na koga on padne satrće ga.«

Ovo proročanstvo Jevreji su često ponavljali u sinagogama, primenjujući ga na Mesiju koji će doći. Hristos je bio ugaoni kamen jevrejskog verskog sistema i celokupnog plana spasenja. Ovaj ugaoni kamen jevrejski graditelj, sveštenici i poglavari u Izrailju sada odbacuju. Spasitelj je skrenuo njihovu pažnju na proročanstva koja ih upozoravaju na opasnost koja im preti. Svim sredstvima koja su bila u Njegovoj moći težio je da im objasni prirodu dela koje su pripremali da učine.

Njegove reči imale su i drugi cilj. Postavljajući pitanje: »Kad dođe dakle gospodar od vinograda šta će učiniti vinogradarima onim?« Hristos je hteo da fariseji odgovore onako kako su odgovorili. Hteo je da osude sami sebe. Njegove opomene, koje ih nisu pokrenule na pokajanje, zapečatiće njihovu sudbinu, pa je želeo da uvide da su sami navukli propast na sebe. Hteo je da im pokaže Božju pravdu povlačenjem njihovih prednosti kao naroda, što je već otpočelo i što će se završiti ne samo uništenjem njihovog Hrama i grada, već i rasejavanjem naroda.

Slušaoci su shvatili opomenu. Ali uprkos osudi koju su sami sebi izrekli, sveštenici i poglavari bili su spremni da upotpune sliku rekavši: »Ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo.« »I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda«, jer su narodni osećaji bili na Hristovoj strani.

Navodeći proročanstvo odbačenom kamenu, Hristos se osvrnuo na jedan stvarni događaj iz istorije Izrailja. Događaj je bio u vezi sa zidanjem prvoga Hrama. Iako je imao posebnu primenu u vreme prvog Hristovog dolaska, i s posebnom snagom trebao uticati na Jevreje, on sadrži pouku i za nas. Kad se podizao Solomunov hram, ogromno kamenje za zidove i temelj bilo je u kamenolomu potpuno pripremljeno. Nakon dopremanja na gradilište na njemu se nije smelo upotrebiti nijedno oruđe; radnici su ga postavljali na određeno mesto. Za potrebe temelja dopremljen je jedan kamen neuobičajene veličine i naročitog oblika, ali radnici nisu mogli naći mesto za njega, pa ga nisu prihvatili. Bio im je stalna smetnja dok je neupotrebljen ležao na njihovom putu. Dugo je ostao odbačen kamen. Međutim, kad su graditelji došli do postavljanja ugla, dugo su tražili ne bi li našli kamen dovoljno velik i jak i odgovarajućeg oblika da zauzme to posebno mesto i ponese veliki teret koji bi počivao na njemu. Ako načine nepravilan izbor za ovo važno mesto, sigurnost cele zgrade biće ugrožena. Oni moraju naći kamen koji će moći odoleti uticaju Sunca, mraza i bure. Nekoliko kamenova bilo je odabrano u različito vreme, ali pod pritiskom ogromnog tereta oni su se razlomili na deliće. Drugi nisu mogli izdržati ispit naglih vremenskih promena. Napokon, pažnju je privukao kamen koji je tako dugo bio odbačen. Izložen je bio vazduhu, Suncu i oluji ne pokazujući ni najmanju pukotinu. Neimari su ispitali ovaj kamen. Izdržao je sva ispitivanja osim jednog. Odlučili su ga prihvatiti za ugaoni kamen ako može podneti probu velikog pritiska. Ispit je izvršen. Kamen je prihvaćen, donesen na određeno mesto na kome se pokazalo da savršeno odgovara. U proročkom viđenju Isaiji je pokazano da je ovaj kamen bio znamenje Hrista. On kaže:

»Gospoda nad vojskama svetite; i on neka vam je strah i bojazan. I biće vam svetinja, a kamen za spoticanje i stena za sablazan obema domovima Izrailjevim, zamka i mreža stanovnicima Jerusalimskim. I spotaknuće se mnogi i pašće i satrće se, zapplešće se i uhvatiće se.« Poveden u proročkom viđenju do prvog dolaska, prorok je video da će Hristos podnositi ispite i probe, koji su simbolično predstavljeni postupkom s glavnim ugaonim kamenom u Solomunovom hramu. »Zato ovako veli Gospod Gospod: evo, ja mećem u Sionu kamen, kamen izabran, kamen od ugla, skupocen, temelj tvrd; ko veruje, neće se plašiti.« (**Isaija 8,13–15; 28,16)

U beskonačnoj mudrosti, Bog bira kamen temeljac i sam ga postavlja. On ga naziva »Temeljem tvrdim.« ceo svet može staviti na njega svoje terete i tuge, on može sve izdržati. Na njemu se može potpuno sigurno zidati. Hristos je »kamen izabran«. One koji se uzdaju u Njega On neće nikada razočarati. Podneo je svaku probu. On je izdržao pritisak Adamove krivice i krivicu njegovog potomstva i izašao više nego pobednik nad silama zla. U Hristu je grešno srce našlo olakšanje. On je siguran temelj. Svi kojima je Hristos pouzdanje počivaju u savršenoj sigurnosti.

U Isaijinom proročanstvu Hristos je proglašen sigurnim temeljem i kamenom spoticanja. Apostol Pavle pišući po nadahnuću Svetoga Duha jasno pokazuje kome je Hristos kamen temeljac a kome stena sablazni:

»Jer okusiste da je blag Gospod. Kad dođete k njemu, kao kamenu živu, koje, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran: I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista. Jer u pismu stoji napisano: evo mećem u Sionu kamen krajeugalan izbrani i skupoceni; i ko njega veruje ne će se postideti. Vama dakle koji verujete čast je; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari, on posta glava od ugla, i kamen spoticanja, i stena sablazni; na koji se spotiču koji se protive reči, na što su i određeni.« (**1. Petrova 2,3–8)

Onima koji veruju Hristos je siguran temelj. To su oni koji padaju na Stenu i razbijaju se. Ovde je prikazano potčinjavanje Hristu i vera u Njega. Pasti na Stenu i razbiti se znači odreći se svoje samopravičnosti i dečjom poniznošću doći Hristu, pokajati se zbog svojih prestupa i verovati u Njegovu ljubav koja prašta. Isto tako verom i poslušnošću zidamo na Hristu kao svom temelju.

Na ovom živom kamenu mogu zidati podjednako i Jevreji i neznabošci. On je dovoljno prostran za sve i dovoljno jak da podnese težinu i teret celog sveta. Vezom sa Hristom, živim kamenom, svi koji zidaju na ovom temelju postaju živo kamenje. Mnogi su ljudi svojim ličnim nastojanjima otesani, uglačani i ulepšani, ali ne mogu postati »živo kamenje« zato što nisu povezani sa Hristom. Bez ove veze nijedan čovek se ne može spasiti. Bez Hristovog života u nama, ne možemo se odupreti burama iskušenja. Naša večna sigurnost zavisi od našeg zidanja na sigurnom temelju. Mnogi danas zidaju na temeljima koji nisu ispitani. Kad padne kiša, razbesni se oluja i bujice nadođu, njihova kuća će pasti zato što nije utemeljena na Večnoj Steni, glavnom ugaonom kamenu – Hristu Isusu.

Onima »koji se protive reči«, Hristos je stena spoticanja. Ali »kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla.« Kao i odbačeni kamen, Hristos je u svojoj zemaljskom misiji bio zanemarivan i zlostavljan. On »prezren beše i odbačen između ljudi, bolnik i vičan bolestima... prezren da ga nizašto ne uzimasmu.« (**Isaija 53,3) Ali približilo se vreme njegovog proslavljanja. Vaskrsenjem iz mrtvih On će da bude proglašen za »sina Božijeg Duhom.« (**Rimljanima 1,4) Prilikom svog drugog dolaska On će se otkriti kao Gospodar Neba i Zemlje. Oni koji su se sada pripremali da Ga razapnu priznaće Njegovu veličinu. Pred svemirom odbačeni kamen postaće glava od ugla.

»Na koga on padne satrće ga.« Ljudi koji su odbacili Hrista uskoro će videti uništenje svoga grada i svog naroda. Njihova slava propašće i biće rasejana kao prašina na vetru. A što je to što je uništilo Jevreje? To je bila stena koja bi, da su gradili na njoj, bila njihova sigurnost, Božja dobrota je bila prezrena, pravda odbačena, milost potcenjivana. Ljudi su se postavili nasuprot Bogu i sve što je bilo na njihovo spasenje, okrenulo se na njihovo uništenje. Sve što je Bog odredio da bude za život, njima je bilo za smrt. U tome što su Jevreji razapeli Hrista nalazi se i razorenje Jerusalima. Krv prolivena na Golgoti bila je teret koji ih je doveo do propasti na ovome svetu i u svetu koji će doći. Tako će to da bude i u veliki poslednji dan kad će osuda da bude izrečena svima koji su odbacili Božju milost. Hristos, njihova stena sablazni, tada će im se učiniti kao brdo osvete. Slava Njegove pojave koja je za pravednike život, biće za zle oganj koji spaljuje. Grešnik će da bude uništen zbog odbačene ljubavi, zbog prezrene milosti.

Mnogim slikovitim prikazima i opomenama, koje je stalno ponavljao, Isus je pokazao što će doživeti Jevreji zbog odbacivanja Božjeg Sina. Ovim rečima On se obraća svima u svim vekovima koji odbijaju da Ga prime kao svog Iskupitelja. Svaka opomena važi za njih. Oskvrnuti Hram, neposlušni sin, neverni vinogradari, prezrivi zidari slika su iskustva svakog grešnika. Ako se ne pokaje, sudbina koju oni nagoveštavaju biće njegova.

Poglavlje 66.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 22,15–46; ***Marku 12,13–40; ***Luki 20,20–47.

SUKOB

Sveštenici i poglavari slušali su u tišini Hristove odlučne prekore. Nisu mogli osporiti Njegove optužbe. Postali su samo odlučniji da Ga uhvate u zamku, pa su s ovim ciljem poslali uhode k Njemu »koji se građahu kao da su pobožni; ne bi li ga uhvatili u reči da ga predadu poglavarima i vlasti sudijinoj.« Nisu poslali stare faruzeje koje je Isus često sretao, već mlade ljude, koji su bili puni žara i revnosti i koje, kako su smatrali, Hristos ne poznaje. Njih su pratili neki Irodovci, koji treba da čuju Hristove reči da bi protiv Njega mogli posvedočiti na suđenju. Fariseji i Irodovci bili su ogorčeni neprijatelji, ali sada su se ujedinili u svom neprijateljstvu prema Hristu.

Fariseji su se stalno žestili zbog iznuđivanja poreza od strane Rimljana. Smatrali su da je plaćanje poreza u suprotnosti s Božjim zakonom. Sad su videli priliku da Isus postave zamku. Uhode su došle k Njemu i s prividnom iskrenošću, kao da žele znati što je Njihova dužnost, upitali su: »Učitelju! znamo da pravo govoriš i učiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista učiš putu Božijemu: treba li nam ćesaru davati harač, ili ne?«

Da su bile iskrene, reči »znamo da pravo govoriš i učiš« bile bi izuzetno priznanje. Međutim, iako su izgovorene da prevare njihovo svedočanstvo je ipak bilo istinito. Fariseji su znali da Hristos govori i uči pravo, pa će biti osuđeni prema vlastitom svedočanstvu.

Oni koji su postavili pitanje Isusu, mislili su da su dovoljno prikrili svoju nameru, ali Isus je kao otvorenu knjigu čitao njihova srca i objavio njihovo licemerstvo. »Šta me kušate?«, rekao je On, dajući im na taj način znak koji nisu tražili, pokazujući im da čita njihovu sakrivenu nameru. Još više ih je zbunilo kad je dodao: »Pokažite mi dinar.« Doneli su ga, a On ih je upitao: »Čiji je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajući rekoše: ćesarev.« Pokazujući natpis na kovanom novcu, Isus je rekao: »Podajte dakle što je ćesarevo ćesaru, a što je Božije Bogu.«

Uhode su očekivale da će Isus na jedan ili drugi način neposredno odgovoriti na njihovo pitanje. Da je rekao: Nije po Zakonu davati porez Cezaru, tužili bi Ga rimskim vlastima i oni bi Ga zatvorili za podizanje bune. A u slučaju da je izjavio da je po Zakonu davanje poreza, nameravali su Ga optužiti narodu kao onog koji se protivi Božjem zakonu. Sad su se osećali osujećenim i poraženim. Njihovi planovi bili su poremećeni. Nakon ovako uverljivog odgovora na njihovo pitanje, oni nisu mogli više bilo što kazati. Hristov odgovor nije bio izbegavanje, već pravičan odgovor na pitanje. Držeći u svojoj ruci rimski kovani novac na kome je bilo utisnuto ime i lik Cezarov, izjavio je da pošto žive pod zaštitom rimske sile, treba da joj daju potporu koju zahteva sve dok se to ne sukobi za uzvišenijom obavezom. Međutim, dok se miroljubivo pokoravaju zemaljskim zakonima, u sva vremena treba da se prvo pokoravaju Bogu.

Spasiteljeve reči: »Podajte... što je Božije Bogu« bile su oštar ukor lukavim Jevrejima. Da su verno ispunjavali svoje obaveze prema Bogu, ne bi postali siromašan narod, potčinjen stranoj sili. Nijedna rimska zastava ne bi se zavijorila nad Jerusalimom, nijedna rimska straža ne bi stajala na njegovim kapijama, nijedan rimski namjesnik ne bi vladao unutar njegovih zidina. Jevrejski narod sad je plaćao kaznu za svoj otpad od Boga.

Kad su fariseji čuli Hristov odgovor, »diviše se, i ostaviše ga otidoše.« On je ukorio njihovo licemerstvo i ubraženost i čineći to, uspostavio je veliko načelo, načelo koje jasno određuje granice čovekovih obaveza prema građanskim vlastima i njegova dužnost prema Bogu. U dušama mnogih rešene je jedno sporno pitanje. Nakon toga su se uvek držali pravog načela. Pa iako su mnogi otišli nezadovoljni, videli su da je načelo koje leži u osnovi ovog pitanja jasno izloženo i čudili se Hristovoj dalekosežnoj oštroumnosti.

Čim su ućutkani fariseji, istupili su sadukeji sa svojim lukavim pitanjima. Ove dve stranke bile su u ogorčenom neprijateljstvu. Fariseji su bili strogo privrženi predaji. Bili su taćni u spoljašnjim obredima, marljivi u pranju, postu i dugim molitvama i razmetljivi u davanju milostinje. Međutim, Hristos je izjavio da su oni ukidali

Božji zakon, učeći zapovedima ljudskim umesto prave nauke. Kao društveni sloj bili su verski zanesenjaci i licemeri, pa ipak među njima je bilo istinski pobožnih ljudi koji su prihvatili Hristovo učenje i postali Njegovi učenici. Sadukeji su odbacili predanje fariseja. Tvrđili su da veruju u veći deo Svetog pisma i da ga smatraju pravilom svog ponašanja, ali ustvari bili su sumnjalice i materijalisti.

Sadukeji su poricali postojanje anđela, vaskrsenje mrtvih i učenje o budućem životu s njegovim nagradama i kaznama. U svim ovim točkama razilazili su se s farisejima. Vaskrsenje je bio naročiti predmet rasprava između ove dve stranke. Fariseji su čvrsto verovali u vaskrsenje, ali u ovim raspravama njihovi pogledi o budućem stanju postajali su nejasni. Smrt je za njih postala neobjašnjiva tajna. Njihova nesposobnost da odgovore na dokaze sadukeja izazivala je stalnu razdraženost. Rasprave između dviju stranaka obično su imali za posledicu gnevne svađe, koje su ih još više razdvajale.

Broj sadukeja je znatno opao ispod broja njihovih suparnika, pa nisu imali tako jak oslonac u običnom narodu, ali mnogi od njih bili su bogati, i imali uticaj koji donosi bogatstvo. Njihovim redovima pripadala je većina sveštenika i prvosveštenik se obično birao između njih. Ovo se činilo pod izričitim uslovom da se ne ističu njihovi sumnjičavi stavovi. Uzimajući u obzir broj i omiljenost fariseja, bilo je nužno da sadukeji dok su u svešteničkoj službi, makar naizgled pristanu uz njihova učenja, a sama činjenica da su mogli biti birani u takvu službu dala je uticaj njihovim zabludama.

Sadukeji su odbacili Isusovo učenje. On je bio pokrenut duhom za koga nisu želeli priznati da se tako pokazuje; a Njegovo učenje o Bogu i budućem životu kao u jedino biće koje je nadmoćnije od čoveka, ali dokazivali su da bi providenje koje svim vlada i božansko predznanje lišilo čoveka slobodnog moralnog odlučivanja i unizilo ga do položaja roba. Verovali su da je Bog pošto ga je stvorio prepustio čoveka samome sebi da bude nezavisan od bilo kakvog uzvišenijeg uticaja. Smatrali su da je čovek slobodan da upravlja svojim životom i oblikuje događaje u svetu; da je njegova sudbina u njegovim sopstvenim rukama. Poricali su da Božji Duh radi preko ljudskih napora ili prirodnih sredstava. Ipak držali su da pravilnom uporabom svojim prirodnih sila čovek može postati uzvišen i prosvetljen, da se strogim i trezvenim zahtevima njegov život može očistiti.

Njihovi pojmovi o Bogu oblikovali su njihov karakter. Budući da po njihovom gledištu On nije imao nikakvo zanimanje za čoveka, i oni su imali malo obzira jedan prema drugome; među njima bilo je malo jedinstva. Kako su odbijali da priznaju uticaj Svetoga Duha na ljudsko delovanje, u životu im je nedostajala Njegova sila. Kao i ostali Jevreji, hvalisavi su se svojim pravom po rođenju koje imao kao Avramova deca i svojim strogim poštovanjem zakonskih zahteva, ali su bili bez pravog duha Zakona, Avramove vere i dobrote. Njihovo prirodno saučešće bilo je svedeno u uske okvire. Verovali su da svi ljudi mogu osigurati ugodnosti i blagodati života pa njihova srca nisu bila dirnuta potrebama i patnjama drugih. Živjeli su za sebe.

Svojim rečima i delima Hristos je svedočio o božanskoj sili koja daje natprirodne rezultate, o budućem životu nakon sadašnjeg, o Bogu kao o Ocu svih ljudi, koji uvek pažljivo prati njihove prave potrebe. On je otkrio delovanje božanske sile u dobroćinstvu i saučešću koje je ukoravala sebičnu sadukejsku isključivost. Učio je da Bog svojim Svetim Duhom radi na srcu za čovekovo ovozemaljsko i večno dobro. Upozoravao je na grešku uzdanja u ljudsku silu za promenu karaktera, koja se može ostvariti samo Božjim Duhom.

Sadukeji su bili čvrsto rešeni da unište poverenje u ovo učenje. Tražeći raspravu sa Isusom, bili su uvereni da će Ga dovesti dotle da izgubi ugled, čak i ako ne budu mogli osigurati Njegovu osudu. Vaskrsenje je bilo predmet o kome su izabrali da Ga pitaju. Ako se bude složio s njima, On će naneti još veću uvredu farisejima. U slučaju da se ne složi s njima, odlučili su da Njegovo učenje izlože podsmehu.

Sadukeji su zaključivali ako je telo sastavljeno od istih delića materije u svom besmrtnom kao i smrtnom stanju, i kad vaskrsne iz mrtvih ono će morati da ima tkivo i krv i u večnom svetu nastaviće život koji je prekinut na Zemlji. U tom slučaju, zaključivali su, zemaljski odnosi će se nastaviti, muž i žena ponovo će se sjediniti, brakovi održati i sve će uslediti onako kako je bilo pre smrti, a slabosti i strasti ovog života produžiće se u večnom životu.

Odgovarajući na njihova pitanja Isus je podigao koprenu s budućeg života. »O vaskrsenju«, rekao je On, »niti će se ženiti ni udavati; nego su kao anđeli Božji na nebu.« Pokazao je da sadukeji greše u svom verovanju. Njihovi stavovi bili su pogrešni. »Varate se«, dodao je, »ne znajući pisma ni sile Božije.« Nije ih optuživao kao što je optuživao fariseje za licemerstvo, već za pogrešno verovanje.

Sadukeji su laskali sebi da se od svih ljudi najstrože pridržavaju Svetog pisma. Međutim, Isus je pokazao da ne poznaju njegovo pravo značenje. To saznanje mora dopreti do srca prosvetljenjem Svetoga Duha. Izjavio je da je njihovo nepoznavanje Svetog pisma i Božje sile uzrok njihove zbrke u veri i pomračenosti uma. Pokušali su Božje tajne svesti u okvire njihovog ograničenog rasuđivanja. Hristos ih je pozvao da svoje umove otvore svetim istinama koje će proširiti i ojačati njihovo razumevanje. Hiljade postaju nevernici zato što njihovi ograničeni umovi ne mogu razumeti Božje tajne. Oni ne mogu objasniti čudesno otkrivanje božanske sile u Njegovom providanju, pa zato odbacuju dokaze takve sile, pripisujući ih prirodnim silama koje mogu još manje razumeti. Jedini ključ za rešenje tajni koje nas okružuju jest priznavanje Božjeg prisustva i sile u njima. Ljudi treba da priznaju Boga kao Tvorca svemira, kao Onoga koji zapoveda svim i izvršuje sve. Potrebno je da imaju šire razumevanje o Njegovom karakteru, kao i o tajni Njegove sile.

Hristos je svojim slušaocima izjavio da, kad ne bi bilo vaskrsenja mrtvih, Sveto pismo u koje tvrde da veruju ne bi bilo ni od kakve koristi. Rekao je: »A za vaskrsenje mrtvih, niste li čitali što vam je rekao Bog govoreći: Ja sam Bog Avramov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljevi? Nije Bog Bog mrtvih, nego živih.« Bog drži ono što ne postoji kao da postoji. On vidi kraj od početka i posmatra rezultat svoga rada kao da je sada izvršen. Dragoceni mrtvi od Adama sve do poslednjeg posvećenog čoveka koji umire, čuće glas Božjeg Sina i izaći će iz groba u besmrtni život. Bog će biti njihov Bog a oni će biti Njegov narod. Između Boga i vaskrslih pravednika postojaće bliska i nežna veza. Ovo stanje koje je unapred obuhvaćeno Njegovom namerom On posmatra kao da već postoji. Mrtvi su za Njega živi.

Sadukeji su bili ućutkani Hristovim rečima. Nisu Mu mogli odgovoriti. Nije bila izgovorena nijedna reč koja bi pružila i najmanju mogućnost da Ga osude. Njegovi neprijatelji nisu ništa dobili osim prezira naroda.

Fariseji, međutim, nisu izgubili nadu da će Ga nagnati da govori ono što će moći da iskoristi protiv Njega. Nagovorili su jednog učenog književnika da pita Isusa koja od deset zapovesti u zakonu ima najveću važnost.

Fariseji su uzdizali prve četiri zapovesti koje ukazuju na dužnost čoveka prema Tvorcu, kao da imaju daleko veću važnost nego ostalih šest koje određuju čovekovu dužnost prema svom bliženjem.

Kao rezultat toga, njima je izrazito nedostajala pobožnost na delu. Isus je pokazao narodu njihov veliki nedostatak i poučavao ih potrebi za dobrim delima, izjavljujući da se drvo poznaje po svojim rodovima. Zato su Ga optuživali da poslednjih šest zapovesti uzdiže iznad prve četiri.

Zakonik je prišao Isusu s neposrednim pitanje: »Koja je prva zapovest od sviju?« Hristov odgovor je neposredan i uverljiv: »Prva je zapovest od sviju: Čuj Izraele, Gospod je Bog naš Gospod jedini; i ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovest.« Druga je kao i prva, rekao je Hristos, jer ova proističe iz nje: »Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovesti veće od ovih nema.« O ovim dvjema zapovestima visi sav zakon i proroci.

Prve četiri od Deset zapovesti sažete su jednu veliku zapoved: »Ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim.« Poslednjih šest sadrže se u drugoj »ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.« Obe ove zapovesti predstavljaju izraz načela ljubavi. Prva ne može da se drži a da se druga krši, niti može druga da se drži dok se prva krši. Kad Bog ima svoje pravo mesto na prestolu srca, pravo mesto dobiće i naš bližnji. Mi ćemo ga voleti kao sebe same. I samo ako ljubimo Boga iznad svega, moguće je da nepristrasno volimo i svog bližnjeg.

Pošto su sve zapovesti sažete u ljubavi prema Bogu i čoveku, to znači da se nijedna zapovest ne može prekršiti bez kršenja ovog načela. Tako je Hristos učio svoje slušaoce da Božji zakon nije sastavljen od mnogih posebnih zapovesti, od kojih neke imaju veće značenje, a druge manju važnost pa se mogu omalovažavati bez kašnjanja. Naš Gospod predstavlja prve četiri i poslednjih šest zapovesti kao božansku celinu i uči da će se ljubav prema Bogu pokazati u poslušnosti prema svim Njegovim zapovestima.

Književnik koji je postavio pitanje Isusu dobro je poznao Zakon i bio je zadivljen Njegovim rečima. Nije očekivao da će On pokazati tako duboko i temeljito poznavanje Pisma. Stekao je šire razumevanje načela koja se nalaze u osnovi ovih svetih zapovesti. Pred skupljenim sveštenicima i poglavarima časno je priznao da je Hristos dao pravo tumačenje Zakona govoreći:

»Dobro, učitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema durgoga osim njega; i ljubiti ga svim srcem i svim razumom, i svom dušom i svom snagom i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veće je od sviju žrtava i priloga.«

Mudrost Hristovog odgovora osvedočila je književnika. On je znao da se jevrejska vera sastojala od spoljašnjih obreda a ne od unutarnje pobožnosti. Imao je određeni osećaj bezvrednosti samo obrednih žrtava i prolivanja krvi za iskupljenje greha koje se bez vere objavljalo. Ljubav i poslušnost prema Bogu i nesebičan obzir prema čoveku izgledali su mu vredniji od svih ovih obreda. Spremnost ovog čoveka i brz odgovor pred narodom, izrazio je duh koji je bio sasvim drukčiji od duha sveštenika i poglavara. Isus je u svome srcu osećao sažaljenje prema ovom iskrenom književniku koji se usudio sučeliti s neodobravanjem sveštenika i pretnjama poglavara i progovorio o uverenju svog srca. »A Isus videvši kako pametno govori reče mu: nisi daleko od carstva Božijega.«

Književnik je bio blizu Božijega carstva zato što je priznao da su pravedna dela prihvatljivija za Boga od žrtava paljenica i drugih priloga. Međutim, bilo je potrebno da se prepozna Hristov božanski karakter i verom u Njega primi silu da čini dela pravde. Obredna služba nije imala nikakvu vrednost ako nije živom verom povezana s Hristom. Čak i moralni Zakon ne ispunjava svoju svrhu dok se ne shvati u svojoj povezanosti sa Spasiteljem. Hristos je u više navrata pokazao da Zakon Njegovog Oca ima dublji sadržaj od samih autoritativnih naredbi. U Zakonu je utelovljeno isto načelo koje je otkriveno u Evandjelju. Zakon ukazuje na čovekovu dužnost i pokazuje mu njegovu krivicu. On od Hrista mora tražiti oprostjenje i silu da čini ono što Zakon nalaže.

Fariseji su se okupili oko Isusa dok je odgovarao na književnikovo pitanje. sad je On njima opet postavio pitanje: »Šta mislite za Hrista, čiji je sin?« Ovo pitanje bilo je smišljeno da ispita njihovo verovanje u vezi s Mesijom – da pokaže da li Ga smatraju samo čovekom ili Božjim Sinom. Hor glasova odgovorio je: »Davidov.« To je bilo ime koje je proročanstvo dalo Mesiji. Kad je Isus otkrio svoju božansku prirodu svojim moćnim čudima, kad je lečio bolesne i podizao mrtve, narod se među sobom pitao: »Nije li to sin Davidov?« Sirofeničanka, slepi Bartimej i mnogi drugi vikali su Njemu za pomoć: »Pomiluj me Gospode sine Davidov!« (***)Matej 15,22) Dok je

jašući ulazio u Jerusalim, bio je pozdravljen radosnim klicanjem: »Hosana sinu Davidovu! blagosloven koji ide u ime Gospodnje!« (**Matej 21,9) Ovaj radosni poklič orio se u Hramu iz grla male dece. Međutim, mnogi koji su Isusa nazivali Sinom Davidovim nisu priznavali Njegovo božanstvo. Oni nisu razumeli da je Davidov Sin i Božji Sin.

Odgovarajući na izjavu da je Hristos Davidov Sin, Isus je rekao: »Kako dakle David njega duhom /Duhom nadahnuća od Boga/ naziva Gospodom govoreći: Reče Gospod Gospodu momemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima? Kad dakle David naziva njega Gospodom, kako mu je sin? I niko mu ne mogaše odgovoriti reći; niti smejaše ko od toga dana da ga zapita više.«

Poglavlje 67.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 23; ***Marku 12,41–44; ***Luki 20,45–47; 21,1–4.

ISUS KORI FARISEJE

Bio je to poslednji dan Hristovog učenja u Hramu. Veliko mnoštvo bilo je okupljeno u Jerusalimu i svi su usmerili svoju pažnju na Njega; narod je zakrčio predvorje Hrama, posmatrajući raspravu koja je bila u toku i željno hvatao svaku reč koja je dolazila s Njegovih usana. Nikada ranije nije se video ovakav prizor. Mladi Galilejac stajao je ne oslanjajući se na zemaljske počasti ili carske oznake. Okruživali su Ga sveštenici u svojoj skupocenoj odeći, poglavari čije su haljine i spoljašnje oznake pokazivale njihov visoki položaj i književnici sa svicima u rukama na koje su se često pozivali. Isus je sa carskim dostojanstvom stajao mirno pred njima. Kao Onaj koji je bio zaodenuć vlašću s Neba, On je odlučno posmatrao svoje protivnike koji su odbacili i prezreli Njegovu nauku i tražili Njegov život. Mnogi su se podizali protiv Njega, ali njihovi planovi da Ga uhvate u zamku i osude bili su uzaludni. Odbijao je izazov za izazovom, iznoseći čistu, jasnu istinu nasuprot tami i zabludama sveštenika i fariseja. Otkrio je ovim vođama njihovo pravo stanje i kaznu koja će sigurno uslediti zbog upornosti u njihovim zlim delima. Opomena je verno predana. Ipak, Hristu je ostalo još jedno delo da ga izvrši. Trebao se postići još jedan cilj.

Zanimanje naroda za Hrista i Njegovo delo stalno se povećavalo. Bili su očarani Njegovim učenjem, ali su takođe bili i vrlo zbunjeni. Poštovali su sveštenike i rabine zbog njihove razboritosti i spoljašnje pobožnosti. U svim verskim pitanjima uvek su bili bezuslovno poslušni njihovom autoritetu. Sad su gledali ove ljude kako pokušavaju porušiti Isusov ugled, ugled Učitelja čije su vrline u znanje jasnije zasjali nakon svakog napada. Posmatrali su pognuta lica sveštenika i starešina i na njima videli poraz i zbunjenost. Čudili su se što poglavari ne žele verovati u Isusa, kad je Njegovo učenje tako jasno i jednostavno. Sami nisu znali kojim putem da pođu. S velikim nespokojsvom posmatrali su pokrete onih čije su savete uvek sledili.

U pričama koje je iznosio Hristos je nastojao da opomene poglavare i pouči ljude koji su hteli učiti. Ali bilo je potrebno da se još jasnije govori. Ljudi su bili zarobljeni svojim poštovanjem predaje i slepom verom u izopačeno sveštenstvo. Hristos je morao slomiti ove okove. Karakter svećanika, poglavra i fariseja morao se još potpunije razobličiti.

»Na Mojsijevu stolicu«, rekao je On, sedošć književnici i fariseji. Sve dakle što vam reku držite, držite i tvorite; ali što oni čine ne činite; jer govore a ne čine.« Književnici i fariseji tvrdili su da im je podarena božanska vlast slična Mojsijevoj vlasti. Razmetali su se da su zauzeli njegovo mesto kao tumači Zakona i suci u narodu. Kao takvi zahtevali su od naroda krajnje poštovanje i poslušnost. Isus je zapovedio svojim slušaocima da čine ono što rabini uče po Zakonu, ali ne slede njihov primer. Oni sami ne sprovode u delo svoje učenje.

Puno toga što su tražili bilo je u opreci s Pismom. Isus je rekao: »Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i toware na pleća ljudska; a prstom svojim ne će da ih prihvate.« Fariseji su preporučivali mnoštvo propisa koji su imali svoju osnovu u predaji, i bezrazložno ograničavali ličnu slobodu. Čak i izvesne delove zakona tako su objašnjavali da su na narod navalili takve propise koje su tajno zanemarivali, i od kojih su, kad je to služilo njihovim ciljevima, tvrdili da su oslobođeni.

Njihov stalni cilj bio je da se razmeću svojom pobožnošću. Ništa nisu smatrali suviše svetim što ne bi moglo poslužiti ovom cilju. Bog je o svojim Zapovestima rekao Mojsiju: »I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti bude kao počeonik među očima.« (**5. Mojsijeva 6,8) Ove reči imaju duboko značenje. Kad se o Božjoj reči razmišlja i kad se sprovodi u delo, ceo čovek se oplemenjuje. U pravednim i milostivim postupcima na rukama će se pokazati kao pečat načela Božjeg zakona. One će biti čiste od mita i od svega što je izopačeno i prevarno. One će biti vredne u delima ljubavi i saučešća. Oči, usmerene plemenitom cilju, postaće vedre i istinite. Izražajna pojava, oko koje govori, svedočiće o besprekornom karakteru onoga koji voli i poštuje Božju Reč. Ali Jevreji Hristovog vremena ništa od ovoga nisu zapažali. Naredba data Mojsiju protumačena je kao uputstvo da pravila Pisma treba nositi na sebi. U skladu s tim ona su bila ispisana na vrpćama od pergamenata i na vidljiv način privezana oko glave i zglobova na rukama. Ali to nije doprinelo da Božji zakon snažnije prožme um i srce. Ovi pergamenti nošeni su samo kao oznake koje su privlačile znatiželju. Smatralo se da onome koji ih nosi daju izgled pobožnosti, koji je izazivao poštovanje naroda. Isus je zadao udarac ovom taštom pretvaranju.

»A sva dela svoja čine da ih vide ljudi; raširuju svoje amajlije, i grade velike skute na haljinama svojima. I traže začelje na gozbama i prva mesta po zbornicama, i da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: rabi! rabi! A vi se ne zovite rabi; jer je u vas jedan rabi Hristos, a vi ste svi braća. I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. Niti se zovite učitelji; jer je u vas jedan učitelj Hristos.« Ovakvim jasnim rečima Spasitelj je otkrio sebično častoljublje koje stalno teži položaju i moći, pokazujući lažnu poniznost, dok je njihovo srce bilo ispunjeno pohlepom i zavišću. kad su ljudi bili pozvani na neku gozbu, gostima su određivana mesta prema njihovom položaju, pa su oni koji su dobili najpočasnije mesto uživali najveću pažnju i naročitu čast. Fariseji su uvek nastojali da ove počasti osiguraju za sebe. Isus je osudio takvo ponašanje.

On je, takođe, osudio taštinu izraženu u žudnji za titulom rabina ili učitelja. On je izjavio da takva titula ne pripada ljudima, već Hristu. Sveštenici, književnici i poglavari, tumači i izvršitelji Zakona su svi braća, deca jednog Oca. Isus je upečatljivo upozorio ljude da nijenom čoveku ne trebaju dati počasnu titulu koja otkriva da on ima vlast nad njihovom savešću ili verom.

Da je Hristos danas na Zemlji, okružen onima koji nose naziv »časni« ili »presvetli«, zar ne bi ponovio svoj iskaz: »Niti se zovite učitelji, jer je u vas jedan učitelj, Krist«? Sveto pismo izjavljuje Bogu da je »ime njegovo sveto.« (**Psalam 111,9) Kojem ljudskom biću pristaje takvo ime? Koliko malo čovek otkriva od mudrosti i pravde o kojoj ono govori! Koliko je mnogo onih koji prihvataju ovakvu titulu i koji pogrešno predstavljaju Božje ime i karakter! Ah, kako su često svetovno slavoljublje, tiranija i najniži gresi bili sakriveni izvezenim odeždama visoke i svete službe! Spasitelj je nastavio:

»A najveći između vas da vam bude sluga. Jer koji se podiže, poniziće se, a koji se ponizuje, podignuće se.« Hristos je često učio da se prava veličina karaktera sastoji u življenju za dobro naših bližnjih, u delima ljubavi i milosrđa. Hristos, kralj slave, bio je sluga grešnom čoveku.

»Teško vama književnici i fariseji, licemerik«, rekao je Isus, »što zatvarate carstvo nebesko od ljudi; jer vine ulazite niti date da ulaze koji bi hteli.« Izopačujući Pisma sveštenici i zakonici zaslepili su razum onih koji bi inače primili saznanje o Hristovom carstvu i onom unutarnjem, božanskom životu koji je osnova prave pobožnosti.

»Teško vama književnici i fariseji, licemeri, što jedete kuće udovičke, i lažno se Bogu molite dugo; za to ćete većma biti osuđeni.« Fariseji su imali veliki uticaj na narod i iskorištavali su ga za svoje interese. Pridobijali su poverenje pobožnih udovica i predstavljali im kao dužnost da svoja imanja posvete u verske svrhe. Osiguravajući upravu nad njihovim novcem ovi podli smutljivci su ga koristili za svoje dobro. Da bi prikriili svoje nepoštenje izgovarali su duge javne molitve i pravili veliku predstavu pobožnosti. Hristos je izjavio da će ovo licemerstvo navući na njih veću osudu. Isti ukor upućen je mnogima koji se i u naše vreme hvale svojom pobožnosti. Njihovi životi umrljani su sebičnošću i pohlepom, ali oni sve to pokrivaju odećom prividne čistoće i na taj način za izvesno vreme obmanjuju svoje bližnje. Međutim, oni ne mogu prevariti Boga. On čita svaku nameru srca i sudiće svakom čoveku prema njegovim delima.

Hristos je bez milosti osuđivao zlouporabe, ali je bio pažljiv da ne smanji obaveze. Ukoravao je sebičnost koja je iznuđivala i zloupotrebljavala darove udovica. Istodobno je pohvalio udovicu koja je donela svoj dar u Božju haznu. Ljudska zloupotreba dara ne može odvratiti Božji blagoslov od darodavca.

Isus je bio u predvorju u kome su se nalazila spremišta za darove i pažljivo je posmatrao one koji su dolazili da prilože svoje darove. Mnogi bogataši donosili su velike sume koje su razmetljivo prilagali. Isus ih je sa žalošću posmatrao, ali ništa nije govorio o njihovim velikodušnim darovima. Ubrzo se Njegovo lice razvedrilo kad je video siromašnu udovicu kako se tiho približava, kao da se boji da bude primećena. Dok su bogati i oholi prilazili da polože svoje darove, ona se ponizno povukla i ostala po strani. Pa ipak, čeznula je da učini nešto za delo koje je volela ma kako to neznatno bilo. Gledala je dar u svojoj ruci. Bio je vrlo mali u usporedbi s darovima onih koji su bili oko nje, ali to je bilo sve što je imala. Čim je dobila priliku, brzo je ubacila svoje dve leptu i žurno se okrenula da ode. Međutim, dok je ovo činila, zapazila je Isusa koji ju je pažljivo posmatrao.

Spasitelj je pozvao svoje učenike i usmerio im pažnju na udovičino siromaštvo. Tada su reči Njegove pohvale doprle do njenog uha: »Zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od svijuu.« Suze radosnice ispunile su njene oči kad je osetila da je njen čin prihvaćen i cenjen. Mnogi bi joj savetovali da svoj mali poklon zadrži za svoje potrebe jer bi se u rukama dobro uhranjenih sveštenika potpuno izgubio među mnogim velikim darovima donesenim u haznu. Ali Isus je razumeo njenu pobudu. Verovala je da je Bog odredio službu u Hramu i želela je da učini najviše što može da bi je poduprla. Učinila je što je mogla i njeno delo trebalo je postati spomenikom koji će očuvati sećanje na nju kroz sva vremena i biti njena radost u večnost. Njeno srce išlo je s njenim darom; njegova vrednost procenjena je ne vrednošću novčića, već ljubavlju prema Bogu i zanimanjem za Njegovo delo koje je podstaklo ovaj čin.

O siromašnoj udovici Isus je rekao da »metnu više od svijuu«. Bogati su poklonili od svog obilja, a mnogi od njih da bi ih ljudi videli i poštovali. Njihovi veliki darovi nisu ih lišili udobnosti ili čak raskoši; nisu zahtevali nikakvu žrtvu i zato se po vrednosti nisu mogli usporediti s udovičinom leptom.

Pobude daju karakter našim delima, stavljajući na njih pečat sramote ili visoke moralne vrednosti. Bog ne uračunava u najvrednije velika dela koja svako oko vidi i svaki jezik hvali. Male dužnosti radosno obavljene, mali darovi kojima se ne razmeće i koji za ljudske oči izgledaju bezvredni često su najveći u Njegovim očima. Srce

puno vere i ljubavi milije je Bogu od najskupocenijeg dara. Siromašna udovica dala je ono što joj je bilo potrebno za život da bi učinila ono malo što je učinila. Lišila se hrane dajući te dve leptе za delo koje je volela. Učinila je to u veri, s puno poverenja da njen nebeski Otac neće prevideti njenu potrebu. Njen nesebični duh i detinja vera zadobili su Spasiteljevu pohvalu.

Među siromašnima ima mnogo onih koji čeznu da pokažu svoju zahvalnost Bogu za Njegovu milost i istinu. Oni žarko žele da podjednako učestvuju u podupiranju Njegovog dela zajedno sa svojom imućnijom braćom. Njih ne treba obeshrabrivati. Neka i oni prilože svoje leptе u nebesku riznicu. Ako su dane iz srca ispunjenog ljubavlju prema Bogu, ove naizgled sitnice postaće posvećeni darovi, neprocenljive žrtve kojima se Bog raduje i daje blagoslov.

Kad je rekao o udovici da »metnu više od sviju«, Isusove reči bile su istinite, ne samo u odnosu na pobudu već ina rezultate njenog dara. »Dve leptе, koje čini jedan kodrant« doneo je Božjoj hazni iznos novca koji je mnogo veći od doprinosa svih bogatih Jevreja. Uticaj tog malog dara bio je kao reka, mala na svom početku, ali koja se širi i produbljuje dok teče kroz vekove. Na hiljadu načina doprinosa je potpori siromašnih i širenju evanđelja. Njen primer samopožrtvovnosti delovao je stalno na hiljade srca u svakoj zemlji i u svakom naraštaju. On se obraćao i bogatima i siromašnima, pa su njihovi darovi povećali vrednost njenog dara. Božji blagoslov nad udovičinim leptama učinio ih je izvorom velikih uspeha. To se isto događa se sa svakim darom koji se poklanja i svakim delom koje se učini sa iskrenom željom da bude na slavu Bogu. On je povezan sa ciljevima Svemogućega. Njegov uticaj na dobro ne može izmeriti nijedan čovek.

Spasitelj je nastavio sa svojom javnom optužbom književnika i fariseja: »Teško vama vaši slepi koji govorite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenim kriv je. Budale slepe! šta je veće, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti? I ako se kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je. Budale slepe! šta je veće, ili dar, ili oltar koji dar osveti? Sveštenici su tumačili Božije zahteve svojim lažnim i skućenim merilima. Zamišljali su da pravilno razlikuju veličinu krivice različitih greha, olako su prelazili preko nekih, a druge, iako su imali manje posledice, smatrali su neprostitivim. Uz novčanu naknadu oslobađali su ljude njihovih zaveta. Ponekad su za velike sume novca prelazili preko strašnih zločina. Istodobno su u drugima slučajevima ovi sveštenici i poglavari izricali oštre presude za beznačajne prekršaje.

»Teško vama književnici i fariseji, licemeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu; pravdu i milost i veru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati.« Ovim rečima Hristos ponovo osuđuje zlouporabu svete obaveze. On ne odbacuje samu obavezu. Bog je uspostavio sistem desetka i on je poštovan od najranijih vremena. Avram, otac vernih, dao je desetak davanja desetaka i to je bilo u redu, ali nisu dopustili narodu da po svom osvedočenju izvrši svoju dužnost. Za svaki slučaj samovoljno su postavljali pravila. Zahtevi su postali tako složeni da ih je bilo nemoguće ispuniti. Niko nije znao kad je izvršio svoje obaveze. Sistem, kako ga je Bog dao, bio je pravičan i razuman, ali sveštenici i rabini su ga načinili mučnim teretom.

Sve što Bog zapoveda ima svoju važnost. Hristos priznaje davanje desetka kao dužnost, ali pokazao je da ono ne može opravdavati zanemarivanje ostalih obaveza. Fariseji su bili vrlo točni u davanju desetaka od vrtnih biljaka kao su nana, kim i rutvica; to ih ja malo stajalo, a donosilo im je ugled zbog tačnosti i svetosti. Istodobno, njihova beskorisna ograničenja ugnjetavala su narod i uništavala poštovanje prema sistemu koji je sam Bog propisao. Zaokupljali su umove ljudi beznačajnim razlikama i skretali njihovu pažnju sa osnovnih istina. Ono što je bilo pretežnije u Zakonu – pravda, milost i istina – bilo je zanemareno. »Ovo«, rekao je Hristos, »trebalo je činiti i ono ne ostavljati.«

Druge zakone rabini su izopačili na sličan način. Uputstvima koja su data preko Mojsija, bilo je zabranjeno jesti sve što je nečisto. Upotreba svinjskog mesa, kao i mesa nekih drugih životinja, bila je zabranjena, jer unosi krv u nečiste stvari i skraćuje život. Međutim, fariseji nisu ostavili ova ograničenja onakvima kakva ih je Bog dao. Odlazili su u neopravdane krajnosti. Između ostalog od naroda se zahtevalo da procjeđuje svu vodu da se u njoj ne bi našao i najmanji kukac, koji bi se mogao svrstati u nečiste životinje. Isus je upoređujući ove sitničarske zahteve s veličinom njihovih stvarnih greha, rekao farisejima: »Vođi slepi koji ocjeđujete komarca a kamilu proždirete.«

»Teško vama književnici i fariseji, licemeri, što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide lepi a unutra su puni kostiju mrtvačkih i svake nečistote.« kao što je okrečen i lepo ukrašen grob sakrivaostatke koji se raspadaju, tako je i spoljašnja svetost sveštenika i poglavara skrivala bezakonje. Isus je nastavio: »Teško vama književnici i fariseji, licemeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednika, i govorite: da smo mi bili u vreme svojih otaca, ne bismo s njima pristali u krvi proroka. Tim samo svedočite za sebe da ste sinovi onih koji su pobili proroke.« Da bi pokazali svoje poštovanje prema umrlim prorocima, Jevreji su bili vrlo revni u ulepšavanju njihovih grobova, ali nisu iskoristili njihova učenja niti su uvažavali njihove ukore.

U Hristovo vreme ljudi su praznoverno poštovali mesta počivanja mrtvih i trošili velike sume novaca za njihovo ukrašavanje. U Božjim očima to je bilo idolopoklonstvo. U svom neprikladnom poštovanju mrtvih ljudi su pokazivali da ne vole Boga iznad svega, niti svoje bližnje kao sami sebe. Isto idolopoklonstvo uvelikoj meri gaji se i danas. Mnogi su krivi zato što zanemaruju udovice i siročad, bolesne i siromašne, da bi podigli skupocene

spomenike mrtvima. Vreme, novac i rad neštedimice se troše za ovaj cilj, dok dužnosti prema živima – dužnosti koje je Hristos jasno zapovedio, ostaju neizvršene.

Fariseji su izgrađivali grobove proroka i ukrašavali njihove grobnice i govorili jedan drugome: Da smo živeli u vreme svojih očeva ne bismo se udružili s njima u prolivanju krvi Božjih slugu. Istodobno planirali su oduzeti život Njegovom Sinu. To treba da bude pouka i za nas. To treba otvoriti naše oči za sotonsku silu kojom obmanjuje um i okreće ga od svetlosti istine. Mnogi idu farisejskim tragom. Odaju potšvanje onima koji umrli za svoju veru. Čude se slepilu Jevreja koje su pokazali odbacujući Hrista. Da smo živeli u Njegovo vreme, izjavljuju oni, rado bismo prihvatili Njegovo učenje, ne bismo nikada bili sudionici, u grehu onih koji su odbacili Spasitelja. Međutim, kad poslušnost prema Bogu zahteva samoodricanje i poniznost, te iste osobe guše svoja osvedočenja i odbijaju poslušnost. Tako izražavaju isti duh kao i fariseji koje Hristos osudio.

Jevreji su jedva shvatili ogromnu odgovornost povezanu s odbacivanjem Hrista. Od vremena kad je prolivena prva nevinna krv kad je pravedni Abel pao od Kajinove ruke, ponavlja se ista istorija s krivicom koja postaje sve veća. U sva vremena proroci su podizali svoje glasove protiv greha careva, vladara i naroda, govoreći ono što im je Bog zapovedio, slušajući Njegovu volju po cenu svog života. Iz naraštaja u naraštaj gomilala se strašna kazna za one koji su odbacivali svetlost i istinu. To su sada na svoju glavu navlačili Hristovi neprijatelji. Greh sveštenika i poglavara bio je veći od greha bilo kog prethodnog naraštaja. Svojim odbacivanjem Spasitelja, sami su postali odgovorni za krv svih pravednika ubijenih od Abela do Hrista. Uskoro će se do prelivanja ispuniti čaša njihovog bezakonja. Uskoro će se ona izliti na njihove glave kao osveta pravde. Isus ih je na to opomenuo:

»Da dođe na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krvi Abela pravednoga i do krvi Zaharije sina Barahijina, kojega ubiste među crkvom i oltarom. Zaista vam kažem da će ovo sve doći na rod ovaj.«

Književnici i fariseji koji su slušali Isusa poznavali su istinitost Njegovih reči. Znali su kako je ubijen prorok Zaharija. Još dok su reči božanske opomene bile na njegovim usnama, sotonski bes zahvatio je otpalog cara i po njegovoj zapovesti prorok je ubijen. Njegova krv obeležila je kamenje u predvorju Hrama i nije se mogla ukloniti; ostala je kao svedočanstvo protiv otpalog Izrailja. Dokle ko god Hram bude stajao ostaće i mrlja od pravedne krvi koja traži od Boga da bude osvećena. Dok je Isus podsećao na ove strašne grehe, strah je prostrujao mnoštvom.

Gledajući unapred Isus je izjavio da će okorelost Jevreja i njihova netrpeljivost prema Božjim slugama da bude istovetna s onom u prošlosti:

»Zato evo ja ću k vama poslati proroke i mudre i književnike; i vi ćete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojim i goniti od grada do grada.« Proroci i mudraci, puni vere i Svetoga Duha – Stefan, Jakov i mnogi drugi – biće osuđeni i ubijeni. Rukom podignutom prema nebu i božanskom svetlošću koja je okružavala Njegovu ličnost. Hristos je govorio kao sudac onima koji su stajali pred Njim. Njegov glas, koji je tako često nežno pozivao, sad jekarao i osuđivao. Slušaoci su zadrhtali. Utisak koji su ostavile Njegove reči i Njegov pogled nikada se nije mogao izbrisati.

Hristov gnev bio je usmeren protiv licemerstva, velikih greha, kojima su ljudi razarali svoje ljude, varali narod i obeščašćivali Boga. U vrlo prevarnom rasuđivanju sveštenika i poglavara, prepoznao je delovanje Sotoninih oruđa. Njegova osuda greha bila je oštra i pokretala je na preispitivanje, ali nije izgovorio nijednu osvetničku reč. Bio je ispunjen svetim gnevom prema knezu tame, ali nije izrazio nikakvo razdražljivo raspoloženje. Tako će i hrišćanin koji živi u skladu sa Bogom i odlikuje se dragocnim osobinama ljubavi milosti, da bude ispunjen pravednim gnevom prema grehu, ali neće da bude pokrenut strašću da ruži one koji ga ruže. On će u Hristu sačuvati mir i vlast nad sobom. Čak i onda kad se sretne s onima koji pokretani silama odozdo brane neistinu.

Božansko sažaljenje ogledalo se na licu Božijeg Sina dok je laganim pogledom obuhvatao Hram i svoje slušaocce. Glasom prigušenim dubokom boli i gorkim suzama, uzviknuo je: »Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslani k sebi! koliko puta hteh da skupim čeda tvoja, kao što kokoš okuplja piliće svoje pod krila, i ne htete!« To je bila borba odvajanja. U Hristovom plaču izlivalo se samo Božje srce. Bilo je to na rastanku tajanstveno »zbogom« Božje ljubavi koja dugo trpi.

I fariseji i sadukeji bili su učutkani. Isus je sabrao svoje učenike i pripremio se da napusti Hram, ne kao pobeđen koga su neprijatelji primorali da ih napusti, već kao Onaj čije je delo završeno. Izašao je iz borbe kao pobednik.

Dragocene istine koje su tog značajnog dana potekle sa Hristovih usana, sačuvane su u mnogim srcima. Nove misli i nove težnje probudile su se u njihovom životu, i nova istorija je otpočela. Nakon Hristovog raspeća i vaskrsenja ovi ljudi odlučno su istupili i ispunili božanski nalog mudrošću i revnošću koje su bile usklađene s veličinom dela. Nosili su vest koja se obraćala ljudskim srcima, pokoravajući stare predrasude koje su dugo sputavale hiljade ljudi. Pred njihovim svedočanstvom ljudske teorije i filozofije postale su kao prazne priče. Silni su bili rezultati proistekli iz Spasiteljevih reči upućenih zadivljenom i strahopoštovanjem obuzetom mnoštvu u Jerusalimskom Hramu.

Međutim, Izrailj kao narod ostavio je svog Boga. Odlomile su se prirodne maslinove grane. Posmatrajući poslednji put unutrašnjost Hrama, Isus je s dubokom boli rekao: »Eto će vam se ostaviti vaša kuća pusta. Jer vam kažem: nećete mene videti odsele dok ne rečete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.« Dosad je Hram

nazivao domom svoga Oca, ali sada kad Božji Sin bude izašao izvan tih zidova, Božja slava zauvek će se povući iz Hrama sazidanog Njemu u slavu. Odsad njegovi obredi neće imati nikakvog značenja, a njegove službe postaće uzaludne.

Poglavlje 68.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 12,20-43.

U PREDVORJU

»A behu neki Grci među onima koji behu došli na praznik da se mole Bogu. Ovi dakle pristupiše k Filipu, koji beše iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoreći: gospodine! mi bismo hteli da vidimo Isusa. Dođe Filip i kaza Andriji, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu.«

U to vreme činilo se da je Hristovo delo žestoko poraženo. On je bio pobednik u raspravi sa sveštenicima i farisejima, ali bilo je očito da Ga oni nikada neće prihvatiti za Mesiju. Došlo je do konačnog odvajanja. Njegovim učenicima slučaj je izgledao beznadežan. Ali Hristos se približavao ostvarenju svog dela. Veliki događaj koji se nije ticao samo jevrejskog naroda već i celog sveta uskoro će se odigrati. Kad je Isus čuo žarku želju »mi bismo hteli da vidimo Isusa« u kojoj je odjekivao vapaj celog sveta, Njegovo se lice ozarilo i On je rekao: »Dođe čas da se proslavi sin čovečij.« U molbi Grka video je predznak rezultata svoje velike žrtve.

Ovi ljudi došli su sa Zapada da nađu Spasitelja na kraju Njegovog života, kao što su mudraci u početku došli sa Istoka. U vreme Hristovog rođenja jevrejski narod bio je toliko zaokupljen svojim častoljubivim planovima da nije ni znao za Njegov dolazak. Mudraci iz neznabožacke zemlje došli su sa svojim darovima do jasala da se poklone Spasitelju. Tako su i Grci, predstavnici naroda, plemena i ljudi sveta došli da vide Isusa. Spasiteljev krst tako će privući ljude iz svih zemalja i svih vekova. Tako će »mnogi od istoka i zapada doći i sješće za trpezu s Avramom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome.« (***Matej 8,11)

Grci su čuli o Hristovom pobedonosnom ulaku u Jerusalim. Neki su pretpostavljali i širili vesti da je isterao sveštenike i poglavare iz Hrama, da se sprema da zauzme Davidov presto i zavlada kao car u Izrailju. Grci su čeznuli da doznaju istinu o Njegovoj misiji. »Mi bismo hteli da vidimo Isusa«, kazali su oni. Njihova želja bila je ispunjena. Kad je bio obavešten o njihovoj želji, Isus se nalazio u onom delu Hrama iz kojeg su bili isključeni svi osim Jevreja, ali pošao je Grcima u spoljašnje predvorje i lično razgovarao s njima.

Trenutak Hristovog proslavljanja je došao. Stajao je u senci krsta i raspitivanje Grka pokazalo Mu je da će žrtva koju će uskoro prineti dovesti Bogu mnoge sinove i kćeri. On je znao da će Ga ovi Grci uskoro videti u položaju o kome nisu imali nikakvu predodžbu. Videće Ga postavljenog kraj Varave, razbojnika i ubice, koga će radije osloboditi nego Božjeg Sina. Slušaće narod, podstaknut od sveštenika i poglavara, kako se odlučuje. A na pitanje »šta ću činiti s Isusom prozvanim Hristom«, odgovor će biti »da se razapne.« (Matija 27,22) Prinošenjem ove žrtve za greh ljudi, Hristos je znao da će se Njegovo carstvo upotpuniti i proširiti po celom svetu. On će delovati kao Obnovitelj i Njegov Duh će nadvladati. Za trenutak pogledao je u budućnost i čuo glasove kako u svim delovima Zemlje objavljuju: »Gle, jagnje Božje koje uze na se grehe sveta.« (***Jovan 1,29) U ovim strancima video je zalog velike žrtve, kad će zid koji je rastavljao Jevreje i neznabošce da bude porušen i kad će svi narodi jezici i plemena čuti vest spasenja. Očekivanje ovoga, ispunjenje svojih nada, izrazi je rečima: »Dođe čas da se proslavi sin čovečij.« Ali način na koji se ovo proslavljanje mora zbiti nikada nije izlazilo iz Hristovih misli. Sakupljanje neznabožaca trebalo se dogoditi nakon Njegove smrti koja se približavala. Svet se može spasiti jedino Njegovom smrću. Kao i pšenično zrno Sin čovečiji treba da bude bačen u zemlju, da umre i bude sakriven od pogleda; ali ponovo će oživeti.

Hristos je govorio o svojoj budućnosti, služeći se slikama iz prirode, da bi Njegovi učenici mogli razumeti. Njegovom smrću trebao se ostvariti pravi rezultat Njegove misije. »Zaista, zaista vam kažem«, rekao je On, »ako zrno pšenično padnuvši na zemlju na umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodi.« Kad pšenično zrno padne na tlo i umre, ono niče i donosi rod. Tako će i Hristova smrt doneti rod za Božje carstvo. U skladu sa zakonom biljnoga carstva, život treba da bude rezultat Njegove smrti.

Oni koji obrađuju zemlju ovu sliku imaju uvek pred sobom. Iz godine u godinu čovek čuva svoju zalihu pšenice time što prividno baca najodabraniji deo. Izvesno vreme on mora ostati sakriven pod brazdom, da ga Gospod nadgleda. Tada se pojavljuje vlat, zatim klas, a onda zrno u klasu. Ali ovaj razvoj ne može se ostvariti sve dok se zrno ne zakopa i sakrije od pogleda, i naoko bude izgubljeno.

Seme pohranjeno u zemlji donosi plod, a ovaj se opet seje. Na taj način žetva se umnožava. Tako će i Hristova smrt na krstu Golgote doneti rod za život večni. Duboko razmišljanje o ovog žrtvi biće slava onima koji će, kao njen plod, živeti kroz svu večnost.

Pšenično zrno koje čuva svoj život ne može doneti nikakav rod. Ono ostaje samo. Hristos je mogao, da je to izabrao, spasiti sebe od smrti. Ali, da je to učinio, morao bi ostati sam. Ne bi mogao dovesti Bogu sinove i kćeri. Jedino odricanjem od svog života mogao je dati život ljudskom rodu. Samo padom na zemlju i umiranjem mogao je postati seme za tu veliku žetvu velikog mnoštva iz svakog plemena, koljena, jezika i naroda koji su otkupljeni Bogu.

S ovom istinom Hristos povezuje pouku o samopožrtvovnosti koju vi trebamo naučiti: »Koji ljubi dušu svoju izgubiće je, ako mrzi na dušu svoju na ovom svetu, sačuvaće je za život večni.« Svi koji će doneti rod kao saradnici sa Hristom moraju najpre pasti u zemlju i umreti. Život se mora baciti u brazdu potreba ovoga sveta. Samoljublje, samoživost moraju umreti. Zakon samopožrtvovnosti je zakon samoodržanja. ratar čuva svoju pšenicu time što je baca. Tako je i u ljudskom životu. Davati znači živeti. Život koji se želi sačuvati je život koji se dragovoljno daje u službu Bogu i čoveku. Oni koji u ovom svetu radi Hrista žrtvuju svoj život, sačuvaće ga za večni život.

Život služenja samome sebi je kao i zrno koje se pojede. Ono iščezne, ali se ne umnožava. Čovek može skupiti za sebe sve što mu je dostupno, može živeti, razmišljati i planirati za sebe, ali njegov život prolazi, a on ostaje bez ničega. Zakon služenja sebi je zakon samouništenja.

»Ko meni služi«, rekao je Isus, »za mnom nek ide, i gde sam ja onde i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga će poštovati otac moj.« Svi koji su sa Isusom nosili krst žrtve biće s Njim učesnici u Njegovoj slavi. U svom poniženju i boli Hristos se radovao što će Njegovi učenici da budu proslavljeni s Njim. Oni su plod Njegove samopožrtvovnosti. Njegova nagrada i Njegova radost kroz večnost biće Njegov karakter i duh ostvaren u njima. Ova radost koju dele s Njim, kao plod svog rada i žrtve, vidi se u srcu i životu drugih. Oni su Hristovi saradnici i Otac će ih poštovati kao što poštujete svog Sina.

Vest o Grcima, koja je najavljivala sakupljanje neznabožaca, podsetila je Isusa na Njegovu celokupnu misiju. Delo otkupljenja izašlo Mu je pred oči, od vremena kad je na Nebu načinjen nacrt do smrti koja je sada bila tako bliska. Tajanstveni oblak kao da je obavio Božjeg Sina. Njegovu tamu osetili su oni koji su Mu bili blizu. Sedeo je duboko zamišljen. Tišinu je najzad prekinuo Njegov žalostan glas: »Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oče! sačuvaj me od ovoga časa.« Već unapred Hristos je ispijao čašu gorčine. Njegova ljudska priroda ustuknula je pred časom u kome će biti napušten, kad će Ga prividno ostaviti čak i sam Bog, kad će Ga svi gledati ranjenog, nemog od Boga i mučenog. Zadrhtao je od izlaganja javnosti, od toga što će se s Njim postupiti kao s najgorim prestupnikom, od sramne i nečasne smrti. Naslućivanje sukoba sa silama tame, svest o strahovitom teretu ljudskih prestupa i Očevog gneva zbog greha, učinili su da Isusu klone duh i da Mu se samrtno bljedilo razlije po licu.

Zatim je nastupilo božansko pokoravanje Očevoj volji. »Ali za to«, rekao je On, »dođoh na čas ovaj. Oče! proslavi ime svoje!« Samo Hristovom smrću moći će se uništiti Sotonino carstvo. Jedino na taj način čovek može da bude otkupljen, a Bog proslavljen. Isus je pristao na samrtnu muke, On je prihvatio žrtvu. Veličanstvo Neba pristalo je da pati kao Nosilac greha. »Oče! proslavi ime svoje!«, rekao je. Kad je Hristos izgovorio ove reči, iz oblaka koji je lebdio nad Njegovom glavom, čuo se odgovor: »I proslavio sam, i opet ću proslaviti.« ceo Hristov život, od jaslara do trenutka kad su ove reči izgovorene proslavljao je Boga, i u iskušenju koje će doći Njegove božansko-ljudske patnje zaista će proslaviti ime Njegovog Oca.

Kad se začuo glas, svetlost se probila kroz oblak i okružila Hrista, kao da su se ruke Beskonačne Sile, slično plamenom zidu obavile oko Njega. Ljudi su posmatrali ovaj prizor sa strahom i čuđenjem. Niko se nije usuđivao progovoriti. Nemih usana i uzdržanog daha svi su stajali očiju uprtih u Isusa. Kad je Otac dao ovo svedočanstvo, oblak se podigao i razišao po nebu. Tada se vidljiva veza između Oca i Sina prekinula.

»A kad ću narod koji stajaše, govorahu: anđeo mu govori.« Međutim, Grci koji su se raspitivali, videli su oblak, čuli glas, shvatili njegovo značenje i zaista prepoznali Hrista; On im se otkrio kao Poslani od Boga.

Božji glas čuo se prilikom Isusovog krštenja na početku Njegove službe i ponovo prilikom Njegovog preobraženja na Gori. Sad se čuo po treći put na kraju Njegove službe, u prisustvu velikog broja ljudi i u posebnim okolnostima. Isus je upravo izrekao najozbiljniju istinu o stanju Jevreja. Uputio je svoj poslednji poziv i objavio njihovu sudbinu. Sad je Bog ponovo stavio svoj pečat na misiju svog Sina. Priznao je Onoga koga je Izrailj odbacio. »Ovaj glas ne bi mene radi«, rekao je Isus, »nego naroda radi.« To je bio vrhunski dokaz o Njegovom mesijanstvu, znak od Oca da je Isus govorio istinu i da je bio Božji Sin.

»Sad je sud ovome svetu«, nastavio je Hristos, »sad će biti isteran knez ovoga sveta napolje. I kad je budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi. A ovo govoraše da pokaže kakvom će smrti umreti.« Ovo je kriza sveta. Ako postanem žrtva za grehe ljudi, svet će se prosvetliti. Sotonina vlast nad ljudskim dušama biće slomljena. Izbrisani Božji lik obnoviće se u ljudskom rodu i porodica svete i verne Božje dece na kraju će naslediti nebeski dom. To će biti plod Hristove smrti. Spasitelj je u duhu posmatrao prizor pobeđe koji se pojavio pred Njim. Video je krst, surovi, sramni krst, sa svim pratećim strahotama, kako blista slavom.

Međutim, delo spasenja ljudi nije sve što je ostvareno krstom. Božja ljubav otkrila se svemiru. Knez ovoga sveta je »isteran«. Optužbe koje je Sotona iznosio protiv Boga su opovrgnute. Prekori koji su upućeni Nebu zauvek su odbačeni. Anđeli kao i ljudi privučeni su Otkupitelju. »I kad ja budem podignut od zemlje«, rekao je On, »sve ću privući k sebi.«

Mnogi ljudi bili su oko Hrista dok je izgovarao prve reči i jedan je rekao: »Mi čusmo iz zakona da će Hristos ostate u vek; kako ti govoriš da se sinu čovečijemu valja podignuti? Ko je taj sin čovečij? A Isus im reče: još je malo vremena videlo s vama; hodite dok videlo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide. Dok videlo imate verujte videlo, da budete sinovi videla.«

»Ako je i činio tolika čudesa pred njima, opet ga ne verovahu.« Jednom su upitali Spasitelja: »Kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da verujemo?« (**Jovan 6,30) Oni su primili bezbrojne znake, ali oni su zatvorili svoje oči i otvrdnuli svoja srca. Sad kad je sam Otac progovorio, i kad više nisu mogli tražiti neki drugi znak, opet nisu hteli verovati.

»Ali opet i od knezova mnogi ne verovaše; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice.« Više su voleli ljudsku hvalu nego Božje odobravanje. Da bi se spasili od prekora i sramote, odrekli su se Hrista i odbacili ponudu večnog života. A kako je mnogo onih koji su kroz sve vekove isto postupili! Na sve njih odnose se Spasiteljeve reči opomene: »Koji ljubi dušu svoju izgubiće je«. »Koji se odriče mene«, rekao je Isus, »i ne prima reči mojih, ima sebi sudiju: reč koju ja govorih ona će mu suditi u poslednji dan.« (**Jovan 12,48)

Teško onima koji ne znaju vreme svoga pohoda! Polako i žalosna srca Hristos je zauvek napustio predvorje Hrama.

Poglavlje 69.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 24; **Marku 13; **Luki 21,5–38.

NA MASLINSKOJ GORI

Hristove reči sveštenicima i poglavarima: »Evo će vam se ostaviti vaša kuća pusta« (**Matej 23,38), probudile su strah u njihovom srcu. Činili su se ravnodušnima, ali stalno su razmišljali o značenju ovih reči. Izgledalo je kao da im preti neka nevidljiva opasnost. Da li je moguće da će ovaj veličanstveni Hram, koji je bio ponos celog naroda, uskoro postati gomilom ruševina? I učenici su predosećali zlo i nespokojno su očekivali mnogo određeniji Isusov iskaz. Dok su s Njim izlazili iz Hrama, skrenuli su Isusovu pažnju na njegovu postojanost i lepotu. Kamenje Hrama bilo je od najčistih mramora, savršene bjeline, a neko od njih izuzetne veličine. Deo zida odolio je opsadi Nabuhodonozorove vojske. savršeno izgrađen izgledao je kao jedinstven kamen, ceo izvađen iz kamenoloma. Učenici nisu mogli razumeti kako ti moćni zidovi mogu da budu porušeni.

Što je mogao misliti Odbačeni, dok je Njegova pažnja bila usmeravana na veličanstvenost Hrama? Prizor pred Njim zaista je bio izuzetan, ali On je s tugom rekao da sve to vidi. Zgrade su zaista veličanstvene. Vi pokazujete na ove zidove kao da su potpuno neuništivi, ali čujte moje reči: doći će dan kad »ne će ostati ovde ni kamen na kamenu koji se ne će razmetnuti.«

Hristove reči izgovorene su pred velikim brojem slušalaca, ali kad je ostao sam i seo na Maslinskoj gori, prišli su Mu Petar, Jovan, Jakov i Andrija i rekli: »Kaži nam kad će to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljedka veka?« Isus svojim učenicima nije odgovorio odvajajući razorenje Jerusalima od velikog dana svog dolaska. Zdužio je opise ova dva događaja. da je svojim učenicima otkrio buduće događaje onako kao što ih je sam sagledavao, oni ne bi mogli podneti taj prizor. U svojoj milosti prema njima zdužio je opise ove dve velike krize, prepuštajući učenicima da sami odrede značenje. Kad je govorio o razorenju Jerusalima, Njegove proročke reči dosezale su daleko iza ovoga događaja do konačnog uništenja u onaj dan kad će Gospod ustati sa svog mesta da kazni svet za njegovo bezakonje, kad će zemlja otkriti svoje krvi i neće više pokrivati pobijene svoje. Sve ovo izlaganje upućeno je ne samo učenicima već i onima koji će živeti u poslednjim prizorima istorije ove Zemlje.

Obraćajući se učenicima, Hristos je rekao: »Čuvajte se da vas ko ne prevari. Jer će mnogi doći u ime moje govoreći: ja sam Hristos. I mnoge će prevariti.« Pojaviće se mnoge lažne mesije, tvrdeći da čine čuda i izjavljujući da je došlo vreme oslobođenja jevrejskog naroda, Oni će prevariti mnoge. Hristove reči su se ispunile. Između Njegove smrti i opsade Jerusalima pojavile su se mnoge lažne mesije. Međutim, ova opomena dana je i onima koji žive u ovom veku. Iste prevare koje su činile pre razorenja Jerusalima, činile su se u toku vekova i opet će se činiti.

»Čućete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. Ali nije još tada pošljedak.« Pre razorenja Jerusalima, ljudi su se borili za vrhovnu vlast. Carevi su ubijani. Oni, za koje se pretpostavljalo da su najbliži prestolu, bili su ubijani. Bilo je ratova i glasova o ratovima. »Jer treba da to sve bude«, rekao je Hristos, »ali (za jevrejski narod kao narod još nije kraj) nije još tada pošljedak. Jer će ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biće gladi i pomori, i zemlja će se tresti po svetlu. A to je sve početak stradanja.« Hristos je rekao da kad rabini vide ove znake, proglašiće ih za Božji sud nad narodima zbog toga što Njegov izabrani narod drže u ropstvu. Oni će izjaviti da su ovi znaci obeležja Mesijinog dolaska. Nemojte dozvoliti da vas prevare; oni su početak Njegovih sudova. Ljudi su gledali samo ne sebe. Nisu se pokajali i obratili da bi ih Ja iscelio. Znaci koje oni tumače kao obeležja njihovog oslobođenja iz ropstva, znaci su njihovog uništenja.

»Tada će vas predati na muke, i pobiće vas, i svi će narodi omrznuti na vas imena mojega radi. I tada će se mnogi sablazniti, i drug druga izdaće, i omrznuće drug na druga.« Hrišćani su sve ovo pretrpeli. Očevi i majke izdavali su svoju decu. Deca su izdavala svoje roditelje. Prijatelji su izručivali svoje prijatelje Sinedrionu. Progonitelji su ostvarivali svoju nameru ubistvom Stefana, Jakova i drugih hrišćana.

Preko svojih slugu Bog je pružio jevrejskom narodu poslednju priliku za pokajanje. Otkrivao se preko svojih svedoka u njihovom hapšenju, suđenju i zatvoru. Ipak, njihovi suci izricali su im smrtnu presudu. To su bili ljudi

kojih svet ne beše dostojan i time što su ih ubijali, Jevreji su iznova raskinjali Božjeg Sina. Tako će to opet biti. Vlast će donositi zakone koji će ograničavati versku slobodu. Prisvojiće pravo koje pripada samo Bogu. Smatraće da mogu vršiti pritisak na savest, nad kojom samo Bog ima pravo. Upravo sada oni počinju; nastaviće sprovesti ovo delo sve dok ne stignu do granice preko koje ne mogu preći. Bog će posredovati za svoj verni narod koji drži Zapovesti.

U svakoj prilici kad nastupi progonstvo, oni koji su očevici donose odluke ili za Hrista ili protiv Njega. Oni koji polažu saučešće prema onima koji su nepravedno osuđeni, pokazuju svoju privrženost Hristu. Drugi su pogođeni zato što se načela istine neposredno kose s njihovim postupcima. Mnogi se spotiču i padaju, odričući se vere koju su nekada zastupali. Oni koji otpadnu u vreme kušanja, da bi sačuvali svoju sigurnost, lažno će svedočiti i izdavaće svoju braću. Hristos je upozorio na ovo da ne bismo bili iznenađeni neshvatljivim, surovim postupkom onih koji odbacuju svetlost.

Hristos je svojim učenicima dao znak o uništenju koje će doći na Jerusalim i poučio ih kako da se spasu: »A kad vidite da Jerusalim opkoli vojska onda znajte da se približilo vreme da opusti. Tada koji budu u Judeji neka beže u gore, i koji budu u gradu neka izlaze na polje; i koji su na polju neka ne ulaze u njega; jer su ovo dani osvete da se izvrši sve što je napisano.« Ova opomena je dana da bude prihvaćena nakon četrdeset godina, prilikom razorenja Jerusalima. Hrišćani su poslušali ovu opomenu i nijedan nije poginuo prilikom zauzimanja grada.

»Nego se molite Bogu da ne bude bežanj vaša u zimu ni u subotu«, rekao je Hristos. On koji je načinio Subotu nije je ukinuo, prikovavši je na krst. Subota nije ukinuta niti poništena Njegovom smrću. Četrdeset godina nakon Njegovog raspeća ona je i dalje trebala da bude poštovana kao sveta. Četrdeset godina učenici su trebali moliti da njihovo bežanje ne bude u dan subotni.

Od razorenja Jerusalima, Hristos je brzo prešao na jedan veći događaj, na poslednju kariku u lancu istorije ove Zemlje, na dolazak Božjeg Sina u veličanstvu i slavi. Između ova dva događaja, pred Hristovim očima jasno se vide dugi vekovi tame, vekovi u kojima će Njegova crkva da bude obeležena krvlju, suzama i samrtnim mukama. Njegovi učenici sada nisu mogli podneti posmatranje takvih prizora i Isus ih je samo kratko spomenuo. »Jer će biti nevolja velika«, rekao je, »kakova nije bila od postanja sveta do sad niti će biti; i da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izabranih radi skratice se dani oni.« Tokom više od hiljadu godina na Hristove sledbenike dolaziće takvo progonstvo kakvo svetu nije nikada ranije bilo poznato. Milijuni Njegovih vernih svedoka biće ubijeni. Da se Božja ruka nije ispružila da sačuva svoj narod, svi bi izgинуli. »Ali izabranih radi«, rekao je, »skratice se dani oni.«

Rečima koje se ne mogu pogrešno razumeti naš Gospod sad govori o svom drugom dolasku i upozorava na opasnosti koje će se zbiti pre Njegovog dolaska na Zemlju. »Tako ako vam ko reče: evo ovde je Hristos; ili onde, ne verujte. Jer će izići lažni kristi i lažni proroci, i pokazaće znake velike i čudesa da bi prevarili, ako bude moguće i izbrane. Eto vam kazah napred. Ako vam dakle reku: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne verujte. Jer kako munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki će biti dolazak sina čovečijega.« Kao jedan od znakova razorenja Jerusalima Hristos je spomenuo: »Izći će mnogi lažni proroci i prevariće mnoge.« Izašli su lažni proroci koji su prevarili narod i mnoge odveli u pustinju. Opsenari i vračari, tvrdeći da imaju čudesnu silu, odvlačili su za sobom narod u samoću planina. Međutim, ovo proročanstvo izgovoreno je i za poslednje dane. Ovo je znak i drugog dolaska. Čak i danas lažni kristi i lažni proroci pokazuju i čudesa da bi zaveli Njegove učenike. Zar ne čujemo uzvik: »Evo ga u pustinji«? Zar nisu hiljade izašle u pustinju nadajući se da će naći Hrista? A zar se i danas s hiljada skupova na kojima ljudi tvrde da održavaju vezu s duhovima umrlih, ne čuje uzvik: »Evo ga u sobama«? To je upravo tvrdnja koju spiritizam ističe. Ali što Hristos kaže? »Ne verujte. Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki će biti dolazak sina čovečijega.«

Spasitelj daje znake svog dolaska, a i više od toga. On utvrđuje vreme kad će se pojaviti prvi od ovih znakova: »I odmah će po nevolji dana tih sunce pomračiti, i mesec svoju svetlost izgubiti, i zvezde s neba pasti, i sile nebeske pokrenuti se. I tada će se pokazati znak sina čovečijega gde ide na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom. I poslaće anđele svoje s velikim glasom trubnim; i sabraće izbrane njegove od četiri vetram od kraja do kraja nebesa.«

Na kraju velikog papskog progona, izjavio je Hristos, Sunce će se pomračiti i Mesec neće davati svoju svetlost. Nakon toga, zvezde će padati s neba. A On kaže: »Od smokve naučite se pričiti; kad se već njene grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljetu. Tako i vi vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata.« (**Matej, 24,32.33)

Hristos je dao znake svog dolaska. On izjavljuje da mi možemo znati kad je blizu, čak pred vratima. On govori o onima koji vide ove znake: »Ovaj naraštaj ne će proći dok se ovo sve ne zbude.« Ovi znaci su se pokazali. Sada sigurno znamo da je Gospodnji dolazak blizu. »Nebo i zemlja proći će«, kaže On, »ali reči moje ne će proći.«

Hristos će doći s oblacima i velikom slavom. Mnoštvo sjajnih anđela će Ga pratiti. On će doći da vaskrsne mrtve i preobrazi žive svete ljude iz slave u slavu. On će doći da prihvati one koji su Ga voleli i koji su držali Njegove zapovesti da ih uzme k sebi. Nije zaboravio na njih ni na svoje obećanje. Karike obiteljskog lanca opet

će se spojiti. Dok gledamo svoje preminule, možemo razmišljati o jutru kad će odjeknuti Božja truba, »i mrtvi će ustati neraspadljivi, i mi ćemo se pretvoriti.« (**1. Korinćanima 15,51) Još malo pa ćemo videti Kralja u Njegovoj krasoti. Još malo i on će otrti sve suze s naših očiju. Još malo i On će nas »postaviti prave pred slavom svojom u radosti.« (**Juda 24) Zbog toga je dajući znake svog dolaska rekao: »A kad se počne ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje, jer se približuje izbavljenje vaše.«

Međutim, dan i čas svog dolaska Hristos nije otkrio. On je jasno kazao svojim učenicima da sam ne može objaviti dan i čas svog drugog pojavljivanja. Da je imao slobodu da im ovo otkrije, zašto bi ih trebao bodriti da očuvaju stav stalnog iščekivanja? Ima onih koji tvrde da znaju točan dan i čas Gospodnjeg dolaska. Oni su vrlo ozbiljni u raspoređivanju događaja u budućnosti. Ali, Gospod ih je opomenuo da napuste tlo koje zauzimaju. Tačno vreme drugog dolaska Sina čovečjega Božja je tajna.

Hristos nastavlja opisujući stanje sveta prilikom Njegovog dolaska: »Jer kako što je bilo u vreme Nojevo tako će biti i dolazak sina čovečijega. Jer kako što pred potopom jedjahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje uđe u kovčeg, i ne osetiše dok ne dođe potop i odnese sve; tako će biti i dolazak sina čovečijega.« Hristos ovde ne iznosi zemaljski milenijum, hiljadu godina, tokom kojih svi treba da se pripreme za večnost. On nam govori da će, kad Sin čovečji ponovo dođe, da bude kao što je bilo u Nojevo vreme.

Kako je bilo u Nojevo vreme! »I Gospod videći da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji, i da su sve misli srca njihova svagda samo zle...« (**1. Mojsijeva 6,5) Stanovnici predpotopnog sveta odvrtili su se od Jahvea, odbijajući da čine Njegovu svetu volju. Sledili su svoju grešnu maštu i izopačene zamisli. Uništeni su zbog svog bezakonja, a i danas svet ide istim putem. On ne pokazuje nikakve laskave znake hiljadgodišnje slave. Prestupnici Božjeg zakona zlom ispunjavaju Zemlju. Njihove opklade, njihove konjske trke, njihovo kockanje, njihova raspusnost, njihov razvratan život, njihove neukrotive strasti, brzo ispunjavaju svet nasiljem.

U proročanstvu o uništenju Jerusalima Hristos je rekao: »I što će se bezakonje umnožiti, ohladnijeće ljubav mnogih. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. I propovediće se ovo evanđelje o carstvu po svemu svetu za svedočanstvo svim narodima. Veliko bezakonje onog vremena potpuno odgovara bezakonju u ovom naraštaju. tako je to i s proročanstvom o propovedanju evanđelja. Pre pada Jerusalima, Pavle, nadahnut Svetim Duhom, objavljuje da je evanđelje »propovedano svoj stvari pod nebom.« (**Kološanima 1,23) Tako i sada, pre dolaska Sina čovečjega, večno evanđelje treba da se propoveda »svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu.« (**Otkrivenje 14,6.14) Bog »je postavio dan u koji će suditi vasionome svetu.« (**Dela 17,31) Hristos nam govori kad će taj dan doći. On ne kaže da će se ceo svet obratiti, već da će se propovedati »ovo evanđelje o carstvu po svemu svetu za svedočanstvo svim narodima. I tada će doći pošljedak«. U našoj je moći da objavljivanjem evanđelja svetu ubrzamo Gospodnji dolazak. Mi ne trebamo samo čekati već i ubrzati dolazak Božjeg dana (**2. Petrova 3,12). Da je Hristova crkva izvršila svoj određeni rad kako joj je to Gospod zapovedio, ceo svet bi dosad bio opomenut i Gospod Isus u sili i velikoj slavi došao bi na našu Zemlju.

Kad je opisao znake svog dolaska, Hristos je rekao: »Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije.« Stražite dakle jednako i molite se Bogu.« Bog je uvek opominjao ljude o sudovima koji će doći. Oni koji su verovali Njegovoj vesti za svoje vreme i koji su vladali po svojoj veri, poslušni Njegovim zapovestima, izbegli su osude koje su stigle neposlušne i neverne. Reč je došla Noju: »Uđi u kovčeg ti i sav dom tvoj; jer te nađoh pravedna pred sobom.« Noje je poslušao i bio spasen. Vest je došla Lotu: »Ustajte, idite iz mesta ovoga, jer će sada zatrti Gospod grad ovaj.« (**1. Mojsijeva 7,1; 19,14) Lot se stavio pod zaštitu nebeskih vesnika i bio spasen. Tako su i Hristovi učenici dobili opomenu o razorenju Jerusalima. Oni koji su pazili na znak o nastupanju uništenja i sklonili se iz grada, izbegli su uništenje. Tako je i nama sad dana opomena o Hristovom drugom dolasku i o uništenju koje će doći na svet. Oni koji poslušaju upozorenje biće spaseni.

Zato što ne znamo tačno vreme Njegovog dolaska, dobili smo nalog da stražimo. »Blago onim slugama koje nađe gospodar kad dođe a oni straže.« (**Luka 12,37) Oni koji paze na Gospodnji dolazak ne čekaju uzalud. Očekivanje Hristovog dolaska treba pokrenuti ljude da se boje Gospoda i da se boje Njegove osude nad prestupom. Ono treba da ih probudi da znaju koliko je veliki greh odbiti Njegovu ponudu milosti. Oni koji očekuju Gospoda čiste svoje duše poslušnošću istini. Oni ujedinjuju budno straženje s ozbiljnim radom. Zato što znaju da je Gospod na vratima, njihova revnost postaje delotvorna u saradnji s božanskim silama u radu na spašavanju duša. To su verne i mudre sluge koje Gospodnjem domu daju »hranu na obrok.« (**Luka 12,42) Oni objavljuju istinu koju je posebno moguće primeniti na sadašnje vreme. Kao što su Enoh, Noje, Avram i Mojsije objavljivali istinu za svoje vreme, tako će sada Hristove sluge uputiti posebnu opomenu svom naraštaju.

Međutim, Hristos opisuje i drugu grupu. »Ali ako zli sluga u srcu svome kaže: 'Moj gospodar neće doći zadugo' i počne tući sudrugove te jesti i piti s pijanicama, doći će gospodar njegov u dan kad ga ne očekuje i u čas koji ne poznaje.« (Biblija »Stvarnost«)

Zli sluga govori u svom srcu: »Neće moj gospodar još zadugo doći«. On ne kaže da Hristos neće doći. On se ne ruga misli o Njegovom drugom dolasku. Međutim, u svom srcu, svojim postupcima i rečima objavljuje da Gospodnji dolazak kasni. On iz umova drugih potiskuje osvedočenje da Gospod brzo dolazi. Njegov uticaj vodi ljude k lažnom, bezbrižnom odlaganju. Oni su ohrabreni u svojoj svetovnosti i neosetljivosti. Umom vladaju zemaljske strasti, izopačene misli. Zli sluga jede i pije s pijanicama, sjedinjuje se sa svetom u traženju

zadovoljstva. On tuče svoje drugove sluge, optužujući i osuđujući one koji su verni svome Gospodaru. Meša se sa svetom. Sličan se izjednačuje sa sličnima u prestupu. To je strašno izjednačavanje. Sa svetom on je uhvaćen u zamku. »Doći će gospodar toga sluge... u čas kad ne misli, i raseći će ga napola, i daće mu platu kao i licemerima.«

»Ako li ne uzastražiš, doći ću na tebe kao lupež, i ne ćeš čuti u koji ću čas doći na tebe.« (**Otkrivenje 3,3) Hristov dolazak iznenadiće lažne učitelje. Oni govore: »Mir je, i nema se šta bojati.« Kao i sveštenici i učitelji pre pada Jerusalima, brinu se da crkva uživa zemaljsko blagostanje i slavu. Znake vremena tumače proizvoljno. Ali što kaže reč Nadahnuća: »Onda će iznenada napasti na njih pogibao.« (**1. Solunjanima 5,3) Dan Gospodnji doći će kao zamka na sve koji žive na Zemlji, na sve koji od ovog sveta čine svoj dom. On će doći za njih kao lupež koji se prikrada.

Svet, pun pobuna, pun bezbožnog zadovoljstva, spava, spava u telesnoj sigurnosti. Ljudi odlažu Gospodnji dolazak. Smeju se opomenama. Gordo se hvališu: »Sve stoji tako od početka stvorenja.« »I sutra će biti kao danas, i još mnogo više.« (**2. Petrova 3,4; **Isaija 56,12) Još više ćemo uroniti u ljubavi prema zadovoljstvu. Ali, Hristos kaže: »Evo idem kao lupež.« (**Otkrivenje 16,15) Upravo u vreme kad se svet s podsmehom pita: »Gde je obećanje dolaska njegova?« znaci se ispunjavaju. Dok viču: »Mir je, i nema se šta bojati«, dolazi iznenadno uništenje. Kad se rugač i onaj koji odbacuje istinu uzohole; kad se način poslovanja u raznim delatnostima za sticanje novca sprovodi bez poštovanja načela; kad student žudno teži za znanjem svega drugog samo ne Biblije, Hristos dolazi kao lupež.

Na ovom svetu sve je u pokretu. Znaci vremena su zlosutni. Događaji koji dolaze već bacaju svoje senke. Božji Duh se povlači sa Zemlje i nesreća sledi nesreću na moru i kopnu. Podižu se vihuri, zemljotresi, požari, poplave i ubistva na svakom koraku. Ko može da čita budućnost? Gde je sigurnost? Nema sigurnosti ni u čemu što je ljudsko ili zemaljsko. Ljudi se brzo svrstavaju pod zastavu koju su izabrali. Uzbuđeno čekaju, straže i rade za dolazak našeg Gospoda. Druga grupa stupa u redove kojima upravlja veliki otpadnik. Malo njih srcem i dušom veruje da moramo izbeći grob i zadobiti Nebo.

Kriza nam se postepeno prikrada. Sunce sija na nebu, putujući svojom uobičajenom putanjom, a nebesa još uvek kazuju slavu Božju. Ljudi još uvek jedu i piju, sade i zidaju, žene se i udaju. Trgovci još uvek kupuju i prodaju. Ljudi se međusobno sukobljavaju u borbi za najviša mesta. Poklonici zadovoljstva još uvek se tiskaju po pozorištima, na konjskim trkama i u kockarnicama. Svuda prevladava najveće ushićenje, a čas probe brzo se završava i svaki slučaj ubrzo će biti odlučan za večnost. Sotona vidi da je njegovo vreme kratko. On je pokrenuo sve svoje snage kako bi ljude prevario, zaveo, zadržao u svojoj službi i zanio, dok se dan probe ne završi i vrata milosti zauvek ne zatvore.

Reči opomene našega Gospoda s Maslinske gore svečano dopiru kroz sve vekove do nas danas: »Ali se čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga sveta, i da vam ovaj dan ne dođe iznenada.« »Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteći od svega što će se zbiti, i stati pred sinom čovečijim.«

Poglavlje 70.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 25,31-46.

»JEDNOME OD OVE MOJE NAJMANJE BRAJE«

»A kad dođe sin čovečij u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda će sestiti na prestolu slave svoje. I sabraće se pred njim svi narodi i razlučiće ih između sebe.« Ovako je Hristos na Maslinskoj gori svojim učenicima opisao prizor velikog sudnjeg dana. Istaknuo je da će se odluka ovog suda doneti na osnovi jedne pojedinosti. Kad se narodi budu okupili pred Njim postojaće samo dve grupe ljudi, a njihova večna sudbina biće određena onim što su učinili ili zanemarili da učine za Njega u ličnosti siromašnih i napaćenih.

Toga dana Hristos neće prikazati ljudima veliko delo koje je On učinio za njih dajući svoj život za njihovo otkupljenje. Prikazaće delo koje su oni verno obavili za Njega. Onima koje je postavio sebi s desne strane reći će: »Hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postajanja sveta. Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me; go bijah, i odenuste me; bolestan bijah, i primiste me; u tamnici bijah, i dođoste k meni.« Međutim, oni koje Isus pohvaljuje ne znaju da su služili Njemu. Na njihova pitanja puna dvojbe On ovako odgovara: »Kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.«

Isus je rekao svojim učenicima da će na njih omrznuti svi ljudi, da će biti progonjeni i mučeni. Mnogi će biti isterani iz svojih domova i prepušteni siromaštvu. Mnogi će biti bačeni u zatvor. Svima koji napuštaju prijatelje ili svoj dom Njega radi, On je obećao stotruko više u ovom životu. Sad je obećao poseban blagoslov svima koji će služiti svojoj braći. U svima koji pate zbog Mog imena, kaže Isus, treba da prepoznate Mene. Kao što biste poslužili Meni, tako treba da poslužite njima. To je dokaz da ste Moji učenici.

Svi koji su rođeni u nebeskoj porodici, u osobitom smislu braća su našega Gospoda. Hristova ljubav povezuje u zajednicu članove Njegove porodice i gde god se ona pokaže, otkriva se božansko srodstvo. »Svaki koji ima ljubav od Boga je rođen, i poznaje Boga.« (***)1. Jovanova 4,7)

Oni koje Hristos pohvaljuje na sudu možda su malo poznavali teologiju, ali su gajili Njegova načela. Pod uticajem božanskog Duha bili su blagoslov ljudima oko sebe. Čak i među neznabošcima ima onih koji su gajili duh ljubavnosti; pre no što su reči života doprle do njih, prijateljski su primili misionare i služili im čak po cenu svog života. Među neznabošcima ima onih koji neznajući obožavaju Boga, onih koje svetlost nikada nije dosegla preko ljudskih oruđa. Oni neće propasti. Iako ne poznaju Božji pisani Zakon, čuli su Njegov glas kako im govori u prirodi i činili ono što Zakon zahteva. Njihova dela potvrđuju da je Sveti Duh dirnuo njihova srca i Bog ih prepoznao kao svoju decu.

Koliko će se iznenaditi i radovati najmanji među narodima i među neznabošcima kad sa Spasiteljevih usana budu čuli: »Kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.«

Međutim, Hristova ljubav ne obuhvata samo neku određenu grupu ljudi. On se poistovjećuje sa svakim detetom ljudske porodice. Da bismo mogli postati članovi nebeske porodice, On je postao članom zemaljske porodice. On je Sin čovečji i zato brat svakom Adamovom sinu i kćeri. Njegovi sledbenici se ne trebaju isključiti iz sveta koji propada oko njih. Oni su deo velikog mozaika ljudskog roda, i Nebo na njih gleda kao na braću grešnicima, a isto tako i svetim ljudima. Hristova ljubav privija k sebi pale, zabludele i grešne i svako delo ljubavnosti učinjeno da se podigne neka posnula duša, svako delo milosrđa prihvata se kao da je učinjeno Njemu.

Nebeski anđeli poslani su da služe onima koji će naslediti spasenje. Sad još ne znamo ko su oni, još nije pokazano ko će pobediti i učestvovati u nasledstvu svetih u svetlosti, ali nebeski anđeli prolaze svuda, dužinom i širinom Zemlje, tražeći da uteše žalosne, da zaštite one koji su u opasnosti, da pridobiju ljudska srca za Hrista. Oni nikog ne zanemaruju niti mimoilaze. Bog ne gleda ko je ko, već se podjednako stara za sve duše koje je stvorio.

Kad otvorite vrata Hristovim predstavnicima koji su u nevolji i koji pate, primete dobrodošlicom nevidljive anđele. Pozivate društvo nebeskih bića. Oni donose svetu atmosferu radosti i mira. Oni dolaze s hvalom na svojim usnama, a na Nebu se čuje pesma koja joj odgovara. Svako delo milosrđa stvara muziku na Nebu. Otac na svom prestolu nesebične radnike ubraja u svoje najdragocenije blago.

Oni s leve strane Hristu, oni koji su Ga zanemarili u ličnostima siromašnih i onih koji pate, nisu bili svesni svoje krivice. Sotona ih je zaslepio; nisu shvatili što duguju svojoj braći. Bili su zaokupljeni sami sobom i nisu se brinuli za potrebe drugih.

Bogatima je Bog dao bogatstvo da otklone i ublaže patnje Njegove dece, ali vrlo često oni su ravnodušni prema potrebama drugih. Osećaju se višim od svoje siromašne braće. Oni se ne postavljaju u položaj siromašnoga. Ne shvataju iskušenja i borbe siromašnih i raskošnim crkvama, bogati se odvajaju od siromašnih. Novac koji je Bog dao da bi blagoslovio nevoljne troši se za pothranjivanje ponosa i sebičnosti. Siromašnima se svakodnevno uskraćuje spoznaja koju bi trebali imati o nežnoj Božjoj milosti, jer je On dao obilne darove da bi oni mogli biti podržano u svojim životnim potrebama. Prinudeni su da osećaju siromaštvo koje sužava život, pa često dolaze u iskušenje da postanu zavidljivi, ljubomorni i puni loših nagađanja. Oni koji nisu trpeli pritisak oskudice, vrlo često postupaju prema siromašnima s omalovažavanjem i čine da se ovi osećaju još jasnije.

Međutim, Hristos sve to posmatra i kaže da je bio gladan i žedan, da je bio stranac, da je bio bolestan, da je bio u tamnici. Dok ste se vi gostili za svojom prepunom trpezom, Ja sam gladovao u krovinjari ili na pustoj ulici. Dok ste uživali u svom raskošnom domu, Ja nisam imao gde glave zakloniti. Dok ste svoje ormare punili skupocenom odećom, Ja sam bio u sirotinji. Dok ste išli za svojim zadovoljstvima, Ja sam propadao u tamnici.

Kad ste udelili malo hleba gladnim siromasima, kad ste dali neku iznošenu odeću da ih zaštiti od ljute zime, da li ste se setili da dajete Gospodu slave? Svakog dana u vašem životu bio sam blizu vas u ličnosti ovih jadnika, ali Me niste tražili. Niste želeli Moje društvo. Ja vas ne poznajem.

Mnogi smatraju velikom prednošću posetu mestima iz Hristovog života na Zemlji, hodanje stazama kojima je On prošao, posmatranje jezera kraj kojeg je voleo poučavati, kao i brda i dolina na kojima je često počivao Njegov pogled. Ali mi ne moramo poći u Nazaret, Kapernaum ili Vitaniju, da bismo išli Isusovim stopama. Njegove stope naći ćemo kraj bolesničke postelje, u bednim krovinjarama, na prepunim ulicama velikog grada i na svakom mestu na kome se nalaze ljudska srca gladna utehe. Ići ćemo Njegovim stopama ako činimo ono što je On činio dok je bio na Zemlji.

Svi mogu nešto učiniti. »Siromahe svagda imate sa sobom« (***)Jovan 12,8), rekao je Isus i niko ne bi trebao misliti da ne postoji mesto na kojem ne može raditi za Njega. Milijuni ljudskih duša koji, sputani okovima neznanja i greha, nisu nikada čuli o Hristovoj ljubavi prema njima, stoje na rubu propasti. Da smo mi na njihovom mestu, što bismo želeli da ono učine za nas? Imamo najsvečaniju obavezu da učinimo za njih sve što je u našoj moći. Hristovo pravilo života, prema kome će svako od nas stajati ili pasti na sudu, glasi: »Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima.« (***)Matej 7,12)

Spasitelj je dao svoj dragoceni život da bi osnovao crkvu koja će da bude sposobna da brine o žalosnim dušama koje su u iskušenju. Zajednica vernih može da bude siromašna, neobrazovana i nepoznata, ali u Hristu oni mogu obavljati rad u domu, susedstvu, crkvi, pa čak i u »drugim krajevima«, čiji će rezultat da bude tako dalekosežan kao večnost.

Zato što se ovaj rad zanemaruje, mnoštvo mladih učenika nikada ne napreduje dalje od puke abecede hrišćanskog iskustva. Svetlost koja je plamtela u njihovom srcu dok im je Isus govorio – Opraštaju ti se gresi tvoji – mogli su sačuvati pomažući onima koji su se nalazili u nevolji. Neumorna snaga koja je tako često izvor opasnosti za mlade, može se usmeriti kanalima kroz koje bi potekla u reci blagoslova. »Ja« bi bilo zaboravljeno u ozbiljnom radu za dobro drugih. Veliki Pastir služice onima koji služe drugima. Oni će piti od reke života i ugasiće žeđ. Neće težiti za uzbudljivim zabavama ili nekom promenom u svom životu. Najvažniji predmet njihovog zanimanja biće kako da spasu duše koje se nalaze pred propašću. Njihovi odnosi s društvom biće korisni. Otkupiteljeva ljubav privući će i ujediniti srca.

Kad shvatimo da smo Božji saradnici, Njegova obećanja nećemo ravnodušno objavljivati. Ona će goreti u našim srcima i raspaliti se na našim usnama. Kad je bio pozvan da služi neukom, nediscipliniranom i buntovnom narodu, Bog je Mojsiju dao obećanje: »Moje će lice ići napred, i daću ti odmor.« Rekao je i: »Ja ću biti s tobom.« (**2. Mojsijeva 33,14;3,12) Ovo je obećanje svima koji umesto Hrista rade za siromašne i napaćene ljude,

Ljubav prema čoveku je zemaljski izraz ljubavi prema Bogu. Kralj slave postao je jedno s nama da bi nam usadio ovu ljubav, da bi nas učinio decom jedne porodice. Kad se ispune Njegove oprostajne reči – Da imate ljubav među sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama – (**Jovan 15,12) kad budemo voleli ovaj svet kao što ga je On voleo, tada je ostvarena Njegova misija za nas. Pripremljeni smo za Nebo; jer imamo Nebo u svom srcu.

»Izbavljaj pohvatane na smrt; i koje hoće da pogube, nemoj se ustegnuti od njih. Ako li rečeš: gle, nismo znali za to; ne će li razumet onaj koji ispituje srca, i koji čuva dušu tvoju ne će li doznati i platiti svakome po delima njegovim?« (**Priče 24,11.12) U veliki dan suda, one koji nisu radili za Hrista, koji su išli kroz život misleći na sebe, brinući se o sebi, Sudac cele Zemlje postaviće zajedno s onima koji čine zlo. Njima će se izreći ista osuda.

Svakoj duši nešto je povereno. Od svakoga će Veliki Pastir zahtevati: »Gde je stado što ti je predano, stado slave tvoje?« I »Šta ćeš reći kad te pohodi?« (**Jeremija 13,20.21)

Poglavlje 71.

Ova glava zasnovana je na ***Luki 22,7–18,24; ***Jovanu 13,1–17.

SLUGA SLUGAMA

U gornjoj sobi jedne kuće u Jerusalimu Hristos je sa svojim učenicima sedeo za stolom. Sakupili su se da svetkuj u Pashu. Spasitelj je želeo s dvanaesticom proslaviti ovaj praznik. Znao je da je došao Njegov čas; On sam bio je pravo pashalno jagnje i na dan kad se jela Pasha trebao je biti žrtvovan. Uskoro je trebao ispiti čašu gneva, primiti poslednje krštenje patnjama. Međutim, preostalo Mu je još nekoliko mirnih sati, i njih je trebalo provesti za dobrobit svojih voljenih učenika.

Celokupan Hristov život bio je život nesebične službe. Ne »da mu služe, nego da služi« (**Matej 20,28) bila je pouka svakog Njegovog dela. Ali učenici još nisu naučili ovu pouku. Na ovoj poslednjoj pashalnoj večeri Isus je ponovio svoje učenje slikovitim prikazom koji ga je zauvek utisnuo u njihove umove i srca.

Razgovori između Isusa i Njegovih učenika obično su bili vreme tihe radosti koje su svi oni vrlo cenili. Pashalne večeri bile su prizori osobite vrednosti; ali ovom prilikom Isus je bio potišten. Njegovo srce pritiskivao je teret i senka je počivala na Njegovom licu. Kad se sastao s učenicima u gornjoj sobi, primetili su da nešto teško pritiska Njegovu dušu, pa iako nisu znali razlog, saosećali su u Njegovoj boli.

Kad su se okupili oko stola, tužnim glasom je rekao: »Vrlo sam želeo da ovaj vazam jedem s vama pre nego postradam; jer vam kažem da je odsele neću jesti dok se ne svrši u carstvu Božijemu. I uzevši čašu dade hvalu, i reče: uzmite je i razdelite među sobom; jer vam kažem da neću piti od roda vinogradskoga dok ne dođe carstvo Božije.«

Hristos je znao da je došlo vreme da pređe iz ovog sveta Ocu. Kako je voleo svoje koji su bili na svetu, voleo ih je do kraja. Sad se nalazio u senci krsta i bol je tištala Njegov srce. Znao je da će biti napušten u trenutku izdaje. Znao je da će biti ubijen u najvećem poniženju, onako kako se ubijaju zločinci. Znao je za nezahvalnost i surovost onih koje je došao spasiti. Znao je veličinu žrtve koju mora podneti i kako će za mnoge biti uzaludna. Znajući sve što mu predstoji, prirodno je mogao da bude savladan mišlju o svom poniženju i patnji. Ali posmatrao je dvanaesticu, koji su bili s Njim kao Njegovi najrođeniji i koji će nakon Njegovog ponižavanja, žalosti i bolnog iskustva da budu ostavljeni da se sami bore u svetu. Njegove misli o ličnim patnjama bile su uvek povezane s Njegovim učenicima. Nije mislio na sebe. U Njegovim mislima briga za njih bila je najvažnija.

Isus je imao puno toga reći ove poslednje večeri koju je provodio sa svojim učenicima. Da su bili spremni primiti ono što im je On želeo dati, bili su sačuvano od boli koja je razdirala srce, od razočaranja i neverstva. Međutim, Isus je video da oni ne mogu podneti ono što im je trebao kazati. Dok je posmatrao njihova lica, reči opomene i utehe zadržale su se na Njegovim usnama. Trenuci su prolazili u tišini. Izgledalo je kao da Isus nešto

očekuje. Učenicima je bilo neprijatno. Saučešće i nežnost pokrenuti Hristovom boli kao da su iščezli. Njegove reči pune tuge, koje su otkrivala Njegove patnje, ostale su nezapažene. Pogledi koje su upućivali jedni drugima otkrivali su ljubomoru i borbu za prvenstvo.

»A posta i prepiranje među njima koji bi se držao među njima da je najveći.« Ovo prepiranje, nastavljeno i u Hristovom prisustvu, ožalostilo Ga je i ranilo. Učenici su se držali svoje omiljene zamisli da će Isus uspostaviti svoju vlast i zauzeti položaj na Davidovom prestolu. Svaki od njih još uvek je u svom srcu čeznuo za najvišim prestolom, u tom carstvu. Procenili su sebe i druge i umesto da svoju braću smatraju dostojnijom sebe su stavljali na prvo mesto. Jakovljevi i Jovanovi zahtev da sednu s desne i leve strane Hristovog prestola kod ostalih je podstakao gnev. To što su se ova dva brata usudila tražiti najviši položaj toliko je uzбудilo ostalu deseticu da im je zapretio rasep. Osećali su da se o njima pogrešno rasuđivalo, da se njihova vernost i darovi nisu dovoljno cenili. Juda je bio najoštriji prema Jakovu i Jovanu.

Kad su učenici ušli u dvoranu za večeru, njihova srca bila su ispunjena osećajem uvređenosti. Juda se progurao do Hrista s leve strane, a Jovan je sedeo s desne. Ako je postojalo neko više mesto, Juda je bio spreman da ga zauzme, a smatralo se da je to mesto kraj Hrista. A Juda je bio izdajnik.

Pojavio se još jedan razlog za raspravu. Na svetkovinama je bilo uobičajeno da sluga opere noge gostima, pa su i ovom prilikom za to bile izvršene pripreme. Krčag, umivaonik i ubrus bili su spremni za pranje nogu; kako nije bilo sluge, učenicima je palo u deo da to urade. Međutim, svaki učenik, popuštajući povređenom ponosu, odlučio je da ne izvrši dužnost sluge. Svi su izrazili hladnokrvni nemar, naoko nesvesni da bilo što moraju učiniti. Svojom šutnjom odbacili su mogućnost da se ponize.

Kako da Hristos povede ove jadne duše tamo gde Sotona nad njima neće izvojevati odlučujuću pobjedu? Kako im pokazati da ih samo zvanje učenika ne čini učenicima ili osigurava mesto u Njegovom carstvu? Kako im pokazati da se stvarna veličina ogleda u službi ljubavi i pravoj poniznosti? Kako zapaliti ljubav u njihovim srcima i pripremiti ih da shvate ono što im je želeo kazati?

Učenici nisu učinili nikakav pokret da posluže jedan drugome. Isus je čekao neko vreme da vidi što će oni učiniti. Tada je On, božanski Učitelj, ustao od stola. Odlazeći gornju haljinu koja bi Mu smetala, uzeo je ubrus i zapregao se. Iznenadjeni učenici posmatrali su sve to i u tišini čekali da vide što će uslediti. »Potom usu vodu u umivaonicu, i počeo prati noge učenicima i otirati ubrusom kojim beše zapregnut.« Ovaj postupak otvorio je oči učenicima. Gorki stid i poniženje ispunili su im srce. Razumeli su neizgovoreni ukor i sebe sagledali u sasvim novom svetlu.

Tako je Hristos izrazi svoju ljubav prema svojim učenicima. Njihov sebičan duh nanosio Mu je bol, ali nije se upustio ni u kakvu raspravu s njima o ovoj njihovoj teškoći. Umesto toga dao im je primer koji oni nikada neće zaboraviti. Njegova ljubav prema njima nije se lako mogla pomutiti ili ugasiti. Znao je da Mu je Otac svestan svoje božanske prirode, ali ostavio je svoju carsku krunu i vladarsku odeću i uzeo obličje sluge. Jedno od poslednjih dela Njegovog života na Zemlji bilo je da se zapregne kao sluga i izvrši dužnost sluge.

Pre Pashe Juda se po drugi put sastao sa sveštenicima i književnicima i zaključio sporazum da im preda Isusa u ruke. Ipak se pomešao nakon toga s učenicima kao da je sasvim nevin i zainteresiran oko pripreme za praznik. Učenici nisu ništa znali o Judinoj nameri. Jedino je Isus mogao da pročita njegovu tajnu. Ipak nije ga razotkrio. Isus je čeznuo za njegovom dušom. Za njim je osećao isti teret kao i za Jerusalimom kad je plakao nad ovim gradom osuđenim na uništenje. Njegov srce je vapilo: »Kako da te dam?« Silu te ljubavi osetio je i Juda. Dok su Spasiteljeve ruke prale te prljave noge i dok ih je otirao ubrusom, Judino srce bilo je prožeto podsticanje da sada prizna svoj greh. Ali on se nije želeo poniziti. Njegovo srce otvrdnulo je za pokajanje i stare pobude otklonjene za trenutak, ponovo su zagospodarile njime. Juda se sada vređao zbog Hristovog čina pranja nogu učenicima. Ako se Isus može tako poniziti, mislio je, onda On ne može bit car Izrailjev. Sve nade u svetovne počasti u zemaljskom carstvu bile su uništene. Juda je bio uveren da ne može ništa dobiti ako sledi Hrista. Budući da je video kako, po njegovom mišljenju, Isus sam sebe potcenjuje, bio je odlučan u svojoj nameri da Ga se odrekne i prizna da je prevaren. Opsednut zlim duhom odlučio je da izvrši delo koje je prihvatio, da izda svog Gospoda.

Birajući položaj za stolom, Juda je pokušao zauzeti prvo mesto, pa je Hristos kao sluga prvo uslužio njega. Jovan, prema kome je Juda osećao tako punogorčine, bio je ostavljen da bude poslednji. Ali, Jovan to nije smatrao ni ukotom ni ponižavanjem. Učenici su bili vrlo dirnuti dok su posmatrali Hristovo delo. Kad je došao red na Petra, začuđeno je uzviknuo: »Gospode! zar ti moje noge da opereš?« Hristova poniznost slomila mu je srce. Obuzeo ga je stid na misao što ovu službu ne obavlja neko od učenika. »Što ja činim«, rekao je Hristos, »ti sad ne znaš, ali ćeš posle doznati.« Petar nije mogao podneti da vidi samog Gospoda. za koga je verovao da je Božji Sin, kako obavlja dužnost sluge. Svom dušom pobunio se protiv takvog ponižavanja. Nije shvatio da je Hristos zato došao na svet. Odlučno je uzviknuo: »Nikad ti ne ćeš oprati mojih nogu.«

Hristos je ozbiljno odgovorio Petru: »Ako te ne operem nemaš dela sa mnom.« Čin koji je Petar odbio bio je vrsta uzvišenijeg čišćenja. Hristos je došao da opere srce od mrlje greha. Time što nije hteo dopustiti Hristu da opere njegove noge, Petar je odbacio uzvišenije očišćenje koje je bilo obuhvaćeno nižim. On je, ustvari, odbacio

svoga Gospoda. Za Učitelja nije poniženje ako Mu dozvolimo da nas očisti. Prava poniznost znači sa zahvalnim srcem primiti sve što se čini za nas i ozbiljno raditi za Hrista.

Na reči: »Ako te ne operem nemaš dela sa mnom«, Petar se odrekao svoje gordosti i samovolje. Nije mogao podneti pomisao o odvajanju od Hrista; to bi za njega značilo smrt. »Ne samo noge moje«, rekao je, »nego i ruke i glavu. Isus mu reče: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav čist.«

Ove reči znače više od telesne čistoće. Hristos još uvek govori o uzvišenijem očišćenju koje je slikovito prikazano nižim. Onaj koji dolazi s kupanja čist je, ali noge u sandalama brzo se zapraše, pa ih je potrebno ponovo oprati. Tako su Petar i njegova braća bili oprani u velikom izvoru otvorenom za greh i nečistoću. Hristos ih je priznavao za svoje. Međutim, iskušenje ih je navelo na zlo i njima je još uvek bila potrebna Njegova milost koja očišćava. Kad se Isus zapregao ubrusom da opere prašinu s njihovih nogu, On je želeo da tim istim činom iz njihovih srca opere neslogu, ljubomoru i gordost. To je nosilo puno dublje značenje nego samo pranje njihovih prašnjavih nogu. S duhom koji su tada posedovali nijedan od njih nije bio spreman za zajednicu s Hristom. Dokle god nisu dovedeni u stanje poniznosti i ljubavi nisu bili spremni da učestvuju u pashalnoj večeri ili uzmu udela u službi za spomen koju je Isus upravo nameravao uspostaviti. Njihova srca moraju se očistiti. Gordost i samoljublje stvaraju razmirice i mržnju; ali Isus je sve to oprao perući im noge. Došlo je do promene osećaja. Posmatrajući ih Isus je mogao kazati: »Vi ste čisti«. Sad je postojalo jedinstvo srca i međusobna ljubav. Postali su krotki i spremni za prihvatanje pouka. Osim Jude, svi su bili spremni da ustupe drugome najviše mesto. Sad sa pokornim i zahvalnim srcem mogli su primiti Hristove reči.

Kao Petar i njegova braća, i mi smo oprani u Hristovoj krvi, pa ipak često u dodiru sa zlom čisto srce se uprlja. Mi moramo doći Hristu i primiti Njegovu milost koja očišćava. Petar se ustezao da svoje prašnjave noge prepusti dodiru svog Gospoda i Učitelja; koliko često mi dovodimo svoja grešna, prijava srca u dodir s Hristovim srcem! Koliko Ga žaloste naše zle čudi, naša taština i naša gordost! Pa ipak, moramo Mu doneti sve naše slabosti i nečistoću. On jedini može oprati i očistiti. Mi nismo spremni za zajednicu s Njim ako nismo očišćeni Njegovim uspešnim delovanjem.

Isus je rekao svojim učenicima: »Vi ste čisti, ali ne svi.« On je oprao Judine noge, ali Mu se srce nije pokorilo. Ono nije bilo očišćeno. Juda se nije potčinio Hristu.

Kad je oprao noge učenicima, Hristos je uzeo svoju haljinu, ponovo seo i rekao im: »Znate li što ja učinih vama? Vi zovete mene učiteljem i Gospodom; i pravo velite: jer jesam. Kad dakle ja oprah vama noge Gospod učitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih. Zaista, zaista vam kažem: nije sluga veći od gospodara svojega, niti je poslanik veći od onoga koji ga je poslao.«

Hristos je želeo da Njegovi učenici razumeju kako to što im je oprao noge nije nimalo umanjilo Njegovo dostojanstvo. »Vi zovete mene učiteljem i Gospodom i pravo velite: jer jesam.« Zato što je bio tako beskraino uzvišen, ovoj službi je dao čast i značaj. Niko nije bio tako uzdignut kao Hristos, pa se ipak spustio do najponiznije dužnosti. Da Njegov narod ne bi bio zaveden sebičnošću koja prebiva u telesnom srcu i koja se jača udovoljavanjem, samome sebi, sam Hristos je dao primer poniznosti. Nije želeo prepustiti čovekovom staranju ovu važnu pouku. Pridavao joj je tako veliki značaj, da je On lično, On koji je jednak Bogu, postupao kao sluga prema svojim učenicima. Dok su se raspravljali oko najvišeg mesta, On pred kim treba da se savije svako koljeno, On kome anđeli slave služe i to smatraju za čast, sagnuo se da opere noge onima koji su Ga zvali Gospodom. On je prao noge svom izdajniku.

U svom životu i poukama Hristos je dao savršeni primer nesebične službe koja ima svoje poreklo u Bogu. Bog ne živi za sebe. Stvaranjem sveta i održavanjem onoga što je stvorio, On stalno služi drugima. »On zapoveda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima.« (***)Matej 5,45) Ovaj ideal služenja Bog je poverio svom Sinu. Isusu je bilo dato da stoji na čelu ljudskog roda, da bi svojim primerom mogao poučiti što znači služiti. Njegov celokupan život bio je potčinjen zakonu službe. On je služio svima, pomagao svima. Tako je životom ostvario Božji zakon, i svojim primerom pokazao kako da Ga poslušamo.

Isus se stalno trudio da uspostavi ovo načelo među svojim učenicima. kad su Jakov i Jovan zatražili prvenstvo rekao je: »Koji hoće da bude veći među vama, da vam služi.« (***)Matej 20,26) U mom carstvu načelo prvenstva i premoći nema mesta. Poniznost je jedina prava veličina. jedina razlika ogleda se u posvećenosti službi drugima.

Sada, pošto je oprao noge učenicima, rekao je: »Ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih.« Ovim rečima Hristos nije naložio samo pokazivanje gostoljubivosti. To je značilo znatno više od samog pranja nogu gostima koji su se uprljali prašinom na putovanju. Hristos je ovde uspostavio jednu versku službu. Delom našeg Gospoda ovaj svečani čin poniznosti učinjen je posvećenim obredom. Učenici treba da ga poštuju, da bi uvek mogli držati na umu Njegove pouke o poniznosti i službi.

Ovaj obred je priprema koju je Hristos odredio za službu Svete večere. Dokle god se gaji gordost, neprijateljstvo i borba za prvenstvo, srce ne može stupiti u zajednicu u zajednicu sa Hristom. Nismo spremni da uzmemo zajedničko učešće u Njegovom telu i Njegovoj krvi. Zato je Hristos odredio da se prvo poštuje uspomena na Njegovu poniznost.

Dok pristupaju ovom obredu, Božja deca se trebaju sećati reči Gospoda i slave: »Znate li što ja učinih vama? Vi zovete mene učiteljem i Gospodom: i pravo velite: jer jesam. Kad dakle ja oprah vama noge Gospod i učitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih. Zaista vam kažem: nije sluga veći od gospodara svojega, niti je poslanik veći od onoga koji ga je poslao. Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete.« U čoveku postoji sklonost da sebe ceni više od svog brata, da radi za sebe, da traži najviše mesto; ovo često rađa predrasude i gorčinu duha. Obred koji prethodi Gospodnjoj večeri treba ukloniti ove nesporazume, osloboditi čoveka njegove sebičnosti, skinuti ga sa štula njegovog samouzvišenja do poniznosti srca koja će ga povesti da služi svome bratu.

Sveti Posmatrač s Neba prisutan je na ovoj svečanosti i čini je trenutkom za ispitivanje duše, za osvedočenje o grehu i za blaženu sigurnost da su gresi oprošteni. Hristos se tu nalazi u punini svoje milosti da izmeni tok misli koje su tekle sebičnim kanalima. Duh Sveti oživljava osetljivost onih koji slede primer svoga Gospoda. Kad se sećamo Spasiteljve poniznosti, misao se nastavlja na misao: javlja se ceo niz uspomena, uspomene na Božju veliku dobrotu i ljubav i na nežnost zemaljskih prijatelja. U misli nam dolaze zaboravljeni blagoslovi, zloupotrebljena milost, omalovažene milosti. Otkrivaju se koreni gorčine koju su ugušili dragocenu biljku ljubavi. Sećamo se mana karaktera, zapostavljanja dužnosti, nezahvalnosti prema Bogu, hladnoće prema braći. Greh se vidi u svetlosti u kojoj ga Bog posmatra. Naše misli nisu misli samodopodanja, već oštre samoosude i poniznosti. Um je osnažen da poruši svaku prepreku koja je izazvala razdvajanje. Odagnane su zle misli i loš govor. Gresi se priznaju, oprošteni su. Hristova milost koja pokorava ulazi u dušu, a Hristova ljubav spaja srca u blagoslovljeno jedinstvo.

Kad se ovako uči pouka o službi pripreme, budi se želja za uzvišenijim duhovnim životom. Božanski Svedok dogovoriće na ovu želju. Duša će biti uzdignuta. Mi možemo učestvovati u Svetoj večeri sa svešću da su nam gresi oprošteni. Sunce Hristove pravde ispuniće sve odaje uma i hrama duše. Posmatračemo »jagnje Božije koje uze na se greh sveta.« (**Jovan 1,29)

Onima koji prihvataju duh ove službe, ona nikada ne može postati samo svečanim obredom. Njena stalna pouka biće: »Iz ljubavi služite jedan drugome.« (**Galatima 5,13) Time što je oprao noge svojim učenicima, Hristos je pokazao da bi izvršio svaku službu, ma koliko bila skromna, koja bi ih učinila naslednicima s Njim u večnom bogatstvu nebeskog blaga. Njegovi učenici, vršeći isto obred, svečano se zavetuju da na isti način služe svojoj braći. Kad god se ovaj obred pravilno ispunjava, Božja deca dolaze u svetu vezu, da bi pomogli i blagoslovili jedni druge. Zavetuju se da će život posvetiti nesebičnoj službi, ali ne samo jedan za drugoga. Njihovo polje rada je isto tako prostrano kao što je bilo i polje rada njihovog Učitelja. Svet je pun onih kojima je potrebna naša služba. Siromašni, bespomoćni, nenaučeni nalaze se na svakom koraku. Oni koji su imali zajednicu sa Hristom u gornjoj sobi krenuće da služe kao što je i On služio.

Isus, kome su svi služili, došao je da bude sluga svima. Pošto je služio svima, Njemu će opet svi služiti i svi će Ga slaviti. Oni koji će uzeti udela u Njegovim božanskim osobinama, s Njim deliti radost što vide iskupljene duše, moraju slediti Njegov primer nesebične službe.

Sve ovo sadržavale su Isusove reči: »Ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih.« To je bio cilj službe koju je zasnovao. Rekao je: »Kad ovo znate«, ako znate svrhu ovih pouka, »blago vama ako ga izvršujete.«

Poglavlje 72.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 26,20–20; ***Marku 14,17–25; ***Luki 22, 14–23; ***Jovanu 13,18–30.

»MENI ZA SPOMEN«

»Gospod Isus onu noć u koju bivaše predan uze hleb, i zahvalivši prelomi i reče: uzmite, jedite, ovo je telo moje, koje se za vas lomi; ovo je čaša novi zavet u mojoj krvi; ovo činite, kadgod pijete, meni za spomen. Jer kadgod jedete ovaj hleb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne dođe.« (**1. Korinćanima 11,23–26)

Hristos je stajao na prelazu između dve epohe i njihova dva velika praznika. On, Božje Jagnje bez mane, uskoro je trebao sebe prineti kao žrtvu za greh, da bi tako učinio kraj sistemu simbola i obreda koji su četiri hiljade godina najavljivali Njegovu smrt. Dok je jeo Pashu sa svojim učenicima, utvrdio je umesto nje obred koji je trebao postati uspomenom na Njegovu veliku žrtvu. Jevrejski narodni praznik trebao je zauvek izgubiti važnost. Obred koji je Hristos zasnovao Njegovi sledbenici su trebali svetkovati u svim zemljama i kroz sve vekove.

Pasha je uspostavljena kao sećanje na oslobođenje Izrailja iz egipatskog ropstva. Bog je zapovedio da se istorija iz godine u godinu ponavlja, da bi deca pitala o značenju ove ustanove. Tako se veličanstveno oslobođenje trebalo očuvati svežim u mislima svih Ustanova Gospodnje večere dana je kao sećanje na veliko oslobođenje izvršeno Hristovom smrću. Ovu ustanovu treba svetkovati sve dok On ne bude drugi put došao, u sili i slavi. Ovo sredstvo pomaže nam da se uvek sećamo ovog velikog dela.

U vreme svog oslobođenja iz Egipta, deca Izrailjeva jela su pashalnu večeru stojeći, opasanih bedara i sa štapom u ruci, spremni za put. Način na koji su svetkovali ovu ustanovu bio je u skladu sa njihovim stanjem; upravo su se pripremali za svoj izlazak iz Egipta, stojeći pred mučnim i teškim putovanjem kroz pustinju. Ali u Hristov vreme stanje se izmenilo. Sad nisu morali izaći iz neke strane zemlje, već su nastanjivali svoju zemlju. U skladu s odmorom koji im je dan, narod je u poluležećem položaju učestvovao u pashalnoj večeri. Prostirke su bile postavljene oko stola i gosti su se smeštali na njima, oslanjajući se na levu ruku, dok im je desna ruka bila slobodna da služe pre jelu. U tom položaju gost je mogao nasloniti svoju glavu na grudi onoga koji je bio do njega. A noge, koje su se nalazile na spoljašnjoj strani ležaja, mogao je prati čovek koji je išao izvan kruga.

Hristos je još uvek za stolom na kome je postavljena pashalna večera. Pred njime se nalaze beskvasni hlebovi. Na stolu stoji i pashalno neprovrelo vino. Ovim znamenjem Hristos prikazuje svoju čistu žrtvu. Ništa što je iskvareno vrenjem, simbolom greha i smrt, ne može predstavljati »bezazleno i prečisto jagnje«. (**1. Petrova 1,19)

»I kad jeđahu, uze Isus hleb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše učenicima, i reče: uzmite, jedite; ovo je telo moje. I uze čašu i davši hvalu dade im govoreći: pijte iz nje svi; jer je ovo krv moja novoga zaveta koja će se proliti za mnoge radi otpuštenja greha. Kažem vam pak da neću od sad piti od ovoga roda vinogradskoga do onog dana kad ću piti s vama novoga u carstvu oca svojega.«

Izdajnik Juda učestvovao je u obredu Svete večere. On je primio od Isusa znamenje Njegovog slomljenog tela i Njegove prolivene krvi. Čuo je reči: »Ovo činite meni za spomen.« Sedeći u samome prisusutvu Božjeg Jagnjeta izdajnik je promišljao o svojim mračnim ciljevima i gajio svoje zlokobne i osvetoljubive misli.

Prilikom pranja nogu Hristos je uverljivo dokazao da poznaje Judin karakter. »Niste svi čisti« (**Jovan 13,11), rekao je On. Ove reči uverile su lažnog učenika da je Hristos prozreo njegovu tajnu nameru. Sad je Hristos govorio mnogo otvorenije. Dok su sedeli za stolom, rekao je, posmatrajući svoje učenike: »Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo: koji sa mnom hleb jede podiže petu svoju na me.«

Čak i sada učenici nisu posumnjali na Judu. Međutim, zapazili su Hristovu duboku žalost, Oblak se nadvio nad sve, kao predosećaj strašne nesreće čiju prirodu nisu razumevali. Dok su u tišini jeli, Isus je rekao: »Zaista vam kažem, jedan između vas izdaće me.« Ove reči izazvale su zaprepaštenje i užas. Nisu mogli shvatiti da bilo ko između njih može izdajnički postupiti prema božanskom Učitelju: zbog čega bi Ga mogli izdati? I kome? U čijem srcu bi se mogao roditi takav plan? Svakako, niko između omiljene dvanaestorice koji su slušajući Njegove pouke uživali prednost nad svim ostalima, koji su delili Njegovu veličanstvenu ljubav i prema kojima je pokazivao toliko puno obzira time što ih je doveo u tako prisnu zajednicu sa sobom!

Kad su shvatili značenje Njegovih reči setili se kako su istinite bile Njegove izjave, obuzeo ih je strah i nepoverenje prema sebi samima. Počeli su ispitivati svoja srca da vide ne čuva li se u njemu neka misao protiv Učitelja. S bolom jedan za drugim pitali su: »Da nisam ja, Gospode?« Ali Juda je sedeo šuteći. Vrlo uznemireni Jovan je na kraju upitao: »Gospode! ko je to?« Isus je odgovorio: »Koji umoci sa mnom ruku u zdelu onaj će me izdati. Sin čovečij izda sina čovečijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovek.« Učenici su pažljivo ispitivali lice jedan drugome dok su pitali: »Da nisam ja, Gospode?« Judina šutljivost sad je privukla sve poglede. U zabuni izazvanoj pitanjima i izrazima čuđenja, Juda nije čuo odgovor na Jovanovo pitanje. Međutim, da bi izbegao ispitivačke poglede učenika, upitao je kao i oni: »Da nisam ja, Gospode?« Isus je ozbiljno odgovorio: »Ti kaza.«

Iznenaden i zbunjen zato što je otkrivena njegova namera, Juda je ustao i brzo napustio prostoriju. »Onda mu reče Isus: šta činiš čini brže... A on uzevši zalogaj odmah iziđe; a beše noć.« Za izdajnika je bila noć kad se okrenuo od Hrista i zaputio u tamu.

Sve do ovog koraka, Juda nije prešao granicu mogućnosti da se pokaje. Ali kad je napustio svoga Gospoda i svoje prijatelje učenike, pala je konačna odluka. Prešao je graničnu crtu.

Čudesno je bilo Isusovo strpljenje u postupanju prema ovoj duši koja se nalazila u iskušenju. Nije propustio da učini sve što se moglo učiniti za Judino spasenje. Iako je već dva puta obećao da izda svoga Gospoda, Isus mu je još uvek pružao priliku za pokajanje. Čitajući tajne namere izdajnikovog srca, Hristos je pružio Judi konačan, uverljiv dokaz o svom božanstvu. To je lažnom učeniku bio poslednji poziv na pokajanje. Nijedan poziv koji je božansko-ljudsko Hristovo srce moglo uputiti nije uskraćen. Valovi milosti, koji su se odbijali o tvrdokornu oholost, vraćali su se kao snažnija plima ljubavi koja pobeđuje. Iako iznenaden i uplašen otkrićem svoje krivice, Juda je postao još odlučniji. Sa Svete večere izašao je da izvrši svoje delo izdaje.

Izgovarajući prokletstvo nad Judom, Hristos je pokazao ljubav prema svojim učenicima. Na taj način pružio im je vrhunski dokaz svog mesijanstva. »Sad vam kažem pre nego se zbude«, rekao je, »da, kad se zbude, verujte da sam ja.« Da je Isus šutio i da je pokazivao da ne zna ono što će doći na Njega, učenici bi mogli pomisliti da njihov Učitelj ne poseduje božansko predznanje, da je bio iznenaden i tako predan u ruke ubilački nastrojenoj svetini. Godinu dana ranije, Isus je rekao učenicima da je izabrao dvanaestoricu, ali da je jedan đavo. Sad su Njegove reči upućene Judi pokazale da je njegova izdaja potpuno poznata Učitelju, a imale su cilj da ojačaju veru Hristovih pravih sledbenika u vreme Njegovog poniženja. Kad Juda bude doživeo svoj strašni kraj, oni će se setiti prokletstva koje je Isus izrekao nad izdajnikom.

Spasitelj je imao još jedan cilj. Svoju službu nije uskratio onome za koga je znao da je izdajnik. Učenici nisu mogli razumeti Njegove reči koje je izgovorio prilikom pranja nogu: »Niste svi čisti«, čak ni onda kad je za stolom izjavio: »Koji sa mnom hleb jede podiže petu svoju na me.« (**Jovan 13,11.18) Ali, kasnije, kad je značenje postalo jasno, imali su razlog da razmišljaju o Božjem strpljenju i milosti prema najvećem grešniku.

Iako je od početka znao za Judu, Isus mu je ipak oprao noge. I izdajnik je imao prednost da se sjedini sa Hristom učestvujući u Svetoj večeri. Strpljivi Spasitelj je podsticao grešnika da Ga primi, da se pokaje i bude opran od prljavštine greha. To je primer i za nas. Kad pretpostavimo da je neko u zabludi ili grehu, ne smemo se odvojiti od njega. Nikakvim bezbrižnim odvajanjem ne smemo ga prepustiti kao plen iskušenju ili ga gurnuti na Sotonino bojno polje. To nije Hristova metoda. On je učenicima oprao noge zato što su bili u zabludi i grešni i svi osim jednoga od dvanaestorice tako su dovedeni do pokajanja.

Hristov primer zabranjuje isključivanje iz Gospodnje večere. Javni greh, istina, isključuje krivca. To Sveti Duh jasno uči (**1. Korinćanima 5,11). Ali osim ovoga niko ne sme izricati sud. Bog nije prepustio ljudima da odluče ko će učestvovati u ovakvim prilikama. Jer ko može da čita srca? ko može razlučiti kukolj od žita? »Ali čovek da ispituje sebe, pa onda od hleba da jede i od čaše da pije.« Jer »koji nedostojno jede ovaj hleb ili pije čašu Gospodnju, kriv je telu i krvi Gospodnjoj«. »Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tela Gospodnjega.« (**1. Korinćanima 11,28.27.29)

Kad se vernici skupe da održe ovaj obred, prisutni vesnici nevidljivi ljudskim očima. Moguće je da se na skupu nađe i neki Juda, pa ako je tako, tu su i izaslanici kneza tame, jer oni prate sve koji ne prihvataju vodstvo Svetoga Duha. Nebeski anđeli takođe su prisutni. Ovi nevidljivi posetioци prisutni su u svakoj takvoj prilici. U zajednicu mogu doći osobe koje u srcu ne služe istini i svetosti, ali koji možda žele uzeti učešća u obredu. Njima to ne treba zabraniti. To su svedoci koji su bili prisutni kad je Isus oprao noge učenicima i Judi. Ovaj prizor ne posmatraju samo ljudske oči.

Hristos je Svetim Duhom prisutan da stavi pečat na svoj obred. On je tu da osvedoči i omekša srca. Nijedan pogled, nijedna skrušena misao ne može promaknuti Njegovoj pažnji. On čeka onoga koji se kaje i koji je slomljena srca. Sve je spremno za prihvatanje takve duše. On koji je oprao noge Judi čezne da opere svako srce od mrlja greha.

Niko ne sme isključiti sebe od Svete večere zato što su možda prisutni oni koji nisu dostojni. Svaki učenik je pozvan da javno uzme udela i na taj način posvedoči da prihvata Hrista kao ličnog Spasitelja.

Na ovim sastancima koje je sam utvrdio, Hristos se sastaje sa svojim narodom i osnažuje ga svojim prisustvom. U ovom obredu mogu služiti nedostojna srca i ruke, ali Hristos je tu da služi svojoj deci. Svi oni koji dolaze verom usredsređenom na Njega dobiće veliki blagoslov. Svi koji zanemaruju ovo vreme božanske prednosti, pretrpeće gubitak. Za njih bi bile prikladne reči: »Niste svi čisti.«

Uzimajući sa svojim učenicima udela u hlebu i čaši, Hristos se obavezao da će im biti Otkupitelj. Poverio im je novi zavet kojim svi oni koji ga prime postaju Božja deca i sunaslednici sa Hristom. Ovim zavetom svaki blagoslov koji Nebi može pokloniti za ovaj život i život koji će doći pripadao je njima. Delo ovog zaveta moralo je da bude potvrđeno Hristovom krvlju. Obred Večere Gospodnje trebao je stalno podsećati učenike na beskonačnu žrtvu koja je prinesena za svakoga od njih pojedinačno kao člana pale ljudske porodice.

Služba Gospodnje večere ne treba da bude vreme tuge. To nije njen cilj. Kad se Gospodnji učenici okupe oko Njegovog stola, ne treba da se sećaju i oplakuju svoje nedostatke. Oni se ne trebaju zadržavati na svom prošlom verskom iskustvu, bez obzira da li je ono bilo ohrabrujuće ili ne. Isto tako ne treba da se sećaju svojih međusobnih nesuglasica. Pripremna služba otklonila je sve ovo. Samoispitivanje, ispovedanje greha, izmirenje nesuglasica, sve je to ostvareno. Sada dolaze da se sretnu sa Hristom. Oni ne treba da stoje u senci krsta, već u Njegovoj spasonosnoj svetlosti. Oni treba da otvore dušu sjajnim zracima Sunca pravde. Sa srcima očišćenim Hristovom dragocenom krvlju, potpuno svesni Njegovog prisustva, iako nevidljivog, treba da čuju Njegove reči: »Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svet daje.« (**Jovan 14,27)

Naš Gospod kaže: Osvedočeni u svoj greh, opomenite se da sam umro za vas. Kad ste ugnjetavani, progonjeni i ožalošćeni Mene radi i evanđelja, setite se moje ljubavi, koja je tako velika da sam za vas dao svoj život. Kad vam se dužnosti čine neumoljivima i okrutnima, a vaše tereti suviše teški, opomenite se da sam za vas podneo krst, ne mareći za sramotu. Kad vam se srce steže od teškog iskušenja, setite se da vaš Otkupitelj živi da bi posredovao za vas.

Služba Gospodnje večere ukazuje na Hristov drugi dolazak. Ona je određena da ovu nadu sačuva živom u mislima učenika. Kad god budu sakupljali da ožive uspomenu na Njegovu smrt, sećaće se kako »uze čašu i davši hvalu dade im govoreći: pijte iz nje svi; jer ovo je krv moja novoga zaveta koja će se proliti za mnoge radi otpuštenja greha. Kažem vam da neću od sad piti od ovoga roda vinogradskoga do onoga dana kad ću piti s vama novoga u carstvu oca svojega«. U svojim stradanjima nalazili su utehu, nadajući se ponovom dolasku svoga Gospoda. Neizrecivo draga misao im je bila: »Kad god jedete ovaj hleb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznjanjujete, dokle ne dođe.« (**1. Korinćanima 11,26)

To nikada ne smemo zaboraviti. Isusova ljubav koja nas pokreće svojom silom, treba da se očuvao svežom u nama. Hristos je zasnovao ovu službu da bi našim osećajima govorila o Božjoj ljubavi koja se pokazala prema

nama. Između naših duša i Boga ne može postojati zajednica osim kroz Hrista. Zajednica i ljubav između brata i brata mora da bude utvrđena i trajna pomoću Hristove ljubavi. Samo Hristova smrt mogla je Njegovu ljubav učiniti delotvornom za nas. Jedino zahvaljujući Njegovoj smrti radosno možemo očekivati Njegov drugi dolazak. Njegova žrtva je centar naše nade. Na njoj moramo učvrstiti svoju veru.

Obredi koji podsećaju na poniženje i patnje našeg Gospoda, vrlo često prihvataju se samo kao formalnost. Oni su zasnovani s određenim ciljem. Potrebno je da naši osećaji ožive da bismo shvatili tajnu pobožnosti. Prednost je svih da shvate, mnogo više nego što sad shvataju – Hristove patnje koje donose iskupljenje. »Kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji«, tako isto treba da se podigne i Sin čovečji, »da ni jedan koji ga veruje ne pogine, nego da ima život večni.« (**Jovan 3,14.15) Moramo pogledati na golgotaški krst, na kome je Spasitelj umro. Naše večno dobro zahteva da pokažemo veru u Hrista.

Naš Gospod je rekao: »Ako ne jedete tela sina čovečijega i ne pijete krvi njegove, nećete imati života u sebi... Jer je telo moje pravo jelo i krv moja pravo piće.« (**Jovan 6,53–55) To je istina o našoj telesnoj prirodi. Hristovoj smrti dugujemo čak i svoj ovozemaljski život. Hleb koji jedemo otkupljen je Njegovim slomljenim telom. Voda koju pijemo kupljena je prolivenom krvlju. Nikada niko, svet ili grešan, ne uzima svoju svakodnevnu hranu, već se hrani Hristovim telom i krvlju. U svaki hleb utisnut je golgotaški krst. On se ogleda u svakom izvoru vode. Hristos je istaknuo sve ovo uspostavljajući simbol svoje velike žrtve. Svetlost koja blista iz službe Svete večere u gornjoj sobi posvećuje hranu za naš svakodnevni život. Obiteljska trpeza postaje Gospodnjim stolom, a svaki obrok obredom.

Koliko su istinitije Hristove reči o našoj duhovnoj priprosi! On izjavljuje: »Koji jede moje telo i pije moju krv ima život večni.« Mi možemo živeti životom svetosti ako prihvatimo život koji je za nas žrtvovan na Golgotaškom krstu. Taj život primamo prihvatanjem Njegove reči, izvršavanjem onoga što je On zapovedio. Tako postajemo jedno s Njim. »Koji jede moje telo«, kaže On, »i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu. Kao što me posla živi otac, i ja živim oca radi; i koji jede mene i on će živeti mene radi.« (**Jovan 6,54.57) Ovi stihovi u posebnom smislu odnose se na Gospodnju večeru. Kad se vera udubljuje u veliku žrtvu našega Gospoda, duša prima Hristov duhovni život. Takva će duša na svakoj Gospodnjoj večeri primiti duhovnu snagu. Ova služba uspostavlja živu vezu kojom je vernik povezan sa Hristom pa tako i sa Ocem. U posebnom smislu ona uspostavlja vezu između zavisnih ljudskih bića i Boga.

Dok primamo hleb i vino koji predstavljaju Hristovo slomljeno telo i prolivenu krv, pridružujemo se u mislima prizoru Svete večere u gornjoj sobi. Izgleda nam kao da prolazimo vrtom koji je posvećen samrtnim mukama Onoga koji je poneo grehe sveta. Postajemo očevici borbe koja nam je donela pomirenje sa Bogom. Razapeti Hristos uzdiže se među nama.

Gledajući rassetog Otkupitelja, bolje shvatamo veličinu i značaj žrtve koju je Veličanstvo Neba podnelo za nas. Plan spasenja proslavlja se pred nama, a pomisao na Golgotu budi u našem srcu žive i svete osećaje. Hvala Bogu i Jagnjetu biće u našem srcu i na našim usnama; gordost i služenje svome ja ne može napredovati u duši koja se živo seća prizora s Golgote.

Onaj koji posmatra Spasiteljevu neuporedivu ljubav, uzdići će se u mislima, očistiti srce i preobraziti karakter. Izaći će da bude svetlost svetu, da iz njega delomično odsjajuje ova čudesna ljubav. Ukoliko više posmatramo Hristov krst, utoliko ćemo potpunije usvojiti jezik apostola koji je rekao: »A ja Bože sačuvaj da se čim drugim hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svet, i ja svetu.« (**Galatima 6,14)

Poglavlje 73.

Ova glava zasnovana je na **Jovanu 13,31–38; 14. do 17. poglavlja

»DA SE NE PLAŠI SRCE VAŠE«

Gledajući svoje učenike s božanskom ljubavi i najnežnijim saučešćem, Hristos je rekao: »Sad se proslavi sin čovečji, i Bog se proslavi u njemu.« Juda je napustio gornju sobu, pa je Hristos ostao sam s jedanaesticom. Pre no što je počeo govoriti o svom bliskom rastanku s njima, govorio je o velikom cilju svoje misije. Taj cilj stalno je imao pred sobom. Radovao se što će proslaviti Očevo ime svim svojim poniženjem i stradanjima. Na ovo je On najpre upravo misli svojih učenika.

Zatim prisno im se obraćajući izrazom »Dečice!«, nastavio je, »još malo sam s vama; tražićete me, i kao što rekoh Židovima: kuda ja idem vi ne možete doći, i vama govorim sad.«

Učenici se nisu mogli radovati kad su ovo čuli. Obuzeo ih je strah. Primicali su se oko Spasitelja. Njihov vođa i Gospod, njihov voljeni Učitelj i Prijatelj, bio im je draži od samog života. U svim svojim teškoćama, tugama i razočaranjima očekivali su pomoć i utehu od Njega. Sad je trebao da ih ostavi same u njihovoj usamljenosti i zavisnosti. Mračne su bile slutnje koje su ispunjavale njihovo srce.

Ali Spasitelj im je uputio reči pune nade. Znao je da će ih neprijatelj napadati, a Sotonino umeće najuspešnije je kod onih koji su pritisnuti teškoćama. Zato ih je odvratio od onoga »što se vidi« na »ono što se ne vidi«. (**2. Korinćanima 4,18) Skrenuo je njihove misli sa zemaljskog izgnanstva na nebeski dom.

»Da se ne plaši srce vaše«, rekao je, »verujte Boga, i mene verujte. Mnogi su stanovi u kući oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim mesto. I kad otidem i pripravim vam mesto, opet ću doći, i uzeću vas k sebi da i vi budete gde sam ja. I kuda ja idem znate, i put znate.« Zbog vas sam došao na ovaj svet. Ja radim za vas. Kad otidem, ja ću još uvek istrajno raditi za vas. Došao sam na ovaj svet da vam otkrijem sebe, da biste mogli verovati. Idem Ocu da bih s Njim sarađivao za vas. Cilj Hristovog odlaka bio je suprotan onome čega su se učenici bojali. On nije značio konačni rastanak. Otišao je da im pripremi mesto, da bi mogao ponovo doći i uzeti ih k sebi. Dok im bude pripremao stanove, oni treba da izgrade karakter prema božanskom uzoru.

Učenici su još uvek bili zbunjeni. Toma, uvek mučen sumnjama, rekao je: »Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati? Isus mu reče: ja sam put i istina i život; niko ne će doći k ocu do kroza me. Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i odsele poznajete ga, i videste ga.«

Nema mnogo puteva koji vode u Nebo. Ne može svako odabrati svoj put. Hristos kaže: »Ja sam put... niko ne će doći k ocu do kroza me.« Od prve evanđeoske propovedi, kad je u Edemu objavljeno da će ženino seme stati na glavu zmiji, Hristos je bio uzdignut kao put, istina i život. On je bio put kad je Adam živeo, kad je Abel prineo Bogu krv zaklanog jagnjeta koja je predstavljala krv Otkupitelja. Hristos je bio put spasenja patrijarsima i prorocima. On je jedini put kojim možemo doći Bogu.

»Kad biste mene znali«, rekao je Hristos, »onda biste znali i oca mojega: i odsele poznajete ga, i videste ga.« Ali učenici još nisu razumeli. »Gospode! pokaži nam oca«, uzviknuo je Filip, »i biće nam dosta.«

Začuden njegovim slabim razumevanjem, Hristos je s bolnom iznenađenošću upitao: »Toliko sam vreme s vama i nisi me poznao, Filipe?« Zar je moguće da ne vidiš Oca u delima koja čini preko mene? Zar ne veruješ da sam došao da svedočim za Oca? »Pa kako ti govoriš: pokaži nam oca?« »Koji vide mene, vide oca.« Hristos nije prestao da bude Bogom kad je postao čovekom. Iako se ponizio uzevši ljudsku prirodu, božanstvo Mu je još uvek pripadalo. Samo Hristos može ljudskom rodu predstaviti Oca, a učenici su imali tu prednost da ovo predstavljanje posmatraju više od tri godine.

»Verujte meni da sam ja u ocu i otac u meni: ako li meni ne verujete, verujte mi po tim delima.« Njihova vera mogla je sigurno počivati na dokazima pruženim u Hristovim delima, delima koja nijedan čovek sam od sebe nikada nije učinio niti će ikada moći učiniti. Hristovo delo svedočilo je o Njegovom božanstvu. Kroz Njega se otkrio Otac.

Da su učenici verovali u ovu živu vezu između Oca i Sina, njihova vera ne bi klonula kad su videli Hristove patnje i smrt za spasenje sveta koji je ginuo. Hristos je želeo da ih povede iz njihove slabe vere u iskustvo koje bi stekli da su zaista shvatili ono što je On bio – Bog u ljudskom telu. Želeo je da uvide kako ih njihova vera mora dovesti do Boga i tu ih usidriti. S koliko ozbiljnosti i istrajnosti je naš saosećajni Spasitelj želeo da pripremi svoje učenike za buru iskušenja koja će se uskoro sručiti na njih! Želeo je da s Njim budu sakriveni u Bogu.

Dok je izgovarao ove reči, s Hristovog lica blistala je Božja slava i svi prisutni osećali su sveto strahopoštovanje dok su budno slušali Njegove reči. Njihova srca bila su još snažnije privučena Njemu, a kad su u većoj ljubavi bili privučeni Hristu, bili su privučeni i jedni drugima. Osećali su da je Nebo vrlo blizu, i da su im reči koje su slušali bile poruka njihovog nebeskog Oca.

»Zaista, zaista vam kažem«, nastavio je Hristos, »koji veruje mene, dela koja ja tvorim i on će tvoriti.« Spasitelj je duboko želeo da Njegovi učenici shvate razlog zbog kojeg je svoju božansku prirodu ujedinio s ljudskom. Došao je na svet da pokaže Božju slavu, da bi se čovek njenom silom koja obnavlja mogao uzdignuti. Bog se otkrio u Njemu da bi se On mogao otkriti u njima. Isus nije otkrio nikakve osobine, niti pokazao silu koju ljudi ne bi mogli dosegnuti verom u Njega. Svi Njegovi sledbenici mogu imati Njegovu savršenu ljudsku prirodu ako se pokore Bogu kao što je i On to učinio.

»I veća će od ovih tvoriti; jer ja idem k oce svojemu.« Hristos ovim nije hteo kazati da će rad učenika da bude uzvišenijeg karaktera od Njegovog, već da će da bude raširen na većem prostranstvu. Nije govorio samo o činjenju čuda, već o svemu što će se događati pod delovanjem Svetoga Duha.

Nakon Gospodnjeg vaznesenja učenici su shvatili ispunjenje Njegovog obećanja. Prizori Hristovog raspeća, vaskrsenja i vaznesenja bili su za njih živa stvarnost. Videli su da su se proročanstva doslovno ispunila. Istraživali su Pismo i verom i sigurnošću koje ranije nisu poznavali pratili su Njegovo učenje. Znali su da je božanski Učitelj bio sve ono što je tvrdio da jest. Dok su pričali svoje iskustvo i veličali Božju ljubav, ljudska srca su bila omeškana i savladana, i mnogi su poverovali u Isusa.

Spasiteljevo obećanje učenicima obećanje je Njegovoj crkvi do kraja vremena. Bog nije zamislio da Njegov veličanstveni nacrt o otkupljenju ljudi postigne samo neznatne rezultate. Svi koji će se posvetiti radu, ne uzdajući se u ono što sami mogu učiniti, već u ono što Bog može učiniti za njih i preko njih, sigurno će shvatiti ispunjenje Njegovog obećanja. »I veća će od ovih tvoriti«, izjavljuje On, »jer ja idem k ocu svojemu.«

Do tada učenici nisu poznavali Spasiteljeve neograničene izvore pomoći i sile. Rekao im je: »Doslje ne iskaste ništa u ime moje.« (***) Jovan 16,24) objasnio je da je tajna njihovog uspeha pred Ocem da se moli za njih. Molitvu poniznog molitelja On predstavlja kao svoju ličnu želju za tu dušu. Svaka iskrena molitva čuje se na Nebu. Možda neće tačno da bude izražena; ali ako je od srca, uzdići će se do Svetišta u kojem Isus služi, i On će je prineti Ocu savršenim rečima, divnu i mirisnu od kada Njegovog vlastitog savršenstva.

Staza iskrenosti i čestitosti nije staza bez prepreka, ali zato u svakoj teškoći treba da vidimo poziv na molitvu. Ne postoji nijedno biće koje ima neku moć a da nije primilo od Boga, i da izvor iz koga ona potiče nije dostupan i najslabijem ljudskom biću. »I štogod zaištete u oca u ime moje« kaže Isus, »ono ću vam učiniti, da se proslavi otac u sinu. I ako što zaištete u ime moje, ja ću učiniti.«

Hristos je nalogom – U ime moje – pokazao svojim učenicima kako da se mole. U Hristovo ime Njegovi sledbenici treba da stoje pred Bogom. U Gospodnjim očima oni imaju vrednost kroz vrednost žrtve koja je učinjena za njih. Oni su dragoceni zbog Hristove pravde koja im je uračunata. Hrista radi Gospod prašta onima koji Ga se boje. On u njima ne gleda zloću grešnika. U njima prepoznaje sličnost sa svojim Sinom u koga veruju.

Gospod je razočaran kad se Njegova deca malo cene. On želi da Njegovo izabrano nasledstvo ceni sebe prema ceni kojom ih je On procenio. Bog ih je želeo, inače ne bi poslao svoga Sina da ih iskupi u tako skupom pothvatu. On ima određeni zadatak za njih i vrlo je zadovoljan kad od Njega traže najviše prednosti u želji da proslave Njegovo ime. Oni mogu očekivati puno ako imaju veru u Njegova obećanja.

Međutim, moliti se u Hristovo ime znači mnogo. To znači da moramo usvojiti Njegov karakter, pokazati Njegov duh i činiti Njegova dela. Spasiteljevo obećanje je dato uslovno. »Ako imate ljubav k meni«, kaže On, »zapovesti moje držite.« On spasava ljude ne u grehu, nego od greha, a oni koji Ga vole, pokazaće poslušnošću svoju ljubav.

Svaka prava poslušnost dolazi iz srca. To znači celim srcem raditi sa Hristom. Ako želimo, On će se tako izjednačiti s našim mislima i ciljevima, tako dovesti naša srca i umove u sklad sa svojom voljom da ćemo slušajući Njega ustvari postupati po svojim prirodnim podsticajima. Volja, očišćena i posvećena, naći će svoje majuzvišenije zadovoljstvo u službi Njemu. Kad upoznamo Boga, onako kako imamo prednost da Ga upoznamo, živ ćemo životom stalne poslušnosti. Poštovanjem Hristovog karaktera i zajednicom sa Bogom, greh će nam postati mrzak.

Kao što je Hristos živeo po zakonu u svojoj ljudskoj prirodi, tako to možemo i mi učiniti ako se uhvatimo za Silnoga i potražimo silu. Ne smemo preneti odgovornost na druge i čekati od njih da nam kažu što bismo trebali činiti. Ne smemo zavisiti od ljudskih saveta. Gospod će nas poučiti našim dužnostima isto tako spremno kao što bi poučio nekog drugog. Ako Mu dođemo u veri, On će nam lično poveriti svoje tajne. Naše srce će često goreti u nama, kad se bude približio da razgovara s nama kao što je to činio s Enohom. Oni koji odluče da ne čine ništa što bi na bilo koji način vređalo Boga znaće, kad Mu iznesu svoj slučaj, kojim putem treba da idu. Oni ne samo što će primiti mudrost već i silu. Sila za poslušnost, za službu biće im podarena onako kako je Hristos obećao. Sve što je dato Hristu – »sve« što je potrebno da se udovolji potrebama palih ljudi – dato je Njemu kao Poglavaru i Predstavniku ljudskog roda. »I što god zaištete, primi ćemo od njega, jer zapovest njegove držimo i činimo što je njemu ugodno.« (***)1. Jovanova 3,22)

Pre nego što je sebe prineo kao žrtvu, Hristos je želeo da svojim sledbenicima podari najvažniji i najpotpuniji dar, dar koji će im približiti neiscrpne izvore milosti. »I ja ću umoliti Oca«, rekao je On, »i daće vam drugoga utešitelja da bude s vama u vek. Duha istine, kojega svet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama će biti. Neću vas ostaviti sirotne; doći ću k vama.« (***) Jovan 14,16–18)

Pre ovoga Duh je bio na svetu; od samog početka dela otkupljenja delovao je na ljudska srca. Ali, dok je Hristos bio na Zemlji, učenici nisu želeli nikakvog drugog pomoćnika. Tek kad budu bili bez Njega osetiće potrebu za Duhom, i tada će On doći.

Sveti Duh je Hristov predstavnik, ali ne u ljudskom obličju, pa je i od tog obličja nezavisan. Zato što je nosio ljudsku prirodu, Hristos nije mogao da bude lično na svakom mestu. Zato je za njih bilo bolje da ode Ocu i pošalje Duha da bude Njegov naslednik na Zemlji. Tada niko neće imati nikakvu prednost koju mu donosi prebivalište ili lični dodir sa Hristom. Posredstvom Duha svi će moći pristupiti Spasitelju. U ovom smislu On će im biti bliži nego da se nije uznio na Nebo.

»Koji ima ljubav k meni imaće k njemu ljubav otac moj i ja ću imati ljubav k njemu, i javiću mu se sam.« Isus je čitao budućnost svojih učenika. Jednog je video dovedeng na gubilište, jednog na krstu, jednog u izgnanstvu među usamljenim morskim stenama, druge u progonstvu i smrti. Ohrabrio ih je obećanjem da će u svakom iskušenju da bude s njima. Ovo obećanje nije izgubilo ništa od svoje sile. Gospod sve zna o svojim vernim slugama koji su zbog Njega u zatvorima ili prognani na usamljene otoke. On ih teši svojim prisustvom. Kad vernik zbog istine seda na optuženičku klupu nepravednih sudova, Hristos stoji kraj njega. Sve optužbe koje padaju na njega, padaju na Hrista. Hristos se još jednom osuđuje u ličnosti svog učenika. Kad je neko zarobljen između zatvorskih zidina, Hristos ispunjava njegovo srce svojom ljubavlju. Ako neko pretrpi smrt zbog njega, Hristos kaže: »I živi, i bijah mrtav i evo sam živ u vek veka... i imam ključeve od pakla i od smrti.« (***) Otkrivenje 1,18) Život koji je žrtvovan za Mene sačuvan je za večnu slavu.

U sva vremena i na svakom mestu, u svim tugama i svim nevoljama, kad su izgledali mračni, a budućnost neizvesna, kad se osećamo bespomoćnima i osmljenima. Utešitelj će biti poslan kao odgovor na molitvu vere. Okolnosti nas mogu odvojiti od svakog zemaljskog prijatelja, ali nikakva prilika, nikakva udaljenost ne može nas odvojiti od nebeskog Utešitelja. Gde god se nalazili, kuda god išli, On nam je uvek s desne strane da nas podupre, podigne i obodri.

Učenici još nisu uspevali da u duhovnom smislu shvate Hristove reči pa im je On ponovo objasnio njihovo značenje. Rekao je da će im se otkriti preko Duha. »Utešitelj Duh sveti, kojega će otac poslati u ime moje, on će vas naučiti svemu.« Više nećete reći: moći ćete »razumeti sa svima svetima šta je širina i dužina i dubina i visina, i poznati pretežniju od razuma ljubav Hristovu«. (**Efescima 3,18.19)

Učenici su trebali posvedočiti o Hristovom životu i radu. On će njihovim rečima govoriti svim ljudima na licu Zemlje. Ali Hristovo ponižavanje i smrt doneće im veliko iskušenje i razočaranje. Da bi nakon ovog iskustva njihova reč mogla da bude istinita, Isus je obećao da će Utešitelj napomenuti »sve što vam rekoh«.

»Još vam mnogo imam kazati«, nastavio je«, »ali sad ne možete nositi. A kad dođe on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer neće od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam šta će biti unapredak. On će me proslaviti, jer će od mogega uzeti, i javiće vam.« Isus je pred svojim učenicima otvorio široko područje istine. Ali za njih je bilo vrlo teško da Njegove pouke odvoje od predanja i književničkih i farisejskih pravila ponašanja. Bili su vaspitani da učenje rabina prihvate kao Božji glas i to je još uvek vladalo njihovim umovima i oblikovalo njihova mišljenja. Svetovne ideje i prolaznost još uvek su zauzimali značajno mesto u njihovim mislima. Oni nisu shvatali duhovnu prirodu Hristovog carstva, koju im je tako često objašnjavao. Nastala je zbrka u njihovim umovima. Nisu shvatali vrednost Pisma koje im je Hristos otkrivao. Izgledalo je kao da mnoge od Njegovih pouka skoro i ne dopiru do njih. Isus je video da ne shvataju pravo značenje Njegovih reči. Milostivo je obećao da će im Sveti Duh napomenuti sve što im je govorio. On nije rekao mnoge pojedinosti, jer ih učenici ne bi mogli razumeti. Sveti Duh će im i njih otkriti. Duh treba da oživi njihovo razumevanje, tako da mogu ceniti nebeske istine. »A kad dođe on, Duh istine«, rekao je Isus, »uputiće vas na svaku istinu.«

Utešitelj je nazvan »Duhom istine.« Njegov zadatak je da definiše i održi istinu. On se najpre nastanjuje u srcu kao Duh istine i tako postaje Utešiteljem. Uteha i mir nalaze se u istini, jer se pravi mir i uteha ne mogu naći u zabludi. Lažnim teorijama i predanjima Sotona porobljava um. Usmeravajući ljude lažnim merilima, on kvari karakter. Sveti Duh govori umu preko Svetoga pisma i urezuje istinu u srce. Tako On otkriva zabludu i izgoni je iz duše. Duhom istine koji deluje preko Božje reči, Hristos zadobija svoj izabrani narod.

Opisujući svojim učenicima službu Svetoga Duha, Isus ih je želeo nadahnuti radošću i nadom koja je nadahnjivala i Njegovo srce. Radovao se za tu obilnu pomoć koju je osigurao svojoj Crkvi. Sveti Duh bio je najveći od svih darova koje je mogao izmoliti od svog Oca za uzdizanje svog naroda. Sveti Duh treba im biti podaren kao sila koja preporuča, jer bi bez nje Hristova žrtva bila beskorisna. Sila zla vekovima je jačala i ljudi su se začuđujućom pokornošću potčinjavali sotonskom ropstvu. Čovek se može odupreti i pobediti greh jedino moćnim delovanjem Trećeg lica Božanstva, koje će doći neizmenjenom silom u punini božanske moći. Duh čini delotvornim ono što je izvojevao Otkupitelj sveta. Duh Sveti čisti srce. Posredstvom Duha vernik postaje učesnikom u božanskoj prirodi. Hristos je podario svog Duha kao božansku silu u savlađivanju svih nasledenih i stečenih sklonosti ka zlu i da Crkva primi pečat Njegovog karaktera.

Hristos je rekao o Duhu: »On će me proslaviti.« Kao što je Spasitelj došao da proslavi Oca otkrivanjem Njegove ljubavi, tako je i Duh trebao proslaviti Hrista otkrivanjem Njegove milosti svetlu. U čovečanstvu treba da se obnovi Božji lik. Božja čast i Hristova čast povezana je sa savršenstvom karaktera Njegovog naroda.

»I kad on /Duh istine/ dođe pokaraće svet za greh, i za pravdu, i za sud.« Propovedanje reči bilo bi beskorisno bez stalnog prisustva i pomoći Svetog Duha. To je jedini uspešni učitelj božanske istine. Jedino kad Duh prati istinu do srca, ona će probuditi savest ili preobraziti život. Čovek može da bude spreman da iznese slovo Božje reči, on može da bude upoznat sa svim njenim zapovestima i obećanjima, ali ako Sveti Duh ne usadi istinu, nijedna duša neće pasti na Stenu i razbiti se. Nikakvo obrazovanje, nikakve prednosti, ma kako velike, ne mogu bez saradnje Božjeg Duha učiniti čoveka kanalom svetlosti. Sejanje evanđeoskog semena neće da bude uspešno ako nebeska rosa ne pokrene život u semenu. Pre no što je ijedna knjiga Novoga zaveta bila napisana, pre no što je ijedna propoved izrečena nakon Hristovog vaznesenja, Sveti Duh se izlio na apostole koji su se molili. Tada je svedočanstvo njihovih neprijatelja bilo: »Gle, napuniste Jerusalim svojom naukom.« (**Dela 5,28)

Hristos je svojoj Crkvi obećao dar Svetoga Duha i to obećanje pripada i nama koliko i prvim učenicima. Ali kao i svako drugo obećanje i ovo je dato pod izvesnim uslovima. Ima mnogo onih koji veruju i tvrde da polažu pravo na Gospodnje obećanje; oni govore o Hristu i o Svetome Duhu, ali od toga nema nikakve koristi. Oni ne pokoravaju svoju dušu božanskim silama da je vode i upravljaju njome. Mi ne možemo upotrebljavati Svetoga Duha. Duh treba nas upotrebiti. Bog svojim Duhom deluje na svoj narod da hoće i učini »kao što mu je ugodno«. (**Filibljanima 2,13) Ali mnogi se ne žele potčiniti ovome. oni žele upravljati sami sobom. To je razlog što ne primaju ovaj nebeski dar. Duh se daje samo onima koji ponizno čekaju Boga, koji očekuju Njegovo vodstvo i milost. Božja sila očekuje njihov zahtev i prihvatanje. Ovaj obećani blagoslov, koji tražimo verom, donoseći sobom sve druge blagoslove. On se daje prema bogatstvu Hristove milosti, i On Ga je spreman dati svakome prema meri u kojoj Ga može primiti.

U svom govoru učenicima, Isus nije izrekao nikakav tužni nagoveštaj o svojim patnjama i smrti. Poslednje zaveštanje za njih bilo je zaveštanje mira. rekao je: »Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji.«

Pre nego što je napustio gornju sobu, Spasitelj je svoje učenike poveo u pesmi hvale. Njegov glas nije bio začinjjen tugovanjem, već radosnim tonovima pashalnog slavopoja:

»Hvalite Gospoda svi narodi,
Slavite ga sva plemena;
Jer je velika milost njegova k nama
I istina Gospodnja traje do veka.
Aliluja!«

(***Psalam 117)

Posle himne izašli su. Probijali su se kroz zakrčene ulice, i prošavši kroz gradsku kapiju, uputili se prema Maslinskoj gori. Išli su lagano, svaki obuzet svojim mislima. Kad su se počeli spuštati prema brdu, Isus je rekao glasom punim duboke boli: udariću pastira i ovce od stada razbjeći će se.« (***Matej 26,31) Učenici su slušali s bolom i čuđenjem. Setili su se kako su se u Kapernaumu mnogi u Sinagogi sablaznili i okrenuli od Isusa, kad je govorio o sebi kao hlebu života. Međutim, ova dvanaestorica nisu se pokazali nevernima. Petar je tada, govoreći u ime svoje braće, izrazio svoju odanost Hristu. Tada je Spasitelj rekao: »Ne izabrah li ja vas dvanaestoricu i jedan je od vas đavo?« (***Jovan 6,70) U gornjoj sobi Isus je rekao da će Ga jedan od dvanaestorice izdati, a Petar Ga se odreći. Ali sad su se Njegove reči odnosile na sve.

Sad je čuo Petrov glas kako se ogorčeno protivi: »Ako se i svi sablazne, ali ja neću.« U gornjoj sobi izjavio je: »Dušu ću svoju položiti za te.« Isus ga je opomenuo da će se te iste noći odreći svog Spasitelja. Sada Hristos ponavlja opomenu: »Zaista ti kažem: noćas dok dvaput pijetao ne zapeva tri puta ćeš me se odreći.« Ali Petar »još većma govoraše: da bih znao s tobom i umreti neću te se odreći. Tako i svi govorahu.« (***Marko 14,29.31) U svom samopouzdanju opovrgli su ponovljenu tvrdnju Onoga koji je znao. Bili su nespremni za probu; kad ih iskušenje bude savladalo, shvatiće vlastitu slabost.

Kad je Petar rekao da će slediti svoga Gospoda i u tamnici i u smrti, on je to mislio svakom reči koju je izrekao; ali nije poznavao sebe. U njegovom srcu bili su sakriveni elementi zla koje će okolnosti probuditi u život. Ako ne bude shvatio opasnost, to će se pokazati kao njegova večna propast. Spasitelj je u njemu video samoljublje i samopouzdanje koje će nadvladati čak i njegovu prema Hristu. U njegovom iskustvu otkrilo se mnogo slabosti, nesavladanog greha, bezbrižnosti duha, neposvećene naravi, nesmotrenog ulaženja u iskušenja. Hristova svečana opomena bila je poziv na preispitivanje srca. Bilo je nužno da Petar manje veruje u sebe, a pokaže dublju veru u Hrista. Da je u poniznosti prihvatio upozorenje, on bi zamolio Pastira stada da čuva svoje ovce. Kad je na Galilejskom jezeru gotovo potonuo, povikao je: »Gospode, pomagaj!« (***Matej 14,30) Tada je Hristos ispružio svoju ruku da uhvati njegovu. Tako da je i sada povikao Isus: »Spasi me od mene samog«, bio bi sačuvan. Međutim, Petar je osećao da mu se ne veruje pomislivši kako je to vrlo okrutno. Već je bio uvređen, pa je postao još uporniji u svom samopouzdanju.

Isus je sa osećanjem posmatrao svoje učenike. On ih nije mogao spasiti iskušenja, ali ih nije ostavio bez utehe. Uveravao ih je da će raskovati okove groba i da Njegova ljubav prema njima neće prestati.« A po vaskrsenju svojem«, rekao je, »ja idem pred vama u Galileju.« (***Matej 26,32) Pre odricanja dobili su uveravanje o oprostjenju. Nakon Njegove smrti i vaskrsenja znali su da im je oprosteno i da su dragi Hristovom srcu.

Isus i učenici nalazili su se na putu prema Getsimaniji, u podnožju Maslinske gore, prema jednom usamljenom mestu za razmišljanje i molitvu koje je On često posećivao. Spasitelj je svojim učenicima objašnjavao svoju misiju za svet i duhovnu vezu koju moraju održavati s Njim. Sad je slikovito prikazivao ovu pouku. Mesec je jasno svetlio i otkrivao Mu rodni čokot. Skrećući pažnju svojih učenika na njega, On ga je predstavio kao simbol.

»Ja sam pravi čokot«, rekao je. Umesto vitke palme, veličanstvenog cedra ili snažnog hrasta, Isus je odabrao razgranati čokot da predstavi sebe. Palma, cedar i hrast stoje sami. Njima nije potreban nikakav oslonac. Ali čokot se obavlja oko kolja i tako penje prema nebu. Tako je i Hristos u svojoj ljudskoj prirodi zavisio od božanske sile. »Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe«, izjavio je (***Jovan 5,30).

»Ja sam pravi čokot.« Jevreji su uvek smatrali vinovu lozu najplemenitijom biljkom, slikom svega što je moćno, uzvišeno i plodno. Izrailj je bio predstavljen čokotom koji je Bog zasadio u Obećanoj zemlji. Jevreji su zasnovali svoju nadu u spasenje na činjenici što su povezani sa Izrailjem. Ali Isus kaže: »Ja sam pravi čokot. Ne smatrajte da ćete vezom sa Izrailjem moći postati učesnicima u životu od Boga i naslednicima Njegovih obećanja. Samo kroz Mene možete primiti duhovni život.

»Ja sam pravi čokot, i otac je moj vinogradar.« Na brežuljcima Palestine naš Nebeski Otac zasadio je ovaj plemeniti Čokot, a On sam bio je Vinogradar. Mnoge je privlačila lepota ovog čokota i zato su objavljivali Njegovo nebesko poreklo. Ali vođama u Izrailju On je izgledao kao koren iz suve zemlje. Izvadili su šibljiku, odbacili je i zgazili svojim nesvetim nogama. Mislili su da je zauvek unište. Međutim, nebeski Vinogradar nikada nije izgubio iz vida svoju sadnicu. Pošto su ljudi mislili da su je uništili. On ju je uzeo i s druge strane zida ponovo zasadio. Čokot više nije trebao da bude vidljiv. Bio je sakriven od grubih nasrtaja ljudi. Ali, loze ovog Čokota izrasle su

preko zida. Trebalo je da predstavljaju Čokot. Preko njih mladice su se još uvek mogle sjediniti sa čokotom. Donosile su rod. Taj rod brali su prolaznici.

»Ja sam čokot a vi loze«, rekao je Hristos svojim učenicima. Iako se uskroro trebao uzeti od njih, njihovo duhovno jedinstvo s Njim trebalo je ostati nepromenjeno. Veza između loze i čokota, rekao je, predstavlja vezu koju treba da održavate sa Mnom. Kalem se pricjepljuje na živu lozu i vlakno po vlakno, žila po žila urasta u čokot. Život čokota postaje život loze. Tako i duša mrtva u prestupima i gresima dobija život preko veze sa Hristom. Ta veza uspostavlja se verom u Njega kao ličnog Spsitelja. Grešnik sjedinjuje svoju slabost sa Hristovom snagom, svoju prazninu sa Hristovom puninom, svoju nepostojanost sa Hristovom postojanom moći. Tada on ima Hristov um. Hristova ljudska priroda je božansku prirodu. Tako silom Svetoga Duha čovek postaje učesnikom u božanskoj prirodi. On je prihvaćen u Ljubljenom.

Ta zajednica sa Hristom, jednom uspostavljena, mora se održavati. Hristos kaže: »Budite u meni i ja ću u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na čokotu, tako i vi ako meni ne budete.« To nije nikakav slučajni dodir, nikakva povremena veza. Loza postaje deo život čokota. Prenošenje života, snage i rodnosti sa čokota na loze je neometano i stalno. Loza ne može živeti odvojena od čokota. Tako i vi, kaže Isus, ne možete živeti bez mene. Život koji ste primili od Mene može se sačuvati samo stalnom zajednicom. Bez Mene ne možete savladati nijedan greh ili se odupreti ijednom iskušenju.

»Budite u meni i ja ću u vama.« Biti u Hristu znači stalno primanje Njegovog Duha, znači život potpunog predanja Njegovoj službi. Kanali koji povezuju čoveka i Njegovog Boga moraju da budu stalno otvoreni. Kao što loza stalno crpi sok sa životodavnog čokota, tako se i mi trebamo čvrsto držati Isusa i verom primiti od Njega silu i savršenstvo Njegovog karaktera.

Koren šalje hranu preko loze do najudaljenije grančice. Tako i Hristos prenosi reke duhovne sile do svakog vernika. Dok je duša sjedinjena sa Hristom, ne postoji opasnost da uvene ili propadne.

Život čokota pokazaće se u divnom plodu na lozama. »I koji bude u meni i ja u njemu on će roditi mnogi rod«, rekao je Isus, »jer bez mene ne možete činiti ništa.« Ako živimo verom u Božjeg Sina u našem životu pokazaće se rodovi Duha i nijedan neće nedostajati.

»Otac je moj vinogradar: svaku lozu na meni koja ne rađa roda otseći će je.« Dok je mladica samo iznapolja povezana s lozom, ne može postojati životna veza. U tom slučaju nema rasta niti plodnosti. Tako može postojati samo prividna veza sa Hristom, bez stvarne zajednice s Njim kroz veru. Ispovedanje vere dovodi ljude u crkvu, ali karakter i ponašanje pokazuju da li su oni u vezi sa Hristom. Ako ne donose nikakav rod, oni su nerodne loze. Njihovo odvajanje od Hrista podrazumeva njihovu potpunu propast koja je prikazana osušenom lozom. »Ko u meni ne ostane«, kaže Hristos, »izbaciće se napolje kao loza, i osušiće se, i skupiće je, i u oganj baciti i spaliti.«

»I svaku koja rađa rod očistiće je da više roda rodi.« Od izabrane dvanaestorice koji su pratili Isusa, jednog kao osušenu lozu uskoro je trebalo odstraniti, a ostali će morati proći ispod orezivačkog noža gorkih iskušenja. Sa svečanom nežnošću Isus je objasnio nameru vinogradara. Orezivanje će izazvati bol, ali Otac je taj koji upotrebljava nož. On ne radi nemilostivom rukom ili ravnodušnim srcem. Postoje loze koje se vuku po tlu i zato ih treba odvojiti od zemaljske potpore prema nebu i pronađu svoju potporu u Bogu. Suvišno lišće koje izvlači životni sok iz ploda, mora se odstraniti. Bujno izrasli delovi biljke moraju se odseći da bi omogućili prodor zracima Sunca pravde. Vinogradar odseca štetne izdanke da bi plod bio bogatiji i obilniji.

»Tim će se otac moj proslaviti«, rekao je Hristos, »da rod mnogi rodite.« Bog želi da preko vas pokaže svetost, dobrotu i milostivost svog karaktera. Ipak, Spasitelj ne nalaže apostolima da naporno rade da bi doneli rod. Poziva ih da ostanu u Njemu i kaže: »Ako ostanete u meni, i reči moje u vama ostanu, što god hoćete ištite, i biće vam.« Hristos prebiva u svojim sledbenicima preko svoje Reči. Ovo je ista životna zajednica koja je prikazana jedenjem Njegovog tela i pijenjem Njegovog krvi. Hristove reči duh su i život su. Prihvataju ih, primete život Čokota. Vi živite »o svakoj reči koja izlazi iz usta Božijih«. (***)Matej 4,4) Hristov život u vama donosi isti rod kao u Njemu. Ako živite u Hristu, ako ste privrženi Hristu, ako vas Hristos podupre, ako crpите hranu od Hrista, rodićete sličan rod Hristovom.

Na poslednjem sastanku sa svojim učenicima, Hristos je izrazio svoju veliku želju da ljube jedan drugoga kao što ih je On ljubio. Često je govorio o ovome. »Ovo je zapovest moja«, ponovo je rekao, »da imate ljubav među sobom.« Prvi nalog koji im je uputio u gornjoj sobi dok su bili sami glasio je: »Novu vam zapovest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što je vas ljubih, da se i vi ljubite među sobom.« Učenicima je ova zapovest bila nova, jer se međusobno nisu voleli kao što ih je Hristos voleo. Video je da među njima moraju zavladati nove misli i pobude, da u život treba sprovesti nova načela; kroz Njegov život i smrt trebali su primiti nov pojam o ljubavi. U svetlosti Njegovog samopožrtvovanja zapovest da ljube jedan drugoga dobila je novo značenje. Celokupno delo milosti je stalna služba ljubavi, samoodricanja i samopožrtvovnosti. U svakom trenutku Hristovog boravka na Zemlji, od Njega se kao nezadrživa reka izlivala Božja ljubav. Svi koji su ispunjeni Njegovim Duhom, voleće onako kako je On voleo. Istim načelom koje je pokretalo Hrista, biće i oni nadahnuti u svim svojim međusobnim odnosima.

Ova ljubav je dokaz njihovog učenitva. »Po tom će svi poznati da ste moji učenici«, rekao je Isus »ako uzimate ljubav među sobom.« Kad su ljudi međusobno povezani, ne silom ili ličnim interesima, nego ljubavlju,

pokazuju delovanje jednog uticaja koji je uzvišeniji od svakog ljudskog uticaja. Tamo gde postoji to jedinstvo, dokaz je da je Božji lik obnovljen u ljudskom rodu i da im je usađeno novo životno načelo. To pokazuje da u božanskoj prirodi postoji sila koja se može suprotstaviti natprirodnim silama zla i da Božja milost pokorava sebičnost svojstvenu prirodi ljudskog srca.

Ova ljubav, izražena u crkvi, sigurno će izazvati Sotonin bes. Hristos nije označio laku stazu svojim učenicima. »Ako svet na vas uzmrzi«, rekao je, »znajte da na mene omrznu pre vas. Kad biste bili od sveta, onda bi svet svoje ljubio: a kako niste od sveta, nego vas ja od sveta izbrah, zato mrzi na vas svet. Opominjite se reči koju vam ja rekoh: nije sluga veći od gospodara svojega. Ako mene izгнаše, i vas će izgnati: ako moju reč održaše, i vašu će održati. Ali sve će vam ovo činiti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla.« Evanđelje treba nezadrživo napredovati usred protivljenja, opasnosti, gubitaka i patnji. Međutim, oni koji obavljaju ovaj rad samo slede stope svoga Učitelja.

Kao Otkupitelj sveta, Hristos je stalno bio suočen s prividnim neuspehom. On, vesnik milosti našem svetu, kao da je izvršio malo od dela koje je čeznuo da izvrši podižući i spašavajući. Sotonski uticaji stalno su delovali stvarajući prepreke na Njegovom putu. Ali On se nije obeshrabriovao. Kroz Isajino proročanstvo On objavljuje: »Uzalud se trudih i naprazno potroših silu svoju; ali opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega... Ako se Izrailj i ne sabere, opet ću se proslaviti pred Gospodom, i Bog će moj biti sila moja.« Hristu je dato obećanje: »Ovako veli Gospod, izbavitelj Izrailjev, svetac njegov, onome kojega preziru, na koga se gadi narod... Ovako veli Gospod... Čuvaću te i daću te da budeš zavet narodu da utvrdiš zemlju i naslediš opustelo nasledstvo; da kažeš sužnjima; iziđite; onima koji su u mraku: pokažite se... Neće biti gladni ni žedni, neće ih biti vrućina ni sunce; jer kome ih je žao, on će ih voditi, i pokraj izvora vodenih provodiće ih.« (**Isajia 49,4.5.7–10)

Hristos se oslanjao na ovu reč i nije ustupio pred Sotonom. Pre poslednjih trenutaka Hristovog poniženja, kad je najdublja tuga obuzimala Njegovu dušu, rekao je učenicima: »Ide knez ovoga sveta i u meni nema ništa.« »Knez ovoga sveta je osuđen.« Sad će on biti isteran (**Jovan 14,30; 16,11; 12,31). Proročkim okom Hristos je prelazio preko prizora koji će se dogoditi u Njegovom poslednjem velikom sukobu. Znao je da će celo Nebo slaviti pobedu kad bude uzviknuo: »Svrši se!« Do Njegovog uha dopirala je muzika i pobednički uzvici iz nebeskih dvorova. Znao je da će se tada oglasiti posmrtno zvono sotonskom carstvu, a Hristovo ime objaviti kroz ceo svemir od sveta od sveta.

Hristos se radovao što za svoje sledbenike može učiniti više nego što mogu tražiti ili zamisliti. Govorio je sa čvrstim pouzdanjem, znajući da je veličanstvena odluka donesena pre no što je svet stvoren. Znao je da će istina, naoružana svemoćnom silom Svetoga Duha pobediti u borbi sa zlom i da će se krvlju umrljana zastava pobedonosno zalepršati iznad njegovih sledbenika. Znao je da će život Njegovih vernih učenika da bude sličan Njegovom, nizu stalnih pobeda, do kojih se ovde nije držalo, ali koje će biti prepoznate u velikoj budućnosti.

»Ovo vam kazah«, rekao je »da u meni mir imate. U svetu ćete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svet.« Hristos nije pretrpeo neuspeh niti je bio obeshrabren, pa Njegovi sledbenici treba da pokazuju veru iste istrajne prirode. Oni treba da žive kao što je On živio i rade kao što je i On radio, zato što oni zavise od Njega kao velikog Predradnika. Moraju posedovati hrabrost, snagu i istrajnost. Iako očevidne nemogućnosti zapreče njihov put, Njegovom milošću moraju ići napred. Umesto da se žale na teškoće, pozvani su da ih savladaju. Ne treba ni zbog čega da očajavaju, a da se nadaju svemu. Zlatnim lancem svoje neuporedive ljubavi, Hristos ih je povezao s Božjim prestolom. Njegova namera je da imaju najviši uticaj u svemiru koji proističe iz izvora svake sile. Oni treba da imaju silu da se odupru zlu, silu koju neće savladati ni zemlja, ni smrt, ni pakao, silu koja će ih pripremiti da pobeđe kao što je i Hristos pobedio.

Hristos je zamislio da se u Njegovoj crkvi na Zemlji pokažu nebeski red, nebeski nacrt upravljanja, nebeski božanski sklad. Tako će se On proslaviti u svom narodu. Preko njih Sunce pravde zasjaće nepomućenim sjajem ovom svetu. Hristos je svojoj Crkvi dao izobilne darove, da bi mogao primiti veliki dobitak slave od svog izbaavljenog, otkupljenog vlasništva. On je svom narodu podario mogućnosti i blagoslove da bi mogao predstaviti Onoga koji sve ima u punini. Crkva obdarena Hristovom pravdom Njegova je riznica u kojoj u punini i konačnom prikazu treba da se pojave bogatstva Njegove milosti, Njegove blagodati i Njegove ljubavi. U čistoći i savršenstvu svog naroda, Hristos vidi nagradu za svoje poniženje i dodatak svojoj slavi – Hristos, veliki Centar, iz kojeg zrači sva slava.

Svoja uputstva Spasitelj je završio snažnim rečima punim nade. Zatim je u molitvi za svoje učenike izlio teret svoje duše. Podižući svoje oči prema Nebu rekao je: »Oče! dođe čas, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe; kao što si mu dao vlast nad svakim telom da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.«

Hristos je završio delo koje Mu je bilo povereno. On je proslavio Boga na Zemlji. Obznanio je Očevo ime. Sakupio je one koji će nastaviti njegovo delo među ljudima. Rekao je: »Ja se proslavih u njima. I više nisam na svetu, a oni su na svetu, a ja idem k tebi. Oče sveti! sačuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi.« »Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzveruju njihove reči radi; da svi jedno budu... Ja u njima i ti u meni; da budu sasvim ujedno, i da pozna svet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i meni što si ljubav imao.«

Tako je jezikom čoveka koji ima božanski autoritet, Hristos svoju izabranu Crkvu stavio u Očevo naručje. Kao posvećeni Prvosveštenik On posreduje za svoj narod. Kao verni pastir On okuplja svoje stado u seni Svemogućega, u čvrsto i sigurno pribežište. Njemu sad predstoji konačna bitka sa Sotonom i On odlazi da je prihvati.

Poglavlje 74.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 26,36–56; ***Marku 14,32–50; ***Luki 22,39–53; ***Jovanu 18,1–12.

GETSIMANIJA

U društvu sa svojim učenicima Spasitelj je polako išao prema Getsimanskom vrtu. U vreme Pashe, uvek pun Mesec, sijao je s neba bez ijednog oblaka. Grad hodočasničkih šatora utonuo je u tišinu.

Isus je ozbiljno razgovarao sa svojim učenicima i poučavao ih, ali kad se približio Getsimaniji, postao je neobično šutljiv. Često je posećivao ovo mesto da razmišlja i da se moli, ali nikada sa srcem tako punim boli kao ove noći Njegove posmrtno samrtne borbe. Tokom celog svog života na zemlji hodao je u svetlosti Božjeg prisustva. Kad je došao i sukobio se s ljudima obuzetim pravim sotonskim duhom, mogao je kazati: »I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda činim što je njemu ugodno.« (***Jovan 8,29) Ali činilo se kao da Ga više ne podržava božanska svetlost. Sad se i On našao među prestupnicima. Morao je poneti krivicu palog čovečanstva. Na Njega koji nije znao za greh, moralo se staviti bezakonje svih nas. Greh Mu je izgledao tako strašan, a težina krivice koju je morao poneti tako velika, te je došao u iskušenje da se boji da će ga to zauvek odvojiti od Očeve ljubavi. Znajući kako je strašan Božji gnev prema prestupu, uzviknuo je: »Žalosna je duša moja do smrti.«

Dok su se približavali vrtu, učenici su zapazili promenu na svom Učitelju. Nikada ranije nisu Ga videli tako duboko ožalošćenog i šutljivog. Što je dalje išao, ova neobična tuga bivala je sve dublja, ali se nisu usuđivali upitati Ga za uzrok. Postao je kao da će se srušiti na zemlju. Stigavši u vrt, učenici su brižno tražili Njegovo uobičajeno mesto za odmor, da bi njihov Učitelj mogao otpočiniti. Svaki korak činio je s mučnim naporom. Glasno je ječao kao da pati pod pritiskom strašnog tereta. Da Ga dva puta Njegovi pratioci nisu pridržali, pao bi na zemlju.

Isus je blizu ulaza u vrt ostavio sve svoje učenike, osim trojice, nalažući im da se mole za sebe i Njega. S Petrom, Jakovom i Jovanom došao je na zaklonjeno mesto u vrtu. Ova tri učenika bili su Hristovi najbliži pratioci. Posmatrali su Njegovu slavu na gori preobraženja, videli su Mojsija i Iliju kako govore s Njim; čuli su glas s Neba; a sada u Njegovoj velikoj borbi Hristos je želeo da budu uz Njega. Na ovom povučenom mestu često su provodili noći zajedno s Njim. U tim prilikama, nakon bdijenja i molitava, oni bi mirno spavali u blizini svog Učitelja, dok ih On ujutro ne bi probudio da ponovo krenu na rad. Ali sad je želeo da u molitvi provedu noć s Njim. Ipak, nije mogao podneti da budu svedoci samrtne borbe koju je trebao podneti.

»Pričekajte ovde«, rekao je, »i stražite sa mnom.«

Otišao je malo dalje od njih, ne tako daleko da Ga ne bi mogli videti i čuti i pao je ničice na tlo. Osećao je da Ga je greh odvojio od Njegovog Oca. Ponor je bio tako širok, tako mračan, tako dubok da je Njegov duh uzdrhtao pred njim. Nije smeo upotrebiti svoju božansku silu da bi izbegao ovu veliku duševnu patnju. Kao čovek morao je podneti posledice čovekovog greha. Kao čovek morao je izdržati očev gnev zbog prestupa.

Hristos je sada bio u položaju u kojem se nikada ranije nije nalazio. Njegova patnja najbolje se može opisati rečima proroka: »Maču, ustani na pastira mojega i na čoveka druga mojega, govori Gospod nad vojskama.« (***Zaharija 13,7) Kao zamena i jamac za grešnog čoveka, Hristos je patio pod božanskom pravdom. Uvideo je što je značila pravda. Dotada je bio posrednik za druge; sada je čeznuo da i sam ima posrednika.

Budući da je osećao da je Njegova zajednica s Ocem prekinuta, Hristos se bojao da njegova ljudska priroda neće izdržati u nastupajućem sukobu sa silama tame. U pustinji kušanja odlučivala se sudbina ljudskog roda. Hristos je tada bio pobednik. Sad je kušać stupio u poslednji strašan okršaj. Za ovo se pripremao tokom Hristove trogodišnje službe. Sad je u to uložio sve. Ako ovde pretrpi neuspeh, njegova nada da bude gospodar biće izgubljena; zemaljska carstva na kraju će postati Hristova: a on sam biće zbačen i prognan. Međutim, kad bi Hristos mogao da bude pobeđen, Zemlja bi postala Sotonino carstvo, a ljudski rod zauvek bi ostao pod njegovom vlašću. Znajući suštinu sukoba koji Ga je očekivao, Hristova duša bila je ispunjena strašnom pretnjom odvajanja od Boga. Sotona Mu je rekao da će odvajanje da bude večno ako postane jamac za grešni svet. Poistovetiće se sa Sotoninim carstvom i nikada više neće biti jedno sa Bogom.

Što će se dobiti ovom žrtvom? Kako je beznađežno izgledala krivica i nezahvalnost ljudi! Najsurovije prikazanim prilikama Sotona je opterećivao Otkupitelja: odbacio Te je narod koji tvrdi da je iznad svih drugih u zemaljskim i duhovnim prednostima, On želi da uništi Tebe, temelj, centar i pečat obećanja koja su dana kao naročitom narodu. Jedan od Tvojih učenika koji je slušao Tvoje pouke i bio među prvima u crkvenim delatnostima, izdaće te. Odeći će Te se jedan od Tvojih najrevnijih sledbenika. Svi će te napustiti. Celu Hristovu biće uzdrhtalo je od užasa na tu pomisao. Probolo Mu je dušu to što će se oni koje je nastojao spasiti, oni koje je

tako silno voleo, sjediniti u zaveri sa Sotonom. Bila je to strahovita borba. Ona se merila krivicom sveta koji je ležao u zlu. Ljudski gresi teško su pritiskivali Hrista, a osećaj Božjeg gneva na greh razarao je Njegov život.

Posmatrajte Ga kako razmišlja o ceni koju treba platiti za ljudsku dušu. U svojoj dubokoj duševnoj borbi bacio se na hladno tlo, kao da će time sprečiti da ne bude još više udaljen od Boga. Hladna noćna rosa padala je na Njegovo telo dok je ležao ničice, ali On na to nije obraćao pažnju. S Njegovih bledih usana oteo se bolan uzvik: »Oče moj! ako je moguće da me mimoide čaša ova.« Ipak i sad je dodao: »Ali opet ne kako ja hoću, nego kako ti.«

Kad pati, ljudsko srce čezne za saosećanjem. Ovu čežnju Hristos je osećao iz dubine svog bića. U najdubljoj duševnoj boli, došao je svojim učenicima s velikom željom da čuje neku reč utehe od onih koje je tako često blagosiljao, tešio i štiti u žalosti i nevolji. Onaj koji je uvek imao reči saučešća za njih, podnosio je natčovečanske duševne patnje i čeznuo da znaba da li se mole za Njega i sebe. Kako je bila mračna zloćudnost greha! Bio je u strašnom iskušenju da ljudski rod prepusti posledicama vlastite krivice, a On da ostane nevin pred Bogom. On bi bio osnažen kad bi samo mogao znati da to njegovi učenici razumeju i cene.

Ustajući s bolnim naporom, posrtao je do mesta na kome je ostavio svoje pratiocce. Ali, »nađe ih gde spavaju«. Da ih je našao kako se mole, osetio bi olakšanje. Da su tražili utočište u Bogu, da sotonske sile ne ovladaju njima, bio bi utešen njihovom postojanom verom. Međutim, oni nisu obratili pažnju na Njegovu ponovljenu opomenu: »Stražite i molite se.« U početku su bili vrlo zabrinuti kad su videli svog Učitelja, koji je obično bio tako miran i dostojanstven, kako se bori s tugom koja je nadilazila moć razumevanja. Molili su se kad su čuli snažne uzvike Patnika. Nisu nameravali napustiti svoga Gospoda, ali su izgledali paralizirani pospanošću koju su mogli odagnati da su se nastavili moliti Bogu. Nisu shvatili potrebu straženja i ozbiljne molitve da bi se oduprli iskušenju.

Pre no što se uputio prema vrtu, Isus je rekao svojim učenicima: »Svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć.« S uverenjem dali su Mu najčvršće obećanje da bi s Njim išli i u zatvor i u smrt. A jadni, samouvereni Petar dodao je: »Ako se i svi sablazne o tebe, ja se neću nikad sablazniti.« (**Marko 14,27.29) Učenici su imali poverenja u sebe. Nisu podignuli pogled k moćnom Pomoćniku, kako im je to Hristos savetovao. Tako, kad je Spasitelj imao potrebu za njihovim saosećanjem i molitvama, našao ih je kako spavaju. Čak je i Petar spavao.

I Jovan, ljubljani učenik koji je ležao na Hristovim grudima, spavao je. Svakako, ljubav prema Učitelju trebala je Jovana držati budnim. Njegove ozbiljne molitve trebale su se sjediniti s molitvama voljenog Spasitelja, u trenutku Njegove najveće boli. Otkupitelj je provodio čitave noći moleći se za svoje učenike da njihova vera ne prestane. Da je sad Isus postavio Jakovu i Jovanu pitanje koje im je već jednom postavio: »Možete li piti čašu koju ću ja piti, i krstiti se krštenjem kojim se ja krstim?« oni se ne bi usudili odgovoriti: »Možemo.« (**Matej 20,22)

Učenici su se probudili na Isusov glas, ali jedva da su Ga prepoznali jer je bol potpuno izmenila Njegovo lice. Obraćajući se Petru, Isus je rekao: »Simone! Zar spavaš? Ne možeš li jednoga časa postražiti? Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast: jer je duh srčan ali je telo slabo.« Slabost učenika probudila je u Isusu sažaljenje. Bojao se da neće biti u stanju izdržati kušanje koje će doći na njih zbog Njegove izdaje i smrti. Nije ih ukorio, već je rekao: »Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast.« Čak i u svojoj velikoj duševnoj boli tražio je da opravda njihovu slabost. »Jer je duh srčan«, rekao je, »ali je telo slabo.«

Ponovo je Božjeg Sina obuzela natčovečanska patnja i, malaksao i iscrpljen, posrćući vratio se na mesto svoje ranije borbe. Njegova patnja postala je čak i veća. Kad Ga je obuzela velika bol duše »znoj pak njegov beše kao kaplje krvi koje kapahu na zemlju«. Čempresi i palme bili su nemi svedoci njegove velike duševne borbe. S njihovih lisnatih grana kapala je krupna rosa na Njegovo iznureno telo, kao da je priroda plakala nad svojim Tvorcem koji se sam borio sa silama tame.

Samo malo pre toga Isus je stajao kao moćni cedar, odupirući se oluji protivljenja koja je besnela nad Njim. Uporna volja i srca ispunjena zlobom i lukavstvom uzalud su se trudili da Ga zbune i savladaju. Stajao je nepokolebljivo u božanskom veličanstvu kao Božji Sin. Sad je bio sličan trsci koju šiba i povija besna oluja. Zadobijajući na svakom koraku pobedu nad silama tame, pobednički se približavao kraju svoga dela. Kao Onaj koji je već proslavljen, polagao je pravo da bude jedno sa Bogom. Odlučnim glasom izrazio je svoje hvalospeve. Ohrabrujućim i nežnim rečima govorio je svojim učenicima. Sad je nastupio čas sile tame. Sad u tihoj večeri njegov glas nije zvučao pobedonosno, već je bio ispunjen ljudskom boli. Do ušiju pospanih učenika dopirale su Spasiteljeve reči: »Oče moj! ako me ne može ova čaša mimoići da je ne pijem, neka bude volja tvoja.«

Učenici su najpre želeli da pođu s Njim, ali On im je zapovedio da ostanu i straže u molitvi. Kad je došao k njima, isus ih je našao kako još uvek spavaju. Opet je osetio potrebu za društvom svojih učenika, da čuje njihove reči koje bi Mu donele olakšanje i odagnale tamu koja Ga je pritiskivala. Ali njihove oči su otežale »i ne znadijahu što bi mu odgovorili«. Njegovo prisustvo ih je probudilo. Videli su Njegovo lice obeleženo krvavim znojem duševne muke i to ih je ispunilo strahom. Nisu mogli razumeti njegovu veliku duševnu bol. »Beše nagrđen u licu mimo svakoga čoveka, i u stasu mimo sinove čovečije.« (**Isaija 52,14)

Okrenuvši se Isus je opet potražio svoje tiho mesto i pao ničice savladan užasom duboke tame. Ljudska priroda Božjeg Sina zadrhtala je u tom času iskušenja. Sad se nije molio za svoje učenike da njihova vera ne

klone, već za svoju dušu koja je bila u iskušenju i velikoj patnji. Strašan trenutak je prispeo – trenutak odluke o sudbini sveta. Sudbina čovečanstva podrhtavala je na merilima. Hristos je mogao čak i sada da odbije čašu dodeljenu grešnom čoveku. Još nije bilo prekasno. Mogao je otrti krvavi znoj sa svog čela i ostaviti čoveka da pogine u svom bezakonju. Mogao je kazati: Neka prestupnik primi kaznu za svoj greh, a ja se vraćam svom Ocu. Da li će Sin Božji ispiti gorku čašu poniženja i agonije? Da li će Nevini snositi posledice prokletstva greha da spasi krivca? Bledje Isusove usne drhtavim glasom izgovorile su reči: »Oče moj, ako me ova čaša ne može mimoići da je ne ispijem neka bude volja tvoja.«

Tri puta je izustio ovu molitvu. Tri puta je ljudska priroda ustuknula pred poslednjom, najvećom žrtvom. Ali sad pred Otkupiteljem sveta pojavila se istorija ljudskog roda. Video je da će prekršitelji Zakona morati poginuti ako budu prepušteni sami sebi. Video je čovekovu bespomoćnost. Video je silu greha. Gledao je sudbinu koja ga očekuje i doneo je odluku. Spasiće čoveka po svaku cenu. Prihvatio je svoje krštenje, krvlju, da bi kroz Njega milijuni onih koji su osuđeni na smrt mogli dobiti večni život. Napustio je nebeske dvorove, u kojima je sve čisto, srećno i slavno, da bi spasio jednu izgublenu ovcu, jedan svet koji je pao usled prestupa. On neće napustiti svoju misiju. Postaćće žrtva pomirenja za ljudski rod koji je odlučio da zgreši. Njegova molitva sada odiše poslušnošću: »Ako me ova čaša ne može mimoići da je ne ispijem neka bude volja tvoja.«

Pošto je doneo odluku, pao je kao mrtav na tlo s koga se delomično podignuo. Gde su sada bili Njegovi učenici da nežno pridrže glavu svog klonulog Učitelja i umiju to čelo koje je zaista bilo nagrđeno mimo sinova ljudskih? Spasitelj je sam gazio u kaci, i nijedan čovek nije bio s Njim.

Ali Bog je patio sa svojim Sinom. Anđeli su posmatrali Spasiteljeve muke. Videli su svoga Gospoda okruženog legionima sotonskih sila. Njegovu prirodu opterećenu užasom, tajanstvenom teskobom. Na nebu je vladala tišina. Nije taknuta nijedna harfa. Kad bi smrtnici mogli da vide čuđenje anđeoskih četa koje u tihoj boli posmatraju kako Otac uskraćuje zrake svetlosti, ljubavi i slave svom ljubljenom Sinu, bolje bi shvatili koliko je greh odvratn u Njegovim očima.

Bezgrešni svetovi i nebeski anđeli s velikim zanimanjem posmatrali su završetak ovog sukoba. Sotona i njegov savez zla, pripadnici legiona otpalih, pažljivo su posmatrali ovu veliku krizu u delu otkupljenja. Sile dobra i zla čekale su da vide kakav će odgovor doći na tri puta ponovljenu Hristovu molitvu. Anđeli su čeznuli da olakšaju patnje božanskom Biću koje strada, ali to nije bilo moguće. Nije pronađen nikakav put izbavljenja za Božjeg Sina. U ovoj strahovitoj krizi, kad je sve stajalo pred odlukom, kad je tajanstvena čaša podrhtavala u ruci čoveka boli, otvorilo se Nebo, svetlost je zasjala usred olujne tame ovog kritičnog časa i silni anđeo, koji stoji u Božjoj prisutnosti, na položaju s koga je Sotona pao, došao je i stao kraj Hrista. Anđeo je došao ne da uzme čašu iz Hristove ruke, već da Ga ojača da je ispije, uveravajući Ga u Očevu ljubav. Došao je da podari silu božansko-ljudskom Molitelju. Pokazao mu je otvoreno Nebo, govoreći mu o dušama koje će biti spasene Njegovim patnjama. Uveravao Ga je da je Njegov Otac veći i silniji od Sotone, da će Njegova smrt naneti potpuni poraz Sotoni i da će carstvo ovog sveta biti predano svecima Višnjega. Rekao Mu je da će da vidi trud duše svoje i biti zadovoljan, jer će videti mnoštvo pripadnika ljudskog roda spasenih za svu večnost.

Hristove velike duševne patnje nisu prestale, ali su Ga napustili potištenost i obeshrabrenje. Bura se nije stišavala. Ali je On na koga se obrušila bio ojačan da se suprotstavi njenoj žestini. Izašao je tih i miran. Na njegovom licu umrljanom krvlju počivao je nebeski mir. Podneo je ono što nijedno ljudsko biće ne bi moglo podneti, jer je za svakog čoveka okusio samrtne patnje.

Zaspale učenike iznenada je probudila svetlost koja je okružavala Spasitelja. Videli su anđela nagnutog nad Učiteljem koji je bio na zemlji. Videli su anđela kako podiže Spasiteljevu glavu na svoje grudi i pokazuje prema Nebu. Čuli su njegov glas, kao najsladju muziku, kako izgovara reči utehe i nade. Učenici su se setili prizora s Gore preobraženja. Setili su se slave koja je okružavala Isusa u Hramu i Božjeg glasa koji je govorio iz oblaka. Sad se ponovo otkrila ista slava i više se nisu bojali za svog Učitelja. On je bio pod Božjim staranjem; silni anđeo poslan je da Ga zaštiti. Učenici su ponovo u svom umoru podlegli neobičnoj pospanosti koja ih je savladavala. Isus ih je opet našao kako spavaju.

Peomatrajući ih s tugom, rekao je: »Jednako spavate i počivate; evo se približi čas, i sin čovečij predaje se u ruke grešnika.«

Još dok je izgovarao ove reči, začuo je korake svetine koja Ga je tražila pa je nastavio: »Ustanite da idemo; evo se približi izdajnik moj.«

Kad je istupio da dočeka svog izdajnika, na Isusu se nisu videli tragovi Njegove nedavne velike duševne borbe. Stojeći ispred svojih učenika, rekao je: »Koga tražite?« Odgovorili su: »Isusa Nazarećanina.« Isus je odgovorio: »Ja sam.« Kad je izgovorio ove reči, anđeo koji je doskora služio Isusu, stao je između Njega i svetine. Božanska svetlost obasjala je Spasiteljevo lice i prilika u obliku goluba osenila je Njegovo lice. U prisustvu ove božanske slave, zločinački nastrojena svetina nije mogla stajati ni trenutka. Ustuknuli su. Sveštenici, starešine, vojnici, pa čak i Juda, pali su kao mrtvi na zemlju.

Anđeo se povukao i svetlost je iščezla. Isus je imao priliku da pobegne, ali je ostao miran i priseban. Kao Proslavljeni stajao je usred te okorele gomile koja je sada bespomoćno ležela kraj Njegovih nogu. Učenici su posmatrali zanemjeli od čuđenja i straha.

Međutim, prizor se brzo promenio. Svetina se prenula. Rimski vojnici, sveštenici i Juda okupili su se oko Hrista. Izgledali su postideeni svojom slabosti i uplašeni da im se pobegne. Otkupitelj je opet postavio pitanje: »Koga tražite?« opet su odgovorili: »Isusa Nazarećanina.« Spasitelj je tada rekao pokazujući na učenike: »Kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu.« Znao je da im je vera bila slaba, pa je nastojao da ih zaštiti od iskušenja i nevolje. Bio je spreman da se žrtvuje za njih.

Izdajnik Juda nije zaboravio ulogu koju je trebao odigrati. Kad je gomila ušla u vrt, on joj je bio vodič, kojeg je neposredno pratio prvosveštenik. Isusovim progoniteljima dao je znak rekavši: »Koga ja celivam onaj je; držite ga.« (**Matej 26,48) Sad se ponašao kao da nema nikakve veze s njima. Prišavši Isusu, uzeo Ga je za ruku kao bliskog prijatelja. Oslovivši Ga: »Zdravo rabi!« poljubio je Isusa više puta i kao da je plakao, sažaljevajući Ga zbog opasnosti u kojoj se nalazi.

Isus mu je rekao: »Prijatelju, šta ćeš ti ovde?« Njegov glas drhtao je od žalosti kad je dodao: »Juda! zar celivom izdaješ sina čovečijega?« Ovaj poziv trebao je probuditi savest izdajnika i dirnuti njegovo okorelo srce; ali čast, vernost i ljudska nežnost napustili su ga. Stajao je drsko i izazivački, ne pokazujući nikakvu spremnost da popusti. Predao se Sotoni i više nije imao sile da mu se odupre. Isus nije odbio izdajnikov poljubac.

Gomila se ohrabrila kad je videla da Juda dodiruje osobu koja je samo pre nekoliko trenutaka bila proslavljena pred njihovim očima. Uхватili su Isusa i počeli vezivati te plemenite ruke koje su uvek činile samo dobro.

Učenici su mislili da njihov Učitelj neće dopustiti da Ga uhvate. Ista sila koja je učinila da ovi ljudi popadaju kao mrtvi mogla ih je i dalje držati nemoćnima, sve dok Isus i oni kao Njegovi pratioci ne pobegnu. Bili su razočarani i ozlojađeni kad su videli konopce kojima su počeli vezivati ruke Onoga kojeg su voleli. Razljućeni Petar naglo je potegao mač i pokušao odbraniti svog Učitelja, ali odsekao je samo uho prvosveštenikovom služi. Kad je Isus video što se dogodilo, oslobodio je svoje ruke, iako su ih rimski vojnici čvrsto držali i rekao: »Ostavite to!« Zatim je dodirnuo ranjeno uho i ono je odmah ozdravilo. A onda je rekao Petru: »Vrati nož svoj na mesto njegovo; jer svi koji se maše za nož od noža će izginuti. Ili misliš da ti ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošalje više od dvanaest legiona anđela?« Umesto svakog učenika – jedan legion! O, zašto, mislili su učenici, ne spašava sebe i nas? Odgovarajući na njihovu neizrečenu misao, On je dodao: »Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude?« »Čašu koju mi dade otac zar da je ne pijem?«

Dostojanstvo zvanja jevrejskih vođa nije ih sprečavalo da se pridruže Isusovim goniteljima. Njegovo hvatanje bilo je suviše važno da bi ga poverili potčinjenima. Lukavi sveštenici i starešine pridružili su se čuvarima reda u Hramu i gomili koja je pratila Judu do Getsimanije. Kakvo je to bilo društvo za te dostojanstvenike sjedinjene s gomilom koja je čeznula za uzbuđenjima i bila naoružana svakovrsnim oružjem, kao da goni divlju životinju!

Okrenuvši se sveštenicima i starešinama, Hristos ih je gledao prodornim pogledom. Reči koje je izgoorio pamtiće dokle god su živi. Bile su kao oštre strele Svemogućega. Dostojanstveno je rekao: »Izišli ste na mene s mačevima i koljem kao na lopova i razbojnika. Iz dana u dan sedeo sam i učio u Hramu. Imali ste prilike da Me uhvatite, a ništa niste poduzeli. Noć je podesnija za vaš posao. Ali je sad vaš čas i oblast tame.«

Učenici su se uplašili kad su videli kako Isus dopušta da Ga uhvate i vežu. Bili su uvređeni što je morao podneti ovo svoje i njihovo ponižavanje. Nisu mogli razumeti Njegovo ponašanje i oni su Ga okrivljavali što se pokorio svetini. U svojoj ozlojeđenosti i strahu, Petar je predložio da ga sami spašavaju. Poslušavši ovaj predlog »ostavivši ga učenici svi pobegoše.« Ali Hristos je predskazao ovo napuštanje. »Evo«, rekao je, »ide čas, i već je nastao, da se razbegnete svaki na svoju stranu i mene sama ostavite; ali nisam sam, jer je otac sa mnom.« (**Jovan 16,32)

Poglavlje 75.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 26,57–75; 27,1; ***Marku 14,53–72; 15,1; ***Luki 22, 54–71; ***Jovanu 18,13–27.

PRED ANOM I KAJAFOM

Požurivali su Isusa preko potoka Kedrona, kraj vrtova i maslinjaka i kroz utihnule ulice usnulog grada. Ponoć je prošla i povici bučne svetine koja Ga je pratila resko su se prolamali kroz noćni mir. Spasitelje je bio vezan i dobro čuvan, a svaki pokret nanosio Mu je bol. Oni koji su Ga uhvatili s nestrpljenjem i žurbom odmicali su s Njim prema dvoru Ane, bivšeg prvosveštenika.

Ana je bio glava porodice koja je vršila svešteničku službu, a narod ga je, poštujući njegovu starost, prepoznavao kao prvosveštenika. Tražili su njegov savet i prihvatili ga kao Božji glas. On je prvi morao da vidi Isusa kao zarobljenika svešteničke moći. Morao je da bude prisutan prilikom ispitivanja zatvorenika, iz bojazni da manje iskusni Kajafa ne ostvari cilj na kome su radili. Ovom prilikom, po svaku cenu, Hrista treba osuditi i zato su neophodni njegovo lukavstvo, okretnost i oštroumnost.

Hristu se zvanično trebalo suditi perđ Sinedrionom; ali pred Anom bio je podvrgnut prethodnom ispitivanju. Po rimskom zakonu Sinedrion nije mogao izreći smrtnu presudu. Oni su mogli samo ispitivati zatvorenika i doneti presudu koju se proglašavale pravosnažnom rimske vlasti. Zato je bilo potrebno da se protiv Hrista podignu

takve optužbe koje će i Rimljani smatrati najtežim. Takođe je trebalo pronaći optužbu koja će Ga učiniti krivim u očima Jevreja. Među sveštenicima i poglavarima nije bilo malo onih koji su bili uvereni Hristovim učenjem i samo strah od isključenja sprečavao ih je da Ga priznaju. Sveštenici su dobro upamtili Nikodimovo pitanje: »Eda li zakon naš sudi čoveku dokle ga najpre ne sasluša i dozna što čini?« Ovo pitanje je za izvesno vreme razjedinilo Savet i osujetio njihove namere. Josif iz Arimateje i Nikodim sada nisu bili pozvani, ali bilo je drugih koji bi se možda usudili govoriti u korist pravde. Istraga je morala da bude tako vođena da sve članove Sinedriona ujedini protiv Hrista. Postojale su dve koje su sveštenici želeli utvrditi. Ako bi se za Hrista moglo dokazati da je hulio na Boga, Njega bi osudili Jevreji. Ako bi Ga proglasili krivim za bunu, osigurali bi osudu od strane Rimljana. Ana je pokušao najpre učvrstiti drugu optužbu. Ispitivao je Isusa o Njegovim učenicima i Njegovoj nauci, nadajući se da će zatvorenik reći nešto što će mu dati činjenice koje bi dalje koristio. Nastojao je da izvuče neku tvrdnju koja bi dokazala da je On težio da zasnuje tajno društvo sa ciljem da uspostavi novo carstvo. Tada bi Ga sveštenici mogli predati Rimljanima kao onoga koji narušava mir i izaziva pobunu.

Hristos je kao u otvorenoj knjizi čitao sveštenikovu nameru. Kao da čita najskriveniji deo duše svog islednika, porekao je da između Njega i Njegovih sledbenika postoji ikakav tajni savez i da ih je okupljao tajno ili u mraku, krijući tako svoje namere. On nije krio svoje ciljeve ni nauku. »Ja govorih javno svetlu«, odgovorio je, »ja svagda učih u zbornici i u crkvi, gde se svagda skupljahu Židovi, i ništa tajno ne govorih.«

Spasitelj je svoj način rada postavio nasuprot metodama svojih tužilaca. Mesecima su Ga gonili, nastojeći Ga uhvatiti u zamku i dovesti pred tajni sud, na kome bi lažnim svedočenjem mogli ostvariti ono što je bilo nemoguće časnim sredstvima. Sad su ostvarivali ono što je bilo nemoguće časnim sredstvima. Sad su ostvarivali svoje namere. Ponoćno hapšenje, ismejavanje i vređanje od svetine pre osude, ili čak i optužbe, bio je njihov način rada, a ne Njegov. Njihovo delo predstavljalo je kršenje zakona. Prema njihovim propisima sa svakim čovekom trebalo je postupati kao s nevinim sve dok se ne dokaže da je kriv. Sveštenici su bili osuđeni sopstvenim propisima.

Okrenuvši se svom isledniku, Isus je rekao: »Što pitaš mene?« Zar sveštenici i poglavari nisu slali uhode da motre na Njegovo kretanje i izveštavaju o svakoj Njegovoj reči? Zar ovi nisu bili prisutni na svakom okupljanju naroda i sveštenicima donosili obavesti o svim Njegovim rečima i delima? »Pitaj one koji su slušali što sam govorio«, odgovorio je Isus, »evo oni znaju što sam ja govorio.«

Ana je bio ućutkan odlučnim odgovorom. Bojeći se da Hristos ne kaže nešto o njegovom načinu rada koji je on pažljivo čuvao u tajnosti, ovog puta ništa Mu više nije rekao. Jedan od njegovih službenika razgnevio se kad je video da je Ana bio ućutkan i udario je Isusa po obrazu govoreći: »Zar tako odgovaraš poglavaru sveštencičkome?«

Hristos je blago odgovorio: »Ako zlo rekoh, dokaži da je zlo; ako li dobro, zašto me biješ?« Nije izgovorio oštre osvetničke reči. Njegov blagi odgovor proizašao je iz bezgrešnog, strpljivog i nežnog srca koje nije moglo da bude izazvano.

Uvrede i ruganje nanosili su Hristu veliku patnju. Iz ruku bića koja je stvorio i za koja podnosi beskrajnu žrtvu primio je svaku sramotu. Patio je u srazmeri sa savršenstvom svoje svetosti i mržnje prema grehu. Sudili su Mu koji su delovali kao zlotvori, i to je za Njega predstavljalo stalnu žrtvu. Za Njega je bilo strašno naći se okružen ljudskim bićima pod vlašću Sotone. Znao je da bi u jednom trenutku, samo bljeskom svoje božanske sile, mogao položiti svoje svirepe mučitelje u prah. To Mu je podnošenje istrage činilo još težim.

Jevreji su očekivali Mesiju koji će se otkriti spoljašnjim sjajem. Očekivali su da će jednim bljeskom svemoguće volje izmeniti tok ljudskih misli i primorati ih da priznaju Njegovu vrhovnu vlast. Verovali su da će tako osigurati svoje uzdizanje i zadovoljiti njihove slavloljubive nade. Dok su sa Hristom postupali s prezirom, bio je u velikom iskušenju da otkrije svoj božanski karakter. Jednom rečju, jednim pogledom, mogao je svoje progonitelje prisiliti da priznaju da je On Gospod iznad careva i poglavara, sveštenika i Hrama. Bio je težak zadatak zadržati položaj koji je izabrao kad se izjednačio s ljudskim rodom.

Nebeski anđeli bili su svedoci svakog dela učinjenog protiv njihovog voljenog Zapovednika. Žarko su želeli osloboditi Hrista. Pod Božjom upravom anđeli su svemoćni. Slušajući Hristovu zapoved, uništili su jedne noći asirsku vojsku od sto osamdeset i pet hiljada ljudi. Kakvom bi lakoćom anđeli, posmatrajući sramne prizore sa Hristovog suđenja, mogli posvedočiti o svom negodovanju uništavanjem Božjih neprijatelja! Ali nije im zapovijeđeno da tako učine. Onaj koji bi mogao osuditi svoje neprijatelje na smrt, podnosio je njihovu okrutnost. Njegova ljubav prema Ocu i Njegovo svečano obećanje dato od stvaranja sveta, da će postati Nosilac greha, povelu su Ga da bez žaljenja podnese surovi postupak onih koje je došao da spasi. Deo Njegove misije bio je da u svojoj ljudskoj prirodi podnese ruganje i zlostavljanje kojima su Ga ljudi mogli obasuti. Jedina nada ljudskog roda nalazila se u ovom Hristovom pokoravanju svemu što bi morao podneti od ljudskih ruku i srca.

Hristos nije rekao ništa što bi moglo dati neku prednost Njegovim tužiteljima, ali ipak je bio vezan da bi se pokazalo kako Ga smatraju krivim. Svakako je morao postojati prividni izgled pravde. Bilo je nužno da postoji forma zakonitog suđenja. Vlasti su odlučile da to ubrzaju. Znali su kako narod ceni Isusa, pa su se bojali da Ga neko ne pokuša osloboditi, ako se razglasi vest o hapšenju. Isto tako, ako se presuda i njeno izvršenje odmah ne ostvari, došlo bi do odlaganja od sedam dana zbog praznovanja Pashe. To bi moglo osujetiti njihove namere.

Da bi isposlovali presudu Isusu, u velikoj meri zavisili su od vike mnoštva koje je većim delom sačinjavala rulja iz Jerusalima. Ako bi nastupilo odlaganje od sedam dana, uzbuđenje bi oslabio, a to bi verovatno izazvalo protivljenje. Bolji deo naroda bio bi pokrenut da stane na Hristovu stranu; mnogi bi istupili svedočeci u Njegovu odbranu, iznoseći na videlo slavna dela koja je učinio. To bi podstaklo narodni gnev protiv Sinedriona. Njihovi postupci bili bi osuđeni, a Isus oslobođen da primi novo poštovanje od mnoštva. Sveštenici i poglavari su zato odlučili da pre no što se sazna za njihovu nameru, Isus bude predan u ruke Rimljanima.

Ali pre svega mora se pronaći optužba. Dosad nisu ništa pronašli. Ana je naredio da se Isus odvede Kajafi. Kajafa i pripadao sadukejima, od kojih su neki bili Isusovi najljući neprijatelji. On sam, iako slabog karaktera, on je isto tako okrutan, bezdušan i bezobziran kao i Ana. On neće birati sredstva da uništi Isusa. Sad je već bilo rano jutro i vrlo mračno; uz svetlost buktinja i svetiljki naoružana gomila sa svojim zarobljenikom kretala se k dvoru poglavara sveštenečkoga. Ovde, dok su se sakupljali članovi Sinedriona, Ana i Kajafa ponovo su ispitivali Isusa, ali bez uspeha.

Kad se Savet okupio u sudnici, Kajafa je zauzeo svoje mesto predsedavajućeg. I s jedne i s druge strane bili su suci i oni koji su se posebno zanimali za suđenje. Rimski vojnici stajali su na platformi ispod prestola. U podnožju prestola stajao je Isus. Pogledi celoga mnoštva bili su usmereni u Njega. Svi su bili vrlo uznemireni. Od čitavog ovog mnoštva jedino je On bio miran i pribran. Sama atmosfera koja ga je okružavala kao da je bila ispunjena svetim uticajem.

Kajafa je u Isusu video svog suparnika. Spremnost naroda da sluša spasitelja i vidljiva gotovost da prihvati Njegova učenja podstakli su gorku zavist poglavara sveštenečkoga. Dok je posmatrao zatvorenika, Kajafa se divio Njegovom plemenitom i dostojanstvenom držanju. Prošlo ga je osvedočenje da je ovaj čovek zaista bio sličan Bogu. U sledećem trenutku prezrivo je odagnao tu misao. Podrugljivim i oholim glasom zahtevao je od Isusa da odmah pred njima učini neko od svojih moćnih čuda. Međutim, njegove reči kao da nisu doprle do Spasiteljevih ušiju. Prisutni su upoređivali uzbuđenje i zlobno držanje Ana i Kajafe s blagim i dostojanstvenim Isusovim ponašanjem. Čak i u mislima ovog okorelog mnoštva iskrslo je pitanje: Zar će ovaj čovek božanske pojave biti osuđen kao zločinac?

Kajafa, zapazivši uticaj koji je prevladao, požurivao je suđenje. Isusovi neprijatelji bili su u velikoj pometnji. Rešili su da izbore Njegovu presudu, ali nisu znali kako da to postignu. Članovi Saveta bili su podeljeni na fariseje i sadukeje. Među njima je vladala žestoka mržnja i sukob; nisu se usuđivali približiti nekim spornim točkama iz straha da se ne posvađaju. S nekoliko reči Isus je mogao podstaknuti njihove međusobne predrasude i tako odvratiti njihov gnev od sebe. Kajafa je to znao, pa je želeo izbeći podsticanje sukoba. Postojalo je mnoštvo svedoka koji su mogli potvrditi da je Hristos optuživao sveštenike i književnike, da ih je nazvao licemerima i ubojicama; ali ovakvo svedočanstvo nije bilo pogodno za iznošenje. Istim jezikom služili su se sadukeji u svojim žustrim raspravama s farisejima. Takvo svedočanstvo za Rimljane ne bi imalo nikakvu vrednost, jer su i sami osećali odvratnost prema pretvaranju fariseja. Postojalo je mnoštvo dokaza da se Isus nije obazirao na jevrejsku predaju i da je s nepoštovanjem govorio o mnogim njihovim uredbama, ali u pogledu predaja fariseji i sadukeji bili su oštrom neprijateljstvu, pa i ovaj dokaz ne bi imao nikakvu vrednost za Rimljane. Hristovi neprijatelji nisu se usuđivali da ga optuže za prekršaj Subote, jer bi istraga otkrila karakter Njegovog dela. Ako bi se govorilo o Njegovim čudima isceljivanja, pravi cilj sveštenika bio bi osujećen.

Potkupljeni su lažni svedoci da optuže Isusa za podstekavanje pobune i želje za uspostavljanjem nezavisne vladavine. Međutim, njihovo svedočenje pokazalo se nepouzdanim i protivrečnim. Prilikom istrage pobijali su svoje vlastite tvrdnje.

Hristos je na početku svoje službe rekao: »Razvalite ovu crkvu, i za tri dana podignuću je.« Slikovitim proročkim jezikom On je tako predskazao svoju sopstvenu smrt i vaskrsenje. »A on govoraše za crkvu tela svojega.« (***)Jovan 2,19.21 Ove reči su Jevreji shvatili u doslovnom smislu, kao da se odnose na Hram u Jerusalimu. Od svega što je Hristos govorio, sveštenicu nisu mogli pronaći ništa što bi kao ovo mogli da iskoriste protiv Njega. Lažnim tumačenjem ovih reči nadali su se da će steći neku prednost. Rimljani i Jevreji, fariseji i sadukeji, jer su svi vrlo poštovali Hram. Za ovo su pronašli dva svedoka čije svedočanstvo nije bilo tako protivrečno kao što je bilo svedočenje drugih. Jedan od njih, koga su podmitili da optuži Isusa, izjavio je: »On je kazao: ja mogu razvaliti crkvu Božiju i za tri dana načiniti je.« Na taj način Hristove reči pogrešno su prikazane. Da su bile prikazane tačno onako kao ih je izgovorio, one ne bi mogle učiniti da bude osuđen čak ni od Sinedriona. Da je Isus bio samo čovek, kao što su Jevreji samo tvrdili, Njegova izjava označila bi samo nerazuman, hvalisavi duh, ali ne bi mogla da bude pretvorena u bogohuljenje. Iako su lažni svedoci potpuno pogrešno prikazali Njegove reči, one nisu sadržavale ništa što bi Rimljani smatrali zločinom koji zaslužuje smrt.

Isus je strpljivo slušao protivrečna svedočenja. Nije izustio nijednu reč u svoju odbranu. Napokon su Njegovi tužitelji stali zbunjeni, posramljeni i razjareni. Suđenje nije nikako napredovalo; izgledalo je da će njihova zavera doživeti neuspeh. Kajafa je bio očajan. Ostala mu je poslednja mogućnost; Hrista treba primorati da sam sebe osudi. Prvosveštenik je ustao sa svoje sudačke stolice lica izobličene gnevom, dok su mu glas i ponašanje pokazivali da bi uništio zatvorenika koji je stajao pred njim, kad bi to bilo u njegovoj moći. »Zar ništa ne odgovaraš?«, uzviknuo je, »što ovi na tebe svedoče?«

Isus je sačuvao svoj mir. »Mučen bi i zlostavljen ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje vođen bi i kao ovca nema pred onim koji striže ne otvori usta svojih.« (***)Isaija 53,7)

Na kraju, podižući svoju desnicu prema nebu, Kajafa se u obliku svečane zakletve obratio Isusu: »Zaklinjen te živim Bogom da nam kažeš jesi li ti Hristos sin Božij?«

Na ovaj zahtev Isus nije mogao odšuteti. Bilo je vreme kad je trebalo šuteti, a i vreme kad je trebalo govoriti. Dok Mu nije neposredno postavljeno pitanje, On nije govorio. Znao je da će ako sad odgovori, Njegova smrt biti sigurna. Međutim, poziv je uputio najviše priznati predstavnik vlasti naroda i u ime Svevišnjega. Hristos se nije želeo pokazati nepokornim prema zakonu. Još više od toga, pokrenuto je pitanje Njegovog odnosa sa Ocem. On jasno mora objaviti svoj karakter i misiju. Isus je rekao svojim učenicima: »A koji god prizna mene pred ljudima, priznaću i ja njega pred ocem svojim koji je na nebesima.« (***)Matej 10,32) Svojim ličnim primerom sad je ponovio ovu pouku.

Svako uho bilo je spremno da sluša i svako oko netremice je posmatralo Njegovo lice kad je odgovorio: »Ti kaza.« Kao da je nebeska svetlost obasjala Njegovo blede lice kad je dodao: »Ali ja vam kažem: otsele ćete videti sina čovečijega gde sedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskim.«

Za trenutak Hristovo božanstvo bljesnulo je kroz Njegovu ljudsku prirodu. Prvosveštenik je drhtao pred Spasiteljevim prodornim pogledom. Taj pogled kao da je čitao njegove skrivene misli i kao da je palio njegovo srce. Nikada u svom kasnijem životu nije zaboravio taj prodoran pogled progonjenog božjeg Sina.

»Otsele ćete videti«, rekao je Isus, »sina čovečijega gde sedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskim.« Ovim rečima Hristos je prikazao suprotan prizor onome koji se odigravao. On, Gospodar života i slave, sediće Bogu s desne strane. On će biti sudac celoj Zemlji, a protiv Njegove odluke neće biti žalbe. Tada će svaka tajna da bude rasvetljena Božjom pojavom i svakome će biti presuđeno prema njegovim delima.

Hristove reči uplašile su prvosveštenika. Pomisao da će mrtvi vaskrsnuti i da će stati pred Bogom da prime nagradu prema svojim delima, prožela je Kajafu užasom. Nije želeo verovati da će u budućnosti primiti osudu prema svojim delima. Kao u nekoj panorami prolazili su kroz njegove misli prizori poslednjeg suda. Za trenutak je ugledao strašan prizor kako grobovi vraćaju svoje mrtvace s tajnama za koje su smatrali da će biti večno sakrivene. Za trenutak se osećao kao da stoji pred večnim Suceom, čije oči sve vide, čitaju njegovu dušu i iznose na videlo tajne koje je smatrao skrivenim zajedno s mrtvima.

Prizor je iščezao ispred sveštenikovih očiju. Njega kao sadukeja Hristove reči oštro su kosnule. Kajafa je poricao nauku o vaskrsnuću, sudu i budućem životu. Sad ga je obuzeo sotonski gnev. Zar da ovaj čovek, zatvorenik, pred njim, napada njegove najomiljenije teorije? Razderavši svoje haljine, da bi narod, da bi narod video njegovo lažno zgražanje, zahtevao je da se bez daljnjih ispitivanja, zatvorenik osudi zbog huljenja na Boga. »Šta nam trebaju više svedoci?«, rekao je, »evo sad čuste hulu njegovu. Šta mislite?« I svi su Ga osudili.

Uverenje pomešano s gnevom navelo je Kajafu da učini to što je učinio. Bio je ljut na samoga sebe što je poverovao Hristovim rečima, pa je umesto da razdere svoje srce u dubokom doživljavanju istine, i priznanju da je Isus Mesija, razderao svoje sveštenečke haljine u odlučnom protivljenju. Ovaj čin imao je duboko značenje. Kajafa nije nazirao njegovo značenje. U ovom činu, izvršenom da bi se uticalo na sudije i da bi se izborila Hristova presuda, prvosveštenik je presudio samome sebi. Po Božjem zakonu bio je isključen iz sveštenečke službe. Sam je sebi izrekao smrtnu presudu.

Prvosveštenik nije smeo razderati svoje haljine. Levitski zakon zbranjavao je to pod pretnjom smrtno kazne. Ni pod kakvim uslovima, ni u kojoj prilici, sveštenik nije smeo razderati svoje haljine. Među Jevrejima postojao je običaj da prilikom smrti prijatelja razderu svoju odeću, ali sveštenici se nisu smeli povoditi za ovim običajem. Hristos je o ovome izdao Mojsiju izričitu zapovest (***)3. Mojsijeva 10,6).

Sve što su sveštenici nosili moralo je da bude celo i bez ikakve mane. Tim sjajnim službenim haljinama prikazan je karakter velikog Uzora, Isusa Hrista. Bog nije mogao prihvatiti ništa drugo osim savršenstva u odijevanju i stavu, u rečima i duhu. On je svet i Njegova slava i savršenstvo moraju bit prestavljeni u zemaljskoj službi. Ništa osim savršenstva ne može pravilno predočiti svetost nebeske službe. Smrtni čovek može razderati svoje srce pokazujući skrušen i ponizan duh. Bog to prihvata. Ali na sveštenečkim haljinama nije se smela načiniti nikakva poderotina, jer bi to narušilo prikazivanje nebeskih vrednosti. Na prvosveštenika koji bi se usudio da se s razderanim haljinama pojavi u svetoj službi i učestvuje u službi u Svetinji, gledalo se kao na onoga koji se sam odvojio od Boga. Razderavši svoje haljine, sam je sebi oduzimao karakter predstavnika. Bog ga više nije prihvatao kao sveštenika koji može obavljati službu. Način postupanja koji je Kajafa otkrio pokazao je ljudsku strast, ljudsko nesavršenstvo.

Razdirući svoje haljine, Kajafa je pogazio Božji zakon da bi sledio ljudsku predaju. Po zakonu koji su ljudi postavili bilo je moguće da u slučaju hule na Boga sveštenik razdere svoje haljine zgražajući se nad grehom i da zbog toga ne bude kriv. Tako je ljudskim zakonima ukinut Božji zakon.

Narod je sa zanimanjem pratio svaki prvosveštenikov postupak i Kajafa je mislio da će izražavanjem svoje pobožnosti ostaviti dubok utisak. Međutim, ovim delom uobličeni u optužbu protiv Hrista, ružio je Onoga o kome je Bog rekao: »Jer je moje ime u njemu.« (***)2. Mojsijeva 23, 21) On sam hulio je na Boga. Izrekao je presudu Hristu kao bogohulniku, a sam je bio pod Božjom osudom.

Dok je Kajafa razdirao svoje haljine, njegov čin obeležio je mesto koje će jevrejski narod nakon toga zauzimati u odnosu prema Bogu. Nekada voljen Božji narod odvojio se od Njega i brzo je postajao narod koga Jahve više nije priznavao svojim. Kad je Hristos uzviknuo na krstu: »Svrši se« (**Jovan 19,30) i zavesa u Hramu se razderala nadvoje, Sveti Čuvar je proglasio da je jevrejski narod odbacio Njega koji je bio predstika svih njegovih simbola, suština svih njegovih slika. Izrailj se odvojio od Boga. Kajafa je sad mogao razderati svoje sveštenečke haljine, koje su označavale njegovo polaganje prava da bude predstavnikom velikog Prvosveštenika, jer ni za njega, ni za narod one nisu imale više nikakvog značaja. Prvosveštenik je mogao razderati svoje haljine zgražajući se nad sobom i narodom.

Sinedrion je proglasio da Isus zasluuje smrt, međutim, ispitivati zatvorenika noću bilo je suprotno jevrejskom zakonu. Zvanična presuda mogla se doneti samo u dnevnoj svetlosti i punom zasedanju Saveta. Uprkos tome, prema Spasitelju su postupili kao prema oduđenom zločincu i prepustili Ga zlostavljanju najnižih i najgorih između ljudi. Prvosveštenikov dvor bio je okružen otvorenim dvorišten u kome su se okupili vojnici i mnogi drugi. Kroz ovo dvorište vodili su Isusa do prostorije za stražare, dok su mu se sa svih strana podsmevali zbog izjave da je Božji Sin. Rugajući se ponavljali su Njegove reči da će sediti »s desne strane sile« i da »ide na oblacima nebeskim«. Dok je bio u prostoriji za stražare, očekujući sudski pretres, nije bio zaštićen. Neuka svetina zapazila je svirepost s kojom se na Savetu postupalo prema Njemu, pa su zbog toga dozvolili sebi pravo da pokažu sve sotonske elemente svoje prirode. Hristova istinska plemenitost i božansko držanje podstakli su njihov bes. Njegova krotkost, Njegova nevinost, Njegovo veličanstveno strpljenje, ispunjavalo ih je sotonskom mržnjom. Pogažene su milost i pravda. Ni s jednim zločincem nikada se nije postupalo tako neljudski kao sa Božjim Sinom.

Međutim, mnogo dublja bol cepala je Isusovo srce; udarac koji je izazvao najdublju bol nije mogla zadati neprijateljeva ruka. Dok je bio podvrgnut ruganju i ispitivanju pred Kajafom, Hrista se odrekao jedan od Njegovih učenika.

Pošto su napustili svoga Gospoda u vrtu, dva učenika usudila su se da s izvesne udaljenosti prate svetinu koja je vodila Isusa. Petar i Jovan bili su ti učenici. Sveštenici su prepoznali Jovana kao znanog Isusovog učenika i dozvolili mu pristup u sudnicu, nadajući se da će, kad bude video ponižavanje svog Vođe, prezreti pomisao da je takvo biće Božji Sin. Jovan je tražio i dobio dopuštenje za Petra da i on uđe.

U dvorištu su naložili vatru, jer je to bilo najhladnije doba noću, neposredno pred svitanje. Oko vatre okupilo se društvo i Petar je samouvereno zauzeo mesto među njima. Nije želeo da ga prepoznaju kao Isusovog učenika. Pomešavši se nehatno s mnoštvom, nadao se da će ga smatrati jednim od onih koji su doveli Isusa u sudnicu.

Međutim, kad je svetlost obasjala Petrovo lice, žena koja je bila na vratima, ispitivački ga je pogledala. Zapazila je da je došao s Jovanom, zapazila je izraz obeshrabrenosti na njegovom licu i pomislila da bi i on mogao da bude Isusov učenik. Bila je jedna od znatiželjnih sluškinja u Kajafinom domu. Rekla je Petru: »Da nisi i ti od učenika njegovih?« Petar je bio uplašen i zbunjen; pogledi ljudi iz ovog skupa odmah su se prikovali za njega. Pretvarao se da je ne razume, ali bila je uporna i nastavila da govori onima oko sebe da je ovaj čovek bio sa Isusom. Petar je osećao da joj mora odgovoriti pa je ljutito rekao: »Ženo! ne poznajem ga.« To je bilo prvo odricanje i pijetao je odmah zapevao. O, Petre, zar si se tako brzo postidjeo svog Učitelja! Zar si se tako brzo odrekao svoga Gospoda!

Ulazeći u sudsku dvoranu, apostol Jovan nije pokušavao prikriti da je Isusov sledbenik. Nije se pomešao s grubom gomilom koja je ružila njegovog Učitelja. Njemu nisu postavljali pitanja zato što se nije lažno predstavljao i tako učinio sebe sumnjivim. Potražio je jedan skroviti kut u kome ga gomila ne bi mogla zapaziti, ali da bude što bliže Isusu. Ovde je mogao da vidi i čuje sve što se zbivalo na suđenju njegovom Gospodu.

Petar nije želeo da ga prepoznaju. Čineći se ravnodušnim stupio je na neprijateljsko tlo i postao lakim plenom iskušenja. Da je bio pozvan da se bori za svog Učitelja, on bi bio hrabar vojnik; ali kad je prst prezira uperen na njega, pokazao se kao kukavica. Mnogi koji ne ustuknu u aktivnoj borbi za svoga Gospoda, odriču se svoje vere kada su izloženi podsmehu. Druženjem s onima koje bi trebalo izbegavati, stupaju na stazu iskušenja. Pozivaju neprijatelja da ih kuša pa su navedeni da kažu i učine ono u čemu pod drugim okolnostima nikada ne bi skrivali. Hristov učenik koji u naše vreme prikriva svoju veru iz straha od stradanja ili sramote, odriče se svoga Gospoda isto tako stvarno kao što je to Petar učinio u sudskom predvorju.

Petar se trudio da ne pokaže nikakvo zanimanje za suđenje svom Učitelju, ali njegovo srce grčilo se u boli kad je čuo surovo podrigivanje, i zlostavljanje koje je On podnosio. Više od toga, bio je iznenađen i ljutit što je Isus, podnoseći takvo postupanje, ponižavao sebe i svoje sledbenike. Da bi prikrio svoje prave osećaje, nastojao je da se pridruži Isusovim progoniteljima u njihovim neprikladnim dosetkama. Ali njegova pojava nije bila prirodna. Lažno se predstavljao, pa iako je težio da razgovara kao da ga se to ništa ne tiče, nije mogao obuzdati gnev zbog zlostavljanja kojim je obasut njegov Učitelj.

Pažnja je i po drugi put skrenuta na njega i ponovo su ga osumnjičili da je Isusov sledbenik. Sad je s kletvom izjavio: »Ne znam tog čoveka.« Pružena mu je još jedna prilika. Nakon jednog sata, prvosveštenikov sluga, rođak čoveka kojem je Petar odsekao uho, upitao ga je: »Ne videh li ja tebe u vrtu s njim?« »U istinu si od njih;

jer si Galilejac i govor tvoj te izdaje.« Na ovo se Petar razljutio, Isusovi učenici bili su zapaženi po čistoći svoga govora, pa se Petar, da bi potpuno obmanuo one koji su ga ispitivali i opravdao svoju ulogu koju je preuzeo, s kletvom i zaklinjanjem sada odrekao svoga Učitelja. Pijetao je opet zapevao. Petar ga je tada čuo i setio Hristovih reči: »Noćas dok dvaputa pijetao ne zapeva tri puta ćeš me se odreći.« (***)Marko 14,30)

Dok su ponižavajuće zakletve još bile na Petrovim usnama i kreštavi po pijetla još uvek odjekivao u njegovim ušima, Spasitelj se okrenuo od namrštenih sudaca i pogledao pravo u svog jasnog učenika. Istodobno Petar je usmerio svoj pogled prema svom Učitelju. Na tom blagom licu čitao je duboko sažaljenje i bol, ali na njemu nije bilo nikakve ljutine.

Izgled tog bednog, napaćenog lica, tih drhtavih usana, taj pogled pun sažaljenja i praštanja probo je njegovo srce kao strela. Savest se probudila. Pamćenje je živnulo. Petar se setio kako je samo pre nekoliko sati obećao da će sa svojim Gospodom poći u zatvor i smrt. Setio se svoje žalosti kad mu je u gornjoj sobi Spasitelj rekao da će Ga se odreći tri puta te iste noći. Petar je upravo izjavljivao da ne poznaje Isusa, ali je sada, duboko ožalošćen, shvatio koliko ga je njegov Gospod dobro poznavao i kako je pravilno čitao njegovo srce, čiju prevarnost ni sam nije ni sam nije poznavao. Plima uspomena obušila se na njega. Spasiteljeva nežna milostivost, Njegova ljubaznost i dugo trpljenje, Njegova nežnost i strpljenje prema zabludelim učenicima – setio se svega toga. Setio se opomene: »Simone! Simone! evo vas ište sotona fa bi vas činio kao pšenicu. A ja se molih za tebe da tvoja vera ne prestane.« (***)Luka 22, 32) Razmišljao je s užasom o svojoj nezahvalnosti, svojoj dvoličnosti, svom krivokletstvu. Još jednom je pogledao svoga Učitelja i video jednu zločinačku ruku podignutu da Ga udari po licu. Nesposoban da dalje podnosi taj prizor, skrhana srca izjurio je iz sudnice.

Hitao je u samoću i tamu, ne znajući i ne brinući se kuda. Najzad se našao u Getsimaniji. Prizor od pre nekoliko sati oživeo je u njegovim mislima. Napaćeno lice njegovog Gospoda, umrljano krvavim znojem i zgrčeno od boli, pojavilo se pred njim. S gorkim kajanjem setio se da je Isus plakao i bio na molitvi sam u velikoj duševnoj patnji, dok su oni, koji su se trebali ujediniti s Njim u tom času iskušenja, spavali. Setio se Njegove svečane opomene: »stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast.« (***)Matej 26,41) Opet je postao očevidac prizora u sudskoj dvorani. Za njegovo ranjeno srce pravo mučenje bila je spoznaja da je dodao najteže breme Spasiteljevom ponižavanju i boli. Na istom mestu na kojem je svome Ocu Isus izlivao svoju dušu u samrtnoj borbi, Petar je pao na svoje lice i poželeo da umre.

Spavajući kad mu je Isus naložio da straži i da se moli, Petar je pripremio put za svoj veliki greh. Svi učenici pretrpeli su veliki gubitak zato što su spavali u tom kritičnom času. Hristos je znao teško iskušenje kroz koje su trebali proći. Znao je koliko će Sotona raditi da umrtvi njihove osećaje da bi ostali nespremni za iskušenje. Zato ih je opomenuo. Da su ti trenuci u vrtu provedeni u straženju i molitvi, Petar se ne bi prepustio uzdanju u svoju slabu snagu. Ne bi se odrekao svoga Gospoda. Da su učenici stražili sa Hristom u Njegovoj samrtnoj borbi, bili bi pripremljeni da budu očevici Njegovog stradanja na krstu. Razumeli bi donekle prirodu Njegove neuporedive patnje, Njegovu smrt i Njegovo vaskrsenje. Usred mračnog trenutka najvećeg iskušenja, neki zraci nade rasvetlili bi tamu i poduprli njihovu veru.

Čim je osvanuo dan, Sinedrion se opet sastao i Hristos je ponovo uveden u većnicu. On je proglasio sebe Božjim Sinom, pa su ove Njegove reči upotrebili kao optužbu protiv Njega. Ali Ga nisu mogli osuditi zbog toga, jer mnogi od njih nisu bili prisutni na noćnom zasedanju i nisu čuli Njegove reči. Znali su da rimski sud u njima neće naići ništa što bi zasluživalo smrt. Međutim, kad bi svi mogli ponovo čuti s Njegovih usana te reči, postigli bi svoj cilj. Njegovu tvrdnju o mesijanstvu mogli bi protumačiti kao buntovnu političku tvrdnju.

»Jesi li ti Krist?«, govorili su, »kaži nam.« Ali Hristos je šutio. Nastavili su Ga obasipati pitanjima. Na kraju svečanim glasom punim tuge odgovorio je: »Ako vam i kažem, nećete verovati. A ako vas i zapitam, nećete mi odgovoriti, niti me pustiti.« Ali da ne bi imali nikakvog izgovora, dao je svečanu opomenu: »Osele će sin čovečij sediti s desne strane sile Božije.«

»Ti li si dakle sin Božij?«, jednoglasno su Ga upitali. Rekao im je: »Vi kažete da sam ja.« Povikali su: »Šta nam trebaju više svedočanstva? jer sami čusmo iz usta njegovih.«

Tako, po treći put osuđen od jevrejskih vlasti, Isus je trebao da umre. Sve što je sad bilo potrebno, mislili su, bilo je da Rimljani potvrde ovu presudu i da Ga izruče u njihove ruke.

Tada je nastupio treći prizor zlostavljanja i rугanja, puno gori od onoga koji je doživeo od neuke svetine. To se odigravalo u prisustvu i uz suglasnost sveštenika i poglavara. Iz njihovog srca iščezao je svaki osećaj sažaljenja i čovečnosti. Ako su njihovi dokazi bili slabi, i nisu uspeali učutkati Njegov glas, imali su i druga oružja, takva kakva su u svim vekovima upotrebljavana da se učutkaju heretici – patnje, nasilje i smrt.

Kad su suci izrekli presudu Isusu, sotonski bes zahvatio je narod. Vikali su kao divlje zveri. Gomila je pojurila prema Isusu, vičući: »On je kriv, ubijte ga!« Da nije bilo rimskih vojnika, Isus ne bi doživeo da na Golgoti bude prikovan na krst. Pred svojim sucima bio bi rastrgnut na komade, da se rimske vlasti silom oružja nisu suprotstavile nasilju svetine.

Neznabošci su bili razlučeni svirepim postupanjem prema Onome protiv koga ništa nije dokazano. Rimski oficiri izjavili su da su Jevreji, donošenjem presude Isusu, prekršili pravo rimske vlasti i da je čak u suprotnosti i s

jevrejskim zakonom osuditi čoveka na smrt na osnovi njegovog ličnog iskaza. Ovaj postupak doveo je do trenutnog zastoja u procesu, ali jevrejske vođe bile su kao mrtve i za sažaljenje i za sramotu.

Ružeći Božjeg Sina sramnim izrazima, sveštenici i poglavari zaboravili su dostojanstvo svog poziva. Rugali su se Njegovom poreklu. Izjavili su da to što sebe lažno poglašava Mesijom zaslužuje najsravniju smrt. Najneobuzdaniji ljudi udružili su se u sramnom zlostavljanju Spasitelja. Mučitelji su Mu prebacili preko glave staru haljinu i udarali Ga po licu govoreći: »Proreci nam, Kriste, ko te udara?« Kad je haljina skinuta, jedan bednik pljunuo Mu je u lice.

Božji nađeli verno su bilježili svaki uvredljiv pogled, reč i delo učinjeno protiv njihovog voljenog Zapovednika. Jednoga dana ti nečasni ljudi, koji su ismejivali i pljuvali u Hristovo blago, blede lice, videće to lice u slavi kako sija blistavije od Sunca.

Poglavlje 76. **JUDA**

Judina istorija prikazuje žalostan kraj jednog života, koji je mogao da bude pun časti pred Bogom. Da je Juda umro pre svog poslednjeg puta u Jerusalim, smatrao bi se čovekom dostojnim mesta među dvanaesticom i onim koji bi im puno nedostajao. Odvratnost s kojom su ljudi vekovima gledali na njega ne bi postojala da nije bilo osobina koje su se otkrile na kraju njegovog života. Postoji razlog zašto je njegov karakter otkriven celom svetu. To je trebala da bude opomena svima koji bi kao i on izneverili sveto poverenje.

Neposredno pre Pashe Juda je obnovio svoj ugovor sa sveštenicima da im preda Isusa u ruke. Tada je bilo dogovoreno da Spasitelj bude uhvaćen na jednom od mesta gde se sklanjao da razmišlja i da se moli. Od gozbe u Simonovoj kući Juda je imao prilike da razmišlja o delu za koje se obavezao da će izvršiti, ali nije promenio svoju nameru. Za trideset srebrnika – za cenu jednog roba – prodao je Gospoda slave na sramotu i smrt.

Juda je po prirodi voleo novac; ali nije oduvek bio tako poročan da učini takvo delo kao što je ovo. Gajio je zli duh tvrdičluka, sve dok on nije postao vladajuća pobuda u njegovom životu. Ljubav prema bogatstvu kome je ropski služio nadvaladala je njegovu ljubav prema Hristu. Postajući rob jednom poroku predao se Sotoni da ga potpuno uvuče u greh.

Juda se pridružio učenicima dok je mnoštvo pratilo Hrista. Spasiteljevo učenje pokrenulo je njihova srca dok su zadivljeno slušali Njegove reči koje je izgovorio u sinagogi, kraj morske obale ili na gori. Juda je video bolesne, hrome, slepe kako se iz svih gradova i sela stiču ka Hristu. Video je umiruće položene kraj Njegovih nogu. Bio je svedokom Spasiteljevih veličanstvenih dela u isceljivanju bolesnih, isterivanju đavola i podizanju mrtvih. lično je osetio dokaz Hristove sile. Prepoznao je Hristovo učenje kao uzvišenije od svih koje je ikada čuo. Voleo je Velikog Učitelja i želeo da bude s Njim. Čeznuo je da promeni karakter i život i nadao se da će to iskusiti svojim povezivanjem sa Isusom. Spasitelj nije odbio Judu. Dao mu je mesto među dvanaesticom. Poverio mu je da obavlja delo evanđelista. Obdario ga je silom da leči bolesne i isteruje đavole. Ali Juda nije došao do tačke potpunog potčinjavanja Hristu. Nije se odrekao svoga svetovnog častoljublja ili svoje ljubavi prema novcu. Iako je prihvatio položaj Hristovog sluga, nije dozvolio da ga preobrazi božanska sila. Smatrao je da može zadržati vlastite sudove i mišljenja, održavajući duh kritike i osude.

Uživao je veliki ugled među učenicima i imao snažan uticaj na njih. Imao je visoko mišljenje o svojim sposobnostima, a na svoju braću gledao je kao na niže od sebe u rasuđivanju i sposobnostima. Oni ne vide svoje prilike, mislio je, i ne koriste okolnosti. Crkva neće nikada napredovati ako ima za vođe tako kratkovidne ljude. Petar je bio žustar i delovao bi bez premišljanja. Jovana, koji je kao dragocenost čuvao istine koje su silazile sa Hristovih usana, Juda je smatrao slabim poslovnim čovekom. Mateja, vaspitanog da bude tačan u svemu i osobito brižljivog u pogledu poštenja, koji je stalno razmišljao o Hristovim rečima i bivao obuzet njima, Juda je smatrao nesposobnim za bilo kakav oštrouman i dalekosežan rad. Tako je Juda brzo procenio sve učenike i laskao samom sebi da bi lišena njegove sposobnosti veštog upravljanja Crkva često bila dovedena u teškoće i poniženja. Juda je smatrao sebe sposobnim čovekom, kojeg niko ne može nadmašiti. Po vlastitom mišljenju bio je čast za delo i uvek se kao takav prikazivao.

Juda je bio slep prema svojim karakternim slabostima i Hristos ga je postavio tamo gde će imati prilike da ih uvidi i ispravi. Kao blagajnik učenicima bio je pozvan da se stara za potrebe ove male grupe i za potrebe siromašnih. Kad mu je na Pashu u gornjoj sobi Isus rekao: »Šta činiš čini brže« (***) Jovan 13,27) učenici su mislili da mu je naložio da kupi ono što je bilo potrebno za praznik ili da nešto da siromašnima. Služaci drugima Juda je mogao razviti duh nesebičnosti. Međutim, dok je iz dana u dan slušao Hristove pouke i bio očevidac Njegovog nesebičnog života, Juda je popuštao svojoj pohlepnoj naravi. Male sume koje su dospеле u njegove ruke predstavljale su stalno iskušenje. Kad bi učinio neku malu uslugu Hristu, ili posvetio vreme verskim ciljevima, često je isplaćivao sebe iz te oskudne zalihe. Za njega su ovo bili izgovori kojima je pravdao takav postupak, ali u Božjim očima bio je lupež.

Hristova često ponavljana tvrdnja da Njegovo carstvo nije od ovoga sveta sablažnjavala je Judu. Označio je smernicu i očekivao da će Hristos raditi po njoj. Načinio je plan da se Jovan Krstitelj mora osloboditi tamnice. Ali,

iznenada, Jovan je posećen. Isus, umesto da potvrdi svoje carsko pravo i osveti Jovanovu smrt, povukao se sa svojim učenicima u jedno mesto u unutrašnjosti. Juda je želeo znatno oštrije okršaje. Smatrao je da bi delo bilo mnogo uspešnije kad Isus ne bi sprečavao učenike u sprovođenju njihovih zamisli. Zapazio je povećano neprijateljstvo jevrejskih vođa i zapazio da Hristos nije odgovorio njihovom izazovu, kad su tražili znak s Neba. Njegovo srce bilo je otvoreno za neverstvo pa je neprijatelj ulivao u njega misli sumnje i pobune. Zašto se Isus tako dugo zadržava na onome što obeshrabruje? Zašto sebi i svojim učenicima predskazuje iskušenje i progonstvo? Izgledi da dobije neko visoko mesto u novom carstvu naveli su Judu da pristane uz Hristovo delo. Zar da budu izneverene njegove nade? Iako još nije porekao da je Isus Božji Sin, Juda je počeo sumnjati, želeći da nađe neko objašnjenje za Njegova silna dela.

Uprkos Spasiteljovom učenju Juda je stalno isticao misao da će Hristos vladati kao car u Jerusalim. Kad je Hristos nahranio pet hiljada ljudi, pokušao je to ostvariti. Ovom prilikom Juda je pomagao u deljenju hrane gladnom mnoštvu. Imao je priliku da vidi kakv se blagoslov krije u njegovoj moći da daje drugima. Osećao je zadovoljstvo koje se uvek javlja u službi Bogu. Pomagao je bolesnima i napaćenima iz mnoštva da dođu Hristu. Video je kakvo olakšanje, kakva radost i kakva sreća nastaje u ljudskim srcima kroz životodavnu silu božanskog Iscelitelja. Mogao je razumeti Hristov način rada, ali bio je zaslepljen svojim sebičnim željama. Juda je bio prvi koji je iskoristio oduševljenje izazvano čudom s hlebovima. Bio je taj koji je podstakao zamisao da se Hristos silom proglasi za cara. Nade su mu bile velike. Razočaranje je bilo gorko.

Hristov javni govor u sinagogi o hlebu života predstavljao je prekretnicu u istoriji Judinog života. Čuo je reči: »Ako ne jedete tela sina čovečijega i ne pijete krvi njegove, nećete imati života u sebi.« (***) Jovan 6,53) Video je da Hristos nudi duhovna, a ne svetovna dobra. Smatrao se dalekovidnim i sposobnim proniknuti u to da Isus neće imati nikakve časti i da ne može pokloniti visoke položaje svojim sledbenicima. Odlučio je da se ne združi tako blisko sa Hristom da se ne bi mogao povući. Odlučio je da posmatra izdaleka. I posmatrao je.

Od tog vremena izražavao je sumnje koje su zbunjivale učenike. Pokretao je rasprave i neprijatne osećaje, ponavljajući dokaze koje su protiv Hristovih tvrdnji navodili književnici i fariseji. Sve male i velike teškoće, i nevolje, nezgode i očite prepreke u napredovanju evanđelja, Juda je tumačio kao dokaze da ono nije istinito. Iznosio je takve tekstove iz Pisma koji nisu imali nikakve veze s istinama koje je Hristos objavljivao. Ovi tekstovi, izdvojeni od celine, zbunjivali su učenike i povećavali obeshrabrenje koje ih je stalno pritiskivalo. Ipak, Juda je sve ovo činio tako kao da je naizgled vrlo savestan. I dok su učenici tražili dokaze da potvrde reči Velikog Učitelja, Juda bi ih gotovo neosetno poveo na drugu stazu. Tako je na prividno pobožan i mudar način prikazivao istine u različitoj svetlosti od one u kojoj im On nije davao. Misli koje im je nametao poticale su slavljubive želje za zemaljskim počastima, i tako skrećući učenike od onoga što je važno a čime su se trebali baviti. Prepreke o tome koji je među njima najveći obično je počinjao Juda.

Kad je Isus bogatom mladiću prikazao uslove pod kojima može postati Njegovim učenikom, Juda je bio nezadovoljan. Smatrao je da je načinjena greška. Kad bi takvi ljudi kao ovaj poglavar mogli biti povezani s vernicima, pomogli bi u podupiranju Hristovog dela. Kad bi samo on, Juda, bio prihvaćen za savetnika, mislio je, mogao bi predložiti mnoge planove za unapređenje ove male crkve. Njegova načela i metode razlikovali bi se nešto od Hristovih, ali u tome je sebe držao mudrijim od Hrista.

U svemu što je Hristos rekao svojim učenicima bilo je nečega sa čime se Juda u svom srcu nije slagao. Pod njegovim uticajem kvasac nezadovoljstva brzo je delovao. Učenici u svemu tome nisu videli pokretača, ali Isus je video da Sotona svoja svojstva prenosi Judu i tako otvara kanal kroz koji može uticati na druge učenike. Godinu dana pre izdaje, Hristos je ovo objavio: »Ne izabrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas djavo?« (***) Jovan 6,70)

Ipak, Juda se nije otvoreno protivio, niti je izgledalo da sumnja u Spasiteljeve pouke. Nije otvoreno gundao sve do trenutka gozbe u Simonovoj kući. Kad je Marija pomazala Spasiteljeve noge, Juda je pokazao svoju pohlepnu narav. Isusov ukor duboko ga je ogorčio. Povređeni ponos i želja sa osvetom srušili su brane i pohlepnost kojoj je tako dugo popuštao zavladała je njim. To će postati iskustvo svakoga koji istraje u igri s grehom. Osnovni oblici urođenih sklonosti prema grehu kojima se ne opiremo i koje ne pobeđujemo podležu Sotoninom iskušenju i on po svojoj volji porobljava dušu.

Ali Juda još nije imao sasvim okorelo srce. Iako je čak dva puta obećao da će izdati Spasitelja, postojala je prilika za pokajanje. Na pashalnoj večeri Isus je pružio dokaz o svom božanstvu time što je otkrio izdajnikovu nameru. Nežno je uvrstio i Judu u službu koju je izvršio za učenike. Ali poslednji poziv ljubavi ostao je bez odgovora. Tada je zapečaćen Judin slučaj i noge koje je Isus oprao otišle su da izvrše izdajničko delo.

Ako Isus treba da bude raspet, razmišljao je Juda, to se mora zbiti. Njegov čin izdaje Spasitelja neće promeniti konačni rezultat. Ako Isus ne treba umreti, to bi Ga samo prinudilo da se oslobodi. Iz svih događaja Juda bi izdajom stekao neku korist. Računao je da je izdajom svoga Gospoda zaključio odličan posao.

Ipak, Juda nije verovao da će Hristos dopustiti da bude uhvaćen. nameravao je da svojom izdajom da Isusu pouku. Smerao je da igra ulogu koja će primorati Spasitelja da ubuduće postupa prema njemu s dužnim poštovanjem. Ali Juda nije znao da Hrista predaje na smrt. Koliko puta su književnici i fariseji, dok je Isus iznosio svoje pouke o pričama, bili uzbuđeni Njegovim neočekivanim slikovitim prikazima! Koliko puta su izricali presudu

sebi samima! Često, kad je istina osvedočila njihova srca, oni su razbiješnjeni uzimali kamenje da Ga bace na Njega; ali svaki put On im je izmaknuo. Kako bi izbegao toliko zamki, mislio je Juda, svakako neće dopustiti da Ga uhvate.

Juda je odlučio da sve to proveri. Ako je Isus zaista Mesija, narod kome je učinio toliko puno dobra okupiće se oko Njega i proglasiti Ga carem. To će zauvek opredeliti one koji su dosad bili neodlučni. Judi bi se pripisivale zasluge što je doveo cara na Davidov presto. Ovo delo osiguralo bi mu prvo mesto, u novom carstvu, odmah do Hrista.

Lažni učenik odigrao je svoju ulogu u izdaji Isusa. U vrtu, kad je vođama gomile rekao: »Koga ja celivam onaj je; držite ga« (**Matej 26,48), bio je potpuno uveren da će se Hristos izbaviti iz njihovih ruku. Tada, ako ga oni budu korili, mogao bi reći: »Zar vam nisam rekao da Ga čvrsto držite?«

Juda je posmatrao one koji su uhvatili Hrista kako Ga postupajući prema njegovim rečima čvrsto vezuju. Zapanjen video je da Spasitelj dozvoljava da Ga odvedu. Zabrinuto Ga je sledio od vrata sve do suđenja pred jevrejskim poglavarima. Prilikom svakog Njegovog pokreta očekivao je da će iznenaditi svoje neprijatelje time što će se pred njima pojaviti kao Božji Sin i uništiti sve njihove zavere i silu. Ali kako je sat za satom prolazio a Isus podnosio sva zlostavljanja koja su činili nad Njim, užasan strah da je svog Učitelja prodao na smrt obuzeo je izdajnika.

Kako se suđenje bližilo svom kraju, Juda je sve manje mogao izdržati mučenje svoje nemirne savesti. Iznenada je dvoranom odjeknuo jedan promukao glas ispunjavajući užasom sva srca: »On je nevin; poštedi Ga, o Kajafala!«

Ugledali su visoku Judinu priliku kako se probija kroz začuđeno mnoštvo. Njegovo lice bilo je bledo i unezvereno, a njegovo čelo orošeno krupnim kapima znoja. Dotrčavši do sudskog prestola bacio je pred prvosveštenika srebrnike koji su bili cena za izdaju njegovog Gospoda. Čvrsto uhativši Kajafu za haljinu, preklinjao ga je oslobodi Isua, izjavljujući da nije učinio ništa što zaslužuje smrt. Kajafa ga je ljutito odgurnuo, ali je ostao zbunjen neznajući što da kaže. Otkrilo se lukavstvo sveštenika. Bilo je očevidno da su podmitili učenika da izda svoga Učitelja.

»Ja sagraših«, ponovo je podvikao Juda, »što izdadoh krv pravu.« Međutim, prvosveštenik, pribavši se prezrivo je odgovorio: »Šta mi marimo za to? ti ćeš videti.« (**Matej 27,4) Sveštenici su bili voljni da od Jude načine svoje oruđe, ali prezirali su njegovu niskost. Kad im se obratio s priznanjem, odbili su ga s ponižavanjem.

Juda se sada bacio pred Isusove noge, priznajući Ga za Božjeg Sina i preklinjući Ga da se oslobodi. Spasitelj nije korio svog izdajnika. Znao je da se Juda ne kaje; njegovo priznanje iz duše opterećene krivicom, bilo je pokrenuto snagom strašnog osećaja prokletstva i očekivanjem suda, nikako osećajem duboke boli koja razdire srce zato što je izdao prečistog Božjeg Sina i odrekao se Sveca Izrailova. Ipak, Isus nije izgovorio nijednu reč osude. Sa žalošću je pogledao Judu i rekao: »Za ovaj čas dođoh na svet.« Žamor iznenađenja prošao je kroz skup. Sa čuđenjem su posmatrali Hristovu blagost prema svom izdajniku. Ponovo ih je proželo osvedočenje da je ovaj Čovek više od običnog smrtnika. Međutim, ako je Božji Sin, pitali su se zašto se ne oslobodi svojih okova i pobeđi svoje tužioce?

Juda je video da je njegovo preklinjanje uzaludno, pa je istrčao iz dvorane uzvikujući: »Prekasno je; prekasno!« Osećao je da ne može izdržati da vidi Isusa raspetog, pa je u očajanju otišao i obesio se.

Kasnije, tog istog dana, na putu od Pilatove sudnice do Golgote, utihnuli su povici i ruganja poročnog mnoštva koje je vodilo Isusa na mesto raspeća. Dok su prolazili kraj jednog skrovitog mesta, pod jednim suvim drvetom videli su Judino telo. Bio je to užasan prizor. Težina tela prekinula je uže kojim se obesio o drvo. Prilikom pada, njegovo telo bilo je strašno unakaženo i sad su ga rastrzavali psi. Njegovi ostaci smesta su sahranjeni i sklonjeni od pogleda; ali mnoštvo se manje rugalo, a bljedilo na mnogim licima otkrivalo je unutrašnje misli. Izgledalo je da kazna već stiže one koji su bili krivi za Isusovu krv.

Poglavlje 77.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 27,2; 11–31; ***Marku 15,1–20; ***Luki 23,1–25; ***Jovanu 18,28–40; 19,1–16.

U PILATOVJ SUDNICI

Hristos je stajao vezan kao zatvorenik u sudskoj dvorani Pilata, rimskog namjesnika. Bio je okružen stražom, a sudska dvorana brzo se punila posmatračima. Napolju, odmah do ulaza, nalazili su se suci iz Sinedriona, sveštenici, poglavari, starešine i svetina.

Pošto je osudio Isusa, Sinedrion je došao Pilatu da traži potvrdu presudu i njeno izvršenje. Ali ovi jevrejski zvaničnici nisu želeli ući u rimsku sudnicu. Prema njihovom obrednom zakonu time bi se oskvrnili i tako bili sprečeni da uzmu učešća u praznovanju Pashe. U svom slepilu nisu videli tu ubilačku mržnju kao oskvrnuće njihova srca. Nisu videli da je Hristos pravo pashalno Jagnje i da je zbog toga što su Ga odbacili veliki praznik izgubio za njih svoj značaj.

Kad su Spasitelja uveli u sudsku dvoranu, Pilat Ga nije posmatrao prijateljskim pogledom. Rimskog namjesnika hitno su pozvali iz spavaće sobe i zato je odlučio da što pre završi ovaj posao. Bio je spreman da strogo postupi prema zatvoreniku. S najstrožim izrazom na licu okrenuo se da vidi kakvog to čoveka treba ispitati zbog kojeg je tako rano morao prekinuti svoj odmor. Znao je da to mora da bude neko ko po želji jevrejski starešina mora da bude hitno saslušan i kažnjen.

Pilat je pogledao ljude koji su teretili Isusa i tada se njegov ispitivački pogled zadržao na Isusu. Imao je posla s različitim zločincima, ali nikada pred njega nije izveden čovek koji je nosio obeležje takve dobrote i plemenitosti. Na Njegovom licu nije bilo ni traga krivice, nikakvog izraza straha, nikakve drskosti ili prkosa. Video je čoveka blagog i dostojanstvenog držanja, čije lice nije nosilo obeležje zločinca, već obeležje neba.

Hristov izgled povoljno je uticao na Pilata. Probudilo se ono što je bilo najbolje u njemu. Čuo je o Isusu i Njegovim delima. Njegova žena pričala mu je nešto o veličanstvenim delima galilejskog proroka, koji je lečio bolesne i podizao mrtve. Sad je ovo u Pilatovom umu ponovo oživeloo kao san. Prisećao se glasova koje je čuo s raznih strana. Odlučio je da od Jevreja potraži obrazloženje o krivici ovog zatvorenika.

»Tko je ovaj Čovek i zašto ste Ga doveli?« upitao je. »Kakvu optužbu iznosite protiv Njega?« Jevreji su bili zbunjeni. Znajući da ne mogu dokazati svoje optužbe protiv Hrista, nisu želeli javno saslušanje. Odgovorili su da je On varalica zvani Isus iz Nazareta.

Pilat je ponovo upitao: »Kakvu krivicu iznosite na ovoga čoveka?« Sveštenici nisu odgovorili na njegovo pitanje, već su rečima koje su pokazivale njihovo nezadovoljstvo kazali: »Kad on ne bi bio zločinac ne bismo ga predali tebi.« Kad ti članovi Sinedriona, narodni prvaci, dovode čoveka za koga smatraju da je zaslužio smrt, zar je potrebno da pitaš za optužbe protiv njega? Nadali su se da će ostaviti utisak na Pilata svešču o svojoj važnosti i tako ga navesti da se suglasi s njihovim zahtevom bez sprovođenja prethodnih saslušanja. Žarko su želeli da se potvrdi njihova presuda, jer su znali da bi narod kao svedok Hristovih čudesnih dela mogao ispričati nešto sasvim drukčije od izmišljotine koju su sada ponovo iznosili.

Sveštenici su smatrali da pomoću slabog i kolebljivog Pilata bez ikakvih teškoća mogu sprovesti svoje namere. Pre ovoga on je u žurbi potpisivao smrtnu presudu osuđujući ljude za koje su znali da ne zaslužuju smrt. Prema njegovoj proceni život sužnja malo je vredio; njegova nevinost ili krivica nisu imali neko posebno značenje. Sveštenici su se nadali da će Pilat bez saslušanja dosuditi Isusu smrtnu kaznu. To su tražili kao izraz naklonosti za njihov veliki narodni praznik.

Međutim, u ovom sužnju postojalo je nešto što je zadržavalo Pilata da tako postupi. Nije se usuđivao da to učini. Prozeo je namere sveštenika. Prisetio se kako je Isus nedavno podigao Lazara iz mrtvih, čoveka koji je bio mrtav četiri dana, pa je odlučio da pre no što potpiše presudu, sazna koje su optužbe protiv Njega i da li se one mogu dokazati.

Ako je vaš sud dovoljan, rekao je, zašto ste zatvorenika doveli k meni?« Uzmite ga vi i po zakonu svojem sudite mu.« Ovako primorani, sveštenicu su priznali da su Ga već osudili, ali da moraju imati i Pilatovu presudu da bi njihova postala pravosnažnom. Kakva je vaša presuda? upitao je Pilat. Smrtna kazna, odgovorili su, ali po zakonu ne smemo nijednog čoveka pogubiti. Tražili u od Pilata da se osloni na njihovu reč o Hristovoj krivici i da odobri i njihovu presudu. Oni će preuzeti odgovornosti za kraj.

Pilat nije bio pravedan ili savestan sudac; ali ma koliko bio moralno slab, nije hteo udovoljiti njihovom zahtevu. On neće osuditi Isusa dok se ne iznese optužba protiv Njega. Sveštenici su postali zbunjeni. Videli su da svoje licemerstvo moraju još veštije sakriti. Ne smeju dopustiti da izgleda kako je Hristos uhapšen iz verskih razloga. Da se ovo iznelo kao razlog, njihove optužbe kod Pilata ne bi imale nikakvu važnost. Moraju sve prikazati tako da izgleda da je Isus radio protiv opštih zakona; tada može da bude kažnjen kao politički krivac. Među Jevrejima stalno su izbijali neredi i bune protiv rimske vlasti. Ugušujući takve pobune Rimljani su postupali vrlo strogo i bili stalno spremni da suzbiju sve što bi moglo dovesti do pobune.

Samo nekoliko dana pre ovoga fariseji su pokušali uhvatiti Hrista u zamku pitanjem: »Treba li nam ćesaru davati harač, ili ne?« Ali Hristos je razotkrio njihovo licemerstvo. Prisutni Rimljani videli su potpuni promašaj ovih zaverenika i njihov poraz kad im je odgovorio: »Podajte dakle što je ćesarovo ćesaru, a što je Božije Bogu.« (**Luka 20,22–25)

Sad su sveštenici smatrali da treba da prikažu da je tom prilikom Hristos učio ono što su se nadali da će učiti. U svojoj bezobzirnosti pozvali su u pomoć lažne svedoke »i počеше ga tužiti govoreći: ovoga našosmo da odpađuje narod naš, i zabranjuje davati ćesaru danak, i govori da je on Hristos car.« Tri optužbe i svaka od njih bez osnove. Sveštenici su to znali, ali su bili spremni da se posluže krivokletstvom samo da bi osigurali ostvarenje svog cilja.

Pilat je prozeo njihove namere. Nije verovao da je zatvorenik kovao zaveru protiv vlasti. Njegova blaga i skromna pojava bila je u potpunom neskladu s optužbom. Pilat je bio uveren da je skovana duboka zavera da se uništi jedan nevini čovek koji je stao na put jevrejskim dostojanstvenicima. Okrenuvši se Isusu upitao je: »Ti li si car Judejski?« Spasitelj je odgovorio: »Ti kažeš.« I dok je govorio, Njegovo lice je zasvetljelo kao da ga je obasjao snop sunčeve svetlosti.«

Kad su čuli Njegov odgovor, Kajafa i njegovi pratioci pozvali su Pilata da posvedoči da je Isus priznao zločin za koji je optužen. Bučnim povicima sveštenici, književnici i poglavari zahtevali su da On bude osuđen na smrt. Povike je prihvatila svetina i nastala je zaglušujuća buka. Pilat je bio zbunjen. Videći da Isus ne odgovara svojim tužiteljima, Pilat Mu je rekao: »Zar ništa ne odgovaraš? gledaj što svedoče za tebe. Ali Isus više ne odgovori ništa.«

Stojeći iza Pilata, na vidiku svima u sudnici, Hristos je čuo ruženje; ali na sve lažne optužbe nije odgovorio ni jednom reči. Njegovo držanje jasno je pokazivalo da je nevin. Postojano je stajao pred žestinom valova koji su udarali oko Njega. Izgledalo je kao da se silni valovi gneva dižu sve više i više, kao valovi burnog okeana i razbijaju oko Njega, ali Ga ne dodiruju. Stajao je u šutnji, ali Njegova šutnja bila je rečita. Bila je kao svetlost koja sija iz unutrašnjosti čoveka i obasjava svu ličnost.

Pilat je bio iznenađen Njegovim držanjem. Da li ovaj Čovek ne obraća pažnju na sudski postupak zato što Mu nije stalo da spasi svoj život? pitao je samog sebe. Dok je posmatrao Isusa kako bez uzvraćanja podnosi uvrede i ismejavanja, osetio je da Isus ne može da bude tako nepravedan i nepošten kao što su to bili bučni sveštenici. Nadajući se da će od Njega saznati istinu i da bi izbegao metež gomile, Pilat je Isusa poveo ustranu i ponovo Ga zapitao: »Ti li si car Judejski?«

Isus nije neposredno odgovorio na ovo pitanje. Znao je da se Sveti Duh bori s Pilatom, pa mu je dao priliku da izrazi svoje uverenje. »Govoriš li ti to sam od sebe«, upitao je, »ili ti drugi kazaše za mene?« To znači, da li su optužbe sveštenika ili želja da primi svetlost od Hrista pokrenuli ovo Pilatovo pitanje. Pilat je razumeo Hristov nagoveštaj, ali u njegovom srcu pojavila se gordost. Nije želeo priznati osvedočenje koje ga je opterećivalo. »Zar sam ja Židov?« rekao je. »Rod tvoj i glavari sveštenečki predaše te meni; šta si učinio?«

Pilatova zlatna prilika je prošla. Pa ipak Isus ga nije ostavio bez još veće svetlosti. Iako nije neposredno odgovorio na Pilatovo pitanje, jasno je izložio svoj zadatak. Jasno je rekao Pilatu da On ne želi zemaljski Presto.

»Carstvo moje nije od ovoga sveta«, rekao je, »kad bi bilo od ovoga sveta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Židovima; ali carstvo moje nije odavde. Onda mu reče Pilat: daklem: ti si car? Isus odgovori; ti govoriš da sam ja car. Ja sam zato rođen, i zato dođoh na svet da svedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moje.«

Hristos je potvrdio da je Njegova reč samo po sebi ključ koji će otvoriti tajnu onima koji su je spremni prihvatiti. Ona u sebi ima silu i to je tajna širenja Njegovog carstva istine. Želeo je da Pilat shvati da se samo primanjem i usvajanjem istine njegova upropaštena priroda može obnoviti.

Pilat je želeo da sazna istinu. U Njegovom umu vladala je pometnja. Žudno je prihvatao Spasiteljeve reči i njegovo srce bilo je pokrenuto velikom čežnjom da sazna što je istina i kako je može dokučiti. »Šta je istina?« upitao je ali nije pričekao odgovor. Gnevni glasovi koji su se već čuli iznapolja podsetili su ga na obaveze u tom času, jer su sveštenici bučno zahtevali brzo delovanje. Izašavši pred Jevreje, odlučno je objavio: »Ja nikakve krivice ne nalazim na njemu.«

Ove reči neznabožackog sudije bile su oštar ukor lukavstvu i licemerju izraelskih poglavara koji su optuživali Spasitelja. Kad su to sveštenici i starešine čuli od Pilata, njihovom razočaranju i besu nije bilo kraja. Odavno su kovali zaveru i čekali ovu priliku. Kad su videli da bi Isus mogao da bude oslobođen, bili su spremni da Ga raskinu na komade. Glasno su optuživali Pilata i pretili da će ga tužiti rimskoj vladi. Optuživali su ga da odbija da osudi Isusa, koji se, po njihovom tvrđenju, digao protiv Cezara.

Ljutiti glasovi govorili su da je Isusov buntovnički uticaj dobro poznat u celoj zemlji. Sveštenici su izjavljivali: »On buni ljude učeći po svoj Judeji počevši od Galileje dovde.«

U tom času Pilat nije pomišljao da osudi Isusa. Znao je da su Ga Jevreji optužili iz mržnje i predrasuda. Znao je što mu je dužnost. Pravda je zahtevala da se Hristos odmah oslobodi. Ali Pilat se bojao zlovolje naroda. Ne bude li im predao Isusa u ruke podići će se buna, a on se bojao da se s njom suoči. Kad je čuo da je Hristos iz Galileje, odlučio je da Ga pošalje Irodu, upravitelju te pokrajine, koji se tada nalazio u Jerusalimu. Ovim postupkom Pilat je mislio da prebaci odgovornost za suđenje sa sebe na Iroda. Ovo je takođe smatrao dobrom prilikom da izgadi jednu svađu sa Irodom. Tako se i dogodilo. Dva namjesnika prijateljala su se preko suđenja Spasitelju.

Pilat je ponovo predao Isusa vojnicima koji su Ga uz ruganje i vređanje svetine hitno odveli u Irodovu sudsku dvoranu. »A Irod videvši Isusa bi mu vrlo milo.« Nikada ranije nije sreo Spasitelja, ali »je odavno želeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da će videti od njega kako čudo.« To je bio onaj Irod čije su ruke bile umrljane krvlju Jovana Krstitelja. Kad je Irod prvi put čuo o Isusu, obuzet užasom rekao je: »To je Jovan koga sam ja posekao, on usta iz mrtvih«, »i zato čini čudesa«. (**Marko 6,16; **Matej 14,2) Ali ipak, Irod je želeo da vidi Isusa. Sad se caru ukazala prilika da spasi život ovom proroku, pa se nadao da će zauvek iz svojih misli izgnati sećanje na onu krvavu glavu koja je na krugu iznesena pred njega. Takođe je želeo ugoditi svojoj znatiželji pa je mislio da bi Hristos učinio sve što se traži od Njega ako Mu se ponudi ikakva prilika za oslobođenje.

Velika grupa sveštenika i starešina pratila je Hrista do Iroda. Kad je Spasitelj uveden, svi dostojanstvenici govoreći uzbuđeno iznosili su svoje optužbe protiv Njega. Međutim, Irod se nije obazirao na njihove optužbe.

Zapovedio je da se Hristu skinu okovi, istodobno optužujući Njegove neprijatelje što su grubo postupali s Njim. Posmatrajući saosećajno mirno lice Spasitelja sveta, čitao je na njemu samo mudrost i čistoću. On je, kao i Pilat, bio zadovoljan što je Hristos optužen iz zlobe i zavisti.

Hristu je Irod postavio mnoga pitanja, ali Spasitelj je za sve to sačuvao duboki mir. Na carevu zapovest uvedeni su nemoćni i bolesni i Hristu je zapovijedeno da svoje tvrdnje dokaže time što će izvesti čudo. Irod je rekao: Ljudi govore da Ti možeš izlečiti bolesne. Želim proveriti da nisu preuveličali Tvoju slavu. Isus nije odgovorio, pa je Irod i dalje uporno navaljivao: Ako možeš činiti čuda za druge, učini ih sada za sebe pa će ti biti zaista dobro. Ponovo je zapovedio: Pokaži nam jedan znak da imaš silu koju Ti glasinu pripisuju. Međutim, Hristos je bio sličan onome koji ništa ne čuje i ne vidi. Božji Sin uzeo je na sebe čovekovu prirodu. On mora delovati onako kao što se čovek mora ponašati u takvim okolnostima. Zato nije želeo učiniti nikakvo čudo da bi se izbavio od boli i poniženja koje čovek mora podneti kad se nađe u sličnom položaju.

Irod je obećao Hristu da će biti oslobođen ako pred njim učini neko čudo. Hristoviji tužitelji sopstvenim očima videli su čudesna dela učinjena Njegovom silom. Čuli su Ga kako zapoveda grobu da vrati svoga mrtvaca. Videli su mrtvaca kako izlazi pokoravajući se Njegovom glasu. Obuzeo ih je strah da i sad ne učini kakvo čudo. Najviše od svega bojali su se izražavanja Njegove sile. Takav dokaz zadao bi smrtni udarac njihovim planovima i možda ih stajao života. Ponovo su zabrinuti sveštenici i poglavari podignuli buru optužbi protiv njega. Povišavajući svoje glasove, govorili su: On je izdajica, bogohulnik. On čini svoja čuda silom Velzevula, kneza đavolskog. Sudskom dvoranom zavladao je zbrka, jedni su vikali jedno, drugi drugo.

Irusova savest bila je sada mnogo neosetljivija nego kad je s užasom slušao Irodijadin zahtev za glavom Jovana Krstitelja. Stanovito vreme osećao je žalac griznje savesti zbog svog strašnog dela; ali zbog raspusnog života njegova moralna svest postajala je sve uniženija. Njegovo srce tako je okorelo da se sad čak hvalio kaznom koju je dosudio Jovanu zbog toga što se usudio da ga ukori. Sad je pretio Isusu, ponavljajući da ima vlast da Ga oslobodi ili osudi. Međutim, nijednim znakom Isus nije pokazao da je čuo ijednu reč.

Iroda je gnevila ova šutnja. Izgledalo je da ona znači potpunu ravnodušnost prema njegovom autoritetu. Taštom i razmetljivom caru otvoreni ukor bio bi manje uvredljiv nego takvo neuvažavanje njegove ličnosti. Ponovo je ljutito zapretio Isusu, koji je još stajao nepomičan i šutljiv.

Zadovoljiti beskorisnu znatiželju nije bio Hristov zadatak na ovom svetlu. On je došao da isceli ranjene u srcu. On ne bi šutio da je mogao izgovoriti ijednu reč kojom bi izlečio rane dušama bolesnim od greha. Ali nije imao nijednu reč za one koji bi pogazili istinu svojim nesvetim nogama.

Hristos je mogao kazati Irodu takve reči koje bi probile uši ovom okorelom caru. Mogao ga je ispuniti strahom i drhtanjem prikazujući mu sva bezakonja njegovog života i strahotu kazne koja mu se približavala. Ali svojom šutnjom Hristos mu je uputio najstrožiji ukor. Irod je odbacio istinu koju mu je izložio najveći među prorocima i zato nije zavredio nikakvu drugu vest. Veličanstvo Neba nije za njega imalo nijednu reč. To uho koje je uvek bilo spremno da sluša ljudske nevolje, nije slušalo Irodove naredbe. Te oči koje su uvek počivale s ljubavlju punom sažaljenja i praštanja na grešniku koji se kaje, nijednim pogledom nisu se zaustavile na Irodu. Te usne koje su izgovarale najupečatljivije istine, koje su se glasom najnežnijeg preklinjanja zauzimale za najgrešnije i najodbačenije, bile su zatvorene za oholog cara koji nije osećao potrebu za Spasiteljem.

Irodovo lice potamnjeo je od gneva. Obrativši se mnoštvu, ljutito je proglasio Isusa varalicom. Zatim je rekao Hristu: Ako ne budeš dokazao da si ono što tvrdiš, predat ću te vojnicima i narodu. Oni će možda uspeti da te nateraju da govoriš. Ako si varalica, smrt iz njihovih ruku jedino je što zalužuješ; ako si Božji Sin, oslobodi se tako što ćeš učiniti neko čudo.

Tek što je izgovorio ove reči, svetina je navalila na Hrista. Kao divlje zveri bacili su se na plen. Isusa su vukli na sve strane, a Irod se pridružio gomili želeći da ponizi Božjeg Sina. Da rimski vojnici nisu posredovali i odbili gnevnu svetinu, Spasitelja bi raskinuli na komade.

»Irod osramotivši ga sa svojim vojnicima, i narugavši mu se obuče mu belu haljinu.« Rimski vojnici pridružili su se ovom zlostavljanju. Sve što su ovi zli, iskvareni vojnici, potpomognuti Irodom i jevrejskim dostojanstvenicima, mogli smisliti učinili su Spasitelju. Ali Njegovo božansko strpljenje nije malaksalo.

Hristovi gonitelji pokušali su proceniti Njegov karakter prema svom vlastitom; prikazivali su Ga tako zlim kao što su sami. Ali iza onog što se moglo videti pojavljivao se drugi prizor – prizor koji će oni videti jednog dana u svoj njegovoj slavi. Bilo je nekih koji su drhtali u Hristovom prisustvu. Dok se surova svetina klanjala pred Njim ismejavajući Ga, neki koji su došli sa istim ciljem vraćali su se prestrašeni i učutkani. Irod je bio osvedočen. Poslednji zraci milosti obasjavali su njegovo srce otvrdnuto grehom. Osećao je da to nije običan čovek; jer je božanska priroda zasjala kroz ljudsku prirodu. U času dok je Hristos bio okružen rugačima, preljubočincima i ubojicama, Irod je osećao da posmatra Boga na Njegovom prestolu.

Okoreli kakv je bio nije se usudio potvrditi Hristovu presudu. Želeo se osloboditi strašne odgovornosti i poslao je Isusa natrag u rimsku sudnicu.

Pilat je bio razočaran i vrlo nezadovoljan. Kad su se Jevreji vratili sa svojim zatvorenikom, nestrpljivo ih je upitao što žele od njega. Podsetio ih je da je već saslušao Isusa i da nije našao nikakve krivice na Njemu; rekao im je da su izneli optužbe protiv Njega, ali da nisu mogli dokazati ni jednu jedinu. Poslao je Isusa Irodu, tetrarhu

Galileje, jednome koji je bio pripadnik njihovog naroda, ali on nije našao na Njemu ništa što zalužuje smrt. »Daklem da ga izbijem«, rekao je Pilat, »pa da ga pustim.«

Ovde je Pilat pokazao svoju slabost. Izjavio je da je Isus nevin, ali Ga je ipak bio voljan išibati kako bi umirio Njegove tužitelje. Bio je spreman da žrtvuje pravdu i načelo da bi se nagodio sa svetinom. To ga je dovelo u nepovoljan položaj. Gomila se oslonila na njegovu neodlučnost i još upornije tražila život zarobljenika. Da je Pilat odmah odlučno stao, odbijajući da osudi čoveka za koga je utvrdio da je nevin, prekinuo bi sudbonosni lanac koji će ga držati okovanog u griznjoj savesti i krvnjoj dokle god bude živ. Da je sproveo u delo ono što je smatrao da je pravo, Jevreji se ne bi usuđivali da mu nalažu što da čini. Hrista bi ubili, ali krivica ne bi počinula na Pilatu. Međutim, Pilat se sve više oglašavao o glas svoje savesti. Našao je izgovor da ne sudi po pravdi i pravičnosti, pa se sad našao gotovo bespomoćan u rukama sveštenika i poglavara. Ovo kolebanje i neodlučnost potvrdili su njegovu propast.

Čak i sad Pilat nije ostavljen da slepo deluje. Božanska vest odvrćala da je da ne učini delo na koje se spremao. Kao odgovor na Hristovu molitvu, Pilatovoj ženi javio se anđeo s Neba i ona je u snu videla Spasitelja i razgovarala s Njim. Pilatova žena nije bila Jevrejka, ali dok je u svom snu posmatrala Isusa, nije nimalo posumnjala u Njegov karakter ili misiju. Znala je da je On nebeski Knez. Videla Ga je na suđenju u sudskoj dvorani. Videla Mu je ruke čvrsto vezane poput ruku nekog zločinca. Videla je Iroda i njegove vojnike kako obavljaju svoje strašno delo. Čula je sveštenike i poglavare, ispunjene zavišću i zlobom, kako besno optužuju. Čula je reči: »Mi imamo zakon i po zakonu našem valja da umre.« Videla je Pilata kako predaje Isusa da Ga šibaju, iako je izjavio: »Ja nikakve krivice ne nalazim na njemu.« Čula je presudu koju je izrekao Pilat i videla da je kako predaje Hrista Njegovim ubojicama. Videla je krst podignut na Golgoti. Videla je zemlju obavijenu tamom i čula tajanstveni uzvik: »Svrši se.« Njenom pogledu nametnuo se još jedan prizor. Videla je Hrista kako sedi na velikom belom oblaku, dok se Zemlja ljulja u prostoru i Njegove ubice kako beže od Njegove slave. Probudila se s uzvikom užasa i odmah napisala Pilatu reči opomene.

Dok se Pilat kolebao što da učini, glasonoša se progurao kroz gomilu i predao mu u ruke pismo njegove žene koje je glasilo:

»Nemoj se ti ništa mešati u sud toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi.«

Pilat je prebledio. Bio je zbunjen svojim protivrečnim osećajima. U njegovoj neodlučnosti sveštenici i poglavari još su više raspaljivali narod. Pilat je bio primoran da deluje. Sad se setio jednog običaja koji bi mogao poslužiti Hristovom oslobođenju. Bio je običaj da se na ovaj praznik oslobodi jedan zatvorenik koga narod izabere. Običaj bio je neznabožackog porekla; u njemu nije bilo ni trunke pravičnosti, ali Jevreji su ga vrlo cenili. U to vreme rimske vlasti držale su jednog zatvorenika osuđenog na smrt koji se zvao Varava. Ovaj čovek izdavao se za Mesiju. Tvrdio je da ima vlast na svetu uspostavi nov poredak, da ga usmeri u dobrom pravcu. Pod sotonskom obmanom tvrdio je da mu pripada sve što može zadobiti krađom i pljačkom. Činio je čudesna dela sotonskom silom, stekao u narodu mnogo pristalica i izazvao pobune protiv rimske vlasti. Pod plaštem verskog oduševljenja bio je okoreli i opak zlikovac, sklon pobuni i nasilju. Dajući narodu da izabere između ovog čoveka i nevinog Spasitelja, Pilat se nadao da će podstaći osećaj za pravdu. Nadao se da će zadobiti njihovu naklonost prema Hristu nasuprot sveštenicima i poglavarima. Zato je, okrećući se mnoštvu, vrlo ozbiljno rekao: »Koga hoćete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista?«

Odgovor svetine odjeknuo je kao rika divljih zveri: »Pusti nam Varavu!« Uzvik »Varavu! Varavu!« postajao je sve glasniji i glasniji. Misleći da narod nije razumeo njegovo pitanje, Pilat je upitao: »Hoćete li da vam pustim cara Judejskog?« Međutim, oni su ponovo povikali: »Uzmi ovoga, a pusti nam Varavu.« »A šta ću činiti s Isusom prozvanim Hristom?«, upitao je Pilat. Ponovo je uskomešano mnoštvo zaurialo nalik zlim duhovima. Pravi demoni u ljudskom obliku bili su u mnoštvu, i što se drugo moglo očekivati do odgovor: »Da se razapne!«

Pilat je bio uznemiren. Nije ni pomislio da će doći do ovoga. Ustuknuo je od izručenja nevinog čoveka na najsvramniju i najsvirepiju smrt koja se može dosuditi. Kad je urlanje prestalo, okrenuo se narodu i rekao: »A kakvo je zlo učinio?« Ali slučaj je otišao predaleko da bi se uvažili dokazi. Ono što su želeli nije bio dokaz o Hristovoj nevinosti, već Njegova osuda.

Još uvek Pilat je nastojao da Ga spasi. »A on im treći put reče: kakvo je zlo učinio? Ja ništa na njemu ne nađoh što bi zasluživalo smrt; daklem da ga izbijem, pa da pustim.« Već sam nagoveštaj Njegovog oslobođenja deseterostruko je pojačao gnev naroda. »Raspni ga, raspni«, vikali su. Bura, izazvana Pilatovom neodlučnošću bivala je sve jača i jača.

Isusa, iscrpljenog umorom i pokrivenog ranama, javno su bičevali. »A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i sazvaše svu četu vojnika, i obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši venac od trnja metnuše na nj. I stadoše ga pozdravljati govoreći: zdravo, care Judejski!... I pljuvahu na nj, i padajući na koljena poklanjahu mu se.« Povremeno neka zla ruka zgrabila bi trsku koja Mu je stavljena u ruku i udarala Ga njome po trnovnoj kruni, zabadajući tako trnje u Njegove slepoočnice, dok su se kapi krvi slivale niz Njegovo lice i bradu.

Čudite se Nebesa! I zapanji se Zemljo! Gledajte mučitelja i mučenog! Pomahnitala svetina opkolila je Spasitelja sveta. Rujanje i ismeivanje mešaju se s nepristojnim psovkama i huljenjem. Neosetljiva svetina

podsmeva se Njegovom skromnom poreklu i jednostavnom životu. Rugaju se Njegovoj tvrdnji da je Božji Sin, a prostačke šale i uvredljivo podrugivanje prelaze s usana na usne.

Sotona predvodi svirepu svetinu u njenom zlostavljanju Spasitelja. Nameravao je da Ga, ako je moguće, navede na osvetu ili Ga natjera da se čudom oslobodi i tako sruši plan spasenja. Samo jedna mrlja u Njegovom ljudskom životu, jedan neuspešan pokušaj Njegove ljudske prirode da podnese to strašno iskušenje, pa bi Božje Jagnje bilo nesavršena žrtva, a čovekovo otkupljenje promašaj. Međutim, On koji je mogao zapovediti da Mu dođu u pomoć nebeske vojske – On koji je mogao oterati svetinu zastrašenu otkrivanjem sjaja Njegovog božanskog veličanstva – u savršenom miru potčinio se najsurovijim uvredama i ruženju.

Hristovi neprijatelji tražili su čudo kao dokaz Njegovog božanstva. Imali su neuporedivo veći dokaz od ijednog koji su tražili. Kao što je svirepost unizila Njegove mučitelje ispod ljudskog dostojanstva i učinila ih sličnim Sotoni, tako su krotkost i strpljenje uzdigli Isusa iznad ljudskog i dokazali Njegov srodstvo sa Bogom. Njegovo poniženje bilo je jemstvo Njegovog uzdizanja. Kapi krvi koje su u samrtnim mukama tekle s Njegovih ranjenih slepoočnica niz lice i bradu bile su jemstvo Njegovog pomazanja »uljem radosti« (***Jevrejima 1,9) kao našeg velikog Poglavarara svešteničkog.

Sotonin bes bio je velik kad je video da sva zlostavljanja nanesena Spasitelju nisu iznudila ni najmanje gundanje s Njegovih usana. Iako je na sebe uzeo ljudsku prirodu, bio je ojačan božanskom snagom i nije se udaljio ni u čemu od volje svog Oca.

Kad je Pilat predao Isusa da bude bičevan i ružen, mislio je da će izazvati sažaljenje mnoštva. Nadao se da će narod to smatrati dovoljnom kaznom. Smatrao je da će čak i zloba sveštenika biti zadovoljena. Ali pronicljivi Jevreji zapazili su slabost u kažnjavanju čoveka koji je bio proglašen nevinim. Znali su da je Pilat pokušavao spasiti život zatvoreniku, pa su odlučili da Isus nipošto ne bude oslobođen. Da bi nam ugodio i zadovoljio nas, Pilat Ga je išibao, mislili su, pa ako budemo vršili pritisak do odlučujućeg trenutka, sigurno ćemo postići svoj cilj.

Pilat je sad poslao da Varavu dovedu u sudnicu. Zatim je jednog kraj drugog izveo pred narod oba zatvorenika i pokazujući na Spasitelja, rekao svečanim glasom: »Evo čoveka!« »Evo ga izvodim k vama napolje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice.«

Tu je stajao Božji Sin, noseći haljinu poruge i trnov venac. Obnažen do pojasa, Njegova leđa bila su u dugim, strašnim modricama iz kojih je neprekidno tekla krv. Iscrpljenost i bol ogledali su se na okrvavljenom licu; Njegov izgled nikada nije bio lepši nego tada. Spasiteljevo lice nije bilo izmenjeno pred Njegovim neprijateljima. Svakom crtom izražavao je blagost, spokojstvo i najnežniju samilost prema svojim surovim naprijateljima. U Njegovom ponašanju nije bilo kukavičke slabosti, već snage i dostojanstva dugog trpljenja. Zatvorenik kraj Njega bio upečatljiva suprotnost. Svaka crta Varavinog lica odavala je okorelog razbojnika kakav je zaista i bio. Suprotnost je govorila svakom posmatraču. Neki od prisutnih su plakali. Dok su gledali Isusa, njihova srca bila su ispunjena saosećanjem. Čak su i sveštenici i poglavari bili osvedočeni da je zaista ono što je za sebe tvrdio.

Rimski vojnici koji su okružavali Hrista nisu svi bili tako tvrdokorni, neki su ozbiljno posmatrali Njegovo lice tražeći dokaz da li je zaista zločinac ili opasni krivac. S vremena na vreme okrenuli bi se i bacili prezrivi pogled na Varavu. Nije bio potreban neki veliki posmatrački dar da bi se potpuno prozreli. Ponovo su se okrenuli Onome koji se nalazio na sudu. Gledali su božanskog Patnika s osećajem dubokog sažaljenja. Hristova tiha pokornost utisnula je u njihove misli prizor koji se nikada neće izbrisati dok Ga ne priznaju kao Hrista ili odbace i tako odluče o svojoj sudbini.

Pilat je bio zadivljen Spasiteljevim strpljenjem bez jauka. Nije sumnjao da će izgled ovog Čoveka, nasuprot Varavi, u Jevrejima probuditi saučešće. Međutim, nije shvatio fanatičnu mržnju sveštenika prema Njemu koji je, kao svetlost svetlu, učinio da se pokaže njihovo mračnjaštvo i zabluda. Razjarili su svetinu pa su sveštenici, poglavari i narod ponovo podignuli svoj glas s onim strašnim uzvikom: »Raspni ga, raspni!« Napokon, izgubivši svako strpljenje, zbog njihove nerazumne svireposti, Pilat je očajnički povikao: »Uzmite ga vi i raspnite, jer ne nalazim u njemu krivice.«

Rimski namjesnik, iako naviknut na svirepe prizore, osećao je saučešće prema napaćenom zatvoreniku, koji se iako osuđen i bičevan krvava čela i ranjavih leđa, još uvek držao kao car na prestolu. Međutim, sveštenici su izjavili: »Mi imamo zakon i po zakonu našem valja da umre, jer načini sebe Sinom Božjim.«

Pilat je bio zaprepašten. Nije imao pravu predodžbu o Hristu i Njegovoj misiji: ali je imao nejasnu veru u Boga i bića uzvišenija od ljudskog roda. Misao koja je ranije prošla kroz njegov um sad je dobila određeniji oblik. Pitao se da pred njim možda ne stoji božansko biće, obučeno u purpurnu haljinu poruge i okrunjeno vencem od trnja.

Ponovo je otišao u sudsku dvoranu i rekao Isusu: »Odakle si ti?« Ali Isus mu nije odgovorio. Spasitelj je slobodno govorio Pilatu, objašnjavajući mu svoj zadatak koju je imao kao svedok za istinu. Pilat je prezreo svetlost. Zloupotrebio je visoki sudački položaj podređujući svoja načela i vlast zahtevima svetine. Isus za njega nije više imao svetlosti. Ozlojeđen Njegovom šutnjom, Pilat je gordo rekao:

»Zar meni ne govoriš? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te?«

Isus je odgovorio: »Ne bi imao vlasti nikakave nada mnom kad ti ne bi bilo dato odozgo; zato onaj ima veći greh koji me predade tebi.«

Tako je milostivi Spasitelj, usred najvećih patnji i boli, opravdao koliko je to bilo moguće, delo rimskog namjesnika koji Ga je predao da bude raspet. Kakav je to prizor koji svet treba naslediti za sva vremena! Kako on osvetljava karakter Onoga koji je Sudac cele zemlje!

»Onaj ima veći greh«, rekao je Isus, »koji me predade tebi.« Ovim je Hristos mislio na Kajafu, koji je, kao prvosveštenik, predstavljao jevrejski narod. Oni su znali načela prema kojima se upravlja rimska vlast. Imali su svetlost u proročanstvima koja su svedočila o Hristu i Njegovoj nauci i čudima. Jevrejski suci dobili su nepogrešive dokaze o božanstvu Onoga koga su osudili na smrt. Njima će biti suđeno prema svetlosti koju su dobili.

Najveća krivica i najteža odgovornost pripada onima koji su zauzimali najviša mesta u narodu, čuvarima svetih zalofa koje su sad tako nečasno izdavali. Pilat, Irod i rimski vojnici uglavnom su malo znali o Isusu. Mislili su da ugađaju sveštenicima i poglavarima time što Ga zlostavljaju. Nisu imali svetlost koju je jevrejski narod tako obilno primio. Da je svetlost dana vojnicima, oni ne bi tako surovo postupali sa Hristom.

Pilat je opet predložio da oslobodi Spasitelja. »Ali Jevreji vikahu govoreći: ako ovoga pustiš nisi prijatelje cesaru.« Na taj način ovi licemeri pretvarali su se da su zabrinuti za Cezarovu vlast. Od svih protivnika rimske vladavine, Jevreji su bili najogorčeniji. Kad su bili sigurni, najokrutnije su sprovodili svoje narodne i verske zahteve; ali kad su želeli ostvariti neku surovu nameru, uzdizali su Cezarovu moć. Da bi postigli Hristovo uništenje, pokazivali su se lojalnim tuđinskoj vladavini koju su mrzeli.

»Svaki koji sebe carem gradi«, nastavili su, »protivi se cesaru.« To je dirnulo Pilatovo najosetljivije mesto. Rimska vlada sumnjala je u njega, i znao je da bi takav izveštaj prouzrokovao njegovu propast. Znao je da bi se gnev Jevreja okrenuo protiv njega ako im se suprotstavi. Oni će učiniti sve što mogu dok ne izvrše svoju osvetu. Pred sobom je imao primer upornosti kojom su tražili život Onoga koga su bezrazložno mrzeli.

Pilat je tada zauzeo svoje mesto na sudačkoj stolici i ponovo predstavio Isusa narodu govoreći: »Evo car vaš.« Ponovo se čuo besni uzvik: »Uzmi, uzmi, raspni ga!« Glasom koji se nadaleko čuo Pilat je upitao: »Zar cara vašega da razapnem?« Ali nečiste i bogohulne usne izrekle su reči: »Mi nemamo cara osim cesara.«

Izborom neznabožackog vladara, jevrejski narod udaljio se od Božje vladavine. Odbacili su Boga kao svog Cara. Od sad pa nadalje nemaju više oslobodioca. Nemaju cara osim Cezara. Sveštenici i učitelji naveli su narod na ovo. Oni su bili odgovorni za ovo i sve strašne posledice koje su usledile. Verske vođe bile su krive za greh i propast naroda.

»A kad vide Pilat da ništa ne pomaže nego još veća buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreći: ja nisam kriv za krv ovoga pravednika: vi ćete videti.« U strahu i samoosudi Pilat je posmatrao Isusa. U prostranom moru podignutih lica, Njegovo lice jedino je bilo mirno. Oko Njegove glave kao da je blistala blaga svetlost. Pilat je u svom srcu rekao: On je Bog. Okrenuvši se mnoštvu izjavio je: Ja sam čist od Njegove krvi. Uzmite Ga vi i raspnite. Ali znajte, sveštenici i poglavari, proglašavam Ga pravednim čovekom. Neka Onaj za koga On tvrdi da je Njegov Otac sudi vama a ne meni za današnje delo. Tada je rekao Isusu: Oprosti mi za ovo; Ja Te ne mogu spasiti. Pošto je ponovo dao išibati Isusa, predao Ga je da se raspne.

Pilat je čeznuo da oslobodi Isusa. Međutim, uvideo je da to ne može učiniti i sačuvati svoj položaj i čast. Radije je izabrao da žrtvuje jedan nevini život nego da izgubi svoju svetovnu moć. Koliko je mnogo onih koji, da bi избегli štetu ili patnje, na sličan način žrtvuju načelo. Savest i dužnost pokazuju na jedan put, a lična korist na drugi. Struja snažna kreće u pogrešnom pravcu, i onaj koji pravi sporazume sa zlom biva odnesen u gustu tamu krivice.

Pilat je popustio zahtevima svetine. Radije je predao Isusa da bude raspet nego da se izloži opasnosti da izgubi svoj položaj. Ali uprkos njegovoj predostrožnosti, upravo ono čega se bojao kasnije ga je snašlo. Oduzete su mu počasti, bio je zbačen sa svog visokog položaja i mučen grižnjom savesti i povređenom gordošću, ubrzo nakon raspeća okončao je svoj život. Tako će svi koji čine ustupke grehu dobiti samo žalost i propast. »Neki se put čini čoveku prav, a kraj mu je put k smrti.« (**Priče 14,12)

Kad je Pilat izjavio da je nevin u Hristovoj krvi, Kajafa je prkosno odgovorio: »Krv njegova na nas i na decu našu.« Ove strašne reči prihvatili su sveštenici i poglavari i one su u mnoštvu odjekivale kao neljudska rika. Sve mnoštvo odgovorilo je govoreći: »Krv njegova na nas i na decu našu.«

Izraelski narod izvršio je svoj izbor. Pokazujući na Isusa govorili su: »Ne ovoga, nego Varavu.« Varava razbojnik i ubojica, bio je Sotonin predstavnik. Hristos je bio Božji predstavnik. Hristos je bio odbačen; Varava izabran. Varavu će i dobiti. Izvršivši taj izbor, prihvatili su onoga koji je od početka bio lažljivac i ubojica. Sotona je bio njihov vođa. Kao narod radiće po njegovom naređenju. Činiće njegova dela. Moraće podnositi njegovu vladavinu. Taj narod koji je izabrao Varavu mesto Hrista, osećaće Varavinu svirepost dokle god bude bilo vremena.

Posmatrajući izbijeno Božje Jagnje, Jevreji su vikali: »Krv njegova na nas i na decu našu.« Taj strašan uzvik uzdignuo se do Božjeg prestola. Ta presuda, koju su sami sebi izrekli, bila je zapisana na Nebu. Ta molitva je uslišena. Krv Božjeg Sina ležala je na njihovoj deci, na deci njihove dece, kao stalna kletva.

Strašno se obistinila u razorenju Jerusalima. Strašno se iskazala u stanju jevrejskog naroda u toku hiljadu i osam stotina godina* – u grani odvojenoj od čokota, u izumrloj nerodnoj lozi koja treba da se skupi i spali. Iz zemlje u zemlju po celome svetu, iz veka u vek, mrtvi, mrtvi u prestupima i gresima!

Ta molitva biće strašno ispunjena u veliki dan suda. Kad Hristos bude ponovo došao na zemlju, ljudi Ga neće videti kao zatvorenika okruženog svetinom. Tada će Ga videti kao Cara Neba.

Hristos će doći u svojoj slavi, u slavi svog Oca i u slavi svetih anđela. Deset hiljada puta deset hiljada i hiljade hiljada anđela, divnih i pobedničkih Božjih Sinova, u nenadmašnoj lepoti i slavi, pratiće Ga na ovom putu. Tada će On sedeti na prestolu svoje slave, a pred Njim će biti okupljeni svi narodi. Tada će Ga videti svako oko, pa i oni koji su Ga proboli. Umesto trnovog venca, nosiće krunu slave – krunu u kruni. Umesto one stare purpurne carske haljine, biće obučen u najsajnije bele haljine, »kao što ne može bjellija ubeliti na zemlji.« (***)Marko 9,3) Na Njegovoj odeći i na Njegovom stegnu biće ispisano ime: »Car nad carevima i gospodar nad gospodarima.« (***)Otkrivenje 19,16) Tu će biti i oni koji su Ga ismevali i udarali. Sveštenici i poglavari ponovo će videti prizor u sudskoj dvorani. Pred njima će se pojaviti svaka pojedinost kao da je ispisana plamenim slovima. tada će oni koji su tražili »Krv njegova na nas i na decu našu«, primiti odgovor na svoje traženje. Tada će ceo svet saznati i razumeti. Oni će shvatiti protiv koga i čega su se borili – oni jadna, slaba i smrtna bića. U strašnoj duševnoj patnji i užasu povikaće planinama i stenama: »Padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sedi na prestolu, i od gneva jagnjetova. Jer dođe veliki dan gneva njegova, i ko može ostati?« (***)Otkrivenje 6,16.17)

Poglavlje 78.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 27, 31–53; ***Marku 15, 20–38; ***Luki 23, 26–46; ***Jovanu 19, 16–30.

GOLGOTA

»I kad dođoše na mesto koje se zvaše kosturnica, onde razapeše njega.«

»Da osveti narod krvlju svojom«, Hristos, »izvan grada postrada.« (***)Jevrejima 13, 12) Zbog prekršaja Božjeg zakona Adam i Eva morali su izaći iz Edema. Hristos, naša zamena, trebao je da pati izvan međa Jerusalima. On je umro izvan gradskih kapija, na mestu na kome su pogubljavani zločinci i ubice. Sledeće reči imaju puno značenje: »Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva.« (***)Galatima 3, 13)

Veliko mnoštvo pratilo je Isusa od sudnice do Golgote. Vest o Njegovoj presudi proširila se po celom Jeruzelmu, i ljudi iz svih društvenih slojeva i položaja u gomilama su se sticali prema mestu raspeća. Sveštenici i poglavari obavezali su se obećavajući da neće zlostavljati Hristove sledbenike ako im On bude predan, pa su se učenici i verni iz grada i okoline pridružili mnoštvu koje je sledilo Spasitelja.

Kad je Isus prošao kroz kapiju Pilatovog dvora, krst koji je bio pripremljen za Varavu, položen je na Njegova ranjena i krvava pleća. Dva Varavina druga trebala su biti pogubljeni zajedno sa Isusom, pa su i na njih položeni krstevi. Od pashalne večere sa svojim učenicima nije ništa jeo ni pio. Bio je u samrtnim mukama boreći se sa sotonskim silama u Getsimanskom vrtu. Podneo je bol izdaje i video svoje učenike kako Ga napuštaju i beže. Bio je vođen Ani, zatim Kajafi i onda Pilatu. Podnosio je pogrdom, ismejavanje za ismejavanjem; dva puta bio je išiban – cele te noći ređali su se prizori takve prirode koji su do krajnjih granica iskušavali čovekovu dušu. Hristos nije popustio. Nije izgovorio nijednu reč koja ne bi bila na slavu Bogu. Tokom celokupne sramne sudske farse držao se odlučno i dostojanstveno. Ali kad je nakon drugog šibanja na Njega položen krst, ljudska priroda više nije mogla podneti. Onesvešćen je pao pod teretom.

Gomila koja je pratil Spasitelja videla je Njegove slabe i posrćuće korake, ali nije pokazala saučešće. Ružili su Ga i grdili zato što nije mogao nositi taj teški krst. Ponovo je teret stavljen na Njega i ponovo je pao onesvešćen na tlo. Njegovi mučitelji shvatili su da neće moći dalje nositi svoj teret. Bili su zabrinuti tražeći nekoga ko bi poneo ponižavajuće breme. Jevreji tu nisu mogli pomoći, zato što bi ih oskrvnuće sprečilo da svetkuju Pashu. Čak ni iz svetine koja Ga je pratila niko se nije želeo sagnuti i poneti krst.

U to vreme neki stranac, Simon iz Kirene, vraćajući se iz polja, sreo je mnoštvo. Čuo je poruge i prostačke uvrede iz gomile; čuo je ponavljanje prezrivihi reči: Napravite prolaz za Cara jevrejskog! Zastao je čudeći se ovom prizoru, i pošto je izrazio sažaljenje, zgrabili su ga i stavili krst na njegova pleća.

Simon je slušao o Isusu. Njegovi sinovi poverovali su u Spasitelja, ali on sam nije bio učenik. Nošenje krsta do Golgote bio je blagoslov za Simona i on je uvek nakon toga bio zahvalan za ovo providenje. To ga je povelu da dragovoljno izabere Hristov krst i uvek radosno stoji pod njegovim teretom.

Mnoge žene nalazile su se u mnoštvu koje je pratilo Onoga koji nije zaslužio surovu smrt. Njihova pažnja bila je usredsređena na Hrista. Neke od njih videle su Ga ranije. Neke su dovodile k Njemu svoje bolesnike i nevoljne. Neke su i same bile izlečene. Pričavali su se prizori koji su se zbivali. Čudile su se mržnji mnoštva prema Njemu za kojim su njihova srca bila ganuta i slomljena. Uprkos ponašanju razjarene svetine i ljutih reči

* Pisano početkom dvadesetog veka

sveštenika i poglavara, ove žene izrazile su svoje saučešće. Kad je Hristos onesvešten pao pod krstom, one su počele tužno da nariču.

Ovo je jedino privuklo Isusovu pažnju. Iako napaćen teretom greha sveta, nije bio ravnodušan prema izrazu boli. S nežnim saučešćem pogledao je ove žene. One nisu verovala u Njega; znao je da Ga ne oplakuju kao Poslanoga od Boga, već to čine pokrenute osećajem ljudske samilosti. Nije prezreo njihovo saučešće, već je to u Njegovom srcu probudilo još dublje sažaljenje prema njima. »Kćeri Jerusalimske!«, rekao je On, »ne plaćite za mnom, nego plaćite za sobom i za decom svojom.« Od sadašnjeg prizora, Hristos je gledao u budućnost u vreme razorenja Jerusalima. U tom strašnom prizoru, mnoge od onih koje sad plaču nad Njim poginuće zajedno sa svojom decom.

Od propasti Jeruslime Isusove misli usmerile su se jednom još značajnijem sudu. U uništenju nepokajnog grada video je znamenje konačnog uništenja koje će doći na svet. Rekao je: »tada će početi govoriti gorama: padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas. Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta će biti od suva?« Živim, zelenim drvetom Isus je prikazao sebe, nevinog Otkupitelja. Bog je dozvolio da Njegov gnev zbog prestupa padne na Njegovog ljubljenog Sina. Isus je zbog ljudskih greha trebao da bude raspet. Kakve će tada patnje snositi grešnik koji i dalje nastavi grešiti? Svi nepokajani i neverni iskusiće takvu žalost i bedu kakvu jezik ne može izraziti.

Mnogi iz mnoštva koje je pratilo Spasitelja do Golgote, dočekali su Ga radosnim hvalospevima i mahanjem palmovim grančicama kad je svečano ujahao u Jerusalim. Ali s mnogih usana koje su tada oduševljeno klicale Njemu u slavu, jer su to svi činili, sad se razlegao uzvik: »Raspni ga, raspni!« Kad je Isus ujahao u Jerusalim, nade učenika bile su na vrhuncu. Okupljali su se oko svog Učitelja, smatrajući velikom čašću povezanost s Njim. Sada, u Njegovom poniženju, izdaleka su Ga pratili. Bili su ophrvani bolom i skršeni u svojim izneverenim nadama. Kako su se obistinile Isusove reči: »Svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć; jer u pismu stoji: udariću pastira i ovce od stada razbjeći će se.« (***)Matej 26, 31)

Stigavši na gubilište, zarobljenike su vezali uz oruđa za mučenje. Dva razbojnika su se otimala iz ruku onih koji su ih polagali na krst; ali Isus se nije opirao. Isusova majka oslanjajući se na Jovana, ljubljenog učenika, stopama svog Sina išla je do Golgote. Videla Ga je kako se onesvestio pod težinom krsta i čeznula da pridrži Njegovu ranjenu glavu i obriše to čelo koje se nekad naslanjalo na njene grudi. Ali joj ova tužna prednost nije bila pružena. Zajedno s učenicima još uvek gajila je nadu da će Isus pokazati svoju silu i osloboditi se od svojih neprijatelja. Klonula srca sećala se Njegovih reči kojima je proricao svaki od prizora koji su se sad odigravali. Gledajući razbojnike koje su vezivali za krst, u dubokoj boli pitala se: Zar će Onaj koji je mrtvima davao život dopustiti da Ga raspnu? Zar će Božji Sin dopustiti da bude tako surovo ubijen? Da li mora napustiti svoju veru da je Isus Mesija? Mora li biti očevdac Njegove sramote u boli, nemajući čak ni prednost da Mu posluži u Njegovoj mucij? Videla je Njegove ruke pružene po krstu; doneli su čekić i klinove i dok su oštri vrhovi probijali nežno telo, ojađeni učenici povelili su dalje od ovog svirepog prizora skoro onesveštenu Isusovu majku.

Spasitelju se nije oteo nijedan uzdah. Njegovo lice ostalo je mirno i pribrano, ali Mu je čelo bilo orošeno krupnim kapljama znoja. Nije bilo milostive ruke da obriše samrtni znoj s Njegovog lica, niti reči saučešća i nepokolebljive odanosti koja bi stala uz Njegovo ljudsko srce. Dok su vojnici obavljali svoj strašni posao, Isus se molio za svoje neprijatelje: »Oče! oprosti im jer ne znaju šta čine!« Njegove misli prelazile su s sopstvenih patnji na greh Njegovih mučitelja i strašnu osvetu koja će ih stići. Nikakvu kletvu nije uputio vojnicima koji su s Njim grubo postupali. Nikakvu osvetu nije prizivao na sveštenike i poglavare koji su se naslađivali ostvarenjem svoje namere. Hristos ih je sažaljevaao zbog njihovog neznanja i krivice. Blago je prošaputao samo molitvu da im se oprosti »jer ne znaju šta čine«.

Da su znali da muče Onoga koji je došao da spasi grešni ljudski rod od večne propasti, obuzela bi ih griža savesti i užas. Međutim, njihovo neznanje nije uklonilo njihovu krivicu, jer su imali prednost da upoznaju i prihvate Isusa kao svog Spasitelja. Neki od njih jednog dana uvideće svoj greh, pokajati se i obratiti. Neki su svojom okorelošću onemogućili uslišenje Hristove molitve za njih. Ipak, kraj svega toga, Božji plan je dostizao svoje ispunjenje. Isus je stekao pravo da postane zastupnikom pred Božjim licem.

Ta Hristova molitva za svoje neprijatelje obujmila je ovaj svet. Ona prima svakog grešnika koji je živio ili koji će živeti od početka sveta do kraja vremena. Na svima njima počiva krivica za raspeće Božjeg Sina. Svima se besplatno nudi oprostaj. »Ko god hoće može imati mir sa Bogom i naslediti večni život.«

Kad su Isusa prikovali, snažni ljudi podignuli su krst i s velikom silinom usadili ga na za to ranije pripremljeno mesto. To je Božjem Sinu izazvalo neiskazane bolove. Pilat je tada na krst iznad Isusove glave stavio natpis na jevrejskom, grčkom i latinskom. On je glasio: »Isus Nazarećanin car Judejski.« Ovaj natpis je razljutio Jevreje. U Pilatovoj sudnici vikali su: »Raspni ga!« »Mi nemamo cara osim cesara.« (***)Jovan 19, 15) Izjavili su da je ko god nekog drugog priznaje za cara – izdajnik. Pilat je napisao osećaj koji su mu izrazili. Nije spomenut nikakav prestup, osim da je Isus jevrejski car. Natpis je ustvari bio priznavanje podaničke pokornosti Jevreja rimskoj sili. On je proglašavao da će oni osuditi na smrt svakoga ko bi se usudio nazvati carem Izrailja. Sveštenici su se prevarili. Kad su kovali zaveru kako da ubiju Hrista, Kajafa je izjavio da je dobro da jedan čovek umre da se

spasi narod. Sad je otkriveno njihovo licemerstvo. Da bi uništili Hrista, bili su spremni žrtvovati čak i opstanak svog naroda.

Sveštenici su uvideli što u učinili, pa su zamolili Pilata da promeni natpis. Kazali su: »Ne piši: car Judejski, nego da sam reče: 'ja sam car Judejski'.« Međutim, Pilat ljut na sebe zbog svoje ranije slabosti, potpuno je prezirao ljubomorne i prepredene sveštenečke vođe. Hladno je odgovorio: »Što pisah pisah.«

Jedna sila viša od Pilata ili Jevreja upravljala je postavljanjem ovog natpisa iznad Isusove glave. Po Božjem Proviđenju On je trebao probuditi ljude na razmišljenje i istraživanje Svetog pisma. Mesto na kojem je Isus bio raspet bilo je blizu grada. U to vreme hiljade ljudi iz svih zemalja nalazile su se u Jerusalimu pa je natpis kojim je Isus iz Nazareta proglašen za Mesiju privlačio njihovu pažnju. To je bila živa istina ispisana rukom koju je vodio Bog.

U Hristovim stradanjima na krstu ispunilo se proročanstvo. Vekovima pre raspeća, Spasitelj je prerekao kako će se postupati s Njim. Rekao je: »Opkoliše me psi mnogi; četa zlikovaca ide oko mene, probodoše ruke moje i noge moje. Mogao bih izbrojati sve kosti svoje. Oni gledaju i od mene načiniše stvar za gledanje. Dele haljine moje među sobom, i za dolamu moju bacaju ždrijeb.« (**Psalam 22, 16–18) Proročanstvo koje se odnosilo na Njegovu odeću ispunilo se bez saveta ili uplitanja prijatelja ili neprijatelja Raspetoga. Njihove haljine dane su vojnicima koji su Ga položili na krst. Hristos je čuo prepirku ljudi dok su između sebe delili odeću. Njegova dolama bila je istkana bez ijednog šava i zato su kazali: »Da je ne deremo, nego da bacimo kocke za nju kome će se dopasti.«

U drugom proročanstvu Spasitelj je izjavio: »Sramota satr srce moje, iznemogoh; čekam hoće li se kome sažaliti, ali nema nikoga; hoće li me ko potešiti, ali ne nalazim. Daju mi žuč da jedem, i u žeđi mojoj poje me octom.« (**Psalam 69, 20, 21) Onima koji su umirali na krstu davali su neko opojno sredstvo da bi se umrtvio osećaj boli. To je ponuđeno i Isusu, ali kad je okusio, On je to odbio. Nije želeo prihvatiti ništa što bi moglo potamnjeti Njegov um. Njegova vera mora se dalje čvrsto oslanjati na Boga. To je bila Njegova jedina snaga. Pomračiti Njegova čula značilo bi dati prednost Sotoni.

Isusovi neprijatelji iskaljivali su svoj gnev na Njemu dok je visio na krstu. Sveštenici, poglavari i književnici pridružili su se svetini rugajući se Spasitelju koji je umirao. Prilikom krštenja i preobraženja čuo se glas kojim je Bog objavio da je Hristos Njegov Sin. Ponovo, neposredno pre Hristove izdaje, Otac je progovorio potvrđujući Njegovo božanstvo. Ali sada glas s neba je šutio. Nije se čulo nijedno svedočanstvo u Hristovu korist. On je sam podnosio zlostavljanje i rukanje zlih ljudi.

»Ako si sin Božij« govorili su oni, »siđi s krsta.« »Neka pomože i sebi, ako je on Hristos, izabranik Božij.« U pustinji kušanja Sotona je izjavio: »Ako si sin Božiji, reci da kamenje ovo hlebovi postanu.« »Ako si sin Božiji skoči dole« s vrha Hrama. (**Matej 4, 3.6) Sotona sa svojim anđelima, u ljudskom obličju bio je prisutan kraj krsta. Sotona sa svojim vojskama sarađivao je sa sveštenicima i poglavarima. Učitelji naroda podsticali su neuku svetinu da izriče sud Onome koga mnogi od njih nikada nisu videli, sve dok nisu bili nagovoreni da svedoče protiv Njega. Sveštenici, poglavari, fariseji i okorela svetina ujedinili su se u sotonskoj izbezumljenosti. Verski poglavari sjedinili su se sa Sotonom i njegovim anđelima. Izvršavali su njegove naloge.

Isus, koji je patio i umirao, čuo je svaku reč koju su izgovorili sveštenici: »Drugima pomože, a sebi ne može pomoći. Hristos car Izrailjev neka siđe sad s krsta da vidimo, pa ćemo mu verovati.« Hristos je mogao sići s krsta. Ali zato što nije želeo da spasi sebe, grešnik ima nadu u oprostjenje pred Bogom.

Podsmevajući se Spasitelju, ljudi koji su se smatrali tumačima proročanstava ponavljali su baš one reči za koje je Nadahnuće prorekli da će ovom prilikom izgovarati. Ipak u svom slepilu nisu videli da ispunjavaju proročanstvo. Oni koji su u podsmehu izgovarali reči: »Uzdao se u Boga; neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govoraše: ja sam sin Božiji«, nisu ni pretpostavljali da će njihovo svedočanstvo odjeknuti kroz vekove. Međutim, iako podsmešljivo izgovorene, ove reči navele su ljude da tako istražuju Pisma kao nikada ranije. Mudri ljudi su čuli, istraživali, razmišljali i molili se. Bilo je i takvih koji nisu imali mira sve dok upoređujući tekstove Pisma nisu sagledali značenje Hristove misije. Nikada ranije nije se tako široko rasprostranilo znanje o Isusu kao u trenutku kad je visio na krstu. U srcima mnogih koji su posmatrali prizor raspeća i čuli Hristove reči, zaszala je svetlost istine.

Isusu u Njegovoj agoniji na krstu došao je zračak utehe. To je bila molba razbojnika koji se kajao. Oba čoveka raspeta sa Isusom u početku su Ga ružili, a jedan je u svojim patnjama postajao još očajniji i prkosniji. Ali njegov drug bio je drukčiji. Ovaj čovek nije bio okoreli zlikovac; našao se na stranputici zaveden rđavim društom; bio je manje kriv od mnogih koji su stajali kraj krsta i ružili Spasitelja. Video je i čuo Isusa i bio osvedočen Njegovim učenjem, ali su ga sveštenici i poglavari odvratili od Njega. Želeći da uguši osvedočenje, tonuo je sve dublje i dublje u greh, dok nije uhvaćen, optužen kao zločinac i osuđen da umre na krstu. U sudnici i na putu prema Golgoti bio je u Isusovoj blizini. Čuo je kako je Pilat objavio: »Na njemu na nalazim nikakve krivice.« (**Jovan 19, 4) Primetio je Njegovo božansko držanje i Njegovo milostivo praštanje svojim mučiteljima. S krsta je video mnoge koji su se gradili pobožnima, a rugali su se i ismejivali Gospoda Isua. Video je kako prezrivo mašu glavama. Čuo je kako njegov drug u krivici pruhvata reči osude: »Ako si Hristos pomози sebi i nama.« Čuo je kako mnogi između prolaznika brane Isusa. Čuo ih je kako ponavljaju Njegove reči i govore o Njegovim

delima. U njemu se ponovo pojavilo osvedočenje da je ovo Hristos. Okrećući se drugom zločincu rekao je: »Zar se ti ne bojiš Boga, kad si sam osuđen tako? Zločinci na samrti nisu se više morali bojati čoveka. Međutim, jednoga je prožimalo osvedočenje da postoji Bog koga treba da se boji, budućnost koja ga je naterala da strepi. A sad, njegova životna istorija, sva umrljana grehom, tek što se nije završila. »A mi smo još pravedno osuđeni«, uzdisao je on, »jer primamo po svojim delima kao što smo zaslužili; ali on nikakva zla nije učinio.«

Sad više nema pitanja. Nema sumnji, ni prekora. Kad je osuđen za svoj zločin, ovaj prestupnik je pao u očajanje i beznađe; ali sad probudile su se neobične, plemenite misli. Sećao se svega što je čuo o Isusu – kako je isceljivao bolesne i opraštao grehe. Slušao je reči onih koji su verovali u isusa i koji su Ga plačući sledili. Video je i pročitao natpis iznad Spasiteljeve glave. Čuo je kako ga prolaznici ponavljaju, neki u žalosti drhtavim usnama, a drugi u šali i podsmehu. Sveti Duh rasvetlio je njegov razum i malo-pomalo dokazi su se spojili. U Isusu, ranjenom, ismejavanom i raspetom video je Božje Jagnje koje je uzelo grehe sveta. U njegovom glasu bila je pomešana nada s boli kad se ova bespomoćna, umiruća duša predala Spasitelju koji je umirao. »Opomeni me se«, povikao je, »Gospode! kad dođeš u carstvo svoje.«

Odgovor je brzo stigao. Glas je bio blag i milozvučan, a reči pune ljubavi, sažaljenja i sile: Zaista to danas kažem, bićeš sa Mnom u raju.

U toku dugih časova samrtnih muka do Isusovih ušiju dolazili su poruga i ismejavanje. Dok je visio na krstu, do Njega su još uvek dopirali glasovi puni poruga i psovki. Sa čežnjom u srcu očekivao je neki izraz vere svojih učenika. Čuo je samo žalosne reči: »A mo se nadasmo da je on onaj koji će izbaviti Izrailja.« Kako je Spasitelj bio zahvalan za izraz vere i ljubavi ovog razbojnika koji je umirao! Dok su Ga se vodeći Jevreji odricali, pa čak i učenici sumnjali u Njegovo božantvo, jadni razbojnik na rubu večnosti nazvao je Isusa Gospodom. Mnogi su bili spremni da Ga nazovu Gospodom dok je činio čuda i kad je ustao iz groba, ali niko osim razbojnika koji se pokajao i bio spasen u jedanaest sati, nije Ga priznavao dok je visio u umirao na krstu.

Posmatrači su čuli kad je razbojnik nazvao Isusa Gospodom. Boja glasa čoveka koji se kajao privukla je njihovu pažnju. Oni koji su seu podnožju krsta svađali oko Hristove odeće i koji su bacali kocku za Njegov ogrtač, zastali su da bi čuli. Utihnuli su njihovi ljutiti glasovi. Zaustavljena daha gledali su Hrista i očekivali odgovor s tih umirućih usana.

Dok je izgovarao reči obećanja, kroz tamni oblak koji je obavio krst probila se sjajna i nezadrživa svetlost. Razbojnik koji se kajao doživeo je savršeni mir i sigurnost da ga je Bog prihvatio. U svom poniženju Hristos je bio proslavljen. On koji je u očima svih izgledao kao da je pobeđen, bio je Pobjednik. Bio je priznat kao Onaj koji je poneo grehe. Ljudi mogu mučiti. Njegovo ljudsko telo. Oni mogu raniti Njegove slepoočnice trnovim vencem. Mogu Mu skinuti haljine i preparati se oko njih. Ali mu ne mogu oduzeti silu da oprašta grehe. Umiranjem pružio je svedočanstvo o svojoj božanskoj prirodi i Očevoj slavi. Njegovo uho nije otežalo da ne može čuti, niti je Njegova ruka okraćala da ne može spasiti. Njegovo carsko pravo je da spasi do poslednjeg sve koji kroz Njega dolaze Bogu.

Zaista ti kažem, bićeš sa Mnom u raju. Hristos nije obećao da će tog dana razbojnik da bude s Njim u raju. On sam toga dana nije otišao u raj. Spavao je u grobu i u jutro vaskrsenja rekao: »Jer se još ne vratih k ocu svojem.« (***) Jovan 20, 17) Međutim, na dan raspećam na dan prividnog poraza i tame, izrečeno je obećanje: Danas, dok umire na krstu kao zločinac, Hristos uverava jadnog grešnika: Bićeš sa Mnom u raju.

Razbojnici koji su raspeti sa Isusom postavljeni su »s jedne i s druge strane, a Isus u sredini.« To je učinjeno prema uputstvu sveštenika i poglavara. Hristov položaj između razbojnika trebao je pokazati da je On najveći zločinac između ove trojice. Tako se ispunilo pismo: »Bi metnut među zločince.« (***) Isaija 43, 12) Međutim, potpuni smisao ovog dela sveštenici nisu videli. Kao što je Isus, raspet s razbojnicima, stavljen »u sredinu«, tako je i Njegov krst postavljen usred sveta koji leži u grehu. Reči oproštenja upućene razbojniku koji se kaje, zapalile su svetlost koja će svetljeti do najudaljenijih granica Zemlje.

Anđeli su s divljenjem posmatrali beskrajnu Isusovu ljubav, koji je, podnoseći najveće samrtno muke uma i tela, misao samo na druge i uzdizao veru duši koja se kaje. U svom poniženju kao prorok obratio se kćerima Jerusalimskim; kao sveštenik i zastupnik molio je Oca da oprostí Njegovim ubojicama, kao Spasitelj pun ljubavi, oprostio je grehe razbojniku koji se kajao.

Dok je gledao mnoštvo koje Ga je okružavalo, jedna prilika privukla je Isusovu pažnju. U podnožju krsta stajala je Njegova majka koju je pridržavao učenik Jovan. Nije mogla podneti da bude udaljena od svog Sina i Jovan, znajući da se približava kraj, ponovo ju je priveo Hristu. U samrtnom času se sedeo svoje majke. Gledajući njeno bolom izmučeno lice, a onda Jovana, rekao joj je: »Ženo! eto ti sina!«, a zatim Jovanu: »Eto ti materel!« Jovan je razumeo Hristove reči i prihvatio povereni zadatak. Odmah je poveo Mariju svom domu i od toga časa nežno se starao o njoj. Milostivi Spasitelj pun ljubavi, usred svih svojih telesnih bolova i duševnih patnji, brižljivo se starao o svojoj majci! Nije imao novaca kojim bi je osigurao, ali Jovan Ga je, kao dragocenost čuvao u srcu, i zato Mu je predao majku kao dragoceni zalog. Tako se pobrinuo za ono što joj je najviše bilo potrebno – nežno saosećanje čoveka koji ju je voleo zato što je ona volela Isusa. Primajući je kao sveto zaveštanje, Jovan je primio veliki blagoslov. Ona ga je stalno podsećala na voljenog Učitelja. Savršeni primer Hristove sinovske ljubavi blista nesmanjenim sjajem kroz maglu vekova. Gotovo trideset godina Isus je

svakodnevnim trudom pomagao u nošenju tereta doma. A sad, čak i u svojim poslednjim samrtnim mukama setio se potreba svoje majke, ucveljene udovice. Isti duh videće se u svakom učeniku našega Gospoda. Oni koji slede Hrista, smatraće da je deo njihove vere poštovanje i staranje za roditelje. Iz srca u kome se gaji Njegova ljubav, otac i majka neće nikad prestati da primaju brižno staranje i nežno saučešće.

Gospod slave sad umire kao otkup za ljudski rod. Položivši svoj skupoceni život, Hristos nije dobio podršku pobedonosnom radošću. Sve je pritiskivala teška tama. Nije Ga opterećivao strah pred smrću. Bol i sramota krsta nisu izazvali Njegovu neizrecivu duševnu patnju. Hristos je bio knez onih koji stradaju, i Njegova patnja proizlazila je iz svesti o opakosti greha, spoznaje da je čovek svojom prisnom vezom sa zlom postao slep za njegovu strahotu. Hristos je video kako je čvrsto uporište greha u ljudskom srcu i koliko je malo onih koji su voljni da se odvoje od njegove sile. Znao je da bez Božje pomoći, ljudski rod mora poginuti i video mnoštvo kako gine i kraj izobilne pomoći.

Na Hrista kao našu zamenu i jemstvo položeno je bezakonje svih nas. On se ubrojio u prestupnike, da bi nas otkupio od osude zakona! Krivica svakog Adamovog potomka opterećivala je Njegovo srce. Božji gnev prema grehu, strašni izraz Njegovog nezadovoljstva zbog nepravde, ispunjavali su užasom dušu Njegovog Sina. Celog svog života Hristos je palom svetu objavljivao dobre vesti o Očevoj milosti i ljubavi koja prašta. Često je govorio o spasenju za najveće grešnike. Međutim, sad sa strašnim teretom krivice koji je nosio, nije mogao da vidi milostivo Očevo lice. Povlačenje božanskog lica od Spasitelja u ovom času najveće patnje probolo je Njegovo srce takvom boli koju čovek nikada ne može u celosti razumeti. Njegova duševna patnja bila je tako velika da je jedva osećao svoje telesne bolove.

Žestokim iskušenjima Sotona je navaljivao na Isusovo srce. Spasitelj nije mogao da vidi preko groba. Nada Mu nije pokazivala da će izaći iz groba kao pobednik niti govorila o tome da je Otac prihvatio Njegovu žrtvu. Bojao se da je greh tako odvratan Bogu da će Njihovo razdvajanje da bude večno. Hristos je osećao patnju koju će osećati grešnik kad se milost ne bude više zauzimala za grešni ljudski rod. Osećaj greha koji je privukao Očev gnev na Njega kao na čovekovu zamenu, zagorčao je čašu koju je pio slomio srce Božjeg Sina.

Začuđeni anđeli bili su očevici Spasiteljeve užasne agonije. Nebeske vojske zaklonile su svoje lice od strahovitog prizora. Beživotna priroda izrazila je svoje saučešće prema vređanom i umirućem Tvorcu. Sunce je zaklonilo svoj pogled na ovaj strašan prizor. Njegovi sjajni zraci obasjavali su Zemlju u podne, a onda odjednom kao da su iščezli. Potpuna tama, kao mrtvački pokrov, obavila je krst. »Tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga.« Nije bilo nikakvog pomračenja ili nekog drugog uzroka ovoj tami tako dubokoj kao u ponoć kad nema Meseca i zvezda. To je bilo natprirodno svedočanstvo koje je dao Bog da bi utvrdio veru potonjih naraštaja.

Božje prisustvo bilo je skriveno u tom gustom mraku. Od mraka načinio je sebi zaklon i sakrio svoju slavu od ljudskih očiju. Bog i Njegovi sveti anđeli bili su kraj krsta. Otac je bio sa svojim Sinom. Ipak, Njegovo prisustvo nije bilo otkriveno. Kad bi Njegova slava zasjala iz oblaka, uništila bi svakog posmatrača. U tom času Hristos nije mogao da bude utešen Očevim prisustvom. Sam je gazio u kaci i nikog od ljudi nije bilo uz Njega.

Ovim gustim mrakom Bog je zaklonio poslednju ljudsku samrtnu muku svog Sina. Svi koji su videli Hristove patnje bili su osvedočeni u Njegovo božanstvo. Kad su ljudi jednom videli to lice, nikada Ga nisu mogli zaboraviti. Kao što je Kainovo lice nosilo trag zločina, tako je Hristovo lice otkrivalo nevinost, mirnoću i dobrotu – Božji lik. Ali Njegovi tužiocu nisu se osvrtali na ovaj nebeski pečat. Podrugljivo mnoštvo posmatralo je Hrista u toku dugih sati samrtno borbe. Sad je bio milostivo sakriven Božjim plaštem.

Izgledalo je kao da se grobna tišina spustila na Golgotu. Neiskazani strah obuzeo je mnoštvo okupljeno oko krsta. Reči hule i ruženja zamrle su na usnama. Ljudi, žene i deca popadali su na zemlju. Oštre munje povremeno bi bljesnule iz oblaka otkrivajući krst i raspetog Iskupitelja. Sveštenici, poglavari, književnici, krvnici i svetina, svi su mislili da je došao trenutak osvete. Nakon izvesnog vremena neki su prošaputali da će Hristos sići s krsta. Neki su pipajući pokušali potražiti put prema gradu, udarajući se u prsa i jecajući od straha.

U deveti sat tama više nije obavijala narod, ali je još uvek ostala oko Spasitelja. To je bilo znamenje samrtnih muka i užasa koji je pritiskivao Njegovo srce. Nijedno oko nije se moglo probiti kroz tamu koja je obavijala krst, i niko nije mogao prodreti kroz još dublju tamu koja je pokrivala patnje Hristove duše. Oštre munje kao da su bile usmerene prema Njemu dok je visio na krstu. Tada »povika Isus iza glasa govoreći: Eli! Eli! lama sabahtani?« »Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio?« Kad se najdublji mrak zgusnuo oko Spasitelja, mnogi su povikali: Osveta Neba je na Njemu. Gromovi Božjeg gneva sručili su se na Njega, zato što je tvrdio da je Božji Sin. Mnogi koji su verovali u Njega čuli su Njegov očajnički uzvik. Nada ih je napustila. Ako je Bog napustio Isusa, u što mogu imati poverenja Njegovi sledbenici?

Kad se tama podigla sa Hristovog potištenog duha ponovo su oživele telesne patnje i zato je rekao: »Žedan sam.« Jedan od rimskih vojnika, pokrenut saosećanjem dok je gledao suve usne stavio je spužvu na ispovnu trsku, potopio ga u jedan sud s octom i ponudio Isusu. Sveštenici su se rugali Njegovim samrtnim mukama. Dok je mrak pokrivao Zemlju, obuzimao ih je užasan strah; sad kad je on popustio, povratila se bojazan da bi im Isus mogao pobeći. Pogrešno su protumačili Njegove reči: »Eli! Eli! lama sabahtani?« S prezirom i podsmehom govorili su: »Ovaj zove Iliju.« Nisu iskoristili poslednju priliku da Mu olakšaju patnje. »Stanite«, rekli su, »da vidimo hoće li doći Ilija da mu pomože.«

Bezgrešni Božji Sin visio je na krstu. Njegovo telo bilo je izmrcvareno bičevanjem; te ruke koje su tako često bile ispružene da blagoslove prikovane su za prečage od drveta; te noge tako neumorne u službi ljubavi pribijene su za drvo; carska glava ranjena je krunom od trnja; s drhtavih usana otimao se uzvik boli. Sve što je pretrpeo – kapi krvi koje su tekle s Njegove glave, Njegovih ruku, Njegovih nogu, samrtne muke koje su lomile Njegovo telo i neiskazana bol koja je ispunjavala Njegovu dušu zato što je Otac sakrio svoje lice – jasno govori objavljujući svakom detetu ljudske porodice: Za tebe je Božji Sin pristao da nosi taj teret krivice; zbog tebe je raskopao carstvo smrti i otvorio vrata raja. On koji je utišao uzburkane valove i hodao po zapjenušanim talasima, koji je učinio da đavoli drkću a bolest beži, koji je otvarao oči slepima i pozivao umrle u život – prineo je sebe kao žrtvu na krstu, a sve to iz ljubavi prema tebi. On, koji je poneo grehe, izdržao gnev božanske pravde, tebe radi učinjen je grehom.

Utihnuli posmatrači iščekivali su kraj ovog užasnog prizora. Sunce je ponovo zasjalo, ali krst je još uvek bio obavijen tamom. Sveštenici i poglavari pogledali su put Jerusalima, i gle, gust oblak spustio se na grad i ravnice Judeje. Sunce Pravde, Svetlost sveta, uskratilo je svoje zrake nekad omiljenom gradu Jerusalimu. Žestoke munje Božjeg gneva bile su upravljene na osuđeni grad.

Iznenada, tama se podigla s krsta i jasnim glasom, nalik na trube, koji kao da je odjeknuo kroz sve što je stvoreno, Isus je povikao: »Svrši se.« »Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj.« Svetlost je okružila krst, a Spasiteljevo lice kao Sunce zasjalo je slavom. Priklonio je glavu na grudi i umro.

Usred užasnog mraka, prividno napušten od Boga, Hristos je ispio do dna čašu ljudskog jada. U tim užasnim trenucima oslanjao se na dokaze o Očevom prihvatanju koji Mu do tada dani. Poznavao je karakter svog Oca; razumeo je Njegovu pravdu, Njegovu milost i Njegovu veliku ljubav. Verom se oslanjao na Onoga koga je uvek s radošću slušao. A kad se u potpunoj pokornosti predao Bogu, povukao se osećaj gubitka Očeve naklonosti. Hristos je verom izvojevao pobedu.

Nikada ranije zemlja nije bila svedok takvog prizora, Skamenjeno mnoštvo uzdržana daha posmatralo je Spasitelja. Tama se ponovo spustila na Zemlju i začula se potmula tutnjava, kao teška grmljavina. Osetio se snažan zemljotres. Od potresa ljudi su popadali jedni na druge. Nastala je strašna zbrka i zaprepaštenost. S okolnih brda razbijene stene uz strahovitu lomljivu sručivale su se u doline. Grobnice su se otvorile i mrtvi su ustajali iz svojih grobova. Izgledalo je kao da će se ceo svet razbiti u atome. Sveštenici, poglavari, vojnici, krvnici i narod, nemi od užasa, ležali su po zemlji.

Kad je glasni uzvik »Svrši se« sišao s Hristovih usana, sveštenici su vršili službu u Hramu. To je bilo vreme večernje žrtve. Jagnje koje je predstavljalo Hrista dovedeno je da bude zaklano. Obučen u svoju simboličnu i lepu odeću, sveštenik je stajao s podignutim nožem, kao i Avram kad se spremao da žrtvuje svog sina. Narod je pažljivo posmatrao. Ali zemlja se tresla i podrhtavala zato što se približavao sam Gospod. Uz zvuk cepanja nevidljiva ruka razderala je od vrha do dna unutarnju zavesu Hrama, otkrivajući pogledu mnoštva mesto koje je nekad bilo ispunjeno Božjim prisustvom. Na ovom mestu nalazila se šekina.* Ovde je Bog otkrivao svoju slavu iznad prestola milosti. Niko osim prvosveštenika nikada nije podignuo zavesu koja je ovo odeljenje odvajala od ostatka Hrama. On je ovde ulazio jednom godišnje da izvrši očišćenje narodnih greha. Ali gle, ova zavesa je razderana na dvoje. Najsvetije mesto zemaljske svetinje izgubilo je svoju svetost.

Zavladali u strah i zbrka. Sveštenik se pripremao da zakolje žrtvu, ali nož je ispao iz njegove onemoćale ruke i jagnje je pobjeglo. Predslika je našla svoje ispunjenje u smrti Božjeg Sina. Prinesena je velika žrtva. Put u svetinju nad svetinjama bio je otvoren. Za sve je pripremljen novi i životodavni put, Grešni, ojađeni ljudski rod nije više morao čekati dolazak prvosveštenika. Odsada će Spasitelj obavljati službu sveštenika i zastupnika u Nebu nad nebeskima. Činilo se kao da je živi glas progovorio vernima: Sad je došao kraj svima žrtvama za greh. Božji Sin je došao po svojoj reči: »Evo dođoh, u početku knjige pisano je za mene, da učinim volju tvoju, Bože.« »Kroz svoju krv uđe jednom u svetinju i nađe večni otkup.« (***) Jevrejima 10, 7; 9, 12)

Poglavlje 79. **»SVRŠI SE«**

Hristos nije predao svoj život dok nije završio delo koje je došao izvršiti i dahom koji Ga je napuštao, uzviknuo je: »Svrši se.« (***) Jovan 19, 30) Bitka je izvojevana. Njegova desnica i sveta ruka donela Mu je pobedu. Kao Pobednik, On je postavio svoju zastavu na večnim visinama. Zar među anđelima nije bilo radosti? Celo Nebo proslavljalo je Spasiteljevu pobedu. Sotona je bio pobeđen i znao je da je njegovo carstvo propalo.

Za anđele i bezgrešne svetove uzvik »Svrši se« imao je duboko značenje. Za njih kao i za nas izvršeno je to veliko delo otkupljenja. Oni s nama dele plodove Hristove pobjede.

* Presto Božje slave – Pomirilište

Sve do Hristove smrti anđelima i bezgrešnim svetovima nije jasno otkriven Sotonin karakter. Praotpadnik toliko se zaodenuo prevareom da čak ni sveta bića nisu shvatila njegova načela. Nisu jasno sagledali prirodu njegove pobune.

Protiv Boga pobunilo se biće izuzetne moći i slave. Gospod je kazao o Luciferu: »Ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti, i sasvim si lep.« (**Jezekilj 28, 12) Lucifer je kerubim zaklanjač. Stajao je u svetlosti Božjeg prisustva. Bio je najuzvišeniji od svih stvorenih bića i najistaknutiji u otkrivanju Božjih namera svemiru. Pošto je sagrašio, njegova sila da prevari bila je još veća, a razotkrivanje njegovog karaktera znatno teže, zbog uzvišenog položaja koji ja zauzimao pred Ocem.

Bog je mogao uništiti Sotonu i njegove istomišljenike isto tako lako kao što čovek baca kamenčić na zemlju, ali On to nije učinio. Pobunu nije trebalo savladati prisilom. Prinuda postoji samo pred Sotoninom vlašću. Gospodnja načela ne pripadaju takvom poretku. Njegova vlast počiva na dobroti, milosti i ljubavi, a njihovo primenjivanje je sredstvo kojim se koristi. Božja vladavina moralna, a istina i ljubav treba da budu sila koja prevladava.

Božja namera bila je da sve postavi na večni temelj sigurnosti, pa je na nebeskim savetima odlučeno da se Sotoni mora dati vreme da razve načela koja predstavljaju osnovu njegovog sustava vladavine. Tvrdio je da su ona uzvišenija od Božjih načela. Da bi ih svemir mogao sagledati Sotoninim načelima dato je vreme za delovanje.

Sotona je naveo ljude na greh, pa je plan spasenja postao delotvoran. Četiri hiljade godina Hristos je radio na čovekovom uzdizanju, a Sotona na njegovom upropaštavanju i unižavanju. Sve to pratio je ceo svemir.

Kad je Isus došao na svet, sotonska sila bila je usmerena protiv Njega. Od vremena kad se pojavio kao novorođenče u Vitlejemu, uzurpator je radio na tome da prouzrokuje Njegovo uništenje. Svim silama pokušavao je sprečiti Isusa u razvijanju savršenog detinjstva, bezgrešne zrelosti, svete službe i žrtve bez mane. Ali doživeo je poraz. Nije uspeo Isusa navesti na greh. Nije Ga mogao obeshrabriti ili odvojiti od dela koje je došao obaviti na Zemlji. Od pustinje do Golgote, šibala Ga je bura Sotoninog besa, ali ukoliko je ona bivala nemilosrdnija utoliko se Božji Sin čvršće držao ruke svog Oca i hitao stazom poprskanom krvlju. Svi Sotonini naponi da Ga savlada i pobedi, u sjajnijem svetlu otkrivali su Njegov besprekoran karakter.

Celo Nebo i svetovi koji nisu pali bili su svedoci ove borbe. S velikim zanimanjem pratili su završne prizore ovog sukoba. Posmatrali su Spasitelja kako ulazi i Getsimanski vrt, Njegovu dušu pritisnutu užasom velike tame. Čuli su Njegov bolni uzvik: »Oče moj, ako je moguće da me mimoide čaša ova.« (**Matej 26, 39) Kad se Otac povukao iz Njegove blizine, videli su Ga žalosnog u gorčini boli koja je nadilazila ovu iz poslednje velike borbe sa smrću. Krvavi znoj izbijao je iz Njegovih pora i kapao na zemlju. S Njegovih usana tri puta se otela molitva za oslobođenje. Nebo nije moglo više podneti ovaj prizor i Božjem Sinu je poslan vesnik utehe.

Nebo je posmatralo izdaju žrtve ubilačkoj svetini i požurivanje od jednog do drugog suda uz ismejavanje i nasilje. Čulo je kad su se Njegovi progonitelji rugali Njegovom niskom poretku. Čulo je odricanje s kletvom i zaklinjanjem jednoga od Njegovih najvoljenijih učenika. Videlo je gnevno delo Sotone i njegovu moć nad ljudskim srcima. Kakvog li strašnog prizora! Spasitelj uhvaćen, izvođen dva puta pred sveštenike, dva puta pred Sinedrion, dva puta pred Pilata i jedanput pred Iroda, ismejavan, šiban, osuđen i izveden da bude raspet, noseći teški teret krsta usred naricanja Jerusalimskih kćeri i podrugivanja svetine.

Nebo je s bolom i divljenjem posmatralo Hrista kako visi na krstu, krv kako teče iz Njegovih izranjanih slepoočnica i znoj obojen krvlju kako se graška na Njegovom čelu. Iz Njegovih ruku i nogu kapala je krv po stenju izdubljenom za podnožje krsta. Širile su se rane načinjene klinovima jer je težina Njegovog tela sad počivala na rukama. Njegovo otežano disanje bivalo je sve ubrzanije, jer je Njegova duša drhtala pod teretom greha sveta. Celo Nebo bilo je ispunjeno divljenjem kad je Hristos usred strahovite patnje iskazao svoju molitvu: »Oče! oprosti im; jer ne znaju šta čine.« (**Luka 23, 34) Pa ipak tu su stajali ljudi, stvoreni po Božjem obličju, koji su se udružili da unište život Njegovog jedinorodnog Sina. Kakav prizor za svemir!

Upravitelji i vlasti tame bili su okupljeni oko krsta, bacajući paklenu senku neverstva u srca ljudi. Kad je Gospod stvorio ova bića da stoje pred Njegovim prestolom bila su prekrasna i slavna. Njihova lepota i svetost bile su u skladu s njihovim uzvišenim položajem. Bila su obogaćena Božjom mudrošću i opremljena svim nebeskim oružjem. Oni su bili sluge Boga živoga. Ali ko je mogao prepoznati među palim anđelima slavnog serafima koji je nekad služio u nebeskim dvorovima?

Sotonske sile ujedinile su se sa zlim ljudima podstičući narod da poveruju kako je Hristos najveći grešnik i da Ga zato treba prezirati. Oni koji su ismejavali Hrista dok se nalazio na krstu bili su ispunjeni duhom prvog velikog buntovnika. On ih je ispunio rđavim i odvratnim rečima. On je nadahnjivao njihovo ruženje. Ali svim ovim nije postigao ništa.

Da se ijedan greh našao na Hristu, da je bilo u kojoj pojedinosti podlegao Sotoni u želji da izbegne strašno mučenje, Božji i čovekov neprijatelj slavio bi pobjedu. Hristos je priklonio svoju glavu i umro, ali čvrsto se držao svoje vere poslušnosti Bogu. »I čuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenje i sila i carstvo Boga našega i oblast Hrista njegova; jer se zbací opadač braće naše, koji ih opadaše pred Bogom našim dan i noć.« (**Otkrivenje 12, 10)

Sotona je uvideo da je njegova laž razobličena. Njegova vladavina otkrivena je pred bezgrešnim anđelima i svemirom. Otkrio je sebe kao ubojicu. Prolivši krv Božjeg Sina, izgubio je svaku naklonost nebeskih bića. Odsad je njegovo delovanje ograničeno. Bez obzira na držanje koje bi pokazao, više nije mogao sačekivati anđele dok dolaze iz nebeskih dvorova i pred njima optuživati Hristovu braću kao one koji su obučeni u haljine prljave i oskrvnjene grehom. Tako se prekinula poslednja karika izraza naklonosti između Sotone i nebeskog društva.

Pa ipak, Sotona tada nije uništen. Ni tada anđeli nisu shvatili što je sve obuhvaćeno ovom velikom borbom. Načela koja su bila u pitanju trebalo je puno jasnije otkriti. Čoveka radi Sotonino postojanje moralo se produžiti. Čovek, kao i anđeli mora uočiti razliku između Kneza videla i kneza tame. On mora izabrati kome će služiti.

Na početku ove velike borbe Sotona je izjavio da se Božji zakon ne može držati, da pravda nije u skladu s milošću i da grešnik u slučaju da prekrši Zakon, neće moći dobiti oprostjenje. Svaki greh mora dobiti svoju kaznu, isticao je Sotona, pa ako Bog oprašta kaznu zbog greha, On nije Bog istine i pravde. Dok su ljudi kršili Božji zakon i sknavili Njegovu volju, Sotona se radovao. Izjavio je da je dokazano da se Zakon ne može poštovati i da se čoveku ne može oprostiti. Zbog toga što je nakon svoje pobune prognan s Neba, Sotona je tvrdio da ljudskom rodu zauvek mora da bude uskraćena Božja naklonost. Tvrdio je da Bog ne može pokazati milost grešniku i da bude pravedan.

Iako je bio grešnik, čovek se nalazio u drukčijem položaju od Sotoninog. Lucifer je zgrešio na Nebu u svetlosti Božje slave. Njemu je kao nijednom drugom stvorenom biću bilo dato otkrivenje Božje ljubavi. Razumevajući Božji karakter i poznavajući Njegovu dobrotu, Sotona se opredelio da pođe za svojom sebičnom, nezavisnom voljom. Ovaj izbor bio je konačan. Nije postojalo ništa više što bi Bog mogao učiniti da ga spasi. Međutim, čovek je obmanut, a njegov um pomračen sotonskim lukavstvima. Nije imao mogućnosti da upozna visinu i dubinu Božje ljubavi. Jedino u poznavanju Božje ljubavi za njega je bilo nade. Bogu bi se mogao vratiti posmatranjem Njegovog karaktera.

Božja ljubav obznanila se ljudima preko Isusa; ali milost nije ukinula pravdu. Zakon otkriva osobine Božjeg karaktera i nijedna jota ili titla iz njega ne može se promeniti da bi se prilagodio čoveku u njegovom palom stanju. Bog nije promenio svoj Zakon, već je radi čovekovog otkupljenja sebe žrtvovao u Hristu. »Bog beše u Hristu, i svet pomiri sa sobom.« (**2. Korinćanima 5, 19)

Zakon traži pravdu – pravedan život, savršen karakter, a ovo čovek ne može ispuniti. On ne može odgovoriti zahtevima Božjeg svetog zakona. Ali Hristos, došavši na Zemlju kao čovek, živeo je svetim životom i razvio savršeni karakter. On ovo kao besplatan dar nudi svima koji Ga žele prihvatiti. Njegov život je zamena za ljudski život. Ljudi tako Božjim trpljenjem dobijaju oprostjenje prošlih greha. Više od toga, Hristos ispunjava ljude Božjim osobinama. On izgrađuje ljudski karakter prema uzoru na božanski karakter, usklađujući duhovnu snagu i lepotu. Tako se u onome koji veruje u Hrista ispunjava pravda Zakona. Bog može da bude »pravedan i da pravda onoga koji je od vere Hristove«. (**Rimljanima 3, 26)

Božja ljubav izražava se u Njegovoj pravdi isto toliko koliko i u Njegovoj milosti. Pravda je osnova Njegova prestola i rod Njegove ljubavi. Sotona je želeo da odvoji milost od istine i pravde. Želeo je dokazati da je pravičnost Božjeg zakona neprijatelj miru. Međutim, Hristos je pokazao da su one u Božjem planu nerazdvojno povezane i da jedna ne može postojati bez druge. »Milost i istina srešće se, pravda i mir poljubiće se.« (**Psalam 85, 10)

Svojim životom i smrću Hristos je dokazao da Božja pravda ne uništava Njegovu milost, da se greh može oprostiti, da je Zakon pravičan i da se u celosti može držati. Tako su bile odbačene sotonske optužbe, Bog je dao čoveku nepobitan dokaz svoje ljubavi.

Počela se širiti jedna druga prevara. Sotona je izjavio da je milost uništila pravdu, da je Hristova smrt ukinula Očev Zakon. Da je bilo moguće promeniti ili ukinuti Zakon, Hristos ne bi morao umreti. Međutim, ukidanje Zakona značilo bi ovekovečiti prestup, a svet prepustiti Sotoninoj vlasti. Hristos je bio podignut na krstu samo zato što je Zakon nepromenjiv, zato što se čovek može spasiti samo poslušnošću njegovim odredbama. Ta sredstva pomoću kojih je Hristos uspostavio Zakon, Sotona je prikazao kao ona koja ga poništavaju. Na tom području vodiće se poslednja velika borba između Hrista i Sotone.

Sotona sad ističe tvrdnju da je Zakon koji je Bog objavio svojim glasom pogrešan, a neke odredbe ukinute. To je poslednja velika prevara koja će doći na svet. Nije potrebno da napadne ceo Zakon, on je postigao svoj cilj ako navede ljude da ne poštuju jedno načelo. Jer »koji sav zakon održi a sagraši u jednome, kriv je za sve«. (**Jakov 2, 10) Ljudi potpadaju pod Sotoninu vlast pristajući da prestupe jednu zapoved. Zamenjivanjem Božjeg Zakona ljudskim zakonom, Sotona će pokušati zavladata svetom. Ovo delo predskazano je u proročanstvu. Za veliku otpadničku silu koja je Sotonin predstavnik, kaže se: »I govoriće reči na višnjega, i potiraće svece višnjega, i pomišljaće da promeni vremena i zakone; i daće mu se u ruke.« (**Danilo 7, 25)

Ljudi će sigurno uspostaviti svoje zakone da deluju nasuprot Božjem zakonu. Oni će pribegavati nasilju nad savešću drugih i u svojoj revnosti da nametnu ove zakone ugnjetavaće svoje bližnje.

Borba protiv Božjeg zakona koja je otpočela na Nebu, nastaviće se do kraja vremena. Svaki čovek biće okušan. Poslušnost i neposlušnost su pitanje o kome treba odlučiti ceo svet. Svi će biti pozvani da izaberu

između Božjeg zakona i ljudskih zakona. Tu će biti povučena crta razdvajanja. Postojeće samo dve vrste. Svaki karakter biće potpuno razvijen i svi će pokazati da li su se opredelili za poslušnost ili pobunu.

Tada će doći kraj. Bog će odbraniti svoj Zakon i osloboditi svoj narod. Sotona i svi koji su mu se pridružili u pobuni biće uništeni. Greh i grešnici nestaće, koren i grane (**Malahija 4, 1) – Sotona koren, a njegovi sledbenici grane. Ispuniće se reči za kneza zla: »Što izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim... Zatrću te između kamenja ognjenoga, heruvime zaklanjaču!... Bićeš strahota, i neće te biti do veka.« Zatim, »neće biti bezbožnika; pogledaćeš na mesto njegovo, a njega nema«. »I biće kao da ih nije bilo.« (**Jezekilj 28, 6–19; **Psalam 37, 10; **Avdija 16)

To nije čin Božje samovolje. Oni koji su odbacivali Njegovu milost, žanju ono što su posijali. Bog je izvor života i kad čovek odabere službu grehu, odvaja se od Boga i tako se sam lišava života. On je udaljen »od života Božjeg«. Hristos kaže: »Svi koji mrze na me, ljube smrt.« (**Efescima 4, 18; **Priče 8, 36) Bog im za izvesno vreme daje život da bi mogli razviti svoj karakter i otkriti svoja načela. kad se ovo dovrši, primiće plodove vlastitog izbora. Životom pobune Sotona i svi koji se sjedinjuju s njim, postavljaju sebe u takav neslad sa Bogom, da je već i Njegovo prisustvo za njih vatra koja sažiže. Slava Onoga koji je ljubav uništiće ih.

Na početku velike borbe anđeli ovo nisu razumeli. Da je Sotoni i njegovoj vojsci prepušteno da požnju plodove svoga greha, oni bi poginuli, ali nebeskim bićima ne bi izgledalo da je to neizbežna posledica greha. Sumnja u Božju dobrotu ostala bi u njihovom umu kao seme zla koje bi donelo svoj smrtonosni plod greha i prokletstva.

Međutim, to neće biti tako kad se završi velika borba. Tada, budući da je dovršen plan spasenja, Božji karakter otkriće se svim razumnim bićima. Odredbe Njegovog zakona biće smatrane savršenim i nepromenljivim. Tada će greh pokazati svoju prirodu, Sotona svoj karakter. Tada će iskorenjivanje greha opravdati Božju ljubav i uzdići Njegovu čast pred svim bićima u svemiru koja s radošću slušaju Njegovu volju i u čijem srcu se nalazi Njegov zakon.

U takvim prilikama, anđeli su se mogli radovati posmatrajući Spasiteljev krst; jer iako tada nisu sve razumevali, znali su da je uništenje greha i Sotone zauvek postalo sigurno, da je čovekovo otkupljenje bilo osigurano, a svemir postao večno zaštićenim. Sam Hristos u celosti je shvatao rezultat te žrtve koja je prineta na Golgoti. Sve je ovo gledao pred sobom kad je na krstu uzviknuo: »Svrši se.«

Poglavlje 80.

U JOSIFOVOM GROBU

Najzad je Isus otpočinio. Drugi dan sramote i mučenja završen je. Dok su poslednji zraci zalazećeg Sunca objavljivali nastupanje Subote, Božji Sin mirno je počivao u Josifovom grobu. Dovođenog dela i ruku sklopljenih u miru, odmarao se u svetim satima subotnjeg dana.

U početku, nakon svog dela stvaranja, Otac i Sin su se odmarali u Subotu. Kad se »dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova« (**1. Mojsijeva 2, 1) Tvorac i sva nebeska bića radovali su se posmatrajući slavni prizor. Tada »pevahu zajedno zvezde jutarnje i svi sinovi Božji klikovahu«. (**O Jovu 38, 7) Sad se Isus odmarao od dela otkupljenja, pa iako je vladala žalost među onima koji su Ga voleli na Zemlji, na nebu je bila radost. Slavno je obećanje budućnosti u očima nebeskih bića. Obnovljeno stvaranje, otkupljenje ljudskog roda, koji je pobedio greh i nikada više ne može pasti – to su videli Bog i anđeli kao plod Hristovog dovršenog dela. S ovim prizorom zauvek je povezan dan Isusovog odmora. Jer Njegovo »delo je... savršeno« i »što god tvori Bog ono traje do veka«. (**5. Mojsijeva 32, 4; **Propovednik 3, 14) »Kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetih proroka svojih od postajanja sveta« (**Dela 3, 21) Subota stvaranja, dan kad je Isus ležao i odmarao se u Josifovom grobu, biće još uvek dan odmora i radosti. Nebo i Zemlja sjediniće se u slavljenju »od subote do subote« (**Isaija 66, 23) a mnoštvo spasenih u radosnom obožavanju klanjaće se Bogu i Jagnjetu.

U završnim događajima dana raspeća, dan je novi dokaz o ispunjenju proročanstva, novo svedočanstvo o Hristovom božanstvu. Kad se mrak podignuo s krsta i Spasitelju oteo samrtni uzvik, odmah se začuo drugi glas kako govori: »Zaista ovaj beše sin Božji.« (**Matej 27, 54) Ove reči nisu bile izgovorene šapatom. Svi su se okrenuli da vide odakle one dolaze. Ko ih je izgovorio? To je bio kapetan, rimski vojnik. Spasiteljevo božansko strpljenje i Njegova iznenadna smrt s uzvikom pobede na usnama, ostavili su dubok utisak na ovog neznabošca. U ranjenom, slomljenom telu koje je visilo na krstu, kapetan je prepoznao lik Božjeg Sina. Nije se mogao uzdržati da ne prizna svoju veru – zapovednik rimske straže, čovek koji je nosio Spasiteljev krst i onaj koji je umirao na krstu kraj Njega.

Dok se večer približavala, nad Golgotom je lebdela natprirodna tišina. Mnoštvo se razilazilo i mnogi su se vratili u Jerusalim znatno izmenjenog duha od onog koji su pokazali tog jutra. Mnogi su iz radoznalosti, a ne iz mržnje prema Hristu, došli da posmatraju raspeće. Još su uvek verovali optužbama sveštenika a Hrista gledali kao zločinca. Rugali su mu se zahvaćeni neprirodnim uzbuđenjem i sjedinjeni sa svetinom. Ali kad se Zemlja zaogrнула tamom, zastali su optuženi vlastitom savesti, osećajući se krivim za veliko zlo. Usred te užasne tame nije se čula nikakva šala ili podsmev, a kad se podigla, u svečanoj tišini pošli su svojim kućama. Bili su uvereni

da su optužbe sveštenika bile lažne, da Isus nije bio varalica, a nekoliko sedmica kasnije, kad je Petar propovedao na dan Pedesetnice, nalazili su se među onim hiljadama koji su se obratili Hristu.

Međutim, jevrejske vođe su ostale nepromenjene događanjima kojima su bili svedoci. Njegova mržnja prema Isusu nije oslabila. Tama koja je obavila Zemlju prilikom raspeća nije bila gušća od one koja je još uvek obuzimala umove sveštenika i poglavara. Kad se rodio, zvezda je prepoznala Hrista i povela mudrace do jasala u kojima je ležao. Nebeske vojske su Ga poznavale i pevale su Mu hvalospeve nad Vitlejemskim ravnica. More je znao Njegov glas i pokorilo se Njegovoj zapovesti. Bolest i smrt prepoznale su njegovu vlast i vratile su Mu svoj plen. Sunce Ga je poznavalo i videvši Njegove samrtne muke, sakrilo je svoje svetlo lice. Stenje Ga je poznavalo i razlamalo se na njegov uzvik. Beživotna priroda poznavala je Hrista i svedočila o Njegovoj božanskoj prirodi. Međutim, sveštenici i poglavari u Izrailju nisu prepoznali Božjeg Sina.

Ipak, sveštenici i poglavari nisu imali mira. Ostvarili su svoj cilj time što su ubili Hrista, ali oni nisu doživeli osećaj pobeđe koji su očekivali. Čak i u trenutku njihove očite pobeđe, mučila ih je neizvesnost što će se nakon toga desiti. Čuli su uzvik: »Svrši se.« »Oče! u ruke tvoje predajem duh svoj.« (**Jovan 19, 30; **Luka 23, 46) Nespokojni i zabrinuti, videli su kako se razbija stenje i osetili snažan potres.

Dok je bio živ, zavideli su Hristu na uticaju koji je imao u narodu, zavideli su Mu čak i u smrti. Više su se bojali mrtvog Hrista, puno više no što su se ikada plašili živog. Bojali su se da su pažnju naroda previše usmerili na događaje koji su pratili Hristovo raspeće. Bojali su se posledica onoga što su učinili tog dana. Ni po koju cenu nisu želeli da Njegovo telo ostane na krstu u toku Subote. Subota se približavala, a tela koja su visila na krstu povređivala bi njenu svetost. Tako, koristeći ovo kao izgovor, vodeći Jevreji zahtevali su od Pilata da se ubrza smrt ovih žrtava i da se njihova tela skinu pre zalaska Sunca.

Pilat nije bio voljan, kao ni oni, da Isusovo telo ostane na krstu. Kad su dobili njegovu suglasnost, vojnici su prebili noge dvojici razbojnika da bi ubrzali njihovu smrt, ali kako su utvrdili, Isus je već bio mrtav. Surovi vojnici bili su ganuti onim što su čuli i videli od Hrista i zato se uzdržali od lomljenja Njegovih udova. Tako se u žrtvovanju Božjeg Jagnjeta ispunio Pashalni zakon: »Kosti da joj ne prelome, po svemu zakonu za pashu, neka je slave.« (**4. Mojsijeva 9, 12)

Sveštenici i poglavari su se iznenadili kad su utvrdili da je Hristos mrtav. Umiranje na krstu dugo je trajalo; teško je bilo odrediti kad je život prestao. Nikada se nije čulo da čovek umre šest sati nakon raspeća. Sveštenici su želeli da budu sigurni da je Isus umro i po njihovom savetu jedan vojnik probo je kopljem Hristova rebra. Iz ovako načinjene rane, potekla su dva obilna i različita mlaza, jedan krvi, a drugi vode. To su zapazili svi posmatrači i Jovan vrlo pouzdano opisuje ovaj događaj. On kaže: »Jedan od vojnika probode mu rebra kopljem; i odmah izađe krv i voda. I onaj što vide osvedoči, i svedočanstvo je njegovo istinito; i on zna da istinu govori i da verujete. Jer se ovo dogodi da se zbude pismo: kost njegova da se ne prlomi. I opet drugo pismo govori: pogledaće onoga koga probodoše.« (**Jovan 19, 34–37)

Nakon usksnuća sveštenici i poglavari pronosili su glas da Hristos nije umro na krstu, da se samo onesvestio i nakon toga oživeo. Druga vest tvrdila je da telo koje je položeno u grob nije bilo stvarno telo od mesa i kostiju, već samo nešto nalik na telo. Postupak rimskih vojnika pobija ove neistine. Oni nisu slomili Njegove noge, zato što je već bio mrtav. Da bi udovoljili sveštenicima, proboli su Mu rebra. Da se život već nije ugasio, ova rana izazvala bi trenutačnu smrt.

Isusovu smrt nije izazvao ni probod kopljem ni muke na krstu. Taj uzvik izgovoren »iza glasa« (**Matej 27, 50; **Luka 23, 46) u trenutku smrti, mlaz krvi i vode koji je potekao s Njegovog boka, pokazuje da je umro zato što Mu je prepuklo srce. Njegovo srce prepuklo je od duševne boli. Ubio Ga je greh ovoga sveta.

Hristovom smrću ugasile su se nade Njegovih učenika. S neopisivom boli posmatrali su njegove zatvorene oči i klonulu glavu, Njegovu kosu ulepljenu krvlju, njegove probodene ruke i noge. Do poslednjeg časa nisu verovali da će umreti, i zato su jedva mogli poverovati da je zaista mrtav. Ophrvani tugom, nisu se sećali Njegovih reči koje su predskazale baš ovaj prizor. Ništa što je govorio nije ih sad moglo utešiti. Videli su samo krst i žrtvu kako krvari na njemu. Budućnost je izgledala tamna i beznadežna. Njihova vera u Isusa je iščezla, ali nikada kao sada nisu toliko voleli svoga Gospoda. Nikada ranije nisu toliko osećali Njegovu vrednost i svoju potrebu za Njegovim prisustvom.

Čak i u smrti Hristovo telo bilo je vrlo dragoceno Njegovim učenicima. Čeznuli su da Ga dostojanstveno sahrane, ali nisu znali kako to da ostvare. Isus je bio osuđen kao pobunjenik protiv rimske vlasti, a ljudi pogubljeni zbog takvog prekršaja bili su sahranjivani na groblju posebno određenom za takve zločince. Učenik Jovan sa ženama iz Galileje ostao je kraj krsta. Nisu mogli ostaviti telo svoga Gospoda bezosećajnim vojnicima da ga sahrane na tako sramnom groblju. Ipak, to nisu mogli sprečiti. Nisu mogli dobiti nikakvo odobrenje od jevrejskih vlasti, a na Pilata nisu imali nikakav uticaj.

U ovoj neprilici učenicima su pritekli u pomoć Josif iz Arimateje i Nikodim. Obojica su poznavali Pilata i bili članovi Sinedriona. Obojica su bili bogati i uticajni ljudi. Oni su odlučili da Hristovo telo treba sahraniti s počastima.

Josif je smelo otišao Pilatu i zamolio ga je za Isusovo telo. Pilat je tek sad prvi put čuo da je Isus već mrtav. Do njega su doprle protivrečne vesti o događajima koji su pratili raspeće, ali spoznaja o Hristovoj smrti namerno

je skrivana od njega. Sveštenici i poglavari upozorili su Pilata da bi Hristovi učenici mogli izvesti prevaru s Njegovim telom. Čuvši Josifov zahtev, pozvao je kapetana koji je bio na dužnosti kod krsta i doznao je da je Isus zaista umro. Potrudio se da dobije izveštaj od njega o prizorima na Golgoti, koji je potvrdio Josifovo svedočanstvo.

Josifov zahtev je odobren. Dok je Jovan čekao uznemiren zbog sahrane svog Učitelja, Josif se vratio s Pilatovim nalogom za Hristovo telo; Nikodim je stigao donoseći oko sto litara pomešane smirne i aloja za Njegovo pomazanje. Najpoštovanijem u celom Jerusalimu ne bi moglo ukazati veće poštovanje u smrti. Učenici su bili vrlo iznenađeni kad su videli ove bogate poglavare koji su isto toliko bili zainteresirani za sahranu njihovog Gospoda, kao i oni sami.

Ni Josif ni Nikodim nisu otvoreno prihvatili Spasitelja dok je bio živ. Znali su da bi ih takav korak isključio iz Sinedriona, a nadali su se da će Ga svojim uticajem zaštititi na njegovim zasedanjima. Izgledalo je da su za izvesno vreme uspevali, ali lukavi sveštenici, zapažajući njihovu naklonost prema Hristu, osujetili su njihove planove. U njihovoj odsutnosti Isus je bio osuđen i predan da se raspne. Sad kad je bio mrtav, nisu više skrivali kaoliko su Mu privrženi. Dok su se učenici bojali da se javno pokažu kao Njegovi sledbenici, Josif i Nikodim hrabro su im priskočili u pomoć. Pomoć ovih bogatih i poštovanih ljudi bila je u ovom trenutku vrlo potrebna. Oni su za svog mrtvog Učitelja mogli učiniti ono što je bilo nemoguće siromašnim učenicima; njihovo bogatstvo i uticaj štitili su ih u velikoj meri od zlobe sveštenika i poglavara.

Nežno i s poštovanjem svojim rukama su skinuli Isusovo telo s krsta. Suze saučešća brzo su kapale iz njihovih očiju dok su gledali Njegovo izranavljeno i izmučeno telo. Josif je imao novi grob, uklesan u steni. Čuvao ga je za sebe, ali kako je bio blizu Golgote, sad ga je pripremio za Isusa. Telo, zajedno s mirisima koje doneo Nikodim, brižljivo je umotano u lanenu prostirku i Spasitelj je prenet do groba. Tu su ova tri učenika ispravili povređene udove i savili izranavljene ruke na nepomične grudi. Žene Galilejke došle su da vide da li je sve učinjeno što se moglo učiniti za beživotno telo njihovog voljenog Učitelja. Videli su teški kamen koji je navaljen na ulaz u grob u koji je Spasitelj položen da počiva. Žene su bile poslednje kod krsta i poslednje na Hristovom grobu. Dok su se spuštale večernje senke, Marija Magdalena i druge Marije zadržale su se oko mesta počivanja njihovog Gospoda, lijući suze žalosti nad sudbinom Onoga koga su volele. »Vrativši se... i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.« (**Luka 23, 56)

To je bila Subota koju neće nikada zaboraviti ožalošćeni učenici, a isto tako i sveštenici, poglavari, književnici i narod. Prilikom Sunčevog zalaska, u smiraj dana pripreme, trube su se oglasile označavajući da je Subota počela. Pasha je svetkovana onako kako se to stoljećima činilo, dok je On na koga je ona usmeravala, ležao u Josifovom grobu ubijen rukama zlikovaca. Predvorja Hrama u Subotu su bila ispunjena vernicima. Prvosveštenik s Golgote bio je tu odeven u sjajne svešteničke haljine. Sveštenici s belim kapama, sasvim zaokupljeni, obavljali su svoje dužnosti. Međutim, neki od prisutnih nisu bili mirni dok je za greh bila prinošena krv junaca i jaraca. Nisu bili svesni da je znamenje našlo svoje ostvarenje, da je beskonačna žrtva prineta za grehe sveta. Nisu znali da vršenje obredne službe nije imalo više nikakvu važnost. Ali, nikada ranije toj službi nisu prisustvovali s tako protivrečnim osećajima. Trube, muzički instrumenti i glasovi pevača bili su glasni i jasni kao i obično. Međutim, svi su osećali da se zbiva nešto neobično. Jedan za drugim raspitivali su se o nesvakidašnjem događaju koji se odigrao. Do tada svetinja nad svetinjama neprikosnoveno je čuvana od svih koji u nju nisu smeli ući. Međutim, sad je bila otvorena za sve oči. Teška izvezena zavesa, načinjena od čistog lana i bogato ukrašena zlatom, skerletom i purpustom bila je razdrta od vrha do dna. Mesto na kojem se Gospod sastajao s prvosveštenikom da objavi svoju slavu, mesto koje je bilo sveta Božja dvorana za prem, bilo je otvoreno svakom oku – mesto koje Gospod više nije priznavao. Smrknuti sveštenici služili su pred oltarom. Otkrivenost svetinje nad svetinjama ispunjavala ih je užasom nastupajuće nesreće.

Mnogi umovi bili su obuzeti mislima izazvanim prizorima na Golgoti. Od raspeća sve do vaskrsenja mnoge buden oči stalno su istraživale proročanstva, neki da bi razumeli celovito značenje praznika koji su proslavljali, neki da nađu dokaze da Isus nije bio ono što je tvrdio da jest, a drugi su bolnim srcima tragali za dokazima da je On zaista pravi Mesija. Iako su istraživali s različitim ciljevima, svi su bili osvedočeni u istu istinu – da se proročanstvo ispunilo u događajima nekoliko proteklih dana i da je Raspeti Otkupitelj sveta. Mnogi koji su tada učestvovali u službi, nikada više nisu učestvovali u pashalnim obredima. Čak su i mnogi sveštenici bili osvedočeni u pravi Isusov karakter. Njihovo istraživanje proročanstva nije bilo uzaludno, jer su ga nakon Njegovog vaskrsenja priznali za Božjeg Sina.

Kad je video Isusa podignutog na krstu, Nikodim se setio Njegovih reči izgovorenih u noći na Maslinskoj gori: »Kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovečiji da se podigne. Da ni jedan koji ga veruje ne pogine, nego da ima život večni.« (**Jovan 3, 14.15) Te Subote dok je Hristos ležao u grobu, Nikodim je imao priliku za razmišljanje. Jasnija svetlost sad je obasjavala njegov um pa mu reči koje Isus izgovorio više nisu bile tajanstvene. Osećao je da je mnogo izgubio što se nije povezao sa Spasiteljem u toku Njegovog života. Sad se prisećao događaja s Golgote. Hristova molitva za one koji su Ga raspeli i Njegov odgovor na molbu razbojnika koji je umirao govorili su srcu ovog učenog savetnika. Ponovo je posmatrao Spasitelja u Njegovoj agoniji i opet čuo taj poslednji uzvik »Svrši se«, izgovoren kao uzvik pobjednika. Ponovo je posmatrao Zemlju kako se ljulja,

zamračeno nebo, razdrtu zavesu, razlomljene stene, i njegova vera zauvek se utvrdila. Isti događaj koji je uništio nade učenika osvedočio je Josifa i Nikodima u Isusovo božanstvo. Njihova strahovanja savladala je hrabrost čvrste i nepokolebljive vere.

Nikada Hristos nije privukao toliku pažnju mnoštva kao sada kad je položen u grob. Ljudi su po svom običaju dovodili svoje bolesne i nevoljne u predvorje Hrama, raspitujući se: ko nam može nešto kazati o Isusu iz Nazareta? Mnogi su došli izdaleka da nađu Onoga koji je lečio bolesne i vaskrsavao mrtve. Sa svih strana čuo se uzvik: Tražimo Hrista Iscelitelja! Sveštenici su ovom prilikom pregledali one za koje se mislilo da pokazuju znake gube. Mnogi su morali čuti da su njihovi muževi, žene ili deca proglašeni gubavima i osuđeni da napuste sigurnost svog doma i naklonost svojih prijatelja, da bi izdaleka opominjali prolaznike bolnim uzvikom: »Nečist, nečist!« Prijateljske ruke Isusa iz Nazareta, koje nikada nisu odbijale da dodirom isceljuju odvratnu gubu, sad su bile prekršene na Njegovim grudima. Usne koje su na njegovu molbu odgovarale utešnim rečima: »Hoću, očisti se« (**Matej 8, 3), sad su bile neme. Mnogi su se uzalud obraćali prvosveštenicima i poglavarima za saučešće i olakšanje. Bilo je očito da su odlučno želeli da imaju živog Hrista ponovo u svojoj sredini. Uporno i revno raspitivali su se za Njega. Nisu želeli da odu. Međutim, isterali su ih iz predvorja Hrama i na kapije postavili vojnike da vraćaju mnoštvo koje je zahtevalo da uđe sa svojim bolesnim i umirućima.

Nevoljnici koji su došli da ih Spasitelj izleči klonuli su pod teretom razočarenja. Ulice su bile ispunjene jecajima. Bolesni su umirali u nedostatku isceljujućeg Isusovog dodira. Uzalud su tražili savet lečnika; niko nije imao takvo umeće kao Onaj koji je ležao u Josifovom grobu.

Tužni uzvici stradalnika uverljivo su svedočili hiljadama da je velika svetlost nestala s ovoga sveta. Bez Hrista, Zemlja je postala mrak i tama. Mnogi čiji su se glasovi stopili u uzvik: »Raspni ga, raspni ga!« sad su shvatili nesreću koja se sručila na njih, pa bi da je On još živ, isto tako revno vikali: Pusti nam Isusa!

Kad su ljudi doznali da su sveštenici pogubili Isusa, raspitivali su se o Njegovoj smrti. Pojednost o Njegovom suđenju držane su u najdubljoj tajnosti, ali za vreme dok se nalazio u grobu, Njegovo ime nije silazilo s hiljada usana, a izveštaji o Njegovom sramnom suđenju i nečovečnosti sveštenika i poglavara kružili su posvuda. Razumni ljudi pozvali su ove sveštenike i poglavare da objasne proročanstva Staroga zaveta o Mesiji, i dok su oni pokušavali uobličiti neku laž, kao odgovor, postali su smeteni. Nisu mogli objasniti proročanstva koja su naveštala Hristove patnje i smrt, pa su se mnogi od onih koji su se raspitivali osvedočili da su se sveti spisi ispunili.

Osveta za koju su sveštenici mislili da će biti slatka, postala im je vrlo gorka. Znali su da su se sućelili s oštrim narodnim neodobranjem; znali su da su baš oni, koje su podstakli protiv Isusa, sad bili užasnuti njihovim sramnim delom. Ovi sveštenici pokušavali su verovati da je Isus varalica, ali bilo je uzalud. Neki od njih stajali su kraj Lazarevog groba i videli kako se mrtvac vraća u život. Drhtali su od straha da će se Hristos sam dići iz mrtvih i da će se ponovo pojaviti pred njima. Oni su Ga čuli kako izjavljuje da ima vlast položiti svoj život i ponovo ga uzeti. Setili su se i da je rekao: »Razvalite ovu crkvu, i za tri dana ću je podignuti.« (**Jovan 2, 19) Juda im je govorio o rečima koje je Isus uputio svojim učenicima za vreme poslednjeg putovanja u Jerusalim: »Evo idemo u Jerusalim, i sin čovečij biće predan glavarama sveštenečkim i književnicima; i osudiće ga na smrt; i predaće ga neznabošcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu, i treći dan ustaće.« (**Matej 20, 18.19) Kada su čuli ove reči, podsmejavali su se i rugali. Ali sad su se setili da su se dosad ispunila sva Hristova predskazanja. Rekao je da će trećeg dana ponovo ustati, i ko bi mogao reći da se i ovo neće ispuniti. Pokušali su se osloboditi ovih misli, ali nisu nikako mogli. Kao i njihov otac, đavo, verovali su i drhtali.

Sad kad je uzbuđenje prestalo, Hristov lik nametnuo se njihovim umovima. Gledali su Ga kako stoji miran i dostojanstven pred svojim neprijateljima, podnoseći bez ikakvog gundanja njihova ruganja i zlostavljanja. Svi događaji s Njegovog suđenja i raspeća ponovo su se vraćali s neodoljivim osvedočenjem da je On Božji Sin. Osećali su da bi se u svako vreme mogao pojaviti pred njima kao Optuženi koji je postao Tužilac, Osuđeni Sudac, Ubijeni kao onaj koji traži pravdu u smrti svojih ubojica.

U Subotu su imali malo odmora. Iako nikada ne bi prestupili prag neznabožaca iz straha od oskvrnuća, ipak su održali savetovanje o Hristovom telu. Smrt i grob moraju zadržati onoga koga su oni raspeli. »Sutradan pak po petku sabraše se glavari sveštenečki i fariseji kod Pilata, i rekoše: gospodaru! mi se opomenusmo da onaj laža kaza još za života: posle tri dana ustaću. Za to zapovedi da se utvrdi grob do trećeg dana da ne dođu kako učenici njegovi noću i da ga ne ukradu i ne kažu narodu; usta iz mrtvih; i biće poslednja prevara gora od prve. Reče im Pilat: evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate.« (**Matej 27, 62–65)

Sveštenici su dali uputstva za osiguranje grobnice. Veliki kamen postavljen je ispred otvora. Preko ovog kamena postavili su uže pričvršćujući krajeve za stenu i zapečaćujući ih rimskim pečatom. Kamen se nije mogao pomaci, a da se ne slomi pečat. Straža od stotinu vojnika, postavljena oko groba lako je mogla sprečiti svakog nepozvanog da se oko njega bavi. Sveštenici su učinili sve što su mogli da bi zadržali Hristovo telo tamo gde je bilo položeno. On je bio tako sigurno zapečaćen u svom grobu, kao da je trebalo da tu ostane za sva vremena.

Tako su se savetovali i planirali slabi ljudi. Ove ubojice nisu uopšte shvatile beskorisnost svojih napora. Ali Bog se proslavio njihovim delovanjem. Upravo ovi napori, učinjeni da se spreči Hristovo vaskrsenje najuverljiviji su dokazi koji ga potvrđuju. Ukoliko je veći bio broj vojnika postavljenih oko groba, utoliko će moćnije da bude

svedočanstvo da je On vaskrsnuo. Stotinama godina pre Hristove smrti Sveti Duh je objavio preko psalmiste: »Zašto se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari? Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova... Onaj, što živi na nebesima, sme se, Gospod im se podsmieva. (**Psalam 2, 1–4) Rimski stražari i rimsko oružje bili su nemoćni da Gospodara života zadrže u grobu. Približio se čas Njegovog oslobođenja.

Poglavlje 81.

Ova glava zasnovana je na ***Mateju 28, 2–4, 11–15.

»USTADE GOSPOD«

Noć prvog dana sedmice polako je protjecala. Nastupio je najmračniji trenutak koji prethodi svitanju. Hristos je još bio zarobljenik u svom uskom grobu. Veliki kamen bio je na svom mestu, rimski pečat neizlomljen, rimski čuvari držali su svoju stražu. Tu su se nalazili i nevidljivi stražari. Vojske zlih anđela bile su okupljene oko ovog mesta. Da je bilo moguće, knez tame sa svojom otpalom vojskom zauvek bi sačuvalao zapečaćen grob koji je držao Božjeg Sina. Međutim, nebeska vojska okružila je grobnicu. Anđeli »silni krepošću«, čuvali su grob i čekali da pozdrave dobrodošlicom Kneza života.

»I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anđeo Gospodnji siđe s neba.« Obučen u sve Božje oružje, ovaj anđeo izašao je iz nebeskih dvorova. Sjajni zraci Božje slave išle su pred njim i osvetljavale mu put. »A lice njegovo beše kao munja, i odelo njegovo kao sneg. Od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi.«

A sada, sveštenici i poglavari, gde je sila vaših stražara? Hrabri vojnici koji se nisu nikada plašili ljudske sile, sad su bili zarobljeni bez mača i koplja. Lice koje su sada gledali nije lice nekog smrtnog ratnika, već lice najmoćnijeg u Gospodnjoj vojsci. Ovaj vesnik zauzima položaj s koga je Sotona pao. On je taj koji je objavio Hristovo rođenje na Vitlejemskim brežuljcima. Zemlja podrhtava prilikom njegovog približavanja, vojske tame beže i dok on odvaljuje kamen, čini se kao da je Nebo sišlo na Zemlju. Vojnici ga gledaju kako uklanja kamen kao neki kamenčić i čuju ga kako uzvikuje: »Sine Božji, izađi; Otac Te zove.« Vide Isusa kako izlazi iz groba i čuju Njegovu objavu nad razvaljenim grobom: »Ja sam vaskrsenje i život, « Dok izlazi u veličanstvu i slavi, anđeoske vojske duboko se klanjaju pred Otkupiteljem i pozdravljaju Ga dobrodošlicom u pesmama hvale.

Jedan potres označio je čas kad je Hristos položio svoj život, a drugi je posvedočio trenutak kad Ga je pobjednički ponovo uzeo. On koji je pobjedio smrt i grob pobjedničkim korakom izašao je iz groba usred potresa, sevanja munja i pucanja gromova. Kad bude ponovo došao na Zemlju, On će potresti »ne samo zemlju nego i nebo«. »Sva će se Zemlja ljuljati kao pijan čovek, i premestiće se kao koliba.« »Saviće se nebeska kao knjiga«, »a stihije će se od vatre raspasti, a zemlja i dela što su na njoj izgoreće.« Ali »će Gospod biti utočište svome narodu i krepost sinovima Izrailjevim.« (**Jevrejima 12, 26; ***Isaija 24, 20;34, 4; ***2. Petrova 3, 10; ***Joilo 3, 16)

Prilikom Isusove smrti vojnici su usred dana videli Zemlju obavijenu tamom, prilikom vaskrsenja videli sjaj anđela kako osvetljava noć i čuli kako nebeski stanovnici svelikom radošću pobjedonosno pevaju: Ti si pobjedio Sotonu i sile tame; ti si pobjedom nadvladao smrt!

Hristos je proslavljen izašao iz groba, dok su Ga posmatrali rimski stražari. Njihove oči bile su prikovane za lice onoga koga su nedavno ismejivali i kome su se rugali. U ovom proslavljenom Biću posmatrali su zarobljenika koga su videli u sudskoj dvorani, kome su ispleli trnov venac. To je bio Onaj koji je bez opiranja stajao pred Pilatom i Irodnom, Onaj čije je telo bilo izmučeno svirepim šibanjem. To je bio Onaj koji je prikovan za krst i prema kome su sveštenici i poglavari, puni samozadovoljstva, odmahivali glavom govoreći: »Drugima pomože, a sebi ne može pomoći.« (**Matej 27, 42) To je bio Onaj koji je položen u Josifov novi grob. Odlukom s neba Sužanj je oslobođen. Da su gore i planine navaljene na Njegov grob, ne bi mogli sprečiti Njegov izlazak.

Prilikom pojave anđela i proslavljenog Spasitelja rimski stražari su klonuli i ostali kao mrtvi. Kad je nebeska pratnja iščezla iz njihovog pogleda, ustali su i brzo, koliko su ih klecavi udovi mogli nositi, pošli prema kapiji vrta. Posrćući kao pijanci, požurili su dalje u grad, objavljujući divnu novost onima koje su sretali. Uputili su se Pilatu, ali je njihov izveštaj stigao je jevrejskim vlastima, pa su prvosveštenici i poglavari poslali da ih najpre dovedu njima. Ovi vojnici čudno su izgledali. Dršćući od straha, bleđa lica posvedočili su o Hristovom vaskrsnuću. Vojnici su sve ispričali, upravo onako kao što su videli; nisu imali vremena misliti ili ispričati išta osim istine. S bolnim izrazom kazali su: Onaj koji je raspet na krstu bio je Božji Sin. Čuli smo anđela koji Ga je proglasio Veličanstvom neba, Kraljem slave.

Lica sveštenika bila su kao lica mrtvacu. Kajafa je pokušao govoriti. Njegove usne su se micale, ali nisu izustile nijednu reč. Vojnici su se spremali da napuste većnicu, kad ih je jedan glas zaustavio. Kajafa je najzad uspeo progovoriti. Čekajte, čekajte – rekao je. Nemojte nikome govoriti o onome što ste videli.

Tada je vojnicima rečeno da šire lažan izveštaj. »Kažite«, govorili su sveštenici, »učenici njegovi dođoše noću i ukradoše ga kad smo mi spavali.« Ovde su se sveštenici prevarili. Kako vojnici mogu reći da su učenici ukrali telo dok su oni spavali? Da su spavali, kako su mogli to znati? A ako bi se dokazala krađa Hristovog tela, zar ne

bi sveštenici bili prvi koji bi ih osudili? Ili ako je straža spavala kraj groba, zar ne bi sveštenici bili prvi da ih optuže Pilatu?

Vojnici su se užasavali pomisli da na sebe navuku optužbu da su spavali na dužnosti. To je bio prekršaj koji se kažnjavao smrću. Hoće li lažno svedočiti, obmanjujući narod i dovodeći svoje živote u opasnost? Zar nisu budno držali svoju zamornu stražu? Kako mogu podneti sud i lažno se zakleti čak i iz ljubavi prema novcu?

Da bi učtkali svedočanstvo koga su se bojali, sveštenici su obećali stražarima da će ih zaštititi, ističući da ni Pilat, kao ni oni ne bi želeli da kruži takav izveštaj. Rimski vojnici prodali su za novac svoje poštenje Jevrejima. Došli su pred sveštenike donoseći najpotresniju vest istine; otišli su natovareni novcem i s lažnim izveštajem na usnama koji su za njih izmislili sveštenici.

U međuvremenu izveštaj o Hristovom vaskrsnuću stigao je do Pilata. Iako je Pilat bio odgovoran što je Hrista predao na smrt, bio je uglavnom ravnodušan. Iako je osudio Spasitelja protiv svoje volje i s osećajem sažaljenja, do tog trenutka nije osećao stvarnu grižu savesti. U strahu sad se zatvorio u svoju kuću odlučivši da više nikoga ne vidi. Međutim, sveštenici su prokrčili put do njega, ispričali priču koju su sami smislili i uporno ga molili da stražarima oprosti zanemarivanje dužnosti. Pre no što je pristao na to, lično je za sebe ispitao stražare. Bojeći se za svoju sigurnost, nisu se usuđivali da bilo što sakriju i Pilat je od njih saznao sve što se dogodilo. Nije se više raspitivao o tome, ali otada nije imao više mira.

Kad je Isus položen u grob, Sotona je likovao. Usudio se ponadati da Spasitelj neće ponovo uzeti svoj život. Tvrdio je da polaže pravo na Gospodnje telo i postavio svoju stražu oko groba, želeći da zadrži Hrista kao zarobljenika. Bio je vrlo razljućen kad su njegovi anđeli pobegli pred nebeskim vesnikom. Kad je video Hrista kako izlazi kao pobednik, znao je da će njegovo carstvo doći kraju i da će na koncu i sam morati da umre.

Time što su ubili Hrista, sveštenici su učinili sebe Sotoninim oruđem. Sad su bili sasvim u njegovoj vlasti. Zapleteni u zamku, nisu videli nikakvo oslobođenje do samo borbu protiv Hristos. Kad su čuli izveštaj o Njegovom vaskrsnuću, pobojali su se gneva naroda. Osećali su da im životi u opasnosti. Njihova jedina nada bila je da pokažu kako je Hristos varalica time što će poricati da je vaskrsnuo. Podmitili su vojnike i osigurali Pilatovu šutnju. Posvuda su širili svoje lažne izveštaje. Ali bilo je svedoka koje nisu mogli učtkati. Mnogi su čuli svedočanstvo vojnika o Hristovom vaskrsnuću. A neki od umrlih vaskrsnuli su sa Hristom i pojavili se pred mnogima izjavljujući da je On ustao. Osobe koje su videle ove vaskrsle i čule njihovo svedočanstvo odnele su izveštaje sveštenicima. Sveštenici i poglavari živeli su u stalnom strahu da će se idući ulicama ili u svom domu, ne nađu licem u lice sa Hristom. Osećali su da za njih nema nikakve sigurnosti. reze i zasuni bili su slaba zaštita od Božjeg Sina. Danju i noću pojavljivao se pred njihovim očima onaj strašni prizor iz sudnice kad su vikali: »Krv njegova na nas i na decu našu.« (**Matej 27, 25) Nikada iz njihovog sećanje neće izbledeti taj prizor. Nikada više miran san neće doći na njihova uzglavlja. Kad se glas moćnog anđela čuo kraj Hristovog groba kako govori: »Tvoj Otac Te zove«, Spasitelj je izašao iz groba životom koji se nalazio u Njemu samome. Sad je dokazana istinitost Njegovih reči: »Ja dušu svoju polažem da je opet uzmem... Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet.« Sad se ispunilo proročanstvo koje je izrekao sveštenicima i poglavarima: »Razvalite ovu crkvu, i za tri dana ću je podignuti.« (**Jovan 10, 17.18; 2, 19)

Nad razvaljenom Josifovom grobnicom, Hristos je pobedonosno obznanio: »Ja sam vaskrsenje i život.« Ove reči moglo je izgovoriti samo Božanstvo. Sva stvorena bića žive Božjom voljom i silom. Ona su zavisni primaoci života od Boga. Od najuzvišenijeg serafima do najskromnijeg živog bića, svi iznova primaju silu sa Izvora života. Samo Onaj koji je jedno sa Bogom može reći: Imam vlast položiti svoj život i imam vlast uzeti ga opet. U svojoj božanskoj prirodi, Hristos je posedovao silu da slomi okove smrti.

Hristos je ustao iz mrtvih kao prvina od onih koji spavaju. Na Njega je ukazivao obrtani snop i Njegovo vaskrsenje zbilo se baš onog dana kad je pred Gospoda trebalo prineti obrtani snop. Više od hiljadu godina vršio se ovaj simbolični obred. S njiva su prikupljani prvi klasovi zrelog žita i kad je narod odlazio u Jerusalem na Pashu, snop prvina obrtao se kao zahvalna žrtva pred Gospodom. Sve dok ovo nije bilo izvršeno, srp nije počinjao žeti i žito skupljati u snopove. Snop posvećen Bogu predstavljao je žetvu. Tako Hristos prvina, predstavljao veliku duhovnu žetvu koja će se sakupiti za Božje carstvo. Njegovo vaskrsenje je slika i zalog vaskrsenja svih pravednika koji su umrli. »Jer ako verujemo da Isus umre i vaskrse, tako će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim.« (**1. Solunjanima 4, 14)

Kad je ustao, Hristos je iz groba izveo mnoge zarobljenike. Potres prilikom Njegove smrti, otvorio je njihove gorbove i kad je On ustao, i oni su izašli s Njim. To su bili Božji saradnici koji su i po cenu svoga života svedočili za istinu. Sad su trebali da budu svedoci za Onoga koji ih je podignuo iz mrtvih. Za vreme svoje službe Isus je dizao mrtve u život. On je vaskrsnuo sina udovice iz Naina, ćerku poglavara i Lazara. Ali oni nisu bili obučeni u besmrtnost. Iako su vaskrsli, bili su još uvek podložni smrti. Ali oni koji su izašli iz groba prilikom Hristovog vaskrsenja, ustali su u večni život. Oni su se vazneli s Njim kao znak Njegove pobede nad smrću i grobom. Ovi, rekao je Hristos nisu više Sotonini zarobljenici; Ja sam ih otkupio. Ja sam ih izveo iz groba kao prvina svoje sile, da budu sa mnom gde sam i ja, da nikad više ne vide smrt ili iskuse bol.

Ovi su otišli u grad i pokazali se mnogima objavljujući: Hristos je vaskrsnuo iz mrtvih i mi smo vaskrsli s Njim. Tako je ovekočena sveta istina o vaskrsnuću. Vaskrsli sveti svedočili su o istinitosti reči: »Oživeće mrtvi tvoji, i

moje će mrtvo telo ustati.« Njihovo vaskrsenje bilo je slikoviti prikaz ispunjenja proročanstva: »Probudite se, i pevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja rosa rosa na travi, i zemlja će izmetnuti mrtvace.« (**Isaija 26, 19)

Hristos je za vernika vaskrsenje i život. U našem Spasitelju je obnovljen život koji je izgubljen usled greha; On u sebi ima život da oživi onoga koga hoće. Njemu je podareno pravo da daruje besmrtnost. Život koji je u ljudskoj prirodi položio, On ponovo uzima i daje ga ljudskom rodu. »Ja dođoh«, rekao je On, da imaju život u izobilju.« »A koji pije od vode koju ću mu ja dati neće ožednjeti doveka; nego voda što ću mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život večni, i ja ću ga vaskrsnuti u poslednji dan.« (**Jovan 10, 10;4, 14; 6, 54)

Za vernika smrt ne znači puno. Hristos govori o njoj kao da ima malu važnost. »Ko održi reč moju neće videti smrti do veka«, »neće okusiti smrti do veka.« Za hrišćanina smrt je samo san, trenutak tišine i tame. Život je sakriven sa Hristom u Bogu i »kad se javi Hristos, život naš, onda ćete se i vi s njime javiti u slavi«. (**Jovan 8, 51.52; **Kološanima 3, 4)

Glas koji je uzviknuo s krsta: »Svrši se«, čuo se među mrtvima. On je prodro kroz zidove grobnica i pozvao usnule da ustanu. Tako će biti kad se s Neba bude začuo Hristov glas. Taj glas prodreće u grobnice i otvoriti humke i mrtvi u Hristu vaskrsnuće. Prilikom Spasiteljevog vaskrsenja otvorilo se nekoliko grobova, ali prilikom Njegovog drugog dolaska svi dragoceni mrtvi čuće Njegov glas i izaći u slavni besmrtni život. Ista sila koja je podigla Hrista iz mrtvih podići će Njegovu crkvu i proslaviti je s Njim, iznad svih gospodarstava, iznad svih sila, iznad svakog imena koje se spominje, ne samo na ovom svetu već i na svetu koji će doći.

Poglavlje 82.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 28, 1.5–8; Marku 16, 1–8; **Luki 24, 1–12; **Jovanu 20, 1–18.

»ŠTO PLAČEŠ?«

Žene koje su stajale kraj Hristovog krsta budno su stražile i čekale da Subota prođe. Prvog dana sedmice, vrlo rano, krenule su na grob, noseći dragocene mirise da pomažu Spasiteljevo telo. Nisu pomišljale na Njegovo vaskrsenje iz mrtvih. Sunce njihovog nadanja zašlo je i noć se nastanila u njihovim srcima. Dok su odmicale putem pričale su o Hristovim delima milosrđa i Njegovim rečima utehe. Međutim, nisu se setile Njegovih reči: »Ali ću vas opet videti.« (**Jovan 16, 22)

Ne znajući što se upravo zbiva, približavale su se vrtu, govoreći: »Ko će nam odvaliti kamen od vrata grobnih?« Znale su da ne mogu skinuti kamen, pa ipak su nastavile svojim putem. I gle, nebo se iznenada zasvetljelo slavom koja nije dolazila od Sunca koje se rađalo. Zemlja je podrhtavala. Videle su da je veliki kamen uklonjen. Grob je bio prazan.

Sve žene nisu došle iz istog pravca na grob. Marija Magdalena je prva stigla na mesto; videći da je kamen sklonjen, požurila je da kaže učenicima. U međuvremenu prispjele su i druge žene. Oko groba sijala je svetlost, ali u njemu nije bilo Hristovog tela. Dok su se žene zadržavale oko ovog mesta, iznenada su primetile da nisu same. Mladić obučen u sjajne haljine sedeo je kraj groba. To je bio anđeo koji je uklonio kamen. On je uzeo ljudsko obličje da ne bi prestrašio Isusove prijatelje. Ipak, oko njega je još uvek sijala svetlost nebeske slave i žene su se uplašile. Okrenule su se da pobegnu, ali reči anđela zaustavile su njihove korake. »Ne bojte se vi«, rekao je, »jer znam da Isusa raspetoga vi tražite. Nije ovde: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mesto gde je ležao Gospod. Pa idite brže te kažite učenicima njegovim da je ustao iz mrtvih.« Ponovo su pogledale u grob i ponovo čule tu divnu vest. Tu se nalazio jedan drugi anđeo u ljudskom obliku koji je rekao: »Što tražite živoga među mrtvima? Nije ovde; nego ustade; opomenite se kako vam kaza kad beše još u Galileji, govoreći da sin čovečij treba da se preda u ruke ljudi grešnika i da se razapne i treći dan ustane.«

On je ustao! On je ustao! Žene su stalno ponavljale ove reči. Mirisi za pomazanje nisu više potrebni. Spasitelj je živ, a ne mrtav. sad su se setile da je govoreći o svojoj smrti rekao da će ponovo ustati. Kako je ovo bio divan dan za svet! Žene su se brzo udaljile od grobnice i »sa strahom i radosti i radosti velikom potekoše da jave učenicima njegovim.«

Marija nije čula dobru vest. Otišla je Petru i Jovanu sa žalosnom vešću: »Uzeše Gospoda iz groba; i ne znamo gde ga metnuše.« Učenici su požurili na grob i našli ga kao što je Marija rekla. Videli su pokrov i ubrus, ali nisu našli svoga Gospoda. Ipak čak i ovde nalazilo se svedočanstvo da je ustao. Mrtvačke haljine nisu odbačene nemarno, već pažljivo složene i svaka na svome mestu. Jovan »vide i verova«. On još nije razumeo reči Pisma da Hristos mora ustati iz mrtvih, ali se sada prisetio Spasiteljevih reči kojima je predskazao svoje vaskrsenje.

Hristos je sam, tako brižljivo, ostavio tu mrtvačku odeću. Kad je silni anđeo sišao na grob. Njemu se pridružio i drugi koji je zajedno s ostalima stražio nad Gospodnjim telom. Kad je anđeo s Neba uklonio kamen, drugi anđeo je ušao u grob i razrešio zavoje sa Isusovog tela. Međutim, Spasiteljeva ruka savila je svaki od njih i stavila ga na određeno mesto. U očima Onoga koji upravlja i zvezdom i atomom nema ničeg nevažnog. Red i savršenstvo vide se u svim Njegovim delima.

Marija je sledila Jovana i Petra do groba, a kad su se vratili u Jerusalim, ona je ostala. Dok je gledala u prazan grob, žalost je ispunila njeno srce. Pogledavši unutra, videla je dva anđela, jednog kraj glave, a drugog

kraj nogu na mestu na kome je Isus ležao. »Ženo! što plačeš?«, upitali su je. Zato što »uzeše Gospoda«, odgovorila je, »i ne znam gde ga metnuše.«

Tada se udaljila čak i od anđela, misleći da mora naći nekoga koji bi joj mogao reći što je učinjeno sa Isusovim telom. Jedan drugi glas obratio joj se: »Ženo! što plačeš? koga tražiš?« Očima zamagljenim od suza, Marija je videla lik nekog čoveka i misleći da je to vrtlar, kazala je: »Gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gde si ga metnuo, i ja ću ga uzeti.« Ako je grobnica ovog bogataša isuviše počasno mesto za Isusov ukop, ona sama će se pobrinuti da pronađe mesto za Njega. Postojao je grob koji je Hristos ispraznio svojim glasom, grob u kojem je ležao lazar. Zar tamo ne bi mogla pronaći mesto za sahranu svoga Gospoda? Osećala je da bi joj u njenoj boli briga za Njegovo dragoceno, raspeto telo donela veliku utehu.

Međutim, sad joj je Isus svojim dobro poznatim glasom rekao: »Marija!« Sad je znala da onaj koji ju je oslovio nije bio stranac i okrenuvši se ugledala je pred sobom živoga Hrista. U svojoj radosti zaboravila je da je bio raspet. Potrčavši prema Njemu, kao da je želela da Mu obgrli noge, rekao je: »Rabi!« Ali Hristos je podigao svoju ruku, rekavši: Ne zadržavaj me; »jer se još ne vratih k ocu svojem; nego idi k braći mojoj i kaži im: vraćam se k ocu svojem i ocu vašemu, i Bogu svojem i Bogu vašemu.« I Marija je otišla učenicima s radosnom vesti.

Isus je odbio da primi poštovanje svog naroda dok ne dobije jemstvo da je Otac prihvatio Njegovu žrtvu. On se vazneo u nebeske dvorove i od samoga Boga dobio uveravanje da je Njegova žrtva pomirenja za grehe ljudi dovoljna, da kroz Njegovu krv svi mogu dobiti večni život. Otac je potvrdio zavet koji je učinio sa Hristom, da će prihvatiti ljude koji se kaju i koji su poslušni i da će ih voleti onako kao što voli svoga Sina. Hristos je trebao završiti svoje delo i ispuniti svoj zavet da učini »da će čovek više vrediti nego zlato čisto, više nego zlato Ofirsko«. (**Isaija 13, 12) Sva vlast na Nebu i na Zemlji dana je Knezu života, a On se vratio svojim sledbenicima u svet greha da bi im mogao podariti svoju silu i slavu.

Dok je Spasitelj bio u Božjem prisustvu, primajući darove za svoju Crkvu, učenici su razmišljali o Njegovom praznom grobu, tugovali i plakali. Dan koji je za celo nebo bio dan radosti, za učenike je bio dan neizvesnosti, pometnje i zbuđenosti. Njihovo neverovanje svedočanstvu žena pokazuje kako je nisko pala njihova vera. Vesti o Hristovom vaskrsnuću toliko su se razlikovale od onoga što su očekivali, da u to nisu mogli verovati. Bile su suviše dobre da bi bile istinite, mislili su oni. Slušali su toliko puno iz doktrina i takozvanih naučnih teorija sadukeja da je utisak koji su primili o vaskrsnuću bio maglovit. Jedva da su znali što bi moglo značiti vaskrsenje iz mrtvih. Bili su nesposbni da shvate ovu veliku istinu.

»Nego idite«, rekli su anđeli ženama, »kažite učenicima njegovim i Petru da pred vama otide u Galileju, tamo ćete ga videti; kao što vam reče.« Ovi anđeli bili su sa Hristom kao anđeli čuvari u toku Njegovog života na Zemlji. Bili su svedoci Njegovog suđenja i raspeća. Čuli su Njegove reči upućene učenicima. To se pokazalo u njihovoj vesti učenicima i to ih je trebalo osvedočiti u njenu istinitost. Takve reči mogle su poteći samo od vesnika njihovog vaskrslog Gospoda.

»Kazite učenicima njegovim i Petru«, rekli su anđeli. Od Hristove smrti Petar je bio pritisnut grižom savesti. Njegovo sramno odricanje i Spasiteljev pogled ljubavi i boli, stalno su bili pred njim. Od svih učenika najviše je patio. Pruženo mu je uveravanje da je njegovo pokajanje prihvaćeno, a njegov greh oprosteno. Bio je spomenut po imenu.

»Kazite učenicima njegovim i Petru da pred vama otide u Galileju; tamo ćete ga videti.« Svi učenici su napustili Isusa i poziv da se ponovo sretnu s Njim obuhvatio je sve. On ih nije odbacio. Kad im je Marija Magdalena kazala da je videla Gospoda, ponovila je poziv na sastanak u Galileji. I treći put poslana im je ova vest. Nakon pojavljivanja pred Ocem, Isus se javio drugim ženama, govoreći: »Zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se. Tada reče im Isus: ne bojte se; idite te javite braći mojoj neka idu u Galileju; i tamo će me videti.«

Hristov prvi zadatak na Zemlji nakon vaskrsenja bio je da osvedoči svoje učenike u svoju neumanjenu ljubav i nežno staranje za njih. Da bi ih uverio da je On njihov živi Spasitelj, da je slomio okove grobova i da ga neprijatelj – smrt – nije moga dulje zadržati; da bi im otkrio da ima isto srce ljubavi, kao kad je bio s njima kao njihov ljubljani Učitelj, često im se javljao. Želeo je da ih još više stegne svezama ljubavi. »Idite, recite mojoj braći«, rekao je On, »da se sretnu sa mnom u Galileji.«

Kad su čuli o ovom sastanku, tako pouzdano zakazanom, učenici su počeli razmišljati o Hristovim rečima kojima je predskazao svoje vaskrsenje. Ali još uvek nisu se radovali. Nisu mogli odagnati svoje sumnje i zbuđenost. Čak i kad su žene izjavile da su videle Gospoda, učenici nisu hteli poverovati. Smatrali su da su obmanute.

Nevolja kao da se gomilala jedna za drugom. Šestog dana sedmice videli su kako je njihov Učitelj umro; prvog dana naredne sedmice bili su bez Njegovog tela, optuženi da su ga ukrali kako bi prevarili narod. Izgubili su nadu da će ikada ispraviti loše utiske koji su se sve više učvršćivali protiv njih. Bojali su se neprijateljstva sveštenika i gneva naroda. Čeznuli su za Isusovim prisustvom koji im je pomagao u svakoj nevolji.

Često su ponavljali reči: »A mi se nadasmo da je on onaj koji će izbaviti Izrailja.« Usamljeni i tužna srca sećali su se Njegovih reči: »Jer kad se ovako radi od sirova drveta. šta će biti od suva?« (**Luka 24, 21; 23, 31)

Sastali su se u gornjoj sobi, zatvorili i osigurali vrata, svesni da sudbina njihovog ljubljenog Učitelja u svako doba može postati i njihova.

A sve ovo vreme mogli su se radovati saznanju da je Spasitelj vaskrsnuo. Marija je stajala u vrtu i plakala dok je Isus bio upravo kraj nje. Oči su joj bile toliko zamagljene suzama da Ga nije mogla prepoznati. A i srca učenika bila su tako puna boli da nisu verovali vesti anđela ili rečima samoga Hrista.

Koliko je mnogo danas onih koji još uvek postupaju onako kao što su učenici postupali! Koliko je mnogo onih koji kao Marija očajnički uzvikuju: »Uzeše Gospoda mojega... i ne znam gde ga metnuše!« Kolikima bi mogle da budu upućene Spasiteljeve reči: »Što plačeš? Koga tražiš?« On je kraj njih, ali njihove oči zamagljene suzama ne raspoznaju Ga. On im govori, ali oni ne razumeju.

O, kad bi se pognuta glava pogla podignuti, kad bi se oči mogle otvoriti da Ga posmatraju, kad bi uši mogle slušati Njegov glas! »Idite brže te kažite učenicima njegovim da je ustao iz mrtvih.« Naložite im da ne gledaju Josifov nov grob koji je bio zatvoren velikim kamenom i zapečaćen rimskim pečatom. Hristos nije tamo. Neka ne gledaju prazan grob. Neka ne tuguju kao oni koji su bez nade i pomoći. Isus živi, I zato što on živi i mi ćemo živeti. Iz zahvalnih srca, s usana dodirnutih svetom vatrom, neka odjekne radosna pesma: Hristos je vaskrsnuo! On živi da posreduje za nas. Uhvati se za ovu nadu i ona će držati dušu kao sigurno, iskušano sidro. Veruj i videćeš slavu Božju!

Poglavlje 83.

Ova glava zasnovana je na ***Luki 24, 13–33.

PUT U EMAUS

Kasno posle podne na dan vaskrsenja dva učenika putovala su na putu prema Emausu, malom gradu udaljenom oko trinaest kilometara od Jerusalima. Ovi učenici nisu imali istaknuto mesto u Hristovom delu, ali oni su istinski verovali u Njega. Došli su u grad da proslave Pashu i bili vrlo zbunjeni događajima koji su se nedavno zbili. Čuli su vesti tog jutra o uklanjanju Hristovog tela iz groba, kao i izveštaj žena koje su videle anđele i srele Isusa. Sad su se vraćali svojim domovima da razmišljaju i da se mole. Te večeri žalosno su koračali svojim putem, obnavljajući u razgovoru prizore sa suđenja i raspeća. Nikada ranije nisu bili tako duboko razočarani. Bez nade i vere, hodali su u senci krsta.

Na svom putu nisu daleko odmakli, kad im se pridružio neki stranac, ali bili su toliko utonuli u svoju tugu i razočaranje da ga nisu bolje zagledali. Nastavili su svoj razgovor, izražavajući misli svog srca. Razmišljali su o poukama koje je Hristos davao, koje oni kao da nisu bili sposobni da shvate. Dok su razgovarali o događajima koji su se zbili, Isus je čeznuo da ih uteši. Video je njihovu tugu; razumeo je te protivrečne, zbunjujuće zamisli koje su u njihove umove uvodile misao: Može li taj čovek koji je dopustio da Ga tako ponize da bude Krist? Plakali su, jer nisu mogli savladati svoju bol. Isus je znao da su njihova srca ljubaviju povezana s Njim, pa je čeznuo da obriše njihove suze i ispuni ih radošću i veseljem. Ali najpre mora im dati pouke koje neće nikada zaboraviti.

»A on im reče: kakav je to razgovor koji imate među sobom idući i što ste neveseli? I jedan po imenu Kleopa, odgovarajući reče mu: zar si ti jedan od crkvara u Jerusalimu koji nisi čuo što je u njemu bilo ovih dana?« Ispričali su Mu o svom razočaranju zbog svog Učitelja »koji beše prorok, silan u delu i u reči pred Bogom i pred svim narodom«, ali »glavari sveštenečki i knezovi naši«, govorili su oni, »predadoše ga... te se osudi na smrt, i razapeše ga.« Sa srcem stegnutim od razočaranja i drhtavim usnama dodali su: »A mi se nadasmo da je on onaj koji će izbaviti Izraelja; ali svrh svega toga ovo je danas treći dan kako to bi.«

Neobično je da se učenici nisu setili Hristovih reči i shvatili da je On predskazao događaje koji će se zbiti! Nisu shvatili da će se poslednji deo Njegovog otkrivenja isto tako stvarno ispuniti kao i njegov prvi deo, da će trećeg dana ustati. To je bio deo koji nisu smeli zaboraviti. Sveštenici i poglavari to nisu zaboravili. »Sutradan pak po petku sabraše se glavari sveštenečki i fariseji kod Pilata, i rekoše: gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za života: posle tri dana ustat ću.« (***)Matej 27, 62.63) Ali učenici se nisu sećali ovih reči.

»I on im reče: o bezumni i sporoga srca za verovanje svega što govoriše proroci! Nije li to trebalo da Hristos pretrpi i da uđe u slavu svoju?« Učenici su se pitali ko bi mogao da bude ovaj stranac, koji je prodro u samu njihovu dušu i koji govori s takvom ozbiljnošću, nežnošću, saosećanjem i sa tako puno nadom. Često su ozbiljno pogledali svog saputnika i pomislili da su njegove reči baš one reči koje bi Hristos izgovorio. Bili su ispunjeni divljenjem i njihova srca počela su kucati u radosnom iščekivanju.

Počevši od Mojsija, pravog početka biblijske istorije, Hristos je iz celog Pisma izlagao ono što se odnosilo na Njega. Da im se odmah otkrio, njihova srca bila bi zadovoljna. U punini svoje radosti ni za čim više ne bi težili. Međutim, bilo je nužno da shvate sve ono što se odnosilo na Njega u slikama i svedočanstvima Starog zaveta. Na tome treba da bude zasnovana njihova vera. Hristos nije učinio nikakvo čudo da bi ih osvedočio, jer je Njegov prvi posao bio da objasni Pismo. Njegovu smrt smatrali su uništenjem svih svojih nada. Sad im je iz proroka pokazao da je to upravo najjači dokaz za njihovu veru.

Poučavajući ove učenike, Isus je pokazao važnost Starog zaveta kao svedočanstva o Njegovoj misiji. Mnogi koji sebe nazivaju hrišćanima, danas odbacuju Stari zavet, tvrdeći da on više nema nikakve vrednosti. Ali to nije Hristovo učenje. On je toliko cenio njegovu vrednost, da je jednom prilikom rekao: »Ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvih ustane neće verovati.« (**Luka 16, 31)

Od Adamovih dana sve do završnih prizora ovog vremena Hristov glas govori preko patrijaraha i proroka. Spasitelj je otkriven u Starom isto tako jasno kao i u Novom zavetu. Svetlost iz proročke prošlosti ističe Hristov život i učenje Novog zaveta s takvom jasnoćom i lepotom. Hristova čuda dokaz su Njegovog božanstva, ali jači dokaz da je On otkupitelj sveta nalazi se u usporedbi proročanstva Staroga s istorijom Novoga zaveta.

Obrazlažući proročanstva Hristos je svojim učenicima dao pravu spoznaju o tome zašto je došao među ljude. Njihova iščekivanja Mesije koji treba zauzeti presto i carsku vlast u skladu sa željama ljudi bila su pogrešna. To se ne bi uskladilo s pravilnim shvatanjem Njegovog spuštanja s najvišeg na najniži položaj koji se može zauzeti. Hristos je želeo da pojmovi Njegovih učenika u svakoj pojedinosti budu čisti i istiniti. Oni u celosti moraju shvatiti čašu patnje koja Mu je bila dodeljena. Pokazao im je da je strašan sukob, koji sad još nisu mogli razumeti, bio ispunjenje zaveta učinjenog pre no što su položeni temelji svetlu. Hristos mora da umre kao što mora umreti svaki prestupnik Zakona ako nastavi grešiti. Sve ovo mora se zbiti, ali se ne treba završiti porazom, već slavnom, večnom pobedom. Isus im je rekao da je neophodno uložiti svaki napor da bi se svet spasio od greha. Njegovi sledbenici moraju živeti kao što je On živeo, i istrajnim naporima raditi kao što je On radio.

Hristos je ovako razgovarao sa svojim učenicima, otvarajući im um za razumevanje Pisma. Učenici su bili umorni, ali razgovor nije jenjavao. Sa Spasiteljevih usana silazile su reči života i sigurnosti. Ali oči su im još uvek bile zatvorene. Dok im je govorio o razorenju Jerusalima, posmatrali su osuđeni grad sa suzama. Međutim, još uvek nisu ni nagađali ko je ovaj njihov saputnik. Nisu ni pomišljali da najvažnija ličnost njihovog razgovora korača kraj njih, jer je Hristos govorio o sebi kao o drugoj osobi. Mislili su da je On jedan od onih koji su prisustvovali velikom prazniku i koji se sad vraća svome domu. Hodao je isto tako pažljivo kao i oni preko grubog stenja, zastajući povremeno zajedno s njima da se malo odmori. Tako su napredovali planinskom stazom, dok je Onaj, koji će uskoro zauzeti položaj s desne strane Bogu, i koji je mogao reći: »Dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji« hodao kraj njih. (**Matej 28, 18)

Dok su tako putovali, Sunce je počelo zalaziti i pre no što su putnici stigli do svog mesta počinka, radnici na poljima napuštali su svoj posao. Kad su učenici hteli ući u svoj dom, činilo se kao da stranac želi nastaviti svoj put. Međutim, učenici su osećali da ih On privlači. Njihove duše čeznule su da čuju još više od Njega. »Ostani s nama«, rekli su. Izgledalo je kao da nije prihvatio poziv, ali navaljivali su na Njega, uporno Ga moleći: »Jer je dan nagao, i blizu je noć.« Hristos je popustio njihovom preklinjanju »i uđe s njima da noć«.

Da učenici nisu bili uporni i svom pozivu, ne bi znali da je njihov saputnik bio vaskršli Gospod. Hristos nikada nikome ne nameće svoje sruštvo. On se zanima za one kojima je potreban. Rado će ući u najskromniji dom i razveseliti najponiznije srce. Ali ako su ljudi suviše ravnodušni prema nebeskom Gostu ili Ga ne traže da ostane s njima, On će produžiti dalje. Tako se mnogi suočavaju s velikim gubitkom. Oni Hrista neće upoznati ništa više nego učenici dok su s Njim išli putem.

Uskoro je bio pripremljen jednostavni večernji obrok od hleba. Stavljene su pred gosta koji je zauzeo mesto u pročelju stola. Ispružio je svoje ruke da blagoslovi hranu. Učenici su ustuknuli od iznenađenja. Njihov saputnik pruža ruke na sasvim isti način kao što je to činio njihov Učitelj. Ponovo su pogledali, i gle, zapažaju na Njegovim rukama tragove od klinova. Obojica su odjednom uzviknula: »To je Gospod Isus! On je vaskršnuo od mrtvih!«

Ustali su da Mu se bace pred noge i da Mu služe, ali On je iščezao izvan njihovog pogleda. Pogledali su na mesto koje je zauzima Onaj čije je telo nedavno položeno u grob i rekli jedan drugome: »Ne govoraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše pismo?«

S ovom velikom vesti koju je trebalo objaviti nisu mogli sedeti i pričati. Umora i gladi je nestalo. Ostavljajući netaknutim svoj obrok, puni radosti odmah su opet krenuli putem kojim su došli, žureći da radosne vesti prenesu učenicima u gradu. Na nekim delovima put nije bio siguran, ali penjali su se uz strma mesta, klizeći preko glatkog stenja. Nisu videli, nisu znali da imaju zaštitu Onoga koji je ovim putem koračao s njima. Sa svojim putničkim štapom u ruci, žurno su išli, želeći da idu brže no što su mogli. Izgubili su stazu i ponovo je našli. Ponekad su trčali, ponekad spoticali, išli su napred, sa svojim nevidljivim saputnikom koji ih je pratio celim putem.

Noć je mračna, ali obasjavalo ih je Sunce pravde. Srca su htela da im skoče od radosti. Činilo im se kao da su u novom svetlu. Hristos je živi Spasitelj. Oni za Njim više ne tuguju kao za mrtvim. Hristos je ustao – stalno su ponavljali. To je vest koju su nosili žalosnima. Morali su im ispričati divan događaj s puta u Emaus. Morali su ispričati ko im se usput pridružio. Oni su nosili najveću vest koja je ikada dana svetlu, radosnu vest na koju se oslanjaju nade ljudske porodice za vreme i za večnost.

Poglavlje 84.

Ova glava zasnovana je na **Luki 24, 33–48; **Jovanu 20, 19–29.

»MIR VAM«

Stigavši do Jerusalima, dva učenika prošla su kroz istočnu kapiju koja je za vreme praznika otvorena noću. Kuće su utonule u mrak i tišinu, ali putnici su išli svojim putem uzanim ulicama osvetljenim svetlošću izlazećeg Meseca. Pošli su u gornju sobu u kojoj je Isus proveo trenutke poslednje večeri pre svoje smrti. Znali su da će ovde pronaći svoju braću. Iako je bilo kasno, znali su da učenici neće zaspati dok pouzdano ne doznaju što se dogodilo s telom njihovog Gospoda. Vrata sobe sila su čvrsto zaključana. Zakucali su da ih puste, ali nije bilo odgovora. Sve je bilo mirno. Tada su kazali svoja imena. Vrata su pažljivo otključana, ušli su, a još Jedan, nevidljivi, ušao je s njima. Zatim su vrata ponovo zaključana da ne bi ušle uhode.

Putnici su zatekli sve prisutne iznenađene i uzbuđene. Glasovi onih u prostoriji naglo su se slili u zahvalnost i slavljenje, govoreći: »Zaista ustade Gospod, i javi se Simonu.« Tada su dva putnika, zadihani od žurbe kojom su putovali, iskazali zadivljujući izveštaj o tome kako im se Isus otkrio. Upravo su završili a neki su kazali da ne mogu poverovati u to jer je suviše dobro da bi bilo istinito, kad, gle, jedna druga Osoba stade pred njih. Svako oko bilo je prikovano za Stranca. Niko nije zakucao da uđe. Nisu se čuli nikakvi koraci. Učenici su bili iznenađeni i pitali se što to znači. Tad su čuli glas koji je mogao da bude glas njihovog Učitelja. Jasno i razgovetno s Njegovih usana sišle su reči: » Mir vam.«

»A oni se uplašiše, i poplašeni buduću, mišljahu da vide duha. I reče im: šta se plašite? I zašto takove misli ulaze u srca vaša? Vidite ruke moje i noge moje; ja sam glavom: opipajte me i vidite; jer duh tela i kostiju nema kao što vidite da ja imam. I ovo rekavši pokaza im ruke i noge.«

Posmatrali su ruke i noge povređene grubim klinovima. Prepoznali su Njegov glas koji nije bio sličan nijednom drugom koji su ikad čuli. »I dok oni još ne verovahu od radosti i čudahu se reče im: imate li ovde što za jelo? I oni mu daše komad ribe pečene, i meda u satu. I uzevši izjede pred njima.« »Onde se učenici obradovaše videvši Gospoda.« Vera i radost zauzele su mesto neverstvu i tako dubokim osećajima koje reči ne mogu izraziti priznavali su svoga vaskrslog Spasitelja.

Prilikom Isusovog rođenja anđeo je objavio: Mir na Zemlji i među ljudima dobra volja. A sad prilikom Njegove prve pojave među učenicima nakon vaskrsenja, Spasitelj im se obratio blagoslovljenim rečima: »Mir vam!« Isus je uvek spreman da nazove mir dušama koje su opterećen sumnjama i strahovima. On čeka da Mu otvorimo vrata srca i kažemo: Ostani s nama. On kaže: »Evo, stojim na vratima i kucam: ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večerat ću s njime, i on sa mnom.« (**Otkrivenje 3, 20)

Isusovo vaskrsenje bila je slika konačnog vaskrsenja svih koji su počinili u Njemu. Lik vaskrslog Spasitelja, njegovo ponašanje, Njegov govor, sve to bilo je poznato učenicima. Kao što je Isus ustao iz mrtvih, tako će i oni koji spavaju u Njemu ponovo ustati. Mi ćemo znati svoje prijatelje onako kao što su učenici poznavali Isusa. Oni mogu da budu izobličeni, bolesni ili unakaženi u ovozemaljskom životu, ali ustaće u savršenom zdravlju i lepoti; ipak će se u proslavljenom telu savršeno sačuvati osobitost njihove ličnosti. Tada ćemo poznati kao što smo i mi poznati. (**1. Korinćanima 13, 12) U licu koje će se blistati svetlošću koja zrači sa Isusovog lica, prepoznaćemo crte lica onih koje volimo.

Kad se sreo sa svojim učenicima. Isus ih je podsetio na reči koje im je govorio pre svoje smrti, da se sve što je pisano o Njemu u Mojsijevom zakonu i u prorocima i psalmima mora ispuniti. »Tada im otvori um da razumeju pismo. I reče im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvih treći dan; i da se propoveda pokajanje u ime njegovo i oproštenje greha po svim narodima počevši od Jerusalima. A vi ste svedoci ovome.«

Učenici su počeli shvatati prirodu i obim svog dela. Trebalo je da objave svetu divne istine koje im je Hristos poverio. Događaji iz Njegovog života, Njegova smrt i vaskrsenje, proročanstva koja su usmeravala na ove događaje, svetost Božjeg zakona, tajne plana spasenja, Isusova moć da oprašta grehe – svemu ovome bili su svedoci, pa je trebalo da to objave svetu. Trebalo je da objave evanđelje mira i spasenja koje se dobija pokajanjem i Spasiteljevom silom.

»I ovo rekavši dunu; i reče im: primite Duh sveti. Kojima oprostite grehe, oprostiće im se; i kojima zadržite, zadržaće se.« Sveti Duh nije se još potpuno pokazao, jer Hristos još nije bio proslavljen. Obilnije davanje Duha usledilo je tek nakon Hristovog vaznesenja. Sve dok ovo nisu primili učenici nisu mogli ispuniti nalog da propovedaju evanđelje svetu. Sad su primili Duha s naročitim ciljem. Učenici nisu mogli ispunjavati poverene dužnosti u Crkvi, sve dok ih Hristos nije nadahnua svojim Duhom. Poverio im je najsvetije zaveštanje i želeo da uvide činjenicu kako se ovo delo bez Svetog Duha ne može izvršiti.

Sveti Duh je dah duhovnog života u duši. Davanje Duha je davanje Hristovog života. On ispunjava primaoca Hristovim osobinama. Samo oni koji su tako poučeni od Boga, u kojima deluje Sveti Duh i u čijem životu se pokazuje Hristov život, treba da stoje kao predstavnici ljudi i da služe za dobrobit Crkve.

»Kojima oprostite grehe«, rekao je Hristos, »oprostiće im se; i kojima zadržite, zadržaće se.« Hristos ovde ne daje nikakvu slobodu nijednom čoveku da izriče sud nad drugima. U Besedi na gori On je to zabranio. To pravo pripada samo Bogu. Međutim, organiziranoj crkvi On daje odgovornost za svakog vernika. Prema onima koji padnu u greh Crkva ima dužnost da ih opominje, poučava i, ako je mogu, obnavlja. »Pokaraj, zapreti, umoli«, kaže Gospod, »sa svakim snošenjem i učenjem.« (**2. Timotiju 4, 2) Postupaj verno s onima koji greše.

Opominji svaku dušu koja je u opasnosti. Ne ostavljaj nikoga da vara sebe samoga. Nazovi greh njegovim pravim imenom. Objavi što je Bog rekao o laganju, kršenju Subote, krađi, idolopoklonstvu i svakom drugom zlu. »Oni koji takova čine neće naslediti carstva Božijega.« (**Galatima 5, 21) Ako uporno ostanu u grehu, osudu koju ste im izneli iz Božje reči, Nebo će proglasiti nad njima. Opređeljujući se za greh oni se odriču Hrista; Crkva mora pokazati da ne odobrava njihova dela ili će i sama obeščastiti svoga Gospoda. Ona o grehu mora kazati što Bog govori o njemu. Ona mora postupiti s njim po Božjem uputstvu i njeno delovanje biće potvrđeno na Nebu. Onaj koji prezire autoritet Crkve, prezire i autoritet samoga Hrista.

Međutim, postoji i svetlija strana slike. »Kojima oprostite grehe, oprostiće im se.« Neka nam ova misao uvek bude na umu. U radu za zabludele neka svako oko bude upravljeno na Hrista. Neka se pastiri nežno staraju za stado Gospodnje paše. Neka onima koji greše govore o Spasiteljevoj milosti koja prašta. Neka bodre grešnika da se pokaje i veruju u Onoga koji može oprostiti. Neka na osnovi Božje reči izjave: »Ako priznajemo grehe svoje, veran je i pravedan da nam oprost i grehe naše i očisti nas od svake nepravde.« (**1. Jovanova 1, 9) Svi koji se pokaju imaju čvrsto obećanje: »Opet će se smilovati na nas; pogaziće naša bezakonja; bacićeš u dubine morske sve grehe njihove.« (**Mihej 7, 19)

Neka Crkva sa zahvalnim srcem prihvati pokajanje grešnika. Neka se onaj koji se kaje izvede iz mraka neverstva u svetlost vere i pravde. Neka se njegova drhtava ruka stavi u ruku Isusove ljubavi. Takvo praštanje potvrđuje Nebo.

Jedino u ovom smislu Crkva ima vlast da oprašta grešniku. Oproštenje greha može se dobiti sami Hristovim zaslugama. Nijednom čoveku, nijednom skupu ljudi, nije dana vlast da oslobodi dušu krivice. Hristos je zadužio učenike da propovedaju oproštenje od greha u Njegovo ime svim narodima, ali oni sami nisu bili ovlašteni da uklone nijednu mrlju greha. Isusovo ime jedino je, »jer nema drugoga imena pod nebom datoga ljudima kojim bi se mi mogli spasti.« (**Dela 4, 12)

Kad se Isus prvi put sastao s učenicima u gornjoj sobi, Toma nije bio s njima. On je čuo vest od drugih i dobio mnoštvo dokaza da je Isus ustao, ali njegovo srce bilo je ispunjeno utučenošću i neverstvom. Kad je čuo kako učenici govore o zadivljujućem javljanju vaskrslog Spasitelja, to ga je samo bacilo u još dublje očajanje. Ako je Isus zaista ustao iz mrtvih, tada više ne može da bude nade u stvarno zemaljsko carstvo. A i pomisao da se njegov Učitelj javio svim učenicima osim njemu, vređala je njegovu taštinu. Odlučio je da ne veruje i cele sedmice mučila ga je potištenost koja se činila sve mračnijom nasuprot nadi i veri njegove braće.

Tokom ovog vremena stalno je izjavljivao: »Dok ne vidim na rukama njegovim rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegov; neću verovati.« Nije želeo da gleda očima svoje braće ili pokaže veru koja bi zavisila od njihovog svedočanstva. Usrdno je voleo svoga Gospoda, ali je dopustio da ljubomora i neverstvo ovladaju njegovim umom i srcem.

Izvestan broj učenika od poznate gornje sobe načinili su svoj privremeni dom i uvečer su se svi, osim Tome, tu okupljali. Jedne večeri Toma je odlučio da se sastane s ostalima. I uz svoje neverstvo, imao je neodređenu nadu da su te dobre vesti istinite. Dok su večerali, učenici su pričali o dokazima koje im je Hristos izneo iz proročanstva. »Dođe Isus kad behu vrata zatvorena, i stade među njima i reče: mir vam.«

Okrenuvši se Tomi kazao je: »Pruži prst svoj amo i vidi ruku moju; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi neveran nego veran.« Ove reči pokazuju da je On poznavao Tomine misli i reči. Sumnjičavi učenik je znao da nijedan od njegovih drugova nije video Isusa sedam dana. Nisu mogli ispričati Učitelju o Njegovom neverovanju. U Onome koji je stajao pred njim prepoznao je svoga Gospoda. Nije želeo nikakve dalje dokaze. Srce je htelo da mu iskoči od radosti pa se bacio pred Isusove noge s uzvikom: »Gospod moj i Bog moj!«

Isus je prihvatio njegovo priznanje, ali je nežno ukorio njegovo neverovanje: »Pošto me vide verovao si; blago onima koji ne videše i ne verovaše.« Tomina vera bila bi Hristu puno milija da je hteo poverovati svedočanstvu svoje braće. Kad bi sad svet sledio Tomin primer, niko ne bi verovao u spasenje, jer svi koji prime Hrista moraju to učiniti na osnovi svedočanstva drugih.

Mnogi koji sumnjaju pravdaju se ističući da bi verovali kad bi imali takav dokaz kakav je Toma imao od svojih drugova. Oni ne shvataju da imaju puno više od takvog dokaza. Mnogi koji kao Toma čekaju da se otklone svi uzroci sumnje, neće nikad ostvariti svoju želju. Postepeno se učvršćuju u neverovanju. Oni koji se odgajaju da posmatraju mračnu stranu, da gundaju i da se žale ne znaju što čine. Oni siju seme sumnje i moraće žeti žetvu sumnje. U vreme kad su vera i poverenje najneophodniji, mnogi će se naći nemoćni da se nadaju i veruju.

U svom postupanju s Tomom, Isus je pružio pouku svojim sledbenicima. Njegov primer pokazuje kako treba da postupamo s onima čija je vera slaba i koji ističu svoje sumnje. Isus nije zasipao Tomu prekorima niti je stupio u raspravu s njim. Sam se otkrio njemu koji je sumnjao. Toma je bio vrlo nerazuman u određivanju uslova svoje vere, ali je Isus, svojom velikodušnom ljubavlju i obzirom porušio sve prepreke. Neverovanje se retko pobeđuje prepirkom. Tada ono prelazi u samoobranu, nalazeći nove razloge u svoju korist i opravdanja. Ali neka se Isus u svoj ljubavi i milosti otkrije kao raspeti Spasitelj, pa će se s mnogih usana, koje su se protivile, čuti Tomino priznanje »Gospod moj i Bog moj.«

Poglavlje 85.

Ova glava zasnovana je na ***Jovanu 21, 1–22.

JOŠ JEDNOM KRAJ MORA

Isus je odredio da se sa svojim učenicima sretne u Galileji, i ubrzo nakon pashalne sedmice oni su tamo usmerili svoje korake. Njihovo odsustvo iz Jerusalima za vreme praznika tumačilo bi se kao neverstvo i jeres, zato su ostali do njegovog kraja; ali čim je prošao radosno su se vratili u zavičaj da se po Spasiteljevom uputstvu sretnu s Njim.

U društvu je bilo sedam učenika. Bili su obučeni u skromnu ribarsku odeću; siromašni u svketovnim dobrima, bili su bogati u poznavanju i primenjivanju istine, što im je u očima Neba davalo najviši položaj kao učitelja. Oni nisu bili učenici u proročkim školama, ali ih je tri godine poučavao najveći Vaspitač za koga je svet ikada znao. Pod Njegovim poukama, postali su plemeniti, razboriti i uzdignuti preko koji su ljudi mogli biti dovedeni u spoznaju istine.

Hristos je mnogo vremena svoje službe provodio kraj Galilejskog mira. Kad se se učenici okupili na mestu na kojem verovatno neće biti uznemiravani, shvatili su da ih okružuju uspomene na Isusa i Njegova moćna dela. Na ovom moru, Isus je hodao po ogromnim valovima da ih spasi, kad su njihova srca bila ispunjena strahom, a žestoka bura je hitala da ih uništi. Ovde je oluja utišana Njegovom rečju. Pred očima im se pružala obala na kojoj je nahranjeno više od deset hiljada osoba s nekoliko malih hlebova i riba. Nedaleko je bio Kapernaum, mesto nebrojenih čuda. Dok su učenici gledali ovaj prizor, njihovi umovi ispunjavali su se Spasiteljevim rečima i delima.

Večer je bila prijatna, a Petar koji je još uvek voleo čamce i ribolov, predložio je da se otisne na more i bace mreže. Svi su bili spremni da se pridruže ovoj zamisli. Nedostaja im je hrana i odeća, pa bi im u tome pomogao uspešni noćni ribolov. Otisnuli su se u svom čamcu, ali ništa nisu ulovili. Cele noći teško su radili, ali bez uspeha. U toku tih zamornih sati razgovarali su o svom odsutnom Gospodu i sećali se divnih događaja iz Njegove službe kraj mora kojima su bili svedoci. Raspravljali su u svojoj budućnosti i ožalostili se zbog izgleda koji su bili pred njima.

Sve vreme jedan usamljeni posmatrač na obali pratio ih je svojim pogledom, dok je sam ostao nevidljiv. Najzad je zora zarudela. Čamac je bio malo udaljen od obale i učenici su na njoj videli nekog stranca koji im se obratio pitanjem: »Deco, eda li što imate za jelo?« Kad su odgovorili: »Nemamo«, »a on reče: bacite mrežu s desne strane lađe, i naći ćete. Onda baciše, i već ne mogahu izvući je od mnoštva ribe.«

Jovan je preoznao stranca i doviknuo Petru: »To je Gospod.« Petar je bio toliko ushićen i tako radostan da se u svojoj revnosti bacio u vodu i uskoro je stajao kraj svoga Učitelja. Drugi učenici došli su u svom čamcu, vukući mrežu s ribom. »Kad dakle izađe na zemlju, videše oganj naložen i na njemu metnutu ribu i hleb.«

Bili su isuviše iznenađeni da bi upitali odakle potiče vatra i hrana. »Isus im reče: prinesite od ribe što sad uhvatiste.« Petar je požurio do mreže koju je bacio i pomogao svojoj braći da je izvuku na obalu. Pošto su završili posao i izvršili pripremu, Isus je pozvao učenike da dođu i obeduju. Dok im je lomio i delio hranu, sva sedmorica su Ga prepoznala i priznala. Čudo kad je na obronku brega nahranio pet hiljada ljudi sad se obnovilo u njihovom umu; ali obuzelo ih je strahopoštovanje, pa su u tišini, netremice gledali svog uskslog spasitelja.

Živo su se sećali prizora kraj mora kad ih je Isus pozvao da Ga slede. Sećali su se kako su se na Njegovu zapovest otisli na dubinu i tada bacili svoju mrežu, pa je ulov bio toliko bogat da se mreža čak i cepala. Tada ih je Isus pozvao da napuste svoje ribarske čamce i obećao da će ih učiniti lovcima ljudi. Opet je učinio čudo da bi ovaj prizor osvežio u njihovom umu i produbio njegovo značenje. Njegov postupak bio je obnova naloga učenicima. Pokazao im je da smrt Učitelja nije umanjila obavezu da obavljaju zadatak koju im je odredio. Iako su bili lišeni Njegovog ličnog društva i sredstava za život od ranijeg zanimanja, vaskrsli Spasitelj će još uvek voditi brigu o njima. Dok rade Njegov posao, On će zadovoljavati njihove potrebe. Isus je imao cilj kad im je naložio da svoju mrežu bace s desne strane lađe. S te strane On ja stajao na obali. To je bila strana vere. Ako rade u zajednici s Njim sjedinjujući svoje ljudske napore s Njegovom božanskom silom uspeh ne može izostati.

Hristos je morao pružiti još jednu pouku koja se odnosila naročito na Petra. To što se Petar odrekao svoga Gospoda bilo je u sramnoj sposobnosti s njegovim ranijim izjavama o odanosti. Osramotio je Hrista i izazvao nepoverenje svoje braće. Smatrali su da mu neće biti dopušteno da među njima opet zauzme raniji položaj, a i on sam osećao je da je proigrao svoje poverenje. Pre no što će biti pozvan da ponovo preuzme svoju apostolsku službu, on će pred svima morati pokazati svoje pokajanje. Bez ovoga, njegov greh iako se zbog njega pokajao, mogao bi uništiti njegov uticaj kao Hristovog slugu. Spasitelj mu je pružio priliku da ponovo stekne poverenje svoje braće i, koliko je god moguće, otkloni sramotu koju je nanio evanđelju.

Ova pouka upućena je svim Hristovim sledbenicima. Evanđelje ne pravi nagodbu s grehom. Ono ne može opravdati greh. Tajni gresi u tajnosti treba da se ispovedaju Bogu; ali za javni greh zahteva se javno priznanje. Sramota zbog greha koji je učinio učenik, predbacuje se Hristu. On izaziva likovanje Sotone i spoticanje kolebljivih duša. Davanjem dokaza o pokajanju, učenik – koliko to leži u njegovoj moći – treba otkloniti ovu sramotu.

Dok su Hristos i njegovi učenici zajedno jeli kraj obale, Spasitelj je pokazujući na njegovu braću rekao Petru: »Simone Jonin! ljubiš li me većma nego ovi?« Petar je jednom izjavio: »Ako se i svi sablazne o tebe, ja se neću nikad sablazniti.« (**Matej 26, 33) Međutim, sad je dao verniju ocenu o sebi. »Da, Gospode!«, rekao je, »ti znaš da te ljubim.« Nije vatreno uveravao da je njegova ljubav veća od ljubavi njegove braće. Nije izražavao svoje mišljenje o svojoj odanosti. On poziva Onoga koji može da čita sve pobude da prosudi njegovu iskrenost: »Ti znaš da te ljubim.« Isus mu nalaže; »Pasi jaganjce moje.«

Opet je Isus kušao Petra ponavljajući svoje ranije reči: »Simone Jonin! ljubiš li me?« Ovog puta nije upitao upitao Petra da li Ga više voli od svoje braće. Drugi odgovor bio je kao i prvi oslobođen preteranog uveravanja: »Da, Gospode! ti znaš da te ljubim.« Isus mu je rekao: »Pasi ovce moje.« Još jedanput Isus postavlja to bolno pitanje: »Simone Jonin! ljubiš li me?« Petar se ožalostio, pomišljajući da Isus sumnja u njegovu ljubav. Znao je da njegov Gospod ima razloga da mu ne veruje, pa je s bolom u srcu odgovorio: »Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim.« Isus mu je opet rekao: »Pasi ovce moje.«

Tri puta se Petar javno odrekao svoga Gospoda i tri puta je Isus dobio od njega čvrsto uveravanje o njegovoj ljubavi i privrženosti upućujući to oštro pitanje kao oštru strelu njegovom ranjenom srcu. Pred okupljenim učenicima Isus je otkrio Petrovo duboko pokajanje i pokazao kako se korenito ponizio nekada hvalisavi učenik.

Petar je po svojoj prirodi bio žustar i nagao, pa je Sotona iskoristio ove osobine da ga obori. Neposredno pre Petrovog pada Isus mu je rekao: »Evo vas ište Sotona da bi vas činio kao pšenicu. A ja se molih za tebe da tvoja vera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.« (**Luka 22, 31.32) To vreme sad je došlo i Petrov preobražaj bio je očevidan. Gospodnja neposredna pitanja nisu izazvala nijedan žustar, samouveren odgovor, pa je zbog svoje poniznosti i pokajanja, Petar bio bolje no ikad pripremljen da deluje kao pastir stada.

Prvi posao koji je Hristos poverio Petru, vraćajući ga u tu službu bio je da pase jaganjce. To je bio posao za koji je Petar imao malo iskustva. On će zahtevati veliko staranje i nežnost, mnogo strpljenja i istrajnosti. Bio je pozvan da služi onima koji su bili mladi u veri, da poučava neuke, da im otvara Svet spise i da ih odgaja da budu korisni u Hristovoj službi. Do tada Petar nije bio podesan da to čini pa čak i da shvati njenu važnost. Međutim, sad ga je Isus pozvao na taj zadatak. Njegovo lično iskustvo patnje i pokajanja pripremalo ga je za ovo delo.

Pre svog pada Petar je uvek nepromišljeno govorio, prema trenutačnoj pobudi. Uvek je bio spreman da ispravlja druge i izrazi svoje mišljenje pre no što je jasno shvatio sebe ili ono što treba kazati. Međutim, obraćeni Petar bio je sasvim drukčiji. On je sačuvao svoj raniji žar, ali Hristova blagodat podešavala je njegovu revnost. Više nije bio silovit, smaopouzdan i uobražen, već blag, pribran i voljan da uči. Tada je mogao pasti jaganjce, kao i ovce Hristovog stada.

Spasiteljev način postupanja s Petrom sadržavao je pouku za njega i njegovu braću. On ih je poučavao da s prestupnikom postupaju strpljivo, saosećajno i u ljubavi koja prašta. Iako se Petar odrekao svoga Gospoda, ljubav s kojom se Isus odnosio prema Njemu nikad se nije pokolebala. Upravo takvu ljubav treba i potpastir osećati prema ovcama i jaganjcima koji su povereni njegovom staranju. Sećajući se svoje slabosti i pada, Petar je trebao sa svojim stadom postupati isto tako nežno kao što je Hristos postupao s njim.

Pitanje koje je Hristos postavio Petru bilo je značajno. Rekao je: »Ljubiš li me?« i to spomenuo kao jedini uslov za učenje i službu. To je najosnovniji uslov. Iako je Petar mogao posedovati sve drugo, ipak bez Hristove ljubavi ne bi mogao da bude verni pastir nad Gospodnjim stadom. Znanje, dragovoljnost, rečitost, zahvalnost i revnost, sve to može da bude znatna pomoć u radu, ali bez Isusove ljubavi u srcu, rad hrišćanskog propovednika je promašaj.

Isus je išao sam s Petrom, jer je postojalo nešto što je želeo reći samo njemu. Pre svoje smrti, Isus mu je rekao: »Kuda ja idem ne možeš sad ići za mnom, ali ćeš posle poći za mnom.« Na ovo Petar je odgovorio: »Gospode! zašto sad ne mogu ići za tobom? dušu ću svoju položiti za te.« (**Jovan 13, 36.37) Kad je ovo rekao nije znao do kakvih će visina i dubina ovaj put povesti Hristove noge. Petar je pao kad je došlo iskušenje, ali je opet dobio priliku da dokaže svoju ljubav prema Hristu. Da bi ga ojačao za poslednji ispit vere, Spasitelj mu je otkrio njegovu budućnost. rekao mu je da će nakon korisnog življenja, kad godine života budu iscrpile njegovu snagu, zaista slediti svoga Gospoda. Isus je rekao: »Kad si bio mlad, opasivao si se sam i hodio si kuda si hteo; a kad ostariš, širićeš ruke svoje i drugi će te opasati i odvesti kuda nećeš. A ovo reče pokazujući kakvom će smrti proslaviti Boga.«

Isus je tako upoznao Petra s načinom na koji će umreti; predkazao je čak i širenje njegovih ruku na krstu. Ponovo je naložio svom učeniku: »Hajde za mnom.« Petar se nije obeshrabrio ovim otkrivanjem. Osećao se voljnim da pretrpi bilo koju smrt za svoga Gospoda.

Dotad je Petar znao Hrista po telu, kao što Ga mnogi danas znaju; ali nije trebalo da bude i dalje tako ograničen. On Ga ništa više nije znao nego što Ga je kao čoveka, kao učitelja poslanog s neba; sad Ga je voleo kao Boga. Učio je pouku da je Hristos za Njega sve u svemu. Sad je bio pripremljen da sa svojim Gospodom učestvuje u Njegovoj službi žrtve. Kad je na kraju doveden do krsta, na svoj zahtev, raspet je glavom nadole. Smatrao je suviše velikom čašću da na isti način strada kao i njegov Učitelj.

Reči »Hajde za mnom« za Petra su bile pune pouke. Pouka se odnosila ne samo za njegovu smrt već i na svaki korak u njegovom životu. Dotad je Petar bio sklon da radi nezavinso. Pokušavao je praviti planove za

Božje delo, umesto da čeka i sledi Božji plan. Međutim, nije dobio ništa time što je žurio ispred Gospoda. Isus mu je naložio: »Hajde za mnom.« Nemoj trčati ispred Mene. Tada se nećeš morati sam sukobiti sa Sotoninom vojskom. Dozvoli Mi da idem ispred tebe i neprijatelj te neće pobediti.

Dok je Petar išao kraj Isusa, video je Jovana kako ih sledi. Obuzela ga je želja da dozna njegovu budućnost i »reče Isus: Gospode! šta će ovaj? Isus mu reče: ako hoću da on ostane dok ja ne dođem, što je tebi do toga? Ti hajde za mnom.« Petar je trebao držati na umu da će mu njegov Gospod otkriti sve što bi za njega bilo najbolje da zna. Svako ima dužnosti da sledi Hrista i da ne brine o poslu koji je određen drugima. Govoreći o Jovanu »ako hoću da on ostane dok ja ne dođem«, Isus nije dao nikakvo čvrsto obećanje da će ovaj učenik živeti sve do Gospodnjeg drugog dolaska. On je samo potvrdio svoju vrhovnu vlast i kad bi On stvarno želeo da bude tako, to uopšte ne bi uticalo na Petrov rad. Budućnost i Jovana i Petra, bila je u rukama njihovog Gospoda. Poslušnost u hodanju za Njim bila je dužnost koju je imao svako od njih.

Koliko je danas sličnih Petru! Oni se zanimaju za poslove drugih i željni su da upoznaju njihovu dužnost, dok sami u opasnosti da zanemare svoju. Naš zadatak je da gledamo na Hrista i da Ga sledimo. Mi ćemo videti pogreške u životu drugih i mane njihovog karaktera. Ljudski rod je podložan slabostima. Ali u Hristu ćemo naći savršenstvo. Posmatrajući Njega bićemo preobraženi.

Jovan je doživeo duboku starost. Bio je svedok razorenja Jerusalima i uništenja velepnog Hrama – znamenja konačnog uništenja sveta. Do svojih poznih dana Jovan je sledio svoga Gospoda. Suština njegovog svedočanstva crkvama bila je: »Ljubazni, da ljubimo jedan drugoga«; »koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji.« (**1. Jovanova 4, 7.16)

Petar je vraćen u apostolstvo, ali čast i vlast koju je primio od Hrista nije mu dala pravo gospodarenja nad svojom braćom. Hristos je to objasnio kad je odgovorio na Petrovo pitanje: »Šta će ovaj?« Rekao mu je: »Šta je tebi do toga? Ti hajde za mnom.« Petru nije dana čast da bude glava Crkvi. Naklonost koju je Hristos pokazao prema Petru oprastajući mu odricanje i poverivši mu da pase stado, i njegova lična vernost u hodu za Hristom, zadobili su poverenje njegove braće. Imao je veliki uticaj u crkvi. Međutim, pouku koju mu je Hristos pružio kraj Galilejskog mora, Petar je poneo za ceo život. Pišući crkvama vođen Svetim Duhom, rekao je:

»Starešine koje su među vama molim koji sam i sam starešina i svedok Hristova stradanja, i imam deo u slavi koja će se javiti: Pasite stado Božije, koje vam je predata, i nadgledajte ga, ne silom nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca; niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugledi stadu; i kad se javi poglavar pastirski, primićete venac slave koji neće uvenuti.« (**1. Petrova 5, 1–4)

Poglavlje 86.

Ova glava zasnovana je na **Mateju 28, 16–20.

»IDITE I NAUČITE SVE NARODE«

Stojeći udaljen samo jedan korak od svog nebeskog prestola, Hristos je dao nalog svojim učenicima: »Dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.« »Idite dakle i naučite sve narode.« »Idite po svemu svetu i propovedajte evanđelje svakome stvorenju.« (**Marko 16, 15) Ove reči često su ponavljane da bi učenici mogli razumeti njihovo značenje. Nebeska svetlost trebala je zasjati jasnim i jakim zracima nad svim stanovnicima Zemlje – nad uzvišenima i poniženima, nad bogatima i siromašnima. Učenici su trebali sarađivati sa svojim Otkupiteljem u delu spašavanja sveta.

Nalog je dat dvanaestorici kad se Hristos sastao s njima u gornjoj sobi, ali ga sad treba preneti jednom većem broju. Svi vernici koji su mogli da budu pozvani sastali su se na jednom brdu u Galileji. Sam Hristos pre svoje smrti odredio je vreme i mesto ovog sastanka. Anđeo na grobu podsetio je učenike na Njegovo obećanje da će se sastati s njima u Galileji. Obećanje je ponovljeno vernicima koji su se sakupili u Jerusalimu u toku pashalne sedmice, a preko njih dospelo je do mnogih usamljenih pojedinaca koji su oplakivali smrt svoga Gospoda. S velikim zanimanjem svi su se unapred radovali ovom razgovoru. Zaobilaznim putevima, da ne bi izazvali sumnju nepoverljivih Jevreja, stizali su iz svih pravaca na mesto sastanka. Došli su začuđena srca, revnosno razgovarajući o novostima koje su o Hristu doprle do njih.

U određeno vreme oko pet stotina vernika, sakupilo se u malim grupama na kosini brda, sa željom da doznaju sve što se moglo doznati od onih koji su videli Hrista nakon Njegovog vaskrsenja. Učenici su išli od grupe do grupe pričajući sve što su videli i čuli o Isusu, obrazlažući iz Pisma sve ono što im je On objašnjavao. Toma je ponovo pričao istoriju svog neverovanja i govorio im kako su uklonjene njihove sumnje. Iznenada, Isus je stao među njih. Niko nije mogao kazati odakle je i kako je došao. Mnogi koji su bili prisutni nikada Ga ranije nisu videli, ali posmatrali su ožiljke od raspeća na Njegovim rukama i nogama; Njegovo lice bilo je kao Božje lice i kad su Ga videli, poklonili su Mu se s dubokim poštovanjem.

Ali neki su sumnjali. Tako će uvek biti. Ima takvih koji smatraju da je teško pokazati veru i postavljaju se na stranu sumnje. Oni su u velikom gubitku zbog svog neverstva.

To je bio jedini razgovor koji je Isus imao s mnoštvom vernika nakon svog vaskrsenja. Došao je i rekao im govoreći: »Dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.« Učenici su Mu se poklonili pre no što je progovorio, ali

njegove reči, silazeći s usana koje su u vreme smrti bile zatvorene, prožele su ih posebnom silom. On je sada bio vaskrsli Spasitelj. Mnogi među njima videli su Ga kako pokazuje svoju silu lečeći bolesne i pokoravajući Sotonina oruđa. Verovali su da ima silu da uspostavi svoje carstvo u Jerusalimu, silu da slomi svaki otpor, moć nad silama prirode. On je umirio razbešnjele valove; hodao po zapjenušanim talasima; podizao mrtve u život. Sad je izjavio da Mu je dana »svaka vlast«. Njegove reči uzdizale su misli Njegovih slušalaca iznad zemaljskog i prolaznog k onome što je nebesko i večno. Bili su uzdignuti do najvišeg poimanja Njegovog dostojanstva i slave.

Hristove reči izgovorene na obronku planine proglasile su Njegovu žrtvu za čoveka potpunom i savršenom. Uslovi pomirenja bili su ispunjeni, delo za koje je došao na ovaj svet izvršeno. Bio je na putu prema Božjem prestolu, da Ga slave anđeli, poglavarstva i sile. Započeo je svoje posredničko delo. Odenut bezgraničnim autoritetom, dao je svoj nalog učenicima: »Idite dakle i naučite sve narode«, »krsteći ih u ime oca i sina i svetoga Duha, učeći ih da sve drže što sam vam zapovedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka veka.« (**Matej 28, 19.20)

Jevrejski narod postao je čuvarem svete istine, ali farisejska nauka načinila ga je najisključivijim i verski najzanesenijim narodom u ljudskome rodu. Sve što se odnosilo na sveštenike i poglavare – njihova odeća, običaji, obredi, predaja – učinilo ih je nepodobnima da budu svetlost svetlu. Jevrejski narod gledao je na sebe kao da čini ceo svet. Međutim, Hristos je zapovedio svojim učenicima da objave veri i službu Bogu, koja neće imati u sebi ništa što je vezano za društvene slojeve ili zemlju, veru koja će da bude prilagođena svim narodima, svim plemenima, svim društvenim slojevima.

Pre no što je ostavio svoje učenike, Hristos je jasno prikazao prirodu svog carstva. Podsetio ih je na ono što im je ranije govorio o njemu. Izjavio je da Njegova namera nije bila da na ovom svetu uspostavi zemaljsko, već duhovno carstvo. On nije trebao vladati kao zemaljski car na Davidovom prestolu. opet im je otvorio Svete spise, pokazujući da je sve ono kroz što je prošao, bilo određeno na nebeskom savetu između Oca i Njega samoga. Sve su to prorekli ljudi nadahnuti Svetim Duhom. Rekao je: Vidite da se zbilo sve što sam vam otkrio da će me odbaciti kao Mesiju. Obistinilo se sve što sam rekao o poniženju koje sam morao pretrpeti i smrti kojom ću umreti. Trećeg dana ponovo sam ustao. Istražujte Pisma puno marljivije pa ćete uvideti da se u svemu ispunilo ono što su proročanstva otkrivala o Meni.

Hristos je zapovedio svojim učenicima da počevši od Jerusalima izvrše posao koji im je prepustio. Jerusalem je bio pozornica na kojoj se odigralo Njegovo zadivljujuće poniženje za ljudski rod. Tu je On patio, bio odbačen i osuđen. Judeja je bila Njegov rodni kraj. Tu je, odeven u ljudsku prirodu, Isus hodao među ljudima, a malo je bilo onih koji su primećivali koliko je Nebo bilo blizu Zemlje dok je Isus bio među njima. Delo apostola moralo je otpočeti u Jerusalimu.

S obzirom na sve što je Hristos u njemu pretrpeo i rad koji je izvršio, a koji nije bio cenjen, učenici su mogli tražiti polje koje više obećava; ali oni to nisu tražili. Isto zemljište na kojem je On posijao seme istine, trebali su obrađivati, a to seme će izniknuti i doneti obilnu žetvu. U svom radu učenici će se sresti s progonstvima pokrenutim ljubomorom i mržnjom Jevreja, ali to je podnosio i njihov Učitelj, pa ni oni nisu trebali bežati od toga. Milost se prvo mora ponuditi Spasiteljevim ubojicama.

U Jerusalimu je isto tako bilo mnogo onih koji su tajno poverovali u Isusa i mnogo onih koje su zaveli sveštenici i poglavari. Ovima je takođe trebalo propovedati evanđelje. Trebalo je i njih pozvati na pokajanje. Trebalo je javno izneti divnu istinu da se samo kroz Hrista može dobiti oproštenje greha. Zato što je ceo Jerusalem bio pokrenut uzbudljivim događajima iz nekoliko prošlih sedmica, propovedanje evanđelja učiniće najdublji utisak.

Međutim, delo se tu nije trebalo zaustaviti. Ono se trebalo proširiti do najudaljenijih granica Zemlje. Hristos je rekao svojim učenicima: Vi ste bili svedoci mog samopregornog života za ovaj svet. Vi ste svedoci mog napornog rada za Izrael. Iako nisu želeli doći k Meni da bi imali život, iako su sveštenici i poglavari učinili sa mnom ono što su hteli, iako su Me odbacili kao što je Pismo proreklo, još uvek imaju priliku da prihvate Božjeg Sina. Videli ste da bezuslovno primam sve koji su, priznajući svoje grehe, došli k Meni. Onoga koji dođe k Meni među izgnati napolje. Svi koji žele mogu se pomiriti sa Bogom i dobiti večni život. Vama, svojim učenicima, poveravam ovu vest milosti. Ona se treba odneti prvo Izraelju, a zatim svim plemenima, jezicima, narodima. Ona se treba izneti Jevrejima i neznabošcima. Svi koji veruju treba da budu okupljeni u jednoj Crkvi.

Darom Svetoga Duha učenici će primiti posebnu silu. Njihovo svedočanstvo trebalo je da bude potvrđeno znacima i čudima. Čuda će činiti ne samo apostoli već i oni koji prihvate njihovu vest. Isus je rekao: »Imenom mojim izgoniće đavole; govoriće novim jezicima; uzimajući zmije u ruke, ako i smrtno što popiju, neće im nauditi; na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće.« (**Marko 16, 17.18)

Trovanje se u to vreme često primenjivalo. Nesavesni ljudi nisu oklevali da na ovaj način uklone one koji su stajali na putu njihovom vlastoljublju. Isus je znao da će time da bude ugrožen život Njegovih učenika. Mnogi će smatrati da Bogu čine službu ako ubiju Njegove svedoke. On im je zato obećao zaštitu od ove opasnosti.

Učenici će imati istu silu koju je i Isus imao da leče »svaku bolest i svaku nemoć po ljudima«. Lečenjem bolesti tela u Njegovo ime, svedočiće o Njegovoj sili da leči dušu. (**Matej 4, 23; 9, 6) Sad im je obećan jedan novi dar. Trebalo je da propovedaju među drugim narodima, te će zato primiti silu da govore druge jezike.

Apostoli i njihovi pomoćnici bili su neobrazovani ljudi, ali izlivanjem Duha na dan Pedesetnice njihov govor, bilo materinji ili strani, postao je čist, jednostavan i pravila kako u izrazu tako i u izgovoru.

Hristos je tako svojim učenicima dao nalog. On je izvršio potpunu pripremu za nastavljanje dela i lično preuzeo odgovornost za njegov uspeh. Sve dotle dok slušaju njegovu reč i rade povezani s Njim, oni ne mogu doživeti neuspeh. Idite svim narodima, zapovedio im je. Idite do najudaljenijih krajeva Zemlje, ali znajte da delo spašavanja duša zavisi samo od rukopoloženog propovednika. Evanđelje je povereno svima koji dobiju nadahnuće s Neba.

Spasitelj je nalog obuhvata sve vernike. On do kraja vremena obuhvata sve koji veruju u Hrista. Sudbonosna je greška misliti da delo spašavanja duša zavisi samo od rukopoloženog propovednika. Evanđelje je povereno svima koji dobiju nadahnuće s Neba. Svi koji primaju Hristov život određeni su da rade na spašavanju svojih bližnjih. Crkva je osnovana za takav rad i svi koji preuzimaju na sebe sveti zavet obavezuju se da postanu Hristovim saradnicima.

»I Duh i nevesta govore: dođi. I koji čuje neka govori: dođi.« (**Otkrivenje 22, 17) ko god čuje treba da ponavlja ovaj poziv. Kakav god da je čovekov poziv u životu, njegov prvi zadatak treba da bude zadobijanje duša za Hrista. On možda neće da bude sposoban da govori na skupovima, ali može raditi za pojedince. Njima može prenositi pouke koje je primio od svog Gospoda. Propovedničku službu vrše oni koji olakšavaju patnje bolesnih i nevoljnih, pomažući ojađenima, govoreći reči utehe potištenima i malovernima. Blizu i daleko nalaze se duše opterećene osećajem krivice. Ljudski rod ne ponižavaju nevolje, mukotrpan rad i siromaštvo. Ponižava ga krivica i počinjavanje zla. To donosi nemir i nezadovoljstvo. Hristos želi da Njegove sluge služe dušama koje su obolele od greha.

Učenici su bili pozvani da otpočnu svoje delo tamo gde su se nalazili. Nisu smeli zaobići najtvrdje polje kao i ono koje je najmanje obećavalo. Isto tako i svaki od Hristovih radnika treba otpočeti s radom tamo gde se nalazi. U našim sopstvenim porodicama možda se nalaze duše koje žude za saosećanjem, umirući od gladi u nedostatku hleba života. Možda postoje deca koju treba odgajati za Hrista. Postoje neznabošci kraj samih naših vrata. Obavljamo verno rad koji nam je najbliži. Zatim neka se naši napori prošire sve dotle dokle nas vodi Božja ruka. Rad mnogih može izgledati ograničen okolnostima; ali bez obzira gde se obavlja, ako se obavlja verom, marljivošću, osetiće se do najudaljenijih delova sveta. Hristovo delo na Zemlji, izgledalo je kao da je bilo ograničeno na jedno usko područje, ali mnoštvo iz svih zemalja čulo je Njegovu vest. Bog često upotrebljava najjednostavnija sredstva da postigne najveće rezultate. Njegov plan je da svaki deo Njegovog rada zavisi od svakog drugog dela, kao točak u točku koji skladno deluje. Najponizniji radnik pokrenut Svetim Duhom, dotaknuće nevidljive strune čiji će treptaji odjekivati do krajeva zemaljskih i sliti se u pesmu kroz večna vremena.

Ali nalog: »Idite po svemu svetu« ne sme se izgubiti iz vida. Pozvani smo da podignemo svoj pogled prema predelima s druge strane. Hristos je porušio zid razdvajanja, predrasudu o podvojenosti među narodima, i poučio o ljubavi prema celoj ljudskoj porodici. On podiže ljude iz uskog kruga koji određuje njihova sebičnost; On ukida sve ograde i veštačke razlike u društvu. On ne pravi nikakve razlike između suseda i stanaca, prijatelja i neprijatelja. On nas uči da svaku nevoljnu dušu smatramo svojim bratom, a svet svojim poljem rada.

Kad je Spasitelj rekao: »Idite... naučite sve narode«, takođe je rekao: »A znaci onima koji veruju biće ovi: imenom mojim izgoniće đavole; govoriće novim jezicima; uzimaće zmije u ruke, ako i smrtno što popiju, neće im nauditi; na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće.« Obećanje je bilo isto tako dalekosežno kao i nalog. Ne daju se svi darovi svakom verniku. Duh razdeljuje »po svojoj vlasti svakome kako hoće«. (**1. Korinćanima 12, 11) Ali darovi Duha obećani su svakom verniku prema njegovoj potrebi u Gospodnjem delu. Obećanje je isto tako čvrsto i pouzdano danas kao što je bilo u vreme apostola. »Znaci onima koji veruju biće ovi.« To je prednost Božje dece i vera treba se učvrstiti u svemu onome što je moguće primiti verom.

»Na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće.« Ovaj svet je prostrana bolnica, ali Hristos je došao da leči bolesne, da objavi oslobođenje Sotoninim robovima. U Njemu je bilo zdravlje i snaga. On je davao svoj život bolesnima, nevoljinima, onima kojima su vladali zli duhovi. Nije vratio nijednog koji je došao da primi Njegovu isceljujuću silu. Znao je da su oni koji su Ga molili za pomoć sami na sebe navukli bolest; pa ipak nije odbio da ih isceli. A kad je čudotvorna moć ušla u ove jadne duše, one su postale osvedočene o grehu i mnoge su bile izvedene od svoje duhovne, kao i od telesnih bolesti. Evanđelje još uvek poseduje istu silu, pa zašto danas nismo svedoci i istih rezultata?

Hristos oseća jad svakog nevoljnika. Hristos oseća prokletstvo kad zli duhovi razdiru neko ljudsko telo. On oseća samrtnu muku kad groznica iscrpljuje životnu snagu. I On je danas isto tako spreman da isceli bolesnog kao kad je bio lično na Zemlji. Hristove sluge su Njegovi predstavnici, kanali za Njegovo delo. On želi da preko njih upotrebi svoju isceljujuću silu.

U Spasiteljevom načinu isceljivanja nalazila se pouka za Njegove učenike. Jednom prilikom namazao je kalom oči slepom čoveku i naložio mu: »Idi umij se u banji Siloamskoj... Otide dakle i umi se, i dođe gledajući.« (**Jovan 9, 7) Izlečenje se moglo izvršiti samo silom Velikog Iscelitelja, ali je Hristos ipak koristio jednostavna sredstva iz prirode. Iako nije pružao podršku lečenju lekovima, odobrio je uporabu jednostavnih i prirodnih lekova.

Mnogim bolesnicima koji su dobili isceljenje, Hristos je rekao: »Više ne greši, da ti ne bude gore.« (**Jovan 5, 14) Na taj način pružio je pouku da je bolest posledica kršenja Božjeg zakona, kako prirodnog tako i duhovnog. Da su ljudi živeli u skladu sa Stvoriteljevim planom, velika beda u svetu ne bi postojala.

Hristos je bio vođa i učitelj starom Izrailju i On ga je poučavao da je zdravlje nagrada za poslušnost Božjim zakonima. Veliki Lečnik koji je iscelio bolesne u Palestini, govorio je svome narodu iz stuba od oblaka, govoreći mu što mora učiniti i što Bog želi da učini za njih. »Ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega, i učiniš što je pravo u očima njegovim, i ako prigneš uho k zapovestima njegovim i uščuvaš sve uredbe njegove, nijedne bolesti koju sam pustio na Egipat neću pustiti na tebe; jer sam ja Gospod, ljekar tvoj.« (**2. Mojsijeva 15, 26) Hristos je dao Izrailju detaljna uputstva o njegovom svakodnevnom životu i svečano im je obećao: »I ukloniće od tebe Gospod svaku bolest.« (**5. Mojsijeva 7, 15) Kad su ispunili uslove, obećanje im je potvrđeno: »I ne beše sustala u plemenima njihovim.« (**Psalam 105, 37)

Ove pouke odnose se i na nas. Postoje uslovi koje trebaju ispuniti svi koji žele sačuvati zdravlje. Svi treba da upoznaju te uslove. Gospod nije zadovoljan nepoznavanjem Njegovih zakona, bilo prirodnih ili duhovnih. U zajednici sa Bogom treba da radimo na obnovi zdravlja tela, kao i duše.

Mi treba da poučavamo druge kako da sačuvaju ili povrate zdravlje. Za bolesne treba da upotrebjavamo lekove koje je Bog osigurao u prirodi, i mi treba da ih upravimo Onome koji jedini može izlečiti. Naš zadatak je da u naručju svoje vere predamo bolesne i koji pate Hristu. Mi treba da ih poučimo da veruju u Velikog Iscelitelja. Treba da se oslonimo na Njegova obećanja i molimo za izraz Njegove sile. Obnova je prava suština evanđelja i Spasitelj želi da bolesnima, beznadežnima i nesrećnima kažemo da se drže Njegove sile.

U celokupnom Hristovom delu isceljenja otkrila se sila ljubavi i sami ako verom sudelujemo u toj ljubavi, bićemo oruđa za Njegovo delo. Ako zanemarimo da se božanskom vezom povežemo sa Hristom, struja životodavne sile ne može obilnim tokovima teći od nas ka svetu. Bilo je mesta u kojima i sam Spasitelj, zbog njihovog neverstva, nije mogao učiniti mnoga i silna dela. Tako i danas neverstvo odvaja Crkvu od njenog božanskog Pomoćnika. Ona se slabo drži večne stvarnosti. Zbog njenog nedostatka vere Bog je razočaran i bez svoje slave.

Samo ako obavlja Hristovo delo, Crkva ima obećanje o njegovom prisustvu. Idite i naučite sve narode, rekao je On »i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka veka«. Jedan od prvih uslova za primanje Njegove sile je uzimanje Njegovo jarma. Sam život Crkve zavisi od njene vernosti u ispunjavanju Gospodnjeg naloga. Zapostavljanje ovog rada znači prepustiti se duhovnoj slabosti i propadanju. Tamo gde nema aktivnog rada za druge, ljubav iščezava, a vera tamni.

Hristos želi da Njegovi propovednici budu vaspitači Crkve u delu evanđelja. Oni treba da poučavaju ljude kako da traže i spasu izgubljene. Ali da li je to delo koje oni rade? O, koliko je malo onih koji se trude da rasplamsaju iskru života u Crkvi koja je gotova da umre! Za koliko se crkava, kao za bolesne jaganjce, staraju oni koji bi trebali da traže izgubljene ovce! A istodobno milijuni i milijuni ginu bez Hrista.

Božanska ljubav pokrenula se do svojih nedokučivih dubina zbog ljudi i anđeli se čude posmatrajući površnu zahvalnost onih koji primaju tako veliku ljubav. Anđeli se čude čovekovom slabom poštovanjem te Božje ljubavi. Nebo negoduje zbog nemarnosti koja se pokazuje prema dušama ljudi. Da li želimo da saznamo kako Hristos gleda na to? Kako bi se osećao otac ili majka kad bi znali da su njihovo dete, izgubljeno na mrazu i snegu, zaobišli i ostavili da umre oni koji su ga mogli spasiti? Zar ne bi bili duboko ožalošćeni, i vrlo ljutiti? Zar ne bi optuživali te ubice gnevom tako vreli kao što su njihove suze, silnim kao što je njihova ljubav? Patnje svakog čoveka patnje su Božjeg deteta i oni koji ne pružaju ruku pomoći svom bližnjem koji gine, izazivaju Njegov pravičan gnev. To je Jagnjetov gnev. Onima koji tvrde da imaju zajednicu sa Hristom, a ipak su ravnodušni prema potrebama svojih bližnjih, On će izjaviti na veliki sudnji dan: »Ne poznajem vas otkuda ste; odstupite od mene svi koji nepravdu činite.« (**Luka 13, 27)

U nalogu koji je dao učenicima Hristos nije samo opisao delo koje će oni obavljati nego im je predao i vest koju će propovedati. »Učite ljude«, rekao je, »da sve drže što sam vam zapovedao.« (**Matej 28, 20) Učenici su dobili zadatak da uče ljude onome što je On lično govorio i učio. U tome je sadržano i sve ono što je rekao preko proroka i učitelja Staroga zaveta. Ljudska nauka je isključena. Ovde nema mesta predajama, ljudskim teorijama i zaključcima ili crkvenom zakonodavstvu. U ovom nalogu nije sadržan nijedan od zakona koji su izdale crkvene vlasti. Hristove sluge ne treba da propovedaju ništa od ovoga. »Zakon i proroci«, u kojima su zapisani Njegova Reč i Njegova dela, čine riznicu iz koje Njegovi učenici treba da crpe nauku koju će dati svetu. Hristovo ime je njihova lozinka, njihov znak raspoznavanja, njihova veza jedinstva, ovlašćenje za njihov način delovanja i izvor njihovog uspeha. Ništa što ne nosi Njegov natpis ne može se priznati u Njegovom carstvu.

Evanđelje ne treba iznositi kao neku beživotnu teoriju, već kao živu silu koja menja život. Bog želi da oni koji primaju Njegovu milost budu svedoci njene moći. On rado prihvata one čiji Ga je život najviše vredao; kad se pokaju, daje im božanskog Duha, postavlja ih na najpoverljivije položaje i šalje ih nevernima da objave Njegovu bezgraničnu milost. On želi da Njegove sluge pruže svedočanstvo o činjenici da Njegovom milošću ljudi mogu posedovati karakter sličan Hristovom i radovati se čvrstom obećanju Njegove velike ljubavi. Želeo bi da pružimo

svedočanstvo o činjenici da On ne može da bude zadovoljan sve dok ljudskom rodu ne budu vraćene svete prednosti kao Njegovih sinova i kćeri.

U Hristu se nalazi nežnost pastira, ljubav roditelja i neuporediva milost Spasitelja punog saučešća. Svoje blagoslove daje pod najprijateljičijim uslovima. Nije zadovoljan da samo objavi ove blagoslove; on ih iznosi na najprivlačniji način da bi probudio želju da ih posedujemo. Tako Njegove sluge treba da iznose bogatstvo slave tog neiskazanog Dara. Hristova divna ljubav omekšaće i potčiniti srca, dok se samim ponavljanjem učenja ne može ništa postići. »Tešite, tešite narod moj, govori Bog vaš.« »Sione, koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaš dobre glase; podigni se ne boj se. Kaži gradovima Judinim: evo Boga vašega... kao pastir pašće stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u njedrima će ih nositi.« (**Isaija 40, 1.9–11)

Govorite narodu o Onome koji je »zastavnik između deset hiljada« i Onome koji je »sav ljubak«. (**Pesma nad pesmama 5, 10.16) same reči ne mogu to izraziti. Neka se to odrazi u karakteru i pokaže u životu. Hristos želi da se Njegov lik naslika u svakom učeniku. Svakoga je Bog predodredio da bude jednak »obličju sina njegova.« (**Rimljanima 8, 29) U svakome od njih treba da se jasno pokaže svetu Hristova ljubav koja dugo trpi, Njegova svetost, krotkost, milost i istina.

Prvi učenici krenuli su da propovedaju reč. Otkrivali su Hrista u svom životu. A i Gospod je radio s njima »i reč potvrđiva znacima koji su se potom pokazivali.« (**Marko 16, 20) Ovi učenici pripremali su se za svoj rad. Pre dana Pedesetnice sastali su se i otklonili sve nesporazume. Bili su jednodušni. Verovali su u Hristovo obećanje da će im se dati blagoslov, pa su se molili u veri. Nisu tražili blagoslov samo za sebe; njih je pritiskivao teret spašavanja duša. Evandjelje je trebalo odneti do najudaljenijih krajeva Zemlje i zato su tražili dar sile koji je Hristos obećao. Tada se izlio Sveti Duh i hiljade njih obraćeno je u jednom danu.

Tako isto može da bude i danas. Umesto ljudskih razmišljanja, neka se propoveda Božja reč. Neka hrišćani odbace svoje razmirice i neka se predaju Bogu za spašavanje izgubljenih. Neka u veri traže i on će doći. Izlivanje Duha u apostolsko vreme bilo je »dažd rani« i slavan je bio uspeh. Ali dažd pozni« biće znatno obilniji. (**Joilo 2, 23)

Svi koji posvete dušu, telo i duh Bogu, stalno će dobijati nove darove telesne i umne sile. Neiscrpnj izvori Neba stoje im na raspolaganju Hristos im daje dah svoga duha, život svoga života. Sveti Duh daje svoje najbolje snage da rade u srcu i umu. Božja milost proširuje i umnožava njihove sposobnosti i sve savršenstvo božanske prirode pridružuje im se u delu spašavanja ljudskih bića. Saradnjom sa Hristom savršeni su u Njemu i osposobljeni da u svojoj ljudskoj slabosti čine dela Svemogućega.

Spasitelj čezne da otkrije svoju milost prema svetu i prožme ga svojim karakterom. On je Njegovo otkupljeno vlasništvo i želi da ljude učini slobodnima, čistima i svetima. Iako Sotona radi da spreči ovu nameru, ipak krvlju prolivenom za svet izvojevaće se mnoge pobede koje će doneti slavu Bogu i Jagnjetu. Hristos neće biti zadovoljen sve dok pobeda ne bude potpuna i ne vidi »trud duše svoje i nasitiće se«. (**Isaija 53, 11) Svi narodi na Zemlji treba da čuju evandjelje o Njegovoj milosti. Neće svi primiti Njegovu milost; ali »seme će njihovo služiti njemu. Kazivaće se za Gospoda rodu potonjemu.« (**Psalam 22, 30) »A carstvo i vlast i veličanstvo carsko pod svim nebom daće se narodu svetaca višnjega«, jer »će zemlja biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno.« »I bojaće se imena Gospodnjega sa zapada i slave njegove sa istoka sunčanoga.« (**Danilo 7, 27; **Isaija 11, 9;59, 19)

»Kako su krasne na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govori Sionu: Bog tvoj caruje... klikujte i pevajte, razvaline... jer Gospod uteši narod svoj... Zagrlj Gospod svetu mišicu svoju pred svim narodima, da vide svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.« (**Isaija 52, 7–10)

Poglavlje 87.

Ova glava zasnovana je na **Luki 24, 50–53; delima 1, 9–12.

»K SVOJEMU I OCU VAŠEMU«

Došlo je vreme da se Hristos vaznese do Očevog prestola. Kao božanski pobednik, spremao se na povratak u nebeske dvorove sa znacima svoje pobede. Pre svoje smrti izjavio je svome Ocu: »Posao svrših koji si mi dao da radim.« (**Jovan 17, 4) Nakon svog vaskrsenja za izvesno vreme ostao je na Zemlji da bi se Njegovi učenici mogli upoznati s Njim u Njegovom vaskrsnom i proslavljenom telu. Sad je bio spreman za rastanak. Dokazao je verodostojnost činjenice da je On živi Spasitelj. Njegovi učenici nemaju više potrebe da Ga dovode u vezu s grobom. Oni mogu misliti o Njemu kao o proslavljenom pred celim svemirom.

Kao mesto svog vaznesenja Isus je izabrao mesto koje je često bilo posvećeno Njegovim prisustvom dok je prebivao među ljudim. Time nije trebalo da bude počašćeno brdo Sion, mesto Davidovog grada, niti brdo Morija, na kome se nalazio Hram. Ovde su Hrista ismejvali i odbacili. Ovde su se valovi milosti, vraćajući se u puno jačoj plimi ljubavi, odbijali o srca koja su bila tvrda kao stena. Odatle je Isus, umoran i teška srca, otišao dalje da traži odmor na Maslinskoj gori. Sveta šekina odvajajući se od prvog Hrama stajala je na istočnom brdu kao da je oklevala na napusti izabrani grad; tako je i Hristos staja na Maslinskoj gori sa čežnjom u srcu i posmatrao

Jerusalim. Šumarci i rasjeline na ovom brdu bili su posvećeni Njegovim molitvama i suzama. Njegove padine odjekivale su pobedonosnim uzvicima mnoštva koje Ga je proglasilo carem. Na njegovim kosim padinama našao je dom kod Lazara u Vitiniji. U Getsimanskom vrtu u njegovom podnožju sam se molio i patio. S ovog brda trebao se vazneti na Nebo. Njegov vrh dotaći će Njegova noga kad se bude ponovo vratio. Ne kao čovek boli, već kao slavan i pobednički kralj stajaće na Maslinskoj gori, dok će se jevrejski uzvici – Aliluja, mešati s neznabožačkim – Osana, i glasovi spasenih kao moćne vojske slići u pokliču: Okrunite Ga, Gospodara nad Gospodarima!

Sad je Isus s jedanaest učenika krenuo prema brdu. Dok su prolazili kroz Jerusalimsku kapiju, mnogi začuđeni pogledi posmatrali su društvo, predvođeno Onim koga su pre nekoliko sedmica poglavari osudili i raspeli. Učenici nisu znali da je to bio njihov poslednji susret s Učiteljem. Isus je provodio vreme u razgovoru s njima, ponavljajući svoja ranija uputstva. Kad su se približili Getsimaniji, zaustavio se da bi se mogli setiti pouka koje im je dao u noći svoje samrtne borbe. Ponovo je pogledao čokot i lozu pomoću kojih je tada prikazao jedinstvo svoje Crkve sa Sobom i svojim Ocem; opet je ponovio istine koje im je tada iznosio. Svuda oko Njega nalazili su se dokazi koji su podećali na Njegovu neuzvraćenu ljubav. Čak su Ga i učenici, koji su bili tako dragi Njegovom srcu, u trenutku Njegovog ponižavanja, osramotili i napustili.

Hristos je boravio na ovom svetu trideset i tri godine. On je pretrpeo njegovo preziranje, vređanje i podsmevanje; bio je odbačen i razapet. Sada, kad se spremao da se vaznese na svoj presto slave – razmatrajući nezahvalnost naroda kojeg je došao spasiti – da li će povući od njih svoje saučešće i ljubav? Hoće li se Njegova ljubav usredsrediti na ono carstvo u kojem Ga cene i u kojem bezgrešni anđeli čekaju da izvrše Njegov nalog? Ne, Njegovo obećanje onima koje voli i koje ostavlja na Zemlji glasi: »Ja sam s vama u sve dane do svršetka veka.« (**Matej 28, 20)

Pošto su stigli na Maslinsku goru, Isus je pošao putem preko njenog vrha prema Vitiniji. Ovde je zastao, a učenici su se okupili oko Njega. Zraci svetlosti kao da su sijali s Njegovog lica dok ih je s ljubavlju posmatrao. Nije ih osuđivao za njihove greške i promašaje, već su reči najdublje nežnosti bile poslednje koje su s usana njihovog Gospoda potekle do njihovih ušiju. S rukama ispruženim da blagoslove i kao da ih uverava u svoju zaštitničku brigu polako se uzdizao između njih, privučen prema Nebu silom jačom od bilo koje zemaljske privlačne sile. Dok se uzdizao, učenici su obuzeti strahopoštovanjem, gledali naprežući oči da uhvate poslednji prizor Gospoda koji se uznosi. Oblak slave Ga je zaklonio od njihovog pogleda, a do njih su dopirale reči, dok su Ga prihvatila anđeoska kola poput oblaka: »Evo ja sam s vama u sve dane svršetka veka.« Istodobno do njih je dopirala najumilnija i najradosnija muzika anđeoskog zbora.

Dok su učenici još uvek začuđeno gledali gore, obratili su im se glasovi koji su zvučali kao najraskošnija muzika. Okrenuli su se i videli dva anđela u ljudskom obliku koji su im progovorili: »Ljudi Galilejci, šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako će doći kao što videste da odlazi na nebo.«

Ovi anđeli pripadali su društvu koje je u sjajnom oblaku čekalo da isprati Isusa do Njegovog nebeskog doma. Najuzvišenija u anđeoskom mnoštvu, bila su ova dva anđela koji su došli na grob prilikom Hristovog vaskrsenja i bili s Njim tokom Njegovog celokupnog života na zemlji. Sa žarkom željom celo Nebo je očekivalo kraj Njegovog zadržavanja na svetu uniženom prokletstvom greha. prispjelo je vreme da svemir sada primi svog Kralja. Zar ova dva anđela nisu čeznula da se pridruže mnoštvu koje je pozdravljalo Isusa dobrodošlicom? Ali u svojem saučešću i ljubavi prema onima koje je On ostavio, sačekali su da im pruže utehu. »Nisu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji će naslediti spasenje?« (**Jevrejima 1, 14)

Hristos se uznio na Nebo u ljudskom obliku. Učenici su videli oblak koji Ga je prihvatio. Isti Isus koji je hodao, govorio i molio se s njima, koji je lomio hleb s njima, koji je bio s njima u njihovim čamcima na jezeru i koji se tog istog dana mučio s njima penjući se sve do Maslinske gore – taj isti Isus je sada otišao da deli presto svog Oca. Anđeli su ih uveravali da će isti Onaj koga su videli kako ide na Nebo, doći ponovo isto tako kako se uznio. On će doći »s oblacima, i ugledaće ga svako oko«. »Jer će sam Gospod sa zapovešću, s glasom arhanđelovim, i s trubom Božijom sići s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuće najpre.« »A kad dođe sin čovečij u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda će sesti na prestolu slave svoje.« (**Otkrivenje 1, 7; **1. Solunjanima 4, 16; **Matej 25, 31) Tako će se ispuniti i Gospodnje obećanje koje je dao svojim učenicima: »I kad otidem i pripravim vam mesto, opet ću doći, i uzeću vas k sebi da i vi budete gde sam ja.« (**Jovan 14, 3) Učenici su se doista mogli radovati u nadi da će se njihov Gospod ponovo vratiti.

Kad su se učenici vratili u Jerusalim, ljudi su ih posmatrali sa čuđenjem. nakon Hristovog suđenja i raspeća, smatralo se da će oni izgledati utučeni i posramljeni. Njihovi neprijatelji su očekivali da će na njihovom licu videti izraz žalosti i poraza. Umesto toga videla se radost i pobeda. Njihova lica bila su ozarena srećom koja nije bila zemaljskog porekla. Nisu tugovali nad neostvarenim nadama, već su bili ispunjeni slavljenjem i zahvaljivanjem Bogu. S radošću su pričali o veličanstvenom događaju, o Hristovom vaskrsnuću i Njegovom vaznesenju na Nebo, a njihovo svedočanstvo mnogi su prihvatili.

Učenici nisu više s nepoverenjem gledali u budućnost. Znali su da je Isus na nebesima i da je Njegova naklonost upravljena njima. Znali su da imaju prijatelja kod Božjeg prestola i žarko su želeli da svoja iskanja Ocu iznesu u Isusovo ime. U svečanom strahopoštovanju poklonili su se u molitvi, ponavljajući čvrsto obećanje: »Što

god uzištete u Oca u ime moje, daće vam. Doslije ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primićete, da radost vaša bude ispunjena.« (**Jovan 16, 23.24) Pružali su ruku vere sve više i više sa čvrstim uverenjem: »Hristos Isus koji umire, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu i moli za nas.« (**Rimljanima 8, 34) Pedesetnica im je donela puninu radosti u pojavi Utešitelja upravo onako kako je Hristos obećao.

Celo Nebo čekalo je da pozdravi Spasitelja dobrodošlicom u nebeskim dvorovima. Dok se uznosio, išao je napred a za njim mnoštvo zarobljenika oslobođenih prilikom Njegovog vaskrsenja. Nebeska vojska pratila je radosnu povorku Klicanjem uzvicima slave i nebeskim pesmama.

Kad su se približili Božjem gradu, anđeli iz pratnje uputili su poziv:

»Vrata! uzvisite vrhove svoje,

Uzvisite se vrata večna!

Ide car slave.«

Radosno je odgovorila straža koja je čekala:

»Ko je taj car slave?«

Ovo su govorili ne zato što nisu znali ko je On, već zato što su želeli čuti odgovor uzvišene hvale:

»Gospod krepak i silan,

Gospod silan u boju.

Vrata! uzvisite vrhove svoje,

Ide car slave.«

Ponovo se čuo poziv: »Ko je taj car slave?« jer anđeli se nikad ne umaraju slušajući uzvisivanje Njegovog imena. Anđeli iz pratnje odgovorili su:

»Gospod nad vojskama;

On je car slave.« (**Psalam 24, 7–10)

Tada su se širom otvorila vrata Božjega grada i anđeosko mnoštvo prošlo je kroz kapije, praćeno tonovima veličanstvene muzike.

Tu je presto a oko njega duga obećanja. Tu su heruvimi i serafimi. Zapovednici nebeske vojske, Božji sinovi, predstavnici bezgrešnih svetova, svi su na okupu. Nebeski Savet pred kojim je Lucifer optužio Boga i Njegovog Sina, predstavnici onih bezgrešnih carstava nad kojima je Sotona pomišljao da zasnuje svoju vladavinu – svi se nalaze ovde da dobrodošlicom pozdrave Otkupitelja. Oni su željni da proslave Njegovu pobjedu i uzdignu Ga kao svoga Kralja.

Ali zadržao ih je mahanjem ruke. Još ne, On sad ne može primiti venac slave i carske haljine. On izlazi pred svoga Oca. Pokazuje svoju ranjenu glavu, probodena rebra, ranjene noge; podiže svoje ruke na kojima se nalaze ožiljci od klinova. On pokazuje dokaze svoje pobjede. Predstavlja Bogu obrtani snop, one koji su vaskrsli s Njim kao predstavnici velikog mnoštva koje će izaći iz grobova prilikom Njegovog drugog dolaska. Prilazi Ocu koji se raduje kad se neki grešnik pokaje; koji se za jednog raduje s pevanjem. Pre nego što su postavljeni temelji Zemlji, Otac i Sin sjedinili su se u zavetu da otkupe čoveka ako ga Sotona bude pobedio. Stegli su svoje ruke u svečanom zavetu da će Hristos postati jemac za ljudski rod. Hristos je ispunio ovo svečano obećanje. Kad je na krstu uzviknuo: »Svrši se«, obratio se Ocu. Sporazum je u celosti izvršen. Sad je izjavio: Oče, svršeno je. Ispunio sam Tvoju volju, Bože moj! Izvršio sam delo otkupljenja. Ako je Tvoja pravda zadovoljena, »hoću da i oni koje si mi dao budu sa mnom gde sam ja«. (**Jovan 19, 30;17, 24)

Začuo se Božji glas kako objavljuje da je pravda zadovoljena. Sotona je pobeđen. Hristovi sledbenici koji su se mučili i borili na Zemlji prihvaćeni su u »Ljubaznome«. (**Efescima 1, 6) Pred nebeskim anđelima i predstavnici bezgrešnih svetova, proglašeni su opravdanima. Tamo gde je On, biće i Njegova crkva. »Milost i istina sreće se, pravda i mir poljubiće se.« (**Psalam 85, 10) Očeve ruke obavile su se oko Sina i reč je izašla: »I da mu se poklone svi anđeli Božiji« (**Jevrejima 1, 6)

S neizrecivom radosti knezovi, i poglavari, i sile priznali su vrhovnu vladavinu Kneza života. Nebeske vojske pale su ničice pred Njim, dok su radosni poklici odjeknuli nebeskim dvorovima: »Dostojno je Jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov.« (**Otkrivenje 5, 12)

Pobedničke pesme pridružile su se muzici s anđeoskih harfi, sve dok nije izgledalo da je Nebo preplavljeno radošću i hvalom. Ljubav je pobedila. Izgubljeni je nađen. Nebo odzvanja od glasova u uzvišenim pesmama koje javljaju: »Onome što sedi na prestolu, i jagnjetu blagoslov i čast i slava i država u vek veka.« (**Otkrivenje 5, 13)

Od ovog prizora nebeske radosti, nama na Zemlji vraćaju se kao odjek veličanstvene reči samog Hrista: »Vraćam se k ocu svojem i ocu vašemu, i Bogu svojem i Bogu vašemu.« (**Jovan 20, 17) Nebeska porodica i zemaljska porodica jedno su. Za nas se naš Gospod uznio i za nas On živi. »Zato i može u vek spasti one koji kroza nj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih.« (**Jevrejima 7, 25)

POPIS BIBLIJSKIH CITATA

1. Mojsijeva

1, 31.....	281
2, 1.....	769
2, 3.....	581
3, 1.....	118
3, 15.....	115
6, 5.....	633
7, 1.....	634
12, 2.3.....	27
14, 18.....	578
15, 14.....	32
19, 2.....	500
19, 14.....	634
22, 2.....	468
22, 7.8.....	112
22, 8.....	469
31, 40.....	479
32, 26.....	198
32, 30.....	107
49, 10.....	34, 205
2. Mojsijeva	
3, 2.....	641
3, 14.....	24
4, 22.23.....	51
12, 11.31.....	77
12, 41.....	32
13, 2.....	51
15, 26.....	824
16, 28.....	283
17, 7.....	126
19, 12.13.....	156
20, 8.....	283
20, 12.....	146
22, 31.....	283
23, 4.5.....	500
23, 21.....	709
25, 8.....	23
30, 12-16.....	155
32, 32.....	422
33, 13.14.....	331
33, 14.....	641
34, 6.....	302
34, 6.7.....	209
3. Mojsijeva	
10, 6.....	709
19, 17.....	441
19, 34.....	500
23, 40.....	291
25, 17.35-37.....	555
25, 25.47-49.....	327
4. Mojsijeva	
3, 13.....	51
9, 12.....	771
14, 34.....	233
24, 17.....	60
5. Mojsijeva	
3, 25.....	421
4, 6.....	28
6, 8.....	612
6, 24.....	288

7, 15.....	824
8, 2.3.....	121
8, 3.....	386
10, 9.....	433
10, 17-19	500
18, 15.....	190
23, 24.25.....	284
26, 19.....	28
28, 10.....	28
28, 65-67	223
29, 29.....	234
32, 4.413, 414.....	769
Isus Navin	
24, 15.....	520
O Ruti	
2, 20.....	327
1. Samuilova	
15, 22.....	590
2. Samuilova	
23, 4.....	103
1. O carevima	
19, 11.12.....	217
2. Dnevnika	
34.....	216
Jezdra	
6, 14.....	233
7, 1.9.....	233
Nemija	
8.....	216
9.....	216
O Jovu	
11, 8.....	412
14, 4.....	172
28, 28.....	89
31, 32.....	500
38, 7.....	281, 769
Psalmi	
2, 1-4	778
2, 12.....	414
17, 4.....	123
18, 35.....	437
19, 7.....	308, 505
22, 16-18	746
22, 30.....	828
23, 1.....	477
24, 7-10	833
25, 14.....	412
33, 9.....	270
37, 10.....	763
37, 19.....	122
40, 7.8.....	410
40, 8.....	24
176, 209, 329	
46, 10.....	363
48, 2.....	576
50, 10-12	434
50, 14.15.....	129
51, 10.....	174
51, 17.....	280

62, 7.....	413
65, 6.....	20
69, 9.....	158
69, 20.21.....	746
72, 8.....	458
77, 20.....	480
85, 10.....	762, 834
91, 6.....	348
92, 4.5.....	282
95, 5.....	20
100, 2-4.....	288
103, 3.....	270
105, 37.....	824
106, 1.....	448
107, 29.30.....	337
109, 5.....	265
111, 4.....	281
111, 9.....	613
112, 4.....	47
116, 12-14.....	348
117.....	672
118, 26.....	592
119, 1-3.9.11.....	89
119, 11.....	123
119, 14-16.....	89
119, 99.100.....	398
119, 165.....	305
122, 2.....	449
122, 2-7.....	76
138, 6.....	301
147, 3.4.....	329
Priče	
3, 1-4.....	89
8, 36.....	764
11, 25.....	142
14, 12.....	738
18, 10.....	131
20, 1.....	149, 222
22, 2.....	403
24, 11.12.....	641
Propovednik	
3, 14.....	769
9, 5.6.....	558
12, 14.....	398
Pesma na pesmama	
5, 10.16.....	827
Isaija1, 5.6.....	266
1, 10-12.16.17.....	590
1, 25.....	107
4, 4.....	107
5, 4.....	596
6, 5.....	246
7, 14.....	578
8, 13-15.....	598
9, 2-6.....	56
9, 6.....	25, 363, 578
11, 1-5.....	56
11, 4.....	103
11, 9.....	828

12, 2.3.....	449
13, 12.....	287, 790
14, 12.14.....	435
14, 13.14.....	22
24, 20.....	780
24, 23.....	458
26, 3.....	331
26, 19.....	786
27, 5.....	259
28, 16.....	413, 598
28, 21.....	582
32, 2.....	103
32, 17.....	337
33, 16.....	122
34, 4.....	780
35, 1.....	305
40, 1-5	135
40, 1.9-11	826
40, 5.....	103
40, 9-11	476
40, 18-29	283
41, 10.....	283
42, 1.....	74
42, 2-4	261
42, 3.....	489
42, 4.....	34
42, 4.21.....	206
43, 1.....	479
43, 1-3	382
43, 1.4.....	327
43, 12.....	347
44, 3.....	47
45, 22.....	283
48, 18.....	331
49, 4.5.7-10	679
49, 6.....	63, 465
49, 16.....	479
49, 24.25.....	259
50, 4.....	254
50, 7-10	123
52, 7-10	828
52, 14.....	118, 690
53, 2.....	27
53, 3.....	600
53, 3.4.....	471
53, 4-6	484
53, 5.....	25
53, 6.....	329
53, 6.7.....	113
53, 7.....	136, 706
53, 11.....	828
53, 12.....	751
54, 10.....	483
54, 13.....	387
55, 3.4.....	471
55, 13.....	305
56, 6.7.....	288
56, 7.....	27
56, 12.....	635

57, 15.....	180, 300
57, 18.....	301
57, 20.21.....	336
58, 4-6.10.....	278
58, 7-10.....	369
58, 8.....	350
58, 13.14.....	289
59, 14.15.....	222
59, 19.....	828
60, 3.....	34
61, 1.2.....	34, 217
61, 2.....	240
61, 3.....	301
62, 4.....	103
62, 4.5.....	151
64, 6.....	174
65, 8.....	149
66, 1.2.....	437
66, 23.....	283, 770
Jeremija	
3, 12.13.....	300
6, 16.....	331
6, 19.....	588
13, 20.21.....	641
15, 16.....	386
17, 5.....	414
23, 6.....	578
29, 11.....	57
31, 3.....	480
31, 13.....	301
31, 33-37.....	106
Jezekilj	
4, 6.....	233
12, 22.....	31
20, 12.....	288
20, 20.....	283
28, 6-19.....	763
28, 12.....	758
33, 11.....	582
33, 15.16.....	556
34, 4.....	478
34, 16.23.25.28.....	477
34, 26.....	141
34, 31.....	479
36, 26.....	407
36, 26.27.....	174
Danilo	
2, 44.....	34
4, 17.....	130
7, 25.....	763
7, 27.....	828
9, 24.25.27.....	233
10, 8.....	246
10, 21.....	99
12, 4.10.....	234
Osija	
6, 3.....	261
11, 4.....	480
12.5.....	579

13, 9.....	583, 588
Joilo	
2, 23.....	827
3, 16.....	780
Amos	
3, 7.....	234
Avdija16.....	763
Mihej	
5, 2.....	44, 470
5, 7.....	27
6, 6.7.....	469
7, 18.....	241, 582
7, 19.....	162, 806
Avakum	
3, 17.18.....	122
Sofonija	
3, 17.....	151
Zaharija	
6, 12.13.....	166
9, 9.....	569, 592
9, 16.17.....	26
12, 10.....	580
13, 7.....	483, 686
Malahija	
3, 1-3.....	161
4, 1.....	763
4, 2.....	22, 261
Matej	
2.....	59
2, 18.....	32
3, 1-12.....	97
3, 2.....	506
3, 3.....	224
3, 11.....	107
3, 12.....	392
3, 13-17.....	109
3, 17.....	119, 579
4, 1-11.....	114
4, 3.6.....	746
4, 4.....	390, 677
4, 5-11.....	124
4, 18-22.....	244
4, 23.....	821
5.....	298
5, 13.....	439
5, 18.....	283
5, 44.....	265
5, 45.....	649
6.....	298
6, 33.....	121
7.....	298
7, 12.....	640
7, 24.25.....	314
7, 29.....	253
8, 2.3.....	266
8, 2-4.....	262
8, 3.....	263, 776
8, 5-13.....	315
8, 10.....	64

8, 11.....	622
8, 19.20.....	294
8, 20.....	383
8, 23-34	333
9, 1-8.32-34	262
9, 6.....	821
9, 9-17	272
9, 18-26	342
9, 34.....	321
9, 38.....	361
10.....	349
10, 8.....	504
10, 17.18.....	354
10, 23.....	541
10, 32.....	707
10, 1-11	214
11, 14.....	135
11, 28.....	289
11, 28-30	328
12, 5-7	285
12, 10-12	286
12, 21.....	489
12, 22-50	321
12, 40.41.....	406
14, 1-11	214
14, 1.2.12.13.....	359
14, 2.....	729
14, 13-21	364
14, 22-33	377
14, 30.....	673
15, 1-20	395
15, 19.....	172
15, 21-28	399
15, 22.....	399, 608
15, 29-39	404
16, 1-12	404
16, 13-28	410
17, 1-8	419
17, 9-21	426
17, 22-27	432
18, 1-20	432
18, 7.....	438
19, 13-15	511
19, 16-22	518
20, 18.19.....	777
20, 20-28	547
20, 22.....	689
20, 26.....	650
20, 28.....	642
21, 1-11	569
21, 12-16	589
21, 23-46	589
21, 9.....	609
21, 17-19	580
22, 15-46	601
23.....	610
23, 8.10.....	414
23, 23.....	88
23, 38.....	627

23, 39.....	580
24.....	627
24, 15.....	234
24, 32.33.....	632
25, 23.....	523
25, 31.....	832
25, 31-46	637
26, 6-13	557
26, 20-29	652
26, 29.....	149
26, 32.....	674
26, 33.....	811
26, 36-56	685
26, 39.....	759
26, 41.....	713
26, 48.....	695, 721
26, 57-75	698
27, 1.....	698
27, 2.11-31	723
27, 4.....	722
27, 22.....	622
27, 25.....	785
27, 31-53	741
27, 42.....	780
27, 51.....	772
27, 54.....	770
27, 62.63.....	796
27, 62-65	778
28, 1.5-8	788
28, 2-4.11-15	779
28, 16-20	818
28, 19.20.....	819
28, 18.....	25, 319, 800
28, 20.166, 224.....	830
Marko	
1, 1-8	97
1, 9-11	109
1, 12.13.....	114, 124
1, 14.15.....	231
1, 16-20	244
1, 24.....	467, 579
1, 27.....	256
1, 35.....	362
1, 40-45	262
2, 1-12	262
2, 7.....	269
2, 14-22	272
2, 27.28.....	285
3, 4.5.....	286
3, 8.....	298
3, 13-19	290
3, 20-35	321
4, 28.....	367
4, 35-41	333
4, 40.....	335
5, 1-20	333
5, 21-43	342
5, 39.....	534
6, 7-11	349

6, 16.....	729
6, 17-28	214
6, 25.....	221
6, 30-32	359
6, 32-44	364
6, 45-52	377
6, 55.....	384
7, 1-23	395
7, 24-36	399
7, 31-37	404
8, 1-21	404
8, 27-38	410
8, 38.....	422
9, 2-8	419
9, 3.....	739
9, 9-29	426
9, 30-50	432
9, 43-45	438
10, 1.....	488
10, 13-16	511
10, 17-22	518
10, 24.26.....	555
10, 32-45	547
11, 1-10	569
11, 11-14	580
11, 20.21.....	580
11, 15-19	589
11, 27-33	589
12, 1-12	589
12, 13-40	601
12, 41-44	610
13.....	627
13, 13.....	355
14, 3-11	557
14, 17-25	652
14, 27.29.....	688
14, 29-31	673
14, 30.....	712
14, 32-50	685
14, 38.....	126
14, 53-72	698
15, 1.....	698
15, 1-20	723
15, 20-38	741
16, 1-8	788
16, 15.....	369, 818
16, 17.18.....	821
16, 20.....	827
Luka	
1, 5-23.57-80	97
1, 15.....	219
1, 32.33.....	82
1, 38.....	98
1, 53.....	268
2, 1-20	43
2, 14.....	308
2, 21-38	50
2, 32.....	465
2, 35.....	145

2, 39.40.....	68
2, 41-51	75
2, 49.....	146, 486
2, 52.....	68
3, 1-18	97
3, 13.....	553
3, 21.22.....	109
4, 1-13	114
4, 5-13	124
4, 16.17.....	236
4, 16-30	236
4, 18.....	428, 500
4, 18.19.....	358
4, 20-22	237
4, 23-27	238
4, 32.253, 355.....	453
5, 1-11	244
5, 12-28	262
5, 15.16.....	362
5, 27-39	272
6, 3.4.....	285
6, 12.....	362
6, 12-16	290
6, 17-19	298
6, 35.....	311
6, 38.....	249, 371
7, 1-17	315
7, 19-28	214
7, 23.....	217
7, 30.....	595
7, 36-50	557
8, 22-39	333
8, 40-56	342
8, 46.....	287
9, 1-6	349
9, 7-10	359
9, 10-17	364
9, 18-27	4109, 28-36
9, 37-45	426
9, 46-48	432
9, 51-56	485
9, 56.....	582
10, 1.....	488
10, 1-24	485
10, 3.....	353
10, 5.....	351
10, 25-37	497
10, 30-32	499
10, 36.....	503
10, 38-42	524
11, 9.....	495
12, 1.....	408
12, 32-34	496
12, 37.....	634
12, 42.....	634
13, 27.....	825
13, 35.....	242
14, 24.....	495
15, 24.32.....	496

16, 17.....	308
16, 31.....	407, 799
17, 20-22	506
18, 7.....	495
18, 11.13.....	495
18, 15-17	511
18, 18-23	518
18, 27.....	555
18, 31-34	547
19, 1-10	552
19, 29-44	569
19, 45-48	589
20, 1-19	589
20, 20-47	601
20, 22-25	725
20, 45-47	610
21, 1-4	610
21, 5-38	627
21, 31.34.46.....	234
22, 7-18.24	642
22, 14-23	652
22, 31.32.....	713, 812
22, 35.....	273
22, 39-53	685
22, 54-71	698
23, 1-25	723
23, 26-46	741
23, 31.....	794
23, 34.....	760
23, 46.....	771, 772
23, 56.....	774
24, 1-12	788
24, 13-33	795
24, 21.....	794
24, 27.....	234
24, 33-48	802
24, 50-53	829
Jovan	
1, 1-3	281
1, 3.....	288
1, 4.....	270, 465
1, 4.5.9.....	464
1, 5.....	80, 470
1, 9.....	317
1, 11.....	27
1, 12.13.....	509
1, 12.18.....	464
1, 14.....	24, 139, 387, 507
1, 16.....	250
1, 19-51	132
1, 27.....	136
1, 27.29.....	219
1, 29.....	176, 180, 385, 439, 477, 579, 594, 622, 651
1, 29-34	137
1, 45.....	145, 292
1, 46.....	71
1, 50.....	148
2, 1-11	144
2, 4.....	486

2, 12-22	154
2, 16.....	591
2, 19.....	777, 785
2, 19.21.....	705
3, 1-17	167
3, 3.....	168, 169
3, 4.....	389
3, 14.....	485
3, 14.15.....	415, 660, 775
3, 16.....	22, 25, 493
3, 17.....	211
3, 22-36	178
3, 29.....	277
3, 33.....	181
3, 36.....	396
4, 1-42	183
4, 14.....	454, 787
4, 34.....	190
4, 43-54	196
4, 48.....	315
5.....	201
5, 14.....	824
5, 18.....	207
5, 24.....	211
5, 28.29.....	211
5, 30.180.....	336, 675
5, 39.....	211
6, 1-13	364
6, 5.7.....	293
6, 14-21	377
6, 22-71	383
6, 30.....	626
6, 33.....	386
6, 37.....	429
6, 38.....	330
6, 45.....	412
6, 51.....	25
6, 53.....	719
6, 53-55	660
6, 54.....	787
6, 54.56.57.....	661
6, 57.....	21
6, 70.....	673, 720
7, 1-15.37-39.....	447
7, 6.....	485
7, 15.....	70
7, 16.17.....	455
7, 16-36	455
7, 40-53	455
7, 17.....	258, 459
7, 18.....	21, 456
7, 51.....	699
8, 1-11	455
8, 12-59	463
8, 25.....	465
8, 28.....	21
8, 29.....	685
8, 32.....	258
8, 44.45.....	467

8, 46.....	287
8, 50.....	21
8, 51.52.....	787
9.....	463
9, 4.....	73
9, 7.....	824
10, 1-30	476
10, 10.....	270, 787
10, 11.....	25
10, 14.15.....	483
10, 16.....	483
10, 17.18.....	785
10, 33.....	470
10, 41.....	219
10, 1-44	524
11, 47-54	537
11, 55-57	557
21, 1-11	557
12, 8.....	640
12, 12-19	569
12, 20-43	621
12, 28.....	409
12, 31.....	679
12, 48.....	626
131, 1-17	642
13, 11.....	563
13, 11.18.....	655
13, 18-30	652
13, 27.....	717
13, 31-38	662
13, 34.....	504
13, 36.37.....	815
14.....	662
14, 3.....	832
14, 5-8	293
14, 6.....	25
14, 16-18	669
14, 17.....	494
14, 27.....	659
14, 30.....	123, 679
15.....	662
15, 10.....	287
15, 12.....	641
15, 17.....	504
16.....	662
16, 11.....	679
16, 12.....	507
16, 19.20.....	277
16, 22.....	788
16, 23.24.....	833
16, 24.....	667
16, 32.....	697
16, 33.....	123
17.....	662
17, 4.....	829
17, 24.....	834
18, 1-12	685
18, 13-27	698
18, 28-40	723

18, 36.....	509
19, 1-16	723
19, 4.....	749
19, 15.....	745
19, 16-30	741
19, 30.....	490, 709, 758, 771, 834
19, 34-37	772
20, 1-18	778
20, 17.....	751, 835
20, 19-29	802
20, 31.....	403
21, 1-22	809
Dela	
1, 9-12	829
3, 21.....	769
3, 22.....	34, 52
4, 12.....	175, 806
4, 13.....	354
4, 32-34	551
5, 28.....	672
5, 31.....	175
5, 41.....	508
6, 7.....	266
6, 10.15.....	354
8, 4.....	233
10, 43.....	211
17, 26.27.....	403
17, 27.....	69
17, 31.....	633
Rimljanima	
1, 4.....	600
1, 20.....	281
3, 26.....	762
5, 1.....	337
7, 12.....	309
7, 24.....	203
8, 2.....	210, 466
8, 3.....	116, 175, 312
8, 7.....	172
8, 11.....	320
8, 29.....	341, 827
8, 33.34.....	568
8, 34.....	833
10, 6-9	184
10, 11-13	403
10, 12.....	249
10, 20.21.....	458
11, 33.....	48
12, 1.....	439
14, 5.12.....	550
14, 19.....	356
15, 1.....	440
16, 25.....	22
1. Korinćanima	
1, 4.....	510
2, 2.....	510
2, 9.10.....	412
2, 14.....	392, 509
3, 11.....	413

3, 16.17.....	161
3, 22.23.....	288
5, 11.....	656
6, 11.....	510
9, 19.....	550
10, 11.....	106
10, 13.....	129
10, 33.....	550
11, 3.....	414
11, 26.....	149, 659
11, 23-26.....	652
11, 27-29.....	656
11, 31.....	314
12, 11.....	853
13, 4.5.....	549
13, 12.....	804
15, 45.....	270
15, 51-53.....	422
15, 52.....	632
2. Korinćanima	
3, 18.....	83
4, 6.....	282, 464
4, 7.....	297
4, 15.....	288, 550
4, 18.....	412, 662
5, 19.....	762
5, 20.....	441, 510
6, 16.....	162, 311
8, 9.....	88
9, 6-11.....	371
10, 5.....	135
12, 10.....	493
13, 5.....	314
Galatima	
1, 4.....	266
2, 20.....	391, 510
3, 7.....	556
3, 13.....	741
3, 28.....	403
4, 4.5.....	31
5, 13.....	651
5, 21.....	806
6, 1.....	440, 504
6, 14.....	661
Efescima	
1, 6.....	113, 834
1, 19.....	200
1, 22.23.....	414
2, 1.....	203, 209
2, 7.....	26, 249
2, 21.22.....	162
2, 22.....	209
3, 6.....	402
3, 10.11.....	26
3, 16.20.....	200
3, 18.19.....	670
3, 20.....	249, 421
4, 11-13.....	362
4, 18.....	764

5, 2.....	563
5, 14.....	320
6, 12.....	352, 508
Filipljanima	
1, 20.21.....	549
1, 29.....	225
2, 6.7.....	22
2, 7.8.....	436
2, 8.....	25
2, 13.....	672
3, 10.....	210
3, 21.....	23
Kološanima	
1, 13.....	320
1, 23.....	633
2, 3.....	465
2, 9.10.....	181
2, 15.....	165
3, 3.....	224
3, 4.....	787
1. Solunjanima	
4, 14.....	786
4, 16.....	832
4, 16.17.....	320
5, 3.....	635
5, 4-6.....	235
2. Solunjanima	
2, 8.....	108
2, 14.....	341
1. Timotiju	
3, 16.....	24
4, 1.....	257
5, 10.....	564
2. Timotiju	
1, 7.....	341
4, 2.....	805
4, 6-8.....	549
4, 16.17.....	355
Titu	
3, 5.....	317
Jevrejima	
1, 3.....	55
1, 6.....	834
1, 9.....	180, 734
1, 14.....	832
2, 11.....	25
2, 14.15.....	320
2, 17.....	24
4, 14-16.....	166
4, 15.....	24
5, 2.....	297, 499
7, 24.....	55
7, 25.....	166, 835
7, 26.....	25
8, 2.....	166
8, 5.....	209
9, 8-12.....	166
9, 12.....	757
9, 28.....	422

10, 5-7	23
10, 7.....	757
10, 21.....	55
11, 6.....	126
1, 8.....	60
12, 2.....	523
12, 24.....	166
12, 26.....	780
1229.....	107
13, 12.....	141
Jakov	
1, 5.....	313, 363
2, 10.....	763
2, 12.....	466
4, 7.8.....	131
5, 20.....	440
1. Petrova	
1, 11.....	234
1, 19.....	50, 653
2, 3-5	413
2, 3-8	599
2, 21.....	209
3, 9.....	265
4, 12.13.....	416
5, 1-4	817
2. Petrova	
1, 4.....	123
1, 16.....	425
1, 19.....	464
2, 9.....	528
3, 4.....	635
3, 10.....	780
3, 12.....	633
1. Jovanova	
1, 1-3	340
1, 2.....	250
1, 9.....	266, 806
2, 3.....	396
2, 3.6.....	409
2, 6.....	504
3, 2.....	113
3, 8.....	270
3, 11.16.....	551
3, 22.....	668
4, 7.....	139, 638
4, 7.16.....	816
4, 12.20.....	505
5, 11.12.....	388
5, 12.....	530
5, 14.15.....	266
Juda	
9.....	421
24.....	632
Otkrivenje	
1, 1.....	99
1, 3.....	234
1, 7.....	832
1, 18.....	320, 484, 669
2, 4.5.....	280

3, 3.....	635
3, 7.8.....	113
3, 12.21.....	549
3, 17.18.....	280
3, 20.....	161, 489, 804
5, 5.....	243
5, 12.....	131, 834
5, 13.....	835
6, 16.17.....	740
7, 15.....	302
7, 15-17	332
12, 10.....	761
12, 17.....	398
13, 11-17	122
14, 6.14.....	633
15, 3.4.....	58
16, 15.....	635
19, 6.....	48
19, 6.7.9.....	151
19, 16.....	739
22, 9.....	99
22, 17.....	454, 822

INDEKS

A

AVRAM Božji cilj u pozivanju 27
 njegova vera u Isakovo rođenje 98
 njegovo prirodno potomstvo razlikuje se od njegove duhovne veze 106, 107, 466, 477
 otkriveno mu je ropstvo u Egiptu 32
 video unapred Hrista 112, 113, 468, 469
 ADAM i Eva sastaju se s Hristom pre i nakon izgnanstva iz raja 290
 molio se na poljima i gajevima 290
 njegovo iskušenje upoređeno s Hristovim 116–118
 očekivao Mesiju
 ANA svedok za Hrista 55
 ANA suđenje Hristu pred njim 698–703
 utvrđivanje dve Hristove krivice 699
 ANđELI blagodat krsta za njih 20, 26, 626, 758, 761, 764
 donose svaki blagoslov 142, 143
 idu s ljudima u svakodnevnom životu 48
 kraj Hristovog groba 779–781, 788–790
 Hristovo rođenje – bdiju na Njim 43, 44
 Lucifer ih je prevario 22, 758, 759
 mudraci 60
 njihova moć 70
 njihova samopožrtvovnost 21
 njihova služba Isusu 67, 71, 81, 112, 131, 240, 528, 693, 694
 njihova služba Jovanu Kristitelju 224
 njihova služba onima koji su u iskušenju 440, 639
 njihovo saučešće u Hristovim samrtnim mukama i smrt 693, 700–715, 753, 756, 759, 760
 njihovo zanimanje za otkupljenje 19, 37, 759, 760, 764
 oni i pastiri 47
 oslobađaju od zlih duhova 259
 osvedočavanje o grehu 104, 300
 pali, ranija njihova slava 760
 prate Isusa do Božjeg grada 833
 prisutni na Gospodnjoj večeri 656
 raduju se Hristovoj pobedi 769
 saraduju s ljudima u propovedanju evanđelja 297, 442

s roditeljima u poučavanju njihove dece 517
 šalju vest učenicima i Petru 793
 štite sve Hristove sledbenike 240, 348, 356, 473
 teše učenike nakon Hristovog vaznesenja 831, 832
 ulaze u naše domove sa siromašnima 639
 u službi nevoljnima 500
 vode one koji traže istinu 71, 141, 224
 zaštitili Lota, Jelisija, Hrista 240
 APOSTOLI da svedoče pred sudovima 334, 335
 drugi uslov nakon ponovljenog naloga apostolima 810, 818
 Hristovi predstavnici 349, 352, 354, 357, 358
 na brdu vaznesenja 506–508, 832
 na putu prema Golgoti 743
 njihova nada, zbunjenost, razočaranje zbog sudbine Jovana Krstitelja 245, 246, 526
 njihova nesposobnost shvatanja i vrednovanja Hristovog karaktera 506–508, 565
 njihova vera u Hrista 393, 411
 njihovo druženje sa Isusom 151, 152, 292, 299, 349, 350, 359–361, 809
 njihovo posredovanje prilikom hranjenja pet hiljada ljudi 369
 njihovo poučavanje 352–358
 njihovo razočaranje zbog Hristovog odbijanja da Ga učine carem 377–380
 njihov rad kao Hristovih pomoćnika 349, 350
 opasnost od duhovne oholosti 360, 493
 pod gorom blagoslova 299
 posle Njegove smrti 772
 povratak s misionarskog puta 358, 360
 poziv četvorici kraj Galilejskog jezera 249
 prepirka oko toga ko će biti najveći 432, 435–437, 549, 550, 643, 646, 719
 priprema za prvo misionarsko putovanje 349–351
 rad od kuće do kuće 351
 različitost njihovog karaktera 296
 razočaranje kad je odložio odlazak Lazaru 526
 razočaranje prilikom izdaje 696, 697
 razočaranje prilikom opomene o Njegovom stradanju
 411, 415, 417, 418, 547, 548
 rukopoloženje dvanaestorice 290, 291, 293, 296
 sedmorica na Galilejskom jezeru 809, 811
 trojica prilikom preobraženja 418–425
 uputstva u gornjoj sobi i na putu ka Golgoti 662–680, 804, 805
 zašto su neobrazovani ljudi izabrani za apostole 249, 250
 (Vidi: Vaspitanje)
 zašto su poslali samo Jevrejima 351
 APOSTOLSKO nasleđe 467
 AHELAJEV karakter 66

B

VAVILON jevrejsko ropstvo u njemu 28, 29
 BACANJE MREŽE desno od čamca – značenje 811
 VALAMOVO PROROČANSTVO o Isusu poznato mudracima 50, 60
 VARAVA birajući njega Jevreji izabrali Sotonu 739
 lažni mesija 733
 suprotnost u odnosu na Hrista 735
 BESEDA na gori, cilj 298, 299
 VITANIJA Jovan Krstitelj u 132
 Hristove posete 524, 525, 529, 557
 VITLEJEM Josif i Marija u njemu 44–48
 poseta mudraca 63
 VITLEJEMSKA ZVEZDA anđeli 60
 VITSAIDA Hristovo čudo isceljenja 202, 203

poseta Hrista i učenika 361, 364
s Kapernaumom i Horazinom odbacuje Hrista 489
zamućivanje vode u banji 201
BIBLIJA kako je proučavati 390, 391
BLAŽENSTVA 299–306
BLIŽNJI ko je moj bližnji? 498, 500, 503
BOG vladavina i providenje 356
Njegova briga za nas 313, 357 (Vidi: Ljubav)
BOGATI MLADIJ pita za uslove večnog života 518–520
Hristov odgovor vređa Judu 719
BOGATI zanemaruju siromašne 639, 640
BOGOHULJENJE govoriti protiv Hrama 155, 156
optužba protiv Hrista 205, 208, 269, 470, 708, 709
protiv rabinskih zakona 205
BOGOSLUŽENJE pravo – šta je 189
BOLESNI i jadni oplakuju Hristovu smrt 775–777
BOLEST Jevreji smatrali kaznom zbog greha 267, 470, 471
Hristova nepromenjena moć da leči 270, 823
uzrok i izlečenje 270, 824, 825
BORBA između Hrista i Sotone, početak 22
Hristovi sledbenici učestvuju u njoj 352
ponovljena u srcima ljudi 117
poslednji sukob 122, 762–764
rezultati 25, 26, 57, 625, 758, 761, 764
u ovom svetu 114–116
u toku Hristovog života 115–117, 257, 758–761
BORBA I RAZDOR Sotonin cilj 396
Hristos je pokušao da izbegne 181, 253, 434, 498
učio učenike da izbegavaju 350
BOŽJA REČ dokaz Njegovo božanstva 198
duh i život 390
kako je proučavati i usvajati 139, 140, 390
kapetanovo objašnjenje 316
korist od usvajanja
Hristova reč – duh i život 390
Hristos je podsticao ljude da je pročitavaju 154
njena sila u vaskrsenju udovičinog sina 318
odbrana od zlih duhova 257, 258
od nje čovek treba da živi 121, 122
rezultat odbacivanja 587, 588
sila kojom je Hristos pobedio 123, 124
svi da proučavaju za sebe 141, 390, 458, 459
temelj vere i izgradnje karaktera 126, 314
živo seme 192
BOŽJI GLAS kod Hristovog krštenja 112, 116
kroz Hrista Jevrejima kao glas nekog stranca 213
objavljuje da smo prihvaćeni kroz Hrista 113
prilikom preobraženja 425
u Hramu 624
BRAJA hrišćani, grešnicima a i svetima 638
BURA iskušenja 336
Hristos ide po budnom moru 381
Hristos je utišava na moru 334, 335
strasti 336, 337

C

CARINICI otvoreniji za istinu od fariseja 275 (Vidi: Matej i Zahej)
ubirači poreza – karakter i društveni položaj 272

CARSTVO milosti i slave
Božje, bez spoljašnjeg sjaja 506, 508, 509
Hristovo – njegov zakon, služba drugima 549–551 (Vidi: Mesija i Jevreji)
ovoga sveta – Sotona ponudio Hristu u obliku kakav su Jevreji želeli 130
proročanstvo i objavljivanje 234
slave predstavljeno u Hristovom preobraženju 421, 422
KEDRON potok, u vreme Praznika senica zahvatali iz njega vodu 448, 449
CEZARIJA FILIPOVA Hristovi razlozi za posetu 411, 418
poučavanje učenika 411–417
CRKVA da otkriva Hristovu slavu 26, 680
Hristos je njen temelj i glava 414
njena odgovornost prema zabludelim člnaovima 440, 441, 805, 806
suštinske odlike radnika u njoj 805 (Vidi: Radnici za Hrista)

Č

ČOKOT Izrailj 675
Hristos pravi 675–677
ČUDA HRISTOVA deset gubavaca 347, 348
delovanje na, narod 163, 164, 208, 232, 270, 271, 318, 319, 338, 339, 377, 378
Nikodima 168
sveštenike i rabine 164, 265, 266, 270, 271, 322, 537–540
druga čuda – pretvaranje vode u vino 144, 145, 148
gluvonemi 404, 471
gubavac 262, 263
hodanje po moru i pristajanje lađe na obalu 381, 382
hrana za četiri hiljade ljudi 365
isterivanje đavola iz opsednutog u Kapernaumu 255, 256
isterivanje skvrnitelja iz Hrama 157, 158, 590, 591
izlečenje plemićevog sina 198, 199
Jairova ćerka 342, 343
kapetanov sluga 315, 316
karanje fariseja 243, 406
ćerka Sirofenićanke 309–402
Hristos optužen da radi Sotoninom silom 321, 322, 456
Lazar 535, 536
ljudi iz Geraze 337, 338
nalaženje novca za crkveni porez 434
nemoćni čovek 201, 202
ne radi zadovoljavanja neverstva i oholosti 407
nije ih činio radi sebe 119, 120
nisu najveći dokaz Hristove misije 261, 406, 799 (Vidi: Znak)
Njegovo vaskrsenje 780, 785
obećanje čuda u evanđeoskom nalogu 821, 823, 825
oduzeti 267–269, 271
opsednuti dečak 427–429
opsednuti slepi i nemi 321
otkrivala su silu koja je delovala u prirodi 367
otkrivanje prošlosti Samarjanki 192
Petrova tašta i mnoštvo 259, 260
pobožan život – najbolji od svega 407
pomoću anđela 143
preobraženje 421
sila apostola na delu 350, 360, 490
slepi prosjak 470, 824
suva ruka 286
uho prvosveštenikog sluge 696
ulov ribe 245, 246, 810
vaskrsenje mladića iz Naina 318

utišavanje bure 334, 335
vaznesenje 790, 830, 831 (Vidi: Hristos veliki Lečnik)
žena bolesna od tečenja krvi 343, 344

D

DANAK cilj Jevreja prilikom traženja 432, 433
Hristov razlog za plaćanje 434
neki slojevi oslobođeni 433
Rimljanima, Hristos je potvrdio davanje 601, 602, 725
tražen od Hrista 432, 433
DANILO da se razumeju njegova proročanstva 234
njegovo proročanstvo o Mesiji 31, 34, 99, 233, 234
u ropstvu otkrivao znanje o Bogu neznabošcima 27
DAR Isusu od mudraca 63, 564
Marije iz Vitanije 559, 560
predstavlja Božji dar nama 565, 566
DAR LJUBAVI mio Isusu 564, 565
mrtvima, davati dok su živi 560
siromašnih ne treba odbiti 615, 616
udovičine dve lepte 614, 616
ugodan Bogu 615
DAROVI DUHA obećanje o njima 821, 823–825
DAVANJE milostinje 107, 312, 519, 523
prava pobuda 312
radost Boga i anđela 21
uslov za primanje 369, 370
zakon prirode 20, 21
DEKAPOLIS hrani mnoštvo 404, 405
izlečeni propovedaju Hrista u 339, 340
Hristos primljen u 340, 341, 404, 405
DEMONI kod krsta 746, 760
u ljudskom obliku prilikom Hristovog suđenja 733
DESETAK 397, 616, 617
DETE Hristovi učenici da budu kao ono 437
DECA (Vidi: Vaspitnje, Priroda)
dovedena Isusu 511, 517
Hristov primer 68, 71–74, 80–82, 89, 90
Njegova nežnost prema krivima 517
njihovi darovi mili Isusu 564
njihovo slavljenje ukoravaju fariseji 592
s Hristom u Hramu 529
DELA ispit karaktera i osnova za nagradu 106, 107, 314, 466, 467, 637, 641
Hristovi učenici učiniće veća od Njega 664, 667
milosrđa, očekuju se od Božje dece 350, 351, 504, 640, 641
ne mogu dati spasenje 280, 314
DOBROČINSTVO Hristov život – načelo Zakona 190, 191, 311
DOBROVOLJNA SLUŽBA jedino prihvatljiva Bogu 487
DRUGI HRISTOV DOLAZAK čekati ga 634
kod vaznesenja 831, 832
kome je lupež i zamka, 635, 636
možemo ga ubrzati 633, 634
naša uteha 320, 632
njegova slava 739
obećanje učenicima 417, 663
proročanstva o njemu da se shvate 234, 235
tačno vreme nije otkriveno 632
u svadbi i Gospodnjoj večeri 149, 151, 659, 660
znaci 631–633

DRUŠTVENE RAZLIKE Hristov rad da ih ukloni 402
mrske Bogu 403
nemaju mesta među učenicima 437 (Vidi: Isključivost)
DRUŠTVENI ODNOSI 83, 152, 153
Hristov primer 89, 91, 150, 151, 183, 184, 193, 194, 274, 276
uticaj 152, 193, 194, 274
DVODELJA Isus 72; prezren 237, 238
DRVO poznaje se po rodovima 107, 314
DUGA oko Božjeg prestola 493
DUHOVI (DAN) obraćenje na ovaj dan rezultat Hristovog rada 192, 266, 274, 359, 360, 620, 770, 775
priprema apostola 827, 833
DUHOVNA GORDOST apostoli u opasnosti 360
DUHOVNO SLEPILO fariseja 475
DUŠEVNE MUKE Hristove – pobeda nad njima 624, 625, 693, 756
njihov uzrok 575–578, 624, 686–690, 752–756

E

EMAUS Hristovo poučavanje na putu 795–800
vraćanje u Jerusalim 801, 802
EVANĐELISTI radeći dva po dva (Vidi: Radnici za Hrista) 350
u radu od kuće do kuće 351
EVANĐEOSKA SILA preporođenja 826
EVANĐEOSKA VEST nema mesta za tradicije, ljudske teorije, crkveno zakonodavstvo 826
EVANĐEOSKI NALOG obnovljen nakon Hristovog vaskrsenja 805, 810, 811, 818, 822
predan apostolima 291, 349–358
svim hrišćanima 822, 823
EVAĐEOSKI POZIV celom ljudskom rodu 194, 328, 329, 403
mora se uputiti svima pre Hristovog drugog dolaska 633, 831, 822

F

FARISEJI bezdušnost prema nesrećnima i odbačenima 267, 406
dok su poštovali mrtve proroke, dotle su odbacili Hrista 618, 619
gajili lažnu pravednost 309
gajili mržnju prema Rimu 405
izopačili sistem desetka 617
Hristos ih je učutkao 608, 609 (Vidi: Sadukeji)
kušali su Hrista u vezi s davanjem poreza Cezaru 601, 602
mnogi idu njihovim stopama 280, 587, 588, 613
načinili od bogoslužnja ropski jaram 204, 612
najveća zapovest 606–608
nisu verovali svojim optužbama protiv Hrista 322
odbacili istinu zbog formalizma i predaje 279, 280
pljačkali udovice 614
pokazali zavist prema Hristu prilikom svečanog ulaska 572, 580
ponositi na poreklo od Avrama 105, 106, 466, 467
pravovernost koja je razapela Hrista 309
samoživost, licemerje 408, 409
tražili od Hrista znak 405, 406
ujedinili se s Irodovcima protiv Hrista 601
voleli su hvalisanje na gozbama, molitvama, u oslovljavanju, nošenju oznaka, itd. 261, 612–614
zakon u vezi s nečistom namerom 617
FENIKIJA cilj Hristove posete 399, 400, 402, 403
FILIP kolebljiva vera 140, 292, 293, 663
Hristos ga je pozvao, a on zove Natanaila 139, 140
postao učitelj po božanskom nalogu 293
učenik Jovana Krstitelja 292

G

GAVRILO Danilu i učeniku Jovanu 99, 234
javlja se Zahariji 98
po položaju do Hrista 196
GALILEJA dom Isusovog detinjstva 66
kako je prihvatila Hrista 196
Njegovo poslednje putovanje iz nje 485
odvratila se od Isusa 393
protivljenje u njoj 360, 361
središte Njegovog rada 231, 232
strah apostola 486
susret na bregu 674, 793, 818, 819
GALILEJSKO JEZERO Isus uči kraj njega 244, 245, 333, 342, 811–816
Hristos ide po njemu 381
povratak učenika na njegovu obalu nakon Hristovog vaskrsenja 809
stanovništvo istočne obale 333, 334
utišavanje bure 334, 335
GARIZIM brdo, samarjanski hram i bogoslužjenje u njemu 188
GERAZEN dokaz Hristove otkupiteljske moći 341
izlečeni opsednuti, prvi misionari u njoj 340
izlečenje opsednutih 337, 338
Hristos oteran iz nje 339
rezultat njihovog rada 340, 404
GETSIMANIJA Hristovo pribežište za molitvu 674, 685, 686
Njegove duševne patnje u njoj 685-694
Petrova molitva i pokajanje u njoj 713
GLAS anđeli čeznu da koristimo svoj glas za Hrista 297
GLEDANJE NA HRISTA menja 439
GNEV opravdani 310, 619, 620
GNEV JAGNJETOV zbog zanemarivanja duša koje ginu 825
GOLGOTA značaj, izvan Jerusalimske kapije 741
GORNJA SOBA mesto sastanka Hrista i učenika 642, 802, 806, 807
GOSPODNJA VEČERA blagoslovi od primanja 656-661
greška isključivanja s nje 655, 656
zalog zaveta otkupljenja 656, 659
GOSTOPRIMSTVO Hristovim slugama 351, 352, 357
siromašnima i koji pate 358, 638, 639
GRAĐANSKE I VERSKE OBAVEZE njihove granice 602
GRCI posećuju Isusa 621-625
GRČKI JEZIK vladao je u vreme prvog Hristovog dolaska 32, 33
GREH opasnost od gajenja 439
ropstvo 466
sprečava shvatanje istine 302, 455
za njega nema opravdanja 311
GROBOVI MRTVIH rasipno ukrašavanje, idolopoklonstvo 618
GUBA i oduzetost upoređene s fanatizmom i neverstvom 271
priroda i posledice 262, 263
GUBAVAC delovanje čuda na sveštenike 266
izdvajanje 262
očišćenje – slika duhovnog očišćenja 263, 266
GUBAVCI nezahvalnost devetorice 347, 348
njihova žalost nakon Hristove smrti 775, 776
GUNĐANJE sumnja na neverstvo 807, 808
učenika zbog nevolja koje su sami izazvali

H

»HAJDE SA MNOM« nalog Petru 815, 816

HRAM bolesni i nevoljni isterani iz njega nakon Hristove smrti 775, 776
Božje svedočanstvo Hristu o njemu 624, 625
deca slave Hrista u njemu 592
izlečenje u njemu 162, 163, 592
Hristos ga čini 157-161, 590, 591
Njegov konačan odlazak iz Hrama 626
optužba protiv Hrista prilikom suđenja 706
poseta Grka Hristu u Hramu 621, 622, 625
predskazano njegovo uništenje 577, 627
predstavlja očišćenje srca 161
predvorje, menjačnica i stočna tržnica 154, 155, 589
rasveta za vreme Praznika senica 463
»Razorite ga i ja ću ga opet podići«, dvostruko značenje 164, 165
svetlost 576
upoređen sa Sinajskim brdom 156
»Ustaću« – kako se ispunilo 165, 166
veličanstvenost 575, 576, 627
zavesa se razderala na dvoje i žrtvena životinja pobegla prilikom Hristove smrti 756, 774
završetak Hristovog učenja u njemu 610, 619, 620
zidanje i služba u njemu uništena od strane Jevreja 165
zid razdvajanja između Jevreja i neznabožaca 193
HRAM SAMARJANA 188
HRANJENJE PET HILJADA Hristovo brigovodstvo 365, 366
narodno iščekivanje ovim se rasplamsalo 377
otkrilo silu koja je izazvala prirodnu žetvu 367
pouke o
jednostavnosti 366, 367
zavisnosti od Boga 368-371
štednji, telesnoj i duhovnoj 368
služba siromašnima 369
u ličnoj odgovornosti 370
u propovedanju evanđelja – dajući primamo 369, 370
u službi 369, 370

I

ILIJA Jevreji ga očekivali kao Hristovog preteču 135
na brdu preobraženja 421, 422
poslan kod udovice u Sarepti 238
u pustinji, molitva 310
IMENA ZAPISANA NA Nebu 493
IROD ANTIPA griža savesti i strah 233, 360
naveden od Irodijade da baci u zatvor i pogubi Jovana Krstitelja 214, 220-222
osvedočen proročanstvom Jovana Krstitelja 214
poslednja opomena milosti njemu 731
poštovanje proroka 200
prilikom suđenja Hristu 729-731
IRODIJADA mržnja prema Jovanu Krstitelju 214
smišlja osvetu 220, 221
IRODOVCI ujedinjuju se s farisejima protiv Hrista 601
IROD PRVI i mudraci 61-64
ISCELJENJE cilj 366
Hristos je provodio mnogo vremena isceljujući 350
molitva za isceljenje i upotreba lekova 824
obećanje 821, 823-825
telesno, predstavlja duhovno 203, 266, 267, 270, 344, 347, 821
ISKLUČENJE 472
ISKLUČIVOST Jevreja 29, 33, 86, 400, 498, 500, 819, 820
Hristos se suprotstavlja 86, 150, 151, 193, 243, 273, 274, 306, 402, 498-503, 820, 822, 823

milostivi Samarjanin 503
prilikom Gospodnje večere 656
primer Jovana Krstitelja 102
rezultat 35-37, 150
ISKRENOST svrha službe Bogu 312, 313, 330
ISKUŠENJE blagoslov 126, 224, 225, 301-306
Ilija u pustinji primer 301
kad je najteže, Božja pomoć je najbliža 528
ISKUŠENJE POJEDINCA kako se završavaju 321, 322, 324, 587
ISTINA njeno razumevanje zavisi od odbacivanja greha 302, 455, 456, 494
opasnost od omalovažavanja 490
oslobađa 466
pomešana sa zabludom doprinosi službi Sotoni 287
ISUS vidi: Hrist
JOVAN (apostol) – i Jakov zabranjuju čoveku da izgoni đavole 437, 438
karakter 139, 292, 295, 296, 645
najmlađi među apostolima 292
na poslednjoj Pashi i u vrtu 644, 645, 654, 688, 689
pokorava se Hristovoj sili oblikovanja 250, 295, 296
prilikom Hristovog suđenja, na krstu, na grobu 710, 711, 752, 772-774, 789
sedi kraj Hrista u Njegovom carstvu, želja 548, 549
sledi Isusa 138, 139
traži da oganj padne na Samarjane 214
JOVAN KRSTITELJ – bačen u tamnicu 214
izaslanicima Sinedriona 133-136
izbledela omiljelost 178
karanje prevrtljivaca 105, 106
nedovoljan za postavljanje crkvenog temelja 181
njegovo dvoumljenje o Isusu 215, 216
njegova vera u Mesiju 103, 136, 137, 215-217, 220
početak njegove službe 104, 105
pohlepnost i čulnost njegovog vremena 100
potrebne osobine 100, 101
predstavlja one koji objavljuju Hristov drugi dolazak 101
proročanstvo o njegovom rođenju 97-100
samoodricanje i neustrašivost 101-103, 108, 180, 215, 218, 223, 224
smrt 222, 360
susret sa Hristom 109-111
svedok za Hrista 112-136, 137, 179, 180, 219, 220, 224
upoređen s Enohom 225
s Ilijom 104, 135, 217, 225
uticaj njegovog rada 105, 108, 109, 132, 133, 178, 223, 224
veličina 100, 218-220
vest utehe 216-218
zašto je dopuštena smrt 223, 224
IZDAJA izlazak u predskazano vreme 31, 32
osuda rabinskih zakona 205
protiv rimskih vlasti, optužba protiv Hrista 772
IZGUBLJENA OVCA ovaj svet 693
IZGUBLJENO DETE prikazuje zanemarivanje duša 825

J

JAIR vaskrsenje ćerke 342, 343
JAKOV video Boga 107
lestvice, Hristos 311, 312
JEDENJE HRISTOVOG TELA prihvatanje Hrista verom 389, 660
JEDENJE HLEBA slika koju su koristili rabini 386
Hristos isto tako koristio 386-391

JEDINSTVO kako se postiže 296
 crkve, dokaz jedinstva sa Hristom 678
 JEDNOSTAVNOST Hristovo detinjstvo 74
 pružena pouka o njoj u prvom čudu 144
 u čudu s hlebovima 366, 367
 JERIHON 132
 opis Hristove posete 552
 put između njega i Jerusalima 499
 JERUSALIM (Vidi: Judeja)
 nakon vaznesenja rad apostola treba da otpočne u njemu 820, 821
 njegova slava da je prihvatio Hrista 597
 pobedonosni ulazak 569-575
 Hristov plač nad njim 575-578, 580, 587
 uništenje (Vidi: Uništenje)
 JEVREJI Božja namera da ih uzvisi 28
 čuvari prave vere 188, 189
 formalizam, fanatizam, čulnost 29, 30, 35, 36, 100
 iskvarenost sveštenstva 30
 izabrani da budu svetlonoše 27, 188, 189
 Hristov dolazak objavljen 231, 351
 nezadovoljstvo pod Rimljanima 30, 62, 63, 104, 310
 odbacili Hrista
 pošto je govorio istinu 467, 468
 pošto je tvrdio da je jedno sa Bogom 207, 208, 457, 469, 470
 pošto su Božju reč zamenili rabinskim učenjem 489, 737, 738
 zbog čistoće 243
 zbog odbijanja da Ga zacare 391
 zbog poniznosti i stradanja 137, 138, 237, 238, 241, 470, 471
 odbacivanjem Hrista krivi za krv proroka 618, 619
 otpad 28, 193
 predstavljeni nerodnom smokvom 581-584
 ropstvo 28, 29
 spasenje uzdanjem u svoja dela 29, 36, 113, 155, 278-280, 362
 tvrdnja da potiču od Avrama 106, 466, 467
 uzvik »krv Njegova za nas!« 739, 740
 JEZICI dar, na dobro učenika 821
 JOV njegov život pouka 471
 JONA znak kao i Hristos 406
 JOSIF I MARIJA cilj vođenja Isusa na Pashu 75, 78
 na Pashu i natrag 75-82
 putovanje u Vitlejem 44
 rabini ih pozivaju protiv Isusa 86, 90 (Vidi: Marija)
 u Egiptu 64
 vreme Josifove smrti 145
 JUDA ispovedanje i smrt 721, 722
 kritikovanje apostola 717, 718
 Hrista 718-720
 na gozbi kod Simona 559, 563, 720
 na poslednjoj Pashi, pranje nogu i Gospodnja večera 644-649, 653, 655, 717, 718, 720
 odbacuje prekora 298, 717, 720
 pojava i karakter 294-295, 559
 pokretač plana da zacare Hrista 718
 prekretnica u životu 719
 prodaja Hrista za cenu roba 716
 rano iskustvo u vezi sa Hristom 716, 717
 razočaranje prilikom Jovanove smrti 718
 uticaj na učenike 719
 zašto je prihvaćen za apostola 293, 294, 717
 JUDEJA mesto Hristovog prvog pojavljivanja i službe 60, 61, 63, 64, 231

odvrtila se od Hrista 164, 181, 213, 232

K

KAPERNAUM centar Hristovog rada u Galileji 252, 253, 259
isceljenje mnoštva 259, 260
izlečenje duševno poremećenog u sinagogi 255, 256
kasnije posete 267, 316, 342, 383, 384, 432
Horazin i Vitsaida, plač nad njima 489
Hristos odbačen u 383, 391-393, 489
propoved o hlebu života 384-390
zašto Hristos nije ostao u njemu 260, 261
KAJAJA karakter 539, 540, 703
Hristos doveden pred njega 703
osvedočen u Hristovo božanstvo 704, 705
pred Pilatom traži osudu za Hrista 726, 739
prezrivo odbacuje Judinu ispoved 722
sadukej 703, 708
savet da jedan umre za ceo narod 539, 540
savetuje da se Hristos ubije 539-541
strah nakon raspeća 771
vaskrsenja 781
više kriv od Pilata i Iroda 736, 737
značenje cepanja svešteničke odeće 708, 709
KAMENOVANJE Jevreji pokušali kamenovati Hrista 470
svedoci prvi bacaju 461
KANA Hristos je dva puta posećuje 144, 196
KAPETAN kraj krsta 770
KAPETAN IZ KAPERNAUMA - 315, 316
KARAKTER dela dokaz karaktera 107, 309, 310
naš određuje uticaj na druge 306
rezultat života 312
upropašten grehom, Hristos obnavlja 37, 38
KARAKTER – izgrađivanje – Hristovo uzor 208, 209
KARANJE greha i Božja ljubav 104
Juda odbacuje 195, 720
Hristos kara bez gneva 352, 353, 619, 620
Hristovo prihvataju učenici 296
krivca 441
verno, potvrđeno na Nebu 805, 806
KARIKA – u lancu spuštenom da spasi svet
svaki hrišćanin 417
KARMELSKA GORA apostoli gledaju na nju sa željom da vatra spali Samarjane 487
KAZNA odrublivanje glave 204, 698
KLETVA izrečena farisejima 614-620
Kapernaum, Horazin, Vitsaida 489
KLJUČEVI nebeskog carstva – nisu dati Petru 414
značenje 414
KNJIGA BOŽJEG PROVIĐENJA – 313
KOLIBE na Praznik senica 290, 291, 448
KORBAN – 396, 397
HRISTOS božanska i ljudska priroda sjedinjena u Njemu, a tako i u nama 123, 296, 442
božanska priroda zasjala kroz ljudsku 130, 158, 162, 421, 459, 590, 707, 731
jedno sa Bogom 19, 23, 24, 111, 207, 208, 210, 311, 465, 483, 663, 664
jedno sa čovekom 25, 26, 41, 312, 325, 327, 329, 336, 363
Njegova božanska sila nije izražena u korist ličnog opravdanja 119, 120, 700, 703, 729, 734
HRISTOS cenio ljubav i ljubaznost 364, 365
čeznuo za saosećanjem u patnjama 687, 688
dobrovoljna žrtva 23, 483

društvena ljubaznost 150, 151, 274
 imao je cilj u svakom delu 147, 206, 393, 394, 451, 486, 572
 izbegavao, isticanje 43, 74, 261
 raspre 181, 253, 434, 498
 karakter bezgrešan život 123, 467, 468, 727, 723, 735
 lik, držanje, izgled 137, 138, 145, 197, 210, 237, 254, 277, 594, 704, 705, 724, 735, 736, 738, 753, 832
 milost prema Judi 295, 563, 645, 655, 695, 696, 722
 mir – iz sklada sa Bogom 330
 iz vere u Boga 335, 336, 679, 756
 neumorna marljivost 72, 260
 nije pravio nikakve planove za sebe 208
 nije srljao nepotrebno u opasnost 355, 451, 541
 zavisnost od Boga 123, 335, 336, 363, 368
 zavisnost od Božje reči kao sile za pobedu 123
 patio zbog poruge i sramnog postupanja 624, 700
 podnosio samoću i nerazumevanje 89, 92, 11, 325, 422, 425, 564, 565
 poslušnost Božjoj volji i Zakonu 24, 84, 85, 89, 90, 117, 123, 125, 146, 147, 190, 329, 330, 486, 624, 690,
 693, 734, 735
 predznanje 78, 147, 157, 410, 490, 534, 577, 622, 623
 prikazan u žrtvi 20-23, 57, 622, 632
 samilost 327
 saučešće 74, 87, 91, 144, 150, 151, 189, 193, 254, 274, 318, 319, 364, 479, 479-483, 533, 743, 830
 u siromaštvu i poniznosti 23, 25, 43, 49, 50, 52, 68, 72, 74, 86-88, 137, 237, 242, 243
 upoređen s Jakovljevim lestvama 311
 prvosveštenikom 25
 rođakom koji iskupljuje jevrejskog dužnika 327
 zmijom podignutom u pustinji 174, 175, 415, 485
 vera i hrabrost pred prividnim neuspehom 330, 678
 zanimanje za svoje učenike 138, 291, 327, 360, 379, 381, 394, 689, 695, 795, 830, 833, 834
 HRISTOVE titule, zvanja, imena
 Bezgrešni 111, 123, 462, 467, 468, 724
 Bog silni 25, 588
 Božanski Učitelj, najveći Vaspitač 138, 194, 245, 250, 273, 291, 292, 667, 809
 Božansko biće 430
 Brižan i Nosilac bremena 68, 72, 80, 550
 Car koji vlada u pravdi 103
 Car slave 43, 52, 614, 641
 Čeznja svih naroda 52, 187
 Čovek boli 147, 439
 Dar Božji 175
 Darodavac mane 386
 Davidova grana 578
 Davidov Sin 44, 608
 Dete iz Vitlejema 52
 Dete iz Nazareta 71
 Divni Utešitelj 363, 578
 Dobri pastir 62, 476-480, 641, 680
 Emanuilo 19, 578
 Galilejac 458, 610
 Galilejski rabin 455, 470, 552
 Gospodar pravde 578
 Gospodar Subote 211, 285, 288
 Gospodar života i slave 650, 707, 752, 778
 Graditelj mira 111
 Iscelitelj sveta 33, 34, 112
 Istina 34
 Izrailjev Izbavitelj, Otkupitelj sveta 56
 Jagnje Božje 44, 112, 136, 439, 571, 579, 612, 652, 706, 734, 739, 750
 Ja sam 24, 25, 52, 469, 483

Knez mira 111, 578
Knez Neba 277, 355
Knez patnji 752
Knez svetlosti 114, 761
Knez života 428, 454, 579
Koren i rod Davidova i sjajna zvezda Danica 52
Hristos Božji 163
Hleb živi 388
Lični Spasitelj 327, 389, 556
Ljubljeni Očev 115
Nada otaca 27, 31, 184
Naša zamena i sigurnost 50, 753
Naš večni Otac 483, 578
Nazarećanin 249
Nebeski Car 739
Nebeski Dar 489
Obećani 60, 241
Obličje Božje 19
Obožavani od anđela 458
Odbačeni kamen, kamen spoticanja, siguran temelj 598-600
Onaj koji ispituje srca 567
Onaj koji nosi grehe 568, 623, 753, 755
Onaj koji nosi naše breme 329
Onaj koji posvećuje 288
Oslobodilac 33, 47, 341, 377
Patnik sa Golgote 440
Pobednik 758, 829
Pobednik groba 530
Pomazanik 111, 112, 233, 237, 539, 734
Pomoćnik 163, 483
Poslani od Boga 145, 168, 385, 475
Posrednik 25
Poštovani Neba 244
Prava žrtva 157
Pravedni Car sveta 129
Pravi čokot 675
Prijatelj grešnika 393
Prorok 52, 196, 377, 752
Prvina 786
Prvorođeni Neba 51
Prvosveštenik 25, 52, 166, 680, 734, 757
Put, istina i život 24, 25, 52, 638
Seme ženino 578
Sen velike stene u zemlji sasušenoj 103
Slava Izrailjeva 55
Sluga svima 651
Služi u crkvi 166
Služi u pravoj svetinji 166
Smerni i Ponizni 20, 80, 112, 295, 330, 706, 710, 731, 734
Spasitelj sveta 402
Stariji brat 329
Stena vere 412-414
Sudac cele Zemlje 210, 285, 637, 708
Sunce pravde 22, 48, 464, 677, 680, 756, 801
Sveštenik 25, 752
Svetac Izrailjev 722
Svetlost ljudima 92
Svetlost neznabošcima 55
Svetlost sveta 463-465, 475

Svetlost života 56
 Šibljika iz Jesejevog korena 103
 Šilo – koji daje mir 52, 578
 Temelj jevrejske vlasti 52, 111
 Tumač 34, 154
 Tvorac 20, 70, 74, 270, 281, 288, 291, 753
 Učitelj 145, 554, 646, 650
 Učitelj i Gospod, Učitelj i Prijatelj 662
 Učitelj iz Galileje 177
 Vaskrsli Spasitelj 819
 Vaskrsenje 530
 Vaskrsenje i život 530, 785, 786
 Uteha Izrailjeva 55
 Uzvišeni 436
 Veličanstvo Neba 52, 158, 277
 Vesnik zavetni 34, 161
 Vođa Izrailja 52, 121, 386, 447, 500
 Vojskovođa Gospodnje vojske 352
 Voljeni Neba 27
 Voljeni Oca 115
 Vrata tora 477
 Vrednost koju nam daruje Bog 667
 Zaklon od bure 103
 Zamena i sigurnost 50, 753
 Zapovednik anđela 112, 131, 244, 575
 Zapovednik Neba 116
 Zastupnik i Sudac 210
 Ženik 179, 277
 Živa stena 413
 Živi Spasitelj 793, 801
 Žrtva 25, 58
 HRISTOS u detinjstvu i porodičnom životu
 verom pobednik 687, 697, 756, 758
 kao zanatlija 72, 82
 lepota karaktera 68, 72, 74, 80, 85
 nepoštovanje rabinskih zakona i predaja 78, 84-87, 90 (Vidi: Pisma, Sveštenici i rabini)
 nisu Ga razumevala – braća 87, 88, 111, 325, 326, 449-451, 486
 Njegova misija, shvatanje 78, 82
 njihovo neverovanje u pozivu da prisustvuje Prazniku senica 450
 Njegovo rođenje 44
 obrezanje i posvećenje 50, 52
 omalovažavajuće aluzije na Njegovo rođenje 88, 387, 467, 715, 760
 početak odbacivanja od strane sveštenika i rabina 63, 80
 pokušaj braće da Ga sputaju i gospodare Njime 86, 87, 90, 321
 postepeni razvoj 68, 70
 roditeljima poslušan 82, 86, 90, 147
 služba 68, 72-74, 80, 83, 87, 91, 92
 s majkom 69, 80-83, 90, 91, 144-148, 744, 751, 752
 s mladim drugovima 89
 starija Njegova braća 87
 u rabinskoj školi 78-80
 zdravlje 50, 72
 HRISTOS u svojoj službi
 verom pobednik 687, 697, 756, 758
 da bude proslavljen u svojoj Crkvi 680
 iskušao lažne učenike 391-394
 ličnim poznanstvom, naša odbrana protiv Sotone 324
 porodica 515
 neshvaćen, od svetovnih mudraca 494

potpuno od učenika 506-508, 565
 Njegov dolazak upoređen sa zorom 261
 Njegovo carsko pravo i moć da oprašta grehe 751
 obnavlja Božji lik u čoveku 37, 38
 odbačen od Jevrejskog naroda 138, 162, 181, 212, 213, 232, 541
 odbio da postane car 377, 378, 383
 omilio Bogu svojom žrtvom za nas 483
 opomenuo i tešio prve učenike 415, 432-435, 662-674
 otkrio Boga da mi možemo otkriti Njega 664
 otkrio slavu na brdu, izlečio opsednutog u dolini – pouka 429, 430
 otkriva Boga ljudima i anđelima 19-26, 57, 261, 311, 312, 387, 625, 758-764
 otkriva sva srca 57, 58
 otvara nam Nebo 113, 142, 143
 plodovi Njegove pobede – spaseni narod na novoj Zemlji 26, 769, 827, 828 (Vidi: Sud, Smrt, Sahrana, Vaskrsenje)
 poziva sve da dođu k Njemu 151, 194, 328, 329, 403, 568
 razočarao narodno iščekivanje 299, 377, 378, 383
 sjedinjuje Boga sa čovekom 116, 143, 311, 312, 442
 s nama na svakom mestu svojim Duhom 669, 670
 spasio druge, ne može spasiti sebe 749
 umro bi i za jednu dušu 480
 Hristova škola 330
 zna nas pojedinačno 479
 žrtvovao sve za nas 49, 117
 žudi za priznanjem Njegove ljubavi 191
 HRISTOS VELIKI LEKAR 162, 163, 216, 217, 232, 241, 259, 260, 350, 359, 365 (Vidi: Čuda)
 duše 203, 266, 267, 270, 274, 275, 823, 824
 korištenje lekova 824
 moć i spremnost da leči nepromenjeni 270, 823
 nakon Njegove smrti tražili Ga bolesni i patnici 775, 776
 posvetio više vremena lečenju nego učenju 350
 uputstva starom Izrailju o zakonima zdravlja 824
 HRISTOS VELIKI UČITELJ autoritet u vladanju narodom 378
 beseda, na gori 298-314
 nakon Svete večere 662-680
 na Praznik senica 452-458
 o hlebu života 384-391
 pre odašiljanja apostola 349-358
 govorio je istinu u ljubavi 254, 352, 353, 515, 576-578, 620
 govorio nekolicini kao i množini 194
 izbegavao razmirice 181, 253
 karakteristike 151, 152, 183, 184, 187-189, 253-255, 274, 291, 299, 305, 400, 402, 452-454, 465, 466, 476, 524, 826
 narodu kroz sva vremena 245
 ne samo učenicima 298
 nije napadao zablude, već iznosio istinu 299, 455
 nije učio novu nauku 279, 390
 Pisma kao novo otkrivenje 253, 279
 porušio klasne razlike 403 (Vidi: Isključivost)
 poučavanje učenika 151, 152, 249-251, 298, 299, 249, 359, 360
 reči Pilatu 727
 u kasnijoj skužbi 138, 139, 149-152, 168-177, 184, 189, 193-195, 204, 205, 205, 365, 463-465
 u mladosti 73, 74, 78-80, 90, 91
 učenici treba da uče ono što je On učio 826
 učenje 139, 142
 u sinagogi u Nazaretu 237-239
 uticaj da privuče narod 194, 204, 232, 298, 299, 359, 364
 uticaj na rimske oficire 581
 uticaj poslednjih reči u Hramu 620

uticaj učenja na službenike Hrama poslane da Ga uhapse 459
zanimanje za majke i decu 511, 512
KRITIKOVANJE – božanske nauke – opasnost 323
kako se Hristos odnosio prema tome 455
pogrešaka drugih 441
sebe osuđuje 468
zatvara vrata znanja 139, 587, 588
KRST između dva razbojnika 751
izvan Jerusalimskih kapija – značenje 741
Hristos pada pod njim 741, 742
Hristos prikovan na njemu 746, 749, 752-756
KRST ljubav i sebičnost otkrivene njime 57
nauka i pesma svemira 20
sramota njegova 416, 417
zaštita od otpada 26, 490, 625
KROTKOST donosi odmor 330, 331
Hristov dokaz božanstva 734
Hristovih svedoka svedočanstvo za Njega 353, 354
zalog veze sa Hristom 301
KRŠTENJE bez Hrista bezvredno 181
Jovanovo 104
Jovanovo s neba ili od ljudi? Hristovo pitanje sveštenicima i rabinima 593
Hristovo 111, 112
Sotona svedok 116
Svetim Duhom i ognjem 107
rasprava između Hristovih i Jovanovih učenika 178
HLEB jedenje, slika koju su koristili rabini 386
Hristos je pravi 386
hleb života primljen da bi se dao 369, 370
značenje 386-391
HLEBOVI I RIBE čudo 365, 404, 405
duhovna pouka 366-370, 386
ostatke su ljudi poneli svojim domovima 368
umnožava se u Hristovim rukama 369, 370, 371
KUŠANJE cilj Božji 72, 126, 129
da pokaže božansku moć 119, 700
da se zavoli svetovna moć 129, 130, 416
izlaganje opasnosti popuštanjem 101, 102, 114, 126, 711, 712
kako se odupreti 24, 102, 121-123, 126, 130, 131, 362, 363, 428, 429, 490, 493
ljubavi prema razmetanju koje vodi k uobraženosti 117, 125, 700
Hristovo u detinjstvu 71, 116, 759
mogućnost popuštanja 49, 88, 117, 131, 362, 363
nagoveštaj nepoverenja 118, 119, 124
na krstu 753
na poslednjem putovanju iz Galileje 486
obraćanje apetitu 117, 118
slična čovekova iskušenja 121, 122, 126, 130, 415, 416
u Getsimaniji 686, 687, 690
u pustinji 114
upoređeno
s Adamovim i Evinim 117, 118
s Mojsijevim i Ilijinim 120
u vreme najveće slabosti 120
KUŠANJE BOGA Izrailjev greh 125, 126
KVASAC farisejskog licemerstva i sebičnosti 408, 409
simbol greha 407, 408
u opasnosti da ga gajimo 408
uticaj onih koji odbacuju Božji zakon 408, 409
HRIŠJANIN karika u lancu spašavanje sveta 417

L

LAZAR njegova kuća – Hristov dom 326, 524, 525
prati Hrista prilikom pobedonosnog ulaska u Jerusalim 572
saradnja s Bogom 535, 536
vaskrsenje 535, 536
zašto je Hristos odugovlačio da ga poseti u bolesti 527-529, 534
zavera Jevreja da ga ubiju 558
LAŽNE VERE potiču iz samouzvišenja i pretvaraju se u surovost i poniženje 286, 287, 478
LAŽNI UČITELJI razbojnici i pljačkaši 478
traže vlastitu plaću 456
želja za samouzvišenjem 212, 213
LICE Hristovo, lepota njegova 137, 138, 145, 254, 294, 704, 705, 724, 735
na njemu se vidi lepota karaktera 312, 612
LIČNA ODGOVORNOST u hrišćanskom radu 370
LIČNI NAPOR blagoslov za radnika 141, 142, 640, 641
izraz ličnog iskustva 142, 340
kod apostola u radu od kuće do kuće 351
u hrišćanskom radu 141, 152, 638, 640, 822, 825
LIK BOŽJI I HRISTOV treba da se obnovi u ljudskom rodu 37, 38, 827
LUCIFER i udruženi anđeli, njihova slava na Nebu 758, 760
pobuna otpočela sebičnošću 22, 435 (Vidi: Sotona)
razlika u odnosu na Hrista 22, 25, 436
zašto ne podleže otkupljenju 761, 762

LJ

LJILJANI – 313
LJUBAV Božja u darovanju Isusa 37, 49, 57, 58
Hristova prema Jerusalimu 576, 620
prema nama 327
načelo Božje vladavine 19-22, 353, 469, 759
neuzvracena, bol zbog toga 393, 688, 752
podsticati iskazivanje 327, 515, 516, 827
prema Bogu izražena u ljubavi prema bližnjem 505
sila koja privlači Njegove sledbenike 480
u isceljivanju 93, 825
u nauci 91, 205, 254
u patnjama na krstu 755
uslov i dokaz službe i apostolstva 285, 286, 487, 678, 815

M

MAJKA i braća Hristova – ko su? 325
MAJKE Hristos njihov pomagač 511, 512
njihov napor u obraćenju dece 512, 515
MANA Hristos njen davalac 386
pouka vere 121
simbol Hrista 386, 388
MARIJA domaći život, teškoće 86, 89, 90, 321
duhovna veza sa Hristom 147
Isusova majka, njeno siromaštvo 44, 50, 52
nerazumevanje Njegovog zadatka 56, 82, 90, 147
Njegov prvi zemaljski učitelj 70
Njegova poslednja briga za nju 751, 752
njena vera u Hristovo rođenje 98
njene nade na svadbenoj svečanosti 145
saznanje o Jovanovoj misiji, o Hristovom krštenju i odlasku u pustinju 144

učesnik u Njegovim patnjama 56, 90, 145, 744
 MARIJA I MARTA iz Vitanije potrebne su njihove odlike 525
 Marija, pad i ustajanje 566-568
 na Spasiteljevom grobu 788, 790, 793
 poklon Isusu 559, 560, 564, 565
 MARLJIVOST Hristov primer 72, 73
 MASLINSKA GORA Hristovo pribežište za molitvu 674
 mesto vaznesenja i drugog dolaska 829, 830
 učio je na njoj 168, 628
 MATEJ, Levije gozba za Isusa 273, 274, 342
 poziv 272, 273
 uticaj na carinike 273
 MATEJ Vidi: Poglavlje 69, str.
 MESIJA nepoznavanje proročanstva o 44, 52-56
 Njegov karakter kako je otkriven u proročanstvima 237
 Njegovo očekivanje
 među Jevrejima 27, 34
 među neznabošcima 33
 među Samarjanima 192, 193
 od strane Jovana Krstitelja 103, 136, 137
 u doba patrijaraha 31
 Njegovo odbacivanje 618-620, 737, 739, 745 (Vidi: Jevreji, takođe Sveštenici i Rabini)
 Njegovo proglašenje 47, 61, 64, 65, 104, 105, 112, 136-138, 231-233
 za svetlost svetu 55, 463-465
 prilikom ulaska u Jerusalim 569-572
 u očišćenju Hrama 161, 590
 u sinagogi i Nazaretu 237
 pogrešna tumačenja od strane sveštenika i rabina 29, 30, 79, 80, 82, 138, 154, 193, 212, 235-238, 242, 243,
 385, 457, 458
 potreba za Mesijom u sukobu s iskvarenošću sveta 34-36
 proročanstva o Njemu 31-34, 55, 56, 59, 60, 103, 135, 136, 161, 166, 189, 190, 192, 193, 205, 206, 231-235,
 236, 245, 261, 489, 569, 579, 580, 597, 598, 600, 609, 278, 279
 učenici ponavljaju proročanstva prilikom pobedonosnog ulaska 578, 579
 ujedinjeni narodi, opadanje vere u neznaboštvu, priprema za Mesiju 32
 MILENIJUM pre Hristovog dolaska, pogreška 633
 MILOST Božja dosledna pravda 761, 762
 vreme milosti, njegovo ograničenje 587
 MIR HRISTOV izgovoren buri 335
 našim srcima 336, 337
 Njegovo poslednje zaveštanje 672
 opsednutim zlim duhovima iz Geraze 337, 338
 prvi pozdrav apostolima posle vaskrsenja 803
 u buri 335, 336
 MIR STVARNI kako se stiče 302, 305, 330, 331, 335-337
 ne stavljanjem istine na kocku 355, 356
 MISAO Hristos nije podlegao iskušenju ni u mislima 123
 posledica nečistoće 302
 reči deluju na nju 323
 MISIONARI za Hrista, izlečeni opsednuti zlim duhovima 339, 340
 svi mogu postati 194, 195, 341, 822, 826
 MLADOŽENJA Hristos upoređen s njim 179, 180, 276, 277
 MOJ kontrole savesti – suproti se načelu Božje vladavine 22, 352, 353, 466, 759
 MOJSIJE da su ga Jevreji verovali, prihvatili bi Hrista 213
 Jovana Krstitelja smatrali da je on 135
 Mojsije i Ilija, sličnost sa Hristom u karakteru i iskustvu 120, 422, 425
 smrt, vaskrsenje, prisustvo na gori preobraženja 421, 423
 »taj prorok« 135
 MOLITVA Ilijina u pustinji 301
 Hristos iznosi naše kao svoje 667

Hristov primer 362, 363
 molitva i straženje, rezultati zanemarivanja 672, 688, 689, 696, 697, 713, 714
 nakon odbijanja da Ga zacarem 378, 379
 na putu za Getsimaniju 680
 Natanailova 139-141
 neizgovorena, uslišava se 258
 prava, izgovorena Svetim Duhom 189
 pre no što je rekao učenicima o svojim stradanjima 411
 pre preobraženja 419, 420
 pre rukopoloženja 419, 420
 pre rukopoloženja apostola 291
 pre vaskrsenja Lazara 535, 536
 prilikom Njegovo krštenja 111, 112
 razbojnika koji se kajao 749, 750
 učenika nakon vaznesenja 832, 833
 u Hristovo ime znači poslušnost 668
 u vrtu 687-693
 velika potreba za njom 668
 verom primamo 200
 za isterivanje zlih duhova 351, 430
 za ozdravljenje bolesnih 824
 za savet i silu 668
 za Svetog Duha prilikom proučavanja Biblije 140, 141, 390
 za svoje ubice 744, 745
 zašto kasni odgovor na nju 198, 200
 MRTVI jevrejski običaj naricanja i sahrane 318, 342, 343, 529
 pokloni – dati ih dok su ljudi živi 560
 MUDRACI nisu idolopoklonici 59, 61
 položaj, obrazovanje, bogatstvo 59
 poseta Jerusalimu 61-65
 Vitlejemu 63, 64
 poznavanje Mesije – iz jevrejskih svetih spisa i izravnim otkrivanjem 59, 60
 iz predaje 59, 60
 MUZIKA među Jevrejima 76, 448, 449, 463 (Vidi: Pevanje)

N

NAGRADA Hristove žrtve 624, 680
 Njegovih sledbenika 624
 za službu Bogu 312
 NAIN vaskrsenje udovičinog sina 318
 NAKNADA dokaz pokajanja 556
 NASLEĐE Isus i zakon o nasleđu 48, 117
 NAMAN zašto je imao prednost nad gubavcima iz Izrailja 238, 239
 NATANEL karakter i poziv upućen njemu 139, 140, 293
 NATPIS – na krstu 745
 NATPRIRODNA SILA svemoguća pomoć protiv natprirodnih neprijatelja 352
 u obraćenju 323, 324
 NATPRIRODNE SILE prilikom obraćenja 323
 NATPRIRODNI NEPRIJATELJI 352
 NAUČNO ZNANJE Hristos stekao iz prirode 70
 NAUKA greh postao nauka u vreme Hristovog prvog dolaska 37
 i pesma večnosti – krst 19, 20
 spasenja, poznata samo iskustvom 494, 495
 NAZARET Isusov dom 66, 68
 karakter njegovih stanovnika 71
 Hristova poslednja poseta 241
 Hristos u sinagogi 74, 236
 neverstvo njegovih stanovnika 196, 237, 238

pokušaj da ubiju Isusa 240
 NEBO stalno približavanje Bogu 331
 NEUMERENOST izaziva ubistvo Jovana Krstitelja 221, 222
 omamljuje zakonodavce i sudije 222
 posledice u vreme Jovana Krstitelja 100
 NEVERSTVO neki uzroci, kritizerstvo 257, 258
 nesposobnost da se shvate božanske tajne 605
 posledice 241, 242
 NEVOLJE kako su ih razumeli Jevreji 267, 268, 470, 471
 NEZNABOŠCI Hristova napomena u sinagogi u Nazaretu 238, 240
 Hristovo postupanje s njima 402, 404, 411
 nadahnuti učitelji među njima 33, 35
 neki spaseni svetlošću iz prirode i Svetoga Duha 638
 njihovo obraćanje zahvaljujući ropstvu Jevreja 28
 sakupljanje 317, 318
 zastupani prilikom posete Grka Isusu 622-624
 zašto se evanđelje nije prvo propovedalo njima 351
 znanje i očekivanje prvog Hristovog dolaska 33
 NEME ŽIVOTINJE Božje staranje za njih 313, 356, 357, 500
 Hristov primer s njima 74
 NIKODIM brani Hrista pred Sinedrionom 167, 158, 176, 460
 čini Crkvi nakon Hristovog vaznesenja 176, 177
 i Josif iz Arimateje isključeni iz kasnijih saveta 538, 539, 699
 karakter i položaj 167, 171
 noćna poseta Hristu 168-176
 njegovo farisejstvo 171
 poverava Jovanu svoju prvu posetu Isusu 177
 slušalac Jovana Krstitelja 171
 služba prilikom Hristove sahrane 773-774
 svedok Hristovih čuda 168
 vera utvrđena Hristovim raspećem 775
 NOJE njegovo vreme predstavlja vreme pred drugi Hristov dolazak 633
 NOVA ZAPOVEST 677
 NOVOROĐENJE bitna priprema za službu Bogu 171, 189
 delovanje Svetoga Duha prilikom novorođenja upoređeno s vetrom 172, 173
 izraz primenjivan na jevrejske prozelite 171
 kako se vrši 175, 176
 pouka podignute zmije 174, 175
 rezultati 172, 173, 176, 189
 samoodricanje, njegov uslov 280
 Stari zavet uči o njemu 174
 uslov za ulazak u nebesko carstvo 168, 171

O

»OCI« ne mesto Božje reči 398
 učenje otaca prihvaćena od Jevreja mesto Hristovog 489
 OBEJANJE od Boga u svakoj zapovesti 311, 369
 OBLAK anđela prihvatio Hrista prilikom vaznesenja 830, 831
 slave prilikom preobraženja 425
 stub u pustinji, Hristos 447
 VASPITNJE crkve u delu evanđelja 826 (Vidi: Sveti Duh)
 daje životnu silu 250
 Gospodnja uputstva 69
 Isusa kao deteta 69-72, 75-78, 84, 89, 90, 453
 Jovana Krstitelja 100-103
 kad je blagoslov 249
 među Jevrejima nakon ropstva 29
 pravi »viši« 465, 478

učenika od strane Hrista 151, 152, 249, 294, 295, 349 (Vidi: priroda)
 u Hristovo vreme 69, 84
 važnost ranog vaspitnja 100-1.3
 ODEJA apostola prilikom prve misije 351
 Hristova 197, 610
 Hristova i prvosveštenikova 594
 razlika između rabinske i Jovana Krstitelja 219
 ODMOR Hristos će ga dati 328, 329
 potreba za telesnim i umnim 359, 361, 362
 putem veze sa Bogom 362, 363
 u Božjem staranju 313
 učenika, nije u traženju zadovoljstva 361
 ODRICATI SE HRISTA 357
 ODUŠEVLJENJE naroda za Hrista 232
 ODUZETI njegovo delovanje na narod i fariseje 270
 njegovo izlečenje pokazuje Hristovu moć da oprašta grehe 267, 269, 270
 ODUZETI U VITSAIDI 201, 203
 OPRAŠTANJE pravo 805, 806
 OPRAVDANJE delima, načelo neznaboštva i palog judaizma 36, 279, 280, 385
 plodovi 37
 OPSEDNUTI DEČAK nemogućnost učenika da ga izleče 427-430
 Hristos ga izlečio 427-430
 OPSEDNUT ZLIM DUHOVIMA dvojica iz Geraze 337, 338
 izlečen u Kapernaumu 255, 256
 OSKVRNUJE iznutra 397
 OSUĐIVANJE DRUGIH 314, 805
 OSUĐIVANJE Sotonina metoda 275, 353
 OSVETA praviti razliku između nje i pravednog gneva 310, 352, 353, 619, 620
 OTKUPLJENJE cena, videće se u večnosti 131
 cilj i rezultat za čoveka 22-26, 622, 623, 625, 761
 nadilazi uništenje koje je greh učinio 25, 565, 566
 nauka i pesma večnosti 20
 nije naknadna misao 22, 147, 410, 834
 opravdava Božji zakon 24, 25, 761-763
 pouka otkupljenja u otkupljenju jevrejskog roba 327
 prikazano u Marijinom daru 565, 566
 u izlečenju opsednutog zlim duhovima 430
 uključuje Zemlju 26, 490
 za anđele 20, 26, 625, 758, 761, 764
 zašto za čoveka, a ne za Lucifera 761, 762
 zavet otkupljenja potvrđen Hristovim vaznesenjem 790, 834

P

PASHA Jevreji izgubili iz vida 77, 82, 389, 723
 praznik, poreklo i svetkovanje 51, 75-77, 154, 652, 653
 značenje 51, 52, 77, 82
 PASHA Hristova prva poseta 75, 78
 na poslednjoj 642, 652
 Njegov nedolazak 364, 395
 rasprava među učenicima 643, 644
 večera Gospodnja 652, 653
 »PASI JAGANJCE MOJE« 811, 812
 PASTIR Vitlejemski 47, 48
 s Istoka i stado 478-480
 PEREJA Jovanova služba u njoj 488, 495
 PETAR dolazi Hristu 139
 duhovno poznanstvo s Hristom 815, 816
 hodanje po moru 381

karakter 139, 382, 673, 812, 815
 Hristova opomena o odricanju 673
 Hristove reči »Idi od mene, sotonu« nisu upućene njemu 416
 Hristovo korišćenje čamca isplatilo se 249
 na grobu 789
 naročiti poziv da se sretne s Hristom u Galileji 793
 nije hteo da vidi krst u Hristovom radu 415, 416
 nije temelj i glava Crkve 412, 413, 817
 predskazana njegova smrt 815
 preobražaj karaktera 812
 prilikom Hristovog suđenja 710, 713
 trostruka proba 811, 812
 u Getsimaniji 686, 688, 689, 696, 697
 u ulovu otkriveno Hristovo božanstvo 246, 810, 811
 uverenost u poniznost 246
 PILAT utisak iz susreta sa Hristom i poznavanje po kazivanju 724, 726
 griža savesti nakon Hristovog vaskrsenja 782
 neodlučnost, sebičnost 731, 732, 735, 735-738
 njegov karakter kao sudije 724, 725
 opomena njegove žene 724, 732
 osvedočenje prilikom suđenja Hristu 726, 727, 738
 smrt 738
 PISMA (Stari zavet) – kako su ih gledali Samarjani 192, 193
 na grčkom široko rasprostranjena 33
 njihovo poznavanje i oslanjanje na njih 70, 84-92, 120, 123, 287, 453
 Njegovo učenje zasnovano na njima 154, 174, 211, 212, 232-234, 237, 253, 284, 285, 307, 397, 406, 468,
 494, 518, 547, 592, 597, 605-607, 609
 objašnjenje Pisma učenicima 139, 349, 494, 632, 796, 799, 820
 otkrivaju Hrista 211, 212, 799
 pogrešnim tumačenjem sejanje neverstva i vera uništena 242, 257, 258
 sumnja stvorena Judinim korištenjem 719
 učenici razumeju Pisma 494
 vera u njih uništena rabinskim učenjem 253, 257, 258, 458, 489
 zašto su ih Jevreji pogrešno tumačili 212, 213, 242, 243 (Vidi: Proročanstvo)
 PISMA kao »počeonik među očima«, »znak na ruci« 612
 PESMA anđela prilikom Hristovog rođenja 47, 48
 Hristos njen tvorac 20
 na bogoslužju 288
 o stvaralačkoj moći 282
 prilikom stvaranja 281
 prilikom vaskrsenja i vaznesenja 780, 831, 833, 834
 ptica, Božji glas 281, 282
 ulazi u naš dom sa siromašnima 639
 PESMA U VEČNOSTI krst 20
 spaseni 131
 PEVANJE Isusovo u mladosti 73
 kod Jevreja 69, 76, 448, 449, 571
 prilikom poslednje Pashe 672 (Vidi: Pesma)
 PLEMENITOST Jovana Krstitelja, najuzvišenije vrste 219
 PLEMIJ i njegov dom postali učenici 200
 Hristos izlečio sina 197-199
 Hristos traži veru 198, 200
 svedok o Hristu 253
 POBEDA Hristova 410, 490, 622, 625, 279, 827, 828
 POBEDONOSNI ulazak u Jerusalim 569-579
 predmet razgovora 571
 predlika Hristovog drugog dolaska 580
 učenici ponavljaju proročanstva o Hristu 578, 579
 POČEONIK 612

POKAJANJE odlaganje, greh protiv Svetog Duha 324
 poziv Jovana Krstitelja 104, 105
 pravo 300
 rodovi 300, 301, 555, 556
 POKORNOST apostolska 519-523
 u Hristu, mir 330, 331
 uslov odupiranja iskušenju 389
 POMIRENJE s braćom 310, 311, 440-442
 POMOJ za sve koji traže 313
 PONIZNOST Hristova, uzrok odbacivanja 138, 212, 243
 pre počasti 436
 prilikom sagledavanja božanske svetlosti 246
 rod Svetog Duha 135
 POPULARNOST nije merilo istine 242, 459
 POPUŠTANJE u načelima 355
 PORODICA dokaz o srodstvu 638
 Hristos kao član zemaljske 638
 hrišćanska, Hristova škola 515
 ljubav i ljubaznost 515
 nebeska i zemaljska, jedna u Hristu 25, 26, 327, 493, 833, 834
 odnosi 327
 prvo polje hrišćanskog rada 822
 veze, ne uzdržati se od rada za Boga 147
 POROK posvećen kao religija 37
 POSAO I VERA Hristov primer 73
 hrišćanin treba predstavljati Hrista 556
 POSLUŠNOST Bogu za naše dobro u ovom životu 121, 122, 307, 308
 Hristov primer, prema roditeljima 72, 82, 90
 mora doći iz srca 668
 prema Bogu 24, 84-86, 89, 90, 111, 117, 121, 123, 125, 147, 190, 191, 208, 329, 330, 624, 690, 693
 POST fariseja i Jovanovih učenika 276-280
 i molitva za isceljenje 430
 Hristov, u pustinji 114
 ne za učenike dok je Hristos bio s njima 276, 277
 pravi 278, 280, 312
 POSVEJENJE BOGU sticanje telesne i umne moći pomoću njega 250, 251, 827
 PRAVDA Hristova, uslov za Nebo 300
 plod ljubavi, izražena u milosti 762
 usklađenost s Božjom voljom 310
 za sve 302
 život, ne teorija 309, 310
 POZIV apostola kraj Galilejskog mora 246, 249
 POZNAVANJE ISTINE zavisi od odbacivanja greha 465, 456, 494, 495
 PRIKLADNOST razlog za Hristovu osudu na smrt 539, 540
 PRANJE ceremonijalno, učenici optuženi da zanemaruju 396
 PRANJE NOGU delovanje na Judu 645
 na Petra i njegovu sabraču 645, 646
 Hristos učenicima 644-646
 primer i obred 649-651
 slika duhovnog očišćenja 646, 649
 PRANJE RUKU, obred 396
 PRAŠTANJE GREHA povezano s Božjom pravdom 27, 761, 762
 Hristova moć da oprašta pokazana u isceljenju oduzetog 268, 270
 PRAZNICI kod Jevreja, Hristov nedolazak (Vidi: Pasha i Prazik senica) 450
 običaji 623, 644
 suprotnost između njega i Hrista 594, 704, 705 (Vidi: Ana, takođe Kajafa)

R

RABINSKI ZAKONI osuditi ih značilo je bogohuljenje i izdaju 205
 posledice učenja 29, 30, 36, 84, 88
 RADNICI ZA HRISTA biti uvek miran 353
 dužnost da nose evanđelje svetu 821, 823
 javno ispovedati načela 355, 357
 nagrada 312, 623, 624
 ne anđeli, već ljudi 296, 297
 ne tražiti savet od nevernih 354
 niko ne sme obeshrabriti 437, 438
 oholi – odbačeni 436
 osobine 249-251, 279, 362, 363, 370
 početi tamo gde se nalaze 822
 propovednici treba da uče vernike da to budu 825
 proučavati Božju reč i tražiti njen savet 354, 355
 služiti bolesnima i siromašnima 350, 351, 822
 saradnici Božji, učenici Hristovi 297
 saradnici s anđelima 297
 sva sila i milost Neba 250, 251, 340, 341, 430, 438, 822, 823
 svedočiti za Hrista na sudovima 354
 spona između Hrista i ljudi 296, 297, 369
 što sličniji detetu to uspešniji 436
 u dodiru s Bogom, u dodiru s ljudima 493
 RADOST HRISTOVA 190, 191, 410, 749-751
 mi je trebamo deliti 624
 RADOST u vezi sa Bogom 493
 hrišćanska dužnost 152, 153, 300, 517
 RADOZNALOST Hristos ne odobrava 384, 471, 730
 RASPEJE samog sebe 417
 uticaj, na apostole 772
 posmatrača 754, 756, 770
 RAZBOJNIK koji se kaje, njegova vera 749, 751
 Hristov oproštaj, dokaz Njegovog božanstva 751
 njegova vera, radost za Hrista 749, 751
 obećanje dato njemu 751
 ranije saznanje o Hristu 749
 zaveden od sveštenika i poglavara 749
 RAZGOVOR 83, 323, 380, 493
 RAZGOVOR dece 512, 515
 natprirodan 323, 324, 407
 postepen 172
 preobražaj putem razgovora 439 (Vidi: Novorođenje)
 slobodna volja u njemu 466
 RAZMIŠLJANJE i molitva, Hristov primer 89, 90, 114, 118, 260
 korist 82, 83, 126, 362, 661
 o Hristovom životu 83
 RAZUM moć da se uoči razlika između dobra i zla 458
 RED Hristov primer 789
 REFORMATORI odvajanje od postojeće crkve, isto u naše vreme 232
 REVNOST ZA BOŽJU SLAVU usađena Svetim Duhom 409
 RIBARI zašto su izabrani za apostole 249, 250, 809
 RIBE čudesni ulov 245, 246, 810, 811
 REČI prazne i rđave utiču na misli i karakter 323
 RIMSKA STRAŽA prilikom Hristovog vaskrsenja 780, 781
 RIMSKI OFICIRI I VOJNICI saosećaju sa Hristom 581, 714, 715, 735, 754, 771
 RODITELJI Hristov primer za njih 72, 80, 82, 515, 751, 752
 RODOLJUBI Jevreji su se smatrali, time što su ubili Hrista 541
 RUKA i noga – koja sablažnjava da se odseče 438, 439
 RUKOPIS HRISTOV u prirodi 20, 21, 70

S

SADUKEJI na Hristovom suđenju 705
nauka, članovi, stav 209, 537, 538, 603-605
pitaju Hrista o vaskrsenju 605, 606
u neprijateljstvu s farisejima, ujedinjeni s njima protiv Isusa 405, 406, 537, 538, 603
SAHRANA ISUSOVA 772-774
SALOMA Irodijadina ćerka, na Irodovoj gozbi 221
SAMARJANI Hristov primer u ličnoj službi 193
neprijateljstvo s Jevrejima 183, 188
rad apostola među njima, nakon Hristovog vaznesenja 193, 488
učenici poslani njima 487, 488
vera i istorija 188, 189
verovanje u Mesiju 192, 193
SAMARJANIN milostivi, priča – stvarni događaj 499
predstavlja Hristovu misiju 503, 504
SAMARJANKA misionar za Hrista 190, 191, 195
mudrost i takt u Hristovom postupanju s njom 183-190
tragač za istinom 190
SAMARJANSKI GRADOVI sedamdesetorica poslani njima 488
SAMARJANSKO SELO nisu ugostili Hrista 487
SAMODOVOLJNOST 493
SAMOODRICANJE Hrista 280, 300
rada sa Hristom 416, 417 (Vidi: Pokornost)
uslov za primanje Svetog Duha 180
SAMOPOŽRTVOVANJE anđela 21
Bog izvor 20, 57
Jovana Krstitelja 178-180, 223
Hristova radost u tome 410
Hristovo 19-26, 57, 129, 439
Hristovo, Sotona ne može razumeti 115, 116
načelo uvek zahteva 273
najveća čast 225
njegov venac 223
prikazano u prirodi 20, 21
Sotona se bori protiv njega 223, 224
uslov prilaženja Hristu 549
SAMOPOŽRTVOVANA LJUBAV zakon života 20
SAMOSVLAĐIVANJE najveći dokaz plemenitosti karaktera 301
stiče se u detinjstvu 100, 101
SAMOUZVIŠENJE dovelo Sotonu do pada 22, 435, 436
i nebesko carstvo 437
onesposobljava ljude za Hristovo delo 436
sve lažne religije potiču od njega 286
SAREPTA udovica, zašto je naročito istaknuta 238
SAVEST nijedan čovek ne sme upravljati tuđom 550
Sotona vrši pritisak 487 (Vidi: Sila)
SAVET apostoli tražili od Hrista 349, 350, 359
nevernih ne treba tražiti 354
osloniti se na Božji, a ne ljudski 668
SAVET FARISEJA i izlečeni slepi čovek 471-474
kuje zaveru o smrti Isusovoj i Lazarevoj 558 (Vidi: Sinedrion)
SAVET NA NEBU 758, 759
Sotone i otpalih anđela 116, 205, 206
SAVRŠENSTVO Bog u nama vidi Hrista 357, 664, 667
kako postići 123, 311, 312
karaktera – Hristos merilo 311
Zakona 307-309
SEBIČNOST izgoni Hristovu ljubav 239, 440

je smrt 417
 sprečava znanje o Bogu 302
 vodi licemerstvu 408, 409
 zamenjuje Božji Zakon predanjem 409
 SEDAMDESET NEDELJA iz Danila 9, 24, 232-235
 SEDAMDESET UČENIKA 490
 SINAGOGA bogoslužjenje 29, 236, 237
 Hristos se pridružuje 74, 236, 237
 SINAJ svetlost prilikom davanja Zakona upoređena s onom u Hramu 156
 SINEDRION članovi, služba, svojstvo i vlast 133, 698
 ispitivanje rada Jovana Krstitelja 132-137
 Hristos doveden pred njega 204, 210, 211, 703-708, 714, 715
 krši sopstveni zakon prilikom suđenja Hristu 699, 710
 osvedočen u Hristovo božanstvo 539
 u Nikodimovu odsustvu planira Hristovu smrt 538-541
 zaverama protiv Hrista suprotstavlja se Nikodimu 167, 168, 460
 SIROFRENIČARKA zašto ju je Hristos odbio 400
 SIROMAŠNI Hristov nalog: »Dajte im da jedu« 369
 njihova beda, vernici kraj Hrama 155-157
 sam Hristos usporedio se s njima 637-640
 služeći njima, služimo anđelima 639
 tlačeni u Judeji
 SIROMAŠNI DUHOM 299-302
 SEME pouka u evanđelju 191, 192, 367, 623
 SETVA I ŽETVA simbol evanđeoskog rada 191, 192
 SLEPI I nemi izlečenje 321
 Hristos se otkrio njima 474, 475
 pred farisejima 471-474
 slepi prosjak 470, 471, 824
 SLOBODA samo u Hristu 466, 478
 SLUŽBA blagoslov 329
 crkva osnovana za službu 640, 822
 dobrobit za radnike 640, 641, 650, 651
 dokaz veze sa Hristom 439, 440, 550, 551, 637, 638, 642, 644-651
 izlečenje opsednutog dečaka, pouka 430
 Hristov primer 503-505, 640, 649-651 (Vidi: Samopožrtvovanje)
 njen uticaj na bolesne i jadne 350, 822, 823
 poreklo u Bogu 649, 650
 rezultat Hristove, vidljiv nakon Njegove smrti 163, 165, 176, 192, 266
 zakon – života 20, 21, 312
 Hristovog carstva 550, 551
 SMOKVA nerodna, prokletstvo 581-584
 priča o njoj 584
 SMRT Hristos oslobađa od prirodne i duhovne 320
 neznanje Jevreja 32
 samo san 527, 557, 787
 SMRT HRISTOVA čovekov život kroz nju 388, 389
 ispunila Jerusolim tugom 775, 776
 nastupila zbog slomljenog srca 772
 prikazana zrnom pšenice 662, 623
 u vreme večernje žrtve žrtveno jagnje pobeglo 756, 757
 SMRT HRISTOVA nakon Lazarevog vaskrsenja 538-541, 558
 zato što je tvrdio da je Bog 207, 208, 469, 670
 zavera jevrejskih poglavara 164, 167, 208, 456, 457, 470, 472
 SNOP obrtani, Hristos; takođe i vaskrsli prilikom Njegovog vaskrsenja 785, 786, 834
 SO dodavana žrtvenim prinosima 439
 »SO ZEMLJI« 306, 439
 SOTONA deluje tako da izazove nesuglasice 274, 275
 da obeshrabri, pobedi i uništi Isusa 116, 257, 416, 734, 746, 758-761

da spreči Njegovo vaskrsenje 779, 782
 da uništi Božji zakon (Vidi: Zakon) u poslednje vreme 257, 258, 763
 izaziva smrt Jovana Krstitelja 224
 izaziva sumnju, obeshrabrenje 356
 kuša sve ljude 116
 osvećuje se Hristu izazivanjem pomora životinja 356, 357
 radi da krivo predstavi Boga 22, 37, 57, 115, 356, 758, 759
 u Kapernaumu 255, 256
 u sinagogi u Nazaretu 238-240
 vlada ljudima preko neznaboštva i judaizma 35, 36
 zločin, ludilo, smrt 341
 SOTONA izgled i umna moć 129, 219
 kao anđeo svetlosti 118, 119, 124
 Hristos naša odbrana 131, 323, 324, 341, 490, 493
 Hristovo ukoravanje
 u Cezariji Filipovoj 415, 416
 u pustinji 130
 hrišćani pričaju previše o njemu 493
 mržnja prema Hristu 49, 224, 356
 citira Pisma 124
 ne može naterati na greh 125, 224
 pad s Neba i konačno uništenje 490, 763
 postojanje – zašto je dopušteno 759-761
 poznavaje proročanstava i žrtava koje su ukazivale na Hrista 115
 prekinuo raniji pristup anđelima, nakon Hristove smrti 761
 savetovanje s otpalim anđelima 116, 205, 206
 tvrdi da polaže pravo na ovaj svet 114, 129
 u ljudskom obliku 733, 746
 SPASENJE verom 385
 SPRITIZAM I TEOZOFIJA 258
 SPOMENICI mrtvima 618
 STENA Hristovo učenje 314
 STRAH rezultat neverstva 336
 STRAŽENJE I MOLITVA gubitak za učenike usled zanemarivanja 420, 425, 713, 714
 za Hristov drugi dolazak 634
 SUBOTA Božje delo i delo prirode 207
 Gospodar 211, 285, 288
 Hristos i učenici optuženi za kršenje 204, 284, 286, 471-474
 Hristos je načinio 281, 288
 Hristos je poštovao 207, 284, 287
 Hristos se odmarao kod stvaranja, a i u Josifovom grobu 769
 Njegova namera prilikom isceljenja 206
 Njegov dokaz o Davidu i sveštenicima 285
 objavljena na Sinaju 283
 ograničenja jevrejska 204, 283-286
 opravdana zakonom o obrezanju 456
 pravo svetkovanje 207, 281, 285, 288, 289
 prizori u Subotu nakon raspeća 774-778
 svetkovana prilikom stvaranja 281
 svetkovali je učenici u vreme razorenja Jerusalima 630
 svetkovalo ju je jevrejsko roblje 28
 svetkovanje izdvaja Jevreje 283
 svetkovaće je spaseni 769
 svrha 281, 286, 288, 289
 večna obaveza 283
 SUD Božja pravda opravdana 58
 čovek izriče sebi 57, 58, 468
 ispitivanje na sudu 637, 638
 Hristovo delo na sudu 210

osuda zbog zanemarivanja istine 450
 SUDSKI POSTUPAK HRISTU da se utvrdi krivica 699, 714
 dvoumljenje sveštenika 724, 725
 Hristos dva puta bičevan 733, 734, 738
 krivica poricana od Pilata, prihvaćena od Jevreja 738, 739 (Vidi: Pilat)
 lažno svedočanstvo 725
 odvođenje Irodu 728
 oslobođenje Varave 733, 735, 736
 pred Anom 698-703
 pred Irodom 728, 729
 traži čudo 729, 730 (Vidi: Irod Antipa)
 pred Kajafom i Sinedrionom, noću 703-709
 pred Pilatom, prisustvovao i Sinedrion 723
 protivrečna svedočanstva svedoka 705, 706 (Vidi: Kajafa)
 razlog za ubrzanje 703
 suprotnost između Optuženog i tužitelja 726
 ujutro 714
 zahtev da se razapne 733, 734, 738
 zbunjenost Pilata 726-728
 SUVA RUKA isceljenje 286
 SUMNJA donosi tamu 380
 opasnost od izražavanja 323
 SUMNJIČAVI Hristov primer postupanja s njima 808
 SARADNJA čoveka s Bogom 296, 297
 pouka iz Lazarevog vaskrsenja 535, 536
 sa Hristom – sila koja se prima iz nje 827
 SVADBA Hristos je poštovao venčanje 151
 SVADBENA SVEČANOST cilj Njegovog prisustvovanja 144, 150, 151
 Hristova rodbina 144
 spasenih sa Spasiteljem 151
 SVAKODNEVNI ŽIVOT vežba za uzvišenje dužnosti 382
 SVEŠTENICI I LEVITI trebalo je da predstavljaju Božju milost 499
 SVEŠTENICI I RABINI karakter 29, 30, 155-157, 212, 213, 218, 242, 243, 249, 267, 269, 275, 276, 279, 280,
 286, 406, 499, 500, 776
 kod rimskih oficira 580, 581
 kraj krsta, eho Sotoninog podrugivanja 746
 Hristos ih je opomenuo
 lično kao dete 78-80
 preko mudraca 62, 63
 preko Nikodima 176, 177
 ljubomorni, na Jovana Krstitelja 181
 na Hrista 181, 204, 205, 231, 232, 771
 na mudrace 62, 63
 na gozbi kod Mateja 274, 275
 nakon vaskrsenja 781, 782, 785
 njihovo mišljenje odvrćalo narod od Hrista 458, 489, 610-612
 njihovo učenje suprotno Hristovom 204, 205, 243, 253, 258
 njihov strah i osvedočenost nakon Hristove smrti 771, 775, 777, 778
 očišćeni gubavac i oduzeti 265, 266, 268, 271
 odbacili Hrista 63, 80, 85, 138, 212, 213, 232
 optužuju Hrista 204
 osuđuju Hrista, sami sebe osudili 468
 posledice koje su doživeli odbacivanjem Hrista 242, 618, 619, 737-740
 prava suprotnost, Jovanu Krstitelju 218
 Hristu 594, 610, 705
 pred Pilatom i Irodom 724-730, 736-738
 razlozi za odbacivanje 242, 243, 540
 Sotona, začetnik 206
 upoređeni s glumcima u pozorišnom komadu 36

u svom poslednjem javnom učenju i čudima 537, 601-609, 610-620, 696, 697
 uvereni u Hristovo božanstvo 80, 162, 322, 453, 456, 459, 704, 705, 735
 verske vođe ponavljaju sad njihove greške 56, 213, 232, 242, 258
 zapečaćuju grob 778
 zavera protiv Hrista 164, 165, 167, 205, 213, 455, 457, 460, 470, 538-541, 558
 SVETA VEČERA otvorena 656
 SVETI DUH brani svaku skrušenu dušu 490, 493
 daje darove obećane u Evanđelju 821, 823
 daje zdrav um 341
 Njegovo izlivanje zahteva pripremu 827, 832, 833
 Njegov rad – nadahnjuje pravo bogoslužjenje 189
 preobražava karakter 172, 173, 176, 189, 671
 osposobljava učenike za dužnosti u crkvi 805
 otkriva duboke Božje istine 412
 otkriva Hrista u Njegovim sledbenicima 671
 oživljava sve sposobnosti 250, 251, 478
 podseća na istinu 355, 670
 pomaže svima koji traže istinu 355, 670
 pomaže svima koji traže Isusa 302, 671, 672
 pomaže učenicima u sukobu sa Sotoninim silama i onda kad odgovaraju za svoju veru 354
 služi se preko nas 672
 sprečen neverstvom i neaktivnošću Crkve 825
 saraduje u propovedanju reči 671, 672
 sva sila prima se preko Njega 827
 uzdiže i oplemenjuje 341
 SVETI DUH greh protiv Njega 322, 323
 opomena za nas 587, 589
 preziranje poziva na pokajanje 323, 324
 rezultat odbacivanja od strane jevrejskog naroda 241, 584, 587
 rezultat zapostavljanja 223, 324, 490
 SVETI DUH javljanje,
 Isusovoj majci 69
 Jovanu Krstitelju 102
 mudracima 61
 Natanailu 139, 140
 Nikodimu 173
 Pilatu i Irodu 726, 731
 Samarjanki 190
 Savetu koji je skovao zaveru o Hristovoj smrti 540
 Simonu i Ani 55
 učenicima pre Hristovog vaznesenja 805
 Zahariji 100
 SVETI DUH Hristov najveći dar sledbenicima 668, 669
 Hristov predstavnik 352, 669
 oganj koji sažiže 107, 108
 početak večnog života 388
 sredstvo preporođenja 107, 172, 671
 upoređen s vetrom 172, 173
 Utešitelj, Duh istine 670, 671
 SVETINJA jevrejska,
 simbol Hrista 23, 24
 slika nebeske svetinje 166
 SVET – naš, biće poštovan više od svih ostalih svetova 26
 izgubljena ovca 693
 središte interesovanja celog neba 356
 udžbenici za svemir 19
 SVINJE uništene u Gerazi 338-340
 SVINJSKO MESO zašto je zabranjeno kao hrana 617
 SVEDOČANSTVO Jovana Krstitelja 219

lično iskustvo 141, 142, 339, 340, 347, 348, 357, 363
 svi treba da postanu 347, 357
 za Hrista blagoslov za nas 348
 SVETLOST slika Božjeg prisustva 464
 SVETLOST OD BOGA blagoslovi obraćanja pažnje na nju 238, 239
 neophodna radnicima za Boga 279
 rezultati odbacivanja 322, 489, 584-588, 736, 737
 svetlost i tama, ljudi slobodno mogu birati 458
 uslov za primanje 190
 »SVETLOST SVETA« Hristos 463, 475
 učenici 306
 SVETOVNA POLITIKA pravedna načela, ne zajedništvo 313
 svetovna ambicija i običaji – ropski jaram 330
 »SVRŠI SE« reči upućene Ocu 490, 755, 756, 758, 764, 834
 uticaj na kapetana kraj krsta 770
 ŠATOR OD SASTANKA I HRAM – podizani prema nebeskoj slici, predstavljaju Hrista, a i učenike 208, 209
 Simon IZ VITANIJE 557
 Hristova nežnost u postupanju s njim 567, 568
 kritikuje Hrista, farisejstvo prema Mariji 566-568
 njegova gozba u čast Hristu 557, 558
 Simon IZ KIRENE nosi Hristov krst 742
 Simon svedok za Hrista 55, 465

T

TAMA OKO KRSTA obavijala Hristovu samrtnu borbu 753, 754
 simbol tame koja je obavijala narod 755
 simbol tame koja je obavijala Njegovu dušu 754
 skrivala Božje prisustvo 753
 TEOKRATIJA Jevreji je odbacuju odbacivanjem Hrista 738
 TIR I SIDON Hristos u njihovoj okolini 399
 TELESNI RAD 72
 TOMA Hristovo postupanje s njegovim neverstvom 806-808
 TROVANJE obećanje zaštite protiv njega 821
 TUGOVANJE istinsko, ne melanholija 300
 učenika, nakon Hristovog vaskrsenja 793, 794
 TUŽIOCI revnost, da bi sakrili svoju krivicu 460, 462
 TVRĐAVA obraćena duša je Hristova tvrđava 323, 324

U

UBISTVO – mržnja 310
 UČENICI da čine veća dela od Hrista 664 (Vidi: Apostoli)
 dvojica na putu u Emaus 795
 Hristov primer i učenje protiv predanja 349
 nakon Hristovog vaskrsenja 790-794
 nakon razgovora o hlebu života 391, 392
 nalog na brdu u Galileji 818-822
 njihove nade prilikom svečanog ulaska 570, 743
 njihovo neverstvo kad je nahranjeno pet hiljada ljudi 292, 293, 365, 404, 405
 njihovo razumevanje Hrista Duhom Svetim 494
 pogrešno mišljenje o Mesiji 799
 prva petorica slede Hrista 138-140
 rabinsko pogrešno shvatanje Mesije 412
 sedamdesetorica sa Hristom kad su poslana dvanaestorica 488
 svi iskušani 273, 391
 uticaj, fariseja 408, 409
 Jude na njih 559, 719, 720
 UDŽBENIK naš svet za svemir 19

UGAONI KAMEN Solomunovog hrama, simbol Hrista 597-600
 UHODE prate Hrista 213, 265, 268, 284-286, 307, 395, 455, 601
 ULOV drugo čudo, obnova naloga učenicima 810, 811
 UMERENOST pouka, iz čuda s hlebovima i ribama 366, 367
 iz Hristovog odbijanja napitka na krstu 746
 od Jovana Krstitelja 100, 101
 UNIŠTENJE Jerusalima predskazano 577, 620
 predstavlja uništenje sveta 743 (Vidi: Drugi Hristov dolazak)
 predstavljeno konačno uništenje Jevreja 580
 uništenje Jerusalima i kraj sveta, proročanstva ispreplitana 628
 zlih, ne sudačkom moći 107, 108, 763, 764
 znaci 630-633
 VASKRSNUJE duhovno i doslovno Hristovom silom 209-211, 318-320, 387, 388, 530, 632, 786, 787
 Hristos podučava sadukeje o njemu 605, 606
 mnogi vaskrsli prilikom Hristovog 785, 786
 Mojsije i Ilija na gori preobraženja predstavljaju one koji će prvi vaskrsnuti 421, 422
 prepoznavanje prijatelja tom prilikom 804
 prihvatanjem Hristovog života ovde 388
 VASKRSNUJE HRISTOVO dojavljeno sveštenicima i Pilatu 781, 782
 na dan prinošenja snopova 785, 786
 Njegovom silom 785
 predstavlja vaskrsenje pravednika 804
 VASKSENJE LAZAREVO krunski dokaz Hristove božanske prirode 537
 zaloga vaskrsenja pravednih 530
 UTICAJ zavisi od onog što jesmo 142, 306
 UTELOVLJENJE cilj 23, 312, 363
 simboli njegovi 23
 VAZNESENJE HRISTOVO kao zastupnik Njegove crkve 663, 790, 834
 na dan vaskrsenja 790
 nakon četrdeset dana 829
 slava Ga je pratila 833

V

VELIČINA istinska 219, 225, 436, 437, 550, 649, 650
 Jovana Krstitelja 100, 219, 220
 VELIKI UČITELJI sva njihova svetlost od Hrista 464, 465
 VENAC ŽRTVE 223
 VINO i voda, simboli 148
 na gozbi i Gospodnjoj večeri neprevrelo 149, 653
 na svadbi 148
 novo u nove mehove, priča 278-280
 VERA daje silu 347
 dodir vere razlikuje se od slučajnog dodira 347
 donosi izlečenje duši i telu 202, 268-270
 ključ znanja 139
 Hristos pobedio verom, tako i mi 122, 123, 679, 680, 756
 Hristos živeo njom kao naš primer 336, 389
 njeno kušanje 409
 odriče se nezavisnosti 317, 336
 oslanja se na Hristovo božanstvo 123, 176
 počiva na Božjim obećanjima 126, 200
 put ka nebu 385
 razlikuje se od pretpostavke 126
 sve je moguće njome 428
 više nego intelektualni pristanak 347
 VERA – primeri
 gubavca 263
 kapetana 315, 316

Hristova, utišava buru 335, 336
od držanja Zakona 172, 279
mudraca 60, 61
nakon što je nahranio pet hiljada ljudi 368-370
nemoćnog čoveka 202, 203
oca opsednutog dečaka 428
oduzetog 268-270
Petrova prilikom hodanja po moru 382
plemića, neophodna za izlečenje sina 198, 200
pouka vere Zahariji prilikom rođenja Jovanovog 98, 99
razbojnika na krstu 749, 750
Sirofreničarke 400-403
upoređena sa gorušičinim zrnom 430, 431
VERSKA PRIPADNOST nedovoljna za spasenje 309, 310
VODA Hristos hoda po njoj 381
života, Hristos izvor 187, 454
VOLJA, Božja, zakon života 329
oslobađanje volje kod obraćenja 466
sredstvo telesnog isceljenja i obraćenja 202, 203
u službi Bogu 668
u shvatanju istine 455, 456
VRAPCI Božje staranje za njih 313, 356, 357
VRTLAR pouka u vaspitanju dece 515, 516

Z

ZABLUDELI Juda kao primer 655, 656
Hristovo milosrđe prema njima 568
Hristovo pravilo za postupanje s njima 440, 441, 805, 806
sažaljenje i ohrabrenje 504, 545, 517
takođe i Petar 815
ZAHARIJA njegovo neverstvo 98
u Hramu, susret s anđelom 97-99
upoređen s Avramom i Marijom 98
ZAHARIJA prorok, njegovo ubistvo 619
ZAHVATANJE VODE ceremonija prilikom praznika Senica 448, 449
ZAHVALNOST blagoslov u iskazivanju 347, 348
ugodna Isusu 564, 565, 567
ZAJEDNICA s Hristom u patnjama, najveća čast 225
ZAHJEJ carinik, uveren učenjem Jovana Krstitelja 553
dokaz pokajanja 554, 555
otpočinje obnovu 553-555
susret sa Isusom 553
ZAKLETVA u sudnici Hristov odgovor 706, 707
ZAKON (DEKALOG) božanska celina 498, 606, 607
da bude blagoslov 288
ispit, karaktera 106, 763
ljubavi 668
isto načelo kao Evaželje 308, 608
izazvaće progonstvo 122, 763
izopačen predajom 29 (Vidi: Predaja)
kako se izvršava 311, 497-505, 606-608
Hristos ga je držao i opravdao 24, 84-86, 89, 209, 307-309, 762
Hristos njegov davalac 307
ljubav, ne sebičnost 24, 29, 30
model za izgradnju karaktera 208, 209
nepromenjiv 308, 762, 763
natačno predstavljen od strane Sotone 24, 29, 30, 117, 761, 762
poslušnost njemu, rod vere 126

potvrđen Njegovom smrću 307, 763
 prekršen u mislima ili pogledu 310
 u dovođenju ljudi ka Hristu 308
 uslov za večni život 497, 518
 zašto je objavljen sa Sinaja 308
 ZAKON prirodni, uči duhovnom 516
 ZAKONI PRIRODNI Božji zakon 824
 zakonik, najveća zapovest 606-608
 pita Isusa o uslovima večnog života 497
 ZAKONI ZDRAVLJA Jovan Krstitelj 100, 101
 Hristos ih je poštovao 50, 72
 svi hrišćani treba da ih poštuju 824
 uslovi telesnog ozdravljenja 824, 825
 zahtevalo se da ih Izrailj poštuje 824
 ZAVESA razderana u Hramu 165, 233, 709, 756
 ZAVET OTKUPLJENJA potvrđen prilikom Hristovog vaznesenja 790, 833, 834
 ZDRAVLJE dobija se kroz pomirenje sa Bogom 270
 Hristovo 50
 ZELENO I SUVO DRVO predstavlja Hrista i nepokajanog grešnika 743
 ZEMLJOTRES prilikom Hristove smrti 756
 prilikom Hristovog vaskrsenja i drugog dolaska 780
 ZLI DUHOVI Božja Reč naša odbrana od njih 257
 isterani, opet se vraćaju 323
 ZNACI da prate one koji veruju 821, 823-825
 drugog dolaska 631-633
 razorenja Jerusalima 630
 ZNAK HRISTOVOG BOŽANSTVA čitanje misli 164, 456, 653, 655
 krotkost prilikom vređanja i mučenja 726, 734, 735
 na krstu 746, 749
 Njegova Reč stalno prisutna 198
 od sveštenika i starešina prilikom čišćenja Hrama 164
 pravi 164, 165, 217, 238, 406, 407
 prilikom krštenja 110, 112, 136
 prilikom preobraženja 420, 421, 425
 Samarjani nisu tražili 192
 Sotona je zahtevao 119
 tražili rabini, fariseji i sadukeji 192, 385, 405, 406
 tražio plemić u Kani 197, 198, 200, 315
 u Hramu 624, 625
 veći od čuda 120, 407, 462
 ZNAK delovanje Svetog Duha 409
 »proroka Jone« 406

Ž

ŽBUN koji gori – simbol utelovljenja 23
 ŽELJA ZA JELOM Hristos ju je pobedio 118, 122, 123, 149
 Hristos nije osigurao nikakvu luskuznu hranu 366, 367
 povod za prvo veliko kušanje 117
 rezultat popuštanja 100, 117, 118, 122
 ŽENA izlečena od tečenja krvi 343, 344
 ŽENE iz Galileje na grobu 774, 788-790
 iz Jerusalima oplakuju Hrista 742, 743
 ŽITO pouka o samopožrtvovnosti 623, 624
 prikazuje Hristovu smrt i vaskrsenje 622, 623
 učenici ga trgaju u Subotu 284
 ŽIVA VODA Hristos je daje 184, 187, 453, 454
 ŽRTVA kako je nagrađena Petrova 249
 Hristova za nas 129, 131, 686-688, 690, 693, 752-755, 759-761

kušanje za sve Hristove sledbenike 273
Marije iz Vitanije 564, 565
predmet razmišljanja 83, 661
za Hrista od strane Mateja i prva četiri apostola 273
ŽRTVE cilj jevrejskih 286, 469
Jevreji su sami uništili njihovu delotvornost 165
krivo predstavljene od strane Sotone 29, 30, 115
krivo shvaćene od Jevreja 113, 155, 157
ljudske, zabranjene 469
Marije i Josifa prilikom Hristovog posvećenja 50
neznabožaca, izopačenje pravih 28
ovna umesto Isaka 112, 469
prodaja u dvorištu Hrama 154, 155, 589
same po sebi bez vrednosti 286
simbol Božje ljubavi u Hristu 29, 113
zajednica između Boga i čoveka 115
ŽRTVENI SISTEM proročanstvo evanđelja 165, 211, 212